SIGNATURA: I 285

119 I 56
285

forma en ellos la ſubſtitucion. Si vamos a la condicion de ſuceder maſclos, eſſa claramente la excluye: y por lo miſmo dezir, de mayor en mayor, y por via de primogenitura, y lo miſmo en la facultad de dotar las hijas, porque ſi ſe han de dotar, y eſto ſe entendieſſe, no ſolamente en hijas, ſino en deſcendientes hembras, como nũca ſe dotan las que han de ſuceder, antes en el grauamen de la dotacion eſtaria inuiſcerada excluſion perpetua de las hembras, de modo, que como la otra parte pretende de eſta y otras cõjecturas induzir vinculo perpetuo, y mayorazgo, ha de ſer por neceſſidad de varones, y de hembras excluſion perpetua.

Y pretender, que donde eſtan llamadas las hijas de don Iayme, no auiendo hijas de don Iuan, que ſe aya de entender, no ſolamente de hijas, ſino de nietas: digo, que nunca ſe cumplio la condicion del llamamiento de las hijas de Iayme, ſiendo palabras limitadas a a don Iayme, porque dize: *en las hijas del dicho don Iayme*, lo qual ſe declara mas con lo que añade: *Que ſi fijas de los dichos Don Iuan, y D. Iayme non de aurà*, en eſte caſo, que con relacion ſe refieren los hijos a cierta perſona, dizen los Doctores, que no ſe comprehenden los nietos, ni otros deſcendientes, *Iaſ. in l. Gallus, §. inſtituens nu. 23. de lib. & poſt.* ... *poſ. nu 5. pluribus relatis Fuſſar. q. 321. num. 27.* y auien-[illegible]

[illegible] hijos [illegible] tos, [illegible] deſcendientes, es quando el miſmo teſtador no habla dellos con diſtincion, ſino que echa de ver por otras clauſulas, y por la perpetuydad que quiſo en la ſucceſſion, comprehender los deſcendientes, apelatione filiorum, como fue en el vinculo de D. Franciſco de Sayas, que ha pocos dias ſe diſputò y reſoluio, donde el miſmo teſtador a los nietos llama hijos, y alli en ningun caſo llama hembras como en eſte, pero en nueſtro caſo, quando quiere llama a los deſcendientes los nombra particularmente hablando de los deſcendientes de Iayme, y aſſi donde nombra ſolo hijas, no ſe pueden comprehender deſcendientes, *Corne. conſ. 90. nu. 6. verſ. nec dici poteſt conſ. 304. nu. 17. lib. 3. pluribus Fuſſar. q. 321. à nu. 61.*

Vltra de lo dicho, ſe ha de aduertir, que no llama hijas de don Iayme, ſino en falta de hijos varones dellas, porque eſtan preferidos primero los hijos de hijas de don Iuan, y deſpues los hijos de

hijas

[illegible]STELLA
ZARAS

Scr. 45. n. 1

Scr. 45. N. 1

Diego Martin Español

Donacion hecha á la Biblioteca de la Universidad Literaria de Zaragoza, por el *Ilmo. Sr. Obispo de Palencia el Doctor y Catedrático D. Juan Francisco Martinez en* 1828.

Scias tamen quicunque legis quod in opere isto non ponuntur dominicales ſermones ſicut in titulo huius libri promittebatur: quod quidem factum eſt ut nimia operis magnitudo euitetur illos tamen alio in volumine imprimendos dimiſimus.

Collegii Societatis JESU Caesaraugustani

21061

Biblioteca Universidad de Zaragoza

...entiende a los nietos, en quien ſe continua la linea y afecto de ſus padres *Bald. in l. 1. nu. 3. C. de condi. inſer. Capra conſ. 22. n. 12. Ruſt. in 6. cum annis lib. 6. c. 13. nu. 6.*

Eſto ceſſa quando los nietos no ſon deſcendientes de los hijos nombrados, como aqui la Condeſa, que no es deſcendiente ni nie... de la hija, y es tranſuerſal en reſpe... ...ſe puede adaptar alguno de los ca... ...que appellatione filiorum veniunt ...ſe puede aplicar, ni jamas los Do... ...no ſucede la hija, ni huuo tal hi... porque faltando el extremo aquo, principio deſta ſubſtitucion, en quien ...a, pues fue caduca por no auer hi... miſmo en reſpecto de la nieta, q ſe aquella ſubſtitució q no començo.

Secun-

Donacion hecha á la Biblioteca de la Universidad Literaria de Zaragoza, por el *Ilmo. Sr. Obispo de Palencia el Doctor y Catedrático D. Juan Francisco Martinez en* 1828.

... entiende a los nietos, en quien se continua la h... y afce-
cto de ſus padres *Bald. in l. 1. nu. 3. C. de condi. inſer. & opra conſ. 22. n. 12.*
Ruſtin 6. cum annis lib. 6. c. 13. nu. 6.
Eſto ceſſa quando los nietos no ſon deſcendientes de los hijos
nombrados, como aqui la Condeſa, que no es deſcendiente ni nie
le la hija, y es tranſuerſal en reſpe-
ſe puede adaptar alguno de los ca-
ue appellatione filiorum veniunt
lo puede aplicar, ni jamas los Do
le no ſucede la hija, ni huuo tal hi-
porque faltando el extremo a quo,
cipió deſta ſubſtitucion, en quien
a, pues fue caduca por no auer hi-
miſmo en reſpecto de la nieta, q̃ ſe
aquella ſubſtitució q̃ no começo.
Secun-

Scr. 45. n. 1 Scr. 45. N. 1

Diolo Martin Español.

Scias tamen quicunque legis quod in ope re iſto non ponuntur dominicales ſermones ſicut in titulo huius libri promittebatur: quod quidem factum eſt ut nimia operis magnitu do vitetur: illos tamen alio in volumine impri mendos dimiſſimus.

Collegii Societatis JESU Caesaraugustani.
N.o 21.061

UNIVERSIDAD ... BIBLIOTECA ... DE ZARAGOZA

Aduerte lector pro intellectu huius tabule ⁊ ſequentis ſignare per alphabetū vt expeditius quicquid volueris inue-nias per numerū ſignatū in fine linearum intelligas folium: ⁊ per litteras in fine . intelligas columnas foliorum. q2 quodlibz folium hz quatuor columnas . p A intelligas primā columnaz. per B ſecundam. per C tertiam . per D quartam. ſz prius corrige foliorum numerū. maxime poſt medium . q2 male numeratus ſignatur.

Incipit Tabula oīum ſermonū de laudibus ſanctoꝝ ⁊ tractatuū contentoꝝ in hoc volumine ⁊ opere preclariſſimi ſacre theologie doctoris ⁊ luminari magiſtri Franciſci de Mayronis ordinis minorum.

In feſto natiuitatꝭ dn̄i noſtri Jeſu xp̄i . ſermo primus. Uerbum caro factum eſt. p° A
In codē feſto ſmo ſecūd⁹. Uerbū caro. 3° A
In codē fe. ſmo 3⁹. verbū caro factū ē. 5° D
In codē fe. ſmo 4⁹. verbū caro factū ē. 6° D
In codē fe. ſmo 5⁹. glīa i altiſſimis deo. 7° B
In codē fe. ſmo. 6⁹ o rex noſ cuntib⁹. 8° B
In codē fe. ſmo 7⁹. dñe miſer. xi. A
In codē fe. ſmo 8⁹. paruulus natus eſt 13. D
In codē fe. ſmo 9⁹. Natus ē nobis. 14. C
Queſtiones de natiuitate 15 A
Utrum natiuitas xp̄i fuerit naturalis. 15. C
In fe. ſan. Stephāi ſmo prim⁹. Ecce ego mitto ad vos. 22 B
In codē fe. ſmo 2⁹. Lapidas eos. 24. B
In codē fe. ſmo 3⁹. Stephanus plenus gratia ⁊ fortitudine. 26. A
In fe. ſan. Joannis apl̄i ⁊ euangeliſte ſermo primus. Dilectus mihi. 28. A
In codē fe. ſmo 2⁹. Ego Joānes vidi. 32. D
In codē f. ſmo. 3⁹. glīa ⁊ diuitias p ipſuz. 34. C
In codē fe. ſmo 4⁹. A glīa grādia. 153. D
In codē fe. ſmo 5⁹. vle ci⁹ vle pulchre. 156 C
In feſto circuncīſiōis dn̄i noſtri ieſu xp̄i ſmo primus. Poſtq̄ conſumati ſunt. 36 C
In eodem feſto ſmo 2⁹. Uocatum eſt nomen eius Jeſum. 157. B
In e. f. ſmo 3⁹. vocatū ē nomē ei⁹ ieſū. 157. B
In fe. Ephie ſmo p⁹. vidim⁹ ſtellā ei⁹. 39. C
In 8ª Epephāie. f. ſm⁹. venit ieſus. 41. B
In eo. fe. ſmo 2⁹. Baptizat⁹ Jeſus. 44. B
In fe ſan. Agnetis ſermo primus. Uenerunt nuptie āgni. 50. A
In feſto ſanctoꝝ martirum Uincentij ⁊ Anaſtaſij ſermo. Hec eſt victoria. 52. B
In fe. conuerſionis ſancti Pauli. ſermo pri⁹ In lucem ſolemq3. 55. C
In eo. fe. ſmo 2⁹. Audiuit archana. 56. A
In eo. fe. ſmo. 3⁹. Conuerſus ē furor. 56. D
In eo. fe. ſmo. 4⁹. Uas electiōis. 74. B
In fe. purificatiōis marie virginis ſermo. Poſtq̄ impleti ſunt dies. 57. D
In fe ſā. Mathie ſmo. Cecidit ſors. 60 A
In fe. ſan Gregorij vel alterius doctoris ſermo. Uidi q2 tantum pcederet. 158. D
In fe. annunciationis virginis marie ſermo primus. Aue maria 61. B
In eo. fe. ſmo 2⁹. Annuntiaui 64. B
In eo. fe. ſmo 3⁹. Ecce ancilla dn̄i. 161. B
In eo. fe. ſmo. 4⁹. Aue gratia. 162. A
In eo. fe. ſmo 5⁹. Prim⁹ dies erit. 164. B
In fe aploꝝ Philipi ⁊ Jacobi ſermo. Fac tibi duas tubas. 190. D
In fe. inuentionis crucis ſermo. Apparebit ſignum: 166. C
In feſto apparitionis ſancti Michaelis ſmo primus. Laudate eū oēs angeli. 170. C
In eo. fe. ſmo 2⁹. Erūt ſicut angeli. 172. B
In eo. fe. ſmo. 3⁹. Angelis ſuis deus .ib. C
In fe. ſan. Joānis baptiſte. ſmo primus. Inter natos mulierum. 66. A
In eo. feſto. ſmo 2⁹. Accepimus gratiam pro gratia. 68. A
In eo. fe. ſmo 3⁹. Fuit hō miſſ⁹ a dō 194 D
In eo. fe. ſmo 4⁹. Joānes ē nomē ei⁹. 71. A
In eo. f. ſmo 5⁹. Ille erat lucēna ardēs. 72 A
In feſto apoſtoloꝝ Petri ⁊ Pauli ſermo. Petrus ⁊ Joānes 73. A
In feſto commemorationis ſancti. Pauli. Uas electionis. 74. B
In feſto ſancte Marie magdalene. ſermo primus. Maria optimā ptē. 78. A
In eo. fe. ſmo 2⁹ Magna ē velut mare. 79 C
In eo. fe. ſmo 3⁹. Remittūē tibi pec. 84. D
In feſto ſancti Petri ad vincula ſermo. Quodcumque ligaueris. 88. C
In fe ſ. Clare ſmo. Alta ē claritas. 167. C
In feſto aſſumptionis virginis marie ſermo primus. Eleuata eſt magnificentia. 95. A

In eodē feſto ſermo ſecundus Ad preceptū tuuʒ aleuabitur 96. C
In eo. f. ſermo 3ᵒ. Erit innouiſſimis 98. C
In eo. fe. ſermo 4ᵒ Aſtitit regina 100. A
In feſto ſci ludouici ſermo primus humiliauit ſemetipſum 101. B
In eo. fe. ſmo 2ᵒ. Luce ſplēdida. 162. C
¶ In fe. ſā. Auguſtini. Require in feſto ſan. Gregorij: vel Ambroſij ⁊ accipe vt videbitur.
In feſto decolationis ſan. Jo. bap. ſermo. Corruit in platea veritas. 105. B
¶ In fe. natiuitatis virginis marie. ſermo primus Liber generationis. 105. D
In eo. fe. ſmo. 2ᵒ. Orietur ſtella. 107. B
In eo. fe. ſmo 3ᵒ. Orietur ſtella. 108. D
¶ In fe. ſanctorum ſtigmatū bti. Franciſci ſermo primus. Tu ſignaculum ſimilitudis. 109. D
In eo. fe. ſmo 2ᵒ. Quid ſunt iſte plage. 117. A
In feſto ſancti Michaelis archangeli. Require ſupra in fe. apparitiōis eiuſdē ⁊ accipe vt volueris
In feſto. ſancti Hieronymi. Require ſupra in feſto ſ. grego. ⁊ Ambroſij ⁊ accipe vt placuerit.
In feſto ſan. Franciſci fundatoris ordinis minorum ſermo primus. Conuerſus vidi. 417. B
In eo fe. ſer. 2ᵒ. Tu ſignaculū ſimilis. 175. D
In eo. fe. require ſupra duos alios in feſto ſtigmatum eiuſdem.
In fe. ſ. Luce ſer. Ego ſum raphael. 178. B
In feſto apſorum Simonis ⁊ Jude ſermo. Require ſupra in feſto apoſtolorum Philippi ⁊ Jaco.
In. fe omnium ſanctorum ſmo. primus. Vidi turbam magnam. 120. B
In e. fe. ſmo. 2ᵒ. Videns Jeſus turbas. 179. C
¶ In die mortuorum ſermo primus. Dominus mortificat. 124. B
In eo. die ſmo 2ᵒ. Dñs mortificat. 126. B
In eo. die. ſmo 3ᵒ. Mortui eſtis. 128. C
In e. die ſ. 4ᵒ. Vidi mortuos magnos. 181. C
In f. ſ. martini ſmo. Ecce vir gabriel. 134. B
In feſto ſancte Katerine principium. Non ē mulier ſuper terram. 137. D
In feſto ſancti Andree apoſtoli ſermo primus. Unus ex duobus. 138. A
In eo. fe. ſer. 2ᵒ. Unus ex duobus. 139. A
In fe. ſ. Ambroſij ſer. Docti fulgebūt. 41. A
In fe cōceptiōis ſ ꝟ. Abſit iſtā rē. 144. D
In eo. fe. ſmo. 2ᵒ. Cādor ē lucis. 147. B
In fe. ſan. Lucie ſmo. O ꝙ pulchra ē. 152. D
In fe ſ. Clementis ſmo. A[illegible] ſtos. 155. D
¶ In feſto virginis marie ſermōes applicabiles Primus de creatione eius anime. Dixit deus fiat lux. 150. A
De eadem die eius [illegible] die ſermo ſecundus. Queſtio eſt de facto. 142. D
De eadem ſmo 3ᵒ. Que eſt iſta. 184. B
De ſacerdote nouo ſermo primus. Eſto nobis parens. 186. D
De eodem ſermo ſecundus. Interroga ſacerdotem. 188. B

Tractatus de baptiſmo. Ad regenerationem chriſti. 45. D
Tractatus de angelis. Circa materiam de angelis. 114. D
Tractatus de humilitate. Diſcite a me. 191. A
Tractatus de ſuffragijs mortuorum. Queritur vtrum ſuffragia. 190. B
Tractatus ſuper pater noſter. Voluntas dei ſanctificatio. 204. C
Tractatus de articulis fidei. Circa articulos fidei. 211. C
Tractatus ſuper magnificat. Magnificat anima mea dominum. 214. D
Tractatus de penitentia: Penitentiam agite. 207. B
Tractatus de indulgentijs. Quodcunque ligaueris. 88. C
Tractatus de ieiunio. Ieiunium vt ait. 210. C
Tractatꝰ de corpe xpi. Memoriā fecit. 218. B
Tractatus de. 7. donis ſpiritus ſancti. In principio creauit deus celum. 225. B
Tractatus de vltimo iudicio. 226. D
Tractatus ſup miſſus ē. M[illegible] ſ. 6ᵒ. 229. D

Incipit Tabula per alphabetum omnium contentorum in ſermonibus ⁊ tractatibus in preſenti volumine contentiſ Ut aūt ꝗ volueris facilius inuenias.

Nota ꝙ per numerum in fine linearuʒ poſitum notatur folium: Per quatuor litteras in fine poſitas columne notantur: Puta per A prima columna per B. ſecunda per C Tertia per D Quarta columna illius folij ſignati per numeꝝ in illa linea poſitum vt inferius. Sed primus corrige folioꝝ numerum. maxime vltra mediuʒ quia male ponitur.

Abſolutionum genera. 4. 89 C
Abſoluit eccliā a vinculo quadruplici. 155. B
Abluitur anima ꝑ remedia. 4. 42. C
Ab aſſūptiōe eucariſtie excipiūt 4. 204. B
Actus angeloꝝ tres 156. B
Actus filiorum de quibus mater cōſolatur quatuor 58. D
Actus prie. qbus culpa deſtruit ſepte 58. D
Actus neceſſarij ad ſolutionem peccati quatuor 80. C
Actus cōtritiōis cōtinēt [illegible] quatuor 81. A
Actus inducētes ad primaʒ quatuor 80. C
Actus cōuerſiōis bti Pauli ſeptuplex 76 A
Actus penitentiales conſummantes ſanctitatē perfecti ſeptem 58. D
Alterne mōtis figura duplex. 5. B
Andreas hūit cōformitatē cū quatuor 138 C
Angeli quando. vbi ⁊ quales fuerunt creati 170. A
Angeli boni profitterūt mali ruerunt 171 A
Angelorum ordines 171. C
Angeloꝝ ordo inter ſe 232. B
Angeli ſmitātur oēs ⁊ cuſtodiūt 171 D
Angeloꝝ beneficia nouem 112. D
Angeloꝝ miſteria quatuor 115. B
Angeli cuſtodiūt fideles pp quatuor 115 C
Angeloꝝ beneficia multa 115. C
Angeli Michaelis opera quatuor 115. D
Angeloꝝ queſtiones quatuor 115. D
Angelus prīꝰ peccauit pcō q̄druplici 116 A
Angeloꝝ beneficia homini facta. 12. 116 D
Angelica natura fuit creata cū q̄tuor 114 D
Angeloꝝ nomina quatuor 118 C
Angelorum nomina quatuor 188 D
Angeli in ſcriptura ſacra reperiuntur quatuor 231 A
Angelorum officia quatuor 188. D
Angeli conditiones beato luce conuenientes. 12. 118 D
Angeli cōditiones ale cōuenientes 12. 119 D
Angelus docuit ꝑſonas quatuor 72. C
Angelus bonus in acceſſu ⁊ receſſu qualiter ſe habet 147. B
Angelus malus econtra ſuo acceſſu ⁊ receſſu qualiter ſe habet 147 B
Annūciationis miſteria ſeptem 64. B
Annūciationis angelus habuit reſpectus quatuor 64 C
Annunciatio fuit in nazareth factā propter eius proprietates quatuor 64. C
Annūciationis tempora quatuor 64 D
Annunciationis hora 165 B
Annunciationis diei ⁊ hore priuilegia multa 164. B
Annunciationis dies eſt in qua conſumata ſunt miſteria 12. 165. C
Annunciationis effectus quatuor 65 A
Annūciationis ſublimia quatuor 65. C
Annunciationis gaudia quatuor 65. C
Annunciationis tempus 230. A
Annūciationis ſpēs veritates quatuor 230 A
Annunciationis queſtiones de ſeptima die hora quatuor 230 B
Annunciationis angelus in qua effigiem figura apparuit 231 D
Annunciationis angelo catholica documēta quatuor 232. A
Annunciationis ab angelo ad naturam qualis reuerentia 233. B
Annunciate marie etas 234 A
Annūciatiōis angeli locutio qualis fuit 239 A
Annūciate marie benedictio ſeptuplex 241 B
Annunciate marie turbationis cauſa quadruplex 242 A
Annunciationis confirmatur ſolutionis per angelum quadruplex 245. B
Annunciationis confirmationis queſitum quadruplex 245 C
Annunciatio beati Joannis baptiſte hūit ſolēnia quatuor 66 B
Aīa virginis fuit creata pp quatuor 152. B
Anime priuilegia quatuor 208 A
Anima habet cōditiōes angelicas 12 115 A
Anime errores plures poſt abſceſſum a corpore 181 D
Anime errorum excluſio 182 A
Anima dicitur incorruptibilis propter multa 118. D
Anima conditiones 12. habet 119. D
Anima de corpore egrediens emittit ſuſpiria tria 126. B
Anima in naufragio perdit priuilegia quatuor 108 A
Anima nobilitas. 12. 69 A
Anima pauli hūit priuilegia quatuor 77 B
Anime turbatio quadruplex 241 D

Apoſtolorum virtutes .xi. 60 C
Apoſtolorum articuli xii. 11. C
Apoſtoli duo. per multa binaria & duo figuran
tur 191 A. B
Apoſtoli Philippus & Jacobus a cauſa qua
druplici commendantur 190 D
Appropinquatio ad xpm multiplex 185 A
Aquile proprietates 155 B
Aquile proprietates beato Johanni euangeliſte con
uenientes 31 B
Aqua in calice poſita 20 B
Articulorum fidei declarationes multe 11 C
Articulus primus fidei continet veritates tres do
cumenta duo. 11 C
Articulus ſecundus continet veritates tres do
cumenta duo 13. B
Articulus tertius continet veritates duas docu
menta quatuor 12. C
Articulus quartus continet veritates quatuor do
cumenta quatuor 12 D
Articulus quintus continet veritatem vnam do
cumenta duo 13 B
Articulus ſextus continet veritatem vnam do
cumenta plura 13. C
Articulus ſeptimus continet veritatem vnã do
cumenta duo 13 D
Articulus octauus continet veritatem vnã do
cumentum vnum 14 D
Articulus nonus continet veritatem vnam do
cumentum vnum 14 A
Articulus decimus continet veritatem vnã do
cumentum vnum 14 A
Articulus vndecimus continet veritates duas
documenta duo 14 B
Articulus duodecimus continet veritates duas
documenta duo 14 C
Aſſumpta fuit maria virgo in anima & corpore
glorificata pp quadrupliciter 100 B
Aſſumptionis marie multa vide in littera. C ele
uata & littera. V. Virginis.
Aſſumptionis marie interrogate. reſponſiones
multe 184 B
Aut eſt dictio accipitur in ſacra ſcriptura quadru
pliciter 139 D
Aue opponitur eua cauſa ſeptuplici 140 A
Baptiſmi genera quatuor 42 A
Baptiſmi cauſe quatuor 42 A
Baptiſmus ſacramentum a l baptiſmũ flami
nis comparatur 42 D
Baptiſmi gradus quatuor 42 C
Baptiſmi inſtitutio quadruplex 42 D
Baptiſmi inſtitutio habuit loca quatuor 43 A
Baptiſmi effectus quadruplex 43 D
Baptiſmi effectus quõ perdatur 43 B
Baptiſmi gratia priuilegia quatuor 43 C
Baptiſmi gratia motiuũ genera tria 43 C
Baptiſmi inſignia quatuor 43 D
Baptiſmi cerimonialia quatuor 43 D
Baptiſmi miracula plura 44 A
Baptizatus fuit ipſe baptiſmo quadru
plici 45 D
Baptiſmo debemus nos baptizare quadru
plici 45 D
Baptiſmi diffinitio 45 D
Baptiſmus accipitur quadrupliciter 46 A
Baptiſmus nõ iteratur pp quatuor 47 D
Baptiſmi priuilegia quatuor 47 C
Baptiſmi proprietates quatuor 48 A
Baptiſmus eſt ſecunda natiuitas hominis pp
multa 45 D
Baptiſmus fuit inſtitutus in monte oliueti pp
multa 46 D
Baptiſmus fuit inſtitutus die iouis propter
quatuor 47 A
Baptiſmi aqua hʒ proprietates quatuor 48 A
Babtiſmi documẽta quatuor 48 C
Baptiſmi ſignacula quatuor 48 C
Babptiſmi miracula quatuor 48 D
Baptiſmi preconia. 5. 49 A
Baptizatus fuit xpus pp. 5. 49 C
Baptiſmus xpi quo fuit baptizatus 49 D
Bella ſunt quatuor 16 D
Beatitudines angelis nũciate ſeptẽ 54 A
Beatitudines figurãtur p ſtellas ſeptẽ 54 B
Beatitudines. 8. 64 A
Bonorum genera quatuor interiora 192 C
Bona exteriora quatuor 192 D
Bona gratie quatuor 65 A
Beneficia nominis chriſti qua
tuor 59 A
Beneficia incarnationis duode
cim 7 C
Beniamin conditiones mul
te 75 A
Beniamin tribus priuilegia qua
tuor 74 D
Caſtitas quadruplex 134 B
Caſtitatis radices ſunt quatuor 142 A
Caſtitas militat contra concupiſcentiã quadru
pliciter 51 B
Cantare debemus canticum quadrupli
cem 142 B
Celi empirei proprietates doctoribus conueniẽ
tes quatuor 141 C
Celi dicuntur eſſe. 8. 95 C
Celi plurimi manſiones. 8. 96 B
Celum aperitur perſonis quatuor 85 D
Circunciſionis chriſti ſacramenta
octo 36 C
Circunciſionis diffinitio oſtenditur 37 A
Circunciſionis diffinitio oſtẽditur 157 D
Circunciſio excedatur a gratia quadrupli
cer 157 B
Circunciſionis cauſa 158 A
Circuncidi voluit chriſtus quadruplici
cauſa 158 B
Circunciſio fuit inſtituta propter ſex 37 A
Clementis miracula quatuor 136 D
Clerici laborant contra virtutes qua
tuor 136 C
Clerici debent conari ad virtutes qua
tuor 136 C
Clerici debent habitare in ciuitatibus qua
tuor 41 C
Claritatis. 8 proprietates appropriate ſan
cte Clare 167 D
Conuerſiones reperiuntur quatuor 57 A
Conuerſio perfecta requirit quatuor 78 B
Conuerſio magdalene fuit mirabilis propter
quatuor 78 C
Conuerſio beati pauli habuit actus ſe
ptem 76 A
Contritio quid ſit oſtenditur multiplici
ter 80 A
Contritionis impedimenta 4 80 A
Contritionis neceſſitas declaratur quadru
pliciter 81 C
Contritionis vtilitas patet ex 4. 82 B
Contritio eſt pena maxima quod probatur multi
pliciter 82 A
Confeſſionis conditiones. xi. 61 A
Confeſſio peccatorum probatur multipli
citer 108 C
Confeſſionis proprietas figuratur per li
neas xi. 61 A
Corpor genera reperiuntur 4. 108 D
Crucis inuentio 166 C
Corporum genera quatuor 108 D
Caritas Joannis euangeliſte ad chriſtum oſten
ditur quadrupliciter 33 C
Caritas inſignia in aliquo 35 C
Conceptionis xpi actus quadruplex 142 D
Conceptionis xpi queſita quatuor 142 A
Confirmatio ſolutionis angeli ad mariam annũ
tiantis quadruplex 145 B
Damnati ſi vellent potius non eſſe quam ſic
eſſe 152 C
Defunctis ſi poſſunt abſolui ab eccleſia oſtendi
tur 133 B
Deſertum intrauerunt ſancti patres propter
quatuor 71 C
Demones quam poteſtatem habent nos ducẽ
di ad operandum 171 B
Demones an habeant cor
pus 171 B
Demonum ordo 171 C
Dionyſius miſit beato Jo. euangeliſte in ſcri
ptis verba quatuor 31 D
Dies veneris multipliciter priuilegia
tur 164 B
Dies ſpirituales octo 36 C
Dictio eſt in ſacra ſcriptura reperta quadru
plex 139 A
Diuini amoris ſigna 14 B
Dilectionis ſigna quatuor 35 C
Dilectionis gradus qua
tuor 78 C
Diuinitatem viderunt homines qua
tuor 55 D
Dignitas primitatis declaratur in ordinibus
quatuor 138 A
Dignitas primitatis fuit exaltata in ordinibus
quatuor 138 B
Dignitas primitatis fuit vilificata in ordinibus
quatuor ve. 8. 138 D
Dignitas primitatis fuit reſtaurata in ordinibus
quatuor 138 D

Dignitatis primitiatis respiciūtur in b. Andrea quincupliciter. 138 D
Documēta circa prelationes 155 C
Documēta circa duos vltios fines 4. 89 A
Documenta circa peccata quatuor 90 B
Doctores i scholis gamalielis fuerunt quatuor 54 D
Domus evertitur octupliciter. 12 A
Duodenarij numeri ꝓprietates. 4. 76 D
Dona spūs sancti cōpata opib⁹ dī septem. 25 C
Ecclesia recipit de filijs consolationem quadrupliciter 56 D
Effect⁹ gratie in aīa nostra. 4. 62 B
Egritudinis cā ⁊ cognitio. 178 C
Elevatio quid est 96 D
Elevata est mater domini propter quatuor 96 D
Elevatio marie qn̄ ⁊ q̄lis fuit 97 A B
Elevatio ei⁹ cū q̄bus. vbi per quem locū ad quem locum fuit 98
Elevationis marie supra oēs coles figuratio. 99 B
Elevata fuit virgo in statu q̄druplici 97 D
Evitatur peccatū via quadruplici 86 B
Evertitur domus octupliciter 12 A
Expositio super pater noster 204 C
Expositi o super AD agnificat 214 D
Eucharistia sacramētū cōmendat christum tripliciter 218 B
Eucharistia sacramentū continet credibilia quatuor. 218 C
Eucharistie documēta duo 218 D
Eucharistie virtutes quatuor 218 D
Eucharistie sacramētū cause. 4. 219 B
Eucharistie q̄ones quatuor 219 C
Eucharistie documēta circa ꝯsecratōez. 219 D
Eucharistie documenta circa modū conficiendi ⁊ linguane. 220 A
Eucharistie sacramentū quā intētionē requirit ostenditur virtute quadruplici 221 B
Eucharistie obstacula duo 221 D
Eucharistiā sacramentū nō cognoscere obstacula quatuor 222 B
Eucharistie intelligentiam īpediunt obstacula duo 222 C
Eucharistiā declarant solēnitates. 4. 222 D
Eucharistiā sacramentum figurant similitudines quatuor 222 A
Eucharistie circūstantie. 5. 223 B
Eucharistie loc⁹ fuit cōsecrat⁹ quadrupliciter. 223 D
Eucharistia fuit instituta pp quatuor. 223 D
Eucharistia sumitur quadrupliciter 224 A
Eucharistia recipiunt ⁊ ad eā obligantur quadrupliciter. 224 B
Eucharistiā sumere excluduntur genera hominum quatuor. 224 B
Eucharistiā quotiens sūmi debz ostēditur veritatibus quatuor. 224 C
Eucharistie dubia quatuor. 224 C
Eucharistie sinonima quatuor 224 D
Eucharistie ꝑuilegia quatuor 225 A
Eucharistie officia quatuor 225 B
Eucharistie digne sumentiū ꝑmia. 4. 225 B
Familiaritas Johānis euangeliste ad xp̄m multiplex 33 B
Felicitas ptes. 12. 213 A
Fines vltimi sunt duo 88 C
Figure eucharistie quatuor 223 A
Figure ve. te. de xp̄i nativitate. 4. 8 D
Figuratū fuit nomē Jesu q̄druplicitor 138 C
Figuratur gratia septipliciter 68 B
Feria q̄rta incipimur ieiunare pp m̄ita' 20 D
Firmatur peccatū i aīa quadrupliciter 86 C
Floruit virgo. m. virtute q̄druplici 59 C
Floret ꝑlat⁹ virtute quadruplici. 136 B
Formositas gratie multiplex 69 D
Formidāda ē mors peccatorib⁹ ꝓpter. 5. 129 C
Fortitudo accipitur q̄druplicitor. 216 B
Fortitudine cōmēdati fuerūt. 4. 216 B
Fortitudinis modi quatuor 216 C
Fortitudinis genera quatuor 216 C
Fortitudine indigem⁹ in bellis. 4. 216 D
Fortitudinis ꝓprietates quatuor 217 C
Fortitudines male quatuor 217 D
Fortitudinis bone premiā quatuor 217 D
Fructus cōmendatur propter quatuor. 65 C
Fructus patrie 12 124 A
Fructus gratie multiplex 65 C
Filij virginis marie magnitudo quadruplex 145 D
Filiationis Jesu christi. questio duplex 224 A
Francisci virtus quadruplex 110 A

Francisco īpressum fuit signum signans modo quincuplici 111 A
Francisco data fuerūt stigmata propter quatuor 112 A
Francisci stigmata habuerunt testimonia quatuor 111 C
Francisci transformatio habuit mirabilia. 8. 117 B
Frācisus recepit vulnera pp rōes 8. 118 A
Franciscus assimilatur orationibus sanctorum septem. 174 D
Fran. ē similis xp̄o quo ad duodecim. 175 A
Franciscus ad xp̄i exemplum signatur secundū septem sigilla 176. C
Francisci sapientia. 176. B
Galilea interpretatur quatuor. 232 C
Gabriel in sacra scriptura nominatus est expresse quatuor. 231 D
Gaudia marie. 7. compata stellis 7. 237 D
Gabrielis interpretatio quadruplex. 231 B
Gamalielis scola fecit doctores q̄tuor 54 D
Genera preceptorum quatuor 89 A
Genera mortis quatuor 126 D
Genera mortuorum quatuor 125 A
Genera viatorum quatuor 131 B
Genera vasorum quatuor 74 B
Genera corporū repertunē quatuor 108 D
Gratia quid est ostenditur multipliciter 61 D
Gratia quid est ostēditur multipliciter 68 A
Gratie plenitudo quadruplex 57 D
Gratie divine effectus multiplex 65 C
Gratia ponit in aīa quadrupliciter 61 D
Gratia est desideranda pp bona q̄tuor 62 A
Gratie effectus quatuor 62 B
Gratia acquirit p hominē quadrupliciter 62 C
Gratia augetur in nobis quadrupliciter 62 D
Gratia servatur in nobis virtute quadruplici 63 A
Gratia perdita recuperatur in nobis actu quadruplici 65 B
Gratia signa quatuor 65 B
Gratie fructus cōferūt nobis 4. 65 C
Gratie īpedimēta quatuor 65 D
Gratia fuit infusa in aīam virginis quadruplicitor 64 A
Gratia distribuitur quadrupliciter 64 A
Gratia est figurata in scriptura septipliciter 68 B
Gratie preciositas ⁊ q̄ones multe 68 C
Gratie formositas est quadruplex vt ostenditur 68 C
Gratie ⁊ aīe nobilitas ostenditur quadrupliciter 68 D
Gratie vtilitas quadruplex 69 A
Gratia acquiritur multipliciter 69 B
Gratiam invenerunt in oculis persone septem 69 B
Gratiam amiserunt persone septem pp peccata septem 69 C
Gratie signa non vera. 5. 69 D
Gratie signa vera. 5. 70 A
Gratia privilegiati quadruplex 70 A
Gratias luciferi habuit bea. Jo. baptista septem 70 C
Habēt in se q̄tuor medicina in optima 81 C
Hominum in veteri testamento quadruplex genus solēne 15 D
Hō ieiunat ad diversa quintuplicitor 184 B
Homo cōtra malas passiones se habet quadruplicitor 54 C
Hominis status quadruplex 209 A
Hora consecrationis hostie fuit consecrata quadrupliciter 223 C
Hora completorij fuit consecrata misterio quadruplici 223 C
Hora completorij fuit privilegiata privilegio quadruplici 230 C
Hostia sacra requirit q̄tuor credenda 218 C
Hostiā sacram consecuntur societates quatuor 188 A
Hostie documenta ⁊ in ipsa creduntur quatuor 218 C
Humilitas quid est 192 A
Humilitas vnde oriatur 192 B
Humilitatis gradus 192 B
Humilitas multiplex 192 C
Humilitatis proprietates 192 D
Humilitatis cause ⁊ effectus quatuor, 193 A
Humilitatis insignia quatuor 193 B
Humilitatis figmēta quatuor 193 C
Humilitatis fomēta ⁊ motiva 193 B
Humilitatis privilegia 194 A
Humilitatis exaltationes 194 B

Humilitatis inclinationes & ſolēnia 194 C
Humilitas beati Ludouici aſſimilatur humilitati xp̄i in tribus 101 C
Jacobus maior poſuit articulū tertiū 22 C
Jacobus minor poſuit articulū nonū 24 A
Jeiunium xp̄s inſtituit propter multa 210 D
Jeiuniū valet ad ſeptem 210 D
Jeiunamus 40. diebus pp ſeptem 210 D
Jeiunium incipit feria 4ª propter multa 211 A
Jeiuniū vnde dicitur oſtenditur 211 A
Jeiuniū reperitur triplex 211 A
Jeiuniū qn̄ debet fieri 211 A
Jeiunium in qua etate debet celebrari 211 B
Jeiunium ſi poteſt redimi 211 B
Jeiunium ſi pōt pro alio fieri 211 B
Jeiuniū ſi valet factum in peccato mortali 211 B
Jeiunium ſi medicina impeditur 211 B
Jeiuniū qui non tenetur facere 211 D
In peccato conſideranda ſunt quatuor 90 A
Indulgentia quid eſt oſtendit̄ multipliciter 89 D
Indulgentia a pena & culpa non datur pp quatuor 90 C
Indulgentiarum theſauri, de quibus dant̄ quatuor 90 C
Indulgentie auctoritas confirmat̄ quadruplicitr 91 A
Indulgentie proficiunt quadruplicitr oſtenditur 91 C
Indulgentie cānt bona quatuor 91 D
Indulgentie ſonant quadruplicitr 92 A
Indulgentie frequentatio perficit in purgatorio oſtenditur quadruplicitr 92 D
Indulgentie quid reſpiciunt oſtendit̄ 92 D
Indulgentia impedimenta 4. 93 D
Indulgentie quibus proficiunt oſtendit̄ multiplicitr 93 D
Indulgentie vbi proficiunt oſtenditur multiplicitr 94 B
Indulgentie quare proficiunt, oſtenditur multiplicitr. 94 D
Indulgentie proficiunt pp quatuor. 93. D
Indulgentiarum veritates quatuor. 94. A
Indulgentiarum documēta 4. 94. D
Inferni manſiones 4. 116. A
In habet intellectum ſemptiplicem. 241. B
Incarnationis quiditas. 1. B
Incarnationis mirabilitates. 5. D
Incarnationis beneficia. 12. 7. C
Incarnationis copulationis 4. 1. B
Incarnationes teſtimonia 4. 1. C
Incarnatum fuit verbum quadruplr .1. D
Incarnatum fuit verbum in ciuitate quadruplici. 1. D
Incarnatio celebrata fuit media noctis hora propter quatuor. 2. A
Incarnationis hore miſteria 4. 2. A
Incarnationis miſteria quatuor. 2. A
Incarnationis miſterium fuit conſumatum propter quatuor. 2. B
Incarnationis miſterij ſublimatio mirabilis quadruplex 2. C
Incarnatio fuit decorata quadruplicitr. 2. C
Incarnationis contrarietates quinque. 2. D
Incarnationis dignitates quinque. 3 A
Incarnationis poteſtas in quatuor. 4 C
Incarnationis verbi poteſtas in quatuor 6. D
Incarnationis promiſſio quadruplex. 14. C
Incarnationis queſtiones plures. 15. A
Incarnationis neceſſitas & cauſalitas. 162. B
Incarnationis chriſti que mulier fuit capax. 162. C
Incarnatio a quibus non intelligitur. 165. C
Incarnationis actus quadruplex. 242. A
Incarnationis queſtio quadruplex. 242. A
Joāne euangeliſta fuit de ſtirpe quadruplici 28 C
Joani conueniunt proprietates numeri quadrati quatuor 29 D
Joannis meritum fuit maius illo petri pp quatuor 29 A
Joannis virginitas fuit conſecrata matrimonio 29 A
Joannis familiaritas ad chriſtum oſtendit̄ quadruplicitr 29 C
Joannes fuit apoſtolus quem diligit xp̄s propter quatuor 29 D
Joannem chriſtus honorauit quadruplicitr 30 A
Joanni chriſtus fecit actus quatuor 30 A

Joāni xp̄us cōmendauit matrem propter quatuor 30 B
Joānis ſublimatio quadruplex 30 C
Joānes adduxit p̄conia quatuor 30 C
Joānes habuit viſiones quatuor 30 D
Joannis notabilia quatuor 30 D
Joānes d̄r aqla p̄pter aqle. 4 31 B
Joānes non fuit principalis inter apoſtolos propter quatuor 31 C
Joāni in inſula fuerunt demonſtrata quatuor 31 D
Joāni miſſit diuiſio verba. 4. 31 D
Joānis miracula quatuor 32 A
Joānes fuit aſſūptus in corpore & aīa ſicut virgo maria qđ oſtenditur quadruplicitr 32 A
Joānes fuit aſſūptus nūq̄ mortuus vt cōcluditur quadruplicitr. 32 B
Joānes non vidit mortem nec corruptionem vt tres alij 32 C
Joānes habuit maius priuilegium q̄ virgo maria imo q̄ chriſtus 32 C
Joānes veniet ante iudicium vniuerſale quod p̄batur auctoritate quadruplici. 32 D
Joānes fuit de genere q̄druplici 33 A
Joānes fuit vocat⁹ prim⁹ a xp̄o pp. 4. 33 A
Joānis virginitas fuit matrimōio conſecrata 33 B
Joāni xp̄s oſtendit familiaritatem in myſterijs quatuor 33 B
Joānis charitas & dilectio xp̄m oſtenditur erga iſa quadruplicitr 33 C
Joānis puritas oſtendit̄ ex ſignaculo quadruplici 33 C
Joāni in ſōno ſupra petrus diti reuelata ſunt miſteria quatuor. 33 C
Joannes ſolus in paſſione xp̄i exiſtens vidit redēptionis facta quatuor 33 D
Joānis ſubſtitutio recepit inſignia nobilitatis quatuor 33 D
Joānis gaudium dn̄ice reſurrectionis floruit virtute quadruplici 33 D
Joānis miracula patētiſſima quatuor 34 A
Joānis martyrium q̄le fuit oſtēdit̄ 34 A
Joānis trāſlatio quō fuit facta oſtēdit̄ 34 B
Joānis imortalitas oſtēdit̄ ſuum probatur quadruplicitr. 34 B
Joannes claruit gratia i ſtatu. 12. 34 D
Joannes in primo ſtatu ſuam generationem ſanctā fuiſſe oſtēditur. 34 D
Joanni in ſecundo ſtatu vocationis gratia fuit collata priuilegijs quatuor 35 A
Joanni in tertio ſtatu fuit collata gratia ſue virginitatis cōſecrate. 35 A
Joannis charitas declaratur multiplicitr 35 B
Joannis familiaritas quam xp̄s & oſtendit multiplicitr 35 B
Joannis obdormitio in qua vidit diuinam eēntiam 35 D
Joannes fuit de ordine quadruplici vt oſtenditur 38 A
Joannis aduentus ante iudicium vniuerſale oſtenditur rōne quadruplici 36 A
Joānis poſuit in ſimbolo articulum duplicitr 36 A
Joannes nunq̄ eſt mortuus oſtenditur rōne & auctoritate quadruplici 36 B
Joanni conueniunt myſteria. 12. & primo q̄ fuit magnus vt apparet ad ſimilitudinem & proprietatem aquile oſtenditur 133 D
Joannis generatio oſtenditur fuiſſe magne deuotionis 194 B
Joannis meritum fuit maius illo petri quod oſtenditur quadruplicitr. 154 C
Joanni conueniunt proprietates aquile ſeptem. 155 B
Joāni xp̄s non dedit principatum propter quatuor documenta duo. 155 C
Joannes in ſtatu ſue religationis notabilia euenerunt ſibi quatuor. 155 D
Joannis tranſlatio habuit mirabilia quatuor. 156 A
Joannis imortalitas probatur auctoritate quītuplici. 156 A
Joannis circa eius imortalitatem Theophilus ſcribit mirabilia quatuor 156 B
Joannes ē aſſumpt⁹ ad ordinem ſeraphicum probatur rōne quadruplici 156 C
Joannis baptiſte annūciatiōis ſolēnia quatuor 66 B
Joannis baptiſte conceptionis priuilegia quatuor. 66 B
Joannis baptiſte annunciationis ſolēnia quatuor. 195 C

Joannis baptiſte conceptionis priuilegia quatuor. 196. A
Joannis baptiſte natiuitatis mirabilia quatuor. 66 C
Joānes baptiſta in ſtatu ſue religiōis floruit virtute quadrupliciter. 66 D
Joannes quando chriſtum baptizauit magnalia quatuor 66 D
Joannes quando xp̄m baptizauit magnalia quatuor 199 A
Joanne xp̄m baptizanti apparuerunt mirabilia tria. 67 A
Joannes habuit habitudines ad xp̄m in baptiſmo quatuor. 67 A
Joannis leges dat ad viuendum 4. 67 A
Joānes dedit de chriſto teſtimonia. 4. 67 B
Joannis laudes a xp̄o date. 4. 67 B
Joannes fuit in patria de ordine quadruplici 67 B
Joannes fuit aſſimilatus. reb⁹. 4. 67 B
Joannes deſcendit ad infernum vbi ſunt manſiones quatuor 67 C
Joannes ſurrexit cū xp̄o ⁊ ordinibus ſanctorum quatuor. 67 C
Joannis anima fuit collocata in ordine angelorum quod ꝓbatur quadrupliciter 67 D
Joannes fuit gratia priuilegiat⁹ in ſtatu eccleſie militantis 68 A
Joannes baptiſta habet tantam gratiam in regno celeſti quantam habiturus erat lucifer ſi ſteti ſſet quod oſtendit ex regulis ſeptē 70 C
Joannes habuit priuilegia Luciferi ſi ſteti ſſet. iij. 70 C
Joānes in ſtatu ſue annūciationis fuit dotatus priuilegio quadruplici 71 A
Joannes in ſtatu ſue conceptionis fuit dotatus beneficio quadruplici 71 B
Joannes in ſtatu ſue generationis fuit ſublimatus miraculo quadruplici 71 B
Joannes fuit de cognatione q̄druplici 71 C
Joannes fugit ad deſertum propter quatuor. 71 C
Joannes in ſtatu ſue conuerſationis floruit virtute quadruplici 71 C
Joannes fuit de proceſſione quadruplici. 71 D
Joannis officiū quadruplex. 71 D
Joannis dignitas 71 [illegible]
Joannis confeſſio. 71 A
Joannis originalis cogitatio habet veritates quatuor. 71 A
Joannes fuit philoſophus propheta quadruplici 71 B
Joannis angelus cum annūciaret nocuit diſcipulos quatuor 71 C
Joannis ſanctificatio demonſtratur quadrupliciter 71 D
Joannes habitauit in vtero matris cum priuilegio quadruplici. 71 D
Joannis natiuitas habuit inſignia quatuor 72 D
Joannis quatuor priuilegia 103 D
Joannes vocatur lucerna ardens 104 B
Joannes comparatur quatuor ordinibus eccleſie militantis 104 C
Joannes in ve. te. prenunciatus ſub typo quadruplici 194 D
Joannis origine veritates catholice quatuor. 195 B
Joannis ſanctificatio 196 B
Joannis matris occultatio 196 C
Joannis exultatio in vtero matris. 196 D
Joannis cum chriſto continentio in vtero ⁊ matris parturitione. 197 A B
Joannis circūciſio vbi fuerunt mirabilia quatuor 197 C
Joannis acceſſus ad deſertum. 198 B
Joannis multe conditiones quas habuit 198 [illegible]
Joſeph interpretatio quadruplex. 84 D
Judicij vltimi q̄ ſequentia. 86 D
Judicij iudex erit chriſtus probatur ratione duplici 87 A
Judicij iudex quales ⁊ in qua forma apparebit 87 A
Judicij iudex cum quibus ſignis. ⁊ an benignus vel ſeuerus apparebit. 87 B
Judicij tempus. annus menſis dies hora. 87 C

Judicij locus expertis iudicis ⁊ iudicandorum 88 A
Judicis familia que erit 88 B
Judicij teſtes qui erunt 88 C
Judicium triplex 88 D
Judicij accuſatores ⁊ aduocati 89 B
Judicium de quibus erit 89 A
Judicij ſententia 89 C
Judicij excuſatio 89 C
Karacteris diffinitio 175 D
Karacteris diffinitio 187 B
Karacteris inſignia quatuor 188 D
Karacteris virtutes 188 C
Karitas Joannis euangeliſte ad xp̄m oſtenditur quadrupliciter 35 C
Karitatis inſignia in aliquo 35 C
Katerine laudes 137 D
Lapidatus fuit ſtephanus ꝑ quatuor 35 D
Laus beati petri apoſtoli multiplex 73 B
Lance quibus ſol deſcendit xl. 61 A
Libri vite officio oſtenditur multipliciter ⁊ articuli xiij. 136 D
Libri vite quis ſcripſit oſtenditur multipliciter 137 A
Libri vite ſcripta vbi oſtēdūt 137 A
Libri vite ſcripti ſunt tripliciter 137 A
Liber q̄ fuit ſcriptus oſtēdit multiplr 137 A
Liber ille vbi fuit ſcriptus oſtēditur 137 B
Librū hūc legunt quatuor 137 B
Liber iſte ē clauſus perſonis q̄tuor 137 B
Liber iſte deletur a peccatoribus 137 C
Liber vite eſt ſignatus ſigillis ſeptem 137 C
Librū iſtū non occupant dānati 137 C
Librū iſtū occupantes intrant ciuitatē paradiſi 137 C
Liber iſte aperietur in iudicio 137 C
Locus vnde virgo fuit aſſumpta habet proprietates quatuor. 98 B
Ludouici regis priuilegia quatuor 102 C
Ludouici virtutes quatuor 102 D
Ludouici dignitas quadruplex 103 A
Ludouici mors hūit quatuor 103 A
Ludouici corona quadruplex 103 B
Luce illuminationes quatuor 151 D
Luce cōueniūt cōditiones angeli xij. 113 D
Luciferi conditiones iij. 70 D
Lucis deſcriptiones ſpiritui ſancto ⁊ virgini conuenienter ſeptem 170 B
Lucis diffinitio quadruplex 170 B
Lux debet eſſe alis ꝑ quatuor 170 C
Luces reperiuntur quatuor 170 D
Luces celi reperiuntur quatuor 171 A
Lux fuit creata ꝑ quatuor 171 B
Lucis proprietates beato Ludouico conuenientes ſeptem 169 A
Mathias apoſtolus hūit virtutes xl. 60 D
Marie interpretationes plures 135 D
Marie interpretationes quatuor 143 A
Maria virgo cōmendatur a quatuor 61 B
Marie proprietates quatuor 143 A
Maria dicitur ſtella maris ꝑ proprietates decem 143 B
Maria dicitur liber ꝑ multa 106 A
Maria nata fuit ex regibus ſeptē 106 C
Maria dicitur ſtella ꝑ quatuor 107 C
Marie omnes cum ſtelle comparatur ꝑ quatuor 107 D
Marie vita cum ſtelle cōparatur ꝑ 4. 107 D
Maria ſtelle matutine comparatur propter decem 108 A
Marie interpretatio triplex ⁊ alia 108 B
Marie quatuor ſtelle cōueniēt 108 D
Maria quando nata fuit tūc illa deus creauit quatuor 109 B
Maria dicitur ſtella regia ꝑ q̄tuor 109 C
Maria dicitur ſtella ſplēdida ꝑ q̄tuor 109 D
Maria dicitur ſtella maris propter proprietates. x. 152 A
Maria dicitur ſtella matutina 152 C
Marie gratia ſeptuplex 165 A
Maria hūit dignitates. xij: 164 A
Marie interrogate multo ꝑ reſpōſa 184 B
Maria benedicta triplex 185 B
Maria fuit afflicta tripliciter 186 A
Marie virtutes ⁊ virginitas ab ea inuenta 186 B. C
Marie vide multa in littera. V. ſ. virginis ⁊ littera. E. elleuata.
Mare plures nominantur in ſcriptura 136 B
Marie gaudia ſeptem aſſimilata ſtellis ſeptem 137 D
Magnificat expoſitio 114 D
Magdalene vita duplex 78 A
Magdalena fuit de tribu Juda 78 A
Magdalena hūit interpretationeſ. priuilegia tribus Jude. quatuor 78 A
Magdalene cōfeſ⁹ de xp̄o cōtinet tria 78 B

Magdalene conuerſio habuit 4. 78 B
Magdalene offenſio contra xp̄m quadruplex. 78 C
Magdalena dilexit xp̄m in gradibus dilectionis quatuor. 78. C
Magdalenam dilexit xp̄s in excuſatione quadruplici. 78. D
Magdalene contēplatio habuit adminicula quatuor. 79. A
Magdalena figurata fuit in mulieribus quatuor. 79. A
Magdalene corona quadruplex. 79. B
Magdalēa habuit penitētie ſigna 4. 79. C
Magdalene nomen et cognomen conuenit eius īterp̄tatio actui cōtritiōis q̄druplici. 79 D
Magdalene nomen et cognomen interpretatio cōuenit anime ꝯtrite quadrupliciter. 82. C
Magdalene impedimenta ei⁹ contritioni remouentur quatuor. 83. B
Magdalenā ad pniaꝫ reduxerūt act⁹ 4. 83 C
Magdalene circa pedes xp̄i obſeq̄a 4 83 A
Magdalene obſequia ſignificant miſteria ad vere pn̄iaꝫ cōcurrētia p̄miſſa cōtritiōe 84 A
Magdalena fuit illuminata perfecte perfectiōe quadruplici. 84. B
Magdalene xp̄us oſtendit benignitatem quadruplici 84. C
Magdalene xp̄us in ſua reſurrectione dedit cōſolationem quadruplicem 84 C
Mater hꝫ cōſolationē d̄ filiis q̄druplr 56 D
Matrimonium in ſtatu innocentie fuit ſignum coniunctiōis xp̄i cū eccleſia. 52 D
Matrimonium inter virginem et Joſeph an fuerit et quale. 34 C
Manſiones celi. ꝛc. 96. B
Martini in ſtatu ſeculari pfectio oſtenditur virtute quadruplici 134 C
Martini perfectio in ſtatu conuerſiōnis virtus quadruplex. 135. A
Martini pfectio in ſtatu profeſſionis quadruplex. 135. B
Martini pfectio in ſtatu pontificali quadruplex. 135. C
Martini pfectio in ſtatu cōſummatiōis quadruplex. 135. D
Martirium quid ſit. 22. B
Martiriū requirit quatuor. 22. C
Martirij genera quatuor. 22 C
Martirij gradus quatuor 22. D
Martiriū ſuſtinendū eſt pro rebus 4. 23. A
Martiriū ſuſtinēdū ē p veritatib⁹ 4 23. A
Martirio preparare ſe debēt q̄tuor 23 B
Martirium fuit in ſtatu quadruplici. 23. C
Martiria in ſtatu gratie prima ſexcuplex 23 C
Martir primus et prothomartir dicitur b. Stephanus pp quatuor 23 C
Martirium b. Stephani fuit ornatuꝫ virtutibus quatuor. 23 D
Martiriū b. Stephani fuit ornatū priuilegijs quatuor. 24 A
Martirij b. Stephani bñficia 4. 24. A
Martirij b. Ste. dignitates 4. 24. B
Martirij b. Ste. remuneratio q̄druplex. 24 C
Martirij b. Ste. corona quadruplex. 24. D
Martirij b. Ste. lapidatio fuit pp quatuor propter que lapidari debebant talia committentes. 25. A
Martires temporum 4. 25. A
Martiria tēpore gratie ſexcuplex. 25. B
Martir prim⁹ dr̄ b. Ste. pp. 4. rōnes. 25. B
Martirij b. Ste. p̄uilegia. 4. 25. C
Martirij b. Ste. beneficia 4. 25. C
Martirij b. Ste. premia multa. 25. D
Medicina dicitur optima pp. 4. 81. D
Medicine artis documēta b. Luce. appropriata ꝛc. 178. C
Miſeria neceſſaria ad pn̄iam 4. 84 A
Miſericordia dei in euangelio in tribus perſonis maxime declarat 88. B
Miſericordia dei in ve. te. in quatuor perſonis oſtenditur. 88. B
Militie ſolemnitas requirit quatuor: 110 B
Militia celeſtis habet 4. 110 C
Militie celeſtis ve. te. 6. viſiōes 111 A
Militie noui te. viſiones ſunt ſex 112. C
Michaelis opera quatuor. 115. D
Mortis diffinitio declaratur quadrupliciter. 124. B
Mors quid ſit 126 C
Mortis que ſit diffinitio oſtenditur. 128. D
Mors in ſcriptura reperit̄ quadruplex. 101 D
Mortis proprietates. ꝛc. 124. C
Mortuorū genera quatuor. 125. A
Mortuorū remedia 4. 125. B
Mortuorū remedia proficiunt ad 4. 125. B
Mortuorū remedia quantū proficiant oſtendit veritatibus quatuor. 125. B
Mortuorū remedia profiunt q̄druplr. 125 C
Mortuorū remedia a quibus profiunt oſtenditur. 125 D
Mortuorū remedia profiunt temporibus quatuor. 125. D
Mortuorum remedia profiunt temporibus quatuor. 125 D
Mortuorum remedia profiunt in quibus locis oſtenditur. 126 A
Mortuorum ſuffragiorum neceſſarium figuratum. 122. A
Mortui quomodo noluerunt ſibi fieri iſta remedia oſtendit̄ multipliciter. 126. A
Moriens emittit ſuſpiria tria. 126. B
Mortuorum cōmemoratio oſtenditur quo ad quatuor. 126. B
Mors oſtēditur quadruplici ſepatiōe. 126. C
Mortis conſideratio quadruplex. 126. D
Mortis iudiciū eſt ſeuerū pp quatuor 127. A
Mortis ort⁹ oſtendit̄ quadrupliciter. 127 B
Mors fuit deſtructa quadrupliciter. 127. B
Mors eſt odibilis perſonis 4. 127. C
Mors eſt amabilis pſonis 4. 127. D
Mors eſt amara propter 4. 123. D
Morientiū queſtiones 4. 127. D
Morientiū ſacramenta 4. 128. A
Morienti facienti viam longam neceſſaria ſunt quatuor. 128. A
Mortuorū receptacula 4. 128. A
Mortuorū quāta ſunt remedia oſtēdit̄. 128. B
Mortui in purgatorio melius ſtant q̄ in hoc mundo propter 4. 128. C
Mors hominis oſtendit anime incorruptionem multiplicitēr. 128. D
Mortuorum queſtiones tres. 129. A
Mortis penam chriſtus aſſumpſit propter peccatum oſtenditur. 129. A
Mors noſtra per chriſti mortem fuit deſtructa oſtenditur. 129. B
Morimur triplici morte. 129. B
Mors eſt quotidie memoranda propter multa. 129 B
Mors eſt expectanda oſtenditur multiplicitēr. 129 C
Mors a peccatoribus eſt formidanda propter quatuor 129 C
Mors a iuſto non eſt pertimeſcenda propter quatuor 129 D
Morientes quomodo ſe debent habere tripliciter 129 D
Mortuis quibus poſſumus ſubuenire 129 D
Mortuis debemus ſubuenire quatrupliciter 130 A
Mortuis poſſum⁹ ſubuenire quatruplicitēr 130 A
Mortuorū ſuffragiū qd ē oſtenditur multiplicitēr. 130 C
Mortuis quomodo ſuffragia ſunt vtilia oſtenditur multipliciter. 130 D
Mortuoꝝ q̄ōnes de eoꝝ ſuffragijs 131 C
Mortuorum carceres quatuor 132 A
Mortuorū purgatoriū fuit inſtitutum 132 B
Mortuorū pene quatuor. 132 B
Mortuoꝝ exequie q̄d ſit et qd valeāt oſtenditur. 132 D
Mortuoꝝ cerimonie multe. 132 D
Mortuos ſepelire ſi ē opus mie oſtenditur multipliciter 133 A
Mortui an poſſint abſolui ab eccleſia 135 B
Mortui ſuſcitati. 5. 102 B
Mortuoꝝ ſuſcitatores in ſacra ſcriptura. quinque 102 B
Mulieris myſteria. 8. 51 B
Mulier euangelica matri xp̄i aſſimilat 51 B
Mutationes puelle quando nubent quatuor. 50 A
Natiuitas chriſti quid eſt. et q̄ eſt quadruplex 16 A
Natiuitas chriſti beneficia quinque 7 C
Natiuitati chriſti p̄prietates ortus ſolis tres conueniunt. 8 D
Naſcitur chriſtus generibus perſonarum quatuor 8 C
Natiuitatis chriſti figure ve. te. quatuor 9 A
Natiuitatis chriſti prophetie quatuor 9 B
Natiuitatis chriſti teſtimonia quatuor 9 B
Natiuitatis chriſti queſtiones plures 15 A
Natiuitatis dubium ipſius chriſti. 15 C
Natiuitas ordinata in veteri teſtamento quadrupliciter. 15 D
Natiuitatis tempus dies hora 18 B
Natiuitatis cā multiplex 19 C

Natiuitas xpi fuit reuelata auctoritate quadruplici 9 C
Natiuitas xpi fuit in nouo testamento euangelizata 9 D
Natiuitas xpi fuit celebrata i locis quatuor 9 D
Natiuitas xpi fuit cognominata a ciuitatib⁹ quatuor 10. A
Natiuitas xpi fuit consumata tempore quadruplici 10. A
Natiuitas xpi fuit manifestata die dominica pp quatuor 10. B
Natus est xps hora noctis media propter quatuor 1. A
Natiuitatis xpi priuilegia singularia quatuor 10. C
Natiuitas xpi ornata fuit miraclis quatuor 10. D
Natiuitatis mirabilia .8. 5. C
Natiuitas xpi angelis contulit benefi⁹. 5. 7. D
Natiuitas xpi est in qua fuit acquisita pax quincuplex 7. D
Natiuitas virginis habuit priuilegia septem 106. B
Natiuitas virginis processit a septem regib⁹ 106. C
Natiuitas Jo. baptiste mirabilia quatuor 66. C
Nazareth interpretatur quincupliciter 133. A
Nominis iesu xpi articuli decem 37. B
Nomen xpi est terribile demonibus propter quatuor 37. C
Nomen xpi hz partes plures 38. A
Nominis xpi littere quatuor significantes virtutes quatuor 38 A
Nominis xpi significationes quatuor 38. B
Nomen xpi hz significationem quadruplicem 143 C
Nomen xpi fuit figuratum in ueteri testamento multipliciter 38. C
Nomen xpi fuit & scriptum i locis quatuor 38. C
Nomen xpi fuit pronunciatum a personis quatuor 38. D
Nomen xpi fuit impositum personis quatuor 38 D
Nomen xpi fuit appropriatum quadrupliciter 39. A
Nominis xpi merita quatuor 39. A
Nominis xpi in ipsius vita quatuor 39. B
Nominis xpi beneficia quatuor 39 B
Nominis xpi preconia quatuor 39 C
Nomen datur in cetu quadruplici 100. B
Nomina angelorum quatuor 118. C
Nobilitas marie & Joseph 55. A
Nuptiarum genera septem 50. C
Nuptiis comparatur sacramentum incarnationis propter quatuor 50. C
Nuptiarum donaria quatuor 50. B
Numeri duodenarii proprietates quatuor 76 D
Numeri quadrati proprietates quatuor 28. D
Obsequia angelorum nouem 112. D
Obsequia marie magdalene multa 84. A
Obligati debitis grad⁹ solatii quatuor 84. D
Obedientie insignia quatuor 101. D
Oditur res pp quatuor 80. D
Opa q xps retinuit apud se quatuor 116. B
Operibus spus sci destruuntur opera diaboli septem 25. C
Opa dei in principio facta comparata operibus spus sancti septem 25. C
Opa dei in principio facta septem 25 C
Opera spus sancti septem 25. C
Ordines ecclesie quos xps instituit quatuor 91. A
Ordinum dignitas quadruplex 104. C
Ordo quid est 171. C
Ordo angelorum 171. C
Originalis peccati diffinitio ostenditur quadrupliciter 144 D
Originale peccatorum quid sit 148. C
Originale qualiter contrahitur ostenditur quadrupliciter 144 D
Originali homines contrahunt quadruplex 148. D
Originale a quo infligitur ostenditur: ostenditur quadrupliciter 145. A
Originale cui imponitur ostenditur quadruplex 145 B
Originalis peccati obstacula quatuor 145. B
Originale ubi contrahitur 145. C
Originale quando contrahitur & eius infantis signa quatuor 145. C
Originale diluitur quadrupliciter 145 D
Originale deletur modis quatuor 148 D
Originale operatur personae quatuor 145. D
Originale personae obsunt quatuor 149. A
Originalis leges de eius contractione quatuor 145 D
Originalis peccati quatuor leges de eius contrictione 149 A
Originale non incurrit virgo pp quatuor 146. A
Pax bone voluntatis datur hominibus propter. 5. 7. D
Pax est commendabilis pp quatuor 41. D

Paupertatis gradus quadruplex. 101. D
Partus virginis misteria .8. 13. A
Partus virginis dedit pro natiuitatem duplicem 13. A
Parturitionis actus quatuor. 143 B
Parturitionis questiones quatuor. 143 B
Pauli conuersionis fructus duplex. 54 C
Pauli status .12. 54. D
Pauli genero. 54. D
Paulus fuit doctor in scolis gamalielis quatuor. 54. D
Pauli religio quadruplex. 55. A
Paulus fuit consecutus misericordiam ratione quadruplici. 55. A
Pauli conuersio habuit miracula quatuor. 55. A
Pauli baptism⁹ habuit miracula quatuor. 55 B
Pauli conuersio habuit virtutes quatuor. 55. B
Pauli pena quadruplex. 55. C
Pauli dignitates quatuor 55. C
Pauli contemplatio priuilegia quatuor 55 D
Pauli mors solempnia quatuor 55 D
Paulus positus est in ordine seraphico probatur quadrupliciter. 55. D
Paulo conueniunt conuersiones quatuor. 57. A
Pauli conditiones corporis quatuor. 57. C
Pauli laus multiplex. 73. D
Paulus fuit vas de tribu beniamin. 74. D
Pauli conditiones male multe. 75. D
Pauli conuersio habuit actus septem. 76. A
Paulus meruit indulgentiam pp quatuor. 76. B
Paulus fuit examinat⁹ quadrupliciter. 76. B
Paul⁹ fuit ornat⁹ virtute quadruplici. 76. C
Pauli raptus habuit preconia quatuor. 77. A
Pauli aia habuit priuilegia quatuor. 77. A
Paulus colocauit se ipsum quadrupliciter. 77. B
Paulus floruit miraculo quadruplici. 77. C
Pauli & petri consumatio habuit notabilia quatuor. 77. C
Petri laus multiplex. 73. B
Penitentia requirit quatuor. 79. C
Penitentie signa quatuor. 79. C
Penitentie tractat⁹ & ipa accipit quadrupliciter. 107. C
Penitentie naufragium declaratur multipliciter. 107. D
Penitentia requirit quatuor. 108. C
Penitentia fuit instituta propter quatuor. 109. B
Penitentias recipiens se hz quadrupliciter. 109 D
Penitentie conditiones quatuor. 110. A
Penitentias recipiens dz habere conditiones quatuor. 110. B
Penitentia est recipienda de necessitate in casibus quatuor. 110. B
Pene peccati originalis tres. 61. B
Pene tristitie declaratur quadrupliciter 82. A
Pene purgatorij quatuor. 132. A
Peccati diffinitio & comparatur detrimento quadruplici. 85. A
Peccatum nihil est quod intelligitur. 5. C
Peccati mortalis magnitudo ostenditur quadrupliciter. 85. B
Peccati turpitudo declaratur quadrupliciter. 85. C
Peccandi potentia & act⁹ multiplex. 84. D
Peccatum committitur quadrupliciter. 85. D
Peccatum curritur via quadruplici. 86. B
Peccatum firmatur quadrupliciter. 86. C
Peccati remedia ne procedat quatuor. 86. D
Peccatorum remedia quatuor. 87. A
Peccati reciduatio. documenta quatuor. 87. B
Peccatum committit deus pp quatuor 87. D
Peccatum cedit i bonum electorum quadrupliciter. 87. D
Peccatorum pena duplex. 90. A
Peccatorum reatus duplex. 90. B
Preceptorum genus quadruplex. 89. A
Principium accipitur quadrupliciter. 5. A
Principis conditiones. 86. A
Primitas dignitas declaratur i quatuor. 158. A
Primitas fuit exaltata in ordine quadruplici. 158. B
Primitas fuit debilitata i quatuor. 158 D
Primitas fuit renouata in tribus ordinibus. 158. D
Primitas fuit consumata in. b. andrea supra. 158 D
Professio de crucifixio pp quatuor. 101 A
Professio reperitur quadruplex. 136. A
Pugna reperitur quadruplex. 37. B
Purgatorij tempora quatuor. 132. B
Purificationis cerimonie quatuor. 58. B
Purificationis documenta quatuor. 58. C
Purificationis misteria virgini conuenientia quatuor. 59. A
Purificatione floruit virgo virtute quadruplici. 59. C
Purificationis sacramentum recepit virgo propter quatuor. 60. A
Purificationis sacramentum recepit virgo in templo 59 C

Puella dſpōſata recipit mutat dei q̃tuor 50 A
Predicatoris cōditiōes. 8. B
Preſens pro futuro accipi declaratur quincu-pliciter. 144. C
¶ Que ē prima tabula poſt naufragiū. 208. D
Que ē ſecūda tabula poſt naufragiū. 208. B
Queſtiōes multe circa cōfectionē ſcil. 219. C
Queſtiones de operatione ſpiritus ſancti in conceptione xp̄i. 144. D
Queſtiones de peccato tres: 129. A
Queſtiones de ſuffragijs multe. 131. C
Quadrati numeri ꝓprietates quatuor. 28. D
¶ Reatus peccatoꝝ duplex. 90. B
Religiones tpe xp̄i. quatuor. 75 C
Reine mortuoꝝ valent ad quatuor. 125. C
Res habet odio ꝑ quatuor. 80. C
Regni felicitatis eterne duo. 122. B
Regni xp̄i queſita. 144. D
¶ Sacerdos nouus dicit parens ratione quadruplici. 187. A
Sacerdotis interpretatio quadruplex. 187 B
Sacerdotis preconia quatuor. 187. C
Sacerdotꝫ celebratio ſublatā q̃druplr. 188. A
Sacerdotis cōditiōes. 12. 188. B
Sacerdotij diffinitio. 188. C
Sacerdotij premitas ꝑ q̃tuor. 188. C
Sacerdotij ſignaculū qd eſt. 188. C
Sapientie ſigna quatuor doctoribus appropriata duodecim. 159. A
Stultitie ſigna. 13. 159. A
Sāguis xp̄i ab eo fuit effuſus quinquies. 153. C
Sanguinis xp̄i virtus quadruplex. 221. A
Sanctificationis diffinitio declarat. 147. C
Sāctificatiōis v̄gis teſtimōia q̃tuor. 147 D
Sanctificata fuit v̄go quadrupliciter cum ſit ſanctificatio quadruplex. 147. D
Sanctificata fuit gradu quadruplici cū ſanctificationis gradus ſint quatuor. 148. A
Sanctificata fuit quadruplici ex. 148. B
Sanctificatiōis ſigna quatuor. 196. B
Sacramēta veteris te. 2°. 58. A
Sacramētoꝝ modi quatuor. 208. D
Sacramēta inſtituta ī hieruſalē. q̃tuor. 209 B
Sacramenta cōtracta quatuor. 209. B
Sanctificatiōis v̄gis ſigna quatuor. 151. C
Sanctificatiōis in vtero mris ſigna. 5. 151. C
Sacrilegoꝝ queſtiōes multe. 133. C
Senſus ſcripture quadruplex. 141. D
Sexta feria eſt priuilegiata priuilegio quadruplici. 230. C
Stephanus lapidatus fuit ꝑ q̃tuor. 25. D
Sedes xp̄i que fuerit quā duplex. 144. A
Stelle polus que dicitur ſtella maris proprietates decem. 143. B
Stelle matutine proprietates virgini conuenientes quatuor. 151. C
Stelle apparētis magis cā q̃druplex. 39. D
Stelle magis apparentis figura. 40. A
Stella dicit matutina ꝑ q̃tuor. 40. A
Stelle refulgentia declarat quatuor. 40. B
Stelle influētia quadruplex. 40. C
Stelle motus quadruplex. 40. D
Stelle miracula quatuor. 41. A
Stelle priuilegia quatuor. 41. A
Stelle in corpe natura q̄ ſit q̃lis figura. 109 A
Stelle creationis tēpus. 109. B
Stelle ſeptem ſunt beatitudines. 7. 54 B
Stelle maris proprietates materie conuenientes decem. 236. C
Stelle maris. x. virtutes. 237. D
Status ſanctoꝝ ſexcuplex 222. D
Suffragia dant mortuis a quatuor. 130. A
Suffragioꝝ genera quatuor. 130. C
Suffragia defunctis vtiliora quatuor. 130. D
Suffragioꝝ vtilitas ꝓ dfūctis ꝑ 4. 130. D
Suffragia qb⁹ nō ꝓſunt oſtēdit. 131. C
Suffragia qb⁹ ꝓſunt q̄ multiplr. 131. C
Suffragiū figuratū pro mortuis. 132. A
Solēnitates que fiunt pro defunctis eis ꝓſunt oſtenditur. 132. D
Spiritus ſancti donoꝝ tractatus. 225 C
Spiritus ſancti dona appropriata ſeptem operibus dei. 225 C
Spiritus ſancti donis deſtruūtur opera diaboli ſeptem. 225. C
Spiritus ſancti operationis in conceptione xp̄i queſita. 144 D
¶ Trinitas tota fuit operata in mala operatiōe quadruplici. 240 D
Tabula prima poſt naufragiū. 208. B
Tabula ſecūda poſt naufragium. 208 B
Tranſgreſſio Eue fuit quadruplex. 146. D
Tranſgreſſionis Eue oppoſita. 4. 146. D
Tēplū fuit illuſtratū myſterio 4°. 59. D
Tempore illo florere debemus virtutibus quatuor. 23. D
Tempore illo cōtrafaciūt gr̄a. 4. 23. B
Tempus triplex. 230. D
Tabula antiquitus vtebant q̃druplr. 190. D
Turbatio anime quadruplex. 141. A
Turbatiōis marie ſalutate ab angelo cauſa quadruplex. 142. B
¶ Uaſoꝝ gr̄a repertunt. 4. 74. D
Uaſa dicunt creature. 4. 74. C
Uas fuit apoſtolus Paulus propter conditiones. 15. 74. B
Uas dicit plenū modis. 4. 140. D
Ue in ſcriptura ſunt tria. 139. D
Ueritas eſt inſtanter ꝑdicāda ꝑ. 4. 104. B
Ueritas impugnat ꝓpter. 4. 105. C
Ueritas nō defendit ꝑ. 4. 105. C
Uerbum quid eſt. 3. C
Uerbum in nobis eſt duplex. 3. D
Uerbū diuinū ⁊ noſtrū cōueniūt in. 4. 3.
Uerbi diuini conditiones excellentiſſime quinque. 4. D
Uerbi incarnati diffinitio declarat. 4. 1. B
Uerbi incarnatio oſtēdit v̄itate. 4. 1. D
Uerbi incarnati locus quadruplex. 1. D
Uerbū fuit incarnatū hora media noctis. 11. A
Uerbi incarnati hora fuit conſecrata myſterio quadruplici. 11. A
Uerbi incarnati myſteria quatuor 11. A
Uerbi incarnatiōis cā fuit quadruplex. 2. B
Uerbum incarnatum fuit ſublimatum miraculo quadruplici. 11. C
Uerbum incarnatum fuit decoratum priuilegio quadruplici. 11. C
Uerbi incarnati contrarietates eū ornantes quatuor. 11. D
Uerbi incarnati dignitas quadruplex. 3. A
Uerbum virginis angelo cōſentientis quadrupliciter fuit prolatum. 147. A
Uirtus intellectualis quadruplex. 136. B
Uirtutꝫ gradus. 177. B
Uirtutꝫ modi. 4. 192. A
Uirtutes facientes fugere ea ad que inclinamur. 192. A
Uictorie in veteri te. figurate ſeptē. 52. C
Uictorie in nouo te. 7. 53. C
Uiſiones declarantes feſtum omnium ſanctoꝝ duodecim 121. A
Unitatis proprietates b. An. appropriante duodecim. 139. B
Uirginitas eſt digna quincupliciter. 233. A
Uirginitates cōſecrat. 4. 29. B
Uirgines deputati ad xp̄i myſteria. 4. 29. B
Uirginitatis inuētrix fuit v̄go. 186. C
Uirginitas pōt a xp̄i quadrupliciter. 233. D
Uirginis virginitas fuiſſet diminuta ſi nō fuiſſet ꝓſeruata qd declarat q̃druplicr 146. B
Uirgo niſi fuiſſet preſeruata a peccato originali in maiori fuiſſet detrimento q̄ ſit pena eterna in inferni. 146. D
Uirgo ſi ante mortem filij fuiſſet mortua non fuiſſet ad paradiſū trāſlata ꝑ multa. 146. C
Uirgo quomodo fuerit in peccato originali intelligitur quadrupliciter. 146. D
Uirginis preſeruatio oſtenditur auctoribus pluribus. 147. A
Uirgo illuminat yerarchias. 4. 152. A
Uirgo floruit in purificatiōe virtute quadruplici. 59. C
Uirgo debuit eē integerrima ratiōe. 4. 233. C
Uirgo debuit deſponſari ratione ⁊ cauſa ſeptuplici. 84. A
Uirgo eſt plena ſeptupliciter. 140. C
Uirgo fuit benedicta ſeptupliciter. 141. B
Uirgo fuit obediens ſecundum conditionem triplicem. 146. A
Uirgis natiuitas habuit priuilegia. 7. 106. D
Uirgis natiuitas ꝓceſſit a regib⁹. 7. 106. C
Uirgo dicitur ſtella ꝑ. 4. 107. C
Uirgo ſtelle cōparat ꝓpter. 4. 107. D
Uirginis vita curſui ſtelle comparatur propter quatuor. 107. D
Uirgo comparatur ſtelle matutine propter preciates. 108. A
Uirginis natiuitas habuit ſanctū creare quatuor. 109. B
Uirgo dicitur ſtella regia ꝑ. 4. 109. C
Uirgo dicitur ſtella ſplēdida ꝑ. 4. 109. D
Uirginis elleuatio fuit declarata. 4. 96. D
Uirgo elleuata fuit ſup manſiones. 12. 99. A
Uirginis elleuatiōis diffinitio ⁊ queſtiones duodecim. 96. D
Uirginis elleuatio propter teſtimonio ſcripture quadruplici. 96. D
Uirginis elleuatio probatur modo quadruplici 97. B
Uirginis elleuatio fuit pronunciata teſtimonio quadruplici. 97 B
Uirginiſ aſſumptio facta fuit miraculis ſolēnis

quadruplíciter. 97. B
Virginis aſſumptio facta fuit die dominica pro
pter quatuor. 97. C
Virgo aſſumpta fuit in ſtatu triplici probaf qua
druplíciter. 97. D
Virgo fuit aſſumpta cũ quatuor: 97. D
Virgini aſſumpte ſocietates obuiam venientes
quatuor. 98. A
Virgo fuit aſſumpta de valle Joſaphath ratio
ne quadruplici. 98. A
Virgo aſſumpta tranſiuit proceſſus quadrupli
ces. 98. B
Virgo eſt exaltata ſuper nouem ordines ange
lorum. 99. A
Virginis aſſumptiõis figure noue. 99. B
Virgini fuerũt collate bñdictiões. iii: 100. A
Virginis aſſumptio probatur argumento tri
plici. 100. B
Virginis aſſumptio pbaf ex triplici. 100. B
Virginis aſſũptio pbaf ꝑ ꝓpro triplici. 100. C
Virginis glorificatio probatur documento a cõ
trariis triplici 100. D
Virginis glorificatio probatur teſtimonio tri
plici. 101. A
Virginis annunciate turbationis tres quadru
plex. 141. A
Virginis marie quatuor documẽta. 141. A
Virginis filii magnitudo q̃druplex. 143. D
Virginis humilitas in conſentiendo angelo: habuit
dignitatẽ quadruplicem. 145. D
Virginis verbũ angelo conſentientis poteſt cõ
ſiderari quadruplíciter. 146. D
Xp̃s factus eſt quadruplíciter. 4 B
Xp̃s quõ dicit primo genitus marie. 13. B
Xp̃s natus ẽ generib⁹ pſonarũ quatuor. 8. C
Xp̃s incarnatus fuit pp quatuor. 19. C
Xp̃s baptizari voluit pp quatuor. 44. B
Xp̃s fuit nolens a ciuitate q̃druplici. 41. C
Xp̃s baptizatus fuit pp quatuor. 49. C
Yerarchie quatuor. 74. C
Yerarchie quatuor. 77. B
Ymitatur principium ſuum principium qua
druplíciter. 110. B
Ymitari debemus beatum mathiam in virtuti
bus, duodecim. 60. D
Ymitatores peccatorum quatuor. 138 D

¶ Sermones de laudibus ſanctoꝝ ⁊ do minicales per totum annuꝫ cũ aliqbus tractatib⁹ vtilimis pro predicãdi officio p̃ clariſſimi ſacre theologie doctoris illũina ti magiſtri Frãciſci d Mayrõis ordinis minoꝝ feliciter incipiunt.

¶ Sermo primus de laudibus natiuita tis domini noſtri Jeſu chriſti.

Erbũ caro factũ ⁊c̃ Jo. pmo ca. Ꝺz iter cetera ſcripture ora cula v̾bũ propoſitum ſingulariſſime rumiaf a fidelibus. Idem ad cõmẽdatiões ſolẽ nitatis inſtantis: ⁊ de clarationẽ incarnatiõis xp̃i iſtud verbuꝫ conuenienter aſſumpſi. In quo quidẽ ver bo ſacratiſſimo incarnati v̾bi miſteriũ tri pliciter ẽ aſſumptum. Primo quidẽ oſtẽ ditur vt ſtupenduꝫ miraculũ: qđ hꝫ ardui tatem tranſcendentem cũ p̃mittit verbum caro factũ ẽ: nam ſꝫ beatũ Leonẽ vtrãqꝫ naturã conueniſſe in vnã pſonã niſi fides credat: ſermo nõ explicat tantũ iſtud mira culũ fuit ſtupendũ: ꝙ etiam ſupremo an gelo erat ignotũ: vt p̃teſtatur Dio. de di. no. ca. pmo: di. Iſta cõpoſitio inqt diuina de ieſu ſm nos ẽ magis archana omni rei. ⁊ inexplicabilis omni v̾bo ⁊ ignota omni menti: vt etiã ipſe pmus angelus quãuis digniſſima creaturaꝝ eẽt ignorer: pp qđ d tãto miraculo di pmo Regũ. iii. Ecce ego faciã v̾bũ in iſrael: qđ q audierit tinnĩẽt am bas aures ſuas: ex illud qđ factũ ẽ: eſt ver bũ p qđ facta ſunt oĩa: nõ tn̄ merito ſtupẽt aures homĩ. hoc. n. miraculũ a ſeculo nõ ẽ auditũ. Scđo ipſius incarnati v̾bi miſteri um explicaf vt archanũ ſtabilimẽtum qđ hꝫ ſublimitatẽ ypoſtatice imanẽtis cũ ſeq̃ tur: ⁊ habitauit in nobis. In nr̃a. n. hũani tate latuit pſona diuinitatis: vñ. be. dio. de di. no. ca. ii. di. ꝙ xp̃s ↄſtituif in eo ꝙ natu rã nr̃aꝫ aſſumens: nullã tamẽ plenitudinis diuine paſſus ẽ mutationẽ: de qua in habi tatõe loquif apoſtolus ad col. ii. ca. ſic di. in xp̃o inqt habitatõis plenitudo diuini tatis corporalr. i. ſubſiſtẽter: q: ſub xp̃i hũa nitate latebat tota diuinitas triũ pſonarũ vt pbaf pmo de tri. ca. iii. Tertio ipſius incarnati v̾bi miſteriũ oſdit: vt ſereniſſi mũ ſpectaculũ qđ hꝫ claritatẽ cherubice illuſtratõis cũ ſubiungit. Et vidim⁹ glo riã eius ⁊c̃. lꝫ enĩ incarnationis miſteriũ dominice ſit incõprehẽſibile p naturã tñ ẽ mãifeſtũ p reuelationẽ diuinã: vñ Di ony. in loco p̃allegato di. ꝙ cõpoſitio ieſu ex duab⁹ naturis prius ſecundũ ſe erat la tẽtiſſima: nunc aũt manifeſtiſſima nobis p reuelationẽ de q̃ ſpectaculo ſereniſſimo habef. Jo. pmo d plenitudine inqt ei⁹ oẽs accepimus grãꝫ pro grã: q: lex p Moyſẽ data eſt: grã ⁊ v̾itas p ieſuꝫ xp̃uꝫ facta eſt. Et hec de ditione thematis: q: igif incar natõis miſteriũ in ſermone ꝓpoſito ꝓ ſo lẽnitate xp̃i ieſu introduximus iccirco er ga illõ miſteriũ mẽte fideli inſiſtẽdo: occur rũt curſib⁹ fideli anime. xiii. cõtẽplatiões

Quaꝝ. ſ. pma eſt: qđ eſt incarnatio v̾ bi dic enĩ Aug. pmo de trini. ẽ illa ineffa bilis vnio humane nature ad pſonã v̾bi q̃ fuit tanta vt homo fieret deus: ⁊ deus fieret homo. Ubi tamẽ eſt intelligenduꝫ ꝙ in hac incarnatione benedicta fuerũt q̃ tuor ſanctiſſime copſatiões Et pma fuit parẽtis cũ ꝓle de cui⁹ copula inenarrabi li ſacramẽto prophauit Hiere. primo. ſic di. faciet lquit dñs nouũ ſup terrã muli er circũdabit virũ. Iſtud. n. ex hoc fuit no uũ maxime ꝙ hõ exñs in vtero eſſet plen⁹ virtute. xp̃s. n. tũc ſic fuit v̾tuoſus ſicut mõ ẽ in celo. Scđa fuit aie cũ carne. q: forma to xp̃i corpore ex puriſſimis ſãguinib⁹ vir ginis deus aĩam quã de nihilo creauerat illi corpori cõiũxit: q: ſicut ſcribit Dam. i iii. li. ſniaꝝ ſuaꝝ. Caro xp̃i fuit ſacra caro ⁊ aiata caro: v̾bũ. n. aſſũpſit nõ ſolũ car nẽ ſꝫ carnẽ cũ aĩa. Tertia fuit aie cũ diui tate i rõe i iſtãti: q: mox vt aia xp̃i fuit crea ta fuit beata: ⁊ vidit diuinã eſſentiã i vtero matris vt oſditur. iii. ſentẽtiaꝝ. Quarta fuit vnio totius nature hũane xp̃i cũ ſup poſito verbi in perſona xp̃i. vtraqꝫ. n. nã fuit cõpulata in eandẽ pſonã cuius vnio

pma cõtẽp.

A

nis virtutē verbū dei viui concedit̄ eſſe ſa
crum: vt oēs catholici tractatores volūt.ſ.
vt verbū q̄tum eſt de ſe eſt inuiſibile dicē
tibus paſtorib⁹. Uideam⁹ hoc verbuʒ qd̄
factū eſt. Iſta eni eſt illa vnio de qua ber.
di. q̄ ipa tenet arcē oīum vnionū q̄ eſt cir
Scda cōtem ca vnionē triū pſonarū in eadē natura.
Scda cōtēplatio eſt q̄ iſtud verbū fuit
incarnatū. Qđ catholice fidei v̄itas qua
druplici pbat ⁊ confirmat teſtimonio. Et
primo p patriarcharū oracula: q: Jacob
moriēs cū bñdiceret filios ſuos dixit geñ.
xlix. Non auferet̄ ſceptrū de iuda ⁊ dux d̄
femore ei⁹ donec veniat q mittēdus eſt: ⁊
ipſe erit expectatio gentiū. gētes eni puruʒ
hoieʒ expectare nō debebāt: q: maledictus
hō q cōfidit i hoīe. Scdo p pphetarū te
ſtimonia confirmat̄. vñ Jere. v. cōquerēs
de pegrinatione diuina dicit. Quare dñe
quaſi colon⁹ es in terra ⁊c. Quare futur⁹
es quaſi vir vag⁹, quaſi di. Dñe ⁊ qs pōt
iſti⁹ incarnatiōis myſteriū cape. quo de⁹
fact⁹ eſt hō ſi exercēs offā hūana: vt colo
nus ⁊ viator declināſ ad manēdū. Tertio
ɔfirmat̄ teſtimonio oīum euāgeliſtaꝝ: q:
oēs quattuor euāgeliſte circa pncipiū ſue
doctrine icarnationē v̄bi dei curāt aſtrue
re: vt pʒ ſicut de illo qđ ē toti⁹ eccleſie ra
dix ⁊ fundamētum. Quarto confirmat̄ p
apoſtoloꝝ documēta inter quos btūs Ja
cobus icarnationē v̄bi pleniſſime ſcribēs
ait. In māſuetudīe ſuſcipite inſitū verbuʒ
qđ pōt ſaluare aīas v̄ras p̄mo ca. ſicut eni
lignū inſituʒ trahit ad ſuū modū illud cui
inſerit̄ cū ſit in vno ligno ita verbū aſſum
pſit hūanā naturā in vnitate pſone: ſicut
inſertuʒ illud facit fructificare mō ſuo: ſic
verbū dei facit naturā humanā mereri ſuf
Tertia cōtem. ficiēter p toto genere hūano. Tertia ɔtē
platio ē qualiter verbū fuit incarnatū. Et
dico.ſ. Primo q̄ fili⁹ dei fuit incarnat⁹
ſicut pr̄ ⁊ mr̄ vniunt̄: q: ſicut pr̄ ⁊ mr̄ ſunt
duo in carne vna.ſ. plis genite: vt hētur
geñ. ii. ita q̄ vna caro plis tota producit̄
ab vtroqʒ: ſʒ p̄ncipaliter a pr̄e. Ita pr̄ eter
nus ⁊ v̄go maria ſūt duo i vna pſona.ſ.
xp̄i quē genuerūt. ita quilibet totā naturaʒ
ſuā: ſʒ p̄ncipaliter pr̄ principalē naturā.ſ.

diuinā: mr̄ vero humanā: ita q̄ in vna ⁊
eadē pſona fuit pr̄is ⁊ mr̄is natura copu
lata. iđ dicit Aug. q̄ generatio v̄bi de pr̄e
ſine mr̄e fuit eterna. de mr̄e ſine pr̄e fuit tē
poralis ⁊c. Scdo fuit icarnat⁹ ſicut aīa ⁊
corp⁹ ɔiungunt̄: q: ſicut aīa ab extrinſeco
adueniēs cū corpe genito a parētib⁹ faciūt
hoīem vnū. ita diuinitas de celis deſcen
dens cū hūanitate: quā v̄go genuit ē vnū
corp⁹. tñ min⁹ p̄ncipaliter p carnē a v̄gi
ne genitā ſicut parētes vni⁹ ſūt genitores
p ſolā carnē. iđ dicit Athana. i ſymbolo.
q̄ ſicut aīa rōnalis ⁊ caro vnus eſt hō ita
de⁹ ⁊ hō vn⁹ ē xp̄s pſona: ſed nō natura.
Tertio fuit icarnat⁹ ſicut accidēs ſubſtē
tat̄ in ſuppoſito ſuata tñ natura ſbe ppa
q: ita natura v̄bi naturā hūanā aſſūpſit ſi
cut quoddā veſtimētuʒ ego induerē. iđ dr̄
apoca. q̄ v̄bū dei erat veſtitū veſte alba
pp puritatē carnis ſue: ⁊ erat aſpſus ſan
guine pp paſſionē. Quarto fuit icarnat⁹
ſicut ſpōſus ⁊ ſpōſa copulant̄: q: ſicut vī
culū mr̄imoniale ē indiſſolubile. ita vnio
v̄bi qua deſpōſauit naturā hūanā ſolui ñ
pōt: ſicut docet Aug. iccirco de⁹ aſſimila
uit regnū celoꝝ hōi regi q fecit nuptias fi
lio ſuo matth. xxij. iſte āt nuptie ſm greg.
fuerūt in incarnatiōe v̄bi facte. qñ natura
hūana fuit copulata v̄bo. ⁊ iđ dicit apo.
q̄ ſacrm̄ mr̄imōnij magnū ē: q: ſignat iſtā
btām vnionē ⁊c. Quarta cōtēplatio ē i
quo loco fuit verbū incarnatū ⁊ dico: q̄ i cōtem.
vtero v̄ginis: q: iucta ē hñs de ſpū ſancto
math. ij. ca. p āgelos cuſtodiētes eā: vt ait
origeñ. Intelligiñ ē tñ p locū icarnatōis
q̄ xp̄s fuit denoiat⁹ a q̄druplici ciuitate.
Et p̄º a ciuitate Syō: q: ibi gñatus fuit.
Et iſta fuit ciuitas dd̄i qua naſcebant̄ re
ges de dauid dſcēdētes. Et qb⁹ ort⁹ ē xp̄s
vt hēt̄ math. p̄mo. iđ ps. dr̄ ex ſyō ſpēs d̄
coris ei⁹. Scdo a ciuitate Nazareth: q:
ibi ɔcept⁹ ⁊ alit⁹ fuit. iđ bñdictū fuerat p
pphetā: qm̄ nazare⁹ vocabit̄ vt teſtat̄ euā
geliſta: q: ibi icarnatō fuit inchoata. iđ p̄
ualuit vt ieſus nazaren⁹ vocaret̄. ⁊ ſic ſcri
ptum fuit i titulo triūphali. Tertio a ci
uitate Bethleeʒ quia ibi nat⁹ eſt. ſicut dd̄
pr̄ ei⁹ iuxta illud pphetict̄ qđ euāgeliſta

dixit tu bethleē terra iuda nequaq̄ minia
es i p̄ncipib⁹ iuda ⁊c. Quarto a ciuitate
hieruſalē q: ibi fuit ſepult⁹ ſicut dicim⁹
de ſcis: vt ſcūs petr⁹ de rōa: ⁊ ſm iſtā diſti
...tem: ctionē diuīa ſcriptura diuerſimode xp̄m
denoīat. Quita ɔtēplatio ē i q̄ tpe v̄bū
fuit incarnatū. dr̄ q̄ in media noctis hora
iuxta illud. ſap. xviij. Dū mediū ſilētiū te
neret oīa ⁊c. Iſta āt hora fuit quadrupli
ci myſterio cōſecrata: vt pʒ ſupra i ſmone
p̄cedēti. Et p̄mo myſterio icarnatiōis: q:
lʒ v̄go vt credit̄ fuerit hora cōpletorij ſalu
tata. tñ ex p̄allegato v̄bo ſap. cōuincit̄ ho
ra noctꝭ media dediſſe cōſenſuʒ tenēte col
locutōe vſqʒ ad mediā noctis ptē. Scdo
myſterio natiuitatis ſue: q: in media noctis
hora xp̄s credit̄ eē nat⁹: q: paſtores cuſto
diebāt vigilias noctꝭ ſupra gregē ſuū. luc.
ij. Et iđ tali hora miſſa celebrat̄. Tertio
myſterio ſue bñdicte appitiōis: q: media
noctis hora appuit diſcipl'is ābulās ſupra
mare matth. xiiij. ſi tñ quarta vigilia no
tis ē i media nocte. Quarto miſterio ſue
paſſiōis acerbe: q: media noctis hora cre
dit̄ ei⁹ paſſio fuiſſe inchoata: tūc eniʒ fuit
capt⁹ ligat⁹ ⁊ alapis ceſus: vt ait ſcūs bo
nau tura. Sicut. n. illa media noctis ho
ra trāſiēs p egyptū interfecit oē p̄mogeni
tum: vt hētur exo. xiij. ca. Similimō ſm
btm̄ Jero. i hora natiuitatis xp̄i fuerūt oēs
ſodomite q erāt i mūdo ſuffocati ⁊ pp iſta
ſacra myſteria hora illa fuit a ſcis pr̄ibus
ad laudē dei ſingulariter deputata. vñ p
pheta dicit. Media nocte ſurgebā ad ɔfi
tendū tibi. Sexta ɔtēplatio ē qbus iſtō
ſacrm̄ icarnatiōis xp̄i declarat̄. Et ſciēdū
...m. ē q̄ iter cetera ſunt quattuor icarnationis
myſteria. Primū eni fuit Adā xp̄s eniʒ
ſm apoſtolū ex incarnatiōis myſterio fuit
vocat⁹ ſcđs Adā: vel nouiſſim⁹ Adā: q:
ſicut p̄m⁹ Adā fuit die. vj. format⁹ de ter
ra imaculata a deo. Ita xp̄s fuit feria. vj.
de maria v̄gine imaculata genit⁹ ſicut de
ducit Andreas apoſtolus ɔ̄ egeā i diſpu
tatōe qua fecit cū eo. ⁊ ſicut p̄m⁹ Adā fuit
fact⁹ in aīam viuentē: ita ſcđs Adā i ſpm̄
alios viuificātē: vt teſtat̄ btūs Paulus i
epl'a ſua. Scđm fuit de filio hoīs. xp̄s. n. i
ſacro icarnatiōis ſue fuit fili⁹ hoīs appel

lat⁹: vt ait Dam. nō q̄ fili⁹ v̄ginis imedia
t⁹ fuerit hō cōis gñis: ſʒ ēt q: fili⁹ imedia
tus oīum p̄mogenitoꝝ ſuoꝝ ab adā iquē
materia de qua fuit format⁹ illa fuit p̄ſua
ta ab labe peti vt tenēt oēs catholici ⁊ ſpā
liſſime btūs aug. Tertiū fuit d̄ lapide an
gulari. xp̄s eni ex ſacro ſue icarnatiōis di
ctus fuit lapis āgularis: q: ſicut lapis an
gularis duos parietes ɔiungit ad inicē: ita
xp̄s duas naturas in ſe iſepabiliter copu
lauit ⁊ Quartū fuit d̄ mediatore. xp̄s. n. ex
ſacro ſue icarnatiōis dict⁹ fuit mediator
ſicut aplūs tradit ad heb. iij. cap. hic noui
te. mediator ē: q: ſicut media tor ponit̄ ad re
cōciliādū ptes diuerſas. Ita xp̄s icarna
tus ē ad recōciliādū nos cū deo: ⁊ q: cōue
niētiſſim⁹ mediator ē: q atiīet vtriqʒ pti.
Ita dūs pr̄ voluit xp̄ʒ p icarnatiōis my
ſteriū fieri nr̄i gñis attinētē q eternaliter
ē ⁊ fuerat de gñe diuio ⁊c. Septia con.
ē qb⁹ cāis ſacrm̄ icarnatiōis fuit ɔſuma vij.
tū: circa h̄ iducūt̄ q̄tuor catholice v̄itatei. cōtem:
Quaꝝ p̄ma ē: q: tota trinitas icarnauit
v̄bū: q: vt docet Aug. j.º d̄ tri. pſone diuiſe
ſic iſepabiles ſūt ſic iſepabilit̄ opant̄ ⁊ iđ
ɔcludit q̄ xp̄i icarnatio a tota trini. ſcā ſit
⁊c. Scđa ē q̄ ſola pſona pr̄is miſit v̄bū
ad icarnādū: q: ſicē ſol⁹ fili⁹ a ſolo pr̄e ē ita
⁊ a ſolo mitti dbuit. vt ait Aug. pr̄ a nēo
mittit̄. q: a nullo hʒ eē: iſta tñ v̄itas dʒ ac
cipi: q: ſpūs ſan. miſit filiū: i lege yſa. ſpūs
dñi euāgelizat̄ paupib⁹ miſit me. Tertia
ē q̄ ſola pſona ſpūs ſan. p̄miſſa ē tanq̄ ad
diſponēdū offm̄ trinitatis i vtero v̄ginis
anq̄ icarnaret̄ v̄bū dñte Gabriele ad v̄
ginē. Luc. iº. ſpūs ſan. ſupueniet in te ⁊c.
Quarta ē q̄ ſola pſona v̄bi fuit icarnata
vt dic̄ Aug. i eodē loco dmōſtrās p exēplʒ
groſſū ſic̄ ſi tres artifices fabricarent vnā
loricā quā vn⁹ iduceret: ita ē q̄ tota.ſ. trini
tas opata ē in icarnatiōe ⁊ tñ ſolus fili⁹
iduit carnē nr̄e mōtalitatē ⁊ h̄ iđ q: pō to
ti⁹ trinitatis erat necīria i icarnatiōe v̄bi
⁊ iccirco di. angel⁹ ad v̄gineʒ Luc. iº. Nō
ēit ipoſſibile ap dđm oē v̄bū ñ ipoſſibile
ɔuertit̄ cū neērio ſic ſcitis. Octaua ɔtē. viij.
ē: qb⁹ miraclis h⁹ ſcrm̄ icarnatōis fuit ſbli cōtem.
matū. Et dr̄ q̄ quadruplici miraclo decōa
tur: Et primū ē: de diuia anihilatōe: q: cū

nis virtutē verbū dei viui concedit̄ eē sa
crum: vt oēs catholici tractatores volūt. s.
vt verbū q̄ntum est de se est inuisibile dicē
tibus pastoribꝰ. Uideamꝰ hoc verbuꝫ qđ
factū est. Ista eni est illa vnio de qua ber.
di. ꝙ ipa tenet arcē oīum vnionū q̄ est cir
Scda cōtem ca vnionē triū psonarū in eadē natura.
Scda cōteplatio est ꝙ istud verbū fuit
incarnatū. Qđ catholice fidei v̄itas qua-
drupliciꝑbat ꝛ confirmat testimonio. Et
primo p patriarcharū oracula: q2 Jacob
moriēs cū bn̄diceret filios suos dixit gen.
xlix. Non auferet̄ sceptrū de iuda ꝛ dux đ
femore eiꝰ donec veniat q mittēdus est: ꝛ
ipse erit expectatio gentiū. gētes eni purū
hoīeꝫ expectare nō debebāt: q2 maledictus
hō q cōfidit i hoīe. Scđo p ꝑphetarū te
stimonia confirmat̄. vn̄ Jere. v. cōquerēs
de pegrinatione diuina dicit. Quare dn̄e
quasi colonꝰ es in terra ꝛc. Quare futurꝰ
es quasi vir vagꝰ, quasi di. Dn̄e ꝛ qs pōt
istiꝰ incarnatiōis mysteriū cape. quo deꝰ
factꝰ est hō si exercēs offā hūana: vt colo-
nus ꝛ viator declinās ad manēdū. Tertio
ꝯfirmat̄ testimonio oīum euāgelistaꝝ: q2
oēs quattuor euāgeliste circa principiū sue
doctrine icarnationē v̄bi dei curāt astrue
re: vt pꝫ sicut de illo qđ ē totiꝰ ecclesie ra-
dix ꝛ fundamētum. Quarto confirmat̄ p
apostoloꝝ documēta inter quos btūs Ja
cobus icarnationē v̄bi plenissime scribēs
ait. In māsuetudīe suscipite insitū verbuꝫ
qđ pōt saluare aīas v̄ras p̄mo ca. sicut eni
lignū insituꝫ trahit ad suū modū illud cui
inserit̄ cū sit in vno ligno ita verbū assum
psit hūanā naturā in vnitate psone: sicut
insertuꝫ illud facit fructificare mō suo: sic
verbū dei facit naturā humanā mereri suf
Tertia cōtem. ficiēter ꝑ toto genere hūano. Tertia ꝯtē
platio ē q̄ualiter verbū fuit incarnatū. Et
dico. s. Primo ꝙ filiꝰ dei fuit incarnatꝰ
sicut pr̄ ꝛ mr̄ vniunt̄: q2 sicut pr̄ ꝛ mr̄ sunt
duo in carne vna. s. ꝓlis genite: vt hētur
gen. ii. ita ꝙ vna caro ꝓlis tota producit̄
ab vtroqꝫ: ſꝫ p̄ncipaliter a pr̄e. Ita pr̄ eter
nus ꝛ v̄go maria sūt duo i vna psona. i.
xp̄i quē genuerūt. ita quilibet totā naturaꝫ
suā: ſꝫ p̄ncipaliter pr̄ principalē naturā. s.
diuinā: mr̄ vero humanā: ita ꝙ in vna ꝛ
eadē psona fuit pr̄is ꝛ mr̄is natura copu
lata. iđ dicit Aug. ꝙ generatio v̄bi de pr̄e
sine mr̄e fuit eterna. de mr̄e sine pr̄e fuit tē
poralis ꝛc. Scđo fuit icarnatꝰ sicut aīa ꝛ
corpꝰ ꝯiungunt̄: q2 sicut aīa ab extrinseco
adueniēs cū corpe genito a parētibꝰ faciūt
hoīem vnū. ita diuinitas de celis descen-
dens cū hūanitate: quā v̄go genuit ē vnū
corpꝰ. tn̄ minꝰ p̄ncipaliter p carnē a v̄gi-
ne genitā sicut parētes vniꝰ sūt genitores
p solā carnē. iđ dicit Athana. i symbolo.
ꝙ sicut aīa rōnalis ꝛ caro vnus est hō ita
deꝰ ꝛ hō vnꝰ ē xp̄s psona: sed nō natura.
Tertio fuit icarnatꝰ sicut accidēs subsistē
tat̄ in supposito s̄uata tn̄ natura sibi ꝓpa
q2 ita natura v̄bi naturā hūanā assūpsit si
cut quoddā vestimētuꝫ ego induerē. iđ dr̄
apoca. ꝙ v̄bū dei erat vestitū veste alba
pp puritatē carnis sue: ꝛ erat aspsus san-
guine pp passionē. Quarto fuit icarnatꝰ
sicut spōsus ꝛ spōsa copulant̄: q2 sicut vi-
culū mr̄imoniale ē indissolubile. ita vnio
v̄bi qua despōsauit naturā hūanā solui n̄
pōt: sicut docet Aug. iccirco deꝰ assimila
uit regnū celoꝝ hōi regi q fecit nuptias fi
lio suo matth. xxij. iste āt nuptie s̄m greg.
fuerūt in incarnatiōe v̄bi facte. qn̄ natura
hūana fuit copulata v̄bo. ꝛ iđ dicit apo.
ꝙ sacrm̄ mr̄imonij magnū ē: q2 signat istā
btām vnionē ꝛc. Quarta cōteplatio ē i
quo loco fuit verbū incarnatū ꝛ dico: ꝙ i
vtero v̄ginis: q2 iūcta ē hn̄s de spū sancto
math. ij. ca. p āgelos custodiētes eā: vt ait
origen. Intelligit̄ ē tn̄ p locū icarnatōis
ꝙ xp̄s fuit denoiatꝰ a q̄druplici ciuitate.
Et pᵒ a ciuitate Syō: q2 ibi gn̄atus fuit.
Et ista fuit ciuitas dn̄i qua nascebant̄ re-
ges de dauid dscēdētes. Et qbꝰ ortꝰ ē xp̄s
vt hēt math. p̄mo. iđ ps. dr̄ ex syō spēs đ
coris eiꝰ. Scđo a ciuitate Nazareth: q2
ibi ꝯceptꝰ ꝛ alitꝰ fuit. iđ bn̄dictū fuerat p
ꝑphetā: qm̄ nazareꝰ vocabit̄ vt testat̄ euā
gelista: q2 ibi icarnatō fuit inchoata. iđ p̄-
ualuit vt iesus nazarenꝰ vocaret̄. ꝛ sic scri
ptum fuit i titulo triūphali. Tertio a ci
uitate Bethleeꝫ quia ibi natꝰ est. sicut dō
pr̄ eiꝰ iuxta illud ꝑpheticū qđ euāgelista

dixit tu bethleē terra iuda nequaq̄ minia
es i p̄ncipibꝰ iuda ꝛc. Quarto a ciuitate
hierusalē q2 ibi fuit sepultꝰ sicut dicimꝰ
v. cōtem. de scis: vt scūs petrꝰ de rōa: ꝛ s̄m istā diffi
nitionē diuina scriptura diuersimode xp̄m
denoiat. Quīta ꝯteplatio ē i q̄ tpe v̄bū
fuit incarnatū. dr̄ ꝙ in media noctis hora
iuxta illud. sap. xviij. Dū mediū silētiū te
nerēt oīa ꝛc. Ista āt hora fuit quadrupli-
ci mysterio cōsecrata: vt pꝫ supra i s̄mone
p̄cedēti. Et p̄mo mysterio icarnatiōis: q2
lꝫ v̄go vt credit̄ fuerit hora cōpletorij salu
tata. tn̄ ex p̄allegato v̄bo sap. cōuincit̄ ho
ra noctꝫ media dedisse cōsensuꝫ tenēte col
locutōe vsqꝫ ad mediā noctis ptē. Scđo
mysterio natiuitatis sue: q2 in media noctis
hora xp̄s credit̄ eē natꝰ: q2 pastores custo-
diebāt vigilias noctꝫ supra gregē suū. luc.
2ᵒ. Et iđ tali hora missa celebrat̄. Tertio
mysterio sue bn̄dicte appitiōis: q2 media
noctis hora appuit discipulis ābulās supra
mare matth. xiiij. si tn̄ quarta vigilia no-
ctis ē i media nocte. Quarto misterio sue
passiōis acerbe: q2 media noctis hora cre-
dit̄ eiꝰ passio fuisse inchoata: tūc eniꝫ fuit
captꝰ ligatꝰ ꝛ alapis cesus: vt ait scūs bo
nauentura. Sicut. n. illa media noctis ho-
ra trāsiēs p egyptū iterfecit oē p̄mogeni-
tum: vt hētur exo. xiij. ca. Similimō s̄m
btm̄ Jero. i hora natiuitatis xp̄i fuerūt oēs
sodomite q erāt i mūdo suffocati ꝛ pp ista
sacra mysteria hora illa fuit a scis pr̄ibus
ad laudē dei singulariter deputata. vn̄ ꝓ-
pheta dicit. Media nocte surgebā ad ꝯfi-
tendū tibi. Sexta ꝯteplatio ē qbus istō
vi. cōtem. sacrm̄ icarnatiōis xp̄i declarat̄. Et sciēdū
ē ꝙ iter cetera sunt quattuor icarnationis
mysteria. Primū eni fuit Adā xp̄s eniꝫ
s̄m apostolū ex incarnatiōis mysterio fuit
vocatꝰ scđs Adā: vel nouissimꝰ Adā: q2
sicut p̄mꝰ Adā fuit die. vi. formatꝰ de ter
ra imaculata a deo. Ita xp̄s fuit feria. vj.
de maria v̄gine imaculata genitꝰ sicut de
ducit Andreas apostolus ꝯ egeā i dispu
tatōe qua fecit cū eo. ꝛ sicut p̄mꝰ Adā fuit
factꝰ in aīam viuentē: ita scđs Adā i sp̄m
alios viuificātē: vt testat̄ btūs Paulus i
ep̄la sua. Scđm fuit de filio hoīs. xp̄s. n. i
sacro icarnatiōis sue fuit filiꝰ hoīs appel-
latꝰ: vt ait Dam. nō ꝙ filiꝰ v̄ginis imedia
teꝰ fuerit hō cōia gn̄is: ſꝫ ēt q2 filiꝰ imedia
tus oīum p̄mogenitoꝝ suoꝝ ab adā iquē
materia de qua fuit formatꝰ illa fuit p̄s̄ua
ta a labe pcti vt tenēt oēs catholici ꝛ spā-
lissime btūs aug. Tertiū fuit đ lapide an
gulari. xp̄s eni ex sacro sue icarnatiōis di-
ctus fuit lapis āgularis: q2 sicut lapis an-
gularis duos parietes ꝯiungit ad iuicē: ita
xp̄s duas naturas in se iseꝑabiliter copu-
lauit. Quartū fuit đ mediatore. xp̄s. n. ex
sacro sue icarnatiōis dictꝰ fuit mediator
sicut aplūs tradit ad heb. iij. cap. hic noui
te. mediator ē: q2 sic mediator ponit̄ ad re
cōciliādū ptes diuersas. Ita xp̄s icarna-
tus ē ad recōciliādū nos cū deo: ꝛ q2 cōue
niētissimꝰ mediator ē: q attīet vtriqꝫ pti.
Ita dn̄s pr̄ voluit xp̄ꝫ p icarnatiōis my-
steriū fieri nr̄i gn̄is attinētē q eternaliter
ē ꝛ fuerat de gn̄e diuio ꝛc. Septia con.
ē qbꝰ cāis sacrm̄ icarnatiōis fuit ꝯsuma- vij. cōtem:
tū: circa h̄ iducūt̄ q̄tuor catholice v̄itatei.
Quaꝝ p̄ma ē: q2 tota trinitas icarnauit
v̄bū: q2 vt docet Aug. j.ᵒ đ tri. psone diuise
sic iseꝑabiles sūt sic iseꝑabilit̄ opant̄ ꝛ iđ
ꝯcludit ꝙ xp̄i icarnatio a tota trini. fcā sit
ꝛc. Scđa ē ꝙ sola psona pr̄is misit v̄bū
ad icarnādū: q2 sic solꝰ filiꝰ a solo pr̄e ē ita
ꝛ a solo mitti đbuit. vt ait Aug. pr̄ a nēo
mittit̄. q2 a nullo hꝫ eē: ista tn̄ v̄itas dꝫ ac
cipi: q2 spūs san. misit filiū: i lege ysa. sp̄s
dn̄i euāgelizat̄ paupibꝰ misit me. Tertia
ē ꝙ sola psona sp̄s san. p̄missa ē tanq̄ ad
disponēdū offm̄ trinitatis i vtero v̄ginis
an̄q̄ icarnaret̄ v̄bū dn̄te Gabriele ad v̄
ginē. Luc. 2ᵒ. sp̄s san. supueniet in te ꝛc.
Quarta ē ꝙ sola psona v̄bi fuit icarnata
vt dic̄ Aug. i codē loco dmōstrās p exēpꝫ
grossū sic si tres artifices fabricarent vnā
loricā quā vnꝰ iduceret: ita ē ꝙ tota. s. trini
tas opata ē in icarnatiōe ꝛ tn̄ solus filiꝰ
iduit carnē nr̄e mortalitatē ꝛ h̄ iđ q2 pō to
tiꝰ trinitatis erat necr̄ia i icarnatiōe v̄bi
ꝛ icc irco di. angelꝰ ad v̄gineꝫ Luc. 2ᵒ. Nō
ērit ipossibile ap dn̄ū oē v̄bū n̄ ipossibile
ꝯuertit̄ cū necr̄io sic scitis. Octaua ꝯtē. viij. cōtem.
ē: qbꝰ miraclis hꝰ sacrm̄ icarnatōis fuit sibli
matū. Et dr̄ ꝙ quadruplici miraclo decoa
tur: Et primū ē: de diuina anihilatōe: q2 cū

ois creatura ad deū cōparata ſit quaſi ni
hil:igitur in eo ꝙ pater fecit filiuȝ de infi
mis creaturis quaſi naturaȝ ſuā anihila/
uit. Cū homo ſit infima creatura omniū
E creaturarum rationabiliū. Secūdū fuit
de diuina diminutione: quia cū eſſet im/
menſus ⁊ incircumſcriptus celi ābitu fuit
i vnius puelle vtero totaliter ⁊ pfecte cō
tentus ſicut ſpera ſolis cōtinetur in ſpecu
lo paruo:⁊c̄. Tertiū fuit de ꝟginis ſub
limatione. Sicut magnū miraculuȝ puta
ret̄ ſi vnus homo infirmus poſſet vola/
re ſupra totū celum ſicut angelus. ita ma/
gnum miraculū reputari debet: ꝙ virgo
genuit:ita perfectū filium ſicut deus pater
cū ipſemet pater ſecundum totum ſuum
conatū ipſiuȝ genuerit:vt ait magiſter ſen
tentiarū. Quartū miraculum eſt de hu
mana exaltatione: qꝛ in aſſūptione verbi:
fuit natura hūana ſic exaltata:vt vn⁹ ho
mo ſit equalis deo vt habet̄ ab Auguſti.
primo de trini. Quod miraculū certe mi/
hi ē valde ſtupēdū.pluſq̄ ſi diceret̄ vnum
hoiem eſſe equalē ſoli.quā equalitatem de
clarās xp̄s i Johē. Dicit. Ego ⁊ pr̄ vnū
ſumus. Et qꝛ incarnationis miſteriū pro/
pter ſuā virtuoſitatem eſt abſconditū di/
cit.apoſ.ad cor.pmo. Nobis inquit predi/
camus dei ſapientiā in miſterio abſcōditā
ix. quā de⁹ pater pdeſtiauit ante ſecula. No
cōtēp· na cōtēplatio eſt. Quibus priuilegijs ē di
uina incarnatio decorata. Dicit̄ ꝙ ppter
priuilegia xp̄i q̄ fuerūt innumerabilia. ſic
benedicte matri quatuor priuilegia fuerūt
in incarnatiōe cōdonata. Quorū pmuȝ
fuit. In conceptiōe.qꝛ ipſa concepit filiuȝ
ſine vlla corruptione ꝟginitatis iuxta illō
vaticiniū. Iſa. Ecce virgo ↄcipiet ⁊c̄.nec
in illa conceptione fuit aliq̄ infectio:qꝛ ex
puris ſanguinib⁹ ꝟginis glorioſe fuit xp̄s
concept⁹ vt teſtat̄ beatus diony.de di.no.

F Secundū fuit in ꝟbi conſeruatione: qꝛ
xp̄s:plus habitauit in ſua matre.q̄ alij p
xxxvi.dies vt ait Amb.quia alij ad min⁹
ante tēpus tale nō ſunt formati. Xp̄us au
tē dante conſenſu virgine beata fuit ſtatiȝ
format⁹ ⁊ incarnatus vt ait da.3.li. ſniaꝝ
ſuarū. Tertiū fuit in verbi generatione
qꝛ ſicut ceteri parti gignuntur de ſubſtan/
tia patris ⁊ parti de ſubſtantia matris.
Ita xp̄s.de ſubſtantia.ſ.matris ſm hūani
tatē fuit ſicut de ſubſtantia patris ſȝ diui
nitatem. Et ideo cū ſm ſubſtantialitateȝ
cauſetur germanitas.tantā germanitateȝ
habuit xp̄s ad ſolā matrem.quantuȝ nos
habemus ad patrē ⁊ matrem ⁊ maiorem
quāto fuit de puriſſimis partib⁹. Et ideo
in euangelio veriſſime dicitur mater ei⁹.

Quartū fuit in eius parturitiōe: qꝛ ipm
edidit ſine dolore ſic̄ cōceperat ſine corru
ptione.qꝛ ſēper clauſa manſit ⁊ integra.
Et iō dicit̄ Iſa. vi.rlo: ꝙ virgo benedicta
añq̄ parturiret peperit:qꝛ ſine dolore edi
x. dit. Decia contēplatio eſt quibus contra/
cōtēp. rietatibus ſacrm incarnationis fuit ornatū
Dicit̄ autem ꝙ ornamentis corporalib⁹
iuxta ꝙ opponunt̄ dolores cōtrarij:eo ꝙ
oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcūt.
Ita in ſacro incarnatiōis fuerunt multe cō
trarietates adinuicē. Quaꝝ pma fuit.qꝛ
ibi fuit de ſūmo gn̄e q̄ntū ad diuinitateȝ
dicente apoſtolo ꝙ cū i forma dei eſſet.nō
rapi.ar.ē eſſe ſe equā. Deo. Et infim⁹ quā
tū ad hūanitatē qꝛ eſt de infimo genere eo.
ꝙ infimū gradū tenet in genere rōnabiliū
Vñ beatus Diony.vocat ipſaȝ hūanita/
B tē deitatē qꝛ ſemetipſū exinaniuit. Scda
fuit qꝛ ibi fuit finitū ⁊ infinitū.qꝛ ſm diui/
nitatē maior ē oibus creaturis ⁊ celi.ſ.ābi/
tu in circūſcriptus. ſm hūanitatem ꝟo.in
vtero virginis clauſus. Iccirco tunc iple/
ta ē illa pphetia. Verbū breuiatū fecit dñs
ſup terrā. Tertia fuit qꝛ ibi fuit diues ⁊
paup.qꝛ tūc i xp̄o ſȝ ditatē ſunt abſcōditi
oēs theſauri ſapiētie ⁊ ſciētie dei pris ſȝ hu
manitatē vero fuit ſine domo:nat⁹ pannis
paupib⁹ inolutus vñ ps.ſimul in vnū di
ues paup. Quarta fuit qꝛ ibi fuit fortis ⁊ i
firm⁹.qꝛ ille q portat oia ꝟbo virtutis ſue:
per quē facta ſunt oia factus ē ita validus
ꝙ mater portabat. Iō dicit Hiere.futur⁹
es ſic̄ vir fortis: Iſtis aūt adiūgit̄ alia cō
trarietas q̄ ieſus fuit ſimul viator ⁊ cōpre
henſor:ſm animā vt habetur.iij. ſententia
rū de qua contrarietate poteſt intelligi illō
qō habetur in euangelio. Spiritus quidē
promptus ē ⁊c̄. Vndecia cōtēplatio ē: q
xi. ...dcē. b⁹ dignitatib⁹ fuit ſublimatū ſacrm icar
natiōis:di aūt ꝙ dignitate quadruplici
:ſ. Pma:qꝛ creatura ſp referebat̄ ad deū
ſiue ad creatorē:deus aūt nō referebat̄ ad
creaturā. Nūc aūt p icarnatiōē ꝟbi myſteriū
cepit de⁹ referri ad creaturā:ſiue p hūani
tatē aſſūptā:qꝛ ſȝ Bx. hō ois creature
aliqd hȝ:iō p pticipationē, ois creatura
refert̄ ad ipȝ. Scda fuit hois ſublima/
tio:qꝛ nā hūana i icarnatiōe ſic fuit ꝟbo
ↄiūcta ꝙ hoies frēs dei extunc appellari
poſſūt. Tertia fuit āgelop honorificatō
qꝛ ſic nobiles barōes honorāt̄: ſi ſorores
nubūt regi corꝫ:ita āgeli fuerūt honorati
eo ꝙ btē ꝟgis aia q̄ eorum ſoror germa/
na erat:qꝛ.ſ.ab eodē pře pducta.ſ.deo: ⁊
ad ei⁹ ymaginē:fuit i icarnatiōe ꝟbi diſ/
pōſata. Quarta fuit diuīe poř ďmōſtra
tio:qꝛ lȝ de⁹ ſuā nimiā potētiā :eo ꝙ oia
de pma mā formādo demōſtrauit: vt ait
Aug.ſup ge.tñ maior ē i eo ꝙ aias: ⁊ p/
mā māȝ ď nihilo creauerit:qꝛ plus diſtat
aliqd ď nihilo face q̄ aliqd de aliq° face.
Et eadē rōe qñ de⁹ fecit ꝙ hō eet de⁹:qꝛ
pl⁹ diſtat creatura a dō q̄ ab āgelo:imo i
finitū. Iccirco null⁹ intētus ē dign⁹ apir
librū:dcm fuit apo.rj.c. Duodecia cō.ē
xii. ...ont. qb⁹ miraculis iſta natiuitas fuit ornata ⁊ re
fert̄ quatuor ſingulariſſima miracula.
Quoꝝ pm̄ fuit ď tēpli fractiōe. Scōm
ď olei emanatiōe. Tertiū ďcarnaliū ho
minū extictiōe. Quartū ď ſybille reuela
tiōe. Et hec oia patēt i ſmōib⁹ pcedētib⁹
bñ inuēri ⁊c̄. Decia tertia cōtē.ē q° die ⁊
qua hora fuit māifeſtata iſta bñdcā natiui/
...ont. tas. Et di ꝙ die dñica:illa.n.die xp̄s fuit
nat⁹:vt pȝ ex dcis ſcōr:hora ꝟo noctis me
dia nat⁹ ē:vt dcm fuit ſup i pcedētib⁹ ſ
mōib⁹:q̄ dies ⁊ q̄ hora fuerit quadruplici
myſterio ↄſecrate:vt pȝ i pcedētib⁹ ſmōi
bus quere in eorum articulis. Rogemus
dominum ⁊c̄.

¶ De eodē Sermo ſecundus.

Erbū caro fcm̄ ē. Io.p°. Hoc bre
ue ꝟbū de ꝟbo abbreuiato itelligit̄
i q° breui ꝟbo tria pdicatori ꝟbo diui ne
ceſſaria miſtice inuūt̄.oȝ.n.pdicator hic
f° intel[m] illuſtratū p cogitatiōeȝ. Affe
ctuȝ iſlāmatū p dilectionē. Effectū ↄſūa/
tū p bōi opis ad iplectionē. Nā pdicator
ſine cogitatiōe ſi pt do:ē. Siñ dilectiōe ſi
pt placē: Sine bōi opis ad iplectione. nō
pōt mouē. Pᵒ gᵒ oȝ pdicatorē hic itelle
ctū illuſtratū p cogitationē:qō pbat ꝟbi ď
ſcriptio cū di ꝟbū. Verbū.n.cordis ē for
mata cogitatio ⁊ cog° ab ea re quā ſcim⁹
vt dic̄ Aug.vi.ď tri. Formata aūt cogitatio
⁊ cogn°:⁊ fact̄ ſcriptur̄ ſtudioſa medita/
tio illuſtrāt itellectū pdicatoris ſiñ qua il
luſtratiōe ñ poterit illuiare itellectū audi
torū:ſic̄.n.recipiēs oȝ eē ďnudatū a n° re
cepti ita qⁱbȝ alios illuiāns ⁊ pficiēs oȝ
i ſe pfici ⁊ illuſtrari. Nēo.n dat qō ñ hȝ
vñ pdicatori ſic illuſtrato pōt ad lr̄aȝ dici
gⁱ illō ꝟbū.ps. Lucerna pedib⁹ meis ꝟbū
tuū: ꝟbū.n.pdicatoris dȝ eē lucerna pedi
b⁹.ſ.affectōib⁹ auditoris ad ābulādū i vi
aȝ moris. Scdo oȝ pdicatorē hic affectū
iſlāmatū p dilectionē:qō pbat carnis cō/
dr° cū addit̄ caro. Nēo.n.carnē ſuā odio
hūit. Apoſt.ad phil.v. Charitas aūt dile
ctio neceſſaria ē pdicatori:qꝛ ſm.b. Bx.i
hōelia. Qui erga aliū charitatē nō hȝ:p/
dicatoris offm̄ ſuſcipe nullaten⁹ dȝ. Vñ p
dicator exultās p dilectionē:pt dicē illud
ps. Cor meū ⁊ caro mea exultauerūt:i de
um viuū. Tertio oȝ pdicatorē hic affectū
ↄſūatū p bōi opis ad iplectionē:qō pbat
fci executio:cū ſubdit̄ : fcm̄ ē. Qui.n.fcō
ñ iplet:qō ꝟbo docet:mādatū ſoluit.⁊ mi
nim⁹ ē i regno celoꝝ. Qui aūt fecerit ⁊ do/
cuerit hic btūs i fcō ſuo erit:⁊ magn⁹ vo/
cabit̄ i regno celoꝝ. Rogabim⁹ gᵒ dñȝ p
nobis carnē fcm̄:vt ipē p ſuā miſico:diaȝ
nobis ↄcedat cogitationē i itellectu: dile
ctionē i affectu:⁊ bōi opis ad iplectionē
i effectu vt aūt hic facili⁹ ipetrem⁹ ꝟginem
⁊ glioſam deuotiſſime ſalutem⁹ dicentes.
Aue maria ⁊c̄. Verbū caro fcm̄ ē. Ite/
rū vbi ſup°. Scōm btm̄ Aug.riij.ď tri
ni. Quāuis de⁹ p ſuā oi potētiā gen⁹ hu/
manū alio mō q̄ p ꝟbi ſui icarnationeȝ
repare ⁊ ſaluare potuiſſȝ.tñ null⁹ ali⁹ mo
dus fuit:ita ↄgru⁹ ⁊ ↄueniēs reparatōi hūa
ni gn̄is. ſicut p icarnationē ꝟbi diuini:vt
ſicut hō ipſe erierat p ꝟbū icreatū :⁊ per
culpā ceciderat.p ꝟbū a demone iſpiratū

ſic a culpa reſurgeret .ꝑ v̾bū īcarnatum.
Nā hō ꝑfecte reparī nō poterat niſi recu
paret. Mētis inocētiā. Dei amicitiā. Et
ſtatus ſui excellētiā. Sui aūt ſtatus ex
cellētiā homo recupare nō poterat niſi ei⁹
repatoꝛ eēt de⁹:q: ſi eēt pura creatura.tūc
hō pure creature tāq̄ ſuo repatori ſubdi-
tus fuiſſ3. Et ſic ſui ſtatus excellētiā nō re-
paſſet. Jdō ēt dei amicitiā recupare nō po
terat niſi ꝑ ꝯuenientē mediatorem q̄ tanq̄
amicus. Jn vtrūq3 manū mittere poſſet:
⁊ vtriuſq3 ptis eēt ꝯformis. Ut ſicut deo
equalis ꝑ deitatē. Jta hoī ſilis eēt ꝑ hūa
nitatē: Jdō īſup mētis inocētiā recupat
nō poterat niſi.dimiſſa culpa quā dimitti
nō licebat ꝑ iuſtitiā diuinā.niſi ꝑ ſatiſfa-
ctionē ꝯdignā. Et q: ꝓ toto gñe hūano.
nō niſi de⁹ ſatiſfacē poterat nec ſatiſfacer
debeat.niſi hō q̄ peccauerat. Jdō ꝯgruētiſ
ſimū fuit genus hūanū.ꝑ deū hoīem re-
parī. Unō ait. Leo papa in ſmōe iſti⁹ ſo-
lēnitatis vn⁹ ⁊ idē:dei ⁊ hoīu3 mediatoꝛ
niſi eēt ver⁹ de⁹.nō afferet remediu3. Et
niſi eēt ver⁹hō.nō ꝑberet exemplū. Q: g°
hō ꝑfcē reparī non poterat niſi recuparet
mētis inocentiā: Dei amicitiā. Et ſui ſta
tus excellētiā. Et iſta nō poſſūt ꝯuenienter
fieri:niſi ꝑ īcarnationē v̾bi:vt declaratū
ē. Jdō ꝓ ſalute hūani gñis. Uerbū caro ſa
ctū ē. Jn quo qdē v̾bo.tria exꝑmūt:q̄ ad
ſacrm dñice īcarnatiōis neceſſario reqrū
tur. Quoꝝ. Pᵐ ē aſſumētis pſone nobi
litatis. Scōz ē aſſūpte n̄e veritas. Tertiū
ē vniōis medie īdiſſolubilitas aſſumēs ē
pſona deifica:q: v̾bū aſſūpta ē vnio ypo
ſtatica:q: ſcm ē. Pᵐ g° qō reqrit ad ſa-
crm īcarnatiōis dñice ē pſone aſſumenti
nobilitas:q̄ ē v̾bū. Uerbū.n.ē ſa pſona
in trinitate deifica:q: eadē pſona q̄ dī fili
us eo q̄ naturalr nat⁹.dī v̾bū:eo q̄ itelle
ctualr dī genitū ⁊ ꝓductū. Eo.n.v̾bum
q° fili⁹ ſ3 Aug.vij.de tri. Euāgeliſta tñ
potius vtit hoc noīe v̾bi q̄ noīe filij: ad
denotādū q̄ gñō ,diuīa ē oīo itellectual
⁊ imaterial ſine oī coꝛruptiōe. Hoc g° v̾
bū.ē v̾bū itellectuale:nō imagiabile: ver
bū imateriale nō ſenſibile. Cū.n. ſit du-
plex v̾bū in nobis:vt docet Aug.xiij.de
tri. Uerbū.ſ.cordis qō latet exterius. Et

v̾bū oꝛis qō ſonat exteri⁹. Nomē v̾bo ꝑn
cipali⁹ v̾bo mētali qō latet īteri⁹:q̄ v̾bo
vocali qō ſonat exteri⁹ attribuit. Q: vox
exteri⁹ nō dī v̾bū:niſi q: ſignificat īterio-
rē mētis ꝯceptū dicēte Aug° i ſmōe de
b. Jo. Baptiſta. Uox ſonus ē ⁊ idex cogi-
tatiōis. Uerbi tñ diuini ꝓprietatē nō mu
tat v̾bū ſenſibile qō ſonat exteri⁹. S3 ver-
bū itellectuale qō ſonat īterius. Nā v̾bū
diuinū increatū ⁊ v̾bū creatū in quattu-
oꝛ ꝯditiōibus ꝯueniūt:q̄ ꝓprietatē verbi
diuini declarāt ⁊ oſtēdūt. P°.n.ꝯue-
niūt i itelligi emanatiōe. Scdo i mētali
exꝓſſiōe. Tertio i exēplari diſpoſitione.
Quarto i coꝛpali manifeſtatiōe. P°
nāq3 v̾bū diuinū:⁊ v̾bū mētale ꝯueniūt
i itellectuali emanatiōe. Utrūq3.n.v̾bū in
itelligēdo ꝯcipit vtrūq3 i itellectuali pte
ꝓducit:q: ad vtrūq3 act⁹ itellectualr ter-
miat. Unō deus pr̄ pt̄ dicere illō p̄s. Eru
ctauit coꝛ meū v̾bū bonū. Coꝛ dei pr̄is v̾
bū bonū eructauit:qn̄ eternalr v̾bū īfini-
te bonitat̄ itellectuali emanatiōe gñauit.
Scdō ꝯueniūt i exꝓſſiōe. Per vtrūq3.n.
v̾bū res itellecta totalr exꝓmit. Si.n.pl⁹
vel min⁹ ꝑ v̾bū exꝓmeret q̄ a dicēte di-
ceret:⁊ exꝓmeret:dicētis memoꝛie v̾bum
nō adequaret ac ꝑ hoc ifectū v̾bū inueni
ret:vt docet Aug.xiij.ō tri. Cōueniūt.n.
totali exꝓſſiōe. Uerbū.n.ē notitia exꝓſſi-
ua ⁊ declaratiua.ex vij.de trini. Unō ō v̾bō
diuino ꝓ vt ē exꝓſſiuū ⁊ declaratiuū v̾ita
tis ait.b. Jacob⁹ i canonica ſua. Uolūta
rie.n.genuit nos v̾bo v̾itatis. Q:.n.vtrū
q3 ē itelligibile iquātū h3 rōe3 v̾itat̄. Jdō
v̾bū diuinū dī v̾bū v̾itatis. Q: ē exꝓſſi-
uū ⁊ declaratiuū cuiuſlib3 itellectionis.
Tertio ꝯueniūt i exēplari diſpōne. Per
vtrūq3.n.v̾bū res fiēda exēplariter diſpo
nit:q: ſine v̾bo nulla res artificialr ꝓduci
tur:vt ſicut ſcdm artificialē ꝓductionē ꝑ
cedit i artifice ipa cognitio.ſic de⁹ ab eter-
no oīa diſpoſita fiēda i v̾bo. Unō ſup illō
p̄s. Dixit ⁊ facta ſunt. Gloſa dicit q̄ de
us pater ab eterno ⁊ eternaliter verbum
dixit ⁊ genuit in quo omnia diſpoſuit fi-
enda. De verbo autem diuino prout eſt
notitia ſiue ſapientia. Diſpoſitiua ſcribi-
tur eccī.i. Fons ſapie v̾bū dei i excel-

ſis. Uerbum dei in excelſis eſt fons ſapi-
entie:quia deus pater per verbum ſicut
per fontem ſapientie omnia ſapienter di-
ſpoſuit in numero pondere ⁊ menſura:
ſapie.xj. Et ad hebꝛ.xj. Jntelligim⁹ apta-
ta eē ſecula v̾bo dei. Quarto ꝯuenit īex
terioꝛi māi ceſtatiōe vtrūq3.n.v̾bū quodā
aſſūpto īduit:vt nobis exteri⁹ māifeſtet.
Sicut.n.v̾bū mētale qn̄ voce īduit:voce
ſentit:nec tñ i vocē ꝯuertit cū voci unit
Jta v̾bū diuinū carne veſtit:⁊ i carne ſē
tit:nec in carnē ꝯuertit dū carni vnitur.
De hoc aūt v̾bo carni iūcto:⁊ in carne
nobis māifeſtato ait.b. Jacob⁹ in canoni-
ca ſua. Jn māſuetudie ſuſcipite īſitū v̾bū
Uerbū eni dī īſitū:q: na° hūane in vtero
virgiali ē īſitū:vt q̄ nō poſſumus lucē in
acceſſibilē cernere i ſe:ſaltē obūbꝛationē3
carnis vnite videam⁹. Uerbū.ſ.i carne:
ſolē i nube. Lumē i teſta cereū i lāterna.
Ecce g° v̾bū īcarnatū quō ⁊ v̾bū nr̄m
quodāmō māifeſtatū: ſ3 nō ꝑfcē:q: v̾bū di
uinū ⁊ v̾bū nr̄m i plib⁹ ſūt diſſimilia q̄
ſilia. Uerbū nāq3 nr̄m ē variabile ⁊ mu-
tabile:ſ3 v̾bū diuinū ē oīno iuariabile ⁊
ſtabile. Uerbū nr̄m ē accidēs. S3 v̾bū di
uinū ē ſuppoſitū ⁊ ꝑ ſe ſubſiſtēs. Uerbū
nr̄m ⁊ gignēte diſtiguit eēntialr. S3 ver
bū diuinū a pr̄e dicēte nō diſtiguit eēn-
tialr.ſ3 tñ pſonalr v̾bo nr̄o ꝯuenit nom
geniti:ſ3 nō nom filij. v̾bo aūt diuio cō-
uenit veriſſime tā nomē geniti q̄ nom fi-
lij:q: v̾bū diuinū ꝓcedit a ꝑncipio viuē
te ⁊ ꝑ rōnē vitalē ⁊ ſ3 rōnē ſilitudinis ꝑ-
fcē i eadē na° ſubſiſtēs q̄ ꝯcludūt ꝑfectio
nē ⁊ ꝓꝑa3 rōnē filij. Uerbū āt nr̄m q̄uis
ſit a ꝑncipio vitali:⁊ ꝑ actione3 vitalē:⁊
ſ3 rōnē ſilitudinis:nō tñ ē eiuſdē na°: ſpē
vel nūero:cū gignēte:nec ēt ſubſiſtens ſed
alteri:vt itellectui nr̄o īherēs. Unō v̾bum
nr̄3 i īfinitū deficiēs a v̾bo diuio alloqn
do ſcia3 ⁊ ꝑfectionē v̾bi pōt dicē illō p̄s.
Mirabilē fcā ē ſcia tua ex me:ꝯfoꝛtata ē: ⁊
nō potero ad eā. Sic g° p° deſcribit ſa-
crm dñice īcarnatiōis:quo ad p° aſſumē
tis nobilitatē:q: v̾bū. Scdo deſcribitur
quo ad aſſūpte na° v̾itatē:q: caro vbi ꝑ ſy
nedochē pōit pars ꝓ toto:p̄s q̄ ē caro ꝓ
hoīe toto. Juxͣ illō yſaie. Uidebit oīs ſa-

lutare dei. Non tamen dixit verbum:ani
ma facta eſt:ſed dixit verbum caro factū
eſt. Et hoc ad exꝓmendu3 nature aſſum
pte v̾itatē ⁊ paſſibilitate3: propter quod
dī.apo.ad Ro.j°. Qō fact⁹ ē ex ſeie dauid
ſ3 carnē:xp̄s.n.fact⁹ ē ex ſeie dauid ſ3 car
nis coꝛpulētā ſbam:nō āt ſ3 ſciam ꝯcu-
piſcētiā. Ubi ſciendū ē q̄ xp̄s fact⁹ ē ſ3
carnē:ſupͣ carnē:ꝑter carnē:⁊ ꝓꝑ carne3.
Pꝛio xp̄s fact⁹ ē ſ3 carnē ꝑ carnis aſſū-
ptionē. Scdo ſupͣ carnē ꝑ ſcti ſpūs opa-
tionē. Tertio ꝑter carnē.ꝑ carnis īcoꝛru-
ptiō3. Quarto ꝓꝑ carnē ꝓꝑ carnis libatiō
nē. Pꝛio dī q̄ xp̄s fact⁹ ē ſ3 carnē: per
carnis aſſūptionē:q: xp̄s fili⁹ dei verā car
nē nr̄a3 ſūpſit de v̾gīe maria:q̄ ē eiuſdem
ſpēi cū carne nr̄a: Sic aīa ſua ē eiuſdē ſpēi
cū carne nr̄a:q: qō ē i aſſūptibile ē icura°
vt ait Dama.iij.ſnīa⁊ ſua⁊. Et idō vere
poſſum⁹ dicē de xp̄o illud gen.37. Caro
eni ⁊ ſr nr̄ ē. Scdo xp̄s fact⁹ ē ſupͣ car
nē ꝑ ſcti ſpūs opationē: Caro eni nr̄a foꝛ
mata ē opatiōe naturali.ſ3 caro xp̄i fuit foꝛ
mata opatiōe ſupnaturali.i.opatiōe ſpūſſcī
Unō dixit angel⁹ad v̾ginē Spūſſcūs ſu-
ꝑueniet i te ⁊ virt⁹ altiſſimi obūbꝛabit ti-
bi. Jſta obūbꝛatio ē carnis xp̄i formatio:
q: tūc coꝛpus xp̄i opatū eterno lumini co
pulabat. Unō xp̄s potuit dicē illud ſapie.
vij. Jn vētre mr̄is figurat⁹ ſu3 caro. Et ſi
gnāter dicit.q̄ figuratus ē caro.nō gñā-
tus caro:q: caro xp̄i nō fuit gñata ab hoīe
ſ3 a ſpūſctō:ſicut a ſūmo artifice figurata
fuit formata tñ cū opatiōe naturali mr̄is
⁊ ei⁹ opatiōe gñata. Tertio xp̄s factus
ꝑter carnē ꝑ carnis īcoꝛruptionē. Nō ſo-
lū q: i moꝛte xp̄i ei⁹ caro nō vidit coꝛru-
ptionē:vt dī Act.ij. Uerū ēt i hāc ſingula
rē xp̄i natiuitatē nihil de carnis coꝛruptiō
ne traxit ⁊ ꝯcupiſcētia nihil de peccati le-
ge manauit. Unō mūdus eēt ab oī ingna
mēto carnis ⁊ ſpūs ſa coꝛi.vij. Quarto
xp̄s fact⁹ ē ꝓꝑ carnē ꝓꝑ carnis liberatio
nē. Unō carne carnē liberās ne ꝑdēt quos
ꝯdidit. Unō de ipo ſcribit ad hebꝛ.v. q̄ in
dieb⁹ carnis ſue.factus ē oībus obtēꝑanti
bus ſibi cā ſalutis eterne. Sic ergo ſacrm
dñice īcarnatiōis deſcribit. Scdo quo
ad na° aſſūpte veritatē:q: caro. Tertio

deſcribit quo ad vniõis medie idiſſolubi
litatẽ:cũ d. factũ ẽ. Iſta.n.glo'a factio eſt
na͂e hũane cũ pſona ꝟbi idiſſolubil' vnio
vñ cũ dr ꝟbũ caro factũ ẽ:ẽ ſenſus ꝟbum
diuinũ hũanitati ypoſtatice ẽ vnitũ. Iſta
at glioſa factio nõ põit aliquã mutatõez
i pſona aſſumẽte ſ3 in na͂ aſſũpta q2 iſta
factio:ſiue vnio glioſa ẽ i na͂ aſſũpta ſub
iectiue i ꝟbo at nõ ẽ niſi termiatiue: na͂
.n.aſſũpta fũdat relationẽ vnionis ad p/
ſonã diuinã ꝟbi ſ3 ꝟbũ terminãs iſtã rela
tionẽ vniõis.nõ mutat nec in re abſoluta
nec in re reali relatiua: vt p3 in aliis. De
us.n.termiat nouã relationẽ creat͂ ad ip̃3
ſine ei9 mutatõe.q2 ſcibile ñ refert ad ſcia3
niſi q2 ſcia refert ad ip̃3.v.methaph. Sic
i ppoſito. Eſt g° ſciẽdũ q iſta glioſa fa/
ctio q̃ tota ẽ poſita ex pte na͂e aſſũpte. nõ
ex pte ꝟbi ſiue p͂e aſſumẽtꝫ niſi termiatiue
h3 ſũmã ptãtẽ i cã origiali: Perfcã3 pu/
ritatẽ i cã materiali: Inſolitã nouitatẽ in
cã foꝛali: Saluberrimã vtilitatẽ i cã fina
li: Primo ergo iſta glioſa factio h3 ſũmã
ptãtẽ i cã origiali: Cã.n.origiãl ſiue effici
ens iſti9 factõis ẽ trinitas pſonarũ:q2 opa
trinitatis ſũt idiuiſa ad extra. vt dicit.b.
Aug.eo q hñt eãdẽ potẽtiã opãdi. Et iõ
oẽs tres p͂e p carũ potentiã ifinita3 opate
ſũt iſtã bñdicta3 icarnationẽ.tñ hoc non
obſtãte. termiata ẽ ad ſolã pſonã ꝟbi. Ex
ẽplũ ſi tres ꝟgies facerẽt vnũ idumẽtũ. ꝛ
tñ vna illarũ idueret ip̃3.tũc verũ ẽ diceret
q idumẽtũ factũ ẽ ab oib9 trib9 illis vir/
gib9.cũ vna tñ illarũ iduta ẽ illo veſtimẽ
to Sic ẽ d xp̃o q2 ſm apoſ.ẽ i ſilitudinem
hoiu3 factus ꝛ hitu iuẽtus vt hõ: Nam
oẽs tres p͂e opate ſũt hãc icarnationẽ. ſo/
la tñ p͂a verbi hitu iſto iduta ẽ.iõ ſpãlr d
xp̃o ieſu ait.ps. Notũ fecit dñs ſalutare
ſuũ.i hac.n.icarnatõe ds q ẽ tota trinitas
fecit iſta factõe glioſa p icarnationẽ notũ
eẽ ſalutare ſuũ.i.xp̃3 de quo dixit ſctũs Si
meõ deo loqns: viderũt oclĩ mei ſalutare
tuũ. Et ſ3 Hieronymũ ſup illũ locũ ps.
Notũ fecit dñs ſalutare ſuũ·vbicũq3 ive
teri teſtõ ſalutare põit.i hebreo habet ie/
ſus. Scdo iſta glioſa factio h3 pfcã3 pu
ritatẽ i cã materiali.q2 caro xp̃i fuit foꝛa/
ta ex puriſſimis ſãguib9 btẽ virginis.ſm
Damaſcenũ 3°li.ſnĩarũ ſuarũ:btã at vir/
go.pfcã3 hũit puritatem vt pote. q2 prius
erat ſcã q̃ nata.q2 i mr̃is vtero ſãctificata
a ſpũſctõ obũbrata plẽitudie gr̃e decora/
ta ꝛ ſup oẽs mlieres bñdcã. Et iõ de eius
puritate dicit Anſel.i li.de ꝯceptu virgia
li. Decebat vt virgo ꝯcipet ea puritate q̃
maioꝛ ſub celo neqt itelligi. De q̃ ſcribit
Luc.tertio.hoc at totũ factũ vt adiplẽt qõ
dcm̃ ẽ a dño p pphetã dicẽtẽ. Ecce vir/
go ꝯcipiet.ꝛ pariet filiũ ꝛ vocabit nomẽ ei9
Emanuel qõ ẽ iterptatũ nobiſcũ ds. Et
ſũit ab yſaia.vij.c. Tertio iſta factio glio
ſa h3 iſolitã nouitatẽ i cã foꝛali qõ ẽ vnio
ypoſtatica na͂e hũane cũ p͂a diuia. Eſt at
hec factio glioſa.tã iſolita ꝛ noua q ñ h3
ſibi totalr ſimilẽ i na͂. Q2 hec ñ ẽ vnio
accidẽtꝫ cũ ſbo.neq3 hec ẽ vnio mat͂e cum
foꝛma vel ꝯpoſito. S3 ẽ vnio na͂e aducẽ
entꝫ i ſuppoſito alieno:na͂ at hũana. q̃ de
ſe nata ẽ ſubſiſtẽ i ſuppoſito ppo ſubſiſtit
i ſuppoſito diuio. Et ſuppoſitũ verbi di/
uini termiat depẽdẽtiã talis na͂e ſic ſe h3
ſba terminãdo depẽdẽtiã q̃titatis. Vñ q2
iſta vnio ẽ tã iſolita ꝛ tã noua Iõ ſcribit
Ier.xi.c. Nouũ faciet dñs ſup terrã fcia
circũdabit virũ.hoc ẽ xp̃3. In quo virtu/
te diuia ẽ vnio iſta tam inſolita ꝛ noua.
Quarto. Iſta glioſa factio hab3 ſaluberri
mã vtilitatẽ i cã finali. Nã ds fact9 ẽ hõ.

Ad nos i foꝛmandõ p ſuã ſapiam. Ad
nos iuſtificandõ p ſuã gr̃a3. Ad nos ſcti
ficandõ p ſacr͂alẽ efficatiã. Ad nos redi/
mẽdũ p ſalutarẽ potẽtiã dicente apſo p͂a
coꝛi.j.xp̃s fact9 ẽ nobis ſapia quo ad p̃/
mũ: iuſt͂a quo ad ſcdõ3: Sctificatio:quo ad
3m:redẽptio quo ad quartũ. Dicamus
ergo. ꝟbũ caro factũ ẽ. Vt at ex euãgelio
hodierno.ꝛ ñ aliũde meditãdo oñdatur
magis ppo͂m Eſt ſciẽdũ q.b. Io.euãgeli
ſta diuiniſſim9 i euãgelio hodierno põit
quinq3 ꝯditões excellẽtiſſimas verbi diui
qb9 ei9 nobilitas ꝛ pfe.as declarat. P͂a
ẽ eternitas itermiabilis. Scda ẽ pſoali/
tas diſtiguibilis. Tertia ẽ ifinitas i ꝯp̃/
hẽſibilis. Quarta ẽ vnitas i plĩficabilis

Quita ẽ cãlitas illimitabilis. In q̃tuoꝛ
p̃mis ꝯditõib9 Euãgeliſta ſuãs modũ re
thoꝛicũ ppõit quatuoꝛ ppõnes quarũ ſp

poſterioꝛ icipit i ppõne illa i qua poꝛ ter
miat vt p3 iuuẽti cũ d. In pncipio erat
verbũ:qõ quatuoꝛ mõis itelligit. Et oi/
bus illis mõis verbi icarnati eternitas d
clarat. Nã vno mõ itelligit cu3 d. In
pncipio p vt pncipiũ accipit notiõaliter
p p͂a p͂a p͂tis. Q2.n.ſ3 Aug.iv.d tri. P͂r
ẽ pncipiũ toti9 deitat. Iõ d i pncipio q2
i p͂te erat verbũ. Cũ.n.eẽ verbi ſit i ipſo.
ꝛ i ip̃o ẽ verbũ. S3 eẽ verbi ẽ i p͂te:q2 vna
ẽ eẽntia vtriuſq3:ergo p͂a verbi ẽ i pr̃e ſic
i pncipio toti9 deitat. Scdo mõ expõit
p vt pncipiũ accipit eẽntialiter p tota tri
nitate:q2.n.oẽs tres p͂e vnũ ſũt pncipiu3
creaturarũ. Iõ i pncipio erat verbũ q2 in
trini͂e pſoarũ erat verbũ. Nã verbũ ẽ ſa p͂a
i trini͂e deifica. Tertio mõ exponit p vt
pncipiũ accipit puatiue. Ita q vocet pri
uatio initij. Et tũc ẽ ſẽſus: In pncipio erat
verbũ.i.ſine initio erat verbũ. Quarto
mõ expõit p vt pnci͂m accipit poſitiue. p
pncipio ꝛ initio creaturarũ. Et tũc ẽ ſẽſus.
In pncipio creaturarũ erat verbũ:q2 tũc
exiſtebat pnci͂m ꝛ initiũ oiu3 creaturarũ. Si
cut ds dr eẽ i hoc ꝯtinuo:q2 coexiſtit i hoc
ꝯtinuo ſiñ loco.qõ at i initio oiu3 coexiſtat
añ oẽs creaturas fuit:ergo i pncipio erat
ꝟbũ:q2 añ oẽs creaturas erat ꝟbũ. Mõ
ad ppo͂m oib9 iſtis mõis ꝯcedit eternitas
verbi diui. Siue.n.verbũ ſit i pr̃e a q̃ gi/
gnit. Siue i trini͂e pſoarũ i q̃ ordiat. Siue
i eternitate q̃ ñ icipit. ſiue añ oia q̃ crean
tur. Sp verbi eternitas ꝯpꝛobat. De cui9
eternit͂e ait.ps. In eternũ dñe verbũ tuũ p
manet i celo. Et yſaie.lxxvj.verbum dñi
manet in eternu3. Scdo oñdit hui9 ꝟbi a
pr̃e diſtictiõe3 i pſoalitat cũ dic. Et ꝟbũ
erat apd deũ. Hec.n.dcõ apd neceſſario i
poꝛtat diſtictionẽ pſoalitat.q2 nẽo dr exi/
ſtere apd ſemetip̃3. Et iõ h̃ ppoſitio apud
cogit ſuũ caſuale ſtat p alia p͂a q̃ p p͂a ꝟ
bi.nõ niſi p p͂a p͂tis:ergo verbũ erat ap̃ de
u3 pr̃em a q̃ pſoaliter diſtiguit: A q̃ itel/
lectualiter gignit:ꝛ cũ q̃ eternaliter ſocia
tur. Vñ hoc verbũ ẽ vita eterna apd dicẽ
tẽ.ſ3 q.b. Io.i canõica ſua.pꝛio teſtat.d.
Qd fuit ab initio.qõ vidim9 oclis nr̃is.ꝛ
man9 nr̃e ꝯtractauerũt d ꝟbo vite ꝛ vobis
ãnũciam9 vitã eternã q̃ erat ap̃ pr̃em ꝛ ap

parit nobis. Tertio exp̃mit ꝟbi neceſſita
tẽ i ꝯp̃hẽſibilẽ cũ dicit euãgeliſta. Et de9
erat ꝟbũ. De9.n.ſ3 imẽſitatẽ infinitã a
nobis icõp̃hẽſibilis ẽ. Et videte q̃liter ſtati
mutat ſuppoſitio hi9 termi ds. In ſa nã
q3 ppõe ſuppõit vt patuit p p͂a p͂tis. Nũc
i iſta ter͂a ſuppõit.ñ p p͂a p͂tis.ſ3 p eẽntia.
q2 p͂a p͂tis ñ erat ꝟbũ.ſ3 eẽntia q̃ i p͂te ẽ ẽ
ꝟbũ: Et ſic ds erat ꝟbũ. Q2 ſic arguit
Aug.lxxxiij.qõnũ qõe.v. Si ds ñ genuit
ſibi filiũ equalẽ. Aut q2 noluit. Aut q2 ñ
potuit. S3 ñ q2 noluit:q2 tũc iuidus fuit.
Nõ q2 ñ potuit:q2 tũ ipotẽs fuit. Impo͂a
at ꝛ iuidia ſũt a dõ pẽit9 excludẽda. Q2 ſ
gẽuit ſibi ꝟbũ eq̃le. S3 nihil ẽ eq̃le deo.
niſi ds.g̃ ds erat ꝟbũ: De cui9 deitate ait
b. Io.apoca.xix.vocabit nomẽ ei9 ꝟbũ dei
.i.ꝟbũ qõ ẽ ds itrãſitiue.ſic dr creatura ſa
lis. Quarto exp̃mit h9 ꝟbi vnitatẽ i pli
ficabilẽ cũ dic̃ hoc.i.ꝟbũ ſingulare ꝛ nõ
erat aliõ:erat i pncipio ap̃ deũ:q2 ñ ſunt:
nec eẽ pñt plura ꝟba ſubſiſtẽtia i deitate
eo q ꝟbũ adeq̃t totã fecũditatẽ pductiuã
i deo pr̃e. Vñ iſtõ ẽ ꝟbũ ſingulare ꝛ ipli/
ficabile qõ paſtoꝛes videre deſiderabãt L u.
ij. videam9 iq̃t ꝟbũ qõ factũ ẽ q fec̃ dñs
ꝛ oñdit nobis. Aliõ.n.tũc viderũt ꝛ aliud
crediderũt: viderũt puerũ natũ: ꝛ crediderũt
ꝟbũ ſingulariter icarnatũ. Quito exp̃/
mit ꝟbi cãlitatẽ illimitabilẽ. Ei9.n.cãlitas
ñ limitat.q2 p ꝟbũ ds oia opat. Oia igit
p ip̃3 fcã ſũt ꝛ ſiñ ip̃o factũ ẽ nihil. vbi pꝛio
oñdit ꝟbi cãlitatẽ ſufficiẽtẽ:q2 oia p ip̃m
fcã ſũt. Scdo oñdit cãlitatẽ i deficiẽtẽ: q2
ſine ip̃o factũ ẽ nihil. j°.ergo oñdit ei9 cãli
tatẽ ſufficiẽtẽ:q2 ds pr̃ oia fec̃ p ꝟbũ. Nõ
ſic maioꝛ p minoꝛẽ:nec ſicut rex p baliuũ:
nec ſic p cã3 mediatã vt ſol calefac̃ p radi
um:nec ſic p cã3 iſtr͂alẽ: vt artifex p iſtr͂m
neq3 ſic p cã3 foꝛmalẽ: vt ſuppo͂m p foꝛma
le pncipiũ. S3 ſic artifex p ſuã artẽ diſpo
nẽtẽ.pductiuã potẽtiã hñtẽ:q2 ſm Aug.
vj.de tri. Verbũ ẽ ars oipotẽt dei.plena
oiu3 rõnũ viuẽtiũ. Vñ ꝟbũ diuinũ ẽ ars
diſpoſitiua ꝛ aſſimilatiua ſiue exẽplatiua
ꝛ rõ pductiua. Q2 ſ3 Aug.lxxxiij.q. Me
li9 iterp̃tamur ꝟbu3: vt ſignificet ad pr̃e3
reſpect9 ad oia q̃ p ꝟbum fiunt. opatiua
po͂a Vñ decãlitate ſufficiẽte ꝟbi diui. ait

apoſt.ad hebꝛ.pᵒ. Poꝛtās oīa vᵇo vtutꝭ
ſue. Et ī pˢ. Verbo dn̄i celi firmati ſunt
Poſtea addit cāuſalitatē vbi īdeficiētē: qꝛ ſi
ne ipo factū ē nihil. hoc āt put pōt elici ex
vbis. b. Aug. ſup Jo. omel. pª dupl'r ex/
pōit. Vno mō put nihil accipit negatiue
Alio mō put accipit puatiue p peccato.
Pᵒ mō dicit Aug. ꝙ nulla foꝛā: nulla cō
pages: nulla ꝯcoꝛdia: nulla qualiſcunqꝫ
ſbā: pt hēcē: niſi p iſtō vbū ꝛ ab iſto vbo
De q̄ dcm̄ ē oīa diſpoſuiſti ī nūero pon
dere ꝛ mēſura ſapie. xjᵒ. Pꝛout āt accipi
tur puatiue p pctō. tunc dꝫ itelligi ſic. ꝙ
pctm̄ qd ē nihil ſine hoc vbo factū ē. Pec
catū. n. duo ipoꝛtat. vnū nāliter. ꝛ aliud
foꝛaliter. Jmpoꝛtat. n nāliter ipi⁹ peccātꝭ
actionē dbita circūſtātia puatā. Et ſic ali
qd ē ꝛ adeo ē. qꝛ oīs actio q̄ ē a cā pa. ēt ē
a cā pª. Foꝛaliter āt ipoꝛtat puatōēꝫ cir/
cūſtātie ad bonitatē moꝛalē reqſite. Et
qꝛ priuatio ī ſe nihil ē. Sic pctm̄ foꝛalit ī
ſe nihil ē. Nec vt ſic hꝫ cāꝫ efficiētē ſꝫ de
ficiētē. ſ. liberꝝ hoīs arbitriū qd deficit in
agēdo. ꝛ iō ſibi iputādū ē pctm̄ ꝛ punie/
dus ē p pctō. qꝛ pctm̄ nihil ē foꝛmaliter.
Nō eīꝫ dꝫ puniri p bono: qꝛ bonū ꝛ ens
ꝯuertit. ergo actio q̄ ē qd māle ī pctō pu
nit. cū ſit ens ꝛ bonū punit. ergo n̄ p ens
qd ē nihil ꝛ priuatio. vn̄ qꝛ pctōꝛ priuat
actū ſuū debita circūſtātia quā deberet
dare actui ſuo: ꝛ n̄ dat: puniēdus ē. ꝛ dā/
nādus. Sic eīꝫ pctm̄ n̄ ē adeo q nō defi/
cit. ꝛ ſic pctm̄ nihil ē. ꝛ ſine hoc vbo factū
ē defectiue. ſ. a libero arbitrio. Vn̄ ſic n̄ ē
a deo pp qd ait Anſel. de ꝯcoꝛdia pſciē
natiōis. Sic oīa facit dˢ q̄ iuſta vel iniu
ſta volūtate fiūt. i. oīa opa nr̄a bona vel
mala. Sed ī bōis facit ꝙ ſint. ꝛ ꝙ bona
ſint ī malis āt ꝙ ſint. ſꝫ nō ꝙ mala ſint.
hoc ē deū. facit actōēꝫ ſubſtractā. ſed non
ipſam priuatōē ī actōe fūdatā. vn̄ notā/
dū ꝙ pctm̄ dupliciter dꝛ nihil vno mō a
defectu: alio mō ab effectu. Pᵒ mō dico
ꝙ foꝛaliter defect⁹ ꝛ priuatio ē. Scdo mō
hꝫ mirabilē ānullare peccatoꝛem. vn̄ ait
Aug. ſup Jo. Omel. 3. Pctm̄ nihil ē. ꝛ
nihil fiūt cū peccāt hoīes. qꝛ hoīes mali
nihil ſūt ī ꝯpatiōe entis. Et hoīes cū pec
cāt nulli⁹ fiūt valoꝛis. Quāuis oēs pctōꝛeſ
p defectū pcti: ꝯtradicāt cāuſalitati vbi icar/
nati de qb⁹ ait pˢ. Verba oꝛis ei⁹ iniqtaſ
ꝛ dol⁹. Et iō ptinēdū ē ꝯſiliū ſapiētꝭ eccli.
xxxvij. Añ oīa opa vbuꝫ verax pcedat te
vbū. n. nequā imutat coꝛ. Ex vbo oritᵉ
quatuoꝛ ptes boniū: malū: vita: ꝛ moꝛs:
dn̄atrix āt coꝝ ē ligua aſſidua. Deteſte/
mur ḡ vbū falſitatꝭ ꝛ veneremur ī iſta ſo
lēnitate vbū diuinū. qd ē vbū vitatꝭ. Et
venerādo ī pñti: ad hoc vbū icarnatum
vidēdū tā ī eēntia diuina ꝙ ī hūana naª
pducat nos q ſiñ fine viuit ꝛ regnat. Am̄.

¶ De eodem ſermo tertius.

Erbū caro factū ē ꝛ hitauit ī nob̄.
Jo. jᵒ. Qꝛ ſꝫ ſmonē ppheticū vbū
abbꝛeuiatū fecˢ dn̄s ſup terrā. Jo. b. Jo.
hāc abbꝛeuiatiōēꝫ ſcꝫ ī eterni icarnatiōe
vbi. breuiter ī vbo ppoſito itroduc̄ deſcri
bēs cā breuiter ī his vbis. Et pmo vt in
cōphēſibile diuīe poᵉ miraculū: cū pmitti
tur vbū caro factū ē ꝛc̄. Scdo vt icōpa/
bile bñficiū diuīe clemētie cū addit. Et hi
tauit ī nob̄. Miraculū āt illd diuīe poᵉ
trāſcēdit ī itellectū cherubici fulgoꝛiſ. Sꝫ
bñficiū diuīe clemētie itēdit affectū ſaphi
ci ardoꝛis. Circa pmū ē ſciēdō ꝙ duode
ci. ſ. mirabilia fuerīt ī hac ſacra icarnatiōe
diuit⁹ celebꝛata. Quoꝝ pmū fuit qꝛ il/
le q erat ꝯphēſoꝛ ī pr̄ia fact⁹ ē viatoꝛ ī ſe/ ſ.
mita. qꝛ xp̄s ſꝫ diuitatē ab eterno exiſtēs pn.
ꝯphēſoꝛ iſup celeſti ierarchia. fact⁹ ē nūc D.
viatoꝛ ſꝫ coꝛp⁹: qꝛuis aīa ei⁹ brā ī iſtāti ſue
ꝯceptōis viderit facie diuinā eēntiā de q̄
miracło pphetauerat Jer. xiiij. di. Quaſi
colon⁹ fact⁹ es ī terra ꝛ q̄ſi viatoꝛ dclināſ
ad manēdū. Fuit. n. colon⁹ qꝛ coluit agꝝ
eccłie militātꝭ. Sꝫ dcliauit ad manēdū qꝛ
ī terris viſꝰ ē ꝛ cū hoīb⁹ ꝯuerſat⁹ ē. Scd̄ꝫ
miraculū fuit qꝛ ille q erat oīpotēs fact⁹
ē īfirm⁹. qꝛ lꝫ iᵉ nat⁹ n̄ aſſūpſit dfect⁹ nroſ
q̄tū ad alaꝫ vtpote ignoꝛātiā ꝛc̄. tn̄ aſſū
pſit ībecillitates nr̄as q̄tū ad coꝛp⁹. cū tn̄
ipſe creauerit celos d q̄ miraculo pphetā
uerat Jer. vbi ſupª di. Quaꝛ futur⁹ es q̄ſi
vir vag⁹ ꝛ foꝛt q n̄ potes ſaluaꝛ. Terᵐ
miraculū fuit qꝛ ille q erat diues ī oībus
poſſidēs vniuerſa fact⁹ ē pp nos paup ꝛ
egēſ. ita ꝙ vgo mr̄ ipꝫ ī pſepio recliaret. qꝛ
n̄ erat ei loc⁹ ī diuerſoꝛio. De q̄ miraculo
ait pˢ. Simulū vnū diueſ ꝛ paup. i. ī vno
ſuppoſito fuit ditiſſima diuinitas ꝛ paupꝭ

ma hūaitaſ. Quarᵐ mirᵐ fuit ꝙ ille q erat
etn⁹ ꝛ icōmutabilis fact⁹ ē moꝛtalis ꝛ dſe
ctibilis ita vt hꝛet vn̄ ex vno poſſet moꝛi
ꝛ ex altero reſurgeꝛ pp nr̄aꝫ ſa. de q̄ mira
culo hꝛ Jo. viij. c. vbi dꝛ. l. ānos nōdū h.
ꝛ abꝛaā vi. dixerūt iudi ad xᵐ qb⁹ ipe rn̄/
dit. Am̄ di. v. Añq̄ abꝛaā ſi. e. ſū. ſ. q̄tuꝫ
ad etnitatē. Quītū mᵐ fuit ꝙ ille q erat
īfinituſ: quē. ſ. celi cape n. p. īfra coꝛp⁹ vgi
nis pui vteri totalr ꝛ ſiñ diminutōe fuit
ꝯcept⁹. de q̄ mirclᵒ apłs ad eph. dic̄. Qui
cū ī. ſ. d. e. ꝛc̄ ꝛ ſeqꝛ. exinaniuit. ī. exiguū ſe fe
cit. Sexᵐ mirᵐ fuit ꝙ ille q erat icōphēſi/
bił cuiuſcꝫ itellectui creato q̄tūcūqꝫ āgli
co fuit fact⁹ ſēſibilis ꝛ ꝯtractabiliſ māib⁹
Ad phi. ij. c. Jn ſilitudinē ho. fact⁹ ꝛ hitu
ſuē vt hō q p⁹ lucē ī acceſſibilē ihitabat ſꝫ
apo. d q̄ di. Jo. ī canoª ſua ꝙ fuit. Sepᵐ
miraᶜ ꝙ illd myſteriū qd poterāt dmōes
ex puris nālib⁹ cogᵒſceꝛ fuit occultatū eiſ
pcit⁹. vn̄ ſꝫ Oꝛi. cā dſpōſatōis marie fuit
vt factꝫ ſue vgitatꝭ diabolo celareꝛ. qd tn̄
nālr noſce poſſat. De q̄ miraᵒ clamat yſa.
xvi. di. De ſic exal. ma. t. vt n̄ vi. ꝛ ign ho.
t. deuo. Octaᵐ miraᶜ fuit ꝙ illd factm̄ qd
fuit bōis āglis celatū fuit ſimplicib⁹ paſto
rib⁹ reuelatū: vt hēꝛ ī luc. d paſtoꝛib⁹ q cu
ſtodiebāt vig. noc. ſupª gregē ſuū. De āge
lo loqꝛ apo. ad eph. 3. c. di. Mihi āt ſcōꝝ
miimo data ē h gr̄a ī gē. euāg. īueſti. diui.
xp̄i ꝛ illuiare oēs q̄ ſit diſpēſatio ſacri ab
ſcō. Nonū miraᶜ fuit ꝙ ille q ē ī celis ſiñ
mr̄e fact⁹ ī terris ſine pr̄e: qꝛ fuit d puriſſi
ma vgie gn̄at⁹ ex puris ſāguib⁹ ei⁹ foꝛat⁹
iuxta illd yſ. Et ecce vgo ꝯcipiet. Decīᵐ
miraᶜ fuit ꝙ iᶜ q ſbſtētat ꝛ reficit oīa q ſm
apo. poꝛtat oīa vbo vtutꝭ ſue lacte vgīco
ē cibat⁹ ꝛ ſbſtētat⁹ iᶜ q ē brōꝝ cib⁹. vn̄ de
mr̄e ipꝫ lactāte dꝛ ī luc. Btūs vē. q te po:
ꝛ vb. ꝛc̄. xiᵐ miraᶜ fuit ꝙ iª q̄ ſpū ſcō ꝯce/
pit. ita fuit a maledictōe eue exēpta vt ſiñ
doᶜpere mūdi ſaluatoꝛē ꝛ cū coꝛpis plēa
itegritate. De q̄ mira. fuit yſ. vitio pphe
tatū vbi dꝛ. Añq̄ parturiret pepit. 12ᵐ mi
raᶜ fuit ꝙ dmiſſa iª peccatrice q̄ ī adā p to
ta ſua poſterioꝛitate fuit coꝛrupta. nat⁹ fu
it ꝛ gēit⁹ atqꝫ ꝯcept⁹ ſaluatoꝛ ſine oꝛigīali
pctō. E⁹ rō ē ſꝫ Au. ſup geñ. qꝛ n̄ ſꝫ rōnē
ſēalē ſꝫ ſꝫ coꝛpulētā ſbaꝫ fuit gēit⁹. De q̄
miraᵒ phibuit teſtioniū. Jo. bap. Jo. jᵒ.
di. Ecce ag. dꝛ. ſi agn⁹ gᵒ īnocēs. Jſta. n. xij
miraª fuerīt nob̄ figurata p. xij. titulos q̄s
poſuit Moy. ad radices mōtis ſynai q̄ñ
edificauit altaꝛ dn̄o p ſacrificio pacificoꝝ
Jſtō n. altaꝛ fuit xp̄s ī q̄ fuit dꝛ ꝛ hoīſ pax
reſfoꝛata ī c⁹ ꝯſtructōe fuerīt illa. xij. miraᶜ p
xij. illis titu. vt ibidē pꝫ ꝛc̄. Circa ſꝫ pn̄
cipᶜ ē ſciēdō ꝙ. xij. bñfiª fuerīt ī hac abꝛeuia
tōe. nob̄ celit⁹ collata. Pᵐ fuit merᵐ fidei x.
nr̄e. qꝛ meritū ꝛ oīs vt⁹ q̄to magis ē ar/ pn.
dua tāto magis ē meritoꝛia ꝛ qꝛ ſūme ar/ E.
duū ē tn̄ mirᵐ credē. iō maᶜ mēitoꝛiū. De
q̄ bñficio dꝛ Jo. 6. Hec ē vo. p. mei q mi.
me: vt oīs q vi. fi. ꝛ cre. ī eū ha. vi. eter. ꝛc̄.
Scdꝫ fuit māifeſtatio dilectōis pr̄ne. nul
lo. n. mō alio p efficm̄ ſuū amoꝛē dˢ poſſat
māifeſtaꝛ ꝙ dādo ſuū vnigētū ꝯſbālē ī q̄
ē tota dītaſ ei⁹. De q̄ bñficio ait. Jo. 3. di.
Sic dˢ dil. mū. vt vnig. ſuū da. vt oīs q
cre. ī eū nō peat. Terᵐ fuit collatō plētu/
dis diuīe gr̄e. qꝛ añ xp̄i natiuitatē totū gen⁹
hūanū cecū fuit gr̄a multiplici. iuxta illd
ppheticū. n̄ ē mi volūtas ī nob̄ dic̄ dn̄s
ſꝫ p⁹ ei⁹ bñdcāꝫ natiuitatē plētudo gr̄e abū
dauit: vn̄ dꝛ. J. i. lex p moyſē data ē gr̄a ꝛ
vitaſ p ieſū xp̄ꝫ. Quarᵐ fuit pcti dſtructō
qꝛ pctm̄ qd ī vet ī lege regnauerat ſꝫ apo.
ad ro. p xp̄i aduētū fuit totalr diſſipatuꝫ.
De iſto bñficio loqꝛ apo. ad ro. De⁹ mi.
fi. ſuū ī ſili. car. pcti. Quītū fuit expugna/
tio hoſt āticq q toᵐ gen⁹ vicebat hūanuꝫ
ſecū trahēs ī iteritū. q fuit a xp̄o nato dui
ct⁹. iuxta illd luc. Cū foꝛtꝭ armat⁹ ꝛc̄. De
q̄ bñficio ait leo ī ſmōe hodierno. Jn q̄ cō
flictu p nob̄ iniito. magno ꝛ mirabiliꝛ eq/
tatꝭ certatū ē. Sextū fuit iclinatio maieſtatꝭ
diuīe q̄ nob̄ bēigne ꝯdeſcēdit vt dignaꝛ
iᶜ q erat pꝛ ꝛ dn̄s fieret fr ꝛ ſu⁹ iuxta illd
apłi ad heb. 2. di. ꝙ xp̄s n̄ ꝯfūdit. nos vo/
caꝛ frēs di. Narrabo noīe tuū frīb⁹ meiſ
Septimū fuit ſublimatō naᵉ hūane nā. n.
hūana. q̄ oīb⁹ āglis añ erat ſbiecta nūc p
iſtā ſcꝫ natiuitatē. ē ſup oēs exaltata trāſcē
dēs oēꝫ celeſtē yerar. ꝛ ī ſup celeſti yerar/
chia collocata. vn̄ ſignaꝛ di. b. greg. ꝙ añ
xⁱ aduētū āgli ſoꝛtiebat ꝙ adoꝛareꝛ ab hoī
b⁹: vt pꝫ ī Job. 5. Et p⁹ xⁱ icarnatōꝫ talē
adoꝛ. fieri phi. vt pꝫ apoc. 12. 8ᵐ fuit euō
vetuſtatꝭ āticq. qꝛ ſꝫ pe. ī ac. iugū ipoꝛᶜ fue.
ipoᵐ in. l. ve. illd āt fuit ſblatū ī oꝛtu xⁱ de

illo loq̃r apo. ad ro. x. finis legis ē xp̄us
ad iuſticiā oī credēti. finis āt p ↄſūatōē ac
cipi ẜt: q2 ī eiꝰ ortu fuit ſpūalit̄ lex ↄſūata.
Nonū fuit iſtitutio nouitat̄ pſcē q̄ ē i no
uo teſtō. q̄ dr̄ lex libertat̄. iuxta illud apl̄i
ad ro. xiij. Nox p̄ceſſit dieſ āt ꝛc̄. Iſti9 āt noui
dici q ↄpar̄ ad legē. ſic ad noctē aurora ſu
it i natiuitate .b. Io. bap. ſ3 mār fuit i xp̄i
natiuitate: q2 ibi ſtella pura. ſ. lucifer. hic ſol
ſcd̄s. De iſto būficio dr̄ apoc. xxj. Et di
xit q ſedebat i trono. Ecce no. fa. oīa: q2 in
xp̄i natiuitate fuerūt oīa ſpūaliter renouata.
Decīm9 fuit redēptio hūani gn̄is. qđ fue
rat p tyrānū crudeliſſīm captiuatū: q2 cuȝ
null9 poterat redimē niſi offerret p̄ciū to
tū hūanū gen9 valebat ꝙ n̄ hȝ aliqua pu
ra creatura. Iccirco nat9 ē dī fili9. q diues
ē ad offerēdū tm̄. De q̄ būficio ait .b. pe. i
cano9 p̄mo dī. Sciētes ꝙ n̄ corruptibili
bus auro vel argēto redēpti eſt: ſed p̄cio
ſo ſāgui e dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. Undecimū fuit
Placatio diuie offēſe. q̄ ſm .b. Anſel. i li
bro cur deꝰ hō. p aliū placari n̄ poterat. ni
ſi p puꝛ natū eo ꝙ culpa erat ifinita: q2
ifinite offēſus ꝛ oīs pura creatura ē fini
ta. De q̄ būficio. dr̄ ad eph. ij. ipē. n. ē pax
nr̄a q̄ fecit vtraq3 vnū. Duodecimū fuit
Būtudo extriſeca: q2 ſm theologos ſicut
eēntia diuia ē oīm būficū potētiaꝝ itri
ſecaꝝ. ita xp̄i hūanitas potētiaꝝ extriſeca
rū pp hoc dicūt. ꝙ ſi Adam n̄ peccaſſet
xp̄s fuiſſet nat9 ad reficiēđ potētias exteri
ores De q̄ būficio ait. Io. x. dī. p me ſiqs
introiuerit ſaluabit̄ ꝛ igredier̄ p̄tū ad po
tētias iteriores ꝛ egredier̄ p̄tū ad potētias
exterioreſ. ꝛ paſcua iueniet. Iſta. xij. būficia
fuerūt figurata exo. xv. p. xij. fōtes q erāt in
hely qđ iterp̄rat̄ p deitatē: q2 ſic ex illis fō
tib9 fuerūt reſſocilati filij iſrael i deſto. ita
p iſta. xij. būficia. reficiūt̄ xp̄icole i hoc mū
do ab illa deitate ꝛ ſic̄ illi fōtes erāt fluē
tes ita iſta būficia. Cum igit̄ .xij. mirabi
lia iducāt itellectū nr̄m ad admiratiōem
iccirco ſūt nobis i hac ſolēnitate xp̄i dili
gēter ↄſiderāda cū fideli ↄſideratōe: vt n̄
circa terena: ſed circa celeſtia ſit occupata
mēs nr̄a: vt i nobis illđ apoſ. fa corin. 3. i
plear̄. Nos āt reuelata facie ꝛc̄. Itē ↄſeq̄n
tia. xij. būficia icitēt nr̄m affectū ad ſince
rā dilectionem niſi ſim9 tā igrati ſic̄ illi q
bus fuit dcm̄: eduxi vos p deſtū. xl. annis
nec ſūt attrita ueſtimēta vr̄a māna de celo
plui vobis ꝛ obliti eſtꝭ mei. Debem9 igr̄
ardētiſſime ſacr̄m diuie natiuitat̄ amare
vt dicam9 cū Iere. xv. Inuēti ſūt ſmōes
ꝛ comedi eos ſcm̄ ē mihi v̄bū tuū i gau
diū: ꝛ i letitiā cordis mei qm̄ iuocatū ē no
mē tuū ſup me dn̄e ds̄ exercitū. Qđ mihi
ꝛ vobis ↄcedat xp̄s ieſus dei ꝛ virginis
filius. Amen.

De eodem ſermo quartus

Erbū caro fcm̄ ē. Io. p̄mo. Scd̄ȝ
bēm Aug. iij. c. đ tri. Quāuis de9 p
ſuā oīpotētiā gen9 hūanū alio mō q̄ p v̄
bi icarnationē repare ꝛ ſaluar̄ potuiſſet:
Tn̄ null9 ali9 mōus fuit ↄueniētior: vt ſic̄
hō i eē exierat p v̄bū icarnatū ꝛ icreatū. ꝛ
p culpā ceciderat a demōe. Sic a culpa
reſurgeret p icarnatū. Sui āt ſtatus excel
lētiā hō recupare n̄ poſſet. niſi ei repator
eēt ds̄: q2 ſi eēt pura creatura: tūc hō pure
creature tāq̄ ſuo repatori ſubditus fuiſſȝ
Et ſic ſui ſtatus excellētiā n̄ repaſſȝ. Eſt
ergo ſciēdū ꝙ iſta glioſa factō hȝ quatuor
excellētias. Pȝ. n. ſūmā potētē i cā origia
li. Perfectā puritatē i cā materiali. Inſo
litā nouitatē i cā formali. Saluberrimaȝ
vtilitatē i cā finali. P̄m pȝ: qm̄ cā origi
nalis ſiue efficiēs iſti9 factōis ē trinitas p
ſonaꝝ: q2 opa trinitatis ſūt idiuiſa ad ex
tra: ut dicit .b. Aug. eo ꝙ hn̄t eādē potētiā
opādi. Et iđ oēs tres pſ p eaꝝ potētiā ifi
nitā: opate ſūt iſtā bn̄dictā icarnationem:
Tn̄ hoc nō obſtāte: termiata ē ſolū ad p
ſonā filij. Exēplū ſi treſ v̄gies facerēt vnū
iduiētū: ꝛ vnā tm̄ iduerēt ipȝ. Sic de xp̄o
q: ſ3 apoſtolū i ſilitudinē hoīuȝ fact9 ꝛ hi
tu inēt9 vt hō. Scđȝ ēt pȝ: q2 caro xp̄i fu
it ſorata ex puriſſimis ſāguib9 bte v̄gis:
ſ3 Damaſ. li. iij. ſniaꝝ. Btā āt v̄go pfe pmi
ctā hn̄it puritatē: vtpote q2 p̄us erat ſctā cōtq̄
q̄ nata: q2 i mr̄is vtero ſctificata: ꝛ ab oī
labe peccati origialis pſuata: plenitudie
gr̄e decorata: ꝛ ſup oēs mulieres bn̄dicta.
Et iđ đ ei9 pulchritudie dicit Anſel. De
cebat vt v̄go ea puritate niteret: qua ſub
deo maior neqt itelligi. Ter9 pȝ: qm̄ eſt
vnio ypoſtatica nat̄ hūane cū p9 diuina

Eſt āt iſta factio tā inſolita ꝛ noua: ꝙ nō
habet ſibi ſimilē totaliter in natura q2 hec
nō ē vnio accidētis cū ſubiecto nec mate
rie cū forma vel cōpoſito. ideo ſcribit̄ Hie
re. xxxi. ca. Nouū faciet dn̄s ſuper terraȝ
femina circundabit viꝝ hoc eſt xp̄m in q̄
v̄tute diuina ē vnio iſta taȝ inſolita ꝛ no
ua. Quartū pȝ qm̄ ex iſta factiōe glioſa
deus factus eſt homo ad nos informādū
per ſuam ſapientiā: ꝛ redimendum p ſalu
tarem potentiaȝ. dī apoſtolo prima Cor.
xp̄s factus eſt nobis ſapiētia iuſtitia ꝛ ſan
ctificatio: ꝛ redemptio. Sic ergo v̄bum ca
ro factuȝ eſt: in quo verbo tria exprimunt̄
que ad ſacramentum dominice icarnatio
nis neceſſario reqruntur. ſ. Primū aſſu
mentis perſone nobilitaſ. Secunduȝ aſſū
pte nature v̄itas. Tertiuȝ vnionis medie
indiſſolubilitas. Aſſumēs eſt perſona dei
fica: quia verbum. Aſſumptum eſt pſona
humana: q2 caro. Aſſumptio ē vnio ypo
ſtatica. q2 factum eſt. Primum ergo qđ
requiritur ē perſone aſſumētis nobilitas:
quia verbum. Uerbum eni eſt ſecunda p
ſona in trinitate deifica filius. vȝ. Euāge
liſta tamē potius vtitur nomine verbi q̄
filij ad denotāduȝ ꝙ generatio eſt omni
no intellectualis ꝛ imaterialis ſine omni
eorum corruptione: vnde de9 pater poteſt
dicere illud pſ. Eructauit cor meum v̄bū
bonum. Eructauit quādo eternaliter ver
bum infinite bonitatis itellectuali emana
tione generauit. Secunduȝ aſſumpte natu
re vnitas: quia caro. vbi p ſynecdochē po
nitur pars p toto pars que eſt caro pro to
to homine. iuxta illud Iſa. videbit oīs ca
ro ſalutare dei. Nō tamē dixit: verbū ani
ma facta eſt: ꝛ hoc ad exp̄mendum nature
aſſumpte vnitatem ꝛ paſſibilitatē. xp̄s. n.
filius dei verā carnem aſſumpſit de virgi
ne que eſt eiuſdem ſpeciei cū noſtra. iuxta
illud Gen̄. iij. Caro eni ꝛ frater noſter ē
Tertiū: vnionis medie idiſſolubilitas: q2
iſta glorioſa factio ē nature humane cum
perſona verbi indiſſolubilis vnio: cū dici
tur verbū caro factum eſt. Eſt ſenſus: ver
bū diuinum humanitati ypoſtatice vnitū
eſt: quod a ſeculo n̄ eſt audituȝ quia vtrā
q3 naturam: in vnam conueniſſe perſonā
niſi fides credat ſermo n̄ explicat ſm leo
nem papā. Quia igit̄ icarnati verbi mi
ſterium in ſermōe propoſito p ſolēnitate
natiuitatis xp̄i ē itroductum: ideo circa
iſtud miſterium inſiſtenduȝ mēte deuota
occurrunt contemplatiōes declarāde. Et
omnes iſtas contēplationes habes ſupra
in primo ſermone ꝛ ibi require.

Quintus ſermo. offi.

Loria i altiſſimis dō ꝛ i t̄ra pax 2.
hominib9 bōe volūtatis. Luc. offi.
ij. ca. Quia ſm p̄claraȝ Dan.
prophetiā duo ſunt officia ſpiri
tuum ſupernoꝝ. Quoruȝ primum ē deo
aſſiſtere per mentis erectiōem beatificam
Secundum ē nobis miniſtrare p cordis
condeſcenſionē mirificaȝ: dī. Dan. milia
milium miniſtrabāt ei ꝛc̄. Iccirco beat9
Luc. euā. q incarnationis chriſti ſacramē
ta ſingulariter ppalauit. Iſtđ duplex offi
cium i hoc hymno ꝛ cātico angelico itro
ducit di. glia in altiſſimis deo ꝛc̄. Iſtū. n.
hymnū āgeli i natiuitate xp̄i cātauerūt. In
quo qdē3 cātico duo facit: q2 prio demō
ſtrar̄ officiū aſſiſtēdi in grarū actiōe cū p
mittit. Gloria i altiſſimis. Scđo dēla
rar̄ officiū miniſtrādi in bonorū annūcia
tione: cum ſequit̄. Et in terra pax ꝛc̄. Iſta
duo officia fuerūt prefigurata i Gn̄. per
illā ſcalā quā vidit Iacob. p quā angeli
aſcendebant ad deū. ſ. ad ſibi aſſiſtendum
Et deſcēdebāt: ad nobis miniſtrāduȝ. Qđ
āt vidit: dn̄m innixum ſcale: ſignificat ꝙ
ipſemet venit i hūc munduȝ: ad nobiſ mi
niſtrandum. vn̄ ait i euāgelio: fili9 hoīs n̄
vēit miſtrari ꝛc̄. Et pp hoc fuit vocat9
angelus teſtamēti i zacharia: q2 officiū an
gelicū in ſuuȝ aſſumpſit. De prio officio
angeloꝝ qđ eſt deo aſſiſtere p internā ſur
ſuȝ actionē. Loqtur Io. i Apoc. dī. Au
diui vocē āgeloꝝ mltoꝝ dicētiuȝ alle. De
ſecundo ꝙ eſt nobis miniſtrare p externā pa. po
ↄdeſcēſionē loqtur Math. dī. ꝙ āgeli mi them.
niſtrabāt xp̄o poſt cōſumatā tēptationē. .i.
Circa p̄mā partē thematis. in qua an būfic.
geli ſic deo aſſiſtētes ei gratias referunt đ
qnq3 beneficijs q̄ a nato puero receperūt

primum benefi. singulariter. Et primū fuit: q2 pna tuȝ puerū fuit eorū natura summe nobilitata vā aīa rationalis que est soror angelorū: q2 ab eodē patre genita: q2 ad ymaginem pr̄is sicut angeli facta: minus ab eis differēs q̄ soror a fratre quātū ad virtutes: fu it desponsata dei filio insepabili copula in incarnati v̄bi mysterio. lȝ. n. diuinitas fue rit sepata ab humanitate in triduo mortis nō tn̄ ab aīa. Ideo plus angeli q̄ hoīes exultabāt: vnde dicit̄ in Apoca. q angli di. Gaudeamus ⁊ exultem⁹ ⁊ dem⁹ glo riā deo: q2 venerūt nuptie agni: ⁊ vxor ei⁹ pparauit se pp plenitudinē sanctificatiōis aīe xp̄i quā habuit priusq̄ vnirent̄ simul ⁊c̄. Scd̄ȝ b̄nficiū fuit: q2 p hāc puerū

scd̄m benefi. fuit eorūȝ yerarchia repata. Et ideo sicut boni ciues gaudent de restaurati ōe ciuita tis sue destructe: ⁊ referūt gr̄as. Sic an geli nato puero ciuitatē celestē quā p ca sum demonū diminutā ⁊ depopulatam reparare veniebat: non solum sicut prius: ȝ priusq̄ prius: vt patet in virgine m̄re: ⁊ in ipso capite: imo q valores olim prio ruȝ in vnū transcēdebāt. Ideo dicit Age us propheta in figura q maior erat futu ra gloria domus dei nouissime q̄ prime

tertium benefi. Tertiū b̄nficiū est: q2 pnatū puerū fu it hostiū suor̄ seuitia superata: lȝ. n. Mi chael ⁊ angeli ei⁹ vicerēt in celo ⁊ alios inde expellerēt: tn̄ sup terrā plus inualuit draco cū angelis suis vt nō solū vinceret ȝ regnaret in mundo. s. victoria habita: ⁊ volēte Micha. ⁊ angelis ei⁹ gen⁹ hūanū vinceret̄ deuictūq3 traheret ī isernū dōec nat⁹ ē q draconē fugaīt d̄ mūdo. di. I Jo. Nūc pnceps mūdi eiciet̄ foras d̄ q̄ victo ria dī in Ysai. a Gloriā meā alteri nō da bo: ⁊ laudē meā sculptilib⁹. i. demonib⁹ q2 eā vsurpauerāt vsq3 ad xp̄i aduentum: ⁊c̄. Quartū b̄nficiū fuit: q2 pnatū pue

quartū benefi. ruȝ fuit cor̄ custodia roborata. Quid. n. pderat nobis ante hāc natiuitatē angelo ruȝ custodia: cū oēs finaliter pderemur. ⁊ qd eis pderat ad beatitudiēȝ cū gaudiū accidentale nō acgrerēt de saluatis: sicut pnatū puerū postea acqsiuerāt: ideo dicit in ysa. q angeli pacis amare flebāt. Sȝ

pro secūda custodia dicit̄ in Luc. Gau diū erit in celo corā angelis dei super vno peccatore penitentiā agēte: q2 nullo mo do amittitur: ȝ saluat̄: ideo dicit̄ in ysa. Ecce gloria dn̄i sup te orta est. Quin tuȝ b̄nficiū fuit: q2 pnatū puerū fuit coruȝ empiriū aut eccl̄ia illustrata. Sicut. n. sol illuminat oīa que sunt in hoc mundo sic xp̄us ē quantum ad humanitatē illu strat oīa que sunt in celo. Unde p xp̄i nati uitatē tota yerarchia angelica nouā acqsi uit illuminationē ⁊ decorē quale āts nō habuisset cū a supiorib⁹ in ipsis inferiori bus diuina claritas infundat̄ s̄m Diony: Xp̄us aūt ab instanti sue cōceptiōis. be a tus vltimate existēs s̄m aīaȝ statȝ potuit oēs angelos illustrare: ȝ forte distulit vs que ad ascensionē. Unde sicut gaudēt ho mines de ortu solis: sic angeli letabāt̄ de natiuitate xp̄i. Unde de incendio quo xp̄s inflamat ⁊ luce quo illustrat āgelos: dī in p̄s. Qui facis angelos tuos sp̄us ⁊ mini stros tuos ignē vrentē. Iō clamabāt an geli ī Eze. B̄ndicta gl̄ia dn̄i d̄ loco scō suo

Circa scd̄aȝ p̄tē thematis ī qu a angli sunt ministrātes mūera diuia nobiscū dī cēit. Et in terra pax oīb⁹ h. vo. Est attēn dēdū q in xp̄i natiuitate fuit hoīb⁹ qncu plex pax acqsita: sicut añ multas pugnas habuerāt. Et pmo fuit acqsita pax mona stica q̄ est vni⁹ ad seipūȝ: in aīa. n. hūana fuerat semp pugna inter intītm ⁊ volunta tatē: quor̄ intellectus ē magr̄ dirigēs vo lūtas v̄o sicut dn̄a iperās in aīa r̄ōali: q2 s̄m An'el. ipa ē regina in toto aīe regno. Intellect⁹ ḡ docebat volūtatē: vt dō obe diret: vt se sibi sicut dn̄o hūiliaret ⁊ se re putans liberā nolebat deo obedire: ⁊ inde nascebant̄ oēs trāsgressiōes vc. testa. Uñ semp itellect⁹ repugnabat volūtati: ⁊ vo lūtas intellectui. Uñ xp̄s in sua natiuita te volūtatē humiliauit: q2 semetipsūȝ exi na niuit formā sui accipiēs factus obedi ens deo p̄ri ad phil. ij. ca. Et sic pacē mōa sticā fecit deus aīe n̄re exēplū humilitatis de qua pace loq̄ns ap̄lus ad gal. di. q fru ctus sp̄us. i. aīe r̄ōal ē pax ista. s. duar̄ po tētiar̄. Secūdo fuit acqsita pax yono

mica: q̄ est eor̄ q habitāt in vna domo q2 n. aīa sensitiua q̄ hȝ vires sicut bruta ⁊ itel lectiua q̄ hȝ vires sicut angli sp̄ pugnaue rāt: q2 in veteri te. dū viuebāt carnā: totū regnū aīe dabat̄ virib⁹ sensitiuis iniuste sicut si qs cōstitueret suos pncipari: ⁊ pn cipes fuire naturaliter. Naturaliter. n. intellectiue sensitiuis pncipari debent: iō nō erat pax: ȝ ipso nato q2 p legē ei⁹ do cet vita sp̄ualis: fuerūt reducte vires itel lectiue ad sūū dn̄iū: ⁊ pax fuit ī domo illa ī qua tūc habitabāt. Sȝ hāc pacē pturbāt q carnaliter viuūt: de qua rixa loqt̄ ap̄s ad gala. di. Caro cōcupiscit aduersus sp̄i ritum ⁊ spiritus aduersus carnem: de pa ce. n. proposita loquitur ad Hebre. Soli citi suare vnitatē sp̄us in vinculo pacis: qsi. n. iste aīe cōueniūt ē vn⁹ sp̄us ad be ne opandū. Tertio fuit acqsita pax po litica: q̄ est eor̄ q sunt ī eodē regno: q2 ad litam in ei⁹ natiuitate fuit tāta habūdātia pacis: vt describeret̄ vniuersus orbis: vt dī in Luc. iuxta illud p̄s. Orieī in dieb⁹ ei⁹ iustitia ⁊ habūdātia pacis ⁊c̄. Istā pa cē cū fratre suo qlib3 dȝ hr̄e ⁊ custodire: q2 oēs sumus fratres: ab eodē p̄i creati: ⁊ de eadem matre eccl̄ia pgeniti: Istam pacē habuit xp̄s. ē cū inimicis: iuxta illō p̄s. Cū his q oderunt pacē erā pacificus. Per istā pacē a xp̄o hereditās diuia pmit tit̄ math. v. Bti pacifici qm̄ filij dei voca būt. q̄ si filii ⁊ heredes ⁊c. Q⁹ fuit acqsi ta pax yerar. q̄ ē angelor̄ ad hoīes: q2 pri⁹ liter eos fuerāt inimicitie: sic inter ciues ciui tatū oppositarū quarū altera erat infern⁹ cui⁹ ciues erāt añ xp̄i aduentū oēs hoīes Altera paradisus cuius ciues erāt soli an geli. Ista inimicitia fuit pfigurata p inimi citiā q̄ erat inter hierusalē ⁊ babylonē: q̄ dī ciuitas cōfusiōis. Nato āt xp̄o: q2 hoīes facti sunt ciues celestis patrie. iō angli pa cificati: pacē nobis p̄dicauerūt. Olim eni āgeli psequebant̄ hoīes: vt q̄rto. Re. De senacherib ⁊ in plaga egypti de pmogeni tis. ⁊. ii. Re. vbi dī q angel⁹ pcussit. lxx. milia viror̄. Post aūt natiuitatē xp̄i lau dāt deū ī apoc dī. de demone. q pieci⁹ est accusator fratrū n̄ror̄ ī stagnū vbi hoīes

iiii cōclu

vocant̄ fr̄es: de q̄ pace loq̄tur apo. ad eph. di. q xp̄s euāgelizauit pacē hijs q pp̄e. i. anglis ⁊ hijs q lōge. i. hoīb⁹ q adhuc erāt deo lōginq. Quīto acqsita fuit pax the ırartica: q̄ ē dei cū sua creatura: q2 inimici tia dura ⁊ iplacabilis fuerat dei ad huma nuȝ gen⁹ post primā hoīs offēsaȝ intantū vt de⁹ tact⁹ dolore cordis intrinsec⁹ dixit d̄ hoīe: penitet me fecisse hoīeȝ. Uñ pp̄ter hoīeȝ maledixit terre. vt hr̄ ge. p̄io. Ma ledicta terra ⁊c̄. Ideo xp̄s nat⁹: istas inimi citias soluit ī carne sua quā de v̄gine sum psit. vt ait ap̄ls ad eph. ⁊ vt solidior ami citia remaneret naturā hūanā isolubiliter desponsauit cum deitate. Et quāto hec ini micitia erat crudelior tāto pax erat magis optata cūctis mortalib⁹. iō dī lapis angu laris q2 in se cōiunxit pariete vtriusq3 na ture ad pacē cōfirmandā. Ista ē illa pax de qua dī ī libro. sapiē. Donū ⁊ pax ē electī dei ⁊c̄. Sȝ ista pax nō denūciat̄ ab anglis nisi hoībus bone volūtatis. Ad hoc. n. q hoīes sint bone volūtatis: qnq3 requirūt̄. Quor̄. s. primū ē q pctā pterita n̄re vo luntati displiceāt ⁊ abnegent̄ futura: sicut iob dicebat. Uñ loquut⁹ suȝ qd vtinā nō dixissē ⁊ vltra nō adijciā. Scd̄m ē q vo luntas n̄ra ma' a opa odiat in quocūq3: ⁊ bona opa diligat qsi videt iuxta illud p̄s. Dilexisti iustitiā ⁊c̄. Tertiū ē q volūtas n̄ra hēat effectū charitatis ad pximos: q2 q diligit fr̄em suū in lumie est: ⁊ q odit eū homicida est. vt ait Jo. ī canonica sua ⁊c̄. Quartū ē q volūtas n̄ra diligat plus ce lestia q̄ terrena: ⁊ plus de ipsis loquat̄ ⁊ tractet ⁊ cogitet cōiter di. Jo. in canonica sua. Qui diligit mūdū nō ē charitas pa tris i eo. Quītū ē q hō magis diligat deū q̄ seipȝ. di dn̄o ī math. Qui odit aīaȝ suā ī hoc mūdo ⁊c̄. Et ī actib⁹ dī q scī: nō di lexerūt aīas suas vsq3 ad morte. Hoībus igit̄ bōe volūtatis q̄tuȝ ad istos mōs fuit ab āgelis ānūciata pax eterna. Quā no bis cōcedat xp̄s filius dei ⁊ virginis marie filius Amen.

¶ Sermo sextus.

O Rief vobis timētibus nomen meū sol iustitie. malachie. iiii. ca. Quia s̄m beatū dio. de di

uinis nominib⁹ cap.iiij. Sol iſte quẽ ocu-
lis corporis cernim⁹ ẽ euidẽs diuine bo
nitatis imago p̄ceteris ſẽſibilib⁹ creaturiſ
Idcirco malach: ꝓpheta natiuitatẽ filij dĩ
deſcribẽs futurã ipſã ſub ſolis ſiĩtudine i
troducit. Et ſm hoc i v̄bo ꝓpoſito: xp̄i na
tiuitas dupliciẽ cõmẽdaẽ ſcilicet. Pꝛio
ſicẽ memoꝛiale venerabilis dignitatiſ. Cũ
ꝓmittiẽ. Oꝛieẽ vo. ti. no. me. ꝛc̃. Secundo
vt locale i obfuſcabilis claritatis cum ſeq
tur ſol iuſticie ꝛc̃. De p̄mo: ſicẽ. n. ſol n̄ lu
cet ſibiipſi ſʒ ceteriſ creaturis quas illumi
nat. Sic dei fili⁹ nõ fuit ſibiipſi natus. ſed
hoib⁹ quos redemit. Intelligendũ ẽ tamẽ
ꝙ xp̄s fuit ſingulariter nat⁹ quatuoꝛ gene
ribus pſonaꝝ. ſ. Pꝛio cõiugib⁹ cũ ſum-
Con. ma hõeſtate cohitãtib⁹: qꝛ Maria ꝛ Io-
ſeph ibi erant p̄ſentes vt habetur in Luc.
Scḋo angelis ſpiritualr̃ exultantib⁹. Idõ
dixerunt: hodie nat⁹ ẽ nobis ſaluatoꝛ mũ
di: vt habeẽ i textu. Tertio paſtorib⁹ ſolli-
cite vigilantib⁹: vt habeẽ ibidẽ ꝙ angeli
paſtoꝛibus pꝛio annunciauerunt. dĩ. eis
Annũcio vob̃ gaudiũ magnũ ꝛc̃. Quar-
to regib⁹ celeſtia cõtẽplantibus. qꝛ lʒ re-
ges. ſ. magi i epipha. venerĩt ad xp̄ʒ: tamẽ
ſtella: ſm. b. Aug. illa die p̄mo eis apparu
it dũ curſus ſydeꝝ expectabãt: ꝛ cõſiũ mõ
xp̄s hodie naſciẽ quatuoꝛ generib⁹ pſona
ruʒ. Et p̄mo illis q i ſtatu m̃rimõiali pu
re ꝛ honeſte n̄ ſicut bruta animalia cõuer-
ſãẽ. qꝛ iſti figurati ſũt p Mariã ꝛ Ioſeph
inter quos fuit regula digniſſimi m̃rimo
nij. Secũdo illis q ſunt i ſtatu religionis
ꝛ ſicẽ hoies mũdi cõmoꝛãẽ qꝛ ſm. Hiero
ny. i carne p̄ter carnẽ viuere nõ terrena vi
ta ẽ ſʒ celeſtiſ. Vñ dicit Diony. ď btõ Ioã
ne euãgeliſta ꝙ in hoc mundo manẽs ſce
pat vitã angelicã. Tertio illis q ſunt i ſta
tu p̄latõis ſicut viri paſtoꝛes q n̄ de ſeipis
paſcẽdis. ſʒ ď ouib⁹ ſuis ſollicitanẽ vñ. b.
Ambꝛo. ſup Luc. Noꝛ naſcẽtis xp̄i figu
rabat ſcl̃m. Greꝛ pplm: ꝛ paſtoꝛes ſacer
dotes ꝛc̃. Quarto naſciẽ ill’ q ſunt i ſtatu
nobilitatis: ꝛ ad celeſtia potĩ⁹ q̄ ad terrẽa
afficiunẽ ſicẽ illi reges q tractabãt celeſtia
ꝛ n̄ terrena. Idõ xp̄i natiuitas reſpectu illo
rũ oĩum dĩ lux in li. Regũ vbi dĩ: Sicẽ lux

auroꝛ mane oꝛiẽte ſole abſʒ nubib⁹ rutilat
qꝛ illa hoꝛa ẽ ſinglr̃ gaudioſa. Secũdo cõ
mẽdaẽ xp̄i natiuitas in v̄bo ꝓpoſito ſicut
Iochale ꝛc̃. ibi ſol iuſticie. Sicẽ. n. ſol ẽ pul
chꝛius. Iochale qḋ ſit i rebus ſenſibilib⁹:
ſic puer iſte nat⁹ eſt pulchꝛioꝛ q̄ ſit i reb⁹
ſup celeſtib⁹. ipſe. n. ẽ equalis pulchꝛitudi
nis cũ ſpiritu ſctõ in quẽ deſiderãt angeli
ꝓſpicere vt ait Petr⁹ i canonica ſua. In
telligẽdũ eſt tñ ꝙ oꝛtus ſolis. habet qua-
tuoꝛ ꝓpꝛietates. natitati xp̄i ꝯueniẽtes. Qua
rũ p̄ma ẽ. ꝙ male beſtie effugãẽ: iuxta illḋ:
Oꝛt⁹ ẽ ſol ꝛ ꝯgregati ſunt ꝛc̃. Scḋa eſt ꝙ
hoies aſſecuranẽ. vñ ſeqtur i p̄s. Exibit
homo ad opus ſuũ ꝛc̃. Tertia ẽ ꝙ iſirmi
alleuianẽ. qꝛ ſʒ Aſtrologos. Sol ẽ plane
ta beniuol⁹ ꝛc̃. Quarta ẽ ꝙ tunc ſenſus q
etanẽ. Et idõ ſomnus illius hoꝛe eſt getiſſi
mus. Sic in xp̄i natiuitate.

Pꝛio dĩmões cepeꝛt exterreri. qꝛ iã ſcie
rãt: ꝙ iſte naſcebaẽ: cui vn⁹ ipſoꝝ dixit in
euãgelio: vẽiſti añ tp̄s toꝛq̄re nos ꝛc̃. 2
Scḋo cepeꝛt hoies aiari: dĩ. ãglo. An ꝑ
nũcio vobiſ gaudiũ magnũ qḋ ẽit oĩ pplo
qꝛ natus eſt vobis hodie ſaluatoꝛ mundi.
Tertio cepũt iſirmi alleuiari. qꝛ ſci p̄res
q erãt i lãguoꝛe iſirmi i ſcripturis diuis a
ſe editis nouerãt tp̄s ei⁹ ſicẽ iudei nouerũt
locũ natiuitatꝭ xp̄i. Et idõ fuit eis nimia cõ
ſolatio ſicẽ ẽ captis: cũ fili⁹ regis naſciẽ qꝛ
redimi ꝛ libari ſperãt. Quarto ceperunt ho
mines ꝛ coꝝ ſenſus q̄etari: qꝛ tũc fuit tãta
abũdãtia pacis i terra: vt vniuerſus oꝛbis
vni romano ipio quiete obediret: vt dĩ i
Luc. ꝙ deſcriptõe vniuerſali tẽ facta. Idõ
natiuitas ei⁹ eſt bene oꝛtui ſolis cõparata:
vt ꝓ ipſo dicaẽ illud ecc. xxvi. Sicẽ ſol oꝛi
ens mũdo in altiſſimis deo: ita ſupple xp̄s
ieſus dei fili⁹ nat⁹ ẽ in hoc mũdo. Qꝛ igiẽ
de ſolis oꝛtu iuſticie ẽ ſolẽnitas gaudij nři
p̄cipui idcirco circa ei⁹ natiuitatẽ occurrũt
mẽte deuota multa ꝯtẽplãda. Quoꝝ p̄
ma cõtẽplatio iſta ẽ. Qualiter bñdicta na pᵃ
tiuitas fuit i veteri teſtamẽto p̄figurata. Ad cõ
cuius euidentiam ẽ ſciẽdũ ꝙ i veteri teſta
mento inueniũẽ quatuoꝛ figure pꝛeclare: ď
xp̄i natiuitate. Quaꝝ p̄ma fuit ď floꝛe pul
lulante Iſa. xi. vbi dicĩẽ ꝙ virga de radi

ce yeſſe. ꝛ flos de radice ei⁹ aſcẽdet; Iſta
virga yeſſe fuit illa virgo de pꝛogenie da
uid qui fuit filius yeſſe Math. pꝛimo. c.
que fuit virga rectiſſima: qꝛ nullius toꝛ-
ſione peccati obliquata. Et de radice hu-
ius virge aſcendit flos ille. cui pulchꝛitu-
do in diuinis appꝛopꝛiatur. ſicut patri foꝛ
titudo. vnde apoſtolus ad hebꝛe. pꝛimo.
Qui cum ſit ſplẽdoꝛ glorie ꝛc̃. Iſte. ſ. flos
proceſſit de radice huius virge qꝛ dei fili⁹
fuit ex pꝛopꝛijs virginis ſanguinibus pro
genitus. Secunda fuit de virga vigilãte.
Iere. pꝛimo. c. dĩ. virgam vigilantẽʒ ego
video. ꝛ ſequitur. bñ vidiſti. vigilabo ego
ſuper verbo meo vt faciam illud iſta vir
ga vigilans. eſt virgo mater que non ſolũ
vnq̄ doꝛmiuit per. peccatum moꝛtale. de
quo ſomno apo. dĩ. Surge qui doꝛmis ꝛ
exurge a moꝛtuis. Sed neqʒ doꝛmitauit.
per peccati venialis maculam. ꝛ deus pa
ter vigilauit. vt faceret verbum ſuum i ca
ſm illud. Io. pꝛimo verbum caro fcm̃ eſt
Tertia fuit ď poꝛta clauſa. Ezech. xliiij.
vidi inquit poꝛtam clauſam ab oꝛiente q̄
non aperietur ꝛ homo non tranſibit per
eam: ſed tantum dñs deus iſrael ꝛ tamẽ
erit clauſa in eternum illud ſanctuarium
fuit virginis coꝛpus. qḋ fuit dño dedica-
tum iuxta illud. p̄s. Sanctificauit taber
naculum ſuum altiſſimus. Iſtius ſãctua-
rij poꝛta oꝛientalis fuit clauſa: qꝛ ipſa per
manſit in oꝛtu xp̄i integra ꝛc̃. Quarta fu-
it de petra exciſa dañ. iij. vbi viſus eſt la-
pis abſciſſus de monte. i. de virgine ſacra
que fuit cõparata mõti ſyon. pꝛopter ma-
gnitudinem ſue virtutis in p̄s. Nunquid
ſyon dicet homo. De iſto monte fuit ab-
ſciſſuʒ xp̄s ſine manibus. i. de eius coꝛpo-
re fuit foꝛmatus ſine humanis operibus.
Et ſequitur in pꝛophetia ꝙ illius lapidis
regnum non diſſipabitur. Secunda cõ
templatio eſt qualiter iſta beata natiuitaſ
fuit in veteri teſtamento pꝛophetata cir-
ca quam inducuntur quatuoꝛ pꝛophetie.
Quarum pꝛima eſt p̄s. xi. In ſole poſu
it tabernaculum ſuum ꝛ ipſe tanquã ſpõ
ſus ꝓcedens de thalamo ſuo. Taberna-
culum xp̄i eſt eius humanitas in qua ha-

bitauit omnis plenitudo diuinitatis coꝛ-
poraliter. ſm apoſtoluʒ iſtud tabernacu-
lum poſuit in ſole quando naturã huma
nam aſſumpſit ad diuinitatem: ſed in ſua
natiuitate ꝓceſſit de tabernaculo. i. de vir
ginis vtero. ſicut ſponſus q̄ñ. ſine aliqua
moleſtia. matris ꝛ ſponte Aug. in ſermo-
ne de natiuitate virginis. Iſta in leticia
dñm parturiuit. Non ſicut alij nati qui
violenter extra ad modum latronum ex-
pelluntur. Secunda ꝓphetia eſt yſa. vij.
c. vbi dicitur. Ecce virgo concipiet ꝛc̃. ꝛ
ſequitur. Et vocabitur nomẽ eius Ema-
nuel quod interp̄tatur nobiſcum de⁹ vel
deitas: qꝛ fructus quem virgo peperit nõ
ſolum floꝛuit humanitate pꝛeclara. ſed re
ſplenduit diuinitate pꝛefulgida. Tertia
pꝛophetia eſt Iere. xiiii. c. vbi pꝛopheta lo
quens ad dñm dicit. Quaſi colonus fu-
turus es in terra ꝛ quaſi viatoꝛ declinãs ad
manendum quare futurus es vir vagus
ꝛ vir foꝛtis qui non potes ſaluare. fuit. n
colonus cum in ſua conceptione virginiſ
vteruʒ fecundauit. Et quaſi viatoꝛ ꝛc̃. qꝛ
nouem menſibus in virginis vtero habi-
tauit. Fuit quaſi vir vagus: qꝛ in diuer-
ſoꝛio natus. ꝛ vir foꝛtis qui non poteſt ſal
uare qꝛ fuit pannis inuolutus. Quarta ꝓ
phetia eſt in. p̄s. xviij. Eructauit vt gigas
ad currendam viam a ſummo celo egreſ-
ſo eius. licet. n. puer natus fuerit puulus
per humanitatem. fuit tamen gigas infi-
nite magnitudinis ſm deitatem. Iſte gi-
gas n̄ coactus a patre. ſed ſponte. fecit du
os curſus. Quoꝝ pꝛimus fuit a ſummo
celo egreſſo eius Secundus fuit a monte
oliueti ad dexteram patris eius in aſcen-
ſione ſicut pꝛimus fuit in icarnatione ibi
Et occurſus eius vſqʒ ad ſummuʒ eius. iij.
Tertia contemplatio eſt qualiter iſta Con.
benedicta natiuitas fuit in veteri teſtamẽ
to pꝛenunciata ad qḋ declarandum p̄ter
pꝛemiſſa inducuntur quatuoꝛ teſtimonia
Quorum p̄mum fuit yſa xj. vbi dĩ Ro-
rate celi de ſuper ꝛ nu. plu. iu. aper. ter. ꝛ
ger. ſal. Iſte nubes ſunt pꝛime Ierarchie
ſuper celeſtes in quib⁹ deitas habitat. ſʒ
multiplicem ſacre ſcripture figuraʒ. Iſte

plueruͤt iuſtū. qñ oēs tres pſone p verbū
pariter incarnauerūt. ſm Aug. primo de
trini. Et terra fuit aperta ad germinādū
ſaluatorē. qñ virgo bñdicta pbuit aſſenſū
angelo: q: p cōſenſū aīa opaſ. Scōz fuit
yſa. 55. ca. vbi dicit. Quō deſcēdit ĩber
de celo ⁊ nix. ⁊ illuc vltra nō reuertitur. ſz
C infundit terrā ⁊ germinare eā facit: ſic erit
verbū qd egredieſ de ore meo. nō reuerteſ
ad me vacuū. ſed faciet quecūqz volui ⁊
proſperabitur in his ad que miſi illud ver
bum patris eſt filius virginis matris.

Tertium fuit Jere. tertio creauit domi
nus nouum ſuper terram mulier circun-
dabit virum. Iſtud nouum fuit impletū
quando mater dei pertulit filiū qui erat
dei verbum ⁊ ſapientia ſz apoſtolum ⁊c.

Quartum fuit baruch. 3. ca. hic eſt in-
quit deus noſter nō eſtimabitur alius ad
eum ⁊ ſequitur. poſt hec in terris viſus eſt
⁊ cum hominibus conuerſatus eſt. Tunc
autem cepit cum hominibus ꝯuerſari cū
viſibiliter voluit de virgine naſci. Quar
4ª. ta contemplatio eſt qualiter iſta ſacra na-
Cõte. tiuitas fuit in eodem veteri teſtamento
multipliciter reuelata. quod auctoritate
quadruplici confirmatur auctoritate pa
triarcharum. Ubi enim natiuitas chriſti
non fuiſſet reuelata Jacob non dixiſſet il
lud Non auferetur ſceptrum de iuda ⁊
dux de femore eius donec veniat qui mit-
tendus eſt ⁊ ipſe erit expectatio gentium.
Geñ. xlix. Secundo auctoritate pontifi-
D cum dicēte Moyſe. O bſecro domie mit
te quem miſſurus eſt. quod non dixiſſet ni
ſi ⁊ ipſe redemptorem expectaret quem p̄-
nunciauerat Jacob. Tertio auctoritate
prophetarum vt. dañ. in tranſlatione. lxx.
interpretum cum venerit ſanctus ſancto-
rum ceſſabit vnctio veſtra. ⁊ etiam in no-
ſtra dañ. 14. vt impleatur viſio ⁊ prophe
cia: vt vngatur ſanctus ſanctorum ⁊ de-
leatur iniquitas terre ⁊ inducatur iuſtitia
ſempiterna quod non dixiſſet. niſi de chri-
ſti natiuitate certificatus fuiſſet Quarto
auctrate apoſtolorū dñe Jacobo primo
ca. In manſuetudine ſuſcipite verbum in
ſitū quod ſaluare poteſt animas veſtras

verbum enim diuinum inſitum fuit hu-
mane nature. Quinta contemplatio ē. 5ª.
qualiter iſta felix natiuitas fuit in nouo te Cõ
ſtamento euangelizata. Et ſciendum eſt
q quattuor genera perſonarum chriſti or
tum anunciauerūt. Et primo ab angelis
euangelizantibus. ut habetur in luc. tunc
enim fuit iſte hymnus angelicus primo
cātatus. Glia i excelſis do ⁊c. Scdo ſtel
lis refulgentibus. q: ſtella que regibus ap
paruit eis vt fertur de chriſti ortu locuta
fuit. Tertio a regibus inquirentibus.
quia querendo chriſtum anunciabant xp̄i
ortum. dī. ubi eſt qui natus eſt rex iudeo- D
rum. Quarto a poſterioribus enarrā-
tibus. quia omnes qui audierant mirati
ſunt de his que dicta ſunt a poſterioribus
ad ipſos in luc. in qb9 principr notaſ . q
iſtius ſolemnitatis participes ſunt. ſ. reli-
gioſi deſignati per angelos ſacerdotes p
paſtores. virgines per ſtellas in corrupti-
biles ⁊ ſeculares per reges. Et ideo dicit
angelus in luc. anuntio vobis gau. quod
erit omni populo q: hodie ſaluator mun
di natus eſt ⁊c. Sexta contemplatio ē 6ª.
vbi fuit iſta natiuitas celebrata vbi eſt ſcië Cõ
dum. q beatus luc. ⁊ math. notant quat-
tuor loca. ſ. primo quidem regnum iuda
vbi regnauit dauid: q: iure hereditario il-
lud regnum debitum fuit chriſto ſm hu-
manitatem. ideo dixit gabriel ad virginē
in luc. dabit ei dominus ſedem dauid pa-
tris ſui ⁊c. Secundo. ciuitatem bethlē
in qua natus eſt dauid ⁊ vocatur ciuitas
dauid vt patet prima R. 6. ca. que quidē
iure hereditario pertinebat marie ⁊ Joſe
ph. luc. 2. ibant omnes vt profiterentur ſin
guli in ſuam ciuitatem: aſcendit autem Jo
ſeph a galilea ⁊c. vnde math. 2. cū natus
eſſet ieſus in bethlem ciuitatem iude. beth
lem quippe domus panis interpretatur.
q: panis angelorum ⁊ hominum ibi naſci
tur. Tertio diuerſorium quia vt fertur
pp nimiam multitudinem gentium non
potuerunt habere hoſpitium cum eſſent
pauperes quāuis de regali ſtirpe. Quar
to preſepium quia virgo puerum pannis
inuolutum reclinauit q: nō habebat in di

uerſorio locū in preſepio vt dicitur fuerunt
ibi bos ⁊ aſinus comedētes iuxta prophe
ciā Abacuch di. in medio aīaliū dñe co-
gnoſceris. quorū alterū vt ferē Joſeph du
xiſſe dī vt portaret virginē. ſ. grauidā: ⁊
bouē vt inde faceret ſūptus ſuos. Septi-
7ª. ma ꝯtēplatio ē cui loco fuit iſta natiuitas
Cõte. appropriata ⁊ dī in ſacra ſcriptura. q xp̄s
cognomiaſ a quadruplici ciuitate. de qua
rū qualibet dī fuiſſe. ⁊ primo dī fuiſſe de
ciuitate Syō q: ibi ꝓgenitus ſic aliqs de
notaſ a ciuitate. vñ fuerūt ſui primi ꝓge-
nitores in ſyon. n. fuerūt ꝓgeniti duodecī
reges ex dauid. ⁊ iō illa ciuitas fuit dauid
appellata. Scdo de ciuitate bethlē iuxta il
lud ꝓpheticū qd dixerūt iudei herodi i
math. di. Et tu bethlē terra iuda ⁊c. Ter-
tio de ciuitate nazareth i math. q: ibi edu
catus fuit. vñ in titulo triūphali poſitū fu
it ieſus nazarenus rex iudeorū. vñ ꝓphe-
te p̄dixerunt, q eſſet nazarenus vocādus.
Quarto de ciuita. ierſin i multis ꝓpbijs
q: ibi ſepultus ē ſolēt. n. ſcti a loco vbi ſe
peliunſ nolari ſic ſcūs Petrus in roma
ſcūs Jacobus de galicia ⁊c. ſz iſtā varia
tionē intelligūtur varia teſtimōia in ſacra
ſcriptura de xp̄o. Octaua cōtēplatio ē
8ª. quo tpe fuit iſta natiuitas cōſumata circa
Cõte. quā notanſ quattuor tēpora. Et primo ex
parte mūdi inueteraſcētis. q: p actis quin
qz milibus annis ab ortu mūdi circa ſextū
millenariū xp̄s naſcitur ſic primus Adā. 6.
die fuit formatus de terra imaculata geñ.
primo. Scdo ex parte ſolis occurētis q: ſi
cut refert yſidorus. xp̄s fuit i ſolſtitio nat9
in quolibet. n. cētenario retrocedimus p-
vnā diē. vt patet de facto in illo aūt ſolſti
tio terminaſ curſus ſolis deſcendentis ad
meridiē ⁊ inchoaſ curſus aſcendentis ad
aqlonē. ſic in xp̄i natiuitate fuit cōſuma-
tus curſus ei9 a celo ⁊ inchoatus regreſ-
ſus. ſicut etiā a natiuitate qlibet appropin-
quat ad mortē. Tertio ex pte virginis pa-
rientis q: in. 12. anno virginis bñdicte ange
lus eā ſalutauit. cū eēt duodēnis vt refert
yſido. q: dei filius nō diſtulit incarnationē
quā deſiderauerat eternaliter ex quo virgo
naturaliter eē potuit mater vera q fit i an

no duodecimo. Quarto ex pte ꝓphetie p̄
uidentis tēpus. n. iſtud fuit reuelatū dañ.
vt habetur xi. ca. q vſqz ad xp̄z ducere nu
merat ebdomadas ſeptuaginta duas que
intelligūtur annorū iuxta illud ezech. quar
to capi. diē pro anno dedi tibi ⁊ tot anni
reperiuntur a tempore danie. vſqz ad xp̄i
natiuitatem. Ideo ſacrm iſtius tpis deſi
gnans paul9 ad Gal. iiij. c. At vbi venit
plenitudo tēporis miſit deus filium ſuū.
Nona cōtemplatio eſt quo die natiui- 9ª.
tatis xp̄i fuit manifeſtata dī q in die dñi Cõtē.
co dī enim q illa die xp̄us fuit natus vt
colligitur a xp̄i annūciatiōe ex dictis ſctō
rumque quidē dies inuenitur in ſacra ſcri
ptura quadruplici myſterio ꝯſecrata. Et
primo myſterio angelice creatōis. illa. n.
die vt ait yſidorus ſub noīe lucis angelos
cōdidit de qua creatiōe hētur geñ. pmo
ca. ſcdo ſacro dñice gñationis iō xp̄s volu
it naſci illa die qua fuerūt angeli creati.
Tertio ſacro dominice reſurrectionis. in
hac enim die xp̄s reſurrexit vt pz ex euan
geliſtis. Quarto ſacro ſpūalis inflāmatō
nis: q: illa die fuit miſſus ſpūſſanctus: vt
pz i act. Ideo pro iſta ſolēnitate ⁊ die in-
ducitur illud pe. Hec dies quam fecit do 10ª
minus exultemus ⁊c. Decima cōtē- Cõtē.
platio eſt qua hora iſta ſolennitas fuit ce-
lebrata ⁊ dicitur q chriſtus fuit natus in
media nocte: que hora fuit ſāctificata qua
druplici myſterio: Et primo myſterio de-
uote confeſſionis. Illa enim hora ſancti
patres in veteri teſtamento xp̄i ortum pe-
tentes ſurgebant ad laudandum deū dī.
p̄s. Media nocte ſurge. ad confiten. ti. Et
Math. xxv. Media nocte clamor factus
eſt. ſ. angelorum ecce ſponſus venit. i. xp̄s
natus ē. Scdo myſterio dñice icarnatio
nis. Iſta. n. hora dī dei filiū deſcendiſſe d
celis p. i vterū vgīs. vñ dī ſap. 18. dū me
diū ſilētiū tenerēt oīa ⁊c. ⁊ ſeqt oīpotēs
ſmo tu9 dñe ⁊c. Tertio myſterio dñice
gñatōis vt colligiſ ex luc. q: paſtores cuſto
diebāt vigilias noctis ſup gregē ſuū: ⁊ ita
tz ecclīa. Quarto my. dñice paſſiōis iſta
. n. hora fuit paſſio xp̄i ichoata vt colligiſ
ex euāgelio tūc tpz miſtris eccletib9. iō iſta

hora ſurgit eccleſia ad laudandum deum
iſta eſt illa hora in qua fuit egyptus ꝑcuſ
xi. ſa: ⁊ filij iſrael liberati vt habetur in exo.
Cōtē. Undecima contemplatio eſt quibus p̄-
uilegijs natiuitas xp̄i fuit ſublimata dici-
tur ꝙ quatuor fuerunt priuilegia ex parte
generantis. Quorum primum fuit ꝙ ip-
ſa genuit ita nobilem filium ex tpe ſicut
deus pater ab eterno eundem. Idem. n. ē
filius dei patris. ⁊ virginis: vt ait Anſel
mus in de conceptu virginali. Secundū
fuit quod xp̄s habitauit in virgine quan
tum ceteri in ſuis matribus. xlvj. diebus
quibus formantur natorum corpora ſm
Aug vnde oſtendit. qḋ non horruit mun
diſſimum virginis vterum. q: ix. menſib⁹
ibi ſtetit. ſubito. n non ſucceſſiue corp⁹ ei⁹
diuina virtute fuit formatum cum aīa ce
teri autem non ſic. Tertium fuit. q: totā
ſuam ſubſtantiam de virgine xp̄s aſſum-
pſit. Sed alij partim a patre: ⁊ partim a
matre ideo dicit. b. Dyo. qḋ de puris vir
ginis ſanguinibus dei filius fuit format⁹
Quartum fuit qḋ mater ipm̄ peperit ſine
dolore: ⁊ ſine filij vlla corruptione. cū vir
ginitate perfecta: vt teſtatur Aug. in ſer-
mone ideo dicit Origenes ſup math. ma
xij. ter eius. cuius eius. qui in celis eſt ſine ma
Con. tre. ⁊ in terris eſt ſine patre ⁊c. Duode-
cima contemplatio eſt quibus priuilegijſ
fuit iſta natiuitas dotata ex parte naſcen
tis dī autem qḋ quatuor. ⁊ primum fuit
de peccati priuatione: q: cum ceteri naſcā
tur filij ire nihil in hac ſingulari natiuita
te de' lege peccati manauit. vt dīc leo. Se
cundum fuit de charitatis illuſtratione.
q: iſte puer non fuit natus ignotus ſicut
cōiter ceteri: licet habuit plus de ſapia q̄
angeli q: tantam in terris quātam in ce-
lis. Tertium fuit de gr̄e perfectiōe: q: eiuſ
anima tm̄ habuit de gr̄a qḋ plus habere
nequiuit ⁊c. Quartum de gr̄e conſuma-
tione: q: tunc fuit anima eius ita benedcā
ſicut nunc eſt in patria videndo diuinā
eſſentiam. ⁊ ideo xp̄s dī ſimul. viator ⁊ cō
prehenſor. comprehenſor quantū ad aīa:
ſed viator quantum ad corpus: q: nōdū
loquebatur. quantum ad corp⁹ ſʒ Greg.

ſuper math. inducit ſignanter apo. ꝙ de⁹
miſi filium ſuum in ſimi. car. p. q: aliquas
penas peccati aſſumpſit ſine dubio. vnde
ſimilem vocem emiſit ceteris primo plo-
rans. vt creditur iuxta illud vagit infans xi
⁊c. Decimatertia contēplatio eſt qbus Co
miraculis iſta natiuitas fuit ornata ⁊ re-
feruntur inter alia quatuor miracula ſin-
gulariſſima. Quorum primum fuit de tē
pli fractione prenunciatus enim fuerat p
ydola de quodam templo a romanis edi
ficato qḋ duraret donec virgo pareret. qḋ
illi putantes impoſſibile putauerunt tem
plum perpetuo duraturum. ſed in natiui
tate xp̄i funditus fuit deſtructum. Secun-
dum fuit de olei emanatione: q: tota illa
die di fons quidam oleū emanaſſe. Ter
tium fuit de carnalium hominū extinctio
ne: q: vt refert Hiero. hora natiuitatis xp̄i
fuerunt extinctiones ſodomite totius mū
di q: tanta nequitia cum ortu puritatis nō
potuit permanere. Quartum fuit de ſibil
le reuellatione ipſa enim die oſtendit ipe-
ratori arcum celi cum virgine ⁊ filio ſuo
q' dixit eſſe collendum ſicut deum. Ideo
pro iſta ſolēnitate conuenienter aſſumitur Co
illud ps. Notum fecit. dn̄s ⁊c. Decla xi
quarta contēplatio eſt quibus preconijs
iſta natiuitas fuit magnificatata ⁊ ponun
tur h quatuor preclara preconia. Quorū
primum eſt de noſtre carnis aſſumptione
quando fuit ſm Greg. verbo aſſociato
tunc fuit deitas induta noſtra carne ſicut
habitu. Ideo. b. Greg. di. Gaude caro
facta verbi ſocia ſicut enim gaudent reli-
gioſi. quando induitur habitu ſuo hō no
tabilis qui honorat ſuam religionem. nō
in merito letabantur quando fuit indut⁹
beatus Lodouicus ſic debemus gaudere
de verbi incarnatione. de quo dicit apoſ.
ad philip. exinaniuit ſemetipm̄ ⁊c. Secū-
dum eſt q: anime rōnalis fuit deitate de-
ſponſata copula inſeparabili iuxta illam
parabolam math. xxij. vbi dī ſimul eſt re
gnum ce. homini re. qui fe. nup. fi. ſuo. ſ.
quando aīam rōnalē immediate ei deſpō
ſauit per ſacr̄m ineffabilis vnionis. Ter-
tium fuit q: natura angelica fuit nobilita-

ta ſicut. n. aliqui domicelli dicerentur no
bilitari ſi ſoror ſua nuberet regi ⁊ ei honor
maxim⁹ reputaret: ſic angeli qui ſunt fra
tres quaſi aīe rōnalis ⁊ ꝙ ab eodē patre
⁊ eius ymaginē ꝓgeniti vniformiter ⁊ ab
eadē mře: q: vtriqʒ de natura ſpūali fue-
runt in hac ſbi copula dignificati. Quar
tum fuit ꝙ natura diuia ieffabiliter fuit
iclinata: vt ita dicā quaſi deus⁊ ad nihi-
lum redigi voluit. qñ ſeipʒ humiliauit ſi
cut creatura nihil' ē ad deum comparata.
Teſte yſa. Ideo dicit apoſ. Exinaniuit ſ
ſimilitudinē hoīum factus. Iſtam bndi-
cā natiuitatē deſcribēs yſa. dicit. Quis
ſuſcitabit ab oriēte iuſtum vocauit eū vt
ſequeret ſe. Quia xp̄s in ſua origine ince-
pit ad pr̄em redire: vt de ipſo dicat illud
ps. A ſolis ortu vſqʒ ad occaſum lau. no.
do. Et illud eccle. pmo. Oritur ſol p ei⁹
natiuitate. Et occidet p eius morte: ⁊ ad
locū ſuum reuertitur in glīa eius aſcen-
dit quando. ſ. in patris glīam introiuit.
ad quam nos perducat Amen.

De eodem ſermo ſeptimus.

Omine mi rex hec eſt mulier ⁊
hic eſt filius eius 4. R. 8. c. Si-
cut aūt Greci accerſitū a rege
iſrael ad narrandū magnalia de helyſeo
clamauit verbum propoſitum. oſtendens
matrem ⁊ filium eius in quibus magiſter
ſuus fecerat mirabilia operat⁹ ita ego vo-
catus ab inclito rege iſrael ad annuncian
dum magnalia chriſti in eius natiuitate
preclara dixi oſtendendo matrem ⁊ filiū
occulis contemplationis interne in quib⁹
fecit mirabilia ſummus. ſ. Domie mi rex
hec eſt mulier ⁊ hic eſt filius eius. Et q: i
celebritate natiuitatis xp̄i. reperiunt duo
principalia. ſ. Myſterium matris parien
tis ſine integritatis amiſſione. Myſte-
rium prolis procedentis ſine diuinitatis di-
minutione. Idcirco quantum ad primum
premittitur hec eſt mulier. Et quantum
ad ſm. ſubſequitur ⁊ hic filius eius.

De primo myſterio. ſ. matris parientis
inducitur illa parabola ſaluatoris Luc.
xv. que mulier habens dragmas decem ⁊
ſi perdiderit vnam ex illis non ne accen

dit lucernam. ⁊ euertit domum ⁊ querit
diligenter donec inueniat. ⁊ cum inuene-
rit conuocat vicinas ⁊ amicas di. cōgra-
tulamini mihi: q: inueni dragmam quā
perdideram. Iſta mulier euāgelica fuit ma
ter domini benedicta. ſm ſenſum allego-
ricum intellecta. que ſub nomine mulie-
ris in nouo teſtamento quadrupliciter le
gitur eſſe deſcripta. Primo quidem ſub
nomine mulieris dicitur eſſe cōmendata
di. ei angelo Luc. primo Benedicta tu in
mulieribus. Secūdo ſub eodem nomine
dicit interrogata di. ei filio Luc. ij. Quid
mihi ⁊ tibi mulier ⁊c. Tertio ſub eodem
nomine dicitur recomandata. Ioannis.
xix. dicit ei filio. Mulier ecce filius tuus.
Quarto ſub eodem nomine legitur fecū-
data di. apoſtolo Gala. 4. Miſit deus fi
lium ſuum. ſ. factum ex muliere. Et iſta q
dem mulier euangelica introducta in pa-
rabola inuenitur habere octo myſteria.
Quorum. Primum fuit q: ipſa decem
dragmas habuit. Secundum ꝙ vnā ex
illis perdidit. Tertium ꝙ lucernam accē-
dit. Quartum ꝙ domum euertit. Quin-
tum ꝙ ipſam dragmam diligenter que
ſiuit. Sextum ꝙ illam tandem inuenit.
Septimum ꝙ amicas ⁊ vicinas conuo-
cauit. Octauum ꝙ ipſas ad letitiam in-
uitauit. Primum ergo myſteriū mu
lieris euangelice eſt quod ipſa. x. dragmaſ
habuit. vnde premittitur in parabola q̄
mulier habens. x. dragmas iſte decē dra
gme ſm dicta ſanctorum ſunt decem or-
dines ſpūum beatorum in celeſti patria
ſubordinatorum. quorum ſunt nouē or-
dines angelorum ⁊ ſanctorum ad iſtos or
dines aſſumptorum ad reparandum eorū
ruinam. Et. x. dragma eſt ſanctorum. qui
nullum meritum propriū habuerunt. ſʒ
ſolummodo merito paſſionis xp̄i ſunt ſal
uati ſicut paruuli baptizati: vt docet ma-
giſter ſniarum. Quia. n. angeli habuerūt
ꝓprium meritum. ideo non fuit dignum
vt iſti aſſumerentur ad aliquem eorū. Et
forte nonnulli adulti non meruerunt niſi
ſicut infimi angeli: ⁊ ideo nō meruerunt
ad eorum ordinem aſſumi. iſtas autem. x.

dragmas habuit hec mulier benedicta in
eo qḋ fuit eternaliter predeſtinata vt pro
tempore eſſet ſuper illos .x. ordines exalta
ta. Et iſtud dupliciter declaratur .ſ. Pri
mo q2 ſm beatum Dio. in libro de ange
lica Jera. in ordinibus Jerarchie celeſtis
quicquid perfectionis habent ſuperiores
⁊ inferiores quēadmodū ī ordinib9 eccle
ſiaſticis omnis ſacerdos eſt diacon9 ⁊ ſic
deſcendendo. ⁊ ideo dī ꝙ omnes ordines
vocantur angeli cum iſti ſint infimi. Se
cundo declaratur q2 ſm beatum yſido. ꝑ
mo de ſu.bo. exponentem eze 28. cum lo
quitur ad luciferum in perſona principis
tiridi. Omnis lapis precioſus operimē
tum tuum. ſardis topatius. iaſpis griſoli
tus onix berillus. zaphirus. carbunculus
⁊ ſmaragdus ibi numerantur nouem or
dines lapidum precioſorum qui deſignāt
nouem ordines angelorum. quos apoſta
ta angelus tanquā ſupremus in ſe habuit
affixos. Et ideo recte mater domini noſtri
ieſu xp̄i .x. dragmas dī habuiſſe. q2 ſup il
los decem ordines extiterat aſſumenda.

2m myſte. Secundum myſterium eſt qḋ .ſ. poſtꝙ̄
iſta mulier euangelica. iſtas decem drag
mas ſic habuit. vnam ex illis perdidit .ſ.
decimam in qua ſoli homines includun
tur. vt patuit ſupra. ⁊ hoc teſtaẽ magiſter
ſhiſtarum. iſta autem amiſſio fuit facta quā
do natura humana. ex peccato primorum
parentum fuit perdita. ſicut dupliciter de
claratur. Et primo: q2 mox vt natura hu
mana in prothoparentibus fuit infecta iſta
dragma de libro vite fuit deleta. exo. 32.
qui peccauerit mihi delebo eum de libro
meo. Et iſtud peccatum redundauit ī om
nes ſm apoſtolum. Secundo declaratur:
q2 niſi humana natura fuiſſet poſt iſtud
peccatum per xp̄m reparata nunꝙ̄ fuiſſet
in patria aſſumpta illa decima dragma.
nouem tamen ibi manentibus ordinibus
angelorum. vnde pro ipſa dragma dī in
ueni ouem quā perdideram. Sed tūc oc
currit difficultas quomodo mr̄ dn̄i. tunc
illam dragmam perdidit. q2 nondū ipſa
erat. Dicitur autem q2 lȝ nondū eſſet in eſ

ſectu exhibita tamen iam erat in mēte di
uina exemplariter precognita cū tota ſua
excellentia ⁊ in illo eſſe decimam dragmā
prehabuit ⁊ poſtea eam amiſit modo iam
dicto. Tertium myſteriuȝ eſt q2 iſta mu 3m myſ
lier poſtꝙ̄ iſtam dragmam perdidit lucer
nam accendit. Illa autem lucerna eſt xp̄i
humanitas de qua dī ad litteram in ꝑs.
131. Illuc ꝓducaȝ cornu dauid paraui lu
cernam xp̄o meo. Et iterum in alio. ꝑs.
Lucerna pedibus meis verbum tuum.
Et iſta quidem Lucerna tunc fuit accen
ſa. quando xp̄i humanitas. igne diuinita
tis extitit inflammata in eo quod tali hu
manitati verbi diuinitas fuit perſonali
ter vnita que diuinitas in ſcriptura deſcri
bitur ad moduȝ ignis incendentis: deut.
x. capi. Deus tuus ignis eſt. Sed occurrit
difficultas: quia nō videtur quod hec mu
lier hanc lucernam conſtant ex licinio nr̄e
hūanitatis. ⁊ ex flamma ſuperne diuinita
tis accenderit. tamen ipſa ſolum ad natu
ram humanam cooperata fuit. Cui dice
bat filius Jo. ij. capi. Quid mihi ⁊ tibi ē
mulier q2 .ſ. ab ea diuinitatem non habe
bat. per quam miracula faciebat: q2 ſoluȝ
licinium humanitatis genuerat ⁊ illi q
ſolum licinium format ex hoc lucernam
non inflāmāt. Tum q2 ipſa mater domi
ni non vniuit diuinitatem humanitati. ſi
cut accēdens lucernam coniungit liciniuȝ
igni: q2 talis vnio tranſcendit facultatem
cuiuſcunqȝ nature create. Et ideo dī. Au
gu pri. de tri. ꝙ tota trinitas xp̄m incarna
uit. Et ſic hec mulier benedicta non vide
tur accendiſſe lucernam iſtam. Intelligē
dum tamen eſt ꝙ in ſenſibilibus iſtis ali
ter accenditur lucerna ab igne. ⁊ aliter a
vigili muliere. Ab igne quidem ſicut ab
agente principaliter per ſuam virtutem.
A muliere vero ſicut ab agente miniſte
rialiter. non in virtute propria. Et ſic ī ꝓ
poſito. Ignis diuinitatis incendit iſtam
lucernam principaliter incarnādo. ſȝ hec
mulier ipſam accendit miniſterialiter di
ſponēdo. ſicut declaratur dupliciter. Pri
mo. q2 ille qui materiā igni miniſtrat di

citur accendere lignum quod igni ſubmit
tit. Et qui mater domini ieſu materiam
igni diuinitatis ſubminiſtrauit. dum na
turam aſſumptibilem a diuinitate gene
rauit. Ideo recte dicitur accendiſſe lucer
nam iſtam. Se. declaratur quia ille qui a
proximat licinium igni ad inflammandū
dicitur lucernam accendere mulier autē
iſta benedicta. licinium noſtre humanita
tis ad flammam diuinitatis approxima
uit cum ipſam humanitatem de potētia
ad actum aut de non eſſe ad eſſe produxit
q2 illa que nō ſunt plus diſtant a deo. ꝙ̄
illa que exiſtūt actualiter. Et iſta lucerna
ſic accenſa eſt de qua dicitur apoc. xij. ca.
ꝙ lucerna ſuperne ciuitatis eſt agnus.

4m myſte. Quartum miniſterium eſt ꝙ iſta mu
lier euangelica poſtꝙ̄ hanc lucernam ſic
accendit. totam domum euertit. Iſta āt
domus eſt totum vniuerſuȝ. in quo dn̄s
habitat ſicut pater familias in ſuo domi
cilio. de qua domo dicit apoſtolus ad thi.
ij. ca. In magna domo non ſoluȝ ſunt va
ſa aurea ⁊ argentea: ſed etiam erea ⁊ ficti
lia. Intendens quod in vniuerſo ſicut in
vna magna domo ſunt varij creaturarū
gradus. Sed intelligendum eſt ꝙ aliqua
domus euertitur. ſm octo operationes.
Quarum. Prima eſt quando illud ꝙ
eſt ſuperius ponitur inferius. Secunda
ē qḋ illud qḋ ē inferius ponitur ſuperius
Tertia eſt quando illud qḋ eſt ante po
nitur retro. Quarta eſt quando illud ē
retro ponitur ante. Quinta eſt quando
illud qḋ eſt ad dexteram ponitur ad ſini
ſtram. Sexta eſt quando illud quod eſt
ad ſiniſtram ponitur ad dextram. Se
ptima eſt quando illud quod eſt prope po
nitur longe. Octaua eſt quando illud
quod eſt longe ponitur prope. Nunc au
tem ad propoſitum. Iſta mulier benedi
cta. Primo illud quod erat ſuperius po
ſuit inferius: quia cum verbum diuinum
eſſet ſupremum fecit ipſum eſſe infimum:
ex eo quod exinaniuit ſemetipſum vt di
cit apoſtolus ad phi. ſo. carnem ſumen
do de ea. que caro eſt infima: quia de ge

nere corruptibilium naturarum. Secun
do illud quod erat inferius poſuit ſupe
rius: quia cum creatura rationalis ſit in
fima in genere intellectualium creatura
ruȝ. tamen in virginis vtero ipſa fuit elle
cta vltra celſitudinem creaturarum in eo
ꝙ fuit aſſumpta a verbo quod verbū nuſ
ꝙ̄ angelos apprehēdit ſed ſemen abrae ap
prehendit. vt dicit apoſtolus ad heb. 2. ca.
Tertio iſta mulier illud quod erat ante
poſuit poſt. Quia cum in veteri teſtamen
to angelus eſſet prior homine. non ſolum
ordine durationis. ſed etiam dignitatis ⁊
perfectionis. Cuius prioritatis ſignuȝ fu
it ꝙ angelus a Joſue ſe adorare permiſit:
tamen in nouo teſtamento. per virginem
angelus factus eſt poſterior homine. quia
ſcribitur in apoc. ꝙ exercitus qui ſunt in
celo ſequebantur hominem chriſtum.
Quarto iſta mulier illud quod erat po
ſterius fecit eſſe prius: quia per ipſam. ho
mo qui erat angelo poſterior factus in ī
finitum prior in eo ꝙ homo factus eſt de
us eternus dicit de ſeipſo apoc. primo ca
pi. Ego ſum Alpha. ⁊ o. Quinto iſta mu
lier illud quod erat ad dextram fecit ad ſi
niſtram: quia cum in veteri teſtamento
Iudei eſſent ad dextram ſicut electi. poſt
partum virginis facti ſunt ad ſiniſtram
tanꝙ̄ reprobi ſcḋm Dan. prophetiam.
Non erit eius populus qui eum negatu
rus eſt. Sexto iſta mulier illud quod erat
ad ſiniſtram poſuit ad dextram. q2 cum
gentiles in veteri teſtamento erant ad ſi
niſtram ſicut reprobi. per partum virgi
nis facti ſunt ad dextram tanꝙ̄ electi. ſm
prophetiam yſ. In eum gentes ſperabūt.
Septimo iſta mulier illud quod erat pro
pinquum fecit eſſe remotum. q2 cum ma
xima coniunctio ⁊ proximitas ſit cuiuſli
bet nature ad proprium ſuppoſitū: in iſto
virginis partu natura hūana fuit a pro
prio ſuppoſito. i. proprij generis remota ī
alieno ſuppoſito ſubſiſtentificatur vt dice
re poſſit illud. ꝑs. Dn̄s autem aſſumpſit
me ⁊c̄. Octauo iſta mulier illud qḋ erat
remotum fecit eſſe propinquum: q2 cum

natura creata ⁊ natura increata diſtent in infinitum. in iſta verbi copula fuerunt tā ta coniunctione copulata. vt mutuo ſibi cōmunicarent ſua ydiomata per ineffabi-lem vnionem ideo dicit apoſtolus. xi. ca. ipſe eſt pax noſtra que fecit vtraq; vnum. Et ſic patet quomodo hec mulier mirabi-lis totam domum vniuerſi mirabiliter
5.my. euertit. Quintum myſterium eſt: ꝙ iſta mulier euangelica poſtꝙ totam domum euertit dragmam perditam diligēter que-ſiuit Ad hoc autem quod aliquid diligē-ter queratur. duo requiruntur. Et primū eſt: vt inquirendo nihil per negligentiam omittatur quia negligentie opponitur di-ligentia. Secundum eſt: vt totus conatus ad querendum applicetur: quia vbi cona-tus diminuitur: diligentia non perficitur. Et ſm hoc iſta mulier queſiuit dragmam perditam per actus meritorios duplici ra-tione. Primo quia circa tales actus nun-ꝙ aliquid omiſit. Cum enim omnis omiſ-ſio ſit ad minus peccatū veniale: ipſa nun-ꝙ venialiter peccauit: vt habetur in li. de natura ⁊ gratia. Secundo quia circa ta-les actus ſe totaliter exercuit. Alioquin ſi toto conatu non egiſſet: aliquid omiſiſſet. Sed occurrit difficultas ⁊ eſt quomodo per tales actus meritorios dragmam. per-ditam queſiuit. Dicendum eſt quod per tales actus dicitur aliqua res queri: per quos quis ſatagit deuenire in locum in quo res perdita recōdita manet: ⁊ p actus ſuos meritorios virgo beata ſatagebat ve-nire ad celum empyreum. i quo filius eiuſ iſtam dragmam repoſuerat in ſua. ſ. aſcen-ſione. Ideo diligenter eam querebat ſm illud ſapi. In omnibꝰ requiem quereſiui
6.my. ⁊c. Sextum myſterium eſt. quod poſt inquiſitionem dragmam perditam muli-er reperit. Et iſta inuentio fuit facta: quā-do mater domini fuit in celum aſſumpta Tunc enim decima dragma primo fuit ab ea requiſita: tum qꝛ primo ei occurit aſcen-dēti ab infimo ordine ad ſupremum cum iſte ſit infimus ordo omnium ſanctorum. Tum quia inuenire proprie eſt intus ve-nire. Et quia mater domini in ſua aſſum-ptione per omnes ordines tranſiuit aſcē-dendo: primo hunc ordinem inuenit: quia primo ei intus venit: ſm illud eccleſiaſtici Inueni mihi multam requiem. Se- 7.
ptimum myſterium eſt: quod poſtꝙ hec mulier dragmam perditam inuenit: ami-cas ⁊ vicinas conuocauit. Iſte autem a-mice ſunt beate intelligentie: que fuerunt in virgine ab infantia ſua conuerſate: ſm ſniam Orige. Cum tamen ex ſocietate aſſi-dua ſolet oriri amicitia. Vicine autem fue-runt anime ſeparate: quia nature confor-mitate fuerunt propinque. Sed iſta mu-lier ſcilicet vicinas conuocauit. poſtꝙ fuit glorificata per virtutem ſpiritus ſancti a-ctiuam: que ſibi fuit data. Qua virtute omnes ſuperiores ſeu inferiores ad ſe tra-hunt: ⁊ in deum ſurſum agunt: vt docet beatus Dio. de angelica ierar. Et iſto modo dicitur vbi thema quod filius iſti-us mulieris conuocat amicos ⁊ vicinos reperta oue perdita idest angelos ⁊ ſpiri-tus a corporibus ſeparatos ⁊c. Octa-uum myſterium eſt: ꝙ hec mulier poſtꝙ conuocauit amicas ⁊ vicinas: ipſas inui-tauit ad gaudium di. Congratulamini mihi quia inueni dragmam: quam perdi-deram. Iſta congratulatio declaratur du-pliciter. Et primo quia cum quilibet ſan-ctus in patria gaudeat de felicitate alteri-us ſicut de propria. eo ꝙ ibi perfecte im-pletur illud preceptum. Diliges proxi-mum ⁊c. ſm beatum Auguſti. Et quan-to melior eſt quilibet: tanto magis mens bene ordinata de eius bono gaudet. Ie-circo ſicut mater domini fuit excellentiſſi-ma: ita tota ſuperna patria fuit de eius glorificatiōe ſumme gauiſa. Secundo de-claratur: quia noua felicitas fuit actuali-ter acquiſita omnibus ſanctis in aſſum-ptione iſtius mulieris: pro eo ꝙ felicitas ſuperior in patria redūdat in inferiores p actus yerarchicos: qui ſunt illumina-re ⁊ perficere. Et ideo: quia iſta fuit ſuper omnes exaltata: ideo fuit omnibus noua illuminatio ⁊ perfectio acquiſita. Et ideo non immerito congratulabantur ei vicini ⁊ cognati ſancte Helyſabeth. Luc. pri-

mo ca. De ſecundo. ſ. myſterio principali quod eſt precedentis prolis ⁊c. cum ſequi-tur. Et hic eſt filius eius introducitur il-lud euangelicum oraculum Luce primo Peperit filium ſuum primogenitum: ⁊ pannis eum inuoluit: ⁊ reclinauit in pre-ſepio: quia non erat ei locus in diuerſorio vbi beatus Lucas euangeliſta intendit a-ſtruere octo myſteria pertinentia ad iſtum ſacratiſſimum partum. Quorum primum eſt de parientis felicitate: cum dicit. Pe-perit ⁊ nō perturijt: quod eſt parere cum dolore quia chriſti mater ipſum peperit ſi-ne dolore ſicut concepit ſine corruptione: vt ait Augu. Unde pro ipſa fuit prophe-cia Yſaie. lxvi. Anteꝙ parturiret pepe-rit. q. d. ꝙ nō fuit mater domini ſicut alie ſ. mulieres: in quibus parturitio preuenit partum: quia in iſta partus natiuitatis p-uenit parturitiōem paſſionis: quia cū do-lore alie: iſta cum letitia dominum partu-riuit: ſm quod dicit Augu. in ſermone d natiuitate beate virginis. De qua letitia loquitur Yſa. dicens letamini cum iheru-ſalem: ⁊ exultate i ea omnes qui diligitis eam: gaudete cum ea gaudio vniuerſi: De qua vniuerſitate pariendi patet. ſicut loquit apoſtolus ad galathas. io. ca. Fi-lioli mei quos iterum parturio ⁊c. Se-
2.my. cundum myſterium eſt de parientis vera maternitate: cum ſequitur. Filium Or enim mater ⁊ filius dicuntur relatiue: idō verus filius infert veram matrem cuius eſt filius. Et iſta maternitas attenditur ſꝫ duplicem natiuitatem: quam habuit xp̄s a matre ſua. Quarum prima dicitur nati-uitas in vtero: de qua habetur Mat. 2. ca pi. Quod in ea natum eſt: de ſpiritu ſan-cto eſt. Secunda dicitur natiuitas ex vte-ro: de qua dicitur Luc. 2. Quod ex ea na-ſcetur: ſanctum vocabitur filius dei. Et quia propter iſtam duplicem natiuitatem fuit facta vera mater chriſti: dicitur de ip-ſa Luce. 2. ꝙ mater eius conſeruabat om-nia verba hec conferens in corde ſuo ⁊c:
3.my. Tertium myſterium eſt de partus pro-prietate: cum ſequitur. Suum. Iſtud eniꝫ vocabulum eſt pronomen poſſeſſiuum: ⁊ ideo deſignat proprietatem. Et iſte partuſ magis proprie fuit ſuus. ꝙ partus alicu-ius mulieris matri ſue duplici ratione. Et primo quia in conſubſtantialitate ha-buit totalitatem. Cum enim nos ſimus partim de ſubſtantia patris: ⁊ partim de ſubſtantia matris iſte fuit totaliter de ſub-ſtantia matris. Ideo dicit. apoſtolus ip-ſum factum ex muliere: ⁊ non ex homi-ne: Secundo quia non habuit in genera-tione ſocietatem: quia ſicut chriſtus fuit in excelſis de patre ſine matre: ita in terris de matre ſine patre. Ideo propter germa-nitatem matris ⁊ filij dicit Symeon ani-mam matris eſſe filij. Unde Luce. 2. Et tuam ipſius inquit animam per tranſibit
gladius. Quartum myſterium eſt de 4.my.
partus principalitate: cum ſequitur. Primogenitum ⁊c. Ad cuius declara-tionem eſt ſciendum quod primitas habet duplicem habitudinem ſcilicet vnam ex-cluſiuam ad anteriora: ſm quam primum dicitur ante quod nullus. Et aliam inclu-ſiuam ad poſteriora: ſm quam primum dicitur: eo quod habet ſecundum. Nunc ad propoſitum filius virginis non dici-tur eius primogenitus: quia habuerit ſe-cundum: ſed quia ante ipſum non habuit alium: quo ad habitudinem primam. Et iſto modo dicitur primogenitus quilibet vnigenitus. vnde in lege vnigeniti redi-mebantur: cum lex non eſſet data niſi de primogenitorum redemptiōe Et iſto mo-do apoſtolus vnigenitum de patris vo-cat eius primogenitum. Ad hebreos. 5.my.
Quintum myſterium eſt de parientis ſedulitate: cum ſequitur Et pannis eum inuoluit. Unde hic accipiuntur duo docu-menta deuotiſſima. Primum eſt quod beata virgo in ſuo puerperio non habuit ancillam: que ſibi miniſtraret: quia ipſa met partum ſuum inuoluit. Secundum eſt: quia congruum fuit vt digniſſima an-cilla partui digniſſimo deſeruiret: ⁊ quia nulla alia erat ita digna: decuit vt ipſa ma-ter eſſet ſibi ſcilicet ancilla: quod predixerat angelo. Ecce ancilla domini ⁊c. Sex- 6.my.
tum myſterium eſt de partus localitate:

eum ſequitur. Et reclinauit eum in preſe
pio: quod fuit locus conueniens virginis
partui non quidem ſm naturam: ſed pro
pter figuram. Primo ſicut preſepium eſt
locus vbi reponitur cibus animalium do
mitorum ⁊ domeſticorum: ita partus vir
ginis eſt cibus manſuetorum ⁊ humiliuz
in ſacramento eucharistie: ſm deductio-
nem beati Aug. Secundo declaratur:
quia ſicut in preſepio reponitur cibus ani
malium irrationabilium: ita virginis par
tus quātum ad ſuam ſubſtantiam corpo
ralem eſt cibus in patria quo reficiet ho
mo verus exterior: quantum ad corporis
ſenſum: ſicut homo interior fructus eius
diuinitate. de qua duplici ſocietate. ſ. ho-
minis interioris: ⁊ exterioris dicit ſalua
tor in Jo. Per me ſi quis introierit ſal-
uabitur: ⁊ ingredietur ⁊ egredietur: ⁊ pa-
ſcua inueniet. Septimum myſterium
7.my. eſt de parientis virginis egeſtate: cum ſe-
quitur. Non erat ei locus. Cum enim ve
niſſent ad propriam ciuitatem: non inue-
nerunt domicilium vbi pareret virgo p̄-
gnans. Ideo dicit beatus Joannes In p
pria venit: ⁊ ſui eum non receperunt: q2
illi de bethleem cum eſſent eius parentes
ipſum hoſpitare noluerunt. Intelligen-
dum autem eſt ꝙ iſta virgo duplici caru
it loco. Et primo loco: in quo faceret. Et
ideo dicit ꝙ non erat ei locus Secun-
do caruit cunna: in qua ipſum reclinaret.
Et ideo reclinauit ipſum in preſepio. Sed
contra iſtas duas egeſtates habuit duo
remedia beata virgo. Primo contra ege
ſtatem loci: quia peperit ſine dolore. Et idō
non indiguit loco ſicut alie pro laboris re
conciliatione. Secundum remedium con
tra egeſtatem cunabuli: quia puer natus
vagiebat ſine ſapientie diminutione. Et
8.my. idō regi poterat ſine cunna ⁊c. Octauū
myſterium eſt de loci humilitate: cum ſe-
quitur. In diuerſorio. Diuerſorium eniz
eſt locus vilis: ⁊ omnibus cōmunis. In-
telligendum tamē eſt ꝙ duo dicuntur de
iſto diuerſorio: que augebant loci humili
tatem. Et primum eſt ꝙ erat ſtabulum iu
mentorum. Unde dicit beatus Augu. ꝙ
partus virginis agnoſcebatur in ſtabulo:
⁊ manifeſtabatur in celo. Secundum eſt
ꝙ in iſto diuerſorio erāt bos ⁊ aſinus co-
medentes in preſepio: quando reclinatus
eſt chriſtus ſꝫ prophetiam Yſa. primo ca.
Cognouit bos poſſeſſorez ſuum: ⁊ aſinus
preſepe domini ſui. Et ſic patet p iſta my
ſteria nouiſſima quomodo xp̄s ſuam ori-
ginem triplicem voluit radicare in profū
diſſima humilitate. Et quia paupertas ſan
ctiſſima eſt aliquo modo mater humilita
tis: iccirco ſue matris puerperium voluit
declarare in altiſſima paupertate vt p hāc
nos alliceret ad diuitias ſuperne patrie.
Quas nobis ipſe dei ⁊ virginis filius cō-
cedat: qui in vnitate perfecta viuit ⁊ regnat
in ſecula ſeculorum. Amen.

pri... an... ius

De eodem

Paruulus natus eſt nobis ⁊ fili
us datus eſt nobis ⁊ factus eſt
principatus ſuper humerum eius
Yſ. 9. Ad huius auctoritatis
aliquam introductionem ſciendum eſt ꝙ
propter peccatum primi parentis ſcilicet
addam facta eſt guerra inter deum ⁊ ho-
minem Et porta paradiſi clauſa eſt. ⁊ ge-
nus humanum exul factum eſt de celeſti
curia ⁊ facta eſt diſcordia ita dura ꝙ nō
inueniebatur aliqua creatura in celo nec
in terra nec ſubtus terram: que poſſet face-
re iſtam pacem Omnes homines erant
ſerui demonis. Unde arguebat vel argue
re poterat ſic hoſtis antiquus contra pri-
mum hominem Adam infinite peccaſti.
quia contra infinitum ideo tanta eſt offen
ſa quantus ille qui offenditur. Sed pec-
cando infinitum offendiſti quia deum ⁊
ſic peccatum tuum eſt infinitum. ſatiſface
re non potes de peccato cum ſis finitus.
Et nulla alia creatura a te non debet. q2
non eſt homo: cum homo peccauerit. ⁊

homo debeat ſatiſfacere ⁊ non poteſt vt
dictum eſt. nec etiam creatura poteſt que
ſimiliter eſt finita. Ergo ſuper te domina
bor ⁊ principabor. ⁊ te iuſte diris verberi-
bus eternaliter flagellabo. Obmuteſcit
homo. Succumbit homo ⁊ tanquam cō-
uictus de crimine ad predicta reſpondere
non valens digne dampnatur. digne li-
gatur. digne ad limbum deportatur. Et
tanta erat ante chriſti aduentum demo-
nis valitudo. ꝙ duabus quaſi manibus
contra genus humanum eſt inſeuiens.
Una ad peccatum impelleret ⁊ non ſine-
ret hominem per viam rectitudinis am-
bulare Altera ad ſe omnes traheret.
Nam licet aliqui ſancti patres primam
manum euaderent. Secundam nulla
tenus euadere poterant Patres vero an
tiqui conſiderantes ſui ſtatus miſeriam
O quantis deſiderijs quantis ve ſuſpi
rijs. quantiſque ſingultibus. chriſti incar-
ne preſentiam affectabant. quot vocibus
quot clamoribus aures diuine miſericor-
die penetrabant. Clamat moyſes exo.
ſeptimo. Obſecro domine mitte quez miſ
ſurus es Clamat. dauid. Domine in
clina celos tuos ⁊ deſcende Et alibi Ex-
cita potentiam tuam ⁊ veni Et Iſ. lxiiij.
Utinam. diſrumperes celos ⁊ deſcende-
res. ⁊c. Clementiſſimus autem deus
cuius natura bonitas. cuius voluntas
pietas. cuius opus miſericordia ⁊ equitas
qui non vult mortem peccatoris: ſed vt
magis cōuertat ⁊ viuat Diſpoſuit hoiez
liberare de tirānide ⁊ ſeruitute tam dura
Cum ergo iuxta apoſtolum ad Gal. ve-
nit plenitudo temporis adeo deſtinati a
prophetis vaticinati vt patris pietas im-
pleretur. miſit deus filium ſuum vnigeni-
tum natum ex muliere factum ſub lege: vt
eos qui ſub lege erant redimeret. Unde fe
cit talem rationem contra diabolum. In
finitus ⁊ homo poteſt ⁊ debet pro pecca-
to primi parētis ſatiſfacere per te ex datis
Sꝫ ego ſum infinitus ⁊ homo. Infinitus
in quantum deus ⁊ homo quia de virgi-
ne natus Ergo ego poſſum ⁊ debeo de
peccato iſto ſatiſfacere Iſtam rationem fa
cit ſaluator In cruce moriens. quando
ſm apoſtolum ad. Col. ſecundo accepit
chyrographū de manu diaboli In quo
ſcripta erat ratio contraria ⁊ affixit illud
cruci Et de iſto ſaluatore diu expectato.
Yſa. inſpiratus ſpiritu ſancto diu ante pre
dixit verba ꝑpoſita ſcilicet Paruulus na
tus eſt nobis ⁊c In quibus quidem ver-
bis ſic aliqualiter introductus Yſ. ponit
tria ſigna in mēſi amoris que oſtendit deus
pater humano generi. Primum eſt fa
cti eximij pro nobis perpetrati euidentia.
Secundum eſt doni per maximi nobis
dati excellentia. Tertium eſt patibuli
⁊ obrobrij pro nobis ſuſcepti penitentia.
Quantum ad primum vbi dicitur. ꝙ P[m] ſignuz
deus pater oſtendit primum ſignum ma-
gni amoris humano generi quod fuit fa-
cti eximij pro nobis perpetrati euidentia
cum dicitur. Paruulus natus eſt nobis.
Unde ſciendum eſt ꝙ quando vnus ho-
mo facit pro alio vnum magnum factum
ſignum eſt magni amoris. Unde ſi domi-
nus rex francie vellet ſe tantum humilia-
re. ꝙ placeret ſibi contrahere parentellaz
cum vno pauperculo homine. vnius ville
⁊ accipere filiam eius in vxorem ⁊ facere re
ginam. certe iſtud eſſet magnum factum ⁊
ſignum magni amoris nunq̄ deberet obli
uiſci ille pauperculus de villa Sic fecit rex
regum ⁊ dominus dominantium. quia
naturam humanam abiectam ⁊ vilem. fi
lio ſuo vnigenito ⁊ nobiliſſimo. ⁊ tāte no
bilitatis ſicut ipſe. vniuit ⁊ ſibi inſeperabi
liter copulauit ſicut ſponſam. qui habet
duplicem generatiōem. vnam a patre eter
nalem aliam a matre temporalem De
qua dicitur Paruulus natus eſt nobis
ſcilicet ad noſtram vtilitatem verus deus
⁊ verus homo. Quantum ad ſecūdū 2[m]. ſignuz
vbi deus pater oſtēdit ſignū magni amo
ris humano gñri. qd̄ fuit doni p maximi
nobis dati cū addit Et filius datus ē no
bis. Nā hoc ſignū magni amoris eſt. qū

vnitus hō donat alteri vnum magnū do
nū ſicut centū milia ducatos. nō inueniū-
tur multi tales amici in hac ciuitate. legit
in hyſtoriis grecoꝝ. Cū qdā diceret De
moſtheni de qdam paupe. Ille iſti⁹ dñi
amicus ē. Cur ergo inqt demoſthenes il
le paup ē: ſ3 amicus nō eſt. qui ꝑticeps for
tune nō eſt. Sic fecit ds pr̄ qui non pote-
rat nobis plus dare maioris amoris indi
ciū. Vñ Bernar. Cōtraxit ſe maieſtas vt
melius qd hēbat. ſ. ſeipm̄ limo meo cōne-
cteret: vt pſona vna ſimul ſibi iuncez vni
rentur ds ꝛ limus maieſtas ꝛ infirmitas.
Vñ nō donauit nobis aurū vel argentū
nec lapides precioſos: ſed theſaurū icōpa-
bilem ꝛ ineſtimabilē ſ. filium ſuū in oībus
3m ſigm ſibi equalē: ꝛ tante pfectiōis ſicut ipſe de⁹
q2 infinite. Quātū ad tertiū vbi de⁹ pr̄
oſtendit ſignum tertiū magni amoris hu
mano generi: qd fuit patibuli ꝛ obꝓbrii
pro nobis ſuſcepti preeminētia cū ſubdit
Et factus ē ꝑncipatus ſup humeꝝ eius.
Tertium ſignū amoris eſt. vñ qñ hō por
tat ꝓ alio vnā magnā tribulationē vnuz
magnū tormentū vel penā mortis. Iſtud
eſt pfectiſſimum ſignū magni amoris q2
vt dr̄ in euangelio. Maiorē charitatē ne
mo hʒ ꝛc. Nam ds pater fecit ꝙ fili⁹ ſu⁹
vnigenitus pro nobis magnā tribulatio-
nē ꝛ magna tormēta ſubſtinuit: ꝛ tandez
penā vituperabilem. ſ. crucis. que erat pe-
na latronū ꝓ nobis paſſus eſt. ꝑncipatus
eius ſup humeꝝ eius: q2 ſup humeꝝ pro-
priū portauit humiliter patibulū crucis.
ꝓpter qd ſuſcepit totius militātis eccle
triūphū ꝛ ꝑncipatum. ꝓpter qd exaltauit
ds illum ꝛc. vt ait apoſtolus. Sequere d
natiuitate vt alibi habes ſupra ꝛc.

¶ De eodem.

Atus eſt nobis hodie ſaluator
Luc. 2°. Circa xp̄i aduentū i mū
dū tria tempora ſūt ꝯſideranda.
pm tps Primū ꝓmiſſiōis in pr̄iarchis qbus
facta eſt repromiſſio de filio dei mittendo
Nā dicit deus abraam gen. xxii. Per me
metipſuz iuraui dicit dñs: q2 feciſti rem
hāc ꝛ nō pepercisti vnigenito tuo ꝓpter
me benedicā tibi. Et infra. Et benedicentur
in ſemie tuo oēs gētes. Et id dicit apoſto
lus Gal. 3°. Abrae dicte ſunt ꝓmiſſiōes
ꝛ ſemini ei⁹. Et hoc cognouit zacharias
qñ dixit Luc. p°. Iuſiurādū qd iurauit ad
abraā pr̄em nr̄m daturꝝ ſe nobis. Secū 2m tps
dum expectatiōis in ꝓphetis qbus data ē
infalibilis expectatio. Et ideo dicit dd ps.
Expectās expectaui dñz. Et abacuch 2°.
Si morā fecerit expecta eū: q2 veniēs vēi
et ꝛ nō tardabit. Quapp dicit danieli ga
briel. Dan. ix. vir tu es deſideriorꝝ. Tu er
go aiaduerte ſmonē ꝛ intellige viſionem.
Septuagita ebdomade abreuiate ſūt ſup
populū tuū: ꝛ ſup vrbē tuā ſctā vt ꝯſume
tur puaricatio. Et finē accipiat pctm̄: ꝛ
deleat iniqtas: ꝛ adducat iuſtitia ſempi-
terna: ꝛ ipleat viſio ꝛ ꝓphetia: ꝛ vngat
ſanct⁹ ſctōꝝ. De iſtis duob⁹ tpibus ple-
na ſūt oracula pr̄iarchaꝝ ꝛ ꝓphetarum.
Tertiū impletionis in aplis. quorum 3m tps
tpe negocio fuit tēpus ꝛ oportunitas. vñ
apoſt. Gal. iiii°. At vbi venit plenitudo
tpis miſit ds filium ſuum natum ex mu-
liere fctm̄ ſub lege vt eos q ſub lege erant
redimeret vt adoptionē filioꝝ reciperem⁹.
quaſi dicat. Ille q pmiſſus fuit pr̄iarchis
expectat⁹ a ꝓphetis nunc exhibet aplis ꝛ
nobis. Quapp dicit apoſ. hebr̄. p°. Mul
tipharīā multiſqꝫ modis olim deus lo-
quens prib⁹ in prophetis nouiſſime die
bus iſtis loquutus ē nobis i filio ſuo quē
conſtituit heredem vniuerſorum per quē
fecit ꝛ ſecula. Ideo deus veritatis: q nec
falli poteſt: nec fallere nouit: vt nos letifi-
caret de promiſſi ꝛ expectati exhibitione.
Miſit hodie angelum ſuū. qui nos letifi
cauit. ꝛ edificauit de impletione promiſſi
dī. Natus eſt nobis ꝛc. Et ideo annūcio
vobis gau. ma. Magnū qppe pr̄iarchis
pp ꝓmiſſionē dñi. Magnū certe ꝓphetis
pp expectationē neceſſariā. Magnū infal-
lanter aplis ꝛ nobis: ꝓpter redemptionē
fiendā oīuz. De qua dd. ps. Redēptionē
miſit dñs populo ſuo. mā. i eter. te. ſuum
Id recte dic āgel⁹. Nat⁹ ē nob hodie ſal
uator. In qb⁹ vbis notāt qtuor. i°. euidē
tia edite ꝓlis in ꝑncipio. Nat⁹ ē. 2°. excell
dcē plebis cuz addit nob. 3°. ꝯgruentia

debiti temporis cum adiungitur hodie.
Quarto efficacia collati muneris. cum
concluditur ſaluator. De partibus ꝓce-
de ad placitum. Veritates vel cōſideratō
nes require in ceteris ſermonibus ſupra.
ꝛ inuenies. in habundantia ꝛc.

Queſtiones de xp̄i natiuitate.

Olent fieri de xp̄i natiuitate ſeptez
qōnes circa ſolēnitatem illi⁹ diei.
p². qō Quarum prima ē. Quare xp̄s tantum
tardauit ſuum aduentum in carnē. Et aſ
ſignatur tres rōnes. Prima vt ex tardi-
tate cognoſceret quāta fuit grauitas cul-
D. pe ade. Secunda vt homo cognoſceretur
ꝙ per ſe vel per ſua merita nō poterat ſa
tiſfacere infinito bono. cum ſic ipſe finita
creatura ꝛ culpa erat infinita. Tertia vt
cognoſceretur. ꝙ ſolum tpe grē. xp̄s debe
bat humanū genus redimere. Et ſic opor
tebat ꝙ tempus legis nature. ꝛ temp⁹ le-
gis ſcripture precederet. ſ. ab Adam vſqꝫ
ad moyſem. Et inde vſqꝫ ad chriſtum qd
tangit magiſter quarto ſniaꝝ. di. ſa. c. Si
vero. Ne homines putarent aliqd tēpus
ſa qō grē preceſſiſſe. Secunda ſi deus pote-
rat aliter mundum ſaluare Et dr̄ ꝙ ſic d
potentia abſoluta. ꝛ ſine incarnatiōe ver
bi. ſed non fuiſſet iuſtum. Naz iuſticie cō
petit quodlibet malum punire ꝛ qdlibet
bonum remunerare contra quoſdā igno-
rantes qui dicunt. bonum factum i mor-
tali peccato nihil valere cum maxie ad ſe
ptem valeat. ſed hoc ideo dicunt. q2 non i
telligunt. Cū igitur deus ſit regula ꝛ for-
ma iuſticie debuit velle humanum genus
puniri de pctō qd fecit. Et q2 nulla pura
creatura poterat deo ſatiſfacere cōgruuz
fuit filium dei incarnari ꝛ ſatiſfacere qd
3ª. qō ꝛ fecit. Tertia quare deus pr̄ vel ſpūs
ſ. non aſſumpſit carnem humanaz ſ3 tm̄
filius. Et dicitur ꝙ potuiſſent. ſed conue
nientius fuit ꝙ ſolus filius incarnaretur
. ſ. ne nomen filii ad plures deſcenderet. ꝛ
ſic quaternitatē vel filioꝝ pluralitatem i
illa ſumma ꝛ vera trinitate aliquis aude-
iiii. qō ret ponere. Quarta quare nō redemit
demones ſicut humanā naturā. Et dr̄ ꝙ
non fuiſſet conueniens: q2 demones pecca
uerunt in ſpm̄ ſctm̄. qd non remittitur in
hoc ſeculo nec in futuro. Qd cōmittitur
duobus modis. Primo per obſtinatio- B
nem ꝛ deſperationē. Obſtinatio ē mali-
tia mentis indurata pertinatia per quā hō
fit impenitens. Deſpatio eſt qua quis pe C
nitus diffidit de dei bonitate. Et hoc pec
catum dr̄ irremiſſibile: q2 remitti nō pōt.
niſi vix ꝛ cum difficultate ꝛ raro. Glo. in
per epiſtolam ad ro. In puncto ſolū mor
tis remittit nunq̄ ante. tamen pōt remit
ti. q2 pōt dolere. Secundo pāre in ſpm̄ A
ſanctum eſt ꝓpria malitia peccatum cō-
mittere cum deliberato aio velle in ipſo
perſeuerare. Et de eo nunq̄ penitere. Ta-
lis. n. eſt obſtinatus ꝛ finaliter in ipenitē-
tiaz deſperatus. Sic igit demones pecca
uerunt. Et ideo pro ipſis non debuit xp̄s
deſcendere. Humanum vero genus non
peccauit in ſpm̄ ſctm̄. ſed ſolum in patrez
ꝓpter debilitatem. Et in filium propter
ignorantiam ꝛ cecitatem: q2 permiſerunt
ſe a demone decipi. Et ideo ꝓpter eius li
berationem xp̄s deſcendere debuit.
Quinta vtrum natiuitas xp̄i fuerit nota v. qō.
omnibus angelis ꝛ demonibus. Et dicit
ꝙ non omnibus angelis: vnde in ei⁹ aſcē
ſione di. yſ. lxiii. Quis eſt iſte qui venit de
edom tinctis veſtibus de boſdra Edom
interpretat ſanguineus ꝛc. boſdra inter-
pretatur tribulatio: vel germinans. quod
non dixiſſent ſi ſciuiſſent. Demonibus ve
ro nō fuit nota nec ēt maioribus. Et ideo
dicit vnus eorum. ſ. Lucifer vt creditur
math. quarto. Si filius dei es dic vt lapi
des iſti panes fiant. Et ideo ſacrm̄ incar-
nationis ſecretum fuit eis: vt non impedi
rent humani generis redemptionem. Cū
ſolatium ſit miſeris ſocios habere penaꝝ
Sexta ſi poſſet quis demonſtrare iude
is verius filium dei incarnatum. Et dici vi. qō
tur ꝙ ſic. Primo ꝑ illud gen̄. Non aufe
retur ſceptrum de iuda ꝛ dux de femore
eius donec veniat qui mittendus eſt. Et
ipſe erit expetatio gentium. Ergo ſceptro
a iuda remoto ſequitur xp̄m incarnatum
ꝛ natum. Secundo habetur per dan. ꝙ a
captiuitate iudeoꝝ ſub dario rege caldeo.

rum vſqȝ ad xp̄m debebāt tranſire ſeptua
ginta eddomade accipiendo dieˉ pro āno
Et ſic faciūt 140. annos. Cum igi ħu ⁊
plures trāſiuerint ſequit̄ ꝙ xp̄s iā venit.
Tertio ꝓpter pctm̄ ydolatrie fecerunt fi
lii iſrael in deſerto.xl. annis ⁊ poſtea i ter
ram ꝓmiſſionis ſicut in propria a deo ſibi
data itrauerūt qḋ pctm̄ ydolatrie erat ſū
me deo deteſtabile. Cū igitur nūc ſint a
patria illa: a morte xp̄i citra: expulſi ⁊ ꝑua
ſi. nec appareat ſignum reductionis. ſeq̄t̄
ꝙ ꝓpter maius ⁊ grauius pctm̄ illo re-
gno ⁊ territorio ſint ꝑuati. Sed nullum
pōt dari grauius pctm̄ illo. niſi mors xp̄i
filii dei viui ergo ⁊c̄. Quarto ante aduē-
tum xp̄i iudei hēbant prophetas. ſed poſt
q̄ xp̄m occiderūt nullum habuerunt ꝓpter
eorum pctm̄ ergo ⁊c̄. Luc. xvi. Lex ⁊ ꝓ-
phete vſqȝ ad Joānem. Et parū īfra. Et
oīs in illud vī facit. Quinto ante xp̄i ad
uentum multa ſigna ⁊ mirabilia habebāt
a deo. ſed ab inde nullum habuerunt nec
reuelationē ꝓpter eorum pctm̄ ergo ⁊c̄.
7ª q̄ō Septio vtrum xp̄s deus ⁊ hō verus poſ
ſit dici creatura. Et p̄mo dr̄ ꝙ xp̄s non ē
nec dici dȝ creatura. Primo ne deuenire
tur in errorē arrii dicētis xp̄m purā crea
turam eſſe. Secūdum qꝛ qḋ ē eternū non
dȝ dici creatura. ſic nec xp̄s cum ſit etern⁹
Ideo dicit iudeis. Jo. viii. Anteq̄ abraā
fieret ego ſuȝ. Tertio quelibet creatura cū
ſit facta. dr̄ filia trinitatis cum opa trini-
tatis ad extra ſint indiuiſa. Et ſic xp̄s eſſȝ
filius totius trinitat̄. qḋ ē falſuȝ. Nā tūc
eēt ſui ipſius filius idē xp̄s vel quaternita
tem poneremus in trinitate. qḋ eēt error
abbatis Joachiȝ. Et ſic nō dȝ dici crea-
tura. nec ꝙ creator factus ſit creatura. ſed
nec ecōuerſo. ſed qḋ ē dˢ ⁊ hō verus. Nec
xp̄s inquātū hō ē creatura. qꝛ hec ē falſa.
xp̄s ē creatura nec inquātū dˢ. Igit̄ xp̄s
nullo mō pōt eē creatura. Rogem⁹ ergo
deum patrem ⁊c̄.

Trū natiuitas xp̄i fuerit natura
lis. Et videtur ꝙ ſic Math. 1°.
Maria pepit filiū ſuuȝ p̄moge
nitum. ⁊ vocauit nomen eius Jeſum. Et
ſic xp̄s fuit genitus a matre. Generatio
aūt ſȝ yla. li. de trini. eſt opus nature. Er
go xp̄i natiuitas fuit naturalis. Cōtra qꝛ
Gabriel loquēs btē virgini. Luc. p°. di.
Spūſſanctus ſupueniet i te ⁊ vir. altiſſi.
obū. tibi. Ideoqȝ qḋ na. ex te. ſa. vo. fi. dei.
Operatio aūt virtutis altiſſimi ē ſpūalis er
go ⁊c̄. Circa iſtam q̄ōnem ad declarā
dam xp̄i natiuitatem ſunt nouem articuli prim⁹ articul⁹
declarādi: Primus de veritate nati-
uitatis. Cuius veritas eqꝛ in nouo teſtamē
to ē multum manifeſta. ideo de veteri te-
ſtamēto quoꝝ teſtimonia ſolent magis ac
cipi ſunt ad hoc adducenda. Eſt aūt no-
tandū ꝙ in lege veteri ſunt quattuor gn̄a
hoīum ſolēnia. Primum patriarchaꝝ
quorum principales ſunt. Abraā: Iſaac
⁊ Jacob. Scōm pōtificum: quoꝝ pric-
pales ſunt moyſes ⁊ aaron. De aarō cer
tum ē ꝙ fuerit ſūmus pōtifex. Et ḋ moy-
ſe dubiuȝ eē nō dȝ: qꝛ aaron conſecrauit
Unde dauid p̄s. Moyſes ⁊ aarō in ſacer
dotibus eius quaſi dicat ſolēniores ſunt.
Tertiū regū quoꝝ p̄ncipales fuerunt.
dauid ⁊ Salomon. Quartū ꝓphetarū
quoꝝ p̄ncipales fuerūt: Iſaias Jeremias
ezechiel ⁊ daniel. Per iſtos quattuor or-
dines ſanctoꝝ patrū fuit xp̄i natiuitas in
veteri teſtō ordinata. Primo fuit a pa-
triarchis certitudinaliter ꝑuiſa. Un̄ Ja-
cob moriens. bn̄dicens filiū dixit gen̄. 49
Non auferet̄ ſceptrū de iuda ⁊ dux de fe
more eius donec veniat q̄ mittēdus eſt. ⁊
ipſe erit expectatio gentiū. In quo notat̄
ꝙ iſta miſſio erat ſibi manifeſta futura. qꝛ
nullus ꝓbus loq̄ns alteri ſumit niſi qḋ ē
ſibi notū. Et iō iacob hoc teſtimoniū fert
quaſi p̄nūtiādo. ſȝ ſicut de ꝓmiſſiōe per ſe
nota. Iō dicit donec veniat ⁊c̄. Nō. n. an
nūciauit. 12. p̄iarchis aliqd eē vētuꝝ. ſed
ipȝ tanq̄ oib⁹ notum. Ex quo colligit̄ ꝙ
poſtq̄ ſcā ē abrae ꝓmiſſio de xp̄o. Un̄ di-
ctū ē ei. xxii. gen̄. In ſēie tuo bn̄dicent̄ oēſ
gētes terre. Ex tūc oibus de illo gn̄e erat
notū xp̄ȝ de eis eē naſcituꝝ. Et iō dicitur
exo. xl ꝙ primus pōtifex erat ꝓ populo i
his q̄ ad deū ptinēt. Scḋo fuit a pōtifi-
cibus idubitāter credita. Et iō Moyſes
p̄ſuppōnēs fidem. d. deo. exo. xl. Obſecro

dn̄e mitte quē miſſurus es. vbi aliud ſup
ponit ⁊ aliud petit. Supponit. n. xp̄ȝ q̄ñ-
qȝ eē mittēdum. Et petit vt ꝓmiſſum in
dilate ſeruet̄. Tertio fuit a p̄ncipibus fi
ducialiter poſtulata. Et iō dd̄. dubitans
ne ꝓpter multitudinē pctōrum promiſſio
tardaret̄ vel ſuocaret̄. d. p̄s. Propter dd̄
ſeruū tuū nō auertas faciē xp̄i tui. Quar
to fuit a ꝓphetis fidelr̄ ꝓmiſſā Malach.
3°. Orietur vobis timētib⁹ nomē meum ſol
iuſticie. De quo paꝝ ſupra dicit. Statim
veniet ad tēplum ſcm̄ ſuum dn̄ator quē
vos q̄ritis ⁊ angelus teſtamēti quē vos
vultis. Et ſic pȝ ꝙ hec natiuitas in veteri
2⁹ articulus ℭ. teſtō de futuro fuit certa: ſicut nūc de p̄te
rito ſtat clara. Secūdus articul⁹. Quid
ē xp̄i natiuitas. Et dr̄ ſm̄ ſcripturaȝ ꝙ eſt
quadruplex. Prima ē qua de vtero dei
patris eternaliter ē genitus. ſicut. d. ꝓphe
ta dd̄. p̄s. Ex vtero an̄ luciferū genui te in
ꝑſona p̄ris ad filiū. Secunda eſt ſȝ quā
natus ē ex vtero virgis de qua Math. 1°.
Quod in ea natū ē de ſpū ſcō ē. d. ange-
lo Joſeph. Tertia ſm̄ quaȝ natus eſt ex
vtero ꝟginis de qua Luc. p°. Quod na-
ſcet̄ ex te ſcm̄ vocabit̄ filius dei. Quar-
ta ē ſm̄ quā natus ē de ſynagoge vtero ꝑ
noui ſacri regn̄ationē. ſ. q̄ñ fuit a Joanne
baptizatus Math. 3°. Uenit ieſus a gali-
lea in iordanē ad Joānē vt baptizaretur
ab eo vbi amb. dicit ꝙ tūc fuit renat⁹ ſa-
cramētis. De qua natiuitate dicit xp̄s ni-
codemo Jo. 3°. Niſi qs renatus fuerit ex
aqua ⁊ ſpū ſcō n̄ pōt itroire i regnū dei.
Nūc aūt nō de xp̄i natiuitate eternali de
qua Iſa. 53. Gn̄ationē eius qs enarra-
bit. Nec de ea ſm̄ quā nat⁹ ē de ſynago-
ga. Nec de ea ſm̄ quā natus ē i vtero btē
ꝟginis: qꝛ ſpectāt ad alias ſolēnitates. Sȝ
de ea ſm̄ quā nat⁹ ē de ꝟginis vtero quā
hodie ſolēnizamus ē p̄ſens intētio. Et no
tandū ꝙ iſta natiuitas imitat̄ illā ſȝ quā
natus ē de vtero dei patris quadruplici-
ter. Primo qꝛ vtraqȝ totalis ē: ſicˉ eīm
filius eternaliter genit⁹ ē de ſubſtātia pa
tris: ⁊ ſubſtātiā ſuā totaliter nō ꝑticulari-
ter hūit a p̄re. Ita tpaliter totā ſubſtātiā
recipit a matre: ſȝ alii filii partim a p̄re ⁊
partim a matre ſubſtātiā ſumūt. Ideo to-
tam germanitatē xp̄s habuit ſolū a m̄re
quā alii filii hn̄t a patre ⁊ a matre. Ideo
dicit apo. Gal. 4. Miſit deus filiuȝ ſuū
factum ex muliere. Secundo qꝛ vtraqȝ
ſingularis: qꝛ ſicut xp̄s eſt oīno ſine matre
in excelſis: ita oīno ē ſine p̄re in terris ſm̄
Orig. ſup Math. Tertio qꝛ vtraqȝ ꝟ-
balis. ſicut eīm p̄r eternus dicēdo gignit
ꝟbū. i. filiū ſibi cōſubſtātialē. Sic btā vir
go angelo nūciante ꝟbo ꝯcepit filiū. Un̄
de ea dr̄ Neſciens ꝟgo viꝝ: ⁊ ꝟbo ꝯcepit
filium. Quarto qꝛ vtraqȝ in ꝯprehenſi-
bilis: nullus eiȝ itellectus creatus pōt at
tingere ad iſtius natiuitatis ſacr̄m. Ideo
dicit Leo papa in ſmone natiuitat̄ ꝙ nō
ſolū ad diuinā: ſed ēt ad humanā natiui-
tatem ⁊ gn̄ationē ptinet illud ꝓpheticū.
Gn̄ationem ei⁹ quis enarrabit ⁊c̄.
Tertius articulus. Qualiter xp̄s fuit Terti⁹
nat⁹. Et dr̄ ꝙ xp̄i natiuitatē excellentiſſi-
me declarat ꝓpheta p̄s. 18. In ſole poſuit
tabernaculū ſuū. Et ipe tanq̄ ſpō. ꝓce. ḋ
tha. ſuo. Ubi ꝓpheta p̄mittit myſterium
carnatiōis i tabernaculi appoſitiōe p̄mo
Secūdo adiūgit natiuitat̄ ſacrȝ i ſpūȝ
ſcm̄ ꝓceſſiōe: qꝛ ſacrȝ natiuitat̄ ſine my-
ſterio icarnatiōis bene oſidi non poteſt.
Quantū ad myſteriū icarnatiōis ꝙ no
tat̄ ibi In ſole po. tab. ſuū. ſunt tria vidē- P⁹ pſ
da. P° quis ē iſte ſol. Scḋo qd ē iſtḋ ar.
tabernaculū. Tertio qd ē ꝙ tabernacu-
lū iſtud poſitū ē i ſole. Circa primū dī
eē iſte ſol fuit deitas xp̄i. vn̄ Dio. li. 4. ḋ P^m q̄
di. no. d. ꝙ iſte ſol viſibilis ē euidēs tritat̄ ſitum
ymago. qḋ pȝ ex dcīs ſuis ⁊ b. aug. P°
qꝛ iſte ſol illuiat oīa corpa ſupceleſtia q̄ ḋ
ſui nā ſt̄ opaca ſȝ eiū. Et ita ditas clarifi
cat oēs ſcōs q̄ ſūt i celo ad modū ſyderū
ipȝ ornātes. Et hoc irradiatiōe yerarca.
eccl. xliii. Sol illuiāſ ꝑ oīa reſpexit ⁊ gl̄ia
dn̄i plenū ē op⁹ ei⁹. 2°. ſol n̄ ſolū celeſtia
illuiat ſȝ ēt terrena ordiat ⁊ fecūdat. Et
ſic deitas n̄ ſolū ſupiora ſȝ ēt iſeriora ꝯcta
diſpōit ⁊ ordiat yſ. vlt°. c°. Ego gn̄atōȝ cū
ceē tribuo. 3°. ſol occulta ⁊ ignota māifeſta
fac̄ ⁊ ſic lux diuia irradiat ad cognoſcēdū
ꝟtutes imutabiles: vt d. au. i li°. ḋ ꝟa rlig.

Quarto ſol obfuſcat oculos debiles. vñ oculus noctue non poteſt videre ſolem. Et ſic oculi creature non poſſunt itelligẽ claritatem deitatis ex̄o.33.c. Non videbit me homo ⁊ viuet. Et ideo notandū ꝙ ſicut gratum eſt humano oculo videre naturalem ſolem.ecc.xi. Dulce lumen ⁊ delectabile eſt oculis videre ſolem. Ita felicitatis ſanctorum ſtat in viſione deitatis ſm Aug.pmo de tri. Et ideo p ſolē frequenter in ſacra ſcriptura deſignatᷣ deitas.

ſʒ que ſitum Circa ſʒ dr̄ ꝙ p tabernaculū intelligitᷣ xp̄i humanitas que per tabernaculum federis fuit multipliciter figurata: vt pʒ hebr̄.ix.p totū ſed maxie oſtditᷣ quadrupliciter. Pmo qꝛ tabernaculū federis fuit tabernaculū teſtimonij appellatum. Et ſic xp̄s natus eſt in noſtra humanitate vt teſtimonium perhiberet veritati Io.xviij. Ego in hoc natus ſū ⁊ ad hoc veni in mundum vt teſtimonium ꝑhibeam veritati. Secundo qꝛ ſicut illud tabernaculum fuit iunctum ⁊ conſecratū oleo unctionis ex̄o. vltimo. Menſe pmo prima die menſis eriges tabernaculū teſtimonij ⁊ paruminfra. Et omnia unctionis oleo conſecrabilis ut ſint ſancta ſanctorum. Sic xp̄s ſm humanitatem fuit unctus. xp̄s.n. grece. Latine unctus dr̄. p̄s. Unxit te deus tuus oleo letitie p̄conſor.tuis.i.ſuper omnes alias creaturas. Que unctio in ſacra ſcriptura uocatᷣ datio ſpiritusſancti. Et xp̄o fuit datus non ad menſuram. Ideo dicit Petrus cornelio ⁊c̄. Actuū.x. Quomodo unxit eū .ſ.chriſtū deus ſpiritu ſancto ⁊ uirtute. Tertio qꝛ ſicut tabernaculum fuit diuina maieſtate ⁊ gloria repletum ex̄o.ulti. Operuit nubes tabernaculū teſtimonij ⁊ gl̄ia dn̄i ipleuit illud. Sic xp̄i humanitas in inſtanti ſue conceptionis fuit gl̄ia deitatis repleta. fuit.n. xp̄s tunc ita pfcē beatus quantum ad aiam ſicut eſt nunc. omnes theologos col.primo. In ip̄o cōplacuit omnem plenitudinem diuinitatis habitare. Quarto qꝛ ſicut in illo tabernaculo fuerunt ſancta ſanctoꝝ collocata ut pʒ ex̄o. ultimo. Sic deus qui eſt ſanctus ſcōꝝ in xp̄i humanitate perfectiſſime habitauit co'.ſo. In quo ſunt omnes theſauri ſapie ⁊ ſcie abſconditi. Et īfra i ip̄o inhabitat omnis plenitudo deitatis corporaliter. Et ſic pʒ quomodo xp̄i humanitas conuenientiſſime dr̄ tabernaculum federis qꝛ in ea fuit facta confederatio ⁊ recōciliatio humani generis col.ſo. Delens qd̄ aduerſus nos erat chyrographus decreti qd̄ erat contrarium nobis. Et ip̄ʒ tulit de medio affigens illud cruci.

3m que ſitum Circa tertium eſt notandum ꝙ ꝓpheta non dicit a cōtrario in tabernaculo poſuit ſolem. lʒ dicere potuiſſet cum deitas habitauerit in humanitate. Gal.quarto. Miſit deus filium ſuū factum ex muliere. Quod clarius dictū fuiſſet quadrupliciter. Primo qꝛ in facto incarnationis miniſtratur deitas non ſubſtantificatur in humanitate. ſed ecōuerſo humanitas in deitate quaſi vt accidens in ſb̄o vt pʒ tertio ſniarum di.ja. Et ideo melius dr̄ humanitas in deitate q̄ econuerſo. ſicut melius dr̄ lux in ſole. q̄ ſol in luce. Secundo qꝛ duo coniunguntur quorū vnum excedit reliquum. Et melius ē dicere exceſſum in excedente q̄ ecōuerſo. Sicut meli⁹ dr̄ caput in corpore q̄ corpus i capite. Rō eſt qꝛ maius a minori cōtineri non poteſt vt celum a terra. Et qꝛ deitas in xp̄o excellit humanitatem in infinitum Ideo melius eſt dicere humanitas in diuinitate q̄ econuerſo. Tertio quādo duo coniunguntur quoꝝ vnum eſt preexiſtēs ⁊ aliud eſt adueniens melius dr̄ adueniens in preexiſtente q̄ econuerſo. Cum illud quod ineſt preſupponat illud cui ineſt ſed deitas preexiſtit humanitati xp̄i. Ergo ⁊c̄. Quarto qꝛ in hac vnione eſt cōſentire duos modos vel motus oppoſitos. vnū inclinationis ex parte dei. Alterū eleuationis ex parte humanitatis. qꝛ dicitur eleuata ⁊ aſſumpta. Et primus motus eſt deorſū. ⁊ ſecundus eſt ſurſū. Et qꝛ motus ſurſum videtur principalior. ſʒ ꝙ eſt ad meliorem terminum. Ideo ab ipſo fit denominatio ſicut a principali. Et qꝛ humana natura eſt aſſumpta ⁊ deus ē

incl'natus in hoīe. Ideo cōuenientius dr̄ humanitas in deitate. Et ideo bene dicit propheta. In ſole poſuit tabernaculū ſuū .i.hūanitas in deitate ſubſtantificauit.

Circa ſām partem iſtius articuli que agit de xp̄i natiuitate tacta eſt ſequit̄. Et ip̄e tanquā ſpōſus proce. de tha.ſuo. Tāguntᷣ tria.ſ. Primo qs fuit iſte thalamus. Secūdo qs fuit ſponſus. Tertio quomodo proceſſit de thalamo. Circa primū dr̄ ꝙ thalamus iſte fuit vter⁹ virginalis in quo dei fili⁹ libenter itrauit. ſʒ notādū ꝙ thalam⁹ debet hr̄e quatuor: ad hoc ꝙ qs ipm libēter ihabitet. Primū vt ſit firmiter hedificatus: qꝛ nullus libenter intrat domū ruinoſam. Et quāto maior tanto peius. Scōm vt ſit cōdecēter luminoſus: qꝛ in obſcuro nullus letatur. Tertiū vt ſit conuenienter mūdatus qꝛ nullus libēter cōtaminatᷣ. Amb. i.i ſmōe de aduentu dicit. Qd̄ ſuſceptur⁹ ſeniorem ſe domū mūdat. Quartū vt ſit honorabiliter ornatus: qꝛ dom⁹ vacua nō ſufficit ad recipiēdū nouū hoſpitē dignū honorē. Sed thalam⁹ beate virginis. primo fuit firmiter hedificat⁹: qꝛ ab origine ſua ita fuit in gr̄a confirmata: vt nec mortaliter: nec venialiter peccare potuit: vt ꝓ tanto dr̄: propixta p̄s. De⁹ in medio ei⁹ non commouebitᷣ: adiuuabit eam de⁹ mane diluculo: qꝛ ipſam ꝯfirmauit in ſue conceptionis exordio. Et iō non fuit periculū xp̄o intranti ſic ē aliis q in tali ingreſſu peccato moriunt̄ originali.p°.cori.xv. In Adā omnes moriuntᷣ. Secūdo fuit ſufficienter illuminat⁹: qꝛ cū fides ſit lumen aīe rationalis ip̄a fuit fide pleniſſima. Unū Augu. dr̄. Fide concepit fide ſuſcepit nō incredula ſermōnibꝰ angeli. Amb.ſuper Luc. Ut audiuit hoc Maria nō quaſi incredula de oraculo nec quaſi incerta de nūcio. ⁊ paruū infra Feſtina pre gaudio in montana perrexit. Ideo dixit helisabet Luc.pmo. Beata que credidiſti.qm̄ pficientᷣ ea que dicta ſūt tibi a dn̄o. Tertio fuit conuenienter mūdatus: qꝛ ab omni macula cuiuſcūqꝫ peccati: vt de ipſa dicatᷣ illud ſap.7. Candor ē lucis eterne ⁊ ſpectaculū ſine macula Can. 4°. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nō ē inte. Et ꝓ filio i aſſūptione hūane nature dicatᷣ. Nihil inquinatū in illam incurrit. Quarto fuit honorabiliter ornatus: qꝛ btā virgo nō ſolum fuit a peccato p̄ſeruata: ſed ēt donis ſpūalib⁹ adornata p̄s. Sanctificauit tabernaculū ſuū altiſſim⁹. Et ideo fili⁹ dei libenter ip̄m inhabitauit ⁊ ip̄m dilexit. p̄s. Dilexi decorē dom⁹ tue ⁊ locū habitationis glīe tue. Can.p° Lectulus nr̄ floribus ligna domoꝝ nr̄aꝝ cedrina. Et ꝙ xp̄s ip̄aꝫ libenter īhabitauerit pʒ ex duob⁹. P° qꝛ xp̄s incarnatiōs feſtinauit. quantū honeſte potuit. Et iō cū beata virgo.12. eēt annoꝝ angelo nūciante ip̄m cōcepit. Et ideo ꝙ cito beata virgo apta ad ꝯcipiendū fuit. xp̄s quātū valuit de potētia ordinata ad ip̄am venit. Secūdo qꝛ ſicut libēter ad ip̄am venit. ſic libentiſſime in ip̄ſam habitauit quadruplici rōne ad hoc cōcurrente. Prima qꝛ libēter qs inhabitat in domo ꝓpria. Nam Berzelai potius elegit manere in domo ꝓpria in pace q̄ in domo regia i pompa ⁊ gl̄ia regia pʒ 2.Re. 19. Ueni dicit dd̄ ad Berzelai. vt requieſcas ſecurus mecū in hieruſalē ⁊c̄. Et rn̄dit Obſecro vt reuertar ſeruus tuus ⁊ moriar in ciuitate mea ⁊ ſepeliar iuxta ſepulchrum patris mei ⁊ matris mee.

Secūdo quando domus ē pulchre depicta: qꝛ picture delectāt viſum ⁊ alliciunt ad habitādū ſicut varia opa tabernaculi determinabant ip̄m ne populus flueret ad ydolatriā pʒ ex̄o. vlt°. Tertiū quādo domus ē ſecreta. Nā mortales hoīes libenter hitant in locis tumultuoſis ⁊ ingetis. ſed ecōtra pʒ de iudith. iudith. viij. In ſuperioribus domus ſue fecit ſibi ſecretū hitaculū. Quarto quādo domus ē ſignata vn̄ ⁊ rex aſſuerus mādauit ſub pena vite vt niſi vocatus itraret thalamū regis. pʒ heſt̄. 4°. Sed ad ꝓpoſitū vter⁹ virgīs btē hūit iſtas ꝯditiones. P° qꝛ deo fuit appropriatus. qꝛ pma oīum mulierū deo caſtitatē vouit. vt dicere poſſʒ illud ꝓuerb. viij. Dn̄s poſſedit me in initio viarū ſuaꝝ. anteq̄ q̄cquā faceret a pri

Capto: ab eterno oꝛdinata ſuꝫ. Et ſol⁹ xp̄s
ipſam inhitauit. In cui⁹ figura ſolus pō-
tifex ſūmus in ſancta ſanctoꝝ ſemel in an
no intrabat pꝫ hebꝛ. ix. Scd̄o qꝛ miris
v̄tutib⁹ fuit decoꝛata: vt ꝓ ea dicat ſapi-
ens ſap̄. 7°. Om̄m hn̄s virtutē oīa ꝓſpici
ens. Tertio qꝛ ſecretiſſima fuit. Nā my
ſteriū incarnationis filij dei. nullus ſcire
potuit. donec per angelū reuelatū fuit io
ſeph. Math. p°. Joſeph filij dauid noli ti
mere accipe mariā cōiugē tuā. qd̄ enī in
ea natū eſt de ſpū ſancto ē. Quarto fuit
ſingulariſſima: qꝛ v̄go manēs integra: ⁊ ſi-
gillo v̄ginitatis ſaluo penitus xp̄m cōce-
pit ⁊ pepit. Et ideo bene dicit de ea. Ez.
44. Et cōuerti me ad viā poꝛte ſanctua
rij exterioꝛis que reſpiciebat ad oꝛiētem ⁊
erat clauſa. Et infra. Princepſqꝫ ipſe ſede
bat in ea. Et id̄ mirū ſi xp̄s: libenter ipꝫ
inhabitauit. Et ibidē plus alijs moꝛā tra
xit ſaltē per dies. 46. anteq̄ aīaretur ſm
Aug. 4. de tri. Hec aūt ſimul fuit caro. ⁊
aīata caro: ⁊ dei caro. ſꝫ Dama. in. 3°. ſnia
rum ſuaꝝ. Circa ſcd̄m. ſ. qs fuit ſpōſus
Et dī q dei filius: q fuit in vtero btē vir
ginis deſpōſatus. Nam deſpōſatio ē ſa-
cramēti cōiūctio iſta aūt copula verbi ad
naturā humanā ſacramētalis fuit. ſacr̄m
enī icarnatiōis eſt ſupremū ſacr̄m oīum
ſacramētoꝝ ad xp̄m ptinētiū iſta aūt deſ
pōſatio q̄druplititer declarat. Pꝛio
qꝛ ſicut ad ſacr̄m matrimonij pfidē reqri
tur ⁊ ſufficit mutuitas cōſenſus, expſſi ita
in xp̄i incarnatione nō fuit iſta vnio cōſu-
mata donec. b. vir. fuit cōſenſus expꝛeſſus
Luc. p°. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſecun
dū verbū tuū. Secūdo qꝛ ſicut ad ma
trimoniū requirit diſpitas oꝛtus. qꝛ non
poſſunt de iure matrimonio copulari niſi
diſtantes oꝛigie ſanguinis. vt pꝫ p grad⁹
⁊ lineas. Ita fuit hic. ſ. magna diſtantia
naturarū. qꝛ in nullo ſe habebāt: natura
diuīa. ⁊ hūana. Qd̄ admirās ꝓpheta dī.
pſa. Simul in vnum diues ⁊ pauper.

Tertio qꝛ ſicut matrimoniū eſt copu-
la indiſſolubilis. ma. 19. Itaqꝫ nō ſunt duo
ſed vna caro. qd̄ deus ergo cōiūxit. homo
non ſep... x. mat. 7°. Qui aūt dimiſerit
vxoꝛē. excepta cauſa foꝛnicatiōis facit eā
mechari. Ita hec copula eſt omnino in diſ
ſolubilis. qꝛ naturā quā deꝰ ſemel aſſūp
ſit nūq̄ dimiſit. ſm anſel. li. cur deus hō
xi. 33°. funiculi eius nō rūpent. qꝛ ſolūmō
ibi magnificus eſt dn̄s deus nr̄. Quar
to qꝛ ſicut matrimoniū ē cōiūctio pꝛinci-
palis. qꝛ ex ipſo depēdēt cetere neceſſitu-
dines gene. ij. Quāobꝛē relinquet hō prēꝫ
⁊ matrē ⁊ adherebit vxoꝛi ſue. Et erunt
duo i carne vna. ⁊ idē dicit ſaluatoꝛ mat.
19. Ita iſta copula fuit pꝛincipaliſſima in
ter oēs q̄ cogitari poſſunt ⁊ id̄. b. d. dic q
iſta vnio ē maxima ſuper oēs alias. excepta
vnione diuinarū pſonarū in reꝝ natura.
ſꝫ in diuinis pſonis ſm. xla. li. de tri. non
fit vnio ſꝫ vnitas. Et ita dei filius dicit
fuiſſe i vtero beate virginis taq̄ ſpōſus.
qꝛ nr̄e humanitati quaſi matrimonialiter
copulatus ⁊ coniūctus. Et notādū q
dei filius i vtero beate virginis fuit qua-
druplititer deſpōſatus. P°. cū. b. vir:
qꝛ ſm beatū Aug. ipa pꝛius fuit eius ſpō
ſa q̄ mater. qꝛ aīa deo grata. ſēp ē ei⁹ ſpon
ſa iuxta illud. Deſpōſabo te mihi ⁊c̄.

Et iſta deſponſatio fuit pfecta virgi-
nitas p ꝓpꝛiū ↄſenſuꝫ lu. pꝛio. Ecce an
cilla domini fiat mihi ⁊c̄. Secūdo cuꝫ
anima ſua ſanctiſſima ut patet. 3°. ſenten
tiaꝝ. qꝛ ut anima ratiōalis fuit vnita ver
bo. talis deſpōſatio fuit facta per conſen-
ſum. anime in inſtanti in quo fuit creata
cum plenitudine ſapie. qꝛ alterius perſo-
ne non videtur ſuffeciſſe conſenſuꝫ ad taꝫ
pfectum matrimoniū. Tertio cuꝫ ſua
mundiſſima carne. qꝛ non ſoluꝫ anima ſꝫ
etiam caro a verbo eſt aſſūpta. Jo. pꝛimo
verbum caro factum eſt. Et ad hoc ſuffe
cit conſenſus mentis. ſicut p ſolam volū
tatem coꝛpoꝛa martirum copulantur xp̄o

Quarto cum humanitate pfecta. qꝛ ſe-
cundū dam. li. de tri. ipſe aſſūpſit huma-
nitatem perfectam. que reſultat ex anima
⁊ coꝛpoꝛe. Et iſta deſponſatio non māſit
in triduo moꝛtis xp̄i. qꝛ tunc xp̄s non fuit
homo. vt pꝫ. 3. ſentētiaruꝫ. di. 7°. Sed re
parata fuit in reſurrectione. Et ideo. qꝛ xp̄s
fuit i virginis vtero matrimonialiter de

ſponſatus dicitur illo tempoꝛe fuiſſe ſpon
ſus. Circa tertium eſt notandum q ali
ter procedit de thalamo in nimicus ⁊ ali-
ter amicus. Pꝛimo enī de inimici no
ciua preſentia. thalamus conturbatur.

Secundo inimicus in thalamo plaga
tur. quia inſurgunt repēte habitatoꝛes cō
tra inimicum. Tertio de thalamo vio
lenter expellitur inimicus. qꝛ eius pꝛeſen-
tiā domeſtici ferre nō poſſūt ⁊c̄. Quar
to de thalamo malignanter egreditur frā
gens ⁊ diſſerpens quantū poteſt. Quī
to ex ingreſſu inimici thalamus macula-
tur Et iſtum modum ſeruant communi
ter egrediētes ex utero materno. Pꝛi
mo enim maternus vterus conturbatur.
qꝛ q̄ cito anima coꝛpoꝛi infunditur inci-
pit fetus matrem moleſtare. Secundo
ibi fetus percutitur plaga letali oꝛiginalis
culpe. Ita q ſi ibi moꝛeretur abſqꝫ dubio
eternaliter damnaretur. Tertio de vte
ro violenter expellitur. quia ſicut natura
per vim expulſiuam expellit nociua ⁊ ſu-
perflua Sic natura expellit fetum perfe-
ctum materni vteri nociuum ⁊ euomit.

Quarto quaſi malignanter egreditur
aperit enim violenter ⁊ frangit clauſtra
materna. Et ideo pꝛimogenitus in lege di
cebatur aperiens vuluam. quia materna
clauſtra cum ingenti preſſura diſſoluit.

Quinto egreſſus vituperatur. quia mu
lier in munda remanet ſeptem diebus
a conſoꝛtio viri. ⁊ ab ingreſſu intem-
plum. patet leui. xi. 12. Et puer vitu-
peratur labe peccati oꝛiginalis. Et ideo ip
ſum abhominantur. quia ipſum ſuper
omnia deteſtantur. ſed ſponſus oppoſito
modo ſe habet. Pꝛimo quia ex pꝛeſentia
ſponſi thalamus iocundatur Cant. pꝛi-
mo lectulus noſter floꝛidus. Secun-
do non ibi plagatur. ſed deoſculando io-
cundatur. Cant. pꝛimo Introduxit me
rex in cellaria ſua exultabimus: ⁊ letabi-
mur. inte. Tertio non expellitur.
ſed ingreditur ⁊ egreditur ad placitum.
Cant. ſecūdo Ne ſuſcitetis neqꝫ euigilare
faciatis dilectam donec ipſa velit.

Quarto manſuete in greditur ⁊ egredit
Judich. 12. Pꝛecepit cubiculariis ſuis vt
ſicut placeret illi ingrederet ⁊ egrederet.

Quinto egreſſus ei⁹ nō maculat nec tha
lamus eo remanet maculatus ſꝫ letus ⁊
iocundus. quia tota nuptiarum ſolempni
tas eſt ad hunc finem. thobie. 8. Ingreſſa
cubiculū repperit ſcilicet ſponſum ⁊ ſpon
ſam ſaluos ⁊ in columes ſecum pariter
doꝛmientes ⁊ reuerſa nunciauit bonum
nuncium. Et ſic chꝛiſtus dicitur bene ꝓ
ceſſiſſe ab vtero ſicut ſponſus de thala-
mo ſuo. Pꝛimo quia ſuum thalamū
non conturbauit quia beata virgo non
ſenſit doloꝛes ſic cetere mulieres ſꝫ. Ber.
xi. vit. Antequam parturiret peperit ma
ſculum. Secundo quia ibi plagatus
non fuit ſed omnem plenitudinem gratie
habuit. Ro. pꝛimo Qui pꝛedeſtinatus eſt
filius dei in virtute. ſm ſpiritum ſancti-
ficationis pꝛimo coꝛ. 15. Sicut in adam
omnes moꝛiuntur. Ita ⁊ in chꝛiſto om-
nes viuificantur. Tertio non fuit inde
violenter expulſus. ſed ſicut pꝛopꝛia volū
tate fuit incarnatus. ſic fuit natus ſm Au
gu. comparans eius natiuitatem ad moꝛ-
tem. Quarto qꝛ benigne ⁊ nō violēter ꝓ
ceſſit. qꝛ ſicut ſol trāſit p vitrū ſine violen
tia. ſic ⁊ xp̄s trāſiuit per vterum. beate vir
gis ſine violentia virginitatis. vnde can-
tat eccleſia. Et exiuit per clauſam poꝛtam
deus ⁊ homo. lux ⁊ vita. conditoꝛ mundi

Quinto non fuit ibi maculatus nec
thalamus dehoneſtatus ſed multipliciter
magnificatus ⁊ laudatus luc̄ ſecundo.
Annūtio vobis gaudium magnum quod
erit omni populo. quia natus eſt vobis
hodie ſaluatoꝛ qui eſt chꝛiſtus dominus
Et infra Et factum eſt cum angelo mul.
mil. cel. exe. lau. deum. ⁊ dī. Gloꝛia in
al. deo ⁊ in terra pax hominibus. ⁊c̄. 4⁹

Quartus articul⁹ qn̄ xp̄s fuit nat⁹ in articu.
quo ponūt quatuoꝛ pūcta. Pꝛimo de De an,
anno circa quē ponūt quatuoꝛ veritates no:
notabiles. Pꝛima q xp̄s fuit nat⁹ in. 6
mūdi etate. ſm Aug. 4. de tri. Pꝛima Pꝛia
etas mundi fuit ad Adam vſqꝫ ad noe. vera.

Secūda vſqꝫ ad Abraā. Tertia vſqꝫ
ad dd̄. Quarta vſqꝫ ad trāſmigrationē

babilonis. Quinta vsqȝ ad partū virginis: Sexta vero inchoata ē a partu virginis beate. & erit vsqȝ ad occultū tp̄is finem. Et sic pȝ ꝙ natiuitas xp̄i fuit principiū sexte etatis que consistit in homine decrepitari. Prima eīm hominis etas ē infantia. Secunda pueritia. Tertia adolescentia. Quarta iuuentus. Quinta senectus. Sexta senium vel decrepitas que vltima ē. Et ideo frequenter in scriptura dr̄ xp̄s natus in fine seculorū. Ephe. pmo fm̄ bonū placitū eius qđ ꝓposuit in eo in dispensatiōe plenitudinis temporuȝ instaurare oīa in xp̄o. que in celis & que in terris sunt. hebr. ix. Nunc aūt semel in cōsumatiōe seculoꝝ ad destructionē peccati per hostiā suam apparuit. i. per mortem. Et qꝛ xp̄s natus ē in. 6. etate. d. Augu. ꝙ xp̄s venit in tēpore mūdi inueterati. Et ꝓpterea qꝛ res non solet nouari nisi quādo ē inueterata. Et sic xp̄s qui venit ad renouādum mundū debuit nasci in mūdi senectute fm̄ ipsȝ. Et ideo rogabat sapiēs. d. eccl. xxxvi. Jnnoua signa & immuta mirabilia &c. Secunda qꝛ xp̄s fuit natus in. vi. millenario annoꝝ in mundi origine. qđ pȝ ex numeris veteris testamenti. Ex quo pȝ ꝙ sicut primus Adā fuit factus sexta die de terra imaculata: Jta secūdus adaȝ. i. xp̄s de beata v̄gine in. vi. seculo extitit natus: vt reparatio transgressiōis corresponderet in seculū quippe spaciū mille annorū ꝓpterea dr̄ fm̄ doctores. Tertia qꝛ xp̄s fuit natus in septia ebdomada annorum. ex quo fuit reuelatū mysteriū incarnationis & passionis danieli. pȝ dan. ix. Et ꝙ post septuaginta duas ebdomadas annorum fuerit sibi ꝓnūciata mors xp̄i. Et aūt fuit per quinqȝ ebdomadas. lȝ vltima nō sit cōpleta. Et ideo dicūt aliqui hystorie ꝙ ꝓpter hoc orta ē heresis herodianoꝝ qui dicebāt herodē eē xp̄m. qꝛ regnabat in iudea. tpe quo ꝓpheta ꝓnunciauit, xp̄m esse venturū Dan. ix. Jn quo notanē duo fȝ duos modos sibi cōtentos. Primuȝ ꝙ ann⁹ natiuitatis xp̄i i bethleē fuit ann⁹ quinquagesimus nūero in millenarijs & ebdomadibus q dicebaē ānus iubelei: vt patȝ Leuit. xxv. &c. Scđm ꝙ. vij. ebdomade que superiꝰ significāt septem dona spūs sancti. in qbus pcculiarissime xp̄s fuit nat⁹ di. ꝓpheta ysa. xi. Egredieē virga de radice yesse & flos de radice eius ascendet & requiescet sup eū do. Spūs sap. & īpi so. & consilie & fortitudinis & sci. & pie. & rep. euȝ spi. ti dn̄i. Quarta ꝙ xp̄s natus fuit. xiij. āno matris sue. quē cū cōcepisset āno. xij. necesse hūit ipm parere in. xiij. decursis. ix. mēsibus fm̄ Aug. Jn quo notatur ꝙ in tali etate erat beata agnes. qñ fuit ꝓ agnū desponsata. Jn qua btā v̄go fuit cū v̄gi. scām. Secūdo de mense vbi notantur quatuor varietates.

Prima ꝙ xp̄s natus ē in mē. c. x. fm̄ cōputationem hebreoꝝ: qui annum incipiūt a martio. exo. xij. Mēsis iste vobis ꝓncipiū mēsiū ꝓmus erit i mēsibus anni. Jn quo notaē ꝙ xp̄s fuit decē mensibus in vtero matris inclusus. Et sic in oībus mēsib⁹ āni preter Januariū & februariū vt verificaē illud sap. vij. Decē mēsiū tpe coagulatus sum in sanguine. Scđa ꝙ xp̄s nat⁹ ē in mēse. xij. fm̄ cōputationē latinoꝝ. qꝛ primus mēsis ē Januarius: vt pȝ in chalē. romanoꝝ & sic decēber ē. xij. mēsis. Jste aūt numerus cōtinet duplicatū septenarium. Et septenarius fm̄ Aug. sup gen. ad litam ē primus numerus perfectus ad denotandū ꝙ xp̄s natus ē in gemina perfectione. s. in summo gre & glie. vt dicit magister. 3. sniaꝝ. Tertia ꝙ xp̄s natus est in 4. tempore. s. in hyeme. Sunt. n. quatuor tēpora āni. s. ver: estas: autūnus: & hyems Ad denotandum ꝙ post numerū trinitatis sequiē quaternarius. i. post trinitateȝ psonarum sequitur. 4ª creatura. s. hō ꝑ quē multiplicatus ē numerus creaturaꝝ sicut post 4m nūerum pōt cōsequi numerando in infinitum vt pro his dicat propheta. ps. Sapientie eius non est numerus: & quia ista quarta creatura omniū inferioꝝ ē dignissima: & maxime cum verbū sibi eam vniuit admirās apos. di. hebr. j°. Tanto melior angelis effectus quāto differētius p̄illis nomen hereditauit. Cui. n. aliquando angelorum dixit filius meus es tu ego hodie genui te. Et iterum ego

ero illi in pa. & ipse e. m. in fi. Et si dicatur ꝙ illud tempus sic sterillissimū facit ad ꝓpositum qꝛ sterilitas terre significat. virginis integritatē & frigiditas extinctiōeȝ totalem concupiscentie. Quarta ꝙ xp̄s fuit natus in solstitio hiemali fm̄ Jsido. li. ethi. Licet nunc celebreē p. ix. dies post qꝛ reuertiē in. lzo. ānis p vnū diē fȝ astrologos. Ad denotādū ꝙ sic sol tūc ē i vltimo & īfimo signo. Jta xp̄s tulit carnē ī īfimo gre rōnabiliū phil. 2°. Semetipm exinani-
De die nuit formā serui accipiēs. Tertio de die. Et dī ꝙ natus fuit die dn̄ica fȝ Augu. 4. de trini. Et eadē die passus qua natus: qꝛ qñ feria. 3ª. ē dies anūciatiōis. illo āno in die dn̄ica coliē festū natiuitatis. que die consecratur quadruplici miraculo.

Pm fuit angelice creatiōis gen. p°. Dixit deus fiat lux & fcā ē lux. i. angelica natura fm̄ Aug. Scđm israhitice exultationis qñ. s. viderūt egiptios mortuos sup litus maris: & cecinerūt carmē. exo. 14. & 15. ca°. Nā fm̄ Beg. feria. 6. egressi erāt ī egipto: & die sabbati trāsierūt mare: vel die sabbati scā sunt hec duo. Tertium dn̄ice resurrectiōis: qꝛ die dn̄ico resurrexit xp̄s: vt testanē quatuor euāgeliste. nā passus fuit die veneris & 3ª. die resurrexit.

Quartū spūs scī missiōis. q̄ scā ē. 50 die a resurrectiōe inclusiue: vt pȝ act. p°. & 2°. caplis: q̄ miracula hn̄t attributiōes ad xp̄i natiuitatē. P°. qꝛ sicut angeli tali die fuerūt creati ita eadē die fuerūt letati. luc. ij°. Facta ē cuȝ angelo multitudo militie cel. exer. lau. dm̄. & di. Glia i excel. deo &c. Scđo qꝛ sicut filij israel letātes cecinerūt. Jta & pastores eadē die. Luc. vbi supra. Et reuersi sūt past. lau. & glo. dm̄ i o. q̄ au. & vi. si. di. ē ad illos. Tertio qꝛ sic̄ i resurrectiōe fuit reunita hūanitas deitati. Jta ipsa die vnita fuit hūanitas apparēs i carne. Quarto qꝛ sicut hac die missus fuit aplis spūssanctus. Jta & magis fȝ illos q dicūt ꝙ stella q̄ eis apparuit fuit spūssanctus: vt ꝓ oībus. di. ꝓpheta. ps. Hec dies quā fecit dn̄s exultemus & le. i
De hora ea. Quarto de hora. Et dī ꝙ media nocte Luc. 2°. Et pastores erāt in regiōe eadem vigilātes & custodiētes vigi. no. sup gre. suū. Et iō ēt multū solēnizāt illā horā hac nocte. Que hora inueniē q̄druplicit solēnizata in sacra scriptura. Primo in occisiōe ꝓmogenitoꝝ egypti exo. ii. Media nocte egrediar in egyptū & morieē oē ꝓmogenitū in terra egypti, a ꝓmogenito pharaonis q sedet in solio eius ad primogenitū ancille q ē ad molā. Scđo i scōrū patruȝ ꝯfessione. Nā sancti pīes surgebāt media nocte ad diuinā laudē. Et ideo pȝ ꝙ deus tali hora ꝓphetis loquebaē p°. re. 2. vbi vocauit de⁹ Samuelē quatuor vicibus. Jō dicit ꝓpheta ps. Media nocte surgebā ad ꝯfitendū tibi &c. Tertio in verbi diuini icarnatiōe. qꝛ tali hora verbū diuinū nr̄e carni in v̄ginis vtero ē incarnatū fm̄ illud sap. 18. Cū eīm quietum silentiū tenerēt oīa & nox in suo cursu mediū iter hēet oīpotens smo tuus dn̄e ī regalibus sedib⁹ venit. Quarto in iudicij ꝓnūciatiōe: qꝛ aliqui dicūt opinatiue ꝙ media nocte xp̄s ad iudicādū sit ventur⁹ fm̄ illud Mat. 25. Media aūt nocte clamor factus est &c. Et sic in nr̄o proposito Primo sicut ista hora fuerūt ꝓmogenita egyptioꝝ mortua. sic in xp̄i natiuitate oēs. sodomite fuerūt extincti vt testaē Hiero. Secūdo sicut ista hora sancti pīes laudabāt deū. sic ēt salubriter statuit matutinalē horā dn̄o psolui. Tertio sicut ista hora v̄bū diuinū nr̄e hūanitati fuit in vtero. btē vir. copulatum. Sic btā virgo nobis ipm ista hora ex sacratissimo ei⁹ edidit vtero. Quarto sicut ista hora: vt opiatur: suā maiestatē manifestabit cū potētia veniendi. sic nunc suā humanitatem ostēdit cum singularitate nascendi. Quin- 5. arti.
tus articulus vbi xp̄s fuit natus. Et assignantur quatuor loca Primum quantū ad regnum Et dicitur ꝙ in iudea vbi ioseph ascendit cum maria de galilea vt ibi christus nasceretur. ne forte alienigena putaretur cum esset verus iudeus secundȝ carnem. Scđo quantū ad ciuitatē: que fuit bethleeȝ ciuitas dd. Jdeo di. Luc. 2. Eo ꝙ eēt de domo & familia dd. Tertio quantū ad domū que fuit diuersoriū.

Quarto quantū ad locū: q̄ꝛ non habuit
reclinatoꝛiū ſꝫ p̄ſepiū. Primo d̄ regno
di᷑ Michee.v. Et tu bethleem effrata par
uula es ī millibus iuda ex te.n.egredie᷑ dux
q̄ ſit dn̄atoꝛ in iſrael. Scd̄o de ciuitate
di᷑ Luc.ſo. Ibant oēs vt ꝓfiterent̄ ſingu
li in ſuā ciuitatē. Aſcendit aūt ⁊ Joſeph
a galilea de ciuitate nazareth in iudeā ci
uitatem dd̄.que voca᷑ bethleem eo q̄ eēt
de domo ⁊ familia dd̄. Tertio de do
mo di᷑ Math.viij. Vulpes foueas hn̄t ⁊
volucres celi nidos fi.aūt ho.non hꝫ vbi
ca.ſuum reclinet. Quarto de loco dic᷑
mar.15. Et pducunt eū in golgata locum
qd̄ ē caluarie locus. Eſt tn̄ notandū ſm̄
diuerſos reſpectus q̄ xp̄s nomiātus eſt de
quadruplici ciuitate require in ſexto ſm̄ōe
:ſ.v̄bū caro factū eſt.⁊c̄.cōtemplatiōe.3ª.
6.arti. ⁊ ibi plene inuenies. Sextus articulus.
Formatur in eodē ſermone ſexto.ſ.in qua
tuoꝛ vltimis cōtēplationib⁹ vt tibi meli⁹
7.arti. videbit᷑ ad ꝓpoſitū ⁊c̄. Septius articu
lus eſt qb⁹ fuit nota. Et dr̄ q̄ quadrupli
ci genere pſonaꝝ. Primo hoibus.nā p eius
ortū tota natura hūana ē in ꝯparabil᷑ ſub
limata.q̄ꝛ a v̄bo aſſūpta vt pꝫ ſupra. Se
cundo angelis ad coꝝ.ſ.ruinā repandā.
Tertio oīb⁹ creaturis:q̄ꝛ ſicut ſꝫ Greg.
hō cū oibus creaturis participat ſic filius
dei oibus creaturis natus ē. Quarto di
uinis pſonis q̄ꝛ p xp̄m fuit fides trinitat̄
explicite declarata ⁊ ad ipm̄ finē vltimū
oꝛdinate reducta. R.ͦ p⁹ q factus ē deo pa
tri ex ſemine dd̄.ſm̄ carnem.qui predeſti
natus ē filius dei in v̄tute ſꝫ ſpūſ ſanctifi
cationis ⁊ ſic factus ē vt.d.cū apoſtolo pª
coꝛ.9 cͦ.oibus oīa factus ſū De iſto arti
8.arti. culo require ſupra. Octauus articulus
Ad quid xp̄s fuit natus. Et dī cōiter a ſā
ctis ⁊ doctoꝛib⁹ theologie q̄ ad recōciliā
dū genus hūanū dō q̄ꝛ ab ipſo p ī cōtinē
tiā diſceſſerat. Ad quā recōciliationē fa
ciēdā.xp̄s fuit legatus ſufficiēs duplici rō
ne. Pꝛīa q̄ꝛ inueterata inimicitia nō pōt
bene reduci niſi p cōtractū parētele ī qua
pax firmet᷑ ⁊ ſolidet᷑ Et q̄ꝛ diſcoꝛdia ma
xima erat.⁊ cōcoꝛdia tractanda erat inter
parentes: factū ē cōiugiū īter partes.ſ.hu
manitatis nr̄e q̄ fuit deſpōſata v̄bo diuino
Et q̄ꝛ hec copula ē oīo indiſſolubiliter ī ſe
parabilis.facta ē firma ⁊ ſtabilis pax inter
deū hoīeꝫ 2ª q̄ꝛ nullus ē ſufficiēs ad ponē
dū īter di coꝛdes cōcoꝛdiā ⁊ pacē.ſ.ſit nīſi
vtri⁹ ptis pticeps.ſꝫ ſi pticipat equalr̄ cū
āmbobus.tūc ſufficiēs eſt ⁊ idoneus Et q̄ꝛ
xp̄s fuit de gn̄ere diuino ſm̄ ſupioꝛē nām.
De gn̄ere hūano ſm̄ īferioꝛē. Ideo fuit
aptus ⁊ cōuenīēs mediatoꝛ. Jō dicit apo
ſtolus eph.2º.ipſe.n.eſt pax nr̄a q fec̄ vtra
qꝫ vnū.⁊ mediū parietē macerie ſoluens:
ſoluēs inimicitias in carne ſua q̄ꝛ ſicut la
pis angularis connectit vtrāqꝫ parietem
ita ipſe cōfederauit vtrāqꝫ nām in ſue na
tiuitatis ſacramēto. Iſta aūt cōfederatio
fuit facta in xp̄i ortu.quātū ad ortū in vte
ro beate virginis.qd̄ declarat ꝓpheta.p̄s.
d. Miſericoꝛdia ⁊ veritas obuiauerūt ſi
bi. Iu.⁊ p.o.ſunt veritas de.o.eſt ⁊ Iu.
de celo ꝓſpexit Ad cuius intelligētiā eſt
notādū.q̄ dd̄.hic deſcribit quatuoꝛ verita
tes quaſi quatuoꝛ aduocatos in litē gene
ris humani cū deo ſolēpniſſime cauſidicā
tes in curia ſūmi regis ſicut ſolet cauſidi
cari inter dn̄ꝫ ⁊ ſeruūꝫ in curia ipſius dn̄i
qn̄ dn̄s obicit ei crimen leſe maieſtatis.
Ita q̄ iuſticia ⁊ veritas erāt ex pte dei ho
minē ſeruū accuſantes. Miſicoꝛdia ⁊ pax
erāt ex pte hoīs.ipſū excuſātes. Et ſꝫ iſtos
quatuoꝛ aduocatos foꝛmātur hic quatuoꝛ
paſſus. Primus fuit v̄itatis di. Prim⁹
hō trāſgrediēdo p̄ceptū dn̄i ſui peccauit
moꝛtaliter cū oī poſteritate ſua Et ī eo q̄
fuit rebellis dō īcurrit crimē leſe maieſta
tis. Secūdus fuit Juſticie di.q. v̄itas di
cit ⁊ dn̄i q̄ totū gen⁹ hūanū peccauit moꝛ
talr̄ ⁊ īcurrit crimē leſe maieſtatis Et iō
iuſte amittit hereditatem ſuā tanq̄ contu
max. Et ſic debet puniri eternaliter.q̄ꝛ q̄n
to offenſus ſublimioꝛ tanto pena grauioꝛ
Et q̄ꝛ deus eſt ſūmū bonū ⁊ infinitū g̃c
⁊c̄. Tertius fuit miſericoꝛdie.di. Ois
pater naturaliter inclinatur ad miſerēdū
filijs.q̄ꝛ ſunt ymago eius.⁊ caro. Et cum
homo ſit ymago dei.⁊ ad ſimilitudinem
eius factus.geñ.pͦ faciamus hominē ad
ymaginē ⁊ ſimilitudinem nr̄am. g̃c deus

debet eius miſereri. Et tūc fuit ibi allega
ta humana infirmitas. Et ſic humanum
genus nō debet dāpnari Et ſi deus miſe
retur oīum.⁊ nihil odit eoꝝ q̄ fecit.ſingu
lariter homini penitēti debꝫ miſeri.q̄ꝛ ma
gis imitatur ipſum. Quartus fuit pa
cis.di. Nullus bonus pꝛinceps debet ci
uitatē ſuam dimittere diminutam ⁊ in p
fectam:cum ipſam poſſit pficere ⁊ integra
re. Et q̄ꝛ ſuperna ciuitas per ruinā ange
loꝛum diminuta fuit Idcirco deus q eſt
optimus pꝛinceps dꝫ eā ſm̄ exigentiā de
mentie re integrare perfectis ſpiritib⁹. Et
q̄ꝛ talis reparatio nō pōt fieri de. angelis
cum pace. Cum inter permanentes ⁊ ruē
tes angelos ſit impar voluntas. Idcirco
cōuenit vt homo reconcilie᷑ ⁊ ciuitas re
paretur. Ex iſtis quatuoꝛ arguentibus ⁊
ſibi apponētibus pependit cauſa in curia
ſummi regis per ānos quinqꝫ milia.q̄ꝛ iu
ſticia erat contra pacem.⁊ veritas contra
miſericoꝛdiā. Quā diſcenſionē aduertēs
diuina poteſtas.nō declinās ad dexterā
nec ad ſiniſtrā.miſit v̄bum ſuum in carnē
humanā ſm̄ illud ꝓphete.p̄s. Miſit ver
bum ſuum ⁊ ſanauit eos. In qua miſſiōe
iſte quatuoꝛ virtutes.conuenerunt in eo.
Et ſic fuit concluſio incepta in xp̄i incar
natione.⁊ terminata in eius paſſione. In
qua iſte virtutes ſibi inuicem occurrentes
oſculate ſunt.⁊ pacificate. vt dicit ꝓphe
25 ta miſericoꝛdia ⁊ veritas ⁊c̄. Ad cuius no
ticiam eſt notandū q̄ in myſterio in car
nationis conſiderant̄ due vniones ⁊ qua
tuoꝛ extrema. Pꝛima vnio eſt īter aīam ⁊
coꝛpus xp̄i ex quibus cōſtat eius humani
tas. Scd̄a eſt inter totam humanitatem
⁊ diuinitatem ex qbus conſtat xp̄s. Ulte
autē ſingulis extremoꝝ applicantur ſingu
le iſtaꝝ virtutum q̄ꝛ miſericoꝛdia applica
tur diuinitati.que ſe ita miſericoꝛditer in
clinauit ad vnionem creature De qua ꝓ
pheta.p̄s. Suauis dominus vniuerſis ⁊
miſerationes eius ſuper omnia opera ei⁹
Ueritas applicatur humanitati.q̄ꝛ v̄itas
eſt quedā manifeſtatio vnionis deitatis ⁊
humanitatis pͤ.Io.pͦ manus nr̄e cōtra
ctauerūt de v̄bo vite.⁊ vita manifeſtata ē
⁊ vidimus ⁊ teſtamur ⁊ annunciamus vo
bis vitā eternā que erat apud prēm ⁊ ap
paruit nobis. Juſticia applica᷑ aīe xp̄i.q̄ꝛ
moꝝ vt creata fuit iuſtificata ⁊ in iniuſticia
oꝛiginali nata ſm̄ illud. Yſ.56.cap.iuxta
eſt ſalus mea vt veniat ⁊ iuſticia mea. vt
reueletur Pax applicatur coꝛpoꝛi q̄ꝛ in
carne xp̄i pꝛimo fuit pax oīum ſenſuū per
ſtatū innocētie De quo ſtatu tulit xp̄s nō
poſſe peccare. Scd̄o fuit pax humani ge
neris conſumata ⁊ pfecta phil.2.ͦ factus
obediēs vſqꝫ ad moꝛtē moꝛtē aūt crucis pp
qd̄ ⁊ deus exaltauit illū ⁊ donauit illi no
mē qd̄ ē ſup oē nomē. Ad ꝓpoſitū miſe
ricoꝛdia ⁊ v̄itas obuiauerunt ſibi qn̄ dei
tas ⁊ humanitas fuerunt vnite Dicit̄ aūt
obuiari nō ꝓ ꝯtrariari ſꝫ ꝓ mutuo occur
ri ſic̄.di.apoſtolus hebꝛ.7. melchiſedech
rex ſalē ſacerdos dei ſūmi obuiauit Abra
he regreſſo a cede regū ⁊ benedixit ei. Iſta
autē cōiunctio di᷑ ꝓpꝛie obuiatio q̄ꝛ qn̄
due pſone vna cōſtituta in ſūmo ⁊ alia in
infimo nō poſſunt ſibi obuiare niſi infima
aſcendat ⁊ ſupꝛema deſcendat Et ſic fuit ī
ꝓpoſito vn̄ apo.phil.2.ͦ Semetipſuꝫ exi
naniuit foꝛmā ſerui accipiens. Ecce vnūꝫ
Et infra ꝓpter qd̄ ⁊ deus exaltauit illuꝫ
⁊ dedit illi.no.qd̄ ē ſup oē no. vt in noīe ieſu
oē genu flectatur Et ecce ſcd̄m. Et ſimili
ter iuſticia ⁊ pax oſculate ſunt.q̄ꝛ anima
chꝛiſti fuit infuſa ſuo coꝛpoꝛi ſicut iuſticia
paci ſunt dicta Et ſicut ex cōiunctione cō
uenientis cum conueniente ſequitur dele
ctatio vt patet in amicoꝛum delectatione
⁊ copulatione Ita ex cōiunctione diſcon
uenientis ſequit̄ cōtriſtatio ⁊ leſio Et q̄ꝛ
in cōiunctiōe aīarū nr̄aꝝ cū carne ſequit̄
leſio animarum. per peccatum oꝛiginale
ſignum eſt q̄ non eſt conueniens coniun
ctio quia ſequitur vulnus. Quando autē
iſte felix ſpūs fuit coꝛpoꝛi vnitus.nulla ſu
it talis leſio ſubſequta ſed mira delecta
tio inter puriſſimam carnem ⁊ beatiſſi
mum ſpiritum chꝛiſti. Et ideo iuſticia
⁊ pax oſculate ſunt. Can̄t.8. Quis mi
hi det te fratrem meum ſuggentem vbe
ra matris mee quia a deo vtrunque foꝛ
matum vt inueniam te foris ⁊ deoſcu

ler te. ⁊ iam nemo me deſpiciat. quia nul
lus habet hoc preuilegium Cum ceteras
vniones animaꝝ ⁊ corpoꝝ angeli deſpici
unt propter peccatum Iſtas tamen nulla
rationalis creatura deſpicere potuit. que
fuerunt multipliciter conſecrate. Sed po
teſt queri vtrū iſta fuerint ex eodem gñere.
vel ab codē principio. ſ. corpus ⁊ aia xp̄i
Et reſpondet ꝓpheta q̄ nō di. ſtatiꝫ ve
ritas de terra orta eſt. i. caro xp̄i originata
eſt de corpore terēno. b. vir. Et iuſticia de
celo ꝓſpexit. qſi. ſ. aia eius iuſtificata. fuit
de celo corpori infuſa Et notādū q̄ i iſta
generatione verbi corpus comperat terre
quadruplici ratione Primo q̄ ſicut cor
pus primi Ade fuit factū d̄ terra materia
liter ita corpus xp̄i fuit formatū de ꝟgine
ſubſtancialiter qui eſt ſecundus Adā pri-
mo cor. 15. Primus hō d̄ terra terrenus
ſecūdus hō de celo celeſtis. Scd̄o quia
ſic iſta terra nō erat i potētia naturali ad
talis corporis formationē: ſed tm̄ in potē-
tia obidiētiali vt de ea formaret corpus xp̄i qd̄
fieri potuit ſolū ꝟtute ſpūs ſcti Luc. p°.
Spūs ſcūs ſupveniet in te. ⁊ vir. al. ob. ti
bi. Tercio q̄ ſicut terra iſta nō fuit culta
vt inde formaret corpus Ade ſed ſine ali
qua p̄uia diſpoſitione fuit inde formatum
Ita fuit de corpore. b. vir ad formationē
corporis xp̄i Et q̄ deus cū ſit oīpotēs ta
liū diſpoſitionū nō indiget. Quarto q̄
ſicut corpus Ade de terra iſta p tēporꝫ ſuc
ceſſionē nō fuit formatū. ſed ſubito ꝟtute
diuina: ſic corpus xp̄i de. b. vir. nō fuit for
matū ſicut corpora alioꝝ: ſꝫ in inſtāti fuit
factus hō pfectus ſicut Adā lꝫ non ita ma-
gnus ſm dam̄. Et ſic vere dr̄ veritas de
terra orta ē. i. caro xp̄i de. b. vir. facta Df
aūt ꝟitas pp duo Primo quātū ad an-
gelicas apparitiōes diſtinguēdas Ange-
li. n aliqñ apparuerūt in ſimilitudine car
nis humane. nō tm̄ erat ꝟa caro humana
Et iō vt xp̄s verus hō oſtēderet caro ei⁹
veritas appellat. Scd̄o ad hereſes dia-
bolicas cōfundēdas. multi. n heretici po-
ſuerūt q̄ xp̄s nō habuit verā carnē ſꝫ fan
taſticā Et ad hoc cōfirmādū. caro eius in
ſcriptura vocat veritas. Sed qd ſibi vult
qd ſequitur Et iuſticia de celo ꝓſpexit. nō

dicit ꝓſpexit ſed ꝓceſſit. i. reſpexit Ceteri
enīꝫ hoīes hn̄t aīas de celo ſicut xp̄s: ſed
nullius aīa de celo ꝓſpexit. q̄ nullū hn̄t
intuitū. ſed quaſi in cecitatē in corporibus
introducuntur donec poſt magnuꝫ tēpus
ptrāſeat Et phs dicit q̄ quādo aia infun
dit eſt ſicut tabula raſa in qua nihil eſt de
pictū: ſꝫ aia xp̄i ſtatiꝫ vt fuit creata fuit be
ata vidēs intuitiue deitatē: vt pꝫ. 3°. ſniaꝝ
di. Et io de celo proſpexit. id eſt ab inſtan
ti ſue creationis deum vidit. Nonus
arti. Cuꝫ qbus xp̄us eſt natus: ⁊ dicit q̄ 9⁹ arti.
cū qnqꝫ generib⁹ pſonaꝝ. Prime pſo
ne fuerunt humane. ſ. Maria ⁊ Joſeph.
Luc. 2°. Et inuenerūt mariā ⁊ Joſeph.

Secūde fuerūt irratiōales. ſ. bos ⁊ aſi
nus: ⁊ ſic ad hanc natiuitatē ſolemnizādā
notant quatuor aīaꝫ pficientes. Pri-
mo notat puritas in matre incorruptibili
ter pariente. Secundo pietas in nutri-
tio infatigabiliter aſſiſtēte. Tertio ſim
plicitas in aſino ignorante. 4°. ſobrietas
in boue grauiter incedente: vel auſteritas
in aſino tollerāte: ⁊ maturitas i boue tar-
diter operante. Scd̄o fuernut perſone an
gelice: q̄ ſicut dicit Aug. ſup math. Suū
miniſteriū cura mīſeꝫ dn̄i exhibebat cuſto
dia angeloꝝ. ⁊ ideo querit ſup illo verbo
math. pri°. Inuenta eſt in vtero habens
de ſpiritu ſan. o. a qbus inuenta eſt: ⁊ re-
ſpōdet q̄ ab angelis obſeruātibus ⁊ cuſto
dientibus eā: ⁊ ſinglariter iſtud miniſteriū
credit impēſuꝫ in xp̄i natiuitate: vt angeli
huic partui miniſtrarēt loco miniſterij qd̄
ſolet exhiberi a mulieribus: ⁊ ſi dicat ibi
erat Joſeph. Reſpōdet q̄ ad viros non
pectat ſeruitiū tale. Tertio fuerunt ibi
pſone dānate: q̄ prope pmiſſi ſunt venire
demones. q̄ princeps mūdi hui⁹. ſ. diabo
lus in virginis cōceptiōe fuerat deluſus:
vt dicit Amb. Ideo partū ei⁹ ſemp habu
it ſuſpectuꝫ: ⁊ ideo nitebat ingr̄m poterat
inueſtigare q̄ ſcēt ⁊ vehemēter timebat euꝫ
Cui poſtea di. math. 8° Quid nob ⁊ tibi
Iheſu fili dei veniſti añ tēpus torq̄re nos
⁊ ēt docet dīna ſcriptura q̄ demōes cōue
niūt ad diuina myſteria ad que angeli cō
ueniūt. Job p°. Quadaꝫ aūt die cum ve-
niſſent filij dei vt aſtarēt coraꝫ dn̄o aſſuit

inter eos ēt ſathan. Quinto fuerūt etiā
ibi pſone diuine: q̄ ſicut tota trinitas xp̄ꝫ
incarnauit: ita ipuꝫ de vtero p̄ſentialiter
eduxit: pro eo q̄ eius egreſſio miraculoſa
fuit: q̄ p clauſtra virginea qd̄ fieri potuit
ſolū ꝟtute diuina. Nā vna obſtetrix fuit
que angelū creauit. ſ. pater Job 26. Ob-
ſtetricante manu eius eductus eſt coluber
tortuoſus. Alia carne velata ad inſtructa
fuit q̄. ſ. oīa fecit. ſ. fili⁹ q eſt ſapia pr̄is. de
qua ꝓpheta. ps. Oīa i ſapia feciſti. Jo. p°.
Oīa p ipſū facta ſunt. Tertia ꝟtualiter
opata fuit. ſ. ſpūs ſctūs luc. p°. virtus altiſ
ſimi obūbrabit tibi ideoqꝫ qd̄ naſcet ex te
ſa. vo. fi. dei. Quā aſſotiationē deſcribens
ꝓpheta. ps. di. Tecū principiū in die ꝟtu
tis tue in ſpl. ſan. ex vte an. lu. ge. te. Ad eu
ius declarationē eſt notādū q̄ nō pñt eſſe
ꝟba ꝓphete loquētis ad aliquē. q̄ preter
trinitatē nihil fuit añ luciferꝫ Et p ꝯñs añ
luciferꝫ nullū gñerare potuit Oportet g°
q̄ ſint ꝟba dei patris loquētis ad filiuꝫ q
ſolus genitus eſt añ luciferꝫ. Hoc ſuppoſi
to ponūtur duo notabilia ad huius dicti
declarationē. Primū q̄ ſicut i grammatica
libus ponunt tres pſone quaꝝ pma loq-
tur de ſe ipſa ſic i diuinis pma pſona. ſ. pr̄
loqtur de ſe ipſa. p eo q̄ ipſa dr̄ eſſe a ſe ⁊
a ſe hꝫ qcqd hꝫ ſꝫ Aug. 15. de tri. Scd̄a
ē ad quā loqt pſona Et ſic i diuinis. 2ª.
ē pſona pſona filij ad quā loqtur pma. q̄
pr̄ dicēdo ꝟbū pducit ipſuꝫ ꝟbū. ſ. filiū
ſꝫ Au. ſup. Jo. Tertia ē d̄ q̄ fit ſmo. i. d̄
q̄ prima pſona loqt ad terciā Et iſta tertia
dr̄ ſpūs ſctūs. q̄ pr̄ ⁊ filius ipſuꝫ ſpirant.
cōcorditer p vnā viꝫ ſpiratiuā. ſ. p amorē.
Et ſic pſone i diuinis ſignificant p noīa.
q̄ p illud ꝓ nomē ego. qd̄ ē pſone pme ſi
gnificat. pr̄. Et p illud ꝓ noīe tu. qd̄ eſt
ſcd̄e ſignificat filius. Et p illud ꝓnomen
ille qd̄ eſt tertie ſignificat ſpūs ſctūs. De
pmo ꝓnoīe. ſ. ego dr̄ yſ. vult Ego q alios
parere facio ipſe nō pariā dicit dn̄s Ego
q gñeratōeꝫ cūctis tribuo ſterilis ero. De
ſcd̄o. ſ. tu mat. p°. Tu es filius meus dile-
ctus in te mihi ꝯplacui heb. p°. Tu in pn
cipio dn̄e terrā fundaſti Et opa manuuꝫ
tuarum ſunt celi. De tertio. ſ. ille. Jo. 16.
Ille arguet mūdū de peccō. ⁊ de iuſticia

⁊ de iudicio Et infra ille me clarificabit q̄
de meo accipiet ⁊ annūciabit vobis. Et pa
rū ſupra. Cū aūt venerit ille ſpūs verita
tis docebit vos oēm ꝟitatē. Scd̄m nota
bile. q̄ ꝓnomē quadrupli accipit i ſacra
ſcriptura. Aliqñ p diuina eſſentia. q̄ eſt
oīum finalis cā. ⁊ effectiua Et ſic accipitur
apōc. p°. Ego ſū alpha. ⁊. o. pncipiū ⁊ fi-
nis. Aliqñ a ꝓprietate pſone patris q̄
ipſe ē origo totius deitatis ſm. dio. de. di.
no. ca°. 2°. Aliqñ p pſona ꝟbi. Jo. p°. Oīa
p ipſuꝫ facta ſunt Et i ps. pncipiū ꝟboꝝ
tuoꝝ ꝟitas. Jo. 8. Principiū q ⁊ loquor
vobis. Aliqñ p ꝓprietate ⁊ p pſona ſpūs
ſcti q̄ ei⁹ pncipiū ē volūtas p quā deus
oīa creauit apōc. 4. pp volūtatē tuā erāt
⁊ creata ſunt Et ſic pōt itelligi illud geñ.
p°. In pncipio creauit deus celū ⁊ terraꝫ.
q̄ Augu. exponens illud R°. p. L°. Ex
ipo ⁊ p ipſuꝫ ⁊ in ipo vltimū applicat ſpi-
ritui ſctō Sic ēt pōt itelligi illud. Jo. p°.
In principio erat ꝟbū. q̄ ſicut ꝟbū ꝓcedit
a pr̄e ita manet in ſpū ſctō Et p pſona pa
tris pōt itelligi illud ꝓuerb. 8. dn̄s poſſe
dit me in initio viaꝝ ſuaꝝ anteq̄ qcquaꝫ
faceret a pncipio vbi ſapia icreata loqtur
q̄ ante nullo pncipio eſt niſi a pr̄e Et ſm
iſtas acceptiōes diuerſimode pōt itelligi
applicādo a ſcd̄aꝫ pſonā q̄ ē ꝟbū Iſtis vi
ſis ad iſtius dicti declarationē ē notādum
ſm Aug. ſup geñ. ad lraꝫ. circa pncipiuꝫ
q̄ ꝟba diuine ſcripture. pñt quadrupli-
ter exponi Primo qdē ſm dictū hyſtori-
cū. Scd̄o ſm allegoricū. Tertio ſꝫ tro
pologicū. Quarto ſꝫ anagogicū. Quā-
tū ad pmū q ē litteralis illud ꝟbum pōt qua
drupli itelligi. ſ. In die ꝟtutiſ tue Primo ac
cipiēdo p die dīne eternitatiſ ſic accipit. ps
o. Ego hodie genui te. Scd̄o p die creati
onis mūdi de quo geñ. p°. Factū ē veſpe
⁊ mane dies vnus Tertio p die icarna
tiōis de quo Gal. 4 At vbi venit pleni
tudo tpis miſit ds filiū ſuū factū ex muli
re. Quarto p die natiuitatiſ. Yſ. 9. Par
uulus natus ē nobis ⁊ fili⁹ datus ē nobis
In hiis. n. quatuor dieb⁹ fuit dīna ꝟtus
nobis oſtēſa Et iō dr̄. die ꝟtutiſ tue accipiē
do diē eternitatiſ in quo ꝓpheta duo tacit
q̄ p° introducit ſactꝫ eterne ꝓceſſionis Scd̄o

introducit facit in eterne gl'iatiõis. Quãtũ ad primũ dicit Tecũ pricipiũ i die vir.tu. in ſpl.ſan. Dicit.n. ỽtuſ ỽbi ſup oĩa dicla rat' i pceſſiõe ſpũs ſcti.q2 iſinita ỽtus re q̄rit' ad pducẽdũ. pſonã iſinitã qualis eſt ſpũſſcũs reſpectu cui' oĩa opa ỽbi ſũt q̃ſi nihil. Et q2 ỽbũ nõ ſolũ pducit. ſpm̃ ſctũ. ſ3 cũ ipſo pr̃e q̃ ẽ p̃nci^{m} oĩuz. Jõ dicit ad ỽbũ: tecũ p̃nci^{m} i die ỽ.tue. Q2 tñ ex ſcri ptura diuĩa relucẽt ſcõꝝ pfectiões eter ne i ỽbo ſicut i q̃dã ſpeculo. Et pr̃ cũ ỽbo ꝯcurrũt ad pductionẽ ſpũſſcti. Jõ dĩ in ſplẽdorib' ſcõꝝ. Enãrũ ad 3^{m}.l.eterne gl'ia tiõis myſt^{m} cũ dĩ. Ex vtero añ luci.ge.te. dĩ q ex vtero nat' ẽ fili':q2 ñ creat' ð no uo vel de nihilo. S3 gẽit' ð ſb̃a pr̃is etn̄ naſr. Põt tñ itelligi p vteꝝ ſb̃a diuia: q2 ipſa ẽ oĩuz diuiaꝝ pfectionũ ꝯtentiua. Et iteꝝ dĩ Añ luciſeꝝ ge.te.q2 lucifer ſu it pduct' i p̃n" tpis. Et dei fili' ab eter no. ſicut dĩ puerb. 8. Dñs poſſedit me ini tio viaruz ſuaꝝ añq̃ q̃cq̃ faceret a p̃n°. Et dĩ. ibidẽ ſapia diuia. Ab eterno ordia ta ſu3. Et hoc de p° dic.ſ. diuiſe eternitaſ. Scdõ accipiẽdo diẽ p die creatiõis mun di in q̃ fuit p° magnificata ad extra iſinita ỽtus ỽbi.p qð ſũt oĩa ð nihilo ſcã. Jo.p°. Oĩa p ip3 ſcã ſũt. ⁊ ſine ipo ſctũ ẽ nihil: vt ſic ei dicat'. Tecũ princi^{m} in die vir.tue. Accipiẽdo princi^{m} p ipſa deitate q̃ ẽ ĩme diate i pſona ỽbi cũ ppꝛietate. Et iõ dĩ. Tecũ p̃ncip^{m} in die ỽtuſ ỽbi ⁊ nõ ſolu3 p ppꝛietates: ſ3 p deitatẽ cõem trib' pſo nis p:oducet omĩa. q̃ſi dicat ei pr̃ nõ tu ſolus creaſti oĩa i die ỽtuſ tue. imo fuit tecũ p̃ncip^{m} p qð tres pſõe creauerũt oĩa Seq' i ſplẽdorib' ſcõꝝ:q2 pria maĩfeſta' ỽtuſ ỽbi cũ p̃nci° diuinitaſ fuit i ſplẽdo rib' ſcõꝝ añ luciſeꝝ q̃s creauit. p° ante oĩa ſplẽdidos ỽtute ⁊ ſapia ſupnãli. Et q2 lucifer ſup oẽs ãgelos fuit a prin°. luci fer dr' ⁊ fact' ẽ forte q̃s credẽt ip3 ỽbo i claritate fuiſſe mirificũ addr' ex vtero ⁊c̃. In q̃ notãt' duo pꝛiuilla ỽbi diuĩ vltra luciſeꝝ. P^{m} q2 lucifer fuit ð nihilo crea tus: ⁊ ỽbũ dĩ.ſ. fili' ex ſb̃a pr̃is genit'. Jõ dĩ ex vtero.i.ð ſb̃a pr̃ẽ nõ mĩor. 2^{m} q2 lu cifer nõ hũit nec fuit ad tãtã claritatẽ ſbli mat' i iſinitũ ſicut ỽbũ dĩ Jõ dĩ añ.l.p' q̃ lucifer gẽui te: l3 opatio nulla ſit. ſ3 ac cipi° añ ſ3 ordinẽ pfectiõis. 3° accip° diẽ p die icarnatiõis: vt p ea dicat' a pr̃e xp̃i filio. Tecũ prin^{m} ⁊c̃. Dicit.n. ỽtutis icar natiõis fuit maioꝛ q̃ dies creatiõis mũdi q2 q̃to diſtãtia ẽ maioꝛ tãto ỽt' ei' ꝯiun gẽs ẽ pfectioꝛ. Nõc ãt magis diſtat nã di uia a creatura i iſinitũ q̃ nã creata a nihi lo. Et iõ magis maĩfeſta fuit dĩ ỽt' qñ nã hũana fuit ad celſitudinẽ deitaſ eleuata p aſſũptionẽ carnis. q̃ qñ nã creata fuit de ducta ð nihilo ad eẽ p creatiõe3. Et q2 h° ñ potuit fieri niſi ſpẽali opatiõe di. eũm gl'ia Luc.p°. Spũſſcũs ſupueniet ite ⁊ ỽ.a. obũ.ti. Jõ dĩ filio. Tecũ prin^{m} i die vir. tue. Et q2 i tali aſſũptiõe aĩa q̃ fuit a ỽbo aſſũpta fuit vltiatẽ gl'ificata. Ideo iſta aſſũptio fuit i ſplẽdorib' ſcõꝝ ſcã radijs illuſtrãtib' xp̃i aĩas. ſicut ſcĩ i pria illuſtrã tur. Et q2 tãtã claritatẽ ñ hũit xp̃s a ſe. iõ ſeq' Ex vtero añ lu.ge.te. Et addit añ lu ciſeꝝ: q2 pr̃ ñ ſolũ itelligibi'r ſ3 ỽitatẽ: ſ3 ẽt ſ3 hũanitatẽ: q2 aĩa xp̃i fuit creata ſplẽ didioꝛ q̃ nã luciferi quãtũ ad gr̃a3 i ſplẽ dorib' ſcõꝝ. Quarto accipiẽdo diẽ p die natiuitaſ vt p ea dicat' ei' hũanitati Tecũ prin^{m} i die vir.tue: q2 i xp̃o oĩm deitas q̃ ꝯiũcta fuerat hũanitati. b. vir. cũ ipa fuit oꝛta de. b. ỽ. vtero ſibi dicat' Tecũ prin^{m} .i.cũ hũanitate ỽbi deitas ẽ i die ỽtuſ tue. Dĩ ãt dies natiuitaſ xp̃i dies ỽtutis ỽbi q2 miraculu3 ſue potẽtie oſtdit qñ clauſo vtero ſine leſiõe pceſſit. Et q2 iſta die vir tus ei' fuit maĩfeſtata oĩb' ſtella ip3 p̃nũ ciãte magis q veneſt iz. dic. Et tũc ſeq' i ſplẽdorib' ſcõꝝ:q2 i ſplẽdorib' ſcõꝝ an geloꝝ laudãtiũ ⁊ dicẽtiu3. Glia i excelſis deo ⁊c̃. Hec dies fuit ſolẽnizata. Luc.2°. Reuerſi ſũt paſtores laudãtes ⁊ gl'ificãtes dñm. Et q2 poſ3 dici q nat' ẽẽt ſilt' hoĩs. Jõ ip3 ꝯiũct pr̃ dauit. Ex vtero a.lu.ge. te. applicãdo ad eũ hũanitatẽ: q2 ille hõ q fuit natus de vtero. b. vir. ſm̃ humanita tẽ pferebat' lucifero ẽt ſi permanſiſſ3 i ſuo principatu. Et hec ſufficiant quantum ad ſenſum lr̃alem. quantum ad ſenſum alle goꝛicum pñt applicari hec ỽba ad. b. ṽgĩm

vir.: vt ei dicat' p die cõceptionis ſue i qua fuit ſibi data gratia ⁊ virtus gl'iatiua a ſpũ ſancto ſm̃ Dañ. Tecum pꝛicipium i die vir. tue: q2 non ſolu3 ipa: ſed ſpũſſanct' cum ea xp̃m gl'iauit: q2 cum ea concurrit ſpũſſanctus ad corporis xp̃i generatione3. Iſta autẽ conceptio fuit facta in ſplẽdori bus ſanctoꝝ dum in xp̃i cõceptione fuit. Scdõ ſanctificata. ⁊ donis ſpũſſancti ve lud ſanctoꝝ ſplendoribus nouiter illuſtra ta Luc. p°. Spũſſanctus ſupueniet in te ⁊ virtus altiſſimi obũbrabit tibi. Et q2 ma ter. dñi fuit de ſterili matre nata ỽtute di uina. Ideo ſequit' ex vtero añ luciferum ge.te. Quia ẽt eius gr̃a fuit maioꝛ q̃ luci feri: q2 ad maioꝛẽ ⁊ felicioꝛẽ gl'iam fuerat pordinata. Quantũ ad ſenſum tropologi cum q eſt moralis pñt iſta verba referri ad aĩam pro illo die quo ſe conuertit ad deum. Cum enim ppꝛia virtute non poſ ſit reſurgere niſi diuina gr̃a adiuuetur Jõ ⁊ dĩ Tecum pꝛincipiũ in dĩ. vir. ſ. i. cõuer ſionis virtuoſe ad deum. Et q2 in pfecta conuerſione aĩa per gr̃e infuſione3 ſancti ficatur. ⁊ donis ſpũſſancti dotat'. Jõ ſeq' tur in ſplen.ſan. Et q2 ex tali conuerſione efficit' dei filia adoptiua per gr̃am Ro.8 Accepiſtis ſpm̃ adoptionis filioꝝ in quo clamamus Abba pater. Et ideo ſibi dici tur ex vtero ante luc.ge.te. Ex vtero non diuine nature ſed gr̃e diuine vel clemẽtie Et q2 talis aĩa eſt magis accepta q̃ luci fer cũ fuerit i puris naturalib' creata Et q2 tunc fuit ſine gratia. Ideo ſibi dicitur. ante luciferum nata. Quantu3 ad ſenſu3 anagogicum accipiendo diem pro die vl timo gl'ificationis xp̃i cum tradiderit re gnum deo ⁊ patri. p° cor. xv. Poſt diem iudicij de quo Yſ. 60. Non erit tibi am plius ſol ad lucendum pro die neq3 ſplen doꝛ lune illuminabit te Ideo dicit ðs pr̃ ad xp̃m Tecum pꝛincipium in die vir.tue. Tunc enim omnes virtutes xp̃i erunt cõ ſumate. Et tunc erit deitas que eſt princi pium coniuncta cum humanitate xp̃i ad perficiendũ ſanctoꝝ felicitatẽ iterius ⁊ ex terius vt interius beatificent in eius ſacti ditate: ⁊ exterius in eius humanitate. Jõ dicitur Tecum pꝛincipium ſcðm q xp̃us Jo.x. Ingredietur ⁊ egredietur ⁊ paſcua inueniet. Et illud tunc erit in ſplendorib' ſanctorum. quia a xp̃i deitate procedent ad ſingulos ſanctos ſinguli radij eorum animas felicitãtes ⁊ illuſtrantes. Et quia beata virgo de cuius vtero xp̃s proceſſit erit xp̃o ſumme pꝛoxima. Ideo eius com memorat deus pater d. Ex vtero ante luci ferum genui te. quaſi inducens filium ad ipſum iuxta ſe collocandam. quia iuxta xp̃i preceptum tunc erit ſcðm humanita tem ſuper omnem creaturam dignioꝛ q̃ fuiſſet patri principatus luciferi ſi perma ſiſſet quanto eius anima beatioꝛ. Ideo di cit ante luciferum. Dico ergo iſtis p̃miſ ſis q xp̃i natiuitas fuit naturalis ⁊ ſuper naturalis. Naturalis quantum ad om nia in quibus beata virgo fuit operata vt eſſet mater vera. Supernaturalis ve ro quo ad ſupernaturalia facta ỽtute ſpi ritusſancti. Et quia in eius natiuitate in materno fetu non fuit naturalis emiſſio: q2 ſpũſſanctus coꝛpus xp̃i de vtero per coꝛpus integrum ſupernaturaliter extra xit. ideo ſupernaturalis fuit. Argumenta ỽbo ſcã in prin° pcedũt vijs ſuis quãtũ ad diuerſas natiuitates referẽdo. Cui' nati uitatis gratia ad gloꝛiã nos perdu. Amẽ.

¶ In feſto beati ſtephani: ſmo pꝛimus.

Ecce ego mitto ad vos. pphetas ⁊ ſapiẽtes Mat. xxiij. c°. Iſtõ ỽbũ ad laudẽ bti ſtephani pꝛtho martyris ſumit'. q2 in ipſo martyrij ſollẽ nitas a xp̃o dño ſimplr' declarat'. Q2 eni3 in ſollẽnitate martyrij iuenit'.ſ. Sũma benignitas ex pte dei martyres mittẽtis. Eõ pmittit'. Ecce ego mitto vobis.ſ. ad inſtruẽdũ ⁊c̃. Nimia crudelitas ex pte ppetrãtiũ martirij iterficiẽtis. iõ ſeqtur. Ex il lis occidetis ⁊c̃. Quia igit' ỽbũ ppoſi tũ in q̃ ſollẽnitas martirij declarat'. Ad laudẽ ipſi' pꝛthomartiris ẽ aſſũptu3. Jõ de martirio gn̄aliter. Et ð iſtius martiri ſpẽaliter ẽ dicendum. De quo ſunt. iz. articuli declarandi. Q2uorum.

Pꝛimus ẽ. Quid ẽ martiriũ. Dĩ ãt martiriũ a moꝛte. q̃ſi qs moꝛit' p deo. ſicut ipſe p p̃mus articu.

nobis mori dignatus ē. Ad iſtud autē martiriū quatuor requirunt̄. P°ſ. Certa cā p̄ q̄ moriat̄ .ſ. p̄ iuſticia nō p̄ culpa p̄pria. iō di. b. pe. in canonica ſua. Si qd patimur p̄ iuſticia eritis. Nā ſi p̄ culpa ſua qs morit̄. nō ē martir. Scdo intentio recta. vt nō ꝓpter aliquā rē tpalē vel mūdanā mortē ſubſtineat iniuſte. ſ3 pp vitam eternā. F Terti° volūtas nō coacta vt ſpōte ⁊ nō inuitus moriat̄. q2 nō ex triſtitia. aut ex neceſſitate ē meritū ſm apo^m ⁊c. Quarto pſona diſtincta. vt ſeipſuȝ nō interficiat. q2 tales ſm Aug. ſūt ſcelerato2es homicide. P2°o pp defectū p^e conditiōis. nō fuit martir moyſes q2 mortuus fuit p̄ culpa ſua. eo q2 fuerat tranſgreſſus mandatū dñi ad aquas ꝯtradictiōis. vt habet̄. p°. deutro. Scdō pp ſm nō fuit martir Judas machabe⁹. q2 pp hūanam vereciidiā fugiēdā nolēs bellū fugere fuit interfectus vt legit̄ in ij°. machabeorum.

Tertio pp 3^m nō fuit martir oias ſūmus pōtifex. q2 ierijt in victus. vt habet̄ ibidē. Quarto pp rp̄m nō fuit martir Joſias. q ſeipſuȝ i pſequētes legē dei pcipitauit. vt legit̄ ii machabeoꝝ. ix. c°. Jſtas quatuor ꝯditiōes hūit martiriū btī ſteph. .ſ. Certā cām. q2 pp fidem xp̄i. Intētionē rectā. q2 nō pp aliquā rē tpalem. ſ3 pp vitā eternā. Volūtatē nō coactā : q2 grat̄ ſe hoſtibus fidei igerebat. Hūit pſonā diſtictā q2 nō a ſe ſ3 a iudeis fuit lapidat⁹ ⁊c.

2⁹ art. Secūdus articulus ē. Quot ſūt martirij gnā. Et ponunt̄ eē quatuor. Quorū. P^m ē. Cuius paſſio redūdat in corpe. ⁊ aīa ſicut fuit martiriū dñi nr̄i ieſu xp̄i: Cuius cruciatus dr̄ magis fuiſſe i carne q̄ in mēte. Jō dr̄ trenoꝝ. i. c°. Videte ſi ē dolor ſilis ⁊c. q2 l3 multi martires plus paſſi fuerunt in carne tamen dolor anime omnes alios tranſcēdebant. B Secunduȝ ē Cui⁹ paſſio pcipue ē in aīa. ſicut fuit martiriū v̄gis cui⁹ aīaȝ gladius paſſiōis x^i p trāſiuit. iō fuit maius martiriū q̄ alicui⁹ poſt martiriū xp̄i. in quārū dolor ſubiectū nobili⁹ penetrauit. de quo martirio Simeon ꝓphetauit. di. Ecce poſitus ē hic in ruinā ⁊c. Et tuā aīam ⁊c. Tertiū ē. Cui⁹ paſſio ē cruciās ſolū corpus. ſicut fuit martiriū. b. ſtephani cui⁹ aīa exiſte iocūda ī dc viſiōe celeſtiū corpus ei⁹ fuit lapidatum: vt habetur vbi ſupra. In hac martirij ſpē btūs ſte. dr̄ oēs alios martires pceſſiſſe.

Quartū ē. Cuius paſſio nō ē corp⁹ occidens. aut aīam corpe ſepans. ſ3 p̄ continuā carnis mortificatōȝ xp̄o crucifigēs iuxta illō apo^i di. Xp̄o ꝯfixus ſuȝ cruci. Et ſ° martirio. b. Jo. euāgeliſta fuit martirizatus. dicente ei dño in euāgelio. Et Jacobo frī ſuo. Calicē qdē meū bibetis ⁊c. Quē calicē ſolitus erat paſſionē appellare. Vñ Greg. martiriū ſpūm vocat. De ſ° martirio ſolitus ē loq in euange. di. Qui vult venire poſt me. Tertius articul⁹ ē 3⁹ art. Quot ſūt martirij gradus. Inueniūt̄ eē quatuor. Prim⁹ ē ꝓprie īfantiū q in odiū fidei occidunt̄ ſine ꝓpria voluntate ſicut fuit martiriū inocentiū de qb⁹ dr̄ in Math. ⁊ in apoc. dr̄. Vidi ſub altare dei ⁊c. ⁊ ſeqtur date ſunt illis ſtole albe. Secundus ē ꝓprius īfirmoꝝ. qui nō pñt fugere mortē quā vitarēt libēter. vbi deū mortaliter offenderēt. ⁊ tūc ꝑus eligūt morteȝ q̄ talē vitā malā hoc ē q̄ peccare mortaliter. vt habet̄ de eleazaro. ⁊. machabeorū q magis glioſam mortē q̄ odibilē vitā in trāſgreſſiōe diuine legis elegit. Et de ſuſanna in daniele ⁊c. de q gradu dñs in euāgelio loqbat̄ di. Cū pſequent̄ vos in vna ciuitate fugite in aliā loquēs de debilibus ⁊ īfirmis. Tertius ē ꝓprius pfectoꝝ. qui mortē nō fugiūt. ſ3 expectāt. quāuis fugere poſſent. ſicut Jacob⁹ expectauit pſecutionē herodis. volēs deſcēdere. donec fuit īcrēptus ab eis. ⁊ ita fuit Petrus. vbi p angelū de carcere fuiſſet liberatus ⁊c. Quartus ē ꝓprius pfectiſſimoꝝ. qui nō ſolū mortē nō fugiūt. imo eā inſecūtur. ſicut Paul⁹ agabo ꝓphete reſpōdit. Tibi pdicēti pſecutionē in hierlm futurā di. q2 nō ſolum alligari ſ3 mori in hierlm patus erat: ⁊ nō potuit detineri a fribus: ſicut clare appet in act. Jſtū gradū hūit. b. ſteph. cum eſſet ordinatus ⁊ deputatus ad cuſtodiam ⁊ eruditionem viduarum: vltro ingeſſit ſe ad pugnandum

cū fidē perſequētibus ibidem patet.

4. art. Quartus articulus eſt. Pro quibus reb⁹ eſt martyriū ſubſtinendū. Et dicit̄. q2 pro quatuor rebus .ſ. Primo pro dō vt eius fides nullatenus abnegetur: ſ3 defendatur ſicut b. ſte. xp̄i fidē iudeis pugnātibus defendebat: ita vt nō poſſent reſiſtere ſpiritui ⁊ ſapiētie q loquebatur vbi ſupra: A de quo ait dñs in mat. Qui me confeſſus fuerit ⁊c. Secūdo ſubſtinenduȝ eſt pro ſeipo: vt magis vnuſqſque eligat magis vitā amittere q̄ cōtra legē dei faciēdo ſeipm inquiare peccato mortali. ſic fecerūt illi. v. filij cū mr̄e ſua in libro machabeo. vbi dicit dñs i Mat. Nolite timere eos q occidūt corpus ⁊c. Tertio ſubſtinendū eſt pro ꝓximo ſicut qlibȝ prelatus eccleſie pro ſalute oīuȝ ſubditoruȝ ſuoruȝ Exēplo xp̄i in Jo. Bon⁹ paſtor aīaȝ ſuam ponit pro oui. ſ. ita ⁊ nos debemus aīas pro fratribus noſtris ponere.

Quarto eſt ſubſtinendū pro eccleſie libertatibus ſicut fecit be. Thomas cantuarienſis q pro rebus tēporalib⁹ eccleſie glorioſum ſubſtinuit martyriū. qa tāto dicit̄ martyr pfectior quāto pro minorib⁹ bōis eccleſie ſe expoſuit: vt appeat qd feciſſet p ſpiritualibus. Sic eniȝ diceret̄ fidelis ſeruus q exponeret aīaȝ ſuā morti pro cuſtodia ſpōſe dñi ſui: fidelior tñ videat̄ q nō ſolū pro ſpōſa: ſed etiā pro ſponſe ornamētis ſe exponeret. Spōſa xp̄i eſt eccleſia ⁊ ornamēta eius ſunt illa tēporalia qbus quaſi ornamentꝭ ornat̄. Jdeo b. Thomas fuit fideliſſimus xp̄i martyr de quo martyrio loquit̄ dñs in Luc. qn̄ precepit apoſtolis vt tūicas vēderēt. i. vt corpora morti exponāt ⁊ gladios emāt. i. iuriſdictionē nō ſolum ſpūalē: ſ3 ⁊ tēporalē habeāt cōſequēt̄ q̄ dicunt̄ eſſe figurate in duobus gladijs ſymōis in euāge. beati Luce.

5. arti. Quintus articulus eſt. pro qbus finibus eſt martyriū ſubſtinedū. vbi ſunt quatuor veritates. Quaruȝ. Prima eſt: q2 nō pp euadendā aliquaȝ miſeriā tēporalem ⁊ pñtem ſicut faciūt illi q ſeipos occidūt ſicut fecit Saul ne illuderet̄ aphilſteis: ideo dixit ei dyab⁹ dū viueret ⁊ phitōiſſaȝ cōſuleret q̄ factus erat cū ipſo: vt legit̄. i. re. 31. Scda eſt q2 nō pp euadēdā penā eternā peccat̄. q2 q timet nō eſt pfectus in caritate. vt ait Jo. in cano. ſua B c. iij. q2 nō decet martyrem. Tertia eſt q2 nec directe pp ſpeȝ remuneratiōis eterne. Nec p euaſionē pene: mortē ſubſtinere quia iſte amor non eſt vere amicitie: ſ3 eſt amor concupiſcētie. vnde dicit q2 pro tali morte deus nullū bonū rependeret. Jta deberet eā qlibȝ libēter recipere ſicut nūc. q2 ois actio que ſpe remunerationis igit̄ eſt ſuilis ⁊ q̄ ſine tali ſpe eſt libera: iō dicit Apoca. q2 poſiti ſumus in libertate fratrū dei. filius eniȝ p̄ris pficit volūtatē: etiā ſi nullius expectet ab eo ⁊c. Quarta eſt q2 ſimplr̄ pp puraȝ charitatē dei ē martyriū ſubſtinēdum. vñ dicit Ricar. de ara ſponſe. q2 ſi qs exiſtēs in charitate poſſȝ inferni penas accipere: nō eēt ei pena. ſ3 gloria. Et iō dicebat Apoſ. fixus in charitate ad Ro. viij. quis nos ſeparabit a charitate xp̄i. tribulatio an anguſtia: an pſecutio: an fames: an periculum: an nuditas: an gladius quaſi dicat nō. Beatus aūt Stepha. pp iſtā cāȝ ſuſcepit martyriū q2 erat plenus charitate ⁊ gr̄a que facit diligere iſto modo ⁊ non alio. ſ. q2 deus eſt in ſe bonus ⁊ cuilibȝ proficu⁹ de qua dilectiōe. ait dñs in Jo. di. Si quis diligit me ſermo. meū ſeruabit ⁊c. Sextus ar 6. arti. ticulus eſt q2 qlibȝ fidelis debet ſe ad martyriū quadrupliciter pꝛeparare. Primo ad martyriuȝ pietatis ⁊ compaſſiōis C in voluntate. vt mala que in alijs videt. ipſe quaſi ſua reputet. Ex°. apo^i. di. ad corin. Quis īfirmat̄ ⁊c. Secūdo ad martyriū ꝯpunctionis ⁊ pñiētie in mente: vt peccata preterita. ſ. plāgat: ⁊ futura nō cōmittat. di. cū iob. Si erraui tu doce me. ſ. p penitētiā: ⁊ vltra nō adiciā: accipiendo ſi pro q2. Tertio ad martyriū mortificamur in carne propria. iuxta illud apoſ. Qui aūt ſunt xp̄i carnē ſuā crucifixerunt: cum vicijs ⁊ cōcupiſcētijs. Et iter: ū mortificate membra veſtra ⁊c. ne. ſ. obediatis īnīgrati. Quarto: ad martyriū merentur in cōtemplatiōe ſue memorie ⁊ recordatiōe

nis paſſiōis xp̄i dī. Jere. Recordare pau ꝑtatis mee. ⁊ abſinthij ⁊ fel. ⁊ B. Memoria memoꝛ ero ⁊c. id dicit Paulus xp̄o ꝯfixus ſum cruci. Iſto martyrio fuit. b. Frāciſcus crucifixꝰ: vt pꝫ in ca° de ſtigmatibꝰ. Et his tribus iſtis martyrijs ꝑponere: vt ſi quādo oriaᷓ tribulatio ſe morti cōſtāter expone re anteq̄ fidē dimittere. Et tales hoīes q̄uis vltimo nō moꝛiāt ꝑ fide. tn̄ palmam martyrij nō amittūt: vt legit de. b. Martino ⁊ beato Frācisco ⁊ multis alijs ⁊c.

7ꝰ art. Septimꝰ articulus ē. Quis fuit p̄mꝰ martyr. Ubi ē ſciendū q̄ diuina ſcriptura diuidit ſtatum in quatuoꝛ ꝑtes. Quarū Prima ps ē de ſtatu nature in q̄ p̄mus martyr fuit Abel q occiſus fuit a chaym in odium dei. eo q̄ reſpexerat ad munera

D eius. vt habet in lib° gen̄. Scd̄a ps ē de ſtatu legis ſcripte. i q̄ p̄mus martyr legit abimalech ſacerdos quē occidit rex ſaul eo q̄ conſulerat dn̄m ꝑ dd̄. i. R. xxij. ca° Tertia ē de ſtatu ꝑphetarū in q̄ p̄mꝰ martyr fuit zacharias filius ioiade ſiue barachie de his qui in ſacra ſcriptura legunt: q̄ occidit rex iuda īter tēplum ⁊ altare. d̄ quo dn̄s in euāgelio loquit. Quarta ē d̄ ſtatu grē in q̄ p̄mus martyr fuit Jo. baptiſta. q̄uis apocriſe aliq hic iducant: vt ait Hiero. aliq̄ue ſcripture de zacharia eius pr̄e. de martyrio aūt Joānis habet mar.

E vj° c° In° autē ſtatu gratie ſeq̄ꝰ legun tur ꝑma martyria. Quorum.

Primū fuit ſanctorum Innocentiū.
Secundū fuit beati Joānis baptiſte.
Tertiū fuit Xp̄i Jeſu.
Quartū fuit beate Marie virginis.
Quintū fuit beati Stephani.
Sextū fuit beati Jacobi apl̄i.

Unde quātum ad hoc pꝫ q̄ martyriū bti ſte. fuit penultimū vt ex ſcriptura no. teſtamēti pꝫ. Et iſto modo nō dī fuiſſe p̄mus martyr beatus ſtephanus ⁊c.

8ꝰ art. Octauus articulus ē. Quare btūs ſte. dī ꝑthomartyr. Et dant quatuoꝛ rōes. Pᵃ quaꝝ ē. q2 p̄mꝰ poſt noui teſti cōfirmationē fuit. ſ. martyrizatus. teſtm̄ autē iſtud. vt ait apo. ad hebꝛ. i morꝫ articulo ꝯfirmat. poſt qd̄. b. ſte. ē paſſus. Scd̄a ē. q2 p̄mꝰ ex martyriis volauit ad celum ceteri vo pꝰ deſcēdebāt ad iferos. vt pꝫ de xp̄o ⁊ Joāne bap. Tertia ē. q2 p̄mꝰ ꝑ fide xp̄i fuit occiſus. ceteri vo ꝑ lege veteri vt io. ⁊c̄ p̄ter inocētes. q lꝫ fuerit pp xp̄m occiſi ñ tn̄ pp fidē xp̄i quā ꝯfiterēt. Sic āt. b. ſte. vt pꝫ in Mat. ⁊ i actibꝰ. ſ. quaſi ꝑ xᵖ ꝯfeſ ſiōe. ē occiſus ⁊c. Quarta ē. q2 bapꝰ ſanguis. Pᵒ i eo efficatiā hūit cū i ipſo abſoluat aīa a pena ⁊ a culpa. ſic bapᵐᵒ flu mis. Et i oibꝰ p̄cedētibꝰ iſtō martyriū nūq̄ hūit talē effectū. cū oēs icurrerēt perdanni pp xᵐ q a q̄ abſolueret nō hūit. Jō. b. ſte. p̄mꝰ dux fidei fuit ꝯſtitutꝰ ⁊ ſic fuit ꝑ iepte i li° iudic̄ figuratꝰ q fuit dux iſraelitici ppˡ ꝯſtitutꝰ q p̄r̄ cepit cū hoſtibus dimicare. Sic. b. ſte. factus ē in p̄ſtā dux magnꝰ: q2 ſic p̄mꝰ dimicauit ⁊c.

9ꝰ art. Nonus articulꝰ ē. Quibꝰ v̄tutibꝰ martyriū. b. ſte. fuit oꝛnatū. Et dī q̄ꝫ quatuoꝛ. ſ. P° v̄tute caſtitatꝫ ⁊ mūditie. icuius ſigᵐ fuit ꝯſtitutus cuſtos viduaꝝ mulieꝝ ſctāꝝ rū: vt pꝫ in act. Un̄ pp eiꝰ puritatē oēs q erāt in ꝯcilio ituebant viſum eiꝰ. q. vul-

B tū angeli ſtant iter eos pp habilitatem ⁊ honeſtatē vt hꝫ i actibꝰ apl̄oꝝ. Scd̄o vir tute v̄itatꝫ ⁊ ſapie pp q̄ dī plēus ſapia. ⁊ iō eiꝰ ſapie iudei nō poterāt reſiſtere ⁊c. Tertio v̄tute foꝛtitudinis ⁊ ꝯſtātie. vn̄ dī in act. plenꝰ foꝛtitudie. q2 foꝛꝫ ē iᶜ. q ē impauidus ꝯtra bonā moꝛtē ⁊c. Quarto v̄tute benignitatꝫ ⁊ patiētie. q2 pſequētibus nō ſolū pepcit. ſꝫ ꝑ ipſis oꝛauit. vt habet i act. iuxa xp̄i p̄ceptū dī. i euāgelio diligite inimicos. ve. ⁊ oꝛate ꝑ pſequētibꝰ ⁊ calūniātibꝰ vos. Notādū āt q̄ i° ſacro tp̄e d̄ bemꝰ iſtꝫ quatuoꝛ floꝛere v̄tutibꝰ. P° puritate. ne. ſ. maculemꝰ carnem cuius ſo

K roꝛ: vel q̄ ipſo tp̄e v̄bo fuit vnita. Scd̄o v̄itate. vt non tp̄alia. ſꝫ celeſtia ꝑ ſapiam ꝯtēplemus. q2 ſapia dei pr̄is i° tp̄e ē nr̄e fragilitati ꝯiūcta ⁊c. Ter° foꝛtitudie vt nō timeamꝰ maᵃ ꝑ xp̄o poꝛtare. q ꝑ nob maxia mūdi p̄cāta ſuſcepit. Quarto patiētia. q2 xp̄s ifirmitates nr̄as ⁊ paupertates

L gratꝫ ſubſtinuit i p̄ſepio. vt pꝫ Luc. ij° c° Cōtra p̄mā v̄tutē militāt i mūdi de qbꝰ dī apoc. foꝛas canes ⁊ vene. Cōtra ſaꝫ Auari. q2 ſapia mūdi cōtrariat illi que ē dei: de talibꝰ dī. apo. q̄ ois auarus nō hꝫ hereditatē in regno xp̄i ⁊ dei. Cōtra tertiā Accidioˢ. q ſunt ita remiſſi. vt debiles in his q̄ dei ſūt vt ſtatiꝫ faſtidiāt de qbus dī. apoꝰ. ad thi. Erit eni tp̄s cū doctrinā ſanā nō ſubſtinebūt ⁊c. Cōtra quartā Iracundi. de qbꝰ ait Jo. in canonica qui odit frēm ſuū homicida ē ⁊c.

10 art. Decimꝰ articulus ē. Quibꝰ ꝑuilijs. iſtud martyriū fuit decoꝛatū. Et ponunt quatuoꝛ. Quoꝝ. Pᵐ ē ſupnālīū miraculoꝝ. q2. b. ſte. faciebat ꝑdigia ⁊ ſigna magna i populo. vt ſupra dī: iuxta illud mar. vlt° Signa eos q crediderint hec ſequent ⁊c. Scd̄m ē. Loci q2 in eodē loco ⁊ ciuitate i qua xp̄s paſſus ē. b. ſte. moꝛtē ſubſtinuit vt moꝛtē quā ibidē xp̄s ſubſtinuit ꝑ nobis ibidē redderet. hic martyr iuxta euāgeliū xp̄i nō cupit ꝑphetā ꝑire extra hieruſalē ⁊ ita ē decēs ſolutio qn̄ fit in eodē loco. Tertiū ē. Tp̄s q2 natiuitatꝫ xᵖ. vt ait Aug. ep̄ſe i ſermone de ipſo dī. Xp̄s hⁱ deſcēdit letantibus angelis hodie aſcēdit ſte. exultātibus illis. Et ſic xp̄s loꝛicā nr̄e carnis aſſumpſit ad pugnādū cū hoſte. Sic iᶜ ſancte humilitatis veſtem hūanitatis depoſuit regnaturus in pace ⁊c.

Quartū ꝑuilegiū ē. ſupcceleſtium reuelationū. q2 vidit celos apertos vbi ſupra: reuelatis ei archanis ⁊c. Ubi ē notādū q̄ in tribꝰ locis legunt q̄ celi fuerit aperti. Et. Primo ezechieli penitēti iuxta flumen chobar vbi dat itelligi q̄ illi q agunt perfectā pn̄iam. de peccatis ſtatiꝫ euolant. Scd̄o Joāni xp̄m bapzāti in q̄ dat itelligi q̄ moꝛiētes ſtati pōt bapᵐ euolant ēt ipſi. Tertio ſtephano ꝑ xp̄o patiēti. vt det itelligi q̄ martyres ſtatim etiā

11ꝰ ar. euolant ⁊c. Undecimus articulus eſt. Quibꝰ bn̄ficijs fuit hic martyriū ditatum. Et reperiunt quatoꝛ. Quoꝝ. Primū ē. Martyrij facilitatio. q2 lꝫ xp̄s viā martyrij facilitauerit. ſm̄ Aug. in ſmōe de martyribus dum ipſe p̄ceſſit: tamen adhuc remanet difficile nō fuit magnum ſi tantū periculum hoſtium tantus miles tranſiuit. Ideo ceteri. ad hoc trepidabāt: ſciētes tantā i ꝑitatem. Sed poſtq̄ beatꝰ ſte. trāſiuit palā plures alij ſunt tutati. q2 nō ē tāta ſpitas in milite. vn̄ multū apoſtolos ⁊ ceteros diſcipulos ad martyriū alauit. Jō figuratꝰ fuit ꝑ ioab. q p̄mꝰ armis cepit hierlm. Sicut iſte ꝑ gladiū martyrij gl̄iā ⁊ ciuitatē hierlm celeſtē. Secūdū fuit fidei ꝯfirmatio. Fides eni xp̄iana ꝑ ſanguinē martyrij. vt ait Aug. fuit maxie ꝯfirmata. vn̄ dicunt teſtes. q2 ꝑ fidei cōfeſſiōe aiaꝫ poſuerūt iuxta v̄bū xp̄i dī. Qui me ꝯfeſſus fuerit ⁊c. Tertium fuit theſauri p̄ncipalis ꝯgregatio de meritis eni martiꝝ venit p̄cipue iᶜ theſaurꝰ quē i idulgētijs diſpēſat eccl̄ia. vn̄ beatus ſte. p̄mꝰ poſt xp̄ꝫ theſaurizauit eccl̄iā dei auro melius. q̄ fecerit cōſtātinꝰ de q̄ xp̄s i euāgelio theſaurizate vob ⁊c. Quartū fuit eccl̄ie illuſtraᵒ. q̄ ſubſecuta fuit in paulo. q fuit in eiꝰ lapidatiōe p̄cipuꝰ. q2 teſtes depoſuerūt veſtimēta ſua ſecus pedes eiꝰ. vn̄ ſm̄ Aug. p̄cibꝰ bti ſte. fuit tātus doctoꝛ eccl̄ie datꝰ q d̄ ſe dicit. Ego ſū minimꝰ apl̄oꝝ ⁊c. Duodecimꝰ articu

12ꝰ ar. lus ē. Quibꝰ d'gnitatibꝰ iſtud martiriū fuit ſublimatū. Et ponunt quatuoꝛ dignitates. Quaꝝ. Pᵃ ē dignitas leuite. q2 b. ſte. fuit appellatꝰ leuita. eo q̄ ſublimatꝰ

A dignitate diaconatꝰ ad quē ꝑtinet eucharīſtiā miſtrare ſicut ad ſacerdotē cōſecrare qd̄ qdē miſteriū angelis nō ē ꝯceſſū. iuxta illud apl̄i ad hebꝛ. hēmus altare de q̄ edē nō hn̄t ptāt̄ ē q tabernaculo deſeruiūt ⁊ ꝑ ꝯñs minꝰ miſtrare. Scd̄a ē ꝑphetie q2 dī plenꝰ ſpū ſcō. q futura docet. vn̄ dn̄s ait de eo in Ma. Et q̄ vētura ſūt nūciabit vob. Tertia ē diſcipuloꝝ q tāto exceſſerūt alios ſanctos ſequētes. quāto xp̄i mediū vicinꝰ p̄cepērūt. ſꝫ Dio. de angelica yerᵃ. ſic ipſe exēplificat de oꝛdibꝰ āgeloꝝ. vn̄ diſcipli i eccl̄ia militāti fuerūt i lo° cherubin in triumphanti āt. vno tantum meᵒ a xp̄o diſtarunt ⁊c. Quarta virginitas fuit angeli. ſicut angeli in hoc mūdo. ſ. miniſtrantes ſemper vident faciem patris teſte domino in euangelio. Sic beatus ſtepha. vidit i hoc mūdo faciē diuinam vt innuit. eiꝰ hiſtoᵃ. qn̄ vidit ieſū

ſtante a dextris virtut. dei. q̄ fieri nō potuit ſi cum nō vidiſſet ad eius dexterā ſtare: vt vi. Iſtud eim ꝑuilegiū nō inuenitur eē ↄceſſum. niſi Jacob q̄ iō ē vocatus iſrael. Et moyſi. qui palam ⁊ nō per enigmata deū videbat vt habet̄ i nūeris. Et Joanni euāgeliſte quādo in. cena fuit ei euangeliū ita ſubtiliter reuelatū. Et b. ſte. hic. Et beato paulo in raptu ⁊c̄.

13. arti. Tertiuſdecimus articulus ē. Quibus beatitudinib⁹ fuit iſtud martyriū remūeratum. Et ſi ↄſideremus remuneratiōes dicuntur quatuor. Quaꝝ. Prima ē do-

B mus in qua fuit collocatus. Secunda eſt thronum in quo fuit ſublimatus. Tertia ē veſtis qua fuit ornatus. Quarta ē dyadema quo fuit coronatus ⁊ mirabiliter ornatus. Primo dico q̄ eius dom⁹ fuit celū ēpyreum. q̄ dicitur in apoc. dei templū. vbi dī de martirib⁹ q̄ erant ſacerdotes dei. ꝑpetuo i tēplo ei⁹. vñ ps. Beati q̄ habitāt i domo tua ⁊c̄. Sȝ i iſta domo ſūt māſiones plures iuxta verbū domini in Jo. in do. pa. m. māſiōes mlte ſūt. Ubi ſūt quatuor manſiones ꝑncipales. Pria Jerarchia ſupceleſtis vbi reſident tres ꝑſone diuie ⁊ tres celeſtes ꝗrū p̄la citra ſūmam videt̄. b. ſte. habitator vñ dicitur in apoc. Qui vicerit faciā illum colūpnā in templo meo. ⁊ foras nō egredie̅t quod ē ꝓprium ierarchie ſupreme cui ſp̄s ſemꝑ aſſiſtunt. q̄ ſpūs duarū inferiorum ierar. ſunt adminiſtratorij: vt patet per Dio. ideo vincētibus. i. martirib⁹ videt̄ eē promiſſa. Secūdo thronus fuit de iaſpide ⁊ ſaphyro. talis eſt thronus chriſti. vt vidit ezechiel. qñ vidit ſimilitudines pueri in throno. Et in throno xp̄i ſedet beat⁹ ſte. q̄ prius habuit victoriā martyrii. Et xp̄s dicit. Qui vicerit dabo ei ſedere i throno meo. Deus eīm ſedet ſuper cherubin ⁊ ſup thronos. Et iō iſti victores vſq; ad ſeraphin exaltati ſunt. Tertio veſtimētū quo fuit ornatus fuit album dī ibi. qui vicerit ſic veſtiet̄ veſtimētis albis. Iſte color ē ornamentum ciuium ſupnorū. ideo dī vbi ſupra in apoc. q̄ exercitus q̄ ſunt i celo ſequebant̄ xp̄m in veſtimentis albis q̄ iſte color maxime participat lucē ⁊ nigredo tenebras. Ideo ita perficit ſanctos qui ſunt lucidi: ⁊ ita damnatos qui ſunt tenebroſi. Similr martyrib⁹ date ſūt ſtole albe: q̄ flamma martyrij corꝑ animas ſuit purgate vbi dī in apoc. q̄ inferiores ꝓpter v̄bum dei date ſunt ſtole albe.

Quarto. Diadema ſeu corōa qua fuit corōat⁹ q̄ fuit mltiplex. P°. corōa aurea que debet legitime certātibus p̄miū ſubſtātiale ⁊c̄. Secūda ē aureola ſicut archa teſti duplici corona fuiſſe ornata.

E Sȝ triplex eſt aureola que eſt priuilegiū accidētale. Quaꝝ. Prima ē Doctoꝝ ⁊ iſtam habuit bea. Ste. q̄ fuit doctor maximus: vt pȝ in diſputatione.

D Secunda eſt Martyrū. Et iſtā habuit. q̄ primus martyr vt patuit. Tertia eſt virginū. Et de iſta etiaȝ pie credit̄ habuiſſe: q̄ cuſtos viduaꝝ fuit Tū q̄ xp̄us nō cōſueuit niſi virginibus tanta magnalia reuelare vt pȝ in iohanne euangeliſta. ⁊ paulo. quorū utrūq; dicitur virgo fuiſſe. Nō aūt beato petro tātum. Beato autē Ste. xp̄s maxima reuelauit ut patuit quādo ſibi in via deitatē oſtēdit. Cuius aſpectu ſancti i patria ſunt beati. Quaȝ nobis concedat xp̄s dei ⁊ virginis filius. Amē.

De eodem ſermo ſecundus.

Lapidas eos qui ad te miſſi ſūt ⁊ c̄. ma. 23. ca. Uerbum ꝓpoſitum eſt verbū domini ad ciuitatem yeruſalem conquerētis de in matura morte huius prothomartiris. b. Ste. In quo quidē verbo duo oppoſita demonſtrātur. Primū ē. Humana neqtia populi iudaici iniq; interficiētis. Cū dicit̄. Lapidas eos ⁊ c̄. ſilicet ſanctos. De qbus loqtur apo. ad hebre.. Lapidati ſunt ⁊c̄. Secundū eſt diuina clemētia xp̄i ſuum militem pro ſalute occidentiū tranſmittentis Cum ſequitur. Qui ad te miſſi ſunt. ſ. xp̄i diſcipuli quando miſſi fuerunt ut omnes ad nuptias conuocarent ut dicitur in ma

Circa ma'triā'uero: tū que fuit im. b. Ste. conſummata inſiſtendo. Sunt de eius martyrio. ſ. plures articuli declarandi. Quorū Primus eſt. Qualē fuit eius

martyrium. Dicit. b. Luc. in acti. q̄ fuit a iudeis lapidatus: q̄ confitebatur dn̄m ieſum xp̄m. Iſtud enim ſupplicium fuit ei contra legem inflictuȝ. Qr lex p̄cipit tātum quatuor gn̄a hoīum lapidari. P°

E ſ. Sacrilegos: vt pȝ in contactu mōtis ſynay in exo. iō. Achor. fuit a ioſue lapidatus: q̄ de conſecratis dn̄o fuerat furatus Sacrilegium eīm eſt ſacrorum violatio.

Secundo blaſſemos vt habet̄ deut. ⁊ leuitici. 24. Tertio in diuinos vt habetur ibidem. Quarto Adulteros. vt pȝ in leuiti. 20. Sȝ. b. ſte. ñ fuit p̄ri° ſacrileg⁹ īmo ſacrorum miniſter fidelis. Et ideo primus fuit de ſeptem diaconibus in miniſterium ab apoſtolis electus acti. 6. ca°.

Secundo non fuit blaſſemus. ſed laudator dei ſemper magnus vt pȝ. Tertio non fuit in diuinus ſed ſpūſancto plenus vt i'duo patent in acti Quarto ñ fuit adulter. imo vt credit̄ v̄go puriſſim⁹ ⁊ ideo fuerit ad regimen ⁊ cuſtodiam viduaꝝ ⁊ mulierꝝ fideliū deputat⁹ ⁊c̄. Et iō illud ſupplicium fuit ei inique inflictum.

Sed quare nō infertur hodie illud ſupplicium. Nec ſacrilegis qui ſymoniaȝ cōmittunt. Nec adulteris qui fidem ꝓmiſſam frangunt. Nec blaſſemis qui nomen dei polluūt. Nec in diuinis qui opa ſacrilega ēt ſortilegiū faciunt ⁊ alios ad hoc inducunt. Rn̄detur q̄ ideo non fit. q̄ qōlibet iſtorum nūc tp̄is non ſit maius peccatum. q̄ quanto lex euangelica ē perfectior ipſa moſayca: tanto maius peccatum eſt legem euangelicam non obſeruare. Sed hoc ē propter miſericordiā dei declarandā. q̄ xp̄s pepercit mulieri adultere. Aut ꝓpter iniuſticias in iudicibus declarandas. q̄ qōlȝ illorum eſt mai⁹ peccatum q̄ ſit furtum ꝓ quo non obſtante dei miſicordia inducitur mō ſuſpendiuȝ.

2ª arti. Secundus articulus ē videre. Sit. b. ſte. fuit primus martyr vt dī. Et hic dī q̄ in ſcriptura habemus quatuor tempora. Quoꝝ. Primū fuit tempus nature i quo fuit Abel primus martyr: q̄ fuit in odium dei a fratre interfectus. Secūdum fuit tempus legis ſcripte per moyſem in quo primus martyr fuit Abimalech ſacerdos quē occidit ſaul. eo q̄ ↄſulerat dn̄m pro dd. ⁊ deinde omnes ſacerdotes dn̄i. vt legitur ibi. j. re. xxij. c°. Tertium fuit tempus ꝓphetarū in quo ꝑm⁹ martyr fuit Zacharias filius ioiade: vt habet̄ ex textu ſcripture. quē occidit rex iuda inter templum ⁊ altare. Quartum fuit tempus grē in quo ſeptupliciter martyria inueniuntur. Et. Primum fuit mar-

F tyrium. Innocētium de quo legit̄ i euangelio Mat. Secundū fuit ioannis baptiſte de quo legitur in euangelio marci.

Tertium fuit martyrium xp̄i de quo legitur in omnibus euangeliſtis. Quartum fuit beate Marie virginis. de quo Luc. ſm ꝓphetiam Simeonis. Quintum fuit martyrium. b. ſte. De quo dī in actibus. Sextum fuit beati iacobi apoſtoli. de quo dī ibidē. Sed quare beatus ſte. dī prothomartyr. cum ſit ex iſtis penultimus. Hic dant̄ quatuor rōnes: Quaꝝ. Prima eſt: q̄ eius martyrium fuit primum poſt nouuȝ teſtm̄ cōfirmatū teſtamētum enī xp̄i morte cōfirmatum ē. vt apo⁹ ad hebre. ix. c°. Et idō noui teſtamēti mediator eſt vt morte intercedente in redemptione eaꝝ p̄uaricationuȝ que erāt ſub priori teſtamento ⁊. ⁊ hoc eſt q̄ cetera

B teſtamenta in morte confirmātur. Secunda ē: q̄ ꝑmus ꝓ fide xp̄i mortem ſubſtinuit. Ceteri autem ꝓpter alias cauſas vt pȝ de io. bap. q̄ ꝓpter herodiadeȝ mortu⁹ ē q̄ dicebat herodi nō lȝ tibi hře vxorē fratris tui. Et iō paſſio ⁊ tormentū aliquando non facit martyrem: ſed cā quare q̄ fides ē cauſa quare vocātur martyres. Tertia ē: q̄ primus ex martyrio volauerit ad celum q̄ ē priuiligium. ſ. martyrū: q̄ oēs ante xp̄m inuenerunt ianuaȝ clauſaȝ paradiſi: ſed aperta fuit ꝓpter paſſionem xp̄i ⁊c̄. Quarta ē: q̄ baptiſmus ſanguinis de quo dī in apoc. in ipſo hūit efficaciam. q̄ baptiſmus liberat taȝ a pena ſenſus q̄ a pena damni. Tertius articulus eſt. Que fuerunt illius martyrij pri-

3ª art. uilia. Et dī q̄ illud martyrium hūit quatuor priuilia in ſua ꝑmitate. Primuȝ

quoꝝ ē ꝙ imediate conſecutus ē principē militie noſtre i bello periculoſiſſimo. ꝛ ideo ei ē magis carus ꝑpꝑea eccleſia ſolēnitatem huius ſolēnitati xp̄i imediate adiunxit. q2 qui ſequitur eum non ambulat in tenebris.

Scōꝫ ē: q2 in acie martyrum tanq̄ bon⁹ miles. fuit prim⁹ ordinatus ꝛ primus pugnauit ꝛ fuit primus huius militie princeps. Tertiū ē: q2 ciuitatem regni celeſtis prim⁹ martyr bello acquiſiuit. q̄ aliqs de exercitu ſuo. ꝛ ideo factus fuit princeps regis regni celeſtis. ſicut Ioab regis dauid.

Quartū ē ꝙ ciuitatem inferni in qua lucifer regnabat. primo ꝑcuſſit ianuā ei⁹ claudendo. ꝛ ſuis ſucceſſoribus marty⁹ luciferis euacuando. Ideo data ē ei hereditas lata in terra viuētium. ſicut dauid q ꝑcuſſit goliā ꝛ turbauit philiſteos vn̄ adept⁹ ē regnum p⁹ ſte. ꝛc. Et ita ex primo ꝓuſſio hūit primitatem cū rege. ex ſcđo fuit ducatū. ex 3° pricipatū. Et 4° regnū. q2 oēs heredes viuentiū. ſunt heredes regni celoꝝ. ſicut ioab regis dauid.

4⁹ art Quartus articulus ē. Que ſunt illius martyrij bñficia. Et ponūt quatuor. P^m quoꝝ eſt. ꝙ ſicut ſtructura eccl'ie ꝛ fidei catholice fuit i xp̄i ſanguine fundata. Sic fuit ꝑ ſanguinem martyꝝ ꝯfirmata. In cui⁹ figura dicunt oīa ſacra noue legis in ſanguie agni xp̄m ꝑfigurant ꝛ tauroꝝ ꝛ arietū ꝓficiebant. Scōm ē ꝙ ꝑ illud martyriū fuit eccl'ia inextimabili theſauro ditata. de q̄ theſauro dant' indulgētie ad penas purgatorij dimittēdas. ſicut alicui ciuitati remittunt' exactiones ex merito militū ꝓ ſuo rege morientiū ꝛc. Tertiū ē ꝙ ꝑ illō martyriū fuit militia eccl'ie ad mortē ſuſcipiēdam mox eleuant' . ex aſpectu ſanguinis aīata. q2 exēplum virtut' ſibi ꝓpoſitū fideles hoīes imitāt' xp̄o teſte. Qui facit ꝛ docet. hic magnus vocabit' in regno celoꝝ.

Quartū ē ꝙ ꝑ illud martyrium fuit eccleſia inchali ꝑcioſo illuſtrata. Q2 ſaulus q poſtea vocat⁹ ē paul⁹. fuit cuſtos veſtimētoꝝ lapidātiū. b. ſte. ex ꝑſecutor doctor eccl'ie fuit: vt p3 in act. q2 ſm Aug. ſcuitēs plus oībus ꝑcib⁹ bti ſte. ꝛ tūc dictus fuit paulus. q2 eccl'iaꝫ mirabiliter illuſtrauit vn̄ de morte bti ſte. fuit ipletuꝫ illud p̄s. Precioſa in ꝯſpectu dn̄i mors ſctōꝝ ei⁹. Et bti fuit ꝑcioſa. vn̄ meruit tot ꝛ tanta bñficia.

5⁹ art Quintus articulus ē. Que ſūt hui⁹ martyrij collata p̄mia. Et dī ꝙ inter alia p̄mia ē ꝙ eius aīa ſctā recto tramite ad celū volauit. ꝛ ideo ante ſuū trāſituꝫ celos apertos vidit. Sꝫ intelligēdū ꝙ i ſacra ſcriptura inueni' celū fuiſſe aptū ꝑſōis quatuor. ſ. P° ezechieli penitēti iuxta fluminū cobar vbi dat' nobis documentū ꝙ illi q de peccat' faciūt verā ꝑfectā penitentiam ſtatiꝫ ad celos euolāt. Sꝫ rari inueniunt' ꝛc. Scđo Ioāni xp̄m baptizāti i iordane vbi dat' documētū ꝙ morī i innocētia baptiſmali ſtatiꝫ celos euolāt: vt pueri poſt baptiſmū ſtatiꝫ decedētes. Tertio Stephano ꝓ xp̄o moriēti vbi habet' et documētū ꝙ martyres ſtatiꝫ celos euolāt. Quarto Ioāni euangeliſte in iſula pathimos ꝓ xp̄o tribulatiōes patienter tollerāti. vbi hēt' documētū ꝙ q in ſuis tribulatiōibus ꝑꝑ xp̄m patiunt'. ꝛ diu ſubſiſtūt ſtatim celos euolāt. q2 in tribulationibus ſuū purgatoriū ꝑficiūt. iuxta illud ꝟbū in patiētia nr̄a po. aīas ve. Sꝫ q2 per bap^m vel martyriū nō poſſum⁹ cōmūiter euolare. op3 nos ꝑ patiētiā intrare. ſicut ait apo⁹. Nos aūt ſalui erimus. ſic tn̄ quaſi ꝑ ignē. Ubi nota. ꝙ gaudiū ꝛ ꝯſolatio huius ſecli. ſm glo. ē ipunita neqtia. vt luxuriari: vagari in ſpectaculis: ebrioſitate igurgitari turpidine ſedari: nil male pati: oīa in reꝝ habūdātia: in pace carnis: in ſecuritate marie mētis agere: ꝛ nō caſtigari: fame aut belli timore vel morte grauari vel aduerſitate ꝛc Reuera vt dī. glo. erga illū q tali fuerit ꝯſolatiōne ꝛ gaudio. potius de⁹ exercet iuſticiā q̄ miſericordiam. Magna eni miſericordia ē neqtiā ipunitā nō relinquere. ne gaudiū ſit in ſeculo. ꝛ ne cogat' deus in extremo eale illū dānare. Ideo ꝑꝑ quatuor cās ꝑmiſit diuina bonitas btm̄ ſte. lapidari. Et. Primo q2 vtiles ſūt lapides ad ſtruendū viā carnis luxurioſaꝫ. ꝛ imūditiā ſupādam. ideo dī act. i3. ꝑ multas tribulatiōes o3 intrare regnū dei. Tribulatiōes eni ſūt . q. qdam lapidem. Scđo q2 ꝑoptimi ſunt ad hedificium ſpūale ꝯſtituēduꝫ Mat. 7. aſſimilant' viro ſapiēti q hedifi. do. ſ. ſupra petrā. Tertio q2 idonei ſūt ad circūciſionē faciēdā. q2 per ipſos circūciſus fuit. b. ſte. ab oi penalitate. ſ. fame ſiti ꝛc. exo. io. delphora tulit acutiſſimā petram ꝛ circūcidit filium ſuū in ſynagoga. hodie. b. ſte. cū lapidibus circūcidit ꝛc. Quarto q2 neceſſarij ſūt ad fabricandum coronā celeſtis glie. vn̄ p̄s. Poſuiſti eni ſup ca. ei⁹ coronā d lapi. ꝑcioſo ꝛc. Btūs igit' ſte. cōſiderans lapidū vtilitātē ꝛ ſciens ſuggere mel de petra acerbitatem: martyrij ſubſtinuit patient'. ideo dicit btūs Ia. Btūs vir qui ſuffert temptationem. quia cum probatus fu. accipite coronam. vite q̄ repromiſit deus diligentibus ſe ꝛc. Quam nobis concedat ieſus xp̄us dei ꝛ virginis filius. Amē.

Sermo tertius de eodem.

Tephanus plenus gr̄a ꝛ fortitudine faciebat ſigna ꝛ ꝓdigia magna in populo act. vij. cap°.

Scōm doctrinā. b. Aug. Aliqua opa xp̄i fuerūt mirabilia in qbus ſolūmō ē ad mirabilis. vt mirabilia ſue ꝑtātis. Aliqua opa xp̄i fuerūt mirabilia in qb⁹ a nobis ē imitabilis. vt ꝟtutes. Et hec opa cōicauit oībus fidelibus. P^a ſolū ſctis ipm ꝑfcē imitantibus. Et q2 btūs ſte. fuit xp̄i verus imitator. ideo cōicauit ei nō ſolū opa mirabilia: ſꝫ imitabilia. Et ſm hoc ſctās b. ſte. in ꝟbo ꝓpoſito de epiſtola accepto. dupliciter cōmendat'. ſ. Primo quātū ad opa imitabilia. Cū dī. Stephan⁹ plenus gr̄a ꝛ fortitudine. Iſte ſūt ꝟtutes i qbus a nobis ſunt ſcti imitādi. q2 de plenitudine xp̄i oēs accipiūt gr̄am pro gr̄a: vt ait btūs Io. ꝛc. Scđo quātuꝫ ad opa mirabilia. Cū ſeqtur. Faciebat ꝓdi. ꝛ ſigna magna in populo. Iſta ſūt opa mirabilia. de quibus ait dn̄s i marco vl°. di. Signa aūt eos qui crediderint. hec ſequentur: In noīe meo demonia eicient linguis loquent' nouis ꝛc. Circa opa. b. ſte. imitabilia. q̄ ſunt nobis magis neceſſaria iſiſtere. Eſt ſciendū ꝙ. b. ſte. d fortitudie ſimpliciter cōmendat'. Ideo de fortitudine ad eius laudē ſunt ſeptē articuli declarandi. Quoꝝ.

ꝑmus articu. Primus ē. Quid ē fortitudo Et rñdet' ꝙ accipit' quadrupliciter in ſcriptura. Primo ꝓ ꝟtute q̄ dat' aīe vt poſſit reſiſtere inimicis. lꝫ eos nō vincat: vt ē iſupabilitas. ſicut aliqs dī fortis qui ſupari nō pt. ꝛ hec ē ꝟtr⁹ ꝑſeuerātie. ꝑ quā aīa rōnalis cū ſuis virib⁹ itellectiuis i qbus ꝯuenit cū angelis reſiſtit aīe ſenſitiue ipam ipugnanti cū viribus ſuis ſenſitiuis in qb⁹ ꝯuenimus cū brutis: vt ſupari nō poſſit. Nā inimicitia ꝯtinua ē inter ꝟtutes itellectuales volētes hoīes ſurſū erigere. ꝛ beſtiales iclinātes deorſum. vt ait apo⁹ Caro ꝯcupiſcit aduerſus ſpm̄ ꝛc. Secundo mō ꝓ ꝟtute q̄ dat' aīe nō ſolū ad reſiſtēdū: ſꝫ et ad ſupandū illos inimicos. q2 fortior ē q pōt illos inimicos ſupare. q̄ ille q ſoluꝫ pōt ſe defendere. Et illa vocatur cōtinentia . q2 ꝑ ipſaꝫ paſſiōes ſupat ſicut ꝑ ꝑſeuerantiā ipas tollerat ꝛc. Tertio mō ꝓ ꝟtute q̄ datur aīe ad difficilia ꝑficienda ſicut in agoniſtis. Nā circa facilia null⁹ laudat' de fortitudine aīa autē multa difficilia hēt aggredi. q2 oēs ꝟtutes ſunt circa bonū difficile. Quarto mō ꝓ ꝟtute q̄ datur aīe vt ſecura ad recipiēduꝫ bonā mortē vt dī. Ariſto. ꝙ ille ꝑncipaliter ē fortis. q ē ipauidus circa bonā mortē. Et illo mō ꝓprie accipit' fortitudo. Et de hac ꝑncipaliter. b. ſte. ꝯmēdat'. Tū q2 circa bonā mortē ſuſcipiendā ꝓ xp̄o ꝑm⁹ fuit. Tū q2 ꝯtra volētibus eā iferre nō declinauit. Tū q2 intrepidus nō dubitauit cū celos aptos videret. Tum q2 nō tracūdus pro interficientibus exorauit. Iſte quatuor acceptiōes fortitudinis fuerunt i veteri teſtamento figurate in quatuor viris qui fuerunt de fortitudine commendati. ſ. Primus fuit Iudas machabeus qui inimicis iſraeliticis reſtiti potentiſſime. licet eos non potuerit extirpare. vt legitur in libro machabeorum. ꝛ ita eſt de perſeuerantia. qui ſolum patitur ꝛ non ſuperat paſſiones ꝛcetera.

Secundus fuit Gedeon qui nō ſoluȝ hoſtibus reſtitit: ſed etiam penitus effugauit. vt legitur in libro iudicū. Cui ab angelo fuit dictum dn̄s tecum virorum fortiſſime q: dominus iuuat omnem contra vitia pugnantem viriliter. Tertius fuit Dauid qui difficilia fuit aggreſſus: ⁊ ipſe manu forꝫ interpretatur: q: 1º modo de fortitudine multipliciter cōmendat: vt pȝ in morte golias: q: arduum eſt contra gigantem pugnare ideo et hoc fuit tranſlat⁹ ad conſpectum regis vt daret intelligi. qd idem ſpūaliter fit de illis qui difficilia virtutum aggrediuntur. Quartus fuit Sanſon qui ſpontaneus ſe tradidit libere morti. ad expugnandum inimicos dei.

Sic. b. ſte. ſe tradidit morti ad animandum amicos: q: paſſus difficilis fit ſecurio: qñ per militem bonum fit tranſitus. De ſanſonis fortitudine vide in li.º iudicum

2ᵘ arti. 16. Secundus articulus ē. Quot ſunt modi fortitudinis. que eſt virtus bene diſponens hoīem circa terrores mortis. Et dī q ſunt quatuor ſm q ſunt quatuor genera mortis. que reperiūt in ſacra ſcriptura. ſ. Prima ē Mors corporalis. que fit per ſeparationem anime a corpore d quā

B dicit eccl. 3. Separat amara mors. Secunda ē mors tpalis. q fit p abnegationem mundi: vt ingreſſu religionis de qua dicitur mortui eſtis ⁊c. ad col. 3.º q: tales mortui ſunt ſeculo. Tertia ē ſpūalis que fit per ſeparationem a deo. de qua ait dominus in euangelio. Dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. Quarta ē eternalis de qua dī apoc. q in ſtag⁹ ignis ⁊ ſulphure ē: ⁊ hec ē mors ſecunda. Sic etiaȝ ſunt quatuor gña fortitudinis. Prima ē circa terrores corporales mortis reddēs hoīem virtuoſum. ſicut miles dī forꝫ. qñ potius vult mori in bello q̄ fugere. non timens tñ mortem quantū actum vituꝑabilē. Sic. b. ſte. preelegit mortem atq̄ fugere xp̄i confeſſionem ⁊ ſic de alijs martyribus q fuit valde laudabile ēt dato q vitam altaȝ non ſparet. Tñ de illa morte ille eleazarus ſcriba cōmēdat in libro machabeoꝝ: q: elegit prius glioſaȝ mortem q̄ odibilem vitam in tranſgreſſiōe legis diuine. Et alter machabeus dixit ſe prius velle mitti in infernuȝ q̄ legem dei relinquere. Secunda ē circa mortē tpalem quando aliquis nō timens mori oia tpalia reliquit: ſicut fecerūt apl̄i quorum princeps dixit xp̄o. Ecce nos relinquimus oia ⁊c. de qua loquitur apo⁹ ad hebre. q ſci fortes facti ſunt in bello h⁹. ſ. mūdi cōtra ipſos pugnando ⁊c. Tertia ē circa mortē ſpūalem ⁊ hoc ē alijs oppoſita: q: ſicut in alijs ille qui minus timet eſt fortior. Sic hic ille qui plus timet ē fortior: q: magis ē timenda dei offenſa q̄ mors corporalis: vel tpalis vel eternalis ſcd̄m Anſel. Et ad iſtam fortitudineȝ xp̄s diſcipulos inducebat di. Eſtote for. in bello. B

Quarta ē circa mortem eternalem: vt nullo timeat tñ mortē ⁊ penas eternales q p ipſis vitandis bonū faciat: vel a malo caueat principaliter. ſȝ ꝓpter ſolam diuinam dilectionē. q: ſm. b. Anſel. q̄uis qs ſciret ſe dānandum adhuc debēt bene facere ſi ē fortis hac fortitudine. imo vellȝ magis dānari de obediēdo q̄ ſaluari nō obediendo. De illa fortitudine dī i cant. Forꝫ ē vt mors dilectio. imo ē ſȝ plures q̄ mors eterna. q: illam eligerent non ſolum hoīes ſancti. ſed ēt hoīes ꝟtuoſi ⁊c.

Tertius articulus ē. Que ſunt bella i quibus virtute fortitudinis idigem⁹. D̄i q̄ in ſacra ſcriptura inueniunt̄ quatuor gña bellorum in qbus ea indigemus. 3ᵘ arti. Primum ē inter malos hoīes ⁊ pſonas diuinas. vt qñ infideles inſurgūt ad pſequendum fidem beatiſſime trinitatis ſicut fuit tpe Machometi. ⁊ hereticoꝝ. ⁊ erit tēpore ante xp̄i. Et in tpe talis pſecutiōis qlȝ fidelis debet armari tali fortitudine vt eligant magis mori fidem ſeruādo. q̄ viuere fidem negando. ⁊ ab ipſa diſcedendo. Sic fecit. b. ſte. non ſolū illā mortem elegit. ſȝ ēt ſeipſum regſitus expoſuit. De illo bello ait. io. in apoc. q beſtia que aſcēdebat de abyſſo. i. añ xp̄s datū eſt facē bellum cum ſctis. ⁊ vincere eos. ſ. per morteȝ corporalem. Talem fortitudinē dȝ habere qlȝ in deſiderio ſuo mortē vt patiet̄ de

facto. ſicut xp̄s p nobis cū deſiderio mortē ptulit. ſȝ qñ ſubſtinerēt morteȝ p xp̄o q volunt viuere ſm ei⁹ p̄cepta. Scd̄m bellū ē iter Angelos ⁊ demones: q quotidie iter ſe pugnāt de obtinēdo regnuȝ aie nr̄e. ⁊ iō in cogitatiōibus ⁊ affectiōibus i digemus hac fortitudie: vt demonib⁹ mala ſua gerētibus reſiſtamus. ⁊ angelis bona ſuggerētib⁹ fideliter obtēperemus. Sȝ notandū q illud regnū aliqñ obtinēt ſoli angeli. ſ. qñ aia viuit ſm legē dei. ⁊ tūc nō pñt mali obtinere. ⁊ tūc aie nr̄e regnū nō ē in ptāte demonū. q: ibi angeli pacis principant̄ qñq; ipm obtinēt ſoli demones. ſicut in illis q faciūt ſemp mala de quibus ait ꝓpheta. Bñ aūt facere neſciant. Qñq; āt obtinēt ipm vterq;. ſicut illi qui ex vna pte faciūt locū. ⁊ ex alia ma.ᵐ ⁊ tūc aie regnū ē ſeditioſuȝ. ⁊ in maxima diſcordia. de hoc dicit Helias in. 4. R̄. Vſque quo claudicatis in duas ptes. Qñq; autē obtinēt ipm neutri. ſicut tepidi. q lȝ a malis caueant. tñ bñ facere renuūt. qbus dī apoc. vt oēs frigidus vel calid⁹ ⁊c. Tertiū bellū ē iter partes aie rōnalis p quas ſumus ſimiles angelis ⁊ aiales qbus beſtiis aſſimilamur. q: qlȝ pars vult regnū aie obtinere. ille vt viuamus ſpūaliter iſ ꝟo carnaliter. ⁊ in aliqbus ſolū dñant̄ rōnales. ſicut in viris pfcis q nō curāt niſi d celeſtib⁹ di. cū apoſtolo. Nr̄a querſatio i celis ē. In alijs āt dñant̄ ſole aiales. ſicut i hoībus carnalib⁹ q nō curāt vbi de his q̄ vidēt ⁊ audiūt. Et iō tales ſūt ſicut beſtie. de qbus ait apo⁹ ad cori. aialis hō nō pcipit ea q̄ dei ſunt. In alijs dñant̄ vterq;. ſicut i viris i pfcis. q curant magis de mūdo q̄ d deo. In alijs eq⁹ q magis curāt d deo q̄ de mūdo. ⁊ ſic ſūt iuſti mediocriter. De illo bello loqtur apo⁹ di. Caro ↄcupiſcit aduerſus ſpm̄ ⁊c. Sȝ q̄rit̄. quare plus p̄ualent aiales q̄ rōnales. cū ſint maioris ꝟtutis quā iſte. R̄ndetur q voluptas q̄ regnat in tota aia eſt cōiter iniqua ⁊ pars iferior. cū tñ deberet eē oppoſitū. ſicut nō eēt q daret ſup hoīes bētis ptātē. De bello āt illo hēt̄. dañ. vbi ſupra dī egrediar vt pliet aduerſuȝ pncipes pſarū. q credit̄ malus angelus. Sȝ quare. Demones cōiter magis p̄ualēt. D̄i q q: incole hui⁹ regni ſūt de pte eoꝝ: q: ꝓniatur aliter ad malū ſūt. iō dī in yſ. q angeli pacis amare flebūt. Quartū bellū ē iter vicia ⁊ ꝟtutes q̄ i aia nr̄a pugnat illis ſatagentibus ad mala opa. ⁊ iſtis ad bona ſic declarat Amb.º de ↄflictu viciorū ⁊ ꝟtutū vt caſtitas ↄtra imūditiā ſupᵃ ↄtra hūilitatē. Sȝ talis pug.ᵃ nō ē i hoībus pfectis. q: virtutes pacifice poſſident regnum iſtud. Nec etiaȝ in peſſimis quia: vicia totaliter dominantur. licet propter ↄſciaȝ repugnēt in eis ⁊ faciāt triſtes oēs eoꝝ delectatiōes. Scd̄m ē i mediocrib⁹ q hñt aliqua vicia ⁊ aliquas ꝟtutes: ē iſᵃ pugna. ⁊ ſm magis ⁊ min⁹. ⁊ iō idigent fortitudine vt ꝟtutes faciat p̄ualere quātūcūq; maiores. De illo bello hēt̄ in figura geñ. qñ eſau ⁊ iacob in vtero mr̄is pugnabāt: q: qlȝ ꝟtus cū op⁹ vicio in iterio pte aie nr̄e. antequā actus erūpat exteri⁹. q. nati. Pᵃ pugna figurata fuit p illā qua caldei pugnauerūt. qñ tēplum dei deſtruxerūt ⁊c. 2ᵃ p pugnā q̄ pugnauerūt filij iſrael. q erāt ſpūales ↄtra caldeos. q totaliter erāt aiales ⁊c. Tertia per pugnā q̄ pugnauerūt filij iſrael. i. angeli dei contra philiſtim. i. contra demones. D

Quarta p pugnā qua pugnauerūt filij iſrael ↄtra amalech. q: ſicut illa victoria fuit ↄſumata p ꝟtutē orōnis. ſic virtutes p̄ualēt aduerſus plura vicia p ſublimitatem ſurſum actionis in deum ⁊c.

Quartus articulus ē. Ad qd ordinat̄ ꝟtus fortitudinis. Et dī q ad ſaluādum vniuerſitatē hñtem inimicitias: vt pȝ in ciuitatib⁹ quarū vniuerſitas ſaluari non pōt. niſi hrēt illi milites fortes. q ↄtra inimicos mortis pīculo exponerēt. vt declarat Aug. de romanis in li.º de ciui. dei. 4ᵘ art.

Intelligendū ē tñ q quatuor ſunt ierarchie. Quoꝝ. Prima ē tearchica diuinaꝝ pſonaꝝ. Scd̄a ē angelica nouē ordinum. Tertia ē eccl̄iaſtica ſeptē ordinum. Quarta ē monaſtica potētiarum pluium in aia nr̄a. Et qlȝ fuit ſaluata per ꝟtutē fortitudinis ⁊c. Pᵃ qdeȝ thearchi

cha. quando lucifer inſurrexit cõtra eam volens aſcendere ad diuinam equalitatem ⁊ regnare. pro deo: vt habetur in yſ. vbi dixit lucifer Aſcendam in celum ⁊ ero ſimilis altiſſimo. tunc enim per diuinam fortitudinem fuit inde electus. ideo dicitur in Iob. ſi habes fortitudinem ⁊c̃. ⁊ ſequitur diſperde ſuperbos. Et alibi dicitur de deo. Nunquid manus eius confregit ſuperbum: Secundo fuit ſaluata per eum ierartica angelica. quando michael ⁊ angeli eius preliabantur cuȝ draco ne: vt habetur in apoca. Et ideo quia omnes nõ fuerunt fortes draco traxit terciam partem ſtellarum: vt habetur ibidẽ. Ideo dicit p̃s. angelis remanentibus benedicite deo omnes angeli eius potentes virtute. Tertio fuit ſaluata ierartica eccleſiaſtica: quia eni in pricipio habuit plures validos inimicos. iõ tũc fuerunt miſſi martyres. tanquã fortiſſimi milites quoꝝ primꝰ fuit. b. ſte. q pᵒ illud bellũ ẽ agreſſus: ne alij trepidarent ⁊ ſic eccña ð manibꝰ hoſtiũ p eos ſaluata ẽ. Quarta .ſ. Monaſtica ſaluat̃ p iſtã ꝟtutẽ fortitudinis. qñ aĩa valde reſiſtit ſuis inimicis volẽtibꝰ eã poſſidẽ: vt mũdo carni ⁊ dia: iõ dicit btũs petrus. Aduerſariꝰ vr diaꝰ ⁊c. ⁊ ſeqtur. Cui reſiſtite ⁊c. Quintus articulus ẽ. Que ſũt ꝓprietates hoĩs hñ

5us art. tis fortitudinẽ. Et dĩ ꝙ ſunt quatuor.

Pᵃ ẽ. Perfectio cognitiõis: qr ſolus ille cognoſcit quãtũ bonũ ẽ bonũ ꝟtutis. qr alijs vr̃ modicũ. ſed ei vr̃ vtiq; magnũ qr nõ ſolũ alia. ſed ⁊ vitã ſuã. q̃ ẽ ſibi cariſſima dcret pp illud bonũ. Ad illã fortitudinẽ hñdã xp̃s aĩabat diſcipulos ſuos dĩ. Nolite timere eos q occidũt corpus ⁊c̃. Et ſi eũ occiderẽt foꝛꝫ daret eã p ꝟtute. ſcdõ ꝙ haberi põt ex dictis Anſelmi.

Scda ẽ. Perfectio deteſtatiõis: qr ſo

E lus iſte pcti maculã. deteſtat̃ q̃ntũ ẽ deteſtãda. qr pꝰus vult amittere vitã q̃ icurrere culpã. vt hẽtur de Suſãna in daň. xᵒ Et ſi aufferret̃ vita aĩe nõ peccaret. ſed pꝰ vr̃ ſicut dƷ velle oĩa elemẽta creata anihilari ſm Anſel. in cur deꝰ hõ ⁊c̃.

Tertia ẽ. Perfectio dilectiõis. qr minime diligit ſeipꝫ. ⁊ maxie diligit bonum dei. ꝙ ẽ bonũ ꝟtutis. qr pꝰus vult ſeipꝫ pdere q̃ tale bonũ. ⁊ iõ dicit dñs i euãgelio Qui diligit aĩam ſuã pdet eam ⁊c̃. Et. b. Aug. de ciui. dei. dicit ꝙ radix ciuitatis dia'. ⁊ oĩum maloꝝ ẽ amor ſui. Et fũdamentũ ciuitaꝫ dei. ẽ dilectio boni diuini

Quarta ẽ. Perfectio ſupne erectiõis qr ſemp cadit firmꝰ ⁊ rectus ĩ bono ꝓpoſito. ⁊ i irruẽtibus aqs tribulationum. ⁊ mẽtis dilationũ. ſtat nõ flexꝰ. ⁊ iõ ẽ a philoſopho. corpi quadrato aſſilatꝰ. Et adõ viro ſapiẽti. q hedificauit domũ ſuã ſupᵉ firmã petrã ⁊c̃. Sextus articulus eſt. 6us art.

Que ſunt male fortitudies. Et videnẽ in ſacra ſcriptura quatuor inter alias. Quaꝝ

Pᵃ ẽ Fortitudo. Nẽbroth. Cuiꝰ regni ꝓncipium fuit babel. ⁊ fuit fortitudo crudelitaꝫ ⁊ duritie: qr fuit validiſſimus. venator. i. validus oppſſor hoĩuȝ. coram dño vt hodie ſũt tyranni. Scda fuit. Fortitudo pharaonis. q̃ fuit iniqtatis ⁊ iniuſticie. qr iniuſte populũ dei affligit ſicut faciunt. Iudices iniuſti. de pᵒ habetur geñ. De ſcdo hẽtur exo. Tertio fuit. fortitudo Senecharib. q̃ fuit rapine. qr filijs iuda. fortitudine ſua abſtulit ciuitates ſuas. vt faciũt vſurarij paupibꝰ hereditates ſuas. 4. re. Quarta fuit. Fortitudo Nabuchodonoſor. q̃ fuit vanitatis ⁊ ſupbie. de q̃ legit̃ in daň. ꝙ dũ gliaretur de ſua fortitudine fuit deiectus diuia vltiõe: ſicut diuino iudicio hoĩes ð ſuis diuitijs gliantes cõiter deprimunt̃ iuxta illd p̃s. Vidi ipſum ſuperexaltatũ ⁊ elleuatum ⁊c̃.

7us art. Septimus articulus eſt. Que ſunt p̃mia bone fortitudinis. Et dicitur ꝙ communiter ſunt quatuor. Quorum ſcilicet.

Primum eſt. Dignitas incomparabilis. qr martyres qui fuerunt fortes digniſſimum locum obtinuerunt in templo dei ⁊ illud fuit altare dei. Et ideo dicit Io. in apoc. vidi ſub altare dei ⁊c. inter quos eſt. b. ſte. ſicut primus ⁊c̃. Secundum ẽ

E hereditatis in preciabilis vt regnum celi dat̃ ceteris de gr̃a iſtis autem dat̃ de debito dĩ. dño btĩ qui perſecutionẽ patiunt̃ ꝓpter iuſticiã quoniã ipoꝝ eſt regnũ celoꝝ. Tertiũ ẽ. Honoris ineſtiabilis. qr dñs ipos ſibi ꝯdicat in throno ſuo. ſicẽ fuit in throno pris collocatꝰ. ipos honorãs. q̃ ad hoc. nñ quãtum a patre fuit honoratus. vnde apoc. Qui vicerit faciam illũ ſedere in throno meo ⁊c. Quartũ eſt. Decoris inobfuſcabilis. qr ſm Aug. de ciui. dei. priuillegium decoris eſt martyrum. qr remanebũt in eorum corpibꝰ cichatrices ⁊ ſigna plagarum ſupra corpora aliorum glificata. ⁊ ideo in corpore xp̃i poſt reſurrectionẽ ſigna vulnerum remanſerũt Et iõ qr. b. ſte. fuit primus iſtoꝝ illa quatuor premia. primo. poſſidebit pariter illaȝ felicitatem que ẽ cõis oĩbus ſanctis alijs Ad q̃ vos perducat xp̃s ieſus dei ⁊ virginis filius. Amen.

¶ In feſto beati Ioannis apl̃i ⁊ euangeliſte. Sermo primus.

Dilectꝰ mihi ⁊ ego illi. q paſcit̃ inter lilia. donec aſpirent̃ dies ⁊ inclinent̃ vmbre caň. 2ᵒ cap.

Quia. b. Io. euãgeliſta priuilĩo amoris precipui ceteris amplius meruit honorari a dño: vt teſtatur. b. Virgo. Ideirco ad extollenda ipſius preconia conueni ter aſſumitur verbum illud. In quo quidem verbo quadrupliciter deſcribit̃. Et.

Primo. Vt inflamatus virtute charitatis inextiguibiliter incendente .i. Cum

F premittit̃. Dilectꝰ meꝰ mihi ⁊ ego illi. qr amor non põt eſſe iocundus. niſi ſit mutuus. ſm Ricar. Ad perfectam aũt amicitiam requiritur mutua reflexio amoris vt dñt philoſophi. Et iõ dicit Ricar. de tri. ꝙ perfecta charitas eſſe non poteſt niſi ſit q amorem rependat. ⁊ qui impẽdat. Et qr. b. Io. amorem xp̃o impẽdebat. iõ quo ad ipm dicit. Dilectus meꝰ mihi. dicente xp̃o. Ideo xp̃s ei amorem rependebat dĩ. Et ego illi. vt vere dicere poteſt

E illud caň. 7. Ego dilecto meo. ⁊ ad me cõuerſio eius. primus eni xp̃s dilexit ſuuȝ diſcipulum ⁊ poſtea diſcipulus magr̃m. Et ideo xp̃s. primo premittit ſuam affectionem. Et ſcdo ſubiungit diſcipuli cõuerſionem. qr dicit in prima cononica ſua. cᵒ 9ᵒ. Diligamus dominum quoniam ipſe prior dilexit nos ⁊c. Secundo. Vt decoratus puritate imaculabiliter renitente Cum ſubiungitur. Qui paſcitur iter lilia. Lilium enim eſt ſignaculum virginitatis: vel virginale. eo ꝙ eſt flos. qui ſuũ vigorem maxime cõſumat. Et qr caſtitas virginalis eſt diſpoſitio optima ad fruitionem. ideo dĩ. Qui paſcitur inter lilia. Vnde qr anima btĩ Ioãnis in medio vitiorum ſenſitiuarum ad ipartiatem naturaliter ſtimulat̃ fuit florida puritate candidata: vt de ipſo dĩ. xp̃s caň ij. Sicut lilium inter ſpinas ſic amica mea inter filias. Dicuntur eni vires ſenſitiue filie. qr animã rõnalem cruciat in ſuo ptu. aſſidue cõtendentes: ſicut proles feminea ſolet eſſe magis cruciatiua q̃ maſculina. Tertio. vt illuſtratus veritate inobluſcabiliter radiante Cum ſequitur. donec aſpiret dies. Aſpiratio nãq; diei eſt in aurora in qua lux eſt. ⁊ notitia matutina ⁊ qr btũs Io. ĩ notitia veſptina: que eſt notitia reꝝ in ꝓprio genere. vt docet Aug. ſuper geň. fuit exercitatus. donec reuelationes diuie venerũt. que eũ ſublimauerunt vſq; ad notitiam matutinaȝ que eſt notitia rerum ĩ verbo. ſm eundem Aug. Ideo dĩ. Donec aſpiret dies. Exordium matutine notitie in preclara reuelatione: vt ꝓ vita. b. Io. dicatur in hoc ſeculo illud geň j. Factum eſt veſpere ⁊ mane dies vnus. qr ſicut ceteri in hac vita habent tantum notitiam veſpertinaȝ. ⁊ ĩ alia matutinã. tan q̃ in duobus diebus. Sic ille tanquam in vno die. ſ. veſpere ⁊ mane. i. notitiã veſpertinam ⁊ matutinam habuit vt angeli in die ſue creationis. Quarto. Vt preſeruatus a morte ineuitabiliter denigrante. Cum poſtponitur. Et inclinẽtur vmbre Vmbra enim comparatur morti. Sicut enim vmbra non eſt niſi priuatio lucis. ſic mors non eſt niſi priuatio vite. vnde in p̃s. Si ambulauero i medio vmbre mortis non ti. mala quoniam tu mecũ es. Iſta autem vmbra fuit inclinata. i. conſumpta quoniam immortalitas fuit

ei a xp̄o donata. ſm Hiero. in ꝓlogo ſup
io. q2 ſicut ipſe a corruptiōe carnis fuit ex-
traneus: ita a dolore mortis fuit alienus.
Quia v̄o circa cōmendationē iſtius apl'i
⁊ euāgeliſte ꝯ̄iatur p̄ns intētio. Iccirco cir
ca decurſū eius occurrūt. iiii. ꝯſiderationes
1ª ꝯſi° quarū. Prima eſt. De qua ſtirpe fuit
exortus. Dicit aūt ꝙ fuit de radice Jeſſe
ortus. ſicut xp̄s De radice beatiſſime an-
ne ex qua ꝓceſſerūt tres rami preciosiſſimi
ſcʒ Mater dn̄i: ⁊ due eius ſorores. ſ. ma-
ria iacobi ⁊ maria ſalome. De quarū pri-
mo genitus fuit xp̄s. De ſcḋa Jacob⁹ mi
nor Symon ⁊ Judas apoſtoli ⁊ Joſeph
qui cognominatus ē iuſtus: qui fuit diſci-
pulus dn̄i. De tertia Jacobus maior ⁊ io
annes euāgeliſta qui fuit tertius ramus i
iſta ꝓgenie. Ut de iſta muliere benedicta
dici poſſit illud math. vii. ca°. Arbor bo-
na fructus bonos facit. Intelligēdū
ē tñ ꝙ de iſta radice benedicta fuit io. euā-
geliſta ꝯſecutus priuilegia quattuor. quo
B rum. Primū eſt ꝙ ipſe erat de ſtirpe
regali: eo ꝙ cōſanguineus xp̄i germanus
qui factus eſt ei ex ſemine dauid ſm car-
nem: ad ro. primo. Et attinebat ſibi. ſ. ex
alia pte. ſ. matris. Scḋm fuit ꝙ ipſe
erat de ſtirpe ſacerdotali: eo ꝙ cōſangui-
neus. b. Jo. baptiſte ſicut ⁊ xp̄s. Fuit enim
mater ioānis euāgeliſte cognata helisabeth
ſicut ⁊ mater xp̄i: que heliſabeth fuit de fi
liabus Aaron vt dicit luc. i. ca°. Ter
tiū fuit ꝙ ipſe habuit duplicē germanita
tem ad xp̄m ꝓ eo ꝙ mater tantā germa-
nitatē habuit ad filiū ſuū quantā hñt pa
ter ⁊ mater ſimul in aliis. eo ꝙ de ſubſtā-
tia virginis xp̄s fuit totaliter formatus: ⁊
iō tm̄ fuit ei german⁹. b. io. ex pte ſoli⁹ ma
tris xp̄i ſicut fuiſſet ex parte vtraqʒ ⁊c̄.
Quartū fuit ꝙ ipſe habuit ſimplicem
affinitatē ad ſuppoſitū verbi q2 ex hoc ꝙ
ſponſa alicui ſponſe copulatur quilibʒ ger-
manus ſpōſe cū ſponſo affinitate cōiungi
tur ex tali copulatione. Et iō q2 xp̄i huma
nitas erat io. germana qñ ipſa humani-
tas fuit cū verbo copulata fuit ꝯiungens
totā illā germanitatē cū v̄bo: ꝗ̄to maior
⁊ dignior fuit iſta. Jō dicit apo. hebre. xi.

ꝙ filius dei nō ꝯfundit hoīes vocare fra
tres ⁊c̄. Scḋa ꝯſideratio eſt quo ordine 2ª ꝯſi°
fuit ioānes a xp̄o vocatus. Dicit ꝙ a xp̄o
ipſe fuit ſortitus quartū in vocatiōe locū
Primus fuit beat⁹ Andreas io. primo A
Scḋs fuit beatus Petrus vt pʒ ibidē
Tertius fuit beatus Jacobus maior
Math. iiii. ca°. Quartus fuit beat⁹ io-
annes euāgeliſta vt pʒ ibidē. Intelligē
dū eſt tñ ꝙ quaternarius numerus habet
quattuor ꝓprietates huic ap̄lo ꝯuenientes
quarū. Prima ē ꝙ ē numerus quadra
tus ſm Aug. 4. de tri. Eū ceteri quadra-
ti ſint ꝑ iſtū in quo dat intelligi iſti⁹ apl'i
ſtabilitas cū dn̄o ieſu xp̄o: ſicut hō virtuo
ſus cōparat bono tetragono qui difficul-
ter mouet de loco ſuo ꝓpter quā ꝓprieta
tē xp̄s fuit vocatus lapis angularis q ſem
per eſt quadratus ⁊ aptus hedificijs ⁊c̄.
Scḋa ē ꝙ iſte numerus ꝯtinet in ſe du B
plicatū binariū in quo datur intelligi ꝙ
iſte apoſtolus incarnatiōis myſterium.
in ſcriptura ꝯtinuauit in quo iuncte fue-
runt due dualitates: dū humanitas xp̄i q̄
cōſtat ex corpore ⁊ aīa fuit aſſumpta a v̄-
bo qḋ cōſtituitur ex natura cū ꝓprietate
⁊c̄. Tertia ē ꝙ iſte numerus icludit in
ſuis partibus adequate ſenariū q eſt pri-
mus numerus pfectus ſm aug. ſup gen.
in quo dat itelligi ꝙ ſtatus pfectiōis apo
ſtolice: lʒ nō fuerit in eo primo ſm ordi-
nē generationis fuit tñ ſm ordinē pfectio
nis ⁊c̄. Quarta eſt ꝙ iſte numer⁹ clau
dit in ſe denariū q2 ſi accipiantur oēs ei⁹
partes inſimul cū ſuo toto faciūt denari
um totū: ſicut docet. b. Hiero. in numero
cātici graduū. In quo dat intelligi ꝙ ſicut
numerus denarius ē in v̄tute oīum nu-
merorū digitorū ꝑncipalis. Jta iſte ioan
nes apoſtolus quo ad ſanctitatē fuit in ca
pite oīum apoſtolorū xp̄i. alioqn nō fuiſ-
ſet a xp̄o maxime dilectus: ⁊ nō ē pſonarū
acceptor. Et q2 ſm iſtas ꝓprietates fu-
it maxie xp̄o ꝯformis inducimur ꝓ eo qḋ
dicit dan. iij. ca°. Spēs quarti ſimilis eſt
filio dei ⁊c̄. Tertia cōſideratio ē quāto 3ª ꝯſi°
merito fuit. b. io. xp̄m ſecutus iſtius autē
charitatis magnitudo declarat math. xix.

ca°. Cū ſymon petrus ad xp̄m dicebat. ec
ce nos reliquimus oīa ⁊c̄. ⁊ ſequit. quid
ergo erit nobis ⁊c̄. ⁊ ſequit. Amen dico
vobis ⁊c̄. Intelligendum eſt tñ ꝙ me
ritū. b. io. in ſequēdo xp̄m fuit maius me-
rito petri: ꝙ oſtendit q̄drupliciī rōne: quarū
Prima ē: q2 citius paruit. Scḋs autem
petrus iā fuerat ꝑ beatū Andreā predica
tores: ⁊ ꝑ xp̄m cephas appellat⁹ vt hʒ io.
primo. ⁊ iſta fuit prima vocatio ioannis.
Scḋa ratio eſt q2 de maiori genere vt
pote regio ⁊ ſacerdotali q̄uis paup: nunc
aūt hoīes pferunt facultatibus: ſicut ma-
xima bona inter exteriora q̄ deo ⁊ hoīb⁹
impēdunt: hoībus dico virtuoſis. Ter
tia eſt q2 in etate florida mundū reliquit.
Nā erat adoleſcēs vt ait Marcus in qua
etate difficillimū eſt relinquere mūdū: eo
ꝙ tūc maxime vigēt paſſiones: ⁊ iō diffi-
cillimū eſt obtinere ſtatū v̄tutis. Quar
ta eſt q2 maiora bona reliquit: petrus ꝙp
pe reliquit ſolū bona fortune vt nauim ⁊
retia. Joānes aūt bona fortune ⁊ nature
q̄ incōparabiliter ſūt maiora. vñ math.
4. dī ꝙ relictis ꝯtinuo retibus ⁊ patre q
maxime ptinent ad bona nature ſecutus ē
xp̄m: qḋ fuit plus dimittere q̄ dimittere
regnū: ꝗ̄to pr̄ ſm naturā eſt magis dili-
gendus ⁊c̄. Quarta ꝯſideratio eſt: qua
4ª ꝯſi° re btūs io. fuit matrimonio copulat⁹. di-
cit. b. Hiero. in ꝓlogo ſuper ioānē ꝙ xp̄s
ipſū de nuptijs euocauit. Jſte credūt fuiſſe
nuptie in qbus xp̄s aquā in vinū ꝯuertit
io. ij. Jſta deſponſatio fuit a deo ordina
ta vt eius virginitas puriſſima fieret ꝯſe
crata: q2 qñ virginitas cū ſacro ꝯiūgitur.
tunc ꝯſecrat. Intelligendū ē tñ ꝙ ſm
iſtū modū inueniuntur quattuor virgini
tates conſecrate virginum nominatorū in
ſacra ſcriptura: quarū. Prima fuit v̄gi
D ginitas matris xp̄i q̄ fuit deſpōſata v̄go
diuino ꝯſilio ſm. b. ambro. nec ex hoc fuit
v̄ginitas obfuſcata. Scḋa fuit v̄gini-
tas ioſep ſponſi eius qui fuit virgo puriſ-
ſimus vt teſtatur beatus aug. de bono cō
iugali ne iſtud digniſſimū ſacrm̄ m̄rimo-
nij claudicaret. Scḋa fuit virginitas
xp̄i que ſacrata fuit in ſacro incarnatiōis

qḋ eſt maximū ſacrm̄ ſacramētorū oīum:
eo ꝙ caro humana fuit v̄bo ineffabiliter
deſpōſata ⁊c̄. Quarta fuit v̄ginitas. b.
Jo. euan. que quidē fuit matrimonio ad-
iuncta ⁊ tñ totaliter incorrupta. Et q2 vir
ginitas ſic cōſecrata ē digniſſima: iō enim
xp̄s pmiſit. b. Jo. cōtrahere vt eius virgi
nitas m̄rimonij ſacro ꝯſecraretur: ſicut ⁊
matris ſue. Sicut enī ſacrʒ ꝯfeſſionis
pficit v̄tutē pnie: ſic ſacrm̄ m̄rimonij pfi-
cit v̄tutē v̄ginitatis. Jō btā cecilia que cū
v̄ginitate fuit deſpōſata ſola intra v̄gi-
nes honorat in ſuo officio. ſ. i illo pſ. Fū
damēta. qui p̄s ſingr m̄ri dn̄i ē approp-
atus ⁊c̄. Quinta ꝯſideratio ē de priui
legio ſue puritatis. Dicit enī Bre. ꝙ ſpeci 5ª ꝯſi°
alis prerogatiua caſtitatis ampliori dile
ctione ipſum fecit dignū: q2 v̄go ē electus
a dn̄o: ⁊ v̄go in euū pmanſit. Intelli-
gendū ē tñ ꝙ in ſacra ſcriptura inueniunt
q̄ttuor v̄gines electi ad myſteria xp̄i. quo
rum. Primus fuit daniel ad xp̄i vati
cinia ꝓnunciāda: fuit enī v̄go ꝯtinētiſſi-
mus: ita vt a pluribus putaret eunuch⁹.
⁊ ipſe expreſſe de xp̄o ſub hoc noīe vatici-
natus fuit dan. ix. ca°. Scḋs fuit beat⁹ E
Joānes baptiſta ad xp̄i teſtimonia iā vi-
ſa ⁊ annunciāda vt hʒ io. primo. Hic venit
in teſtimoniū ⁊c̄. Tertius fuit btūs ſte
phanus ad xp̄i cenobia cuſtodiēda: q2 mu
lieres ſancte ꝑncipaliter fuerūt ad cuſtodi
am ei cōmiſſe: act. vi. ca°. Quartus fu-
it. b. Paulus ad xp̄i documēta ꝓnūcian
da: fuit. n. doctor gētiū i fide: vt ipſe teſtat
in ep̄lis ſuis. Et ita decebat vt v̄gines pu
riſſimi eēnt: q2 eorū myſteriū erat circa pu
riſſimū obiectū. Qr̄ v̄o. b. ioānes iſto-
rū. q̄ttuor ſimul puritatū hūit rōnes ideo
eius v̄ginitas cōprobat puriſſima multi-
pliciter. Et primo q2 ſicut daniel pnū
ciauit xp̄i vaticinia quo ad ei⁹ aduētū p̄m
ita io. quo ad ſcḋm in apoc. Scḋo q2 ſi
cut ioānes bap. nūciauit teſtimōio de xp̄i
incarnatiōe: ita iſte de xp̄i paſſiōe quā ſo-
lus vidit inter diſcipulos donec xp̄s fuit
vulneratus i latere: iō dicit de ſeipſo. io. 19.
Qui vidit te. phi. ⁊c̄. Tertio q2 ſicut. b.
ſtephanus fuit poſit⁹ ad cuſtodiā mulierū

ſcãꝝ p apoſtolos. Jta iſte p xp̄ꝫ ad cuſto
diã matris ſue: vt ibidē qḋ eſt maius ar
gumētū puritatis. Quarto qꝛ ſicut pau
lus fuit doctoꝛ excellētiſſimus: qꝛ vas ele
ctionis vt pꝫ. Sic iſte doctoꝛ excellentiſſi
mus qui flucta euãgelij de ipſo ſacro dn̄i
ci pectoꝛiſ fōte potauit hoc pꝫ qꝛ diuinoꝝ
ſublimiū incipiēs doctrinã electam ſuper
oēs doctores qui vnq̃. ſ. fuerunt vt teſtaẗ
aug. Jntelligendum eſt inſup ꝙ in no
5 / uo te. inueniunẗ quattuoꝛ virginitates cōſe
crate. Quaꝝ. ſ. Prima fuit virginitas
xp̄i que fuit virtuoſa ad pugnã omnis cō
cupiſcētie in nobis refrenãdã. Et ſingula
riter dico in nobis qꝛ xp̄s nō habuit. ſ. talē
pugnã: iō io. xv. Sine me nihil poteſtis fa
cere. Scḋa fuit virginitas mr̄is xp̄i q̄ fu
it ad pugnã ↄcupiſcētie ꝑueniēdã: ne iſur
geret ſuē maioris virtutꝫ ē bellū ꝑuenire q̄
ipſꝫ cū difficultate vicere: qꝛ vnq̄ talis pu
gna fuit in ea. Sed nō ſufficeret eius virgi
nitas ad tollendas nr̄as tētationes ſꝫ bn̄
virginitas xp̄i. Et nota ꝙ talis pugna nō ē
peccatū: ſed pena peccati oꝛiginalis ⁊c̄.
Tertia fuit virginitas bti ioānis bapti
ſte q̄ fuit virtuoſa ad pugnam ↄcupiſcētie
euadēdã p modū fuge. iō fugit in deſertū
dum eſſet v. annoꝝ. Quarta fuit virgi
nitas. b. ioānis euan. que fuit virtuoſa ad
pugnã cōcupiſcētie ſupandã ſine fuga. Et
iō iꝑe inter hoīes viuēs virginitatē ↄſerua
uit vbi multipli͛ virginitas īpugnaẗ. Sꝫ
qꝛ laudabili⁹ ē pugnãs vincere p bellū q̄
p fugã declinare lꝫ aliqñ ſit tutius: iō ho
noꝛabilioꝛ fuit ī hoc virginitas ioānis euã.
q̄ io. bapt. Sexta ↄſide. ē de ꝑuilegio
6 cōſi. ſue familiaritatis cum xp̄o. Fuit enim oī
bus apl̄is diſcipulis familiarioꝛ xp̄o. Et
hoc fuit ꝑpter ei⁹ maioꝛē puritatē iuxta di
ctū ſap̄. ꝓuer. xxij. Qui diligit coꝛdis mū
diciã ꝑpter grãm labioꝝ hēbit amicū re
gem ⁊c̄. Jſta aūt. ſpālis familiaritas
fuit declarata q̄drupliciter. ſ. Primo ī
dn̄i trãſfiguratione mat. xvij. ad qḋ ↄdi
gnū videndū admiſit tm̄ tres diſcipulos
ſcꝫ petrū iacobū ⁊ ioānem: quoꝝ iſte fuit
B vnus ſicut ſolēt principes iocalia preci
oſa que hn̄t paucis ⁊ familiariſſimis re
uelare. Scḋo in puelle ſuſcitatiōe luc.
viij. qñ voluit facere iſtud miraculū ſecre
tū nullū admiſit niſi iſtos tres ſicut ꝑnci
pes qñ volunt manifeſtare qñ peregrinã
tur: ſolēt paucis ſꝫ maxime familiaribus.
reuelare. Tertio in ſua dn̄ica ↄtriſta
tiōe math. xxvij. qñ iminēte paſſiōe cepit
tedere ⁊ pauere aſſumēs ſecū iſtos tres
tanq̄ magis ꝓbatos ne foꝛte ſcãdalizarē
tur ceteri videtes eū timere moꝛtē. Sicut
ſolent principes ad populum diſſimulare
paſſiones ⁊ ſuas aduerſitates ſuis dilectiſ
manifeſtare ⁊c̄. Quarto in ſua mediatate
⁊ iſtud fuit eiſignū ꝓpriū ⁊ certū: cetera
eni tria fuerūt alijs tribus cōa. Jpſe eni
in arduis erat mediatoꝛ inter xp̄m ⁊ alioſ
diſcipulos: ſicut ſolēt familiariſſimi ꝑnci
pi inter ipſū ⁊ eius familiam mediare.
Jſta aūt mediatio ꝓbaẗ io. xiij. qñ nul
lus alioꝝ fuit auſus interrogare de ꝓdi
ꝓditoꝛis ſed petrus inuit ioāni ꝙ interro
garet xp̄m qḋ ⁊ fecit. Septima ↄſidera 7 cō.
tio ē de ꝑuilegio ſue charitatis. dicit eni
btūs Grego. vt inductū eſt ſupꝛa ꝙ pri
uilegio amoꝛis ꝑcipui altius a dn̄o meru
it honoꝛari. Jntelligendū ē tñ ꝙ ipſe ī
euãgelio ſacro quinquies appellatus ē bea
tus ioānes euan. diſcipulus ille quē dili
B gebat ieſus. ſ. Primo in dn̄ice ↄſecrati
onis myſterio. ſ. in cena qñ diuina eucha
riſtia fuit iſtituta. dicit eni io. xiij. Erat re
cūbens in ſinu eius diſcipulus ille quem
diligebat: in quo daẗ in te͛ ꝙ ipſe ardebat
charitatꝫ amoꝛ ad iſtud digniſſimū ſacra
mētū. Secūdo in miſterio dn̄ice paſſi
onis. Cū vidiſſet in quaꝫ Jeſus in cruce
maēs matrē ⁊ diſcipulū quem dilig. dix.
Jo. xix. Jn quo daẗ in te͛ ꝙ ipſe ardebat
charitatis amoꝛ ad paſſionem dominicã
quã videbat. Viſa enim magis mouēt q̄
audita. Tertio in miſterio dn̄ice reſur
rectiōis qꝛ maria mag. vēit ad b. Petrū
⁊ aliū diſcipulū quē diligebat ieſus redi
ens de ſepulchꝛo. Jo. 2°. Jn quo daẗ intel
ligi ꝙ ardebat amoꝛ charitatis ad domi
nicam reſurrectionē. Quarto in miſte
rio dn̄ice apparitionis qꝛ Jo. 21°. ſtante Je
ſu in littoꝛe ⁊ diſcipulis exiſtibus in ma
ri: in qua apparitiōe ceteris ipſiꝫ non co
gnoſcētib⁹. Joānes ſtati cognouit dn̄ū
longinquo di. Dominus eſt. Nã ꝓuerbi
um eſt ꝙ q bene diligit a lōgiquo cogno

ſcit. Cuius rō eſt naturalis qꝛ ſpēꝫ dilecti
habitã freq̄nter ad mēoꝛiã reducit: ⁊ talis
ſpēs p actus cōfirmaẗ. Quinto in my
ſterio dn̄ice pſecutionis. qꝛ Jo. 21°. Cum
dixiſſet dn̄s petro. Sequere me, ꝑnūciatio
neꝫ martyrij ſignans qua moꝛte clarifica
turus eſſet deū. Et conuerſus Petrus
vidit illuꝫ diſcipulū quē diligebat Jeſus
ſequentē. Jn quo daẗ intelligi ꝙ ardebat
amoꝛ charitatis ad moꝛtē pro xp̄o pferen
dã ⁊c̄. Octaua cōſideratio eſt de ſacra
8 cōſi. mēto ſue obdoꝛmitiōis qñ fuit cōſopitus
in ſinu dn̄i Jeſu xp̄i. Jo. 13°. Erat ingd ī
ſinu ieſu recūbens diſcipulus. ⁊c̄. Vbi
notãduꝫ eſt ꝙ xp̄us in hac cena beato ioā
ni euãgeliſte fecit actus quattuoꝛ. ſ.
Primo imediate in ſuo latere colloca
uit. qꝛ circa finē ſolet maxime dilectio de
monſtrari. vnde ibidē dicit. Cuꝫ dilexiſ
ſet ſuos. ⁊c̄. Secundo. cōfirmata cena
adhuc ſedēs in ſuo gremio reclinauit ipſꝫ
erat igd recūbēs ī ſinu ſuo ⁊c̄. Ter⁹ poſt
reclinatiōeꝫ ſopoꝛē ei imiſit: qꝛ qñ aīa eſt a
ſenſib⁹ abſtracta ē ad celeſtes inſtructiones
magis diſpoſita dicente Eliſacer. thc. ad
Job 33°. p ſomnū deus erudit hoīes ⁊c̄.
Quarto poſt obdoꝛmitionē eius. ocu
los appuit ſcꝫ interioꝛes q ſunt clauſi p
peccatū Adē: vt aīa nō videat ſpirituali a
q̄ ex ſua natura videre nata fuit: ſicut vis
exterioꝛ coꝛpoꝛalis: vnde dicitur numeri
22°. Apuit dn̄s oculos Balaã vt videret
angelū ⁊. 4°. R̄e. vj. Apuit aūt dn̄s ocu
los pueri heliſei: vt videret militiã celi.
Jſtis aūt quattuoꝛ diſpoſitiōibus qua
ſi ꝑmiſſis ſequūtur q̄ttuoꝛ opatiōes quas
xp̄us operatus eſt in iſta anima beata.
Quia. Primo fuerūt ei ſecreta celeſtia re
B uelata. vt intuitiue cerneret ꝙ alioſ doceret
certius in poſterum. vñ dicit in ꝑma ſua
cano. p° cap°. Ab initio qḋ vidimus ⁊
audiuimus: ⁊ pſpeximus oculis noſtris
de verbo vite annūtiamus vobis. ⁊c̄.
Secūdo iſtoꝝ ſecretoꝝ celeſtiū fuerūt ei
ſimulachꝛa infuſa alioquin deinꝫ recoꝛda
re nō potuiſſet qꝛ recoꝛdatio fit p ſpēm ſui
obi: pꝫ mirabili͛ in eius doctrina. vñ q
animaꝫ eius vidiſſet intuitiue etiã cōſpexi
ſet clare illa ſecreta celeſtia in eius depicta
memoꝛia. ⁊c̄. Tertio fuerunt oīa illa
ydola ſuſpenſa vt eis vti nō poterit vſqꝫ
ad aduētū ſpūs ſan. alioqñ ſi ī illo ligate
nō fuiſſēt: nūq̄ poſtea de reſurrectiōe dn̄i
dubitaſſet ſicut dubitauit. Jo. xx. Quēad
modū dona ſupnaturalia: vt ſapientia ⁊
gr͂a in paruulis eſt ligata vſqꝫ ad tēpus ꝓ
fectꝫ adeo ⁊c̄. Quarto fuerūt oīa illa re
ꝑſentatiua relaxata vt eis vteretur libere
ad recoꝛdãdum qḋ viderat ⁊ hoc qñ acce
pit donū ſpūſſancti. qꝛ tūc fuit tēpus ꝑdi
cationis pcuiſſum a xp̄o. vt dicit iudas in
epiſtola ſua p° cap°. ꝙ inquit vita eterna
que erat apud patrē aparuit nobis. Et qꝛ
ī iſto ſacratiſſimo ſonno beat⁹ ioānes mē
taliter vigilabat ideo dici poterat illud
cant. 5°. Ego doꝛmio ⁊ coꝛ meum vigilat
⁊c̄. Nona conſideratio eſt. de ſacramē 9 cōſi.
to ſue adoptiōis qñ verbo ſaluatoꝛis factus
fuit filius matris dei di. do. ieſu in cruce.
Mulier ecce filius tuus. deinde dixit diſci
pulo. Ecce mater tua ioānis. 19. ca. Jntel
ligēdū eſt tñ qḋ illa recōmendatio mutua
fuit ab eo facta. ſ. q̄druplici rōne. Et pri
ma. Ad virginis memoꝛiale cōtinuuꝫ qꝛ Nō.
ſublata dilecti pñſentia naturaliter eius
ſimilitudo delectat. vñ propter hoc fuit in
uentuꝫ pꝛio idolū vt teſtatur ſap. ſapie no
no Et qꝛ btūs ioānes xp̄o ſimilis erat in E
actibus ⁊ pfectiōibus. iō in actibus quaſi
ꝓ imagine reliqt eū matri ſue ⁊c̄. Scḋa
fuit ad virginis diminutū ſolatiū aliqua
liter reſtaurandū ad qḋ leges humane ad
inuenīūt adoptionē ⁊ arogatiōeꝫ nō niſi ī
ſolatiū eis. q filijs ſunt oꝛbati. Jta xp̄s in
ſolatiū ſue matris ꝓ filio naturali. quem
amittebat ei dedit filiū adoptiuū. Tertia
fuit. ad virginis debitū obſeq̄ndū. qꝛ fili⁹
eſt ad matris obſequꝫ: inde ē qñ ſe ſubtra
hit ſponte ſicut xp̄s opꝫ qḋ ponat ſuū vica
riū. Et iō x⁹. loco ſui. b. io. iſtituit. vt ma
trē cuſtodiret loco ſui: eiqꝫ miſtraret: iō ſe
qẗ ꝙ ex illa hoꝛa accepit eã diſcipl̄s ī ſuã
⁊c̄. Quarto fuit ad pficiēdū gratū cōſoꝛ
tiū inter virginē ⁊ virginē vt eēt floꝛidus
aſpectus. Et iſta ē rō q̄ aſſignat. b. hiero.
ī ſmōe aſſūptiōis. Sed ex omnib⁹ iſtis fu
it. b. io. q̄trupli͛ ſublimatus qꝛ ipſe pꝛimo
fuit ſacr⁹ fili⁹ virginis adoti⁹ ſic xp̄s. nālis

ſcōꝝ p apoſtolos. Ita iſte p xp̄m ad cuſto
diā matris ſue: vt ibidē qȝ eſt maius ar
gumētū puritatis. Quarto qz ſicut pau
lus fuit doctor excellētiſſimus: qz vas ele
ctionis vt pȝ. Sic iſte doctor excellentiſſi
mus qui ſlucta euāgelij de ipſo ſacro dn̄i
ci pectoris fōte potauit hoc pȝ qz diuinoꝝ
ſublimiū incipiēs doctrinā eleciam ſuper
oēs doctores qui vnq̄. ſ. fuerunt vt teſtaꝛ
aug. Intelligendum eſt inſup ꝙ in no
5 / uo te. inueniunt quattuor ꝟginitates cōſe
crate. Quaꝝ. ſ. Prima fuit ꝟginitas
xp̄i que fuit virtuoſa ad pugnā omnis cō
cupiſcētie in nobis refrenādā. Et ſingula
riter dico in nobis qz xp̄s nō habuit. ſ. talē
pugnā: iō io. xv. Sine me nihil poteſtis fa
cere. Scd̄a fuit ꝟginitas m̄ris xp̄i q̄ fu
it ad pugnā ꝯcupiſcētie ꝓueniēdā: ne inſur
geret ſuꝫ maioris ꝟtutiſ ē belliū ꝓuenire q̄
ipȝ cū difficultate vicere: qꝛ vnq̄ talis pu
gna fuit in ea. Sed nō ſufficeret eius ꝟgi
nitas ad tollendas nr̄as tētationes ſȝ dn̄i
ꝟginitas xp̄i. Et nota ꝙ talis pugna nō ē
peccatū: ſed pena peccati originalis ꝛc̄.

Tertia fuit ꝟginitas btī ioānis bapti
ſte q̄ fuit ꝟtuoſa ad pugnam ꝯcupiſcētie
euadēdā p modū fuge. iō fugit in deſertū
dum eſſet v. annoꝝ. Quarta fuit virgi
nitas .b. ioānis euan. que fuit ꝟtuoſa ad
pugnā cōcupiſcētie ſupandā ſine fuga. Et
iō ipe inter hoīes viuēs ꝟginitatē ꝯſerua
uit vbi multiplr ꝟginitas ipugnaꝛ. Sȝ
qz laudabili9 ē pugnās vincere p belliū q̄
p fugā declinare izaliqñ ſit tutius: iō ho
nor ſtabilior fuit i hoc ꝟginitas ioānis euā.
q̄ io. bapt. Sexta ꝯſide. ē de ꝓuilegio
6 cōſi. ſue familiaritatis cum xp̄o. Fuit enim oī
bus apl̄is diſcipulis familiarior xp̄o. Et
hoc fuit ꝓpter ei9 maiorē puritatē iuxta di
ctū ſap. ꝓuer. xxij. Qui diligit cordis mū
diciā ꝓpter grām labioꝝ hēbit amicū re
gem ꝛc̄. Iſta aūt ſpālis familiaritas
fuit declarata q̄druplr. ſ. Primo i
dn̄i trāſfiguratione mat. xvij. ad qȝ ꝓdi
giū videndū admiſit iſtos tres diſcipulos
ſcȝ petrū iacobū ꝛ ioānem: quoꝝ iſte fuit
B vnus ſicut ſolēt principes iocalia preci
oſa que hn̄t paucis ꝛ familiariſſimis re
uelare. Scd̄o in puelle ſuſcitatiōe luc.
viij. qñ voluit facere iſtud miraculū ſecre
tū nullū admiſit niſi iſtos tres ſicut ꝓnci
pes qñ volunt manifeſtare qñ peregrināt
tur: ſolēt paucis ſȝ maxime familiaribus.
reuelare. Tertio in ſua dn̄ica ꝯtriſta
tiōe math. xxvi. qñ imminēte paſſiōe cepit
tedere ꝛ pauere aſſumēs ſecū iſtos tres
tanq̄ magis ꝓbatos ne forte ſcādalizarē
tur ceteri videntes eū timere mortē. Sicut
ſolent principes ad populum diſſimulare
paſſiones ꝛ ſuas aduerſitates ſuis dilectiſ
manifeſtare ꝛc̄. Quarto in ſua mediatate
ꝛ iſtud fuit eiſignū ꝓpriū ꝛ certū: cetera
enī tria fuerūt alijs tribus cōīa. Ipſe enī
in arduis erat mediator inter xp̄m ꝛ alios
diſcipulos: ſicut ſolēt familiariſſimi ꝓnci
pi inter ipſū ꝛ eius familiam mediare.

Iſta aūt mediatio ꝓbaꝛ io. xiij. qñ nul
lus alioꝝ fuit auſus interrogare de ꝓdi
ꝓditoris ſed petrus inuit ioāni ꝙ interro
garet xp̄m qȝ ꝛ fecit. Septima ꝯſidera 7 cōſi.
tio ē de priuilegio ſue charitatis. dicit enī
btūs Grego. vt inductū eſt ſupra ꝙ pri
uilegio amoris ꝓcipui altius a dn̄o mere
ri honorari. Intelligendū ē tñ ꝙ ipſe i
euāgelio ſacro quinquies appellatus ē bea
tus ioānes euan. diſcipulus ille quē dili
gebat ieſus. ſ. Primo in dn̄ice ꝯſecrati B
onis myſterio. ſ. in cena qñ diuina eucha
riſtia fuit inſtituta. dicitꝛ enī io. xiij. Erat re
cūbens in ſinu eius diſcipulus ille quem
diligebat: in quo daꝛ in tel ꝙ ipſe ardebat
charitatiſ amore ad iſtud digniſſimū ſacra
mētū. Secūdo in miſterio dn̄ice paſſi
onis. Cū vidiſſet in quaȝ Ieſus in cruce
matrē ꝛ diſcipulū quem diligebat.
Io. xix. In quo daꝛ in tel ꝙ ipſe ardebat
charitatis amore ad paſſionem dominicā
quā videbat. Viſa enim magis mouēt q̄
audita. Tertio in miſterio dn̄ice reſur
rectiōis qz maria mag. vēit ad b. Petrū
ꝛ aliū diſcipulū quē diligebat ieſus redi
ens de ſepulchro. Io. 2°. In quo daꝛ intel
ligi ꝙ ardebat amore charitatis ad domi
nicam reſurrectionē. Quarto in miſte
rio dn̄ice apparitionis qz Io. 21°. ſtante Ie
ſu in litore ꝛ diſcipulis exiſtentibus in ma
ri: in qua apparitiōe ceteri ipſum non co
gnoſcētib9. Ioānes ſtatim cognouit dn̄m ꝺ
longinquo dī. Dominus eſt. Nā ꝓuerbi
um eſt ꝙ q bene diligit a lōginquo cogno

ſcit. Cuius rō eſt naturalis qz ſpēs dilecti
habitā frequenter ad mēoriā reducit: ꝛ talis
ſpēs p actus cōfirmaꝛ. Quinto in my
ſterio dn̄ice p̄dicationis. qz Io. 21°. Cum
dixiſſet dn̄s petro. Sequere me, p̄dicatio
nē martyrij ſignans qua morte clarifica
turus eſſet deū. Et conuerſus Petrus
vidit illum diſcipulū quē diligebat Ieſus
ſequentē. In quo daꝛ intelligi ꝙ ardebat
amore charitatis ad mortē pro xp̄o ꝓferen
dā ꝛc̄. Octaua cōſideratio eſt de ſacra
8 cōſi. nacio ſue obdormitiōis qñ fuit cōſopitus
in ſinu dn̄i Ieſu xp̄i. Io. 13°. Erat ergo i
ſinu Ieſu recūbens diſcipulus. ꝛc̄. Vbi
notādum eſt ꝙ xp̄us in hac cena beato ioā
ni euāgeliſte fecit actus quattuor. ſ.

A' Primo imediate in ſuo latere colloca
uit. qz circa finē ſolet maxime dilectio de
monſtrari. vnde ibidē dicitꝛ. Cū dilexiſſ
ſet ſuos. ꝛc̄. Secundo. cōfirmata cena
adhuc ſedēs in ſuo gremio reclinauit ipȝ
erat ergo recūbēs i ſinu ſuo ꝛc̄. Ter9 poſt
reclinatiōem ſopoꝛ ei inſuſit: qz qñ aīa eſt a
ſenſib9 abſtracta ē ad celeſtes inſtructiones
magis diſpoſita dicente Ethica. thc. ad
Iob 33°. p ſomnū deus erudit hoīes ꝛc̄.

Quarto poſt obdormitionē eius. ocu
los apperuit ſcȝ interiores q ſunt clauſi p
peccatū Ade: vt aīa nō videat ſpiritualia
q̄ ex ſua natura videre nata fuit: ſicut vis
exterior corporalis: vnde dicitur numeri
22°. Aperuit dn̄s oculos Balaā vt videret
angelū ꝛ. 4°. Re. vi. Aperuit aūt dn̄s ocu
los pueri heliſei: vt videret militiā celi.

Iſtis aūt quattuor diſpoſitiōibus qua
ſi ꝓmiſſis ſequūtur q̄ttuor opatiōes quas
xp̄us operatus eſt in iſta anima beata.
Quia. Primo fuerūt ei ſecreta celeſtia re
B uelata. vt intuitiue cerneret ꝙ alios doceret
certius in poſterum. vñ dicit in p̄ma ſua
cano. p° cap°. Ab initio qȝ vidimus ꝛ
audiuimus: ꝛ proſpeximus oculis noſtris
de verbo vite annūtiamus vobis. ꝛc̄.

Secūdo iſtoꝝ ſecretoꝝ celeſtiū fuerūt ei
ſimulachra infuſa alioquin deinde recorda
ri nō potuiſſet qz recordatio fit p ſpēm ſui
obi: pȝ mirabilr in eius doctrina. vñ q
animaȝ eius vidiſſet intuitiue etiā cōſpexi
ſet clare illa ſecreta celeſtia in eius depicta
memoria. ꝛc̄. Tertio fuerunt oīa illa
ydola ſuſpenſa vt eis vti nō poterit vſqȝ
ad aduētū ſpūs ſan. alioqn ſi i illo ligate
nō fuiſſēt: nūq̄ poſtea de reſurrectiōe dn̄i
dubitaſſet ſicut dubitauit. Io. xx. Quēad
modū dona ſupnaturalia: vt ſapientia ꝛ
gr̄a in paruulis eſt ligata vſqȝ ad tēpus ꝓ
fectū adeo ꝛc̄. Quarto fuerūt oīa illa re
p̄ſentatiua relaxata vt eis vteretur libere
ad recordādum qȝ viderat ꝛ hoc qñ acce
pit donū ſpūſancti. qz tūc fuit tēpus ꝓdi
cationis preciſium a xp̄o. vt dicit iudas in
epiſtola ſua p° cap°. ꝙ inquit vita eterna
que erat apud patrē aparuit nobis. Et qz
i iſto ſacratiſſimo ſomno beat9 ioānes mē
taliter vigilabat ideo dici poterat illud
cant. 5°. Ego dormio ꝛ cor meum vigilat
ꝛc̄. Nona conſideratio eſt. de ſacramē 9 cōſi.
to ſue adoptiōis qñ ꝟbo ſaluatoris factus
fuit filius matris dei dī. do. ieſu in cruce.
Mulier ecce filius tuus. deinde dixit diſci
pulo. Ecce mater tua ioānis. 19. ca. Intel
ligēdū eſt tñ qȝ illa recōmendatio mutua
fuit ab eo facta. ſ. q̄druplici rōne. Et pri
ma. Ad virginis memoriale cōtinuum qz Nō.
ſublata dilecti preſentia naturaliter eius
ſimilitudo delectat. vñ propter hoc fuit. in
uentum prius idolū vt teſtatur ſap. ſapie no
no Et qz btūs ioānes xp̄o ſimilis erat in C
actibus ꝛ ꝓfectiōibus. iō in actibus quaſi
ꝓ imagine reliqt eū matri ſue ꝛc̄. Scd̄a
fuit ad virginis diminutū ſolatiū aliqua
liter reſtaurandū ad qȝ leges humane ad
inuenīūt adoptionē ꝛ arogatiōeȝ nō niſi i
ſolatiū eis. q filijs ſunt orbati. Ita xp̄s in
ſolatiū ſue matris ꝓ filio naturali. quem
amittebat ei dedit filiū adoptiuū. Tertia
fuit. ad virginis debitū obſeq̄ndū. qz fili9
eſt ad matris obſequȝ: inde ē qñ ſe ſubtra
hit ſponte ſicut xp̄s opȝ qȝ ponat ſuū vica
riū. Et iō x9. loco ſui .b. io. inſtituit. vt ma
trē cuſtodiret loco ſui: eiqȝ miniſtraret: iō ſe
qꝛ ꝙ ex illa hora accepit eā diſcipꝰs i ſuā
ꝛc̄. Quarto fuit ad ꝓficiēdū grātū cōſor
tiū iter virginē ꝛ virginē vt eēt floridus
aſpectus. Et iſta ē rō q̄ aſſignat. b. Hiero.
i ſmōe aſſūptiōis. Sed ex omnib9 iſtis ſu
it. b. io. q̄truplr ſublimatus qz ipſe primo
fuit fact9 fili9 ꝟginis adoti9 ſic xp̄s. nālis

Et ſic in naturalibus ē miraculū eē filiū
virginis naturalem. eodem modo in po
liticis ꝙ habeat filium adoptiuum ꝛc.
I Scḋo fuit frater v̄bi quo fuit filius
nr̄i ſuc. q2 fr̄nitas nō attēdit niſi ī ſīmitudi
ne ad vnitatē pentū ꝛ ſicut nāle deſideri
uz ē ad plē ita in ſuo gradu ad fr̄nitatē
ꝛc. Tertio fuit eodē mō filius pr̄is dei
mō ſingulari: q2 nō ē maius filiū eē pr̄is
ꝙ fratrē eē v̄bi adoptiue. ꝛ iō cū xp̄s aſ
ſūpſit cū ad ſuā fr̄nitatē eodē mō ad pa
tris filiationē ꝛc. Quarto q2 fuit affi
nis ſpūſcti. ꝛ aliūpnus. q2 ſicut ex germa
nitate nāli ꝯtrahit affinitas ita ex fr̄nita
te ciuili. cū illis ac tali facti ſunt germani
Et iō cū germanitas fuerit in fr̄nitatem
ꝛ in ſpm̄ſcm̄. ſed Ri. de tri. aliquā affini
tatē hūit ſuo mō. b. io. ad ſpm̄ſcm̄. ex fra
ternitate dn̄i ieſu xp̄i gen⁹ eiꝫ xp̄i ſumus
10a cōſideratio. oēs act. xvij. c°. Decia ꝯſideratio ē.
De myſterio ſue inthonatiōis q̄ celebra
ta fuit in euāgelij deſcriptiōe. Si eīm al
tius intonaſſꝫ tot⁹ mūdus cū cape nō po
tuiſſet. ſꝫ ſctōꝝ teſtimonia. eo ꝙ negociat⁹
fuerit circa v̄bi diuinitatē. Intelligen
dū ē ꝙ btūs Io. itroduxit quatuor p̄co
nia trāſcēdētia ad v̄bi diuinitatē ptinen
E tia. Quoꝝ .I. Pm̄ eſt. de v̄bi eterna
gn̄atōe. de q̄ fuerat p yſ. dicm̄. Gn̄atōnē
ei⁹ q̄s enarrabit. ꝛ tn̄ hāc gn̄atōeꝫ narrat
b. io. di. ī pn̄° erat v̄bū ꝛc. vn̄ videt itel
ligi ꝙ btūs Io. in hac deſcriptiōe faculta
tē ſctōꝝ p̄cedētiū trāſcēdebat. Scḋm fu
it. De creaturaꝝ a v̄bo emanatiōe. Cū ſe
qtur. O ia p ipꝫ fcā ſūt. ꝛ quēadmodum
di. pph̄eta. v̄bo dn̄i celi firmati ſūt. Et lꝫ
ad illud p̄coniū attigiſſēt alij ſcti nō tam̄
niſi in facultate ſupnāli ꝛc. Tertiū ē.
De iōi⁹ v̄bi exēplaritate. Cum ſeqt. Qḋ
fcm̄ ē ī ipō vita erat: q2 ſicut archa ē ī mē
te artificis. ita ſuo mō tot⁹ iſte mūd⁹ exē
platus ē in mēte diuina. Ipſe dn̄s ſolus
ē q̄ ad illud exemplat: ſic docet Aug. ad
qḋ p̄coniū ꝯtingere nō ſolū ſcti. ſꝫ et ſub
limes ph̄y. vt recitat Aug. de platōe po
tuiſſent ꝛc. Quartū ē. De iſti⁹ v̄bi ra
dioſitate qua illuiat oēs vt v̄itatē cogno
ſcere poſſent ſincerā. ſicut lux ſolis. iō di.

Erat lux v̄a: q̄ illuiat oēm hoīem venie
tē ī hūc mūdū. Iſtis āt p̄miſſis p̄conijs
ſubiūgit myſteriuꝫ incarnatiōis ſibi diui
nitas reuelatā. ꝛ celitus di. Et v̄bū caro
fcm̄ ē. Iſtud āt myſteriū qḋ vocauit btūs
Dio. cōpoſitionē ſm̄ nos. ſm̄ Aug. ipm̄
de tri. vocatuꝫ ē archanuꝫ oī rōni ꝛ igno
tuꝫ oī v̄bo et digniſſimoꝝ angeloꝝ itelle
ctui ꝛ ieffabile ꝛc. Undecia ꝯſideratio ē 11a cō.
De myſterio ſue viſiōis. Uidetur autē ꝙ
btūs Io. vidit deuꝫ p eēntiā in hac mor
tali vita. ꝛ illud credit fuiſſe in ſōno. ſicꝫ
paulus in raptu. q2 nō appet ī diuia ſcri
ptura maior rō de illo ꝙ de iſto. Et tam̄
btūs Aug. de btō paulo ꝯcedit. Iſtud
F āt ꝯfirmatur quadrupliciter. Et. Pm̄
q2 ei fuit reuelatū myſteriū gn̄atiōis eter
ne quā nullus deguſtare pōt ſine ſuo ter
mino. ꝛ nullus re⁹ cognoſcit ſine termio
tūc autē gn̄ationis illi⁹ ē ipſa diuinitas
ꝛc. Scḋo q2 ei fuit reuelatuꝫ myſteriū
icarnatiōis qḋ terminatur ad v̄bi pp̄rieta
tē ꝛ illa ad diuinitatē ſub pp̄ria ratione.
Tertio ipē di. Io 2. vidim⁹ gl̄iaꝫ ei⁹
actus āt beatificus nō pōt bn̄ cognoſci ni
ſi eius ꝯditio ſciat. Quarto q2 ipē io.
dixit in pª canonica ſua p°. c°. Fidē quam
oculi ſui pſpexerāt ipm̄ ānunciabat ipoſ
ſibile ē āt articulos fidei vidiſſe q ptinent
ad diuitatē qn ipſa diuinitas fuerit viſa.
q̄ ē ſūum in eis ꝛc. Duodecia ꝯdera 12a cō.
tio ē. de myſterio ſue cōfeſſiōis ꝛc. Ubi ē
itelligēdum ꝙ poſt dn̄i aſcenſioneꝫ anꝙ
diuiderent apl̄i fuerūt ad ordinādū ſym
bolum fidei catholice cōgregati in hieru
ſalē. In quo poſuerūt duodecīꝫ articulos
fidei ſm̄ numerꝝ duodecīꝫ apoſtoloꝝ q ſi
dē xp̄i p tota vniuerſali ecclia ſunt ꝯfeſſi
Et iter eos btūs Io. ānes ſicut colūna fu
it: q2 ipſe cuꝫ petro dicebant colūne: vt te
ſtat apo⁹ ad Gala. ij. c°. In qua autē
deſcriptione ſunt quatuor dicenda circa
perſonaꝫ beati Ioannis notabilia. Quo
rum. Primum eſt. Cum in iſtis duo
decim articulis. ſicut tres, pertinentes ad
tres pſonas diuias. q ſūt digreſſi. ꝛ p̄nci
paliū iter oēs ſed petrus deſcribit articu
lū pſone patris. Et Iacobus fratris dn̄i

filium qui ē de ſpū ſancto. Ita Ioānes fi
lium q erat de filio di. Et in ieſuꝫ xp̄m fili
um eius vnicū dn̄m nr̄m. Et ꝯueniēter
iſte articulus fuit ſibi datus ſicut illi q vi
derat myſteria verbi ꝛc. Scḋm eſt. ꝙ
B btūs Ioānes ad altū gradum apoſtolat⁹
fuit aſſūptus poſt dn̄i reſurrectionē ꝙ ante
q2 āte fuerat q̄rt⁹ poſtea ſemꝑ fuit ſcḋs i
mediate repſitatus poſt. b. petrum. vnde
Luc. act. i. numerās oēs apoſtolos poſt xp̄i
aſcenſionem ponit Ioānem 2m. ſicut enꝫ
fuit tranſlatus petrus. de ſcḋo loco ad pri
mum ita btūs Io. de 4°. ad 2m. in q̄ dat
intelligi ꝙ ī ecclia non ſunt faciēde pmo
tiones ſm̄ ordinem origis: ſed virtut ꝛ re
fectiōis ꝛc. Tertium ē ꝙ ipſe ꝯtra po
tentiſſimum aduerſariū ordinatus fuit in
acie. Iſti enim duodecim apl̄i. illas duo
decim v̄itates deſcribere ſtatuerūt ad ob
uiandum erroribus quos futuros p̄uide
bant in ecclia. Et ſic ī actibus ꝯtra hoſteꝫ
peiorem pugnator melior iducitur ꝯtra il
lum erroreꝫ. q maxime ipugnare debebat
eccliam vt erroreꝫ arrij ꝯtra quē in ſo ar
ticulo. b. Io. aſtruere viſus ē xp̄i deitateꝫ
ꝛ eum pr̄e equalitatem. Quartū eſt ꝙ
ceteri apl̄i non fuerūt retardati. Iacobus
ꝛ Andreas ex trāſlatione bti Io. rō autē
huius ē. q2 minimus apoſtoloꝝ fuit ī ſub
limiori gradu. poſt aduētū ī ſpūſanctū: vt
pꝫ ex v̄bis xp̄i: ꝛ iō q fuit maximus affect⁹
aduentū ꝛc. ꝛ beatus Andreas q fuit ter
tius non fuit retroactus quāuis btūs io.
13a cō. fuerit magis pmotus. Tertiadecia cō
ſideratio eſt. De myſterio ſue pfeſſionis.
Ubi ē intelligēdū ꝙ xp̄s aſcendens in
celum dimiſit quatuor pricipales ordies
in ecclia vt refert btūs paul⁹ ad ephe. x.
Quoꝝ. I. Primus ē ordo apoſtoloꝝ.
Secundus eſt ordo prophetarum.
P Tertius eſt ordo euangeliſtarum.
Quartus eſt ordo doctorum.
Et omnes iſti ordines cōcurrunt in beato
Ioanne ſolo. Fuit eīm primo apoſtolus
vt pꝫ in deſcriptōe ſcḋi articuli. ſo fuit euā
geliſta vt pꝫ ī deſcriptōe tertij articuli. 3°. fu
it pph̄eta. vt patuit ī apoc. 4°. fuit doctor
ſic patuit ī deſcriptiōe epl̄arū ꝛ p̄dicatiōe

verbi diuini in quibus eplīs et myſteriū
beate trinitatis euidentius oībus alijs ex
pſſit. d. Tres ſūt q te. dāt ī celo pa. v̄bū ꝛ
ſpūſſanctus. ꝛ hij tres vnum ſunt Io. ij. 14a cō.
Quartadecia ꝯſideratio ē. De myſte dera.
rio ſue aſſimilationis. Cum eīm quatuor
euangeliſte ſit ſimilati p quatuor anima
lia: vt habet ezech. vt ait btūs Greg. ſuꝑ
ezechielem. Ita ꝙ primus habuit faciem
hoīs, ſcḋs faciem leonis. tertius faciem bo
uis. quartus vero faciem agle volantis:
beatus aūt Mat. ſignatus per faciē hoīs
q2 primo deſcribit humanitatem xp̄i.
Secundus Marcus p faciem leonis. q2
deſcribit xp̄i reſurrectionē. Terti⁹ Lucas p
faciem vituli. q2 deſcribit xp̄i ſacerdotiuꝫ.
Quartus Ioānes per facieꝫ aquile: q2 de
ſcribit xp̄i diuinitatem circa quā negocia
tur. Intelligendū eſt tn̄ ꝙ btūs Ioan
nes dr̄ aquila quadruplici rōne. Et.
I Primo rōne q2 agla habet ſubtilita
tem in ſuo ſtatu nidificat enim in locis
ſublimib⁹ ꝛ arduis. ideo dr̄ Iob. 3°. Nūꝗ
qd ad preceptum tuū eleuabit aquila. ꝛ
ponet in arduis nidū ſuū. Et per iſtū mo
dum. b. Io. fuit eleuatus ad ſubtilitatem
veritatis in contemplatione. ꝛ poſuit ni
dum ſue manſionis in arduis. i. in cōſide
ratione trinitatis qḋ eſt arduiſſimum ī co
gnitione vt patuit in ſua doctrina ꝛc.
Scḋo q2 agla habet claritatē viſionis
in ſuo aſpectu: vt di. Dio. inde angelica ie
rar. a. x. ca°. ꝙ aquila in reuerberans oculis
reſpicit ſolem. ideo angeli aquilis cōpara
ti ſunt. ꝛ per iſtum modum. b. Io. vidit de
um vt patuit per eēntiam ita vt oculi ei⁹
ex tanto viſibili excecati non fuerunt ſicut
oculi humani ex aſpectu ſolis. Tertio
q2 agla hꝫ exemplaritatē in ſuo volatu ꝛ
doctrinā docet enim pullos ſuos volāre
ſolicite. vnde deut. 33. ſicut agla puocās
ad volandū pulos ſuos ꝛc. Et per iſtum
modū. b. Io. viſus ē ī omni doctrina ſua
prouocare fideles ad volatū ꝯtemplatio
nis volitans ſuper eos. ꝛ de ſublimibus
que ſuſcepat ſemper faciens mentionem.
Quarto q2 aquila habet diuturnitatē
in ſuo decurſu: eo ꝙ poſt ſeniuꝫ renouat

vnde ꝑs renouabitur vt aquile iuuentus
tua. Et per illū modū beatus ioannes fu
it diuturnioꝛ ad litterā oībus aliis apo/
ſtolis:qꝛ magis diu vixit. vñ ſenioꝛem ſe
15. ↄſi° ſcribebat cū oībꝰ iunioꝛ fuiſſ3. Deciagn
ta cōſideratio eſt.quare beatus ioānes nō
fuit a xp̄o pꝛinceps aplōꝝ cōſtitutus cum
pꝛeceteris apud eū fuerit dilectus:qui ꝑ/
ſonā nō accipit ſed amat ſm vniuſcuiuſ/
q3 virtutē. Et iō cum ipſe fuerit vt patet
ex pꝛemiſſis inter apoſtolos virtuoſiſſimꝰ
ſibi decebat pꝛincipatus tanq̄ optimo in
ciuitate vel cōmunitate ꝛc. Intelligen
dum eſt tamen q xp̄s noluit ei conferre
illum pꝛincipatum quem commiſit petro
ſicut colligigimus ex dictis ſanctoꝛum:
quadruplici ratione. Et pꝛima ē qꝛ habu
it impedimentum etatis: non enim fuit
A decens q iuuenis eſſet caput eccleſie:quia
habebat docere ꝛ coꝛrigere.ſicut xp̄s nolu
it pꝛedicare donec habuit.xxx. annos: nec
diſcipulos cōuocare. Scōa eſt qꝛ habuit
nimiam cōiunctionē cōſanguinitatis cu3
xp̄o ne foꝛte ſumerēt exemplum vt ſucce/
derent cognati in eccleſia quia dñs ꝓpin
quum ſibi ſtatuiſſet:qui dixerat que ē ma
ter mea ꝛ qui ſunt fratres mei ꝛc. Tertia
eſt qꝛ ipſe erat ſufficienter beneficiatus cū
ei dñs matrem cōmiſiſſet ſicut beato pe/
tro cōmiſit eccl̄iam Io.xxi.ca°. Quarta ē
quia ipſe erat eminenter eleuatus ad con
templationem ſeraphicā. ꝛ cura paſtoꝛa/
lis habet ad inferioꝛa trahere mentē. vn/
de beatus Dyo.de angelica ierarchia di
cit q nullus de oꝛdine ſeraphin ad exteri
oꝛa mittitur qꝛ ad ſuperioꝛa ſunt intenti.
16. ↄſi° Decimaſexta cōſideratio ē de iudicio ſue
imerſionis:qꝛ noluit ꝓconſuli iuxta edi/
ctum imperiale obedire vt a pꝛedicatiōe
ceſſaret ꝛ xp̄m negaret iuſſit eū in dolium
feruentis olei imergi: d quo.q.foꝛtis athle
ta victus nō aduſtus exiuit. Ad qō mira
culū ꝛc. ꝓpter qō putamꝰ eū merito mar
tirio coꝛonatū:qꝛ l3 in tali ſupplicio nō oc
cubuerit:tñ moꝛtis periculo ſe ſponte ob
tulit in xp̄i cōfeſſione. Intelligendū ē
tñ q quattuoꝛ inueniunt modi martirio/
B rū in diuina ſcriptura.quoꝝ ſcilicet. Pri
mus eſt martiriū qō eſt in coꝛpoꝛe ꝛ aīa:
ſicut martiriū xp̄i q in coꝛpe fuit cōfoſſus
ꝛ in aīa triſticia ſalutifera ꝓ nobis oppꝛeſ/
ſus:vt oñdit tertio ſnīaꝝ. Scōs ē i coꝛ
poꝛe tñ ſicut martiriū.b.ſte.q fuit in coꝛ/
poꝛe attritus ꝛ in aīa letus moziēs cū ia3
xp̄m cerneret. Tertius ē in aīa tñ.ſicut
eſt martiriū mrīs dñi q̄ fuit i paſſiōe dñi
doloꝛis gladio mīro plꝰ ſauciata q̄ ſi fuiſ
ſet in coꝛpoꝛe paſſa:q̄to enī aīa ē nobilioꝛ
tāto pena ē grauioꝛ ꝛ ſuppliciū aīe nō eſt
ſupplicio coꝛpis cōparādū. De cuiꝰ mar
tirio ꝓphetizauerat Simeon. luce.ii. Et
tuā ipſius aīam ꝛc. Quartꝰ ē in coꝛpe
ꝛ aīa ſcoꝛſū:nō ſicut xp̄s totū ſimul. S3 ſi
cut.b.Io.q fuit pꝛio i paſſiōe xp̄i ſicut ma
ter vulneratus in mēte:ꝛ poſtea in doliū
merſus.ꝛ q̄tum fuit in ſe ꝓ fide xp̄i fuit ꝑ
emptus. Qō aūt.b.Io.euāgeliſta fue/
rit vere martir:pꝓbat beatꝰ Gre.qꝛ Mat.
xx.dñs ieſus xp̄s dixit Iac.ꝛ io. Calicē q
dem meū bibetis cū loq̄ret ad iſtam d moꝛ
17. ↄſi dera. te ꝛ martirio ſuo ꝛc. Decimaſeptima
cōſideratio ē. De ſupplicio ſue relegatio/
nis qꝛ ꝑ ꝑpetratū miraculū ſi fuit ꝑ hoc
moꝛti traditus ſ3 diuina diſpēſatiōe i exi/
liū miſſus in inſulā que dī pathmos:vt li
bꝛū de reuelationibus ibi cōſcriberet i lo/
co ſolitario q erat ↄueniēs ad diuinas re
uelatiōes. In qua inſula fuerūt pꝛincipa
liter quattuoꝛ demōſtrata. Pꝛimū fu
it totus decurſus eccl̄e militātis vſq3 ad
D finē vt p3 per oꝛdinē libꝛi inuēti q termi
natur in deſcriptiōe ſupne hieruſalem. Se
cūdū fuit oꝛdo iudicii cōſumātis. Ter
tiū fuit calamitas eternaliter damnatoꝝ.
Quartū fuit felicitas eternaliter ſaluā
doꝝ. Intelligendū ē tñ q ipſo manē
E te in illo exilio dyoniſius ariopagita mi/
ſit ei quattuoꝛ vba deſcripta q̄ habent in
epl̄a q̄ ſic intitulat: Ioñi euan.exulāti in
pathmos ꝛc. Et pꝛimū dictū erat q gau
dere deberet ꝛ ſi triſtari:qꝛ ipſe erat vere dile
ctꝰ a vō amabili ꝛ a valde amabili.ſ.xp̄o ſic
ſerui cōſolant qñ a ſuis dñis ſūme dili/
gunt. Scōm dictū erat q ipſe ↄuerſa
bat in hoc mūdo ipaſſibilr ꝛ coꝛpoꝛaliter
ꝛ ſine ↄtagione:ſicut angeli cuſtodientes
hoies iter hoies cōuerſant.ꝛ iō gaudere
debebat. Tertiū dictū erat q ipſe gau

dere deberet ꝓ eo q in hoc mūdo inchoa
uerat gaudiū ꝑadiſi delectatiōibꝰ iugiter
vacās celeſtibꝰ viſiōibus:ſicut mali i hac
vita dū toꝛquent in mēte:iā inchoāt pe/
nā iferni. Quartū dictū erat q ei pꝛe/
nūciat ex ꝑte dñi q̄uis igit hoc nō igno/
raret q a cuſtodia que ē in pathmos di/
mitteret ꝛ ad terrā aſye reuerteret ꝛ face/
ret ibi bonas vgines dei:ꝛ his qui ſūt pꝰ
ſe traderet. In iſta aūt inſula .b. Io.con
ſumauit dās terminū toti diuine ſcriptu
re vt p3 apoca. vltio: Ueni dñe ieſu:vnde
ſicut ſacra ſcriptura fuit ꝑ moyſē inchoa/
ta. Ita fuit ꝑ beatū Io.cōſumata ipſo di
18 ↄſi cente ibidē. Si qs appoſuerit ad hoc ap/
ponet ei dñs plagas ꝛc. Decimaocta
ua ↄſideratio. De remedio ſue regreſſiōis
Fuit enī diuina ꝓuidētia de inſula redu/
ctus ad epheſum domitiano perempto vt
aſiam illuſtraret virtutibus ꝛ exemplis.
Intelligendū ē tñ q.b.io.poſt ſuu3 re
greſſum floꝛuit q̄drupliei genere miracu/
loꝝ. Et pꝛimū ↄuerſiōe coꝛpoꝛꝝ.pulue
rē enī cōuertit i lapides pꝛecioſos: Crato
nē philoſophū cōuertit. Uirgas ēt cōuer
tit in aurū ꝛ gēmas fecit ex lapidibus.
Scōm ↄfractiōe idoloꝝ qꝛ tēpla ꝛ ido
la ſubuertit ſupꝛa naturā ꝑ ſolā oꝛationē3
ꝛc. Tertiū impaſſibilitate venenoꝛum
dū bibito moꝛtifero veneno remanſit ico
lumis ſicut ꝓmiſit ei xp̄s Mar.vltio. Si
quis moꝛtiferū biberit nō ei nocebit. q ſi
habet in aliquo alioꝝ aplōꝝ iſtud miracu
lū. Quartum in ſuſcitatiōe moꝛtuoꝝ.
Suſcitauit.n. q̄ttuoꝛ moꝛtuos druſianā
dū rediret de pathmos:ꝛ duos de vene/
no defunctos ꝛ iuuenē vnū aliū. Cū tñ ꝑ
xp̄m nō fuerint niſi tres reſuſcitati ſm il/
lud qō ꝓmiſerat ioānis.ix.ca°. Decia
19 ↄſi nona cōſideratio ē. De miraculo ſue trā/
ſlationis:qꝛ cū a xp̄o vocatus fuiſſet ei ꝑ/
ſonalr apparēte ꝛ ſibi dicente. Ueni dile/
cte mi tp̄s ē vt mecū epuleris cū fratribꝰ
tuis fecit fieri foueā in die reſurrectiōis do
minice ꝛ in ipſā expleta pꝛedicatiōe ꝛ oꝛati
one deſcēdens lumen de celo adueniente
xp̄o fuit ſublatus. Intelligendū eſt tñ
q i ve.te.inuēti ſūt q̄ttuoꝛ hoies q dicūt
fuiſſe trāſlati.ſ. Pꝛimꝰ fuit enoch qui
ambulauit cū deo ꝛ nō apparuit qꝛ trāſtu
lit eū dñs gen.v.ca°. Scōs fuit Hely
as q aſcēdit ꝑ turbinē i celū.4.re.ii.ca°.
Tertius fuit Moyſes cuius coꝛpꝰ fu
it trāſlatū:nec inuentū a filiis iſrael deute
ro.vltimo ca°. Quartꝰ fuit Dauid de
quo nō hr̄ ita expꝛeſſe:tñ aliq doctoꝛes fu
erūt hoc opinati:vt refert Hiero. ex vbo
beati Petri di.act.ii. Sepulchꝛū eiꝰ apō
nos eſt:innuēs q coꝛpus eiꝰ trāſlatū fue/
rit. Beatus aūt Ioānes nō fuit trāſlatuſ
ſicut dauid:cuius coꝛpus moꝛtuū fuerat i
ſepulchꝛo vſq3 ad xp̄i reſurrectionē. Nec
ſicut Moyſes q vidētibus filiis iſrael fu
it moꝛtuus ꝛ ab eis ſepultus. Nec ſicut
enoch ꝛ helyas coꝛpoꝛaliter qꝛ illi nōdu3
ſunt moꝛtui. Cū ſint ab antixp̄o occidēdi:
ante iudiciū ꝛ a xp̄o ſuſcitādi. Bt̄us autē
io.ſicut fuit ad certū aplicū a xp̄o euocatuſ
Ita credit ceteroꝝ imoꝛtalitatē ↄſecutꝰ.ꝛ
iō credit q ſicut mr̄ dñi i coꝛpe ꝛ aīa fuit aſ
ſūpta:ita beatꝰ io.fuit i vtroq3 glificatus
Et iſta ſnīa cōfirmat auctoꝛitate quadru/
plici.quaꝝ. Pꝛia eſt xp̄i dicētis mat.
xvi. Filius hois venturus ē in glīa cū an
gelis ſuis ꝛc. Et ſequit. Sūt qdā dehinc
ſtātibus q nō gu. moꝛ. ꝛc. ↄſtat autē de
oībꝰ q ibi ſtabāt q moꝛtē guſtauerūt ꝛc.
Scōa eſt eiuſdē dñi dicētis Mat.ix.
vbi loquēs de aduētu ſue gloꝛie ad iudicā
dū adiūgit. Amen dico vobis.ſūt quidā
dehinc ſtātibus q nō gu.moꝛ. ꝛc. Ter/
tia ē eiuſdē dñi di.io.xxi.ca°. vbi cū dñs di
xiſſet petro. Sequere me ꝓ ſua moꝛte vt
ibidē habet. Et petrus diceret de ioanne:
hic aūt qd. dixit ieſus:ſic eū volo manere
donec veniā ad iudiciū ꝛc. Quarta ē
diſcipuloꝝ q cū noſcerēt modū rñdēdi ip
ſius ita opinati ſūt:qꝛ ibidē legit. Exiit er
go ſermo inter frēs q diſcipulus ille non
moꝛit. Intelligēdū ē tñ q ille quattu/
oꝛ auctes que ſūt dicte imediate ipſis ↄſo
nāt q̄ttuoꝛ ↄcluſiōes. Quaꝝ. Pꝛima ē
q.b.io.in ſua trāſlatiōe nō fuit defunctꝰ
F vt mr̄ dñi vt ait Hiero. Scōa ē q nō/
dū eſt moꝛtuus nec moꝛiet vſq3 ad dieꝫ
iudicii:quia citra illum dicit. Chꝛiſtus ve
niens in maieſtate non apparebit. Ter
tia ē qꝛ ipſe ſi moꝛiet i die iudicii qꝛ adhuc

videbit ieſum venientem: ⁊ tñ ipſe nõ vi-
debit veniēs niſi refrectiõe ꝯſũata. vt hẽ
tur .j.cori.iij.c°. Quarta ē. Si tunc nõ
erit mortuus poſtca nõ morietur:q2 dicit
apoꝰ ibidē ꝙ nouiſſima hora deſtructur
mors.tñ q2 eſt difficile. de hoc fidem adhi
bere.q2 beatus Joannes in hoc plus ha-
buit de priuilio ꝙ̄ virgo beata ⁊ ipſemet
xp̄s.ȝ ꝟba euangelij hoc videātur ſona-
re. Jccirco hoc totum ē magis deo ꝯmit-
tendū ipi eniȝ nihil ē ipoſſibile. Nota
tamē ꝙ ſtatus ſctōꝝum ſunt quatuor. Et.

D Primus eſt. Cuius caro vidit corru
ptionem ⁊ mortem : ſicut patriarche qui
ſunt mortui ſine ꝟginitate. Secundus
ē. Quoꝝ caro vidit corruptionē: ſȝ non
mortē. ſicut Enoch. qui ſine ꝟgitate trāſ
latus eſt. Nam filios hñt ⁊ viuus trāſla-
tus fuit ⁊c. Tertius ē. Quoꝝ caro non
vidit corruptiõem:ſed bene mortem vt ca
ro xp̄i ⁊ marie virginis. Quartus eſt.
Quoꝝ caro non vidit corruptionem nec
mortem. vt caro bti Jo.euangeliſte:q2 vir
go. Et viuus ē trāſlatus. Sed ē dubiū
J Quare in hoc btūs euangeliſta Jo. hñt
.ſ. maius priuilim. ꝙ̄ xp̄s ⁊ btā Maria ꝟ
go. Dicendū ꝙ hoc non ē icõueniēs
ꝙ ſanctꝰ minor ⁊ iferior habeat aliqđ pri
uilegium qđ non hñt ſuperiores.q2 talia
priuilia nõ faciunt ad felicitatē eēntialeȝ
vel ꝯſubſtātialem. ſȝ ad accidentalē. vnde
Maria mater xp̄i caruit ordine ſacerdo-
tali. q eſt ſūmmꝰ nec eā xp̄s filius eius cõ
ſecrauit. ſicut ſanctus petrus ⁊ nos:q̄ po-
tentia in nobis eſt dignitas magna ⁊c.
2ª ꝯſi° Uigeſima cõſideratio ē . de ꝑſagio ſue
reſurrectionis. Diſcrat enim quidam ꝙ ſi
cut Enoch. ⁊ Helias ſunt in finē ſecli vē
turi ad conuertendum mundū. ideo viui
ſunt tranſlati. Jta.b.Jo. viuus fuit tranſ
latus vt iudicium preueniat. Quia cum
btūs Aug. ⁊ ceteri ſancti diſtiguant tria
tp̄a.ſ. Nature. Legis. Et grē. Sed vnus
teſtis aſſūptꝰ ē tp̄e legis nature ſic Enoch
Alius tp̄e legis ſcripte ſicut Helias. Jta
decens eſt vt tp̄e legis grē. 3ꝰ aſſumaē ad
quem magis expectat illa p̄dicatio. Et
ꝯfirmatur illa deductio:q2 omnes qui in

ve. teſtamento viuentes tranſlati fuerunt
añ futurꝝ iudicium expectaē. Et nõ ē ma
ior rõ de vno quā de alio. Jſta aūt ima
ginaº ꝯfirmaē quadruplici auctate diuie
ſcripture. Quaꝝ. Prima ē ap. c.v. vbi
dicebat ei angelꝰ oȝ āt te iterū ꝓphetare
regibus ⁊ gentibus. ⁊ ꝓ pulis linguis mul
tis. Et tñ conſtat illud in ſuo regreſſu in
aſia. non fuiſſe ꝯpletum in vna puīcia ꝓ-
uincia. ⁊ ideo expectatur adhuc ꝯplēduȝ
Scđa ē apl̄i pauli ad theſo.4°. Mortui
q i xp̄o ſūt reſurgēt p̄mi . deīn ait. Nos āt
qui viuimus. q reſidui ſumus rapiemur
⁊c. iſtud aūt non p̄ot dicere de ſeipſo in ꝑ
ſona ꝓpria cum ipſe p̄noſcet ſe non eē reſi
duum in aduentu xp̄i. imo de nūero mor-
tuoꝝ in xp̄o ſȝ ſicut eccl̄ia intelligit ipȝ eē
locutum ſtigmatibus xp̄i ad mundū imē
ti in pſona.b. Franciſci de illa reſiduita-
te in pſona.b. Jo.euangeliſte ⁊c. Tertia
ē ſaluatoris di. Luc.21. Amen dico vob
non p̄teribit ge. hec do. oīa fiāt ſȝ ſigna fu
tura xp̄i ad iudicium venientis. Conſtat
āt oēm illam gñatōeȝ eē preteritam q̄ ad
oēm ptranſitum moꝝ p̄ter ipȝ. Quar
ta ē. Eiuſdem dñi di. Mat.x. Amen di-
co vobis nõ ꝯſumabūtur ciuitates iſrael
.ſ. diſcurrendo ꝑ oēs ciuitates iſrael per
actum predicationis donec filius homis
veniat illud āt nõ p̄ot intelligi quo ad p̄-
dicationem apoſtoloꝝ primā.q2 in omnē
terram exiuit ſonus eorum ſȝ p̄s. Et ideo
oȝ ponere ſam que termiſetur ad ſȝ aduē
tuȝ xp̄i: vt itelligaē ꝙ ſicut enoch ⁊ helias
venient tp̄e ante xp̄i. Jta beatus Joānes
facta pace ante tp̄s xp̄i aductus vt popu
lus reducatur ad deū ſicut beatus Joan-
nes baptiſta fuit miſſus añ primum aduē
tum iſtud tñ non ē certum. Jdeo firmiter
⁊c. Jdeo ē firmiter tenēdū ꝙ btūs Jo.
erit cum xp̄o in iudicio. ſicut iudicās ⁊ nõ
ſic iudicatus. ⁊ cū ip̄o illuſtriſſime remea
bit ad celum cū eo reuerſurus. ⁊ in perpe
tuū regnaturus. Qđ ēt nobis concedat
ieſus xp̄s deꝰ ⁊ virginis filius: Amen.

¶ Jn eodē feſto : ſermo ſecundus.

Ego Joānes vidi ciuitatē ſan-
ctam apocali.xxj.c°. Q2 ſtatus

gratie in via precedit ſtatum glorie in pa-
tria. ſm doctrinam ſaluatoris. Jccirco.b.
K Jo. euangeliſtā in verbo ꝓpoſito dupli-
citer cõmendatur. Et. Primo quantū
ad ſtatū meriti queȝ habuit in eccl̄ia mili
tante. Cum premittitur. Ego Joannes
qui interpretaē in quo eſt gratia qua me-
diante qlȝ mereē in via. de qua apoꝰ. ait.
Gratia dei ſum id ꝙ ſum ⁊c. Scđo quā
tum ad ſtatum p̄mij queȝ habȝ in eccleſia
triūphāte. Cū ſeqē. Uidi ciuitatē ſctā.ſ.
celeſtem patriam quādo fuit aſſumptꝰ in
pea ipſam in montem magnum ⁊ altum
in apoc. de qua ciuitate dī ibi. ꝙ nõ eget
neqȝ ſole: neqȝ luna ⁊c. Circa cõmen-
dationem bti Jo. inſiſtendo quantū ad
illum duplicē ſtatuȝ inducunē plures ar-
ticuli: Eius comendationis magnitudi-
1ꝰ arti. nem decorantes. Primus articulus ē
Quale fuit exordium ſue originis. Dī ꝙ
fuit germanus xp̄i conſanguineus p̄mus
ſicut Joannes bapª. ſecundus q2 filꝰ ſa-
lome: que fuit ſoror matris xp̄i. ſ. ē Ma-
ria cleophe: vt pȝ per Yſido. li°. ethicoꝝ.
Et ideo colligitur ad eius cõmendatiõeȝ
A Primo ꝙ fuit de gñe patriarcharuȝ
a quibus habuit fidem veram ⁊c. Se-
cundo fuit de genere ꝓphetarum a qui-
bus habuit ſapientiam claram. Tertio
fuit de genere regum a quibus habuit cle
mentiam in natam. Quarto fuit de ge
nere ſacerdotum a quibus habuit ſactita
tem perfectam. Jdeo de omnibus dicit
ſapiens. Jſti ſunt viri miſericordie. quo-
rum iuſticie obliuionem non acceperunt
2ꝰ arti. cum ſemine eoꝝ permanent bona ⁊c.
Secundus articulus eſt. Quale fuit
meritum ſue vocationis qua fuit vocatꝰ
a dño a maris litore ſicut petrus: vt dicitē
in Mat. ȝ ſit vocatio petri fuerit prior.
duritione tñ Joānes vocatus fuit prior
pfectiõe quadruplici rõne. Pº: q2 fuit
ſe: nus xp̄m in iuuentute. ſicut petrus in
ſenectute magis autē laudatur virtus in
iuuenibus. ꝙ̄ in ſenibus.q2 ſunt oēs incli
nati ad voluptates. ideo dicit Berſelaus
B ad dd.ij.Re. Nunqd vigent ſenſus mei
ad diſcernendum ⁊c.ſ. ꝓpter ſenectutem

Secundo q2 ſic in prima vocatione ſi-
cut petrus in ſa monitiõe fuit cõuerſus
vnde andreas frēr petrum informauerat
qui inuenit eum: ⁊ duxit eum ad ieſum: vt
dī in ioanne ⁊c. Tertio. Q2 petrus re
liquit ſolum bona fortune. ſ. nauim ⁊ re-
tia. ioannes autē non ſolum illa: ſed etiaȝ
ꝓpter xp̄o bona nature. ſ. patrem ſuuȝ: vt pȝ
in Mat. Quarto q2 non ſolum pro-
pter xp̄m dimiſit patrē. quē. ſ. adiuuabat
ſed ēt matrem quā nutriebat: ȝ mater bo
3ꝰ arti. nam habuerit patientiam: vt [illegible]
es [illegible]. Tertius articulꝰ ē. Quale
fuit p̄conium ſue deſponſatiõis. Fuit eius
ſua virginitas. ſicut Marie ex hoc cõſecra-
ta. q2 matrimonio adiuncta. Unde no
tandum ē ꝙ in ſacra ſcriptura. inueniūē
quatuor virginitates conſecrate. Quarū.
E Prima fuit xp̄i. q2 fuit informata ſa-
cramento incarnationis ꝙ eſt ſuper om-
nia alia ſacramenta. Scđa fuit Ma-
rie que fuit conſecrata matrimonij ſacra
mento cum ioſeph viro ſuo. Tertia fuit
ioſeph ne matrimonium virginis pona
tur dandicare a ſumma perfectione.
Quarta eſt virginitas ioannis euangeli-
ſte que fuit conſecrata ſacramento matri
4ꝰ arti. monij qđ dñs confirmauit per ſuam p̄-
ſentiā ⁊c. Quartus articulus ē. Quā-
tum fuit priuilegium ſue familiaritatis
ad xp̄m. Et dī ꝙ in quatuor myſterijs
dominus ſingularē familiaritatē oſtēdit.
Et. Primo in myſterio ſue transfigu-
rationis q2 quando. ſ. voluit ſuam gl̄iam
manifeſtare non aſſumpſit niſi pe. ia ⁊
io. i mõte. Secūdo. Jn myſterio reſur-
rectionis quando voluit puellā a mor-
tuis ſuſcitare. tunc non aſſumpſit ſecum
niſi illos tres apoſtolos vt habetur i euā
gelio. Tertio. Jn myſterio ſue oratiõis
quando eum voluit ſecrete orare tp̄e ſue
paſſionis illos tres tñ ad archanum ſue
orationis admiſit ⁊c. Quarto. Jn my
ſterio ſue finalis predicationis in cena.
q2 petrus qui preceteris ſe diligebat in cena
non fuit auſus interrogare de proditoris
pſona. niſi mediāte ioāne: vt pȝ in euan-
gelio. ideo appellatus ē in euāgelio diſci

5ꝰ art. pulus quē diligebat ieſus. Quintus articulus eſt. Quale fuit priuilegiū ſue charitatis ad ieſum. Et dī ꝙ ſue charitatis excellentia que ē virtus preceſſa. ex cauſis quatuor maxime declaratur. Primo qꝛ xp̄s plus ceteris ipſum dilexit. vt pȝ in euangelio. Sed ipſe diligit vnūquēqȝ. ſȝ ꝙ plus ab eo diligitur. vt dī in ioanne.

G Secundo qꝛ plus de charitate ꝙ ceteri locutus eſt: ex habūdātia autem cordis os loquitꝰ. vt ait dn̄s in euāgelio. Tertio qꝛ plus ceteris charitatē dei erga nos recognouit. vt pȝ in canonicis ſuis. Iſta ſit gratitudo ē filia charitatis ꝛc. Quarto qꝛ ſpū prophetie plus floruit ceteris ꝓphetarū. iſta autem inſtructio attribuitur ſpūi ſancto qui eſt charitas que diffuſa ē in cor. no. per ſpūm ſctm̄ qui datus eſt nobis. ſm̄ apoſtolum. Sextꝰ articulus ē. Qua-

6ꝰ art. le fuit priuilegium ſue puritatis excelſe ꝙ quadruplici ſignaculo declaratur. Et.

Primo ex xp̄i familiaritate ſingulari qui mentes virgineas ſingulariter. ſibi ſociat: vt pȝ in apoc. vbi dicitꝰ virgines enī ſunt ipm̄ ſequūtꝰ agnum ꝛc. Secundum

H ſignaculum eſt eius īmortalitas. vn̄ btūs Hiero. dicit de ipſo ꝙ ſicut fuit a dolore mortis alienus. ſic fuit a dolore carnis extraneus. Tertium eſt. Reuelationū ſublimitas. qꝛ archana celeſtia ſolꝰ purgatis mentibus aperiuntur iuxta illud beati mundo corde ꝛc. Quartum ē. Amoris integritas. qꝛ xp̄ȝ ſuper omnia dilexit amore conſumante oēm ad moduȝ ignis in eo in puritatem: ignis. n. iſte eſt purgatiuus ſm̄ e: vt pȝ p dio. de angelica ierarchia.

7ꝰ ar. Septimus articulus eſt. Quale fuit preconium ſue ſacratiſſime obdormitionis quando. ſ. ſuper pectus dn̄i in cena recubuit. In quo ſomno dulciſſimo fuerunt ei. quatuor myſteria reuelata. Et.

Primum fuit. Reuelationis aīe xp̄i quā qui videbat intuebatur in ea omneȝ plenitudinem pulchritudinis eſſe in ipſa depictā. ideo dicit Io. p°. vidimus gl'iam

B eius ꝛc. Secundum fuit myſterium ſacratiſſime vnionis humanitatis ad verbum quā etiā angeli ignorauerūt. ideo que

reuēlāt in Iſa. tēpore [illegible] quis eſt iſte qui venit de edom ꝛc. Tertiū fuit. M[yſterium]. ſue ſacratiſſime incarnationis verbi ad naturam humanam. ideo dixit illud i exſtaſie Io. i°. verbū caro ꝛc. Ad cuius intelligentiam nullus [illegible] potuit attingere ꝛc. Quartum fuit. M[yſterium]. ſupernaturalis emanationis diuinarum perſonarum ad inuicem ꝛ creaturarum a verbo. ideo dixit omnia per ipſum facta ſunt. Iſta aūt omnia ſine familiaritate ineffabili ei non potuerunt reuelari. ꝙ ſatis eſt

8ꝰ art. manifeſtum. Octauus articulus eſt. Quale fuit eius priuilegium in preſentia dominice paſſionis ſolus enim ip'e inter diſcipulos dn̄i nobis potuit teſtificari ex his que audierat ꝛ viderat niſi reſcriptibile facta. Et. Primum fuit in crucis ſupplicio

P Secūm fuit in mortis articulo.

Tertiū fuit in ſanguinis profluuio:

Quartū fuit in aque viue miraculo. Que quatuor iſte ē oculis ſuis. vt nobis ēēt certior teſtis. iō dī. in euāglio. Et qui vidit teſtimonium perhibuit ꝛ ceteri.

9ꝰ art. Nonus articulus eſt. Quantū fuit priuilegiū ſue ineffabilis ſubſtitutiōis. quādo fuit a xp̄o matri virgini in filium ſubſtitutus. qn̄. ſ. ſtabat iuxta crucem mater eius. In qua ſubſtitutione fuerunt ei data. quatuor inſignia. Quoꝝ. Primum fuit. qꝛ ſcūs fuit virginis filius ex ſingulariſſima gr̄a. ſicut xp̄s erat eiꝰ filiꝰ ex hūana natura p vbū xp̄i ſolo ſuo ſermōe ōia efficiētis. iuxta illud ipſe dixit ꝛ facta

D ſunt Secōm fuit. qꝛ factꝰ fuit frater dn̄i pp vitatē eternā ꝛ germanꝰ. ſ. vbi eterni ꝛc. Tertiū fuit. qꝛ factꝰ ē filiꝰ dei pr̄is p ſingulariſſimā grām. ſicut xp̄s p naturaȝ diuinā. iȝ filiatiōe alterꝰ rōnis ex germanitate quā ad xp̄m hēt. Quartū fuit: qꝛ ſm̄ iſtū reſpectū fuit factꝰ dn̄s oīuȝ angelorum: qꝛ frater illiꝰ q oībus dn̄atur. Et iſta ſunt inſignia ceteris nō ꝯceſſa. licȝ

10ꝰ ar. ſint yꝑbolica ꝛc. Decimus articulus ē. Quale fuit eiꝰ priuiliuȝ in gaudio dn̄i ce reſurrectiōis. In quo ē notāduȝ ꝙ ipſe floruit in quadruplici actu virtuoſo. Et. Primo actu diligētis inq̄ſitiōis

I qn̄ quidē currebat ad monumentū cum petro. ſed ipſe citiꝰ precucurrit non virtus gratiā ad probandū articulū dn̄ice reſurrectiōis. Scdo actu firme adheſionis p fidē ad reſurrectiōis actū ꝛ argumētuȝ. Nā qn̄ introiuit in monumētū vidit ꝛ credidit firmiter. ꝙuis dn̄m non inuenerit vt teſtatꝰ ibidem. Tertio actu certe cognitiōis. qꝛ nullus aliꝰ cognouit xp̄m qn̄ manifeſtauit ſe ad mare tyberiadis. donec dixit Io. dn̄s eſt. vn̄ dī. qui bn̄ amat de lōge noſcit. Quarto actu virtuoſe ꝯſcientiōis. qn̄ dn̄m ſequebatꝰ imitatē petrū ad paſſionē volēs ipſam donec audiuit. Sic eum volo manere donec veniā ꝛc.

11ꝰ ar. Undecimus articulus ē. Quale fuit eius priuiliūm in operatiōe miraculoꝝ. Et dī ꝙ ipſe refulſit in quadruplici gn̄e miraculoꝝ. Et. Primo. In curatiōe infirmoꝝ. qꝛ cū petrō fecit illud miraculū ſolēniſſimum p ꝙ iudei fuerūt cōuicti. d̄ illo claudo: vt pȝ in act. Secundo. In

K tranſmutatiōe rerū precioſaꝝ ꝛ in reſtitutione: vt pȝ in gēmis illoꝝ iuuenuȝ. ꝛ auro: ſicut mutauit dn̄s in eius nuptiis aquā in vinum. Tertio. in fugatione venenoſoꝝ. vt pȝ in poculo ariſtodemi. vt impleretꝰ in eo illud dictū a dn̄o. Si mortiferū qd biberint ꝛc. Quarto. in ſuſcitatiōe mortuoꝝ. qꝛ quatuor mortuos ſuſcitauit. ſ. duos p poculum interfectos. Et iuuenem ꝛ druſianā. vnum plus ſuſcitauit

12ꝰ art. ꝙ xp̄s iuxta vbum xp̄i. Maiora horuȝ faciet. Duodecimus articulus ē. Quale fuit eius martyrium. Et dī ꝙ quadruplex eſt martyrium. Et. Primum in corpore ꝛ aīa. ſicut martyrium xp̄i.

Secundum ē in aīa ſoluȝ. ſicut ē martyrium virginis. quando Simeon dixit

L tuā ipſius aīaȝ ꝛc. Tertiū ē in corpore ſolū. ſicut illud beati ſtephani. Quartū ē. Nec in corpore nec in anima per mortem. ſed per quotidianam mortificatiōeȝ vt ait b. Berg. beatus ioannes fuit martyr. ſo modo. ſicut beata virgo. qꝛ ibidem paciens fuit. Et etiam quarto modo ſm̄ exēplum b. Berg. ꝛc. Sed nunqd fuit martyr 3° modo. Dī ꝙ ſic quia poteſtas la

tinam. ꝛ in inſula pathmos quāuis fuerat ꝙ ſe. Ideo dixerat iacobo fratri ſuo. ꝛ ſibi dn̄s. Calicem quidem meum bibetis ꝛc. Et hoc intellexit p martyrium. ꝛ ſicut int' dn̄i ꝑcuteris fuit martyr. ſic iſte p eūdē modū: qꝛ aīa patitꝰ pluſquā corpus; ſȝ Ri. de arra ſpōſe: pena interni ſi eēt voluntaria eēt facillima ꝛc. Terciuſdeci-

13 art. mus articulus ē. Quale fuit eiꝰ priuilegiū i ſui trāſlatiōe. Et dī ꝙ in ſacra ſcriptura inueniꝰ ꝑuilliuȝ quadruplicis tranſlatiōis. Quaꝝ trāſlationuȝ. P° fuit ade i ſtatu inocētie. 2° fuit Enoch in ſtatu legis nature. 3° fuit Helie i ſtatu legis ſcripte. 4° fuit xp̄i poſt reſurrectionē iu ſtatu grē. Iſtiꝰ āt trāſlatio non fuit ſic illa xp̄i. qꝛ ioānes an̄ ſuā trāſlatiōeȝ nō habuit corpꝰ incorruptibile. Nec ſicut Enoch ꝛ Helie. qꝛ iſti dn̄r eē in paradiſo terreſtri. ioānes aūt vocatꝰ fuit a dn̄o vt eēt cū fribꝰ ſuis. Sȝ fuit ſic ade i ſtatu innocētie. q fuiſſȝ ſine morte trāſlatus ſi nō peccaſſet. Et ex hoc vt declaratꝰ ꝙ d. ioā. vixit. q. ſicut i ſtatu inocētie pp eiꝰ nimiā puritatē. Decimuſquartꝰ articulus ē. Quale fuit eiꝰ ꝑuiliūm i ſua īmortalitate. Et hoc vide i ꝑcedēti ſmone i articulo. 19°. ad ſfam. I. Quintuſdecimꝰ articulus ē. Quale ē eiꝰ ꝑuiliuȝ quātū ad ſȝ xp̄i aduētum. Et hoc vide i ꝑcedēti ſmō i artic. 20. ad lraȝ. K. Septuſdecimꝰ articulus ē. Quale ē eiꝰ ꝑuiliȝ i finali ꝯſūatiōne. Et putatꝰ ab aliq̄bus ꝙ nunq̄ moriatꝰ. Et hoc. P° qn̄ agitꝰ de morte enoch ꝛ helie in apoc. nō fit mētio de eius morte.

M 2°. qꝛ a xp̄o ꝓ eo dī i euāglio. Sūt qdā de hic ſtātibꝰ q nō guſt. mortē. 3°. qꝛ xp̄s dixit. Sic eū volo manere. ꝛ ex ꝙ veneris nullꝰ moriatꝰ. 4°. qꝛ ipſe eēt i cōſcia. i. i virtute i pena de expectatiōe mortꝭ future. ſic dī d̄ lazaro. ꝙ reſuſcitatꝰ a xp̄o nūq̄ fuit letꝰ pp mortē futurā. ꝛ ſic ioānes nō eēt ꝑfcē btūs. Circa eiꝰ ſȝ ſtatū. ſ. ꝑnti. qō hȝ i celo iſtiēdo. Dectatꝰ ꝙ btūs io. hȝ felicitatē noue ordinū angeloꝝ vȝ. P° ordinis angeloꝝ pp puritatē excellētiſſimā. qꝛ iſtis angelis ſm̄ Hiero. ē cognata virginitas. ꝛ ꝙ ꝑcternis purgātꝰ. ſȝ b. dio.

N

5us art. prius quã diligebat iesus. Quintus
articulus est. Quale fuit priuilegiũ sue
charitatis ad iesum. Et dr̃ q sue charitatis
excellentia que ẽ virtus precelsa. ex causis
quatuor maxime declaratur. Primo
qr xp̃s plus ceteris ipsum dilexit. vt pz in
euangelio. Sed ipse diligit vnũquẽqz. sz
q plus ab eo diligitur. vt dr̃ in ioanne.
G Secundo qr plus de charitate q̃ cete-
ri locutus est: qr habũdãtia autem cordis
os loquit̃. vt ait dñs in euãgelio. Ter-
tio qr plus ceteris charitatẽ dei erga nos
recognouit. vt pz in canonicis suis. Ista
sit gratitudo ẽ filia charitatis ꝛc. Quar-
to qr spũ prophetie plus floruit ceteris p-
phetarũ. ista autem instructio attribuitur
spũi sancto qui est charitas que diffusa ẽ
in cor. no. per spũm sctm̃ qui datus est no-
6us art. bis. fm apo^m. Sext^us articulus ẽ. Qua-
le fuit priuilegium sue puritatis excelse q̃
quadruplici signaculo declaratur Et.
Primo ex xp̃i familiaritate singulari
qui mentes virgineas singulariter. sibi so-
ciat: vt pz in apoc. vbi dicit̃ virgines eni
H sunt ipm̃ sequunt̃ agnum ꝛc. Secundum
signaculum est eius imortalitas. vñ btũs
Hiero. dicit de ipso q sicut fuit a dolore
mortis alienus. sic fuit a dolore carnis
extraneus. Tertium est. Reuelationũ
sublimitas. qr archana celestia sol' purga-
tis mentibus aperiuntur iuxta illud bea-
ti mundo corde ꝛc. Quartum ẽ. Amo-
ris integritas. qr xp̃z super omnia dilexit
amore consumante oẽm ad moduz ignis
in eo in puritatem: ignis. n. iste est purga-
tiuus ĩãme: vt pz p dio. de angelica ierar-
7us ar. chia. Septimus articulus est. Quale
fuit preconium sue sacratissime obdormi-
tionis quando. s. super pectus dñi in ce-
na recubuit. In quo somno dulcissimo
fuerunt ei. quatuor mysteria reuelata. Et.
Primum fuit. Reuelationis aie xp̃i
quã qui videbat intuebatur in ea omnez
plenitudinem pulchritudinis esse in ipsa
depictã. ideo dicit Jo. p°. vidimus gl̃iam
B eius ꝛc. Secundum fuit mysterium sa-
cratissime vnionis humanitatis ad ver-
bum quã etiã angeli ignorauerũt. iõ que

rebat in Isa. tẽpore ascensionis quis est
iste qui venit de edom ꝛc. Tertiũ fuit.
Mi. sue sacratissime incarnationis verbi
ad naturam humanam. ideo dixit illud i
effabile Jo. j°. Verbũ caro ꝛc. Ad cuius
intelligentiam nullus alius potuit attin-
gere ꝛc. Quartum fuit. Mi. superna-
turalis emanationis diuinarum persona-
rum ad inuicem ꝛ creaturarum a verbo.
ideo dixit omnia per ipsum facta sunt.
Ista aũt omnia sine familiaritate ineffa-
bili ei non potuerunt reuelari. q satis est 8us art.
manifestum. Octauus articulus est.
Quale fuit eius priuilegium in presentia
dominice passionis solus enim ip̃e inter
discipulos dñi nobis potuit testificari. ex
his que audierat ꝛ viderat in se receptis
facta. Et. P^m fuit in crucis supplicio
Scd̃m fuit in mortis articulo.
Tertiũ fuit in sanguinis profluuio. P
Quartũ fuit in aque viue miraculo.
Que quatuor ipsius ẽ oculis fuisse. vt no-
bis eẽt certior testis. iõ dr̃. in euãglio. Et
qui vidit testimonium perhibuit ꝛcetera.
Nonus articulus est. Quantũ fuit p- 9us art.
uilegiũ sue ineffabilis substitutiõis. quã-
do fuit a xp̃o matri virgini in filium sub-
stitutus. qñ. s. stabat iuxta crucem mater
eius. In qua substitutione fuerunt ei
data. quatuor insignia. Quoꝝ. Pri-
mum fuit. qr sctũs fuit virginis filius ex sin-
gularissima grã. sicut xp̃s erat ei^us fili^us ex
hũana natura p virtutem xp̃i solo suo sermõe
õia efficiẽtis. iuxta illud ipse dixit ꝛ facta
sunt. Scd̃m fuit. qr fact^us fuit frater dñi D
pp virtutẽ eternã ꝛ german^us. s. vbi eterni
ꝛc. Tertiũ fuit. qr fact^us ẽ fili^us dei pñs p
singularissimã grãm. sicut xp̃s p naturaz
diuinã. lz filiatiõe alteri^us rõnis ex germa-
nitate quã ad xp̃m hẽt. Quartũ fuit:
qr fm istũ respectũ fuit fact^us dñs oium an-
gelorum: qr frater illi^us q oibus dñatur.
Et illa sunt insignia ceteris nõ concessa. licz
sint yperbolica ꝛc. Decimus articulus 10us ar.
ẽ. Quale fuit ei^us priuilegiũ in gaudio dñi-
ce resurrectiõis. In quo ẽ notãduz q
ipse floruit in quadruplici actu deuoto.
Et. Primo actu diligẽtis inquisitiõis

I qñ quidẽ currebat ad monumentũ cum
petro. sed ipse ci^us precucurrit non virtus
gtaũ ad probandũ articulũ dñice resur-
rectiõis. Scd̃o actu firme adhesionis
p fidẽ ad resurrectiõis actũ ꝛ argumẽtuz
Nã qñ introiuit in monumẽtũ vidit ꝛ cre-
didit firmiter. q̃uis dñm non inuenerit
vt testat̃ ibidem. Tertio actu certe co-
gnitiõis. qr nullus ali^us cognouit xp̃m qñ
manifestauit se ad mare tyberiadis. donec
dixit Jo. dñs est. vñ dr̃. qui bñ amat de
lõge noscit. Quarto actu deuote p̃se-
cutiõis. qñ dñm sequebat̃ insistẽtẽ petrũ
ad passionẽ volẽs ipsum donec audiuit.
Sic eum volo manere donec veniã ꝛc.
11us ar. Undecimus articulus ẽ. Quale fuit
eius priuilegium in operatiõe miraculorũ.
Et dr̃ q ipse refulsit in quadruplici gñe
miraculoꝝ. Et. Primo. In curatiõe
infirmoꝝ. qr cũ petro fecit illud miraculũ
sollẽnissimum p q^o iudei fuerũt cõuicti. õ
K illo claudo: vt pz in act. Secundo. In
transmutatiõe rerũ preciosaꝝ ꝛ in restitu-
tione: vt pz in gẽmis illoꝝ iuuenum. ꝛ auro:
sicut mutauit dñs in eius nuptiis aquã
in vinum. Tertio. in fugatione vene-
noꝝ. vt pz in poculo aristodemi. vt im-
pleret in eo illud dcm̃ a dño. Si mortife-
rũ qd biberint ꝛc. Quarto. in suscita-
tiõe mortuoꝝ. qr quatuor mortuos susci-
tauit. s. duos p poculum interfectos. Et in
uenem ꝛ drusianã. vnum plus suscitauit
12us art. q̃ xp̃s iuxta verbum xp̃i. Maiora horuz fa-
ciet. Duodecimus articulus ẽ. Qua-
le fuit eius martyrium. Et dr̃ q qua-
druplex est martyrium. Primum
in corpore ꝛ aia. sicut martyrium xp̃i.
Secundum ẽ in aia soluz. sicut ẽ mar-
tyrium virginis. quando Simeon dixit
L tuã ipsius aiaz ꝛc. Tertiũ ẽ in corpore
tñ. sicut illud beati stephani. Quartũ
ẽ. Nec in corpore nec in anima per mor-
tem. sed per quotidianam mortificatiõez
vt ait b. Greg. beatus ioannes fuit mar-
tyr. iio modo. sicut beata virgo. qr ibidem
paciens fuit. Et etiam quarto modo fm
exẽplum. b. Greg. ꝛc. Sed nunqd fuit
martyr 3°. modo. Dr̃ q sic ante portaz la-

tinam. ꝛ in insula pathmos quãtum fue-
rat ex se. Ideo dixerat iacobo fratri suo. ꝛ
sibi dñs. Calicem quidem meum bibe-
tis ꝛc. Et hoc intelligit p martyrium. ꝛ si-
cut mr̃ dñi q̃cesserit fuit martyr. sic iste p
eũdẽ modũ: qr aia patit̃ plusquã corpus.
sz Ri. de arra spõse: pena inferni si eẽt vo-
luntaria eẽt facillima ꝛc. Tertiusdeci-
13 art. mus articulus ẽ. Quale fuit ei^us priuile-
giũ i sui trãslatiõe. Et dr̃ q in sacra scri-
ptura inueniũt priuilegiuz quadruplicis trans-
latiõis. Quaꝝ trãslationuz. P^a fuit
ade i statu inocẽtie. 2ª fuit Enoch in
statu legis nature. 3ª fuit Helie i sta-
tu legis scripte. 4ª fuit xp̃i post resurre-
ctionẽ in statu grẽ. Isti^us aũt trãslatio non
fuit sic illa xp̃i. qr ioãnes añ suã trãslatiõez
nõ habuit corp^us incorruptibile. Nec sicut
Enoch ꝛ Helie. qr isti dnr eẽ in padiso
terrestri. ioãnes aũt vocat^us fuit a dño vt
eẽt cũ fr̃ib^us suis. Sz fuit sic ade i statu in-
nocẽtie. q fuissz sine morte trãslatus si nõ
peccasset. Et ex hoc vt declarat̃ glo. b. ioã.
vixit. q. sicut i statu inocẽtie pp ei^us nimiã
puritatẽ. Decimusquart^us articulus ẽ.
Quale fuit ei^us priuilegium i sua imortalita-
te. Et hoc vide i p̃cedẽti fmone i articu-
lo. 19°. ad ifam. I. Quintusdecim^us ar-
ticulus ẽ. Quale ẽ ei^us priuilegiuz quãtũ ad
sz xp̃i aduẽ^m. Et hoc vide i p̃cedẽti fmõ
i artĩ. 20. ad ifaz. K. Septimdecim^us arti-
culus ẽ. Quale ẽ ei^us priuilegiuz i finali cõsũatiõ-
ne. Et putat̃ ab aliqbus q nõdũ moriat̃.
Et hoc. P° qñ agit̃ de morte enoch ꝛ
helie in apoc. nõ fit mẽtio de eius morte. M
2°. qr a xp̃o p eo dr̃ i euãglio. Sũt qdã
de hic stãtib^us q nõ gu. mortẽ. 3°. qr xp̃s
dixit. Sic eũ volo manere. ꝛ ex q veneris
null^us moriet̃. 4°. qr ipse eẽt i cõscia. i. i
dilatione i pena de expectatiõe mortis future.
sic dr̃ õ lazaro. q resuscitat^us a xp̃o ñq̃ fuit
let^us pp mortẽ futurã. ꝛ sic ioãnes nõ esset
plenẽ btũs. Circa ei^us sz statũ. s. priuilegiũ. qd
hz i celo isistẽdo. Dectar̃ q btũs io. hz fe-
licitatẽ nouẽ ordinũ angeloꝝ vz. P° N
ordinis angeloꝝ pp puritatẽ excellẽtissi-
mã. qr istis angelis fm Hiero. ẽ cognata
virginitas. ꝛ ex ĩ̃ocentia per grãm. sz. b. dio.

Secundo ordinis archangelorum.qꝛ vocauit angelos qd pertinet ad archangelos ſcribens ſeptem angelis ſeptē eccleſiarum.vt pꝫ in apoc. Tertio ordinis virtutum ꝓpter miracula ⁊ mirabilia q̄ fecit vt paruit ſupra. Quarto ordinis principatuum.qꝛ principes eccl̄ie.ſ. ap̄los vocauit.⁊ illuſtrauit.ſicut faciunt principatus de mundi principibus ⁊c̄. Quinto ordinis ptātum ad quos pertinet arcere demones:qꝛ fuit ei dictum. Dedi vobis ptātem calcandi ſupra virtutem inimici ⁊c̄. Sexto ordinis dn̄ationū ad quos pertinet diſtinguere dn̄ationes ⁊ prelationes eccl̄ie in ſorte ſibi commiſſas. ⁊ diſtinxit ad modum ierarchie angelice. Septimo ordinis thronoꝝ in perſcrutatiōe diuinorum iudiciorum.qꝛ audiuit que locuta ſunt ſeptē tonitrua. hec tamen non ſcripſerit.ꝓpter malos vbi erant occulta dei iudicia vt colligitur ex apoc. Octauo ordinis cherubin:qꝛ illuminauit ſingulariſſime eccl̄iam ſua doctrina preceteris apoſtolis vt pꝫ in euangelio ⁊ ep̄lis ſuis.⁊ apoc. vbi fuerunt ei ineffabilia ac mirabilia reuelata. Nono ordinis ſeraphin ꝓpter ſuperhabundans incendium charitatis. Et per ꝯñs omnium aliorum habuerit felicitates.vt pꝫ per Dio. de angelica ierarchia. Ad quas felicitates nos perducat ſuis meritis ieſus xp̄s. Amen.

De eodem ſermo tertius.

Gratia ⁊ veritas per ieſum xp̄m facta ē ⁊c̄. Joh̄nis p°. Iſtud verbum creditur fuiſſe Joh̄nis baptiſte vt ex textus ſerie declarat̄. Qꝛ vero Joh̄nes interpretatur in quo ē gratia.ſm̄ Hiero.⁊ dictus ioannes euangeliſta inuenit grām ſingulariter in conſpectu dn̄i noſtri ieſu chriſti. vt narrat textus euangelij.ideirco ad eius laudem declarandam aſſumitur verbum illud. In quo quidem verbo anima beati ioannis ſanctiſſima dupliciter demonſtratur illuſtrata.ſ. Primo quantum ad ſuam perfectionem ſupernaturalem.qꝛ ſupmōdū alter eleuata. Cū ꝑmittitur. Gratia ⁊ veritas ⁊c̄. Secundo quantum ad ſuam perfectionem naturalem qua fuit ſupmodialiter inceſſe producta.ſine termino formali. Cum ſequitur. Per ieſum xp̄m facta eſt.i.hec anima creata fuit.de quib⁹ perfectionibus duab⁹ inducitur illud io. p°. Accepimus grām pro gratia. Accepimus gratiā naturalis perfectionis. ꝓ gratia ſupernaturalis infuſionis.i.gratiam gratis datam. propter grām gratum facientem quaꝝ vtraqꝫ perfectiſſime floruit in beato ioanne euangeliſta. vnde ſancti tatem perfectam ⁊ excellentem.btūs dio. appellat ipſam aīam ſanctā in quadā epiſtola ad ipſum in pathmos directa. ceteri aūt dicunt̄ ꝯñter corpora ſācta: ſed ille ſingulariter aīa ſancta ꝓpter excellentiam ſanctitatis. Quia grā b.io.commendat̄ ſub nomine grē.ideirco ad eius gratiā declarandam.conſiderandi ſunt ſui ſtatus in quibus inuenitur diuina grā.in eo ſingulariter clariuiſſe. Et. Primus fuit ſtatus ſue gn̄ationis naturalis. in quo ſuit ei collata gratia.vt naſceretur de ſtirpe regia dauid.in qua ꝓpter xp̄m fuit omnis natio benedicta.qꝛ aūt ipſe fuerit ex illa progenie ꝓbat̄ p iſido.in li°.tri.vbi de ſcribit originem ſuam. In illa aūt progenie fuit vna radix ſanctiſſima.ſ.b. Anna que ꝓpter celſitudinē ſue ſanctitatis vocat̄ a damaſceno laude digna ex qua nouem plante ſanctitatis pullularunt.

- Prima quaꝝ fuit Maria mater domini primogenita eius.
- Secunda fuit Maria cleophe.
- Tertia fuit Maria ſalome.
- Quarta fuit ſanctus ſanctoꝝ xp̄s.
- Quinta fuit Jacobus minor.
- Sexta Simon apoſtolus.
- Septima Judas apoſtolus.
- Octaua Jacobus zebedei.
- Nona Joh̄nes euāgeliſta. Ex Maria cleophe. Jacobus minor.Sed ex Maria ſalome.ioh̄.natus fuit. Et ſic.b.ioan. euangeliſta habuit p°. Auiā ſanctā ⁊ matrem ſc̄o duas amitas ſanctaſ.ꝫ alteram ſanctiſſima ꝫ° quatuor conſanguineos ieſus. ⁊ vnus ſanctus ſctōꝝ.⁊ vnicum fratrem ſactum.ſ.ſcīm iacobum maiorem. In

[illegible]

[illegible]

[illegible]

¶ In feſto circũciſionis. Dñi noſtri ieſu xpi. Sermo primus.

Poſtq̃ cõſummati ſunt dies octo vt circũcideretur puer vocatum ẽ nomen eius ieſus ꝛc. luc. 2°c°. Quia ĩ iſta ſacratiſſima ſolemnitate in xpo due ſacratiſſime [illegible] fuerunt celebrata. Quarum. Primum fuit. Carnis circumciſio in qua fuit vetus teſtam̃ꝭ [illegible] tum. [illegible] circumciſionem in [illegible] [illegible] ipſoꝝ in [illegible] vt ait Augu.

Secundum fuit. Noĩs impoſitio quantũ ad hoĩem in qua fuit noui teſtam̃ꝭ initiatum: q̃ ab illo tpe nominis impoſitio que [illegible] fiebat in circumciſione [illegible] fuit ad baptiſmum. vt pꝫ in [illegible] conuerſione. Ideo [illegible] Lucas euãgeliſta ſimul [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

articulus est. quare istud nomen fuit et im-
positum. Et quia istud nomen est tetragramma-
ton. quod fuit in lamina moysi. vt habetur in le-
uitico. vt istud portaret sacerdos scriptum
semper in fronte. quia multo magis sacrificare deo
nisi istud nomen per naturam fidei et confes-
sionem habeat scriptum in mente. Item
angelus gabriel illud reddit cum sponsio-
nis huius nois. vt Mat. vocabis no-
men eius iesum. ipse enim sal. fa. po. su. a p. eorum
quia interpretatur saluator. Septimus ar-
ticulus est. Quod istud nomen fuit reuelatum
caelitus quia deus primo reuelauit per tres nun-
cios. primo angelus dixit. Luc. primo Ecce
concipies et c. secundo angelus ioseph in somnis in
Mat. 4. Ergo et ioseph dixit populo in circu-
cisione. vt in Luc. Octauus articulus est.
quod istud nomen non est sumendum in vanum
valde cum impium est. tam carum prolata-
tis nomen perpenderet. ideo conqueritur dominus in
ys. tanquam de pctori facere. vt. Tota die
nomen meum blasfematur. ipsa est blasfemie
est peccatum maximum. vt ait dominus in euangelio
quia irremissibile et c. Nonus articulus
est. quod istud nomen est deuote inuocandum:
hoc enim est placitum deo. ideo dicitur quod Enoch
placuit deo. quia cepit inuocare nomen domini.
Et de isto [illegible] dicit in ys. Tunc inuocabis
et dominus exaudiet. Et apostolus. in scriptura intro-
ducit vt. Omnis quicunque inuocauerit nomen
domini saluus erit et c. Decimus articulus est
quod istud nomen est hominibus amabile. Et. Pri-
mo quia virtute huius nominis virtutes maligne
spirituales fugantur: vnde mar. euangelista ait in
nomine meo demonia eicient et c. Secundo quia
in eius virtute peccata spiritualia remit-
tuntur. vnde Johannes in canonica: remittun-
tur nobis peccata propter virtutem nominis eius
et c. Tertio quia per eius virtutem oratio-
nes nostre exaudiuntur. vnde ait ipse in io-
hanne. Si quid petieritis patrem in nomi-
ne meo dabit vobis. Quarto quia per vir-
tutem eius anime deducuntur ad salutem
eternam. ideo ait. Lu. be. pe. in act. quod non est
aliud nomen datum sub celo hominibus
Undecimus articulus est. quod istud no-
men demonibus est terribile. Et. Pri-
mo quia per istud nomen demones homini-
bus subiciuntur: quod est in[illegible] patet in
[illegible]. vt patet in Luc. Secundo quia
demonia per virtutem [illegible]
hominibus expelluntur. ideo dicit [illegible]
O vidi quendam eicientem demonia in no-
mine tuo. Tertio quia demonia [illegible]
tur. ideo dixit [illegible] in Mat. Cur venisti
[illegible] iesu nos torquere et c. Duodecimus
articulus est. quod istud nomen est omnibus
creaturis venerabile. Ad hebre. dicit apo-
stolus. christus tanto melior est angelis ef-
fectus. quanto differentius nomen pre illis
hereditauit. Et tunc vidit Jo. in apoc.
quod stabat in patria habebat nomen eius et no-
men patris eius scriptum in frontibus suis. Ideo
apostolus in nomine iesu omne genu fle-
ctatur et c. In quibus magne patent vir-
tuositatis et preciositatis. Eius ergo me-
ritis dei filius nos benedicat qui viuit et
regnat in secula. Amen.

De eodem sermo secundus.

Vocatum est nomen eius iesus.
Luc. secundo. Ad cuius intro-
ductionem est intelligendum quod
quando aliquod vocabulum imponitur
ad significandum aliquid quatuor requiruntur.
Et. Primo. Actus quo talis vox
ad significandum imponitur. Secun-
do. Modus secundum quem ad significandum im-
ponitur. Tertio illud cui tale nomen
imponitur ad significandum. Quarto
Uocabulum ipsum quod imponitur ad si-
gnificandum. Et quia in christi circumcisione
fuit nomen ei impositum. sicut hodie solet
ei imponi nomen in baptismo. ideo in ver-
bo proposito. ista quatuor describuntur.
Et. Primo actus quo fuit nomen im-
positum. Cum permittitur. Uocatum est.
Secundo modus secundum quem imponitur.
quia imponitur ad significandum nomen et alteri-
us cognomen. Cum additur. Nomen.
Tertio persona et res cui imponitur.
Cum adiungitur. Eius et c. Quarto
Uocabulum quod imponitur. Cum de-
scribitur. scilicet iesus et c. Istud est illud no-
men de quo propheta dicit in psalmos.

[illegible] nomen eius benedictum in secu-
la [illegible] permanet nomen eius et c.
[illegible] benedictum no-
men [illegible] circa eius intelli-
gentiam [illegible] conside-
rationes [illegible]. Prima conside-
1a con.
[illegible] illud nomen
[illegible]
[illegible] sequitur
[illegible] litteris
A
[illegible] est in
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] scilicet [illegible]
[illegible]
[illegible] scilicet diuina et humana [illegible]
[illegible] christi
[illegible] vt. Respondeo.
[illegible] rationalis et caro vnum est
[illegible] deus et homo. vnus est christus
[illegible] in hoc nomine sunt tres
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 14. zacha.
[illegible] vnum nomen
[illegible] vnum tenere.
2a con.
Secunda consideratio est. Per quot
[illegible] nomen scribitur. Ubi est ad
[illegible] quod illud nomen scribitur per
quatuor litteras significantes precipue quatuor
virtutes [illegible]
[illegible] Quatuor scilicet.
D
Prima est J. Que significat virtu-
tem iusticie que est littera ad modum re-
gule recta. Secunda est e que significat
virtutem [illegible] quia est a sinistris eius
[illegible] malum. et a dextris a-
[illegible] bonum. Tertia
est. S. et significat virtutem humilita-
tis. quia cum [illegible] caput in-

clinata. Quarta est. U. et significat vir-
tutem paupertatis. quia est [illegible] hec
[illegible] a parte inferiori et aperta a par-
te superiori. iuxta dictum euangelicum no-
lite [illegible] in terra. sed in celis.
[illegible] virtutes persona dei
[illegible] Ecce.
Primo virtute humilitatis in sua car-
ne. [illegible] formam:
serui accipiens.
Secundo virtute paupertatis in sua [illegible]
dicatione. Cum dicitur vulpes et c.
Tertio virtute iusticie in sua passione,
quia mortuus pro nobis satisfecit.
Quarto virtute [illegible] in suis
[illegible] dolores [illegible]
[illegible] secundum apostolum Petrum.
[illegible] in isto no-
[illegible] litteris tertia. scilicet. S. que ca-
[illegible] est [illegible] quando profer-
tur in recto propter [illegible] virtutem
per ipsam significatam. scilicet humilitatis et o-
bedientie. quas in christo [illegible] singulari-
ter declarat apostolus ad philippen. secun-
do. humiliauit semetipsum factus obe-
diens vsque ad mortem.
3a con.
Tertia consideratio est. Quid signifi-
cat nomen iesus. Ubi est [illegible]
quod secundum beatum [illegible]
interpretationes [illegible] istud nomen sancti-
[illegible] significationes. quarum.
Prima est quod dicitur salus. et hoc in
nostra glorificatione [illegible] omnibus bo-
[illegible] in quo
consistit vita nostra beatitudo. vt dici-
tur Joan. tercio. Secunda est Sani-
tas in sua sanctificatione. Et etiam illa
christo conuenit in sua [illegible]. quia
[illegible] eius habet plus de [illegible] quam
aliqua creatura et c. Tertia est. Salua-
re et hoc in sua annunciatione seu concep-
tione. quia per actum saluationis primo
fuit conceptus. Quarta est. Saluator. et
hoc sibi conuenit. quia in mundi redem-
ptione genus humanum a [illegible] eterne sal-
uauit. ideo eius [illegible] saluatore
[illegible] dixit Mat. j. Uocabis nomen eius

Jeſus ipſe ſaluum facit populum [illegible] rc.

4 ꝯſi. [illegible] conſideratio ē. [illegible] ſanctiſſimum fuit in [illegible] ſigatum. Ubi eſt intelligendū q [illegible] ſcriptum nomē [illegible] erat [illegible] habet [illegible] erat [illegible]

℄ Primum erat [illegible]

D ℄ [illegible]

℄ Tertiū [illegible]

℄ Quartū [illegible]

℄ Et [illegible] Tertio [illegible] q ipſi [illegible] Et illud nomen [illegible] nomē [illegible] Sicut .n. illud nomē erat [illegible] Sic illud nomē [illegible] ad [illegible] vt [illegible] apoc. [illegible] q il [illegible] videbunt nomen [illegible]

5. ꝯſi. Quinta ꝯſideratio ē. Ubi iſtud nomē inuenitur ſcriptū. [illegible] q in [illegible] locis. Et Pri-

E mo [illegible] in q̄ ſunt ſcripta [illegible] nomina. [illegible] dicebat Moyſes dño aut [illegible] hunc. aut [illegible] me de libro tuo quē ſcripſiſti. Et [illegible] ad eū. nō te [illegible] ſed eū q peccauit mihi. Exo. [illegible] Et [illegible] fuit [illegible] nomē [illegible] ſcriptū. vt [illegible] caſ [illegible] in capite [illegible] ſcriptū ē rc.

[illegible] inuenit ſcriptū ſolēniter in titulo redēptionis noſtre. q̄d Pilat' ſcripſit. titulū triūphalē. vt hꝫ Jo. xix. c. in q̄ ſcriptū erat. litteris grecis ⁊ latinis. illud nomē ſanctiſſimū ſicut ſolet ſignū regis i cly[illegible] armis. in qb' pugnat depingi.

Tertio inuenit ſcriptū in cutibꝫ xp̄ianorum [illegible] qn̄ .n. puer baptizat. caracter [illegible] anime imprimit [illegible] caractere nomē ieſu. imprimit quē ⁊ ſi [illegible] aliquis cerneret. ibi videret ſignatū. Et in

[illegible] baptiſmi [illegible] rc.

Quarto [illegible] ſcriptū [illegible] q dicit [illegible] Dicit [illegible] nomen [illegible]

6. ꝯſi. [illegible] ſuper [illegible] Primo a [illegible] Et [illegible] nomē [illegible] ſignatū [illegible] ieſus.

S [illegible] Tertio [illegible] ſcriptū [illegible] ſed [illegible] q [illegible] Et [illegible] nomē [illegible] Septima ꝯ-

ꝯſi. 7 ſideratio eſt. Quibus [illegible] nomen [illegible] poſitum. Dicitur autem q fuit impoſitū [illegible] hominibus in ſacra ſcriptura. Quorum. Primus fuit ieſus. qui fuit

B pugnator fortiſſimus. [illegible] in bello. ieſus naue rc. Secundus fuit ieſus [illegible] ſacerdos [illegible] Tertius fuit ieſus [illegible] qui fuit doctor [illegible] Quartus fuit ieſus redemptor mundi qui fuit ſaluator [illegible] Unde Luc. ij. vocatū nomē [illegible] Et [illegible] figuratus. Primus [illegible] ſicut ieſus [illegible] introduxit filios iſrael in terram promiſſionis. [illegible] bellator ieſus [illegible] introduxit in hereditatem [illegible] cut Jeſus [illegible] ſacerdos [illegible] gloria [illegible] ſacerdos [illegible] habetur.

ita ieſus ꝯſtruendo eccliaꝫ q̄ fuit glorioſior ſynagoga. Tertio: q ſicut ille ieſus renouauit ſapientiaꝫ de corde ſuo ita xp̄us vetuſtatem antiquitatis conuertit in nouitatem ſi. ieſus xp̄s enim fuit primo bellator fortiſſim' in ſua paſſione ad modum primi. ieſus ſydrach rc. Quarto fuit ſacerdos p̄ſtiſſimus in eucharīſtie inſtitutione. Et quo doctor ſapientiſſim'

8ⁱ ꝯſi. in ſpūſſancti largitione rc. Octaua cōſideratio eſt. Qualiter illud nomen fuit xp̄o appropriatum vbi eſt aduertendum q illud nomen [illegible] ſcium fuit. Primo pronunciatum ſimpliciter per modū oraculi. quando ſanctus gabriel dixit virgini vocabitur nomen eius ieſus. Luc. j. rc. Scdo fuit efficaciter indicatū p modū precepti qn̄. āgel' dixit ioſeph vocabis nomen eius ieſū: q viri ⁊ n mulieres hn̄t

D auctoritatem imponendi nomina. vt pꝫ de io. baptiſta. Luc. p. Innuebant patri eius quē vellet vocari rc. Tertio fuit ō facto impoſitum in circūciſione. q ſicut nunc in ſacramento baptiſmali nomina imponuntur. Jta tunc in circūciſiōe vt hꝫ Luc. p. ⁊ ſo rc. Quarto fuit illud nomē a deo ꝯfirmatū p' ſuā mortē ſic p' triūphū miliū dignitas ꝯfirmatur. vnde ad philip. ij. Quia humiliauit ſe vſqꝫ ad mortem crucis. ideo deus dedit illi nomē q eſt ſuper omne nomen. vt in nomine ieſu. omne genu flectatur rc. Nona cōſideratio eſt. Que ſunt i' ſanctiſſimi nois

9ª ꝯſi. merita. Dicitur autē q quatuor ſūt act' meritorij. qui ſunt circa illud nomen obſeruandi. Primus eſt iſtius nominis inuocatio. q quilꝫ xp̄ianus in quolꝫ ſuo operē debet illud nomen inuocare. ſꝫ documentum apoſtoli. ꝯ. Omnia quecūqꝫ facitis ſiue verbo ſiue opere in nomie domini ieſu xp̄i facite. Secūdus eſt i' nominis confeſſio. q omnis fidelis requiſitus mo[illegible] id nomen debet confiteri. corā

J quibuſcūqꝫ. vnde angelus philadelphie offeretur calculum apertum a xp̄o apoc. 3. c. Tertius actus eſt iſtius nominis benedictio qꝛ nomē dꝫ benedicere omnis fidelis qui in iſto nomine eſt baptizatus.

vnde propheta clamat in pſ° qui totus eſt de xp̄o. Sit nomen eius benedictum i ſecula. ante ſolē permanet nomē eius rc. Quart' act' ē iſti' nois veneratio. qꝛ quilꝫ fidelis dꝫ illud nomen inceſſanter venerari. cū per illud nomen debeat ad felicitatem perduci. Et qꝛ iſtud nomen eſt omnibus venerabile. dꝫ pſ°. D[omi]ne dñs noſter q̄ admirabile eſt nomen tuū in vniuerſa terra rc. Decima conſide-

10ª ꝯſiº ratio eſt. Que ſunt contra iſtud nomē vicia. Uidetur autē q contra iſtud nomen quatrupl' cōtingit peccare. ſ. Primo ipſm negando. vnde apoc. ſo. commendat vnus epūs dicente dño. Nomen meū nō negaſti. vnde Mat. x. dicit ſaluator q ne-

A gauerit nomen meum coram hominibus negabo eum coram patre meo rc. Secundo quando in vanum aſſumitur: qꝛ illud dicitur nomen dei. vnde exo. xx. Nō aſſumens nomen dei tui in vanum.

Tertio quando ſub nomine iſto dicit fim. qꝛ iſtud nomen veritatis prime. vnde leuit. xix. Non periurabis in nomine meo. nec polluas nomen dei tui. tunc eſꝫ polluitur quādo in falſum teſtimonium aſſumitur rc. Quarto quando iſtud nomen. Blaſſematur. qꝛ lꝫ in quolibꝫ ſit peccatum. tamen in xp̄iano potiſſime. qꝛ i iſto ſancto nomine eſt conſecratus. ⁊ idō i tali eſt ſcelus horrendum. Unde apo. iſtō nomen ſanctiſſimum venerans precipiebat di. thi. j. c. 6. Ne daret. ſ. in fratribus cauſam dei blaſſemandi rc. Undecia

11ª ꝯſi. conſideratio eſt. Que ſunt iſtius nomis beneficia. Dicendū eſt autē q quatuor ſunt virtutes nominis xp̄i. Quarum.

Prima eſt q in virtute iſtius nominis. Miracula perficiuntur. ſm promiſſum ſaluatoris Mat. vlt. In noie meo demonia eicient ſerpentes tollēt rc. vnde

B in primo ſigno. dixit petrus claudo. In nomine ieſu xp̄i nazareni ſurge ⁊ ambula. act. 3. c. Scda eſt q In virtute iſtius nominis. Peccata dimittuntur ſancte gabriel Mat. ij. Uocabis eū ieſuꝫ ipſe .n. ſal. fa. populū ſuum a peccatis eorum. propter q dicit io. in prima canoni-

ca ſua. c. ij. Scribo vobis peccata dimit
tu̾ per nomen eius ꝛc. Tertia eſt. ꝙ in
virtute iſtius nois. Merita cumulantur:
qꝛ nullus digne ꝓfert illud nomen quin
in illa prolatione efficiat̃ dignus vita eter
na: ſicut actus de cõdigno meritoꝛi⁹. Nã
ſicut dicit. apoſ. coꝛ. xij° cap° ꝙ nemo põt
dicere dñs ieſus niſi in ſpũ ſan. oẽs enim
actus q eliciunt̃ a ſpiritu ſan. dñi ſunt ſic
meritoꝛij. Quarta ẽ. ꝙ in virtute iſti⁹
ſ nois p̃mia eterna largiũt̃ qꝛ diſtãdo dat̃
p illud. ſcꝫ nomen ſicut pronunciauit pro
pheta di. Omnis q inuocauerit nomẽ do
mini ſaluus erit. Vñ dicit Petrus actu.
4° Quod nõ eſt aliud nomẽ datũ ſub ce
lo hõi in quo opoꝛteat nos ſaluos fieri ꝛc.
ƺ.cõſi. Duodecima conſideratio eſt. Que ſũt
iſtius nominiſ ꝓconia. Dĩ ſit ꝙ iſtõ nomẽ
C hꝫ conditiones quattuoꝛ. qꝛ. Primo ẽ
demõibus terribile qꝛ demones iſtud no
men expaueſcentes clamabãt dicentes qd
nobis ꝛ tibi fili dꝫ quare veniſti ante tem
pus toꝛquere nos. math. 13°. Secundo
eſt oĩbus amabile: qꝛ nimis vtile. vnde
paulus iſtius nois dulcedine ꝑuentus ipꝫ
in ſuis epl̃is circa qngentas vices dicitur
intermiſiſſe. Tertio. eſt angelis venera
bile di. apo. ad hebꝛe. p° cap°. ꝙ ieſus tãto
melioꝛ eſt angelis effectus q̃to differenti⁹
ꝑ illis nomẽ hereditauit. vñ ad philip. 2°
dicit̃. ꝙ in noĩe ieſu omne genu flectat̃ ce
leſtiũ ꝛc. Quarto eſt. Mundo admi
rabile: qꝛ fuit ap⁹ ꝯdi aſſumptũ. di. apoc.
19. ꝙ xp̃s cui hoc nomẽ eſt impoſitum
eſt deus p oĩa bñdictus. Et iſtud nomen
poꝛtabũt oẽs ſancti q ſunt i patria ſcriptũ
in frontibus ſuis. vt habet̃ apoca. 22. cap°
videbũt faciẽ eius ꝛ nomẽ ſuũ ſcriptum
in frontibus ſuis. Qð nos ieſus eterne
re faciat precibus ſue matris ꝛ meritis.
Qui viuit ꝛ regnat in ſecula. Amen.

¶ In feſto Epyphanie dñi ieſu xp̃i.
Sermo primus

Vidimus ſtellam eius in oriente
ꝛ venimus adoꝛare eum. math.
2. ca. Quia feſtũ epyfanie di
citur feſtũ ſtelle. Jdcirco ad eius declaratio
nẽ aſſumit̃ ꝯdũ propoſitũ. ſicut in ierar̃
angelica ſm Dio. de ang̃ ierarchia ſunt
duo ſup̃mi oꝛdĩes. ſ. ſeraphi ꝛ cherubi: ſic
in ierarchia mõaſtica ſic ſunt due ſup̃me
ꝯtutes. ſ. intellect⁹ ꝛ volũtas. Jſtis oĩb⁹
rñtes. Nã cherubin viget in intellectua
li ſapiẽtia ꝛ ſeraphin in affectiuali amici
cia: ꝛ qꝛ iſti tres reges ad xp̃m venientes
habebãt ambas ierar̃ ꝑfectas Jdcirco eorum
perfectio principaliter attendit̃ quantum
ad iſtas duas potentias. primo quantum
ad intellectualẽ virtutẽ. qꝛ premittit̃ vidi
mus ſtellã ei⁹ ꝛc. Videre. n. ꝑtinet ad intel
lectualẽ potẽtiã. ideo dicit Jo. in cano. ſua
qð vidim⁹ teſtamur. Scðo quãtũ ad affe
ctiuã volũtatẽ cũ ſeqt̃ ꝛ venim⁹ adoꝛare
eũ. Adoꝛare enĩ ptinꝫ ad volũtatẽ: idõ di
cit̃ in p̃s. Adoꝛabim⁹ in loco vbi ſteterũt
pedes eius. ſ. affectiones ei⁹. Aut poteſt di
ci ꝙ ꝑfectio iſtoꝝ regũ ſeu magoꝝ vel eo
rũ ſanctitas dupliciter declarat̃. Pri
mo quantum ad virtutes vere ſapientie:
que eſt nobiliſſima inter intellectuales iu
xta illud xp̃i bti oculi q vidẽt q̃ vos videt̃
Cum premittitur. Vidimus ſtellaꝫ. Stel
la iſta fuit veritatis magiſtra ꝛc. Se
cundo quantũ ad virtutem deuote latrie
que eſt perfectiſſima inter moꝛales. Cum
ſequitur. Venimus ado. eum. Sicut enĩ
adoꝛari eſt peruerſi idolatri. Sic adoꝛa
re deum eſt deuota latria. idõ. dĩ p̃s. Om
nes tũ adoꝛabũt ꝛ illi ſoli ſeruiet. Qꝛ
igit̃ p̃ns ſolẽnitas ſub noĩe ſtelle ẽ introdu
cta. Jdeo circa iſtam ſtellam ſunt plura
myſteria pertractanda. Quoꝝum. Pri
mum Myſ. ẽ. Qualis fuit iſtius ſtelle na
tura. Vnde ſciendũ ẽ ꝙ in quolibet artifi
cio ad naturã eius cognoſcendam inqui
rit̃ de de quadruplici cauſa. Jta hic Et.
Primo de cã naturali. Vbi ſciẽ ꝙ licꝫ
deus eam creare de nihilo potuerit. ſicut
aliam. tñ formauit eã de aliqua poꝛtiõe re
ſeruata de illa nubecula lucida. de qua in
principio formauit ceteras ſtellas. vt no
tatur. 2. ſniaꝝ. vt ꝯſiſtꝫ originem cũ cete
ris habeat. Jnquiritur ſ. Scðo de cã foꝛ
mali. De qua dĩ a qbuſdã ꝙ nõ fuit ve

p^m myſ

D

ra ſtella. ſed ſilitudine tñ: contra quos. b.
Greg. in moꝛ. dicit ꝙ ſigna fidei nře fũt
veriſſima: ideo veritas ſũma per ſigna fi
ctiua monſtrari nõ dꝫ. ꝛ idõ hũit verũ foꝛ
mã ſtelle. licꝫ ſꝫ Aug. fuerit ceteris pulchri
oꝛ. Jnqritur ꝛ Tertio de cã efficiente
de qua dixit aliqui ꝙ myſterio angeloꝝ
fuerit foꝛmata. Cõtra quos Aug. ſuper
geñ. ꝯtra manicheos oñdit ꝙ coꝛpoꝛa ce
leſtia nõ potuerunt foꝛmari ꝯtute angeli
ca a p̃n° ꝛ maxime in ſignificando xp̃i na
tiuitatẽ niſi ab ipſo deo ꝛ idõ iſtã ſicut alias
ſolus deus ſuis manib⁹ foꝛmauit. 4°
de cã finali. Et dĩ ꝙ fuit confirmatio fidei
nře vt d̃ xp̃i incarnatiõe teſtioniũ phiberẽt
creature ſuperceleſtes ꝛ angeli ꝛ ſtelle. ſicut fa
ctum fuit in paſſione ei⁹ creature celeſtes
ꝛ terreſtres teſtimoniũ perhibuerũt. quia
ſol terrã lapides. ſm. b. Greg. vñ d̃ ipſo
p° teſtificati ſunt angeli. 2° celi 3° pater 4°
demones 5° vẽti 6° mare 7° terra 8° ſol
9° reſurgẽtes. io. hic in carne viuentes. ſ.
apl̃i. Sed qd finaliter factũ fuerit de iſta
ſtella. Dicendum ꝙ expleto myſterio
fuit adnihilata: Sed quia de hoc enim
non inuenitur de aliqua creatura incoꝛ
ruptibili aut materia de qua fuerit facta
talis reſolutio fuiſſet res inſolita. ideo di
cũt aliqui ꝙ alicubi ſit reſeruata. ſicut di
citur de ſignis paſſionis xp̃i. Jſta ſtel
la fuit pulchꝛioꝛ ꝛ illuſtrioꝛ ceteris ſtellis
celi ſm Aug. ꝛ fuit de ipſa prophetatum
in numeris. dĩ. Balaam Orietur ſtella
ex iacob ꝛ conſurget virga ex iſrael. ſ. xp̃s
ꝑfiguratus p ipſaꝫ. ꝛ percutiet duces moab
ij^m m^z ideſt principes infernales ꝛc. Secun
dum Myſterium eſt Que fuit iſti⁹ ſtel
le figura. Et dicitur ꝙ iſta ſtella figurauit
iſtam ſtellam mariſque deſcenderat inuel
lere. que de ſeipſa dicit. Ego ſum ſtel
la ſplendida ꝛ matutina. Jntelligen
dum eſt ꝙ chꝛiſtus per iſtam ſtellam di
citur ſtella matutina quadruplici ratio
ne. Prima qꝛ iſta ſtella eſt omnium
ſtellaruꝫ ſplendidiſſima. ideo vocatur no
mine luciferi p̃mi angeli qui fuit clarioꝛ
omnibus aliis ſm Jſi. Jta anima xp̃i fuit
omnium preclariſſima ex ſumma ſapien
tia vltra omnem rationalem creaturam
illuſtrata. ſm Aug. ſuper Mat. ꝛc.
Secundo quia iſta ſtella eſt ardentiſſi
ma. ꝛ ideo dicitur venus. quia incentiua
amoꝛis quemadmodum xp̃s dilexit nos.
ꝛ lauit nos a peccatis noſtris in ſangui
ne ſuo. vt ait pe. dicente domino Maio
rem charitatem nemo habet ꝛc. Ter
tio. quia iſta ſtella eſt humidiſſima ad in
fluendum humoꝛes beniuolos. ſm aſtro
logos. Sic anima xp̃i fuit humiliſſima.
vt patuit in cruce. ꝛ miſericoꝛdiſſima. nõ
pro ſua moꝛte. ſed pꝛo noſtra humanita
te ſanguinem ſuum fudit ſm apoſtolum
vnde dicebat iudeis. Miſericoꝛdiam vo
lo ꝛ non ſacrificium ꝛc. Quarto quia
iſta ſtella eſt omnium ſtellarum maxima:
vt patet ad ſenſum. Jta ꝛ anima xp̃i eſt
maioꝛ anima que vnquã fuerit creata.
quia ſm Augu. in ſubſtantiis ſpiritualí
bus iſta eſt maioꝛ que eſt melioꝛ. ſed ani
ma xp̃i eſt omnium animarum precioſiſ
ſima. vt dicitur tertio ſententiarum erga
ꝛc. Jſta autem ſtella matutina fuit ſi
militma ſtelle q̃ apparuit magis. vt habet̃
ex dictis beati Aug. Et ideo ipſa bene fi
gurabat chꝛiſtum qui fuit quaſi ſtella ma
tutina in medio nebule: dum eius anima
fuit circumuelata moꝛtali coꝛpoꝛe. de qua
eccli. 5. Tertium myſterium eſt. Quã
ta fuit iſtius ſtelle refulgentia. Dicitur
autem ꝙ eius refulgentia quadrupliciter
declaratur. Primo quidem ex excel
lentia ſingulari: quia quanto viſibile eſt
excellentius tanto oculis infirmis eſt inui
ſibile. Et ſicut ſe habet oculus noctue ad
lucem ſolis ꝛc. propterea oculi noſtri nõ
poſſunt attingere ad lucem diuinitatis.
Jſta autem ſtella fuit ita ſplendida. vt ab
oculis infidelium videri non poſſet. ſed
ſolum magis fidelibus apparebat vt pꝫ i
euangelio. Secundo ex illuminatione
naturali. qꝛ ſicut ſol iſte illuminat ſenſum
non tamen intellectum qui eſt ipſo ſenſu
lucidioꝛ in natura. Jſta autem ſtella non
ſolum illuminauit ſenſum regum. ſed
etiam intellectum dum eis natiuitatis re
uelauit ſacramentum ꝛ cetera.

3^m myſ

ſ

. Tertiꝰ ex manifestatione obiectali: q2 lux tanto est maior quãto manifestat plura ad maiorẽ distantiã sol .n. ſi nisi pñtia manifestat: lux autem iſtius ſtelle magis manifestabat remota. duz exiſtentibus in oriente oſtendebat ea que fiebant circa medium mundi. ideo est clarior ſole ⁊c.

Quartꝰ ex remotione ipſius locali. q2 corpus quanto magis remotum ⁊ illuminare non deſinit tanto est magis luminoſũ ſiſa parent ad ſenſum. Iſta autẽ ſtella nunc a nobis remota illuminare non deſiſtit. q2 inter cetera miracula nobis oſtẽſa fidẽ preclariſſimã in mentibus noſtris confirmat. Iſta est illa ſtella que propter nimiaz claritatem oculos herodis excecauit. ⁊ iudeorũ vt de ipſa dicat illud ſapiẽ. 7. q2 ſuper omnẽ ſtellaꝝ diſpoſitionez luci compata inuenitur prior.

4. myster. Quartuz myſterium est. Qualis fuit iſtiꝰ ſtelle influẽtia. Et dr̃ q2 quatuor ſunt modi ſtellarum diſtinctoꝝ. ſm influentiam beniuolam. Quoꝝ. Quedam influunt ad dandum ſciam. ſicut mercurius facit homines eſſe ſtudioſos ſm tholomeũ. Quedã ad dandum leticiam vt iuppiter. qui dr̃ planeta beniuolus. in calore ⁊ humore temperatus ⁊c.

B Quedam ad dandũ magnitudinem. ſicut Mars. q2 dr̃ animare milites ad victoriam. vnde prelia dicunẽ martis ⁊c. Quedam ad dandum triſtitiam. ſicut Saturnus dicitur maliuolus.

Iſta autem ſtella habuit quadruplicez influentiã. Qz. ſ. Primo dedit iſtis regibꝰ magnã ſapiaz faciẽs eos ſtudioſos ad querendũ ⁊ inueniendũ. qui est ſapia dei patris. ideo niſi habuiſſent ſapiam ſupnaturaliter reuelantem non intellexiſſẽt ſignum q2 videbant. Secundo dedit eis magnam leticiam. q2 videntes ſtellaz poſt exitum ciuitatis gauiſi ſunt gaudio magno valde. Tertio dedit eis magnã animoſitatem. q2 non timentes mortis piculum confitebantur regem iudeoꝝ corã herode paruulum natũ. dicentes vbi est. qui natus est rex iudeorum ⁊c. Quarto dedit iudeis magnaz triſtitiaz. q2 videntes apparitionez iſtius ſtelle. herodes turbatus ẽ. ⁊ omnis yerſlm cuz illo. vnde debuiſſent filiꝰ letari ſicut patres eorum. qui de ſola ſpe ſiiine gaudebant. vñ ſicut xp̃s fuit ſignuz in reſurrectionem multoꝝ bonorum ⁊ in ruina multoꝝ malorum vt dixit Simeon. ita ſtella iſta fuit in gaudium bonorũ. ⁊ in triſtitiaz malorum. Ideo de iſta ſtella impletur illud ſap. ſuper omnem diſpoſitionẽ ſtellarum inuenitur prior non ſm durationez. ſed ſm perfectionẽ iudicij parata. Sed qualiter iſta ſtella cuz eſſet corporalis potuit illos ſpũales influere cãre. Dr̃ q2 non per ſe. ſed tanq̃ inſtrumentum diuine potentie quẽadmodũ ignis inferni: vt inſtrumentũ diuine iuſtitie affligit demones ⁊ dãnatos. Et vt aqua inſtrumentũ baptiſmi efficit gr̃am quã figurat vt inſtrumentum diuine clementie ⁊ cetera.

Quintuz myſterium est. Qualis fuit eius motus. Et dr̃ q2 in eius motu quatuor notabilia conſiderantẽ. Primũ est. 5. myst. Mouentis ſingularitas. q2 cũ nullum inanimatuz moueatur a ſeipſo oportuit q2 moueretur a deo vel ab angelo Deus ſi

D ſm Aug. de trini. tales motus facit mediantibus angelis. ideo huic aſſignatus fuit vnus angelus. ſicut toti celo deputatur. Et creditur q2 ſanctus gabriel fuerit. q2 ille fuit miniſter ⁊ nũcius ſacramẽtorum ad incarnationẽ pertinẽtium vt habetur ex Luca. Secundũ est. Motus velocitas. q2 in. 13. ſ. diebus ſuũ curſum pfecit citius q̃ aliqua alia. Sed querit Aug. quõ ita cito potuit de tam longinq̃ magos perducere ad xp̃m in tam breui tẽpore. Et dicunt quidez q2 prius apparuit q̃ xp̃s fuerit natus. ſed hoc non vz q2 ſm Aug quando viderunt ſtellã in oriente intellexerunt regem natuz. Ideo dr̃ q2 habuerũt dromedarios ita veloces. Aut q2 ſtelle virtute ita cito irent ſicut ipſa. Tertium motus ppendicularitas. q2 ſicut cetere ſtelle mouentẽ circulariter. ſic iſta ppendiculariter. q2 nõ in orbe. ſed in aere ⁊ motus omnis rectus videtur omni obliquo nobilior. q2 vniformior iſto mõ dz qbus filiis in via iſtius mundi errare p rectaz viam iuſticie non obliquã iniquitatis ſequendo ſtellaz ſicut magi. i. doctrinã euangelicã donec ad xp̃m perueniat. Quartum ẽ motus diuerſitas. q2 in pᵃ apparitione mouebatur ab oriente mota in hieruſalem dirigendo in ea ab aquilone in meridiem. Ab hierlm in bethlem vadendo. quia tribus beniamin in qua ẽ hieruſalem erat ab aquilone. qui tribus iuda in qua bethleem a meridie: vt hr̃ ioſue ⁊c. Iſte curſus ab oriente ad hieruſalem deſignat paſſionem a bono in melius. ⁊ ab aquilone in meridiem de malo in bonum. ſed homines magis vadunt de meridie ad aquilonem. i. de vno bono in malum vel de aquilone in occidentẽ. i. de malo in peius. Q2 ab aquilone panditur omne malum. Iere. Ide iſta ſtella põt dici q2 mouebat in ordine ⁊ curſu ſuo ad quem erat ordinata. ſicut dr̃ in li. iudi. de illiſ qui cõtra ſiſſaram pugnauerunt.

6ᵘᵐ mi. Sextus articulus que ſunt iſtiꝰ ſtelle miracula. Et dicitur q2 quatuor. Quorum. ſ. Primũ fuit noua apparitio ſtelle hactenꝰ non viſe. q2 miraculum est de re inſolita ſm Aug. maiꝰ enim miraculum fuit illud q̃ in ſole ſtetit ſub Ioſue aut in retroceſſu ſub Ezechia. quia iſta per angelos mouentes illud non niſi per deum. Secundũ miraculum fuit ignota occultatio. quando latuit in hieruſalem q2 nullũ corpꝰ illuminoſum poteſt ſe manifeſtare ⁊ occultare niſi ex opꝰ eiuſ in noſtro emiſperio. ſicut iſta. Tertium miraculum fuit ſtationis ſtabilitas q2 nullũ corpus celeſte poteſt quieſcere exceptis polis ⁊ illi etiam mouentur dum reuoluuntur iſta aũt ſtetit ſtabilitate ſupra vbi erat puer. Quartum miraculum fuit diſparitione ſempiterna. ſi viſa enim ſtella quecunq̃ viſa ſempiterne diſparebit ẽ. Iſta autem nunq̃ poſtea fuit viſa. Ideo in regreſſu non per ſtellam. ſed per angelum vt ibidem pz. fuerũt directi. ideo ſicut primo ſtelle ſunt date in ſigna naturalia. ſic

7ᵘᵐ mi. iſta inſignũ ſupnaturale ẽ qd̃ est miraculum ⁊c. Septimus articulus est. Que ſunt iſtiꝰ ſtelle principia ⁊ ſignificationes que ſunt ſtella. Quorum. Primum ẽ q2 iſta ſtella potuit liberum arbitrium determinare qd̃ non poteſt aliud corpus celeſte. q2 ſm ſctm Aug. de ciui. dei. Voluntas nr̃a eſt libera ⁊ nulliꝰ creature dñio ſubiecta. Iſta aũt vocem magoꝝ determinauit ad requirendum xp̃m. ſed qualiter hoc potuit. Dr̃ q2 ſicut verba in ſacramento altaris ex diuina diſtributione non ex propria. ſic hic.

Secundum priuilegium est. q2 puer paruus in ipſa apparuit ſm Criſo. Tertium q2 ſm eundem crux xp̃i in ipſa formata fuit. vt magis non ſolum incarnationis. ſed etiam paſſionis ſacra reuelarentur. que omnia ſunt neceſſaria ad ſalutem. Quartum q2 iſta ſtella occaſum neſciuit occidentẽ. ſicut omnes alie ad declarandum q2 fides quã denunciabat nunq̃ pueniet ad occidentem nec nouum teſtamentum quod indicabat. iuxta promiſſum dñi in euangelio. Noui legis ⁊ eterni teſtamenti. Ideo de iſta ſtella poteſt dici illud ſapientie. Quaſi ſtella matutina in medio nebule. i. ſolẽnitatis diei que fulget in preſentia. ſed magis fulgebit in patria. Ad quã nos perducat poſt hic viuã puer ieſus natus de virgine matre maria Amen.

❡ In octaua epiphanie dñi noſtri ieſu xp̃i. Sermo primus.

Venit Ieſus nazareth Galilee ⁊ baptizatus ẽ a Ioanne in iordane ⁊c. Marci. pᵒ. cᵒ. Quia dñs noſter ieſus xp̃s baptiſmus in ſeipſo ſuſcipere dignatus ẽ. ideo ad declarãdaz iſtius diei ſolẽnitatez q̃ dr̃ epiphania domini conuenienter aſſumitur verbũ iſtũ.

In quo quidem verbo perſona dñi noſtri ieſu xp̃i dupliciter extollitur. Et.

Primo quidem quantũ ad myſteriũ ſue generationis. Cum premittitur. Venit ieſus a nazareth galilee. Nazareth enim ẽ ciuitas vbi xp̃s fuit genitus. ſm carnem precedente virgine conſentiente: vt dr̃ Luc. pᵒ. vbi etiam fuit educatus vſq̃ ad. 30. annos. vel circa donec venit ad baptiſmum: vt habetur Luc. 2ᵒ. ⁊ 3ᵒ. c. Secundo introducitur perſona domini noſtri ieſu xp̃i extollẽda quantũ ad myſterium ſue regenerationis

Cum ſequitur. Et baptiʒatus ē a Joanne in iordane. Sicut enī in die natalis ſui ē natus hominibus. ita fuit hodie renatus ſacramentis. vt Aug. in ſermone hodierno teſtatur. Circa primum myſterium ſue generationis. Circa dr. Venit leſus ꝛc. Et intelligendum ꝙ xp̄s dñs in ſacra ſcriptura inuenitur cognominatus a quadruplici ciuitate. ſ. Primo a ciuitate Syon. quia ibi progenitus. Syon erat ciuitas dd̄. vbi naſcebant reges q̄ fuerūt xp̄i progenitores. vt hꝫ Mat. p°. naſcebantur. vnde ps. Nunquid ſyon dicet homo. ꝛ homo natus eſt in ea. ꝛ ipſe fun. eā altiſſ: ibi enim dr xp̄s natus. qꝛ ibi progenitus. ſicut rex apulie dr fr̄āciḡ. qꝛ ab antiquo progenitus ē de iſta ſtirpe regia.

E

Secundo A ciuitate nazareth. qꝛ ibi fuit educatus. Cum enim rediret ioſeph de egypto propter timorem archelai regis iuda habitauit in nazareth vt impleretur ꝙ dictum fuerat per prophetas de xp̄o. qm̄ nazarenus vocabitur Mat. ij°. c°. Tertio A ciuitate bethleem. qꝛ ibi natus ē. vt habetur Luc. ij°. c°. Sicut enim micheę. 5. prophetatum fuerat. vbi dicit. Et tu bethleem effrata paruula es in milibus iuda. ex te enim egredietur qui ſit dn̄ator in iſrael ꝛ egreſſus eius ab initio a diebus eternitatis. Quarto A ciuitate hieruſalem. qꝛ ibi fuit ſepultus quēadmodum dr̄ beatus petrus de Roma. vnde yſ. 6°. dr̄. Surge illuminare hieruſalem. qꝛ venit lu. tu. ꝛ gl̄ia dn̄i ſuper te or. ē. ꝛ ſequitur ſuper te orietur dn̄s ꝛ gl̄ia eius in te videbitur. Iſtarū enim quatuor ciuitatum debent eſſe ſpūaliter incole. omnes xp̄iani ꝛ maxime clerici qui ſunt de ſorte xp̄i.

D

Primo enim debent habitare in ciuitate ſyon. per virtutem puritatis ꝛ caſtitatis. Syon enim interpretatur ſpeculum i quo lꝫ ſpēs rerum ſenſibilium appareant. tamen ip̄m non coinquinant. Sic anima clerici que naturaliter eſt ad modum ſpeculi repreſētantis rerum ſenſibilium imagines non debent ipſam inficere. facere enī debent conſilium Hieronymi. in quadam epiſtola ad euſtochium. ſic di. ꝙ impoſſibile eſt in anima hoīs non incurrere cogitationem illic laudatur ille predicatur beatus qui vt ſtatim ceperit cogitare interficit cogitatus. ꝛ allidit eos ad petram. Sꝫ proh dolor. quia filij ſyon iclitī reputati ſunt in vaſa teſtea. opus manuum figuli. tre. 4°. Secundo debent habitare in nazareth. per virtutem deuotiōis ꝛ ſāctimōie. Nazareth enim interpretatur ſanctificatio. Iſta autem virtus ſanctificatiōis debet vigere in clericis proprie. ſicut virtus fortitudinis in militibus. quia ſicut milites ſunt ad defenſionem rei publice: inſtituti. Sic clici ad cultum diuinorum rerum ſunt mancipati. Et ideo in genere ſ. militum ē ignominioſus miles pauidus ſic in genere clericorum eſt clericus indeuotus monſtruoſus ꝛc. Tertio debēt habitare in ciuitatem bethleem per virtutem pietatis ꝛ miſericordie. bethleem enim interpretatur domus panis. talis debet eſſe domus clerici. debet enim eſſe. ſ. domus pauperum qꝛ bona clericorum ſunt bona pauperum. vnde dicitur Malachie 3°. Inferte omnem decimationem in horreum meum vt ſit cibus in domo mea. ꝛ pbate me ſuper hoc dicit dominus. ſi non aperuero vobis catharactas celi. ꝛ effudero vobis benedictionem vſqꝫ ad habundantiam. Iſtum autem cibum pro pauperibus procurabat quidā ſanctus vir q̄ dicebat. ꝙ profeſſus ꝛ ad ventis miniſtrabat omnem decimationem iob. 2°. capi°.

Quarto debent habitare in ciuitate hieruſalem per virtutem pacis ꝛ concordie: hieruſalem enim interpretatur viſio pacis. Iſtam virtutem debent ſingulariter clerici colere. Dum ſunt in ſtudio cō ſtituti. Nam in maliuolam animam nō introibit ſapientia. ſap. p°. c°. Iſta virtus pacis eſt multū amabilis propter quatuor cauſas. Et. Primo qꝛ eſt a cunctis mortalib⁹ deſiderata vt pꝫ p Aug. 18. de ciui. dei. vnde hec. dicitur. ſꝫ. ꝙ vera pax eſt cunctis optata mortalibus.

Secundo qꝛ fuit ab angelis ſuper mūdialiter euangeliʒata. ſ. in xp̄i ortu. vt habetur Luc. ij°. vbi dr. Gl̄ia in ex. deo. ꝛ i

K

per. pax. ꝛc. Tertio qꝛ fuit apoſtolis a xp̄o in cari commendata. vt in fine. antequā moreretur. ꝛ poſt reſurrectionē. quando ultimate apparuit. vt pꝫ io. 20. Quarto qꝛ in patria eſt feliciter remuneranda. dicit dño. Mat. 5. bti pacifici. qm̄ filij dei vocabuntur. Circa ii° myſterium 2ᵉ regni ſtonis ꝙ notat cū ſeqr̄ baptiʒat⁹ ē ꝛc. iſti ſciendo circa ſacrū baptiſmi. Sūt mihi articuli declarandi. Et.

p⁹ arti. Primus articulus eſt. Quid eſt baptiſmus. Et dr ꝙ eſt remedium contra originał peccati lapſuꝫ Sicut penitētia ſa tabula eſt poſt naufragium. vt habetur de regul. theo°. regula. 2°. Intelligendum eſt tamen ꝙ quatuor requiruntur ad integritatem baptiſmi. que in principio cuiuſlꝫ operis requiruntur. ſ.

E

Primo. Cauſa efficiens q̄ perſonaliter ſit diſtincta a baptiʒato. qꝛ ſi nullus potēſt gignere ſeipſum: vt docet Auguſti. j°. de trini. Ita nec regenerare. Et ideo nulla perſona poteſt baptiʒare ſeipſum. vt notatur in quarto ſentētiarum. di. 3ª. ꝛ Secundo. Cauſa finalis. ſ. vt intendat facere. ꝙ facit eccleſia. Clerico habens iſtam intentionem baptiʒat quantūcūqꝫ ſit hereticus vel pagan⁹ vt habetur de conſecra. di. quarta. vbi dicitur ꝙ ſiue hereticus ſiue ſciſmaticus ꝛ quantūcunqꝫ facinoroſus baptiſmuꝫ in trinitatis nomine cōferre poteſt. Tertio. Cauſa materialis. que eſt aqua naturalis. ſicut in ſacramento eucariſtie panis ꝛ vinum. vnde dicit Augu. ſuper ioānem. ꝙ accedit verbū ad elementū. ꝛ fit ſacramentum. Dei ſigꝫ in quid verbum. ꝛ quid eſt aqua niſi aqua ꝛc. Quarto. Cauſa formalis. que eſt. Ego te baptiʒo in nomine patris ꝛ filij ꝛ ſpiritusſancti. Iſta forma fuit a xp̄o tradita Mar. vltimo. quando dixit diſcipulis. Euntes docete oēs gentes baptiʒantes eos i noīe pr̄is ꝛ filij ꝛ ſpūſſancti. De q̄ qdē facto i ducit illud p̄contū apli eph. iiij. vn⁹ de⁹ vna fides vnum baptiſma. ꝛc.

2⁹ arti. Secundus articulus eſt. Quot ſunt baptiſmatum genera. Et dr ꝙ quatuor. Quorum. Primus eſt. Baptiſmus fluminis animam iniciāns. ſicut fuit baptiſmus Jo. de quo dicitur Matt. 3. ꝙ populus baptiʒabatur a Joanne in iordanis flumio. Iſte autem baptiſmus dicitur animam iniciās: qꝛ de ſe gratiā nō conferebat. vt notatur. iiij°. ſen. d. 3ª. ꝛc.

Secundus eſt. Baptiſmus fluminis ſeu lumnis aiaꝫ pficiens. ſicut baptiſmus inſtitutus a xp̄o de quo habetur Mar. vltimo. Qui crediderit ꝛ baptiʒatus fuerit ſal. erit. cꝫ iſte baptiſmus confert gratiā vt pꝫ de priuilegiatis ꝛ cetera. Tertius eſt. Baptiſmus flaminis animam ſanctificans. de quo habetur Luc. 3° c°. vbi ioannes loquens de xp̄o dicebat ipſe baptiʒabit vos in ſpiritu ſancto ꝛ igne.

5

Quartus eſt. Baptiſmus ſanguinis animam renouans. quando quis morit pro fide. de quo loquitur ſaluator Luc. ij. bap° habeo baptiʒari. ꝛ coarctor vſqꝫ ꝙ perficiatur. qꝛ paſſionem deſiderabat. ſolus autem baptiſmus fluminis. animam perficiens dicitur ſacramentum. vt habetur. iiij°. ſen. d. p°. Tertius articulus ē.

3⁹ arti. Quare baptiſmus fluminis ad cetera baptiſmata cōparatur. Circa quē articulum p̄mittunt due iſtantie. Quarꝫ. Prima ē. ꝙ bap⁹ xp̄i comparatur ad baptiſmū ioānis. ſicut ad illud qꝺ euacuat. qꝛ adueniēte xp̄i baptiſmate. bap⁹ ioānis ceſſauit. vt habet act. xix. c°. qm̄ paulus baptiʒatus fuit poſt baptiſmū ioannis. Secunda ē. ꝙ baptiſm⁹ fluminis comparatur ad baptiſmū ſanguinis. ſicut ad illud. ꝙ neceſſario nō p̄cedit. qꝛ qui p fide morit: q̄uis non fuerit baptiʒatus ſaluatur. baptiʒatus in ſanguine p̄prio vt habet exemplum d btā emerētiā⁹ btē agnetis collectanea. Quod ſit ſuffi bap° ſaluat paſſio ſuſcepta pro xp̄o idducit Aug. i. iiij. ſnīaꝝ. d. iiij°. Sed bap⁹ q ſolū ē factum ad bap^m flaminis quadrupliciter cōparatur. Et. Quādoqꝫ bap⁹ fluminis p̄cedit baptiſmū flaminis. ſicut qm̄ quis fictus accedit ad baptiſmum ꝛ poſtea de fictione conteritur. tunc enim recipit gratiam ſpiritusſancti. ꝛ non in baptiſmo. vt notatur. quarto. ſ. Quandoqꝫ baptiſmus flaminis precedit. qꝛ ſi quis baptiſmuꝫ ſ' antiquis non poteſt adipiſci quocūqꝫ enim impedimento ſufficit ei ſola cōtritio ſꝫ regulā

B

uenti Cypriani que ponitur in .4.ſ.d.
4. vnde diſcipuli quibus predicauit Pe
trus act.x. prius acceperunt ſpiritum ſanctum
quam eſſent baptizati ⁊c. Aliquando bap⁹ fla
minis concomitatur. ⁊ iſtud eſt de cõi lege
niſi quis ponat obicem. ſicut patet in ba
ptizatis a paulo act. x. qui cum baptiſmate
receperunt ſpiritum ſanctum vt docetur ibi/
dem. Aliquando bap⁹ flaminis non precedit
nec concomitatur. nec ſequitur. ſicut in illo.
qui cum fictione ſua moritur. ſicut habet
4⁹ art. de ſimone mago: qui fuit baptizat⁹ act.
8. ſed tamen fuit primo fictus. Quar/
tus articulus ẽ. Quis iſtorum baptiſmatum
ẽ efficatior ad abluendum animam. Et dicendum
quod iſta quattuor baptiſmata ſunt in qua/
A druplici gradu in habitudine ad animam.
Et enim. Primus quidam Bap⁹ q
nullam delet culpam. nec penam. ſicut ba
ptiſmus io. quando erat. nec peccata di·
mittebat. nec gratiam conferebat. vt habet
in.4.ſ.d.2ª. Secundo quidam delet. ſed
non penam. ſicut bap⁹ flaminis. quia ille cõ
committatur oia ſacra noue legis in quibus
conſtat conferri gratiam ſpũſſancti ⁊ tamẽ
in ſacro pnie non remittitur pena. ideo i/
ponitur: vt patet per Hieronymum ⁊ ha/
betur de pnia. di.p.c. Menſuram.

Tertio quidam delet culpam ⁊ penam
quo ad preterita. ſicut bap⁹ fluminis. vnde
dicit Amb⁹ ſuper epiſtolam ad ro. quod p
ſolam fidem ſine gemitu omnia in baptiſ
mo condonantur. ⁊ habetur de conſe. di.
4.c. ſine pnia. Quarto quidam delet
penam ⁊ culpam non ſolum quo ad pre/
terita. ſed etiam quo ad futura. ſicut bap⁹
ſanguinis. vnde talis baptizatus vnquam cul
pam nec penam exſoluet. Unde dicit Au
gu. de vnico baptiſmo quicunque in eccleſia
ſanguinem fundunt. vitam eternam etiã
ſine baptiſmate accipiunt. In tali et bap⁹
omnia ſacra complectuntur. vt dicitur .4.ſ.
d. quarta. De iſto bap⁹ locutus fuit xpus
iacobo ⁊ ioanni. qui tunc dixit eis baptiſ
mo. quo ego baptizo baptizabimini ⁊c.
5⁹ art. Quintus articulus ẽ. Si anima noſtra
poteſt ſine baptiſmo ablui a ſordibus ſuis.
Et dicendum quod cum anima noſtra cõtrahat per ſacra

mentum pnie a ſordibus abluatur. tamen quia
bap⁹ fluminis ipſum ſacrum ſemper debite cõ
obſeruatur ſicut ⁊ cetera ſacramenta eccle.
ideo ſine bap⁹ fluminis non fit remiſſio pec
catorum ſaltem mortalium quantum ad
culpam. ſed quantum ad penam. dimiſſa cul
pa in fluminis baptiſmate. vbi ſunt quatu
or remedia requirenda. Quorum Pri/
B mum ẽ. Effuſio lachrymarum in animi cõ
punctione. cum quis recordatur de peccatis
ſuis. ⁊ i. cum propheta recedite a me ama
re flebo ⁊c. Secundum ẽ. Membrorum
attenuatio in corporis mortificatione. ſicut
dicit pſa. poſui veſtimentum meum cilicium ⁊ ci
nerem tanquam panem manducabam. Ter
tium ẽ. elemoſynarum elargitio. in vnic pro
ſecutione. quia ſicut aqua extinguit ignem. ita
elemoſyna peccatum. vnde Luc. xi. date
elemoſynam. ⁊ ecce omnia munda ſunt
vobis. Quartum ẽ. Precum multi/
plicatio in deuota oratione ſicut Moyſes
multiplicando preces ad dñm meruit veniã
pro toto ppli ſcelere. vt habetur exo. 33.
c. Per iſta quattuor remedia fuerunt li
berati in ſacra ſcriptura quattuor magni
C reges. Quorum. Primus fuit. Dauid q
diu fleuit. vt. mihi fuerunt lachryme mee
panes die ac nocte. Et iterum lauabo p
ſingulas noctes lectum meum. Et ideo fuit
ei dictum tranſlatum ẽ peccatum tuum.

Secundus fuit. Achab qui poſt mul/
ta peccata operuit cilicio carnem ſuam. ⁊
ieiunauit ac dormiuit i ſacco ambulauit
quoque demiſſo capite. ⁊ ſic fuit miſericordiam
conſecutus: vt habetur 3. Re. 21. capitulo.

Tertius fuit Nabochodonoſor. Cui
dictum fuit per prophetam conſilium meum
tibi placeat. o rex. peccata tua elemoſynis
redime. ⁊ iniquitates tuas in miſericor/
dijs pauperum. Dan. 4. ⁊ ſic fuit miſeri
cordiam conſecutus. Quartus fuit.
Sedechias rex qui orauit ad dñm oratio
ne deuotiſſima. que oratio in fine ſo pali. cõ/
tinetur ⁊ ſic fuit miſericordiam conſecut⁹
Cum tamen eſſet peccatorum omnium pec/
catorum maximus ⁊c. Sextus articu
6⁹ art. lus ẽ. Quando ſacramentum baptiſmi fuit
inſtitutum. Et dicendum quod inueniuntur baptiſmi

ſacramentum. In quattuor tpa varie pro/
latum. Et. Primo fuit inſtitutuz qua
D ſi ſub rõne preambuli qſi. ſ. ioannes cepit
predicare baptiſmum pnie. vt habetur in
Mat. ⁊ iſte quidem baptiſmus non fuit
niſi quoddam preambulum ad baptiſmum
xpi. vt habetur .iiij.ſ.d.ij. Secundo
fuit inſtitutus quaſi in rõne myſterij quã
do. ſ. xpus fuit baptizatus: vt hetur Luc.
3. quia tunc contulit aquis virtutem regenerati/
uam ſanctificans eas. cum tactu ſue mun
diſſime carnis: vt dicit Amb⁹ ⁊c. Ter/
tio fuit inſtitutus in rõne quaſi conſilij. ſ.
quando xpus miſit diſcipulos ſuos bapti
re Jo. iiij. quia ex parte baptiſmus nondum
fuerat ſub precepto ſaltem vniuerſali dat⁹
Quarto fuit inſtitutus ſub modo pre/
cepti Mar. vlt. quando xpus dixit apoſto/
li. Euntes in mundum vniuerſum ⁊c. Et
iſta fuit vltima inſtitutio. ⁊ ſic baptiſm⁹
ante tpus ioannis ſimpliciter fuit inutilis. quia nul
nulli conſultum: In tpe ioannis baptiſmus
fuit meritorius non ex re. ſed ex fide. Sed i
tpe xpi non ſolum ex fide. ſed ex re. quia veri
reputatur fuiſſe ſacramentum. ſed non oi/
bus neceſſarium poſt aſcenſionem autem,
ẽ neceſſarium ſimpliciter ad ſalutem: Et circũci/
ſio vero an xpi predicationem fuit euacuata vt
nõ eet neceſſaria. ſʒ forte vtilis quia ſynago
ga nondum erat ſepulta. poſt xpi mortem
ſolum fuit permiſſa. quia xpi mors euacua/
uit omnia legalia. Sed poſt euangelij di
uulgationem fuit firmiter prohibita. vñ
dicit apo⁹ ad Gal. 5. Si circumcidimini
xpus vt vobis proderit. vnde addit ibi pro
baptiſmate. In xpo enim ieſu neque circũ
ciſio aliquid neque ⁊c. Septimus articu
7⁹ art. lus ẽ. Ubi iſtud ſacramentum fuit ordina
tum. Dicendum quod a quattuor euangeliſtis notant
quattuor loca inſtitutionis baptiſmi. Nam.
Primo btus Marchus notat mon/
E tem tabor. quia credimus eſſe ille mons i q
fuit dñs transfiguratus. q eſt in galilea ad
quem miſit xpus. xi. diſcipulos videre poſt re
ſurrectionem. ibi enim dixit eis xpus. Eun
tes in mundum ⁊c. Secundo beatus
Mattheus notat. Montem oliueti. quia preceptum
baptiſmi dedit qſi eodem ſ credit Mar.

Aſcendit autem a monte oliueti ⁊c. p⁹
Tertio notat beatus Lucas. Betha/
niam. vnde dicit dñm inde aſſumptum.
Luc. xxiiij. ⁊ ibi dedit preceptum de baptiſ
mo. ipſa enim bethania erat in aliqua par
te montis oliueti. vt narrant hyſtorie.
Quarto notat btus Joannes ciuita/
tem hieruſalem in qua venit ad xpm Ni
chodemus nocte. quando dixit ei. niſi quis
renatus fuerit ex aqua ⁊c. Intelligen/
dum ẽ autem quod iſta quattuor loca huic ſa
cramento conueniunt ſpiritualiter. Et.
Primo Mons tabor: quia ſicut fuit ibi
xpus ſplendidus factus corporaliter. ſic
anima fit in baptiſmo ſplendida virtuali
ter per virtutes ⁊ dona que ei infundun/
tur. Secundo Mons oliueti quia ſicut
xpus inde aſcendit in celum ſic anima ei⁹
qui moritur in gratia baptiſmali per pec
catum non obnubilata mox volat ad ce/
lum. Tertio Bethania quia ſicut xpus ibi
lazarum reſuſcitauit a mortuis. Sic in
baptiſmo reſuſcitat animam peremptam
plaga originali. Quarto Hieruſalem
que dicitur ciuitas pacis: quia in ſacramen
to iſto reconciliatur anima que in ira dei
fuerat concepta. ideo dicit apoſtolus ad
Gal. 3⁹ Omnes q in xpo baptizati eſtis
xpm induiſtis ⁊c. Octauus articulus
eſt. Qui ſunt iſtius ſacramenti effectus. 8⁹ art.
Et dicitur quod quattuor. Primus ẽ ca·
racter qui imprimitur ſemper quantumcunque
ficto: vt habetur extra de baptiſmo ⁊ eius
effectu. Secundus ẽ. Fides infuſa. quia cui F
cunque nõ ficto infunditur fides. iiij.ſ.d.4.
Tertius ẽ gratia que datur paruulis p quam
promerentur vitam eternam. vt hetur. iiij.ſ.d.5.
Quartus ẽ innocentia. quia quicunque bapti/
zatur purgatur tam anima a peccato originali quam
actuali. tam veniali quam mortali vt eius
anima ſit in tanta innocentia de priori in qua ita
fuerit creata aia a deo remiſſa omni culpa
vt hetur. iiij.ſ.d. iiij. Iſti quattuor effe
ctus ſe habent p ordinem indelebilitate. Et.
Primus effectus ẽ indelebilis. quia cara
cter ẽ ſignum. oio indelebile. et in dãnatis
aut degradatis: aut excõicatis: aut ſciſmatis
Secundus effectus ẽ indelebilis. niſi

rubigine heresis. qz nullum aliud peccatū
R mortale fidē delere pōt. vt notat̄. 3°. §. vbi
de fide agitur. Tertius effectus delet
p̄ q̄ōcūqz peccatū mortale. qz grā diuina
cum aliquo peccato mortali stare non po
test. sicut nec vita cum morte vt ibidem.
Quartus effectus. s. innocentie delet
solum p̄ peccatum veniale. qz nullus talis
ē simpliciter innocens vt habet̄ in p̄phe
tia. ideo p̄s istud sacramentum desiderās
i fig° dicit. Asperges me dn̄e ysopo ꝛ mū
9° art. dabor ꝛc. Nonus articulus est. Que
sunt p̄uilegia grē baptismalis. Et d̄r ꝙ
habet quatuor p̄uilegia vltra grām alio
rum sacramentorum. Et. Primum ē
Anime virginitas. qz post regenerationem
B baptismi amissa grā p̄ peccatum mortale
quātūs anima recōciliatur p̄ grām p̄nia
lē: tñ nunquā efficitur virgo, qz quocūqz
fuit corrupta. ergo solum cuz p̄ma grā ba
ptismali durat virginitas aīe quā amis
sa nullatenus recuperari potest. Secun
dum ē. Ad p̄manendum facilitas. quia
quādiu hō est in grā baptismali faciliter
in bono p̄seuerat. qz fomes peccati p̄ ba
ptismum remittitur. qō p̄ peccatū mor
tale postea p̄uocatur. ꝛ ideo quāto magis
p̄ malorum iterationem ab hac grā elon
gamur. tanto minus ydonei ad p̄seuerandū
efficimur. Tertium est. Ad resistendū
viuacitas. qz illam armaturā quā maxi
me hostis formidat. ex quo enim semel vi
cit ad ipugnādū inualescit. Et iō dicit bea
tus Jaco. resistite diabolo ꝛ fugiet a vo
bis ꝛc. Quartū ē. Festinata felicitas qz
q̄ in grā baptismali moriūt̄ a solis venia
libus purgant̄. ꝛ flāmam faciliter trāse
unt quā apo° ad cori. cōparat flāme ligni
vel feni. aut stipule quasi rapide trāseuntes
Iste aūt tales aīe. que in grā moriunt̄
sunt iste virgines que sequuntur agnū quo
cunqz ierit. vt hētur in apoc° Et iō qz ta
lem decorē nullatenus possumus recupa
re. ꝛo ꝙ sacr̄m baptismi nō est licitum ite
rari multū debem° dolere. ꝛ ab eius elō
gatione cauere ꝛc. Intelligendum est
P tñ ꝙ. Aliqui moriunt̄ in grā baptis
mali nō obnubilatam p̄ peccatum venia
le. nec exercitata p̄ actus meritorios. sicut
pueri. ꝛ ideo h̄nt remissaz gliaz ꝛ nullā
penā ꝛc. Alij in eadē grā obnubilata ꝛ
ñ exercitata moriūt̄ qz venialr̄ peccaue
rūt ꝛ ñ egerūt opa meritoria ꝛ isti h̄nt re
missam gliam ꝛ modicā penā. Aliqui
in eadez grā obnubilata ꝛ exercitata mo
riuntur. qz venialiter peccauerūt ꝛ opa
exercuerunt. ꝛ tales habēt magnā gliam
ꝛ modicā penam. Aliq in eadem grā
nō obnubilata nec exercitata. qz nec venia
liter peccauerūt. ꝛ bona opa fecerūt. post
baptismū. Si tñ sūt aliq i vita ista beatis
sima. ꝛ tales habebunt magnam gliam ꝛ
nullā penā. p̄ qbus dicit balaam. 24. nu
merorū moriatur aīa mea morte iustorū
ꝛ fiant nouissima mea horum similia ꝛc.
Decimus articulus ē. Que sunt titulus
in p̄cessibilis sacramenti insignia. Et dici 10° art
tur ꝙ sunt quatuor. Et. Primū ē. pri
mitas in p̄cessibilis. qz ipm̄ est ianua oi
um sacrorum vt nullum aliorū aliqd pro
ficiat nisi isto p̄uio. vt notatur. 4. §. d. 4.
Scōm ē vniuersalitas indiscriminabilis
qz ē omnibus hoībus ꝛ mulieribus cu
iuscūqz etatis ꝛ conditionis cōis. vt ha 3
betur. 4. §. circa p̄ncipium. Tertium ē.
Facilitas in execu̇tabilis. qz sine vlla diffi
cultate istud sacr̄m. qlz conseq potest rō
ne materie cōis. s. aque: ē etiā in modo fa
cilis. vt habet̄ ibidē. Quartū ē necessi
tas ineuitabilis. qz lz sint alijs sacris. sine il
lo tamen nullus saluari pōt. vnde d̄r io
3°. Nisi quis renatus fuerit ꝛcetera.
Undecimus articulus ē. Que sūt istiꝰ 11° art
sacramenti cerimonialia. Ad q̄d d̄r ꝙ ibi re
periuntur quatuor cerimonie p̄ncipales.
Quarū. Prima ē. De imersiōe trina
q̄ fidem trinitatis designat. vt hētur de cō
se. d. 4. c. de trina. ꝛ c. eodē modo. Aut
fit p̄p triduum sepulture xp̄i. vt apostolo
cōsepulti sumus xp̄o p̄ baptismū i morte
ꝛc. Scōa ē. De inunctiōe bina. inun B
git̄ enim saliua ꝛ crismate. quorum vtrū
qz fit in signum p̄tatis q̄ dat̄ p̄tra ini
micū. vt habet̄ de conse. di. iiij. c. postea
ꝛc. Tertia ē. De p̄ditione a materia.
qz sal benedictū in os eiꝰ a sacerdote ap̄it

tur. vel saliua ꝛ intinctio designatur
vt hētur de p̄se. di. 4. c. vt huic. ꝛ c. seq.
Quarta ē. De immersiōe multiplici
quam baptizādus et sinistat̄. vt sinus intrinsi
cis eo expellat. sm̄. b. Aug. de symbo
lo ꝛ de p̄se. di. 4. c. Ecce sicut nosset. Sig
nat p̄missis cerimonijs induit̄ baptizan
dus veste cādida in p̄siano innocētiā desi
gnāte vt hētur d̄ p̄se. di. iiij. c. post bapti
12° ar. smū ꝛ ē auctoritas ratiōni ꝛc. Duode
cimus articulus ē. Que sunt istius sacri
miracula. Et d̄r ꝙ in sacra scriptura inue
niuntur quatuor. s. miracula baptizata.
Quorū. Primū fuit baptismus xp̄i i
quo fuerūt tria miracula. p̄mū fuit ap
tio celi: quē designat ꝙ p̄ baptismum ia
nua celi. p° nobis apitur ꝛ glia p̄mittit̄
X Scōm fuit patris p̄testatio di. hic est
filius meus dilectus: que designauit ad
optionē. qua qlz cū baptizat̄ in dei filiū
adoptatur ꝛc. Tertium fuit Spūssan
cti visibilis descēsio in spē columbe. que
designat ꝙ i omni baptismo debitē suscē
pto spūs scūs inuisibiliter descendit. De q
bus tribus miraculis hētur Mat. 22. c.
ꝛ Mat. 2°. c. Scōm baptismum mira
culosum fuit baptism° eunuchi ethyopis
de quo hētur act. 8. quem cū baptizasset
cum philippus spūs rapuit philippum ꝛ
amplius non vidit eum eunuchus. Et
ideo ibat p̄ viam suā gaudens. qz datum
fuit sibi intelligere. ꝙ virtus baptismi fa
cit euolare. sicut philippus fuit ab eo mi
raculose sublatus. Tertium fuit pauli
apostoli de quo hētur act. 9. vbi d̄r ꝙ cō
festim ante baptismū. ceciderunt ab oculis
eius tāq̄ squame ꝛ visū recepit. qz nullꝰ
adultus licite baptizatur. nisi p̄us illumi
netur. vt p3 de conse. di iiij. c. pluribꝰ ꝛc.
Quartus fuit bapꝰ cornelij cēturiōis
in quo p̄ miraculum fuit petro ostensum sa
cramentum baptismi oībus gentibus esse
cōmune. vt habetur act. xi. Et similr̄ ha
betur idē de paulo. c. 19°. Tertiusdeci
13°art. mus ē. Quare xp̄s fuit baptizatus. Circa
qō assignant̄ quatuor rōes. Prima ra
tio est. Regulatio legis nature. qz regula
gris naturalis ē. vt vnusquisqz q̄ lūs in
alterum statuerit: ipse eodē iure vtatur. ꝛ A
iō qz legē baptismi oībus viuis statuit. ip
se eadem legē vti voluit qō decens fuit.
Secunda ratio fuit. Enacuatio legis
mosayce. qz ex quo noue legis sacra in se
suscepit p̄oris legis obligationes absol
uit. cū nouis statutis supuenientibus ve
tera p̄ciantur. vt hētur in euangelio ꝛc.
Tertia rō ē. Nobilitatio legis euange
lice. qz si xp̄s voluit legem mosaycaz ꝛ sy
nagogaz quā repudiauit honorare vt cir
cuncisionem in se susciperet multo magis
voluit honorare legem euangelicam ꝛ ec
clesiam quā suscepit in sponsam accipien
do baptismum ꝛc. Quarta rō ē. San
ctificatio aque materialis tactu sue mun
dissime carnis. ꝛ istas rōnes assignat am
bro. in octaua epiphanie. Illud autē
sacramentum fuit figuratum in ve. testa
mēto vt. beato petro in canonica sua. in
c. 3°. Nō sicut in diebus noe octo anime
salue facte sunt p̄ aquam sic nos fecit bap
tismus ꝛ aqua baptismi. Quō nobis
p̄cedat xp̄s iesus dei ꝛ virginis filiꝰ. Amen.

De eodem sermo secundus

Baptizatus iesus confestim de
scendit de aqua Mat. iij. ca°.
Sm̄ doctrinam. b. Aug.
s Sa rell. vita xp̄i ita fuit totius p̄fectiōis
exēplar. vt nullus possit peccare nisi odiē
do qō ipse dilexit. aut diligēdo qō ipse odi
uit. Nullus recte agit nisi faciendo ꝙ ip
se. s. monuit. aut non faciendo ꝙ ipse pro
hibuit. Idcirco vt suo nos exēplo ad sta
tum salutis induceret sacramentum ba
ptismi sine vlla indigentia in seipso reci
pere voluit. vt p̄mus faceret q̄ doceret.
secundum illud. X ꝛc. in act. Cepit iesus
p̄mus facere q̄ docere. Et secundum B.
xp̄i baptismus dupliciter describitur. Et.
Primo quantum ad baptizātis actū
trinicantem. quo fuit baptizatus. Se
cundo quantū ad baptizātis fructum cō
sequentē. qz cōfestim ascēdit de aqua ꝛc.

Non φ xp̄s ex ſuo baptiſmate aliquez
fructū nouuʒ ſibi pcipet. ſed qꝛ aſcenſus
eius pfigurabat eleuationem quā eleuat
anima noſtra in ſacramento baptiſmi a ſta
tu infime culpe mortalis ad ſtatum pcel. e
gr̄e ⁊ vite ſupnaturalis. Iſtā āt aſcen-
ſio fuit figurata p illam quā aſcenderunt
filij iſrael de egypto tenebroſo deſignāte
ſtatum culpe ad deſertum in quo ſignat
ſtatus grē. Tum qꝛ ibi diuina maieſtas.
fuit reuelata. Tū qꝛ fuit ibi lex data. Tū
qꝛ ibi diuinitas adorata. Tum qꝛ eſca an
gelorum cōicata iuxta illud pſalmus pa
nem āgelorū māducauit homo. De iſta
aſcenſione hētur oſee.2. Circa iſtam
mām. De xp̄i baptiſmate. Cuius hodie
memoria agitur ſunt plures articuli ptra
ctādi. Quorum. Primus articulus ē
1 arti. Quid ē baptiſmus in gnāli. Et dī φ ba
ptiſmus ē ſacrm̄ noue legis p° ſctificans
animā. Quod āt ſit ſacrm̄ pʒ qꝛ vt ait Hu
go de ſacris qꝛ eſt inuiſibilis grē viſibilis
forma. Sed φ ſit ſacrm̄ noue legis pʒ. qꝛ
fuit a xp̄o inſtitutus. vt hētur in Mar. ſi
cut circunciſio in ve. teſtamēto fuerat col-
la tāquā remedium contra originale pec-
catuʒ. Sic ⁊ baptiſmus in no. teſtamēto.
Quod āt ſit p̄mo ſctificās alaʒ pʒ. qꝛ ce-
tera ſacra ſunt ordie effectuali ipo baptiſ
mate poſteriora. ideo dī ianua ſacrorum
quia nō niſi p ipm̄ intrari poteſt ad alia
ideo dicit dñs in ioāne. Qui non intrat p
hoſtiuʒ ⁊c̄. Iſta ē illa porta quā vidit ezec
chielis ad orienteʒ poſitā p quā intrabat
ad templum. qꝛ p hoc ſacramentum qui-
libet intrat templū eccleſie militantis. de
quo ait apoſtolus eph. iiij. vnus deꝰ. vna
fides vnum baptiſma. Secūdus ar-
ticulus ē. Que ſunt illa que requiruntur
2 art. ad baptiſmū. Et dī φ ſunt quatuor que
ħ̄re in pcedenti ſmone in p° articulo ⁊c̄.
Tertius articulus ē. Que ſunt baptiſ
mi ſpecies. Et ponuntur a ſanctis quatu
3 art. or ſpecies. Et ſcilicet.
¶ Primus ē baptiſmus fluminis.
¶ Secundus ē baptiſmus flaminis.
B ¶ Tertius ē baptiſmus ſanguinis.
¶ Quart ē baptiſmus luminis.

¶ De baptiſmo fluminis dī Mar. vlt.
Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit ſaluus
erit. De baptiſmo flaminis dī a ioāne ba
tiſta in Mat. Ille te baptizabit vos ſpūſā
cto. De baptiſmo ſāguinis loqꝛ xp̄s in
Luc. baptiſmo habeo baptizari ⁊ coarctor
⁊c̄. De baptiſmo luminis loqꝛ b. pe. i
act. 15. φ dñs fide purgauit corda gētiū. ſi
cut miſſio ſpūſancti que fit p inſtillatione.
Sed p̄mus baptiſmus. ſ. fluminis ha
bet rōnem ſacramenti. qꝛ deſignat ablu-
tionem anime a peccato. vnde ſacramen-
tum dicitur ſacre rei ſignum. Baptiſmus
autem ſanguinis habet rationem meriti.
qꝛ in ipo conſiſtit actus fortitudinis. Ba-
ptiſmus autem flaminis habet rōnem pre
mij. qꝛ p actum contritionis meretur gra
charitatem ſicut meritum contritionis.
Sed baptiſmus luminis q eſt in fide ha-
bet rōnem myſterij. qꝛ eſt pſagium viſio-
nis que eſt in patria di. b. Aug. de tri. φ
contemplatio eſt merces fidei ⁊c̄. Quar
tus articulus ē. que ſunt baptiſmi benefi- 4 art.
cia. Et inueniuntur quatuor gradus. ſm
quos ſunt. iiij. grā baptiſmi. Primū E
beneficiuʒ ē. bapti luminis. qꝛ purgat ani
mam ab infidelitate ⁊ conſtituit eam i vi
tate. ideo dī Io. j. Hic venit in teſtimoniū
.ſ. Joannes baptiſta vt omnes crederēt
in xp̄m. Secundum beneficium ē ba-
ptiſmi flaminis quod non ſolum liberat
ab infidelitate ſed etiā a culpa quāuis nō
a pena ⁊ conſtituit in grā. Ideo dñs i Io-
anne. Qui credidit in me flumina de vē-
tre eius fluent aque viue. grē viuifican-
tis quod dixit de baptiſmate flaminis
vt ibidem hētur. Tertium beneficium
ē baptiſmi fluminis. qꝛ non ſolum libe-
rat a culpa. ſed ēt a pena. ⁊ ponit in grā.
vnde morientes mox baptizati ſtatī euo-
lant. vnde dicit b. petrꝰ in act. baptizetur
vnuſquiſqꝫ noſtrum in remiſſionem pec-
catorum. Quartum beneficiuʒ baptiſ
mi ſanguinis φ ē quadruplex. qꝛ liberat
a culpa ⁊ a pena. ⁊ ſtatuit in conſummata
glīa ⁊ dat aureolā vltra omnia alia. De
quo loquitur xp̄s in Mar. x. Jac. ⁊ Joā. 6 art.
baptiſmo quo ego ⁊c̄. Intelligendum

ē āt φ in no. te. ubi dicit aperti ſunt celi. ſ. qn̄
xp̄s fuit baptizatus. Et qn̄ ſcripſit fuit ſu-
pidatus. vt detur intelligi φ baptizati flu
5 art. mine ⁊ ſanguine ſtatim euolant ⁊c̄.
Quintus articulus ē. que ſunt baptiſ
mi preuilegia. Et oſtenditur eſſe quatuor
6 art. reqre ea in pcedenti ſmone i articulo .x.
Sextus articulus ē. Que ſunt baptiſ-
mi inſignia. Et ponuntur ē quatuor. Qu. ſ.
Primū ē. Caracteris impſſio quod ē
D ſignum indelebile quo diſcernitur gſz
baptizatus a non baptizato. de q ſigno
loquitur Io. in apoc. di. quod cōmitantes
xp̄m hēbant nomen eius. ⁊ nomen patris
eius ſcriptum in frontibus ⁊c̄. Scdm
inſigne ē hominis veteris renouatio deſi
gnata p lotionem ideo dicit paulus. φ p
baptiſmum conſigurati ſumus. vt in no-
uitate vite ambulemus. Tertium eſt
xp̄i reſurrectio. Ideo fit trina inmerſio pro
pter triduum mortis xp̄i. vnde apoſtolus
ad col. cum ſepulti ſumus p baptiſmum
in mortē xp̄i vt ſicut reſurrexit. ſic ⁊ nos i
nouitate vite ambulemus ⁊c̄. Quar-
tum ē ve. teſtamenti pfiguratio quod cum
ſacramentum fuit pfiguratum in nube ⁊ i
mari ſicut illa nubes direxit filios iſrahel
de die. Sic ⁊ baptiſmus in no. te. dirigit
ad terram viuentium. ⁊ ſicut ille ignis in
vete. teſtamēto de nocte. Sic lex ignea
euāgelij in no. teſtamento. vt ait Moy
ſes de qua nube habetur in exo. ⁊c̄.
Septimus articulus eſt. Que ſunt ba
7 art. ptiſmi miraculoſa. Dicit φ ſunt quinqꝫ.
Quorum. Primū ē. Celi apertio qꝛ
E celi aperti ſunt ſuper xp̄m. vt pʒ in Mat. ⁊
Mat. Secundum ē. Spūs ſancti viſi
bilis miſſio. qꝛ tunc columba deſcendit.
Tertium ē. Patris proteſtatio. quia
vox patris audita eſt. ibi ⁊c̄. Quartū
ē. Oculorum apertio. vt patuit in apertiōe
oculorum pauli in actibus. Quintū ē
Spūſancti inuiſibilis largitio. vt quan
do baptizati fuerunt diſcipuli a paulo in
actibus. Ut p p̄mum detur intelligi.
φ aperit ianuam celeſtis regni. Per ſcdm
dum φ ſpūſanctus deſcendit in aquam.
Per tertium φ deus pater mittit filium

ſuum ad intelligēdū: vt dicat hic eſt filius
meus dilectus. Per quartū φ ſpūſan-
ctus mittit ad aſcenſū. Per qntū φ tunc
datur donū fidei vtale non ſit occa ⁊c̄. 8 art.
Octauus articulus ē. quare iſtud ſa-
cramentum fuit inſtitutū. Dicitur φ fuit
inſtitutum quadruplici rōne ħ̄re in pre-
cedenti ſermōe in articulo. 6°. Nonus 9 art.
articulus ē. quare xp̄s fuit baptizatus. Et
aſſignantur quatuor rōnes quas ħ̄re in
pcedenti ſermone in articulo. 13. vbi ple-
ne inuenies ⁊c̄. Decimus articulus ē. 10 ar.
quo baptiſmo xp̄s fuit baptizatus. Et di
citur φ fuit baptizatus quadruplici ba-
ptiſmo. Et. Primo baptiſmo. Lumi
nis qꝛ in p̄mo inſtāti ſue conceptionis ani-
ma ipſa beatiſſima fuit beatitudine illuſtra
ta. ⁊ ſuppoſitaliter vnita luci: qꝛ illumi-
nat omnem hominem veni. in hunc mun F
dum. Secundo baptiſmo flaminis: qꝛ
tōtus animā felix fuit ſpūſancto repleta
quātum potuit. ideo fuit pphetatum de
eo in yſ. Spūs domini ſuper me ⁊c̄.
Tertio baptiſmo fluminis in iordane
Sed in qua forma dubiū eſt. qꝛ non vide
batur ei competere forma ioānis. ſed nec
forma ſui φ in noīe pprio baptizaretur.
Quarto baptiſmo. Sāguinis in paſ-
ſione. ideo fuit de hoc pphetatum in yſ.
qs ē iſte de edon intinctis veſtibus ⁊c̄. Et
in apoc. dī φ erat veſtitus veſte ſanguine 11 arti.
aſperſa ⁊c̄. Undecimus articulus eſt.
qualiter debemus nos baptizare quoti-
die. Et dico φ quadruplici baptiſmo. qꝛ
Primo baptiſmo luminis vt nō terre- B
na. ſed celeſtia intellectus. noſter conſide-
ret ⁊ ea que ſunt fidei firmiſſime credat.
vt per iſtud baptizatus reſurgat ad infi-
delitate ad vitaʒ qua fidelis viuit de qua
dicit apoſtolus φ iuſtus ex fide viuit ⁊c̄.
qꝛ ſine fide impoſſibile ē placere deo vt ipē
dicit ad hebre. Et idem in interiorē homi
nem habitare xp̄m ⁊c̄. Sed pro dolor
hodie in multis vī fides annullata. qꝛ ita
parū de celeſtibꝰ curāt ac ſi ea eſſe non
crederent. φ pʒ. qꝛ fides ex operibus pbatur
vt ait Jac. in canonica ſua. vnde dñs p
ezechielem increduli ⁊ ſubuerſores ⁊c̄.

Secundo baptiſmo flaminis. vt non
tpalia ſed eterna diligamus. qꝛ ꝑ bapti/
ſmum cũ xp̄o reſurreximus. iõ dicit apo⁹
Si conſurrexiſtis cũ xp̄o ⁊c. Iſta aũt tpa
lia ĩm ſũt appetẽda. qꝛ ñ ſũt bona niſi ſm
qd. ideo aït io. in canonica ſ̃la. Si qs dili
git mundũ charitas pa. nõ ẽ in eo. Sꝫ
hoies mũdi plus diligũt tpalia q̃ eter
na qꝛ ſũt viſibilia. ideo dicit xp̄s de ipſiſ
eo loquẽs de ioãne qñ mũdus non põt
cape. qꝛ nõ videt eum ꝑꝑ ſenſualitatem
quã ſeqt. vñ ñ audiũt vocẽ dñi dĩ. Ꝓ⁹
querite regnũ dei ⁊c. Tertio baptiſmo
Fluminis non facit aĩ. qꝛ illud nõ ẽ viſi
bile. ſed baptiſmo pniãl ſ. lachrymarum ꝑſū
mo. qñ iuſtis cogitamus pctã noſtra qui
bus deum offendimus nos ipſos cieim⁹
celum amittimus infernum meremur. ⁊
tunc cum dolore affluenter lachrymas
emittimus. iuxta illud Iere. Deduc
quaſi torrẽtem lachrymas. p diem ⁊ nõ
ctẽ nõ taceat pupilla oculi tui ⁊c. Et ite
rũ qs dabit capiti meo aquã ⁊c. exẽplo
pſalmiſ. dicẽtis. lauabo p ſingulas noctes
lectũ meum. Ideo dicit dñs in Mat. bñ
q lugent. Et iterũ beati q nunc fletis. Et
ad ꝓpoſitum dĩ. Ve vobis q hẽtis cõſo
lationes veſtras ⁊c. Quarto baptiſmo
Sanguinis in recordatiõe paſſionis xp̄i.
de quo baptiſmo fuit ꝓphetatũ in gẽñ. ꝺ
iuda. i. de hoie confitẽte: lauabit in vino
ſtolã ſuam. Ideo dñs p Iere. inuitat nos
ad ſue paſſionis memoriã dĩ. Recordare
paupertatis ⁊ trãſgreſſionis mee abſinthij
⁊ fel. ipſe quoqꝫ ſap. in eccliaſtico dicit gra
tiam fideiuſſoris tui ne obliuiſcaris de
dit enim ⁊c. Iſtud aũt ꝓprie fit in eu/
chariſtie ſacrõ dĩ. dño. hoc facite in meã
cõmemorationẽ. Et apo⁹ ad cori. Quo/
tieſcunqꝫ enim manducabitis ⁊c. Ideo
Io. in apoc. audiuit vnũ de ſenioribus.
dĩ. q ſancti lauerũt ſtolas ſuas in ſangui
ne agni. Ideo cũ ipſo regnant. Cantãtes
canticum nouum ſemp. Et dicentes. Sãc
tus. ſanctus: ſanctus dñs deus ſabbaoth
ſequentes agnum quocunqꝫ ierit. Et
nobis cũ illis ꝯcedat dicere xp̄s ieſus dei
⁊ virginis filius. Amen.

Tractatus de baptiſmo chriſti ſe/
cũdo.

De regeneratione xp̄i myſte/
rium contemplandum fuit. ſ.
ſui quaeſtio. Vtrum baptiſmus
quo xp̄s fuit baptizatus fuerit eiuſdẽ ra
tionis. cum baptiſmo quo nos baptiza/
mur. Et videtur q ſic. qꝛ ſm q ſcribit luc.
act. i. dicit q ieſus cepit facere. ⁊ docere.
Sed ipſe nobis illum baptiſmum quo rege
neramur dedit ſub pcepto Mar. vl/
timo. ergo baptiſmum in ſe ſuſcepit. 2
Sed ꝯtra. qꝛ ieſus fuit baptizatus ba/
ptiſmo Ioannis Matthei. 3º c. ⁊ tamen
iſte baptiſmus fuit alteri⁹ rõnis a noſtro
vt habetur in act. ergo ⁊c. Circa iſtã
queſtionem ſunt. 17. articuli declarandi.
Primus articulus eſt. Quid eſt ba/ pº art.
ptiſm⁹. Et ſꝫ diffinitionẽ dñi ſaluatoris
quã dedit Io. 3º. Baptiſmus eſt Natiui
tas hominis ſecundaria. ideo loquens de
ipſo dominus Nichodemo in pricilloqu/
io. c. dicit. Amen amen dico vobis. niſi
quis renatus fuerit denuo non poteſt vide
re regnum dei. Et cum dixiſſet ei nichode
mus, Et quomodo poteſt homo naſci cũ
ſit ſenex. nunquid poteſt iterato ventrem
matris ſue introire. ⁊ renaſci. Et tũc xp̄s
adiunxit. Amen amen dico tibi niſi quis
renatus fuerit ex aqua ⁊ ſpũ ſancto non
poteſt introire regnum dei. Et cum idem
Nichodemus dixiſſet. Domine quomo
do poſſunt hec fieri: audiuit. Tu es magi
ſter in iſrael ⁊ hec ignoras. Ex quibꝰ
verbis domini ſaluatoris habetur q ba/
ptiſmus eſt renaſci. hoc eſt iterum naſci.
Et ſic eſt ſecunda natiuitas hois. In/
telligendum eſt tamen q baptiſmus dici/
tur ſecunda natiuitas quadrupli ratione.
Et. Primo. qꝛ ſicut homo per natiui A
tatem ſuam naturalem accipit primo eſſe
in natura: ita qlꝫ per baptiſmum accipit
primo eſſe in gratia. Et ideo ſicut natura
precedit gratiam. Ita natiuitas naturalis
eſt prima ⁊ baptiſmalis ſecunda. Et ideo
baptizati dicuntur non nati. ſed renati.
Scdõ ſicut in eſſe ſpũali naſcebantur
pueri in ve. teſtamẽto p circũciſionem.
Ita nũc ſꝫ p baptiſmum. vnde xp̄s ante
fuit circũciſus q̃ baptizatus. vt patet l
Luc. ⁊ ideo ſicut circũciſio in pueris fuit
prima natiuitas ſpũalis. Ita ẽ baptiſm⁹
ſa natiuitas. Tertio qꝛ cum in ſacro
baptiſmo ſit duplex ablutio. vna aĩe alia
corporis ſicut docet Aug. ſup Io. Ita ẽ
duplex natiuitas hoĩ. Ita q ablutio aĩ/
me. lꝫ ſit prior in intentione q̃ corporis
eſt tamen poſterior in exequtione. ⁊ ideo
ſm ordinem intentionis ablutio cordis ẽ
natiuitas prima ⁊ ablutio corporis in ſa/
cramento baptiſmi eſt natiuitas ſa ⁊c.
Quarto qꝛ ſicut in noſtra prima natiui
tate naſcimur filij ire ſm apoſtolum. qꝛ fi
lij primi ade. Ita in ſa natiuitate naſci/
mur filij gr̃e. qꝛ filij ſcdi ade eſſicimur. l.
xp̄i ſicut docet apoſtolus ro. 5º c. Et ſicut
noſtra prima natiuitas eſt ex noſtro primo
adã. Ita ſa que eſt baptiſmus eſt ex ſo.
⁊ ideo recte baptiſmus dicitur ſa natiui/
tas. Et iccirco apoſtolus appellat hoc ſa/
cramentum lauacrum regenerationis. ⁊
renouationis. qꝛ ſicut regenerari eſt itera
generari. Ita renaſci ẽ iterum naſci. Et ſic
habemus q baptiſmus ẽ natiuitas hoĩs
ſa in qua regñamur in eſſe ſpũali ⁊c.
2º art. Secundus articulus ẽ. Quot ſunt ba
ptiſmi modi. Et dr̃ q in diuina ſcriptura
inueniuntur baptiſmi genera quatuor.
B Quorum. Primus ẽ baptiſmus flu/
minis animam iniciãs. ſicut fuit baptiſ
mus ioannis qui animam non conſecra/
bat. ſed ſolum ad baptiſmum xp̄i diſpone
bat. ſicut teſtatur ipſe Io. dĩ. Ego bapti/
zo in aqua medius veſtrũ ſtetit ⁊ cetera.
Scdus eſt baptiſmus fluminis aĩaꝫ
pficiens. ſicut fuit baptiſm⁹ xp̄i q nõ ſolũ
diſponebat. imo ⁊ cõſecrabat. de q̃ hẽtur
Io. 3º. q xp̄s baptizabat ⁊ oẽs veniebant
ad eũ ⁊c. Tertius ẽ baptiſmus flamĩ
aĩam ſanctificãs. ⁊ iſte ẽ baptiſmus q̃ quis
baptizat ſpũ ſcõ inuiſibili. de q̃ hẽtur act.
i. dicẽte dño Ioãnes qdẽ vos baptiza/
uit aqua. vos aũt baptizabimini ſpũ ſcõ
non poſt multos hos dies loquens aplis
de miſſione ſpũſancti. Quartus ẽ ba/
ptiſmus ſanguinis aĩam coronans. ſicut
fuerunt Inocentes baptizati in ſanguine
ſuo ⁊ loti Mat. ii.º de quo loquẽs ſalua/
tor Luc. 12. dicit de ſeipſo habeo baptizari
⁊ q̃o coartor quouſqꝫ donec pficiatur lo
quens de effuſione ſanguinis in cruce.
Intelligendum ẽ tñ q iſti baptiſmi
gradatim ſe hñt in efficacia. Quia. ſ. C
Primus baptiſmus fluminis aĩaꝫ i
niciãs non delebat culpam qꝛ ſua virtu
te. ſed ſolum diſpoſitiue. ſm ſe. q autem
Ioãnes predicauit illum baptiſmum in
remiſſionem peccatorum. illud ẽ referen/
dum ad contritionem. ⁊ non ad virtutẽ
ſacri ⁊c. Secundus baptiſmus flumi
nis aĩam pficiens delebat culpam qꝛ ſua
virtute. ſed non penaꝫ. qꝛ ſpũſanctus nõ
ſtabat in aĩa tũ cum culpa mortali. bene
autem ſtat cum anima obligata ad penaꝫ
peccati pſoluendam tpaliter. vnde in om
ni contritione in qua eſt baptiſmus flumi
nis remittitur culpa. ſed non omnino pe
na ⁊c. Tertius baptiſmus qui eſt fla
minis animaꝫ conſecrans remittit culpã
⁊ penã. qꝛ quicunqꝫ ſit ſic baptizatus a cul
pa ⁊ pena totaliter abſoluitur vt dicit pe/
trus act. 2º c. Quartus baptiſmus. ſ.
ſanguinis non ſolum remittit culpam ⁊
penam ſed reddit animam in peccabilem
qꝛ ponit eam extra terminos vie. ⁊ iõ ille
ẽ efficaciſſimus. qꝛ ſuo fine debito fruſtra
ri non poteſt de quo loquens ſaluator fi
lijs zebedei dicebat. baptiſmo quo ego ba
ptizo baptizabimini. ⁊ loquitur ad litte/
ram ſm Aug. de ſanguinis effuſione.
Tertius articulus eſt: Que ſunt iſta q̃ 3º art.
requiruntur ad integritatem iſtius ſacra/
menti. Dicitur autem inter alia qua/
tuor baptiſmi genera. Baptiſmus ſan/
guinis ⁊ flaminis ꝓprie non dicuntur ſa
cramenta. ſed baptiſmus fluminis tantuꝫ
Et ideo de illo eſt ſolum intentio quo ad
pſens. Intelligendum eſt ergo q qua
tuor cauſe requiruntur ad integritatem
cuiuſlꝫ ſacramenti. ſicut hẽt qꝛ articulis
fidei. ſcilicet.

Materia	Efficiens
Forma	Finis

Et ſm hoc iſte quatuor cauſe requirūtur
ad iſtius ſacramenti integritatem.
Primo. Cā materialis iſtius ſacri ē.
Aqua fontium benedictoꝝ ab xp̄o quan-
tum ad bñ eſſe. ſꝫ omnis aqua naturalis
quātum adeſſe. qꝛ in tali materia. xp̄s hoc
ſacr̄m inſtituit. vt habetur io. 3°. Secū-
do. Cā formalis: ē illa que eſt a xp̄o tradi-
ta. Mar. 28. c. Euntes inquit. docete om-
nes gentes baptizantes eos ꝛc. Dicitur
tñ ꝙ quandoqꝫ in iſta forma fuit diſpen-
ſatum. quādo baptizabant ſolum in no-
mine xp̄i act. 20. creditur factum ex reue-
latione ſp̄us ſancti ad nomen xp̄i efficaci⁹
diuulgandum. Tertio. Cā efficiens
quātum adeſſe eſt vir omnis homo cuiuſ-
cūqꝫ ſexus. aut religionis. aut infidelis.
qꝛ ſicut ſacramentum eſt cōmuniſſimum:
ita requirit miniſtrum cōmuniſſime ſum-
ptum. Et ideo ſcti beati Cypriani repre-
hēditur. qꝛ baptizabat. baptizatos ab he-
reticis. Quarto. Cā finalis vt inten-
dat miniſter facere qđ facit eccleſia aut qđ
xp̄s inſtituit. quāuis forte non credat. qꝛ
ſi intendat ludere aut fingere nihil faceret
eo ꝙ baptiſmus hēat finem determinatū
vt habetur act. 2. teſtimonio petri apoſto-
li. Et quando concurrunt iſta quatu-
or. tūc ē ſalubris baptiſmus. vnde dicit. b.
pe. in prima canonica ſua. c. 3°. ꝙ ſicut in
4us art. archa Noe ſunt ſalue facte octo anime p
aquas. Ita in eccleſia ſaluos facit baptiſ-
mus. Quartus articulus eſt. Quot
modis iſtud ſacramentum fuit inſtitutum.
E Et dicitur ꝙ in diuina ſcriptura legim⁹
iſtud ſacramentum fuiſſe inſtitutum mo-
dis quatuor. Et. Primo per modū
particularis remedij. qꝛ dicunt aliq ꝙ in
ve. teſtō circūciſio eſſet ſolū p maſculis
ꝯtra originale peccatuꝫ nō debuit priuari
femine⁹ ſexus remedio ſufficienti. iđ dice-
bāt ꝙ mulieres baptizabātur in illa die
qua naſcebātur. vnde dī ezechielis. 16. ca°.
ciuitatis ſcē ſub no'e mulieris chananee
in die qua nata ē nō ē pciſus vmbilicus
eius. ꝛ in aqua nō ē lota in flumine vt
ſupponit xp̄pheta. ꝙ mulieres fideliū q̄
naſcebātur in flumine lauabātur. Se-
cūdo fuit inſtitutus p modū cuiuſdā figura-
lis preambuli. qm̄ Tertiꝰ iohānes de deſer-
to. predicās baptiſmuꝫ pñie miſſus a deo.
vt hētur Luc. 3. Sꝫ baptiſmus iſte non fu-
it niſi quoddā preambulum ad verū xp̄i
baptiſmū ꝛ figura eius. ſicut ipſe teſtatur
io. 3. c°. Tertio fuit inſtitutus per mo-
dum ſalutaris conſilij. ſicut quando xp̄s
incepit baptizare. ꝛ diſcipulos ad bapti-
zandum ordinare. vt habetur io. 3°. ꝙ nō-
dum erat circūciſio euacuata. nec noua
lex impoſita. ꝛ ideo tantū cadebat iſte bapti-
mus ſub conſilio. nec etiam legimus ꝙ
adhuc forma verborum baptiſmi fuiſſet
expreſſa. Quarto fuit inſtitutum per
modum vniuerſalis precepti. vtpote cir-
cūciſi veteri lege. per xp̄i mortem. quādo
poſt reſurrectionem xp̄s apparens eis di-
xit Mar. 15. Qui crediderit ꝛ baptizat⁹
fuerit ſaluus erit. qui vero non credide-
rit condemnabitur. nullus autem dampna-
tur niſi pro transgreſſione precepti ꝛc. 5us art.
Quintus articulus eſt. Vbi iſtud ſa-
cramentum fuit inſtitutum. Dicitur au-
tem ꝙ eius inſtitutio per modum prece-
pti fuit principalis. ꝛ iſta ſola fuit in mō-
te oliueti. ſicut habetur Mar. vlt°. qꝛ quā-
do xp̄s voluit celum aſcendere. tunc de-
dit iſtud preceptum. Qui crediderit ꝛc.
ꝛ ipſe aſcendit de monte oliueti. ſicut do-
cet. b. Luc. act. p°. c°. Intelligendum ē
tamen ꝙ iſte mons fuit quadruplici my- F
ſterio illuſtratus. Et. Primo myſte-
rio orationis. qꝛ in eo xp̄s conſueuerat p-
notando orare vſqꝫ ad diluculum. ſicut
habetur. io. 8. vnde cum actus orationis
ſanctior ꝙ actus predicationis pro eo ꝙ
ad ſuperiora ſic hic reſpectu inferiorū tra-
hit. ideo xp̄s in die in templo docebat. ꝛ
nocte in hoc monte orabat. ꝛ ſua oratio-
ne plus conſecrauit hunc montem ꝙ tem-
plum. Secundo myſterio ſue paſſionis
in iſto enim monte paſſio domini inchoa-
ta fuit pro eo ꝙ fuit ibi xp̄s captus ꝛ liga-
tus cum illuc facta cena exiſſet ad orandū
vt habetur Luc. xxij. ca°. Tertio my-
ſterio aſcenſionis. qꝛ de loco quo xp̄s aſcē-
dit in celū fuit mons iſte vt ꝙ Luc. act. p°.

Quarto myſterio dominice regreſſio-
nis: vt prenunciantes: vt quando xp̄s veni-
et ſupra montem iſtuꝫ. vnde aſcendit. vñ
zach. propheta loquens de aduentu xp̄i
ad iudicium di. c. 14. ꝙ pedes eius erūt
ſtantes. ſupra montem oliueti. vt ſigni-
ficat ſa generatio vt patuit infra iudicium
erit. i. iudicium. ſicut fuit prima generatio
in ſtatura. i. baptiſmus. Sicut enim bap⁹
eſt prima generatio: ita iudicium erit ſcđa
generatio in qua omnes reſurgent. di. do-
6us art. mino Mat. 19. In generatione cuꝫ ſede-
rit filius hominis ꝛc. Sextus articulus
ē. Quando iſtud ſacramentum fuit inſti-
tutum. Dī ꝙ poſt xp̄i reſurrectionem. qñ
fuit aſcenſurus ad patrem. vt hēt Mat.
vlt. ꝛ Mar. vlt°. Et ſic pꝫ ꝙ iſtud ſacra-
mentum fuit inſtitutum feria quīta. quan-
do dī regnare iupiter. qui eſt planeta be-
niuolus. ſic iſtud ſacramentum fuit ſūma
xp̄i beniuolentia inſtitutum ad noſtram
ſalutem. Intelligendum eſt tamen ꝙ
D iſta dies inuenit in diuina ſcriptura qua-
druplici myſterio conſecrata. Et. Pri-
mo myſterio Dñice benedictionis. iſta
enim die conſueuerunt adeo benedici oēs
creature. que ex aqua fuerūt originate. ſi-
cut habetur geñ. j. ꝛ ideo fuit congruum
vt eodē die qua a quaꝝ gen⁹ fuit benedi-
ctum in aqua inſtitueret ſacramentuꝫ qđ
ſanctificat omnes qui regenerantur ex aqua
Secundo myſterio dñice oblationis
iſta enim die xp̄s fuit in templo oblatus.
ꝛ a matre virgine pñtatus. qꝛ quando di-
es natiuitatis eſt in dñica. purificatio ve-
nit feria quīta. ꝛ tamen conſtat ꝙ xp̄s fuit
in dñica natus. ſicut feria ſexta. paſſus ꝛ
annunciatus ex dictis. b. Aug. in libro de
tri. Tertio fuit cōſecrata myſterio dñi-
ce conſecrationis. qꝛ xp̄s diuiniſſimum ſa-
cramentum eucharistie inſtituit. quīta fe-
ria. qꝛ pridie ꝙ pateretur. ꝛ prius ꝛ ipſe paſ-
ſus eſt in paraſceue feria ſexta. ſm̄ quatu-
or euangeliſtas ꝛc. Quarto fuit conſe-
crata myſterio dñice aſcenſionis. qꝛ xp̄s
aſcēdit in celum feria quīta. qꝛ feria quīta
ē dies. xl. a xp̄i reſurrectiōe. ꝛ ideo iſta die
xp̄s eſt aſſumptus in celum. ſicut teſtatur
Luc. act. p°. dignum enim erat vt ſic i lo-
co ſacro. i. vt in die conſecrato inſtitueret
ſacramentum illud per qđ noſtre anime
deo conſecrantur ꝛc. Septimus articu-
lus eſt. Quare iſtud ſacramentum fuit i- 7us art.
ſtitutum. Et dī ꝙ quatuor rōnes colligū-
tur ex diuina ſcriptura. Quarū. Pri-
ma ē. Ad nouitatem legis oſtēdēdaꝫ. ſicut B
enim antiqua lex veteribus ſacramentis
erat ornata ita decuit vt noua lex. nouis
ſacramentis eēt decorata. ꝛ quia cum res
abluitur ab aliquo renouat. Ideirco ad
hominis renouationem inſinuādam in-
ſtitutum ē iſtud ſacramentum baptiſmi i
aque ablutione. vnde dicit apoſtolus ad
Gal. vj°. In xp̄o ieſu neqꝫ circunciſio ali-
qđ valet: neqꝫ preputium ſed noua crea-
tura. Secunda ē. Ad antiquam circū-
ciſionis penalitatem tollendam cum eniꝫ
ſacramentum circunciſionis non foret re-
medium contra originale. niſi alteri ſexui
vt lex noua que eſt cōſūma. vlt remediū
haberet inſtitutum fuit ſacramentum ꝙ
vtrique ſexui: ꝛ omni etati. ꝛ genti foret o-
portunum cuius vilitatem deſcribēs apo-
ſtolus ad Gal. 3°. dicit quicunqꝫ in xp̄o
baptizati eſtis. chriſtum induiſtis ꝛ ſequi-
tur. non ē maſculus neqꝫ femina. omnes
enim vos eſtis vnum in xp̄o ieſu ꝛc.
Tertia ratio ē. Ad ianuam regni cele-
ſtis aperiendam. lꝫ enim principale pecca-
tum per circunciſionem in veteri lege de-
leretur. ſicut nunc per baptiſmū ꝛ gratie
quādā remiſſio conferreretur. tamen nul-
lum perducebat ad glīaꝫ qꝛ adhuc ianua
erat clauſa. ꝛ ipſa aperitur per ſacramen-
tum baptiſmi vt quicunqꝫ baptizat⁹ poſ-
ſit libere ingredi. vnde dī apoc. 3°. cuidaꝫ
baptiſmate conſecrato. licet infirmo. Ec-
ce dedi coram te hoſtium apertum ꝛc.
Quarta ratio ē. Ad euidentiorem ſi-
gnificationis plenitudinē exprimendaꝫ. qꝛ
cum ſacramenta diuina. illud ſignificent
qđ efficiūt. tanquā ſpecia ꝛ ſigna. bap⁹ cla-
rius ſignificat ſuum effectum. qui ē ablue-
re animaꝫ a peccato. ꝙ circunciſio. quia
ablatio corporalis ſignificat melius emē-
dationem ſpūalēꝫ ꝙ renouatio alicuius

pertinentes ad humanam integritatem. Unde ſaluator: Io. 13. interiorem emundationem per lotionē ſignificās dicit petro ſi non lauero te. nō hēbis partē mecū ⁊c.

8ᵘˢ art. Octauus articulus eſt. Quis ē baptiſmi effectus. Ad quod ſciendū ē q̄ ē prima gr̄a baptiſmalis. q̄r ſacramenta noue legis efficiunt q̄ ſignificant. ideo cū gr̄am ſignificent effi ciunt ipſam. vt eam infundendo expellāt culpam ſibi contrariam ſicut vnum oppoſitum expellit aliud. ⁊ ita baptiſmalis gr̄a dicitur res iſtius ſacramenti. Intelligendum eſt tamen. q̄ quadrupliciter contingit illud ſacramentum accipi. ſꝫ ve

A ritatem vel apparentiam. Qr̄. Aliq ſunt qui non accipiunt ſacramentum nec rem ſacri. ſicut cū aliquis fictꝰ accedit nō accipit rem ſacramenti: q̄r peccat mortaliter. ⁊ cum tali peccato non ſtat gr̄a baptiſmalis. nec recipit ſacramentum. ſi miniſter non intendit facere q̄ facit eccleſia. q̄r intentio eſt de eſſentia ſacramenti. vt patuit tanq̄ cauſa finalis ⁊c. Aliqui ſunt q̄ recipiunt ſacramētum ⁊ rem ſacramēti ſicut quando baptizandus non ponit obicem. nec baptizans in intentione fraudem facit. q̄r tunc nullum eſt impedimentum ex pte agentis. nec ex pte patiētis ⁊c.

Aliqui ſunt q̄ recipiunt ſacrm̄. ⁊ non rē ſacramēti. ſicut cū quis fictus accedit ad recipiendū q̄ confert eccl̄ia. q̄uis non credat. ⁊ baptizans idem intendat ꝯferre ſiue credat ſiue non credat. q̄r ſm̄ Augu. non pficitur talis actus in fide ſingularis pſone. ſed vniuerſalis eccl̄ie ⁊c. Aliqui ſunt qui accipiunt rem ſacramenti ⁊ non ſacrm̄. ſicut veniens ad baptiſmum cū debita contritione ⁊ deuotione ſi miniſter malitioſe non intendit ſacramentum conferre. tunc non accipit ſacramentum. q̄r non ē in cōferēte intentio debita. vñ ſi poſſet conſtare teneret ad baptiſmū iterū tamen recipit rē ſacri. vt credit. q̄r deꝰ nullū obligat ad īpoſſibile. ſm̄ Hiero. nec deus obligauit ſuā potentiā ſacris. Cuiꝰ argm̄ habemus act. iiij. vbi ſpūſſctus fuit datus audiētibus pdicationē petri anteq̄ fuiſſent baptizati. vñ dixit idem apoꝰ nū quid aquā pōt qs prohibere. vt non baptizentur hij. qui ſpm̄ ſanctum acceperūt ſicut ⁊ nos. Nonus articulus ē. Qualis eſt baptiſmi ritus. 9ᵘˢ art.

Dicē q̄ talis ē. vt nullumodo ſacrm̄ illud iterēt. q̄r ſicut ſcꝫ ſumptū ē ſalutifer ita bis ſumptū eſſet .ſ. mortiferꝫ. Intelligendū ē tamen q̄. 5. rōnes aſſignant non iterabilitatis iſtiꝰ ſacramenti. Quarꝫ. Prima ē. ex iſtius

B ſacri reuerentia: q̄r ſi frequēter iteraretur vileſceret ex frequētia. ſicut vileſcunt quātūcūq̄ magna. q̄ ſunt aſſueta ſm̄ Aug. Iſta tamen rō p ſe non videret ſufficere. q̄r ſacrm̄ eucharitie eſt dignitas. ſꝫ. b. Aug. ⁊ tamē non ſit ei in reuerētia cum frequēter iteretur. niſi quis dicat q̄ ſuper eadē materia nunquā ſit illius iteratio.

Scd̄a eſt. ex iſtius ſacri ſufficientia. q̄r aliqua operatio. non iterat̄ circa aliquā materiā niſi q̄r ē īperfecta. ⁊ illud q̄ nō p ficit prima opatio perficit ſcd̄a. ſicut patuit in ablutione imperfecta. Et ideo q̄r ī baptiſmo anima pfecte abluitur. talis ablutio non iteratur ⁊c. Tertia ratio eſt. ex iſtius ſacramēti indulgentia. q̄r cum iſtud ſacramētum indulgeat totaliter penam ⁊ culpam omnium peccatorum eſt incentiua ⁊ occaꝰ delinquendi. ſi poſſet iterari cum nullus timeat niſi penam. Quarta rō eſt. ex iſtius ſacramenti cauſa. quia iſtud ſacramētum. ſicut circūciſio in veteri lege ordinatur principaliter ad deletionem peccati originalis. ſed ex habundanti abſtergit peccata actualia. quādo inuenit ipſa. Et ideo q̄ peccatum originale nō pōt iterato contrahi. iſtud ſacrm̄ non dꝫ iterari. Quinta rō eſt. ex iſtius ſacramēti effectualitate vel efficatia. q̄r ī ſacramēto baptiſmi imprimitur caracter qd̄ eſt ſignum in delebile. ⁊ ideo q̄r talis effectꝰ ē ī delebilis. eius cā nō ē iterabilis. vñ di. apoꝰ ad hebr̄. 6ᵒ. Nō rurſum debemꝰ iacere fundamētum pñie ab opibus mortuis. ⁊ baptiſmatū īpoſitiōis manuū. q̄r. ſ. fundamētū pñie eſt bapꝰ. ſine quo ſacramētum pñie ē nullum. Decimus articulus ē. Que ſunt iſtius ſacri priuilīa. Dicē 10ᵘˢ art. ſciēdū q̄ iſtud ſacrm̄ inter cetera no. ſacramēta habet quatuor priuilegia. Quarꝫ.

C Primum ē. q̄ iſtud ſacramētū ē primum. q̄r per iſtud dat̄ ſingulariter eē ſpūale. ſicut per alia bene eē. ⁊ ideo hoc ſacrm̄ ē ante omnia. ſꝫ cū iſtud ſine aliquo alioꝝ poſſit eſſe tamē nullū alioꝝ. niſi iſto primo pōt eē. ⁊ ideo eſt regeneratio. ſm̄ ſpūalia eſſe autem precedit bene eē. Et iō dicitur baptiſmus. Ianua ſacramētorū: Et ideo xp̄s in ſue manifeſtationis exorB A dio mox voluit baptiri Mat. 3ᵒ c. Secūdū q̄ iſtud ſacrm̄ eſt cōmuniſſimū. cetera autem ſacramenta determinant ſibi ſe xū. vt ordo. aut etatem. vt alia. ſꝫ iſtō autem omni etati ⁊ ſexui ē cōmune cum etiā infantibus mox natis tribuatur. Tertium eſt q̄ iſtud ſacramentum eſt ſumme neceſſariū. cetera enim ſacramenta. lꝫ ſint neceſſaria loco ⁊ tempore ad ſalutem nō ſemper. ſed pro ſemper. ſicut obligant peccata affirmatiua. tamen iſtud omni tempore ⁊ loco ad ſalutem ē neceſſarium. vnde obligat ad ſemper. ⁊ pro ſemper. q̄r talis non poteſt videre regnum dei niſi fuerit renatus. ex aqua ⁊ ſpiritu ſancto. Io. 3. c. Quartum priuilegium eſt q̄ iſtud ſacramentum eſt efficaciſſimum. q̄r lꝫ per virtutem aliorum ſacramentorum remittatur culpa ⁊ confertur gratia. tamen per nullum abſoluitur a pena. totaliter. q̄ſi talis de peccatis punitur in hoc mundo vel in purgatorio. Iſtud autem ſacramētum ita totaliter penā ⁊ culpā tollit. vt nō remaneat qs obligatꝰ ad aliquā penā ī hoc mūdo. nec in futuro. q̄r ſi tortores pdicauit bapᵐ pñie in remiſſionē peccatorꝝ. multo magis bapꝰ fuit efficax eis

11ᵘˢ art. ad remittēda pctā Mat. p. c. Undecimus articulus ē. Que ſūt iſtiꝰ ſacri ꝓpꝛietates. Dicē autem q̄ elementū aque circa qd̄ fit materialiter iſtud ſacrm̄. hꝫ quatuor ꝓprietates repertas in diuina ſcriptura. q̄ ꝯueniūt huic ſacro. Quarꝫ. Prima ē

B Qd̄ aqua hꝫ ꝟtutē abſterſiuam. ſic expꝛimur ad ſenſum. ⁊ iō res deturpate aqua abluit̄. vñ L. cuit. 15. vaſa immūda pcipiūtur aqua lauari ad ſordē abſtergendam. Iſtā autē ꝓprietatem hꝫ baptiſmi ſacrm̄ q̄r omnē ſordem ale abſtergit tꝫ originalem q̄ actualē ſi obicē non inueniat ſm̄ pmiſſa ⁊c. Scd̄a ē. q̄ aqua hꝫ ꝟtutem refrigeratiuam. q̄r ē eēm frigidū ⁊ humidū. iō hꝫ ſitim extinguere: que ē appetiꝰ frigidi ⁊ humidi. ex ꝓ de ala. vñ di iudi. 7. q̄ filij iſrael hauriebāt aquā ad refocillandā aīam. Et iſtam ꝓprietatē hꝫ baptiſmi ſacrm̄. q̄r calorē carnalis concupiſcentie hꝫ refrenare. vt baptizati niſi ponant obicē facilius talibꝰ paſſiōibus poſſint reſiſtere. ſicut dī. iiij. ſniaꝝ. Tertia ē q̄ aqua hꝫ ꝟtutem cōtrarij fugatiuā. Uidemus enim ad ſenſuꝫ q̄ lꝫ ignis ſit ꝟtuoſior aqua. tñ aqua appoſita igni extinguit ipſum inequali menſura. vñ dicit ſap. eccē. 3. Ignē ardentē extinguit aqua. Iſtā proprietatem hꝫ hoc ſacrm̄ baptiſmi. q̄r licet diabolus ſm̄ ſuam naturam ſit potentior anima vt ignis aqua. tamē anima poſtq̄ eſt baptiſmi ſacramento cōſecrata. ita preualet aduerſus hoſtem. vt in ea nullam habeat poteſtatem ad obſidendum ea ſicut prius quemadmodum ſancti expti ſunt in eccleſia primitiua. Quarta ꝓprietas eſt q̄ aqua habet virtutem fecundatiuā. q̄r vt ſenſu percipimus ſine humore aque terra germinare non pōt vt docꝫ Aug. ſuper gen̄. Et ideo dicebant filij ꝓphetarum ad heliſeum. iiij. R. 2. q̄ q̄r aq̄ ierico peſſime erant. ideo terra erat ſterilis cum de ſe eſſet optima ⁊c. Iſtam ꝓprietatem habet baptiſmi ſacramentum.

C q̄r donec anima noſtra non ſit ꝑ iſtud ſacramentum renata. ſalubrē fructum non profert aliquius meriti condigni ad vitam eternam. q̄r nondum habet gratiam baptiſmalem que eſt prima. poſtq̄ autem ē baptizatus pōt talis fructus germinare quorum quilꝫ eſt dignum vita eterna. Et ideo dicit ſaluator Mat. xj. q̄ a dieb̄ꝰ Io. baptiſte regnum celoꝝ vim patitur. q̄r. ſ. nunquam debitum tempore baptiſmi datur. Et ideo q̄r talia merita plures proſſit ī bono q̄ demerita noceāt ī malo. cū potentior ſit natura boni. ſꝫ. b. dio. vtiliꝰ ē bapᵐ ī infantia dari ad multiplicāda merita q̄ tarda. ī ad delenda plura pctā ⁊c.

12ꝰ art. Duodecimus articulus ē. Qualia ſūt
iſtius ſacramenti ſolēnia. Et dōm ꝙ pre-
miſſis aliis duabus ſolēnitatibus ad ba-
ptiſmum. ſ. exorciſmo quod fit ad repellen
das aereas poteſtates. Et cathecîſmo q
fit ad diſponendum. propter fidei virtu-
tes ſequuntur cerimonie quatuor que in ſa
cramento ſeruari debent. Ex quibus col
E liguntur quatuor documenta. Et. Pri
mum ē ad orientem conuerſio. qꝛ iſte qui
baptizabat in primitiua eccl'ia fidem ſu-
ſcipiens conuertebat faciem ad orientem
ſm̄ b dio. de eccl'iaſtica ierarchia. in quo
datur intelligi pro eo ꝙ oriens ē fons di
uerſus luminis. poſt qḋ prima illumina-
tio fidei fit in baptiſmo. vnde cum in cete
ris ſacramētis requiritur aliqua deuotio
hic ſufficit ſine obice ſola fides ꝓpter qḋ
eunucho querenti a philippo qs prohibz
me baptizari rn̄dit. Si credis ex toto cor
de. lz act. 8. c. Secundum ē totalis i-
merſio. Solent enim corpa que baptizā-
tur non ſolum ablui. ſz etiam in aqua to
taliter imergi. ſicut corpus xp̄i in ſepul-
chro fuit incluſum cuius ſepultura figu-
ra ē ſubmerſionis iſtius. ſicut ſcribit apo
ſtolus ad ro. 6. c. cum ſepulti enim ſumus
cum xp̄o per baptiſmum. vt in nouitate
vite ambulemus. Tertium ē. Trine i
merſionis replicatio. qꝛ q baptizatur tri-
bus vicibus imergi ſolet. ſicut xp̄s tribuſ
diebus latuit in ſepulchro ad exemplum
ione in ventre ceti. lateantis per triduū
Mat. xiij. Quartū ē. Crucis ꝯſigna
tio que fit inuocatione ſancte trinitatis.
qꝛ baptiſmus totam ſuam virtutem ⁊ ef
ficatiam habet a paſſione xp̄i profluente
aqua de xp̄i latere dormiētis in cruce io.
x. Ideo dicit paulus ad ro. vj. c. ꝙ quicū-
qz baptizati ſumus in xp̄o. in morte ipſi
13ꝰ art. us baptizati ſumꝰ ⁊c. Tertiuſdecimꝰ
articulus ē. Quot ſunt iſtius ſacramenti
ſignacula. Dī autem ꝙ anima ſacramen
tum baptiſmi digne ſuſcipiens conſigna
tur quadruplici ſignaculo ſubordinate.
Et. Primo ſignaculo caracteris di-
ſtinguentis. qꝛ in ſacramēto baptiſmi. ſz
b. dio. de eccl'iaſtica ierarchia. Imprimit̄
caracter in anima ⁊ ē indelebilis forma.
Secundo ſignaculo fidei illuminātis F
qꝛ infunditur ei fides ſupnaturalis. ſicut
notatur in. 4. ſñiaꝝ ⁊c. Tertio ſigna
culo gratie atqꝫ ptum facientis. qꝛ cū om
nia ſacramenta noue legis conferant gra
tiam. Gratia baptiſmalis ē poſt effectus
iſtius ſacramenti. Quarto ſignaculo i
nocentie decorantis: qꝛ cum bapꝰ ablu-
at omnia peccata. vīr ſtatuit perfectam ⁊
integram innocentiam. Et iſta ſigna-
cula ordine gradato ſe habent quantū ad
remotionem. Primo qꝛ perfecta ⁊ in-
tegra innocentia aufertur per peccatum
venialitatis culpe. qꝛ nullum peccatū ve
niale vel mortale ſecū patitur integra in-
nocentia. ideo dicebat moyſes domino
exo. 32. c. nullus per ſe eſt innocens apud
te. Secundo gratia remouetur p pec-
catum cuiuſlibet mortalis iniuſtitie. qꝛ lz
gratia gratum faciens. non auferatur p
peccatum veniale. tamen totaliter aufer
tur per mortale. ⁊ ideo dd. poſtquam la-
pſus fuerat in peccatum mortale. dicebat
redde mihi letitiam ſalu. tui. in pſalmos
⁊c. Tertio remouetur fides per ſolum
peccatū perfidie. qꝛ lz gr̄a p quodcūqz pecca
tum. ſ. mortale amittatur. tamen fides nō
amittit' ꝗntūcūqz mortaliter pec'cat niſi
fit pcū ꝫ fidē. qꝛ lz fides ſtare poſſit cū in
iuſticia. non tamen cum pfidia ſibi cotra-
ria de quibus oſtendit apoꝰ ad thi. p. in ſi
delibus nihil ē i mundum. Quarto ca
racter qui ē primum ſignaculum per nul
lū. n. peccatum deleri poteſt. vnde ipſum
vocant theologi ſignum indelebile. alio-
quin ſi poſſet per peccatum deleri. oporte
ret ad eius reparationem baptiſmum ite
rari. cuius oppm̄ patuit. Iſtud ſignum ē
ſtud. de quo habetur apoc. 9. ꝙ hñt ho-
mines poteſtate demonum erepti i frō-
tibus ſuis in ſuperiori portione rōis ⁊c.
14ꝰ art. Quartuſdecimus articulus ē. Qua-
lia ſunt. vel fuerunt baptiſmi. Miracu-
la dī autē ꝙ in xp̄i baptiſmate fuerunt
quatuor miracula. Ex quibus colligūt' cir
ca ſacramentum baptiſmi quatuor docu-
menta. quorum. Primuz Miraculū

fuit. Celi apertio. dū enim xp̄s a ioanne
baptizaretur celi apti ſunt ſup eū Mat.
A 3. c. Ex quo colligimus documētum ꝙ in
ſacro baptiſmi apitur regenerātis ianua
celi. ita ꝙ ſi tūc moriuntur ſtatī euolant
eū p baptiſmuz qlz abſoluatur a pena. ⁊
a culpa. ſm̄ pmiſſa. Secundū fuit. dei
patris locutio. qꝛ audita fuit vox patris
loquētis ⁊ di. hic eſt filius meus dilectꝰ.
Ex quo colligitur documentū ꝙ qcunqz
baptizati filij. dei efficiunt' p adoptionez
ſz illud qḋ habetur Io. p. c. Quotquot aūt
receperunt eum dedit eis poteſtatem filios
dei fieri hijs ⁊c. Tertium fuit ſpūſſan-
cti appitio. qꝛ in colūbe ſpē. ſpūſſanctus
deſcendit ⁊ manſit ſup xp̄m ibidem. Ex q̄
colligitur documentū ꝙ cuicūqz per ba
ptiſmū regenerato conferuntur dona ſpi
ritusſancti. qꝛ ſicut Ioānes baptizauit tā
tum in aqua. ita pnunciauit xp̄i baptiſ-
muz futuꝝ in ſpū ſancto. Luc. 3. c. di. Ego
baptizo vos in aqua. iſte autē baptizabit
vos ſpū ſancto ⁊c. Quartū fuit ſup-
naturalis motio. qꝛ mox vt xp̄s fuit bapti
zatus fuit impulſus ſupnaturaliter ad in
grediendū deſertuz. vt dī Mat. p. c. qꝛ
ſtatī vt fuit baptizatus ſpūs impulit eū
in deſertuz. Ex quo colligitur documen-
tuz ꝙ illi qui ſunt renati ſacro baptiſmi
inclinantur ſupnaturaliter ad operandū
bonuz. ſm̄ illud apoſtoli qui ſpū dei agū
15ꝰ ar. tur hij filij dei ſunt ad ro. 8. c. Quin-
tuſdecimus articulus ē. Qualia ſunt gr̄e
baptiſmalis pconia. Et dī ꝙ. 5. Quorū.
Primum ē ꝙ gr̄a illa habet coniun-
ctam virginitatē aīe. qꝛ ſicut virginitas
conſtat in nō fuiſſe carne corruptam. Ita
ſpūalis virginitas cōſiſtit in eo. ꝙ ē aīaz
poſtq̄ renata ē. non fuiſſe infectā. Et illḋ
ſibi non conuenit niſi quādiu conſeruat'
gr̄a baptiſmalis. ſine labe peccati morta-
B lis ipſam totā obtinentē. Et iſta virgini-
tas ē multo pcioſior. ꝙ corporalis quāto
natura ē magis digna. Quēadmodū vir
ginitas hoīum precellit virginitatem bru
toꝝ. Et ſz illam dicit. b. Iero. ꝙ ſemp
ē angelis cognata virginitas. qꝛ natura
eoꝝ nunq̄ fuit peccato infecta. Secun
dū ē ꝙ iſta gr̄a habet' annexam ſibi ſtabi
litatē. qꝛ qñ eſt aliqs hoſtis qui timet ni
mium ſupari non ita audet inuadere il-
lum q nunq̄ fuit ſupatus. ſicut illum qui
qñqz fuit victus cuius expertus ē infirmi-
tatem. inimicus aūt vī propter ſupbiam
ſuā nimiam. ita timet ſuperari. vt ſñia fue-
rit patrum antiquoꝝ. vt ſemel victus de
aliquo nunq̄ de eodē temptaret. Et ideo
qꝛ exñs in gr̄a baptiſmali. nōdum fuit ſu
patus. timet ipſuz hoſtis impugnare. ne
ſuccūbat. ⁊ ita ſtat firmus. vt dicit. b. Ia.
in canonica ſua. Reſiſtite diabolo ⁊ fugi
et a nobis. Tertiū ē ꝙ iſta gr̄a habet
ſibi annexam facilitatē. qꝛ quicūqz p pec
catum mortale gr̄am illā amiſit pronita
tem ad malum ex actu peccādi acquiſiuit
cuz ex multis actibus prauis hitus generē
tur inclinantes ad maluz ⁊ qꝛ habēs gra
tiam baptiſmalem taliter non peccauit.
nec p ꝯñs acquiſiuit talē inclinationez fa
cilius opatur opus bonum ſine reſiſtētia
habitus vitioſi. vñ deprauatis pp malā
conſuetudinē dī Iere. 13. Si mutare pōt
ethiops. pellē ſuam. aut p dus varietatē
ſuā. ita ⁊ vos poteſtis benefacere. cū didi
ceritis maluz. Quartū ē ꝙ iſta gratia
habet ſecū annexaz ſecuritatem pro eo ꝙ
qlz poteſt eē certior de gr̄a baptiſmali. ſz 8ꝰ art.
poſtea non ē ſibi conſcius de peccato mor
tali q̄ de gr̄a pniali. pp hoc in ſacramen
to baptiſmi. ſine omni contritione infun
ditur gr̄a. dum tñ non ponat obicē. In
ſacro vero pnie attritio ⁊ contritio requi F
runtur. de quibus non pōt ita certitudia
liter ſciri quando ſunt ſufficientia. ⁊ ideo
btūs Iob. qui gr̄am pmam ſeruauerat.
que nunc ē baptiſmalis de ipſa ſecurus
exñs dicebat non reprehēdit me cor meū i
omni vita mea. 27. c. Quintū pconi-
um ē ꝙ iſta gr̄a habet felicitatem ſibi an
nexam ⁊ debitam ſpālem. qꝛ ſi virginibꝰ
ꝓmittitur aureola ſm̄ integritatē carnis
concomitātē conſenſu mentis qꝛ ꝓpoſi-
tum caſtitatis nunq̄ fregerūt multo ma-
gis debetur illis q caſtitatis mentalis ⁊
ſpūalis ſigillum nunq̄ amiſerunt. Cum
virginitas anime ſit nobilior ſicut corra

pro peior. vnde virginitas anime beati Iob. de qua dictum fuit. qui tamen non fuit virgo. ſm corpus iuſte preſertur virginitati Io. euangeliſte qui virgo extitit in corpore in xpi paſſione dr̄ peccaſſe mortaliter ⁊ per conſequens ſpūalem amiſiſſe virginitatem. Et ideo illis magis debetur aureola quātū ad iſtud. Et de iſtis virginibus dr̄ apoc. 3°. ꝙ non inquinauerunt veſtimē ta ſua. quibus in baptiſmo fuerant decorati. Et ideo ambulauerunt mecū ī albꝭ. qꝛ digni ſunt ⁊c. Sextuſdecimus articulus eſt. Quare xp̄s fuit baptizat᷒. Di-

16us ar.

autem ꝙ ſolent aſſignari. v. rōnes. quarū.

Prima vt exemplum nobis daret qꝛ in moralibus magis mouent facta q̄ verba. vnde dicit apoſtolus. j. cori. 4. Non enim in ſermone eſt regnum dei. ſed ī virtute. ⁊ ideo xp̄s vt ceteros inclinaret efficacius ad ſacramentum baptiſmi percipiendum voluit ipſe baptizari. Secūda

E

eſt vt equitatem oſtenderet. quia iuſtitie ratio exigit ꝙ qſqs ius in alteruz ſtatuerit ipſe eodem iure vtatur. Et per iſtam rationem condemnauit nathan. dd. 2. Re. 12. cum propoſuerit iudicium. Et qꝛ xp̄s iſtā legē pro omnibus inſtituere voluit. ideo eā in ſeipſo. ſm equitatis regulā ſumpſit ⁊c. Tertia eſt vt humilitatem doceret qꝛ cum baptizans ſit ſuperior baptizato tanq̄ patrinus ⁊ pater ſpūalis xp̄s ī hoc ꝙ a io. ſuſcepit baptiſmū hūiliauit ſe. iō ioānes baptiſta dicebat illud Mat. 3°. recuſans xp̄i ad ſe humiliationem. Ego a te debeo baptizari. ⁊ tu venis ad me. ⁊ ideo xp̄s ſubiecit ſe ſuo inferiori qđ eſt gradus ſūmus humilitatis ⁊c. Quarta eſt. vt nobis conformis eſſet. Si enim iudeis voluit ſe conformari in circumciſione vt non eſſet diſſimilis patribus. multo magis xp̄ianis in baptiſmo quorū eſt princeps exercitus. vnde dicit apoſtolus ad hebr. ij°. ꝙ xp̄s debuit fratribus per omnia conſimilari vt miſericors fieret ⁊c. Quinta eſt vt xp̄s ſanctificaret aquas. ſicut eīm ſuo ſanguine ſanctificauit crucem ⁊ mundum. Ita ex contactu mundiſſime carnis ſue ſanctificauit aquas. ⁊ tribuit eis virtutem regeneratiuam. Et pro iſta ſanctificatione dr̄ yſ. 12. Haurietis aquas de fontib᷒ ſaluatoris. i. a ſaluatore ſanctificatis.

Decimuſſeptimus articulus ē. Qualiter xp̄s fuit baptizatus. Circa quē articulum ponuntur quatuor veritates principales. Quarum. Prima eſt. Qđ xp̄s nō videtur fuiſſe baptizatus in forma baptiſmi quā tenet moderna eccleſia. qꝛ illa forma fuit inſtituta Mat. vlt°. poſt xp̄i reſurrectionem. ⁊ iſta non videbatur io. baptiſta cum ſui baptizati rebaptizarentur.

17us ar.

D

Secunda eſt. Qđ xp̄s non fuit baptizat᷒ ī forma baptiſmi quā tenuit eccleſia primitiua. qꝛ illa fuit in nomine ieſu xp̄i. habetur act. x. ſicut nūc fit in nomine patris ⁊ filij ⁊ ſpirituſſancti. Et ideo non videtur conueniens ꝙ xp̄s baptizaretur in nomine ieſu xp̄i ⁊c. Tertia eſt. Quod xp̄s non fuit baptizatus in forma baptiſmi ioannis cōi. qꝛ ſicut colligitur ex euangelio. dicunt ſancti cōmuniter ꝙ. b. io. baptiſta in nomine venturi baptizabat non eſt autē veriſimile ꝙ xp̄s baptizaretur ī nomine ſui ipſius venturi poſtq̄ iaz venerat. Unde ſicut requiritur diſtinctio inter baptizantem ⁊ baptizatum vt nullus poſſit baptizare ſeipſum. ita videtur requiri neceſſario inter baptizatum ⁊ eum in quo nomine baptizatur. ſicut inter principium a quo ⁊ effectum. Quarta veritas eſt. Qđ xp̄s fuit baptizatus ſub aliqua forma ſpeciali diuinitus reuelata beato ioāni: qꝛ ſi fuiſſet baptizatus: ſine vlla forma. tunc fuiſſet pura ablutio. ⁊ non ſacramentum cuius oppoſitū dicit. b. Ambro. Et ſi ibi fuit aliqua forma verborū opꝫ ſm premiſſa ꝙ fuerit ſpecialis cum ſcdm predicta alie fuerint excluſe que ſūt cōmunes que autem fuerit iſta videtur cōmuniter ignorari. Sed oritur dubiuꝫ qꝛ ſi xp̄s non fuit ſm eandem formam baptizatus vt ceteri xp̄iani. cum circunciſus fuerit ſicut ceteri iudei magis ergo voluit aſſimilari ipſis q̄ nobis. ꝯtra premiſſa nec tunc dedit exemplum. Dr̄ autē ꝙ lꝫ non fuerit eadem forma tranſiēs. fuit tamen eiuſdem rōnis eo facti generaliter

.ſ. caracter. qꝛ eiuſdē rōnis creditur infuſus xp̄o ⁊ ceteris xp̄ianis. vt idē ſignuꝫ ſit ducis ⁊ exercitus. Et forte caracter fuit alterius rōnis in iudeis. Ad argumētū factū in principio q̄ōnis. Dī ꝙ mō preceptori xp̄s ſuſcepit baptiſmū. q̄ ipm precepit alijs. aut docuit. Et iſtud ſufficit. imo ſuperhabundat ⁊c.

In feſto ſcē Agnetis ỽ. ⁊ mar.

Enerūt nuptie agni ⁊ vxor preparauit ſe apoc. j°. c°. Ad cuius vbi declarationē ē intelligēdū ꝙ qſi aliqđ mrīmoniū ꝯhitur. Circa puellā que deſpōſat ꝯtingunt quatuor mutationes. Quarū. Prima ē. qꝛ talis puella a ꝓprijs parētibus ſeqſtratur. qꝛ deſinit eſſe in ptāte parētū. ⁊ icipit eē in ptāte viri. ſicut docet in diuina ſcriptura nūeri 30. 3. vbi dī ꝙ puella q̄diu ē in domo pr̄ia votū eius ē in ptāte pr̄is. Si aūt nupta fuerit eſt ei᷒ votuꝫ in ptāte viri: ⁊ nō pr̄is ⁊c. Scđa ē. qꝛ alijs parētibus copulatur qꝛ ex tali deſpōſatione ꝯhit affinitatem cū parentibus viri. ita ꝙ cū eis ꝯhere nō valeat ſm aliquos gradus vt docet ſcriptura diuina. leuit. 18. c°. hō ad primam ſui non accedet vt reuelet turpitudinē eius ⁊ infra. Nec accedas ad vxorem eius q tibi affinitate ꝯiungit.

E

Tertia ē. qꝛ talis puella a propria nobilitate expoliatur. Cuius rō eſt mutatio pſone eo ꝙ a proprijs parentibus ſequeſtratur. vnde ſi filia regis plebeio nubat. nobilitate regia puat. vñ ſcribit leuit. 22. ꝙ filia ſacerdotis nupta cuicunqꝫ ꝺ ppło fuerit. de his q̄ ſanctificata ſūt ⁊ de primitijs nō veſcet. Quarta ē. qꝛ talis puella ad altā dignitatē aſſumit. qꝛ viri parentibus copulat. vñ ſi filia ignobilis nubat regi vel filio regis aſſumit ad regiā maieſtatē. ſic patuit ī heſt. q̄ rex aſſuer᷒ voluit eē reginā cū eēt de hūilibus pētib᷒ nata. Heſt. 2°. Amauit eā rex plusq̄ oēs mulieres. habuitqꝫ grām corā eo ſup oēs mlieres poſuit diademā regni ī capite ei᷒ ⁊c. ⁊ tñ fuit de hūili parentela. ⁊c. Iſtis aūt premiſſis .q. quatuor ꝑambul' ſequitur vna ratio. que in diuina ſcriptura inuenitur expreſſa. Et ē. Qđ qñ aliqđ mrīmonium ꝯhitur puella a viri cognatione nūcupatur. vnde yſ. 4. Mulieres ſeptem apprehendēt virū vnū in die illa dī. panē nrm comedemus ⁊c. Et ſequit tñmodo inuocetur nomē tuum ſup nos. Et qꝛ in iſto ſacro matrimonio. in quo dei filius beate A. fuit deſpōſatus ſpōſus fuit agnus. Idcirco decuit vt in nuptijs iſtis virgo illa dicet Agnes ab agno. q. cognominata a ſuo ſponſo. Et ideo ad iſtius virginis cōmendationem cognomen eſt declarandum conuenienter aſſumitur verbuꝫ iſtō Uenerunt ⁊c. Sed attendendum eſt. ꝙ ad nuptiarum bene eſſe duo requirunt pricipaliter. ſ. Primo ꝙ perſona ſpōſe ſit precioſis iocalib᷒ ornata. Secūdo ꝙ perſona ſponſi ſit dignis natalibus illuſtrata. Et qꝛ in preſenti matrimonio p°pſona ſpōſi fuit illuſtrata nobilib᷒ natalibus. ideo premittitur. Uenerunt. Iſte quippe agnus eſt eterni dei filius de quo dicitur apoc. 5. Dignus eſt agnus qui occiſus eſt accipere poteſtatem virtutem diuinitatem ſapiam honorē fortitudinē gliam ⁊ benedictionē. Scđo qꝛ p pſona ſpōſe .ſ. btē agnetis fuit adornata pcioſis iocalibus. Et iō ſequitur. Et vxor eius ⁊c. pro qua vxore pōt accipi illud apoc. xxj. dī. angelo ad. b. ioānē veni oſtēdam tibi ſpōſam vxorē agni. Ubi ē intelligenduꝫ ꝙ hic facit diām inter ſpōſaꝫ ⁊ vxorē agni alio qn faceret nugationē. cū dicit ſpōſaꝫ vxorē. Qꝛ ſpōſa dī qñ mrīmoniū eſt iniciatū ſꝫ vxor qñ ē ꝯſumatū. Mrīmoniū autē iniciat p aiorum ꝯſenſum. ſꝫ ꝯſumat per corpoꝝ aſſociationē. Nūc autē btiſſima agnes nō ſolū fuit ſpōſa agni p votū virginitatis emiſſuꝫ. ſed et fuit vxor. qꝛ poſt votū virginitatis corpi xp̄i fuit aſſociata. vñ ſicut refert btūs Amb°. iā corpi meo corpus eius ſociatū ē. ⁊ ſanguis eius ornauit genas meas anulo ſuo ſubarrauit me ⁊c. Circa primā partē thematis. Eū dī. Uenerūt nuptie ⁊c. Eſt itelligēdū ꝙ. 7 nuptie l᷒ agni dſcribūt ī ſacā ſcriptura. Et

1ᵉ nup̄ꝫ Prime nuptie. ſunt iſte in quibus ma
ter dn̄i cum ioſeph fuit aſſociata Mat. j.
Cum eēt inquit deſponſata ⁊c̄. Iſte autē
nuptie dicunt̄ agni non ꝙ ex ipſis fuerit
xp̄i gn̄io in ſe facta. ſed q2 quo ad hoies ex
A ipſis fuit genere honeſta xp̄i. vnde Am
bro. ſup Luc. tangit quinqꝫ rōnes quare
iſti agno nuptie celebrate fuerīt. Quarū.

Prima fuit q2 xp̄s ſicut fidelis magiſ
voluit apud infideles ſuā natiuitatē ma-
niſeſtare ꝙ. ſ. natus fuerit p ꝓpagationē
q̄ matris caſtitatē violare ꝙ ſi mater cō
cepiſſet potuiſſet p fornicationeꝫ diffama
ri. ſi non deſponſata peperiſſet. vnde di-
cit. Maluit aliq̄s de ſuo ortu. q̄ de ma-
tris pudore dubitare. nec putauit or⁹ ſui
fidem matris iniurijs aſtruendam ⁊c̄. vi
qꝫ ad apicem ſecunditas. Secunda fu
it. q2 non docuit vt mulieribus infami
bus mater dn̄i foret in exēplū. vnde dicit
ſic. Non docuit virginibus ſiniſtra opio
ne vīnentibus excuſatiōis velamē relin
qui. ꝙ īfamata mater dn̄i videretur ⁊c̄.

Tertia ē. q2 teſtimonium ioſeph ſpōſi
erat ſufficientiſſimū ꝓ virgīs caſtitate cū
ipſe nutriret filium quē ſciebat. ſe non ge
nuiſſe. ꝙ non ſec ſīet. niſi matris caſtitatē
noūiſſet. vnde dicit ſic qm̄ locupletior te
ſtis caſtitatis extitit maritus qui poſſꝫ do
lorem iniurie vendicare obprobriuꝫ. ſi co
gnouiſſet violatum ſacramētū. Quar
ta rō eſt. q2 docuit malis hoībus velamē
excuſationis aſſeri: ne ſe poſſent excuſare.
de xp̄i perſecutione. vnde dicit ſic. Quid
iudeis: quid herodi poſſet aſcribi ſi natū
ex adulterio perſequi videretur. Quin
ta rō eſt. vt diabolus deciperet circa iſtud
myſterium. ſicut primo deceperat qui ptū
innupte virgīs potuiſſet habere ſuſpectū
vnde dicit ꝙ non mediocris cā fuit fallē
di p̄ncipem mundi ⁊c̄. Secunde nup̄ꝫ
2ᵉ nup̄ꝫ ſunt ī quibus natura humana fuit v̄bo
copulata. de quibus ſꝫ ex pōꝫ dn̄i. 66. in
telligitur qd̄ ſcribitur Mat. xxij. Simile
eſt regnum celorum hoī regi qui fecit nu
ptias filio ſuo ⁊c̄. Intelligendum ē tn̄
ꝙ ſacr̄m incarnationis xp̄i. de quo nunc
B agit̄ recte nuptijs ꝯparatur rōne quadru

plici. Quarum. ſ. Prima ē q2 vincu
lum matrimoniale eſt vinculuꝫ vnionis
maximum inter vniones humanas. vnde
excedit vinculum vnionis patris ⁊ mr̄is
cum prole di. ſcriptura gen. 2ᵒ. ob q̄ eīm
dimittet homo patrem ⁊ matrem ⁊c̄. qd̄
deīn replicat ſaluator in euangelio. Ita
vinculum vnionis verbi. cum natura hu
mana ſibi deſponſata eſt ſuppremū inter
vincula cuncta creata ꝙ. b. Ber. inducit
di. ꝙ iſta vnio tenet a rōne inter omnes
vniones citra illā qua vniuntur tres ꝑ
ſone in vna natura diuina ⁊c̄. Secun
da ē. q2 ſicut nuptie fiunt inter p̄cipes p⁹
longam diſſenſionem. vt pax poſſit firm⁹
reformari. vnde vulgo dī ꝙ bella p̄nci
pum. vaticinantur cōnubia. Ita iſta ſa
cra vnio fuit facta ad pacem firmandam
inter deum ⁊ hoies qui fuerāt ad inuicem
diſcordes. ideo dicit ap⁹ ad ephe. ij. ꝙ ip
ſe ē pax noſtra que fecit vtraqꝫ vnum. ſ.
natura vtraqꝫ vnita in eodem ſuppoſito
⁊c̄. Tertia ē. q2 ſicut Nuptie ꝓcurant̄
affectuoſe ⁊ ſollicite puellis nobilibus a
parentibus ⁊ fratribus. quando habent
deſponſari regibus. q2 in hoc honorant̄.
ditantur ⁊ extollunt̄. Ita iſte nuptie fue
runt a ſanctis angelis diligentiſſime ꝓ
curate. ſicut pꝫ Luc. j. loquente angelo
ad dn̄i matrem. Iſti aūt angeli ī hac
deſponſatione ſublimati fuerunt. q2 ſunt
frēs germani animarum rōnabiliuꝫ que
ab eodeꝫ patre ſunt ꝓducte. ⁊ eadem ma
tre ſpūali ad eius imagine facte. Et ideo
quando aīa rōnalis xp̄i fuit verbo vnita
tunc ſoror eorum extitit deſponſata ⁊ non
mirum ſi de hoc gaudebant Luc. ij. facta
ē cum angelo multitudo celeſtis laudan
tium ⁊ di. glīa in altiſſimis ⁊c̄. Quar
ta ē q2 ſicut in nuptijs ꝑparat̄ cibus pro
ſponſa quanto fieri poteſt delectabilis vt
eius animus alliciat̄ ad ſponſi complacē
tiam. ita in iſta b̄ndicta incarnatione ma
xime vt anima xp̄i fuit verbo deſponſata
p vnionem ypoſtaticam fuit fruitione di
uine eſſentie ⁊ glorificata perfecta viſione
ſicut dicit p̄: pheta dauid. Saciabor cū
apparuerit gloria tua. Tertie nuptie 3ᵉ nup̄ꝫ

ſunt in quibus pſona agni fuit maniſeſta
ta de quib⁹ habetur Jo. 2ᵒ. cᵒ. die tertia fa
cte ſunt nuptie in chāna galilee ⁊c̄. Iſte ſe
dn̄r nuptie agni. q2 ibi agnus maniſeſta
uit gliām ſuam. vt hētur ibidem. In qb⁹
nuptijs. ſponſa dr̄ fuiſſe Maria magda
lena. ⁊ ſponſus Jo. euangeliſta. Dicit au
tem. b. Hieronymus ꝙ xp̄s vocauit euꝫ
de nuptijs volentem nubere. Nec iſtd̄
derogat eius virginitati. q2 mater dn̄i de
dit conſenſum in ſponſum. ſine virgini
tatis diminutione in mente dando cōſen
ſum in matrimoniale vinculuꝫ ⁊ nō ma
trimonialem actum. Et ſic de beato Joā
ne credi pōt. imo ceſſit matrimonium iſti
us in virginitatis laudem. q2 virginitas
per ſe ſumpta eſt virtus pura. ſed ſi cōiū
gatur ſacro fit cōſecrata. Intelligēdū
eſt tamen ꝙ in diuina ſcriptura inueniū
tur quattuor v̄ginitates conſecrate. ſicut re
ſupra in ſermo. b. io. euangeliſte ſmone.
Dilectus meus articulo. 5. Quarte
4ᵉ nuᵉ nuptie fuerunt ⁊ ſunt ille in quibus aīa fi
delis xp̄o efficitur coniugata. Iſte autem
nuptie fuerunt per incentiuum amorem
xp̄i ſponſi ⁊ anime ſponſe ſe mut⁹ deſide
rantium. de quibus ad litteram loquitur
ioānes ī apoc. vltᵒ. cᵒ. Spōſus ⁊ ſponſa di
cunt veni. ſ. pro reciproco ⁊ imēnſo deſide
rio copulandi. Intelligenduꝫ eſt tamē
ꝙ iſtud matrimonium in ſacro baptiſmi
primo inchoatur. q2 eſt ſacr̄m fidei. vnde
dicit propheta oſee. ij. Deſponſabo te mi
hi in fide ⁊c̄. Secundo conſumatur in
diuina eucharitia vbi corpa ꝯiugū copu
lantur. ſicut dicit dn̄s in ioanne. vj. Qui
manducat meam carnem in me manet ⁊
ego in eo. Tertio quādoqꝫ repudiatur
propter lapſum peccati mortalis. q2 cau
ſa fornicationis licet repudiare vxorem.
ſicut dicit dominus in euangelio Mat.
xix. Dico autem vobis qd̄ quicunqꝫ di
miſerit vxorem ſuam niſi ob fornicatio
nem ⁊ aliam duxerit mecat̄ quaſi dicat
lꝫ dimittere quando fornicatur. imo non
lꝫ eam tenere. ſm̄ ſententiam ſanctorum
q̄. b. Aug. inducit in li. retractationum.
⁊ q2 etiam peccatum mortale eſt ſpiritua

lis fornicatio cum ſit auerſio a vero ſpon
ſo ⁊ conuerſio ad bona cōmutabilia cum
quibus anima voluntarie iuncta adulte
ratur. ideo in tali actu anima deſponſata
a xp̄o repudiatur leuit. 20. ſi mecatus fue
rit quis cuꝫ vxore alterius ⁊ adulteriū p
petrauerit cum coniuge proximi ſui mor
te moriatur. Quarto reconciliatur. ⁊
hoc per ſacramentum penitentie in quo
anima reuertitur ad verum ſponſum. vn
de talem ſponſam alloquens dominus
Jere. 3ᵒ. caᵒ. dicit. Tu autem fornicata es
cū amatoribus multis veruntamen reuer
tere ad me. Et ego ſuſcipiam te dicit domi
nus. Sed attendendum eſt ꝙ ſolum il
le anime iſtud matrimonium impollutū
ſeruant integrum que permanent in in
nocentia baptiſmali. q2 nunq̄ ibi interue
nit diuortiuꝫ peccati mortalis. ⁊ ideo iſte
ſponſe ſecure ſunt. ⁊ in talibus eſt perfe
ctus celibatus ſolum anime in ſua virgi
nitate perditum. que nunq̄ recuperatur.
ſicut nec baptiſm⁹ iteratur. Et nulla ani
ma virgo eſt. niſi que permanet in gra
tia baptiſmali. ⁊ iſtud donum eſt ab il'o
ſponſo. Et ideo dicit ei ſponſa Jere. 3ᵒ pa
ter meus es tu dux virginitatis mee ⁊c. 5ᵉ nuᵉ

Quinte nuptie agni ſunt ille in quib⁹
mulier intacta efficitur conſecrata p vir
ginitatis votum ipſa maniſeſtata ⁊ tales
ſunt que ſemper concomitantur agnum
virgines enīꝫ ſunt ⁊ ſequuntur quocunqꝫ
ierit. vt habetur apoc. 14. De quibus nu
ptijs accipit eccleſia iſtud dictum apoſto
li. 2. cori. 11ᵒ. Deſpōſaui vos vni viro ⁊c̄.

Ad hec vt mulier aliqua ſit ad iſtas
nuptias ydonea ſumme reqritur. ꝙ ī mē
te ⁊ in corpore ſit caſtiſſima. Et beatiſſima
agnes illa virtute floruit. iccirco vna de
principalibus ſponſis agni fuit ⁊ diuina
ꝓuidentia ſic numerata. Intelligēdū
eſt tamen ꝙ iſta virtus caſtitatis militat
contra paſſionem cōcupiſcentie carnalis
quadrupliciter. Primo militant aliq E
ſic contra paſſiones. vt nec ſuperari poſ
ſunt nec ſuperare. donec manent in conti
nua lucta. ⁊ donec ſponte paſſio diſcedat
⁊ tales perſeuerantes dicuntur. quia nec

caduntur nec vincuntur. Math. 24.° qui per
ſeuerauerit vſqȝ in finem hic ſaluus erit.
Scd̄o. Aliq ſic militāt ꝙ diu pugnant
ꝛ tandē vincūt: ſed cū difficultate ꝛ iſti di
cuntur cōtinētes dicēte apl'o. pᵉ cor. 9° ſic
pugno non quaſi aerē verberās. Sȝ caſti
go corpus meū. ꝛ in Iob. 7°. Milicia ē vi
ta hominis ſuper terram.
Tertio aliqui ſic militant ꝙ faciliter il
las paſſiones vincunt faciliter ꝛ conſeſti
ſurgunt ad modum fortium bellatorum
ꝛ iſti dicuntur temperati: quia perſeueran
tes vincūt eas vt. pȝ. de Ioāne bap. i pue
ritia incipiente: iuxta illud Antra deſerti
teneris ſub ānis ꝛc̄. Et Samuel p°. R. 12°.
dicit Samuel ego ſenui ꝛ calui ita qd̄ con
uerſatus corāȝ vobis ab adoleſcētia mea
vſqȝ ad hāc diem: ecce preſto ſum loquimini
de me corāȝ dn̄o: quaſi dicat ſum ſine ma
cula ꝛc̄. Quarto. Aliq ſic militant: ꝙ
habēt ita domitas illas paſſiones: vt inſur
gere nō p̄ſumāt ꝯ iudiciū rōnis: ſicut pp⁹
infirmus q eſt ſubiugatus a fortitudīe p̄n
cipis: ꝛ tales ſūt īpaſſibiles ad modū āge
lor. De qb⁹ ad heb. 11° ſancti p fidē vicerūt
regna opti ſūt iuſti. adepti ſunt repro miſ
ſiōes obturauerūt ora leonū extinxerūt im
petum ignis effugauerunt aciem gladij
conualuerunt de infirmitate. fortes fa
cti ſunt in bello. Ideo dicūtur habere vir
tutem eroicam que dicitur diuina ꝙ ha
bentes magis dicūr filij dei ꝙ hominum.
ſicut Cyprianus dixit de Ectore: de qua
v̄tute loquitur. b. Dyo. in epiſtola ad Io
annem euangeliſtam qui eam fuerat con
ſecutus. Et ſecundum iſtaȝ virtutem eroy
cam beatiſſima Agnes militauit contra
paſſiones concupiſcentie: vt omnino im
paſſibilis foret dicens diſcede a me pabu
lum mortis: ꝛ ideo decuit. vt chriſto fie
ret deſponſata in gratia excellenti: vnde
dicebat. Ipſi ſum deſponſata cui angeli
ſeruiunt ꝛc̄. Sed attendendum eſt ꝙ
quatuor modis homines male ſe habent
circa iſtas paſſiones. Alij enim diu reſi
ſtunt: ſed finaliter nō permanēt. Luc. viij.
capi. hi ſunt qui audiunt: deinde venit dia
bolus ꝛ tollit verbū de corde eorum ne cre
dētes ſalui fiāt: ꝛ iſti dicunt̄ in p̄ſeuerātes
quia finaliter non perſeuerant. Alij ce
to vincuntur vehementia paſſionis non 5
tamen ſine reſiſtentia ꝛ iſti dicuntur incō
tinentes Gala. v. caro concupiſcit aduer
ſus ſpiritum ꝛ ſpiritus aduerſus carnem
Aliqui autē vt inſurgit paſſio ſequun
tur eam ſine vlla reſiſtentia ꝛ iſti dicūtur
intemperati ex malo habitu. Gal. quinto
Qui talia agūt regnū dei nō cōſequent̄ ꝛc̄.
Aliqui autem paſſiones non expectant:
ſed ipſas inſequuntur ꝛ deſiderant: ſicut ſa
piens dicit de ſpeculatione expellente virgi
nem ꝛ ſuſpirāte Gen̄. de ſodomis quan
do. 14. vimoȝ faciebant Loth vehemen
tiſſime tam prope erant vt infringerent fo
res ꝛ tales vocantur beſtiales. ꝛ tale vitiū
dicitur beſtialitas: contrariū. ſ. virtuti he
roice: quia ſicut iſta virtus excedit bonitatē
humanam ꝛ imitatur diuinaȝ. ita iſtud vi
cium tranſcendit vicium hominum ꝛ eti
am vltra malitiam beſtiarum: pro quo vi
cio poteſt accipi illud eccli. xj. i corde meo
dixi de filijs hominuȝ: vt probaret eos de
us eſſe ſimiles beſtijs ſicut dicitur in libro
Machа. 2°. cap°. 4°. de Menelao: qui ha
bebat animum fere belluе ꝛ crudelis tyrā
ni ꝛc̄. Sexte nuptie agni ſunt ille in q 6ᵉ nu.
bus ſancta mater eccleſia fuit chriſto vni
ta de qua vnione loquitur Apoſto. heb⁵.
gnito di. dum loqueret̄ de ſacramento ma
trimonij in terreſtri paradiſo inſtituto.
Sacramentum autem hoc magnum eſt.
Ego autem dico in xp̄o ꝛ in eccleſia: quia
ſ. iſta matrimonialis coniunctio que fuit
in paradiſo inſtituta. de qua loquit̄ Apo
ſtolus fuit ſignum vnionis xp̄i cum eccl'ia
Intelligēdum eſt tamen ꝙ cōnubium
ſtatus innocentie fuit ſignum coniunctio
nis xp̄i cū eccl'ia cōiuncti. ratione quarū.
Prima eſt. Quia ſicut in ſtatu inno
centie nō fuit bigamia: vnde p̄m⁹ bigam⁹
fuit lamech maledictus. Ita ꝛ xp̄us nūꝙ B
contrahat niſi cum eccl'ia. Et in ſignuȝ hu
ius nō admittunt̄ bigami ad ordines ſacros
ꝛ eccleſiaſticos. Secūda ē quia ſicut i illo
ſtatu erat matrimonium indiſſolubile pro
eo ꝙ verum matrimonium diſſolui non

pōt niſi p mortē alteri⁹ cōiugū ꝛ tūc nul
lus mortuus fuiſſet ꝛ ita mr̄imoniū xp̄i ꝛ
eccl'ie ē oīo īdiſſolubile. Ter̄ rō ē quia ſicut ibi
ꝯcepiſſēt mr̄es ſine ſue v̄ginitat̄ corruptio
ne. Ita nūc eccl'ia de xp̄o ꝯcipit filios ſpi
ritual̄ ſine ſue īegritat̄ remiſſiōe: ꝙ aūt
ſine corruptione cōcepiſſent declarat Au
gu. de ci. dei ꝛc̄. Quarta ratio eſt q: ſicut
ibi ſine dolore ꝛ violentia peperiſſent pro
eo ꝙ dolor eſt pena peccati in ptu. gn̄. 3°.
In dolore paries filios tuos. Ita nunc ec
cl'ia de xp̄o ſpiritualr̄ filios parit delectabi
liter q: per caritatē ꝛc̄. Quinta ratio ē
q: ſicut in ſtatu innocentie ſemper maſcu
li fuiſſent ꝛ femine pares pro eo ꝙ oēs cō
traxiſſent ſine bygamia: vt dicit Aug. vbi
ſupra. Ita in generatione xp̄i ꝛ eccl'ie non
ſunt diſpares maſculi ꝛ femine in merito:
ꝛ ſexu ſicut nec in merito q: dicit Apoſto.
ad Galatas tertio neqȝ maſculus nec fe
mina omnes enim vos vnum eſtis in xp̄o
Ieſu ꝛc̄. Sexta q: ſicut ibi ſi fuiſſent ni
ſi predeſtinati: quia ibi nullus fuiſſet dāna
7ᵉ nuᵉ t⁹. Ita null⁹ h gn̄rat̄ niſi do accept⁹ fuerit
Septime nuptie agni ſunt ille in qui
b⁹ celeſt̄ p̄ſia i fine mūdi erit ipi agnocter
nalit̄ ordiata de qb⁹ loqt̄ ſaluator. mat.
xxij. Simile ē regnū ce. hōi q fecit nup. fi.
ſuo. ꝛc̄. Iſte quippe nuptie filij regis eter
ni ſunt facte q: total' celeſt̄ ecclia ſuo tāꝙ
ſuo ſpōſo ē eternalr̄ cōiugata. Intel'm
tn̄ eſt: ꝙ iſta final̄ vnio totius celeſt̄ eccl'ie
cū agno appellātur nuptie xp̄i q̄ri rōe.
Pr°. q: i nuptijs p̄cioſa cibaria p̄parātur
ita h fercula p̄cioſiſſima apponūt̄. ſ. diui
na ſuppoſita. q: ſm̄ b. Aug. res qb⁹ ſācti
fruūt̄. ſunt ille q̄ beatos nos faciūt: ſic pa
ter ꝛ filius ꝛ ſpūs ſan. nec erit ibi alius
cib⁹ quo fruāt̄: niſi diuina eſſentia ꝛc̄.
Secundo quia ſicut in nuptiis cōmen
ſales appoſitis cibariis corporaliter reficiū
tur. Ita hic iſtis precioſis dapibus ſatu
rabunt̄ cū. n. infinita ſit fames intē⁹ cāti ꝛ
voluntat̄ vt nō poſſint per aliqd̄ bonum
creatū ſaturari: tn̄ iſti p bonū infinitū ſa
turantur: vt di. p̄pha in pōs. Satiabor
cū ꝛc̄. Tertio. q: ſicut in nuptiis inebri
ant̄: vt ſuppōebat Architriclinus i Io.
2°. Dis h̄ȝ bonū vinū ponit: ꝛ cū inebriati
fuerint tūc id qd̄ deterius ē. Ita illic ſcīl.
ita erūt diuiti abſorti voluptate incōpara
bili: vt q̄ſi ebrij pōꝝ ñ recordēt̄ niſi aſcē
dēt ſup cor. p̄ſ. Inebriabūt̄ abubertate do
m⁹ tue ꝛ torrēte voluptat̄ tue potabis eos
4°. q: ſicut filij p̄ſn̄te ſpōſo nulateni⁹ in
aliq̄ moleſtiāt̄ ſicut di in apoc. xxj. Et abſter
get de⁹ oēȝ lacrimā ab oclis eoꝝ ꝛ mors
vltra ñ erit neqȝ luct⁹ nȝ clamor nȝ dolor
erit vltra q̄ p̄a abiert. ꝛ dixit q ſedebat in
trono. Ecce noua facio oia. Ita ſcīl in iſto
cōuiuio nuptiali pp p̄ſn̄tiā ſpōſi oimode
carebūt in edia. Id̄ dicebat. ſ. angelus b.
Ioāni apoc. 19. Beati q ad cenā nuptiꝝ
vocati ſunt agni bn̄dicti. Quarum nu
ptiaꝝ nos participes faciat: ꝛc̄. Amen.

In feſto ſanctoꝝ Anaſtaſij: ꝛ vincētij.

Hec ē victoria que vicit mūdum
fides nr̄a. p°. Io. 5°. c°. Quia
btūs Vincētius. ſm̄ exigentiaȝ
ſui nois martyrij palmam p̄ce
teris victorie agreſſus ē. Id̄ ad laudem
ipſius cōuenienter aſſumitur iſtud verbum.
Hec ē victoria ꝛc̄. In quo btūs Ioā
nes euāgeliſta. Primo introducit hu
ius cauſam vel formam exēplarē. Cum
premittitur. Hec eſt victoria. Secun
do huius victorie efficaciam virtualem.
Cum ſubdit. Que vicit Tertio. Hu
ius victorie cauſam primordialem. Cum
adiūgit. Fides noſtra. Pr°. hi⁹ victo
rie cauſam exaltantem. q: iſtam victori
am non habuit. b. Vincentius a ſe ſed a
deo qui dat cū vult ꝛ quando placet di
gnis victoriā. pȝ p°. Macha. x. c°. De io
nata qui fuit multū honoratus a rege ale
xandro. q: propter eum deuicerat regem
Demetrium. ideo di vbi ſupra. Et ma
gnificauit eum rex ꝛ ſcripſit eū inter ami
cos primos: ꝛ poſuit eum ducē ꝛ prin
cipem. p̄ncipatus ꝛ reuerſus eſt Ionatas
in Hieruſalem cū pace ꝛ leticia. Se
cundo hui⁹ victorie efficaciam virtualē.
Hanc efficaciā deſcribit b. Paulus ad
hebr. 11°. c°. d. ſancti p fidem vicerunt re
gna operati ſunt iuſtitiam adepti ſunt: ꝛ
cetera. obturauerūt ora leonuȝ extinxerunt

caduntꝫ nec vincuntur. Math. 24°. qui per
ſeuerauerit vſqꝫ in finem hic ſaluus erit.
Scďo. Aliq̄ ſic militāt ꝙ̄ diu pugnant
ꝛ tandē vincūt: ſed cū difficultate ꝛ iſti di
cuntur cōtinētes dicēte apl̄o. pᵉ cor. 9° ſic
pugno non quaſi aerē verberās. Sꝫ caſti-
go corpus meū. ꝛ in Job. 7°. Milit[a] ē vi
ta hominis ſuper terram.
Tertio aliqui ſic militant ꝙ faciliter il
las paſſiones vincunt faciliter ꝛ conſeſti
ſurgunt ad modum fortium bellatorum
ꝛ iſti dicuntur temperati: quia perſeueran
tes vincūt eas vt. pꝫ. de Joāne bap. i pue
ritia incipiente: iuxta illud Antra deſerti
teneris ſub ānis ꝛc̄. Et Samuel p°. R. 12°.
dicit Samuel ego ſenui ꝛ calui ita qꝺ con
uerſatus corā vobis ab adoleſcētia mea
vſqꝫ ad hāc diem: ecce preſto ſum loquimini
de me corā dn̄o: quaſi dicat ſum ſine ma
cula ꝛc̄. Quarto. Aliq̄ ſic militant: ꝙ
habēt ita do[m]itas illas paſſiones: vt inſur-
gere nō p̄ſumāt ꝯ iudiciū rōnis: ſicut pp[us]
infirmus q̄ eſt ſubiugatus a fortitudie p[ri]n
cipis: ꝛ tales ſūt īpaſſibiles ad modū āge
loꝝ. De qb[us] ad heb. 11°. ſancti pfidē vicerūt
regna opti ſūt iuſti. adepti ſunt repᵉ miſ
ſiões obturauerūt ora leonū extinxerūt im
petum ignis effugauerunt aciem gladij
conualuerunt de infirmitate. fortes fa-
cti ſunt in bello. Ideo dicūtur habere vir
tutem eroicam que dicitur diuina ꝙ̄ ha-
bentes magis dr̄ filii dei ꝙ̄ hominum.
ſicut Cyprianus dixit de Ectore: de qua
ꝟtute loquitur. b. Dyo. in epiſtola ad Jo
annem euangeliſtam qui eam fuerat con-
ſecutus. Et ſecundum iſtā virtutem eroy
cam beatiſſima Agnes m[i]litauit contra
paſſ[i]ones concupiſcentie: vt omnino im-
paſſibilis foret dicens diſcede a me pabu-
lum mortis: ꝛ ideo decuit. vt chriſto fie-
ret deſponſata in gratia excellenti: vnde
dicebat. Ipſi ſum deſponſata cui angeli
ſeruiunt ꝛc̄. Sed attendendum eſt ꝙ
quatuor modis homines male ſe habent
circa iſtas paſſiones. Alii enim diu reſi-
ſtunt: ſed finaliter nō permanēt. Luc. viij.
capi. hi ſunt qui audiunt: deinde venit dia
bolus ꝛ tollit verbū de corde eorum ne cre

dētes ſalui fiāt: ꝛ iſti dicunt i[n]pſeuerātes
quia finaliter non perſeuerant. Alie ci 5
to vincuntur vehementia paſſionis non
tamen ſine reſiſtentia ꝛ iſti dicuntur incō-
tinentes Gala. v. caro concupiſcit aduer
ſus ſpiritum ꝛ ſpiritus aduerſus carnem
Aliqui autē vt inſurgit paſſio ſequun
tur eam ſine vlla reſiſtentia ꝛ iſti dicūtur
intemperati ex malo habitu. Gal. quinto
Qui talia agūt regnū dei nō cōſequētꝛ ꝛc̄.
Aliqui autem paſſiones non expectant:
ſed ipſas inſequuntur ꝛ deſiderant: ſicut ſa
piens dicit de ſpectatione expellente virgi
nem ꝛ ſuſpirāte Gen. de ſodomis quan-
do .14. vimqꝫ faciebant Loth vehemen-
tiſſime iam prope erant vt infringerent fo-
res ꝛ tales vocantur beſtiales. ꝛ tale vitiū
dicitur beſtialitas: contrariū. ſ. virtuti he-
roice: q[uia] ſicut iſta virtus excedit bonitatē
humanam ꝛ imitatur diuinā. ita iſtud vi
cium tranſcendit vicium hominum ꝛ eti-
am vltra malitiam beſtiarum: pro quo vi
cio poteſt accipi illud eccl̄i. xi. i corde meo
dixi de filijs hominū: vt probaret eos de
us eſſe ſimiles beſtiis ſicut dicitur in libro
Macha. 2°. cap°. 4°. de Menelao: qui ha
bebat animum fere bellue ꝛ crudelis tyrā
ni ꝛc̄. Sexte nuptie agni ſunt ille in q 6ᵉ nu.
bus ſancta mater eccleſia fuit chriſto vni-
ta de qua vnione loquitur Apoſto. heb[.].
q[ui]nto di. dum loqueret̄ de ſacramento ma
trimonij in terreſtri paradiſo inſtituto.
Sacramentum autem hoc magnum eſt.
Ego autem dico in xp̄o ꝛ in eccleſia: quia
ſ. iſta matrimonialis coniunctio que fuit
in paradiſo inſtituta. de qua loquit̄ Apo
ſtolus fuit ſignum vnionis xp̄i cum eccl̄ia
Intelligēdum eſt tamen ꝙ cōnubium
ſtatus innocentie fuit ſignum coniunctio
nis xp̄i cū eccl̄ia cōiuncti. ratione quarū.
Prima eſt. Quia ſicut in ſtatu inno- B
centie nō fuit bigamia: vnde p̄m[us] bigam[us]
fuit lamech maledictus. Ita ꝛ xp̄us nūꝙ̄
contrahat niſi cum eccl̄ia. Et in ſignū hu
ius nō admittūt bigami ad ordines ſacros
ꝛ eccleſiaſticos. Secūda ē q[uia] ſicut i illo
ſtatu erat matrimonium indiſſolubile pro
eo ꝙ verum matrimonium diſſolui non

pōt niſi p mortē alteri[us] cōiugū ꝛ tūc nul-
lus mortuus fuiſſet ꝛ ita mr̄moniū xp̄i ꝛ
eccl̄ie ē oio īdiſſolubile. T[ertia]. rō ē q[uia] ſicꝫ ibi
ꝯcepiſſēt mr̄s ſine ſue virg. nitat̄ corruptio
ne. Ita nūc eccl̄ia de xp̄o ꝯcipit filios ſpi-
ritual̄: ſine ſue itegritat̄ remiſſiōe: ꝙ aūt
ſine corruptione cōcepiſſent declarat Au-
gu. de ci. dei ꝛc̄. Quarta ratio eſt q[uia] ſicꝫ
ibi ſine dolore ꝛ violentia peperiſſent pro
eo ꝙ dolor eſt pena peccati in ptu. gn̄. 3°.
In dolore paries filios tuos. Ita nu[n]c ec
cl̄ia de xp̄o ſpirituali[ter] filios parit delectabi
liter q[uia] per caritatē ꝛc̄. Quinta ratio ē
q[uia] ſicut in ſtatu innocentie ſemper maſcu-
li fuiſſent ꝛ femine pares pro eo ꝙ oēs cō
traxiſſent ſine bygamia: vt dicit Aug. vbi
ſupra. Ita in generatione xp̄i ꝛ eccl̄ie non
ſunt diſpares maſculi ꝛ femine in merito:
ꝛ ſexu ſicut nec in merito q[uia] dicit Apoſto.
ad Galatas tertio neqꝫ maſculus nec fe-
mina omnes enim vos vnum eſtis in xp̄o
Jeſu ꝛc̄. Sexta q[uia] ſicut ibi ſi fuiſſent ni
ſi predeſtinati: quia ibi nullus fuiſſet dāna
t[us]. Ita null[us] ī gn̄rat̄ niſi dō accept[us] fuerit
7ᵉ nuᵉ Septime nuptie agni ſunt ille in qui-
b[us] celeſtꝫ pſia i fine mūdi erit ipi agno eter
nalit̄ ordiata de qb[us] loqt̄ ſaluator. mat.
xxij. Simile ē regnū ce. hōi q ſec̄ nup. fi.
ſuo. ꝛc̄. Iſte q[ui]ppe nuptie filij regis eter
ni ſunt facte q[uia] total̄ celeſtꝫ xer[archi]a imo tāꝙ̄
ꝟo ſpōſo ē eternalr̄ cōiugata. Intel[ligendu]m
tn̄ eſt: ꝙ iſta final̄ vnio totius celeſtꝫ ierer[chie]
cū agno appellātur nuptie xp̄i ꝙ̄tꝫ rōe.
P°. q[uia] i nuptijs p̄cioſa cibaria p̄parātur
ita ī fercula p̄cioſiſſima apponūt̄. ſ. diui-
na ſuppoſita. q[uia] ſm̄ b. Aug. res qb[us] ſſcti
fruūt̄. ſunt ille q̄ beatos nos faciūt: ſic pa
ter ꝛ filius ꝛ ſpūs ſan. nec erit ibi alius
cib[us] quo fruāt̄: niſi diuina eſſentia ꝛc̄.
Secundo quia ſicut in nuptiis cōmen
ſales appoſitis cibarijs corporaliter reficiū
tur. Ita hic iſtis precioſis dapibus ſatu-
rabunt̄ cū. n. infinita ſit fames intꝫ[us] cāti ꝛ
voluntat̄ vt nō poſſint per aliqꝺ bonum
creatū ſaturari: tn̄ iſti p bonū infinitū ſa
turantur: vt di. pp̄ha in pſ°. Satiabor
cū ꝛc̄. Tertio. q[uia] ſicut in nuptiis inebri
ant̄: vt ſuppōebat Archiclinus i Jo.

2°. Ois hō bonū vinū ponit: ꝛ cū inebriati
fuerint tūc id qꝺ deterius ē. Ita illic ſcꝫ.
ita erūt diuite abſorti voluptate icōpara
bili: vt q̄ſi ebrii p̄oꝝ ñ recordēt̄ niſi aſcē
dēt ſup cor. pſ. Inebriabūt̄ abubertate do
m[us] tue ꝛ torrēte voluptat̄ tue potabis eos
4°. q[uia] ſicꝫ filii pſite ſpōſo nullactu[s] in
aliq̄ moleſtāt̄ ſic dr̄ in apoc. xxj. Et abſter
get d[eu]s oēꝫ lacrimā ab ocl̄is eoꝝ ꝛ mors
vltra ñ erit neqꝫ lut[us] nꝫ clamor nꝫ dolor
erit vltra q̄ p[ri]a abiefit. ꝛ dixit q ſedebat in
trono. Ecce noua facio oia. Ita ſci in i°
cōuiuio nuptiali pp pn̄tiā ſpōſi oimoda
carebūt in cdia. Iō dicebat. ſ. angelus b.
Joāni apoc. 19. Beati q ad cenā nuptiꝝ
vocati ſunt agni bn̄dicti. Quarum nu-
ptiaꝝ nos participes faciat: ꝛc̄. Amen.
In feſto ſanctoꝝ Anaſtaſij: ꝛ vincētij.
Ec ē victoria que vicit mūdum
fides nr̄a. p[ri]a. io. 5°. c°. Quia
btūs Vincētius. ſm̄ exigentiā
ſui nois martyrii palmam p̄ce
teris victorie agreſſus ē. Iō ad laudem
ip̄ius cōuenienter aſſumitur iſtud verbum.
Hec ē victoria ꝛc̄. In quo btūs Joā
nes euāgeliſta. Primo introducit hu
ius cauſam vel formam exēplarē. Cum
premittitur. Hec eſt victoria. Secun-
do hu[i]us victorie efficaciam virtualem.
Cum ſubdit. Que vicit Tertio. Hu-
ius victorie cauſam primordialem. Cum
adiūgit. Fides noſtra. P° hi[us] victo
rie cauſam exaltantem. q[uia] iſtam victori-
am non habuit. b. Vincentius a ſe ſed a
deo qui dat cū vult ꝛ quando placet di-
gnis victoriā. pꝫ p°. Macha. x. c°. De io
nata qui fuit multū honoratus a rege ale
xandro. q[uia] propter eum deuicerat regem
Demetrium. ideo dr̄ vbi ſupra. Et ma-
gnificauit eum rex ꝛ ſcripſit eū inter ami-
cos primos: ꝛ poſuit eum ducē ꝛ prin-
cipem. p[ri]ncipatus ꝛ reuerſus eſt Jonatas
in Hieruſalem cū pace ꝛ letitia. Se-
cundo hui[us] victorie efficaciam virtualē.
Hanc efficaciā deſcribit b. Paulus ad
hebre. 11°. c°. d. ſancti p fidem vicerunt re-
gna operati ſunt iuſtitiam adepti ſunt: ꝛ
cetc. obturauerūt ora leonuꝫ extinxerunt

impetum ignis effugauerunt aciem gla-
dij conualuerunt de infirmitate fortes fa
cti ſunt in bello. qꝛ ibidem dicit ſupra im
poſſibile eſt ſine fide placere deo. Ter
tio hui⁹ victorie cauſam primordialem.
Hec eſt iſta via que ducit ad vitā que ē
eciam primordialis ⁊ finalis omnium no-
ſtrorum actuum. Aug. Fides ceteris vir
tutibus lum̄ fidei miniſtrat Matt. 9. c.
Fides tua te ſaluum fecit. ꝛc. ergo hec eſt
victoria que vincit mundum ꝛc. Cir-
ca iſtam victoriam ſunt duo principaliter
inquirenda. Et. Primum eſt. Quo
modo hec victoria fuit in ſacra ſcriptura
mirabilr̄ figurata vel exaltata Scḋm
eſt. Qualiter iſta victoria ē in pñtia mira-
biliter premiata ꝛc. Quātū ad primū
inducuntur plures victorie in veteri te. q
b⁹ beati Vincētij fuit victoria figurata q
bus alie 7 victorie in nouo correſpōdent.
B Quarū. Prima fuit victoria habrae
gen. 14. qñ vicit. ſ. iūni chodolamor regē
elamitarū ⁊ thadal regem gentium. Et
amraphel regem ſenar. Et arioch regem
ponti. Et liberauit loth nepotem ſuum
obtulitq̄ꝫ pro eo melchiſedech rex ſalem.
ſacrificium ꝛc. Iſte habraam qui fuit
pater fidei noſtre. ſm apoſtolum figurat
beatum Vincentium per quē fides xp̄ia-
na fuit ſingulariter in hyſpania generata
Item vicit. Primo. ſ. regem elamita-
rum qui interpretatur rex ſeculi munda-
na contempnēdo. qꝛ a iuuentute cuncta
que habuit pro xp̄o reliquid ꝛc. Secū
do regem thadal ſeu tubal qui interpreta
tur appendens. qꝛ appenſio aculey crude
liſſima ipſum a fidei propoſito non muta
uit. Tertio regem ſenaar. q dicit̄ rex
fetoris. qꝛ propter ſue puritatis caſtimo-
nia fuit leuita. adhuc iuuenis ordinatus.
Quarto regem ponti. qui dicitur rex
inclinationis quā incurrimus per accidi-
am. quia perſeuerantia boni operis adeo
excluſat ab eo deſidiam. vt non tantum
fugeret perſequentes. ſed eos inſequi vi-
deretur. vnde dicebat, ep̄o valerio qd tu
ſub murmure manſuetorum verborum.
ſuperbum alloqueris exclama potius ⁊
increpa iſtum infidelem xp̄icolam vt con
tricta rabies que ꝯ deum ſuū clamat ip-
ſa vocis auctoritate frangatur Contra
iſtos quatuor reges debent clerici dimica
re. Vt. Primum vincat per contem-
ptum mundanorum i effectu. aut ſaltem
in affectu. Si quis eum diligit mundum
non eſt charitas patris in eo. vt ait Io. in
canonica pª. c. ij. qꝛ omne quod ē in mū-
do aut ꝯcupiſcētia carnis ꝛc. Secun-
dum vincunt per patientiam. dum infe-
runtur mala temporalia. qꝛ xp̄s cum ma-
lediceretur non male dicebat. Et cum pa
teretur non comminabatur. vt ait. b pe. in
canonica prima. c. ij. Tertium vincūt
per caſtimoniam non ſolum ab illicitis
actibus. ſed etiam ab illicitis affectibus
⁊ aſpectibus abſtinendo. qꝛ ſicut in trium
phanti eccleſia virgines ſemper agnum
ſecuntur quocunq̄ꝫ ierit ita in eccleſia mi
litante non debent niſi homines caſti eē
de xp̄i ſorte. vnde clerici ſunt hodie prole-
uitis ve. teſtamenti quorum pater carna-
litatis viciū gladio vīdicauit in ſiccimis.
Quartum vincūt per latriam qua eri
gimur circa iſta que ptinent ad cultum
diuinum que eſt potiſſima omnium vir
tutum moralium iſta virtus lꝫ ſit omni-
bus communis tamen clericis eſt magis
propria. qꝛ mediantibus ipſis miniſtrant
illa que pertinent ad cultū diuinū d qua
eſt primū mandatum Mat. xxij. c. Dili-
gens dominum de. i. ex to. de hac virtute
eſt pncipiū legis preceptum. ſ. dominum
deum tuum adorabis ꝛc. tanto enim ipſa
eſt nobilior quantum vicium ſibi oppoſi
tum. ſ. ydolatria eſt peior ꝛcetera.
Secunda victoria fuit Moyſi quan-
do vicit amalech. exo. 17. tenendo virgā 2ª vict
dei in manu ſua per virtutem orationis
ideo dī vbi ſupra quando enim leuabat
manus ad celū vincebat iſrael. ſed quā
do fatigabatur lauare vincebat amalech
Iſte Moyſes figurat beīn Vincen-
tium qꝛ Moyſes interpretatur aſſumpt⁹
de aqua. ⁊ beatus Vincentius fuit trāſla
tus de aquis. i. de tribulationibus hui⁹
ſeculi ad montem dei oreb. iuxta illud pē.

non me demergat tempeſtas aque nec ab
ſorbeat me profundū. neq̄ꝫ vt ſup me pu. oſ.
ſuū Moyſes vicit Amalech q̄ īterpreta
tur gēs bruta Sanctus vō. iſte vicit am:a
lech. i. brutum. i. dacianū qui brutū cru
delitate circa eum inſaniebat ⁊ hoc p vir
tutem orationis. vnde in eculeo eleuat⁹
dixit in ſublimibus ago. vnde quādo ta
cebat querebat cur taceret. dixit qꝛ tempo
re orationis. vir xp̄ianus cum deo loqui-
tur. Ad iſtam virtutē exhibatur xp̄s
diſcipulos ſuos tempore temptatiōis dī.
orate ne intretis in temptationem Mat.
xxvj. c. Ad hanc debet vnuſquiſq̄ꝫ tem-
pore temptationis recurrere. qꝛ omnis tē
ptatio inclinat deorſum. oratio autē ele
uat ſurſum. ⁊ contraria contrarijs curan
3ª vict. tur. Tertia victoria fuit ioſue. x. c. quā
do vicit. 5. reges amorreorum quando ſte
terunt ſol ⁊ luna ſpacio diei vnius inuo-
cante dominum. Ioſue ⁊ obediente voci
hominis. ⁊ tunc cepit. 5. reges. ſ. regē hie
ruſalem regem hebrō regem therimoth.
regem lachis. ⁊ eglon de quibus dicitur
vbi ſupra pcuſſitq̄ꝫ ioſue ⁊ interfecit eos
atq̄ꝫ ſuſpendit ſuper. 5. ſtipites fuerūtq̄ꝫ
ſuſpenſi vſq̄ꝫ ad veſperum. Iſte Io-
ſue qui interpretatur ſaluator eſt. b. Vin
centius qui ſaluauit ſeipſum pro xp̄o me-
ritorie moriendo iuxta illud luc. qui per-
diderit animam ſuam propter me ſaluā
faciet eam. Iſte Ioſue habuit de. 5. regi-
bus amorreorum victoriam ⁊ beatus. Vi
centius de. 5. ſenſibus corporis qui in vi
ta amorreorum. i. carnalium hominum in
quibus regnant anime. ſ. dominium poſ-
ſidendo. iſtos reges ſubiecit iſrl̄. i. rationi
que videt deum per carnis mortificatio-
nem. ſm apoſtolum dī. Caſtigo corpus
meum ꝛc. Iſtos enim. 5. reges debemus
redigere in ſeruitutem rationis. qꝛ iſte ſūt
feneſtre per quas intrat. ſ. mors ad animā
4ª vicª noſtram. ſm Iere. ꝛc. Quarta victo-
ria fuit Gedeonis iudic. 7. quando vicit
Madian qui fuit virorum fortiſſim⁹ ap-
pellatus ab angelo. Iudic. 6. Dñs tecū
virorum fortiſſime q hito ſigno roris i-
uellere vicit madian pꝫ ibidem qd ſignū
fuit figura incarnationis filij dei. dicente
propheta pō. 71. mẽ. 6. Deſcendet ſicut
pluuia in vellus ⁊ ſicut ſtillicidia ꝛc. Iſte fu
it. b. Vincentius q ipauidus circa bonā
mortem fuit que ē propria fortitudo. Iſte
premiſſe ſigno rōnis inuellere. qꝛ ſignifi-
cat incarnationē xp̄i in virgine. iuxta illō
p̄s. Deſcendit ſicut pluuia inuellus ꝛcc.
vicit madian qui interpretatur iniquitas
qꝛ beatus Vincentius in virtute incarna
tionis xp̄i de qua habuit fidē pleniſſimā
Iudicem iniquitatis vicit quatruplici
ter. Et. Primo qꝛ eius minis non cedēs
gratis ſe obtulit ⁊ preſentauit. Secun
do qꝛ eius miſtris ſupplicia intulit ⁊ ma-
la multa. Tertio qꝛ ipſum iudicem po
ſtea ingenter vexauit ⁊ mirabilr̄ afflixit.
Quarto qꝛ eius i pietatibus poſt mor
tem preceſſit ⁊ cetera. Quinta victoria 5ª vicª
eſt Iepte iudic. xj. quando vicit filios
amon qui populus inutilis interpretatur
Iſte Iepte qui interpretatur aperiēs fuit
b. Vincentius qui ea que ſunt fidei xp̄ia-
ne aperiendo infidelibus qui circa eū erāt
vicit amon qui interpretatur populus in
utilis ⁊ ſignificat populum paganorum
per eius predicationem ad fidem conuer-
ſorum. qꝛ illi ante conuerſionem erant pe
nitus inutiles ad bene operandum. ſicut
homines mortui. qꝛ dñs infideles mor-
tuos appellauit dī. vni diſcipulorꝫ Ma.
8. dimittite mortuos ſepelire mortuos.
Sexta victoria fuit Sanſonis iudic. 6ª vicª
xv. quando vicit philiſteos cum maxilla
aſini in qua ortus fuit fons aq̄ viue. Iſte
Sanſon fuit. b. Vin. qꝛ ipſe habuit forti-
tudinem ſolis iuſtitie. i. xp̄i interpretatur
enim fortitudo ſolis. qꝛ ſicut xp̄us pro no-
bis mori non timuit. Ita nec iſte. Iſte
eſt Sanſon qui vicit phyliſteos. qui inter-
pretatur cadentes. i. demones. qui ab ar-
che ſuperne curie ceciderūt iuxta illō luc.
x. videbā ſathanas de celo cadentē qui
ſuperauit perſecutionem ab eis inniciatā
per dacianum ad xp̄ianorum ruynā ꝛc.
Septima victoria fuit Dauid. i. R. 16 7ª vicª
c 1. quando interfecit goliā in funda ⁊ ba
culo accipiens quinq̄ꝫ limpidiſſimos la-

pides de torrente. Iſte dauid. qui interpre-
tatus vultu decoꝛus fuit. b. Uin. cuius ani
ma fuit decoꝛata virtutibus ⁊ donis ſpi
ritualibus. Iſte dauid vicit golia q interp̄
tatur tranſmigratio ⁊ ſignificat carnem no
ſtram. que quotidiana coꝛruptione conſu
mitur. Hanc vicit. b. Uin. acceptis. 5. la
pidibus. i. quinqꝫ plagis. quas xp̄us in ſuo
coꝛpoꝛe ptulit. Sicut enim illis caro xp̄i
fuit atrita. Ita ex conſideratione ipſarum
caro noſtra atteratur: ⁊ carnis temptatio
nes ex hoc repꝛimantur iuxta illud p° pe. 4°.
C° xp̄o in carne paſſo. ⁊ vos eadem cogita
tione induimini. Et armatura ſingularis
aduerſus hoſtem. eſt cogitatio paſſionis
xp̄i. quia dum hoſtis recoꝛdatur ſe ſuperatum
fuiſſe illa. adhuc iterum dubitat ſe. ſ. ſupa
ri. Iſtis enim ſeptem victoꝛiis ve. te-
ſtamenti coꝛreſpondent alie ſeptem in no. te
ſtamento per quas victoꝛia. b. Uin. non
tantum fuit exaltata. ſed etiam foꝛmaliter de
£ clarata. Quarum.

pª vitª no. teſ. Pꝛima fuit victoꝛia xp̄i de qua habe
tur apoc. v. c°. vicit leo de tribu iuda. Sic
enim xp̄s in patibulo pro nobis extenſus
in cruce. Sic. b. Uin. fuit in eculeo ſuppli
cio ſuſpenſus totoqꝫ coꝛpoꝛe diſſipatus.
Sic et xp̄us fuit multipliciter i ſua carne
mirabiliter vulneratus iuxta illud euan-
ge. qui vult venire poſt me ⁊c̄. Crucis
enim ⁊ eculei ſupplicia conueniunt i coꝛ-
poris ſuſpenſionem. ⁊ membꝛoꝛum diſten-
ſionem. Secunda victoꝛia fuit. Beate

2ª vic. marie virginis. matris domini de cuius mar
tirio. Luc. in euangelio pꝛophetauit ſi.
di. Tuam ipſius animam ⁊c̄. Sicut enim
mater domini fuit in ſua anima gladio
paſſionis xp̄i tranſfuſa. Sic caro. beati
Uin. fuit uſque ad viſcera pene tracta
pectinibus ferreis ideo dicitur vt reuelent
in multis coꝛdibus ⁊c̄. quia magnitudo fi-
dei huius ſancti. non niſi per ingentia ſup

3ª vic. plicia potuit reuelari. Tertia victoꝛia
fuit. b. Ioannis baptiſte de q̄ legitur ma.
14. Sic. n. Ioannes fuit captus ⁊ vin
culatus. Sic. b. Uin fuit cathenis ⁊ carce
ribus fatigatus. Et ſic ille ad ſui moꝛtem
ex increpatione Herodem incitauit. Ita
iſte ad ſui necem exargutione rigida da
cianum concitauit vt oſtenderet ꝙ non
inuictus ſed ſponte pro chriſto moꝛtem
ſuſcepit. Memoꝛans illud euangelii Mat.
10. Nolite timere. e. q coꝛp⁹ occidunt aiam
autem non poſſunt occidere ⁊c̄. Quar

4ª vi. ta victoꝛia fuit. beati Ioannis euangeli-
ſte. de quo dicitur apoca. p°. cap°. Fui in
inſula que dicitur pathmos ⁊c̄. quia ſicut
iſte fuit in maris inſula exulatus. ſic iſte
in maris vnda pꝛecipitatus. Et ſicut ille
in feruentis olei dolium miſſus. Sic iſte
in craticula ſuper carbones aſſatus. Si-
cut. b. Laurentius qui fuit eius collecta-
neus vt fertur. ſed ⁊ con ſanguineus. ita
vt dicere de illo apoſtolus. ipſe autem
ſaluus erit. Sic tamen quaſi per ignem

5ª vi. ⁊c̄. Quinta victoꝛia fuit beati ſtepha-
ni de qua habetur act. 7. Et dicitur ꝙ te
ſtes depoſuerunt veſtimenta ⁊c̄. Sicut enim
coꝛpus beati ſtephani fuit ſaxis crepitan
tibus conquaſſatum ita coꝛpus. b. Uin.
fuit reſtis penetrantibus ſauciatum. ita
vt dicere poſſet iſtud pꝛopheticum coꝛ-
pus meum dedi percutientibus ⁊c̄. Sex

6ª vi. ta victoꝛia fuit beati pauli de qua habe-
tur. 2ª coꝛin. xi. vbi ait quinquies qua-
dragena. Sicut enim. bea. paulus fuit
pꝛo chꝛiſto multotiens flagellatus ita iſte
fuit pro xp̄o duriſſime verberatus ſm ate
ſtationem Amb°. ⁊ Math. iuxta illud euan
gelii. Tradent. n. vos ⁊c̄. Septia vi. fuit
Michael archã. de q̄ hr apo. 12°. vbi dicit
Factum ē pꝛelium magnū i ce°. Quia ſic b.
Michael vicit antiquū hoſtem ipſum de
celo fugando. Ita bea. Uinc. de ipſo triū
phauit: ipſum dacianū tyrannum de ſolo ec
cleſie militantis effugando p ſuum ſangui-
nem: quia interfectio martyrū paulatim ſa-
than de terra in abyſſum fugauit. donec
tēpoꝛe b. Silueſtri fuit religatus in abyſ-
ſo: ut habetur. 2° de ci. dei. ideo dicit ibi-
dē ipſi vicerūt eum: vt habet in apoc. xii.
bea. Ioannis euāgeliſte. ſ. relegan⁹ ipſum
in abyſſum ⁊c̄. Circa ſecundam ptem
ſermonis eſt intelligendum ꝙ anima bea.
Uincentii ſecūdum illas ſeptenes victoꝛi
as fuit ſeptē beatitudinib⁹ que nunciate

fuerunt ſeptem angelis. vii. eccleſiarum in
apoca. pmo cap°. vii. ſtelle angeli ſūt. vii. ec
cleſiarum ⁊ candelabꝛoꝛum ⁊ ſeptem eccleſie

1 felicitata. Quarum. Pꝛima fuit. Quando
eius aia ſe vidit per primā reſurrectionem
in vita felici ppetuata. ideo conuenienter
fuit figuratus p angelum. Epheſi. eccleſie
cui dicitur in apoc. 2°. cap°. vincenti dabo
edere de ligno vite qd eſt in pꝛoadiſo dei
mei ⁊c. Iſtud lignum vite eſt xp⁹ p cui⁹
eſus perpetuant in vita anime ſanctoꝛum
i paradiſo celeſti ſicut p illud lignū vite p
petuantur coꝛpoꝛa pꝛimoꝛum parentum
in terreſtri paradiſo.

Secunda fuit: quando eius anima vi
dit ſe liberatam a plagis ⁊ periculis eterne
dānationis. Et ideo conuenienter figuratus
fuit p angelum eccleſie ſmirne: cui dictum
fuit a poca. 2°. Qui vicerit non ledetur a
moꝛte ſecunda ⁊ cetera.

Tertia fuit quando eius anima vidit
ꝙ ſibi fuerūt archana celeſtia ⁊ ſecreta re-
uelata p notam incompꝛehenſibilē cōicata: ideo
bene figuratus fuit p angelū eccleſie pgami
Cui dicit apoca. ⁊ vincenti dabo ei manna
abſconditū: ⁊ dabo ei calculū nouū candi-
dum: ⁊ in calculo nomen nouū ſcriptū: ꝙ
nemo ſcit niſi q accipit.

Quarta fuit. Qn̄ eius aia vidit ꝙ ſibi
ptās ⁊ auctoꝛitas regni fuit collata ei. Et
ideo bene figuratur p angelū eccleſie thia
tire. Cui dicit apoc. 2°. Qui vicerit dabo ei
ptātem ſup gētes ⁊ regna: ⁊ reget eos i vir
ga ferrea: ⁊ tanq̄ vas figuli cōfringentur:
ſicut ⁊ ego accepi a patre meo. Et dabo
ei ſtellam matutinam: iſta ſtella eſt iuſticia
per quam bene regulantur.

Quinta fuit. Qn̄ hec beata aia vidit
ſe virtutibus beatificis adoꝛnata. Ideo be
ne figurat per angelū eccleſie ſardis. Cui
dicit apoca. 3°. Qui vicerit veſtiet veſtimen
tis albis: ⁊ nō delebo eū de libꝛo vite ⁊ cō
fitebo: nomē eius coꝛam patre meo ⁊ coꝛā
angelis eius. Iſta veſtimēta alba ſicut ha
bet in eodē libꝛo ſunt virtutes ſanctoꝝ i pa
tria que ſunt due. ſ. ſapientia ad cōtemplan
dum in intellectu intuitiue diuinā eſſentiā
Et caritas in affectu ad beatifice amādum
eam. Sexta fuit. Qn̄ iſta beata anima
vidit ſe in diuino pꝛopoſito cōfirmatam:
vt inde non poſſit excidere vbi eſt feliciter
collocata ſicut ceciderūt angeli mali: vt ha
betur in Ezechiele: ideo bene figuratur p
angelum philadelphie cui dicit apoca. 3°.
Qui vicerit faciā illum columna in templo
dei mei. ⁊ foꝛas non egredietur ⁊c̄. que eſt
beatitudo ſecuritatis. que ſm Aug. de ci.
dei eſt neceſſaria ad omnem miſeriā exclu
dendā. Septia fuit. Qn̄ iſta beata aia
vidit ſe ſuper angelos exaltata cum. n.
oēs ſancti ad oꝛdines beatoꝝ aſſumātur.
Nō videntur martyres ⁊ ſpecialiter tam victo-
rioſi ſicut bea. Uin. in inferioꝛibus oꝛdini
bus remanere. Et oꝛdo thꝛonoꝝ maxime
martyrib⁹ ſolbus eē pmiſſus. Iuxta illō
euāgelicū. Mathei. v°. Beati q pſecutio-
nē patiunt. Thꝛonus. n. maieſtatē regni dñi
gnat. Iuxta illō pſ. De fru. ve. tui. po. ſu
p ſedē meā. Id cōuenienter figurat p ange-
lum laudicie. Cum dicit apoc. 3°. Qui vi-
cerit dabo ei ſedere in thꝛono meo: ſicut et
ego vici ⁊ ſedi in thꝛono patris mei.
Iſte thꝛonus eſt oꝛdo thꝛonoꝛum in qui-
b⁹ deus ſedet: ut ait Bernardus ad eu-
genium. Iſte ſeptem beatitudines ſunt deſi-
gnate per illas ſeptē ſtellas quas tenebat
xp̄us i dextera ſua: Apoca. p°. Et habebat
i dextera ſua ſtellas. vii. ad liberaliter largien
dū eas his q a dextris ei⁹ erūt. Quarū. ſ.

Pꝛima eſt ſacietas que excludit om-
nem egeſtatem que fuit figurata Angelo
epheſi. Ideo dicitur vincenti dabo edere
de ligno vite.

Secunda eſt vita que excludit omnem
moꝛtem: ⁊ hec fuit pꝛomiſſa angelo ſmirne
Cui dicitur. Qui vicerit non ledet a moꝛ
te ſecunda.

Tertia eſt: Sapientia ſine erroꝛe. Hec
pꝛomiſſa fuit angelo pergami. Cui dicit
Uincenti dabo candidum calculum ⁊c̄.

Quarta eſt. Poteſtas ſine infirmitate
que fuit pꝛomiſſa angelo. Thiatire cui di
cit. Qui vicerit dabo ei ptātē ſup gētes.

Quinta eſt. Innocentia ſine labe que
fuit pꝛomiſſa angelo ſardis cui dicitur
Qui vicerit ueſtietur veſtimentis albis.

Sexta eſt perpetuitas ſine defectione
que fuit ꝓmiſſa angelo phyladelphie cui
di. Qui vicerit faciã illũ colũnam. ⁊c.
Septima ẽ. dignitas ſine diminutiõe
que fuit ꝓmiſſa angelo laudicie cui dĩ da
bo ei ſedere in throno meo ⁊c̃. Iſtas ſe
ptem ſtellas dedit xp̃s de dextera ſua btõ
Uincentio. ꝓpter ſeptem victorias quas
hũit de tyrãno. ꝓpter quas reportauit a
xp̃o. 7. ꝓmiſſas felicitates. Quas no
bis concedat xp̃s ieſus dei ⁊ virginis fili
us. Amen.

¶ In feſto conuerſionis beati pauli apoſtoli. Sermo primus.

In lucẽ ſolẽq; conuerſus eſt. ⁊
L ⁊ in aquas plimas redundauit
heſter. 9. c. Q; de cõuerſio
ne preclara. b. pauli per q̃ vñs
eccl̃ia fuit ſingulariter illuſtrata. nũc agi
tur. Jccirco ad eius laudẽ cõuenienter aſ
ſumitur verbum iſtud. In quo quidẽ
verbo iſtius ſacratiſſime cõuerſionis fru
ctus geminus demõſtratur. Et. Pri
mus eſt fructus veritatis cũ in ipſo fue
K rit fides xp̃i ſupnaturaliter reuelata. Et
ideo p̃mittitur. In lucem ⁊c. Sicẽ enim di
es ſuccedit nocti. ſic eius illuminatio ſe
cuta fuit in ſidelitatem iudaicam ⁊ tene
broſam vt ipſe dicere poſſit ro. 13. Nox p̃
ceſſit dies ⁊c. Secundus eſt fructꝰ pie
tatis. Cum ab ipſo fuit fides xp̃i vĩiter p̃
dicata. ideo ſeqtur. In aquas plu. redun.
Sicut enĩ aqua facit germinare terrã ſꝫ
dictum phycum. Sic doctrina. b. pauli
apoſtoli fecit fructificare eccleſiam. Et iõ
bene fuit prefigurata per illum fontem d̃
quo dixit Moy. in geñ. 20. q̃ irrigabat
vniuerſam ſuperficiem terre. Ita doctri
na eius vltra predicationes particulares
aliorum apoſtolorum fuit ad totam vĩtꝫ
eccleſiam dilatata. Quia uº ſub ſolis
ſignaculo ſerenitas iſtius conuerſionis ẽ
introducta. Jccirco ſub ſolis fiª eſt perſo
na. b. pau. apoſtoli multipliciter cõmen
danda. Intelligendum eſt tamen q̃ ſol
in ſuo curſu habet duodecim manſiones
per annum in quarum qualibet moratur
per vnum menſem. Sic curſus. b. Pau.
apoſtoli qui habuit in ſimilitudinem ſo
lis ſm beatum dio. illuſtrando vniuerſa
lem eccleſiam duodecim ſtatus in quibꝰ
colligitur eius vita. Primus fuit ſta pꝰ ſta.
tus ſue gñationis. Fuit aũt de tribu be
niamin generatus. ſicut ip̃emet teſtaẽ ad
Ro. xj. Que tribus hũit quatuor p̃uilia.
Et. Primum fuit. Q̃ð ei fuit ciuitas
hieruſalẽ diſtributa. que ciuitas ẽ figura
ſuperne patrie ſm apoſtolum Gala. 4.
Scõm fuit q; iſta tribus fuit ab ydo
latris ſegregegata. qñ ieroboam abſtulit
x. tribꝰ a domo dauid ⁊ ip̃as ad ydolatri M
as traxit. 3. Re. tunc rubẽ diſceſſit ab eo ⁊c̃.
Tertium fuit. q̃ fuit ꝓgenies xp̃i con
ſũcta. i. tribui iuda. vt pꝫ p Hieronymũ
ſuper Mat. ca. Quartũ ẽ q̃ i iſta tri
bu fuit paſſio ⁊ reſurrectio xp̃i conſuma
ta. ⁊ aſcenſio. q; ciuitas hieruſalem ſibi fu
it. Jdeo q; de iſta tribu fuit. b. paulus cõ
uenit ei iſta benedictio que data fuit be
niamin in geñ. a iacob. d. Beniamin lu
pus rapax mane comedet predam ad ve
ſperam diuidet eñcas. q; ſm Aug. b. pau.
in p̃ncipio ſue vite fuit lupus lacerans ec
cleſiam ⁊ diuiſit eñcas ſpũaliter in fine ſa 2ꝰ ſta.
nans ipſam eccleſiam ⁊c̃. Secundus
ſtatus fuit ſue primordialis eruditionis.
fuit enim ad pedes gamalielis doctus de
lege. vt ipſemet gloriaẽ teſte Hiero ad
paulinum. Iſta fuit p̃ma felix ſcola ga
maliel. de qua ꝓceſſeſt quatuor p̃clari do
ctores eccl̃ie quoꝗ̃. Primus fuit Ni N
chodemus q paſſionẽ xp̃i ſcripſit. ſicut vi
dit. Secundus fuit Abibas filius ga
malielis qui cum apoſtolo paulo de lege
doctus fuit. Tertius fuit btũs ſtepha
nus. lꝫ non habeatur expꝛeſſe. Quartꝰ
fuit beatus paulus. qui ſupra coetaneos
ſuos proficiebat in ſcientia. Iſte fuit ille
gamaliel venerabilis q ſua ſapia apo
ſtolos a iudeis tutauit. vt habetur in act.
Tertius ſtatus fuit quaſi primarius 3ꝰ ſta.
ſue religionis cum tempore ſue iuuentu
tis eſſent tres religiones. ſicut ſunt modo
quatuor in eccleſia videlicet.

¶ Herodianorum.
¶ Saduceorum.
¶ Phariſeorum. vt pꝫ in eccl̃iaſtico. Sꝫ
b. pau. aſſumpſit religionem phariſeoꝝ
que tũc tp̃is fuit p̃ſectiſſima. Iſti pha
riſei vt fertur habebant quatuor ſigna ꝑ
O fectionis Primum fuit q̃ in fide non
errabant. vnde. b. pa. poſt conuerſionem
ſuam in conſilio iudeorũ exclamauit di.
Ego phariſeus ſum in act. Secundꝰ
fuit q; p̃cepta de calogi in frõte ſcripta ge
rebat ⁊c. Tertium erat q̃ ſymbolis pa
lliorum veſtimentorum ponebant. i. acu
leos ad recordationem de lege. Quar
tum. q̃ orationes ꝓlixas faciebant. vnde
b. pa. teſtatur ſe iuiſſe videndum ſm le
gem ⁊ phariſeum ſm emulationem.
Quartus ſtatus fuit ſue intenſe emula
4ꝰ ſta. lationis. quando ſupra modũ ꝑ ſequeba
tur eccl̃iam dei ſi ſpirans minarum ⁊ ce
dis in diſcipulos dñi. vt habetur in act.
Sed fuit conſecutus miãm rõne qua
druplici. ſ. Primo q; ignorans fecit
P ip̃o dicẽte thi. j. ideo dei miſericordiã cõ
ſecutus ſum. q; ignorans feci in incredibi
litate mea ⁊c. Secundo q; zelum dei i
ſe habuit putabat ſic faciẽdo placere deo
vnde alibi dicit de ſeipſo habundantius
emulator extẽs paternarum mearum tra
ditionũ. Tertio q; xp̃s diuitias miſi
cordie ſue oſtendere voluit. vt oſtenderet
quoniã inclinatus ẽ ad parcendum ſuis
ſupplicibus. q parcit ſuis perſequentibus
ipſum. vnde alibi dicit ſe ideo materiã cõ
ſecutum fuiſſe vt in ipſo xp̃us oſtenderet
diuitias gr̃e ſue. Quarto q;. b. ſtephã
nus ſingulariter pro ip̃o orauit quando
eius lapidationi interfuit plus omnibus
ſeuiens. ſm Aug. vnde cum quẽ habuit
pro ꝑſequente poſtea meruit habere con
ſortẽ ⁊c. Quintus fuit. Status ſue cele
5ꝰ ſta. bris conuerſionis. quando acceſſit ad p̃n
cipem ſacerdotum. ⁊ petijt ab eo epiſtolas
in damaſcum. vt dĩ in act. In qua ꝯuer
ſione quatuor miracula cõcurrerũt. Et.
Primum fuit. Subita illuſtratio. q;
circumfulſit eum lux de celo ſubito co
Q pioſa. ⁊ nunc in luce traditur xp̃m appuiſ
ſe. lꝫ non habeatur expꝛeſſe tñ alibi dicit.
Nonne dñm vidi ⁊c. Scõm fuit repẽ
tina cecatio. ſicut enĩ viſus nr̃ obtundiẽ a
claritate ſolis ita p̃claritate iſtius lucis ni
hil videbat act. ij. Tertium fuit diuia
allocutio. qñ xp̃s dixit ei. Saule. Saule
cur me perſequeris ⁊c. ceteri aũt audiebãt
tumultũ vocis non tñ intelligebant ⁊ lꝫ lu
cem viderent non tñ xp̃m vt ibidem hẽẽ
Quartum fuit cordis i mutatio q cum
prius fuerat contumax ſtatĩ obediuit di.
Dñe quid vis me facere ⁊c. Sextꝰ ſta 6ꝰ ſta.
tus ẽ ſue ſpũalis regenerationis quãdo
fuit in damaſco baptizatus. vbi ſtetit tri
bus diebus in orone. non manducãs nec
bibens. donec baptiſmũ ſuſcepit. Ubi
fuerunt alia miracula quatuor. Et. ſ.
Primum fuit de ſua viſione qua vi R
dit q̃ vir quidam noĩe ananias ꝑ impo
ſitionem manuum reddebat ſibi viſũ ⁊c̃.
Secundũ de xp̃i appitione qua appu
it ananie di. vade ⁊c. ⁊ retinuit viſionẽ
q̃ viderat Saul. nec ipſum timentẽ mu
taret. Tertium fuit de viſus reſtitutio
ne. q; confeſtĩ ceciderunt ab oculis eius tan
q̃ ſquame. ⁊ viſum recipit ꝑ v̾bum ana
nie ⁊ ſurgens baptizatus ẽ vt in actibus
dĩ ⁊c. Quartum fuit de ſpũſſancti ef
fuſione. q; miſſus fuit ad eum. ananias.
vt baptizaretur ⁊ ipleretur ſpũ ſancto.
Et ideo continuo igreſſus in ſynagogas
predicabat ieſum. ſicut ceteri apoſtoli. qñ
receperunt donum ſpũſſanci ⁊cetera.
Septimus ſtatus fuit ſue v̾tualis cõ
uerſationis. In quo floruit virtute qua 7ꝰ ſta.
druplici. Et. Pr̃io v̾tute humilitatis
perfecte. lꝫ enim naturaliter eſſet nobilis
genere. vt habetur in act. tamen nõ eru
beſcebat laborare ſuis manibus in humi
litate. i. ſcenofactoria coadiutum. vt habe
tur in actibus. Secundo virtute caſti S
tatis puriſſime fuit eñ virgo. ſicut io. euã
geliſta. qð ipſe inſinuauit loquens de ma
teria v̾ginum circa illam a dño miãm cõ
ſecutum. Et alibi loquens de ſtatu mri
moniali viduali. ⁊ virginali. di. volo ẽ
omnes homines eſſe ſicut meipſum ⁊c̃.
Tertio virtute fidei firmiſſime. Cuiꝰ

ſignū fuit admirabilis ſpālíter qſi mor/
tuum ſuſcitauit ⁊ magū excecauit ⁊ ſer/
pentē fugauit in actibus. Quarto vir
tute charitatis intenſe ꝙ pʒ in ſuis ep̄lis
tam ignitis. vt dicit quis me ſeperabit a
charitate xp̄i ⁊c̄. Octauus ſtatus eſt.
8ꝰ ſta. Sue penalis perſecutionis in qua vt ipſe
teſtatur ſingulariter fuit afflictus in pe/
na quadruplici. Et. Primo fuit quī/
quies flagellatus. xl. plagis vna. ſ. minꝰ.
Secundo fuit agentibus ter virgis ce
A ſus. Tertio fuit ſemel lapidatus.
Quarto fuit ter naufragium perpe/
ſus. ꝑpter nomen xp̄i. vt refert cori. Itē
pꝰ hec multipliciter victus ꝓ xp̄o. vn̄ cū
agabus ꝓpheta zonam eius accipiens ſe
ipſum ligaſſet. dixit viruʒ cuius zona hec
eſt. ſic alligabunt in hieruſalem. Et dixit
ego non ſolū alligari. ſed ⁊ mori paratus
ſum pro nomine dn̄i noſtri ieſu. ⁊ nō po/
tuit a fratribus rogantibus retineri. vt ibi
dem in act. Nonus ſtatus fuit ſue ſin
9ꝰ ſta. gularis promotiōis. In quo claruit qua
druplici dignitate. Et. Primo digni
tate ap̄ſatus. vnde ait. qui operatus ē pe/
tro in apoſtolatu operatus ē ⁊ mihi īter
gentes ⁊c̄. Secundo dignitate docto/
ratus. vnde ſeipſum doctorem gentium i
B fide. appellat in cuius teſtimoniuʒ petrus
allegat paulum inducens in teſtimoniuʒ
ſapientia que data eſt ei in canonica ſua
⁊c̄. Tertio dignitate euangeliſte alle/
gat enim euangelium ſuū euāgeliū luce
ꝙ creditur eireuelatuʒ fuiſſe di. non ego
ab homine accepi illud: neqʒ didici. ſicut
ceteri. ſed per reuelationem ieſu xp̄i ⁊c̄.
Quarto dignitate prophete. qꝛ non ſo
lum de preteritis. ſed de futuris inſtruxit
eccleſiam prenuncians tempora ante xp̄i
⁊ malitiam iſtius temporis futuri di.
venient illuſores ⁊cetera. Decimus
10ꝰ ſta. fuit ſtatus ſue intellectualis contempla
tionis. In quo fuerunt ei quatuor ꝑuile/
gia collata. Quorum. ſ. Primuʒ fuit
ꝙ ipſe raptus fuit vſqʒ ad tertium celuʒ
ꝙ eſt empyreum in quo ſancta trinitas
habitat eſſentialiter. Secundum eſt
ꝙ quando raptus fuit in paradiſum au/
diuit archana verba. que non lʒ homini
loqui vt ipſe teſtatur ad cori. Tertiū C
eſt ꝙ ipſe vidit ibi diuinam eſſentiam. ſi/
cut ſancti ipſam cernūt in patria. ſicut di
cit. b. Aug. facie ad faciem. Quartuʒ
eſt ꝙ ipſe vidit totam diſpoſitionem cele
ſtis curie. ⁊ ſicut ipſaʒ vidit. ita beato dio
nyſio eam reuelauit. ⁊ ſm̄ hoc librum de
celeſti ierarchia ſcripſit vt habetur ibi: iō
de ſe ait. Ne magnitudo reuelationū ⁊c̄.
⁊ tunc de diuina gratia certificatus fuit.
Undecimus eius ſtatus fuit. Sue feli 11ꝰ ſta.
cis conſumationis. In quo occurrunt cō
ſideranda quatuor ſollēnia. Quorum.
Primum fuit. De ipſius ſeparatiōis
a petro quando diuiſi fuerunt ab inuiceʒ
di. b. petro. Pax tibi fundamentuʒ eccle
ſia x. ⁊ paſtor ouium ⁊ agnorum xp̄i. Et D
beato petro reſpondente. vade in pace pre
dicator ⁊ mediator ſalutis iuſtorum. vt re
fert dio. ad thi. qui ibi fuit preſens ⁊c̄.
Secundum fuit de ipſius decollatiōe
qꝛ cum decollatus fuiſſet vidit xp̄m ⁊ cla
ra voce confeſſus eſt ⁊c̄. Tertium fuit
De ipſius apparitione. qꝛ poſt mortem vi/
dit ipſos beatus dio. ſimul intrantes ro/
mam cum in genti glīa. vt ait in eadem
epiſtola. Quartum fuit. De eius capi
tis reparatione. qꝛ vt ibi refert. cum fuiſ/
ſet perditum inter alia capita. ꝑpter mul
titudinem interfectorum quidam paſtor
videbat ſingulis noctibus ibi lucem de/
ſcendere ⁊ nunciauit romano patriarche
qui perpendit illud fuiſſe ſancti pauli ca
put ⁊ timens ipm̄ col o apponi: fecit ip/
ſum poni ad pedes qđ miraculoſe ſtatim
fuit coniunctum cum collo. Duodeci
mus ſtatus fuit. Sue finalis glīficatiōis
quando creditur ad ordinem ſeraphycuʒ
ſublimatus qui eſt ordo angeloruʒ ſupre
mus qđ via deducitur quadruplici. Et.
Primo qꝛ ſm̄ doctrinaʒ. b. Anſelmi
de quolʒ ordine aliqui ceciderunt. Se/
E cundo qꝛ ſm̄. b. Grego. ruina angeloruʒ
fuit reparanda per homines aſſumendos
ad loca vnde angeli corruerunt ⁊cetera.
Tertio qꝛ ſm̄ doctrinam Criſoſtomi
ď laudibus pauli: pauciſſimi inueniri po

terunt. qui tanta felicitate fuerint digni
⁊c̄. Quarto qꝛ viuens in hoc mundo
duxit vitam ſeraphycam. propter maxi/
mum eius incendium charitatis Sera/
phim enim ardentes vel incendentes di/
cuntur ſm̄. b. dio. de angelica ierarchia.
⁊ ideo cum ipſis meruit in celeſtibus ſa/
ciari. Ideo pro iſtis omnibus. 12. ſtati/
bus illud inducitur euangelicum. Erūt
ſigna in ſole luna ⁊ ſtellis Luc. 21. c. Qꝛ ſi
cut ſunt 12. ſigna in ſole ſenſibili in quibꝰ
perficit curſum ſuum: ſic beato paulo.
fuerunt duodecim ſtatus in quibus oſten
ditur vita eius glīoſa. Ad q̄ ⁊c̄.

De eodem ſermo ſecundus.

Audiuit archana verba. que nō
lʒ homini loqui ⁊c̄. 2. cori. 12.
c. Quia reuelata facie gl̄iaʒ
domini ſpeculando doctor gen
tium fuerat in eandem imaginem trāſfor
matus a claritate in claritatem a diuino
ſpū. vt. ij. cori. 3. c. Idcirco ipſe beatus
paulus apoſtolus. Cui in ſuo raptu he/
ſtatico reuelata ſunt ſecreta celeſtia. vt pʒ
per. b. dio. de angelica ierarchia. viſionis
illius ineffabilis. que fuit ſibi incōparabi
liter reſerata celſitudinem in verbo ꝓpo/
ſito introducit di. Audiuit ⁊c. Et ſm̄ ß
Hec celica ſurſum actio dupliciter de/
ſcribitur in his verbis. ſ. Primo vt i
ternum oraculum qđ habet amenitatem
anagoyce quietantis. Secundo vt ſu
pernum miraculum qđ habet ſublimita
tem anagoyce tranſcendentis. Inter.
num oraculum quietans anagoyce. decla
rat archanorum verborum auditus ame
nus. ⁊ delectabilis cum premittitur. Au/
diuit ⁊c. Supernum miraculum tran
ſcendentis anagoyce demōſtrat hūanoꝝ
eloquiorum vetatio. qꝛ res ineffabilis cū
ſequitur. Que non licet homin loqui. Et
vt horum ſufficientia declaretur. illud in
ternum oraculum allicit motum concupi
ſcentie ex ſui amenitate ad appetendum
iſtorum archanorum felicitatem. Sʒ iſtō
ſupernum miraculum erigit motum ira
ſcibilis ex ſui arduitate ad admirandum
eloquiorum imparitatem. Sed ď hoc
interno oraculo qđ habet ſuauitatem ana
goyce quietantis. De ipſo habetur nume
ri. xxiiij. in figura vbi dixit auditor ſmo/
num dei qui viſionem omnipotentis in/
tuitus eſt. De hoc etiā ſuperno miraculo
ꝙ habet ſublimitateʒ anagoyce tranſcen
dentis habetur. 16. vetati ſunt a ſpiritu ſā
cto loqui verbum dei. Circa internum
oraculum eſt intelligendum ꝙ anima bea
ti pauli fuit in hac viſione ierartichya ora
culo quadruplici quietata.
Primo oraculo tearthichi ſtuporis ſu
permundialiter preſidentis.
Secundo oraculo ſeraphyci ardoris.
affectualiter inflammantis.
Tertio oraculo angelici decoris ſuper
naturaliter micantis ⁊c̄.
Quarto oraculo cherubici ſplendoris
viſibiliter illuſtrantis
Et vt horum ſufficientia declaretur
iſtis quatuor oraculis correſpondent tres
actus ierartichi. ſm̄ rem qui ſunt quatu/
or ſm̄ rationem. Quia. Oraculo thearti
ci ſtuporis reſpondet actus ierartichus
qui eſt perficere. Oraculo ſeraphyci ar/
doris reſpondet actus ſeraphycus qui
eſt inflammare. Oraculo cherubici ſplen/
doris. reſpondet actus cherubicus qui eſt
illuminare. Sed oraculo angelici decoris
reſpondet actus ierartichus qui eſt purga
re. De oraculo theartici ſtuporis hēt F
apoc. 6. audiui primum angelum dicen/
tem veni ⁊ vide. De oraculo ſeraphy
ci ardoris dicitur ibidem. Audiui ſecun/
dum angelum dicentem veni ⁊ vide ⁊c̄.
De oraculo cherubici ſplendoris ha/
betur ibidem. Audiui tertium angelum
di. veni ⁊ vide ⁊c. De oraculo angelici
decoris ibidē. Audiui quartum angeluʒ
dicentem veni ⁊ vide.
Sed iſte auctoritates quantuʒ ad vo/
cem. qꝛ ſunt penitus vniformes idcirco. E
intelligendum ſicut habetur apoc. 4. Al
terum animalium habebat facieʒ leonis.
⁊ ideo deſignabat ſtuporem theartichuʒ.
Alterum faciem humanaʒ. ideo deſigna

bat amorem ſeraphicum. Alterum faciē
bouinam. ideo deſignabat ſplendorē che
rubicum. Alterum faciem aquilam. ideo
deſignabat volatum angelicum. Cir/
ca ſupnum miraculum quod hȝ ſublimi/
tatem analogicam tranſcendentē. Eſt in/
telligendum ꝙ anima illa fuit miraculo
quadruplici analogice ſublimata. P°
miraculo memoratiui tenoris indelebili/
ter archana ineffabilia retinentis. Se/
cundo miraculo intellectiuis fulgoris ar
chana talia inobfuſcabiliter intuentis.
Tertio miraculo volatiui amoris ar
chana illa ineffabiliter apetenti. Quar
to miraculo ſenſitiui nitoris ad ſecreta in
ſcrutabilia ineffabiliter diſponentis ⁊c.
Et vt horum ſufficientia declaretur.
iſtis quatuor miraculis correſpondēt qua
tuor dotes anime ꝯnūerate inter illas de
lectationes in patria. Quia. Miracu/
D lo memoratiui tenoris reſpondet. ſ. tentio
firma ⁊c. Miraculo intellectiui fulgo
ris reſpondet. Viſio clara. Miraculo
affectiui amoris. reſpondet dos pure frui
tionis. Miraculo ſenſitiui nitoris re/
ſpondet dos delectationis. Et eſt i iſtis
ordinata connexio. Quia. Miraculū
memoratiui tenoris. deſeruit ſtupori the/
ortico. Miraculum intellectiui fulgo
ris. deſeruit ſplendori cherubico ⁊cetera.
Miraculum affectiui amoris. deſer/
uit ardori ſeraphico ⁊c. Miraculum
ſenſitiui nitoris. deſeruit decori angelico.
⁊c. Et ideo. Dos anime que eſt tentio
firma alludit actui ierarticho qui eſt per
fidem. Dos anime que eſt viſio clara allu
dit actui cherubico, qui eſt illuiare. Dos
anime que eſt fruitio in pīa alludit actui
ſeraphico qui iflamare. Dos anime que
eſt delectatio alludit actui angelico qui ē
purgare. De iſtis quatuor miraculis
accipitur illud. p̄s. 18. Non ſunt loq̄l/
le: neqȝ ſermones. q. non au. vo. eorū. In
omnem terram exi. ſo. eo. ⁊c. In ſole po/
ſuit tabernaculum ſuum ⁊c. Nō ſunt
loquelle. neqȝ ſermones ⁊c. Ecce miracu
lum memoratiui tenōris. ad modum au/
ris omnia retinentis ⁊c. In omnem ter/
ram exi. ſo. eorum ⁊c. Ecce miraculum in
telectiui fulgoris per actum diſcendi intel
lectualia verba reſonantis. In ſole. po. ta
ber. ſuum. Ecce miraculum ſenſitiui nito
ris ſupremuȝ ſenſibile in reuerberāſ oculis
intuentis. Et ipſe tanq̄ ſponſus procē. d
ta. ſuo. Ecce miraculum affectiui amoris
in diſſolubiliter diligentis. ꝓpter q̄ di/
lectionem. b. paulus audiuit illa archa/
na verba q̄ nō hoi lȝ loqui. Nō ēt vo/
bis ꝯcedat ieſus xp̄s dei ⁊ v̄ginis filiꝰ. Amē

¶ De eodem ſermo ſecundus.

Onuerſus eſt furor tuus ⁊ con
ſolatus eſt me yſ. 12. c°. Nota
ꝙ in quatuor actibus recipit
mater de filijs conſolationem. Et.
¶ Primo qn̄ ſunt producti extra ven/
tris hoſtia.
¶ Secundo quando ſunt promoti ad di
gnitatum officia.
¶ Tertio quando ſunt reperti poſt lon/
ga moram ⁊ ſpacia.
¶ Quarto quādo ſunt reducti ad bonuȝ
ſtudium de malitia.
¶ Propter primuȝ dr̄ a io. 16. c°. Muli
er cum parit triſtitiam habet. attamen cū
peperit non meminit p̄ſſe. propter gaudi/
um ⁊c. Et propter cuȝ anna peperit Sa
muel exultauit inquit cor meum in dn̄o
j. Re. 18. c°. Propter ſm̄ legitur de ber
ſabee recepiſſe magnum gaudium. quan/
do vidit filium Salamonem regeȝ. vt dr̄
3. Re. p°. Propter tertium non ſaciat
oculus matris viſu in filio ſuo in dilatio
ne vnius diei facta ad filium videndum
mile anni ſunt. ideo mater tobie dixit heu
m i filij mi: vt quid te miſimus peregrina/
ri. Et ioſeph ⁊ maria que dolentes quere
bant puerum ieſum quo inuento puto ꝙ
gaudiū fuit imenſū. Propter quartū
filius ſapiens letificat patrem ⁊ matrem.
Multum delectantur matres. quando
audiunt filium benedici ventrem ⁊ vbe
ra. propter bonitatem natorum. vn̄ Luc.
c°. dictum fuit xp̄s beatus venter q te por.
⁊c. Ad propoſitum. h ideo dixit: quia

mater nr̄a ſpiritualis eccleſia que lactat fi
lios quos genuit p euangeliū xp̄i vbere d
celo pleno delectatur ⁊ gaudet. quādo eiꝰ
A filij regenerant̄ p baptizationē. Promo
uēt̄ur p canonizationē. Reperiūt̄ poſt elō
gationē. Conuertunt̄ poſt prauā actioneȝ.
Propter primuȝ dicit ꝓpheta in p̄s.
Offerunt̄ tibi. ſ. eccleſie dona. ſ. exultatio/
nis ⁊ gaudij. qr̄ nati ſunt tibi filij. ſ. p rege
nerationem. Propter 2m dicit mater
eccleſia. luc. 10. Gaudete. qr̄ noia vr̄a. i. fi/
liorū veſtrorū ſcripta ſunt in celis.
Propter. 3m dicit. mater eccleſia Luc.
5°. letatus ⁊ cōuocās vicinas. Congrata
lamini mihi quia inueni dragmā quā p/
diderā. Propter. 4m dicit mater eccle
ſia filio conuerſo a prauis opibus que mī
aū hec extiterat tribulata ꝓpheta in p̄s.
K Conuertiſti planctū in gaudiū mihi ⁊c.
Et Aug. in hoies ſuper euāgelio illuȝ luc:
vij. Ibat ieſus in ciuitatē ⁊c. Gaudet mī
vidua de iuuene reſuſcitato ⁊ d hoībꝰ quo
tidie ſuſcitatī gaudet mī eccleſia. Ille qui
dē mortuus erat corpore Iſti aūt mēte ⁊c.
In quibus quidem verbis duo breui
ter notant̄. Et p°. myſteriū qd̄ agit̄ ho
dierna die. ſ. cōuerſionis ibi in p n°. cōuer
ſus eſt. Secūdo gaudiū qd̄ capit̄ ab ec
cleſia matre. ſ. cōſolationis ibi. Et conſo/
latus es me. Ut pro hijs duobus accedat
qd̄ ſcribit̄ figura. p̄s 165. Et ſit ꝓphetia
facta eccleſie de conuerſiōe pauli videbis
⁊ affluēs ⁊ mi. ⁊ dila. cor tuū ⁊c. vſqȝ ibi
multitudo maris. i. conuerſus fuerit ad te
perſecutor tuus. ſ. paulus:
Legimus in ſcriptura quatuor mirabi
les conuerſiones que myſterialiter ⁊ figu/
ratiue pñt appropriari conuerſioni pauli.
Et p°. virge in colubrū: d qua habet̄ . exo.
iiij. cap. Secūdo petre in riuulū. d qua
hētur numeri. 2°. ca. Tertio aque in po
culū de qua habetur Ioānis. 2°. ca.
Quarto gygātis in paruulū: d quo ha
B betur Mathei. 2°. cap. Pro declaratio
ne prime cōuerſionis eſt ſciendū ꝙ paulꝰ
ante cōuerſionem ſuā. fuit v̄ga domans
turbās: cedēs frangēs terrens ⁊ ledens ec
cleſiam ⁊ filios eius. vt non fuit nec eſſet
ſimilis illi. Non fuit autem ſimilis v̄ge
⁊ baculo que conſolantur. Audi virgam
flagellantem. Saulus adhuc ſpirans mi/
narum ⁊c. Dixerat enim in corde. ſ. anhe
lans ⁊ ſuſpirans. Viſitabo in v̄ga iniqui/
tates eoruȝ ⁊ in verberibꝰ peccata eoꝝ ⁊c.
p̄s 88. Metro. xxxij. Audiamus ſaulū.
ſȝ attendamus colubrū paulū in quē con/
uerſa eſt v̄ga. hoc de ſerpēte legit̄ in Gn̄.
ꝙ erat callidior cunctis aiantibus que cre
auerat deus ſuper terrā. Sed aduerte
ꝙ nō eſt ita cautus auceps ſicut ſaulus ad
capiendū hoies: nūc rete verborū nunc ex
hortando: nunc cōuerſando: nūc conuertē
do inqt ipſe: nā iudeis iudeus factus ſum
vt iudeos lucrifacerē. i. cor. 9. De hac
conuerſione habet̄ exo. vbi ſupra proiecit
Moyſes virgā in terrā que conuerſa eſt i
colubrum. Proſtrauit deus paulū ⁊ ca/
dens in terra ſurrexit obediens. D ſic inqt
quid vis me facere. Nō fuit igitur hec mu
tatio humana. ſed dextere excelſi: qd̄ ipſe
confitetur dicens ad gala p°. cap. Audiſtiſ
inquā cōuerſionē meā in iudaiſmo. quali
ter ſupra modū perſequebar eccleſiā dei ⁊
expugnabā illā. Et infra ſequitur Cū aūt
placuit ei qui ſegregauit me ex utero mr̄is
mee vocare me per grām ſuā: pugnaui ꝓ
eccleſia quā pſecutus fuerā ⁊ p̄dicaui ieſū.
Secūdo fuit paulus cōuerſus figurati
ue vt ſit petra in riuulū de quo habet̄ nu/
meri. 20. Fuit aūt hic apoſtolus ante con/
uerſionē ſuaȝ petra vt pote durus: ſiccus:
crudus: ferigineus: infructuoſus. Sed
aduertamus hūc eundē riuulū factū p°. ca
ritatis. Reuera ſiquiſ ſitit potū vel lr̄ ſancti
caritatis huc accedat ⁊ ecce plenitudo fon
tis Io. xviij. Quis nos ſepabit a caritate
x̄i. fames ⁊ ſeqt̄ tribulatio an āguſtia neqȝ
creatura aliqua poterit nos ſeperare a ca
ritate x̄i. Secūdo veritatis Siquis ſitit
potū veritatis huc ꝓperet. Sit ſermo nr̄
ſic ſic: nō nō ⁊c. Tertio pietatis Siqs
ſitit potū pietatiſ huc feſtinet. Si. n. ꝓpter
cibū frater tuus cōtriſtat̄. iā nō ſȝ nāȝ ⁊c.
Quarto caſtitatis. Siqs ſitit potū
caſtitatis hic adiſcat. Caſtigo corpus me/
um. ⁊c. Quinto ſanctitatis. Siqs ſitit

potū ſanctitatis huic hauriat. Eſtote imi tatores dei ⁊ hoc.n. ſentite i vobis qd i xp̄o ieſu ⁊c. In die ḡ magno.ſ. cōuerſiōis pau li ſtabat ieſus ⁊ clamabat. Siquis ſitit ⁊c. haurieq̄ aq̄s i gaudio vbi ſupra thema ⁊c.

Huius conuerſionis hic fuit modus. Percuſſit Moyſes ṽga bis ſilicē ⁊ egreſ ſe ſunt aque largiſſime vt biberet popul⁹ ⁊ iumenta numeri r.° c.° Percuſſit hic ieſus paulū in cōuertēdo ip̄z bis.ſ. per circūful ſionē lucis. ⁊ p allocutiōez vocis his duo bus mōis pcuſſus paulus ſtati crūpere ce perūt aque obediētiales. Dñe inqt. Quid vis me facere. De quibus aquis bibit po pulus.ſ. ebre⁹ ⁊ iumēta eius.ſ. populus na tionū: qd totū factū eſt a deo. De cuius cōuerſione ex.^m capiāt maiores: minores ⁊ ſimplices ⁊ mediocres. Ne ṽo hō de me ritis ſuis p̄ſumat vt a ſe deſcendētibus cō querit. Quis cōuertit petrā in ſtagna aquarum. Rēdet deo. Nō nobis dñe nō bis: ſed nomini tuo da gloriā. Tertio fuit paulus figuratiue cōuerſus vt aqua i pabulū. fuit.n. paulus ante ſuā cōuerſio nē vt aqua inter liquores.ſ. inſipidus frigi dus. fetidus. turbidus fluidus. Aug. ſup Joāne. Quid eſt aqua niſi aqua. ⁊ qd eſt paulus niſi ſaulo ſimil. Nō iuſtorū pſecu tor. Nō bonorū emulator. Nō ſancto rū deuorator. Nō latronū ſocius Nō predonū conſcius. Nō paſſiuū preſcius Ait de ſeipſo. Audiſtis cōuerſationē meā in iudaiſmo At vbi dominus ſup aquaz tonuit ⁊ factus ē paulus hūilis p̄dicator q cōuerſus ē i vinū optimū ſuauiſſimū de lectabile ⁊ ſaporatiuum. Dicta pauli vt eſ ſent dulciora qngentis vicib⁹ in ep̄lis ſuis notat nomē dñi nri ieſu xp̄i. vt eſſent ſan cib⁹ dulcioris ſimilis actui quē fecit heli ſeus māch ð aqs amariſſimis i qb⁹ poſuit lignū que ſtatī in dulcedinē ꝯuerſe ſunt. iiij R. Modus aūt cōuerſionis huius fuit q: impletis ydriis aqua iuſſu dñi ſta tī in vinū cōuerſe ſunt. ſic ipletis potēciis pauli ṽtutibus ⁊ gr̄a dei ſtatī vinū opti mū apparuit Hanc inſipiditatem adhuc durare cogitās. Anania dicebat Domi ne audiui a multis de viro hoc ⁊c. Cuius cōuerſionē innuit dñs di. vas electionis eſt mihi iſte ⁊c. Pro cōcordantia accedat qd ſcribit. Jo. xviij. Conuerſus.ſ. paulus fecit vas alterū.ſ. ep̄ſtarū ab apoſtolis ac ceptis. q: ille fuerūt interfectōis alligatio nis. Iſte aūt fuerūt p̄dicatiōis iformatōis.

Quarto fuit paulus cōuerſus vt gigas in paruulū exēplificat loquēdo ð qua hē tur in Math. niſi cōuerſi fueritis ⁊ efficia mini ſicut paruulus iſte ⁊c. Terribile erat vi dere paulū ante cōuerſionē pſequētē ⁊ ac cenſuz aduerſus xp̄i diſcipulos. Nec mirū videt ei.ſ. Poſtē ſu^m hoiez cū pſona ma gna ⁊ facie terribili Poſtē ſu^m hoiez cū p liſa barba. cui⁹ grandes ſunt oculi Po ſtem ſu^m hominem cum ſcopata frōte ⁊ caluo vt vetuli. Poſtem ſuperbuz ho minē cū extracta ſpata ad incidēdū facili. **B**

Puto chriſtianellos in fugā ſicut lepo res ante canē vt qlibet diceret valueret. In inferno pſegr me donec ptrāſeat furor tu us.ſ. pauli. In cuius figura dr̄ q golias terribilis fortis ⁊ gigas mirabiliter arma tus exibat ð caſtris philiſteorū ⁊ exprobra bat nomē dei iſrael p̄z p.° R. Sed reſpōdet ſpūs ſcūs cuilibet catoc.° timēti in p̄s. De celo auditū feci iudiciū terra tremuit ⁊ qe uit qñ.ſ. ſaulus eſt factus paulus ⁊ gigas ſupbus factus ē puulus ⁊ humilis: vñ in olb⁹ ep̄iſtolis ſe ſeruū nolat ⁊ indig^m mi niſtrū p^a. cor. 15. c.° Ego aūt ſum minim⁹ apoſtolorū q nō ſuz dignus vocari apoſto lus. qm̄ pſecutus ſuz eccleſiā dei. lege antē actus apoſtolorū c.° viij. ix. ⁊. 15. vbi multa hñtur de cōfeſſione ꝓp̄a vocatiōis ſue ⁊ i merita xp̄i vbi multa recitat de ſuis de fe ctibus. Jō ducēti cū vēto ſupbie dñs ex pādit retix pedibus ſuis ⁊ cōuertit cuz re trorſuz trenorū. 3.° ⁊c. Qð mihi cōcedat ⁊ vob ieſus x⁹ dei ⁊ ṽgis marie fili⁹ Amē.

In feſto purificationis ṽgis marie ſermo.

Poſtq̄ ipleti ſunt dies purgatio nis marie ſm legē Moyſi tule rūt ieſū i hieruſalē vt ſiſterēt eū dño Luc. 2.° c.° In celeſti Je rar^a. de gr̄a lucentur q̄ttuor gradus pleni tudis. Quorū p̄m⁹ ē ſʒ cōtinenq̄ exigen tiā. ⁊ ð illo ſunt plene aie ſcōrū gr̄a diuina. **E**

q: data ē eis felicitas ſʒ exigētiā meritorū De q̄ plenitudine dr̄ i ps. 15. Ad iplebis me leticia cū vultu tuo. Secūdus ē ſʒ **F** cōtinētis ſufficiētiā ⁊ ſic ſunt plene voluūta tes oiuz āgelorū diuina gr̄a q: ſm ſufficiētiā nālīū donorū acceperunt magnā felicitatē vt dic illð ꝓphetici i p̄s 89. Repleti ſu mus mane miā tua exultabimus ⁊ delecta ti ſumus ⁊c. Tertius ē ſʒ cōtinenq̄ ex cellētiā vltra quā nihil pōt plus ꝯtinere. ⁊ iſto mō ē plena oi gr̄a aia ṽgis q̄tuz pōt cape q: nullius angeli capacitas ſic fuit ad ipleta. De qua plētudie ait Gabriel Luc. p.° Aue gr̄a plena. Quartus ē ſʒ cōtinētis redūdātiā ſicut aia xp̄i aqua flu it fons gr̄e ad vniuerſā eccliaz Jo. p.°. De plenitudie eius accepimus gratiam

Nunc ad ꝓpoſituz. Quādocumq̄ ali quod vas eſt ſ^m ſuā excellentiā repletum impoſſibile eſt illud inclinari ad aliquā p tē q̄n redundet. Et q̄a mater dñi ple na eſt iſto mō gr̄a. iō deuote p̄ceb⁹ eſt ieli nāda vt ſup nos eti⁹ redūdet gr̄a quā ipe trādo ſalutē dicētes Aue ⁊c. Poſtq̄ ipleti ſunt ⁊c. Duo ſacra fuerūt inſtituta in ve. teſta. circa puerū puulū eiuſdē mulie ris. Et p̄mū fuit ſacrm purgatiōis ptī nēs ad m̄rē. Secūdū fuit ſacrm obla tionis ptinēs ad ꝓle ꝓcedentē. Ita q pri mū fuit iſtitutū ad rememorādū mālionē ⁊ a uerſionē q̄ fuit i padiſo. Ex q̄ ſeqtur q q̄libet mulier cōcipit ⁊ parit i pccō ⁊ mul ta inquinamēta incurrit ⁊ iō ad tollēda inq namēta fuit iſtituta purgatio puerpij ⁊c.

Scōm ſacrū fuit iſtitutū ad cōmēorā dā liberationē q̄ fuit facta in egypto qñ p̄ miſſis 8.° plagis nono fuerunt oia primo genita interfecta. ⁊ p illā plagā fuerūt filii iſrael liberati. Et iō Moyſes ſcificauit oē p̄mogenitū. exo. 3. Et iō illud ſacrm fuit i ſtitutum vt ſemp p̄mogenita offerrerētur dño. ⁊ illud eſt ſacrm oblatiōis de q̄ dixit euāgeliſta vbi ſupra. Oē maſculinū ad a periens vuluā ſcūm dño vocabit. Intelli gendū ē tñ q illð ybū aliq accipiūt puer ſe flectētes ad lubricitatē carnis. Aliq ac cipiūt ⁊ intelligunt recte ip̄z dirigētes ad apitionem perturitionis. Quelibet enīz

mulier qñ parit puerum veteri apitur ⁊ iō ad apitionē vteri m̄ris refert hoc quod dicitur Ad aperiens vuluam.

Iſtius autē apitionis duo ſunt ſigna. Primū ē q ſʒ btū Aug. de ciui. dei li. xiiij. ca. 16. virgo pōt cōcipe q: ſicē clau ſa pōt mēſtruū emittere ita p eādē viā ſemē ſuſcipe tñ nullo mō parere q: i p:io ptu clauſtra vteri violētur frāgunt Secun dū ē q: in ptu ē dolor vehemētiſſim⁹ pp violētiā egreſſus naſcētis ⁊ precipue i ptu parturientis nāliter. ⁊ iō in ſcriptura dr̄ p̄ mogenitus apire vuluā m̄ris ſue. q: ptus eſt materni vteri violentia ſingularis.

Duo.n. ſunt ſacra ad illā ſolēnitatē p tinētia. Primū ē purificatōis q̄ m̄r dñi dr̄ purificata. Scōm eſt oblatiōis q̄ dr̄ xp̄i hūitas i tēplo pſtata. Tñ q: illð feſtū virgini appropriat. Jō circa ſacrū purifica tionis nunc eſt inſiſtendum. Circa qð occurrunt quattuor cōſiderationes

Quarum prima eſt de iſtius ſacri inſti tutione. Scōa de iſtius ſacri ſillatione. Tertia de iſtius ſacri ſignificatione. iiij. ð iſtius ſacramenti ſuſceptione.

Quantū ad primū de iſtius ſacri iſtitu tione intelligēdum eſt q fuit fcā in veteri lege. leuitici 12. vbi dicitur Mulier ſi ſu ſcepto ſemine pepererit maſculum immun da erit ſeptem diebus ⁊c. Sciendum ē tamē q in iſtius ſacri inſtitutione poſuit legiſlator quattuor precepta cerimonialia Quorum.ſ. primum eſt de ſeptē dieruz ſe peratione. q: ibi dicitur q ſeptē diebus ta lis mulier poſt ptum ſuum reputabatur immunda Et. Octaua die circūcidet puer poſt talem conſummationem ⁊c. Secun dum eſt de aliorum dierum purificatione q: idem dicitur q poſt 7. dies illius ſepe rationis habet ſtare. 33. diebus in ſanguī ne ſue purificationis ⁊ ſic pficiebant 4.° dies in qb⁹ ſanctuariū ingredi nō debe bat: nec aliquod ſanctū tangere audebat **B**

Tertiū eſt de eius pſeſſiōe: q: poſt. xl. dies debebat veīre ad hoſtiū tēpli ſanctua rii ⁊ offerre agnū agniculū cuz filio ſuo.

Quartū ē de ei⁹ oblatōe: q: ſi erat diues debebat offerre agnū agniculū ⁊ nullum

columbe ſiue turturē. Si erat pauper vbi
non poteſt agnum habere debebat offerre
par turturum: aut duos pullos columba
rum. Et iſta oia habentur. leuiti. 12. ꝛc.

Quantum ad ſecundā conſiderationē
2ª ꝯſi. eſt intelligendū ꝙ in illatione iſtius ſacri
clare ꝓphetauit Moyſes ꝙ ꝟgo erat pa
ritura ſine virili ſemine. Et ſic cū iſtius ſa
cri inſtitutione infert virginis ptū: cum
dicit Si ſuſcepto ſemine peperit maſculū
in munda erit ſeptē diebus ꝛc. Intelli
gendū eſt tamen ꝙ q̄tū ad iſtius declara
tionem in diuina ſcriptura inueniuntur
quattuor documēta que oſtēdūt ꝓpoſitū
A iſtud. Quorū primū eſt ꝙ qñ aliqs le
giſlator ſtatuit aliquā legē ꝛ iſti legi appo
nit conditionem per hoc dat intelligere ꝙ
caſus illius legis quandoqȝ eueñet ſine il
la conditionē. x. alioquin illa cōditio fru
ſtra eſſet appoſita. exᵐ. exo. 21. vbi deus de
dit legem: ꝙ ſiqs occideret ꝓximuȝ ſuum
cū illa cōditione ꝙ hoc fecerit ꝑ induſtriā
ab altari ſuo ꝛc. mea euelle eū. Iſta cōditio
appoſita dat intelligere ꝙ ſiqs eēt occiſus
ꝛ nō per induſtriā ille qui fecerit non erit
euellendus ſic ab altari: vt ibi pȝ. Nūc
ad ꝓpoſitum deus ſtatuit illaȝ legem cū
illa conditione ſi ſuſcepto ſemine ingt pe
perit maſculū. Ergo dedit intelligere ꝙ
mulier erat paritura qñqȝ maſculum nō
ſuſcepto ſemine. ꝛc. Secundū eſt. Qñ
aliqs facit pactuȝ cū aliquo cū aliqua cō
ditione appoſita ē ſignū ꝙ cogitat ꝙ ca
ſus illius pacti euenire dȝ vel pōt ſine tali
conditiōe: alioqn fruſtra illaȝ apponeret:
vt Dauid 2° Re°. ca. iij. fecit pacē ꝛ pactū
cū Abner ſub hac conditione ꝙ redderet
vxorem ſuā ꝛ ibi dedit intelligere ꝙ aliter
poterat euenire factū pacti: vñ dixit ei. vl
tra nō videbis faciem meam. Et ideo illa
lex facit quoddā pactum cōditionatuȝ qd̄
pepigit dñs cū filijs iſrael. Iſta cōditio ğ
dedit intelligere ꝙ mulier erat paritura
maſculū ſine ſe. Tertiū eſt. Qd̄ qñcū
que aliqs promittit aliqd alicui ſub de
terminata conditiōe fruſtra poneret illaȝ
conditioneȝ niſi cogitaret illam poſſe eue
nire ſine tali conditione: ideo Caleph pro

miſit filiā ſuaȝ Axaȝ cum illa conditione
ꝙ ſiqs caperet ciuitatē quam expugnabat
Ioſue. xv. ꝙ notuȝ erat ꝙ poterat dare ſi
ne tali cōditione ideo appoſuit cōditionē
Et qȝ lex diuina fuerat quedā ꝓmiſſio di
uina ſic patrib⁹ facta: illud debuit habere:
ꝛ obſeruare ꝛc. Quartū eſt ꝙ qñcūqȝ
aliqs iurat aliqd ſine cōditione: nō dat ali
q̄ ſuſpitionē ꝙ debeat aliter euenire q̄rtū
eſt ex pte ſua: ſicut dñs ſine omni conditio
ne abrahe iurauit terrā ꝓmiſſiōis pro ſe
mine ſuo. Gen. xij. Qñ aūt iurat ſub con
ditiōe ſignū eſt ꝙ ipſe intēdit aliter facere
aut dat itelligere ꝙ hoc aliter fieri poteſt
q̄ntuȝ eſt ex pte ſua ſi cōditio nō eueniret: ſi
cut dñs iurauit Dauid regnū ſempiter
nuȝ pro filijs cū cōditiōe dicēs. Si cuſto
dierint filij tui teſtamentū meū ꝛc. ps. 131.
Et ideo qȝ lex diuina nō fuit mādatū ni
ſi quoddā diuinū in eo ꝙ illam legē dedit ꝙ
mulier ſuſcepto ſemie ꝛ ce. ſine ſemine tali
aliter parere nō pōt. Sic homo non pōt
videre ſine oculis. Et ideo ſiqs dicit hō vi
det ſi apiat oculos: aut vadat ſi tranſferat
pedē videt eē ridiculū: qȝ aliter eē nō pōt
Quātū ad tertiā cōſiderationē viden 3ª cōſi.
dum eſt de huiuſmodi ſcri inſtitutiōe vel
ſignificatione. Vbi eſt intelligendū ꝙ ſ̄ȝ
ſenſuȝ hiſtoricū decubās in puerperio in
munda eſt. Nam aīa peccatrix que conci
pit peccatū cōſentiendo perpit pficiendo.
De quo cōceptu ꝛ ptu infeliciſſimo Iaco.
in canonica ſua ca. p°. ait. Cōcupiſcētia cō
cepit parit peccatum: peccatū aūt cū con
ſumatū fuerit generat morteȝ. Iſta talis
mulier poſt illuȝ partū imūdiſſimū ꝛ do
loſuȝ cōuertit ſe ad ſeipſam ꝛ intelligens
peccatū propriū: debet ꝑmo ſeptē diebus
conſumare ſuaȝ imundiciā q̄ ſunt ſeptem
actus penitētiales q̄bus culpa abſtergit.
B Et primus eſt culpe recordatio: ſicut di
cebat ſanctus Ezechiel. Recogitabo tibi
omnes annos meos ꝛc.
Secūdus ē cōſideratio ꝓfunda vt mē
te cōſideret ꝙ malū fecit: eo ꝙ maieſtatē
diuinā offendit. Ideo dicebat Dauid in
ps. iniqtatē meā ego cognoſco.
Tertia eſt deteſtatio mali: vt ſibi pec

caſſe diſpliceat. de qb⁹ ibidē ait. Iniqtatē
odio habui ꝛ abhominat⁹ ſuȝ ꝛc. Quar
tus ē pfecta renūciatio pcci ꝛ ſatiſfactio vt
nunq̄ ꝓponat ad ppetrata redire: nec de
lectet i ppetratiſ: ſic illi delectātur cū male
fecerit ꝛ exultāt i reb⁹ pеſſimis ſapie ie
ſte. ꝛc Quintus eſt lamētatio gemebun
da vt lugeat ꝛ ploret ꝓ culpa cōmiſſa ps
laboraui in gemitu meo ꝛc. Sextus ē re
miſſionis expectatio: vt nō deſpet de diua
miā q̄ ē maior oī culpa: ſic de. pauit cayn
qñ dixit. Maior eſt mea iniqtas q̄ vt ve
niā merear ꝛc. Septimus ē remiſſiōis
exoratio. vñ rogare dȝ ꝛ nō ceſſare pro re
miſſiōe tātoꝝ pctoꝝ: qȝ miſtus ē dñs
ſerui illi⁹: qȝ ꝓcidēs rogabat eū dicēs. pa
tiētiā habe in me: ꝛ oia reddā tibi. Dimi
ſit eū ꝛ oē debitū: ut teſtat dñs i euāgelio
Iſtis aūt cōſumat vij. dieb⁹. i. actibus no
minis qb⁹ imūdicia pcti cōſumit. iſta mu
lier. i. aīa peccatrix dȝ octaua die circūcide
re pueꝝ quē pepit turbidū ꝛ ſordidū. Iſta
aūt circuncīſio fit ꝑ ſacrm cōfeſſiōis i qua
ꝓcidit pccm ſicut i circuncīſiōe carnis. d̄ qua
mentis circūciſiōe di. ꝓpheta. Illa die cir
cūcidet dñs cor tuū ꝛ aīaȝ tuā. Sȝ poſt il
lā mūdatiōeȝ ſeptē dieꝝ dic lex ꝙ illa mu
lier: dȝ remanere i ſua purificatiōe. 33. die
bus q̄ ſignificāt xp̄i ieſu vitā: qȝ iuxta. 33.
oēs dies ſic docemur i euāgelio. Sic aīa
poſtq̄ ē a pccō mundata nō pōt eſſe i bo
no pſeuerare niſi imitādo ea q̄ xp̄s fuit opat⁹
in ſua vita: vt ait Aug. de vera reli. ꝛ tan
deȝ in fine illius vite ꝓcedēte ꝑ illos. 33.
dies talis aīa offert ſacerdoti nr̄o. ſ. xp̄o q̄
eſt ſacerdos ꝛc. ad hoſtiū tabernaculi. i. ad
introitū padiſi duos pullos colūbaꝝ q ſi
gnificāt ſanguinē aīaruȝ fecundiſſimaꝝ. i.
fructus pomaꝝ. ſ. volūtatē ꝛ intellectus frui
tionē ꝛ viſionē i qb⁹ ꝯſiſtit eēntialiter pa
trie felicitas ꝛ tunc eſt illa mulier in taber
naculo intromiſſa ꝛc. Quātū ad quar
tā cōſiderationē ſunt qnqȝ cōſideratiōes
4ª ꝯſi. pſcrutādę. Quaꝝ ꝑma ē. Qd̄ mater dñi
illud ſacrm in ſe ſuſcepit. qȝ dicit Luc. 2°
ꝙ in executiōe illius ſacri pfecerūt oia ſ̄m
legē Moyſi ꝛ dñi. Intelligēdū eſt iſi
C ꝙ in receptione illius ſacri fuerūt quattu

or myſteria celebrata. Et primū myſte
rium fuit. ſ. diuine reuelationis q̄ fuit facta
ſymeoni dupliciter. vno mō. qñ dñȝ roga
uit vt eū dimitteret ire ad pres ſuos. Et re
ſpōſū accepit nō viſuꝝ ſe mortē ꝛc. Alio
mō qñ fuit ſibi reuelatū vt veniret i tēplū
venit ingt in ſpū in tēplū Luc. 2°. Iſtis
aūt duabus reuelatiōib⁹ ꝑmiſſis fecit duo
officia. Prio qȝ xp̄ȝ in vlnis ſuſcepit. Se
cundo cāticū cecinit Nūc dimittis ꝛc. nō
re ſcōrum patrū q qñ receperāt magnas
grās canebāt noua ꝛc. Iſtud ꝟo reſpō
ſuȝ qd̄ accepit a dño ſiue a ſpū ſcō credit
fuiſſe vt cū gaudio receederet ꝛ gaudiū ſcis
patribus fieret i limbo: qȝ ipſe fuit ꝑmus q
eis nunciauit ſaluatorē veniſſe in mundū
q̄uis. Io. baptiſta illud nunciauerit ꝛ po
ſtea deſcenderet ſ̄ȝ lectionē Grx. Secun
duȝ miſteriuȝ fuit humane admirationis
qȝ i Io. di. ꝙ pr ꝛ mater admirātes ſuper
hijs q̄. d. de illo. Sed quare admirabātur
cū admiratio ꝓcedat ex nouitate. ꝛ illa nō
erāt eis noua qȝ iā erāt eis notificata ꝑ an
gelos ꝛ paſtores ꝛ magos. Dicit ꝙ nō
niſi tunc viderāt ꝓcoma ptinentia ad ſal
uationem iudeoꝝ. di. angelo. Ipſe. n. ſal
uum faciet populuȝ ſuum a peccatis eoꝝ
Nunc autem ceperunt audire ꝓconiuȝ de
ſaluatione gentium: qd̄ erat iudeis mirꝫ:
cum dñs ab initio populuȝ iſraeliticū ele
giſſet ꝛc. Tertium myſterium fuit duo
te benedictionis. bñdixit eis ꝓ gēte admi
rationis: Et dixit ad matrem eius. Ecce
hic poſitus eſt in ruinā ſublimium Et etiā
in reſurrectionē iuſtoꝝ ſiue humiliū. ꝛ in
ſignum cui ꝯdicet Luc. 2. ca. Cuȝ hec
ad illos diceret ceperunt phariſei ꝛ legiſ
piti grauiter obſiſtere. os eius opprimere
vñ ſemper cōtradixerunt xp̄o. Et tuā ipſi
us aīam pertranſibit gladius. Iſtud fuit
factuȝ in hora paſſionis xp̄i in qua mater
dñi fuit in aīa martir effecta ꝛc. Quar
tum miſterium eſt ſacre confeſſionis quia
in hac hora ſuperueniēs vidua. confitebā
tur dño ꝛ loquebat d̄ illo oibus q expecta
bant redēptionem iſrael cum eſſet prophe
tiſſa Data in exemplum viduis ꝛc. Se 2ª cōſ.
cunda ꝯtemplatio eſt qu aliter mater dñi

illud ſacrm̄ ſuſcepit. Ubi eſt intelligēdū ꝙ duo erāt mōi recipiēdi illō ſacrꝫ. vnꝰ erat ꝑ diuitibꝰ: alius erat pro paupibꝰ. Diuites.n.ꝯplet̄.vij.dieb9 debebant ad hoſtiū tabernacli teſtimonij venire ⁊ ibi offerre agm̄ agniꝰ ⁊ pullū colūbe ⁊ turtu rē ⁊ iſta offerre ꝑ eo maꝫ. Paup vero debebat offerre duas turtures aut duos pullos colūbarum. vnū in holocauſtum aliū ꝑ pc̄to. ⁊ ſic mūdabaẜ. Sed mr̄ dn̄i voluit offerre p mm̄ paupuꝫ. qꝛ ciꝰ oblaº erat paupuꝫ mulieꝝ. Intelligēdū eſt tn̄ ꝙ ex illo 2º itelligimꝰ mrēꝫ dn̄i floru iſſe 4ᵒʳ ꝟtute.ſ.⁊. Pº volūtarie pauptaṫ
B Et illud declaraẜ p̄miſſo 4ᵗ p̄ambulo. ⁊ Pꝛiº i.o:āūū ꝙ erāt pluſq̄.xxvij.dies. ꝙ magi ei auꝝ obtulerūt

Sc̄dō. qꝛ nō eſt veriſile ꝙ reges tā ma gnifici de qbuſ di. ꝓpha qꝛ reges tarſis ⁊ inſule mu.offe. ꝙ modicū auꝝ obtulerūt cū ita illū regē tā magnificū exiſtimarēt.

Tertio. ꝙ tn̄ auꝝ ita cito ſra fuerit ꝓ digaliter expēſuꝫ cū ꝓdigalitas ſit vitiū qō lōgo erat a ꝟgie maria qꝛ viuebat in ſūma liberalitate. Quarto. qꝛ illud au ruꝫ nō fuerat cupiditate reſeruatū. qꝛ in die purificatiōis nō inuenit agniculū vt emeret. aliogn legē nō adimpleſſet: cuiuſ oppoſitū di. Luc. euangeli. Et tūc ſeqtur ꝓpoſitū ꝙ maria illud auꝝ diſtribuerat paupibꝰ ⁊ egenis volūtarie ⁊c̄. Secū do floꝛuit ꝟtute humilitaṫ qꝛ oblationeꝝ humilē elegit in ſua purificatiōe cum ſub limiorē eligere potuiſſet p̄ſeruādo aurum qō ſibi fuerat oblatū ⁊c̄. Tertio floꝛuit ꝟtute pietaṫ: qꝛ voluit tn̄ auꝝ paupibꝰ erogare: cū ptēꝫ potuerit retinere. ⁊c̄

Quarto ꝟtute liberalitaṫ: vt pꝫ ex di ctē ſupius. cū tn̄ auꝝ erogauerit paupibꝰ

3ᵃ cōtē. Tertia cōtēplatio eſt. Qn̄ mr̄ dn̄i illō ſacrm̄ ſuſcepit ⁊c̄. Et dr̄ ꝙ xlº die a natiui tate: qō pꝫ p legē muſaicā. ⁊ ex euāgelio. Et ē ſciēdū ꝙ ille nūerus.xl. inueniẜ i di uina ſcriptura quadrupliciter cōſecratum Et p̄mo qꝛ.xl. diebꝰ ieiunās Moyſes ſte tit vt reciperet legē ſeqſtratus. Exo.xliiii. ⁊ deutero.xº c. Secūdo qꝛ.xl. diebus fuit Helyas ad mōtē dei ꝟtute angelica ibi ꝓductus. Tertio. qꝛ.xl. diebus ieiunāſ dn̄s fuit ad baptiſmū ꝓductus. Quar to. qꝛ.xl. diebus ꝑmanēs cū diſcipulis fuit ad celū poſt ſuā reſurrectionē aſſumptus Et eodē nūero fuit populus iſraeliticus pane celeſti paſtus. deutero.xxix.c.

Quadragenariꝰ.n. numerus ē ꝯpoſitꝰ ex denario ⁊ quaternario. Et qꝛ in obſ uatione decē p̄ceptoꝝ cōſiſtit humana ꝑ fectio cū quarta ꝟtute cardinali: iō iſte nu merꝰ eſt miſteriaẜ in ſacris celeberrimus ⁊c̄. Iſta aūt purificatio fuit celebrata in die iouis. q̄ dies in ſacra ſcriptura inueni tur 4ᵗ. miſterio conſecrata. vt pꝫ in ſmo ne de corpe xᵗ. Memoriā fec̄ ⁊c̄. In ſcōa cōſideratiōe littera b quere ſupra.

Quarta cōtēplatio eſt. Ubi mr̄ ſacrm̄ ſuſcepit. Et dr̄ ꝙ in illo tēplo qō fuit edifi catū p Zorobobel ex p̄cepto dn̄i. ⁊ manu Agey ꝓphe ꝓmittent, ex pſona dn̄i: ꝙ illud tēplū glorificaret ppl̄s pluſq̄ tēplū qō p̄ceſſerat Salomonis. Intelligᵐ ē tn̄ ꝙ illud tēplū fuit illuſtratum 4ᵗ my ſterio. Et pº qꝛ in illo tēplo fuitᵘ edu cata anna ꝓphetiſſa q̄ ibi fuerat an̄ nati uitatē eiꝰ. Luc.3º c. Secūdo fuit voto ꝟgis ꝟginitas cōſecrata. qꝛ ſicut dicūt ſā cti votū illud emiſerat an̄q̄ nupta eſſet. 4ᵃ cōtē

Tertio fuit ibidē deſpōſata. qꝛ di An gu. ꝙ eā ſuſcepit de tēplo ⁊ tūc fuit certifi cata p reuelationē qō Joſeph ſecū ſerua ret ꝑpetuā ꝟginitatē ⁊c̄. Quarto fuit lege purificatiōis dedicatū qn̄ obtulit fi liū ſuū. Et ꝑ hāc oblationē hoc tēplū fu it ſūme illuſtratuꝫ ex hac dignitate ꝙ tn̄ quā fuit ſic tēplū Salomonis di. Ageus ꝓpheta q in nullo derelictus eſt: qꝛ vidit dn̄ꝫ ſuū in gl̄ia ſua. Nōne q̄ſi hoc nō ſit in oculis veſtris ⁊ ſeqtur. ꝙ adhuc modi cuꝫ ⁊ ego. nota totā auctoritatē. In iſto tēplo. pº b. Joānis ba. fuit ānunciatus. A

Secundo xp̄us p̄ſentatus. Unde Ma lach. ꝓphetauit.3.c. Ecce ego mitto ange luꝫ meuꝫ. Tertio xp̄us ibi p̄dicauit: ⁊ ſemp docuit: vt ipſe teſtaẜ. Math.xxv. Et qꝛ nunq̄ talia ſigna fuerunt in tēplo Salomonis. iō Ageus dixit.2º ꝙ glorio ſior erit domus iſta ⁊c̄. Quinta cōtē 5ᵃ

platio eſt. Quare mr̄ dn̄i illud ſac̄rm ſu ſcepit. Diciẜ ꝙ nō ſuſcepit in ſe ita ꝙ ad ipſuꝫ eēt obligata: qꝛ qn̄cūqꝫ aliqua lex daẜ ſub cōditiōe: illa lex nō obligat niſi il las pſonas quas cōtingit cōditio illa: qꝛ ad alias nō ꝑtinet lex. nunc āt lex purifica tiōis fuit cōdicionata dicēte Moyſe. mu lier ſi ſuſcepto ſemie ⁊c̄. Et illa cōditio fuit in ꝟgie bn̄dicta. ⁊ iō ad hoc ſac̄m nō fuit obligata. Intelligēduꝫ eſt tn̄ ꝙ q̄ tuoꝛ ꝟe rōnes accipiunẜ ex dict̄ ſanctoruꝫ ꝑꝑ quas mater xᵗ illud ſac̄rm ſuſcepit q̄ uis obligata nō eſſet. Pꝛima rō ē ad ſue ꝟginitatis ſac̄rꝫ occultādū legiẜ fuiſſe deſpōſata Uñ ab hac purificatiōe ſe ex cuſare nō potuiſſet niſi ſac̄rm ſue ꝟgini tatiṡ manifeſtaſſet. Secunda rō ē ad
B p̄bēdū obediētie documētuꝫ. qꝛ legi cui n̄ tenebaẜ mr̄ dn̄i ſe ſubdidit multo magis oñdit q̄tuꝫ dꝫ pere legi qlibꝫ q ē obliga tus ⁊ ꝑꝑ hāc cāꝫ xp̄s fuit factꝰ ſub lege vt ait apoſto. Tertia rō eſt. Ad oñdēdū humilitaṫ exᵐ: qꝛ ſicut bonaꝝ mētiuꝫ eſt cognoſcere culpā vbi culpa nō eſt. ita fu it humilitas mr̄is dn̄i vt pro pc̄to offerret hoſtiā. ⁊ tn̄ peccatū nulluꝫ hēbat ſe tāq̄ peccatricē ſacerdoti p̄ſētās: ⁊ hoc ꝑꝑ hūi litatē. Quarta rō eſt. Ad legē Moy ſi venerādā. Sicut.n. xp̄us in ſua circunci ſiōe ſac̄rm circunciſiōis extulit. ita mat dn̄i in ſua purificatiōe ſac̄rm purificatio nis marie honorauit. q. deus eiꝰ legis eſ ſet in obſeruatiōibus q̄tuꝫ ad ꝟitatē pro pheticā ad iplēdā. qꝛ ꝓphetatuꝫ fuit per ageū ⁊ Malachiā qꝛ deus filiuꝫ ſuū miſ ſurus erat ad tēpluꝫ. vn̄ ad tēpluꝫ ſalua toꝛ noſter oīa pficiebat q̄ de ip̄o erāt ſcri pta p ꝓphetas ueridicos. vn̄ dicebat Lu ce vltº oꝫ iplēri ea q̄ ſcripta ſunt i lege: ac ꝓphet, ⁊ pſalis de filio hoīs ⁊c̄. Qui dei ⁊ ꝟgis filius nos ad vitā ꝑducat eternā.

¶ In feſto ſancti Mathie apl̄i ſermo i.

Ecidit ſors ſup Mathiā ⁊ ānu meratus eſt cuꝫ xi. apl̄is act. ii. c. Qꝛ ſꝫ p̄clarā Dauid ꝓphetiaꝫ vt p teſtimoniuꝫ Petri apoſto li ep̄ātus traditiōis erat in alteruꝫ trāſfe rēdus. iō b. Lucas euāge huiꝰ trāſlatiōiſ formā in ꝟbo propoſito introducit dicēs Ecidit ⁊c̄. Et ſm̄ hoc huius tranſla tionis forma dupliciter deſcribitur in ver bis iſtis. Et pº. vt ſerenum ſpectaculū qō habet claritatē inoffuſcabilem. Cū p̄mit titur Ecidit ſors ſup mathiā. qꝛ ſm̄ btm̄ dionyſium de angelica Jerarchia iſta ſors mathie fuit radius Lucis thearchice indi cans mathiā pre eligendum de qua ſorte diciẜ pº Re:io Ecidit ſors ſup tribum be niamin. Sicut.n. ille fuit nouiſſimus pa triarchaꝝ. ſic iſte vltimus apoſtoloꝝ ⁊c̄.

Secundo vt ſupremum faſtigium qō habet dignitatem inappꝛeciabilem. Cum ſequitur Annumeratus eſt: qꝛ oꝛdo apo ſtoloꝛum in militāti eccleſia eſt ſupꝛemus eo ꝙ xp̄s eſt ei magis vicinus de quo nu mero dicitur apoca.7. Audiui numeruꝫ ſignatoꝛum ⁊c̄. Iſti ſignati erant xi. apo ſtoli quibus collata erat poteſtas ſignoꝝ Math. vltimo Euntes ⁊c̄. Circa pꝛi mum eſt notandum ꝙ ſeptem occaſioni bus mitti dicuntur ſoꝛtes in ſacra ſcriptu ra. Quarum pꝛima eſt ad extollendum re gale ſoliū. i. Re. x. Quod de ſaul ⁊c̄. Se cunda eſt ad conſequendum ſacerdotale miſterium Luc. pº de zacharia. Tertia eſt ad diuidendum hereditatis funiculuꝫ Joſue ſꝫ ca. Quarta eſt ad diſtribuen dum gratum ſpolium. ṗs. diuiſerunt ſibi. C

Quinta ad augmentandum collegiuꝫ pꝛouer. ꝛº Soꝛte mitte. Sexta eſt ad di ſcernendum diuinum ſacrificiuꝫ leuiti.16.

Septima eſt ad inueniendum diuinuꝫ iudicium Jo.pº. Soꝛs q̄ beati Mathie fuit miſſa pꝛima occaſione. qꝛ apoſtoli re ges erant ſuper.xii. thronos ſedentes Luc. xxº capi. Et ſecunda ſimiliter qꝛ fuerūt pō tifices mathei.16. Quodcunque ligaueris ⁊c̄. Et 3ᵃ. quia ſoꝛte diuiſerunt ſibi ad p̄ dicandum iuxta pꝛeceptum chriſti totam terram mundi Math. vltimo. Et in omnem terram exiuit ſonus eoꝝ. Et 4ᵃ qꝛ dignitas apoſtolica qua iuda fuit ſpo liatus mathie fuit diſtributa. Et 5ᵃ qꝛ ad perficiendum numeꝝ apoſtoloꝝ q fuit p̄ figuratus p numeꝝ.xii. ꝓphetaꝝ ⁊ patriar charū. Et 6ᵃ. qꝛ oēs apoſtoli pter Joānē

dicunt martyrio sacrificati. Et Septia
q̄ dixerūt vbi thema. Tū dñe nosti corda
oīuz ꝛc. Circa 2m. ē notādū ꝙ btūs ma/
thias fuit numerat⁹ cū xi. apl̄is ƒʒ. xi. ꝟtu
D tes q̄ floruerūt ī ip̄is. Quia p̄io petrus
floruit ꝟtute ꝟitatꝫ ꝛ sapie q̄ ꝟitas xp̄i q̄
est dei ꝟt⁹ ꝛ sapia sibi fuit supnaturaliter
reuelata math. 16. vbi df btūs es symon
bariona: q̄ caro ꝛ sāguis ꝛc. Scdo an
dreas floruit ꝟtute puritatꝫ ꝛ inocētie qua
fuit sic sitie a xp̄o atract⁹ p testimōiuz Jo.
baptiste di. de eo. Ecce agnus dei Jo. p°
atractio ꝟo fit a simili. Tertio Jacob⁹
maior ꝟtute fortitudīs ꝛ cōstātie q̄ audita
passiōe xp̄i postulauit regnū ipsi⁹ ꝓmptū
se redēs ad mortē ꝓ x°. Math. 10. 4°.
Jo. ꝟtute caritatꝫ ītēse: q̄ erat recūbēs in
sinu iesu discipulus ille quē diligebat Jo.
13. Amor āt nō ē iocūdus ƒʒ Richar. nisi
sit mutuus ꝛc. Quito Symō ꝟtute obe
diētie sic. n. iterp̄taē vt de eo dicaē q̄ð dcʒ
fuit de fideli habraā 20. xi. Fuit. n. symon
pr̄ multaꝝ gētiuz ī fide Jō merito vocaē
habraā. Sexto iudas. s. ꝟtute iustitie: q̄
iustitiā dīne vltionis terribilē ī sua epistō
la p̄dicauit ꝯ icredulos exēplo x¹ vt pʒ ibi
vt cōpetat sibi illō Math. 5. bti q esuriūt
ꝛ sitiūt iusticiā. Septio philippus ꝟtute
spei firme: q̄ spabat dīnā visionē sibi suffi
cere ad btitudinē dicēs Jo. 13. ca. Dñe ostē
de nob pr̄ʒ ꝛc. Octauo Jacob⁹ mior ꝟ
tute patiētie vñ pp mā suetudinē ꝛ mode/
stiā suā frater dñi dicebaē galathas p° aliū
āt apostoloꝝ mihi neīeʒ nisi Jacobū fra/
trē dñi. Nono Bartholame⁹ ꝟtute pa
cis ꝛ cōcordie: q̄ iterp̄taē fili⁹ suspēsiōis. s.
tribulationū q suspēdit aq̄s supra firma/
mētū gn̄. p° pacifici āt filij dī dicūē Mat.
5. bti pacifici. X° mathe⁹ ꝟtute sūme
paupertatꝫ: q̄ cū eēt reb⁹ ꝛ curis tpalib⁹ pl⁹
ceteris iplicat⁹ p° ꝟbo vocatus oīa relin
q̄us secut⁹ ē xp̄ʒ Math. x°. Xj⁹ Tho/
mas ꝟtute cōstātie Jō dixit Jo. xi. suis cō
discipulis. Eamus ꝛ moriāur cū illo. Nec
obstat dubiū recurrectiōis: q ꝙto q̄s dif/
ficili⁹ cōuertiē tāto tardi⁹ auertiē cū bñ re
ceptiua sint marie retentiua ꝛ econuerso.
Btūs igitur mathias fuit annumeratus

p°. cū petro p ꝟtutē sapie q̄ ƒʒ btm̄ dyo.
Ipe fuit dino radio illustrat⁹. de q̄ radio
diciē sapie. Sexto Cādorē ei⁹ admirabiē
oculus ꝛc. Scdo cū andrea p ꝟtutē in E
nocētie Jō fuit cōbinat⁹ cū Joseph iusto
q fuit denoiat⁹ ab illo p̄io Joseph p̄triar
cha q fuit plenus puritate Jō diciē deco
rus aspectu gn̄. 49. c°. Tertio cū Jaco
bo zebedei p ꝟtutē fidei clare. q̄ fuit affē/
ctus ī testē dñice resurrectiōis. actuū p°
ca. Quarto cū Jo. p ꝟtutē caritatꝫ ardē
tissime. q̄ donū grē p̄fert ad caritatē. Dic
Aug. dicēs. ꝙ sps. s. q pcedit p mōʒ caritatꝫ
emanat quō datū ꝛ, non quō natū. Ma/
thias āt iterp̄taē donat⁹ ꝛc. Jō dat⁹ fuit
adeo ꝛ ñ natus. Quito cū symōe p ꝟir
tutē obediētie: q̄ fuit de nūero septuagita
duoꝝ discipuloꝝ q sbecti erāt aplis act.
5°. c°. Sexto cū iuda p ꝟt. iustitie q̄ nō so
lū fuit iustus ƒʒ iustoꝝ p̄ elect⁹ actuū p°. c°.
ꝛc. Septio cū philippo p ꝟtutē spei fir
me q̄ fuit cōbinatus cū barnaba q iterp̄/
taē fili⁹ cōsolatiōis quā iduit spes Ro. 12.
spe gaudētes. Octauo cum Jacobo al
phey. p ꝟtutē patiētie: q̄ ip̄e fuit iter alios
q cesi ꝓ xp̄o ibāt gaudētes a cōspectu con
cilij act. 5°. Nono cū Bartholameo
p ꝟtutē pacis ꝛ cōcordie q̄ nō fuit elect⁹
in discordia. vñ ꝛ hijs cui erat elect⁹ ma/
gis ꝓfecit abnegādo terrena q̄ adhuc pos
sidebat actu. 4°. X° cū matheo p ꝟtu/
tē paupertatꝫ q̄ oportuit ꝙ eēt opposit⁹ iu
de ī cui⁹ locū successit q fuerat fur ꝛ locu
los hñs Jo. 12. Xj° cū thoma p ꝟtutē
cōstātie. q̄ legiē dē eo ꝙ lapidationē sic ste.
cōstāter substinuit. Quis forte sicut ꝛ pau/
lus ī ip̄a nō fuerit cōsumat⁹: q̄ alibi legiē
crucifixus. Hūc btm̄ virū mō singulari d
bemus imitari. Et p° p ꝟtutem sapie in
sup² de qb⁹ ē sapia cōtēplemur nō īfima
iuxta illō. i. cor. 2. Sapia loqmur īter pfe/
ctos ꝛc. Scdo p ꝟtutē puritatꝫ inocen
tie. Et qm̄ excidim⁹ ab inocētia baptisma
li sic p̄mi pentes a naturali. Jō datū ē no
bis sacrm̄ cōfessiōis sic 2ª tabula post nau
fragiū ƒʒ Jeronimū de qua Jaco. v. ꝯfi
temini alterutrū ꝛc. Ista cōfessio p°. ꝓs
tē. s. deuota cū reuerētia p̄ficiaē. ꝛ ꝯfiteaē

q̄ nō homini inquātū homo sed inq̄tuʒ
minister dei. Secunda ordinata vt p̄ce
F ptū diuinū p̄ficiaē nō pp timorē. aut ap
petitū hoīuz q̄ sacra noue legis nō ordi
nanē ad deū imediate ꝛc̄. Tertio vo/
lūtaria q̄ volūtas est radix meriti ꝛc̄.
Quarto. verecūda q̄ de actib⁹ turpi
b⁹ ꝛ vituperabilib⁹. iō si dʒ absc̄ōdi ꝛ celari
Quinto festina. q̄ serotin⁹ nō vr̄ ple
ne volūtariū iuxta illud Amb⁹ nescit tar
da molimia sp̄us san. grā. Sexto fre/
q̄ns. q̄ quotiēs iteraē peccatū statī confi
teaē. Septio. q̄ semel saltē in āno pp
eccl̄ie p̄ceptū p̄us ꝟo pp mortꝫ p̄iculum.
Octauo. Amara q̄ peccata fuerūt cū
delectatiōe cōmissa ꝛc̄. Nono. Apta
q̄ occulta deus manifestabit ƒm euangliū
Decimo. Integra. q̄ sacra diuina nō
recipiunt diuisionē. Undecima. Com
plectiua. i. satisfactoria. q̄ h̄ reqrit iusti².
Iste. xi. ꝓprietates cōfessiōis figuranē
p illas. xi. lineas qb⁹ descēdit sol in cura
tiōe Ezechie. q̄ sanationē peccatoꝝ figu/
rant ꝛc̄. Descēsus autē solis dinā ꝓpi
ciationē p illas. xi. lineas. P̄rio p ꝟtu
tē fidei vt ea credamus q̄ naturaliter itelli
gere nō possum⁹: sic sunt articuli trinitatꝫ
ī carnatōis. q̄ sine fide īpossibile ē placere
deo ad hebreos xi. ca. Scdo p ꝟtutē ca
ritatꝫ vt diligam⁹ deū pp se ꝛ sup oīa ꝛ ꝓ
ximos sic nos ip̄os. q̄ q diligit ꝓximuʒ ī
lūine mācet. Jo. 2ª Terᵃ p ꝟtutē obediē
tie vt ñ solū p̄cepta q̄ sunt d̄ necessitate sa/
lutꝫ. ƒʒ ēt cōsilia q̄ ad salutē ꝓficiūt ob̄ ƒue
mus: q̄ melior ē obediētia q̄ sacrificiū. i.
Re. xv. ca. Quarto p ꝟtutē iustiᵉ vt pu
niam⁹ corpa nr̄a ī qb⁹ peccauim⁹ q̄ regu
la iustiᵉ exigit: vt p q̄ hō peccat p hec ꝛ tor
queaē sap. i. vñ apostol⁹ col. 3°. Mortifi
cate corpa. vr̄a ꝛc. Quito p ꝟtutē spei fir
me vt spēʒ nr̄aʒ nō figam⁹ ī trāsitorijs ƒʒ ī
eternis iuxta illō ps Nolite spare ī iniqta
te ꝛc. Sexto p ꝟtutē pacietie vt mala
eq̄nimiter tollerēus illata nob h̄ūanitus
vel celit⁹ q̄ Math. v. ī paciētia vr̄a possiō
bitis aīas vr̄as. Septio p ꝟtutē pacis
ꝛ cōcordie vt caueam⁹ a cōtētiōib⁹ ꝛ iur
gijs ꝛ rācorib⁹ ꝛ rixis q̄ ī pace vocauit nos
dñs p°. cor. vij. ca. Octauo p ꝟtutē pau

pertatꝫ excelse vt tpalia cōtēnamus pp cele
stia q̄ nob sunt ꝓmissa Math. v. bti pau
pes spū ꝛc. Nono p ꝟtutē cōstātie vt pu
gnem⁹ ꝟiliter ꝯ dimōes q̄ nō coronabiē
nisi q legitie certauerit. 2. thi. 2ª Jo°. per
ꝟtu. castitatꝫ ꝛ mūdicie q̄ bti mūdi corde
q̄ ip̄i deū videbūt. Xi° p ꝟtu. puritatꝫ ꝛ i/
nocētie q̄ bti simplices qm̄ ip̄oꝝ ē regm̄ ce
loꝝ ma. 2. ca. Iste xi. ꝟt. sūt siḡ gn̄. 46.
p illas xi. bñdictiōes q̄ date fuerūt xi. p̄triar
chis. q̄ Dan nō fuit bñdict⁹ ƒʒ maledict⁹
sic coluber. ꝛ dsignat maledictiōeʒ inde sca
riotis: q̄ sic illi xj. recepti sunt ī sinu abra/
he bñdicti a Jacob p̄re coꝝ. Ita istis ꝟtu
tib⁹ habitꝫ fideles recipiunē ī sinu xp̄i ꝛ me
ritis glīosi apostoli mathie vbi fulgebunt
sic sol ī regno p̄ris coꝝ math. 13 c° Ad q̄ð
regm̄ nos ꝑducat xp̄s dei ꝛ ꝟgis filꝫ⁹. Am̄.
Aue maria grā plena dñs tecuʒ
bñdicta tu ī mulierib⁹. ꝛc. Luc.
p° ca. Quia ꝟgo mr̄ dei tātā ī
se ꝯtinet grē plēitudinē vt ī nob
illā redūdet sic scūs gabriel ī suis ƒmōib⁹
testaē. Jccirco ꝓ sp̄us sci grā īpetrāda ī q̄
libet ƒmōis exordio est ei angelica saluta
tio offerēda vt dicā. Aue ꝛc. Et q̄ cele
stis nunci⁹ hāc salutationē deuotissimā ī
sue annūciatiōis oraculo assūpsit. Jccirco
ꝓ illius ānunciatiōis solēnitate declarā
da assumiē cōiter ꝟbū illō. In q̄ q̄dē ꝟbo
mr̄ dñi q̄druplicciter ꝯmendaē. Et p° B
Sicut p̄sona q̄ fuit a penis origialib⁹
p̄seruata. Cū p̄mittiē Aue e sine ve. meri
to noīe eue mutato vt dicit Ex. Tria. n.
sunt ve. q̄ sunt pēa pcci origialis. Et p°
muʒ ē cōcipe cū corruptiōe parienꝫ. Se
cundū ē cū cōtagiōe ꝓlis. Tertiū ē pa/
rere cū dolore ꝛ violētia mr̄is. Pro q
b⁹ pōt itelligi illō ꝙ agla ī apocc. clama/
bat dicēs. ve. ve ve hitātib⁹ iterra. Pro
altera penaruʒ diciē Jere. xv. ve mihi mr̄
mea q̄re genuisti me q̄. s. ī ei⁹ ꝯceptiōe fuerat
plaga. s. origialis pcci occisus ī aīa. Et q̄
mr̄ dñi bñdicā nec ꝯcepit cū sui corruptio
ne nec genuit cū ꝓlis cōtagiōe: nec pepit
cū violētia ꝛ dolore. Jō merito diciē ei ab
angelo. Aue. i. sine tali ve. Scdo cōmē
daē sic illa q̄ fuit donis supnaturalibus
decorata. Cū sequitur grā plena. Illa. n. āt

donū ſupnaturale qd̄ qdē ī ſua plētudīe
haberi nō pōt ſine multē alijs donis ſup/
naturalib⁹. Illō āt donū habuit mr̄ dn̄i
bn̄dicta. Pmo ī ſua cōceptiōe habūdā
ter. Scd̄o ī filij īcarnatiōe q2 iter̄ fuit
ſc̄ificata ſuphabūdāter iuxta illud ſap. 16.
Gr̄a ſup gr̄a mulier ſcā: q2 gr̄a quā acce
pit 2ª ſcīficatiōe fuit p gr̄az quā acceṗat ī
pma. ⁊ iō ſequif. Mulier ſcā ⁊ pudoroſa
q2 mulier ī 2ª ſcīficatiōe nō amiſit religio
ſitatē ſcīmōialē in q̄ fuerat educata nec pu
dorē virginalē in q̄ p votū fuerat cōſecra
ta ⁊c. Tertio ꝯmēdaf Sicut illa q̄ fuit
dinis īcolarib⁹ dedicata. Cū ſeqf. Dn̄s
tecū. Chriſti īcolatus fuit ꝓlōgat⁹ ī ꝟgie
x. mēſiū tpe vt teſtaf ſapie. 7. q2 ī oib⁹ mē
ſib⁹ anni fuit in vtero ꝟgis p̄ter Januariū
⁊ februariū. Cū mox poſt cōſenſum āgelo
danij fuerit in illa pfectus hō. vt dic̄ Jo.
damaſcenus. ⁊ tn̄ alij ſm Aug. differunt
plus q̄ p vnū mēſez formari. Jdcirco di
cere ei poterat de⁹ ꝑ illō ps. 1 2°. Tecū pn
cipiū. ſ. ꝟbū p qd̄ fecit oīa ī die ꝟtutis. i.
annunciatiōis. in q̄ dic fuit ſibi collata ꝟ
tus gn̄atiua ꝟbi p ſpm ſcm̄ vt dic̄ magr̄ ī
3°. li. ſniaꝝ c° 20. vn̄ dixit ei angelus. Luc.
p°. Sp̄us. ſ. ſupueniet in te ⁊c. Quarto
cōmēdaf. Sicut illa q̄ fuit finalibus feli/
citatibus illuſtrata. Cū ſequif bn̄dcā tu ī
mulieribus ⁊c. Tūc. n. fuit ſup oēs mulie
res bn̄dcā. qn̄ letātib⁹ angel' ⁊ laudātib⁹
fuit ſup choros angeloꝝ exaltata. Et tunc
potuit ꝟe dicere illō Luc. p° Quia reſpexit
hūilitatē āeille ſue Ecce. n. ⁊ hoc btāz me
⁊c. Jō q̄ ad iſtū ſtatum bn̄ fuit figurata p
Jael q̄ iterp̄taf aſcēdēs de q̄ d' iudicū 5°.
bn̄dcā iael iter mulieres. bn̄dcā ī taberna
culo ſuo. i. in celo q2 lz multū laudef in ter
ris. tn̄ multo plus laudaf in excelſis. Q2
ꝟo ī annūciatiōe āgelica fuit tps gr̄e ī choa
tū. Jccirco cē̄ ipſā gr̄ā īſiſtēdo p q̄ mr̄ dn̄i
nr̄i ore angelico cōmēdaf occurrūt duode
cim cōſideratiōes de gr̄a vidēde. Quaꝝ
prima ē Quid eſt gr̄a. Scd̄a eſt. Quātū
eſt a nob deſiderāda. Terti̇̄a ē. Quid fa
cit gr̄a in aīa. Quarta ē Qualiter a no
bis acqrif. Quīnta ē Qualiter in nob
augef. Sexta ē. Qualiter in nob cōſer
uaf. Septīa eſt. Qualiter amiſſa recu/
paf. Octaua eſt. Que ſunt ſigna diuie
gr̄e. Nona eſt Quales ſunt eius fruct⁹
Jo² eſt. Qualia ſunt ipedimēta gr̄e. 11ª
eſt. Quotiēs fuit ꝟgini infuſa. 12ª eſt. Ad
quē gradū gratie aīa ꝟgis fuit exaltata.

Prima cōſideratio ē. Quid ē gr̄a. Di
cit āt Aug. in li. de tri. Q̄ gr̄a eſt excellē
tius dei donū qd̄ ſolū diuidit iter filios re
gni eterni. ⁊ pditōis eterne. Sic. n. militia
cuiuſlibet pncipis diſtinguif a militia ſui
hoſtis p ſolū illi⁹ pncipis ſignū Jta gr̄a ē
ſignū in aīa nr̄a p qd̄ pfecte diſcernif qs
ſit d' militia regis eterni vel d' militia ho
ſtis ei⁹ q ē rex ſup oēs filios ſupbie ſic̄ di.
Job 41. Jntelligēdū ē tn̄ q gr̄a ponif ī
aīa ſz 4ᵉᵐ mōz vt ſcriptura diuina teſtaf. ſ.
Pmo p mōz indumēti hōeſtātis. q2 ſicut
ꝟecūdia ē videre vnā puellā nobiliſſimis
ortā natalib⁹ nudā ⁊ ī medio viroꝝ ſolē
niū. Jta eſt videre aīaz carētē diuina gr̄a in
medio āgeloꝝ eā cuſtodiētiū q nuditatez
ip̄ꝰ dcernāt. Jō d' aīa q̄ tali veſti° caret di
ezechiel 16. Trāſiui p te ⁊ vidi te ⁊ eras cō
fuſiōe plena. Jſtā cōfuſionē nō tīet aīa
in cōſpectu dei ⁊ āgeloꝝ in pccō indurata
ſic merēf q2 ſeipāz nō cōſiderat. ⁊ nudā eē
in ꝯſpectu dei ⁊ angeloꝝ nō cogitat. Cui
dicif p Jere. a dn̄o. Frōs meretricis ſca ē
tibi noluiſti erubeſcere ⁊c. Sed qn̄ hz
gr̄az tūc eſt adinſtar ꝟgis veſtita cādidis
veſtimētis ꝟtutib⁹ ſuis. Jō dicif apoca.
19. Q̄ ſpōſa agni q̄lis ē aīa exīſ in gr̄a
datū ē illi vt cooperiat ſe biſſino ſplēdēti ⁊ cā
dido. ſeqtur q ille biſſus ē ſcōꝝ iuſtifica/
tio q̄ nō niſi p gr̄az fieri pōt. Et ſic gr̄a po
nif in aīa ⁊c. Scd̄o p mōz lucis mani
feſtanē ⁊ oſidenē q2 ſic luna qn̄ eſt totali
ter opaca nō videf nec cognoſcif a nr̄o ſen
ſu nec aliq̄ res poſita in obſcuro q̄tuz ad
viſuz. Jta aīa nr̄a q̄ ē ſine gr̄a ē adeo ſpūa
liter incognita: ſicut dictū ē in fi². Math.
25. ꝟgibus fatuis ī illa parabola ſaluato
ris. Amē dico vobis neſcio vos. Qn̄ aūt
eſt tanq̄ familiaris ⁊ nota ⁊ tunc ei dicif a
dn̄o illō exo. 33. Noui te ex noīe ⁊ inueni
ſti gratiā corā me ⁊c. Dicif 3°. p modū
pulchritudis decorātē. q2 ſic aliq̄ domicilla

dicif tota diſſormis q2 caret aliq̄ cōditiōe
ex ꝓprietate ſibi debita corpali vel morali
Jta aīa qn̄ caret gratia eſt tota diſſormis
q2 ſm Gre. oēs ꝟtutes q̄ ſunt in aīa ſine
gratia ſunt iformes ⁊ coꝝ act⁹ vn̄ d' aīa ſe
ſpōte gratia ſpoliatā dicif a dn̄o ys. 47.
Denudaſti turpitudinē tuā Qn̄ āt hz gra
tiā tūc eſt ita pulcra ⁊ clara vt videf ipa eē
vas delectabile. Et tūc dicif ei a dn̄o illō
cāticū 4. Tota pulchra es amica mea ⁊ ma
cula nō ē in te. ſ. pcci mortalis qd̄ cū di gra
tia ſtare nō pōt. Quarto p mōz ſanitaſ
corpis qctanē nō cōcitate a ꝯrietate. Sic.
n. hō ſanus nō incitaf a ꝯrietate humoꝝ
ip̄oꝝ moleſtātiū. Jta ēt in gratia aīa nō in
qctaf iugif ab ipugnatōib⁹ paſſionū ip̄az
vexātiū. Sz qn̄ caret gratia tūc exīſ qua
ſi iſirma moleſtat⁹ multipliciter a paſſiōi
bus ip̄az vexātibus ad mōz febrium vt po
te abira ⁊ ꝯcupiſcentia ⁊c. De q̄ infirmita
te dicit apoſtolus ad cor. i. c° xi. Jnter vos
multi infirmi ⁊ imbecilles: ⁊ dormiūt multi
qn̄. ſ. indigne recipiūt eucharīſtiā. Sz qn̄
aduenit gratia tūc aīa efficif ſana vn̄ aīe ſe
diſponēti ad gr̄az dic̄ dn̄s ieſus. 8 c°. Tūc
erūpēt quaſi mane lumē tuū ⁊ ſanitas tua
citi⁹ orief. Et iō q2 iſte iiij. ſimilitudīes
declarāt gr̄az eē excellētius dei donū ⁊ ſū
me deſiderabile. iō dic̄ ſap gratiā ⁊ ſpēm
deſiderabit oculus. ſ. aīe rōnalis q nouit
excellētiā iſtius doni ⁊c. Secunda cōſi

2ª cōſi. deratio eſt. Quātum dei gratia ē a nobis
deſiderāda. Jſti⁹ āt excellētis doni de
ſiderabilitatē declarant quattuor bonoꝝ
gn̄a deſiderabiliū. Quoꝝ primū eſt bo
noꝝ tpaliū. Scd̄z eſt bonoꝝ naturaliū
Tertiū ē bonoꝝ ſupnaturaliū. Quar
tū eſt bonoꝝ eternaliū. Circa bona tpa
lia quales ſunt diuitie amicitie ⁊ honores

Eſt ſciendū q magis oibus gratia ē de
ſiderabilis vt pz in apoſtolis ⁊ ī alijs hoi
b⁹ ſcis q ꝓ diuina gratia obtinēda. xp̄o vo
cāte oīa tpalia relinquerūt dicēte Petro
Math. 19. Ecce nos reliquimus oīa ⁊c.

Circa bona naturalia qualia ſunt cor
pus ⁊ aīa magis oib⁹ ē deſiderabilis gr̄a.
q2 ſci martyres tradiderūt corpa ſua pp di
uinā gr̄az. plus. n. ē eligēdū ſz Aug. ſ° dei
cto mori q̄ offenſo viuēti iō dicebat dn̄s
in Ma h. di. ſuis. Nolite timere eos q oc
cidūt corpus. aīaz āt nō poſſunt occidere
q2. ſ. nō pn̄t eā gr̄a puare. Nō ſolū āt gr̄a ē
plus diligēda q corpus ſz ēt plus q̄ aīa.
q2 pus vellet qlibet iuſtus aīaz ſuā cōtere
re q̄ diuinā gratiā aīa exīte ſz rectā regulā
vel rōnē. q2 ſi aīa ei⁹ debēt anichilari ſic ⁊
corp⁹ interfici poſſet pus deberet velle aīaz
anichilari q̄ mortaliter peccare p qd̄ gr̄a
pdif vt pz per anſel. in li. cur deus hō. vn̄
apoſto. Nō. n. facio aīaz meā pcioſiorē q̄
me. q. d. Si me totū expono ꝓ diuina gratia
obtinēda q ſuz melior q̄ aīa multo magis
exponē debeo ip̄az. Circa bona ſupnatu
ralia q̄ dn̄f eē ſpūalia magis ē gr̄a deſide
rāda oib⁹ ꝟtutib⁹ cardinalib⁹ moralibus
⁊ theologicis ſimul ſumpē. q2 ſic illa cete
ra ſine gr̄a ſunt inutilia vt declarat apl's ex
intētōe. i. cor. 13. ⁊ illa ſine alijs ē optima.

Circa bōa eternalia q̄ cōſiſtūt in felici
tate eterna q̄lia ſunt fruitio ⁊ viſio diuine eſ
ſentie gratia adhuc videf amabilior oib⁹.
q2 qlibz ſcūs q ē in pr̄ia pus vellet eē in in
ferno vt multis videf poſſe extrahi ex di
ctis beati anſel. cū diuina gratia q̄ eē in padi
ſo ſine ip̄i⁹ gratia vel imortali culpa cū to
ta illa felicitate quā hz. Propē qd̄ Elea
zarus ſcriba in lege dei doctiſſimus prius
volebat in infernū deſcēdere q̄ legē diuinā
trāſgrediēdo ei⁹ gratiā dimitteret vt hētur
2°. machabeoꝝ. 6. Et iō q2 gratia dei ē bo
nū qd̄ ē ſup oīa bona creata deſiderabile.
Jccirco dic̄ apl's. Ro. vj. Gratia dei vita
eterna. q2 hz rōnē vltimi finis deſiderabi
lis. Et q2 tn̄ bonū ē gratia. valde ē miſe
rabile q ꝓ minima delectatione pcci mor
talis ip̄az qs volūtarie pdat. Terti̇̄a cō 3ª cōſi.
ſideratio ē. Quid faē gratia dei in aīa nr̄a
Et dicif q ſz diuine ſcripture teſtimōia q̄t
tuor facit in aīa inſignes effectus. ſ. Pri
mus ē q2 hz itā viuificare a morte. q2 ſi
cut corpus viuit p aīam. ita aīa p gratiā ⁊
iō ſicut diſcedēte aīa corpus morif ita di
ſcedēte gratia aīa morif vn̄ ſcriptura vo
cat mortuū hoīem ſine gratia ⁊ cū gra
tia viuū. vn̄ in apoca. dicif ei q receſſerat
a gratia. Nō hēs q viuas ⁊ mortuus es.

Et idõ oĩa opa que facit aĩa ſine gr̃a ſunt
mortua ꝛc̃. Secũd9 eſt. qꝛ gr̃a habet
aĩam a ſomno excitare. Illi. n. q ſunt in
gr̃a in diuina ſcriptura dicunt vigilãtes
ꝛ illi q ſunt ſine gr̃a dormiẽtes. Sic enĩ
dormiẽtes nõ negociant niſi circa ſõnia
q̃ ſunt figmẽta. Ita hoĩes ſine gr̃a circa fig‑
menta ſenſibilia ꝛ vanitates huius mun
diq̃ delectãt ad modũ ſomni nõ ſaluãtis.
iuxta illud pſ. Dormierũt ſomnũ ſuũ ꝛ
nihil inue. o. viri di. ſuaꝝ in manib9 ſuis.
Quia tñ aĩa xp̃ianis in gr̃a lȝ ſit in mundo
cõſopita: eſt tñ vigilãs ad eterna. Idõ dicit
cãtic. v. Ego dormio: ꝛ cor meũ vigilat ꝛc̃.
Tertius. Quia gr̃a hȝ aĩam munire
ad modũ armature. vñ aplũs ipaȝ arma‑
ture cõparat: ſic. n. hõ metuẽs ꝛ inermis
nõ põt hoſti reſiſtere. ꝛ ẽt inimicũ ſupaꝛ.
Ita hõ ſine gr̃a qn ſemp intẽtatiõe ſuccũ‑
bat. Et ſicut hõ qñ eſt armatus põt ſuo
hoſti reſiſtere ꝛ ẽt inimicũ ſupare. Ita xp̃i‑
ſtẽs in gr̃a põt facilr̃ inimicũ ſupare apo
ſto. ephe. vj. de tali armatura dicit apoſt.
Induite vos arma. dei vt poſſ. ſtare aduer.
inſi. diaboli ꝛc̃. hoc di. Aug. i li. de li. ar.
Quartus eſt. Quia gratia hȝ animaȝ
fecũdare: ſicut. n. terra eſt ſterilis niſi iri‑
geꝛ aqua. Ita aĩa nr̃a niſi roreꝛ gr̃a. qd‑
qd enĩ agit aĩa xp̃ianis ſine gr̃a totũ eſt in‑
fructuoſuȝ ad vitã eternã: qñ aũt hȝ gr̃aȝ
eſt ita fecunda: vt ſingula ei9 opa ſint me‑
ritoria ꝛ cõdigna vita eterna. 2ª cor. ix.
Potẽs. ẽ. aũt de9 oẽȝ gr̃am hab. ꝛ ſa. in
vobis. vt in oĩbus oẽm ſufficientiã hñtes
habũ. in oẽ opus bonũ. Cetera aũt bona
nõ ſũt ſimpr̃ bona cũ ſint informia ꝛc̃.
Quarta conſideratiõ eſt. Qualiter di‑
uina gratia a nobis acquirit. Dicitur ꝙ
4ª ɔſi. acquiritur per hominem quadrupliciter.
Et pmo p cõcreatõeȝ: ſicut in pmis pen
tib9 quoꝝ aĩe mox vt create fuerũt gr̃a ꝛ
B originali iuſtitia illuſtrate fuẽ dicunt iuxta
illud ſapie. xvij. Dñs creauit hoĩeȝ ꝛc̃. ꝛ
ĩ ſe ve. cũ ꝟtute. Secundo p interiorẽ
ſanctificationẽ ſicut de Iere. ꝛ de io. bap.
pdicat ſcriptura di. ꝙ fuerũt i vtero mr̃is
ſanctificati. de Iere. dicitur Iere. pmo
Dñs ab vtero vocauit me. De vẽtre ma
tris mee recordatus ẽ noĩs mei. Et de Io
anne di ibidẽ. Añq̃ exires de vẽtre ſan‑
ctificauit te ꝛ ce. Tertio p baptiſmalẽ
regenerationẽ ꝛ iſte eſt modus cõis: qꝛ ſicut
in baptiſmo culpa originalis diluit: ita di
uina gr̃a ɔfert dicẽte dño. Io. iij. Niſi qs
renatus fuerit ex aqua ꝛ ſpũ ſan. nõ intra
bit i regnũ dei ꝛc̃. vbi cõiungit baptiſm9
fluminis cum baptiſmo flãminis.
Quarto p penalẽ conſummationẽ: ſicut
ẽt ſi nõ fuerit baptizatus baptiſmo ſan‑
guinis qñ qs interficit in odiũ dei ꝛ tũc
baptizat in ſanguie ſuo niſi ponat obicẽ
ſicut fuit de inocẽtibus. Si tñ circũciſio‑
nis viȝ baptiſmus euacuauerat ſiq circũ
ciſi nõ erãt qꝛ in oĩbus iſtis baptiſm9 flã
mis repit: ꝛ in oĩbus iſtis gr̃a nõ naſcit
ab intrinſeco: ſed infundit ab extrinſeco qꝛ
lex p Moyſeȝ data eſt. Gratia ꝛ veritas
p Ieſuȝ xp̃m facta eſt Io pº cap.
Quinta cõſideratio eſt. Qualiter diui
na gr̃a in nobis augeꝛ. Dicit ãt ꝙ auge
tur quadrupliciter. Et pmo. p bonoꝝ ope
ruȝ exercitationẽ qꝛ ſm Augu. Caritas
mereꝛ augeri vt aucta mereaꝛ pfici: mere
ri ꝟo nulli cõuenit niſi p bonos actus.
Sicut. n. ꝟtutes morales augẽt p act9 ꝟtu
ales effectiue ita ꝟtutes theologicas merito
rie: ꝛ idõ i gr̃a ſp ẽ pfect9 ad meliora q ſe
cuſtodit a lapſu: ſi non ſemper ad maiora
opa. tñ a maiori caritate impata ꝛc̃.
Secũdo p ſacroꝝ diuinoꝝ freq̃ntatio
nẽ ꝛ ſpecialiter in ſacramẽto confeſſiõis ꝛ
eucahariſtie q̃ digne ſumẽtib9 cõfert ſan 5ª cõ.
ctificationẽ. vt teſtaꝛ Diony. 3 cap. de ce
leſti. ier. E generaliter i omni ſacra ẽ
to cõfert gr̃a: ſi ſacramẽta accipiant cum
gr̃a. augent ipſam ꝛc̃. Tertio per ſacra
mẽtoꝝ impetrationẽ. qꝛ ſicut ſancti impetrãt
nobis veniã. vt habeꝛ exẽm de multis in di‑ E
uina ſcriptura. Ita ẽt ꝛ cũ veniã gr̃am.
ſicut habeꝛ exẽm. 2º machabeoꝝ vltimo de
ſtr ꝛ oĩa intercedentibus pro populo.
Quarto p angeloꝝ interceſſionem.
qm̃ deſiderãt nos pfici: donec attingam9
ad illuȝ gradũ meriti. ad quẽ ſumus pre
deſtinati pter eoꝝ repandã ruinam.
Sicut ſanctus Michael dicitur ſtare pro
filijs populi ſancti trenorum duodecimo
Et quia gratiam non ſolum acqrere poſ

ſumus ſȝ etiã eius augmẽtũ. Idõ dr̃ Io.
pº. De plenitudine ei9 oẽs nos accepim9
6ª ɔſi. gr̃aȝ pro gr̃a ad merẽdã ſuppaditã. Sex
ta cõſideratio ẽ. Qualiter gr̃a ɔſeruaꝛ in
nobis. Et dr̃ ꝙ cõſeruaꝛ i nobis cũ adiu‑
torio dei ꝟtute q̃druplici. Et pmo coope
D rãte ꝟtute auſteritatꝭ. ſ. mortificãtis. qꝛ tẽta
tio q̃ nos ad caſuȝ icitat imitaꝛ imediate
paſſiõe iclinãte. Mortificatio aũt carnis
hȝ mortificare paſſiões ꝛ domare q̃ vigẽt
i mẽbris corporis. Idõ apoſtolus pº cor. 9.
c. Caſtigo corp9 meũ ꝛc̃. Scdõ coope
rãte ꝟtute ꝟtatis cõſiderãtis. qꝛ qñ aliqs
n̄ cõſiderat actus ſuos vt itelligat q̃ agit
cito labiꝛ ſicut offendiꝛ pedib9 nõ cõſide
rãs greſſus ſuos. Idõ dic paulus. i. co. x.
c. Qui ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat. i.
diligẽter cõſideret ſuos actus. qꝛ hõ q bñ
greſſus ſuos ɔſiderat nõ offendiꝛ. Ter
tio coopante ꝟtute puritatis purgãtis qꝛ
ſicut in vaſe argẽteo paulatiȝ rubigo con
trahiꝛ. qñ macula nõ abſtergiꝛ ſtatim. ita
paulatiȝ ɔhiꝛ. i aĩa nr̃a. qꝛ nõ abſtergit qñ
cũqȝ accidat venialis macula. qꝛ qñ pur‑
gari negligiꝛ ſucceſſiue venit ad rubiginẽ
peccati mortalis qđ nõ ita cito auferꝛ. qꝛ
ſic dicit btũs frãciſchus. Si diabolus põt
hr̃e capillũ de hoĩe cito facit creſcere i tra‑
bẽ. ꝛ idõ q vult in diua gr̃a pſiſtere debȝ p
ſacrm ɔfeſſionis ꝛ actũ cõtritiõis peccata
freq̃nter abſtergere. ꝛ mox vt ɔſcia leſa fue
rit ſe purgaꝛ iuxta cõſiliũ ſapiẽ. i puer. Au
fer rubiginẽ de argẽto ꝛ egredicꝛ vas pu‑
riſſimũ ꝛc̃. Quarto coopante ꝟtute hu
militatis ſubiciẽtis. qꝛ ſȝ grego. i mora. hu
militas ẽ oĩum ꝟtutũ cuſtos. vñ qñ aliqs
ſupbit de bonis ſibi celitus datis. adeo in
tentationẽ dimittiꝛ. Et qꝛ ſine diuino auxi‑
lio nullus vt ait apoſtolus tẽtationi reſi‑
ſtere põt. idcirco cadit ꝛ a gr̃a excidit. In‑
ter aũt oẽs illas ꝟtutes efficaciſſima ẽ pu
ri cordis cuſtodia. vnde puer. x° Omni cu
ſtodia ſua cor tuũ: qm̃ ex ipõ vita pcedit
Et puer. 22. Qui diligit cordis mũdiciaȝ
pp labioꝝ cuſtodiã hẽbit amicũ regẽ. i. p
manebit i amicitia: qđ ẽ eẽ i gr̃a ſũmi regis.
7ª cõ. Septima ɔſideratio ẽ. Qualiter diua
gr̃a p pctm amiſſa recupaꝛ. Et dr̃ ꝙ recu
paꝛ a nobis actu. 4ꝛ. Et pº actu. ſ. recorda
tionis de illo actu quo eſt ſibi ɔſcius gr̃aȝ B
amiſiſſe. pſ. memor fui dierũ antiquoꝝ. i.
actuũ meoꝝ in vetuſtate peccati ppetra‑
torũ. Secũdo actu deteſtationis vt malũ
q̃ recordaꝛ ſibi diſpliceat tãq̃ abhoiabile
ꝛ ſibi dãnoſuȝ iuxta illđ pſ. Oẽȝ viã iniq
tatꝭ odio habui. Tertio actu renũciatiõis
vt oĩ tali actui firmo pponito renũcieꝛ in
futurũ ne ſic cãis redeat ad vomitũ: vt di
cit btũs petrus pª. canonica ſua. Quarto
actu cõtritiõis vt triſtitiã hẽat de malo p
petrato. Triſtitia. n. ſȝ Aug. ẽ paſº. ɔſeq̃ns
actũ nolẽdi. Et idõ q̃to plus qs hẽt de a‑
ctu volũtatꝭ ɔ pccȝ. tãto plus hẽt đ paſſio
ne triſtꝛ. Et illa eſt atritio q̃ ſȝ. doc. theo
logos ẽ ſufficiẽs diſpõ ad gr̃aȝ de cõgruo
pcipiẽdã. Iſtis ãt pmiſſis iſũdiꝛ a deo act9
cõtritiõis cũ gr̃a dicẽte pſalmiſta. Cor cõ
tritũ ꝛ hũiliatũ ne deſpicias: qa talib9 p̃
nijs actibus ptinet iſũdẽ gr̃aȝ. ad diuã mi
ſericordiã ꝛ nõ ad iuſtitiã. Et idõ ſapie x. cõ
iungẽs gr̃aȝ cũ mĩa dicit. Gr̃a ꝛ mĩa ẽ i
ſcõs eius. ꝛ reſpectus ẽ i electos illius ꝛc̃.
Octaua cõſideratio ẽ. Que ſunt ſigna
diue gr̃e. Dico ãt ꝙ đ cõi lege nullus põt 8ª cõſ
eẽ đ gr̃a certus iuxta illđ eccli. 9. Neſcit
virũ ſit dign9 odio vel amore. ꝛ apoſto. i.
coꝝ. 4°. Nihil. n. cõſcius ſuȝ. Sed in hoc
non iuſtificat9 ſum. Intelliꝫ ẽ tñ ꝙ đ hoc
daꝛ. 4. ſigna pbabilia i ſcripª. Pri‑
mũ ẽ i affectu qñ hõ. ſ. letaꝛ ꝛ exultat ſpũali F
letitia i diuis reb9. ſigꝫ ẽ ꝙ ipe ẽ i gr̃a dei
pſ. Signatũ ẽ ſup nos lumẽ vult9 tui dñe
. i. ſigꝫ datũ ẽ de tuo. ſ. lũine ꝙ dediſti leti
tiã i corde meo ſic deduxerũt doctores ãti
q. Scdm ẽ i effectu qꝛ q facit bõa opa ꝛ
ſm bonã itẽtionẽ directa ſigꝫ ẽ ꝙ ipſe ſit
in diua gr̃a ſi pſeuerat dicẽs Math. xi. 5
Attẽdite a falſis pphetꝭ ꝛc̃. Et ſeqtur a
fructib9 eoꝝ cognoſcetis eos. i. ab opib9 ſuis.
Terꝫ ẽ i auditu. Quia q libẽter audit
ꝟba diua ꝛ cũ affectu ſine q̃rela ſigꝫ ẽ ꝙ
ipſe ſit i gr̃a dei. Io. viij. Qui ẽ ex deo ꝟba
deo audit ꝛc̃. hic notat btũs Gre. ſignuȝ
i quo põt agnoſci qs vnde ſcit Quar
tũ ẽ in affatu. qꝛ q loqtur cũ affectiõe ꝟba
diua ſigꝫ ẽ ꝙ ipſe ſit i eius gr̃a. Quia ſm

ſolaʒ ſalutatoꝛis in euāgelio. Bonus hō de bono theſauro pfert bonū.ſ.cordis ſui Et ìndeis dixit pgēies viparū. Quomō poteſtꝫ bōa loq cū ſitꝫ mali. Et Mat.xij. Ex abundāt ia cordis os loqtur. Sequit ex ꝟbis tuis iuſtificaberis ꝛ ex verbis tuiſ ꝯdēnaberis ꝛ iō q: vna ꝛ eadē gra. hꝫ ſi- gna plura v.apls.i.coꝛ.xij°. Diuiſiōeſ graꝝ ſunt ꝗꝛuꝫ ad plura ſigna q̄ ibi nūerāt ꝛc.

9ª cō. Nona cōſideratio. Quales ſunt fruct⁹ gre. Ubi eſt aduertēdū q ſicut arboꝛ ſilue ſtris ſibi ipſi relicta facit fructus inſipidoſ Si.n.ei inſerat ramuſculus arboꝛis dōe ſtice facit fructus domeſticos. Jta aīa no ſtra ſi in puris naturalib⁹ dimittat fruct⁹ ei⁹ ſunt inſipidi: q: ad felicitatē non pfici unt cū p ſolū liberū arbitriū nō poſſum⁹ graꝫ mereri errāte pelagio. Si tñ ei gr̄e ramuſculus inſerat faciet optimoſ ꝛ ſalu berrimos fructus. Intelligendū ē tñ q aliq fructus ſm quadruplicē gradū lau dant. Quoꝝ pmus eſt. Qui hꝫ in ſe ame

B nitatē in ſapoꝛe. Secūdus eſt: q hꝫ nō ſo luꝫ amenitateꝫ: ſꝫ etiā fugat infirmitatem ꝛ magnā cōfert ſanitatem. Tertius eſt q nō ſolū confert ſanitatem ſꝫ ēt imoꝛta- litatē ꝛc. Quartus eſt q nō ſolum con fert imoꝛtalitateꝫ ſꝫ ꝛ felicitatē. Fructus aūt gr̄e qui ſunt actus meritoꝛij a carita- te eliciti vel impati conferunt nobis.

P° amenitatem q: oēs ſiunt ſm inclina tionem amoꝛis: ꝛ non timoꝛis vt docet Jo.in cano.ſua. Caritas.n.foꝛas mittit timoꝛeꝫ. Secundo nō ſolū amenitatē: ſꝫ ſanitatem: q: talia opa frequentata cū di- ligentia excludūt ab aīa oēꝫ egritudinē tē tatiōis ꝛ paſſionis: tūc.n.nō daꝫ loc⁹ dia bolo ad tētāduꝫ iuxta apli cōſiliū. Ter tio nō ſolū ſanitatē: ſꝫ ēt imoꝛtalitatē dicē te dño i Joāne. Siqs ſermonē meū ſua uerit moꝛtē nō guſtabit in eternū que in Apoc.dicit. Moꝛs 2ª ꝛc. Quarto nō ſolū imoꝛtalitatē ſed ꝛ felicitatē q: qlibet taliū actuuꝫ meret felicitatē de condigno ſic docto. affirmāt ſi.n.vn⁹ fruct⁹ eēt ita pcioſ⁹ qō de ꝯdig° ide poſſet emi vnū re- gnū terrenū eēt cū ſūma diligētia cuſtodiē dus. ꝗto pluſ illi act⁹ q de cōdig° emūt.ſ. regnuꝫ eternū. Et iō tales fruct⁹ dbem⁹ cū ſūma diligētia appetere ꝛ hēre: q: fruct⁹ gr̄e eſt pcioſioꝛ cunctꝫ opib⁹ ꝛ oīa q̄ cōſi derant nō valēt huic cōparari. teſte Sa piē. vñ in pſ. Gratiā ꝛ gloꝛiā dabit dñs q:.ſ.p fructū gr̄e acqrit felicitas gloꝛie. Et iō dicit Apoſ. q optimū ē gra ſtabi lire coꝛ ꝛc. Decima cōſideratio eſt. Q̄lia

x² cōſi. ſunt gr̄e ipedimēta. Unde intelligēdū eſt q quatuoꝛ ſunt detrimēta que ꝯ graꝫ ſūt

D Pꝛimū eſt peccatoꝝ moꝛtaliuꝫ q̄ ha- bent graꝫ totaliter eradicare de aīa. Et iō dicunt peccata moꝛtalia q: interficiūt aīa maꝫ que viuit p graꝫ ipſam auferēdo ſi- cut auferr aīa a coꝛpoꝛe in moꝛte. de quo dicit Apoſ.ij.Ro.vj. Stipēdia.ſ.peccati moꝛs ꝛ ſubdit cāꝫ. Gra aūt dei vita eter na: quā.ſ.graꝫ peccata auferunt. Se- cundū detrimētuꝫ eſt peccatoꝝ venialiuꝫ p que gr̄a dei nō tollit: ſꝫ obumbꝛat ſicut veſtꝫ cādida p maculas aliquā defoꝛmita tē hēs: ꝛ ipoꝝ multiplicatio ē diſpoſitio ad totalē ipſius veſtꝫ cōſumptionē. Jdeo epo ſardis q pp venialiuꝫ multiplicatio nē ad moꝛtē appꝛopinquabat dē apoc.iij. Eſto vigilās ꝯfirma q̄ moꝛitura ſunt ꝛ p inde q talia pēta vitar nituntꝛ. hēs pauca noīa q nō inqnauerūt veſtimēta ſua ābulabūt mecuꝫ i albis q: digni ſūt. 3ᵐ nocumētū ē puatō actuū bonoꝝ q hñt graꝫ ꝯſopire qn aīa q̄ recipit graꝫ nō opat meritoꝛie ſꝫ ipaꝫ: ſꝫ marceſcit ignauia ꝯ q̄s dī.b.amb. ſup Lucā. Neſcit tarda molimia ſpūs ſ. gra. Et Gre. Amoꝛ dī nūq̄ eſt ocioſus opatur.n. magna ſi ē: ſi āt negligit opari amoꝛ nō ē: vñ illi epo Laud⁹ q illam graꝫ recepat ꝛ ſꝫ ipaꝫ opari negligit. dī a dño apoc.iij. Utinā calidus eēs aut frigidus: ſꝫ q: tepidus es: incipiā te euomere de oꝛe meo: ſic.n.tepid⁹ ē remiſſe actiuus: ita hō tepidus dr q intēſe nō opat bonū. 4ᵐ dētri.ē vitioꝝ moꝛtaliū ꝛ maloꝝ hītuū ag gregatoꝝ q hñt graꝫ ipugnare: q: qn ma li hītuū ſunt acqſiti i nobis p iſuſionem gr̄e nō ſtati amittūt cū hō p⁹ ꝯtritionē ad huc ad malū remāeat inclinat⁹: ꝛ iō iª vi° u¹ p diſciplinā rigidā extirpēt nō pmittūt hoīeꝫ in gra qeſcere ꝛ iō i pſona iſirmoꝝ dī.apls. Ro.7°. Jnfelix ego hō qs li.me de cap.moꝛtꝫ hui⁹ ꝛ ſeqr gra dī p ieſū xᵐ.

xi.cōſi. Xiª cōſi°.ē. q̄tiēs gra fuit iſuſa i aīa vir ginis: dī q lꝫ foꝛte i multꝫ actib⁹ meritoꝛijſ

A fuerit augumētata: tñ i ea credit q̄tuoꝛ vi cib⁹ fuiſſe iſuſa ſolēnit. Et p° i ei⁹ ꝯceptio one q: i vētē mrīſ gra dī fuit ei iſuſa cū ib fuerit ſcificata vt ſci docent multo pluſ q ille de q̄ dī Luc.p°. Et ſpiritu ſcō adhuc replebit ex vtero mrīs ſue vt p ei⁹ icolatu i vtero vgis illū pphetice itelligat ſcificas ſe tabernaculū ſuū ꝛc. Et bernardus ait fuit pculdubio mr dñi añ ſcā q̄ nata ꝛc. Scdo i ꝟbi icarnatiōe: q: tūc ſpūs ſcūs vēit i ipaꝫ: ꝟtute.n.ꝟbi gn̄ aitiā tribuēs ut ait daniel q aduētus nō itelligit ſine gr̄e iſuſiōe. Et hec dī ſcificatō 2ª de q̄ dī Lu. p°. Spūs ſcūs ſupueniet i te ꝛc. 3° i cāti ci reuelatiōe. ſic.n.legim⁹ zachariā ſpū ſcō fuiſſe iplētū qn pphetauit cāticū ſuū ꝛ he liſabeth qn emiſit clamoꝛē ſuū Lu.p°. Jta putam⁹ mrēꝫ dñi ſpu ſcō fuiſſe replētā qn pphetauit cāticū ſuū dicēs. Magnificat aīa mea dñꝫ ꝛc. vt ibidē hēt. 4° credit ſu iſſe.ſ.i ſpū ſci miſſiōe ō q̄ hēt actuū 2° ipa. n.tūc fuit ſociata oī diſciplīa ꝛ aliis qb⁹ ſpūs.ſ.añ pmiſſus fuit miſſ⁹ act p°.c°. Nec ē credibile q tāto dono nō fuerit pticepſ bīā vgo Jō dixit ei āgelus Lu.i°. pleidēs gr̄e plēitudinē ad quā erat exaltāda. Ne timeas

xii² cō. maria inuenīſti graꝫ apd dñꝫ. Xiiª cōſi deratio ē. Ad quē gradū gr̄e aīa vgis fuit exaltata. Dīcēt q gra diuīa icreata ē ꝛ di ſtributa. Et hoc i aliqb⁹ nō ē nāe adeq̄ta

B tñ ſꝫ pportionē nāe cōmēſata fuit. vt i an gel q: lꝫ qlibꝫ coꝝ potuiſſꝫ pl⁹ cape ↄ gra q̄ ſuſcepit tñ ſic fuerūt pfectioꝛes i nālib⁹ ita fuerūt excellētioꝛes i gratuitꝫ vt notat 2° ſniaꝝ i aliqb⁹ nō ē gra capacitati nāe a dequata nec ſꝫ gradū nature pportiōata ſic cōiter ē i ſcis. qlibꝫ.n.aīa q̄ctūqꝫ ē i pēa plus ē capax ō gra cū oēs ſint vni⁹ natu- re ꝛ tñ ſūt ieq̄les i ea. 3° i aliq̄ ipa gra credit capacitati natur adeqata nō tñ ſꝫ excellētiā ſimplr ſūmā ſic i mre dñi bñdcā q: ipa de gra hūit q̄tuꝫ cape potuit vt ait btūs Jero. Et iō dcā fuit ſimplr gra plēa ſic vas dī plē qn plus cape neqt nō tñ graꝫ ſimpliciter ſūmā q: citra aīam xⁱ. 4° ē ipa gra i aliquo nō ſolū capacitati natu re adeq̄ta ſꝫ vt i ſe ſūme pfcā. ſic i aīa xp̄i q̄ hūit de gra q̄tū cape potuit ꝛ i gra oēm aliā creaturā excellit Jo p°. Uidim⁹ gloꝛiaꝫ ei⁹ gloꝛiam quaſi vnigeniti a patre plenū gratie ꝛ veritatis. nō ſolū ad ſufficiētiā ſꝫ ad redundantiā. Ad quam ꝛc.

¶ De eadem ſermo ſecundus.

Annunciaui ꝛ locut⁹ ſuꝫ ꝛc p°s 39. Or de ſmonib⁹ ānūciatio- nis gabꝛielis ē pñs itētio. Jccir co ad dclaratiōnē hui⁹ ſolēnitatꝫ cōiter ac cipit ꝟbū ppoſitū. Jn q̄ qdē ꝟbo i pſōa eiuſdē archāgeli dauid loquēs itētionē tpī uſ. dupliciter dſcribit P°. vt itellectualī ter declaratiua. Cū pmittit. Annūciaui. Annūciatio.n.ē act⁹ rōis. 2° vt ſenſibilr māifeſtatiua cū addit locut⁹ ſū. Locutō.n.ē ſēſibilis platio q: āgelus locut⁹ fuit vgi ni nō ſolū itellectualiter vcꝝ ēt ſenſibiliter ſic dicit yſa.4°. Loqmini ad coꝛ hieruſa- lē. Ecce q̄tū ad locutionē itellectualē ꝛ ad uocate eā. ecce q̄tū aduocalē q̄rū pma fuit ad aīaꝫ vgis itima. 2ª fuit q̄tū ad coꝛpus extriſeca. Qua igit de vgie ē pñs ſolē nitas. Jccirco eē ipaꝫ meditāti occurrunt octo ꝯſideratōes. Quaꝝ pª ē. Qualis fuit illa ānunciatio. 2ª ē p quē fuit illa ānūciatō delata. 3ª.ē vbi illa ānunciatio fuit fca. 4ª ē i q̄ tpe fuit delata. 5ª ē. Qui fue- rūt illi⁹ ānunciatiōis effectus. 6ª ē. Qua lia fuerūt ei⁹ ſublimia. 7ª ē. Qualia fu erunt ei⁹ miracula. 8ª ē. Qualia fuerūt

pª cōſi eius gaudia. Pꝛia igit cōſideratio eſt. qualis fuit illa ānunciatio. Et dōꝫ ē q eē

C ipaꝫ btūs Lucas ō ſcribit. vij. miſteria.

pᵐ me Pꝛiuꝫ fuit ō āgeli ſalutatiōe. Cū dixit Aue gra plēa. Nūci⁹ qdē malus nō pnū ciat ſalutationē. ſꝫ bonus Jō ſpēs.i.dia-

C boluſ miſſuſ ad pmā mulierē nō ſalutauit eā. Scdꝫ fuit ō vgis turbatiōe q̄ qdē tur- batio nō fuit amoꝛis ſꝫ iloꝛis. q: mos ē bo ni āgeli vt i pncipio terreat ꝛ ifine cōpla- ceat vñ damaſ. Sic ois ꝟtus bōa: ſic ſuꝫ act⁹ bōus. Et iō ſeqr. Turbata ē i ſmōe eius.ſ.āgeli. 3ᵐ fuit de vgis ꝯſideratione q: cogitabat q̄lis eēt illa ſalutatō. Simile aūt huic hēt qn xᵐ pepit vt dī Luc.2°. qō ꝯſuabat oīa ꝟba hec ꝯferēs i coꝛde ſuo. ꝛ qn xp̄ꝫ repit i tēplo qō fuit ſignū ſapie ꝛc. Quartū fuit de angeli cōfoꝛtatiōe dicēs.

Ne timeas. Et crede q̄ ēt factū eſt idem
Zacharie de io. bapti.. Quintū fuit de
v̄gis inq̄ſitiōe. Non. n. dubitauit de di-
cto vel de facto ſicut Zacharias. ſ; tñ de
modo pp zelū virginitat̄ que ex verbis
angeli videbat̄ euacuari. Qd̄ aūt dicitur
non cognoſco. i. non cognoſciturā me p̄
pono ⁊ ce. Septuz fuit de angeli reſpō
ſione. Cū ſeq̄tur. Reſpondēs aūt angel⁹
dixit ei: in qua reſpōſione docuit v̄ginem
de articulo incarnatiōis ⁊c. Septimū
fuit deſinali cōcluſione cū ponit̄ poſtea.
Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbū tuū
Sicut. n. Eua voluit eſſe dea: ita illa an-
cilla vbi pfectio obediētie demonſtrat̄.

2ª cōſi Secunda cōſideratio eſt P er quē fuit
hec anūciatio delata. Conſtat aūt q̄ ſm
lucā p̄. p Gabrielez ſm aūt Hierony-
muz. Gabriel interp̄tat̄ fortitudo dei.
Et ideo cōuenienter miſſus fuit ad tractā-
dum v̄bi incarnationē: q̄ in hoc ſtupen-
do miraculo plus fuit magnificata diui
na potentia q̄ in mūdi fabricatione. In-
telligendum eſt tamē q̄ iſte angelus i iſta
ſalutatione habuit reſpectū ad quattuor p
D ſonas. Et primo Ad pſonā mittentez
⁊ illa fuit appropriata patri ad quē ptinet
mittē ⁊ nō mitti vt dicit Aug. de tri. ⁊c.

Secūdo ad perſonā denunctiatā graz re
cipientē que fuit pſona virginis mrīs. Jō
fuit miſſus a deo. ad virginē. luce primo.

Tertio ad perſonā pre uolātem que fu
it pſona v̄bi que angelū precucurrit. vn-
de dicit Aug. Quod p̄ceſſit ſuum nūcium
dñs Jō dicit angelus dñs tecū: q̄ iaz ve-
nerat ⁊c. Quarto ad pſonā ſubſequen
tē que fuit pſona ſpūs ſcī qui fuit angelus
ſubſecutus ad virginē ſanctificādā. Jō di
cit de illo in futuro. Spūs ſcūs ſupueniet
in te vñ pp iſta bñ cōuenit gabrieli qd̄ di
ctum fuit nathan. i. R. 5. Ingredere q̄ vir
3ª cōſi. fortis es ⁊ bona nunciās ⁊c. Tertia cō
ſideratio eſt vbi iſta annunciatio fuit facta.
lucas dicēs q̄ i ciuitate nazareth. Iſta ciuitas
E hz q̄druplices inter p̄tatiōes huic facto cō
uenientes ſz Jerom. Quaz prima eſt flori
ditas Et illa interp̄tatio cōuenit huic facto.
q̄ tūc floruit virga illa de radice yeſſe de

qua di ysa. xi° Egredief v̄ga ⁊c. q̄ ſicut
flos erūpit de ſubtiliſſima virge materia.
Ita x° erupit de ſubtiliſſimis ⁊ puriſſimis
ſanguinibus virginis. Secunda eſt q̄
interp̄tat̄ mundicia ⁊ illa cōuenit ei. q̄
ſm. b. anſelmum mundata fuit virgo ſe-
cunda ſanctificatione vel mundatione.

Prima fuit in ſui cōceptione. Se-
cunda in v̄bi annūciatione. Tertia in qua
non ab imundicia. ſz ſicut angeli dicūtur
purgari pp excellentē puritatis gradum.
Dicūt autem q̄ in prima ſanctificatione
vel purgatione pńitas in ea fuit cōſopita
Sed in ſecūda fuit tota extincta ois pni
tas actualis ⁊ potētialis ⁊c. Tertia in
terp̄tat̄ vnctio. ⁊ illa etiā ei conuenit. q̄
cū vnctio dicat̄ ſanctificatio in illa annun
ciatiōe fuit virgo ſecūdo ſanctificata ſancti
ficatione perfecta de qua loquitur lucas
vbi ſupra. Spūs ſcūs ſupueniet in te vir
tus ⁊c. Quarto interp̄tat̄ Conſecra-
tio ⁊ illa etiā cōuenit ei q̄ ſicut tēplū ſala-
monis fuit cōſecratum ex eo q̄ gloria dñi
habitauit ibi: vt di 3° R. Ita virginis vterus
fuit cōſecratus pro tēplo totius deitat̄ ex
verbi incarnatione iuxta illud p̄s. ſanctifi
cauit tabernaculum ſuū altiſſimus Jō de
illa ciuitate dicebat nathana. io. primo.
A nazareth pōt aliq̄d boni eſſe. q̄. ſ. ei bo-
na cōueniunt ſm ſignificationē. Iſta enīz
eſt ciuitas in qua x° fuit educatus vſq; ad
3. annos luce 3° c°. Quarta conſidera- 4ª cō
tio eſt in quo tēpore illa annunciatio fuit
allata. Dicitur aūt. Qd̄ quattuor ſunt tē I
pora de quibus queri ſolet. ſ. Annus men
ſis Dies. ⁊. hora. Primo querit̄ de an-
no. Dicitur q̄ vi. millenario annorum a
mūdi creatione. Sicut. n. in vi. die forma
uit deus hoīez ad ymaginē ſuā ⁊ ſimilitu
dinē impſſam. Ita illo ſenario formauit il
lū hominē q̄ ē ymago dei ⁊ eius ſimilitu-
do expreſſa ſm apoſtolū. Et ſicut illo die
fuit hō lapſus ſic illo millenario reparat⁹
In illo autē āno agebat̄. Septuageſi-
ma ſcda gñratio ab adā. ſicut ille hō. 72°
diſcipulos habuit. Secundo autē Si
queratur de mēſe in quo illa annunciatio
fuit facta. Dicitur q̄ in menſe primo quo

illa ānunciatio fuit facta. Dicit̄ q̄ in mē
ſe primo quo egreſſi ſunt filii iſrael de egy
pto. de quo exo. Menſ iſte principiū men
ſium eſt Iſte fuit menſis marcij in quo q̄-
dem menſe dñs habitauit in colūpna nu
bis vt dirigeret filios iſrael per deſertum
ſicut recte hodie deitas prim habitauit in
mente humanitatis nube ⁊ velamine ad
dirigendum populum xp̄ianum per hu-
ius mundi deſertum. Tertio ſi querat̄
de die. Dicit̄ q̄ ea die qua fuit dominus
paſſus eadem die fuit annunciatus per an
gelum: vt dicit Augu. de tri. In iſto etiā
die dicitur mundus fuiſſe creatus. Et illa
die in egypto agnus ſanctificatus vt dicit̄
exo. Et iſta quattuor miſteria ſunt mutuo
correſpondentia: vt myſterium creationis
alludit ānunciatiōis: q̄ prima dies noui
teſtamenti ſicut veteris. Et myſteriū imo
lationis miſterio paſſionis. Curſus autez
vi circularis xp̄i ad modum ſolis d̄ ſignatur
in eiuſdem dieī inchoatiōe ⁊ conſumatio
ne. Quantum ad diem ſeptimane illa
fuit dies veneris que fuit ſolēnizata miſte
rio 4ᵗ. Et prima q̄ in hoc die fuit homo
factus ad imaginem dei. Geneſis primo
xp̄us eadem die incarnatus. Tertio. a
tribus regibus adoratus. Et quarto fuit
mundus redemptus p paſſionem eius ⁊
crucifixionem. Quarto ſi queratur d̄ ho
ra. Dicunt doctores q̄ hora completorij
fuit mater domini ab angelo ſalutata.
Creditur autem q̄ illa deuotiſſima collo
catio cū angelo vſq; ad mediam noctem
durauit. q̄ cum virgo dedit conſenſuz cō
cepit verbum q̄ de ſedibus regalibus di-
citur exiuiſſe media nocte vt teſtatur ſapᵉ.
Et hoc eſt quod apoſtolus ad Ro. ait. At
vbi plenitudo temporis venit ⁊ miſit filiū
5ª cōſi. ſuum deus ⁊c. Quinta conſideratio eſt
Qui fuerunt illius annunciationis effe-
ctus Dicit̄ q̄ fuerunt quattuor. Quoz
primus fuit corporis xp̄i repentina forma
A tio ex puris ſanguinibus virginis ſm dio
nyſi. Secundus fuit anime xp̄i creatio.
q̄ formato xp̄i corpore tota trinitas crea-
uit aiam nobiliſſimam ⁊ oībus chariſma
tibus ſpūalibus adornatā cū ſumma ſapiē

tia ſicut in primis angelis. Tertius fuit
iſtius corporis in aīa vnio ſine omni labe
cum. n. alie aīe inquinari ſolent a corpori
bus ſicut corpus a ſordido veſtimento: ſz
xp̄i aīa ab omni ſorde imunis fuit.

Quartus fuit anime glorificatio. q̄ ip
ſius anima ab inſtāti ſue creationis fuit
beata ⁊ munda ⁊ coniuncta continue cuz
diuinitate vt dicitur ſententiarum ⁊c.

Iſtis premiſſis poteſt addi effectus qn
tus qui dicit̄ ſuper admirabilis qñ in eo-
dem inſtanti totā illam humanitatem p-
ſona verbi aſſumpſit induens veſtimenta
noſtre carnis. de qua apoſtolus ad hebre-
os 2°. Nuſq̄ angelos apprehendit domi-
nus ſed ſemen abrahe. Iſta autem indui-
tio fuit figurata Ezechielis. 23. Sole nu
be tegam q̄ nubes noſtre humanitatis in
incarnatione verbi fuit tegumentum diui vi cōſi°
nitatis. ſicut aīa corpore tegitur. Sex-
ta conſideratio eſt. Qualia fuerunt illius
annunciationis ſublimia. dicit̄ autē q̄ cel
ſitudo illius ſolēnitatis excedit alias ſolē-
nitates ad x͡m pertinētes ⁊ ipſas dignificat
vt declaratur in quattuor precipuis ſolēni
tatibus. Quaz prima eſt ſolēnitas dñice
incarnationis: cuius fuit ſūma dignitas.
B q̄ puer qui naſcebatur erat deus. non fuit
autem deus niſi per myſterium incarnati
onis qd̄ hodie fuit completum. Secun-
da eſt dominice reſurrectionis in qua ſo-
lus homo reſurrexit. qui non reſurrexiſſet
niſi humanitas huic verbo fuiſſet unita.

Tertia eſt dñice aſcenſionis in qua aſ
ſumptus eſt in celum localiter ſed eius hu
manitas fuit hodie eleuata ad diuinum
ſuppoſitum ſupernaturaliter: que eleua-
tio fuit maior: q̄ magis eleuatur ⁊ hono-
ratur pontifex qñ ad ſummum pontifica-
tum: q̄ quando localiter inthronizatur.

Quarta eſt ſpūs ſancti miſſio quaz ſo
lēnitatem illa precellit quia ſicut tunc fuit
miſſus ſpiritus ſanctus ita nunc filius
qui eſt equalis ſed magis mirabiliter iſte.
q̄ iſte aſſumpſit ignē in linguaz diuerſita
te. ille v̄o naturā hūanā i pſone vnitatē..
vñ de illa ſolēnitate pōt dici illud leuitici
Prīus dies erit vob celeberrim⁹ iſte pmi⁹

dies eſt incarnationis xp̄i quo fuit primū
ſacr̄m fidei xp̄ianę qd̄ eſt ſumme celebrita
tis inter oia alia ſcīa.

Septima conſideratio eſt Qualia fue-
7a ɔſi°. runt illius annunciationis miracula. cir-
ca quā ponūt quattuor ſingularia que red
dunt admirabilem illam ſolēnitatem.

Primū eſt ꝙ natura ſuprema fuit ſū-
me humilitatis in hoc ꝙ ſuſcepit. ſ. habitū
E humanitatis: ſicut filius regis ſe humiliat
qn̄ aſſumit habitum religionis. de quo ad
philipꝑen. tertio humiliauit ſemetipſum
in ſimilitudinem hoīum factus ꝛ habitu
inuentus vt hō ꝛc. Secundū eſt ꝙ natu-
B ra infima fuit ſumme exaltata: qꝛ humani
tas que tenet infimū gradū intelligibiliū
fuit ſublimata vltra oēm creaturam ita vt
homo fieret equalis deo ꝛ tātū habuit de
bono quātū eſt ſimul in patre filio ꝛ ſpiri
tu ſcō ſm̄ Aug. de tri. Tertiū fuit ꝙ ꝑ
ſona infinita fuit exigua facta dum ſcōm
ſuā magnitudinē in corpore de virgine for
mato fuit contenta ſm̄ illud apoſtoli. Qꝛ
in xp̄o ieſu habitauit omnis plenitudo dei-
tatis corporaliter. Ideo dicitur ꝙ ſemetip
ſum exinaniuit. i. exiguū fecit ꝛc. Quar-
tum eſt. Quod res minima facta eſt infi-
nita: dum quem celi capere nō poterāt: nec
celi celorū ambitus ſm̄ Salomonem v̄
go integre ꝑtulit in ſuo corpore ꝛ gremio
Et de iſtis mirabilib⁹ dicitur Iere. No
uum faciet dn̄s ſuper terrā femina circun
dabit virum. i. hoīem ꝑfectum ꝛ virtuoſuꝫ
Quia tot virtutes habuit xp̄s in vtero. ſ.
matris quot nūc hꝫ in dextera dei pr̄s ꝛc.

Octaua conſideratio eſt Qualia fuerūt
8a ɔſi°. illius annunciationis gaudia. Dicitur ꝙ
quattuor. Et primum fuit in Ierarchia ſu
perceleſti diuinarum perſonarū qꝛ ſicut q
D libet rex ſolēnizat qn̄ eius filius cōtrahit
matrimonium. ſic deus pater ineffabileꝫ
ſolēnitatem fecit qn̄ in verbi copula eius
filius cum natura humana ſicut cum puel
la incorrupta contraxit. Et ideo dicitur
in euangelio. Simile eſt regnum celorum
homini regi qui fecit nuptias filio ſuo.

Secundū fuit in Ierarchia celeſti in qua
letati ſunt ineffabiliter āgeli. qꝛ a ſua crea
tione citra nūquā fuerūt ita honorati. qꝛ
ſicut ſerui letantur cum ſoror contrahit cū
dn̄o ſuo: vt hētur heſter de populo iudeo
rum exaltato pro heſter cum rege aſſuero
contrahente. Sic angeli ſci qn̄ aīa xp̄i fuit
vnita ꝛ deſponſata verbo tanꝗ creatura-
rum pulcherrima fuit exaltata ꝛ ſublima-
ta. Eſt aīa ſoror germana angelorū qꝛ ab
eodem patre ad eius ymaginē cōformiꝫ
genita. ꝛ de eadem. q. matre qꝛ de ſpūali
natura ꝛc. Tertiuꝫ fuit in Ierarchia ſub
celeſti in qua fuit pax reddita: qꝛ diſcordia
fuerat inter deuꝫ ꝛ hoīem per. v. milia an
nor: ſed illa dies fuit factus mediator. xp̄s
qui in ſemetipſo ſoluens inimicitias pacē
tractare cepit quā in morte conſumauit. ꝛ
ille fuit ɔuenientiſſimus mediator: qꝛ de ꝓ
genie vtriuſqꝫ parentis. Ideo dicit lapis
angularis qꝛ vtrumqꝫ ꝑietem cōiungit ꝛ
ideo a nobis pax eſſet ſumme deſideranda
p°. qꝛ xp̄s in hoc mundo veniens tanquā
legatus tractans de pace ipſam pacē fecit.
Et ideo qui pacem turbant eius mediato
rē non recipiunt. Secūdo qꝛ xp̄s ex hoc
mundo recedens pacem nobis legando re
linquit. ꝛ ideo qui pacem renuunt eius
coheredes non ſunt dicēte dn̄o Math. v.
bti pacifici qm̄ filij dei vocabunt. ꝙ ſi filij
heredes ꝛc. Quartum gaudium fuit in
Ierarchia ſup tereſtri que erat i ſinu abra
he vbi erant aīe ſeparate a corporibus inter
quas fuit ſolēnitas. qꝛ nunꝗ aliqua ani-
ma viderat clare diuinam eſſentiam vſqꝫ
hodie ꝙ fuit creata xp̄i anima in conſuma
ta gloria. ſic poteſt letari vna ſoror de ani-
ma ſororis quādo fuerit ad felicitatē ſubli
mata. Fuerūt āt ſci patres certificati ō il
la die per reuelationem diuinam. ſicut di
citur in euangelio Io. Habraam pater
veſter exultauit vt videret ꝛc. Ideo pro
illa die poteſt induci illud regum. Hec di
es boni nūcij ē in qua bonus nūcius Ga
briel virginem benedictam ſalutauit. Sa
lute qua mediante eius meriti nobis con
cedat xp̄s ieſus dei ꝛ virginis filius Qui
viuit in ſecula ſeculorum. Amen.

In feſto. b. Ioānis bapti. Sermo primus

Inter natos mulierum non ſurre
xit maior Ioāne baptiſta. Qui
autem minor eſt in regno celoꝝ
maior eſt illo Math. xi. Qn̄
aliquis laudat ſeipſum non bene credi-
tur ſue laudi. vn̄ dicit Salomon. laudet te
os alienū ꝛ nō tuū extraneus ꝗ labia tua
Et alibi prouer. 27. Laus in proprio
ore ſordeſcit. Debet ergo laudari ab alio
ꝛ maxime a bono nā laudari a nobis hoc
mō pudendum eſt. Nā ſm̄ Aug. pudēdū
eſt illis velle placere quos nollis imitari
ꝛ alibi. Nō eſt ſpecioſa laus in ore pecca-
toris ꝛ maxime laus humana eſt contēnē
da. qꝛ in laude precipitiū eſt vt dicit btūs
Franciſcus ſed vera laus eſt illa. Nō. n. q
ſe cōmendat probatus eſt ꝛc. Cōmendat
aūt in veteri teſtamento ſingulariter quat
tuor. ſ. Noe. Moyſes dauid ꝛ iob. De
Noe. gn̄. 7. Dixit ſibi deus. Te enim vi
di iuſtum corā me ex oībus gentibus. De
dauid ſic dicit. Inueni hoīem ſꝫ cor meū
De Moyſe aūt dicit numeri. ii. Siquis
inter vos fuerit ꝓpheta dn̄i in viſione ap
parebo ei: vel per ſomniū loquar ad eū. ac
ſeruus meus Moyſes qui in omni domo
ſua fideliſſimus eſt: De Iob dicit. Nun-
quid. cōſideraſti ſeruū meum Iob loquēs
ad ſatan quod non ſit ſimilis ei in terra.
vir ſimplex ꝛ rectus ac timens deū. ꝛ rece-
dēs a malo. In nouo āt teſtamēto dic̄ dn̄s
ad Natanael. hic eſt vere iſraelita in q̄ do
lus nō eſt. Et btō paulo. Tu es vas electi
onis. Et centurioni. Nō inueni tātā fidē
in iſrael. Et btō Petro Tu es ſymon ba
riona. Quātūcūqꝫ iſtos multū cōmenda
nit btūs. Io. dicēs in v̄bo ꝓpoſito. Amē
amē dico vobis. Inter natos mulier ꝛc.
Idcirco ad venerādā magnitudinē ſolēni
tatis eius cōuenienter aſſumit verbū illō.

In quo qdē v̄bo btūs Ioānes deſcri
bit dupliciter. Et pmo. vt glorioſe ſubli-
matus. Cū pmittit Inter natos mulierū
nō ſurrexit maior. Secūdo vt virtuoſe il
luminatus Cū ſequit Ioāne baptiſta.

Quātū ad primū ō eius magnitudine
ait angelus gabriel dicēs Erit. n. magnus
corā dn̄o Luc p°. Qui aūt eſt minor in re
gno celorum maior eſt illo in propria re-
putatiōe. De qua humilitate ait ſaluator.
Qui maior eſt in vobis fiat ſicut minor.
De ſecūdo autē dicitur Ioānes eſt nomē
eius Io. p°. ca. Quia ergo circa magni
tudinē ſanctitatis eius teſtimoniū xp̄i pre
ſens. Idcirco ad declarāduꝫ illam ma
gnitudinē occurrūt duodeci ɔſideratōes.

Quarum Prima eſt De myſterio ſue
annunciationis. In qua notātur quattu-
or ſolēnia: Quorum primum eſt ex parte p°ɔ ſi.
ꝑſone annūciātis: Quia ſm̄ beatū Aug.
magna fuit gloria. qꝛ ab eodeꝫ angelo nū
ciatus fuit. b. Ioannes bapti. a quo xp̄s E
luce. p°. Stans quidem a dextris altaris
incenſi apparuit ei angelus ꝛc. Secun
dum fuit ex parte loci conuenientis: quia
illa annunciatio facta fuit in loco ſanctiſ-
ſimo qui dicebatur ſancta ſanctorum vbi
ſtabat ſolus pontifex vbi erat archa teſta-
menti ꝛ tabula ꝛ mana ꝛ cherubin. ꝛ pro
piciatorium in quo dominus Moyſi ap-
paruerat. ibi enim erat altare incenſi. Itē
erat ibi zacharias luce. p°. ca.

Tertium fuit ex parte temporis excel-
lentis. qꝛ illum locum ſolus pontifex in-
trabat ſemel in anno tantum ꝛ illud tem-
pus ſacratiſſimuꝫ reputabat ꝛc. Quar
tum fuit ex pte miraculi ſubſequentis. qꝛ za
charias eo ꝙ fuit incredulus ſermonibus
angeli effectus fuit mutus luce. p°. ca.

Scōa cōſideratio ē de myſterio ſue cō
ceptiōis. In q̄ notant q̄ttuor ꝑuilegia. Et 2a ɔſi°.
primū fuit. Quia ꝑ miraculū fuit gn̄atus
nō. n. fuerat ꝑntib⁹ ſi ſus. eo ꝙ mater erat
ſterilis ꝛ ambo ꝓceſſiſſent in diebus ſuis
luc. p°. Illa ḡ tāto fuit maior qto actor fu
it ſublimior. ſ. deus q ſuppleuit q natura F
nō potuit ꝛc. Scōm fuit qꝛ i vtero mr̄is
fuit a plaga pcti originalis purgatus cuꝫ
tn̄ ceteris de cōi lege nullū det ibi reme-
diū. vn̄ ſi i mr̄is vtero deceſſiſſet ad ſinum
habrae euolaſſet: cū ceteri v adāt colter ad
īfernū q taliter moriunt ꝓpter qd̄ Iere.
p°. dicit. Anꝗ exires de vētre ſcifica ui te

Tertiū fuit Qꝛ in vtero matris fuit di
uina grā illuſtratus. vn̄ licet ceteri ſint in
vtero matris filii ire ſm̄ apoſtolū iſte fuit
filiꝰ grē dono. ſ. ſpūs ſ. quē ibi accepit dicē
te gabriele luc. p°. ca Spū ſcō replebitur in

vtero matris ſue. Quartum fuit qꝛ in vtero matris fuit letificatꝰ cū ceteris in q̇ dā triſticia ſibi maneant cuius ſignū eſt qꝛ cū exeūt cōſeſti ploꝛāt. tñ iſte fuit letificatꝰ in p̄ñtia ſaluatoꝛis ſibi diuinitꝰ reuelata

3ª ꝯſi° Luce. p°. Ecce. n. vt facta ē vox ſalutatio-
nis ⁊c. Tertia cōſideratio eſt de miſte-
rio ſue natiuitatꝭ. In qua notātur quattu
oꝛ mirabilia. Quoꝝ p̄mū fuit d̄ ſingu

B lari ꝑturitōe qꝛ lꝫ ceteri naſcātur cū plaga peccati originalis iuxta illā legeꝫ. Nemo mundus a ſoꝛde nec infans cuius vnius diei vita eſt ſuper terrā ⁊c. tñ iſte natus eſt mundus qꝛ in vtero matris purgatus.

Secundum fuit de ꝓphetia heliſabeth qꝛ ſm Ambꝛo. ſup Lucā mater ꝑ ꝓphetiā didicit qđ nō didicerat a marito. vnde in circunciſione vocātibꝰ cū noīe p̄ris ſui zachariā dixit mater nequaꝙ̄ ſed vocabitur Ioānes ⁊c. Tertio fuit de ꝓphetia zacharie q̄ repletus eſt ſpū ſancto ⁊ ꝓphetauit dicēs benedictus dominus deus iſrael hec omnia Luce. 1°. capi.

Quartum fuit de recuperatione loquele. Mox. n. vt filii nomē ſcripſit apertum eſt os eius ⁊c. vbi ſupra. In illa natiuitate credi tur fuiſſe virgo maria p̄ñs. qꝛ poſt ſex menſes venit ⁊ tribus menſibus ibi māſit vt hētur in Luca. vñ Ambꝛo. ſuper Lucam Diſcite ſancte mulieres ſedulitatē quam cognatis pꝛegnātibus exhibeatis. ſ. in illa maria ⁊c. Iſta natiuitas fuit gaudij ⁊ timoꝛis. qꝛ cōgratulabantur ei ⁊c. ⁊ factus eſt timoꝛ ⁊c. Quia naturalr̄ i auroꝛa dici boni gaudēt ⁊ mali timēt. dicēte btō Io. q̄ male agit odit lucē. Ita in auroꝛa noui teſtamēti mali timuerūt ⁊ boni gauiſi. ⁊ ita erit in ſignis iudicij Iuxta illud euāgelij his autē fieri incipiētibus leuate capita. vr̄a Fuit āt natiuitas btī Io. in auroꝛa noui teſtamēti. Quia ſicͤ in auroꝛa ſtella matutina ꝓnunciat ſolis ortū. Ita Io. p̄nun-

4ª ꝯſi: ciauit xp̄m.

Quarta cōſideratio eſt de myſterio ſue religionis. Cum. n. eſſet puerilis etatis q̄ etas eſt inter. 5. ⁊ 7. ānos fugiens coꝛruptionem mundi petiit deſertuꝫ vbi quaſi. xxv. annis duxit vitā heremiticam dicēte euāgeliſta ꝙ puer erat in deſerto vſqꝫ ad diem oſtēſionis ſue ad iſrael. In quo ſtatu floꝛuit quadruplici virtute. Pꝛimo virtute paupertatis ⁊ indigentie. qꝛ mundum penitus abnegauit cum eſſet filius pontificis ⁊ pōtifex ex genere eſſe debebat. ⁊ de ſtirpe regia per cognationeꝫ eius

D cum maria. Secundo virtute puritatis ⁊ innocentie quia in pueritia fugit ne leui ſaltem maculare vitam famine poſſet ⁊c.

Tertio virtute auſteritatis ⁊ p̄ñie. qꝛ eiꝰ indumentum erat cilicium de pilis camelorum. Eſca vero mel ſilueſtre cum locuſtis: vnde dicit ſaluatoꝛ venit Ioānes nō manducans neqꝫ bibens. Quarto virtute humilitatis ⁊ ſubiectionis. qꝛ non ſolū ſe nō parificabat ſuperioꝛi qui ē minoꝛ humilitatis gradus. quando reſpondit. Non ſum ego xp̄s ſed etiā nec equalis cū dixit neqꝫ helyas cum tamen in ſpiritu ⁊ virtute equaretur ſibi teſtimonio xp̄i ⁊ angeli ſed nec etiam inferioꝛi cum dixit ſe non eſſe pꝛophetam. cum tamen eſſet plus q̄ pꝛopheta ⁊ iſte eſt ſumme humilitatis gradus. Contra illos qui non ſolum volunt eſſe inferioꝛibus equales ſicut lucifer qui noluit ſubijci. ſed ſicut ipſe extolli vt ait apoſtolus petrus. In iſto deſerto clamauit duae pꝛeconizationes. vna fuit de xp̄i aduentu. Secunda fuit de mundi cōtemptu. De pª. Iſa. Ego vox clamantis in deſerto. De 2ª omnis caro fenum ⁊ oīs gloꝛia eius quaſi flos agri ⁊c.

5ª ꝯſi° Quinta conſideratio eſt de myſterio ſue reuelationis Quando poſt. 31m. annū etatis ſue exiuit de deſerto ad pꝛedicanduꝫ p̄ñiam i remiſſionem peccatoꝛum Luce. 3°. In qua miſſione notantur quattuoꝛ magnalia. Et p̄mū eſt ꝙ tunc xp̄i ſignuꝫ accepit: ſicut ipſe teſtatur. Io. p°. Ego neſciebam eum: ſed qui miſit me baptizare dixit mihi Sup quē videris ſpiritū deſcendentem Ipſe eſt ⁊c. Secundum eſt ꝙ xp̄m ante ſignum cognoſcit. vnde quando vidit chꝛiſtum venientem ad ſuum baptiſmum dixit: Ecce agnus dei ⁊c. et ſpū ſcō reuelāte: qꝛ nō putatꝰ ipſū ꝑ añ vidiſſe xp̄m ⁊c.

Tertiū ex reuerentia renuit baptizare

dicens. Ego a te debeo baptizari: ⁊ tu venis ad me. ⁊ dominus ad eum. Sine mō ſic oꝫ impleri oēꝫ iuſticiā. Quartū eſt: qꝛ ſignū dūi accepit qñ xm baptizauit: tūc facta ſunt tria miracula. Et p̄mū fuit. qꝛ celū fuit apertum ⁊ ſpūs ſ. deſcēdit in ſpecie colūbe. Secundū fuit: qꝛ vox p̄ris audita eſt h̄ filius meus dilectus in q̄ mihi bñ complacui ⁊c̄. Tertiū fuit qꝛ vis regñatiua collata eſt a q̄s ex cōtactu carnis xp̄i ſm Ambꝛo. Intelligendum eſt tñ ꝙ ꝑdcā. beatus Io. habuit ad xp̄ꝫ quattuoꝛ habitudines. Pꝛima fuit ſuppoſitiōis qꝛ fuit eius patrinus per batiſmum. Secūda fuit ſuppoſitiōis: qꝛ fuit eius filiolꝰ in batiſmate flāminis. Tertia fuit q̄ſi e quiperātie qꝛ fuit eius cōſanguineꝰ. Btā eni helyſabet fuit conſaguinea germana btē v̄ginis. Quarta fuit q̄ſi diſꝑerātie qꝛ. q. de diuerſ nationibus fuit. n. xp̄s de maritim s ⁊ ioanes de montanis vt colligit ex dēis euāgeli. ⁊c̄.

Secunda cōſideratio eſt de miſterio ſue

6ª ꝯſi° pꝛedicatiōis quā ichoauit eo mō q° xp̄s dixit. Pꝛimū agite. In qua pꝛedicatiōe quatuoꝛ manifeſtauit gētibꝰ veniētibus ad ſuā p̄dicatione ⁊ baptiſmū in qua dedit quatuoꝛ leges ad viuendū. Pꝛio phariſeis dixit. Facite fructus dignos penitētie. ⁊ ne velitꝭ h̄re inter vos p̄rem habemus habꝛaaꝫ. i. nolite gloꝛiari de ſublimitate ſtatus vr̄i. qꝛ iſti erāt religioſi. math. iij. Scđo dixit turbis quaſi burgēſibus ⁊ mercatoꝛibꝰ. Luc. ij. Qui hꝫ duas tunicas det vnā nō hñti. Tertio publicānis. i. officialibus impatoꝛis a re pub. dicens priuſꝙ̄ ꝯſtitutū eſt nobis nō faciatis i. ꝑter ſtatus legalia ⁊c̄. Quarto militibꝰ dixit. Neminē cōcutiatꝭ. Luc. iij. Iſtarū aūt quatuoꝛ regularꝫ. Pꝛima fuit penitētie. Secūda miſericoꝛdie. Tertia iuſticie. Quarta clemētie ꝑ quas ſaluatꝰ iſti ſtatus quatuoꝛ. Ideo de beato Io. impletꝰ illud qđ dixit. Dictū eſt Gabriel. Ipſe p̄ibit añ illū. Et qđ dixit pater eius. Tu puer pꝛopheta ⁊c̄.

vij. ꝯſi. Septima cōſideratio. De miſterio ſue cōfeſſiōis. in qua teſtificatus eſt de xp̄o q̄ tuoꝛ teſtimonia. Quoꝝ p̄mū eſt de x̄i ſublimitate. Luc. ij. Cū dicit: poſt me vē turus eſt ⁊c̄. Secūdū eſt de x̄i benignitate cū dixit Io. iij.. Ecce agnꝰ dei. Tertiū eſt de eiꝰ bonitate cū dixit Io. p̄mo. Nō pōt hō accipe q̄cq̄ niſi dūs fuerit cū eo. Quartū fuit de eius diuinitate ibidē qñ dicit. q de ſurſu venit ſup oēs ē. iſta aūt duo teſtimōia dixit qñ eiꝰ diſcipuli inuidebāt multꝭ publicanis x̄i diſcipulis ⁊c̄. Sed dñs repēdens vicē ꝓtulit de ipſo teſtimonia quatuoꝛ laudis. Quoꝝ p̄m eſt de eius p̄fecta ſāctitate: cū dixit ꝙ erat lucerna lucēs. Io. v. c.. Secūdū fuit de eiꝰ ingēti hūilitate cū dixit. A diebus Io baptiſte regnū celoꝝ. viꝫ patit. Tertiuꝫ eſt de eius p̄clara nouitate. cū ait. Ois lex ⁊ ꝓphete vſqꝫ ad Ioannē. Quartū eſt de magnaci eiꝰ equitate. cū dixit. Uenit ad vos Ioānes ba. in via iuſticie.

Octaua cōſideratio eſt de myſterio ſue 8ª ꝯſi°
cōſumatiōis in quo fuit pꝛo iuſticia decollatus. qꝛ nō timuit regē de inceſtu arguere; vnde colligitur ꝙ beatus Io. fuit de 4ͥ oꝛdine ſanctoꝝ q̄ ſingulr̄. in p̄ria coꝛonātꝰ Nā p° fuit de oꝛdine v̄ginū q̄bus debetꝰ coꝛona floꝝ qꝛ eius caro nō vidit coꝛruptionē. Secūdo fuit de oꝛdine doctoꝝ: q̄bus debetꝰ coꝛona ſtellaꝝ: qꝛ ſciaꝫ ſalutꝭ

E dedit. Luc. p°. Ad dandā ſciaꝫ ⁊c̄. Tertio fuit de oꝛdine pōtificū q̄bus debetꝰ coꝛona aurea. qꝛ. ſ. ſacra ſolēniter miniſtrauit.

Quarto fuit de oꝛdine martyrū q̄bus debetꝰ coꝛona lapidea de lapide p̄cioſo. qꝛ pꝛo zelo iuſtꝰ occubuit. Iō cōſumatus in breui expleuit tp̄a vite ſm ſapientē. Sꝫ ipſe in euāgelio fuit quatuoꝛ aſſimilatus ſ. Pꝛimo lucerne. Io. v. que accēſa adueniente ſole ceſſat lucere. Sicut accedēte doctrina x̄i ceſſauit doctrina Ioānis.

Secūdo Helye Luc. p°. cuius v̄buꝫ ſicut facula ardebat. ſic beatus Io. fuit ſicͤ facula ꝑ amoꝛeꝫ. ideo dicitꝰ amicus ſpōſi ⁊c̄. Tertio voci. Io. p°. que manifeſtat v̄bum: ſicͤ ⁊ beatus Io. ſaluatoꝛē nunciauit venturū: Quarto angelo pꝛopter donū virginitatꝭ vt pꝫ Math. quto c.

Nona cōſideratio eſt de myſterio ſue 9ª ꝯſi°

deſcenſionis.qꝛ in eius cõſumatione eius
aīa non euolauit ad celū:ſed deſcendit ad
E infernum in quo dicunt eſſe quattuor mā
ſiones. Et prima eſt infernus inferior
vbi ſunt dānati. Secūda eſt lymbꝰ vbi
ſunt puuli cū peccato originali. Tertia
eſt purgatoriū vbi ſunt illi qui venire de
bent ad ſalutē ⁊ ſunt cū grā imperfecta vſ
qꝫ quo veniāt ad gloriā. Quarta ē ſinus
habrae vbi ſancti patres erāt in afflictiõe
ſine diua viſione. Et ad illū locū fuit eiuſ
aīa portata ab angelis ſicut aīa lazari.⁊ i
illo loco pnunciauit ſaluatoris aduentuꝫ
ad infernum ſanctis patribus ſcđm ꝙ ex
ponit.b.Aug.ſup illo vbo Tu es q ven
turus es ⁊c. Quia ſicut btūs Jo.fuit pcur
ſor xp̄i in hoc mundo.ita fuit in inferno
vbi cuꝫ magno gaudio ⁊ deſiderio ab eis
expectabatur.
x^a ɔſi° X^a conſideratio eſt de myſterio ſue re
uerſiõis.Fuit.n.inde reuerſus cū x°.dñice
reſurrectionis diluculo poſt triennium ſicut
xp̄s poſt triduū.vñ cū xp̄o rediit cum quat
tuor ſcõrum ordinibꝰ.ſ.patriarchaꝝ. Sic
habraā credit fuiſſe pͥmus in ordine patriar
charum.qꝛ plus in diua ſcriptura ceteris
ɔmēdat: Prophetaꝝ Moyſes in ordine p
phetaꝝ. Regū. Dauid in ordine regū pō
tificū vel ſacer Melchiſedech in ordine ſa
cerdotū. Jta btūs Jo.creditur fuiſſe prin
ceps in ordine pphetaꝝ.qꝛ xp̄i teſtimonio
ceteros pphetas excessit: g ordo fuit ſacra
tiſſimus ⁊ maxime deo cõiūctus ⁊c. vt pꝫ
in veteri teſtamento.
xj.ɔſi° Xj^a.cõſideratio eſt de myſterio ſue aſcē
ſionis qn̄ aſcendit cū xp̄o in celū. Jntelli
genduꝫ eſt tamen. Quod cum xp̄o militia
quadruplex aſcendit.ſ. Primo ſcõrū āge
loꝝ aſſiſtentiū.qꝛ obuiā ei venerūt. Se
cundo angeloꝝ miniſtrātiū.g expleto myſte
rio i ſinu habrae euacuato iā regreſſi ſunt.
Tertio ſcõrum reſurgentiū qui xp̄o a
ſcendenti crediti ſunt vt recitat Jeronimꝰ
in epiſtola ad paulinū ⁊ cuſtochium.
Quarto fuit ſanctarum aīarū iā glori
ficatarum in inferno viſione ſue deitatis
per ieſum. Et illa ſocietate credit aīa bti
Joꝫ fuiſſe.qꝛ in meritis maxima ſecūdū

teſtimonia ſaluatoris inducta. Nec putat
tunc ſurrexiſſe qꝛ caput eius creditur eſſe
in ſancto ſiluestro de Roma.
Xij^a ɔſideratio eſt de myſterio ſue glo
rificationis. Circa quam occurrunt quat xij^a ɔſi
tuor qõnes. Et prima queſtio eſt. Quō fu
it glorificatus. Et dicitur ꝙ in ſua heredi
tate eſt collocatus.x.die poſt xp̄i aſcenſio
nem.ſ.ſabbato ante miſſionē.ſ.ſ. vt colligi
tur ex ſcripturis apoca.qꝛ pͥma die reſedit
in ordine ſimpliciū ſcõrum non meritis
proprijs ſed meritis paſſionis xp̄i ſaluato
ris ⁊ reliquit ibi eos qui ad illum ordinē
erant pdeſtinati. Secunda die reſedit in
ordine angeloꝝ. Tertia die in ordine ar
changeloꝝ. Quarta die in ordine thro
noruꝫ. Eodem mō cum xp̄o qui nono or
dine fuit ſupremus. Jſte vero tertio die fu
it collocatus in ſuo ordine ⁊c. ſic re in die a B
ſcenſionis de reſiduis. Secunda qō eſt
vbi fuit collatus. Et dicit ꝙ in ſupremo
ordine angelorum.qꝛ cum ordines ſcõꝝ
aſſumātur ad ordines angeloruꝫ ſupremi
ſancti de quoꝝ numero fuit ille vt patuit
ad ſupremum ordinē aſſumunt. Jſtud
aūt quadrupliciter declarat. Et p° qꝛ de
quolibet ordine aliqui ceciderunt vt colli
gitur ex dictis beati Aug. Secundo qꝛ
ſm btm̄ Gre.ordines angelici nō pñt ni
ſi p hoīes repari ⁊ p hoc opꝫ ad quēlibet
ordinem aliquos ſanctos hoīes aſſumi.
Tertio qui ſecundū celſitudinem ſancti
tatis que habetur in hac vita habetur cel
ſitudo felicitatꝫ in alia. Et iō credit ꝙ xp̄s
poſuit btm̄ Joānē in ſupremo ordine an
geloꝝ vt colligit ex dictis bti Aug. Quar
to qꝛ xp̄s ipſum cõparauit lucerne ardēti.
Et ſm btm̄ dionyſiuꝫ de angelica Jerar
chia ſupremus ordo ſeraphin qui eſt ſupre
mus dicunt incendētes ⁊ adhuc ordinem
creditur aſſumptus ⁊c. Tertia qō eſt. 3^a qō
Jn qua ſede fuit inthronizatus. Et dicūt
qdā ꝙ in ſede primi angeli qui fuit lucifer
licet hoc non ſit certum.quod declaratur.
Tum qꝛ caſus illius angeli non potuit re
pari per xp̄m.qꝛ ſecunduꝫ apoſtolū ad he
breos p°. Sedet ad dexterā maieſtatis in
excelſis. Nec per btām virginem:qꝛ ſcđm

Jero^m. Jpſa excedit oēs angelos. Nec p
aliū ſcm̄ ipſo Joāne maiorē vel mino
rem.qꝛ inter natos mulier ⁊c. Nec p equa
lem qꝛ in celeſti Jerarchia ſinguli a ſingu
lis illuꝫ.inātur ſm btm̄ dio. de angelica
Jerarchia ⁊ ſic eſt in eis imparitas.
4^a qō Quarta qō eſt Quibus felicitatibꝰ fuit
dotatus ibi. Et dicit colter ꝙ illiſ quas in
eſſet habuiſſet ſi ſtetiſſet vt colligit ex dictiſ
bti Aug. Jpſe habuiſſet clariorē dei viſio
nem ſicut deo fuiſſet maxime ppinquus
Tertio īmediatius diuas influentias ac
cepiſſet.⁊ mediante illo oēs alij. Tertio
fuiſſet oīum princeps.ſicut primus Jerar
cha poſt deū. Quarto fuiſſet oīuꝫ doctor
⁊ magr vt claret ex dictis illuminationi
bꝰ. Quinto habuiſſet i ſe pfectiões oīuꝫ
angeloꝝ ⁊ ordinū vt dicit yſido. de ſūmo
bono ⁊c. Ergo has felicitates habuit btūs
Jo.bap.ſi ponat in ſede illiꝰ angeli. Cuiꝰ
meritꝭ ⁊ pcibꝰ nos ad illas ſedes pducē di
gnet xp̄s ieſus dei ⁊ virginis filius. Amē.

¶ De eodem Sermo ſecundus.

Accepimus grāꝫ pro grā Jo.p°
ca. Quia ſm doctrinā bti Jero
nymi Joānes interpretatur grā
dñi. Jdcirco ad cõmēdationem
Joannis conuenienter accipitur verbum
illō Accepimus ⁊c. Sed qꝛ btūs Jo.bap.
fuit primus ſcūs tpe grē natus.qō tēpus
fuit in incarnatione xp̄i inchoatū ⁊ in eiꝰ
paſſione cõſumatū.ideo ad laudē ipſiꝰ cõ
uenienter eſt acceptū vbū illud ppoſitū.
Sed btūs Jo.bap.dupliciter cõmendat
in hoc vbo. Et p° q̄tū ad virtutē qua flo
ruit in ſtatu eccleſie militātis. Cū dr̄
Accepimus grām.i.in natiuitate q̄ eſt pre
ſita. S° q̄tū ad ſtatū q̄ fulget i ſtatu eccle
triūphātis ecū ſeqt. p grā. Jſtud nomē ec
cleſia inchoata grā ē pp ſupne glīe patriā
cõſumatā.ideo dicit grā p grā.pro qbus
duabus pfectiõibus ſpūalibus inducit il
lud ps. Gratiā ⁊ gloriā dabit dñs.ſ.p^m
in ſtatu vie.⁊ 2^m in ſtatu patrie. Circa
grām a qua btūs Jo.bap.cõmendat idu
cuntur nõnulle qõnes de grā p tractāde.
Et prima qō eſt. Quid eſt grā. Et eſt dicē
dum ꝙ eſt vita ſpūalis aīe rõnalis. Sicut

enim anima dat eſſe corpori ex ſua pñtia.
⁊ ex ſua abſentia morit. Sic pñte grā aīa D
viuit ⁊ abſēte morit. Et ideo in ſacra ſcri
ptura viuētes ſunt qui ſunt in grā ⁊ mor
tui qui ſunt in culpa dicente dño in apo
calipſis de hijs qui videntur eſſe in ſtatu
grē ⁊ non ſunt. Nomen habes ꝙ viuas ⁊
mortuus es. Quod aūt grā ſit vita aīe p
bo p apoſtolū dicentē. Gratia dei ſuꝫ id
qō ſum. Eſſe aūt ⁊ viuere ſunt idem. Et
ideo que nō viuūt nō eſſe dicūtur. Scđo
hoc idem pbatur.qꝛ vita ⁊ mors ſunt cõ
traria.grā ⁊ culpa mortalis hñt cõtrarie E
tatem. Sꝫ culpa ē mors aīe vt ait Jerony
mus. Jgitur grā eſt vita.qō probat.quia
ſicut egritudo eſt triſtabilis ita ſanitas eſt
delectabilis p locuꝫ ab oppoſitis. Sed
eſt attendendum ꝙ grā inuenitur in ſacra
ſcriptura ad declarationē ſue nature ſeptu
pliciter figurata. Nā pͥma aſſimilat aque
viue refocillāti:qꝛ ſicut aqua habꝫ ſitis ar
dorē extinguere ita grā hꝫ mētes ſitientiū
refocillare tā.n.ſitibundus ē appetitus nr̄
vt non poſſit qetari in hoc mundo cum
ſemp plus appetat naturaliter. Quia iſta
nō ſufficiūt ei ſicut nec terra ad implendū
celū maius ſe vt pꝫ de alexandro qn̄ audi
uit opinionē demetrij de infinitate mun
dorum doluit qꝛ nō poterat ſubiugare ni
ſi vnum. Gratia autem refocillat illū ap
petitum in nobis qꝛ hoīes a deo accepti ſi
ue in gratia conſtituti ſunt vita cõtenti di
cente apoſtolo habētes veſtimenta quibus
tegamur hijs contenti ſumus. Jdeo dicit
ſaluator in Joāne. Qui biberit ex hac aq
ſ.grē quā ego dabo nō ei ſitiet i eternū ⁊c.
Secundo aſſimilatur flāme ardēti. qꝛ
ſicut flāma cõſūat oēꝫ rubiginem auri ⁊
purgat ipſum ab omni macula. Sic gra
tia quando anima in flammatur que au
ro propter excellentem ſue nature perfecti
onem compcratur purgationi eius inqui
nato. Jn cuius figura fuit preceptuꝫ in le
uitico: vt quandocunque vas aurieſſet cõ
taminatum purgaretur per flāmā. Ter
tio aſſimilatur luci refulgenti qꝛ ſicut lux
eſt cā cognitiõis mutue in amicos.ita grā
reddit aīaꝫ vnicā ⁊ familiarē xp̄o vt aiat

que non ſunt in gr͞a: ſicut illas que ſunt i tenebris penitus n͞o cognoſcit vt h͞etur in Mattheo q͞ſi diceret illis qui mortui erũt in culpa. Nunq͞ꝫ noui vos. Jd͞o dicit i Matheo q facit veritatẽ venit ad lucẽ. i. ad gl͞e ſtatum q: iuſte opatur. Quarto aſſimilatur vento refrigerãti. q: ſicut ſp͞us dat refrigeriũ ardoribus corpis. Sic gr͞a habz refocillare ardores mentis q ſunt ſm̃ concupiſcentiã n͞raꝝ ne extinguãt aiam. vñ aia q̃ eſt in gr͞a n͞o ſentit taliter iſta incẽdia. Jd͞o h͞etur in figura 4. Re. Q͞d in ſp͞u aure tenuis veniebat d͞ns ad helyã. Quinto aſſimilatur homini ſano bñ diſpoſito. q: qui eſt bene ſanus iudicat de ſaporibus vt n͞o placeant amara nec diſpliceant dulcia. Et ita q̃tum ad iudiciũ homo deo gratus iudicat delectabilia optima. ſ. ſp͞ualia ⁊ infima triſtia. ſ. corpalia ⁊ oppoſito m͞o exñs i culpa ſicut h͞o eger vnde q ſunt i gr͞a vocant ſani ⁊ n͞o q ſunt in culpa dicẽte d͞no in euangelio. N͞o habẽt opus q ſani ſunt medico. ſed q male. Non. n. veni iudicare iuſtos ſed peccatores. Sexto aſſimilatur veſtimento coopienti q: ſicut veſtimentũ hꝫ honeſtare corpus ne ꝯfundat. Jta gr͞a aiam ſicut q̃dã puellã nobiliſſimã: q: q̃to nobilior tãto verecũdior ſi nuda appareret quãtũcũqꝫ eſſet pulcra in naturalibus. appet aũt nuda aia q̃ſi cernit ab angelis ſine gr͞a vñ cuidã aie inuerecũde ⁊ expoliate dicebat d͞ns in apocalip. tertio. Suadeo tibi vt veſtiaris veſtimẽtis albis. ſ. gr͞e ne appeat confuſio nuditatis tue ⁊c. Septimo vero aſſimilatur armature ꝓtegẽti q: ſicut ſine armatura nullus exñs i p͞llo p͞ot reſiſtere inimicis. ſic ſine gr͞a poſtq̃ꝫ pdidit eã p͞ot reſiſtere tẽtatiõibus lꝫ tñ añ ſc͞dm doctrinã bti Anſelmi. Et id͞o inimici p[o] ſemp accedũt ad ip̃aꝫ gr͞aꝫ auferẽdã vt poſſint ducere hoieꝫ quocũqꝫ velint. Jd͞o dic apl͞s Accipite armaturã d͞i vt po. ſt. adu͞. i. d͞ia.

2ª. qõ. Secũda qõ eſt. Quãta eſt ſpecioſitas gr͞e Et dicit Q͞d cũ ſint quattuor gn͞a bonoꝝ Quere ſupius in ſermone q incipit. Aue maria in ſecũda cõſideratione ad līaꝫ D.

3ª qõ. Tertia qõ eſt. Quãta ẽ gr͞e formoſitas Dicẽdũ eſt q quattuor ſunt creata a deo ſecundũ ordinẽ decoris admirãda. A

Primum eſt Sol ab inferiori q ẽ pulchrior nobis viſibilibus oibus. Sc͞dm eſt celũ empyreũ qd͞ trãſcẽdit pulchritudinẽ ſolis ſic ſol pulchritudinẽ ceteraꝝ ſtellarũ ⁊c. Tertiũ ẽ aia rõnalis q̃ trãſcẽdit pulchritudinẽ ſolis q̃ſi vel in ſua natura pluſq̃ꝫ celũ empyreũ ſolẽ. ⁊c. Quartũ eſt natura angelica cuius decor excedit alias ſicut ſol lunã. Sed gr͞a ẽ pulchrior ſole in ſua natura ſi reſpiciat. q: ſicut oculus noctue reſpicit ſtellas ⁊ n͞o p͞ot reſpicere ſolẽ pp̃ nimiã eius claritatẽ. Sic nec oculus n͞r p͞ot cernere naturã gratie pp̃ puſillanimitatẽ ſuã. vñ cũ ſol ſit obſcurior aia ip̃aꝫ illuſtrare neq̃t. Sed bñ gr͞a q̃ eſt pulchrior celo empyreo. q: celũ empyreũ ſecũdũ ſc͞os ornabit corporibus bt͞oꝝ. ⁊ corpa ab aiabus ⁊ aie a gr͞a q̃ eſt pulchrior aia rõnali. q: aia ſine gr͞a difformis eſt ⁊ cũ gr͞a formoſiſſima vt pꝫ in cãti. ⁊ eſt pulchrior angelica natura ⁊ minus ãgelus pulchrior eſt q̃ꝫ lucifer. q: diuiſi ſunt ſicut lux a tenebris gñ. p[o]. Et tñ ſecundũ naturã pulchrior erat lucifer oibus aliis. igit gr͞a trãſcendit aiaꝫ n͞ram in pulchritudine: cũ naturalia remãſerint ſplendida. Jgit ꝓ gr͞a accipit illud ſapie. Hec ſpecioſior eſt ſole. Sꝫ ad intelligendũ aie pulchritudinẽ aliqua puella diceretur pulchra ſi pp̃ ſuã pulchritudinẽ cũ pua dote vellet eã aliqs diues aſſumere in vxorẽ. Sed pulchrior ſi cũ nulla dote ſed pulcherrima ſi eã emeret. Tanta aũt eſt ſpecioſitas aie gr͞a plene q rex eternus eã cõcupiſcit ⁊ deſponſat cõfederãdo ei totũ ſuũ regnũ ꝓ dote. Jd͞o dic ei ꝓpheta. Audi filia ⁊ vide ⁊c. Et pro eius decore dicit ſap̃. Pulchritudinẽ cãdoris eius admirabitur oculus.

Quarta qõ eſt. Quãta eſt gr͞e nobilitas 4ª qõ. Dicit q magna nobilitas eſt eſſe de ſanguine regio ⁊ maior eẽ de cognatiõe deorum. Aia aũt n͞ra ſecũdũ naturã n͞o ſolũ eſt conſanguinea. ideo reges. pſarũ ad excellẽtiã ſue nobilitatis vocabãt ſe conſanguineos deoꝝ. Sed ſorores deoꝝ. i. angelorum hoc tñ n͞o eſt niſi aia n͞ra ſit in gr͞a. q: tunc ſunt ciuẽs matris ſupne patrie cũ

ciues. Dicit. n. apoſtolus. Q͞d illa q̃ ſurſum eſt hieruſalẽ eſt mater n͞ra. Ubi ẽ intelligendũ q tres ſunt nobilitatis gradus

B aie. Primus quoꝝ eſt. q ſit ſoror ãgeloꝝ: ſed maior eſt q ſit filia dei. ꝑ gr͞aꝫ. n. fit q ſit filia regis eterni q: ſc͞dm apoſtolũ Oẽs aie in gr͞a exñtes ſunt heredes regni. coheredes aũt x͞pi. Q͞d ſi heredes ⁊ filie. q: vt ait ſaluator. ſeruus n͞o manet in d͞no ſed filius. Secundus eſt ⁊ maioris nobilitatis q ſit ſoror x͞pi q eſt verus deus. ꝑ gr͞aꝫ id͞o x͞ps in canti. aiam exñtem in gr͞a vocat ſororẽ ſuã. q: ambo ſugunt vbera felicitatis eterne matris. Tertius gradus eſt q per gr͞am efficiatur m͞r dei ſpũaliter. q: ſicut mater d͞ni in corpe ſuo concipiẽdo v͞bum eſt facta mater d͞ni. Jta aia n͞ra. q̃ſi eſt in gr͞a ipſum hꝫ in mẽte ꝯceptũ vt ait. ſ. apoſtolus. Filioli mei, quos iteruꝫ ꝑturio. Jd͞o de exñtibus in gr͞a x͞ps dicit in euangelio Quicunqꝫ fecerit volũtateꝫ patris mei q in celis eſt ipſe pater meus ⁊c.

5ª qõ. Quinta qõ eſt. Quãta eſt gr͞e vtilitas. Dicit aũt q quattuor ſunt maneries vtilitatis. Et prima eſt monaſtica q̃ agit de

E regimine aie in ſuis potẽtiis vbi maxima vtilitas eſt pax. Cum. n. ibi ſit bellũ. continuum inter ſenſitiuas quibus imitamur bruta ⁊ intellectiuas quibus imitamur angelos maxima vtilitas eſt ibi ponere pacẽ ſicut in bello inteſtino. Jſta aũt pax fit per gr͞am quo tenet illas virtutes ſenſitiuas ſubiugatas intellectiuis dicẽte apoſtolo q gr͞a x͞pi liberat a pugna pcti ⁊c. Secũda eſt circa yconomicã q̃ agit de regimine domus in qua maxima vtilitas eſt augmẽtatio diuitiaꝝ q̃ fit ꝑ gr͞am. q: in quolibet actu meritorio qlibet gradus deo lucrat tñ de felicitate ſupne patrie vbi ſunt vere diuitie q ſoluꝫ illud ſufficeret ſibi ad eſſe btm̃. Et id͞o valde eſt vtile in gr͞a ꝑmanere ⁊c. Tertia eſt circa politicã in qua maxima vtilas ẽ liberatio a captiuitate. ⁊ reſtitutio hereditatis proprie hoc aũt fit per gr͞am q̃ſi exñs in culpa prius erat captiuus inimici quia ſi tũc moreretur eſſet ꝑpetuo carceri obligatus. Per gr͞am aũt ab illa ſeruitute liberatur. vñ habet Jo. 4 Et hereditas regni celeſtis ei data in baptiſmo ⁊ reſtituitur. licet ip̃am nõdum habeat: vt ait apoſtolus. Quarta eſt circa yconomicam in qua maxima vtilitas eſt amicicie que quidẽ perficit ꝑ gr͞am q: vt mox in gr͞a aliqs ponit ita efficiunt oẽs ãgeli cordiales ⁊ amici vt tñ exultent de eius bono ſicut de ꝓprio. dicente d͞no in euãgelio Gaudium eſt angelis dei ſuper vno peccatore penitentiã agente Jdeo vtilitatem tantã cernens ſapiẽs dicit. Optimũ ẽ gr͞a ſtabilire cor. ⁊c.

Sexta qõ eſt. Qualiter illa gr͞a p͞ot acquiri. Dicit aũt q ſicut corpus accipit vitaꝫ 6ª qõ. dupliciter. ſ. Primo per primordialem creationem q̃ſi aia creata ſibi p[o] infundit Secũdo per ſpiritualem reſurrectionem q̃ſi amiſſa ſibi aia amittitur. Jta aia accipit gr͞am que eſt vita eius. ſ. Primo per creationem primã q̃ſi primo gr͞a infundit in baptiſmo q: ibi nunq̃ꝫ fuerat. Secundo per reſurrectionem q̃ſi ꝑ ſacr͞m penitentie gratia que fuerat. ſ. amiſſa recuperatur D ſicut aia tranſiens de morte ad vitã. Et de prima aquiſitione loquebat d͞ns in euãgelio niſi quis renatus fuerit ⁊c. De ſecũda ait d͞ns in Math. de filio prodigo ꝑ penitentiã cõuerſo. frater tuus ⁊c. Sed attẽdendum eſt q ſeptem pſone deſcribuntur in ſacra ſcriptura ſeptupliciter inuenerunt F gr͞aꝫ in oculis d͞ni. ſ. Prima eſt Mater d͞ni que inuenit gratiã per viã humilitatis ⁊ obediẽtie q: reſpexit humilitatẽ in L uc. Jdeo Gabriel retulit ei inueniſti. n. gratiã apud d͞nm ⁊c. Secũda eſt pſona pauli cui fuit dictũ. ſufficit tibi gr͞a mea ⁊c. ⁊ inuenit eã per viã caritatis ⁊ amicitie: q: x͞pꝫ diligebat ſuper oia amore ardẽtiſſimo dicens ip̃e. Quis me ſeperabit a caritate x͞pi ⁊c. Tertia perſona eſt Noe. de quo dicitur gñ. q inuenit gr͞am corã d͞no ⁊ hoc ꝑ viã puritatis ⁊ innocentie. q: ſolus fuit inuentus ſine labe peccati carnalis tempore diluuii vt fertur vixit. C. annis virgo lꝫ tertius innuat de quingentis vſqꝫ ad generationẽ filioꝝ. Quarta pſona fuit barbrac q̃ inuẽit gr͞aꝫ corã d͞no i valle mabre per viam veritatis ⁊ beneficientie. quia

trinitas ſibi apparens cepit ſuum ſeruitiũ
gratum. Quinta fuit perſona Loth que
inuenit gratiam per viam honeſtatis mũ
dicie: vt habetur in gñ. quando ſubuerſe
ſunt ciuitates. Unde de ipſo creditur fuiſ
ſe locutus beatus petrus quando incitãs
nos ad hoſpitalitatem dixit. per hanc aũt
q̃dam placuerũt angelis hoſpitio ſuſcep
tis. q2 nullus alius legitur ĩ ſcriptura an
gelos recepiſſe hoſpitio ꝛc. Sexta fuit ꝑ
ſona moyſi: cui fuit dictũ a domino in le
ge noui teſtamẽti ex nomine inueniſti gra
tiaꝫ coram me. ꝛ hoc per viã benignitatis
ꝛ patiẽtie. Septima fuit pſona ſtrances
qui inuenit gratiaꝫ corã domino: vt habe
tur in numeris. ꝛ hoc per viã equitatis ꝛ
iuſtitie. q2 interfecit ſacrilegos ꝛ delinquẽ
tes vt habetur ibidẽ. Et nos per eaſdeꝫ
vias poſſumus habere gratiaꝫ vt dicam9
domino illud pſalmi. vias tuas demon
ſtra mihi ꝛcetera.

7ª qõ Septima queſtio eſt Qualiter iſta gr̃a
poteſt amitti. Dicitur autẽ ꝙ cõtrariũ
gratie eſt peccatũ mortale. ſicut enĩ quelbꝫ
plaga mortalis per ſe aufert vitã in corpo
re. Ita peccatũ ꝛ culpa in mente. q2 ſicut
mors corporis nõ põt ſtare cũ eius vita.
Ita nec mors aie q̃ eſt peccatum mortale
cũ gratia viuificante. Jõ dicit beatus Ia
cobus ꝙ concupiſcentia cũ cõceperit parit pecca
tũ. ꝛ peccatũ cũ ꝯſummatũ fuerit gñat mor
teꝫ. Sed attendendum eſt ꝙ ſeptuplici
ter inuenitur gratia diuina ab aliquibus

C fuiſſe amiſſa. Et primo per peccatuꝫ ela
tionis ꝛ ſuperbie: vt patuit in lucifero q2
voluit equari deo. vt habetur in yſ. nõ de
ſcendet ad inferna. Secundo per pecca
tũ temeritatis ꝛ inobedientie: ſicut in adã
qui trangreſſus eſt preceptuꝫ ter: fuit expul
ſus de paradiſo ꝛ tũc fuit expoliatus gra
tuitis ꝛ vulneratus in naturalib9 ꝛc. Ter
tio per peccatũ malignitatis ꝛ inuidie: ſi
cut in Caym qui ex inuidia fratrẽ occidit
eo ꝙ domin9 nõ acceptauerat eius ſacri
ficia: ſicut fratris. ꝛ ideo a deo fuit male
dictus. Ita fuit illa fera peſſima que deuo
rauit Joſeph gñ. Quarto per peccatũ
guloſitatis ꝛ intemperantie: ſicut per vnã
lentis cibationẽ vendit dignitatẽ primo
geniture ſue. ꝛ ideo amiſit dilectionẽ pa
ternam ꝛ fuit vocatus edon in geñ.
Quinto per peccatum cupiditatis ꝛ aua
ritie: vt ĩ ſaul qñ ꝯ ꝑceptũ dñi cõſeruauit
diuitias amalech. ꝛ ideo fuit reprobat9 a
deo. Sexto per peccatum carnalitatis
ꝛ immundicie vt in Salomone qui cum
fuiſſet deo gratus in iuuentute factus eſt
ei odioſus in ſenectute propter illud vitiũ
vt patet in prophetia achie. Septimo
per peccatum idolatrie vt patuit in iero
boan qui poſt acceptũ a deo regnum con
uertit ſe ad cultus ydoloruꝫ. ꝛ ideo addu
citur in exemplum omnium malorum re
gũ. Ad illud autem peccatum reducun
tur ſortilegia que fuerunt in lege dĩ expreſ
ſe reprobata. Et per iſtas ſepteꝫ vias ho
mines communiter amittunt gratiaꝫ dei vt
pꝫ. Iſte ſunt ſeptem vie malorum de qui
bus ſapiens in prouerbijs loquitur vbi ex
preſſe dicit. de bonis hominibus prohibe
pedem tuum a ſemitis eorum.

8ª qõ Octaua queſtio eſt. Que ſunt ſigna
hominis exñtis in gratia. Dicitur ꝙ cer
tum ſignum haberi non poteſt vtrum ho
mo ſit ĩ gratia vel culpa. q2 eccle. dicitur ꝛ
Nemo ſcit vtruꝫ ſit dign9 odio vel amo
A re. Sed attendendum eſt ꝙ ad cogno
ſcendum vt homo ſit in gratia inducunt
quinq3 ſigna. Quorum. Primum eſt
quando conſcientia in nullo ſemetipſꝫ ac
cuſet tunc inuenitur homo eſſe ſine pecca
to mortali. Secundũ eſt reuelatio ſecre
torum. deus enim illis quos non diligit
nõ videtur reuelare ſua ſecreta ꝛc. Ter
tium eſt prophetia de futuro q2 qui ſunt ĩ
peccato mortali hijs non eſt ſpiritus pro
phetie apocalipſi. Quartum eſt pote
ſtas ſupra demones: q2 qui ſunt in pecca
to mortali ſunt in ſeruitute ipſorum ꝛc.
Quintum eſt poſſe facere miracula: q2
in illis ſanctitas comprobatur dicente do
mino. Nemo poteſt facere niſi nomine
meo ſigna. ſ. miraculorum. Sed primuꝫ
ſignum eſt ſophiſticum: q2 quandoq3 ma
li homines ſe reputant innocentes vt he
retici. iõ dicebat apľs. Nihil mihi ꝯſci9

ſum: ſꝫ in hoc non iuſtificatus ſum. Se
cundum ſignum eſt idem: q2 deus ſecreta
ſua reuelauit phõi. in gñ. Et nabucodo
noſor in daniel. Tertium ſignum etiã
q2 balaaꝫ prophetauit in numeris ꝛ cay
phas ĩ Joane. Quartum etiaꝫ q2 mul
tis expellentibus demonia ꝛ idem de ope
rantibus in nomine eius. Sed alia
quinq3 ſigna nõ ſophyſtica apponuntur
Quorꝫ primũ eſt. Quia conſcia non eſt er
B ronea. ꝛ non eſt ſupra conſcientiam de ali
quo peccato qui cõfiteatur ꝛ peniteat. Jõ
dicit apoſtolus pro tali ſigno. fides noſtra
hec eſt teſtimonium conſcientie noſtre ꝛc.
Secundũ eſt letitia ſpiritualis in corde
quando anima exultat ſpiritualiter in omni
bus bonis ſpiritualib9. Jõ dicit ĩ illud
pſ. Signatũ eſt ſuper nos lumẽ vult9 tui
domine ꝛc. i. ſignum habemus tue gratie
dediſti leticiã ĩ corde meo. Et illud ſignũ
inducit magr̃ Alexãder de ales ꝛc. Ter
tiuꝫ eſt triſticia perfecta. Quando quis hẽt
diſplicentiam in omni malo: taꝫ ꝓprio q̃
alieño. Et iõ dcm fuit in eze. Signa eos
q̃ dolẽt ꝛ gemũt ſuper oĩbus iniq̃tatibus
iſti ꝛc. Quartum eſt Auditio verbi di
uini voluntaria dicẽte Jo. qui ex deo eſt
verba dei audit. Et hoc ſignum inducit ſi
gnãter btũs Gre. Quintũ eſt tribulatio
diuinitus inflicta. qñ aliq̃ſ tribulatur ſine
ſuis demeritis ſic̃ Job dicẽte ꝓpheta. Cũ
ipſo ſum in tribulatione. vñ ſap. Quẽ dili
git dñs corrigit ꝛ flagellat ꝛc. Sed iſtis
ſignis nõ indiget deus nec ãgelus nec aĩa
ſeparata. nec d. mõ. vtrũ aĩa ſit in gr̃a intel
lectualiter cognoſcunt.

9ª qõ. Nona qõ ẽ. Quãtã gr̃aꝫ habuit btũs
Jo. bap. in ſtatu eccleſie militãtis Dicit
ꝙ quattuor inueniũtur in nouo teſtõ gr̃a
priuilegiate. Et prima fuit gr̃a xp̃i ſecundũ
C deitatẽ q2 tãtã gratiã ꝛ caritatẽ habuit q̃
tã pr̃ ab eterno ei cõicat. De qua gr̃a habe
tur in io. vidimus gloriã eius. Scda fu
it gratia eius ſcdm humanitatẽ: q2 maiorẽ
vt dicunt plurimi doctores pie loquen
do q̃ deus non potuit creare maiorẽ q̃ fu
it gratia aie xp̃i de quo dicitur in Joãne
Et de plenitudine eius accepimus vniuerſi ꝛc.
Tertia fuit gratia aie virginis que nõ
fuit tãta q̃tã creare potuit. q2 maior fuit il
la ſue ꝓ lis. Sed tãta q̃tã recipe potuit vt
vltra nequeat ſcificari: ſicut nec aqua ferui
da calefieri vltra poſſit lꝫ ferrũ poſſit cẽt ca
lidius. iõ dicit. Gratia plena in luca q2 ẽ
tota eius capacitas ad ĩpleta. Quarta fu
it gratia Jo. bap. q2 lꝫ de gr̃a plus recipe
potuerit tñ plus recepit q̃ ali9. dicẽte dño
in euãgelio. Inter natos mulierꝫ nõ ſurre
xit maior Joãne bap. ſ. in gratia ꝛ ꝑ cõſe
quens nec equalis. q2 ſcõꝫ btm̃ dionyſiũ
duo nõ erãt equales in patria ꝛc. Sed ẽ
attendẽdũ ꝙ gratia. b. Jo. bap. nõ ſolũ eſt
priuilegiata rõne ſue quãtitatꝫ ſꝫ rõne ſue
ſanctificatiõis. Cũ. n. aĩa ſcificatorꝫ in vte
ro ſit gratie feſtina tñ ſm gradus q2 aĩa x̃
habuit gratiã in inſtãti ſue creationis p9
aĩa virginis poſt primũ inſtãs cito ſcõꝫ an
A tiquos q2 modicũ in originali culpa ſtetit
Aĩa aũt Jo. bap. in mẽſe. Sexto qñ he
lyſabeth ſimul cũ filio ĩpleta eſt ſpũ ſcõ vt
hẽtur in luc. Ceteri aũt añ natiuitatẽ in ſi
ne. Jõ dicit Jere. Anteq̃ exires de vẽtre
ſanctificaui te ꝛc. Sed nõ eſt obmittẽdũ
ꝙ. duo ſunt tp̃a ĩpedite etatis. q2 hõ in eis
nõ vtitur rõne. ſ. Añ natiuitatẽ in vtero
matris ꝛ poſt natiuitatẽ in pueritia. Ali
qui ſancti fuerunt q̃ neutro tp̃e habuerũt
gratiã. nec vſi ſunt ipſa ſicut btũs Marti
nus qui fuit cathecuminus vſq3 ad 18. an
nos. Aliq̃ in altero tp̃e. ſ. extra hoc habue
runt gratiaꝫ: ſed in neutro vſi ſunt ipſa ſic̃
Jeremia ꝛ ceteri ſcificati: q2 rõne non vte
banẽ ſic̃ ceteri inueniũtur ſed Jo. bap. ſu
ꝑ omnes alios fuit ĩ hoc q2 vtroq3 tp̃e flo
ruit gratia ꝛ fuit vſus ipſa. Primo q̃
dẽ in matris vtero exultauit. Scdo qñ
puer exijs: vt pꝫ in vita ſua ad deſertũ trã
ſiuit cũ pueritia a q̃nquẽnio leꝑiatvbi re
uelatiões ꝛ cõſolationes ãgelicas ꝛ admi
rabiles hũit. vt colligit ex euãgelio ꝛc.
Xª queſtio eſt. Quantam gratiam ha xª qõ.
bet beatus Jo. baptiſte nunc in regno ec
cleſie triumphantis. Dicitur ꝙ tantam q̃
tam lucifer erat habiturus. Ad qõ de
clarandum inducuntur ſeptem regule.
Quarꝫ. ſ. prima ẽ xp̃i in euãgelio dicẽte

Quod inter natos mulierum ꝛc. intelli-
D gendo de magnitudine meriti ꝛ gratie. q:
de aliis intelligi nequit. Secūda regula
eſt beati Aug. dicentis. Quod ſcd̄ʒ magni
tudinem grē in via erit magnitudo glorie
in pr̄ia ꝛ cō ʒ q̄titatē meriti erit q̄titas p̄
mij. Tertia regula eſt bti diony. de an
gelica Jerer³. q: ſicut in celeſti Jerarchia
ſunt pfectiones p° vniformiores ꝛ vicinio-
res ita in eccleſiaſtica vt apoſtoli q̄ diſci-
puli ꝛ diſcipuli q̄ nos. Quarta regu-
la ē bti Jeronymi ad cuſtochiū q̄ mr̄ dn̄i
traſcēdit oēʒ ordinē āgeloꝝ. Quīta ē dio
ny. de angelica Jerarchia in Jerarchia
oēs ſunt ordinati mutuo de tali ordine ꝛ
per cōſequēs ipares ſcōm felicitatē.

Sexta eſt eiuſdē q̄ nō ē fas de alio ſcd̄
hoc dicere. Septima ē q̄ eo ordine quo
angeli ruerūt aſſumūtur hoīes ad felicita
tē pp recuperādā ruinā ſcōm Gre. ꝛ Am
bro. Cū igit̄ nullus maior inter natos mu
lierū ꝛc. ſit in hac vita p primā regulā ſeq
tur igit̄ nec in patria. p ſcd̄aʒ igit̄ ē maior
oībus p quartā igit̄ in ſede luciferi. p ſepti
mā cuʒ ſit eminētiſſima ꝛ p aliquē hoīem
recupanda. Nec valʒ dicere q̄ illa ſit mī
tatio dn̄i p q̄ntā Nec dicere q̄ btūs Joā
nes ſit ſup eā p ſextā. Nec dicere q̄ aliqs
ſit futurus maior p tertiā. ſunt aūt addēda
regula bti Iſidori. Octaua: ſ. q̄ felicitas
luciferi traſcēdebat felicitatē oīum alioꝝ
Sed ad primam regulam ſaluatoris de
dn̄o ꝛ ei° mre. q̄ fuerūt nati d̄ mulierib°.
Dicēdū q̄ lʒ ſint nati de mulierib° nō fu
rexerūt: q: nunq̄ ceciderūt ſic oēs alij tal-
tē in culpa originali. Sed aliter induci
tur itēta qd̄ ex p̄miſſis ſeptē regulis. q: feli
citas luciferi fuit acqſita p aliquē hoīeʒ ex
ſeptima regula non autem potuit p btiſſi-
mā v̄ginē p. 5. nec p aliū minorē Joāne
bap. p 7. nec p eqlē p 8. nec p ſupiorē p̄te
ritū ex prima. nec p futuꝝ ex tertia igit̄ per
ipſum ex. 8. ꝛ ſcd̄a. ꝛ quarta regulis. Sʒ
attende q̄ ſi lucifer in ſua felicitate ſtetiſſet
habuiſſet multa priuilegia q̄ habuit btūs
E Jo. loco eius ſubſtituto. Quoꝝ primū eſt
Quod clarius erat viſurus diuinā eēntiā
q̄ aliqs alius. q: ſicut hēbat pfectiorē na-
turā ita intellectū ꝛ ſapiaʒ. Jd̄ dicit̄ ſapiē
tiſſim° in ezechiele. Ecce qd tu ſapiētior es
daniele ꝛc. Jd̄ btūs Jo. oībus alijs pba
tur videre diuinā eſſentiā. q: in loco eius
ꝛc. Secundum eſt q̄ ardētius erat ama
turus ipſum q: pfectiores angeli in natu-
ra fuerūt pfectiores in gratia ſm̄ doctores
ꝛ ſanctos. vnde in ezechiele dicit̄ ambulaſ
ſe in medio lapidū ignitorū. i. ſaraphico
rum ſpirituū. ꝛ in iſtis eſt ſumma dilectio
ꝛ pfecta felicitas in patria ꝛc. Tertium
eſt q̄ erat archani cōſilij. eo q̄ admittebat̄
ad cōſiliū archanū trinitatis: q: nulli alio
rum reuelabat̄. ꝛ vt reuelaret alijs multa
q: hoc eſt ſupmi angeli officiū vt pʒ p dio
ny. de angelica Jerarchia. Quartū eſt
q̄ ipſe erat futurus familiator virginis p
ordinem yerarticũm quem erat habitu-
rus ad ipſam. Et ex hoc cōcluditur q̄ bea
tus Joannes eſt ei familiarior omnibus
ſanctis. Quintum eſt q̄ ipſe erat pul-
chrior omnibus aliis. ꝛ Jdeo lucifer ap-
pellatus ad ſimilitudinem ſtelle excedē-
tis alias poſt ſolem ꝛ lunam. Sic ille poſt
chriſtum. ꝛ virginem. Sextum eſt q̄
ipſe erat ſimillimus deo quia erat factus
ad ſimilitudinem trinitatis ꝛ ornamenta
diuina maxime habens ſicut miles portās
regis arma. Jdeo in ezechiele. Tu ſigna-
culū ꝛc. vbi notant̄ ab. iſidoro q̄ttuor imi
tatiōes gradus grē poſt imaginē xp̄iſſaʒ.

Septimum de loco. q: ſicut fuit creat°
in nobiliſſimo loco. ſ. celo empyreo. ſic in
nobiliſſima pte illius celi collocatus fuit
q: ſm̄ Diony. Seraphini de quoꝝ ordi-
ne fuiſſet ſunt imediate circa deum.

Octauū eſt de duratione: q: ſicut per
durationē regis vel principis inſinuant̄
durationes omnium ſubditoruʒ vt pʒ in
hiſtorijs. Cum dicit̄ regnāte tali ꝛ tali p̄n
cipe ſic ꝑrio euum illius angeli erat men
ſura oīum alioꝝ: ſicut poſuerunt phi de
motu celi reſpectu alioruʒ. Jdeo ezechiel
ipſe eſt principium viarum dei ꝛc. No-
num eſt q̄ erat futurus pr̄ oīum aliorum
ſicut apl̄s dicit̄. pr̄ coꝝ quos ad fidē con-
uertit. ſ. ſpūali generatiōe q: affectu pr̄no ꝛ
incēdio ſeraphico: ſic in angel ad deū cō-

uerſio per ſuperiores: vt patet de angelica
Jerarchia. Sʒ illa cōuerſio nō erat amaꝛ
ſicut nec purgatio: ſed ad ſimilitudinē ꝛc.

Decimū eſt q̄ ipſe fuit oīuʒ magr̄ q: oēs
hēbat illuminare. ꝛ id̄ dr̄ cherubim in eze
chiele. 11m eſt q̄ ipſe fuit princeps: q: ſu
mus in quolibet ordine eſt yerar vr̄is. 12m
ē q̄ fuit oīum pontifex ſʒ q̄ oēs ſci ſunt
ſacerdotes: vt hētur in apoca. Jdeo Jerar
chie ſinguloꝝ ordinum ſunt pōtifices ſecū
dum deductionem bti diony. de angelica
Jerarchia. 13m eſt q̄ ipſe habuit eminē-
ter perfectiones oīum alioꝝ inferioruʒ ꝛ
virtutes cōes ordinū q̄ deſignant̄ p nouē
ordines lapiduʒ precioſorū in ezechiele qñ
dicitur oīs lapis precioſus opimentū tuū
vt inducit yſido. cui concordat diony. de
angelica Jerarchia. Et id̄ q: btūs Jo. ba
ptiſta eſt in loco eius in patria. oīa iſta ſibi
attributa ſunt Jd̄ eius aīa pōt feliciſſima
dici. Et dicere illud ſapie. Jn me oīs grā
ꝛ virtutis. Jn me oīs ſpes vite ꝛ veritaꝭ
Tranſite ad me oēs qui concupiſcitis me
ꝛ a generationibus meis ad īplemini pti
cipādo p̄dictas felicitates. Q̄d mihi ꝛ vo
bis p̄ſtare dignetur xp̄s ieſus dei ꝛ v̄ginis fili°. Amē

¶ De eodem Sermo tertius.

Joannes ē nomē eius ꝛc. luc. p°
capi. Jn hoc quidem miraculo
celitus reuelato ꝛ humanit° cō
ſcripto bti Joānis ſanctitas du
pliciter cōmendat̄ E primo vt archanuʒ
ſignaculuʒ eius aīe theoſophyce pfectuū
Cū p̄mittit̄. Joannes eſt. i. q̄tuʒ ad habi
tudinem gratie in habitantem. Secun
do vt ſolēne ſpectaculum eius factū theo
phyce declaratuʒ. Cū ſequit̄ Nomen ei°

Quia ex fame celebritate oritur aliqs
nolatus. de qbus duobus inducitur illud
exo. 33. dictum Moyſi a domino. Noui
te ex nomine ꝛ ex fama. ſ. celebritate colla-
F ta ꝛ inueniſti grām corā me ex charitatis
plenitudine integrata. Circa plenitu-
nem eius gratie ꝛ negociationem p° con
ſiderandum eſt btm̄ Joannem q̄tum ad
ſtatum ſue annunciationis in quo fuit 4°
priuilegio decoratus. Et Primum eſt q:
per Gabrielem archangelum fuit annun
ciatus ſicut xp̄s vt patet Luce. p°. ꝛ 2°. ca-
pitulis. Secundum eſt: q: in ſui annun-
ciatione fuit aſſimilatus helye q: ſicut he
lyas venturus eſt ante ſecundum aduen-
tum vt conuertat corda patrum in filios:
ſic Jo. ante primū aduentum venit ad pa
randum dn̄o plebem pfectā vt dicitur in
luce. Tertium eſt pp locum vbi fuit an-
nunciatus. q: in templo dei ꝛ a dextris al
taris incenſi qui locus creditur ſancta ſan
ctorum Luce. Quartum pp tempus in
quo fuit annunciatus. q: tantum ſemel in
anno intrabat pontifex ſancta ſanctorum
que hora ꝛ locus erant ſanctiſſima: vt pʒ
in leuitico.

Secundo conſiderandum eſt btm̄ Jo. 2ᵃ pᵃ.
q̄tum ad ſtatum ſue cōceptionis Jn quo
fuit dotatus beneficio quadruplici. ſ. Pri
mo beneficio ſanctificationis quo fuit in
matris vtero a peccato originali purgat°
vnde de ipſo accipit eccleſia illud Jere. p°.
priuſq̄ te formarem in vtero noui te Jere.

Scd̄o fuit beneficiū actionis. q: fuit ple
nus ſpiritu ſancto ex vtero matris ſue iux-
ta promiſſum archāgeli Luce. p°. Ter
tio beneficio ſpūalis cognitionis. q: exñs
in vtero matris ſue fuit ſapia diuina reue
lata tota. i. chriſtus: ad cuius pn̄tiam non
exultaſſet in vtero niſi cognouiſſet euʒ. Cū
amari nequeant incognita ſecundū Aug.

Quarto beneficio ſpiritualis exultatiōis
q: qñ audiuit v̄ginem eius matrem ſalutā
tem clamauit mater dicēs. vnde mihi hoc
vt veniat mr̄ dn̄i mei ad me ꝛc.

Tertio conſiderandum eſt quātum ad B
ſtatum ſue generationis. Jn quo fuit qua
druplici miraculo ſublimatus. Et p°. q:
mater ſterilis generauit ſpū ſancto coope-
rante: cum hoc nequeat: ſicut nec in virg-
ne fieri potuit per naturā licet alio mō ꝛc.

Secūdo q: helyſabeth prophetauit qñ
nomē nati pueri indicauit q̄ audire a ma
rito muto non poterat: cum dixit nequaq̄
ſed vocabitur Joannes Luc. p° ca.

Tertio q: lingue ligate fuit vinculum
diſſolutū in ſcriptura huius ſci noīs aptū
eſt os zacharie ꝛc. Luc. p° ca. Quarto
q: zacharie fuit myſteriū reuelatū. q̄ erat

adhuc angelis abſcõditus. vt patet in ſuo cãtico. Juſiurandũ ꝛ infra per viſcera miſericordie dei nri ꝛc. Quarto cõſiderãdus eſt qũtum ad ſtatuꝫ ſue cognatiõis in 4ª cõ. quo fuit illuſtratus cognatiõe quadruplici. Primo cognatiõe patriarchaꝝ. qꝛ fuit de genere habrae Iſaac ꝛ Jacob ꝛ leui q quattuor fuerũt principiũ patriarcharum vt patet ex diſcurſu ſacre ſcripture.

Secundo cognatione ꝓphetaꝝ: qꝛ de eius tribu fuerũt Jeremias ꝛ ceteri ꝓphete maiores ꝛc. Tertio cognatiõe ſacerdotii: qꝛ pr̄ eius de genere habrae ꝛ mater eius de filiabus Aaron ꝛc. Quarto cognatiõe regali. qꝛ mater eius fuit cognata btẽ ꝟginis q̃ erat de domo dauid: vt dicitur in luca. vñ ex genere debebat eſſe ſãctus: qꝛ ſi radix ſcã ꝛ rami ſecũdũ apl̃ꝫ ꝛc.

Quinta cõſideratio eſt quãtũ ad ſtatũ 5ª cõ. ſue ſolitudinis ad quã inuenitur ſci pres cõfugiſſe rõne quadruplici. Et p' ad fugiẽdas mundanas abhominationes. pp hoc dixerũt filij iſrael. pharaoni. exo. nequaq̃ in D hac terra egyptioꝝ ymolabimus deo nr̃o ſed ibimus viã triũ dieꝝ in ſolitudine. ſecũdo ad intuendũ viſiones diuinas ſicut cuꝫ minaſſet Moyſes gregẽ ad interiora deſerti vidit viſiones a remons ruby. exo.

Tertio ad audiendas dinas locutiões vt patet de helya ꝓpheta qñ iuit p deſertum xl. diebus ꝛ xl. noctibus donec peruenit ad monteꝫ dei oreb in exo. Quarto ad ſuperãdas. ſ. demonũ tentatiões vt pꝫ de x°i Math. Ductus eſt ieſus ꝛc. Et pro eiſdem cãis aia debet fugere ad deſertum religionis ꝛ pnie.

Sexta cõſideratio ẽ qũtum ad ſtatũ ſue 6ª cõ. conuerſationis in quo floruit virtute quadruplici. Et p°. humilitatis profunde vt dr̃ in euangelio Joãnis qñ iudei miſerũt ad E eũ ſacerdotes. ꝛ leuitas vt iterrogarẽt eũ. tu qs e'. vbi ipſe ſubiicet nõ xp̃o ſuperiori nec helye equali ſed prophete minori qui eſt infimus humilitatis gradus. Secundo ꝟtute. ſ. auſteritatis dure de qua maxime cõmendaẽ a dño in euangelio vt pꝫ de victu eius ꝛ veſtitu. Tertio virtute caritatis p.re. Jõ dicit in euãgelio. Amicus ſponſi gaudio gaudet pp vocem eius ꝛ in hoc gaudium meũ pletũ eſt. Quarto ꝟtute predicationis clare ꝛ increpationis ſeuere: qꝛ increpabat herodẽ de adulterio ꝛ predicãdo baptizabat populũ venientẽ ad flumẽ iordanis. Et qũtum ad has ꝟtuteſ vocatur lucerna ardens ꝛ lucens.

Septima cõſideratio eſt. ſ. Quãtuꝫ ad 7ª cõ. ſtatum ſue ꝓfeſſionis. Jn quo fuit ꝓfeſſione quadruplici ſublimatus. Et p°. ꝓfeſſione Nazareoꝝ quibus i lege bñdictio fuit data. Jõ fuit dcm̃ pr̃i de eo luce p°. vinuꝫ ꝛ ſiceram ñ bibet. qꝛ ad iſtũ ordinẽ nõ ptinebat ꝛc. Secundo ꝓfeſſione ꝓphetarũ. Jõ vocaẽ a deo in Math. ꝓpheta ꝛ plus q̃ ꝓpheta. qꝛ vltra oẽs ꝓphetas illud qõ ꝓphetauit digito demõſtrauit. Jõ pr̃ dicẽ de eo in cantico. Tu puer ꝓpheta altiſſimi. 3

Tertio ꝓfeſſione euangeliſtaꝝ. qꝛ multis ſermonibus exhortabaẽ populũ ꝛ euãgelizabat ieſum luce. 3°. Quarto ꝓfeſſione põtificum: qꝛ ad ſolos pontifices ptinet ſtare in ſancta ſcõrũ. Jſti aũt ſoli fuit dõtum miniſtrare ſacrm̃ bapeiſmi in ſcã ſanctorũ que eſt xp̃s ſecũdum ꝓphetam.

Octaua cõſideratio eſt qũtũ ad ſtatũ ſui officii. Jn quo fuit quadruplici officio decoratus. ſ. Primo officio ãgeli. qꝛ pater 8ª cõ. tanq̃ angeluꝫ miſit eũ añ filiũ ſuũ. vt dr̃ in malachia. Ecce ego mitto angeluꝫ ꝛc. B qõ ad litterã intelligiẽ de eo ſcõm expoſitionem xp̃i i euãgelio. Secũdo officio p̃dicationis. qꝛ de ipſo dicit in ys. Ego vox clamãtis in deſerto ꝛc. Et per hoc nos eriget ad celeſtia nõ abſtrahit a terrenis.

Tertio officio precurſoris denũciãdo aduentum magni regiſ. Jõ dicit angelus in luc. Jpſe pcedet ante te in ſpũ ꝛ ꝟtute helye. qꝛ ſicut helyas precedit aduentũ xp̃i. ſecũdũ ita. Joãnes p'm. Quarto officio teſtis. qꝛ de xp̃o plenũ teſtimoniũ dedit. Jõ dr̃ Jo. p°. hic venit in teſtimoniũ.

Nona cõſideratio eſt Quãtũ ad ſtatũ ſue dignitaẽ in q̃ fuit dignitate q̃druplici 9ª cõ. ſublimatus. Primo dignitate ierarchica. ſic. n. ſolus pr̃ ſcõm diony. dr̃ ierarchia in ſupceleſti Jerarchia. ex eo q hꝫ principatũ ad diuinas pſonas. Sic aliquo mõ

dictus Jo. i baptizãdo x'm accepit pncipatũ i eo vt fieret ei' primus. Jõ mirat' rape tã tã dignitatẽ cõtpit xp̃o. Ego debeo a te baptizari. Scdo dignitate ierarticha quia corda multoꝝ filioꝝ iſrael cõuertit ad dominuꝫ deũ prũꝫ ſuoꝝ. Jere. Parate domino plebẽ pfectã que pparatio eſt ierartica purgatio ꝛc. Tertio. dignitate monaſtica: qꝛ in regno aie ſue habuit pfectuꝫ imperiuꝫ: qꝛ ab inſtãti ſue natiuitatis carꝫ rebelliõe viriũ aialiũ nõ habuit nec declinauit i pccũꝫ mortale. Quarto dignitate pr̃iarchali. qꝛ ſicẽ habraã pr̃ fuit multaꝝ gẽtiũ p generationẽ naturalẽ: ſic iſte p generationẽ ſpiritualem in penitẽtia ꝛ baptiſmate. Et iõ tãto dignior eſt iſte pr̃iarcha 10ª cõ. tus qũto ſpiritualia corporalib' pferunẽ.

Decima conſideratio eſt. Quantũ ad ſtatum ſue predicatiõis in quo docuit bona que ſunt facienda. Math. iij. Penitẽtiã agite. ꝛ que ſunt mala fugiẽda. Jbidẽ que ſunt ſuppli'. metuẽda di. genimina viperaꝝ ꝛc. Et que premia expectanda ibi: cuius ventilabrum. Math. 3°. c.

11ª cõ. Undecima conſideratio eſt. Quantuꝫ ad ſtatũ ſue cõfeſſionis in quo cõfeſſus ẽ. p° xp̃i humanitatẽ ꝯ errorem manicheorum. io. p°. Poſt me vẽit vir q ante me factus eſt. Secundo xp̃i paſſionẽ ꝯ errorem laminarum. de qbus loquitur Augu. de origine hereſuꝫ dicẽs in Joanne. Jllum oꝫ creſcere. me aũt minui. ſ. ille in cruce p extenſionẽ: ꝛ me minui in decollatione. Tertio x' diuitatẽ ꝯ errorẽ arianoꝝ di. Jo. p°. qui de celo venit ſuper omnes eſt. Quarto pſonaruꝫ diſtinctionem ꝯ erroreꝫ ſabellianoꝝ. Sicut dicit pater diligit filium ꝛc. ibedem. Ad quam perſonarum viſionẽ nos pducat dei ꝛ ꝟgis fili' Amẽ.

Sermo de eodem quartus

Hic erat lucerna ardẽs ꝛ lucẽs. Jo. v. c. Ad propoſiti verbi intelligentiaꝫ eſt ſciendũ q ante lucem ſolis lucerna accẽdiẽ in domo vt per ipſuꝫ operantes dirigantẽ ad p̃parationem operis. Jta Joannes Baptiſta ante aduentũ xp̃i fuit miſſus in hũc mundum illuminare illos qui in tenebris ſedebant ꝛ in vmbra mortis. Luc. pmo. Et ideo cum a xp̃o ſit appellatus lucerna.

Ad ei' laudem declarandã conuenienter aſſumitur verbum iſtud in quo bea. Joannes inducitur dupliciter. ſ. Primo vt inflãmatus ardore ſeraphico. Et ũ dr̃ lucerna ardẽs. Scdo vt illuſtratus fulgore cherubico. Et ũ ſeqtur. ꝛ lucẽs. Primo igiẽ ꝯmẽdaẽ vt inflãmatus ardore ſeraphyco in ſeraphycis. n. ſpiritibus viget ordo charitatis ſicut i cherubicis fulgor ꝟitatis ſcõꝫ diony. de angelica Jerarchia q ſunt ſupmi ordines ſcõm ipſuꝫ. Scdo ſub lucerne ſimilitudine cõmẽdaẽ in ꝟbo ꝓpoſito. Jõ cc illius lucerne pconia inſiſtẽdo occurrũt cõſiderationes plures de ipſo. p° cõ.

Quaꝝ Prima cõſideratio eſt de eius originali cognatiõe. Circa qua inducunẽ ꝟba Gabrielis luce. p°. Quõ helyſabeth erat cognata ꝟginis marie. Cognati pprie K ſcõm grãmaticos ſunt filij fratꝝ. Et tũc ex iſto ꝟbo eliciũtur quattuor ꝟitates. Prima eſt q pr̃. mr̃is dei ꝛ pr̃ ſcẽ helyſabeth fuerũt fratres. ꝛ mr̃ dñi ꝛ heliſabeth conſanguinee germane. Et xp̃s ꝛ Jo. bapti. cõſanguinei ſecũdi. Scõa ꝟitas eſt q mr̃ dñi ꝛ maria ſalome fuerũt ſorores germane. filij ſalome. ſ. Jacobus zebedei ꝛ Jo. euãgeliſta fuerũt cõſanguinei ſecũdi Joãnis bap. ſicut xp̃i. Tertia ꝟitas eſt q xp̃s fuit de tribu iuda q̃ fuit trib' regia. ꝛ btũs Jo. fuit de tribu leui q̃ fuit ſacerdotalis ſequiẽ q Jo. aut fuit de vtraqꝫ tribu vt p regiã tribũ attineret xp̃o. Aut xp̃s de vtraqꝫ vt p ſacerdotaleꝫ attineret Jo. Et hoc dictũ ſcĩ. Cũ xp̃s fuerit cõiũctus Joãni i gñeratiõe. ꝛ xp̃s fuerit de ꝓgenie dõ de q̃ dr̃. 2. Re. ne egrediaris nobiſcũ i plebẽ. ne extinguam' lucernã in iſrael. Quarta ꝟitas ẽ q mr̃ Jacobi germana ꝟginis filij ei'. ſ. Symõ Judas. Jacob' minor fuerunt ſcõi cõſanguinei Jo. baptiſte ſic ꝛ xp̃s ꝛc.

Scõa cõſideratio ẽ de ei' ꝓphetali ꝓ 2ª cõſi. noſticatione qꝛ ſic ſolus inter ſcõs noui teſtamẽti fuit i veteri teſtõ ꝓphetatus ſingr. Et p° ꝓphetia poniẽ balaã q dixit i numeris. Orieẽ ſtella ex Jacob ꝛ cõſurget ꝟga ex iſrael ꝛ pcutiet duces Moab q ſignarãt pncipes tenebraꝝ quos xp̃s deſtruxit. cui' ortus ſic ſol ſtelle matutine pceſſit Jo.

Et in eius ortu homines gaudere ceperũt
ꝛ demones tremere tãquã victi ꝛc.
Secunda prophetia fuit yſaie dicenti.
Quod audiuit vocẽ clamantis in deſerto.
Iſta vox fuit b. Io. vt ipſemet pluries d ſe
ipſo teſtat dicẽs. Ego vox clamãtis in de
ſerto ꝛc. Quia ſecundum Aug. Sicut vox
eſt vehiculum verbi ad aures hominũ. ſic
Joãnes ẽ xpi. Tertia prophetia fuit ma
lachie 3°. Ecce ego mitto angelum meum
ꝛc. Quod verbũ xps exponit de Io. bap.
qui dicitur angelus: aut q vitã tam an
gelicam per excellens celibatum poſtea ele
git aut q: xpm annunciauit.
Quarta prophetia eſt malachie 4°. Ec
ce ego mitto vobis helyam prophetaꝫ vt
conuertat corda ꝛc. Orietur vobis timen
tibus ſol iuſtitie nomen meum. Dicitur
autem beatus Jo. helyas ſecundum teſti
monium ieſu xpi in euangelio q: eius ſpi
ritum habuit dicente angelo Luc. p°. Ip
ſe precedet illuꝫ in ſpũ ꝛ virtute helye ꝛc.
3ª ꝯſi°. Tertia conſideratio eſt de angelica ei⁹
annunciatione fuit enim Joanes ſicut ꝛ
xps per Gabrielem archangelum annun
ciatus vt dicit lucas ꝛ beatus Aug. q ma
gne fuiſſe glorie atteſtat. Iteꝫ inuenitur in
ſacra ſcriptura angelum quatuor diſcipu
los docuiſſe primo. n. Docuit danielem
de xpi reſurrectione vt pꝫ danielis xiiij.
Secundo zachariam de xpi ſub ſecundo
qualiter venturus erat poſt Joannem.
M Tertio docuit virginem de xpi incarna
tione vt habetur in luca de iſtis duobus.
Quarto docuit Joſeph de xpi tranſla
tione de iudea in egyptum ꝛ econuerſo. vt
innuit diony. de angelica Jerarchia Iſte
etiam angelus creditur docuiſſe paſtores
de xpi natiuitate. Et ideo pp multa talia
putat agnus iſte fuiſſe q fuit xpo vt viator
ad cuſtodiã deputatus. Etiã ẽ nobiliſſim⁹
miniſtrãtiũ angelorum. Et etiã mater dñi
fuit annunciata ab illo angelo. Ideo dici
tur danielis 9°. c. a. Ecce vir Gabriel pro
pter magnitudinẽ virtutis.
4ª ꝯũ°. Quarta conſideratio eſt de eius ſancti
ficatione. fuit enim ſanctificatus in matris
vtero dicente angelo luce. p°. Spiritu ſan
cto replebit. Et nota q in ſacra ſcriptu
ra inueniũtur quattuor ſigna ſanctificatio
nis in vtero. Primum eſt angelica an
nunciatio. Et illud ſignuꝫ fuit in yſaac: A
ſanſone. in xpo ꝛ in virgine maria.
Secundum eſt diuina pronominatio.
Quia ſecundum Ambro. habent hoc ſan
ctorum merita vt a deo nomẽ accipiant. ꝛ
illud fuit in ſanſone. Iſaac ꝛ Joſia ꝛ xpo
Tertium ſignum accelerata diſcretio
quod ſignum fuit in ſamuele puero Jere
mia Joſia ꝛ xpo vt patet ex ſcriptura.
Quartũ ſignũ eſt ſupernaturalis opa
tio: quod ſignum fuit in iſaac ſanſone ꝛ ſa
muele ꝛ xpo q: ex matribus ſterilibus ſu
pernaturaliter gñati. Iſta quattuor ſi
gna fuerunt in propoſito. Et ideo dicitur
ſanctificatus in vtero. vnde de eo exiſte in
vtero ſue matris poteſt dici illud lucerna
ſplendens ſuper candelabrum.
5ª ꝯſi°. [Q]uinta conſideratio eſt de ipſa conce
ptione. Fuit ipſe conceptus in matre vir
tute ſpiritu ſancti ſicut xpus licet aliter. q:
mater eius ſterilis erat. ꝛ ideo eius conce
ptio ducitur ab angelo in exemplum vir
ginis luce. 1°. Sed notandum eſt q ali
qui habitant in vtero matris ſꝫ ſine gra B
tia ꝛ notitia vt nos propter peccatum ori
ginale. Aliqui cum gratia ſine ſcia vt ce
teri ſanctificati quemadmodum baptizati
Aliqui cum gratia ſcia ꝛ gloria: vt xps
vnde beatus Jo. habuit in vtero quattu
or priuilegia. Naꝫ p°. fuit a peccato origi
nali purgatus. Secundo gratia inior
matus. Tertio xpm agnouit. Quarto
exultauit ꝛ excitauit matrem ad gaudium
vt patet in luc. vnde pro ſtatu eius in vte
ro q: eſt quaſi vox dicitur illud prouerbio
rum vltimo. Non extinguetur in nocte lu
cerna eius.
6ª ꝯ. Sexta cõſideratio eſt de eius natiuitate
in qua quattuor in ſignia dicuntur.
Quorum. ſ. primum eſt de helyſabeth
prophetatione. Quia ſecundum Ambro.
Reuellãte ſpiritu ſancto didicit quod nõ
didicerat a marito muto. Secundum eſt
de lingue reſolutione quãdo pater ſcripſit C
nomẽ illud q: ſtatim reſolutũ eſt vinculũ

lingue eius vt dicit Lucas. Tertiũ eſt
de vicinorum admiratione vt pꝫ ibidem.
Quartum eſt de multoꝝ exultatione q:
multi in natiuitate eius gaudebũt. Sicͣ
enim aues i ortu aurore exultãt. ſic uſqꝫ ho
die viri ꝯtemplatiui in ortu ꝛ natiuitate
beati Joannis q fuit aurora' reſpectu ſo
lis iuſtitie. ſ. xpi. Ideo p eius natiuitate
q lucerna iſta fuit manifeſta inducit illud
euangelicũ. Nemo accẽdit lucernã ꝛc.
7ª ꝯſi. Septima ꝯſideratio eſt de eius ꝯfeſſio
ne. Octaua ꝯſideratio eſt de ei⁹ ꝯſuma
tione. Vide d iſtis duobus in ſmone p°.
ſeptima ꝛ octaua ꝯſiderationibus.
Nona ꝯſideratio eſt de eius pdicatiõe
vide in p°. ſmone ꝯſideratione 6ª. vbi de
dit regulã qdruplici ſtatui. vide alias con
ſiderationes ſupra in ſmonibus precedẽ
tibus ſcdm q tibi libuerit plures accipe.
¶ In feſto aploꝝ petri ꝛ pauli ſermo.
[P]etrus ꝛ Joãnes aſcẽdebãt i tẽ
plum actuũ 3°. c°. Sicut in ſtatu
eccle ſurgẽtis apd iudeos Pe
trus ꝛ Jo. fuerũt principales a
poſtoli dicente Paulo q tũc videbãtur
colũna eſſe. Sic in ſtatu eccleſie pficientis
apud gentiles Petrus ꝛ Pa. Et idõ mf
eccleſia ſub nominibus ſparuꝫ duaꝝ co
lũnaꝝ illos duos pricipales noſtros pro
coꝝ ſolẽnitate ꝯmẽdabiles dupliciter in
troducit dicens. Petr⁹ ꝛ Joãnes ꝛc.
Vbi coꝝ cõmẽdatio oſtendit. Primo
qtum ad ſtatuꝫ eccleſie militãtis. Cũ pre
mittit. Petrus ꝛ Joãnes aſcendebãt. i.
ſcdm Aug. in augumento virtutuꝫ quoti
die in hac vita creſcebãt qd augumentum
fuit figuratũ p illum aſcenſuꝫ quẽ fecerũt
diſcipuli ad monteꝫ cũ xpo in Mat. i. ad
virtutẽ pfectionis euangelice ꝛc. Se
cundo q° ad ſtatuꝫ eccleſie triũphantis.
Cum ſequit in templũ. De q°. templo
dicitur in apoc. Quod ſancti erãt ſacerdo
tes in templo dei ꝛ ſuient ei in templo ei⁹
die ac nocte ꝛc. Circa primã partẽ eſt
notandũ. q primo datur intelligi cõmen
datio primi apli. ſ. Petri. Cũ premittit
Petrus. Vbi eius laus multipliciter col
ligitur ſi ſcdm ſtatus diuerſoꝝ temporuꝫ
eius virtuoſa opa ponderẽtur. Primo D
quantũ ad ſtatũ ſue vocationis i quo flo
ruit virtute perfecte obedientie. Qui a p°
verbo vocatus cũ Andrea fratre eius re
lictis oibus. ſ. rethe ꝛ naui ſecuti ſunt redẽ
ptorẽ quẽ nõ viderãt ad huc. ſ mirabilia
facientẽ vt pꝫ in Mat. ideo illa obediẽtia
fuit pfecta q: feſtina ꝛ nõ coacta. ſꝫ mere
gratuita mera ſola informatione ſimplici
premiſſa ſunt germã. ſ. Andree vt habet
in Joãne ꝯ illos q nolũt obedire niſi cuꝫ
cõminationibus ꝛ penis ꝛ penitentijs.
Et idõ Samuel primo R peccatũ inobe
dientie peccato ydolatrie ꝯparauit. Se
cundo qtũ ad ſtatũ ſue electionis in quo
fuit electus a dño in apoſtolũ ꝛ pncipem
alioꝝ in Joãne qñ vocauit eũ. Cepha. i.
caput eccle añ vocatũ Symonẽ. i. filiuꝫ
obediẽtie. Sic enim interptat. Et filius Jo
hanna. i. pulchritudis diuine. vbi datur
intelligi pmo. q hoies hũiles ꝛ nõ ſuper
bi obediẽtes ꝛ mũdi corde ad ſtatũ platio Nõ
nis debent aſſumi ꝛ nõ imundi. Secun
do q aſſumptus ad platiõẽ eccle dꝫ no
mẽ mutare ad deſignãdũ q dꝫ mutari in
virũ alteꝝ vt dicit de Saul p' R. Ter
tio qtuꝫ ad ſtatũ ſue religiõis q: dimiſſis
oibus ſecut⁹ eſt xpm. In quo floruit vir
tute ſũme paupertatis q ꝯſiſtit in volũtaria
renũciatiõe oiuꝫ tpaliũ tam in xpo q in
cõi. Idõ dicit dñs in Mat. Ecce nos reli
quim⁹ oia ꝛ ſecuti ſumus te. Sup quo
verbo dicit Greg. in moralib⁹. Grãdis
fiducia Petr⁹ piſcator erat ꝛc. Idõ dicit
Mat. 5°. Beati pauperes ſpũ ꝛc. Iſtud
g° regnũ nullus hic põt niſi pmo ſit paup
vel a paupib⁹ emat illud. Quarto q
tũ ad ſtatũ ſue ꝯfeſſiõis in quo floruit vtu
te fidei pclare qñ qrẽti dño a diſcipulis.
Quẽ dicũt hoies eſſe filiũ hoĩs Reſpõdit
Petr⁹. Tu es xpo fili⁹ dei viui. In quo
oẽs articuli fidei virtualiter ꝯtinẽtur ideo
bñdixit illi dñs dicẽs. Benedictus es Sy
mõ ꝛc. Quito qtũ ad ſtatũ glorificatio
nis in q floruit virtute ꝯtẽplationis pcel
ſe q facit amare celeſtia. Idõ illoruꝫ amore
allectus dicit. Dñe bonũ eſt nos hic eſſe
Mat. 17. ꝯ hoies carnales ꝛ aiales q ne

ſciũt amare ⁊ deſiderare niſi tẽpralia ⁊ carnalia ad modũ fabricitãtiũ contraria appetentiũ ſicut filij iſrael mãna faſtidiẽtiuz numeri .ꝛ.ca. Sexto quãtum ad ſtatum paſſionis xp̄i In qua prima hora plus debito de ſe cõfidẽs dixit. Etiã ſi oportuerit me mori tecũ nõ te negabo. In ſecũda plus debito pſumẽs ꝓhibẽte dño abſcidit auriculã ſeruo illi. Et in 3ª. fuit cũ ceteris fugiens. In quarta in trina negatiõe xp̄i coꝛruens. Sed in ſexta ad aſpectum dñi vere penitẽs qꝛ egreſſus foras fleuit amare luce .xx.ꝯ hoĩes in malitia obduratos. De qbus dicit̃. Coꝛ durũ male ſe habebit in nouiſſimo In ezechiele. ꝙ ſunt duri ⁊ indomabili coꝛde. Septimo quãtum ad ſtatum reſurrectionis in quo primo inuẽtus eſt cum ſumma diligentia qñ cucurrit cũ ſolo io. ad monumẽtũ ⁊ in illud introiuit. Secundo receptus eſt ad grãm qñ angelus dixit mulieribus. Ite dicite diſcipulis eius ⁊ Petro. vbi Gre. petrũ vocat ex noĩe ne deſperet ex negatione ne ab illoꝝ cõſoꝛtio vel ꝑꝑ lapſum ſe putaret excluſum. Tertio ſingulariter viſitatus dñica pñtia. vñ dicitur in luc. Quod erãt dicentes .xi. quod ſurrexit dominus vere ⁊ apparuit ſymoni. Quarto plenus cõfidentia qñ videns dñm poſuit ſe ad mare ⁊c. Octauo quãtũ ad ſtatũ ſue vnctiõis ſpũs ſancti in pẽt. vbi primo fuit confirmatus ne poſtea peccaret moꝛtalr̃ vñ q̄ꝑ ꝑns vnius mulieris voce ꝑculſus dum moꝛi timuit vitam negauit. poſtea vires principum ceſus ſpreuit vt ait Gre. ſecũdo dilatus preconijs in pdicatione quia vna die tria milia conuertit. vt dicitur in acti.

Tertio dotatꝰ linguis ⁊ interptatiõe ſcripturarum: qꝛ loquebantur variis linguis apoſtoli ⁊c. Quarto decoratus miraculis. in infirmoꝝ curatione. qꝛ ad vmbrã illius ſanabantur infirmi in act. De iſtis duobus aperte dicitur. Nono quãtũ ad ſtatũ ſue pſonalis paſſiõis qñ miſit herodes manus vt affligeret quoſdã de eccleſia. In quo ſtatu fuit per angelum diuino auxilio liberatus. licet ꝓpter hoc a predicatione non ceſſauerit vt in acti. Decimo quãtum ad ſtatum prime conſultationis eccleſie in quo fuit ſymbolus articuloꝝ fidei per xi. apoſtolos compilatus vbi floruit virtute ſapientie. qꝛ primus articulus de diuinitate in quo omnes alij continentur dicitur poſuiſſe. Undecimo quantum ad ſtatum ſue inthronizationis i quo floꝛuit auctoꝛitate ſuprema: cum antiochie principis filium .14. annis iã moꝛtuũ ſuſcitauit: qua de cã inthronizatus a populo tãc pꝛio publice auctoꝛitatem ſuã exercuit quã ei dñs commiſit Jo. 3. dicens Symõ Joãnis diligis me plꝰ hijs ⁊c.

Duodecimo quantũ ad ſtatum ſue conſirmationis vel conſumationis in quo floruit coꝛonatus martyrio ſimul cuz paulo apoſtolo poſtquã per neronẽ per epiſtolã pylati ad claudiũ de moꝛte ac reſurrectione xp̄i certum reddiderunt poſtq̃ ſymonẽ magũ decertauerunt. ꝑꝑ qđ egreſſa ſnĩa đ decapitatione pauli ꝑꝑ eius nobilitatez ⁊ de crucifixione Petri cũ ingenti compaſſione ſalutantes ſe diuiſi ſunt ab inuicẽ vt patet in epiſtola dio. ad tytũ ⁊c. Secũdo dat̃ intelligi laus ſecũdi aplĩ pauli. Cum ſequitur Joannes. ſ. euangeliſta per quez dat̃ intelligi paulus ꝑꝑ eadẽ ecclie priuilegia que participant. Et primum priuilegiuz fuit matris dñi. qꝛ ſicut fuit in cruce cõmiſſa Joanni ad cuſtodiendum. Sic paulo ad pꝛedicandum cõtra ſabellianos qui aſſerebant foꝛtuitu reperiſſe puulũ. vñ ad galatas. 4°. ait factum ex muliere ⁊c. Et Ro. p°. factus ex ſemine dđ ſecundum carnem ⁊c. Secunduz priuilegium eſt. De verbi incarnatione qꝛ ſicut Joãni doꝛmiẽti fuit hoc myſterium reuelatũ in ſinu xp̄i ſingulariter ita vt diceret verbum caro factum eſt ⁊c. Ita paulo xp̄m pſequẽti vt diceret ad epheſi. Qui cuz in foꝛma dei eſſet nõ rapinã arbitratus eſt ⁊c. Tertiuz priuilegiũ eſt de virginitate puriſſima. qꝛ ſicut Joannes. ſic paulus dicitur fuiſſe virgo puriſſimus. vnde cuz loqueretur de ſtatu coniugali viduali ⁊ virginali dixit. volo autem omnes homines eſſe ſicut meipſum. Quartum priuilegium eſt De incoꝛruptibilitate. qꝛ ſicut venenum non po

terat nocere beato Joanni ꝑꝑ abundãtiã puritat̃: Sic nec btõ paulo: vt pꝫ i actibꝰ ⁊c. Quintũ priuilegium eſt de doctrina. qꝛ ſic eccleſia plus fuit illuminata doctrina per ioannem q̃ per aliquẽ q̃ viderunt xp̄m. Sic per paulum ideo dicit̃ doctoꝛ gentium in fide ⁊c. Sextum priuilegiũ eſt de reuelatione diuina. Sicut .n. ioanni ſtatus totius eccleſie fuit reuelatus qñ fuit in inſula pathmos ſpiritu illuminatus. Sic paulus vidit ⁊ audiuit archana que non licet homini loqui qñ fuit raptus vt patet ad coꝛ. ⁊c. Septimũ priuilegium fuit de eleuatione in celum. qꝛ ſicut ioãnes fuit ſublimatus in celũ: vt patet in apoc. vt videret magnalia dei. Sic paulus fuit vſqꝫ ad celũ empyreũ qđ eſt ſupra firmamẽtũ eleuatꝰ vt pꝫ ibidẽ. Octauũ priuilegiũ eſt de viſione nuda diuinitatis qꝛ ſicut putatur ioãnes vidiſſe diuinã eẽntiã qñ fuit ei verbi incarnatio reuelata tũc enim neceſſario vidit verbũ in quo ẽ ois plenitudo diuinitatis. alioquin incarnationem eius cognoſcere non potuiſſet. Sic btũs paulus ſecunduz doctrinã bti Aug. in raptu vidit diuinã eſſentiã. Nonuz priuilegiũ eſt de familiaritate xp̄i. qꝛ ſicut btũs Jo. fuit ſingulariter familiaris ſui vita Sic poſt aſcenſionem in pathmos pluries apparuit. Ita ẽt paulo vt pꝫ in acti. vnde xp̄s poſt ſuã aſcenſionẽ nulli diſcipuloꝛum appernuiſſe nĩſi legitur ſicut btõ paulo ⁊c. Decimum priuilegiũ eſt caritas ſponſi. Quia ſic btõ Jo. plus ceteris xp̄m videntibus locutus fuit de caritate oſtendens ſecundum xp̄i doctrinã ex verbis illõ qđ habebat in coꝛde. Sic btũs paulus caritatem extulit plus oĩbus pꝫ ad coꝛ. xp̄o dicens. Si linguis hoĩum loquar ⁊ angeloꝝ ⁊c. Et ad Ro. quis nos ſeparabit a caritate xp̄i ⁊c. Circa ſecũdam ptem thematis in quo deſcribit eoꝛum commẽdationẽ q̃tum ad ſtatum eccleſie triumphantis. Cum ſequitur in templũ. ſ. celeſtis patrie. de quo in pͣ3. Dñs in templo ſancto ſuo. dñs in celo ſedes eius. Ultimo tandem ꝙ illud ſequit̃ ad hoꝛaz oꝛdĩs nonã. In iſta hoꝛa nona eſt nonus angeloꝛũ oꝛdo q̃ eſt ſeraphyn ad quẽ vt creditur iſti apoſtoli aſcenderunt. Dicuntur autem nouẽ oꝛdines angeloꝛum nouẽ hoꝛe q̃ in ipſis ſecundum oꝛdinem reſplendet ſol iuſtitie: ſicut in nouẽ hoꝛis varie ſunt illuminationes vt ait dionyſius de ãgelica Jerarchia. Quod autem iſti duo apoſtoli aſcenderiſt ad nonã iſtarum hoꝛarum. ſ. ſeraphin pꝛobatur. qꝛ de quolibet oꝛdine ceciderunt. ⁊ ideo opꝫ ſecundũ anſel. vt de ſupꝛemo oꝛdine eccleſie. ſ. apoſtoloꝛum reparetur oꝛdo ſupꝛemus coꝛum Iſta autem hoꝛa dicitur oꝛationis. qꝛ illi de illo oꝛdine ſemp oꝛant cantantes ⁊ dicentes ſanctus ſanctꝰ ſanctus dominus deus ſabaoth. Sic fuit yſ. reuelatum. Ad illud templum nos cõducat dei ⁊ filius ṽginis xp̄s ieſus. Amẽ.

In feſto ꝯmemoꝛationis ſci pauli apoſtoli Sermo pꝛimus.

As electiõis michi ẽ ille vt poꝛtet nomẽ meũ coꝛã gentibus ⁊c. actuuz. 9°ca. Omnia ſecundũ doctrinã bti dionyſi de diuinis nominibus. Omnis creatura ſecunduz gradum ſue entitatis eſt quoddã receptaculũ diuine bonitatis ſe per oĩa diffundentis copioſe ſecundum vniuſcuiuſque capacitatem. Iccirco cuz ratio receptaculi ſit ratio vaſis omnis creatura poteſt dici vas bonitatis diuine. Intelligendum eſt tamẽ ꝙ i magna ⁊ ſolẽni domo inueniunt̃ quatuoꝛ genera vaſoꝛum ſicut ſcribit apoſtolus 2°. ad coꝛ. 2°. ca. Quia ſcilicet Alia ſunt fictilia. Alia lignea. Alia argentea. Alia aurea. Et quia totum vniuerſum eſt ſicut vna magna domus in qua paterfamilias eſt dominus: vt ſcribitur Math. 20. Idcirco in iſto vniuerſo ſunt quatuoꝛ genera creaturarum quaſi quatuoꝛ vaſoꝛum genera que diſtinguit Gre. ſuper Math. Quedam creature ſunt exiſtentes oĩum vt coꝛpoꝛa inanimata. ⁊ illa ſunt quaſi vaſa fictilia. quia tenent infimum gradum in genere creaturarum ſeu ſubſtantiarum ſicut terra in oꝛdine elementoꝛum.

Quedã ſunt q̃ nõ ſolũ ſunt exĩtes ſꝫ ẽt

ſcibāt amare ⁊ deſiderare niſi tēpalia ⁊ car
nalia ad modū fabricitātiū contraria ap
petentiū ſicut filij iſrael māna faſtidiētiuꝫ
numeri .2.ca. Sexto quātum ad ſtatum
paſſionis xp̄i In qua prima hora plus de
bito de ſe cōfidēs dicit. Etiā ſi oportuerit
me mori tecū nō te negabo. In ſecūda pl⁹
debito pſumēs ꝓhibēte dn̄o abſcidit au
riculā ſeruo illi. Et in 3ª.fuit cū ceteris fu
giens. In quarta in trina negatiōe xp̄i cor
ruens. Sed in ſexta ad aſpectum dn̄i vere
penitēs q̄ egreſſus foras fleuit amare lu
ce.22.ꝯ hoīes in malitia obduratos. De
qbus dicit. Cor durū male ſe habebit in
nouiſſimo In ezechiele.ꝙ ſunt duri ⁊ in
domabili corde. Septimo quātum ad
ſtatum reſurrectionis in quo primo inuē
tus eſt cum ſumma diligentia qn̄ cucurrit
cū ſolo io.ad monumētū ⁊ in illud introi
uit. Secundo receptus eſt ad grām qn̄
angelus dixit mulieribus. Ite dicite diſci
pulis eius ⁊ Petro.vbi Gre.petrū vo
cat ex noīe ne deſperet ex negatione ne ab
illorū cōſortio vel ꝑꝑ lapſum ſe putaret
excluſum. Tertio ſingulariter viſitatus
dn̄ica pn̄tia.vn̄ dicitur in luc. Quod erāt
dicentes xi.quod ſurrexit dominus vere ⁊
apparuit ſymoni. Quarto plenus cōfi
dentia qn̄ videns dn̄m poſuit ſe ad mare
⁊c. Octauo quātū ad ſtatū ſue vnctiōis
ſpūs ſancti in pen̄.vbi primo fuit confir
matus ne poſtea peccaret mortalr̄ vn̄ q̄ꝓ
us vnius mulieris voce ꝑcuſſus dum mo
ri timuit vitam negauit.poſtea vires prin
cipum ceſus ſprevit vt ait Gre.ſecūdo di
tatus preconijs in predicatione quia vna
die tria milia conuertit. vt dicitur in acti.
Tertio dotat⁹ linguis ⁊ interp̄tatōe ſcri
pturarum:q̄ loquebantur variis linguis
apoſtoli ⁊c. Quarto decoratus miracu
lis.in infirmorum curatione.q̄ ad vmbrā
illius ſanabantur infirmi in act. De iſtis
duobus aperte dicitur. Nono quātū
ad ſtatū ſue pſonalis paſſiōis qn̄ miſit he
rodes manus vt affligeret quoſdā de ec
cleſia. In quo ſtatu fuit per angelum diui
no auxilio liberatus.licet ꝓpter hoc a pre
dicatione non ceſſauerit vt in acti. X°

quātum ad ſtatum prime conſultationis
eccleſie in quo fuit ſymbolus articulorum
fidei per xi. apoſtolos compilatus vbi flo
ruit virtute ſapientie.q̄ primus articulus
de diuinitate in quo omnes alij continen
tur dicitur poſuiſſe. Undecimo quan
tum ad ſtatum ſue inthronizationis i quo
floruit auctoritate ſuprema:cum antiochie
principis filium.14.annis iā mortuū ſuſci
tauit:qua de cā inthronizatus a populo
tūc primo publice auctoritatem ſuā exercuit
quā ei dn̄s commiſit Jo.3.dicens Symō
Joānis diligis me pl⁹ hijs ⁊c.
Duodecimo quantū ad ſtatum ſue con
firmationis vel conſumationis in quo flo
ruit coronatus martyrio ſimul cuꝫ paulo
apoſtolo poſtquā per neronē per epiſtolā
pylati ad claudiū de morte ac reſurrectio
ne xp̄i certum reddiderunt poſtq̄ ſymonē
magū decertauerunt.ꝑꝑ qd̄ egreſſa ſnīa d̄
decapitatione pauli ꝑꝑ eius nobilitateꝫ ⁊
de crucifixione Petri cū ingenti compaſ
ſione ſalutantes ſe diuiſi ſunt ab inuicē vt
patet in epiſtola dio.ad tytū ⁊c. Secūdo
dat intelligi laus ſecūdi apl̄i pauli. Cum
ſequitur Jo annes.ſ.euangeliſta per queꝫ
dat intelligi paulus ꝑꝑ eadē eccl̄ie priuile
gia que participant. Et primum priuilegi
uꝫ fuit matris dn̄i.q̄ ſicut fuit in cruce cō
miſſa Joanni ad cuſtodiendum. Sic pau B
lo ad predicandum cōtra ſabellianos qui
aſſerebant fortuitu reperiſſe puulū.vn̄ ad
galatas.4°.ait factum ex muliere ⁊c. Et
Ro.p°.factus ex ſemine dd̄ ſecundum car
nem ⁊c. Secunduꝫ priuilegium eſt. De
verbi incarnatione q̄ ſicut Joāni dormiē
ti fuit hoc myſterium reuelatū in ſinu xp̄i
ſingulariter ita vt diceret verbum caro fa
ctum eſt ⁊c. Ita paulo xp̄m pſequētivt di
ceret ad epheſi. Qui cuꝫ in forma dei eſſet
nō rapinā arbitratus eſt ⁊c. Tertiuꝫ pri
uilegiū eſt de virginitate puriſſima. q̄ ſi
cut Joannes.ſic paulus dicitur fuiſſe vir
go puriſſimus.vn̄ ꝺe cuꝫ loqueretur de ſta
tu coniugali viduali ⁊ virginali dixit.vo
lo autem omnes homines eſſe ſicut meip
ſum. Quartum priuilegium eſt De in
corruptibilitate.q̄ ſicut venenum non po

terat nocere beato Joanni ꝑꝑ abundātiā
puritat: Sic nec btō paulo:vt pꝫ i actib⁹
⁊c. Quintū priuilegium eſt de doctri
na.q̄ ſic eccleſia plus fuit illuminata do
ctrina per ioannem q̄ per aliquē q̄ vide
runt xp̄m. Sic per paulum ideo dicit do
ctor gentium in fide ⁊c. Sextum p̄uiu
legiū eſt de reuelatione diuina. Sicut.n.
ioanni ſtatus totius eccleſie fuit reuelatus
qn̄ fuit in inſula pathmos ſpiritu illumi
natus. Sic paulus vidit ⁊ audiuit archa
na que non licet homini loqui qn̄ fuit ra
ptus vt patet ad cor.⁊c. Septimū pri
uilegium fuit de eleuatione in celum.q̄ ſi
cut ioānes fuit ſublimatus in celū:vt patet
in apoc.vt videret magnalia dei. Sic pau
lus fuit vſqꝫ ad celū empyreū qd̄ eſt ſupra
firmamētū eleuat⁹ vt pꝫ ibidē. Octauū
priuilegiū eſt de viſione nuda diuinitatis
q̄ ſicut putatur ioānes vidiſſe diuinā eēn
tiā qn̄ fuit ei verbi incarnatio reuelata tūc
enim neceſſario vidit verbū in quo ē oīs
plenitudo diuinitatis.alioquin incarnati
onem eius cognoſcere non potuiſſet. Sic
btūs paulus ſecunduꝫ doctrinā bti Aug.
in raptu vidit diuinā eſſentiā. Nonuꝫ
priuilegiū eſt de familiaritate xp̄i.q̄ ſicut
btūs Jo.fuit ſingulariter familiaris in vi
ta Sic poſt aſcenſionem in pathmos plu
ries apparuit. Ita ēt paulo vt pꝫ in acti.
vnde xp̄s poſt ſuā aſcenſionē nulli diſcipu
lorum appruiſſe tn̄ legitur ſicut btō pau
lo ⁊c. Decimum priuilegiū eſt caritas
ſponſi. Quia ſic btō Jo.plus ceteris xp̄m
videntibus locutus fuit de caritate oſten
dens ſecundum xp̄i doctrinā ex verbis illō
qd̄ habebat in corde. Sic btūs paulus ca
ritatem extulit plus oībus pꝫ ad cor.xp̄o
dicens. Si linguis hoīum loquar ⁊ ange
lorum ⁊c. Et ad Ro.quis nos ſeparabit a ca
ritate xp̄i ⁊c. Circa ſecūdam ptem the
matis in quo deſcribit eorum commēda
tionē q̄tum ad ſtatum eccleſie triumphan
tis. Cum ſequitur in templū.ſ.celeſtis pa
trie.de quo in p̄s. Dn̄s in templo ſancto
ſuo.dn̄s in celo ſedes eius. Et tandeꝫ
ꝙ illud ſequit ad horaꝫ orōnis nonā. In
iſta hora nona eſt nonus angelorū ordo q̄

eſt ſeraphyn ad quē vt creditur iſti apoſto
li aſcenderunt. Dicuntur autem nouē or
dines angelorum nouē hore q̄ in ipſis ſe
cundum ordinem reſplendet ſol iuſtitie:
ſicut in nouē horis varie ſunt illuminatio
nes vt ait dionyſius de āgelica Jerarchia
Quod autem iſti duo apoſtoli aſcenderit
ad nonā iſtarum horarum.ſ.ſeraphin pro
batur.q̄ de quolibet ordine ceciderunt.⁊
ideo opꝫ ſecundū anſel.vt de ſupremo or
dine eccleſie.ſ.apoſtolorum reparetur or
do ſupremus eorum Iſta autem hora di
citur orationis.q̄ illi de illo ordine ſemp
orant cantantes ⁊ dicentes ſanctus ſanct⁹
ſanctus dominus deus ſabaoth. Sic fuit
yſ.reuelatum. Ad illud templum nos cō
ducat dei ⁊ filius ꝟginis xp̄s ieſus. Amē.

¶ In feſto ꝯmemorationis ſci pauli apo
ſtoli Sermo primus.

As electiōis mihi ē ille vt por
tet nomē meū corā gentibus ⁊c.
actuuꝫ. 9°ca. Quia ſecundū do
ctrinā bti dionyſii de diuinis no
minibus. Omnis creatura ſecunduꝫ gra
dum ſue entitatis eſt quoddā receptaculū
diuine bonitatis .ſe per oīa diffundentis
copioſe ſecundum vniuſcuiuſque capacita
tem. Idcirco cuꝫ ratio receptaculi ſit ratio
vaſis omnis creatura poteſt dici vas bo
nitatis diuine. Intelligendum eſt tamē
ꝙ i magna ⁊ ſolēni domo inueniunt quat
tuor genera vaſorum ſicut ſcribit apoſto
lus 2°.ad cor.2°.ca. Quia ſcilicet Alia ſunt
fictilia. Alia lignea. Alia argentea. Alia
aurea. Et quia totum vniuerſum eſt ſicut R
vna magna domus in qua paterfamilias
eſt dominus:vt ſcribitur Math.20. Id
circo in iſto vniuerſo ſunt quattuor gene
ra creaturarum quaſi quattuor vaſorum
genera que diſtinguit Gre.ſuper Math.
Quedam creature ſunt exiſtentes olum
vt corpora inanimata.⁊ illa ſunt quaſi va
ſa fictilia.quia tenent infimum gradum in
genere creaturarum ſeu ſubſtantiarum ſi
cut terra in ordine elementorum.
Quedā ſunt q̄ nō ſolū ſunt exiſtes ſꝫ ēt

viuētes vt aīalia vegetabilia ⁊ illa ſūt .q. vaſa lig⁹. qꝛ ſic lignū p̄fert terr. ita tᵃ iſtis.

Quedam ſunt que non ſolum ſunt viuentes: ſed etiam ſentientes vt animalia bruta ⁊ illa ſunt .q. vaſa argentea. qꝛ claritateʒ cognitiōis in aliquo gradu ꝑticipāt ⁊ hec ſunt p̄cioſiora oībus inaīatis ⁊ vegetabilibus ⁊ viuentibus ⁊c. Quedaʒ ſunt que nō ſolū ſunt viuentes ſed intelligētes ſicut hoīes. Et illa ſunt vaſa aurea. qꝛ ſicut auruʒ maxime ꝑticipat colorē ⁊ luceʒ ſolis. Ita ille creature maxime imitantur naturaʒ diuinitatis: cum ſint ad imaginē trinitatis vt hētur gn̄. p°. Et i iſti⁹ figurā Moyſes exo. 25. fecit duos cherubyn aureos vt oſtenderet ſubtilitatē intellectualis nature. Et lʒ oīs intellectualis natura ſit .q. vas aureum. nō tamē oīs talis creatura eſt vas electiōis. Quia taliū vaſoruʒ quedā ſunt facta ad honorē: ſicut electi q ſunt vaſa diuīe miſericordie. Quedaʒ in ↄtumeliā q ſunt vaſa diuine ire vt reprobi: vt hētur in loco p̄allato. Et qꝛ in conuerſione beati Pauli q erat vas diuine iracundie voluit dn̄s trāſferre de numero reproborū: ad numeꝝ electorum vt eſſet vas diuine miſericordie. Idcirco verbum propoſitum anante dn̄s protulit dicens vas electionis ⁊c. Ad cuius intelligentiā ē aduertendū ꝙ ſcōm regulā datā a beato Dyoni. in 3° de eccl'iaſtica ierarchia Diuina eſt ꝑus in ſe ꝑticipare ꝙ̄ aliis diſtribuere. Iſta aūt regula
B q̈drupliciter declaratur Quia ſcilʒ i ierarchia ſuperceleſti in q̈ ꝑfectiones ierarchicas q̈s hʒ filius ꝑus a pr̄e recepit ꝙ̄ ipſas cōiter ſpūi ſcō ſcōm ordinē originis vt pʒ ꝑ beatū Aug. de 3° tabernaculo a deo.

Secūdo in ierarchia celeſti in qua ordines ſuꝑiores ꝑus ꝑticipāt ierarchicas perfectiones a dō ꝙ̄ ipas inferioribus diſtribuant vt patet in libro d̄ celeſti ierarchia per totum. Tertio. in ierarchia ſub celeſti in qua ierarchia pficiēs ſacrm eucharistie. qꝛ ꝑus ſumit corp⁹ diuinū ꝙ̄ ipʒ ceteris diſtribuat. Et in hoc oſ̄dit ꝙ nullus p̄ſumere dʒ diuina diſtribuere niſi prius didicerit ipa percipe ſicut ſcribit btūs Dyoni. in eccleſiaſtica ierarchia. Quarto in mūdi machina ſēſibili qꝛ cū ſcōm btūm Dyoni in q̈rto d̄ diuinis noīb⁹ Oīa corpora celeſtia accipiūt claritatē a ſole ⁊ prius opʒ ꝙ talia corpa lumē ſolis in ſe pcipiāt. Et ſcdō inferiorib⁹ ꝑticipēt vt cōicēt. Et ideo ſcribitur gn̄. p°. ꝙ dn̄s poſuit ſtellas in firmamēto vt prius lucerēt poſtea illuminarent. Et ſecundum illam regulā ſic declaratam doctor gentium in verbo propoſito ore diuino dupliciter commendatur. Et primo vt in ſe participans diuina cariſmata qꝛ vas electionis. qꝛ vas habet rationeʒ ſuſceptiui proprie. ſcd̄o vt aliis diſtribuens diuina preconia. qꝛ miniſter p̄dicationis vt portet nomē meū coram gentibus vt quo ad primum intelligatur quaſi lucēs. Et quo ad ſecundū quaſi illuminās. De q̄bus duobus inducitur in figura illud exo. 16. vbi fuit preceptū ſummo ſacerdoti vt ſumeret vnū vas ⁊ impleret manna ⁊ reponeret corā dn̄o in generationes ſuas. Iſtud autem vas d̄ quo nobis eſt ſ̄° fuit manna repletum in actu ſue ſupernaturalis illuſtrationis: ſed fuit coram domino repoſitum in generationes multas in actu ſue predicationis q̄ ceteros ducebat ad dominum Ieſuʒ chriſtum. Quia vero ſub vaſis figura Paulus apoſtolus fuit a domino commendatus. Idcirco circa illius vaſis miſteriuʒ occurrunt. iʒ. conſiderationes. Quaꝝ pᵃ ↄſi
prima eſt. de qua materia fuit illud vas
formatum. Ubi eſt aduertenduʒ. ꝙ ad B
hoc ꝙ vas ſit precioſum requiritur ꝙ ſit de bona. ſ. materia. ſ. precioſa id̄ Moyſes fecit vaſa tabernaculi de auro puriſſimo ⁊ etiam Salomon vaſa templi vt dicitur tertio Re. Iſtud autem vas de quo loquimur fuit formatum ſecundum carnem de optima materia qꝛ de ſemine patriarcharum ex quibus eſt xp̄s ſecundum corpus ⁊ ſingulariter de tribu Beniamin. ſicut ipſe teſtatur ad Ro. xi. c°. Que quidem tribus habuit quattuor priuilegia inter oēs tribus iſrael. Quorum primuʒ eſt ꝙ fuit de regia dignitate. Primus enim rex iſrael fuit de tribu Beniamin vt habetur

p°. Re. 9. ca. Secundum eſt ꝙ fuit de regia affinitate: qꝛ reges Iuda vt plurimuʒ accipiebāt vxores de hieruſalem vt patet 3. Re. 4. Et ideo dicit beatus Ieronymus Quod tribus Iuda ⁊ beniamin erant cōiūcte ⁊c. Tertium eſt ꝙ fuit de regia fidelitate. qꝛ cum quattuor tribus recederēt a domo dd̄ tempore roboaʒ vt dicit 3°. Re. 12. ſola trib⁹ beniamin ⁊ Iuda adheſerūt tribui regie licet ſub vno noīe numerētur vnde Achymas ſilonites non promiſit ex parte domini niſi. x. tribubus Ieroboaʒ eiuſdē. xj. ca. Et ex hoc ↄſecutū eſt quartū ꝑuilegiū. Quartum eſt ꝙ euaſit lapſuʒ idolatrie que facta fuit per Ieroboā vt dicitur in eodem li. xj. ca. Ex quibus colligit beatum paulū fuiſſe xp̄o affinē vel cōſanguineum: qꝛ fuerunt de duabus generationibus valde coniunctis. Ignoratur tamē gradus. Intelligenduʒ eſt tamen ꝙ in illa tribu fuerunt. ſ. Primo bellatores fortiſſimi vt habetur iudicum, ſecundo q̄ñ illa tribus oēs alias ſuperauerat vt patet p°. Re. 2°. ca. fuerunt ad pugnandum cōtra
F Ioab preceteris electi. Secundo contemplatores altiſſimi ideo dicit ꝓpheta in ꝑs in quo agitur de donis ſpiritus ſancti ibi beniamin i mentis exceſſu. vnde colligitur cōcomitantia que eſt inter militiam ⁊ ſapientiā. Et illas duas conditiones habuit in ſe ſubſtantialiter ille glorioſus apoſtolus. Quia fuit primo pro fide xp̄i pugnator fideliſſimus. vnde cuʒ agabus propheta ligaſſet ſeipſuʒ zona pauli dixit act. xj. vir cuius zona hec eſt ⁊c. Ipſe vero reſpondit ſtrenue ꝙ non ſoluʒ ligari ſʒ etiā mori paratus erat pro nomine dn̄i noſtri ieſu xp̄i ⁊ detinentibus illum ne iret non acquieuerat ⁊c. Tertio fuit cōtemplator altiſſimus iugiter habitans in excelſis. vn̄ dicit ad philip. 3°. Noſtra autem conuerſatio in celis eſt. Ideo conuenit ſibi illa benedictio que data fuit beniamin gn̄. 49. Beniamin lupus rapax mane rapiet predam ⁊ ad veſperaʒ diuidet eſcas. qꝛ in ꝑncipio ſue etatis eccleſiam perſequebatur ⁊ in fine ipſa reficiebat: vt expoīt Aug. ⁊c. De illa tribu fuerūt primi martyres eccleſie. ſ. Innocentes quos ploraſſe Rachel dicitur Mathei 2°. ſecundum vnam expoſitionem beati Iero. vnde ex hijs omnibus patet. Quod illud vas fuerit de optima materia formatum.

Secunda cōſideratio eſt. Sub quo ar- 2ᵃ ↄſi
tifice fuit illud vas formatum. Et dicitur cōmuniter. ⁊ verum eſt ꝙ precioſum vas excellenti artifici appropriatur. Artifex cuius doctrina illō vas fuit formatū fuit ſanctiſſimus. ſ. ille Gamaliel qui erat protector apoſtolorum in ſynagoga vt habetur in actu. Ad cuius pedes fuit eruditus paulus de lege diuina: vt ipſe proteſtatur act. 22. Intelligendum tamen eſt ꝙ in illa felici. ſ. ſcola. ſ. Gamalielis fuerūt inſtructi quattuor preclari doctores noui teſtamenti. Quorum primum fuit euangelice legis ſpecialiſſimus teſtificator. ſ. beatus ſtephanus prothomartyr qui dicitur pauli fuiſſe germanus conſanguineus qui cuʒ eo in illa ſcola nutritus fuit. Et quia a lege diſceſſerat ab eo perſecutus eſt. Sed tamē ipſe paulus dicitur beati ſtephani precib⁹ miſericordiam conſecutus vt dicit beatus Aug. Quod beatus ſtephanus illum quē habuit in terris perſecutorem in celis meruit habere conſortem ⁊c. Secundus fuit euangelice legis puriſſimus obſeruator. ſ. ſanctus abibas qui vixit in virginitate ⁊ nutritus cum paulo vt legimus de iuuentute beati pauli teſte Gamaliele.

Terti⁹ fuit legis euangelice animoſus emulator. ſ. beatus nichodemus qui veniebat ad ieſum nocte. vnde cum ieſum defenderet, ſecundum legem fuit blaſſematus in Ioanne. Quartus fuit legis euangelice vniuerſaliſſimus predicator qui paulus ceterorum apoſtolorum predicatio fuit quaſi particularis in regiōibus ſorte eis diſtributis. ſicut teſtatur Criſoſtomus de laudibus pauli. Intelligendum eſt tamen ꝙ illa benedicta ſcola habuit vnam conditionem excellēteʒ pp quam mire fructificauit. ſ. legem ⁊ regulam puritatis. beatus enim ſtephanus propter venuſtatem ſue honeſtatis fuit factus mulieribus prelatus: vt dicit act. primo. Et ſanctus abi

vas fuit virgo integerrimus. Et apoſto-
lus paulus dicitur fuiſſe puriſſimus vir
go. Et de nicholaitis creditur veriſimiliter
ad oſtendendum q̄ virtus caſtigatis eſt illa
que maxime fructificat in ſapia vnde ſa-
lomon dicitur eccleſiaſtici q̄ voluit ſe
ſeparare a voluptatibus carnis vt ſuū ani
mum transferret ad ſapientiam.

3ª ꝯſi. Tertia conſideratio eſt. Ad quā formā
illud vas fuit figuratum. vaſa aūt poſtq̄
fabricata ſunt in groſſo ſolent diuerſimo-
de figurari ſecundū voluntatem artificis.

Intelligendū eſt tamen q̄ tempore xp̄i.
fuerunt quattuor religiones et ſynagoge
ſub quibus regulabantur viri diuerſimo
de religioſi. Et prima fuit herodianorum
E qui inſiſtebant diuine ſcripture auctoritati
dicentes herodē eſſe xp̄m pro eo q̄ regna
uit eo tempore quo Daniel prophetauit
xp̄m eſſe. ſ. venturum. Secunda fuit ſa
duceorum qui inſiſtebant auſteritati vn-
de propter rigorem penitentie fuerunt ſic
vocati ſm magiſtrū hiſtoriarum. Tertia
fuit eorum qui inſiſtebant paupertati vn
de nihil poſſidebāt vt dicit idē magiſter.

Quarta fuit phariſeorum qui inſiſtebant
ſanctitati vnde portabant in fronte eorum
legem ſcriptā diuinorum preceptorum et
in brachio vt recordarentur eorum ſemper
et illud vocabatur phylateria et in fini-
briis ponebant aculeos quibus ſtimularē-
tur ad proſequendū diuina mandata di
cente dn̄o in euāgelio. Dilatāt fymbrias
ſuas etc. Et de illorum religione fuit ſan-
ctus paulus poſtq̄ fuit nutritus in ſcola
predicta vt ipſe teſtatur ad philip. 3°. Sȝ
attendendum eſt q̄ oēs alij ordines erra-
bant in fide. q: ſcilicet Primo herodiani
ponebant xp̄m vnum tyrranū contra teſti
monia oīum ꝓphetarum. Secūdo Sa
ducei negabant reſurrectionē vt dicitur in
euangelio. Tertio Eſſey ponebant q̄ oē
iuramentum erat periurium ſecundū Jo
ſephum. Quarto phariſei confitebant
totam legem veteris teſtamenti Et idō bea
tus paulus ſicut bone indolis adoleſcens
iſtam religionem tanq̄ meliorem elegit.
alioquin ſi iſta ſecta fuiſſet erronea nunq̄
apoſtolus dixiſſet poſt ſuā cōuerſionē pha
riſeus ſum et filius phariſeorum act. 23. tūc
peccaſſet notabiliter in confitendo heresiȝ
Et ideo q: nunq̄ a fide diſceſſerat adhuc
vas electionis erat etc.

4ª ꝯſi. Quarta conſideratio eſt. Qualiter il-
lud vas fuit confractum. Contingit enim
quandoqȝ q̄ poſtq̄ vas erit bene forma
tum ab artifice confringatur a ſeipſo ſi ca-
dat ab alto. Ita ſi illud vas a gamaliele fu
it optime formatum et depuratum et depi-
ctum: q: fuit preceteris ſapientie ſublima-
tum. fuit a ſeipſo cofractum dicente eo ad
galat. p°. proficiebā i iudayſmo preceteris.

A Intelligendum eſt tamen q̄ quattuor
fuerunt euerſiones que illud vas impule-
runt ad caſum. Et primo fuit ſui magiſtri
contumacia effrenata licet enim videret q̄
ſuus magiſter gamaliel xp̄i diſcipulos de
fenderet vt habetur in act. non ſolum aſſen
tiret: ſed etiam ad oppoſitum in ceteris di
ſcipulis gamalielis in xp̄m credentibus et
ſua bonitate et humilitate et ipſo reſidente
q̄ ſua ſublimitate ceteros contēpnebat.

Secunda fuit ſui ipſius preſumptio in
debita ſicut enim omnes homines errant
eo q̄ oīa ſcire extimant. et ideo veritatem
inquirere contēnunt: ſicut ille cernens qd̄
alios in ſapientia excedebat ad veritatem
fidei xp̄iane in prophetijs contenta aſpice
re nō dignabatur. Tertia fuit ipſius ſta
tus immoderata reputatio. Sunt enim ali
qui qui ſe tantum reputant q̄ non credūt
aliquem defectum in ſe cadere poſſe. Ita
iſte religionem phariſeorum quam ſuſce-
perat ita certiſſimam putabat q̄ extima-
bat ipſam non poſſe errare: nec ſe in ipſa p
ſeuerando in defectum poſſe cadere. Et q:
videbat q̄ illa religio communiter in chri
ſtum non credebat. Idcirco credere renue-
bat. Quarta fuit ſue doctrine dilectio
inordinata quia ſicut aliqui ſuam doctri-
nā ita inordinate diligūt q̄ nihil aliud au
dire volūt. et ex hoc ſponte errant. Ita iſte
doctrinam iudaicam dilexit quod propter
nimium eius zeluȝ errauit. vnde dicit ad
galat. p°. Abundantius quidem emula-
tor exiſtens paternarū mearū traditionū etc.

5ª ꝯſi. Quinta cōſideratio eſt. Qualiter iſtud
vas fuit reparatum. Quando enim precio-
ſa vaſa fracta ſunt ſolent cum diligentia
reparari. Iſtius autem reparatio facta fu
it in ſua conuerſione act. 9. In qua qui
dem conuerſione notantur ſeptem actus:
quos deus conuenienter in peccatorum cō
uerſione vult q̄ oſtendat. Quorum pri-
B mum eſt. q̄ ſe peccatorem totaliter cogno
ſcebat delicta intendendo et cōſiderando.
Et ideo dicitur q̄ circumfulſit euȝ lux de
celo etc. Secundus eſt q̄ peccator paue
ſcat confitendo non ſolum penam quam
propter peccata meruit: ſed etiam quantaȝ
gloriam amiſit. Et ideo ſequitur q̄ in ter-
ra fuit. ſ. proſtratus tremēs ac ſtupens act.
9° c°. Tertius eſt q̄ peccator penam
eternam timeat. et ideo ibi ſequitur. Sau-
le ſaule quid me perſequeris etc. Quar-
tus eſt q̄ peccator confortetur ne deſperet
Et ideo chriſtus ſibi apparuit vt ibidem
dicitur. Quintus eſt q̄ peccator cito pe
niteat. Et ideo ibi dicitur. Dñe quid vis me
facere. Sextus eſt vt peccator erudiatur
vt ſe cuſtodire ſciat et operari. Et ideo ſe-
quitur ſurge et vade in ciuitatem et ibi di-
cetur tibi quid te oporteat facere etc.

Septimus eſt q̄ peccator excecetur ne
mala aſpiciat. Et ideo dicitur ibi. Surre-
xit autem ſaulus de terra apertiſqȝ ocu-
lis nihil videbat. ſ. corruptibilis a mundo
ſecundum illud quod ſcribitur ad thy 2°.
Siquis ſe mundauerit ab iſtis erit vas
ſanctificatum in nomine domini etc.

Sexta conſideratio eſt. Qualiter illud
6ª ꝯſi. vas fuerit purificatum. Oportet enim vas
poſtq̄ reparatū fuerit purificari. Ita poſt
q̄ vas electionis fuit reparatum in ſua
conuerſione decuit vt purificaretur in ba
ptiſmi regeneratione. In qua fuerunt
C quattuor miracula perpetrata. Et pm̄ fuit
diuina reuelatio q: xp̄s apparuit ananie
et apparuit ſibi myſterium per reuelatio
nem actuum. nono capi°. Secundum
fuit oculorum apertio: q: vt impoſuit ma
num ſtatim ſquame ceciderunt et lumen
recepit. Tertium fuit ſancti ſpiritus in
fuſio: q: ibi dixit ananias dominus miſit
me vt lumen recipias et implearis ſpiritu
ſancto. Quartum fuit peccatorum ſuo
rum plenaria remiſſio q: in baptiſmo flu
minis omnia peccata diluuntur vt teſta-
tur Petrus act. 2°. Iſtam autem indul-
gentiā cōſecutus eſt quadruplici ratione.
Quarum prima fuit. quia mala opera-
batur ignorans vnde dicit p°. thi. Ideo
miſericordiam conſecutus ſum. quia igno
rans feci in incredulitate mea. Secun-
da fuit: quia bonum perſequebatur qua-
ſi pro bono zelans. ſ. pro legis obſeruatio
ne. vnde dicebat act. xvj. ca. Extiſtimabaȝ
me aduerſum nomen ieſu agere debe- D
re. Tertia fuit. quia chriſtus talem ma
nifeſtauit veritatem ſue fidei. vnde dice
bat diſcipulis quis perſequebatur nos
ante. nunc autem euangelizat ad galat. p°.

Quarta fuit quia chriſtus in eo abūdan
tius ſue clementie bonitatem manifeſta-
uit. vnde dicitur ad thi. p°. Ideo miſericor
diam conſecutus ſum vt in me oſtende-
ret chriſtus omnem patientiam ad infor-
mationem eorum qui credituri ſunt illi
etc. Intelligendum eſt tamen quod
circa eius baptiſmum notantur due ve-
ritates. Quarum Prima fuit com-
punctio carnis. q: ſtetit tribus diebus ſine
cibo et potu etc. Secunda fuit oratio de
uota dicente domino de eo. Ecce enim
orat vt pro ipſo ſic emendato dicatur il-
lud prouer. 25. Aufer rubiginē de argen
to et egredietur vas puriſſimum etc.

Septima cōſideratio ē. Qualiter illud vij ꝯſi.
vas fuit ꝓbatū. Sicut n. vaſa pcioſa poſtq̄
fuerint purgata p ignē. Ita vas electiōis
fuit ꝓbatū in multiplici camino tribula-
tionis ſecūdū q̄ chriſtus ei ꝓmiſit act. 4°.
Ego enim oſtendam ei quanta oportet
eum pro nomine meo pati. Intelligen
dum eſt tamen q̄ ille apoſtolus fuit qua-
druplicitur examinatus. Et primo vincu-
lis et carceribus. Sicut enim alios alli- E
gauerat et carceri mancipauerat. Ita fuit
multipliciter carceratus captiuus vincula-
tus et compeditus. vt patet in act. etc.
Secundo plagis et verberibus: quia ſic ali-
os cedebat et flagellauerat. ita ipſe fuit in

gis ceſus ⁊ quinquies plagatus: vt refert ad cor. Tertio periculis ⁊ terroribus q: ſicut alios terruerat cōminando ſpirās minarum ⁊ cedis in diſcipulos dñi. Ita fuit in mirabilibus periculis ⁊ terroribus in terra ⁊ in mari vt ibidem dicitur.

Quarto mortis dānationibus quia ſicut ipſe eccleſiam deuaſtabat. ⁊ ipſo fa uente fuit ſanctus ſtephanus oppreſſus lapidibus ita ipſe fuit ſemel lapidatus ſed virtute diuina ſaluatus: vt habetur act. 14. Ideo dicitur eccli. 27. vaſa figuli probat fornax ⁊ hoīes iuſtos tētatio tribulatiōis.

8ª ꝯſi. Octaua conſideratio eſt Qualiter illō vas fuit adornatum. Nā poſtq̄ vaſa pre cioſa ſunt probata ſolent ornari lapidibus precioſis. Iſtud autem vas electionis fuit ſingulariter ornatum virtute quadruplici ſcilicet Primo virtute auſteritatis corp9 caſtigantis: q: in fame ſiti: ⁊ frigore ⁊ nudi tate domino ſeruiebat vt dicit. p°. cor. 12°. vnde 1°. cor. 9. Caſtigo corpus meum ⁊c.

Secundo virtute humilitatis ſubijciē tis: q: cū eſſet maximus in doctrina ⁊ me ritis ſeipſum minimum reputabat oīum aliorum. Ideo enim inquit. Ego ſum mi nimus ⁊c. Et huic adiuncta fuit vtus pau pertatis oīa abnegantis. Ideo dicebat. 1. thi. 6. habentes alimenta ⁊ quibus tega mur hijs contenti ſumus. Tertio virtu te pietatis miſerentis: q: tanta miſeratiōe mouebatur. ad aīarū ſalutem. vt ſicut ma tres eos continue parturiret dicebat. Fi lioli mei quos iterum parturio donec in vobis pfectus formetur xp̄s ad galat. 4°. c°. Et q: penas ſentiebat oīum ex abundātia pietatis dicebat 2. cor. xj. Quis infirma tur ⁊ ego nō infirmor ⁊c. Quarto vir tute charitatis ipſum ad modum arboris totaliter accenſi inflāmantis. De qua di citur Ex abundantia cordis os loquitur. Ideo ſemp de x° loquebatur vñ dicebat ad Ro. 8. Quis me ſeparabit a charitate xp̄i ⁊ poſt pauca. Certus ſuȝ ꝙ neq; mors neq; vita ⁊c. Ex quo loco colligit. ꝙ ipſe iam fuerat in grā confirmatus ſicut ce teri apoſtoli in receptione ſpūs ſancti aliō quin certus non fuiſſet ſi peccare potuiſſet

Nona conſideratio eſt Qualiter iſtud 9ª ꝯſi. vas fuerit annumeratum. vaſa eniȝ orna ta precioſis margaritis ſolent in teſauris regum annumerari cū ceteris. Et iſto mō fuit illud vas electionis annumeratuȝ cū precioſis eccleſie vaſis eterni regis. ſ. aplīs vnde dicit beatus Gre. Quod ipſe me ruit thronū 12m. poſſidere loquendo de il lis thronis quos xp̄s. xij. apoſtolis promi ſit Luc. 22°. Iſta autem annumeratio ē difficilis ad intelligendum: cum ſint 12: apoſtoli preter ipſum niſi amoueret vnus apoſtolus. Cum ſanctus mathias aū pro iuda fuerat electus anteq̄ ille conuerſus. ⁊ ideo ipoſſibile eſt. niſi ꝙ aut numerus thronoꝝ ſit multiplicatus ⁊ ſic non eēnt 12m. ſȝ. 13m. Aut ꝙ duo ſint in vno thro no: vt puta petrus ⁊ paulus. ⁊ tunc eadem ratione omnes. Aut ꝙ ſinguli in 12 thro nis ⁊ tunc ita bene ſȝ. ſicut 12. Et ſm hoc in telligi poteſt quod ipſe poſſedit thronum. 12m. Et qui ſibet ō ordine apoſtolorum ſi fuiſ ſent. C. propter quattuor proprietates duodenarij numeri. Quarum prima B eſt. Quod duodenarius numerus ē prim9 abundans q: primus cuius ptes aliquote reddunt plus quā ſuum totum ⁊ illa apo ſtolorum perfectio fuit prima: q: redunda uit in mundum inter omnes ordines ſan ctorum iuxta dictum dominicū. Alij la borauerunt: ⁊ vos in labores eorum in troiſtis. Secunda eſt ꝙ duodenarius nu merus conſtat ex p°. numero perfecto bis ſumpto qui eſt ſenarius ſicut declarat bea tus Aug. ſuper gñ. ad litteram. In quo da tur intelligi ꝙ in apoſtolis fuit gemina ta perfectio preceptorum ⁊ conſiliorūȝ xp̄i

Tertia eſt q: duodenarius numerus cō ſtat ex ternario ⁊ quaternario ſuper ſe re ductos: vt quater tria. ⁊ ter quater. In quo ſignificatur ꝙ apoſtolica perfectio cō ſtat in tribus virtutib9 theologicis ⁊ qua tuor cardinalibus ⁊c. Quarta ē. Quia duodenarius numerus eſt primus nume rus compoſitus ex pluribꝰ numeris ita ꝙ numerus articulatus eo ꝙ ſimplex ptinet ad diuinitatem numerus autem vndena rius qui eſt primus compoſitus pertinet

ad xm qui cōſtat ex diuinitate ꝯiūcta huma nitati ſecundum dignitatem nature crea te. Numerus autem duodenarius ad apo ſtolorum dignitatem qui eſt immediate poſt chriſtum ſecundum beatum diony. ⁊ ſic beatus paulus fuit in throno 12°. ſi gnato per duodenarium numerum ſecun dum illud ad galat. 2°. Qui operatus eſt Petro in apoſtolatu operatus eſt mihi in ter gentes ⁊c.

xª ꝯſi. Xª conſideratio eſt. Qualiter iſtud vas fuit repletum. Solent enim vaſa pre cioſa aliquibus precioſis repleri. ſed nul lum rationale vas in hac vita creaturis re pleri poteſt de communi lege quia citra deum nullum ens poteſt quietare appeti tum rationalem. Iſtud autem vas ele ctionis repletum fuit ſingulari priuilegio quando raptum fuit vſque ad tertium ce lum. Et in illo raptu quattuor preconia ſunt notanda. Quorum ſcilicet primū
D eſt. Quod in illo raptu. vidit deum per eſ ſentiam ſicut vident ſancti in vita eterna vt docet expreſſe beatus Auguſtinus.

Secundum eſt de eius auditione. quia audiuit ſecreta inenarrabilia ſicut ſcribi tur in prealle gato ca. Quia audiuit archa na verba que non licet homini loqui.

Tertium eſt de ipſius inflammatione Quia ſicut intelligentia ipſius fuit beati fice illuminata. ita eius voluntas fuit bea tifice inflammata vt beatifice diligeret: ſi cut beatifice cernebat. ⁊ clare ſecundum cō munia dicta. Cum talis dilectio talem vi ſionem ſequatur. Quartum eſt de ip ſius memorie retentione. quia illius vi ſionis fuit poſtea non immemor cum de ipſo poſtea loqueretur vt patuit ſupra vnde oportebat omnium viſorum in eo ſpecies remanſiſſe depictas. Et per hoc inducitur dionyſius de diuinis nomini bus dicens. ꝙ qui vidiſſet animam pauli vidiſſet totam celeſtem patriam ſecunduȝ ꝙ eſt ordinata: ſicut in quodam ſpeculo ſpirituali. Ex quibus colliguntur qua tuor priuilegia fuiſſe in eius anima.

Quorum ſcilicet primum eſt. Quia ei9
A anima fuerit inobfuſcabiliter decorata q:

intelligibilibus ſpēb9 totius celeſtis curie aſſimilata ſic aula in qua depicta ſunt opti ma facta. Secundum eſt ꝙ ipſa fuit im mobiliter quietata: quia vnita. ſ. vltimo fi ni citra quod nullum humanum quieſcit ſecundum beatum Aug. primo confeſſio num. Tertium eſt ꝙ ipſa fuit infatiga biliter ſociata: q: licet noſter appetitus p aliquod bonum finitum non poſſit ſatia ri tamen bonum infinitum ipſum ſatiat ⁊ eius capacitatem tranſcendit q: tunc bo num habebit pro fruitionis obiecto ⁊c.

Quartum eſt ꝙ fuit indubitanter cer tificata: q: illa que ſunt fidei noſtre vidit intuitiue ⁊ ſic certitudinaliter cognouit: cuȝ omnis intuitiua notitia ſit euidentiſſi ma. Et idcirco de credibilibus certificatū ſ dicebat 2°. thi. 2°. Scio cui credidi. ⁊ cer tus ſum ⁊ cetera.

Undecima conſideratio eſt. Qualiter xiª ꝯſi. illud vas fuit communicatum. ſolent eniȝ vaſa poſtq̄ repleta ſunt communicari. ⁊ ad illum finem omne vas repletur. Iſtud autem electionis vas fuit communicatuȝ quadrupliciter. Primo per actum ſe crete reuelationis. q: illa que in celo vidi cit. beatus diony. Ieronymo reuelauit ⁊ publicauit archana. ⁊ per hec tota vni uerſalis eccleſia noticiam celeſtium ordi num ſumpſit. vnde dicit diony. de diuinis nominibus ꝙ paulus erat communis ſol ſibi ⁊ Ieronymo ſuo magiſtro. immo di cit ꝙ eſt ſol mundi. Secundo per actuȝ publice pdicationis: q: infra triginta an nos: vt teſtatur Criſo. de laudibus pauli ab occidente in oriens perueniens hiſpa nie euangelium predicauit ⁊c. Tertio per actum ſublimis deſcriptionis q: do ctrinā fidei xp̄iane ita deſcripſit ſubtiliter vt eius documenta licet in ſe clara tamen difficilia ea magis apoſtoli reputabat vn de dicit in ſecunda canonica ſua 3°. c3.

Quod eius epiſtole que deſcripte fuerūt ſecundum datam ei ſapientiā a deo conti nent aliqua difficilia intellectus. Quar to per actum exemplaris conuerſationis q: in moralibus plus mouent facta q̄ ver ba. Ideo cum nonnulli ſibi detraherēt di

ſentes ꝙ eius epiſtole graues erant ⁊ for-
tes. potentia autē rationis infirma .2°. cor
10. dicit. Quales ſumus per epiſtolam.
verbo abſentes tales inquit ⁊ pręſentes in
facto. Intelligendum eſt tamen Quod
in tali cōmunicatione legit floruiſſe quat
tuor miraculorū generibus. ſ. Primo de
G mones fugādo act. xix. ca. Secundo ſer-
pentes cohercēdo ibidem. 24. q̄n viperam
illeſus excuſſit in ignem. Tertio egritu-
dines ſanando per pſonalē manuū impo
ſitionem oīm. i. egritudinē ſanabat: vt ibi
dem dicit. Quarto mortuos ſuſcitando.
qꝛ dū ſermonem protraheret mortuum ſu
ſcitauit ſibi oblatū act. 20. Ideo dicit ad
Ro. 15. Non audeo dicere aliquid eorū
que per me nō efficit xp̄s in virtute ſignoꝝ
⁊ prodigiorum que ipſe btūs paulus apo
ſtolus fecit.

xij. ꝯſi Duodecima conſideratio eſt Qualiter
illud vas fuit oblatum. Solent enim va
ſa pręcioſa offerri magnis. principibus in
aliquo repoſitorio vnde extrahuntur. ele
uato operculo eius. Et per illum modū
fuit vas electiōis ab eccleſia militāte obla
tum xp̄o in ſua decollatione capite eleua-
to tanꝗ̄ operculo corporis quod erat re-
poſitorium illius vaſis quo ad animā In
illa autē oblatione narrat b. diony. quat
tuor notabilia in epiſtola ad titum de trā
ſitu apoſtolorum. Quorum primū eſt de
ipſorum ſeparatione. Quando enim ſepa
rati fuerunt in diuiſo vt Petrus duceret
ad crucem que erat pena ignobiliū. ⁊ pau
lus ad decollationem. qꝛ erat nobilis dicit
ꝙ ligauerunt colūnas mundi ⁊ data ſibi
mutuo pace dixit petro paulus. pax tibi
fundamentum eccleſiarum ⁊ paſtor ouiū
D xp̄i. Et petrus ad paulū dixit vade in pa
ce predicator bonorum ⁊ meditatio ſalutꝭ
iuſtorum. Et cum ſeperaſſent eos. Ego in
quit diony. ſecutus ſum magiſtrum meū
paulum ⁊c. Secundum notabile eſt de
pauli decollatione. Quando enim fuit de
collatus caput eius dominum ieſum cla-
ra voce expreſſit vt ibidem habetur. dicit
tamen cōmuniter ꝙ illa expreſſio fuit tri-
na. ⁊ ꝙ caput tres ſaltus fecit cum trina

ex preſſione ⁊ in quolibet loco ortus fuit
vnus fons ⁊c. Tertium notabile eſt de
eius appōne. qꝛ eadē hora vidit diony.
vt ipſe refert ambos apoſtolos vrbem in
gredientes coronatos manu ad manum
cum in gēti lumine ⁊ gloria. ⁊ beatus pau
lus apparēs neroni ſicut promiſit exterru
it eum terribiliter. Quartum notabi-
le fuit de pauli capitis reuelatione qꝛ pro
iectum in foſſa fuerat ⁊ ideo non repertū
ſed cum rex precepiſſet foueam purgari fu
it in agrum proiectum cum aliis purga-
mentis: ⁊ quidam paſtor ponens ſuper ba
culum ſuum videbat cunctis noctibus lu
men ſuper illud deſcendere ⁊ nunciauit
patriarche cum clericis ⁊ dicentibus om-
nibus caput eſt pauli tūc portabant illud
iungere corpori ſuo quod patriarcha pro-
hibuit credens alicuius alterius martyris
eſſe tanto corpori coniungeret. Sed poſue
runt caput ad pedes. ⁊ tunc per miracu-
lum caput fuit collo coniunctum. De
illo autem felici trāſitu loquebatur ad ti. 2.
4°. Tempus mee reſolutionis inſtat ⁊c.
Decima tertia cōſideratio eſt. In quo xiij ꝯſi
loco fuit illud vas electiōis repoſitum. ſo
lent enim pręcioſa vaſa poſtquā ſunt obla
ta principibus reponi in eorum theſauris
⁊ quanto pręcioſiora in locis reponuntur
dignioribus. Et ideo qꝛ illud vas inter ce
tera vaſa militantis eccleſie fuit pręcioſiſ-
ſimum. Ideo fuit vt creditur in ordine ſe-
raphyn repoſitum. Cuius ſunt quattuor
ſigna ſcilicet Primum eſt puritas ſincer E
ra. Secundum eſt claritas ſerena. Ter
tium eſt viuacitas motiua. Quartū eſt
charitas inflammatiua. Que omnes ſunt
ſeraphyn proprietates: vt dicitur. 7. cele-
ſtis Ierarchie. Et illa in ipſo perfecte flo-
ruerūt: vt patet manifeſte in epiſtolis ſuis
vt ei conueniat quod ſcribitur eccleſiaſti.
ci. 43. Vaſa caſtrorum in excelſis collo-
cantur. Quod etiam nobis concedat chri-
ſtus ieſus Amen.

¶ In feſto ſancte marie magdalene Ser-
mo primus.

Maria optimam partem elegit
que non auferetur ab ea ineter-
num ⁊c. Luce iiij. ca. In hoc
verbo ad laudem marie magda
lene duo proponuntur in verbis propoſi
tis. Primo vita contemplatiua qua
K floruit in hac vita. ibi maria optimā ⁊c.
que vita contemplatiua melior eſt ꝗ̄ acti
ua ſecundum Aug. quia illa vacat circa
deum iſta circa proximum. de qua vita cō
templatiua ſcribitur in Ioāne ꝙ chriſtus
orans pro reſuſcitatione lazari eleuatis
oculis ſuſpexit in celum. vnde nihil aliud
eſt vita contemplatiua ꝗ̄ ad celum oculo
rum eleuatio. Secundo ponitur vita bea
tifica qua floruit in patria ibi. Non aufe-
retur ab ea. que vita eſt immortalis ⁊ in-
corruptibilis. qꝛ ibi mors vltra non erit.
qꝛ prima abierunt. Circa ſolēnitatem
huius dſie occurrūt ſeptē conſideratiōes.
pª ꝯſi° Quarū ſcilicet prima ē de eius natura
li propagatione. Circa quam eſt ſciendū
Quod ipſa fuit de tribu Iuda. vnde re-
fert hiſtoria vite ſue ꝙ ipſa fuit de genere
regali. Sola enim tribus Iuda erat tri-
bus regalis: vt patet in veteri teſtamento.
Que tribus fuit dotata quadruplici priui
legio inter alia. que quidem priuilegia cō
F ueniunt beate marie magdalene. Primū
fuit ꝙ chriſtus fuit de ea natus Math. i.
Iudas ponitur in quarto gradu genera-
tionis cum dicitur. Iacob genuit Iudam
⁊ fratres eiꝰ in trāſmigratiōe babylonis.
Sic xp̄s p fidē natus fuit in mēte illius do
mine: quando eum per fidem cognouit pꝰ
⁊ cum cognouit in ciuitate eius ſuper oēs
mulieres. quas conuertit pręedicando cum
martha ſorore ſua. vnde ad litteram eādē
confeſſionem fecerunt quam petrus: cum
chriſtus interrogaret. Credis hoc. ſ. ꝙ ego
ſum reſurrectio ⁊ vita. Rñdit pro ſe ⁊ ſo-
rore ſua ſicut beatus Petrus pro ſe ⁊ apo
ſtolis ſuis. Ego credidi qꝛ tu es chriſtus fi
lius dei viui. vnde primo fuit confeſſa ve
ram chriſti humanitatem contra illos he
reticos qui dixerunt xp̄m ſuſcepiſſe carnē
fantaſticam vt faciunt angeli cum appa-
rent. Cum tamen fuerit prophetatum xp̄ꝫ

naſci de ſemine dd̄ ſecundum carnem.
Secundo fuit confeſſa equalem cum pa
tre deitatem dicens filius dei viui qui eſt
deus ſicut filius hominis eſt homo. con-
tra arium qui dixit filiū minorem patre.
Tertio fuit confeſſa mundi redempto-
rem ⁊ ſaluatorē quando dicit qui in hūc.
mundum veniſti contra illos qui dicunt
nos poſſe ſaluari proprijs meritis. de qua
confeſſione in pſ. Confeſſio eius ſuper ce
lum ⁊ terram quia eccleſia tam militās ꝗ̄
triumphans confitet has tres veritates.
Secundū priuilegium eſt ꝙ ex ea reges
eligebantur. officium enim regis propriū
eſt defenſare. Sic illa domina fuit ⁊ eſt de
fenſatrix contra diabolum ad confidendū
de diuina miſericordia. imo ꝓ eo ꝙ xp̄us
eiecit de ea. 7. demonia eſt nobis confidē
dum de venia peccatorum. ⁊ ob hoc xp̄us
fuit ei familiaris vt ſuo exemplo peccato-
res non deſperent de venia. Ideo ſuo mo
do eſt in aduocata eligenda pro peccatori-
bus ſicut regia pro pauperibus apud regē
intercedit. Tertium priuilegium eſt ꝙ
eius ſors fuit in parte auſtrali. ioſue. 15. ꝗ
pars eſt fecundior propter ſolis pſntiā. Sic
magdalena poſt conuerſionē ſuam fuit in
opibꝰ ꝟtuoſis fecūdiſſima xp̄ꝫ ſempvel fre
quenter ſequēdo ⁊ ſibi de bonis ſuis mini
ſtrādo Luce. 8. Mulieres alique que erāt
curate ab ſpiritibꝰ immūdis eū ſequebant.
ſ. maria magdalena ⁊ ioāna ⁊ multe alie.
⁊ miniſtrabat ei de facultatibus ſuis: ⁊ tan
dem pro xp̄o oīa vendidit ⁊ ad pedes apo
ſtolorum poſuit. vñ potuit dicere ſic̄ ⁊ pe
trus. Ecce nos reliquimus oīa ⁊ ſecuti ſu
mus ⁊c. Quartum priuilegium eſt Qd̄
ciuitas hieruſalē ſibi in ſortem accidit que
erat ciuitas regalis. interpretatur autem
viſio pacis in qua fuit recepta maria mag
dalena ad quā vidit eam aſcendere cum
choris angelorū martha iacēs infirma.
Secunda conſideratio eſt de ſua con 2ª ꝯſi°
uerſione Vbi quattuor declarantur ad p
fectam conuerſionem ſeu contritionem re
qſita. Et primū fuit verecūdia ſue cō
fuſio. Secūda fuit in ea dolor ⁊ cōtritio
Tertia fuit in ea deuota ſupplicatio. B

Quarta fuit in ea operis ſatiſfatio.
Primo fuit in ea verecunda confuſio
Ideo ſtans ſecus retro pedes dñi lachry-
mis ꝛc. Nõ reſpexit eũ in faciẽ. de q̃ dicit
eſdre 9°. Deus meus cõfundor ⁊ erubeſco
eleuare faciem meã ad te. Certe debet pluſ
homo confundi corã deo ⁊ angelis de pec
catis q̃ corã hõibus. Secũdo fuit do-
lor ⁊ cõtritio. Doluit enim tũ qꝛ mentem
fedauit q̃ mortem incurrit tũ qꝛ deterioꝛẽ
ancillã ſe fecit tũ qꝛ deũ offendit. de qua
contritione dicitur q̃ cepit rigare pedes
eius ꝛc. habũdantia lachrymarum ſignũ
contritionis fuit. de qua contritione habe
tur in p̃s. Cor contritũ ⁊ humiliatum ꝛc.
Tertio deuota ſupplicatio fuit: ſic dõ
orans miſericordiã eſt conſecutus. hec ſup
plicatio patet in oſculo. Quarto ope-
ris ſatiſfacio: qꝛ non ſufficit orare niſi hõ
opere ſatiſfaciat. ſicut non ſufficit alicui re
conciliari niſi ſatiſfaciat de dãno dato. ⁊
ideo vnguento vngebat pedes ⁊ tergebat.
Tergere enim ſecundum Gre. eſt paupe
ribus pie ſubuenire. ita q̃ in quattuoꝛ in
quibus peccat conſueuit deum offendere
ipſa ſatiſfecit. Quia p° offendit in va-
nis aſpectibus propter quod lachrymabã
tur. Secũdo i cunctiſ crinibus. Idõ capil
lis tergebat pedeſ ieſu. Tertio in v̄bis
turpibus. ideo oſculabatur. Quarto in
vagis diſcurſibus. Ideo ſecus pedes dñi
ſedebat cupide audiens verbum illius.
Et pro omnibus iſtis tamen vocatur Ma
ria. i. amarũ mare. qꝛ in tantum fuit ama
ricata vt peccata quantũ ad penam ⁊ cul
pam fuerunt ei indulta. vnde xp̄s ei dixit.
Remittuntur tibi peccata tua.
3ª ꝯſi Tertia cõſideratio eſt de dilectione ip
ſius ad xp̄m. vbi oſtendit ſe diligere xp̄m
in quattuoꝛ gradibus dilectionis. Quo-
rum primum eſt fugere omnem offenſam
dilecti iuxta illud p̃s. qui diligitis deum
odite malum. ſic ⁊ ipſa poſt conuerſionẽ
ſuam odiuit omne malum. ſic q̃ creditur
q̃ nunquã peccaſſet mortalr. In cuius ſi
gnũ xp̄s dixit ei. vade ⁊ amplius noli pec
care. Secundus eſt compati dilecto in
caſu neceſſitatiſ. ſic ⁊ ipſa ſecuta eſt chriſtũ
tempore paſſionis vna cum chriſti matre
⁊ ſororibus matris chriſti ꝛc. Tertius
eſt laudes dilecti predicare. Sic ⁊ ipſa ſe-
minauit verbi ſemina in toto regno mar-
ſilie vnde conuertit principẽ marſilie cui
vxorem ſuſcitauit a mortuis: propter quod
fere totam prouinciam ad fidem chriſti cõ
uertit. Nota hiſtoriam ꝛc. Quartus
eſt deſiderare honorem dilecti ⁊ gloriam.
Sicut ipſa deſiderauit gloriã reſurrectio
nis chriſti ꝑpter quod recedentibus diſci
pulis non recedebat. ſed amore eius ſuc-
cenſa ardebat deſiderio ſecundum Gre.
propter eius nimium amorem primo ſibi
apparuit. de quo deſiderio ſcribitur in p̃s.
Quemadmodũ deſiderat ceruus ad fon
tes aquarum ꝛc.
Quarta conſideratio eſt de dilectione 4ª ꝯſi
chriſti ad eam quod patuit in excuſatio-
ne quadruplici. Quarum primo ad
martham quando accuſauit eam de ocio-
ſitate quando dixit. Domine non eſt tibi
cure q̃ ſoror mea reliquit me ſola mini-
ſtrare. dic ergo illi ꝛc. Tunc chriſtus eius
factus eſt aduocatus ꝛc. ſecundum Aug.
tunc excuſans eã chriſtus duo dixit. vnũ
ex parte marthe dicens. Martha martha
ſollicita es ꝛc. Aliud ex parte marie di-
cens optimam ꝛc. Secundo excuſat eã
apud ſymonem leproſum qui accuſauit
eam de immundicia quando dixit hic ſi eſ
ſet propheta ſciret que ⁊ qualis ꝛc. Tunc
excuſans eam dixit vnum ex parte ſymo-
nis arguens eum de negligentia. Aliud
ex parte marie collaudans eam de amici-
tia dicens. Dimiſſa ſunt ei peccata multa
quoniam dilexit multum. Tertio excu-
ſauit eam apud iudam qui accuſauit eam
de prodigalitate quando dixit. vt quid ꝑ-
ditio iſta vnguenti vbi duo dixit in excu-
ſando. vnum ex parte apoſtolorum. Nã
pauperes ſemper habebitis vobiſcum.
Aliud ex parte marie di. Quod habuit
hec fecit. Mittens enim vnguentum hoc
in corpus meum ad ſepeliendum me fecit
id eſt figuram ſepulture mee ſeu paſſionis
que imminet. Quarto excuſauit eam
apud patrem de duobus.

Primum de obmiſſis. Secundo de
cõmiſſis. Quia ſcd̄m apoſtolũ deus inter
cedet pro nobis Ro. 8. Si deus ꝓ nobis
quis cõtra nos. Et infra. Deus eſt qui iu
ſtificat: quis eſt qui condẽnet ꝛc.
5ª ꝯſi Quinta cõſideratio eſt de eius contẽ-
platione. Ubi eſt ſciendũ q̃ quattuoꝛ ſunt
adminicula cõtemplatiõis. Quoꝝ pri
mum eſt angelorũ ſocietas. vñ ſcd̄m dio.
Omne qd̄ hẽmus a deo hẽmus per mini
ſteriũ angeloꝝ. vñ ſicut ſuperiores illuſtrãt
B inferiores ſic inferiores illuminãt eccleſia-
ſtic Iererchiã. Et ipſa fuit ſtipata agmi
nibus angeloꝝ portãtium ⁊ eleuantiũ eã
ſepties in die in ſeptem horis canonicis.
Secundũ eſt loci ſolitudo quã ſancti pa
tres petebãt ad dñm exorãdo. ſpũs dñi in
locis ſolitarijs ait btũs Frãciſchus orãs
in mõte aluerne. Tertium eſt ciboꝝ ꝑ
citas. qꝛ nemo põt bene reficere mentem ⁊
ventrem. qꝛ nemo põt ſeruire duobus do
minis. Et magdalenã nõ legimus aliqd
cõmediſſe in triginta annis niſi ſpũalem re
fectionẽ. nec hoc eſt deo impoſſibile: vt pꝫ
de Henoc ⁊ helya q̃ fere vixerunt in pa-
radiſo. 5. milia annoꝝ ſine pane. Et ideo
panem angelorũ mãducauit hõ: qꝛ. ſ. btã
maria magdalena nihil aliud erat in illo
monte: vt pꝫ in hiſtoria ſua. Quartũ ad
miniculũ eſt libẽter audire verbũ dei. Sic
ipſa fuit ſemꝑ ad pedes Ieſu audiẽs v̄bũ
dei. nec ob hoc reſpondit aliqͥd marthe
de ea cõquerenti: qꝛ tunc erat abſorta au-
diendo ⁊ attendendo maria verbis dñi.
Ideo dicit in p̃s. Ignitũ eloquiũ tuũ ꝛc.
6ª ꝯſi° Sexta conſideratio eſt. vbi fuit figura-
ta. Et dicit q̃ in quattuor mulieribus ve
teris teſtamẽti quaꝝ ſcriptura reprehẽdit.
Et p° per berſabee que ꝯmiſit peccatũ car
nis cũ ipſo dauid: quam ipſe dõ hĩs eam
E poſtmodũ in vxorem amauit eã ſuper oẽs
alias mulieres ⁊ vxores ſuas. ⁊ in tñ vt
ſalomonẽ filiũ eius conſtitueret regem vt
pꝫ. 3. Re. Berſabee interp̄tatur puteus ſa-
turitatis. Et magdalena cecidit in puteũ
peccatoꝝ. hãc xp̄s poſt modũ amauit val
de ⁊ poſt matrẽ ſuã plus inter oẽs mulie-
res. vñ eius amore ibat ad domũ marthe.
⁊ amore eius marthã ſanauit a fluxu ſan
guinis ſcd̄m Ambro. Et ſuſcitauit lazarũ
fratrẽ eius ꝛc. Secundo fuit figurata
ꝑ Raab que nata in yericho ſuſcepit ex-
ploratores miſſos per Ioſue Et per eam
domus patris ſui eſt ſaluata: vt dicit ioſ.
Raab interpretatur latitudo que eſt cari-
tas ſancte magdalene qua dilexit xp̄m.
Exploratores ſunt apoſtoli quibus ſedu-
lo proprijs manibus miniſtrabat. vnde fu
it deuota beati Petri apoſtoli q: poſt cõ-
uerſionem ſuam beato maximino vt filiã
deuote cõmendauit per eam ſalua facta ẽ
domus patris ſui: qꝛ per conuerſionẽ ſuã
conuerſus eſt lazarus ꝛc. ⁊ martha ſanata
vnde hiſtorie ſonant eos poſt btã magda
lenã eſſe conuerſos ꝛc. Tertio fuit figu
rata per Thamar d̄ qua geniti ſunt iudas
phares ⁊ zarã. gñ. ꝛc. Thamar hñit duoſ
filios de iuda ſocero ſuo. ⁊ habuit pro ar-
rabone ſui concubitus anulum ⁊ armil-
las ⁊ baculum per quem liberata eſt ab in
cendio ignis Thamar interpretatur ama
ra vel cõmutata hec fuit magdalena q̃ fuit
amara per contritionem. habuit palmaſ
ꝑ perſeuerantiã. ⁊ anulũ ꝑ fidẽ quã cõfeſ
ſa eſt. baculũ ꝑ crucẽ quam amplexata ẽ
in mẽte eã portãdo. Quarto fuit figura
ta ꝑ Ruth moabitẽ q̃. ſ. ſpicas ordei colle
git q̃s cũ excuſſiſſet inuenit. 3. modios ꝛc.
applica figurã. De his quattuoꝛ habetur
expreſſe in generatione xp̄i ꝛc.
Septima conſideratio eſt. Qualis
corona fuit ſibi data. Et dicitur q̃ habuit 7ª ꝯſi
quadruplicem coronã. Et p° coronã lapi-
deã rõne martyrii: qꝛ gladiata gladio mor
tis xp̄i. fuit etiã martyr ꝑ amaricationẽ
peccatorum quãdo in mente habuit. vnde
p̃s. Poſuiſti dñe in capite ei⁹ coronã d̄ la D
pide precioſo. Secũdo coronã aureã q̃ da
tur doctorib⁹. vñ in auro notatur ſapia ſe
cundum Gre. ⁊ ipſa docuit ſapiã ⁊ ſciã
fidei xp̄iane. De qua corona dicitur eccle
ſiaſti. Corona aurea ſuper caput eius ꝛc.
Tertio coronã floream que datur vir-
ginibus. non q̃ eſſet virgo: ſed poſt cõuer
ſionem ſuam puritatem altiſſimam men-
tis ⁊ corporis habuit. De qua ſapia coro

nemus nos roſis antequam marceſcant ideſt puritate mentis ⁊ corporis. Quarto Coronā argenteā que debetur victoribus ⁊ martyribus quia vicit mūdū renuēdo nobilitati ⁊ facultatibus. De qua apoſtolus. Non coronabitur niſi q legittime certauerit. Sed iſta certauit inceſſanter ꝑ 30. annos in deſerto vacans oratiōibus ⁊ meditationibus diuinis. Jdeo merito debet coronari Gloria .ſ. eterna. Ad q̄ nos ꝑducat xp̄s ieſus dei ⁊ v̄ginis filius. Amē

De eadem Sermo ſecundus.

Magna eſt velud mare contritio tua trenoꝝ 2° ca. Beatus Gre. ſup luc. dicit ſic. Cogitāti michi de marie penitētia flere magis libet ꝙ aliqd dicere. Cuius inquit vel ſaxeum pectus. ille huius peccatricis lachrymum ad exēpluz penitēdi nō emoliāt. Cōſiderauit .n. qd fecit ⁊ noluit moderare qd faceret ſup cōuiuātes ingreſſa eſt nō iuſſa venit inter epulas lachrymas obtulit. Diſcite inquit diuinis Gre. quo dolore ardebat que flere inter epulas nō erubeſcit In quo quidem oraculo diuiniſſimus. Gre. prefigit ante mentis nr̄e oculum cōtritionem beate marie magdalene tanquā penitendi exemplū ⁊ menſurā. Et q2 exēplum ⁊ menſura debet continere omnia exemplata ⁊ menſurata Jdcirco dicit marie magdalene recte dici pōt illud verbum ꝓpheticū. Magna eſt velud ⁊c. Sicut enim mare cōtinet oēs aquas originaliter Jta amaritudo illius mulieris penitētis cōtinet oēs nr̄as penitētias exēplariter.

Jntelligendū eſt tamē ꝙ ad perfectaz penitentiā quattuor in figura requirūtur. Quorū primū eſt vt penitētia ſit vniuerſaliter dilatata. penitētia enim particularis ⁊ diuiſa non dicit ſalubris. Sicut curatio corporis nō dicitur ſalutifera: ſi aliqua pars remanet egrota. Jō dicebat ezechias de oībus preteritis vniuerſaliter penitētiaz agens yſ. 38. Recogitabo tibi oēs annos meos in amaritudine aīe mee. Secūduz eſt vt penitentia ſit internaliter profunda. q2 ſicut medicamentū qd ſolū in ſupficie conſiſtit dicit ſubſanare ⁊ nō ſalubriter curare. Jta penitentia que in ꝓfundo aīe nō intimatur nō eſt ſalubris. Jdeo clamat ꝓpheta dd̄ i ps. Saluū me fac de9: qm̄ intrauerunt aque vſq3 ad aīam meā. Aque .n. penitentiales nō ſunt ſalutifere donec ad intrinſeca aīe fuerint ingreſſe ⁊c. Tertium eſt vt penitētia ſit penaliter applicata. q2 ſicut in vulneribus vt dicit cato dū ſanatur dolor eſt medicina doloris. Jta in moralib9 pene ſunt quedā medicine Qui ergo vult ꝑfecte penitere ſufficienter puniat ſeipſum: ſicut ꝓpheta dd̄ dicebat. Quoniam ego in flagella paratus ſum ⁊ dolor meus in conſpectu meo ſemꝑ. Quartuz eſt vt penitētia ſit affectualiter accepta: q2 ſicut nos videmus in ciuilibus ꝙ nullus reputat ſatiſfactionem placatā illam que ē violenter extorta: ſed illam que eſt liberaliter oblata. Jta in theologicis q̄to penitētia eſt magis voluntaria tāto eſt magis ſatiſfactoria. Et ideo dicunt ſancti ꝙ modicum de penitentia plus ꝓficit in hac vita ꝙ multa in purgatorio: q2 illa pena nō eſt volūtarie aſſumpta ſed violenter inflicta. Et ideo dicitur Judic. 5°. Qui ſponte obtuliſtis animas veſtras benidicite domino ⁊c. Jſta ſunt quattuor penitentie inſignia que marie magdalene in verbo propoſito attribuuntur. Et primo aſcribitur ꝙ ipſa fuit dilatata vniuerſaliter q2 magna. Res enim q̄to maior tanto communior ⁊ vniuerſalior ⁊ pluribus communicari poterit. Jdeo dicitur eſdre. quarto ꝙ magna eſt veritas quam inuocat omnis terra. Secūdo ꝙ ei aſcribitur ꝙ ipſa fuit profundata internaliter in illa penitentia: Quia velut mare. Sicut enim in diuina ſcriptura attribuitur celo ſublimitas: ita mari profunditas. vnde mare propter ſuā profunditatē dicit abyſſus Jon. 2° Abyſſus inquit vallauit me ⁊c. Tertio ei aſcribitur ꝙ fuit applicata penaliter. q2 contritio. Actus enim contritionis eſt penaliſſim9 q2 ab intimis procedens oīa exteriora conturbat dicente Jere. 23. Contritum eſt cor meuz in me oīa ⁊ contremuerūt oīa oſſa mea ⁊c. Quarto ei aſcribitur ꝙ fuit acceptata affectualiter q2 Tua Jlle .n. operationes que alicui violenter infliguntur non ſunt vere ſue: q2 ab eis nō vituperatur nec laudatur: ſed ille que voluntarie eliciūtur dicūtur vere ſue q2 ei iputātur ad laudem vel ad vituperium que non conſecūtur niſi actum proprium. Et ideo q2 opus redemptionis humane fuit voluntarie a xp̄o elicitum. Jdeo dicit opus proprie ſuū Et ideo abacuc 3°. Dñe opus tuum in medio annorum viuifica illud. Et cum inter ceteros ſanctos hec mulier xp̄i amantiſſima de actu contritionis commendat a ſanctis Jdcirco circa actum cōtritionis nr̄e conſiderationis oculum conuertendo Primo oportet conſiderare. actū cōtritionis ſecundū ſe. ad ipſum realiter eliciēdū.

Secundo ſecundū applicationē ad penitentiam marie magdalene vt ipſam exemplariter imitemur. Quantum ad primaz partem primo inſiſtendū eſt circa contritionis quidditatem. quem actuz debemus ad remiſſionem peccatorum elicere. Secundo circa contritionis qualitatē vt cernamus qualiter illud debemus ꝑficere ⁊c.

Quantum ad primū quid eſt contritio Dicit btūs Aug. 14. de trini. 15. Qđ ſicut dolor qui eſt offenſio aīe ſenſitiue eſt paſſio de relicta ex actu diuiſionis contra corpus. Jta triſtitia quā vocat dolorē aīe eſt paſſio derelicta ex actu nolitiōis cōtra animam. vñ dicit ꝙ triſtitia eſt diſſenſio animi ab hijs rebus que nobis nolentibus acciderūt. Ad declarationez aūt huius dicti quattuor preambula premittuntur.

Primū eſt ꝙ i volūtate nr̄a ſunt duo actus cōtrarij .ſ. volēdi ⁊ nolēdi. Quorum primū eſt ad bonū ꝓſequendū. Et ſecundū ad malū fugiēdum Sicut .n. in intellectu eſt actus affirmandi ꝑꝑ verum. ⁊ actus negandi ꝑꝑ falſum. Jta apud volūtatem velle ꝑꝑ bonū. Et nolle ꝑꝑ maluz Actus aūt volendi ꝑ modū ſe habet tendentis in obiectū. ⁊ actus nolēdi ꝑ modū fugientis ab obiecto. Et quia naturalis inclinatio voluntatis eſt ad bonū ꝓſequendum ⁊ malū fugiēdū Jdcirco iſti duo act9 contrarij dati ſunt voluntati ꝑ quibus dicebat ſalomon. 3. Re. 3. vel eccleſ. 3°. Da bis ſeruo tuo cor docile vt ſciat diſcernere inter bonū ⁊ malum .ſ. ad eligenduz ⁊ ad fugiendū ⁊c. Secundū eſt ꝙ illos duos actus volūtatis contrarios conſequūtur in volūtate due contrarie paſſiones. quia actum volendi ſequitur delectatio. Actuz nolendi ſequitur triſtitia. vñ ſecundū Aug. Sicut triſtitia ē de illis rebus que nobis nolentibus eueniunt Jta delectatio econtrario. Quod aūt actum nolendi ſequatur triſtitia naturaliter habetur .i. machab. 4°. ca. vbi dicit Quod lyſias conſternatus eſt aīo ⁊ deficiebat. q2 nō qualia voluit talia facta ſunt. Et quod actum volendi ſequatur delectatio. dicitur in p°s. Exultent inquit ⁊ letentur qui volunt iuſtitiā tuam.

Tertium eſt. qđ q̄to maior eſt actus volendi in voluntate: tāto delectatio eſt maior. Et quāto maior actus nolēdi tāto maior conſequitur triſtitia. Cuius ſignuz eſt q2 inequalib9 bonis aliqui inequaliter delectantur: ſm q inequaliter deſiderant illa bona ⁊ in malis equalibus inequaliter triſtantur ſecundum quod inequaliter odiunt illa mala. Et ideo ſicut felicitas eſt ſumme volitiua. Jta in ea eſt ſumma delectatio. Et ſicut miſeria eſt ſumme nolita ita in ea eſt ſumma triſtitia ſecundum beatum Augu. Et q2 actum amoris intenſum ſequitur intenſa delectatio. Sic actū odij triſtitia Jdeo dicit ſponſa can. 2°. Sub vmbra illius quem deſiderauerā ſedi ⁊ fructus eius dulcis gutturi meo ⁊c.

Quartum preambulum eſt ꝙ maior voluptas que poſſit eſſe in homine vel in hominis voluntate eſt gaudium. Et maior anxietas eſt triſtitia: quia. nulla volūtas poteſt eſſe ſine gaudio: nec aliqua anxietas ſine triſtitia: cum ſit afflictiua: cuius eſt ſignum q2 res voluptuoſa ſine gaudio ſumpta non allicit: nec res quantumcunque afflictiua ſine triſtitia moleſtat. Jdeo dicit ſapiens prou. 17. Quod animus gaudens etatem facit floridam. Spiritus triſtis deſiccat oſſa. Jſtis vero premiſſis premiſſis videndum eſt cōſiderandum ꝙ ſunt quattuor actus in anima noſtra q requirūtur neceſſario ad ablutionē pcc̄i mortalis. p᷑m 2m

Quorum primus eſt actus recordationis
A patrati ſceleris:nullus autem vnq̄ de pec-
cato penitet niſi peccatum perpetratū ad
memoriā reuocet.vnde ſcribitur epō ephe
ſi apo.i. Quod lapſus fuerat .memor eſto
vnde excideris ⁊ penitētiam age. Attē
dendum eſt tamen ꝙ in illo actu recorda
tionis debet nobis occurrere:⁊ diligenter
conſiderātibus occurrit peccatū ſub qua-
druplici rōe.ſ. Primo vt peremptiuū diui
ne gratie:q: in eius aduentu aīa ſpoliatur
ſpūalibus donis. Secundum vt lucra-
tiuum infinite pene q: pena cōdigna pec
cati mortalis eſt gehēna inextinguibilis.
Tertio vt amiſſiuum glorie.q: nullus
exñs in peccato mortali habet hereditatem
in regno dei ⁊c. Quarto et eſt maius
omnium vt offenſiuum maieſtatis diuine
q: altiſſimus odio habet peccatores ſcōm
ſapientis documentum. Et ideo pp illam
quadruplicem maliciam q̄ peccatū impor-
tat volūtas que eſt tali ſauciata plaga.nam
peccatū ſi quod eſt.eſt in volūtate ſecūdum
Aug.clamat ad memoriā dum deſiderat
penitentiam recordare paupertatis mee ⁊
tranſgreſſionis abſinthij ⁊ fellis. Paup-
tatis inq̄ :q: diuina gratia ſum ſpoliatus
Tranſgreſſionis:q: per me fuit diuina in-
dignatio prouocata. Abſinthij:q: per ta-
lem actum dulcedo glorie fuit miſſa.
Et fellis:q: per ipſum amaritudo pene p
petue fuit promiſſa. Et ſequitur ibi treno
rum 3°. Memoria memor ero ⁊ tabeſcet
in me aīa mea nulla. n. memoria vel intel
ligentia illa quattuor in patrato ſcelere di
ligenter conſiderat que non tabeſcat ⁊c
Secūdus actus eſt oditōis ppetrati cri
2⁹ act⁹ minis:q: niſi peccatum ad memoriā redu
ctum diſpliceret:nullus de tali peccato pe
niteret.vñ ſanctus Job penitētiam agēs
dicebat Job.4 Tedet aīam meā vite mee
dimittā me aduerſum eloquium meum.lo
quar in amaritudine anime mee.⁊ dicam
deo noli me condēnare ⁊c. Attende ta
men ꝙ res ſolet odiri quadrupliciter. Et
B p°.ſcda:ſicut homo honeſtus deteſtať ſor-
didum indumētū. Secūdo anxia ſicut
beſtie odiunt aculeum. Tertio q: onero
ſa:ſicut mercenarius horret magnum pon
dus ⁊c. Quarto nociua q: medicus ab
horret cibum mortiferum quãuis ſit dulcis ⁊
nauta cātum ſyrrenarū Et iſtis quattuor
rōnibus peccatum qd ad memoriā reduci
tur per penitentiam habet.cauſam odibi-
lem. Et primo q: fedum.habet.n.ymagi-
nem dei in anima relucentem denigrare.
vñ peccatoribus trenorum.iiij. Denigra-
ta eſt ſuper carbones facies eorum ⁊ yma-
go trinitatis in eorum mentibus refulgēs
prius. Secundo q: anxium ſynderesis
enim ſicut quidam aculeus ſemper pūgit
animam exñtis in peccato mortali vt eam
quieſcere non permittat. Ideo in ps.con-
uerſus ſum in erumpna mea dum confrin
gitur ſpina.i.aculeus.ſ.ſtimulus cōſciētie
⁊c. Tertio q: onerosum. Ita.n.aggra
uat animam vt ipſam proſternat ne reſur
gere valeat vnq̄ viribus ſuis poſtquā cor
ruit.vñ in p°s. Quoniā iniquitates mee
ſuper greſſe ſunt ſuper caput meum ⁊ ſic
onus graue grauate ſunt ſuper me ⁊c.
Quarto q: nociuum . ſicut enim toſſi-
cum cum dulcedine interficit corpus. Ita
peccatum cum dulcedine occidit animam
que mors eſt vltimum nocumentum. vn-
de iacobus in canonica prima peccatū cum
conſumatum fuerit generat mortem. Et iō
concurrentibus iſtis quattuor conditioni
bus in memoria ſatis poteſt voluntas ra
tionabiliter ipſum odire vt intuenti poteſt
patere ⁊c.
Tertius actus attritionis patrati pec- 3⁹ ac
caminis. Sicut enim odium ſequitur reco:
dationem mali.ita triſtitia ſequitur illam
oditionem. Declaratum enim fuit ꝙ ſicut
delectatio naturaliter ſequitur actum vo-
lendi.ita triſtitia actū nolēdi qui eſt odiū.
Iſta autem triſtitia de malo nolito vocať
attritio.⁊ de illo actu attritionis ſequitur
actus contritionis reſpectu peccati recorda
ti ⁊ oditi. Dicunt doctores ꝙ peccatori
cuilibet pertinent quattuor conſideranda
Primum eſt ꝙ illa attritio non meretur E
remiſſionem peccati mortalis de cōdigno
q: ex puris naturalibus nullus poteſt re-
ſurgere a morte anime ſicut nec a morte

corporis que eſt minor. Quilibet autem ex
puris naturalibus pōt eē attritus. Et cō
ſtat ꝙ culpa mortalis eſt mors aīe.g° ⁊c.
Scōm eſt ꝙ illa attritio nō mereť infu
ſionē grē de cōdigno.q: nullus actus na-
turalis eſt de ſe cōdignus dono ſupnatu-
rali:cū in hac errauerit pelagius. Actus
aūt attritiōis eſt actus naturalis liberi ar
bitrij.ergo non pōt eſſe condignus dono
grē qd eſt ſupnaturale. Tertium eſt ꝙ
iſta attritio mereť remiſſionē culpe. de cō
gruo.q: nō cōgruit ꝙ aliqs ad īpoſſibile
obligeť.ſꝫ īpoſſibile eſt alicui mereri remiſ
ſionē talis culpe de cōdigno:ergo ad tale
meritū nō debuit obligari:ſed ad meritū
de cōgruo.⁊ illud nō pōt eſſe niſi attritio.
⁊c. Quartū eſt ꝙ illa attritio meretur
infuſionē grē de cōgruo.q: cuilibet beni
uolo dño dꝫ ſufficere ad eius capiēdā be-
niuolētiā: ſi ſeruus offerrat ei obſequium
qd pōt lꝫ eius grē nō ſit cōdignū. Et iō q:
creatura nō pōt ex puris naturalib⁹ plus
deo offerre citra primū niſi actū ↄtritiōis
Nota deus de cōgruo illū acceptet p ſuā beniuo
dubiū. lentiā lꝫ nō ſit ei cōdignus. Et ſi dicať
qd eſt mereri de cōgruo ⁊ de cōdigno. Di
citur ꝙ mereri de cōgruo ē qñ qs nō dat
ꝗtū valet p̄miū. Sed qñ qs aliquo obſe-
quio meretur alterius amorē vel meritum
qd maius vel melius eſt obſequio Mere
ri de cōdigno eſt qñ quis intēdit obſequi
um equale merito. ⁊c.
4 act⁹ Quartus actus cōtritionis eſt cōmiſſe
turpitudinis.q:ſic attritiō ſequitur oditio
nē. Ita cōtritio ſequiť attritionē p eo ꝙ il
lud qd ē ſupra naturā p̄ſupponit illud qd
eſt ſcōm naturā. Et actus cōtritiōis ē ſup
naturalis aliquo mō:cū act⁹ attritiōis ſit
mere naturalis De illo actu ↄtritiōis oꝫ
hic ↄſiderare quattuor v̄itates theologicaſ.
Quarꝫ p̄ma ē.ꝙ actus attritiōis ⁊ contri-
tiōis ſunt idē eēntialř. q̄a cū actus attritio
nis mereať grām de cōgruo.nō mereť āt
eā p p° inſtāti quo eliciť.q:tūc ita cito q
libet eēt in glīa .⁊ ſic attritio nō p̄ueniret
cōtritionē:ſed mereať eam poſt certā men E
ſurā a deo p̄fixā:ſcōm ꝙ attritio ē inteſior
vel remiſſior:⁊ tūc attritio fit cōtritio p ſo
lā grē cōiūctionē.ſic eadē ē plenitudo hoiſ
in tenebris ⁊ in luce.exñtis.ſed qñ ē in te
nebris nō delectatur niſi ponať in lumine
⁊c. Secunda v̄itas eſt ꝙ actus attritio
nis ⁊ ↄtritionis differūt accidētalř ſic ocu
lus hois dormiētis q eſt ſine viſiōe.⁊ ocu
lus vigilātis q ē cū viſione adiūctus. Ita
attritio eſt grā adhuc priuata. Sꝫ cōtritio
qñ eſt grē ſociata. Et iō ſicut dñs nō hꝫ ac
ceptū idē ſeruitiū ꝙ facit ei ſeruus qñ eſt i
grā ei⁹ ⁊ nō in eius grā. Ita eſt de actu at
tritionis ⁊ cōtritionis.q: reſpexit deus ad F
abel ⁊ ad munera ei⁹ ad Caym āt ⁊ admu
nera eius non aſpexit gñ.4. Tertia ve
ritas eſt ꝙ actus iſte contritionis mereť re
miſſionē mortalis culpe ⁊ infuſionem grē
nō ſolū de cōgruo ſꝫ de cōdigno.q: quicū
qꝫ pōt mereri de cōdigno illud qd ē mai⁹
pōt multo magis illō qd eſt minus:cū ibi
minor dignitas reqrať. Actus aūt aīe in
grā exñtis meretur de cōdigno gloriā.g°
multo magis grām ⁊ culpe carētiā q̄ ſunt
ordiata ad btitudinē tāq̄ ad finē. Quar
ta v̄itas ē. Qd actus cōtritiōis nō ē cōdi-
gnus tātis p̄mijs ex natura ſua:ſed ex ſola
ordinatiōe diua q: nulla natura inferior
pōt eſſe cōdigna ſupiori ſe. Sꝫ ſpūalia cor
palibus non pñt cōparari. Et iō q: nālr
ter actus cōtritiōis eſt īferior actu btifico
⁊ grā nō pōt eſſe alteri cōdigna ex ſua na-
tura ſed ex inſtitutiōe diua. Sicut ſi rex ali
qs inſtitueret vt p̄ciū equi eēt marcha au
ri tūc p̄ciū illud eſſet cōdignū ex inſtitutio
ne regia nō a natura:cum vnus equus ſit
melior oī auro. Et q: illū actū hꝫ acceptū
ſup oē ſacrificiū. Iō dicebat azarias i orō
ne ſua dañ.3°.nō eſt in corpe hoc ſacrificiū Scda
ſed i aīa cōtrita ⁊ in ſpū hūiliato ſuſcipia ps prin-
mus dñe inqt ⁊c. Circa ſecūdā ſer cipalis
monis p̄ticulā inſiſtendo occurrūt q̄ttuor
cōſideratiōes. Quarꝫ p̄ma ē Qualis ē ei⁹
neceſſitas. Scda ē Qualis eſt ei⁹ opor
tunitas. Tertia eſt Qualis eſt eius con- E
gruitas. Quarta ē Qualis eſt eius vti
litas. Quātū ad primū de cōtritiōis ne
ceſſitate. Dr āt ꝙ illō ē ſimplř neceſſariū ſi
ne quo finis neceſſarius hēri nō pōt. Sič
medicina vel ſanitas nullo mō hēri pōt.

Sed q: felicitas que ē finis vltimus hoīs
nō pōt hēri ſine contritione: cū hoīes p pec
catum ipſaȝ amittāt. ⁊ pctm̄ amittere nō
pn̄t niſi p cōtritionē. ergo ē ſūme neceſſa
ria. Ipſi⁹ aūt neceſſitas declarat̄ quadru
pliciter. Et p°. in ſacřo regenerationis ſiue
baptiſmi: qḋ ſacramētum regenerationis
eſt ſumme neceſſariū inter oīa ſacřa. dicē.
Io. 3°. Niſi qs renatus fuerit. ⁊c. tn̄ cōtri
tio ē ad ſalutē magis neceſſaria. q: nullus
adult⁹ recte p baptiſmū ſine cōtritiōe pōt
ſaluari. q: ſi fictus accedit ad ſacřȝ n̄ ſuſci
pit. q: res ſacři nō ſuſcipit ſi obicē ponat.
poſtea vero ſola cōtritio ipm̄ ſaluat. Et ſi
ſacřm baptiſmi ſuſcipe nō poſſit ſola cō
tritio ipſum purgat. ⁊c. Secūdo ī ſacřo
ꝯfeſſionis: q: ſacřm penitētie eſt poſt ſacřȝ
baptiſmi ſūme neceſſariū ad ſalutē. cū dn̄s
dicat luce. 13. Niſi penitētiā egeritis ſimul
oēs peribitis. Et tn̄ cōtritio ē magis neceſ
ſaria ad ſalutem: q̄ illud ſacřm. cū illud ſi
ne cōtritiōe nihil ꝓficiat. Et tn̄ in caſu ne
ceſſitatis ſola contritio ſufficit ſine illo ſa
cřo ymo aūt illud cōfert gřaȝ qn̄ ꝑuenit ⁊c.

Tertio ī ſacřo eukariſtie qḋ eſt ad neceſſi
tatē ſalutis tpibus ⁊ locis determinatis
Cū de⁹ dicat Io. 6. Niſi māducaueritis
carnē filij hoīs. Et tn̄ ꝯtritio eſt āplius
neceſſaria. q: ſine determinatione loci vel
tpis impata eſt. in oībus alijs excuſat impoſ
ſibilitas vel in oportunitas. In contri
tione aūt nulla cadit excuſatio. qḋ ſi pec
cator ſine ipſa morit̄ neceſſario dānatur
Et rō tāte altitudinis ſacři huius ꝑcipue
eſt. q: ſemp cōtritio eſt in poteſtate volūta
tis nr̄e ꝑuia attritiōe ⁊c. Quarto in mi
ſterio nr̄e redēptiōis qḋ fuit ſūme neceſſa
riū ad hūanā ſalutē dicēte caypha p ſpūȝ
ꝓphetie ſibi ad hoc̄ traditū Io. 11. Expe
dit vt vnus hō morit̄ ꝓ ppřo ⁊c. Et tn̄ ī
illo ſacřo actus cōtritionis aīe xp̄i q̄ fuit ī
cruce ꝯtritus de pctis nr̄is maīe dr̄ fuiſſe
ſalubris. q: paſſio aīe ē fortior q̄ paſſio cor
pis. ⁊ ad merēdū efficatior indulgētiā q̄
paſſio corpis. Qḋ aūt xp̄s fuerit cōtri
tus hētur mar. 16. Triſtis eſt aīa mea vſqȝ
ad mortē. ⁊ illa triſtitia de pctis nr̄is fuit.
Fuit etiā ſumma gr̄a q̄ eſt cōtritio ꝑfecta

Et a virtute illius cōtritiōis xp̄i hn̄t ꝟtu
tē oēs vie cōtritiōis ad delēdu pctā. vn̄ di
cit xp̄s yſa. 61. Spūs dn̄i ſup me ⁊c. ſeq
tur miſit me vt ſanarē contritos corde ⁊c.

Quātū ad cōtritiōis oportunitatē eſt 2ª ꝯſi°
aduertendū q̄ medicina eſt valde optima
qn̄ ē vallata circūſtātia quadruplici. ⁊ p°.
Qn̄ eſt facillima. q: aliq̄ medicine ſunt ita
difficiles q̄ hoīes p̄ eligerēt iīfirmari ⁊ qn̄ȝ
mori: quēadmodū dicit Math. v. Qḋ il
la mulier quam xp̄s curauit fuerat multa
a medicis ꝑpeſſa ⁊c. Secḋo qn̄ eſt celeri
ma q: diutine cure nō ſolū grauāt īfirmū
ſed attediāt medicū. ſic dicit ſap. eccli. 4°.
langor ꝓlixior grauat. ī. medicū. Ter°
qn̄ ē intergerrima: q: qn̄ ſanat̄ vnū mēbꝝ
alio in langore remanēte totū corpus īfir
mū remanet. ⁊ iḋ nō ē medicina optima.
Et iḋ xp̄s illū cecū quē illumiauit corpa
liter voluit illuminare mētaliter. Io. 9. ne
videret̄ cura ꝑtialis vn̄ dicūt ſci q̄ xp̄us
nunq̄ curauit aliquē ī corpe qn̄ ipſū ꝑus
curauerit in aīa ⁊c. Quarto medicina
eſt optima qn̄ eſt ſaluberima. Sūt. n. non
nulle medicine q̄ lȝ morbū ꝑſcindāt: tn̄ ſta
tim ſanitatē ꝑfectā nō cōferūt. ⁊ iḋ medici
na tūc eſt optima qn̄ ipā ſumpta moꝝ ſani
tatis eſt redditiua. ſic fuit illa medicina q̄
mūdatus fuit naamaȝ a lepra. vbi dicit̄ q̄
reſtituta eſt caro eius ſicut caro pueri. 4. Re.
5°. ca. Sic aūt iſta medicina cōtritio
nis q̄ inſtituta ē ad curādā plagā pctī mor
talis. Eſt. ſ. primo facillima: q: ſicut dicit
Aug. in lib. de li. ar. Nihil ē tā in poteſta
te volūtatis ſic actus eius: cuius ſignū eſt.
q: lȝ aliqua creatura poſſit nos cōpellere
ad remanēdū vel īpedire ad eūduȝ. Nul
la tn̄ creatura pōt nos īpedire aut cōpelle
re ad volendū vel nolēdū. Et q: actū vo
lendi ſequit̄ attritio. ⁊ ita cōtritio. Et iḋ
nil eſt tā in nr̄a poteſtate ſicut cōtritio. Et
ſic illa medicina eſt facillima. Secundo
eſt celerrima. q: non tardat per horaȝ: vel
momentum ſed in eodem inſtāti quo ap
plicatur ſanat: ſicut ſol emittit radiū ſuuȝ
ſubito ⁊ in inſtanti. Tertio ipſa eſt inte
gerrima. q: impoſſibile eſt vnum vulnus
peccati mortalis p cōtritionem ſanari qn̄

oīa ſanentur: cū diuina indulgētia nōſit di
midia ⁊c. Quarto q: ē ſaluberrima: q: nō
ſolū plagā curat: ſed ⁊ gr̄aȝ q̄ ē vita ⁊ per
fecta ſanitas aīe inducit. ⁊ demū in poſterꝝ
a peccatis preſeruat. Iḋ dicit p°s. Sanat
contritos corde ⁊ alligat contritiōes eorū.
Sanat contritos corde q̄tum ad peccato
rum purgationē. ⁊ alligat contritiones eo
rum quātuȝ ad peccatoꝝ ꝑſeruationē ⁊c.

3ª ꝯſi° Quantū ad congruitatem contritiōis
eſt aduertendum q̄ contritio que eſt inſti
tuta p penitentiam peccati mortalis eſt pe
na congruentiſſima: q: ſicut maxima infir
mitas indiget maxima cura. ita maxima
culpa remittit ſecūdū iuſtitiā diſtributiuā
maximā penā. vnde deutero. 25. Pro mē
ſura peccati erit plagarum modus. ⁊ quia
peccatū mortale eſt maxima culpa in quo
ſ. offendit̄ maieſtas infinita. Iḋ pro prin
cipali pena eſt inſtituta ei. ſ. cōtritio que ē
maxima pena. Qḋ aūt contritio ſit pe
narūȝ maxima probat̄. q: includit triſtitiā
attritionis: que quidē triſtitia dicit̄ eſſe pe
na penarum. Iſtius aūt pene magnitu
do declaratur quadruplicter. Et p°. q:
ſumit. ſ. originem in inferno. Pena eniȝ
demonum eſt maxima: cū peccatum ange
li fuerit maximū: vt teſtat̄ diuina ſcriptu
ra in ezechiele ⁊ maxime culpe debet̄ ma
xima pena. ⁊ tamen pena ſenſus que eſt in
demonibus non eſt niſi triſtitia. nō. n. pn̄t
ab igne calefieri vel cōburi: cum ſint ſpūs
nec dolore ſenſibili immutari: cū ſint itelle
ctus ſeparati: nec patiuntur in natura vel
intellectu: ſed ſolum in voluntate qua pec
cauerunt in qua nō pōt eſſe aliquod affli
ctiuum niſi ſit triſtitia. ⁊c. Secundo ſu
mit originem in purgatorio. q: ſicut docet
btūs Aug. In iſto mundo non eſt aliqua
pena ita magna ſicut illa de purgatorio q̄
infligit̄ aīabus ſeperatis a corpore. ille au
tem nō pn̄t pati ab igne in ſua eſſentia cū
ipſe ſint ī materiales. ⁊ ignis in agendo ī
eas non poſſit inducere aliquā qualitateȝ
corpeam: ſed affligunt̄ ī voluntate ⁊ nō in
intellectu. q: in ipſo non ponit̄ aliqua paſ
ſio afflictiua. ⁊ ſic in voluntate cuius pe
na eſt triſtitia ⁊c. Tertio ſumit originē

in hac vita. q: in iſta vita cū ſit. ſ. vltimuȝ
⁊ maximū ſuplitiū mors contingit q̄ ali
qui eligunt mortē vt fugiāt triſtitiā cū tn̄
ad vitādum mortē maiorē penā acceptēt.
Illud aūt declarat̄ in illis q interficiūt ſe
ipſos. ꝓ triſtitia aūt mortē ſibi ꝓcurrāt vt
aliquā euadāt triſtitiaȝ: ſicut pȝ de ſaul. vt
triſtitiā illuſionis fugeret. 1. Re. 31. ca. ⁊c.

Quar° ſumit originē ī padiſo. q: ſic ait
Ricardus de ſcō victore. Si pena inferni
aſſumi pōt cū amore ⁊ volūtate nō eēt pe
na. Ita pōt argui q̄ ſi felicitas padiſi pōt
eſſe cū triſtitia ⁊ diſplicētia nō eſſet gloria
cū nullum violentū aut diſplicēs delecta
bile eē poſſit. Et iḋ triſtitia eſt maxima pe
na que tantā felicitatē abſorbere pōt: quā
abſorbere nō potuit maxima xp̄i ⁊ crudeliſ
ſima paſſio: lȝ enim triſtaret̄ nō tn̄ de obie
cto beatifico. Et pp hoc illa maxia pena ſu
it iſtituta cōuenientiſſime a deo ꝓ tali cul
pa ⁊ tāta. ⁊ ita decēs ē. vt tali pena iflicta
de⁹ peccatori fiat placatus ex quo penā debi
tam ſubſtinet. Iḋ dicit̄ in p°s. Cor cōtri
tum ⁊ humiliatū deus non deſpicies ⁊c.

Quantum ad quartū. Que eſt cōtritio 4ª ꝯſi°
nis vtilitas eſt auertēdum q̄ actus cōtri
tionis eſt peccatoribus ſūme ꝟtuoſus ſiue
fructuoſus ſicut actus remiſſionis ſūme ē
vtilis debitoribus. Iſtius aūt actus vti
litas quadrupliciter declaratur. Et p°. q:
per ipſuȝ eterna pena totaliter dimittitur.
Quāto enim eſt maior pena condēnatio
nis: tanto maior eſt actus ſolutionis ⁊ re
demptiōis. ⁊ ideo cū pena inferni illata cō
tra pctm̄ mortale ſit infinita. infinite vtili
tatis ē actus quo illa pena totaliter dimit
titur. iſte eſt actus contritionis. per vnicuȝ
eniȝ actū cōtritionis pena inferni eterna q̄
ꝓ oībus pctis erat debita totaliter ē dimiſ
ſa ⁊c. Secūdo q: p ipm̄ pena purgato
rij maxie diminuit̄. lȝ. n. in actu ꝯtritiōis
pena iferni totalr̄ dimittat̄. tn̄ ad penā tē
poralē purgatorij aīa obligat̄: ſi cōtritio ſi
ſit tāta q̄ ſatiſfaciat ad totū euacuādū. pe̅a
autē purgatorij diminuitur p penā huius
mundi. q: triſtitia eſt pena penarum vt
patuit. Iſta tamen frequētata. maxime di
minuit iſtam penam ⁊ totaliter anihilat.

Tertio ꝑ ipſaȝ gr̃a diuina ſemꝑ augeť. q2 ſcdm btm̃ Aug. caritas ſemꝑ mereť au geri vt aucta mereať pfici. Itaq3 libet act⁹ elicitus ⁊ potētia caritate informata: du3 tñ ſit meritorius mereť caritatiſ augmētu3. ⁊ ꝑ cōſequēs gr̃e q̄ aūt oĩo ſunt ide3: aut ſunt adequate. act⁹ aūt cōtritiōis nūq̄ eli citur niſi a potētia elicitiua in q̄ eſt gr̃a. q̄li bet actus auget gr̃a3 ⁊ facit deo eſſe gratū maxime ⁊ dilectū: qd̄ debēt hoīes ſup oĩa bona deſiderare ⁊c. Quarto q2 ꝑ ipſa3 gloria eterna ſemꝑ accumulať. q2 primus actus contritionis meretur de congruo il lam felicitatē eternā ſi actus ꝑ gr̃am ⁊ cari tatē ſit formatus. ⁊ q̄libet ſequēs ip̄3 mere tur illius felicitatis augmētū ſcdm aliquē gradū. ꝑ quo plura merita hn̄t maiorem gradū glorie. ⁊ ſic cū hn̄s quēlibet illoꝝ graduū eſſet pfecte btūs. ſic minimus gradus cari tatis gratificat. Et id̄ q̄libet actus cōtritio nis tm̄ valet q̄ntū regnū eternū ſcdm ali quē gradū: cū ei rependať de cōdigno vñ ſicut vigilia que ē triſtitia añ feſtū leticie ponitur Ita triſtitia añ felicitate3 inducit ſcdm illud ezechielis. vij. Egreſſa ē triſti tia. floruit v̄ga. q2 ꝑ illius cōtritiōis receſ ſum aīa remanet florida tota gratioſa ⁊ fi naliter btītudine cādida.

Scd̄a ꝑs p̄n cipalis Circa ſecundā ꝑtē p̄ncipalē inſiſtendo circa actū cōtritiōis ad penitētiā illius ſcē Ubi. ſ. aduertēdū eſt ꝙ maria magdalena fuit noīata ⁊ cognoīata noībus conueniē tibus actui contritiōis. Iſtud aūt nomen maria h3 ſcd̄m Iero^m quattuor interp̄ tatiōes. Quaꝝ. ſ. p̄ma eſt Quia ſūma ma ria. i. maris collectio ſcdm illud gñ. i. ca.

D Congregationes inq̄t aquaꝝ appellauit maria. Ubi ſciēdū eſt ꝙ deus creauit ele mētū aque raꝝ. ⁊ ex oī ꝑte terre diſpſum. Et poſtea dixit. Congregenť aq̄ q̄ ſub ce lo ſunt in locū vnū vt appeat arida. Et tunc illā cōgregationē aquaꝝ appellauit maria. Et ꝑ illū modū aīa nr̃a q̄ſi ex tra ſeipſa3 ⁊ diſpſa ꝑ ſenſibilia occupans vniuerſam ſupficiē terre. tūc nō pōt eē cō trita. q2 actus cōtritiōis eſt de interiorib⁹ culpis q̄ latēt in aīa q̄bus intenta eſſe non pōt dū ſit extra ſeipſa3. ⁊ q̄ſi in locū vnu3 congregātur ⁊ ad ſe regrediunť infra pro prium locū tūc ſuas cernēs maculas q̄b⁹ inquinať cōtrita ⁊ ꝯtrita efficiť maria. Sic hec ſcā glorioſa poſtq̄ a mundi pōpis ad ſe fuit cōuerſa fuit ſca pfecte cōtrita ⁊c.

Secunda eſt ſtella maris. Cuius talis eſt ſitus in celo ꝙ circa ipſa3 q̄ diciť ſtella maris. id eſt polum articū voluūtur ſemꝑ ſepte3 ſtelle ꝑp quas illa regio diciť ſeptē trionalis. Et ſcdm illū modū ſit aīa cōtri ta ꝑ reuelationē ſeptē v̄tutū que cōtrarian tur ſeptē peccatis mortalibus q2 oppoſita iuxta ſe poſita magis relucēſcūt. Et ideo ſcribitur littera nigra in carta alba. Et id̄ aīa cū recogitat illaꝝ v̄tutu3 pulchritudi nem deteſtatur peccatorū oppoſitoꝝ mor talium turpitudinē: ⁊ ſic efficitur cōtrita. Et q2 ꝑ illu3 modū conuerſa fuit hec mu lier dicitur Math. xv. ꝙ iſta eſt maria de qua xp̄s eiecit vij. demonia. i. ſeptē peccata mortalia ſecundū btm̃ Aug. ⁊c. Tertia eſt illuminata. Nulli aūt pōt aduenire cō tritio niſi per illuminationē. Natura lu minis enim eſt vt res pulchra q̄nto plus il luminatur tanto plus decoratur ⁊ res tur pis econtrario. vt p3 in abhominabilibus que ſi clarificenť faciunt euertere ſenſum. Et ideo cu3 peccata de ſui natura ſint tur piſſima vt teſtať diuina ſcriptura. q̄nto ma gis notitia aīe clarificať: tanto plus pecca torum turpitudo percipiť. Et inde eſt ꝙ ſa pientes verecundātur de multis de qui bus ſtulti non percipiunt nec erubeſcunt. Cum tamen erubeſcentia nō ſit niſi de tur pi. ⁊ ſic generatur cōtritio: Et vlterius na tura lucis eſt vt illa que in tenebris appa rent pulchra quandoq3 facit apparere tur pia vt apparet in vermiculis: ⁊ in aliqui bus lignis putridis nocte lucentibus.

Per hunc modu3 lux ſpūalis qua aīa illuſtratur facit peccata abhominari que i tenebris paſſionum apparebant placabi lia ⁊c. Quarta eſt mare amarum. Iſta autē amaritudo maris cāuť ex hoc ꝙ ra dij ſolis cōtinue cōtingentes ſupficiē illi⁹ aque extrahere hn̄t inde vaporē ſubtilē cū dulcedine: ⁊ humorē groſſu3 ⁊ terreſtrē qui remanēt faciunt amarum quaſi deſiccādo

Et ꝑ illū modū radij ſolis q̄ ſūt attract⁹ ſpūs ſci q̄ cōtinue cōtingūt mētē eiuſde3 hoīs bonis iſpiratiōib⁹ dicēte apl̃o. Nēo pōt dicere dñs ieſus niſi in ſpū ſcō q̄ quo tidie extrahit hui⁹ mūdi ⁊ carnis dulcedi nem de aīa nr̃a. q2 quāto plus tales iſpira tiones multiplicātur. tāto ea q̄ ſunt in mū do minus dulcia ſunt. ⁊ cū illa dulcedo ē penitus ſepata. tūc ſequiť amaritudo pfe cta de pctīs. q2 q̄diu manet dulcedo mun di in aīa nō pōt in ea amaritudo penitētie eſſe. cū iſta ſint ꝯ̄ria Id̄ diciť. i. Re. p°. ꝙ cū eēt āna amaro aīo orabat dñ3 flēs largiter q2 fletus cōpunctionis nō pōt ꝓcedere niſi de radice tenere amaritudinis. Nō ſolum aūt illius glorioſiſſime ſcē nomē: ſed ēt co gnomē cōuenit aīe penitēti ſeu ꝯtrite ſcd̄3 eiuſ quadruplicē interp̄tationē quā ponit Iero. in interp̄tatiōib⁹ ſuis. Pria ē ꝙ

E magdalena interpretatur magnifica. Ma gnificētia aūt eſt v̄tus aīe q̄ cōſiſtit in ma gnitudine ſumptuū ⁊ donoꝝ. Nūc autē tria ſunt bonoꝝ genera. ſ. fortune q̄ ſunt minima. Et ſunt extra nos. Alia bōa cor poris q̄ ſunt cē nos q̄ ſunt maiora. Alia bona aīe q̄ ſunt intra nos q̄ ſunt maxia. ⁊c. Aīa. n. cōtrita eſt magnifica. q2 liberaliter cōdonat nō ſolū bona fortune pctā elemo ſynis redimēdo ſicē dedit cōſiliū dañ. 4. nabuchodo di. Peccata tua elemoſynis redime. ⁊ bona corpis carnē macerando. Sed ⁊ bona aīe affectiōes iracūdie totalr remittēdo: ſicut dīc dñs in Math. Si di miſeritis hoībus pctā eoꝝ ⁊c. Scd̄o in terpretať p̄munita. Ille. n. q̄ prepat ſe ad actū cōuerſiōis q̄ ſit ꝑ cōtritionē o3 ſe di ſponere ad pugnā tētationis vt talis aīa ſit p̄munita. ſic cū q̄s detineť violēter ſub dñio crudelis tyrāni ⁊ diſponit rebellare vt de captiuitate exeat o3 ip̄3 ſe fortiſſime diſponere ad reſiſtēdū. ⁊ tūc facit maxime ſuū conatū. vñ dicit ſap. accedēs ad ſerui tutē dei prepa aīam ad temtationē eccl̃ici 2° ca. Tertio interp̄tať Turris. Aīa. n. cōtrita ad modū turris debet, eſſe firma ne a ſuo ꝓpoſito auertať. q2 ſi poſt ꝑ actā penitētia reuertať ad vomitū in duplo di ſplicet ⁊ flagellū iterať: vñ ſic egrotus to taliter dū ſanať a ꝯ̄rijs cauere d3 ne recidi uet. Sic ⁊ talis aīa cauere debet recidiuū. ꝑp qd̄ diciť ad hebreos. vj. Qd̄ īpoſſibile ē eos q̄ ſemel illuminati ſunt: vt poſtea ꝓla pſi rurſus renouari ad penitētiā q2 illo nō pōt fieri niſi ꝑ v̄tutē diuinā. Quarto in terp̄tatur Defenſatrix. Nulla. n. ē ſpēalis aicitia q̄ ita poſſit aīam defendere a pctō ſicut cōtritio frequētata. q2 triſtitia nō ſo lu3 repellit tētationē ſibi cōtrariā. ſed ⁊ cō tingēte3 ſm dicta philoſophoꝝ. vñ experi mur ꝙ manēs triſtis nō pōt in aliq̄ alia re delectari. q2 vitia ⁊ tētationes aīa3 deci piunt ꝑ modū delectatiōis. vñ ad repellē da talia eſt ꝯtritio ſūme ydonea. Sic pue riles tētationes maxie ꝑ timores repellun tur. vñ dī eccleſiaſti. xj. Melior eſt ira vel triſticia riſu. q2 ꝑ triſtitiā malus corrigitur animuſ delinquēs: Et id̄ q2 illa ſcā mulier oībus cōtritiſ fuit exēplar fidelibuſ ꝯuenie ter fuit appellata Magdalena. Cui xp̄us p° appuit in ſua reſurrectione marci vlti mo. Scd q2 ſcdm doctrinā bti Aug. li. de quātitate aīe magis eſt curandū de re bus q̄ de noībus. Idcirco ſcā illius mulie ris ſunt ꝓfunde cogitāda qualiter in eius contritione fuerit ordinata: qd̄ diſcribiť. lu ce. 7. Rogabat ieſum q̄dā phariſeus ⁊c. Et ſequiť ecce mulier q̄ erat i ciuitate pec catrix ⁊c. In illo aūt proceſſu remouet euāgeliſta ab illa ſcā muliere quattuor ip̄e dimēta q̄ obſiſtūt ꝯtritioni. Cū dicit. ecce mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix. Pri mū. n. īpedimētū ē. Conſcia īdurata. Sūt enim alique aīe dure i tm̄ ſicut ſaxa vt nul la cōpunctiōe aut iſpiratiōe valeāt immuta ri. Sic fuerūt iudei ab initio dure ceruicis q̄buſ diciť i ezechiele. Auferā cor lapideū de carne vr̃a ⁊ dabo vobiſ cor carneū. Et tales nō ſunt idonei ad contritionē: ſed ad eternā reprobationē. q2 diciť eccli. p°. ca. Cor duꝝ male hēbit in nouiſſimo. Et il lud īpedimētū remouet euāgeliſta ab illa ſcā: cū dic: Mulier ⁊c. Mulieres. n. hn̄t cor magis ductile. ⁊ facili⁹ ad pn̄iam tra hunť q̄ viri. hn̄t ēt cor mobile. ⁊ hoc ex cor poris diſpōne: ſicē infantes Et id̄ rari⁹ iue niuť īdurate: ſ3 magis benigne. ꝑp qd̄ dic

ſap̄. Ubi nõ ē mulier igemiſcit eger. Scōz
impedimētū ē cōſuetudo firmata. Cōſue
tudo.n. diutina peccādi ita firmat hītum
malū vt ꝯtat i neceſſitatē peccādi. ⁊ ipoſſi
bilitatē cōtercēdi qñ cōſumare ⁊ pſice ē ra
dicata ſic cib⁹ malus cū poſſit nō ſumi. poſt
q̄ eſt ſumptus neceſſario nocet. Et quēad
mōz egritudies inueterate dicunt icurabi
les. Jō dr̄ Jere.13. Si ē pōt mutare ethioſ
pellē ſuā aut pdus varietatē ſuā: ita ⁊ vos
bñfacere poteritis cū didiceritis male ⁊c.
Et illō ipedimētū remouet. Cū dic erat
i p̄terito iperfcō. Que.ſ.erat nōdū.n.erat
viciū inueteratū: ſic i illis. quos pctā dimit
tūt. q:.50 annis vixit i maria pnīa poſtq̄
fuit ad deū cōuerſa. Tert^m ipedimētū eſt
diſcēſio ꝓuocata qñ.ſ.ē pugna iter rōnē
⁊ paſſionē. ⁊ iter vires ſenſitiuas ⁊ itellecti
uas ꝯ bellū iteſtinū. de quo apls dic. Q̄ñ
caro cōcupiſcit aduerſus ſpūz ⁊ ſpūs ad
uerſus carnē. hec ſibi iuicē aduerſant vt nō
queccunqз vultis illa faciatis ad galat. 5.
Jſtud āt ipedimētū remouet. Cū dicit
i ciuitate. ſ. hyeruſalē q̄ dr̄ viſio pacis. qñ:
n. aīa ē placata ⁊ riſſa paſſionum ē ſedata
tūc ē ad cōtritionē ydonea. q: paſſiōes ſci
tāt ad ꝯrias delectatiōes. Quartuз ipe
dimētū ē innocētia extiſſata q: qñ aliqſ cū
pctōr ſit extiſtimāt ſe ſta opinione inocentē
tūc nō pōt ad pnīaз flecti. Sic ifirm⁹ nō vult
recipe medicinā. qñ extiſtimat ſe nō eē egro
tuз: vt pз i freneticis. Et ita fatu⁹ q: ſe repu
tat ſapientē refutat diſciplinā. ⁊ de iſtis dr̄
Jere.2. Dixiſti inocēs ⁊ abſqз pctō ego ſū
ꝓptera ego tecū i iudicio cōtēdā. Et q: in
diuino iudicio. oñdeẽ abhoīabilis. ſequit q̄
vilis facta eſ. Et illō ipedimētū auferet cū
dic̄ pctōr: q: nō reputabat ſe inocētē. Jſtis
aūt excluſis ipedimētis euacuata pōit q̄t
tuor act⁹ illi⁹ mulieris ad pfectā pnīaз re
ducētes. Quoꝝ ſ. p̄m⁹ ē act⁹ diligētiſſi
me iueſtigatiōis vt cognouit inqt q: xp̄us
accubuit i domo phariſei. Jſti⁹ ēi notitia nō
hūiſſet niſi viā ⁊ ꝓceſſuз xp̄i diligēter iue
ſtigaſſet. Et p illū mōз volētes verā pnīaз
facere debēt diligēter agere vt ſollicite req
rāt p quā viā meli⁹ pñt miaз iuenire: ſicut
illi q ſunt a gr̄a alicui⁹ pncipis terrent de

iecti quēadmodū ſemey cū ꝓuocaſſet regē
dd ad irā. diligēter q̄ſiuit qualr̄ ei⁹ grām
inueniret. 4. Re. xix. ca. Scōs fuit actus
cōueniētis p̄parationis poſtq̄ iuenit qd q̄re
bat ſufficiēter p̄parauit ſe ad faciēdū qd in
tēdebat. Et iō ſequit q: attulit alabauſtꝝ
vnguēti vt nō veniret vacua ſз ad obſequз
p̄parata. ſicut i lege ſcriptū erat. Nō appe
bis vacuus i cōſpectu regis ⁊ meo. Et p
illū modū dз face q vult vere penitere. q:
quo nouit modū q̄. penitēdū ē dз ſe ad il
lū ſollicite p̄parare offerēdo vnguētuз ala
bauſtri. i. volūtatis bonū ꝓpoſitū ꝯtinens.
voluntas. n. ſic alabauſtrū ē vas p̄cioſū qd
eſt gr̄e cōtentiuū. ⁊ ꝓpoſitū bonū ē vnguē
tū ſuauiſſimū i q̄. de⁹ ſūme delectat. q̄uis
nō pficiat. vñ dictū fuit ad dd. ex dino. 2.
Re. viij. Q: cogitaſti edificare tēplum noi
meo bñ feciſti. hoc ipз mēte ptractās attñ
tu nō edificabis ⁊c. Terti⁹ fuit act⁹ eru
beſcētis occultatiōis. poſtq̄ ē p̄parata vēit
faciē xp̄i erubuit cōſcia ſibi d pctis. Et iō
ſicut verecūdi nō audēt i faciē reſpice ſed q̄
runt ſe occultare. Et p hoc dicūt ſapiētes
q: natura itendēs ſe occultare ſanguinē ad
faciē mittit cū erubeſcit. Et iō hec cū venit
ſet ſtetit retro vultum xp̄i non ſubſtinens.
Et p 2^m modū q vult verā pnīaз age
re dз i cōſpectu dei oīa ꝓſpiciētis vehemē
ter erubeſcere. q: verecūdia ē paſſio quā in
currit aſpectus de aliq̄ turpe marie i cōſpe
ctu honeſtoꝝ. Et q: feditas pcti ē turpiſſi
ma p̄ntia vultus diui hōeſtiſſima dз pctōr
dū pētet vehemēter erubeſcē. iō ait pctāri
ci⁹ que. ſine verecundia venit ad penitentiā
⁊ ad p̄ſentiam dei dicitur. Jere. 3°. frōs
mulieris meretricis facta es mihi ⁊ erube
ſcere noluiſti ⁊c. Quartus fuit actus
humiliationis inclinātis. Poſtq̄. n. eru
buit ſemetipſaз hūiliauit. Et dicit euāgeli
ſta q: poſuit ſe ſecus pedes dñi hūiliter ꝓ
ſternē do. Et p illū mōз q vult pfecte peni
tere dз ſeipſuз ꝓfunde hūiliare. q: ꝯtra cō
trarijs curant q: oē pctm̄ ꝓcedit ex ſupbia
q: nullus peccat mortaliter niſi ex inobe
diētia ⁊ ꝯtumacia diuinoꝝ p̄ceptoꝝ. Jlle
autē ſunt ſpēs ſupbie ⁊ paſſiōes ⁊ ꝓles.
vñ numeroꝝ. 15. Aīa q̄ p ſupbiā peccauit

rit pſbit de pplo ſuo: qñ rebellis fuit ad
uerſus deuз. Et cōſum atis iſtis quattuor
actibus ad verā pnīaз diſponētibus De
ſcribit euāgeliſta ordinatiſſime q̄ttuor ob
ſeq̄a q̄ illa venerabilis mulier exhibuit cē
pedes dñi. Et p̄mum fuit pedum ablu
tio. lachrymis inqt lauit pedes eius. Se
cundum fuit abſterſio. Jō ibidē dr̄. Et ca
pillis ſuis tergebat. Tertium fuit pedū
deoſcul⁹ vbi dicit: Et oſculabat pedes
eius. Quartum fuit peduз inunctio ibi.
Et vnxit vnguento ⁊c. Et illa q̄ttuor ob
ſeq̄a ſignificāt quattuor miſteria q̄ in vera
pnīa p̄emiſ^a vera contritione ſequuntur.
Quoꝝ primū eſt confeſſio pura q̄ ſigni
ficatur p actum ablutionis. q: cōfeſſio pu
ra ſordes mētis abluit: ſicut aqua mūdat
inquinamenta carnis. Jō dicit in pſ. Con
fitebor aduerſum me in iuſticiaз meā dño:
⁊ tu remiſiſti iniqtatem pcti mei ⁊c. Et q:
in ꝓ fluuio lachrymaꝝ nō ſolum pctā re
mittuntur, ſed etiā elogant. Jō ſequit. ve
rūtamē in diluuio aquaꝝ multaꝝ ad deū
non approximabunt ⁊c. Secunduз eſt
ſatiſfactio pfecta de peccatis iam confeſſis
illa ſignificat p actum abſterſionis. q: licet
p actum confeſſionis abluat a culpa. ita
p ſatiſfactionez que fit in pnīa dimittitur
pena ⁊ abſtergitur. vñ prouer. 2. vulnus ⁊
liuor vulneris. i. opa leſiua ⁊ amta ſatiſfa
ctiōis abſterget mala. i. penas ad quas aīa
remanet obligata pſoluēdo in alio mūdo
durius ſi nō vult in iſto. Tertium eſt re
conciliatio conſumāda poſt perfectā ſatiſ
factionem. ⁊ illa ſignificatur per actū oſcu
lationis. qui igitur mutuo reconciliāt ſe oſ
culari ſolent. Scribit eniз. 2. Re. 13. Q̄ñ rex
dauid qñ reconciliauit ſibi abſalon oſcula
tus eſt eum. ⁊ ita poſt plenā ſatiſfactionē
aīa deo reconciliatur. Q̄ñ ſi corpus more
retur conſeſtiз aſſumeretur ⁊c. Quartū
eſt conſolatio amena. q: poſt actuз ſatiſfa
ctionis eſt delectatio ſincera. Jſta ſignifi
catur per actum vnctionis q̄ eſt delectatio
⁊ illud ē de natura oīs actus virtuoſi vt di
mittat delectatiōez poſt triſtitiā cū ſit diffi
cilis ſic. actus malus dimittit triſtitiā poſt
delectationē. Et iō datur vna regula in

diuina ſcriptura q: angelus bonus in p̄ncipio
in p̄n. turbat. ⁊ in fine q̄etat: ſicut hētur de
nicita. 1°. Malus aūt angelus in p̄ncipio
delectat ⁊ in fine offendit: ſicut in paradiſo
etiaз. Et qñ pfecte reconciliatus cuз xp̄o
iugiter delectatur. Jō dicit apoca. 3°. Sto
ad hoſtium. ⁊ ſi quis apperuerit mihi intra
bo ⁊ cenabo cum illo ⁊ ipſe mecuз. Jſta
auteз vehementi delectatione alterata fuit
hec ſacra mulier que tāq̄ ſpū aliter inebria
ta nullaз verecundiā in cōſpectu hoīum
patiebat oīa pctā ſua non ſecretādo: ſз pu
blicādo in cōſpectu cōuiuātium ingrediēs
aliquā domū ſine licētia irruens quaſi im
portuna bñficio. ſicut dicit Aug. in ſermo
ne. Hac iō peracta penitentia hec mulier
fuit ſanctiſſima. Jccirco introducit ab euā
geliſta vt perfectione quadruplici illumi
nata. ſ. Primo vt ardentiſſime diligentē.
q: quāto plus peccauit tanto plus ei xp̄s
dimiſit. ⁊ tanto plus chriſtus eam dilexit.
⁊ ipſa chriſtum. ſecundum parabolam xp̄i
de ipſa ad phariſeum Luce. vii. vnde chri
ſtus illi ſubiunxit. dimiſſa ſunt ei peccata
multa quoniam dilexit multum. Secun
do vt altiſſime contemplantem. q: dum ſo
ror eius martha intenta eſſet vite actiue.
iſta contemplatiue. martha inquit ſatage
bat circa frequens myniſterium. Maria
autem ſedens ad pedez domini ⁊ audiuit
verbum illius. Nec mirum: q: magnitu
do dilectionis inducit neceſſario celſitudi
nem cōtemplatiōis. q: q̄to res plus ama
tur. tāto frequētius ad memoriā ⁊ cōſidera
tionē reducit. Et iō q: eius vita erat ſic in
contemplatione ſublimata dicit de ea ſal
uator Luce 4. Maria optimam partem
elegit. ideſt ſummam que nō auferetur ab
ea. Tertio vt clementiſſime miniſtran
tem. ſequebatur enim poſtea chriſtuз ⁊ mi
niſtrabat ei de facultatibus ſuis: vt habe
tur mar. 15. Et ipſa vltra omnes alias ſe
quentes chriſtum appropinquante paſſio
ne corpus chriſti recreauit ⁊ cōfortauit vn
gēdo quod iam diſſolui incipiebat ob hor
rorē mortis imminentis vt habetur mar.
xxvj. vnde dixit dominus iude arguenti ip
ſam. bonum opus operata eſt in me ⁊c.

Quarto vt fidelissime ꝑseuerāt̄ ipe. n.
passionis a xp̄o ⁊ a sua matre nūq̄ discess
it. cū oēs apl̄i fugissent. ⁊ vltra oēs tpe re
surrectionis sepulchrū frequētabat plorā
⁊ suuz dn̄m q̄rens: vt dicit euāgelista Joā
nes ꝙ cum Petrus ⁊ alij cucurrissent ad
monumētū nunciāte ea abierūt itez ad se
metipsos. maria autē stabat foris plorās.
Et q2 sapia icreata q̄ est xp̄s dicit ꝓuer. 8.
Ego diligētes me diligo. Jdcirco ꝟsa vice
euāgelista introducit scōz quadruplicē beni
gnitatē xp̄m ad illā scāz mulierē se hūisse.
Pmo. n. vt liberaliter indulgentē luc.
A vij. qñ dixit ei pacta illa pnia remittunt̄ ti
bi pctā tua. Et illā remissionē itelligimus
nō solū q̄ ad culpā. sed ēt quo ad penā ita
ꝙ si statiz mortua fuisset cōfestim sine pur
gatorio ad sinuz abrahe euolasset vbi erāt
tunc scti. Cui⁹ dicti rō ē. q2 cuz culpa ois
sufficiēter remittat̄ p cōfessionē. ⁊ cōtritio
sufficiēter remittat̄ p cōfessionē. ⁊ cōtritio
nē ⁊ ipa ꝓus fuerit sufficiēter ɔtrita. Et xp̄i
q̄ ītuet̄ oia mētaliter ɔfessa sequit̄ ꝙ nō so
lū ei tunc pctā dimisit: ſʒ etiā salutē eternā
donauit. Et iō ibidē. fides tua te saluā fe
cit: vade ⁊c. Scdo vt ipsam dulciter ex
cusantē qñ accusata fuit a sorore sua. luce.
4. martha martha. ⁊c. Et sequit̄ Maria
optimā ptē. ⁊c. vbi dic̄ Aug. Quō nō pu
tam⁹ eā timuisse ne diceret ei dn̄s. Surge
⁊ adiuua sororē tuā. Excusata ingt ē sedit
securior ⁊c. Tertio vt efficaciter ꝓtegē
tē. Cū. n. fremerēt i ea qdā discipli pp fra
ctione alabastri ꝓciosi vnguēti dixit eis le
ctione alabastri ꝓciosi vnguēti dixit eis le
sus ostēdēs ꝙ gratissimū ei⁹ hēret obsequm
mar. 14. Amē dico vobis vbicūq3 ꝑdica
tū fuerit euāgeliū istō ⁊c. Quar° vt eā
indicibiliter ɔsolātē isacro sue resurrectio
nis. vt ostēdit̄ quadruplici rōne. Et p² ē ꝙ
M ąñ oēs sibi appuit mar. 15. Surgēs iesus
p° mane appuit p° marie magdalene.
Scda q2 ipaz mox solito cuz allocut⁹
fuit: vt q̄ ñ cognoscebat vidēdo cognosce
ret audiēdo qñ dixit maria noli me tāgere.
mar. 10. Ter² ē: q2 se palpādo ꝓbuit. 13. n.
tūc ei dixerit noli me tāgere. tñ Math. 28
etiā alia appitiōe dī q2 ipa ⁊ altera maria
tenuerunt pedes ei⁹. Quarta ē q2 ei offi
ciuz angeli cōmisit qñ dixit vade ad fres
meos ⁊ dic eis ascēdo ⁊c. io. 20. vñ ipsa ga
uisa gaudio duplice resurrectionis ⁊ ꝓconia
sue ascensionis ꝑmo apl̄is nunciauit vt ibi
dē habetur. Ad quod gaudium xp̄s. ⁊c.

¶ De eadem Sermo tertius.

Emittunt̄ tibi pctā tua luc. vij.
ca. Quia sic ex testimonio sa
cre scripture didicimus ꝙ rei q
magnis debiti sunt obligati hñt R
quadruplicē solacij gradum. Quoꝝ pri
m⁹ ē qñ debitū curialiter exigit̄ nō cū opp̄s
sione ⁊ violētia. sicut ille q tenēs suffoca
bat cuz di. Redde quod debes. Et q2 sta
tiz nō soluit misit eū i carcerē luce. xviij. c°.
Scds ē qñ debitū differt. sic rogabat il
le dicēs paciētiā habe i me ⁊c. luce. xviij.
Aug. dic̄ ꝙ nō postulabat nisi dilationē.
Terti⁹ ē qñ debitū diminuit̄ sic ppls is
rael. rogabat roboā vt alleuiaret eoꝝ iugū
tributoꝝ ad qd obligauerat eos salomon
3. Re. xviij. ca. Quartus ē qñ debituz to
tuz dimittit̄ sic illō lucc. xviij. ca. Misertus
est dn̄s serui illi⁹ ⁊ oē debitū dimisit ei. ⁊
hec est summa gr̄a q̄ creditori possit fieri.
Et iō q2 maria magdalena erat mulier
debiti obligata gratissimū pnie obtulit ob
sequz xp̄o vt dicit euāgeliuz hodiernū. ꝓp
qd de tali obsequio abundāter remunerata
a xp̄o audiuit Remittunt̄ tibi pctā tua qd
figuratuz fuit. 2° Re. xix. vbi dī ꝙ dd marī
mā offensaz ꝓ modico obsequio dimisit se
mey ⁊c. Scdz ḡ ꝑmissa in hoc ꝟbo tria
cōmēdabilia ad ꝑsonā huius mulieris ꝑti
nētia describunt̄. Et p° idulgētia cōmi
ssi sceleris ⁊ hoc cū dī Remittunt̄ ⁊c. Se
cūdo beniuolētiā collati muneris. q2 tibi:
Ter° sarcinā depositi ꝑderis q2 pctā
tua ⁊c. Primū cōmēdabile ē idulgen
tia cōmissi sceleris: cuz dī Remittunt̄ de
hoc pōt accipi illō luce. 7. Dimittunt̄ ei
pctā multa: qm dilexit multū. Sic ignis ē
cōsumptiu⁹ macule i vase argēteo. Jta flā
ma caritat̄ ē cōsumptiua pcti aie ꝓuer. x.
Caritas opit multitudinē pctōꝝ petri 4°.
Scdm cōmēdabile ē beniuolētia colla
ti muneris ⁊c. Et hoc sibi cū dī. Tibi. Ca
sus datiuus sint donatiu⁹ signat liberalita
tē vt xp̄s postq̄ dimisit culpā dedit ei grāz

sicut de collatiōe grē plenitudis fuit x̄ bis
expressiuz arguit̄ p eundē ca^m dicēte āgelo
luce. p° ꝟtus altissimi obumbrabit tibi ⁊c.
Tertiū ɔmēdabile ē sarcina ⁊c. ibi pctā
tua. Multū. n. ɔmēdabile ē qñ graue pō
dus deponit̄. ſʒ multo magis pōdus pctī
qd adeo graue erat qd totuz hūanuz gen⁹
nō sufficiebat ad portādū donec illō grauā
mē ꝑpositū a xp̄o fuit. Jo. p°. Ecce agn⁹ dī
ecce q tollit pctā mūdi: q2 pctā nr̄a ipe ptu
lit sup lignū. n. p. m. iusti⁹ viuam⁹ cui⁹ li.
sa. sumus. ⁊c. Quia ḡ hic de pctōꝝ fit
mētio dicam⁹ de remissiōe pctōꝝ. Oc
currunt. n. dicē cōsiderōes ex ista materiā.
Prima quaꝝ est. Quid est pctm̄. Dr̄
scdm sacrā scripturā. ꝙ pctm̄ ē diuine maie
statis offensa dicēte apostolo philip. 3° ca.
Vt electos oz eē sine offensa. i. sine pctō.
Notāduz ꝙ pctm̄ i scriptura compat̄
quadruplici detrimēto. Et p° detrim̄to
macule de turpantis. quia sicut macula sci
licet nobiliori subō imprimit̄. tāto magis
ꝓp ipaz tale subiectū vilificat̄. sic lepra ma
gis dehōestat ꝑncipē q̄ rusticū. Jta pctm̄
q̄to nobiliori nature ipmit̄ tāto plus p
illud inficit̄. vñ pctm̄ qd i appetitu sensiti
uo veniale ē. i itellectiuo ē mortale ⁊ qd in
appetitu humano ē remissibile i āgelo fuit
iremissibile. Jdeo dī de salamone eccl'iasti
ci. 49. Dedisti maculā in glīa tua. q2 cuz
ēēt ꝑnceps ꝑclarissim⁹ plus ipz q̄ aliū ō
turpauit. Scdo detrim̄to plage sauciāt
q2 sic plaga isert corpi ɔtinuā stimulationē
doloris. Jta pctm̄ aie assiduā pūctionē me
roris. vñ Aug. sup Math. di it. Qō sicut
mali i die iudicij cruciabunt̄ i manifesto.
Jta nunc cruciant̄ i occulto. q2 illa plaga
nō est curabilis p naturā. Jere. 30. Insana
bilis fractura tua pessima plaga tua ⁊c.
Tertio detrimēto egritudinis molestā
tis. q2 sicut egritudo ita depranat naturā
vt semp appetat nociua ⁊ ɔria. Jta pctm̄
depraua aiaz vt semp mortifera appetat
vñ cū voluptates sint ei mortifere. ⁊ diuine
spūales salutifere aia p⁹ obnoxiā plus i il
lis q̄ in istis pōt dilectari: sic qdā dimittē
tes fontez aq̄ viue foderunt sibi cisternas
dissipatas vbi ɔsierūt aquā corruptā. de
qbus cōqueritur Jere. xxviij. di. de Joram
hō ē illa egritudo pessima ō q̄ dr̄. 2. parali. 20.
Reliq̄runt fontē aq̄ viue ⁊ foderūt sibi ci
sternas dissipatas q̄ cōtinere nō valēt aq̄
⁊c. Tu aūt egrotabis pessimo lāgore vteri
donec egrediātur vitalia tua paulatiz p sin
gulos dies. Quar° de trimēto mortis ter
minātis. q2 sicut ex sepatiōe. s. aie a corpe
morit̄ corp⁹. Jta ex sepatiōe dī ab aia mo
rit̄ aia. Et iō tāto ē peior mors aie quā cor
poris quāto deus ē melior ipa aia. De⁹ āt
nō sepat̄ ab ipa aia nisi p mortale pctm̄.
ysa. lix. Jniqtates vr̄e diuiserunt inter vos
⁊ deum nostrum ⁊c.
Scda cōsiderō ē. Quātū malū ē pctm̄ 2ª ɔsi°
mortale. ostēdit̄ āt magnitudo ei⁹ ex q̄ttuor
. s. Pmo respiciēdo ad celsitudinē summi
opificis. q2 quāto maior ē dignitas ꝑsone.
q̄ offendit̄. tāto maior ē culpa. Sʒ q2 p pec
catū i honorat̄ de⁹ q ifinite excedit digni
tatē cuiuscūq3 creature. Jō ei⁹ offensa ē in C
finita. Et sic pctm̄ ē ifinitū malū ita debet̄
infinita pena ꝓ eo. vñ ezechielis. Aia q̄
peccauerit ipa morietur. s. eternalr̄. Scdo
respiciēdo ad magnitudinē vniuersi mor
bi sic dicit anselmus i libro. Cur de⁹ hō
ꝓ saluādo toto vniuerso. xp̄s fact⁹ ē hō.
Et iō nullus deberet peccare mortalr̄ ⁊ tñ
in malis: cū minus malū sit eligēdū. ⁊ mi
nus malum sit annihilatio toti⁹ vniuersi
quā peccare mortaliter. ⁊ tanto sit in malo
vniuersi annihilatio quanta est entitas in
bono maior erit malitia peccati quā anihi
latio vniuersi. Jō xp̄s luce. 16. facilius ē. i.
minus malum celum ⁊ terrā transire idest
anihilare. quā de lege vnum apicē cadere
q2 q in vno offendit factus ē oiuz reus ⁊c.
Tertio respiciendo ad redēptionē gene
ris humani. q2 secundum magnitudinem
obligationis est mēsura redemptionis cū
solutio illa sit debito adequata. Nunc aūt
pro redēptiōe vnius peccati Ade necessa
rium fuit infinitum preciū dare scilicet dei
filium ita ꝙ pro minori precio satisfieri nō
potuit. sicut dicit Leo papa. Jdeo illud ō
bitum erat infinitum. Jdeo deus p² intro
ducitur sicut eloquens michee. 6. Numqd
dabo filium meum primogenitū ꝓ scelere
tuo fructum ventris mei pro peccato tuo

quaſi dicat imo pro alienis pctis ꝛc.
Quarto reſpiciẽdo ad hītudinẽ bituoꝝ
moꝝ. qꝛ ; ſi nõ fuerũt certi de ī mortalita
te aīe ꝛ poſuerũt ꝟtutem fortitudīs ī eo q
ꝓelegit mortẽ actui vitioſo. vñ poſuerunt
pctm maiꝰ malũ ꝙ̃ mortẽ abſqꝫ ſpe reſur
rectiõis. vñ ſci libẽtiꝰ expoſuerũt ſe eterno
ſupplicio ꝙ̃ mortali pctõ. Et iõ mortuo in
pctõ mortali dat̃ pena eterna. ꝛ nequaquã
punit vltra cõdignũ. vñ machabeoꝝ 6.
Eleazarꝰ doctor legis diue p̃ clariſſimꝰ re
ſpõdit. ſ. ꝓus velle mitti ī īfernũ ꝙ̃ trãſgre
di legẽ dei. hec cõſideratio īducit ad ꝓhorren
dũ pctm qd̃ ē tm̃ malũ ꝛ ad cõmẽdãdã di
nã iuſticiã q̃ vni pctõ mortali dat penam
eternã cõdignã ꝛc.
Tertia cõſideratio ē. Quãta ē turpitu
5ª ꝯſi° do pcti. Et hec dclarat̃ via q̃druplici. Et
. ſ. ꝓmo reſpiciẽdo ad diuã ꝛ imitationẽ ꝓ
uationẽ. vñ dicit Aug. Qñ qñ hõ peccat
mortalr̃ delet̃ quodãmõ ymago dī ſeu tri
D nitat̃ ab aīa. vñ ſic diceret̃ puella ad yma
ginẽ alicuiꝰ ꝓõi ſcã. ſi deleta illa ymaginẽ
fieret ad formã bruti. Jõ dic̃ pˢ. õ pctõ ꝓ
fieret ad formã bruti. Jõ dic̃ pˢ. õ pctõ ꝓ
mi hois hõ cũ ī honore eēt nõ ītellexit. cõ
paratus ē iumentis ꝛ ſimilis factus eſt illis.
Scdõ reſpiciẽdo ad diuoꝝ iudicioꝝ rep̃
heſiõẽ. qꝛ ſic claudẽſ feneſtrã põit obicẽ ra
diis ſolis. Jta peccãs radiis diue grẽ. Et
iõ ſic nulla domꝰ põt eẽ plẽa radiis lucis
ꝓuata. Jta nec aīa p pctm obtenebrata. qꝛ
ſicut lux ē cã plẽitudīs. Jta tenebra ē cã tur
pitudīs. Jõ turpitudinẽ pcti diis cõparat
tenebꝛe. Math. vi. vide lumẽ qd̃ ī te eſt. ſ.
qd̃ appet intus ī tenebꝛe ſint. ſ. pctm ꝛc.
Tertio reſpiciẽdo ad donoꝝ ſpũaliũ
exſpoliationẽ. qꝛ cũ deꝰ ī baptiſmo aīaꝫ or
net ſpũalibꝰ bõis: p pctm ſtatiꝫ oibꝰ expo
liat̃. Jõ ſic turpe erat figurã regis nudare
ꝛ ſuis ornamẽtis ſpoliare. Jta ꝛ aīaꝫ ſpolia
re ornamẽtis ſpũalibꝰ. Jõ õ tali aīa dr̃ eze
chiel. 4°. Trãſiui p te. eras nuda ꝛ cõfu
ſiõe plena ꝛ abiecti te ſic abiicit̃ mulier in
ꝟecũda: ꝛ ſic pꝫ aīe turpitudo ꝛc. Quar
to reſpiciẽdo ad figurã viliũ īductoꝝ. qꝛ ex
q̃ aīa cecidit p pctm ñ põt reſiſtẽ ſubgeſtio
nibꝰ inimici. ꝛ iõ occurrũt ei fantaſmata
turpia ꝛ ymaginatiões reꝝ turpium ſenſi
bilium q̃ imprimunt̃ ei ad modum picturæ
rũ. Jõ ſicut deturpat̃ domꝰ qñ turpibus
imagibꝰ pingit̃. Jta aīa qñ p pctm macu
lat̃. Jõ dr̃ trenorum. iiii. facies eorum ſu
p carbões denigrate. ſ. imagis ꝑs ſupior. qꝛ
ꝓus fuerat ꝟtutibꝰ ꝛ donis ornate. Jſtiꝰ
ſic turpitudis cõſideratio īduc̃ nos ad pctĩ ab
hoīationẽ qd̃ tã vile ē vt aīaꝫ ipõ deturpa
tã ſpũs ãgelici deteſtent̃ q ei īuiſibĩr cernũt
ſic oculi nři rẽ fedã deteſtant̃. ꝛ imũdã iſa.
33. q ãgeli pacis ſic videntes aīas deturpa
4ª ꝯſi° tas amare flebãt. Quarta cõſideratio eſt.
Qualr̃ pctm cõmittit̃. Et dr̃ q̃ q̃druplr̃.
Et dclarat̃ hoc q̃druplr̃. Pͥmo p viã iuſtic̃
A ſicut cõtingit ī regẽtibꝰ. Cũ. n. in nob ſint
aliq̃ ꝟtutes ītellectuales ſcdõꝫ q̃s aſſimila
mur ãgelis. Et aliq̃ aīales ī qbꝰ aſſimilamur
brutis. ꝛ iter iſtas occurrẽte aliq̃ bono delecta
bili ſit aliqua diſcordia. qꝛ virtutes aīales
deſiderãt illd̃ ꝓſeq. eo q̃ videat̃ corpi expe
diẽs. Jntellectuales ꝟo dicũt illd̃ fugiẽdũ
qꝛ retrahit a deo. volũtas aũt cũ ſit dña ī
toto regno aīe. ꝛ coꝛã ea iſta qd̃ vẽtilet̃ hꝫ
illã determinare. ꝛ ꝓ pte viriũ ſenſitiuaꝝ
aduocata ē prudẽtia carnis. õ q̃ dicit apls.
Que ē mortifera. Pro pte aũt ītellectualiũ
prudẽtia ſpũs q̃ ſcdõꝫ eũdẽ ē vita pax ꝛ pietas
ꝛc. Prudentia carnis aliquando dicit q̃
bona delectabilia proſequenda ſunt. quia
adhoc facta ſũt. Aliã ꝟo dic̃ q̃ ē magis in
tẽdẽdũ legi diue ꝙ̃ alicui delectatõi corpee
Qñ aũt volũtas ē iniuſta determiat ꝓ
pte ꝓma. ꝛ tũc pctm ꝯmittit̃ pˢ in diſbato
cõſenſu. ſic aũt cõtingit iniuſtũ ꝓncipẽ cor
rũpi munerbꝰ. ſic volũtatẽ oibꝰ delecta
tiõibꝰ q a ſẽſu ſibi oblat̃. Et qꝛ p mõꝫ iu
ſtic̃. pctm iniq ꝓncipis ꝯmittit̃. Jõ ſcriptu
ra oẽꝫ pctõrẽ appellat iniuſtũ. 2. thi. 2. Jn
ſtis nõ ē īpoſita lex q̃ dirigit gr̃a. ſꝫ iniuſtis
. ſ. pctõribꝰ ꝛc. Scdõ p viã fraudulẽtie
ſicut ꝯtingit negociãtibꝰ. qꝛ ſic fraudulẽti
mercatores qñ volũt vẽdere vilia ꝓ ꝓcio
ſis vt auricalcũ ꝓ auro. Jnſupficie dear
rãt ea occultãtes vilia. Jta imaginaᵒ offert
intellectui bõa ſenſibilia deſup colorata ꝛ
ñ maĩfeſtãt diuã offenſã ꝛ turpitudinẽ ma
li in eis latẽtẽ. ꝛ tũc volũtas ſe ad illa bõa
cõuertit ꝛ acceptat ea nõ ꝯſiderãs mala in

eis occulta. qꝛ ſcdõꝫ dio. de. di. no. Nullus
opat̃ aliqd̃ malũ aſpiciẽs ꝛ tũc pctm ꝯmit
tit̃ ꝛ tunc nec voluntas decipit̃ niſi ſpon
te. qꝛ nõ ꝑmittit totũ ꝓfundari in ingrẽdo
malũ vt oñdat q̃ ibi lateat venenũ. ſꝫ di
mittit eũ ī cõſideratione ſupficiei. ſic hõ nimis
allectꝰ ad aſpectũ pulchri vitri nõ vult q̃ ī
grat̃ õ eiꝰ ſapore: vel an ibi ſit venenũ. Et
qꝛ pctũꝫ p mõꝫ fraudelẽtie ꝯmittit̃ dicit
apls. 2. cor. 4. Timeo ne ſic ſpẽs ſeduxit euã
aſtutia ſua. Jta ſenſus nři corrũpant̃ a ſim
plicitate q̃ ē in xp̄o ieſu Sic. n. ſpẽs vene
noſus ē ita appetitꝰ ſenſitiuꝰ ē ꝟſus intelle
ctiuũ. Terᵃ via ē p mõꝫ inteſtine pugͤ. qꝛ
paſſiões ſẽſitiue q̃ iure nãli ī ciuitate aīe dẽ
bẽt ſubiici. inſurgũt ꝯtra res rõis qbꝰ debet̃
ꝓncipatꝰ. ſicut ſolet in inſurgẽ vulgus ꝯ ꝓnci
pẽ in ciuitatibꝰ. Jnter q̃s ꝓncipalr̃ ſũt. ita
ꝯcupia. timor ꝛ auaricia. Et qñ eis ꝟo reſi
ſtit̃ a ꝟibꝰ ſenſitiuis ꝛ intellectiuis tũc pu
lẽt ꝛ ꝯſumit̃ pctũꝫ ſcdõꝫ cõſumationẽ cõcu
pie aut ire. Et illa pugna dr̃ lex mẽbroꝝ. õ
qua apoſtolus ro. vij. video aliã legẽ in mẽ
bris meis repugnãtẽ legi mẽtis mee ꝛc.
Sꝫ intelligẽdũ ē q̃ iſte paſſiões inſurgẽ
tes qñ nullã hñt reſiſtẽtiã: ſic in oibꝰ õpra
uat̃ ꝛ beſtialibꝰ qñqꝫ pua ſicut in oibꝰ ſi
tpatis totalr̃ qñqꝫ magnã: ſꝫ finalr̃ nõ põt
vincere ſicut in cõtinẽtibꝰ. Quoꝝ ꝑſonaꝫ
aſſumit apls ro. vij. c. Nõ qd̃ volo hoc fa
cio bonũ: ſꝫ qd̃ nolo malum hoc facio ꝛc.
Quarto p mõꝫ obſidiõis. ſ. circũpoſite
qꝛ debemꝰ imaginari totũ iſtũ mũdũ nos
circũſtãtẽ iugiter expugnare caſtrũ aīe nře
dicẽte Jo. in can. ſua. 2. O ē qd̃ ē in mũdo
aut ē cõcupia ꝛc. q̃ oia aīe inimicãt̃. tũc aũt
pctũꝫ ꝯmittit̃. qñ ex ſenſibiliũ reꝝ incitati
one cõſentit̃ malo. Sꝫ nõ. q̃ cõtingit ci
uitatẽ munitiſſimã ſic ē aīa expugnari du
plr̃. Et pᵒ qꝛ aut porte male cuſtodiunt̃ ꝛ
ingrediunt̃ inimici. ꝛ hoc ē qñ ſenſus exte
riores nimis apiunt̃ rebꝰ ſẽſibilibꝰ. Jntra
uit mors p feneſtras nřas Jere. viij. ca.
Scdõ qꝛ ciues p intraneos ſuos tradũt̃
hoc cõtingit in illis q hñt hitus vitioſos q
bꝰ inclinat̃ hõ ad illa naturalia ꝓſeq̃nda
q̃ ſunt hoſtilia. Et iõ qꝛ ſic ſcdõꝫ doctrinaꝫ
apli nos circũdat pctm. dicit diis ad eꝫm.
Si male egeris. ſ. in cuſtodia aīe tue ſtatiꝫ
peccatum in foribus aderit gñ. 4. ꝛc.
Quinta cõſideratio ē. Qualr̃ pctũꝫ cuitat̃ 5ª ꝯſi°
ne cõmittat̃. Eſt aũt intelligẽdũ q̃ qñ bel
lũ mortale inſurgit ꝯ aliquã multitudinẽ
hꝫ quadruplicẽ viã ad euadẽdũ mortem. B
Prima. n. via ē hoſtes inuadẽdo. qꝛ ſũt
nõnulli milites ita ſtrenui q̃ aggreſſus ho
minũ ñ expectãt. Exẽplũ de Juda macha
beo ꝛ ſꝛibꝰ eiꝰ q anteꝙ̃ hoſtes ad eos veni
rẽt aggrediebant̃ eos. ꝛ ſic eos vincebãt. ꝛ
tales multũ timent̃ ab hoſtibꝰ. Jta ē ī aīa
Nã ſunt multi ita ꝑfecti q nõ expectãt in
ſultus paſſionũ. ſꝫ ſic carnẽ domãt q̃ nõ re
ſurgũt motus. ſicut eremiti ꝛ iſti ex moribꝰ
vident̃ filij dei. Et ſicut demões ꝑtimeſcũt
xp̄s Math. viij. di. veniſti añ tp̄s torq̃re
nos ꝛc. Jta demões ꝑtimeſcũt tẽtare vi
ros ꝑfectos ꝛ eremitas a qbꝰ vincunt̃. vñ
fuit ſnia ãtiquoꝝ viroꝝ ꝛ doctoꝝ q̃ demõ
victus ab aliq̃ nõ audet cũ plus tẽtare de
eodẽ gñere criminis ꝛc. Scda via ē ho
ſtibꝰ reſiſtẽdo. qꝛ qñ ꝓmo inuadũt ſic Jo
ſue cũ filijs iſrael reſtitit amalech. venienti
ꝯ eũ vt dr̃ in exo. xvij. ꝛ p iſtũ modũ re
ſiſtunt tẽtatiõibꝰ paſſionũ hoies tempati
ꝛ q̃to ꝟibus pugnãt citius vincũt. ꝛ tãto
reſiſtẽtes minus timẽt. qꝛ ipis timorẽ incu
tiũt ꝛ minus infeſtant̃. qꝛ hoſtes nõ timẽt
remiſſos bellatores: ſꝫ magis eos inſequũ
tur io. 2. in cano. iiij. c°. Reſiſtite diabolo ꝛ
fugiet a vobis ꝛc. Jſta aũt reſiſtẽtia ꝟtute
orõnis pficit̃: ſicut orãte Moyſe vincebat̃
amalech. qꝛ orõ eſt ſingulare refugiũ intẽ
tatione. Tertia via eſt ab hoſtibꝰ fugiẽ
do. qñ. n. hõ videt q̃ nõ ſufficit hoſtibꝰ re
ſiſtere ſi vult vitã ſuare. dꝫ ab hoſtibꝰ fuge
re ſicut fugiebat dauid a facie ſaulis. 1. re. 2.
in multis locis. Et p hũc modũ illi qui ſen
tiunt ſe ita infirmos q̃ nõ pñt tentationi
bus reſiſtere debẽt oportunitatem peccãdi
ſicut picula mortis fugere. ꝛ ſe a vanitatibꝰ
ſeq̃ſtrare ꝛ nõ ſe interficiendi inimicis ige
rere. ſic iezabel vltro ſe ingerebat yeu occi
dendũ. 4°. re. ix. Et p hũc modũ ſequẽtes
ſe ingerunt̃ ſpectaculis a ſatibꝰ ꝛ iocis r.
lieꝝ ꝯ q̃s pe. 2ª. cano. 1° c°. Fugite ingt eiꝰ q̃
ī mũdo eſt cõcupie corruptionẽ 4ª via ē

quaſi dicat imo pro alienis pctīs ꝛc.
Quarto reſpiciēdo ad hītudinē hītus ꝟ
tuoſi. qꝛ ꝯ ſi nō fuerūt certi de ī mortalita
te aīe ꝛ poſuerūt ꝟtutem fortitudīs ī eo ꝙ
ꝑelegit mortē actui vitioſo. vñ poſuerunt
pctm̄ maiꝰ malū ꝙ̄ mortē abſqꝫ ſpe reſur
rectiōis. vñ ſci libētiꝰ expoſuerūt ſe eterno
ſupplicio ꝙ̄ mortali pctō. Et iō mortuo in
pctō mortali daꝛ pena eterna. ꝛ nequaquā
punit vltra cōdignuꝫ. vñ machabeoꝝ 6.
Eleazarꝰ doctor legis diuine ꝑclariſſimꝰ re
ſpōdit. ſ. ꝑus velle mitti ī īfernū ꝙ̄ trāſgre
di legē dei. hec cōſiderō īducit ad ꝑhorren
dū pctm̄ qd̄ ē tm̄ malū ꝛ ad cōmēdādā di
nā iuſticiā ꝙ vni pctō mortali dat penam
eternā cōdignā ꝛc.
3ª ↄſi° Tertia cōſiderō ē. Quāta ē turpitu
do pctī. Et hec dclaraꝛ via ꝗdruplici. Et
. ſ. ꝑmo reſpiciēdo ad dīna ꝛ īmitationū ꝑ
uationē. vñ dicit Aug. Qd̄ qñ hō peccat
D mortalr delet quodāmō ymago dī ſeu tri
nitaꝫ ab aīa. vñ ſic diceret puella ad yma
ginē alicuiꝰ ſpōſi ſca. ſi deleta illa ymagīe
fieret ad formā bruti. Iō dic pˢ. s. ꝺ pctō ꝑ
mi hoīs hō cū ī honore eſſet nō ītellexit. cō
paratus ē iumentis ꝛ ſimilis factus eſt illis.
Scdō reſpiciēdo ad dinoꝝ iudicioꝝ rep̄
hēſiōeꝫ. qꝛ ſic claudēſ feneſtrā pōit obicē ra
diis ſolis. Ita peccās radiis dīne grē. Et
iō ſic nulla domꝰ pōt eē plēa radiis lucis
ꝑuata. Ita nec aīa p pctm̄ obtenebrata. qꝛ
ſicut lux ē cā plēitudiſ. Ita tenebra ē cā tur
pitudis. Iō turpitudinē pctī dñs cōparat
tenebre. Math. vi. vide lumē qd̄ ī te eſt. ſ.
qd̄ apꝑet intus ītenebre ſint. ſ. pctm̄ ꝛc.
Tertio reſpiciēdo ad donoꝝ ſpūaliuꝫ
exſpoliationē. qꝛ cū deꝰ ī baptiſmo aīaꝫ or
net ſpūalibꝰ bōis: p pctm̄ ſtatiꝫ oībꝰ expo
liaꝛ. Iō ſic turpe erat figurā regis nudare
ꝛ ſuis ornamītis ſpoliare. Ita ꝛ aīaꝫ ſpolia
re ornamītis ſpūalibꝰ. Iō ꝺ tali aīa dr eze
chezieſ. 4°. Trāſiui p te. eras nuda ꝛ cōfu
ſiōe plena ꝛ abieci te ſic abiicit mulier in
ꝟecūda: ꝛ ſic pꝫ aīe turpitudo ꝛc. Quar
to reſpiciēdo ad figurā viliū īductoꝝ. qꝛ ex
ꝙ aīa cecidit p pctm̄ ñ pōt reſiſtē ſubgeſtio
nibꝰ inimici. ꝛ iō occurrūt ei fantaſmata
turpia ꝛ ymaginatiōes reꝝ turpium ſenſi
bilium ꝙ īprimunꝛ ei ad modum pictura-
rū. Iō ſicut deturpaꝛ domꝰ qñ turpibus
imagibꝰ pingiꝛ. Ita aīa qñ p pctm̄ macu
laꝛ. Iō dr̄ trenorum .iiii. facies eorum ſu
p carbōes dnigrate. ſ. imagis ps ſupior. qꝛ
ꝑus fuerat ꝟtutibꝰ ꝛ donis ornate. Iſtiꝰ
āt turpitudis cōſiderō īduc̄ nos ad pctī ab
hoīationē qd̄ tā vile ē vt aīaꝫ ipō dturpa
tā ſps āgelici deteſtenꝛ q eā īuitiue cernūt
ſic oculi nri rē fedā deteſtanꝛ. ꝛ imūdā iſa.
33. ꝙ āgeli pacis ſic vidētes aīas deturpa
tas amare flebāt. Quarta cōſiderō eſt. 4ª ↄſi
Qualꝛ pctm̄ cōmittiꝛ. Et dr ꝙ ꝗdruplir.
Et dclaraꝛ hoc ꝗdruplr. Prio p viā iuſtiᶜ
ſicut cōtingit ī regētibꝰ. Cū. n. in nob ſint
aliq̄ ꝟtutes ītellectuales ſcdꝫ ꝗs aſſimila- A
mur āgelis. Et aliq̄ aīales ī qbꝰ aſſiīamur
brutꝫ ꝛ īter iſtas occurrēte aliq̄ bono dlecta
bili fit aliqua diſcordia. qꝛ virtutes aīales
deſiderāt illō ꝑſeq. eo ꝙ videaꝛ corpi expe
diēs. Intellectuales ꝟo dicūt illō fugiēdū
qꝛ retrahit a deo. volūtas aūt cū ſit dña ī
toto regno aīe. ꝛ corā ea iſta qō vētileꝛ hꝫ
illā determinare. ꝛ ꝑ pte viriū ſenſitiuaꝝ
aduocata ē prudētia carnis. ꝺ ꝙ dicit apſs.
Qd̄ ē mortifera. Pro pte āt ītellectualiū
prudētia ſpſ ꝙ ſcdꝫ eūdē ē vita pax ꝛ pietaſ
ꝛc. Prudentia carnis aliquando dicit ꝙ
bona delectabilia proſequenda ſunt. quia
adhoc facta ſūt. Alia ꝟo dic ꝙ ē magis in
tēdēdū legi dīne ꝙ̄ alicui dlectatōi corpee
Qñ āt volūtas ē iniuſta determīat ꝑ
pte ꝑma. ꝛ tūc pctm̄ ↄmittiꝛ p°. in dliſbato
cōſenſu. ſic āt cōtingit iniuſtū ꝑncipē cor
rūpi muneribꝰ. ſic volūtatē oībꝰ oblecta-
tiōibꝰ q a ſēſu ſibi oblaꝫ. Et qꝛ p mōꝫ iiu
ſtiᶜ. pctm̄ iniq ꝑncipis ↄmittiꝛ. Iō ſcriptu
ra oēꝫ pctōrē appellat iniuſtū. 2. thi. 2. Iu
ſtis nō ē īpoſita lex ꝙ dirigiꝛ grā. ſꝫ iiuſtiſ
. ſ. pctōribꝰ ꝛc. Scdō p viā fraudulētie
ſicut ↄtingit negociātibꝰ. qꝛ ſic fraudulēti
mercatores qñ volūt vēdere vilia ꝓ ꝑcio-
ſis: vt auricalcū ꝓ auro. Inſupficie decau
rāt ea occultātes vilia. Ita imagina° offert
intellectui bōa ſenſibilia deſup colorata ꝛ
ñ māifeſtāt dīnā offenſā ꝛ turpitudinē ma
li in eis latētē. ꝛ tūc volūtas ſe ad illa bōa
cōuertit ꝛ acceptat ea nō ↄſiderās mala in

eis occulta. qꝛ ſcdꝫ dio. de. dī. no. Nullus
opaꝛ aliqd̄ malū aſpiciēſ ꝛ tūc pctm̄ ↄmit
tiꝛ ꝛ tunc nec voluntas decipiꝛ niſi ſpon
te. qꝛ nō ꝑmittit totū ꝓfundari in ingrēdo
malū vt oñdat ꝙ ibi lateat venenū. ſꝫ di-
mittit eū ī cōſiderōe ſupficiei. ſic hō nimis
allectꝰ ad aſpectū pulchri vitri nō vult ꝙ ī
graꝛ ꝺ eiꝰ ſapore: vel an ibi ſit venenū. Et
qꝛ pctūꝫ p mōꝫ fraudelētie ↄmittiꝛ dicit
apſs. 2. cor. 4. Tieo ne ſic ſpēs ſeduxit euā
aſtutia ſua. Ita ſēſus nri corrūpanꝛ a ſim
plicitate ꝙ ē in xp̄o ieſu Sic. n. ſpēs vene-
noſus ē ita appetitꝰ ſēſitiuꝰ ē ꝟſus itelle-
ctiuū. Terᵃ via ē p mōꝫ iteſtine pugᵉ. qꝛ
paſſiōes ſēſitiue ꝙ iure nāli ī ciuitate aīe ꝺ
bēt ſubiici. iſurgūt ↄ vires rōis qbꝰ debeꝛ
ꝑncipatꝰ. ſicut ſolet inſurgē vulgus ↄ ꝑnci
pē in ciuitatibꝰ. Intra ꝗs ꝑncipalꝛ ſūt. ſ.
ↄcupia. timor ꝛ auaritia. Et qñ eis nō reſi
ſtiꝛ a ꝟibꝰ ſenſitiuis ꝛ intellectiuiſ tūc ꝑna
lēt ꝛ ↄſumiꝛ pctūꝫ ſcdꝫ cōſumationē cōcu
pie aut ire. Et illa pugna dr lex mēbroꝝ. ꝺ
qua apoſtolus ro. vii. video aliā legē in mē
bris meis repugnātē legi mētis mee ꝛc.
Sꝫ intelligēdū ē ꝙ iſte paſſiōeſ inſurgē
tes qñ nullā hñt reſiſtētiā: ſic in oībꝰ ꝺpra
uatꝫ ꝛ beſtialibꝰ qñqꝫ ꝑuā ſicut in oībꝰ ī
tpatis totalꝛ qñqꝫ magnā: ſꝫ finalꝛ nō pōt
vincere ſicut in cōtinētibꝰ. Quoꝝ pſonaꝫ
aſſumit apſs ro. vii. c. Nō qd̄ volo hoc fa
cio bonū: ſꝫ qd̄ nolo malum hoc facio ꝛc.
Quarto p mōꝫ obſidiōis. ſ. circūpoſite
qꝛ debemꝰ imaginari totū iſtū mūdū nos
circūſtātē iugiter expugnare caſtrū aīe nr̄e
dicēte Io. in can. ſua. 2. Oē qd̄ ē in mūdo
aut ē cōcupia ꝛc. ꝙ oīa aīe inimicāꝛ. tūc āt
pctūꝫ ↄmittiꝛ. qñ ex ſenſibiliū reꝝ incitati
one cōſentiꝛ malo. Sꝫ nō. ꝙ cōtingit ci
uitatē munitiſſimā ſic ē aīa expugnari du
plr. Et p°. qꝛ aut porte male cuſtodiunꝛ ꝛ
ingrediunꝛ inimici. ꝛ hoc ē qñ ſenſus exte
riores nimis apiunꝛ rebꝰ ſēſibilibꝰ. Intra
uit mors p feneſtras nr̄as Iere. viiii. ca.
Scdō qꝛ ciues p intrancos ſuos tradūꝛ
hoc cōtingit in illis q hñt hītus vitioſos q
bꝰ inclinaꝛ hō ad illa naturalia ꝓſeꝗnda
ꝙ ſunt hoſtilia. Et iō qꝛ ſic ſcdꝫ doctrinaꝫ
apli nos circūdat pctm̄. dixit dñs ad caym.
Si male egeris. ſ. in cuſtodia aīe tue ſtatiꝫ
peccatum in foribus aderit gñ. 4. ꝛc.
Quinta cōſiderō ē. Qualꝛ pctūꝫ cuitaꝛ 5ª ↄſi°
ne cōmittaꝛ. Eſt āt intelligēduꝫ ꝙ qñ bel-
lū mortale inſurgit ↄ aliquā multitudinē
hꝫ quadruplicē viā ad euadēdū mortem. B
Prima. n. via ē hoſtes inuadēdo. qꝛ ſūt
nōnulli milites ita ſtrenui ꝙ aggreſſus ho
minū ñ expectāt. Exēplū de Iuda macha
beo ꝛ ſribꝰ eiꝰ q añꝙ̄ hoſtes ad eos veni
rēt aggrediebanꝛ eos. ꝛ ſic eos vincebāt. ꝛ
tales multū timenꝛ ab hoſtibꝰ. Ita ē ī aīa
Nā ſunt multi ita pfecti q nō expectāt in
ſultus paſſionū. ſꝫ ſic carnē domāt ꝙ nō re
ſurgūt motus. ſicut euroici ꝛ iſti ex moribꝰ
videnꝛ filii dei. Et ſicut demōes ptimeſcūt
xp̄ꝫ Math. viii. dī. veniſti añ tp̄s torq̄re
nos ꝛc. Ita demōes ptimeſcūt tētare vi-
ros pfectos ꝛ euroicos a qbꝰ vincunꝛ. vñ
fuit ſnīa āntiquoꝝ viroꝝ ꝛ doctoꝝ ꝙ dmō
victus ab aliq̄ nō audet eū plus tētare de
eodē gñere criminis ꝛc. Scdā via ē ho
ſtibꝰ reſiſtēdo. qꝛ qñ ꝑmo inuadūt ſic Io
ſue cū filiis iſrael reſtitit amalech. venientī
ↄ eū vt dr̄ in exo. xvii. ꝛ p iſtū moduꝫ re
ſiſtunt tētatiōibꝰ paſſionū hoies tempati
ꝛ ꝙ̄to ꝟibus pugnāt citius vincūt. ꝛ tāto
reſiſtētes minus timēt. qꝛ ipis timorē incu
tiūt ꝛ minus infeſtanꝛ. qꝛ hoſtes nō timēt
remiſſos bellatores: ſꝫ magis eos inſequū
tur io. 2. in cano. iiii. c°. Reſiſtite diabolo ꝛ
fugiet a vobis ꝛc. Iſta āt reſiſtētia ꝟtute
orōnis pficiꝛ: ſicut orāte Moyſe vincebaꝛ
amalech. qꝛ orō eſt ſingulare refugiū intē
tatione. Tertia via eſt ab hoſtibꝰ fugiē
do. qñ. n. hō videt ꝙ nō ſufficit hoſtibꝰ re
ſiſtere ſi vult vitā ſuare. dꝫ ab hoſtibꝰ fuge
re ſicut fugiebat dauid a facie ſaulis. i. Re. 2.
in multꝫ locis. Et p hūc moduꝫ illi qui ſen
tiunt ſe ita infirmos ꝙ nō pñt tentationi-
bus reſiſtere debēt oportunitatem peccādi
ſicut picula mortis fugere. ꝛ ſe a vanitatibꝰ
ſeꝗſtrare ꝛ nō ſe interficiendi inimicis īge
rere. ſic iezabel vltro ſe ingerebat yeu occi
dendū. 4°. Re. ix. Et p hūc modū ſequētes
ſe ingerunꝛ ſpectaculis a fatibꝰ ꝛ iocie mu
lieꝝ ↄ ꝗs pe. 2ᵃ. cano. 1° c°. Fugite ingt eiꝰ ꝙ
ī mūdo eſt cōcupie corruptionē 4ª via ē

Ad aīcos ꝓ auxilio obtinēdo fugere. qꝛ ſi
cut gabaonite fugerunt ad ioſ cananeis ī
pugnātibus eos ioſ. 19. Ita ꝑ illū modū
q̄ illi tētatiōib⁹ neq̄unt reſiſtere ꝑ ſe debēt
ad celeſtia cōtēplāda recurrere q̄ ſunt aīca
aīe. ſic terrena inimica. ⁊ ꝑ hoc eiciūt ſenſi
bilia inimica aīe q̄ aīa iugiter īpugnāt. co
ꝙ eis totaliter ſunt ꝯria. ſic intrātib⁹ filijſ
iſrael. terrā ꝓmiſſionis chananey ſunt ex
pulſi extra terrā ꝓmiſſiōis. vñ qꝛ medita
tio diuinoꝝ ē ſpāle ꝯ meditatiōem terrenoꝝ
refugiū dic̄ Iero. Ama ſtudiū ſcripturaꝝ
⁊ carnis vitia nō amabis. vñ apl's aduer
ſus hoſtes ſpūales occupatiōibus nos ar
mat eph. 6. Induite vos armaturā dī vt
poſſitis reſiſtere aduerſus īſidias diaboli.
Et iſtis adiūgit̄ qnta via. ſ. recurrēdo ad
dñm ſic ſuus recurrit ad dñm ſuū qñ ipu
gnat̄ vt defendat̄ ab hoſtibus. Ita ⁊ nos
exēplo apli. 2. cor. 12. Ne magnitudo reue
lationū extollat me dat⁹ ē mihi ſtimulus
carnis q̄ meū corp⁹ affliget. Et ſequit̄ ꝓꝑ
qđ ter dñm rogaui vt auferet̄ a me. Et di
xit mihi. ſuffic̄ tibi grā mea ſaule tāq̄ dñi.

vj. ꝯſi. Sexta ꝯſiderō ē. Qualiter pctm̄ obfir
mat̄. Et ē itelligēdū. Qđ q̄druplici mō
pctm̄ firmat̄. ſ. primo ꝑ ꝓmitiuā ip̄ſſio
nē ſic hō qñ ab īfantia aſſueſcit ad peccan
dū. qꝛ dic̄ Aug. p°. de ci. dei. ip̄ſſiōes q̄ fi
unt ī prīa iuuētute vix deleri pñt. vñ tob.
1. docuit filiū a iuuētute ſua. timere deū
⁊ recedere ab oī pctō. qꝛ ꝑiculū ē ī mora. ꝓ
uer. 23. Noli ſubtrahē a puero diſciplinā.
Si. n. ꝑcuſſeris eū v̄ga nō morie̊t. Et ſeq
tur. Tu v̄ga eū ꝑcut̄ aīaʒ ei⁹ ab īferno li
beraſ. qꝛ ꝑiculū ē ī mora. Scđo ꝑ dilatā
ꝯuerſationē qꝛ ſic vuln⁹ cui mox nō appo
nit̄ remediū fit icurrabile. Ita plaga aīe ſi
celeriter nō curat̄ vt dic̄ Gre. pctm̄ qđ ꝑ
pniāʒ nō diluit̄ mox ſuo pōdere ad aliud
trahit. ⁊c. Iđ eccli. 5. Ne tardes ꝯuerti ad
dñm ⁊ ne differas d die ī diē qꝛ q̄to maior
eſt mora tāto maior ē ſarcina. qꝛ dic̄ btūs
Frāciſcus. Qđ ſi diabolus pōt accipe ca
pillū d vno hoīe fac̄ ī eo trabē creſcere. ⁊c.
Tertio ꝑ repētinā recidiuationē. qꝛ ſic
aliq̄s ſʒ cito cōuertat̄ ide ſtatiʒ poſt ꝯuer
ſionē ꝓlab̄it̄: ſic ſymō magus q̄ ſtatiʒ p⁹

infidelitatꝭ diuiſionē ꝓlapſus ē ī hereſiʒ vt
dic̄ Aug. vincē. ſ. ꝓꝑ qđ ei⁹ pctm̄ fuit ob
firmatū ⁊ nunq̄ deletū. ſic plage p⁹ cura
tionē renouate cito putreſcūt. Iſti ſunt ſe
mē qđ cecidit ī petrā vel viā ī qua nō ꝑ
manēt effectus contritionis Math. 13. ca.
Quar° ꝑ quotidianā trāſgreſſionē: qꝛ ſi
cut ex actib⁹ bonis generat̄ virtutis habi
tus. Ita ex malis vitioſus. ⁊ iſti iclinant̄
ad malū ſic graue deorſuʒ. ita vt hō vix re
ſiſtere poſſit. vñ talis hītus vitioſus ñ ſta
ti corrūpit̄ ſʒ ꝑmāet ⁊ q̄ſi neceſſitat hoieʒ
ad peccāduʒ. ſic ī poteſtate nr̄a ē cibuʒ ſu
mere. ſʒ eo ſumpto nō ē ī poteſtate nr̄a vt
noceat vel ꝓficiat. Ita ē de mēte de praua
ta ꝑ hītus vitioſos. vñ vix poſſum⁹ facere
ꝙ a pctō diſcedat ⁊ opet̄ bonū. vñ Mat.
7. Nō pōt arbor bōa fructus malos facē
nec arbor mala fructus bonos facere.
Septia ꝯſiderō ē. Qualiter pctm̄ obfir 7ᵃ ꝯſ.
matuʒ radicatur. vñ occurrunt q̄ttuor re
media ne ꝓcedat. Et ꝓmum eſt. ſic ī diſci
plinis. vñ qñ itellectus ē ductus ⁊ q̄ſi idi
ſciplinabilis paulatiʒ deducit̄ a facilibus
ad difficilia q̄ pri⁹ ñ poſſet cape: vt pʒ ī ca D
dē ſcia ⁊ ī diuerſis. Ita pctm̄ qñ ꝑ multoſ
malos hītus ē radicatuʒ dʒ hō deduci ꝑ
leuia donec ſucceſſiue ꝑueniat ad ardua.
ſicut docet diony. de eccliaſtica Ierar. di
cēs q̄ debemus ad ſūma ab īfimis deueni
re ꝑ media ī actibus v̄tuoſis. qꝛ opa natu
re nō ſunt repētina ⁊ nō curatꝭ ab īfirmita
te nō ſtatim ē ſoliduſ cibus admiſtrādus.
1. cor. 3. Quaſi puulis in xp̄o dedi lac. vob
nō eſcā. qꝛ ꝑfectior ē ſolidus cib⁹ vt dr̄ ibi
dē. Scđo ſicut ī mechanicis: vt qñ ali
qua ligna ſunt difficilia ⁊ tortuoſa ad recti
ficāduʒ. plicant̄ ad ꝑteʒ oppoſitā donec re
ducant̄ ad mediuʒ. Ita dʒ cē in moralib⁹
vt qñ aliq̄s inclinatus ē nimis ad vnā de
lectationē debet niti ad triſtitiā oppoſitaʒ
donec reducat̄ ad regulā rectā. ⁊ iſte ē velo
ciſſimus modus. qꝛ opatiōes ſunt ꝯ̄i ic ta
les marie. illuʒ moduʒ docet Aug. quē ēt
tenet apoſtolus. 2. cor. vij. di. Si cōtriſtaui
vos ī aliq̄ nō me penitet. ⁊c. Ter° ſic in
ciuilib⁹ ī qb⁹ legiſlatores adeo graues pe
nas iponunt vt triſtitia pene excedat de

lectationem que in legis tranſgreſſione fit
qꝛ ſi eſſet equalis nō ſufficeret ad cohiben
dū. Nā aū vires nature ſunt rebelles. ita
ꝙ ſubiici nō pñt debent penis fortiſſimis
affligi. ita ꝙ triſtitia pcī delectationē exce
dat. Et hūc modū eradicādi pctm̄ tenuit
deus in veteri teſtō penas intimādo vt hē
tur deutero. quaſi ꝑ totū. Quarto ſic in
medicinalibus: vt qñ aliqđ mēbrū eſt inſa
nabile ne ab ipſo totū corpus inficiat̄ ab
ſcindat̄. Ita ī aīa qñ vires ſunt ita de pra
uate in nobis ꝙ ſunt totaliter incurabi
les debent a nobis abſcindi totaliter vt ab
eis aīa rōnalis totaliter ſeparetur abnegā
do totuʒ actū eis in quo delectari poſſent.
Et hoc fuit remediū ſcōꝝ patrū fugiētiū
ad deſertū. ⁊ illū modū induxit nobis xp̄ſ
Math. 5. ca. dicens. Si oculus tuus ſcan
daliʒat te erue eū ⁊ proijce abs te.
8ᵃ ꝯſi. Octaua cōſideratio eſt. Qualiter pctm̄
a deo remittatur. Et ꝙ q̄tum ad culpā fa
ciliſſima eſt remiſſio. qꝛ in cōtritione. ſecun
dum illud p̄s. Cor cōtritū ⁊ hūiliatuʒ ⁊c.
Et huius affirmatio hētur 2. R̄. 12. vbi dr̄
ꝙ dd ſtati cū dixit peccaui dixit ei nathan
ꝓpheta ex ꝑte dei. dñs trāſtulit pccm̄ tuū.
A Quātū ergo ad penā peccati ad quā rema
net obligatio dura. poſt grē īfuſionē ſunt
quatuor remedia. Quoꝝ. ſ. Primū eſt la
chrymarū effuſio in amara contritione ⁊
cōpunctione. qꝛ ſicut aqua lauat exteriores
ſordes. ita lachryma q̄ originatur a radice
mētalis cōpunctiōis lauat interiores ſor
des peccati. Iſta ablutio ꝓuenit ex triſtitia
pcī q̄ eſt cōtraria delectatiōi q̄ fit in illo.
qꝛ cōtraria ꝯriis curāt̄. p̄s Laboraui ī ge
mitu meo ⁊c. Et iteꝝ Exaudiuit dñs vo
cē fletus mei ⁊c. Iſtud fuit remediū pcī
petri poſt. ſ. tertiā negationē Luc. 22. Qui
egreſſus foras fleuit amare. Scđm eſt
penitētie executio in carnis maceratione qꝛ
ſicut dicit Gre. ſcđm q̄titatē culpe dʒ cē
magnitudo pene vt ſint digni fructus pe
nitētie deutero. 25. ꝓ mēſura pcī erit pla
garū mod⁹. vñ ſi q̄s penitētiā ſibi adequa
tā ꝑficeret ſtatiʒ euolaret poſt mortē. qꝛ nō
cōſurget dd. tribulatio ī idipſuʒ. nau. p°. c°.
Tertiū eſt amoris accenſio in caritatis

inflāmatione. qꝛ ignis purgatio ē rubiginis
vaſoꝝ. Iđ fuit p̄ceptū nūeri. 31. ca. ꝙ oīa
q̄ trāſire poterat ꝑ flāmā ignis purgarent̄
qñ eēnt cōtaminata. Ita ꝑ caritatꝭ ardorē
purgāt̄ pctā aīe ꝓuer. 10. vniuerſa delicta
opit caritas. ⁊ p°. pe. 4. ca. Quartū re
mediū ē pietatꝭ exhibitio ī miſericordie cō
deſcēſione. qꝛ miſericordiā faciētes iueniūt
miſericordiā aū dñm ſcđm Math. 5°. bti
miſericordes. Et qm̄ illud eſt ſingulare re
mediū ad placandam irā dei in vltionem
peccati ideo dan. cernens iraʒ diuine vltio
nis ſupra regē dñm ſuum daniel. 4°. ca.
Cōſiliū meuʒ placeat tibi rex. peccata tua
elemoſynis redime ⁊ iniq̄tates tuas in mi
ſericordias pauperū ⁊c. Hec quattuor
remedia habuit maria magdalena. Et p°.
qꝛ lachrymas ſic copioſe effudit vt ex illis
rigaret pedes dñi. Secundo ardore ca
ritatis ignite cōcaluit. Ideo dicitur Luc.
vij. Quoniam dilexit multū. Et Gre. di
cit ꝙ diligebat ardentius q̄ apoſtoli.
Tertio operib⁹ miſericordie circa xp̄m
floruit. qꝛ xp̄o de facultatibus continue mi
niſtrabat ſuis Math. vltimo. Et circa ſe
pulturam ſuam ſumme ſollicita fuit. vnde
Raphel numerās miſericordias Tobie
poſuit inter eas ſepulchrum mortuoꝝ.
Quarto corpus ſuum duriſſimis peni
tentijs afflixit. qꝛ poſtq̄ venit marſiliā cuʒ
ſororibus dñe noſtre ⁊ lazaro fratre ſuo q̄
fuit primus ep̄s marſilie maximino mar
tha poſt regis marſilie cōuerſionē ⁊ infi
nita eius glorioſa acta āſcēdit antrum ſpe
lunce aſpitateʒ vbi cūctis mortalib⁹ igno
ta pluſq̄ 30. annis vſq3 ad felicē ꝯſumati
onē ꝑſeuerauit. Iđ bñ dictū fuit de ea. Re
mittunt̄ ei pccā multa qꝛ dilexit multū ⁊c.
Nona cōſideratio ē. Qualiter peccatū 9ᵃ ꝯſi.
poſt remiſſionē a recidiuo preſeruabitur.
Circa quod occurrunt quattuor docu
mēta diuine ſcripture. Quoꝝ primū ē ꝑ
ſollicitā obſeruationē. qꝛ qñ aliq̄s ex negli
gētia ſua ꝑdit fortilitiū ſuū ſi eū recupat̄
poterit diligenter cuſtodit illud ne iteꝝ de E
cipiat̄. Cū igit̄ aīa. ſ. nr̄a ſit quoddā in
expugnabile fortilitiū ſi bñ cuſtodiat̄ nun
q̄ ſupari poterit. ꝓuer. 4° omni cuſtodia

ſerua cor tuū. Ex ipſo vita ꝓcedit ⁊c. Si.
n. piculū vite ē cuſtodiētib⁹ caſtrū dilige
tius cuſtodiūt pp piculū qd̄ iminet. Iſta
cuſtodia fit p frequētatiōez pure cōfeſſio/
nis: ſicut cū icēdit aliq̄ ciuitas volēs domū
ſuā defendere apiculo ignis ſtatī cū aliq̄
ſintilla ſup domū ſuā cadit extinguit illā
ne ſi multe tales cōgregrate fuerit exurgat
flāma. Ita hō aiaz ſollicite cuſtodiēs mox
vt ſentit aliquā ſintillā. remorſumq3 pcti
ad cōfeſſionē recurrrat ſcd̄m illud apl̄i pª
cor. x. Qui ſe exiſtiat ſtare videat ne cadat
i. ſollicite ⁊ diligēter cuſtodiat ſe. Scd̄z ē
p initialē trepidationē: q2 q nimis cōfidūt
frequenter ex ſua fiducia tardati cadūt: ſicut
pꝫ d̄ goliad a facie dd̄. p° R. 17. q āt timēt
magis ſe cuſtodiūt 20. 2. Noli alta ſape ſꝫ
time. Id̄ timēs ſepe debꝫ r̄currere ad diuinū
auxiliū ⁊c. Tertiū ē p aſſiduā i bōis opi
b⁹ occupationē. q2 eadē potētia limitata n̄
pōt pluribus eſſe intēta. Et id̄ qn̄ occupa
tur circa hōeſta nō daꝛ locus euagādi circa illi
cita. ſicut i naturalib⁹ qn̄ aer ē bn̄ cōuerſus
ad radios ſolis nō pōt īfrigidari a radijs
lūe. Id̄ Iero. dicit: Semp aliqd boniſaci/
to ⁊c. q2 diabolus qn̄ inuenit hoiez ocio/
ſuz ſemp dat ſibi negociuz. Id̄ eccleſiaſtici
33. Multa mala docuit ocioſitas. Id̄ luc.
18. Opꝫ ſemp orare ⁊ nūquā deficere. q2 ēt
lꝫ boni actus faciāt ad cuſtodiā aie maxie
tn̄ actus orōnis deuote ⁊c. vn̄ Dio. Oro
eleuat aiaz. ſicut turris quāto altior tāto ſecu
rior. nā facit vt deuz ad ſe trahat de ſūmo
⁊ tn̄ trahēdo ad deū aſcēdit vt aſcēdēs ſca
lā ad ſe trahere videꝛ ⁊ tn̄ trahēs ſtāte ſca
la eleuaꝛ. ⁊ hoc ēt apparuit in bea. frāciſco
⁊ alijs mult̄ ſcis q i orone a terra ſunt ele
uati. Quartū ē p rigidā corpaliū viriū
ſubiugationē. q2 natura ſeruoꝝ eſt ꝙ niſi
rigide ſubijciātuꝛ ⁊ affligenꝛ ſunt rebelleſ
⁊ cōtumaces. Id̄ ꝓuer. 29. Qui delicate a
pueritia nutrit ſeruū ſuū poſtea inueniet cū
cōtumacē. Uires aūt beſtialeſ ſunt a natu
ra ſeruituti dedite ⁊ ſi rigide nō domenꝛ
vel eis dn̄etur rebellāt. q vero rigide dn̄a
tur nō moleſtaꝛ ab eis. Id̄ apl̄s. p° cor. 9°
ca. Ego ſic pugno nō q̄ſi aerē reuerberās:
ſed caſtigo corpus meū ⁊ in ſeruitutē redi/
go ne forte ⁊c. Iſtis ergo cōſilijs obſer/
uatis qlibet pōt cū diuino auxilio a pctō
p̄ſeruari. q2 nō patitur nos deus tētari ſu
pra illud qd̄ poſſumuſ ſuſtinere: ſed fac cū
tentatione ꝓuentum pª. cor. 10. Sꝫ ca
ſus ille ē ſūme formidādus duplici de cā.
ſ. Primo. Quia facilius ē ſeruare re/
ctitudinē hitam q̄ amiſſaz recupare.

Secundo q2 in duplo diſplicet flagitiū
iteratū deo. Melius. n. eſt viā ꝟitatis nō
cognoſcere q̄ poſt agnitā retrocedere. vn̄
apoſtolus ad hebre. 6°. dicit terribile ꝟbū.
Impoſſibile inqt eſt qd̄ ſoli deo eſt poſſi/
bile eos q ſemel illuminati ſunt rurſuz re
nouari ad penitentiaz ⁊c.

Decima cōſideratio eſt. Quare de⁹ pec xª ꝯſi
catum permittit. Circa quam occurūt
quattuor rationes. Quarū. ſ. Prima eſt
radicata in celſitudine diuine ꝓuidētie q̄
deus ſcd̄m Aug. nouit de tanto malo ma
ximū bonū elicere. q2 lapſum luciferi ordi
nauit ad hois creationē qd̄ fuit, ſūmū mi/
raculoꝝ diuinorū. ⁊ lapſum hois ad xp̄i
incarnationem Id̄ ait Gre. O felix culpa
que talē ac tn̄ meruit hr̄e redēptorē. Nō
eſt magnū in artifice ſi de bona materia fa
cit bonū artificiū. ſed ſi de mala. Eſt ſci
endū ꝙ diuina prouidentia ordinauit pec
catū quadrupliciter cōſumari in bonū ele
ctorum. Et p°. ad extollēdā eoꝝ laudē
q2 ſi oēm creaturā rōnalē feciſſet īpeccabi/
lē nullus ſcūs eſſet laudabilis ex eo ꝙ non
peccaſſet. q2 nullus laudaꝛ de illis que nō
ſunt in ſua poteſtate. Nō. n. laudaꝛ mutuſ
ſi ſilet. ſed eloquēs dū tacet qn̄ eſt tacēdū.
Id̄ dicit Gre. in mora. Deus naturā ſū/
morū ſpirituū bonā cōdidit: ſed mutabilē
vt q ſtare nollēt ruerēt. ⁊ q ſtarēt maioris
meritis eēnt quāto mutationis ſue motuz
volūtatis ſue ſtudio ꝗeuiſſent. vn̄ b. d̄ gr̄a
⁊ li. ar. In eo aūt abuſus eſt gr̄az ꝙ illaz
cum accepiſſet ad gloriā cōuertit ſibi i cō
tumaciā iuxta teſtimoniū ſcripture dicen/
tis. hō cū in honore eſſet nō intellexit: ꝯpa
tus eſt iumētis inſipiētib⁹ ⁊ ſimilis factuſ
eſt illis Soli. n. hoi inter aiantia datū eſt
poſſe peccare ob p̄rogatiuā liberi arb. Da
tū ē aūt vt nō ꝓinde peccaret. ſꝫ vt glorio

ſior apperet. Si nō peccaret. cū peccare po
teſt. Quis nāq3 eo glorioſior eſſe poterat
q̄ ſi de eo ſcriptura dicet. Quis eſt hic ⁊
laudabimus eū. vn̄ ita laudādus fecit eniz
mirabilia in vita ſua. Qui potuit trāſgre
di ⁊ nō eſt trāſgreſſus ⁊ facere mala ⁊ non
fecit ⁊c. Itaq3 quādiu ſine pctō fuit inno/
centiā ſeruauit amiſit cū peccauerit. pecca/
uit aūt. q2 liberum ei fuit: nec tn̄ fuit culpa
dātis ſed abutentis. q2 ipſam facultatē cō
uertit in viciuz peccandi quā accepat ad glo
riā nō peccādi. Nā ſi peccauit ex poſſe qd̄
accepit nō tn̄ q2 potuit. ſꝫ q2 voluit. nec. n.
preuaricante diabolo ⁊ angeliſ eius ⁊ alij
p̄uaricati ſunt. nō q2 nō potuerūt. ſꝫ q2 no
luerūt. pcti nāq3 lapſus nō dono aſcribē/
dus ē peccātis: ſed vitio volūtatis. hec ber/
nardus. Scd̄o ad augēdū eoꝝ honorez
q2 honoratius poſſidet regnū q hꝫ illud p
ꝟtutē ſue acqſitionis quā p ſolā electionē
dū tn̄ iuſte. q2 hꝫ a ſe qd̄ alter hꝫ ab alio.
Si aūt ſci fuiſſent īpeccabiles ſola datiōe
hūiſſent regnū eternū ſi multātes ꝯ peccā.
Id̄ dicit xp̄s Math. xj. A dieb⁹ Io. bap.
regnum celoꝝ. viꝫ patiꝛ ⁊ violēti rapiunt
illud. Iſtius aūt honoris ē ſignū. q2 ſci co
ronanꝛ: vt dr̄ apoc. Nā ſcd̄m apoſtolum
Non coronabiꝛ niſi q legitime certauerit
⁊ hec pugna nō ē niſi ꝯ pctm̄ ⁊c. Ter°
ad cōfirmādū eoꝝ ꝟtutē. q2 hūilitas ē de
cor ⁊ cuſtos oium ꝟtutū ſcd̄m Gre. i mo
ra. Pctōruz aūt pugna daꝛ ſcis ⁊ inter/
dū pmittiꝛ vt ruāt: vt hūilitas cōſeruetꝛ i
eis vt dicit apoſtolus de ſe ad cor. 12. Dat⁹
eſt mihi ſtimulus ⁊c. ne magnitudo reuela
tionū ⁊c. Nō crediꝛ ibi fuiſſe caſus mor
talis in paulo ⁊c. Quarto ad pficiēdū
eoꝝ decorē. videm⁹. n. i ſēſibilib⁹ ꝙ iterdū
eſt vtile vt res aliq̄ deſtruaꝛ. vt meli⁹ ⁊ pul
chriuſ poſtea repeꝛ. Ita de⁹ pmittit aliqn̄
ſcōs ruere vt fortiores reſurgāt ⁊ pulchrio
res appareant: Ideo dicitur dan. xi. d̄ eru
ditis. ruent vt confirmentur ⁊ eligantur ⁊
dealbentur vſq3 ad tempus prefinitum.

Primo eniz magdalena ruit ⁊ poſtea
fuit conſolata electa decore ſanctitatis ⁊
dealbata nitore puritatis ⁊ conſumata
nitore penitentie. Scd̄a ratio principa
lis eſt quātuz ad decimā ꝯſiderationē q̄ ē
radicata in rectitudine diuine iuſtitie. q2 cū
deus ſit iuſtiſſimus eius iuſtitia non decla
ratur ſine peccato ⁊ virtute. Cum iuſtitia
habeat duplicem partem. vnam. ſ. qua eſt
punitiua maloruz. Et aliam que eſt remu
neratiua bonorum. Et prima ſine peccato
eſſe non poteſt. licet dominus ſuperabun/
det in remunerando ⁊ non in puniendo.
vnde de vtero. 5. Deus viſitans iniqui/
tates patruz in filios in tertiam ⁊ quartā
generationem ⁊ faciens miſericordiam ⁊
multa maiora hijs qui diligunt ipſuz Ad
hoc reſpōdet diony. ꝙ. nulla eſſet compa/
ratio pene inferni ⁊ glorie paradiſi q2 ſunt
diuerſarū ſpērū. 7. phi. Tertia ratio eſt
radicata in multitudine miſericordie diui
ne. q2 ſi peccatum non eſſet diuina miſeri/
cordia declarari non poſſet in effectu: cum
miſericordia ſit circa miſeriam. ⁊ miſeria
non ſit ſine peccato ſicut nec ars medicine
ſine egritudine declarari non poteſt. Nec
virtus fortitudinis ſine periculo mortis
⁊ tamen decens eſt vt vbi magna virtus
magnificis operibus declaretur Deus
enim in diuina ſcriptura de miſericordia
commendatur vt patet in p̄s. ⁊ multis lo
cis. Iſtam miſericordiam maxime decla/
rauit in nouo teſtamento vt patet in quat
tuor perſonis ſcilicet. Chananea. publica/
no latrone ⁊ maria magdalena q2 facili/
ter illis peccata dimiſit. In veteri autem
teſtamento. in alijs quattuor ſcilicet in da/
uid In achab In nabuchadonoſor. ⁊ in
ſedechia ⁊c. Quarta ratio eſt radicata
in ſanctorum gloria. q2 ſecundum Augu.
in li. de. ciui. dei. vnum contrariorum in
noteſcit per aliud. Si enim egritudo non
eſſet non eſſet euidens ſanitatis iocundi/
tas. ⁊ ita de morte ⁊ vita. ⁊ ideo ex ſuppli
cio peccatorum innoteſcit gloria ſancto/
rum. Item ſicut ſanctorum concupiſcibi/
lis delectabitur in mutua gloria ita eoruz
iraſcibilis in pena peccatorum ſecundum
illud p̄s. ſ. letabitur iuſtus cum viderit vin
dictam. ⁊c. Item ſicut ſancti in hoc mun/
do de paccatis fecerunt penitētiā pfectam
Ita maria magdalēa. d̄ q̄ dicit btūs Gre.

Cogitanti mihi de Marie magda. pñia
flere magis libet ꝙ aliqd dicere: pro qua
pñia hꝫ in pña gliaꝫ ꝑ ꝗ pñiali cõfeſſiõe
Grego. Maria inter epulas non erubu
it. vñ eccleſiaſtici. 4.° Eſt cõfuſio adducẽs
ad peccatũ: ſicut q peccata celat in confeſ
ſione. Et eſt cõfeſſio ducens ad gloriaꝫ. ſ.
eternã. Ad quã nos pducat Jeſus xpus
dei ⁊ ꝟginis filius. Amen.

In vincula ſancti Petri. ſmo.

Quodcũqꝫ ligaueris ſup terraꝫ
erit ligatũ ⁊ in celis. Et quod
cũqꝫ ſolueris ſup terrã erit ſolu
tuꝫ ⁊ in celis. ⁊c. Mat. xvj. cap.

Duos fines vltimos eſſe in fine ſeculi
F futuros oſtẽdit bea. Aug. xxj. ⁊ xxij. de ci.
dei. Quoꝝ vnꝰ erit dãnatoꝝ. ſ. pena eter
na. Aliꝰ vero bonoꝝ. ſ. glia ſempiterna.
Ad quos fines ſunt due vie ꝯrie in euã
gelio a xpo deſcripte cũ duabus portĩ. ma
thei. vij. Lata eſt via que ducit ad pditio
nẽ ⁊ multi gradiunt̃ p eã. Et arta eſt via
⁊ anguſta que ducit ad vitã ⁊ pauci ſunt
q incedãt ⁊ intrẽt p eã. Circa qd̃ eſt intelli
gẽduꝫ ꝙ iſti duo fines tanꝙ due cõcluſio
nes finales ſubſequũt̃ ex ꝗtuor ꝯrietatibꝰ
deſcriptis in ſacra pagina tanꝙ ex ꝗtuor
p̃miſſis. Quaꝝ p̃ma ꝯrietas eſt electio
nis ⁊ reprobatiõis ſm pdeſtinationẽ ⁊ pre
ſciam diſtinctaꝝ. De qua ꝯrietate loquit̃
apls. Ro. xj. de Jacob electo ⁊ Eſau re
probto dicẽs. Cũ nondũ nati eſſent: aut
quidꝙ boni vel mali egiſſent Jacob dile
xit eſau aũt odio habuit. Secũda cõ
trarietas eſt meriti ⁊ trãſgreſſiõis. de qua
geñ. 4. Qm̃ dñs dixit Caym. Nonne ſi
bñ egeris recipies: ſi aũt male ſtati in fori
bus peccatũ aderit ⁊c. Tertia ꝯrietas ẽ
p̃cepti ⁊ ꝓhibitiõis de ꝗ hẽtur deutero. 5.
vbi poſtꝙ moyſes annunciauit diũa pre
cepta. ⁊ ꝓhibitiones. i. mãdata tã affirma
tiua ꝙ negatiua. dixit. Nõ declinabiꝫ ad
dexterã vel ad ſiniſtrã. Preceptũ aũt di
cit̃ ad dexterã qd̃ reſpicit bonũ faciendũ.
Ad ſiniſtrã vero qd̃ reſpicit malũ vitan
duꝫ ⁊ rati de ꝓhibitiõis. ⁊ circa nullũ il
loꝝ eſt declinãduꝫ. Quarta cõtrarie
tas eſt benedictionis De qua deu. xj. Ec
ce propono tibi hodie benedictionẽ ⁊ ma
ledictionẽ. benedictionẽ pro obediẽtibus
⁊ maledictionẽ ꝓ cõtumacibꝰ. Et p̃cepit il
li dñs vt poneret̃ bñdictio ſup mõtẽ gau
ꝫim ⁊ maledictio ſup mõtem ebal. Ita ꝙ
ſex tribus debeãt eſſe ſup p°. monte. ⁊ alie
ſex ſup 2°. monte. ſed due ad maledicẽdum
nõ obſeruãtibus legẽ alie ſex ad bñdicẽdũ
obſeruãtibus legẽ. Iſtarũ aũt quattu
or cõtrarietatũ ſic in ſacra pagia deſcripta
rum quattuor extrema ad modũ quattuor
premiſſarum inferũt finẽ ſaluationis eter
ne. ſ. Electio meritũ. preceptum bñdictio.
Alia aũt quattuor extrema inferũt finẽ dã
nationis ſempiterne. ſ. Reprobatio. De
meritum prohibitio. ⁊ maledictio. De q
bus duobus finibus tanꝙ ab hijs premiſ
ſis illatis loquitur xps Math. 25. p°. Ele
ctis dicens venite bñdicti pr̃es mei ⁊c. Et
recitat eoꝝ merita. Et dicit reprobis. Di
ſcedite a me maledicti ⁊c. Sꝫ aduerten
dum ꝙ iſti duo fines deducti ita reſpiciũt
duas virtutes p̃claras in p°. principe vni
uerſi. ſ. Juſticiã ⁊ miſericordiã per quas
exercet regnuꝫ vniuerſi. Et id̃ dicit ꝓphe
ta in. 8. p°s. 100. Miam ⁊ iudicium cãta
bo tibi ⁊c. Et q̃ principatus in bonis hoĩ
bus nõ ſunt niſi ꝗdã imitationes p̃ncipa
tus dei ſcd̃m apoſtolũ. Ideo iſte due ꝟtu
tes debẽt in quolibet p̃ncipe ſingulariter
refulgere. ꝓuer. 20. Miſericordia ⁊ ꝟitas
cuſtodiũt regeꝫ. Et ſecundũ illas duas ꝟ
tutes in principe p̃eminẽtes opꝫ eſſe i quo
libet bono principe duas auctoritates vnã
ad abſoluẽdũ p quã exerceat miſericordiã
Et aliã ad ligãdũ p quã exerceat iuſticiã.
Qua pp cũ principatus quẽ cõmiſit btõ
Petro apoſtolo ipſe xps fuerit excellẽtiſſi
mus in tota eccleſia militãte: cuius fuit in
ſtitutus Jerarchia: Idcirco decuit vt xps
ei iſtas duas auctoritates cõferret p q̃s il
las duas ꝟtutes p̃ncipales pfectiſſime pfice
ret ⁊ impleret. Et hoc eſt ꝙ verba ꝓpoſi
ta manifeſtant Cũ dicit̃ Quodcũqꝫ liga
ueris ſup terrã. ⁊c. In quibus qdeꝫ ꝟ
bis duo ꝓ miſericordia btõ Petro colla
ta xps euidẽter expreſſit. Quarũ p̃muꝫ
fuit de auctoritate ꝑtinente ad ſecuritatis

officium. Cum premittit. Qdcunqꝫ liga
ueris ſup terram. Secundũ fuit de au
ctoritate pertinẽte ad pietatis bñficium.
Cum ſubdit. Qdcunqꝫ ſolueris ⁊c. Et il
lam duplicẽ auctoritatem collocauit xpus
non ſolũ btõ petro tanꝙ pricipi ſummo
yerarchie eccliẽ totius: ſed ẽt ceteris apo
ſtolis tanꝙ eis ſubordinatis di. Mat. 18
Qdcunqꝫ ligaueris ſuper terrã ⁊c. Ex
quo ſaluatoris dicto pñt accipi quattuor
D documẽta. Quorũ. Primum ẽ. Qd̃
in eccleſiaſtica yerarchia. lꝫ obligatio p̃ce
dat abſolutionem ordine execut. õis tamẽ
abſolutio p̃cedit obligationem ordine in
tentionis. q̃ illa que ſunt priora in inten
tione ſunt poſteriora in executiõe. ſicut pꝫ
in ordine finis ⁊ eorũ que ſunt ad finem.
Sicut ſanitas prior ẽ medicina in intẽtio
ne. ſed ẽ poſterior in executiõe. Vñ abſo
lutio hmoi cõparat̃ ad obligationẽ. ſicut ſa
nitas ad medicinã ꝓpter ꝙ ſaluator hic
p̃ponit obligationẽ tãꝙ illud ꝙ ẽ ad finẽ.
⁊ poſtponit abſolutionẽꝫ. ſicut finem di.
Qdcũqꝫ ligaueris ⁊c. Scd̃m docum
tum ẽ ꝙ õis princeps eccliẽ dꝫ eſſe ꝓnior
ad abſoluẽdũ ꝙ ad obligandum vel con
dẽnandum. q̃ principalius dꝫ intendere
finem ꝙ illa que ſunt ad finem. ſicut medi
cus prius intẽdit ſanitatẽ ꝙ medicinam.
Cuius rõ ẽ ... õis princeps ſubordinatꝰ
dꝫ ſe voluntati ſũmi principis ordinare.
Sed xps exñs oĩum princeps ⁊ dñs fuit
pronior ad abſoluẽdum ꝙ in obligando:
q̃ cum in veteri lege eẽnt quatuor genera
B p̃ceptorum. ſ.
Moralium
Cerimonialium
Judicialium
Sacramentalium. Ipſe a tribus gene
ribus p̃ceptorum nos abſoluit. ⁊ ſoluꝫ ad
primũ nos obligauit. Et cũ in illo gene
re eẽt. i. x. p̃cepta oĩa ad duo reduxit. ſ. Ad
dilectionem dei ⁊ proximi di. In his duo
bus mandatis tota lex pendet ⁊ prophe.
Mat. xxij. Et illud documentuꝫ mi
litat ꝯ p̃latos qui ſunt prõptiſſimi ad p̃ce
pta multiplicãda. ⁊ ad vincula iponẽda.
Tardi autem ad remedia abſolutiõis in
dulgenda de qbus dicit dñs. Mat. xxiij.
c°. alligãt. n. onera grauia ⁊ iportabilia ⁊
imponunt humeris hoĩum. digito autẽꝫ
ſuo nolunt ea mouere. Contra tales p̃la
tos dñs in codeꝫ loco duas maledictões
interminat dicens. Primo ſic ve vo
bis ſcribe ⁊ phariſei ypocrite qui clauditis
regnum celoruꝫ ante hoĩes. ipſi nec in
tratis nec intrare pmittitis ⁊c. Scd̃o
ſic ve vobis ſcribe ⁊ phariſei q decimatis
mentam ⁊ ciminum ⁊ reliquiſtis qui ſũt
grauiora legis. ſ. Judicium miſericordiaꝫ
⁊ fidem: Tertiũ documentũ eſt ꝙ õis
princeps eccliaſticus dꝫ eſſe pronior ad re
munerandũ ꝙ ad puniendũ: q̃ deus cuiꝰ
imaginem gerit ſicut ipe eſt ſuphabũdãs
in remuneratione ita ẽ pcus in punitiõe.
vnde de vtero. 5. ſcribitur. Ego dñs emu
lator reddens iniqtatem patrum in filios
vſqꝫ in tertiam ⁊ quartam gñationem. ⁊
faciens miſericordiã in multa milia hijs
qui diligunt me. Et ſic pꝫ ꝙ quaſi plus i
proportionabiliter intendit miſericordiam
ꝙ vindictam. Et illud documentũ mi
litat ꝯ p̃latos qui ſunt prõptiſſimi ad pe
nas infligẽdas. ⁊ tardiſſimi ad relaxatio
nes concedẽdas quoꝝ exemplar gerebat
menelaus de quo dĩ ꝙ cum ſacris eẽt ſũ
mus ſacerdos venit nihil quidẽ hñs di
gnum ſacerdotij ſed crudelis tyrãni ⁊ fere
bellue iram gerens. ij. machabeoꝝ. 4. c°.
Quartũ documentum eſt. ꝙ õis prin
ceps dꝫ eſſe ſerotinus in iudicia iaculan
do ⁊ non p̃ceps in ſñias feſtinando: q̃ in
voluntarijs debet eẽ in ꝓſecutione vltio
nis ſicut volũtarius in ꝓſecutione retri
butiõis. vnde ipſe deus cuius ſilitudineꝫ
gerit eſt patiens in expectãdo ⁊ non repen
tinus in pronunciãdo ꝓpter h̃ ſcribitur
eccla. viij. de diuina patientia ⁊ longani
mitate. q̃ non ſtatim cõtra iniquos ꝓfert
ſñiam. idcirco filij hoĩum abſqꝫ vllo ter
rore ppetratur malitia. ſ. abutentes diui
na patientia ⁊c. Et illud argumentuꝫ
militat contra p̃latos qui cõfeſtim ⁊ ſine
deliberatione ⁊ abſqꝫ maturitate proce
dunt ad ſñias fulminandas cõtradicẽtes
diuine longanimitati qui peccatores pe

tiẽter expectat quibus di. Ro.2. An igno ras ꝙ patientia dei ad pniaꝫ te aducit. an diuitias patientie ⁊ longanimitatis eius contemnis ſcḋm duritiam cordis tui theſaurizas tibi iram in die reuelationis illi us diei.ſ.iudicij. Sed ex iſtis documen tis accipiuntur due viridice diſcipline. Et

Prima eſt. Qḋ in regimine eccleſiaſtice yerarchie pene ſunt reſtringende. ⁊ gratie ampliande. qꝛ inſtitutoꝛ iſtius yerarchie ẽ affectans ad gratias multiplicandas. ⁊ ad penas non inferẽdas. vnde dicit ſapiens. deus mortem non fecit: nec letatur in perditione dormientium. Creauit eniꝫ omnia vt eſſent ſanabiles fecit nationes orbis ter rarum. Scḋa eſt qꝛ in ordine eccleſiaſti ce yerarchie plus eſt cõmendandus princeps de miſericordia ꝙ̄ de iuſticia vt ab inuicem ſepantur. qꝛ inferiores principes pᵒ duci q̇tũ poſſunt inuolitis debẽt eẽ cõformes. qꝛ ſummus princeps de miſericordia pluſquã de iuſticia ſũme cõmendatur p̄s.143. Suauis dñs ⁊ miſerationes eius ſuper omnia opera eius. Qꝛ vero circa duplicem auctoritatẽ collatã a xp̄o btõ petro apoſtolo ſcḋm declarationes p̄miſſas eſt intentio verbi ſupꝛapoſiti circa auctoritatem ligãdi que pertinet ad iuſticiaꝫ. ⁊ circa auctoritatẽ abſoluendi que pertinet ad miſericordiam. Et ſcḋa auctoritas eſt hic p̄ncipaliter intẽta. Iccirco dimiſſa auctoritate ligãdi circa auctoritatem ſoluendi ſolum modo eſt inſiſtendum. Ubi tñ eſt intelligendum ſcḋm documentũ ſanctorum ꝙ quatuor ſunt genera abſolutionũ que inueniuntur in eccleſia militante vel in officijs eccleſie militantis. Quaruꝫ.ſ.

Prime ſunt que fiunt in iudicijs: velu ti cum qs excõicatus ſepultura eccleſiaſtica priuetur recurrit ad principem eccleſie de quibus dr̄ in p̄s. 101. Dominus de celo ad terram aſpexit vt audiret gemitus compeditorum ⁊ ſolueret filios interemptorũ: qꝛ in illa abſolutione auctoritas diuina exprimitur ⁊ nullus rediens ad gremiuꝫ eccleſie eſt abijciendus. Scḋe ſunt abſolutiones que fiunt in penitentijs qñ quis a deo illuminatus conuertitur ad confitẽdum peccata. ſua de quibus in p̄s. dñs ſoluit cõpeditos. dñs illuminat cecos. qꝛ i iſta abſolutiõe ſemp auctoritas diuina exprimit. Tertie abſolutiones que fiũt i ſuffragijs qñ ab eccl'ia aie defunctorũ precibꝰ abſoluunt. de qbus videt loq ſapiens eccleſiaſtici. xxviij. Depcanti peccata ſoluẽtur.ſ. eius ꝓ quo orat. Unde accipit documentũ ꝙ ille abſolutiones nõ fiũt ꝑ eccleſie auctoritatẽ ſꝫ ꝑ depꝛecationẽ ſupꝛa defunctos. qꝛ nõ h̄nt iuriſditionẽ ſup eos:

Quarte ſũt abſolutiões q̄ fiunt in idulgẽtijs cum auctoritate eccleſie exiſtẽtibus in gr̄a ⁊ facientibus aliqua bona opera ĩdulgentie conceduntur. de quibus eccleſiaſtici. 31. ſicut in ſereno glacies. ita peccata tua ſoluentur per huīc modum peccata non dimittuntur niſi in ſerenitate gr̄e quãtum ad culpam. qꝛ ibi non inueniunt quãtum ad penam ſolum. Et qꝛ in pñti ſolẽnitate indulgẽtia bt̄i.ſ. p̄ris nr̄i Franciſci fuit diuinitus ordinata. Jḋ erga quartaꝫ abſolutionem que fit in indulgẽtijs nunc eſt negociandum. De qbus indulgẽtijs ꝑtractando. Primo oꝫ pertractare circa indulgentie qdditatem. Scḋo circa eius proprietatẽ. Quãtum ad primam epartem videndum eſt. quid ſit indulgentia. Dicitur autem ſcḋm diuine ſcripture teſtimonium ⁊ auctoritatem ꝙ indulgentia ẽ remiſſio peccatorum quo ad illa que poſt ſuſceptum penitentie ſacr̃m remanẽt ď peccatis. Qḋ indulgẽtia ſit remiſſio peccatorum probatur per hoc qḋ dicit apoſtolus. j. cori. vij. Que autem ſcribo vobis ſecundum indulgẽtiam ſcribo nõ ſcḋm imperium loquens de actu matrimoniali q ad fornicationem vitandam fit. Qḋ verbuꝫ ptractans Greg. dicit. Quod ſi in tali actu peccatum non eſſet. apoſtolus ibi indulgentiam non dediſſet ſupponens ꝙ indulgentia non poteſt eſſe niſi de peccato. L

Qḋ vero indulgentia ſit ď illis que remanent ſuſcepto ſacramento penitentie ꝓbatur per hoc ꝙ ſcḋm conſuetudinem decẽtiſſimam eccleſie indulgentia non datur niſi vere penitentibus ⁊ confeſſis. Jdeo dicitur yſa. 61. Spũs domini ſuper me ad

annunciandum manſuetis miſit me vt mederer contritos corde ⁊ pꝛedicarem captiuis indulgentiam. Quia ſunt duo genera hominum qui ſunt idonei ad beneficium indulgentie recipiendum.ſ. Illi qui in hoc mundo poſt penitentiam ſunt. Jḋ dicit vt mederer contritos corde. Et illi q ſunt incluſi in purgatorio aliquo modo. Et iḋ adiungit vt predicarem captiuis penitentiam. Sicqꝫ xp̄s fecit quando deſcẽdit ad infernum omnes penas purgatorij ſoluit. ſicut dicit Pe. act. 3. hunc ſuſcitauit deus a mortuis ſolutis inferni doloribus. Intelligendum tñ eſt ad iſtiꝰ diffinitionis declarationem. ꝙ quatuor ſũt i peccato conſideranda. Primũ ẽ actualis culpa qua peccatur. de qua dicit Jo. in canonica ſua. cᵒ jᵒ Concupiſcẽtia parit peccatum ⁊c. Scḋm eſt habitualis macula derelicta ex actu peccati inclinans ad malum de quo dicit Joã. viij. Qui facit peccatum ſeruus eſt peccati. qꝛ.ſ. fuit malo habitui ip̄m ad malum inclinanti. Tertium eſt reatus ad penam qui remanet actu malo tranſeunte de quo luce. vij. poſt quã culpa per contritionem fuerit deleta dixit magdalene. Remittũtur tibi peccata tua. Quartum eſt reſpectus ad diuinã offenſam qua deus prouocatur ⁊ qua deus h̃et odio peccatores: vt ait ſapiens quã offenſaꝫ deus placauit. de q̇ Jo. bap. dixit Ecce agnus dei qui tollit peccata mundi ⁊c. Sed nũc ad propoſitũ indulgentia nõ eſt remiſſio peccatoruꝫ quantũ ad actualem culpam. qꝛ cum illa ſit totaliter tranſacta totaliter eſt deleta. Nec quantuꝫ ad habitualem maculam. quia per vnicum actum indulgentia acquiritur ⁊ tamen habitualis macula vno actu non eradicatur vt docet experientia. qꝛ remanet pronitas ad malum nec quantum ad diuinam offẽſam. qꝛ ante indulgentiam illa remiſſa eſt in actu.ſ. contritionis vel in ſacramento confeſſionis dicente p̄s. Dixi confitebor ⁊c. Et ideo ſequitur ꝙ indulgentia ſolum eſt remiſſio peccatorum quantum ad penam. vnde illi qui penam peccatoruꝫ ſuorum timebant dicebant Judith. viij. Jn dulgentiam ipſius fuſis lachrymis poſtulemus. Intelligendum eſt tamen ꝙ pena peccatorum eſt duplex. Et ita duplex reatus ad penam. Primꝰ reatus eſt ad penam eternam ad quam obligatur peccator ante penitentiam ⁊ ad illam penaꝫ tollẽdã vel dimittẽdã non ẽ idulgentia ordinata. qꝛ illi q ad penã eternã ſunt obligati nõ ſũt idonei ad recipiẽdũ talẽ idulgẽtiã cũ ſint in pctõ mortali. Secũdus reatus eſt ad penam temporalem que ſuſcipitur in hoc mundo in confeſſionis ſacramẽto. aut que infligitur in purgatorio. Et ad literam ad vnam illarum penarum remanet obligatus peccator poſt confeſſionem ⁊ tamen talis pene temporalis inquãtum per penitentiaꝫ mutata eſt pena eterna in temporalem ſunt indulgentie de quibus nunc eſt ſermo. non de pena peccati eterna. vnde qui eſt reus eterni delicti non habet alicubi remiſſionẽ vt dicitur Math. 3ᵒ ca. Sed attendendum eſt. Quod ex iſtis dictis accipiuntur ſeptem documenta. Et primum eſt. Quod in peccato ſunt duo.ſ. culpa que reſpicit diuinã offenſaꝫ. Et pena que reſpicit illius iuſtitiam. Sic ſacramentum penitentie reſpicit directe culpam que eſt dei offenſa. Ita beneficium indulgentie reſpicit penam, quia per illud ſacramentum deo reconciliamur ⁊ penam recipimus. Et per illud beneficium iam deo reconciliati penam diminuimus aut totaliter euacuamus ſecundum premiſſa. Secundum documentum eſt ꝙ in foro penitentiali per ſacramentuꝫ penitentie nulla poteſt eſſe abſolutio a pena ⁊ a culpa virtute illius ſacramenti. quia directe illud ſacramentum non reſpicit niſi culpam que in confeſſione panditur. ⁊ illius eſt proprie materia eius vltra quã nullum ſacramentum ſe extendit.

Tertium documentum eſt ꝙ licet in ſacramento penitentie non fiat pene abſolutio fit tamen pene tranſactio. quia cum pctõr ante hoc ſacramentũ erat obligatus ad penã eternã ꝓ oĩbus pctĩs ſuis poſtea

tranſfertur illa pena eterna in temporalē
quaſi per modum cuiuſdam compōnis
cuius arbiter eſt ſacerdos vt notatur. iiij.
ſniarum ⁊c. Quartum documentum
eſt ꝙ nulla poteſt eſſe indulgentia data a
pena ⁊ a culpa. q2 ſicut penitentia directe
reſpicit culpā. Ita indulgentia adequate
reſpicit penam. Et illud documentū con
firmatur. Tū q2 eccleſia nunq̄ vtitur illa
forma. Et ſi dicatur ꝙ locus ab auctorita
te nō tenet negatiue. Dicitur ꝙ imo in ec
cleſiaſtica Jerar. q2 dicit cm ꝙ ſacri ca-
nones nō concedūt ꝙ ſcōrum patrum ſtu
dio nō eſt ſancitū. Tū q2 illa forma nō in
uenitur tradita in ſacra theolo aut in di
uina. ſ. ſcriptura in quo tenet locus ab au
ctoritate negatiue. vnde di. diony. de di.
no. c. i. ꝙ nō eſt audendum aliquid dicere
vel cogitare deſup ſubſtātiali nobis oc-
culta deitate preterq̄ nobis de ſacra ſcri-
ptura de deo diuinitus ſunt expreſſa ⁊c.
Tum q2 illa forma vt detur pctōꝝ indul
gētia a pena ⁊ a culpa videtur militare ꝯ
eccleſiam. tunc. n. videtur euacuari ſacꝫ
confeſſionis vt non ſit de neceſſitate ſalu
tis. cū indulgentia tam a pena q̄ a culpa
poſſit diluere. Cum tamen Jaco. apoſto-
lus dicat. Cōfitemini alterutrum pctā ve
ſtra vt ſaluemini. Tum q2 illa forma vi-
detur militare ꝯ theologos. q2 ſcdm hāc
doctrinā ponit. Qd oīa ſacra noue legis
hñt virtutem cauſatiuam gr͞e. ⁊ p ꝯñs ex
pulſiuā culpe. vt dicitur. iiij. ſniarum. Et
ideo cū indulgentia ſubſequatur ſacꝫ pe
nitentie nihil facit circa culpam q̄ iaꝫ eſt
deleta ⁊ ablata.

2ª ps ſmonis — Circa ſecundam ptē principaleꝫ iſtius
ſermonis in qua agitur de indulgentie p
dicatae. Eſt circa duo pncipaliter inſiſtē
dum. Et p° circa indulgētie origineꝫ
Secundo circa indulgentie vtilitatem.

C — Circa primū eſt notādū Qd quattuor
ſunt principales teſauri eccleſie vñ iſte in
dulgētie emanare dicunt. Primus ē
teſaurus abſconditus ex ſuperhabundan
tia meriti paſſionis xp̄i. q2 illud meritum
ſufficiebat ad infinitos hoīes redimēdos
ſeu mundos cū eſſet infiniti ſuppoſiti. ⁊ iō
de ſuperhabundanti eius merito indulgē
tie conferunt. Iſte tñ modus non eſt eui-
dens ex diuina ſcriptura. q2 inferior non
habet auctoritatē in bonis ſuperioris. Si
cut xp̄s dixit non eſt diſcipulus ſup magi
ſtrum ſuū Jo. 13. Et iō cum apoſtolus q
eſt princeps eccl͞ie q eſt inferior xp̄o nō hꝫ
auctoritatē ſupra meritū paſſionis xp̄i ni
ſi fuiſſet ei cōmiſſum. ⁊ illud non habetur
explicite niſi pie credatur. Secundus
theſaurus eſt ſanctiſſime dei genitricis
marie que cum nunq̄ peccauerit nec mor
taliter nec venialiter. tamen multos dolo
res ſubſtinuit ⁊ ſpāliter in chriſti morte
vt dicit luce. 2. Tuā ipſius aīam ptranſi-
uit gladius. ⁊ de ſuperhabūdantia illius
teſauri dicuntur ille indulgentie. ſ. eroga-
ri. Et illud tamē non eſt perſpicuuꝫ. q2 ſi
cut mater dñi fuit plena gr͞a: ⁊ ſicut habu
it excellentiſſima merita. ita habuit excel-
lētiſſima pconia vel pmia. ⁊ ita eſt plena
nūc glīa. Et iō cū ſcōꝫ exigētiā ſuoꝝ me
ritoꝝ ſit ſup excellēter pmiata ⁊ glificata
videt ſufficiēter ſoluta vt nō fiat ei iniu-
ria. Et iō non remanet ei aliquid ad ſol
uendum ꝙ non ei finaliter p ſoluatur ⁊c.
Tertius theſaurus eſt ſanctiſſimorum
martyrum. Quoꝝ ſanguis p xp̄o fuſus
fuit. plus enim meruerunt q̄ fuiſſet eis ne
ceſſarium ad ſalutem. Et de tali ſupfluo
ſumit illud. vñ indulgētie dant. Et iſtud
ē minus clarū q2 licet talis mors fuerit vl
tra neceſſarium ad ſalutem. nō tamen ad
tantam felicitatem perueniſſent: ſicut fece
runt propter ipſoruꝫ ſanguinis effuſionē.
vnde apoca. 6. dicitur ꝙ acceperūt ſtolas
albas que preponderant omnibus paſſio
nibus ſuis. ⁊ ideo non videtur reſiduum
remanere. cuꝫ eis pleniſſime ſit ſatiſfactuꝫ
⁊c. Quartus eſt theſaurus ſanctorum
confeſſorum quorum fuerunt illa ſubli-
mia merita ꝙ longe eis minora ſuffeciſ-
ſent ad ſalutem. Et ideo de coruꝫ reliqui
is ceteris peccatoribus prouidentur indul
gentie. Et illud ē minus apparens. q2 ille
qui plus remuneratur. q̄ meretur. nō ha
bet vllum reſiduum vt alteri rependatur
eo ꝙ totm. eius meritum eſt adequatum ⁊

pluſq̄ adequatum. ſic autem eſt de confeſ
ſoribus de quibus dicit ſaluator. Luc. 6°
ca. menſuram bonaꝫ ⁊ conferta ⁊ coagita
tam ⁊ ſuper effluentem dabunt in ſinum eo
rum. Ideo videtur eſſe dicendum ꝙ ille in
dulgentie que ſic dantur ab eccleſia p mo
dum auctoritatis: procedunt ex illa poteſta
te quam xp̄s dedit beato petro quando di
xit ei. Quodcunque ligaueris ſuper ter-
D — ram ⁊c. Et illud poteſt cōfirmari quadru
plici ratione. Quarum. ſ. prima eſt ta-
lis. Quando aliquis princeps committit
vicario ſuo plenitudinem poteſtatis vni
uerſaliter nullā ponens in commiſſione
ſua exceptionem ille poteſt ſecundum for
mam cōmiſſionis ſibi facte in omni mate
ria relaxare ⁊ reſtringere. cuꝫ habeat po-
teſtatem vniuerſaliter ſibi cōmiſſaꝫ ⁊ nul
latenus coartatam. Sic autem cōmiſſa fu
it poteſtas beato Petro diſtributiue di-
cens. Quodcunqꝫ ligaueris ⁊c. nulla fa-
cta exceptiōe. ⁊ ſic poterat circa relaxatio
nem pene. ſicut poterat circa relaxationeꝫ
culpe ⁊c. Secunda ratio eſt Quia qui-
cunqꝫ princeps cōmittit alicui quod ma-
ius eſt: videtur etiam committere qd mi-
nus eſt circa eandem materiam ⁊ cauſaꝫ.
vt ille qui poteſt quod maius ē. poteſt qd.
minus eſt circa eandem materiam. vt q
poteſt ſententiare poteſt inquirere. Sꝫ cir
ca cauſas peccatorum maius eſt abſolue-
re a culpa q̄ a pena. ergo cum princeps ec
cleſiaſticus habeat plenam poteſtateꝫ ab
ſoluendi a culpa. multo magis a pena q̄
eſt minus malum. Cuius ſignum eſt. q2
redditur pœa pro culpa ab eo qui ſemper
dat minora mala pro maioribus bonis. ſi
cut maiora bona pro minoribus ⁊c.
Tertia ratio eſt. Quia cuicūqꝫ cō-
mittitur relaxatio maioris pene circa eun
dem proceſſum videtur ꝙ non ſit negāda
relaxatio minoris pene. ſicut qui accipit a
principe poteſtatem dimittendi mortē be
ne videtur accipere poteſtatem dimitten-
di mutilationem vel exulationem. Sed
xp̄s poteſtatem ſeu plenitudinem poteſta-
tis dedit eccleſie remittendi obligationeꝫ
ad penam eternam: vt patet in abſolutio-
ne peccati mortalis. ergo multo magis ad
penaꝫ temporalē purgatorij q̄ inferni ⁊c.
Quarta rō eſt. Quia omnis princeps
iuſtitie dꝫ eſſe pronior ad remittendum q̄
ad puniendum. dicēte ezechiele. 18. Non
eſt voluntatis mee mors impij: ſed magis
vt conuertatur ⁊ viuat ⁊c. Nunc au-
tem videmus ꝙ pncipes illa ad que ſunt
promptiores facilius committunt. ergo
cum chriſtus commiſerit eccleſie poteſta-
tem alligandi ad penam. multo magis
abſoluendi ab eadem pena. ⁊ illud non
eſt niſi indulgentia. Dico ergo ꝙ ſuc-
ceſſor. b. pe. de plenitudine poteſtatis com
miſſe. b. Petro hꝫ auctoritatē dādi idul
gētiā. q2 qcūqꝫ hꝫ ptāteꝫ ſup antecedēs.
habet illam ſup conſequens qd nō ſequi-
tur niſi ex illo antecedēte. ſicut ſi mors nō
poſſet euenire niſi preuia infirmitate vel
egritudine quicunqꝫ poſſet tollere omnē
egritudinē poteſt tollere oēm infirmitatē
⁊ mortem. vnde cuꝫ in ciuilibus actio na
ſcatur ex obligatione. quicunqꝫ eniꝫ pōt
tollere obligationem poteſt tollere omnē
actionem. Et ideo cum pena ſit conſequēs
ad culpam ſicut actio ad obligationē. Cū
igitur eccleſia acceperit omnem plenitu-
dinem poteſtatis ad tollendaꝫ miniſteria
liter culpam non videtur carere poteſtate
ad dimittendum penam. Et quia cir
ca ea que ſunt fidei dictis diuine ſcriptu-
re tanq̄ regule ⁊ lumini eſt aſſentienduꝫ
ſecundū diony. de di. no. Ideo inducitur
auctoritas xp̄i. Jo. 20. di. Quorum remi
ſeritis peccata ⁊c. Nunc auteꝫ in foro pe-
nitentiali licet quis habeat poteſtateꝫ re-
mittendi peccata quantum ad culpaꝫ eo
modo quo remittuntur ibi. non tamen vt
videtur remittēdi niſi quantum ad penā
q2 ſi poteſt remittere quantum ad culpam
poſſet ipſum ita iniunctū in peccato mor-
tali detinere. Et ideo illius detentio ſolū
videtur ſonare ad penam. Nullus auteꝫ
poteſt penam remittere niſi qui poteſt caꝫ
dimittere. Circa iſtius ſermonis ſecū-
dam particulam inſiſtendo erga iſtarum
indulgentiarum vtilitatem occurrunt. x.
conſiderationes. Et prima eſt. Quod iſte

Indulgentie pꝛoficiunt. ⁊ per conſequens
non ſunt vacue. Secunda eſt quid pꝛofi
ciunt. Tertia eſt. Quantum pꝛoficiunt.
Quarta eſt. Quotiens pꝛoficiunt.
Quinta eſt Qualiter pꝛoficiunt. Sex-
ta eſt a quibus pꝛoficiunt. Septima eſt
quibus pꝛoficiunt. Octaua eſt Quādo
pꝛoficiunt. Nona eſt vbi pꝛoficiunt.
Decima eſt. Quare pꝛoficiunt.
Quantum ad pꝛimam conſideratio-
1ª ꝯſi. nem. Qḋ ille indulgentie pꝛoficiunt oſtē
ditur per quattuoꝛ vias. Pꝛima via
eſt ⁊ ſumitur ex auctoꝛitate dominica. qꝛ
ipſe dn̄s dedit indulgentiam quādo dixit
magdalene. Remittunt tibi peccata tua
E tamen cum pꝛius perfecta contritione ve
niſſet ad xp̄um. in qua contritione culpa
remittitur. Et ideo dixit xp̄s. dimiſſa ſunt
ei peccata multa quoniam dilexit multū.
poſtea addidit quando ſibi licentiam de-
dit recedendi. remittūtur tibi peccata. qḋ
non poteſt intelligi quantum ad culpam.
qꝛ iam dixerat. dimiſſa ſunt ei peccata ⁊c.
Et ideo opoꝛtet ꝙ intelligatur quantum
ad penam. ⁊ hec eſt indulgentia. Et ſi di-
catur ꝙ ſolus xp̄s poteſt hoc facere. Nō
valet. qꝛ ipſe pꝛomiſit apoſtolis. Jo. Ope
ra que ego facio ⁊ quilibet veſtrum faciet
⁊ maioꝛa ⁊c. Secunda via ſumitur ex
auctoꝛitate apoſtolica. qꝛ non habet ma-
ioꝛem auctoꝛitatem pꝛinceps tempoꝛaliuꝫ
in tempoꝛalibus q̄ pꝛinceps ſpiritualis
in ſpiritualibus: cum maioꝛi pꝛincipatui
maioꝛ auctoꝛitas cōmittatur. Nunc au-
tem pꝛinceps tempoꝛalis poteſt remittere
omnē penam tempoꝛalem. ergo pꝛinceps
ſpiritualis multo plus: cuꝫ ei plenaria po
teſtas ſit ei commiſſa: cum dixit xp̄s Pe-
tro. paſce oues meas. Jo. 21. caº. Ter-
tia via eſt ⁊ ſumitur ex actoꝛitate eccleſia-
ſtica. qꝛ ſaluatoꝛ. Math. xvi. ca. Deſcri-
bens eccleſie fundamenta dixit. ſuper hanc
petraꝫ hedificabo eccleſiam meam. ⁊ poꝛ
te inferi non pꝛeualebunt aduerſus eam.
vnde habetur ꝙ eccleſia vincit poꝛtas in
ferni. ⁊ non videtur ꝙ inferni inferioꝛis.
Cum nulla virtus eccleſiaſtica ad illas ſe
extendat. Et ſic videtur ꝙ intelligitur de

purgatoꝛio. ſ. Quod virtus eccleſiaſtica il
las poꝛtas vincat quod non poteſt intel-
ligi niſi quantum ad ſuffragia. vel quan-
tum ad indulgentiam. Suffragia autem
non videntur habere locum. quia nō ha-
bent efficatiam per modum auctoꝛitatis:
ſed per modum depꝛecationis. vbi autem
eſt ſola depꝛecatio ibi non eſt victoꝛia: ſi-
cut hic dicitur de poꝛtis inferni ⁊c.
Quarta via ſumitur ex auctoꝛitate euā
gelica. qꝛ xp̄us pꝛomiſit implicite ꝙ nun-
ꝙ deficeret fides eccleſie. Luce. 22. Quādo
dixit Petro. Ego autem pꝛo te rogabo
vt non deficiat fides tua. quod dictum in-
telligitur in perſona totius eccleſie ⁊ non
ſingularis perſone. quia poſt illud dictū
Petrus perdidit fidem cum xp̄m ter ne-
gauit. vt ibidem dicit euangelium. Et qꝛ
indulgentie date ſunt abinitio ſecundum
fidem eccleſie. Jdeo de vtilitate indulgen
tiarum nullatenꝰ eſt dubitandum.
Secunda cōſideratio eſt. Quid ille in 2ª ꝯſi.
dulgentie pꝛoficiunt. Dico ꝙ ex iſtis in-
dulgentijs pꝛoueniunt quattuoꝛ bona.
Et pꝛimum bonum eſt augmentatio
gratie. qꝛ cum ſupponant hominem eſſe
in caritate opera talia meritoꝛia merētur
gratie augmentum. qꝛ ſecundum Augu. A
Caritas meretur augeri. tales autem in-
dulgentie non habentur niſi per opera
meritoꝛia de natura ſua. ideo lucrum in-
dulgentie non poteſt fieri ſine augmento
gratie ⁊c. Secundum bonum eſt accu-
mulatio gloꝛie. qꝛ cū nullꝰ poſſit lucrari
indulgentiam niſi per fideꝫ. ⁊ fides eſt cui
pꝛomittitur viſio diuine eſſentie ex pº de
tri. Jdeo cuꝫ indulgentie lucrū augmen-
tetur. neceſſario dona felicitatis eterne in
debito augmentantur. Tertium bonū
eſt remiſſio pene in hac vita. qꝛ cum ſacer
dos ſapiens veniment ad penitētie ſacra-
mentum imponat penitentiam ſm̄ men-
ſurā peccati. dicēte domino in lege Moy
ſi deutero. 25. Qḋ ſecundum q̄titateꝫ de
licti erit plagarum modus. Et ideo cum
tales penitentie date ſint in penam pecca-
ti q̄tum lucratur de indulgentia tantum
tollit de illis penis. Et quia indulgentie

vt patuit ſunt ad auferendum penam. vn
de ſi ſacerdos iniunxit. x. dies de peniten
tia. x. dies de indulgentia euacuant illam
penam q̄tum ad neceſſitatem: non q̄tuꝫ
ad vtilitatem. vnde in collationibus in-
dulgentiarum ſolet dici decem dies de in
iunctis penitentijs miſericoꝛditer relaxa-
mus. Quartum bonum eſt. Remiſſio
pene in alia vita. ſ. in purgatoꝛio. qꝛ ibi te
netur illa regula de qua habetur apoc. 18.
Quātū gloꝛificauit ſe ⁊ in delictis fuit tā-
tum date ei toꝛmentum ⁊ luctum. Nunc
autem quātūcunqꝫ alicui beneficium ali
quid remiſſum eſt in aliqua cōmunitate
ab illo qui habet plenitudinem poteſtatiſ
in illa cōmunitate per idem eſt ac ſi ſoluiſ
Nō ſet. Sed ſi quis penitentiam ſibi iniunctā
ſoluiſſet in eccleſia ſecundum exigentiam
ſuoꝛum peccatorum nulli dubiū eſt ꝙ ite
rum in purgatoꝛio non puniretur cuꝫ nō
reſurgat. duplex tribulatio in idipſum ſe
cundum pꝛopheticum dictum. Ergo eo-
dem modo ſi in eccleſia eſt remiſſum per
indulgentiā. qḋ erat puniendum.
3ª ꝯſi. Tertia conſideratio eſt. Quantum il-
le indulgentie pꝛoficiunt. Dicitur autem
in. 4º liº ſententiaruꝫ ꝙ indulgentie tātū
valent quantum ſonant. i. quantum expꝛi
mitur in foꝛma conceſſionis earum.
Jntelligendum eſt tamen ꝙ indulgē-
B tie cōmuniter date ſolent quadruppliciter
ſonare. Et pꝛimo reſpiciūt ad determina
tum tempus ſcd̄m menſuram. ſ. dieruꝫ: vt
cū dantur. xl. dies de indulgentia. Secun
do modo ſcd̄m determinatum tp̄s ſcd̄m
numeruꝫ annoꝛum: vt cum dantur. xl. an
ni de indulgentia. Tertio modo reſpiciūt
certam poꝛtionē peccatoꝛum. vt cum me-
dietas vel pꝫ peccatoꝛum relaxatꝫ. Quar
to modo reſpiciendo ad totum ſimpliciter
vt cum datur remiſſio peccatoꝛum om̄ium
ſcd̄m plenariā indulgentiam. De pꝛimo
modo. ſi indulgentie ſonant ad numeruꝫ
dierum ſunt ſic intelligende. Quod ſi ali-
cui ſunt iniuncti. x. dies de penitentia pꝛo
ſuis peccatis in foꝛo confeſſionis: ꝙ per
x. dies de indulgentijs remittuntur illi.

quia ita ſonant verba dictarum littera
rum foꝛme in quibus conceditur indulgē
tia. Cum dn̄t. x. dies de iniunctis penitē-
tijs miſericoꝛditer relaxamus ſibi. Et ſi
tales non ſunt iniuncti tunc tantum aufer
tur de pena purgatoꝛij quantum per il-
lam penitentiam ſi facta perfeciſſet ſibi in
iuncta ſublatum fuiſſet. quia indulgentia
tantum remittit de pena quantum de pe-
na ſonat. ⁊ illa pena que eſt ſemel remiſſa
non debet eſſe iterum punita. De ſecun-
do modo. Si indulgentie ſonant ad nu-
merū annoꝝ eſt intelligendū ꝙ tm̄ valēt
q̄tū valeret perſolutio penitentiarum in
iunctarum ad vnum annum. Et ſi dica-
tur qd intelligimus per vnū annum aut
per vnam diē de penitentia cui coꝛreſpō
det annus vel dies de indulgentia. Dici
tur ꝙ in pꝛimitiua eccleſia cōputati erant
dies tales ſecundum arbitrium ſacerdo-
tis. vt tali die infligeretur tanta pena quā
tam poterat poꝛtare ſine detrimento ſalu-
tis in abſtinentijs ⁊ flagellis. quia dicit
Aug. ꝙ coꝛpus noſtrum non eſt dānan-
dum: ſed ſanandum. De tertio modo
ſi indulgentie ſonent ad quantitatem pe-
caminum quo ad penam. vt dimidiam
partem. tunc tantum valent quantum pe
nitentia ſufficiens valeret facta pꝛo tan-
toꝛum peccatoꝛum quantitate. quia in ta
li indulgentia remittitur media pars pe-
nitentiarum iniunctarum ſibi vel iniun-
gendarum ſecundum arbitrium ſapientis
ſacerdotis quod eſt finis ſuus. per ideꝫ eſt
ac ſi fuiſſet ſolutum. Et ideo de illa poꝛ-
tione non habebit penam in hoc ſeculo.
nec in futuro. quia deus vt patuit debi-
tū bis nō exigit. De quarto modo ſi in
dulgentie ſonant quantum ad totum cu
mulum peccatoꝛum vt penam remittant
ſecundum foꝛmam indulgentiarum ple-
ne tunc omne debitum auferetur vt nul-
lus reatus pene remaneat pꝛo iſto ſeculo.
quia ab eo pena remittitur ſibi quantum
in hoc ſeculo poteſt vniuerſaliter ſol-
ueret vt patuit ⁊ ligare. nec etiam in futu-
ro ſeculo. quia illud quod eſt plene re-

miſſum ab inferiori principe in ſuo prin/
cipatu vbi eſt plena poteſtas ſibi com/
miſſa a ſuperiori non debet vlterius exigi
a ſuo principe committente in principa/
tu ſuperiori: alioquin obuiaret ſue com/
miſſioni. Et ideo cum talis pena ſit to/
taliter dimiſſa in hoc mundo per illum
cui eſt poteſtas commiſſa. tale debituꝫ nō
eſt in futuro ſeculo a deo exigendum: ſi/
cut dictat ratio naturalis. Sed tunc ſo
qō let talis queſtio fieri. Si tales qui cum
plenitudine talis indulgentie .ſ. moriun/
tur nullo peccato appoſito. ſtatiꝫ euolāt.
Dicitur ꝙ ſic. quia nullum impedimen.
tum eſt aſcendendi in celum. ex quo quis
moritur in gratia. poſtquam chriſtus pre
parauit viam per ſolutioneꝫ debite pene.
vnde anime poſt ſufficientem purgatio/
nem confeſtim euolāt iuxta illud ps. Tor
rentem pertranſiuit anima mea. ergo cum
illud quod eſt remiſſum per idem ſit ac ſi
eſſet ſolutum. alioquin inanis eſt ſolutio
vel remiſſio. iſti confeſtim euolant. Et iō
dixit chriſtus Petro ſignanter. Math.
15. Tibi dabo claues regni celorum ꝛc.
Quando enim quis habet claues confe/
ſtim poteſt introducere. nec per alium mo
dum inuenitur. per quem poſſit ſedes pe
tri celum claudere vel aparire. qꝛ peracta
penitentia hic vel ibi ſine ipſo quiſque
ingreditur.
4ª ꝯſi° Quarta conſideratio eſt. Quotiens il/
le indulgentie proficiunt. Dicitur autem
ꝙ ſicut ſacramentum penitentie eſt itera/
bile. dicente ſapiente prouer. 24. Septies
in die cadit iuſtus ꝛ reſurgit. Que reſur/
rectio non ſit niſi per penitentiam. Ita be
neficium indulgentie eſt iterabile ꝛ frequē
tabile. quia ſicut poteſt iterari culpa ꝛ fre
quentari. ita pena conſequens ipſam. Et
ideo ſicut penitentia frequentatur ad emē
dandam culpam ꝛ indulgentia iteratur
ad delendum penam ꝛ etiam dirimendā
conſequentem ipſam. Intelligendum
eſt tamen ꝙ quatuor modis poteſt intel/
ligi an iſtarum indulgentiarum frequen/
tatio proficiat ad penas purgatorij pro/
pter quas hodie principaliter intendi/
tur. Et primo modo vt qui lucratur C
vnam diem de indulgentia habeat. ſcili/
cet vnam diem refrigerij cum erit in pur
gatorio Et ita de vno anno ꝛc. Secū
do modo vt qui lucratur vnum annum
de indulgentia. per vnum annum eius pe
na in purgatorio breuietur. Et ita de vna
die. ꝛc. Tertio modo: vt qui lucratur
vnam diem vel vnum annum de indul/
gentia tantum habeat de refrigerio ī pur
gatorio quantum de pena habuiſſet ſi pe/
nitentiam tantam in hoc mundo feciſſet.
Quarto modo: vt ſi lucratur vnum
diem vel vnum annum de tali indulgen/
tia. tantum breuiter de eius pena: quoniā
in penitentia fuiſſet ſi penitentiam redem/
ptam per indulgentiam perfeciſſet: quia
vt patuit. indulgentie ad penitentias in/
iunctas vel iniungendas directe reſpiciūt.
Sed primus modus non videtur eſſe con
ueniens. quia anime nō detinentur ī pur/
gatorio niſi ad ſoluendum penam ſibi de
terminataꝫ. Et ideo pena illa terminata
anime ſtatim euolant. ꝛ ideo non videtur
ibi tale refrigerium. quia pro tempore illo
quo non puniuntur deberent eſſe beate.
Ideo talis dilatio felicitatis preter penaꝫ
videtur eſſe iniuſta. Nec ſecundus mo
dus valet. quia ille cuius auctoritas non
extenditur ad aliam vitam non vide/
tur poſſe prefigere tempus pene qđ exigi/
tur in alia vita. Cum nullus princeps ex
tra ſuum principatum poſſit aliquid ſta/
tuere. princeps autem eccleſie non videtur
habere iuriſdictionem extrapñtē vitā. Et
iō videtur ꝙ tū poſſit illi tēpus limitare.
Nec tertius modus valet. quia tale re
frigerium non admittitur in purgatorio
ne ibi vltra debitum ſancti retineantur.
nec eſſet perfecta talis indulgentia cum ta
li refrigerio eſſet pena dāni que ponitur
maxima. Nec quartus modus. quia non
ſunt equales penitentie huius vite ad pe/
nas illas ſecundum Aug. Et ideo non
poteſt ibi fieri bona cōmēſuratio. Iō vid
tur eſſe dicendum. Siquis diligenter re
ſpiciat ad premium ꝙ tantum diminui/
tur de pena purgatorij per vnam diem

aut per annum de indulgentia quantum
breuiatum fuiſſet ſi talis per annum aut
per diem penitentiam hanc egiſſet. quia
indulgentie reſpiciunt penam peccati ſe/
cundum ꝙ imponitur ab eccleſia. ꝛ illud
poteſt ab eccleſia remitti. ꝛ cum eſſet remiſ
ſum non remittitur in alio mundo. Et
quia certum eſt quantum de pena purga/
torij diminuit vnus annus penitentie.
Ideo incertum eſt quantum diminuat
vnus annus indulgentie. vnde accipitur
documentum ꝙ certius eſt lucrari indul
gentiam ſecundum quantitatem culpa/
rum. tertiam: vel quartam vel mediam.
per quantitatem temporis ꝙ̃. vt mille vel
C. ānorum. quia ibi eſt certitudo de certa
parte temporis purgatorij de media vel
de tertia: hic autem de nulla. Et quia in
talibus beneficijs ſpiritualibus homines
ſunt minimū conquerendi ſolertes. Et iō
dicitur Luce. 16. filij huius ſeculi pruden/
tiores ſunt filijs lucis in gñratiōe ſua ꝛc.
5ª ꝯſi° Quinta conſideratio eſt. Qualiter
indulgentie proficiunt. Dicitur ꝙ profi/
ciunt eo modo quo penitentie hic iniun/
cte quando perficiuntur. quia eo modo
proficit alicui remiſſio debiti quo proficit
ipſius ſatiſfactio. vt amplius illud debi/
tum nunquam repetatur. vnde qui per/
ficit penitentiam debitam facit ſatiſfactio
nem. Et qui habet indulgentiam habet
eiuſdem debiti remiſſionem de quo dici/
tur in ps. Remitte mihi vt refrigerer pri
uſquam abeam ꝛ amp̄ non ero. quia ſci/
licet iſta remiſſio ſit in hac vita quamuis
profutura. Intelligendum eſt tamen
ꝙ ſacramentum penitentie contingit qua
drupliciter terminari ꝙ ſubſequitur in/
dulgentia peccatorum. Et primo quando
a ſacerdote nulla iniungitur penitentia.
ſicut chriſtus dixit mulieri adultere Jo. 8.
D vade ꝛ amplius noli peccare. Et illud cō
tingit quando quis confitetur in puncto
mortis. quia nullam poteſt in hoc mundo
perficere penitentiam. Secundo quan/
do a ſacerdote imponitur maior peniten/
tia quam debeat propter ignorantiam ſa
cerdotis ponderantis quod non eſt pon/
derandum. ſicut dicitur de phariſeis qui
decimant mentam ꝛ ciminum ꝛc.
Tertio quando a ſacerdote imponi/
tur minor penitentia ꝙ̃ debeatur. vt con/
tingit propter voluntatem penitentis. ſi/
cut illi qui alligant honera grauia ꝛ digi
to ſuo. no. ca. mouere Quarto quan/
do a ſacerdote imponitur pena adequa/
ta peccatis confeſſis. ꝛ illud contingit ex
diſcretiōe ſacerdotis inter leprā ꝛ leprā di
ſcernētis ſapiēter vt hētur in lege Moy/
ſi ꝛ obediētia penitētis. Nūc ad ꝓpoſitū
p°qñ nulla daꝛ pnīa tota indulgentia ſe/
quēs reſpicit tm̄ penā purgatorij. ꝛ ſic ibi
non habet auctoritatem eccleſia militans.
cuꝫ pena non ſit hic remiſſa. nec ibi remit
ti poteſt. Secundo quando penitentia
excederet ſi illa per indulgentiam remit/
tatur tunc conſtat ꝙ in purgatorio nō re/
petitur. quia iam eſt ſupi habundanter
remiſſa. ꝛ ſi non remittetur non punire/
tur quantum eſt hic. quia ibi eſt iudicium
equiſſimum loquendo ſecundum propor/
tionem. Tertio quando penitentia defi/
cit tunc illud quod deficiet ſupplebitur in
purgatorio. quia ſemper curia ſuperior eſt
iuſta ꝛ reſecat ſuperflua. ꝛ ſupplet dimi/
nuta in punitione. ibi eſt curia ſuperior de
tota indulgentia de iniunctis penitencijs
euacuabit quicquid ibi exigeretur de illis
ſi non complerentur. De reliquo autem
quod iniungi debuiſſet ſi non fuit hic in
iunctum quomodo erit hic remiſſum. ꝛ ſi
hic non remittetur quō ibi non exigetur.
Quarto quādo penitentia eſt adequa
ta culparum clarum eſt ꝙ ſi tota remitti/
tur hic legittime tunc nullo modo exigiꝛ
qꝛ debitum remiſſum a nullo iuſte exigiꝛ
poteſt. Et ideo ſcđm premiſſa vt ilíſſi/
mus modus adipiſcendi indulgentiam ꝓ
purgatorio eſſe videtur vt vnuſquiſque
penitentiam ſufficientem hic acceptaret
ꝛ poſt acceptam per indulgentiam redi/
meret. Et illud ſonat modus antiquus cō
ferendi indulgentiam de penitentijs ſi/
bi iniunctis.
Sexta cōſideratio eſt. A quibus ille in 6ª ꝯſi.
dulgentie ꝓficiunt. Dr ꝙ iſte idulgētie

ſunt vtiles quando conferuntur ab illis q
conferendi vel dandi habent auctoritateꝫ
A aliter minime valent. Intelligendū eſt
tamē ꝙ in eccleſia fuerūt a principio quat
tuor ordines diſtincti.ſ. Primus incipi
endo ab infimis fuit ordo diaconorū. de
quo fuit beatus Stephanus cuꝫ aliis. vj.
de quibus habetur. act.vj. Secundus
fuit preſbyterorum. de quibus dixit xp̄us.
Luc.xxij. Hoc facite in meā commemora
tionem quando dedit eis poteſtatem cōfi
ciendi corpus ſuum. Tertius fuit epiſco
porum: quibus xp̄s dixit. Quodcūqꝫ liga
ueris ꝛc. qꝛ epiſcopi ſucceſſerūt apoſtolis.
Quartus fuit ſūmorum pontificum.
quorum primus fuit beatus Petrus cui
dictum fuit. Quodcūqꝫ ligaueris. ꝛc. Et
illos quattuor ordīes diſtinguit Diony.
de angelica ierar. Primus aūt non fa
cit ad propoſitum. qꝛ nulla auctoritas ab
ſoluendi atqꝫ ligandi diaconybus eſt con
ceſſa niſi ſolis ſacerdotibus miniſtrare. Sꝫ
circa tres alios ordines ponuntur quattu
or catholica documenta. Et primum eſt
B ꝙ ſicut ſacerdotibꝰ fuit collata auctoritas
abſoluendi a culpa quando fuit promul
gatum ſacramentum penitentie. Jo.xx.
Quorum remiſeritis peccata remittuntur
eis. ita auctoritas abſoluendi a pena quan
do dixit. Quorū retinueritis retēta erūt.
vt fuit oſtenſum. Et cōfirmatur. qꝛ maior
poteſtas data eſt eis. ſ. abſolutio a culpa:
vt patuit: tum qꝛ pōt obligare ad penaꝫ.
Et lex diuina eſt promptior ad abſoluen
dum q̄ ad ligandum. Secundum eſt ꝙ
ſicut poteſtas abſoluendi a culpa fuit ſa
cerdotibus limitata. vt nō poſſit niſi circa
limitata peccata abſoluere. ita poteſtas
abſoluendi a pena per modum indulgen
tie fuit limitata per ſuperiores. vt non poſ
ſint per ſe īdulgētias dare: ne forte vileſcat
⁊ facilitas indulgētie ſit occaſio culpe. vñ
niſi fuiſſet iuris poſitio limitata: illa pote
ſtas videretur. quilibꝫ ſacerdos poſſe ab
ſoluere: ſicut ſūmus ierarcha: qd̄ eſt plus
q̄ quecunqꝫ indulgentia. Tertium eſt.
ꝙ talis indulgētia ⁊ poteſtas in epiſcopis
nō eſt ligata. ſed tñ determinata. vt non
poſſint ſimul niſi. xl. dies cōferre qui potu
iſſent alias ſine determinatione. Cum ita
dixerit eis. ſ. quodcunque ligaueris ꝛc. in
apl'. ſicut in ſummo pontifice Petro.
Quodcūqꝫ ligaueris ꝛc. Quartum eſt
ꝙ talis poteſtas eſt in ſummo pōtifice īde
terminata. qꝛ nec termino fuit colata a xp̄o
vt patuit. ita ꝙ nullus alius pōt cuꝫ limi
tare tanq̄ totius eccleſie paſtoreꝫ. Jo.xxj.
Et ideo poteſt plenam indulgētiam ⁊ de
terminatam: ſicut ei videtur quibuſcunqꝫ
conferre capacibus.
Septima conſideratio eſt. Quibus iſte 7ª ꝯſi
indulgentie proficiunt. Dicitur ꝙ nō va
lent niſi illis qui ſunt idonei ad ipſas reci
piendas: dicente domino eis quibus con
ceſſa fuit hec auctoritas. Si fuerit ibi filiꝰ
pacis requieſcet ſuper euꝫ pax veſtra. ſin au
tem ad vos reuertetur. Intelligenduꝫ C
eſt tñ ꝙ quattuor īpedimēta inueniuntur
ne indulgentie proficiant alicui. q̄tūcūqꝫ
recte fuerint date. Primum eſt defe
ctus credendi. quando quis non habet fi
dem ꝙ talia proficiant. qꝛ dicit Augu. de
doctrina xp̄iana primo. ꝙ xp̄us dedit cla
ues eccleſie. vt q nō credēt in ea ſibi dimit
ti peccata non dimittant ei. ⁊ q crederet in
dulgentiam perciperet ꝛc. Secundum
eſt defectus acceptandi ſ. quando quis nō
eſt in diuina gratia. quia tunc eſt obliga
tuꝫ ad penam eternam circa quam non
cadit indulgentia: cum ſit inremiſſibilis
quamdiu eſt in mortali culpa. tunc enim
non valet indulgentia. quia indulgentia
ſequitur culpe delectionem ꝛc. Tertiū
eſt defectus communicandi. quia quando
cunque eſt aliquis excommunicatus pro
eo ꝙ eſt ab eccleſia precīſus non eſt capax
indulgentie: cum non ſit in eccleſie gre
mio conſtitutus. ⁊ ideo ſicut membrū mor
tuum non ſuſcipit beneficium corporis.
ita iſti non recipiunt beneficia eccleſie.
Quartum eſt defectus confeſſionis ⁊
contritionis. quia quando datur indulgē
tia vere penitentibus ⁊ confeſſis tunc quā
tumcunque peniterent vere ⁊ veram con
tritionem haberent cum gratia niſi ſacra
mentum confeſſionis ſub cuius conditio

ne talis datur indulgentia percipiant vel
recipiant. in cuius figura ante peccatorum
expiationem fiebat confeſſio omnium ini
quitatum filiorum iſrahel. Leuiti. xvj.
Intelligendum eſt tamen ꝙ confeſſio
peccatorum precuta cōmuniter videtur ne
ceſſaria ad percipiendum indulgentiam.
quia nulla indulgentia habet locum de de
bito remittendo vbi debitum non eſt adiu
dicatum: ⁊ ꝙ non conſtet debeti non po
ſtulctur abſolute remitti. Iſta adiudicatio
debiti in eccleſia non fit ante penitentie ſa
cramentum. vnde ante ipſum nullus obli
gatur ad penam in hac vita. ergo non ca
dit talis eccleſie remiſſio donec peccata fu
erint per eccleſiam iudicata. Et ob hoc vi
detur dari indulgentia vere penitentibus
⁊ confeſſis ꝛc.
8ª ꝯſi Octaua conſideratio eſt. Quando pro
ficiunt iſte indulgentie. Dicitur autem ꝙ
proficiunt eo tempore cum homo poteſt
mereri cum propter opera meritoria ſem
per aſſignentur. De quo tempore dicitur
Mathei. ix. Me autem oportet operari:
ꝙ opera eius qui miſit me donec tempus
eſt. Et quia alio tempore talia non pro
ficiunt. Ideo ſequitur. venit nox in qua
nemo poteſt operari. ꝛc. Intelligendū
D eſt tamen ꝙ circa iſtam conſiderationem
occurrunt quattuor veritates. Quarum p̄
ma eſt. ꝙ tales indulgentie proſunt exiſtē
tibus in hac vita. quia ipſi ſunt in plena iu
riſdictione eccleſie. Et ideo ſicut eccleſia
poteſt eos ad penam obligare: ita a pena
abſoluere ꝛc. Secunda veritas eſt ꝙ
non proſunt exiſtentibus in alio mundo.
quia illi ſunt extra iuriſdictionem eccle
ſie. cum ſint extra terminos vie. vnde chri
ſtus non dedit poteſtatem eccleſie ligan
di atque ſoluendi niſi ſuper terram ꝛc.
Tertia veritas eſt. ꝙ proſunt pro iſta
vita. quia per tales indulgentias remitti
tur penitentia quam hic perficere oporte
ret: ſicut patet ex earum forma. cum dētur
ex iniunctis penitētijs.
Quarta veritas eſt ꝙ proſunt pro alia
vita quando dantur exiſtentibus in hac
vita. qꝛ illud quod eſt remiſſum legitime
in curia inferiori. non poteſt legitime exi
gi in curia ſuperiori. Et cum dantur iſte
indulgentie remittuntur pene debite in ec
cleſia exiſtente ab eo qui in eccleſia accepit
plenitudinem poteſtatis. Sed ex iſtis ve
ritatibus accipiuntur duo catholica do
cumenta. Primum eſt. ꝙ nullus prela
tus poteſt concedere indulgentias iam
defunctis. quia non ſunt ſub eius iuriſ
dictione. Secundum eſt ꝙ nullus po
teſt lucrari indulgentiam pro ſuis prede
ceſſoribus defunctis. quia illi non ſunt
ſub auctoritate indulgentias conferentis.
cuius ſignum eſt. qꝛ circa mortuorum ſub
ſidia eccleſia. non vtitur modo poteſtatis
ſed humilitate ſupplicationis. vt dicit bea
tus dionyſius.
Nona conſideratio eſt vbi proficiunt 9ª ꝯſi
iſte indulgentie. Dicitur ꝙ quattuor loca
diſtinguit ſacra ſcriptura vbi conueniunt
merita ponderari. Primus locus eſt
iſtius mundi de quo dicitur in ps. Sta E
tuiſti in loco ſpacioſo pedes meos. quia
hic datur ſpacium ad bene operandum.
Secūdus locus eſt purgatorij de quo
dicitur Job. 28. auro locus eiꝰ in quo cō
flatur. quia ille non eſt niſi ad purgan
dum electos. Tertiꝰ locus eſt infer
ni. de quo dicitur deutero. xxxij. capi. dici
tur in loco horroris ⁊ vaſte ſolitudinis ī
figura. quia licet ibi ſint multi. tamen nō
ſunt aliquo ordine vel amore federati.
Quartus locus eſt paradyſi. de quo
Exo. xxxiij. Eſt locus apud me cum do
minus voluit Moyſi ſuam eſſentiam re
uelare. Nunc autem ad propoſitum
ſecundum illa quattuor loca hic ponun
tur quattuor documenta. Quorum ſcili
cet. Primum eſt. Quod iſte indulgen
tie non proſunt exiſtentibus in paradiſo.
quia vt patuit directe reſpiciunt penas.
Ibi aūt nulla eſt pena. imo felicitas ſum
ma: nō quin merita in actibus bonis qui
bꝰ adiūgit indulgētia ibi ꝓficiāt. qꝛ indul
gētie intuitū illiꝰ felicitatis accelerant. ſꝫ ex
quo ibi ſūt nulla taliū īdigēt ꝓ quo ſtatu

dixit dominus Moyſi. Ego oſtendam tibi omne bonū ꝛc. Secundū eſt qḋ nihil proſunt exiſtibus in inferno: q2 ſi ibi proficerent tantum poſſent multiplicari. ꝙ ipſi poſſent a penis liberari. Cuius oppoſitum dixit xp̄s. Aut quā dabit homo cōmutationem pro aīa ſua. Non tamen videtur inconueniens ſi pro illo ſtatu hic ꝓficiant ſicut pro ſtatu purgatorij. Quia ſiquis perficiat penitentiam pro peccatis preteritis ꝛ poſtea dānetur ꝑ peccatuꝫ ſuperueniens non punitur in inferno ꝓ peccatis preteritis. de quibus ſufficienteꝫ penam portauit: ſicut dicit in pś. Deus nō punit bis in idipſum. Ita eadem ratione ſi lucratus fuiſſet de illis penis indulgentias. vnde ſiquis poſt plenam indulgentiam peccaret vnico peccato quo dānaret non puniretur in inferno niſi de illo. ſecū dum premiſſa ꝛc. Tertium documentum eſt. Quod iſte indulgentie non proficiunt in purgatorio exiſtibus. quia pena que ē eis limitata ꝑ ſupiorē iudicē nō pōt ꝑ inferiorē diminui vel tolli. ex q̄ qs moritur ad certā penā in purgatorio dānat diuino iudicio ꝛ non hūano. Et ideo videtur ꝙ non poſſit ipſum a tali pena liberare quis ſua auctoritate niſi fuerit abſolutus prius ꝛ tunc proficiunt pro purgatorio ꝛ non in purgatorio. Quartuꝫ documentum eſt. Quod indulgentie iſte ſolum proficiunt in hoc mundo. quia dantur ſecundum auctoritatem militantis eccleſie. que non eſt niſi in hoc mundo. nec ei9 auctoritas directe ſe extendit ad aliud ſeculum niſi quantum in hoc mundo remittitur vt fuit oſtenſum. Intelligendum eſt tamen ꝙ ſolet fieri queſtio. Si p̄nceps eccleſie militantis poſſet purgatorium totaliter euacuare. quia ibi videtur eſſe quedam portio militantis eccleſie. q2 non ſunt i termino. Et illud non obſtat. quia nō ſunt in ſtatu merendi aut demerendi. Tum quia illud poteſt dupliciter intelligi. Aut quantum ad penas de preterito iniunctas. ꝛ ſic non videtur. q2 ille ſunt iniuncte auctoritate diuina ꝛ non tolluntur humana. Aut quantum ad iniungendas. ꝛ tunc poſſet diuinuꝫ iudiciū preuenire ſoluendo. nec deus iterato requirat qui dedit talem poteſtatem ſuper terram. vt ſi ſtatueret. quicunqꝫ vltimo momento ſue vite eſſet in ſtatu grat ꝙ eo ipſo conſequatur plenam indulgentiam. tunc cum nullus deſcendat ad purgatorium niſi in gratia conſtitutus ꝛ tūc hic eēt plenarie abſolutus ꝛ ſic nunꝗ vllus deſcenderet ad purgatorium ſꝫ confeſtim euolaret quod eſt mirum. licet appareat verum ex dicto chriſti aſſumpto .ſ. Quodcunqꝫ ligaueris ꝛc.

Decima conſideratio eſt. Quare iſte indulgentie proficiunt. Dicitur autem ꝙ ꝓficiunt ſecundum ꝙ eſt ordinatum a deo ad ſupportandam humanam fragilitateꝫ ꝛ infirmitatem ꝛ ad declarandam diuinā benignitatem. de quibus dicitur ſap̄. xj. Miſereris omniuꝫ. quoniam omnia potes. Et iterum parcis omnibus. quia tua ſunt omnia qui amas animas. Intelligendum eſt tamen ꝙ circa iſtam conſiderationem occurrunt quattuor documenta. Quorum Primuꝫ eſt. Quod tales indulgentie non proficiunt quando dantur pro rebus illicitis: vt ſi quis daret indulgentiam euntibus ad iniuſtum belluꝫ aut ad inhoneſtum lucrum vel locum. immo nocent tam conferenti ꝙ ſuſcipienti peccātibus mortaliter ꝛ committentibus ſacrilegium. quia ſacra auctoritas a chriſto collata applicatur licitis ꝛ non illicitis vnde cor. io. Quod poteſtatem dederat ei dominus non ad deſtructionem fidelium. ſed ad hedificationem.

Secundum eſt Quod tales indulgentie proficiunt quando dantur pro bonis operibus: vt pro peregrinatione vel pro elimoſynis. q2 cui licitū ē remittere penas licitum eſt recipere ſatiſfationem quantūcunqꝫ paruam. Et ideo cum ibi fiat aliqua ſatiſfactio proficit pluſquam ſi fieret nulla. quia in tali bono opere non ſolum remittitur pena. ſed augetur gloria.

Tertium documentum eſt. Quod tales indulgentie de bonis meritorijs non proficiunt ſecundum exceſſum talis meriti. vnde quandocunqꝫ datur maior indulgentia pro minori merito non proficit ad diminuendam penam per modum talem ex merito opis: ſed auctoritate dantis ꝛ per idem tunc proſunt minus bonis ſicut magis bonis. Quartum eſt Qḋ iſte indulgentie proficiunt abſolute date: quāuis nō ſint alicui bono operi adiuncte. q2 habens plenam poteſtatem in cōmunitate poteſt ſibi debitum ſine aliqua ſolutione relaxare ſicut quodcunqꝫ preciuꝫ recipere. Alioquin indulgentie date imortis articulo non valerent ꝛc. Sed remanet dubiuꝫ ex premiſſis. Quia ſicut penitētia de preteritis peccatis mortalib9 facta in ſtatu culpe ſecundum aliquos ꝓficit. Ita videtur ꝙ indulgentia que datur ad remiſſionem talis pene in tali ſtatu poſſit proficere ſi daretur abſolute pro quocunqꝫ ſtatu ab eccleſia que non ſoluꝫ bonis ſed etiam malis multiplicia beneficia preſtat ſcḋm illud qḋ dicitur. Qui ſolem ſuum facit oriri ſuper bonos ꝛ malos ꝛc. Qui nobis concedat hic in p̄nti gratiam. ꝛ in futuro gloriam. Amen.

In feſto aſſumptionis marie virginis. Sermo primus.

Leuata eſt magnificentia tua ſuꝑ celos ꝛc. pś. 8°. Quia magnificentia regia conſiſtit in larga diſtributione donorum. ꝛ dona ſupernaturalia fuerunt a rege regum virgini marie largiſſime diſtributa cōuenienter dicitur de ipſa magnificentia diuina ꝙ eleuata eſt ꝛc. Et ſcḋm hoc huiuſmodi magnificentie aſſumptio ipſius marie virginis dupliciter deſcribitur in his verbis. Et .ſ. Primo quātum ad ſoluꝫ in quo fuit inchoata. Cuꝫ premittit. Eleuata. ſ. de valle huius miſerie. Omne. n. qḋ eleuatur in imo ſtetit ꝛc. Scḋo quantum ad terminū ad quē fuit exaltata. Cū ſequitur ſuper celos ꝛc. De quibus duobus dicit Iob. 20. Ad p̄ceptuꝫ tuum eleuabitur aquila. i. mater dn̄i ꝑꝑ ſublimitatem ſui volatus quantū ad primuꝫ. Et ponet in arduis nidum ſuum. i. in ſublimitatibus celoruꝫ quātuꝫ ad ſecundum.

Circa primum eſt intelligendum ꝙ cū dicitur eleuata eſt. Iſta eleuatio fuit p° i ſtatu patriarcharum ſubtiliter figurata ꝑ illum aſcenſum quo aſcendit habraā d̄ egypto cum ſara ſponſa ſua: ꝛ venit ad terram promiſſionis in loco vbi prius fixerat tabernaculum. Iſte habraā qui dictus fuit pater multaꝝ gentium ſignificat xp̄ꝫ a quo omnes gentes regenerationis grāꝫ acceperūt ſcḋm illud Io. Niſi quis renatus fuerit ex aqua ꝛc. Iſte aſcendit de egypto huius ſeculi cum ſara ſponſa que ſigurat matrem dn̄i. Tum q2 ſicut illa cōcepit angelo nunciante ſic ꝛ maria. Tum q2 cum eſſet ſterilis vt hētur in gn̄. concepit ꝟtute ſpūs ſancti. Tum q2 genuit filiū quē pater eius duxit ad imolandum cum illa ſara. i. cum virgine matre noſtra xp̄s aſcendit. quādo ipſam in celum aſſumpſit vbi ē terra promiſſionis vbi prius erat tabernaculum. quia a mundi conſtitutione preparauit digniſſimum habitaculuꝫ matri ſue iuxta illud io. In domo patris mei manſiones multe ſunt ꝛc. Secundo in ſtatu pontificum ſpiritualiter ſignata numeri ſecundo vbi dicitur. Eleuabitur tabernaculum teſtimonij per officia leuitarum quando filij iſrael per deſertum venerunt ad terram promiſſionis. Iſtud tabernaculum erat ſimilitudo matris domini. Tum ſicut in illo repoſitum erat ſancta ſanctorum. ſic in virgine erat repoſitum ſecundum Dani. ille qui eſt ſanctus ſanctorum. Tum quia ſicut in illo erat archa federis. ſic in virgine humanitas chriſti in qua humana natura. fuit ineffabiliter confederata. illud tabernaculum eleuauerunt leuite. i. angeli qui in tabernaculo celeſti deſeruiunt in ſua aſſumptiōe. iuxta illud. Sāctificati ſunt ergo ſacerdotes ꝛ leuite. Tertio fuit in ſtatu regum ardenter deſiderata. vnde dd̄ clamat Surge domine in requiem tuam tu ꝛ archa ſanctificationis tue ꝛc. Iſta archa eſt mater domini de qua dicitur apoca. viſa eſt archa teſtamenti eius in templo

eius. Iſta ſurrexit in requiez domini quã do aſſumpta eſt ad dexteram filij. vnde dicitur in cãt. veni de libano ſoror mea ſponſa .i. de ſtatu innocentie in quo ſtetit i hac vita. Coronaberis ſcilicet corona aurea. propter ſanctitatem. quia illa debetur omnibus ſanctis in apoca. Corona aureola propter virginitatem vbi eius perſonã figuratur in tabula de lignis ſeptiz imputrebilibus qui habebant aureolam ⁊c. Corona lapidea in eius martyrio cuius animam gladius pertranſiuit. Corona ſtellea propter doctrine veritatem. q2 de myſterio verbi informauit luce ⁊ Jo. ſcd̃m Jeronymum. De qua corona dicitur Danie. Qui ad iuſtitiam erudiunt plurimos. Quarto fuit in ſtatu prophetarum certitudinaliter pronunciata. yſ. 40. Leuabit dominus ſignum ⁊ congregabit profugos iſrael. Iſtud ſignum prenunciabat matrem domini. quia illud ſignum fuit in ſyon ſublimatum dicit yſ. Sic mater domini fuit ſublimata in ciuitate ſpeculationis diuine. fuit etiam ad gentes exaltatum. Sic mater domini ad agilitatem gentium eſt aſſumpta fuit ſuper montem caliginoſum vt dicit yſa. ſic mater domini eſt aſſumpta ad terrendos demones illius montis habitatores. Et quando hoc ſignum fuit eleuatum per aſſumptionem congregati ſunt profugi. quia peccatores ſunt deo reconciliati iuxta illud ezechielis. Congregabo vos de nationibus ⁊c. Circa ſecundum principale eſt intelligendum. Quod ſicut poteſt colligi ex dictis beati Ambroſii in exameron. cum dictis ceterorum doctorum. iz. ſunt celi diſtincti virtute diuina mirifice fabricati. Quorum primum dicitur Celum aereum. Et ſupra illud fuit mater domini eleuata per virtutem humilitatis. Sicut enim hoc celum ẽ ceteris infimius. ſic virtus humilitatis fecit matrem domini ancillam ſe dicere cum eſſet domina. vnde dixit Luce. i° Reſpexit humilitatem ancille ſue. ⁊ iterum. Ecce ancilla domini. Secundum eſt celuz olympium de natura ignis ſupra qd̃ fuit. ſ. eleuata per virtutem liberalitatis. Sicut enim illud celum conſumit terreſtria in corpora ſubtilia conuertendo. Sic liberalitas conſumit temporalia in ſpiritualia commutãdo. Hac virtute floruit mater domini. quia illas oblationes trium magorum ſtatim pauperibus pie creditur erogaſſe. iuxta conſilium filij dĩ. omni petenti te tribue. Tertium eſt celum lune ſupra quod fuit hodie eleuata per virtutem virginitatis. ſicut. n. luna propter ſuam influentiam frigidam extinguit in ordinatum calorem. Sic virginitas omne incendiũ carnalitatis. ideo virgo in cant. dicitur pulchra vt luna ⁊c. Quartum eſt Celum mercurij ſupra qd̃ fuit eleuata per virtutem patientie. Sicut eniz mercurius dominatur aquis ſecundum ptolomeum. Sic virtus patientie tribulationibus ipſas ſcilicet vincendo. de quibus in pſ. Aſſumpſit me de aquis multis. hanc habuit mater domini quando fuit de regno fugata. vnde regredi nõ eſt dedignata propter ſalutem eorum. vt habetur in Math. Quintum eſt celum veneris ſupra quod fuit eleuata per virtutem caritatis. Sicut enim venus cauſa amicitiam ſic caritas eſt amicitia pura ⁊ amicitie cauſa. Hanc caritatem habuit mater domini vltra omnem puram creaturam. Ideo de ea dicitur in cant. Aque multe non potuerunt extinguere caritatem. Sextum eſt celum ſolis ſupra qd̃ fuit eleuata per virtutem ſapientie. Sicut enim ſol illuminat ad videndum ſenſibilia. ſic ſapientia illuſtrat ad cognoſcendum intelligibilia. hanc ſapientiam habuit mater domini. quia conſeruabat omnia verba hec conferens in corde ſuo. vt patet in Luc. de ſuperceleſtibus.

Septimum eſt celum martis ſupra quod fuit eleuata per virtutem magnanimitatis. Mors enim inducit ad actum fortitudinis quam habuit mater domini tempore paſſionis dum apoſtolis fugientibus ipſa iuxta crucem remanſit. ⁊ tunc

fides noſtra dicitur in ipſa ſola matre domini remanſiſſe ⁊c. Octauum eſt celum Jouis ſupra quod fuit eleuata per virtutem temperantie. quia ſicut Juppiter eſt in qualitate temperatiſſimꝰ. ſic mater domini fuit in ſenſibus temperatiſſima. quia ſumme intellectualibus dedita. vnde de ipſa dicitur in Luc. Optimam partem elegit ſibi maria que ⁊c.

Nonum eſt celum ſaturni ſupra quod fuit eleuata per virtutem paupertatis. Sicut enim ſaturnus ẽ maliuolus omnibus iſtis inferioribus. Sic mater domini per virtutem paupertatis omnia iſta inferiora contempſit. vnde filiuz pannis inuolutum in preſepio reclinauit. quia non erat ei locus in diuerſorio.

Decimum eſt celum firmamentum ſupra quod fuit eleuata per virtutem miſericordie. Sicut enim hoc celum habet influentiam generalem ad omnia inferiora Sic mater domini per ſuam miſericordiam influit tam iuſtis quam peccatoribus remedia. vnde in pſalmo. Miſericordia eius plena eſt omnis terra illa. ſcilicet de qua dicitur in pſalmo. Benedixiſti domine terrã tuam. Et yſ. aperiatur terra ⁊c. Undecimum eſt celum criſtallinum ſupra quod fuit exaltata per virtutem perſeuerantie. Motus enim illius celi eſt ſumme diuturnus ſecundum ptolomeum. Sic mater domini. quia ſola ab inſtanti ſue natiuitatis vſq; ad finem preter filium fuit ſine peccato. Ideo dicitur in actibus. Quod apoſtoli erant perſeuerantes cum maria matre ieſu. licet non tantum ipſi quantum ipſa ⁊c.

Duodecimuz eſt celum empyreum ſupra quod fuit eleuata per virtutem beatitudinis ⁊ glorie. quia ſicut hoc celum eſt maius in gloria ſeculi huius omni aliorꝫ celorꝫ. Sic maior eſt felicitas virginis quã omnium aliorum ſanctorum. vnde mulieri dicenti chriſto in Luc. Beatus venter qui te por. ⁊c. Chriſtus cõfirmauit dicens. Qui nymo ⁊c.

Quod autem ſuper omnes aſcenderit ꝓbatur. quia aſcendens ſedet ad dexteram filij. De qua dicit apoſtolus. Quod aſcendit ſuper omnes celos vt adimpleret omnia ⁊ cetera.

Circa illud vltimum celum eſt intelligendum. Quod in ipſo ſunt iz. manſiones. Et primo eſt eleuata ſupra primam in qua ſunt ſancti ſine ſuis proprijs meritis. ſed merito paſſionis chriſti. Et mater domini plus habuit de meritis quam aliqua creatura. Ideo dicitur gratia plena.

Secundo eleuata eſt ſupra ſecundam que eſt angelorum ⁊ ſanctorum ad illum ordinem aſſumptorum. quia iſti mittuntur ab archangelis quod non decet virgini cũ dignior ſit. Tertio ſupra tertiã q̃ eſt archangelorum ⁊ ſanctorum. quia iſti per virtutem perficiuntur quibus ſacra virgo eſt perfectior in donis ſpiritualibus ⁊ alijs ⁊c. Quarto ſupra quartam que eſt virtutum. quia virtutes reguntur a principatibus. Mater autem domini per neminem regitur. Cum ipſa ſit regina omnium. Quinto ſupra quintam que eſt principatuũ. quia principatus conferũtur per poteſtates ſicut principantes firmius diuinas illuminationes recipiunt. Mater autem chriſti fuit plus quam in gratia confirmata ⁊c. Sexto ſupra ſextam que eſt poteſtatuum. quia iſti ſunt ſubiecti dominationibus. Mater autem domini nulli debuit eſſe ſubiecta. quia nobilior eſt in gratia. Septimo ſupra ſeptimam que eſt dominationum. quia dominationes thronorum iudicijs regulantur. Mater autem domini a nemine regulatur. quia ipſa eſt prima regula morum. Octauo ſupra octauam que eſt thronorum. quia iſti a cherubin illuſtrantur. Mater autem domini plus fuit ſapientia plena ipſis. Cum ipſam totam concepiſſet ſapientiam ſcilicet chriſtum.

Nono ſupra nonam que eſt cherubin. quia iſti a ſeraphin inflammantur. Mater autem domini plus habuit de caritate quam ſeraphyn pro quanto fuit plus deo coniuncta.

Decio ſupra decimā que ē ſeraphyn q2 maior fuit virginis humilitas q̄ ſup-bia luciferi qui ab huiuſmodi ſublimitate ordinis corruit. vnde virtutis bonū exce-dit peccati malum ſcḋm btm̄ dionyſiū ꝛc.

Undecimo ſupra vndecimā que eſt ye-rarchie ſupceleſtis in qua btūs dionyſius ponit ſolas perſonas diuinas. Et iḋ ad hanc non aſcendit niſi xp̄s ad cuius dexte-ram eſt mater ſed nō equaliter. Et iḋ cuȝ non aſcenderit ad duodecimā nec reman-ſerit in decima. oȝ ꝙ ponatur in vndecia manſione. Iſte duodecim mãſiones fi-gurate ſunt in apoc. p duodecim fundamē-ta ciuitatis hieruſalem ex. 12. ordinibus la-pidum p̄cioſiorum vbi. xjm. fundamentū erat iacintus qui eſt coloris celeſtis deſi-gnatus per virginitatem ꝓpter celi incor-ruptibilitatem. Quā vndecimam manſio-nem poſſidet virgo benedicta in patria.

Cuius meritis grām mereamur in p̄-ſenti ꝛ in futuro glīaȝ. Ad quā ꝛc. Am̄.

De eadem. Sermo ſcḋs.

D preceptum tuum elleuabit aquila ꝛ ponet in arduis nidū ſuum Job. 39. c°. Quia ſcḋm hieronymū mater dn̄i in ſua aſſumptiōe fuit ſuper omnes alios ſanctos exaltata. Sicͭ ſuper omnes alias aues volat aquila Idcirco ad declarationeȝ prefate feſtiuitatis conuenienter verbum ꝓpoſitum eſt aſſum-ptum. In quo quidem verbo dei geni-trix dupliciter introducitur cōmendanda. Et. ſ. Primo vtꝫ a terrenis infimitati-bus exaltata. Cum p̄mittitur. Ad p̄ceptū tuum el. aquila. Scḋo vt in celeſtibus ſublimitatibus collocata. Cuȝ ſeqᷓtur. Et ponet in arduis ꝛc. i. in ſummis ſublimi-tatibus que ſunt difficiles ad aſcendendū De quibus duabus ſolēnitatibus induci-tur illud p̄s. Eleuata eſt magnificētia tua quantū ad primū. Super celos quantum ad ſcḋm. Dicit enim mater dn̄i magnificē-tia dei. q2 ſuorū donorum deus magnitu-dinem maxime in ea demonſtrauit. Ma-gnificentia enim conſiſtit in ſumptuū ma-gnitudinem. Qz igitur de eleuatiōe ſcē dei genitricis eſt iſta ſolēnitas. Idcirco circa ipſam duodecim qōnes formantur. Quarum.

Prima qō eſt. Quid ē eleuatio. Et di- 1ª qō citur ꝙ eleuatio eſt alicuius tranſlatio de loco inferiori ad locuȝ ſuperiorem ſicut di-citur eleuata glīa domini in ezechiele ſup terram. Sȝ illa tranſlatio qn̄qȝ fit virtu-te propria. ſicut i xp̄i aſcēſione. Aliqn̄ vir-tute aliena. vt in virginis aſſumptione. Iḋ prima dr̄ aſcenſio. ſcḋa dr̄ aſſumptio.

Iḋ de iſta ſcā aſſumptione inducitur il-lud p̄ſagium qḋ hētur gen̄. vij. vbi dicitur ꝙ aque eleuauerunt archam in ſublimi a terra. Iſta autē archa fuit mater domi-ni benedicta. q2 ſicut in illa fuit recondita ſ. omniuȝ viuentium eſca. ſic in virginis fuit p̄paratus cibus omniū exiſtentium in grā xp̄i qui de ipſo ait io. vj. Caro mea ve-re eſt cibus. Et ſicut per archam fuit totus mundus a naufragio liberatus in diluuio ſic per v̄ginem cognoſcetur ſaluatus a fi-nali incēdio. Iſtam archā eleuauerunt aq̄ in ſublimi in ſua aſſumptione. i. populi ce-leſtis yerarchie. q2 aque multe popl̄i mul-ti. ſunt vt dr̄ in apoc. Sȝ quedā iſtarum a-quarū. iſtam archam fit eleuaturu quedā aſcenderunt de abyſſo quedam de celo te-ſte ſcriptura. q2 non ſolū illi qui in aſcen-ſione exierunt obuiam xp̄o. ſȝ illi qui aſcē-derunt cum eo de inferno v̄ginem eleua-uerunt in ſublimi ꝛc.

Secunda qō. Si mater domini fuit 2ª qō eleuata. Et dr̄ ꝙ nullus fidelis dubitat ḋ A hoc. vt pȝ ex p̄nti ſolēnitate. Et confirma-tur iſta veritas ex quadruplici teſtimonio ſacre ſcripture. Et. Primum eſt cant̄. 3°. vbi ſapiens p̄uidens illam eleuationeȝ querit in pſona angelorum quaſi admirā-tium ꝛ dicentium. Que eſt iſta que aſcen-dit per deſertum ſicut virgula fumi ex aro-matibus mirrhe ꝛ thuris. Sicut eniȝ vir-gula talis fumi ſine violentia aſcendit ad regionem ignis ſicut ad proprium locuȝ. Sic mater dn̄i eleuabatur ad celum em-pyreum qḋ propter eius ſplendorem maxi-mum dr̄ igneum tanq̄ ad locuȝ ſue ſcitati

maxime conſonum. Secundū eſt cant. 6. vbi dicitur. Quē eſt iſta q̄ ꝓgreditur qua-ſi aurora conſurgens pulchra vt luna ꝛc. Dicitur enim in ſua aſſumptione quaſi aurora. q2 cū p ipſam tota celeſtis curia il-luminet̄ ſcḋm diony. de angelica Ierarⁿ. p̄ncipiū illius claritatis fuit in eiꝰ aſſum-ptione tanq̄ aurora. Eſt aūt pulcra vt lu-na. q2 totam ſuā claritatē recipit a ſole iu-ſtitie. Sed ē electa vt ſol. q2 ſimilata xp̄o. Sed terribilis vt caſtroꝝ acies ordinata hoſtibus. q2 idcirco fuit tranſlata vt eius precibus a fidelibus ſuperent̄. Tertiū eſt canti. 7. vbi dicit̄. Que eſt iſta que aſcen-dit de deſerto delitijs affluēs innixa ſup dilectū ſuū. q2 btā virgo aſcendēs de hoc mundo deſerto innixa ſup xp̄m fuit glori-ficata aīa q̄ aſſumpta. ꝛ iḋ delicijs affluēs ꝛc. Quartū eſt apoc. 12° vbi dicit̄. Si-gnum magnū apparuit in celo mulier ami-cta ſole. q2 v̄go immediate tunc iuxta ſolem diuinitatis fuit collocata ꝛ luna ſub pedi-busꝰ eiꝰ. Ita tota ierarchia celeſtis a ſole iu-ſtitie illuſtrata. Et i capite eiꝰ corona ſtel-larum 12. ideſt duodeciȝ felicitatibꝰ quas tūc mater dn̄i acquiſiuit: quas enumerat beatus anſel. de ſimilitudinibus ꝛc.

3ª qō Tertia qō eſt. Qualiter mr̄ dn̄i fuit ele-uata. Dicit̄ ꝙ inter ceteras ſimilitudines fuit eleuata ad mōȝ aq̄le quadrupliciter. Et p°. q2 ſicut aq̄la eleuata dr̄ reſpicere ſo-lē in reuerberatis oculis ſuper oīa aīalia. Ita mater dn̄i ſola in celū aſſumpta reſpi-

B cit diuinitatē quātū a pura creatura ē vi-ſibiliꝰ plus. Scḋo q2 ſicut aq̄la tm̄ aſcē-dit donec calorē ſolis nō poteſt ſuſtinere. Sic mater dn̄i tm̄ fuit glorificata donec plus cape non potuit. ꝛ iḋ ſic ſola fuit grā plena. Tertio. q2 ſicut aq̄la euolās col-locat nidū ſuuȝ in arduo loco vt nullus adire poſſit: vt patuit in verbo thematis. Sic mater dn̄i collocauit nidū mãſionis ſue in tā arduo loco vt nulla pura creatu-ra ad ipſum vnq̄ aſcendere potuerit. teſte btō Iero°. Quarto ꝙ ſicut aq̄la dicit̄ euolare vſqȝ ſup tertiū interſtitiū appro-pinquās vſqȝ ad ignē. Sic mr̄ dn̄i vſque ad tertiā ierarchiā ad ignē deitatis fuit ap-proximata. Iḋ dixit ſap̄ ꝓuer. 30. Qḋ diffi-cilis eſt via. ſ. aq̄le in celo. i. in aere. q2 i ac-ceſſibilis ē v̄ginis altitudo i loco vbi col-locata dicitur. ſ. ad dexteram filij.

Quarta qō eſt. Si iſta eleuatio fuit in 4ª qō ſacra ſcriptura figurata. Et dr̄ ꝙ ſic qua-druplici fiᵃ Et prīa fuit de fonte padyſi. Scḋa de nube tabernaculi. de qua dicit̄ numeri. 10. Tertia fuit de archa teſtamēti .i. paralyp. 15°ca. Quarta fuit de virga Moyſi. exo. xiiij. Iſtas figuras require in ſermone ſequēti q incipit. Erit in nouiſ-ſimis diebus. ꝛ ſunt p̄me quattuor figure ibi poſite ꝛc.

Quinta qō eſt. Si iſta eleuatio fuit in 5ª qō ſacra ſcriptura ꝓnunciata. Et dicit̄ ꝙ ſic: vt quadruplici teſtimonio ḋclarat̄. Et p°. C fuit a ſcīs deſiderata. vn̄ ait in p̄s. Surge dn̄e in requiē tuā tu ꝛ archa ſcificationis tue. Dicit̄ aūt dn̄a archa ſcificatōis diue. q2 p eiꝰ i habitationē fuit. 2°. plene ſcificata ꝛc. Scḋo fuit a ꝓphetis ꝓnunciata. vn̄ yſ. 2° Erit in nouiſſimis diebus preparatus mōs domus dn̄i. i. mr̄ eiꝰ in qua fuit he-dificata humanitas xp̄i q̄ eſt tēpluȝ diuinita-tis ſcḋm apoſ. in v̄tute mōtiuȝ. i. angeloꝝ iuxta illud p̄s. Montes. i. angeli in circui-tu eius ꝛ eleuabit̄ ſup oēs colles ideſt ſan-ctos ꝛ fluēt ad eū oēs gētes pp vniuerſa-le refugiū mr̄is xp̄i. Tertio fuit a vidē-tibꝰ enarrata. vn̄ yſ. xj Leuabit dn̄s ſigm̄ i nationes ꝛ cōgregabit ꝓfugos iſrael. Il-lud ſignum fuit v̄go bn̄dicta in cuius aīa tanq̄ in vexillo fuerūt oīa in ſigna regis altiſſimi picta ꝛc. Quarto fuit a regibus aſimilata vt patet 3°. Re. 2°. De ingreſſu berſabee ad regem ſalomonem.

Sexta qō eſt. Quo tempore fuit mater 6ª qō dn̄i exaltata. Dicendū qḋ in 60. anno p̄-termittendo quattuor annos infantie qui-bus viuitur ſine vſu rōnis cōiter. q2 12°. anno vt referunt hiſtorie fuit ei angelus miſſus ꝛ trigintatribus annis vixit cuȝ xp̄o ꝛ nouem annis poſt paſſionem. ꝛ ſic in ſū-ma iſantia numeret̄ vſqȝ ad 60m. annū. Iſte annus dicitur iubileus a ſumma leti-tia. a quo quidem anno fuerunt quattu-or priuilegia populo fidelium collata.

Quorum primum eſt. Quia in eo ſugis fe
ſtiuitas celebratur cū ſonitu tubaruʒ qua
rum vſus erat in iubileo. Scd̄m eſt. q̄
debita remittebant. Tertium eſt. q̄ here
ditates recuperabantur. Quartū eſt. q̄
libertates reddebant eis q in ſeruitute fue
rant. Sic in tp̄e. ſ. virginalis aſſumptōis.
Primo fuit mirabilis ſolēnitas in celis
facta. Si enim angeli gaudent de conuer
ſiōe vnius peccatoris q̄to magis gauiſi ſunt
angeli de illa aſſumptione. Scd̄o fue
runt debita relaxata. q̄ ſicut xp̄us eſt ad
uocatus nr̄ pro peccatis nr̄is apud prēʒ vt
ait. io. aduocatuʒ hēmus apud prēm xp̄ʒ
iuſtuʒ ⁊ ipſe eſt ꝓpiciatio ꝓ pctīs noſtris.
D Ita virgo ꝓ nobis apud xp̄m vt ait Ber
nardus. Securū acceſſum hēs hō apud
deū. vbi hēs mrēm ante filiū ⁊ filiū ante
p̄rem. Mater oſtēdit filio pectus ⁊ vbera
filius oſtēdit pr̄i latus ⁊ vulnera. nulla po
terit. ergo eſſe repulſa vbi ſunt tot hūtes ca
ritatis inſignia. Tertio fuit hereditas
reddita. q̄ tota. ſ. hereditas p̄rie nobis fuit
collata dū mater dn̄i que ē ſoror nr̄a fuit
regina totius celeſtis regni effecta ⁊c.

Quarto fuerunt libertates donate. q̄
iugū inimicoꝝ. fuit eius precibus a nobis
ſublatum. ſic precibus regine heſter intrā
tis ad regem aſſuerū. Iſte fuit ille annus
qn̄ miſſus fuit ieſus predicare annum pla
7a qō cabilem dn̄o. yſ. 61°.

Septia qō eſt. Quo die fuit mr̄ dn̄i ele
uata. Dī aūt ſʒ q colligit a ſcīs q ī die
dn̄ico. Que dies fuit ſcīficata ſuꝑ oēs alios
ꝑꝑ quattuor. Et p°. q̄ illa die fuerunt an
geli creati. Scd̄o. q̄ illa die fuit xp̄s na
tus. Tertio. q̄ illa die xp̄s reſurrexit. Et
Quarto. q̄ illa die fuit miſſus ſpūs ſcūs:
E vt patet in act. Et iō nō eſt mirandū ſi ꝑꝑ
tot tāta ſolēnia cultus ſabbati ad diē dn̄i
cuʒ eſt mutatus. vt ſit nobis illa dies val
de venerāda qua mr̄ dn̄i eſt aſſumpta. In
qua fuerūt angeli nouiter illuminati per
aīam virginis ſicut tūc creati. Et ſicut na
tiuitatē xp̄i illa die annunciauerūt. ſic eū
laudauerūt illa die ex nouo munimine ſu
ſceptio. Et ſicut xp̄s ab inferis tūc rediit ad

mūduʒ. Sic eū mr̄ aſcendit nūc de mūdo
ad celuʒ. Et ſicut illa die ſpiritus ſanctus
apoſtolos inflammauit. ſic nunc angelos
anima virginis ſecundum actus yerarti
cos. b. dionyſij. Ideo illa dies dī celeber
rima leui. xviij. ca.

Octaua qō eſt. In quo ſtatu fuit mr̄ 8a q ō
dn̄i eleuata. Et dicit q quattuor inueniū
tur ſtatus ſcd̄m q fuit diuinitus inſtitutū
vt aliqs eleuaret. Quoꝝ. ſ. primꝰ fuit in
ſtatu innocētie. In q̄ fuerūt eleuati enoch
⁊ helyas adhuc viuentes vita mortali vt F
credit. Scd̄s fuit ī ſtatu gr̄e de lege cōi
in quo aſcendūt aīe ſeꝑate teſtimonio xp̄i.

Tertius fuit in eodē ſtatu de gr̄a ſin
gulari iā reſurrectiōe ꝯſumata. ſic xp̄s. Et
iſto mōdcredit de btā v̄gine quā xp̄s mox
reſuſcitauit ⁊ ſecū ī corꝑe ⁊ aīa tulit. Qd̄
ꝓbat multipliciter. Primo q̄ xp̄s dī
a ſcīs filius v̄ginis. Et ipſa dī teothron
ſcd̄m Iero. ⁊ dam. Nullus aūt eſt filꝰ aīe
ſeꝑate. nec ipſa. ſ. mr̄ cū gn̄ere nō poſſit.

Scd̄o q̄ aīe ſeꝑate retardant a glīa ꝑꝑ
inclinationē ad corpus. vt dn̄t theol. ⁊ tn̄
plus hn̄t de glīa quā angeli qui nullate
nus retardant. Tertio q̄ illa gr̄a ſcīs q
cū xp̄o ſurrexerunt videtur eſſe conceſſa.
Si enim in puluerē rediſſet ſine pctō ſe
cūdam mortem pſoluiſſet. cū dn̄s nō pu
niat bis in idipſum. argue ergo a minori.

Quarto ſcd̄m Ber. Sicut filius oſten
dit ꝓ nobis pr̄i latꝰ ⁊ vulnera. ſic mr̄ filio
pectus ⁊ vbera. vn̄ dicit btūs Iero. q eiꝰ
mauſoleū fuit vacuū reptū. Et ideo Io.
in apoc. deſcribit eā. velut mulierē. qd̄ nō
cōuenit aīe ſeparate. Et Aug. raʒ. precioſū
theſauꝝ. ſ. corpus virginis dignuʒ eſt acci
pere celum q̄ terram ſuū habere.

Nonā qō eſt. Cum quibus virgo btā 9a q
eſt aſſumpta. Et dicitur q ſpāliter. Pri
mo cōmitantibus apl̄is qui oēs eius ſe
pulture interfuerunt ⁊ omnes cum plu
ribus diſcipulis predicauerunt ibidem vt
inducit Diony. de di. n. loquēs ad thimo
Nos vt noſti ⁊ ipē ⁊ multi ſcōꝝ nroꝝ
fratrum conuenimus ad viſionem corpo
ris vite principis q deum ſuſcepit. Aderat

autem ⁊ frater dn̄i Iacobus ⁊ petrus ſum
me ⁊ prouocatiuaʒ theologoruʒ ſummitas
poſt iuſum eſt. poſt viſionem vt vniuerſi
ierarchi laudarent. ſicut vnus quiſqʒ erat
ſufficiens infinite virtutis bonitatem in the
artice infirmitatis ⁊ ſpetialiter demiſſi
mus Iero. ⁊c. Secundo cum ſan
ctis de hoc mundo euolantibus. quolibet
enim die creduntur aliqui euolare vt il
li qui nouiter ſunt decedentes ſunt bapti
ʒati. Tertio cum ſanctis d̄ purgatorio
aſcendentibus: ſicut ſingulis diebus cre
duntur aliqui euolare. ⁊ credit q eis fue
rit. facta aliqua ſpetialis gratia ſicut in re
ſurrectiōe xp̄i ⁊c. Quarto cū āgelis mi
niſtrantibus qui ſtant in hoc mundo qui
cū ſuis cuſtodijs redibāt ⁊c. Et nota q
quattuor ſocietates nobiles ei obuiam ve
G nerunt. Et prima fuit perſonaꝝ diuinaꝝ
ierarchie ſuꝑ celeſtis beatiſſime triuitatis
q̄ in ſeꝑabiliter comitātur ſcd̄ʒ Aug. d̄ tri.

Scd̄a fuit xp̄i. q̄ ipſa inixa erat ſuꝑ dile
ctum ſuum vt patuit ſupra. Tertia fuit
ſanctorum angeloꝝ aſſiſtētiuʒ. q̄ ſi thro
ni ⁊ dānationes occurrerunt btō Marti
no: vt cātat eccl̄a. multo magis marie vir
gini xp̄i matri. Quarta fuit aīaꝝ bea
tarum ⁊ corpoꝝ. glorificatorū cū xp̄o aſcē
dentium in die aſcenſionis. q̄ iſti comitā
tur vbiqʒ xp̄ʒ ſcd̄m Iero. Et iō vidit Io.
in apoc. Qd̄ cū xp̄o ibāt ſericū letitia ine
narabili cātantes cātticum nouum.

xa qō Decima qō ē de quo loco maria fuit
aſſumpta. Et dī q de valle Ioſaphat. q̄
ibi fuit ſepulta vt teſtatur btūs Iero. i me
dio. Iſta ē illa vallis in qua iudicādi ſunt
viui ⁊ mortui vt habetur Iohelis 3°. ca.
Oēs congregabo in vale Ioſaphat ⁊ ibi
diſceptabo cū eis. Sicut enim iudex mul
torum cās determinaturus conuocat oēs
ad domū maioris ⁊ nobilioris ꝑꝑ hono
reʒ eius vt pʒ danielis. de domo Ioachiʒ.
Ita xp̄us volens mrēʒ ſuā glorificare oēs
coadunabit vt fiat ſepulchrum radix yeſſe
glorioſum vt dicit yſ. Iſte aūt locus fu
it conueniens aſſumptioni mr̄is eius qua
drupliei rōne. Et prima eſt. q̄ in ꝑncipio

illius vallis fuit hieruſalem ſita in cuius
fine fuit xp̄s ſepultus vt ſepulchrū matris
⁊ filij non diſtarent. ſicut Ioſeph ⁊ Ra
chel ⁊c. Scd̄a eſt. q̄ ex vno latere iſtius I
vallis eſt mōs oliueti de quo xp̄us aſcen
dit in celum. vt ait euangeliſta de monte
oliueti, In pede autem huius montis fu
it inchoata eius aſſumptio: ſicut in eius v̄
tice chriſti aſcenſio. quia ſolus chriſtus pre
eminet virgini in patria ⁊c. Tertia ra
tio eſt. quia ex latere illius vallis mons
ſion eſt collocatus. In quo vidit Ioan
nes in apoc. ſ. agnum ſtanteʒ ⁊ cum eo ⁊c.
Habens nomen eius ⁊ nomen patris eiꝰ
⁊c. Et cantabant ⁊c. Quod fuit impletuʒ
in aſſumptione matris chriſti quādo chri
ſtus cum celeſti curia venit obuiam eius
matri ⁊c. Quarta ratio eſt q̄ illa val
lis eſt coniuncta cum monte ſynai: vt col
ligitur ex dictis apoſtoli dicentis. Quod
hieruſalem coniungitur cum ipſo monte
in quo fuit lex Moyſi data que fuit in vir
gine conſumata.

Undecima queſtio eſt. Per quem lo xja qō
cum fuit mater domini eleuata. Dicitur
autem q ſicut chriſtus ſuper omnes celos
ſecundum apoſtolum Sic beata virgo.
vnde cum decem ſint celi ſecundum theo
logos omnes pertranſiuit beata virgo re
tinens virtutem cuiuſlibet ⁊ eorum pro
prietates. Et primo enim tranſiuit or
bem lune inferiorem: quia ſicut luna cō
tra ſolem ſemper eſt clara ⁊ ex parte oppo
ſita ſemper eſt obſcura. Ita ſuperior por
tio anime virginis cōtra ſolem iuſtitie di
recta eſt plena gloria ⁊ inferior qua de no
bis procurat miſericordiam ⁊c.

Secūdo tranſiuit celū mercurij. quia
ſicut mercurius. teſte ptolomeo influit ad
ſcientiam. ſic mater domini doctores ſan
ctos inſtruxit. vt luc. Ignacium dionyſi
um dorotheum. ⁊ Ioannem.

Tertio tranſiuit celum veneris. quia ſi
cut venus influit ad amicitiam ⁊ amoreʒ
teſte ptolomeo. Sic mater domini im
petrat nobis charitatem ⁊ gratiam ⁊c. ex
cedens omnes alios ſanctos in pulchritu

dine.ſicut illa ſtella oēs alias. Quarto
tranſiuit celum ſolis.q: ſicut ſol illuminat
corpa ſupceleſtia. Ita mr̄ dn̄i poſt xp̄um
oībus ſcīs radios ſue lucis cōicat. Quoꝝ
vtrumqꝫ ꝓbatur p dyony. ⁊c. Quinto
trāſiuit celū marꝭ.q: ſicut marſ influit ad
victorias ai̅ans bellatores. Sic mr̄ dn̄i in
uocata in tentationibus inimici vincendi
v̄tutē largiꝭ. teſte eccl̄ia. Sexta trāſiuit
celū iouis q influit ad beniuolētiā ſicͤ fuit
dictū devenere. Septimo trāſiuit celū
ſaturni q īfluit ad triſtitiā.eo ꝙ dꝭ plācta
maliuolus.q: in cōuerſione pctōꝝ q infi
niti ſunt matriſ xp̄i ꝑcibus cōuertunꝭ. In
fluit eis triſtitiā ⁊ diſplicētiā de pctīs.ſ.cō
tricōe:ſicͤ pie mr̄ filios corrigēs. Octa
uo tranſiuit firmamētū.q: ſicͤ in illo celo
ſunt ſtelle fixe. Ita ornatus oīum ſcōꝝum
ſunt deſcripti in v̄gine:ſicut oīum ange
loꝝ in lucifero.teſtibus Iſidoro.⁊ dyony.
Nono trāſiuit celū criſtallinū qͦ dicꝭ
primū mobile.q: ſicͤ illud ꝑmo voluiꝭ vt
alioꝝ celos voluat.ſic p actū ierarchicū a
xp̄o v̄go pͦ ad deuꝫ cōuertiꝭ ⁊ ſucceſſiue
oēs alios ad ip̄ꝫ cōuertit. Decimo trā
ſiuit celū empyreū reſidēs in eius ſuꝑiori
pte cū xp̄o.q: ſicut illud dicꝭ influere ma
xime ad hominū vitā. Sic mater dn̄i ad
fidē ⁊ gratiaꝫ p quas anima viuit. Iō ꝓ
ipſa bene dicitur ps̄. Eleuata eſt magnifi
centia dn̄i ſup celos ⁊c.
Duodecima queſtio eſt. Ad quē locum
xijª qͦ fuit mater domini eleuata. Et dicꝭ ꝙ ad
celum empyreum. vt patuit. Sed in
dicto celo ſunt.xij.māſiones. Quere in p̄
dicto ſermone. Eleuata eſt magnificētia
in fine ad litterā E ⁊ ibi plenarie inueni
es. Rogamus ergo ⁊c.

¶ De eadem ſermo tertius

Rit in nouiſſimis diebus mōs
preparatus domus dei in verti
ce montiū ⁊ eleuabitur ſup col
les ⁊ fluent ad eū oēs gētes ⁊c. Yſ.xi.ca.
Sicut quōdā in monte moria q eſt locus
viſiōis in archa vrnā yebuſei.fuit dn̄i edi
ficata p regem Salomonē. Sic in nouo
te.in monte ſyon que eſt mater dn̄i.iuxta
illud ps̄. Nūcqd ſyon dicet homo.fuit do
mus dn̄i .i.humanitas xp̄i i qua habitat
plenitudo diuinitatꝭ corporaliter ſm̄ apo
ſtolū in archa vteri v̄ginalis ſupnatura
liter fabricata. Idcirco ꝓphꝫta egregius
diuino radio illuſtratus huiuſ monꝭ exal
tationē.i.beate virginis aſſumptioneꝫ in
verbo ꝓpoſito anagogice intellecto deſcri
bit. In quo qdē verbo mater dn̄i quadru
pliciter introducitur. Et ꝑmo vt a vetu
ſtate peccati vniuerſaliter ſegregata. Cuꝫ
ꝑmittitur. Erit in no.di.i.in ꝑnͦ noui te.
In qbus dieb⁹ prima nouitas fuit ꝙ na
tura humana in ſacra virgine ꝑmanſit ſi
ne omni.ſ.labe peccati. Ideo dicit. Erit.
q: vbicūqꝫ eſt peccatum ibi eſt nō eſſe.de
qua nouitate accipiꝭ illud agey. ij. Ma
gna erit gloria huius nouiſſime domus
magis q̄ꝫ prime. Iſta domus nouiſſima
eſt eccleſia miliuās.cuius gloria eſt maior
q̄ꝫ pͤ. i.ſinagoge.q: ſine peccato omni vi
uēꝭ ſicut fuit mater dn̄i ꝑuilegiū retroacti
ſceleris penitus nulli eſt cōceſſum ⁊c.
Quarto.introducitur mater dei in gra
tia ſupnaturalr̄ ꝯſumata. Cū ſeqtur p̄pa
ratus mōs dom⁹ dei in v̄tice mōtiū.i.in
gratia ornatus ſup celſitudinē oīum ſan
ctoꝝ.de qbus dicꝭ in ps̄. Fundamenta
eius in mōtibus ſanctis.q: oēs ſancti quā
tum ad ꝑfectionē grē ſub pedibus v̄ginis
conſtitui. Tertio introduciꝭ mater dī
vt gloria paradiſi ſupmundialiter exalta
ta. Cuꝫ ſequiꝭ. Et eleuabiꝭ ſup colles.ſ.
ſanctos angelos.d̄ qbus dicꝭ gene. 9º.
ca. Donec veniat deſiderium collium eter
noꝝ accipiēdo eternitatē ꝓ eius.de qbus
dicꝭ abachuc 3º. Incuruati ſunt colles
mundi ab itineribus eternitatis eius qn̄.ſ.
aſcēdebat ad filij eternitatē ꝑticipādā ⁊c.
Quarto itroduciꝭ mr̄ dei vt ad ꝓtectio
nē ppl̄i ſupmiſericorditer inclinata. Cū ſi
niꝭ. Et fluēt ad eū oēs gētes.ſ.ꝯfidētes de
ipſius patrociniis.de qbus hꝫtur yſ.60.
Ambulabūt gētes in lūie tuo ⁊ reges in
ſplēdore ortus tui.q: nō ſolū gētes vide
būt:ſꝫ ēt reges ꝑfic bn̄ficiis huius v̄ginis
illuſtrantꝭ. Circa tertiū qͦ eſt ad ꝓpo
ſitū eſt ſciendū ꝙ ſcd̄m.b.dio. de angelica
Ierarª nouē ſunt ordīes colliū.i.angeloꝝ

ſupra quos eſt mater domini hodie exal
tata. Et pͦ ſupra colles angelorum ex cel
ſitudine puritatis imaculabilis.q: prior
eis fuit quibus ſcd̄m Iero.ſemp eſt cogna
ta virginitas. vnde de ea dꝭ in can̄. Tota
pulchra es amica mea ⁊ macula nō eſt in te.
Scd̄o ſupra colles archangeloꝝ ex cel
ſitudine auctoritatꝭ irrefragabilis.q: ſicut
archangeli angelis principantur. Sic ma
ter dn̄i hꝫ ſup archāgelos principatum.q:
princeps pacis dꝭ filius eius in yſ. Idem
dicit dyony. vbi ſupra. Tertio ſupra col
les v̄tutum ex celſitudine miraculoꝝ.q: p
eos v̄tutes ⁊ mirabilia fiunt ⁊ ipſa eſt ma
ter illius de quo dī Io.pͦ. Omnia p ip̄m
facta ſunt. Et iō decuit vt ei daretur ma
ior virtus q̄ꝫ iſtis angelis. Quarto ſu
pra colles principatuū ex celſitudine ſpūa
lium ornamentorum ſcd̄m ꝙ principatus
ierarchici deſcribunꝭ p .b.dio.vn̄ i can̄.ſi
bi dꝭ Quō pulchri ſunt greſſus tui i calcia
mentis que ſunt ſpūalia ornamēta ſiᵃ ꝑn
cipis. Quinto ſupra colles poteſtatum
ex celſitudine dignitatis coertionis demo
nuꝫ qͦ ptinet ad poteſtates.q: dꝭ in can̄.
de ea ꝙ eſt terribilis vt caſtroꝝ acies or
dinata.ſ.ad inimicis qui ab ipſa pluſquā
ab aliis ſunt fugati ⁊c. Sexto ſupra col
les dn̄ationū ex celſitudine dignitatis in
compabilis que ptinet ad dn̄ationē. vn̄
q: genuit iᵐ cui dicitur in ps̄. Tecum ꝑn
cipium. ⁊ p ꝯñs mater dignior ipſos.
Septimo ſupra colles thronoꝝ excelſi
tudine equitatis indeflexibilis.q: in thro
nis iſtis ſedet deus qn̄ iudicat iudicia ſua
occulta ſcd̄m Lex.ad Euge. Ideo de v̄
ginis equitate dꝭ in ps̄. Sedes tua in ſe
culum ſeculi ⁊c. Octauo ſupra colles
Cherubyn ex celſitudine ſapie inofuſca
bilis.q: ipſa cōcepit prius mente q̄ꝫ corpe
ſcd̄m btm̄ leonē ille qui eſt dei virtus ⁊ ſa
pientia ⁊c. Nono ſupra colles Sera
phyn ex celſitudine caritatis inextinguibi
lis.q: iſti ſunt lapides igniti vt dī in eze
chiele. Iō de ipſius equitate dī pone me
vt ſignaculū ſupra cor tuū ⁊c. Sꝫ iſtis.9.
ordinibus collium correſpondent.ix.figu
re q̄ in ſacra ſcriptura de virginis aſſum
ptione declaranꝭ. Quarū.ſ. Prima eſt d̄
fonte paradiſi gn̄.2º. Fons aſcendebat B
de terra ad irrigandū vniuerſam ſuperfi
ciem terre. Qui inde diuiditur in quattu
or capita. Iſte fons dicitur virgo beatiſſi
ma de qua dicitur heſter.vi. Fons paruus
.ſ.humilitatem creuit in fluuiū magnum
maxime.ſ.pietatis ⁊ in lucē pp ſui purita
tem in ſoleqꝫ conuerſus eſt pp filij gene
rationē. Iſte fons aſcendebat de terra.ſ.
militantis eccleſie in ſua aſſumptione ad
irrigandū padiſum.q: non ſolum viato
ribus ſed etiā cōprehenſoribus p ipſaꝫ lu
mina diffunduntꝭ.ſcd̄m ordinem queꝫ de
ſcribit.b. dyony. de angelica ierarª. vbi dī
cit ꝙ inferiores a ſupioribus illuſtrantur.
Qui inde diuiditur in quattuor capita.i.
in quattuor yerarchias ei ſubditas q̄ irri
gantur ab ipſa.ſ.⁊ in tres celeſtes ⁊ vnaꝫ
ſuperceleſtem quas refrigerat vt patet ſu
pra ⁊c. Scd̄a figura eſt de archa dilu 2ª fiª
uij gn̄.xxº. Iſta archa quam fabricauit
noe qui interpretaꝭ quieſcens ad habitan
dum in ea eſt mater dei quā fabricauit ille
de quo.dicꝭ gn̄.i. ꝙ requeuit die.vij. ⁊c.
vt inhabitaret in ea carnem nr̄am aſſu
mendo iuxta illud. Luc.pͦ: Spūs ſcūs ſu
perueniet in te ⁊c. Et illud tunc fuit verifi
catum. In ſole poſuit tabernaculum ſuū
Iſta archa fuit eleuata in ſeculum a ter
ra qn̄ fuit in celum aſſumpta vt verificare
tur illud ps̄. Eleuata eſt magnificētia tua
⁊c. Item.per illā archā tempore generaliſ
diluuij humanum genus eſt liberatū ſic p
iſtā tpe vn̄is naufragij redēptū iuxta illud
apl̄i ad galat. At vbi vēit plēitudo tpis ⁊c.
Tertia figura ē De v̄ga Moyſi exo. 3ª fiª
xiiij. vbi dicitur leua virgam tuam ⁊ exte
de manum ſupra mare ⁊c. Et ſequitur vt
ingrediantur filii iſrael per mare ⁊c. Iſta
v̄ga ſic eleuata fuit mater dei qn̄ fuit in ce
lum aſſumpta qua eleuata fuit diuiſuꝫ.i.
reſeruatū mare diuine imenſitatis fidelibus
q: ipſa eſt mr̄ illius de qua dī apoc.ꝙ hꝫt
clauē dd̄ ⁊c. Vt filij iſrael ingredianꝭ per
mediū huius maris p qͦ intelligo fruitio
nem beatiſſimā q̄ iuxima obiecto btifico.
Per illā v̄gam fuit pharao flagellatus

Amalech debellatus. Moyſes ſublima‑tus. Aaron confirmatus. Et p illam v̄gi‑nem actiui eroyci. cōfortant contēplatiui ⁊ moſayci ſublimant. Infideles egypti flagellant amalech. i. mundū expugnant.

4ª fi Quarta figura eſt. De nube taberna‑culi numeroꝝ. 4. vbi dicitur. Eleuata eſt nubes de tabernaculo federis. ſ. maria ma‑ter dn̄i de eccleſia militante exaltata ⁊ tūc dicitur ibi. pfecti ſunt filij iſrael. per tur‑mas ſuas in deſertum ſym. ⁊ recubuit nu‑bes in ſolitudine pharam. Iſta nubes eleuata eſt mater dn̄i aſſumpta de eccleſia pn̄tis tpis. qꝛ xp̄us in morte pepegit fedus ⁊ tunc proficiſcuntur filij iſrael. i. videntes deū per fidē de deſerto ſym. qđ interpreta‑tur tentatio. ⁊ ſignificat miſeriā huius vite ⁊ pergant ad ſolitudinē pharam que inter‑pretatur frugifer vbi mater dei aſſumpta quietatur quaſi in fructibus paradiſi. Sꝫ dicitur φ requieuit ī ſolitudine. qꝛ nullus alius ad eius celſitudinē aſſumitur. Iſta aūt nubes continebat diuinā pn̄tiā in cō‑mutabilem angelicam cuſtodiā nobis pro‑merendo in cōmutabiliter. Dirigit in iti‑neribus per ea que demonſtrat in ſua con‑uerſatione ⁊ ꝓtegit ab hoſtibus quos fu‑gauit in ſua conſumatione ⁊c.

5ª fi Quinta figura eſt De archa teſtamēti .i. palip. 15. vbi dicit. Qđ vniuerſus iſrael deducebat archā federis dn̄i cū iubilo de domo ebededon in domū dđ. q̄ eſt ſyon. Iſta archa eſt mater dn̄i. qꝛ ſicē in archa ve‑teris teſtamenti ibi fuit repoſitum mān̄a quo fuerunt nutriti filii iſrael in egypto. Sic in beata virgine q̄ eſt archa noui te‑ſtamenti fuit repoſitum ille qui dicit de ſe ipſo Jo. p°. Ego ſum panis viuus.

Iſtaꝫ archā deducebat oīs iſrael. i. exer‑citus videntium deū cum iubilo in ſua aſ‑ſumptione de domo ebededon. qui interp̄‑tatur. ſeruiens ⁊ ſignificat ſtatum vie ad ciuitatem dđ q̄ eſt ſyon q̄ interpretat ſpe‑cula. qꝛ ibi in celo ſunt ſancti reuelata fa‑cie ad faciem deūm ſpeculantes ⁊ in eādē imaginem transformantur.

6ª fi Sexta figura eſt. De ſolio tēpli yſ. 6°. vbi dicit. vidi dn̄um ſedentē ſup ſoliuꝫ ⁊ eleuatum. ⁊ plena erat domus maieſtate eius. ⁊ ea que ſub ipſo erāt replebāt tēplū.

Iſtud ſolium fuit mī dei in qua ſapia dei requieuit iuxta illud yſ. 61. Et prepa‑rabitur in miſericordia ſoliū eius. i. in v̄gi‑ne ſacra. que eſt regina miſericordie. hoc aūt ſoliū erat excelſum ex ſummitate perfe‑ctionis ⁊ eleuatū ex ſolēnitate aſſumptio‑nis. Et plena erat domus patrie maieſta‑te eius. qꝛ regia dignitate fulgebat in ocu‑lis ſanctorum oīum. iuxta illud. Aſtitit re‑gia a dextris tuis. Et ea q̄ ſub ipſo erant ⁊c. tem. iuxta illud Mat. 22. Replete ſunt nuptie ⁊c. Et ſequit ſeraphyn ſtabāt ſub‑ter illud ſex ale vni. ⁊ ſex ale alteri ⁊ dua‑bus velabat faciem eius ⁊ duabus pedes eius ⁊ duabus volabant. Quia ſpūs. ſera‑phyci. qſi voluntatē ⁊ intellectus dirigūt ad diuinam eſſentiam tunc velant faciem eius. ⁊ tunc dicuntur ſtare ſuper ſoliū. Et illa eſt mater dn̄i qꝛ. p ſuas potentias vl‑tra eius ſubtilitatem vſqꝫ ad diuinam eſ‑ſentiam attingant. Sed quando volunta‑tem ⁊ intellectum ad ſeipſos conuertunt. tunc duabus alis velant corpus eius. Sꝫ quādo voluntatem ⁊ intellectum ad crea‑ta diuertunt tunc velant pedes eius.

Septima figura eſt de matre regis paci‑fici. ſ. ſalomonis. 3. R. 3°. vbi dicitur. Ve‑nit berſabee ad regem ſalomonē. ⁊ ſurre‑xit rex in occurſum eius ⁊ adorauit eam poſituſqꝫ eſt thronus matris regis. ſeditqꝫ ad dexteraꝫ eius. Iſta mater regis ſalomo‑nis qui dicitur rex pacificus eſt mater dn̄i q̄ vere genuit regē pacis. vt dī. eph. 2. Ipſe .n. eſt pax noſtra ⁊c. Iſta venit ad regem fi‑lium ſuum que aſſumpta fuit in celum ⁊ occurrit in occurſum eius. quando in eius aſſumptione pie credit perſonaliter affuiſ‑ſe ſecundum illud can̄. 9. Que eſt iſta que aſcendit de deſerto vſqꝫ ibi. Et innixa ſu‑per dilectū ſuum. Et adorauit eam. minus exhibēdo honorem iuxta illud honora pa‑trem tuum ⁊ matrem tuam poſituſqꝫ eſt thronus matris regis ⁊ ſedet ad dexteram eius ſicut ipſe ad dexteram patris. i. Io. 2°. Aduocatum habemus in celis ⁊c. 7ª fi

Sic mater domini aduocata noſtra eſt

apud filium ſuum ſecundum illud Ber. Securū ad eſſe ꝫ o homo habes ad deū.

8ª fi Octaua figura ē de ipſa genitrice agni luc. i. vbi dicit. Exurgens maria cuꝫ feſti‑natione abijt in mōtana. ⁊ intrauit domū zacharie qui interpretatur memorans bo‑num. ⁊ deſignat celeſtem patriaꝫ vbi dn̄s iugiter memoratur ⁊ ſalutauit heliſabeth. i. eccleſiam triūphantem vbi eſt dina ſaturi‑tas iuxta illud qđ heliſabeth interpretat. Et ſequitur verbū heliſabeth. Beata que credidiſti perficient in te q̄ dicta ſunt tibi. qđ fuit adimpletum in hac hora ⁊c

Nona figura ē de muliere celeſti apoc. 12. vbi dicitur. Signum magnū appuit ī celo. Mulier amicta ſole ⁊ luna ſub pedi‑bus eius. ⁊ in capite eius corona ſtellarū. 12. Signum magnum apperuit in celo qſi mater dn̄i fuit aſſumpta vltra celſitudinē oīum angeloꝝ iuxta illud Jere. leuate ſi‑gnum in ſyon. Iſta mulier tunc amicta fu‑it ſole celeſtis yerarchie. qꝛ a verbo ſicut lu‑na a ſole recipitur claritatem. Et in capi‑te eius corona ſtellarum 12. que ſunt. 12. beatitudines in hac hora ſibi collate quas ſecundum enumerationem beati Anſelmi de ſimilitudinibus ponit. Quarum prima eſt pulchritudo ſine deformitate. qꝛ fulge‑bunt iuſti ſicut ſol in regno patris eorum. Scđa eſt ſanitas ſine infirmitate. Ter‑tia eſt libertas ſine ſeruitute. Quarta eſt voluptas ſine inhoneſtate. Quinta eſt longeuitas ſine corruptione. Sexta eſt ſapia ſine errore. Septima eſt amici‑tia ſine lite. Octaua eſt concordia ſine di‑ſcenſione. Nona honor ſine ſuperbia. Decima potās ſine iniuſtitia. Undeci‑ma ſecuritas ſine timore. Et duodecima gaudiū ſine triſtitia. Ad qđ gaudiū nos p‑ducat ieſus xp̄s meritis ſue matris. Amē.

¶ De eadem Sermo tertius.

Stitit regia a dextris tuis ī veſtitu d‑aurato ⁊c. ī ps. 44°. ī vbi s aſſūpta Uirgo dei genetrix hodie ī celū aſ‑ſumpta itroducitur quadrupliciter admiranda. Et. ſ. primo vt pn̄tata celi pa‑latio. Scđo vt plata celi collegio. Ter‑tio vt locata in celo ſolio. Quarto vt or‑nata celi pallio. Primū pōit ſtatus pn̄tia‑lis ibi aſtitit. Scđm oſ̄dit gradū implia‑lis ibi Regina. Tertium demonſtrāt lo‑cus coequalis ibi. ſ. A dextris. Quartum māifeſtat ornatus feſtiualis ibi ī veſtitu ⁊c.

Circa primū eſt ſciēdū. Qđ triplex cā ē quare v̄go maria fuit celeſti cōciſtorio pn̄‑tata. ſ. in ſcōꝝ ordinib⁹. Primo vt fruat bonis celeſtibus integraliter. Scđo vt ī‑petret ea ī ciuibus generaliter. Tertio vt aduocet pro peccatoribus miſericorditer.

Primo ergo vt fruat ⁊c. Et hoc q̄tū ad duplicē ſtolā. ſ. aīe ⁊ corpis vn̄ q᷑ v̄go fuerit hodie glorificata in aīa ⁊ corpe ꝓbat a ſcīs qntupliciter. Primo igit B ꝓbat p ar^m triplici ter ſ. argumēto ſue pfe‑ctiōis. Argumēto nr̄e reſtaurationis Argu‑mēto dn̄ice reſurrectiōis. Prio argu° ſue pfectionis. Cum .n. maria fuerit gr̄a ple‑na. Luc. p°. ergo ſicut habuit perfectam gratiam ita perfectam gloriam. vn̄ Aug. Exequabit .n. gl̄iam gr̄e. i. gr̄am pfectiōis glie btitudinis. vn̄ Aug. ait. Si merito marie p̄ oībus mulierib⁹ donata ē gr̄a. eꝫ‑dē mortue erit minuenda. abſit. qꝛ ſi mors aliquoꝝ ſcōꝝ ē p̄cioſa mors marie ē p̄cio‑ſiſſima. Scđo ꝓbat argu° nr̄e reſtaura‑tionis. Sicut .n. vterqꝫ ſexus de padyſo fuit eiectus ad oſtēdendū in vtroqꝫ hoīe plenā dānationē. Sic decuit vt vterqꝫ ſexus in padiſum reduceret ad oſ̄dendū in vtroqꝫ hoīe plenā reſtaurationē. vn̄ Au. letet m⁹ vt dignū ē letitia inenarrabili glorificata in aīa ⁊ corpe in filio ꝓprio ⁊ p filiū ꝓpri‑um ⁊ cū filio ꝓprio. Tertio argu° dn̄i‑ce reſurrectionis. Et eſt rō apli. i. cor. 15. Si de libano eſt illa porticula carnis q̄ de virgine xp̄us aſſumpſit maria vero re‑liqua que remanſit vn̄ erit glō. ſup Mar‑chum. Cum quedam ps virginis glorifi‑cata ſit in filio non eſt credendum φ alte‑radata ſit in ſepulchro corruptioni.

Scđo ꝓbat pfecta virginis glorificat⁹ p ex^m. Et hoc tripliciter. ſ. In reb⁹ mūda‑nis. In ꝯſuetudinib⁹ hūanis. In miracu‑lis dinis. Prio oſ̄dit in reb⁹ mūdanis. D videmus .n. φ fons ex eodem foramine non emittit dulcem ⁊ amaram aquam.

Sic non decuit vt ex eadem carne naſce-
retur dei filius ⁊ immundus. vñ Ori. Si
pars eſt cum deo ⁊ pars ē cū verme qūo
illō ſacratiſſimum corpus de q̄ xp̄s carnē
aſſumpſit naturam cōditiōis humane nō
tradidit corruptiōi. Corpus aūt eius tra-
didit vermibus. q2 ſentire non valeo. dice-
re ptimeſco corpus abſq3 ambiguitate ſol-
uendū eſt in morte. poſt mortē putreda. p9
putredinē vermis. poſt vermem abiectiſſi-
mus puluis: qō de maria nullatenus de-
beo credere. q2 talem exiſtere pellit procul
munus gr̄e. Scōo oſtendiē in conſue-
tudinibus humanis. Nam ſicut patrem
miſericordie ad miſerandū peccatoribus
maxime mouent latus ⁊ vulnera. Ita mo-
uent filiū pectus ⁊ vbera matris. ergo iſta
maxima motiua mie debent eē in aduoca-
ta noſtra: ſed nō eēnt niſi eſſet glorificata
i anima ⁊ corpore. vnde b. hō ſecurum ac-
ceſſum habes ad dn̄m ⁊c̄. Tertio oſtē-
ditur in diuinis miraculis. ⁊ hoc pſequiē
Aug. ſic di. deus elligit diuina voluntas
ſola ergo gr̄a inter trepidantium ignium
flāmas non ſolū corpora puerorū ſeruare
illeſa. Uerum ēt veſtimenta marie inuſta
cui abnegeē in maria propria qō elegit in
veſte. ſ. aliena. Cum enim ſic concupiſcen-
tia ignis cuius effectus eſt inceneratio cor-
poris vbi ignis erat extinctus nō deb3 ſe-
qui incinerationis effectus. Tertio oſtē-
ditur perfecta glorificatio virgīs per pre-
ceptū. Et hoc tripliciter. ſ. Precepto mo-
rali. Precepto iudiciali. Precepto cerio-
niali. Primo precepto morali exo. 20.
Honora patrem tuum ⁊ matrem. Cū igi-
tur xp̄s non venerit legem ſoluere ſ3 adim-
plere quātum ad moralia ad ipm ptinet
ſecundum legem matris honorem adim-
plere vt ſicut eam ſeruauit a culpa naſcen-
do ⁊ pariendo. ſic a pena moriēdo. S3
dices nūquid ſatis honorauit beatificādo
aīam eius? Rn̄deo q̄ non. Q2 ſicut natu-
ram quā3 accepit a patre honorauit ⁊ ho-
norari voluit. Io. xiij. Uos vocat; me ma-
giſter ⁊ domine ⁊c̄. Ita naturam quā3 ac-
cepit a matre ergo plus honorare ⁊ hono-
rari velle debet matris corp9 q̄ ſancti ali-

cuius alterius. Sed conſtat q̄ non hono-
ratur in terris: ſicut corpus multorum ſā-
ctorum. ergo honoratur in celis. Et hec ē
rō beati Bernardi. Secundo oſtendi-
tur precepto iudiciali in corpore canonis
vbi dī. Qō ſemel deo conſecratum eſt ad
humanōs vſus transferre non l3. Sed de
corpore virginis dicit p̄s. Sanctificauit ta-
bernaculum ſuum altiſſimus ⁊c̄. ergo nō
debet humanis vſibus contractari. vnde
Augu. Thronus dei tabernaculū ē. Tha-
lamum ſpūs ſancti dignum ē ibi eſſe vbi
alius eſt tam precioſum theſaurum digni-
us eſt celo ſeruare q̄ terre. Dicit etia3 lex
imperialis. Quod eodem priuilegio gau-
det imperator ⁊ imperatrix. Cum igitur
imperator celi ⁊ terre xp̄s hoc priuilegiū
habuit q̄ eius corpus incineratum nō fu-
it. teſte p̄s. Ergo imperatrix maria non fu-
it incinerata. ſed in corpore glorificata.

Tertio oſtenditur. ſ. precepto cerimo-
niali. Cum enim archa teſtamenti que v̄-
ginis fructus fuit. q2 archanorum conten-
tiua ex precepto exo. xxvi. fuit intus ⁊ ex-
tra tota deaurata. ergo ⁊ beata virgo ex
eode3 precepto eſt in corpore ⁊ anima glo-
rificata. vnde p̄s. Surge domine in requi-
em tuam tu ⁊ archa ſanctificationis tue.

Quarto oſtenditur perfecta virginis
glorificatio per documentum. ⁊ hoc tri-
pliciter. ſ.

¶ Documento a contrariis.
¶ Documen to a ſimili.
¶ Documento a virtute predominationis.

Primo oſtenditur a documento a cō-
trariis ſic. Que maxime diſtant maxima3
habent contrarietatem. xp̄s autem benedi-
xit terram de qua traxit originem quantū
ad humanam natura3 iuxta illud p̄s. Be-
nedixiſti domine terram tuam. Et maledi-
xit terram de qua alii traxerunt origine3
gen̄. ii. Maledicta terra ⁊c̄. quantum er-
go diſtat terra benedicta a maledicta tan-
tum marie corpus diſtat ab aliis corpori-
bus ergo eſt glorificatum. Secūdo oſtē-
ditur argumento a ſimili ſic. Omne ſimi-
le attrahit ſuum ſimile. vnde Boetius.
Omnis diuerſitas eſt diſtractiua. Simili-

tudo autem eſt attractiua. vbi ergo eſt ma-
ior ſimilitudo ibi eſt maior attractio. ergo
quantum ad corpus ⁊ animam maria ad
celum p9 filiū eſt ſimul tracta. vnde aug.
Caro iheſu eſt caro marie. multo ſpālius
q̄ ioſeph. vide qō dī in gen̄. Caro enim ⁊
frater noſter es. ergo natura matris eſt fi-
lii conueniens eſt non ſolum quantu3 ad
mentem: ſed etiam quantum ad corpus ⁊
animam ſecum recipere. vnde Aug. Quā-
tu3 intueor tm̄ intelligo. maria anima cla-
re fruitur xp̄o poſſidere in xp̄o corpus ge-
nuit. ſ. filii cur non corpus per qō illud ve-
re genuit credo. Tertio oſtenditur ar-
gumento a virtute predicationis ſumpto
ſic. vnūquōq3 fertur ſecundum naturam
p̄dn̄ationis. Si ergo in maria predn̄aē gr̄a
que hēt ſenſum eleuare. potius ferē ſcōm
naturam predn̄ationis. Si ergo in maria
p̄dn̄atur gr̄a que hēt ſenſum eleuare poti9
fertur corpus eius ex virtute gr̄e q̄ deor-
ſum remaneat ex conditione nature. vnde
Aug. Cuncta que de maria legimus dixi-
mus q2 natura nō ſeruātia non cognoſci-
mus in maria integritate plus potuiſſe gra-
tiam q̄ naturā dicere non dubitamus.

Quinto oſtenditur perfecta v̄gīs glori-
ficatio p teſtimoniū. Et hoc tripliciter. ſ.
Primo teſtimonio pphetalis ſcripture.
Secundo teſtimonio vlis fame. Tertio
teſtimonio notabilis ſepulture. Prio
oſtēditur teſtimonio pphetalis ſcripture:
Unde prouer. vlt° pphetatur de ea vbi a-
gitur de muliere forti q̄ ſpoliis non indi-
gebat. Spolia appellat mulieris corpus
iuxta illud apl̄i. Nolumus expoliari ſed
ſupueſtiri. Ibi loquiē de oī corpore q̄ ſa-
piens dicat de maria declarat vbi dicit.
Qō Moyſes miratur i rubo ⁊ igne. Ge-
deon in uellere ⁊ rore. hoc vidit aperte ſalo-
mon in muliere forti. Apertius Iere. in
muliere ⁊ viro. Aptiſſime yſ. in v̄gine ⁊
deo. Si igiē maria ſcōm ſalomonē nō indi-
get ſpoliis induta eſt neceſſario corpis in-
dumento. Seqtur fortitudo ⁊ decor indu-
mentum eius byſſus ⁊ purpura habet. n.
maria quatuor dotes corpis glorificati ta-
ctas in verbis pmiſſis. Q2. ſ. in fortitudi-

ne notatur ipaſſibilitas. In decore clari-
tas. In byſſo ſubtilitas. In purpura agili-
tas Ergo maria nō indiget ſpoliis corpo-
ris. ſed nō hēt in terris. ḡ in celis. Ter-
tio oſtēditur teſtimonio vlis fame. Qō enī
in toto ⁊ vlīter eſt famoſum ipoſſibile eſt
oīo eē falſum ſcōm philoſophū de ſōno ⁊
vigilia. Cū ergo fides vlis ⁊ fama oīum
ſit q̄ maria in corpore ē in celo ergo ē im-
poſſibile q̄ hoc ſit falſum oīno. Tertio
oſtēditur teſtimonio notabilis ſepulture
marie. Q2 legimus de ioanne miſtro ei9
q̄ ſepulchrum eius ſit corpore vacuu3. Et
per hoc argumentum Aug. pbat glorifi-
catum in vtroq3 Ioānem. ſ. in anima ⁊
in corpore. vnde dicit de eo. hic gr̄am re-
ſurrectiōis conſecutus ē: cum conſtaret eū
ſepultum. nec inueniretur ſepultus. Si igi-
tur xp̄s hoc fecit de diſcipulo. qd de mr̄e
p quā fcā eſt repatio. Si hoc fecit ioanni
rōne continentie ⁊ caſtitatis. qd de exem-
plari forma pudicitie ⁊ puritatis. Si hoc
fecit ioāni rōne dilectōis qd ēt matri quā
tm̄ dilexit vt plus de ea doleret in paſſiōe
crucis q̄ de paſſione ſue amariſſime mortis
Aſtat ergo maria vultui diuino vt fruaē
bonis celeſtibus integraliter. vnde p̄s. Ma-
ne. ſ. aſtabo tibi ⁊ videbo. Per mane vide-
re intelligitur q̄ maria ſit beatificata in
anima. q2 viſio eſt tota merces anime ſm
Aug. Et per ſtare localiter intelligitur q̄
in corpore quod proprie eſt locabile. Eſt
igitur ad dexteram filii collocata. Un-
de ait ille verſificator egregius. Tranſit
de ethera v̄go puerpera v̄ga yeſſe nō ſine
corpore ſed ſine tempore tendit adeſſe ⁊c̄.
Quod nobis preſtare dignetur ieſus xp̄s
dei filius meritis ſue matris. Amen.

¶ In feſto beati Ludouici ordinis mino-
rum. Sermo primus.

Humiliauit ſemetip̄3 factus obe-
diens vſq3 ad mortem ⁊c̄. phil.
2.°c°. Sicut dei filius q cum i for-
ma dei eēt nō rapinā arbitratus ē ſe eē
equalem deo ſemetip̄m exinaniuit ⁊c̄. vbi
thema. Sic ad ei9 imitationē ſingularis

ſimam inter oēs ſanctos btūs Ludouic⁹
pontifex yerarcha cū in forma principum
mūdi eēt non rapinā arbitrari potuit eſſe
ſe equalem ſcōm nobilitatē cuilibȝ quātū
cūqȝ ſūma propter clariſſimā gn̄is frāco-
rum pro ſapiā. Et tamē ſemetipm̄ exinani
uit in ſilitudinem hoīum pauperū factus
⁊ hitu inuentus vt pauper hō. talez enim
hitum portabat ſm̄ qualitatem ⁊ quanti-
tatē: qualem nos frēs minores portam⁹.
Jō ad cōmendationem eius illud verbuȝ
cōueniēter aſſumitur qd̄ dictū fuit de filio
regis eterni. Sicut enim filius ꝟgis ſemet
ip̄m exinaniuit in humilime ꝟgis vtero.
Sic ille in religionis humilimo gremio ſe
metip̄m ſuper oēs humiliauit. Et ſecūdū
hoc in ꝟbo propoſito eius p̄clariſſima ſci
tas dupliciter cōmendatur. Et primo quā
tum ad excellentiā ꝟtutꝭ qua floruit in ſta
tu eccleſie militantis. Cū premittit̄ humi-
liauit ſemetip̄m ⁊c̄. Secundo quantuȝ ad
eminentiā felicitatꝭ que fulget in ſtatu ec-
cleſie triūphantis. Cum ſequitur. Pro-
pter qd̄ deus exaltauit illum. Primo. n.
cōmendatur de ꝟtute quā hūit in via. q̄
humiliauit ſemetip̄m. Humilitas enim ē
cuſtos oīum virtutem ſcōm Greg. Ideo
xp̄s eaȝ nobis pro lectiōe ꝓpoſuit Mat.
xi. dicente. Diſcite a me q̄ mitis ſuȝ ⁊ hu
milis corde ⁊c̄. Sciendum ē aūt q̄ iſte
ſanctus non fuit hūiliatus ab alio ſicut rex
Jeroboam fuit hūiliatus a rege abiam. 3.
Re. Sed hūiliauit ſemetip̄m ſicut rex dd̄.
an̄ archā dn̄i 2. Re. Itē hūiliauit ſe ad hu
militatē xp̄i tripliciter. Pᵒ cū xp̄s eſſet
B de ſup̄mo ordine ſupceleſtis ierarchie di-
uinarū pſonarū inter ſpūs rōnales intra-
uit nō in medio angelorū ordine mūdi ſed
hoīum in ſua incarnatiōe. Sic nec cū eēt
de ſupremo ordine mūdi. ſ. ordinis regalis
aſſumpſit infimū ⁊ minimū ordinem totius
eccleſie. ſ. minorū in ſua cōuerſione ⁊c̄. Se
cundo cū xp̄s eēt ditiſſimus in ſua eterni-
tate iuxta illud apl̄i in ipſo ſūt oēs theſau
ri ⁊c̄. ſcāo fuit ſūme paup in ſua natiuita-
te vt pȝ in Luc. Sic ille ſcūs ludouicus i
ſua ꝓfeſſione trāſiuit d̄ ſūma vbertate di
uitiarū ad ſūmā paupertatē minoꝝ q̄ vltra

oēs alias regulas oīa abnegat in cōi ⁊ in
ſpāli. Ideo de eius ſūma hūilitate pōt di-
ci illud ꝓuer. xv. Añ gliam p̄cedet humi-
liatio. Sic eīm xp̄s iō fuit ſuper oēs glorifi
catus: q̄ plus ſe hūiliauit vt ait apoſtol⁹.
Sic iſte quanto in terris fuit hūilior. tāto
nunc in celis eſt glorioſior. Tertio xp̄s
nō ſolum ſe hūiliauit: ſed factus fuit obe-
diens ⁊c̄. Obediētia enim ē filia ſpāliſſi-
ma humilitatꝭ: ſicut inobediētia peſſima ē
pro les ſupbie. Et iō ſupbia primi angeli
pepit inobediētiam primi hoīs: vt hētur
in geñ. Sciendum ē tamen q̄ obedien
tia hēt quatuor īſignia ad ſui declaratio-
nem. ſ. Primum ē qñ eſt voluntaria ſi
cut dī de dd̄ q̄ in toto corde pfecit p̄cepta
dn̄i vt pȝ in iiiᵒ Re. Scōm ē q̄ ſit ardua
ſicut obedientia abrahe: q̄ duruȝ erat ma
ctare filiū. Et iō ſingulariter de obediētia
cōmendat̄. Tertium q̄ ſit feſtina vt ñ
ſit obedientia amaſe q ꝓpter tarditatem
obediētie pdidit principatum vt pȝ. 1. Re.
Quartū ē q̄ ſit deuota: ſicut obediētia
matris dn̄i que fuit cōmutata p inobediē
tiam eue: vt ait Augu. Iſta quatuor hūit
obediētia bti lo. Et. Primo fuit volū
taria. Et iō nulla contrarietate patris aut
aliorum potuit diuelli a ꝓpoſito obedien
tie: cū tamen multipliciter fuerit attenta-
tum. Secundo fuit feſtina. q̄ nō expe-
ctauit ſicut ceteri annuȝ: ſed prima die vo
luit ꝓmittere eam. ⁊ vt infirmus fieret in
manu dn̄i pape. Tertio fuit ardua: q̄
magis ē arduum obedire illis quib⁹ con-
ſueuerat p̄cipere q̄ alijs. Quarto fuit
deuota q̄ ante longo tempore aptata: eu-
ius ſignum erat hitus q̄diu latenter por-
tauerat. Ideo in hac virtute fuit ꝯformis
xp̄o qui didicit ex his que paſſus eſt obedi
entiā: vt dī ad hebreos tertio non ſolum
fuit obediēs: ſed vſqȝ ad mortē. Ubi ē
ſciendum q̄ in ſcriptura inueniunt̄ quat-
tuor gn̄a mortis. Quarum. ſ. Prima
eſt corporalis: de qua ſap̄. 4. Juſtus ſi mor
te p̄occupatus fuerit. Scd̄a ē ſpūalis d̄
qua ſapie. 3ᵒ Non tanget illos ideſt iuſtos
tormentum mortis. Et apoc. 3ᵒ Nomen
habes q̄ viuas ⁊ mortuus es. Et in euan

A

B

gelio. Dimitte mortuos ſepelire mortuiſ
ſuos. Tertia ē eternalis que dī mors
ſcda in apoc. Quarta eſt mors ſecularis
vel ciuilis de qua apoſtolus: Mortui. n.
eſtis ⁊ vita noſtra ⁊c̄. Et iterū morimur ⁊
ecce viuimus ⁊c̄. Beatus igit̄ Lo. fuit
obediēs vſqȝ ad mortē non eternalē. q̄ re
ſurrexit prima reſurrectione in qua nō ha
bet ptem mors ſcd̄a. Nec vſqȝ ad mortem
ſpūalem: q̄ vt fertur de eo. Nunq̄ fuit ſi
bi conſcius de peccato mortali: ſȝ vſqȝ ad
mortem ſecularē vel ciuilē que fit p exili-
um ⁊ abnegationem oīum mundanoruȝ.
Exul enim fuit amādo de qua inducitur
illud apl̄i conti⁹ morior ꝓpter gloriā me-
am frēs. q̄ illa mors ad glorificationē ſui
fuit ⁊c̄. Item non ſolū vſqȝ ad mortem: ſȝ
vſqȝ ad mortem crucis. Iſta mors crucis
fuit mutatio vite pſtitis in ſtatu regule bti
Frāciſci. Dī aūt illa pfeſſio crucifixio ꝓ-
pter quatuor. Primo q̄ fuit p crucis
ſtigmata conſignata in primo duce. Se
cundo q̄ fuit per crucis miraculū demō-
ſtrata vt patuit de cruce de ore bti frāciſci
ꝓcedēte. Tertio q̄ fuit p cruceȝ xp̄i mi
rifice aſſumpta que fuit vita ipſi⁹ dicente
dn̄o. Qui vult venire poſt me ⁊c̄. ⁊ ſequi
tur tollat crucē ſuam. Huic cruci innititur
regula bti frāciſci. q̄ vitam eternā obſer-
uātib⁹ ꝓmittit ⁊c̄. Quarto q̄ fuit cru-
ci conformis hitu inſignita vt pȝ de hiti-
bus fratrū minorū qbus cōformem gere
bat btūs lodouicus. vnde ſtatus primi-
uus fuit per btm̄ franciſcū. Et medi⁹ per
btm̄ antonium conſignatus. Sic iſte ſta-
tus nouiſſimus per btm̄ lodo. ad clauden
dū ora oīum gratulantiū. Ideo canebat
Mihi aūt abſit gloriari niſi in cruce dn̄i
ieſu xp̄i ⁊c̄. Scd̄o cōmēdatur de felicita
te quā nō hēt in patria. Cū ſequitur. Et
dn̄s exaltauit illū ⁊c̄. Sicut enī lucifer ex
altauit ſemetip̄m ⁊ dn̄s hūiliauit euȝ: vt
hētur ⁊ yſa. Sic illum humiliātē ſeipſum
exaltauit. vnde iter oēs gradus hūilitatis
ei⁹ fertur de ipſo q̄ ſemel dū pōtifex exn̄s
miſſam audiret. ⁊ oībus pax daret̄ obmiſ-
ſo quodam exiſte leproſo ipſemet ad ip̄m
perexit p̄miſſa genuflexione oſculuȝ ei de

notiſſime porrexit. Idem fecit in eccleſia
fratrū exn̄s in habitu ſeculari quantū ad
exterius: portans tm̄ habitum interius. ⁊
hoc in loco minorū briozole. Ideo conue
nit ſibi illud luce. Qui ſe humiliat exalta
bitur. vñ non ſolū exinaniuit ſe. ſȝ dn̄s de
dit illi nomen qd̄ eſt ſup oē nomen. ſ. qñ
trāſtulit ipſuȝ in patria. In ſacra ſcri-
ptura ſolet dari nomen in caſu quadrupli
ci. ſ. Primo in circūciſiōe luce. pᵒ. De Jo
anne bap. Scd̄o in ſacramento regenera
tionis: ſicut in baptiſmo. vt patet de paulo
in actibus. Tertio ſub ſilitudine electio
nis: vt pȝ qñ Petrus fuit a xp̄o in apoſto
latū electus ⁊c̄. Quarto in felicitate glo
rificatiōis vt hētur in apoc. vbi dicit̄. vin
centi dabo nomen nouum qd̄ nemo nouit
niſi qui accipit. Iſtud nomen dedit beato
Joanni qñ ipſum aſſumpſit. Et ideo que
rentibus nobis qd̄ eſt nomen eius. Reſpō
dere pōt illud qd̄ dictū fuit Jacob i geñ.
ab angelo. Cur queris nomē meum qd̄ ē
admirabile. Et non ſolum dedit ſibi no-
men quod eſt ſuper oē nomen ⁊c̄. In ſa-
cra ſcriptura hētur plurimi nominati ſm̄
magnitudinem miraculorū. Maximum
aūt miraculū fuit ⁊ ē reſuſcitatio mortuo
rum. q̄ ꝓductio aīe eſt nobilior oībus ali
is productiōibus citra angelos. ⁊ in reſur
rectiōe inducit̄ humanitas q̄ ē maior aīa
ſola: ſicut totum ſua parte. In ſacra ſcrip-
tura non inueniuntur niſi qnqȝ mortuo-
rum ſuſcitatores. Quorum. Primus
fuit helyas qui ſuſcitauit vnū in vita ſua
Secundus fuit helyſeus qui ſuſcitauit
vnum in vita ſua. ⁊ vnum poſt ſuaȝ mor
tē ⁊c̄. Tertius fuit xp̄s q ſuſcitauit tres
mortuos. Quartus fuit btūs petrus q
ſuſcitauit vnum. Quintus fuit paulus
qui ſuſcitauit vnū: vt pȝ in act. ⁊ ſic ſunt
tm̄ ibi octo mortui ſuſcitati. Iſte aūt ſcūs
lodouicus ſuſcitauit tot vt pȝ per teſtimo
niū eccle q̄ nūq̄ errare pōt. ⁊ i hoc dedit il
li nom̄ qd̄ ē ſup oē nomē. q̄ d̄ nullo alio
añ legim⁹. Jō ꝯuēit ei illd̄ ſaluatoris in
Joanne. Qui credit i me: opa q̄ ego facio
ipe faciet ⁊ maiora horum faciet. Circa
iſta duo metaphorice loq̄ndo ad declandū

C

D

ſimam inter oēs ſanctos btūs Ludouic⁹ pontifex yerarcha cū in forma principum mūdi eēt non rapinā arbitrari potuit eſſe ſe equalem ſcōm nobilitatē cuiuſ3 quātū cūq3 ſūma propter clariſſimā gnīs frācorum pro ſapiā. Et tamē ſemetipm̄ exinaniuit in ſilitudinem hoīum pauperū factus ⁊ hītu inuentus vt pauper hō. talez enim hītum portabat ſm̄ qualitatem ⁊ quantitatez: qualem nos frēs minores portam⁹. Jō ad cōmendationem eius illud verbuz cōueniēter aſſumitur qđ dictū fuit de filio regis eterni. Sicut enim filius ṽgis ſemetipm̄ exinaniuit in humillime ṽgis vtero. Sic ille in religionis humillimo gremio ſemetipm̄ ſuper oēs humiliauit. Et ſecūdū hoc in ṽbo propoſito eius pclariſſima ſcitas dupliciter cōmendatur. Et primo quātum ad excellentiā ṽtutū qua floruit in ſtatu eccleſie militantis. Cū premittit̄ humiliauit ſemetipm̄ ⁊c̄. Secundo quantuz ad eminentiā felicitat̄ que fulget in ſtatu eccleſie triūphantis. Cum ſequitur. Propter qđ deus exaltauit illum. Primo. n. cōmendatur de ṽtute quā hūit in via. q2 humiliauit ſemetipm̄. Humilitas enim ē cuſtos oīum virtutem ſcōm Greg. Jdeo xp̄s eaz nobis pro lectiōe ppoſuit Mat. xj. dicente. Diſcite a me q2 mitis ſuz ⁊ humilis corde ⁊c̄. Sciendum ē aūt q̄ iſte ſanctus non fuit hūiliatus ab alio ſic̄ rex

B Jeroboam fuit hūiliatus a rege abiam. 3. Re. Sed hūiliauit ſemetipm̄ ſicut rex dđ. añ archā dñi 2. Re. Jtē hūiliauit ſe ad humilitatē xp̄i tripliciter Pᵒ cū xp̄s eſſet de ſup̄mo ordine ſupceleſtis ierarchie diuinarū pſonarū inter ſpūs rōnales intrauit nō in medio angelorū ordine mūdi ſed hoīum in ſua incarnatiōe. Sic nec eū eēt de ſupremo ordine mūdi. ſ. ordinis regalis aſſumpſit infimū ⁊ mimū ordinem totius eccle. ſ. minorū in ſua cōuerſione ⁊c̄. Secundo cū xp̄s eēt ditiſſimus in ſua eternitate iuxta illud apli in ipſo ſūt oēs theſauri ⁊c̄. ſcūs fuit ſūme paup in ſua natiuitate vt pz in Luc. Sic ille ſcūs ludouicus i ſua pfeſſione trāſiuit đ ſūma vbertate diuitiarū ad ſūmā pauptatē minoꝝ q̄ vltra oēs alias regulas oīa abnegat in cōi ⁊ in ſpāli. Jdeo de eius ſūma hūilitate pōt dici illud Puer. xv. Añ gliam pcedet humiliatio. Sic eīm xp̄s iō fuit ſuper oēs glorificatus: q2 plus ſe hūiliauit vt ait apoſtol⁹. Sic iſte quanto in terris fuit hūilior. tāto nunc in celis eſt glorioſior. Tertio xp̄s nō ſolum ſe hūiliauit: ſed factus fuit obediens ⁊c̄. Obediētia enim ē filia ſpāliſſima humilitat̄: ſicut inobediētia peſſima ē proles ſupbie. Et iō ſupbia primi angeli pepit inobediētiam primi hoīs: vt hētur in geñ. Sciendum ē tamen q̄ obedientia hēt quatuor iſignia ad ſui declarationem. ſ.

A Primum ē qđ eſt voluntaria ſicut dī de dđ q̄ in toto corde pfecit pcepta dñi vt pz in li⁹ Re. Scōm ē q̄ ſit ardua ſicut obedientia abrahe: q2 duruz erat mactare filiū. Et iō ſingulariter de obediētia cōmendat̄. Tertium q̄ ſit feſtina vt ñ ſit obedientia amaſſe q pṗter tarditatem obediētie pdidit principatum vt pz. 2. Re. Quartū ē q̄ ſit deuota: ſicut obediētia matris dñi que fuit cōmutata p inobediētiam eue: vt ait Augu. Jſta quatuor hūit obediētia bti lo. Et. Primo fuit volūtaria. Et iō nulla contrarietate patris aut aliorum potuit diuelli a ppoſito obedientie: cū tamen multipliciter fuerit attentatum. Secundo fuit feſtina. q2 nō expectauit ſicut ceteri annuz: ſed prima die voluit pmittere eam. ⁊ vt infirmus fieret in manu dñi pape. Tertio fuit ardua: q2 magis ē arduum obedire illis quib⁹ conſueuerat pcipere q̄ alijs. Quarto fuit deuota q2 ante longo tempore aptata: cuius ſignum erat hītus q̄ diu latenter portauerat. Jdeo in hac virtute fuit ꝯformis xp̄o qui didicit ex his que paſſus eſt obedientiā: vt dī ad hebreos tertio non ſolum fuit obediēs: ſed vſq3 ad mortē. Ubi ē

B ſciendum q̄ in ſcriptura inueniunt̄ quatuor gnā mortis. Quarum. ſ. Prima eſt corporalis: de qua ſap. 4. Juſtus ſi morte poccupatus fuerit. Scđa ē ſpūalis đ qua ſapie. 3ᵒ Non tanget illos ideſt iuſtos tormentum mortis. Et apoc. 3ᵒ Nomen habes q̄ viuas ⁊ mortuus es. Et in euan

gelio. Dimitte mortuos ſepelire mortuiſſimos. Tertia ē eternalis que dī mors ſcđa in apoc. Quarta eſt mors ſecularis vel ciuilis de qua apoſtolus: Mortui. n. eſtis: ⁊ vita noſtra ⁊c̄. Et iterū morimur ⁊ ecce viuimus ⁊c̄. Beatus igit̄ Lo. fuit obediēs vſq3 ad mortē non eternalē. q2 reſurrexit prima reſurrectione in qua nō habet ptem mors ſcđa. Nec vſq3 ad mortem ſpūalem: q2 vt fertur de eo. Nunq̄ fuit ſibi conſcius de peccato mortali: ſ3 vſq3 ad mortem ſecularē vel ciuilē que fit p exilium ⁊ abnegationem oīum mundanoꝝ. Exul enim fuit amādo de qua inducitur illud apli conti⁹ mortor ppter gloriā meam frēs. q2 illa mors ad glorificationē ſui fuit ⁊c̄. Jtem non ſolū vſq3 ad mortem: ſ3 vſq3 ad mortem crucis. Jſta mors crucis fuit mutatio vite pſitis in ſtatu regule bti Frācifci. Dī autē illa pfeſſio crucifixio ppter quatuor. Primo q2 fuit p crucis ſtigmata conſignata in primo duce. Secundo q2 fuit per crucis miraculū demōſtrata vt patuit de cruce de ore bti frācifci pcedēte. Tertio q2 fuit p cruceʒ xp̄i miſtice aſſumpta que fuit vita ipſi⁹ dicente dño. Qui vult venire poſt me ⁊c̄. ⁊ ſequitur tollat crucē ſuam. Huic cruci innititur regula bti frācifci. q2 vitam eternā obſeruātib⁹ pmittit ⁊c̄. Quarto q2 fuit cruci conformis hītu inſignita vt pz de hītibus fratrū minorū qbus cōformem gerebat btūs lodouicus. vnde ſtatus primiuus fuit per btm̄ franciſcū. Et medi⁹ per btm̄ antonium conſignatus. Sic iſte ſtatus nouiſſimus per btm̄ lodo. ad claudendū ora oīum gratulantiū. Jdeo canebat Mihi aūt abſit gloriari niſi in cruce dñi ieſu xp̄i ⁊c̄. Scđo cōmēdatur de⁹ felicitate quā nō hēt in patria. Cū ſequitur. Et dñs exaltauit illū ⁊c̄. Sicut enī lucifer exaltauit ſemetipm̄ ⁊ dñs hūiliauit euz: vt hētur ⁊ yſa. Sic illum humiliātē ſeipſum exaltauit. vnde inter oēs gradus hūilitatis ei⁹ fertur de ipſo q̄ ſemel dū pōtifex exñs miſſam audiret. ⁊ oībus pax daret̄ obmiſſo quodam exſtite leproſo ipſemet ad ipm̄ pcrrexit premiſſa genuflexione oſculuz ei de notiſſime porrexit. Jdem fecit in eccleſia fratrū exñs in habitu ſeculari quantū ad exterius: portans tñ habitum interius. ⁊ hoc in loco minorū brixole. Jdeo conuenit ſibi illud luce. Qui ſe humiliat exaltabitur. vñ non ſolū exinaniuit ſe. ſ3 dēs dedit illi nomen qđ eſt ſup oē nomen. ſ. qñ trāſtulit ipſuz in patria. Jn ſacra ſcriptura ſolet dari nomen in caſu quadruplici ſ.

C Primo in circūciſiōe luce. pᵒ. De Joanne bap. Scđo in ſacramento regenerationis: ſicut in baptiſmo. vt patet de paulo in actibus. Tertio ſub ſilitudine electionis: vt pz qñ Petrus fuit a xp̄o in apoſtolatū electus ⁊c̄. Quarto in felicitate glorificatiōis vt hētur in apoc. vbi dicit̄. vincenti dabo nomen nouum qđ nemo nouit niſi qui accipit. Jſtud nomen dedit beato Joanni qñ ipſum aſſumpſit. Et ideo querentibus nobis qđ eſt nomen eius. Reſpōdere pōt illud qđ dictū fuit Jacob i geñ. ab angelo. Cur queris nomē meum qđ ē admirabile. Et non ſolum dedit ſibi nomen quod eſt ſuper oē nomen ⁊c̄. Jn ſacra ſcriptura hētur plurimi nominati ſm̄ magnitudinem miraculorū. Maximum aūt miraculū fuit ⁊ ē reſuſcitatio mortuorum. q2 pductio aīe eſt nobilior oībus aliis productiōibus citra angelos. ⁊ in reſurrectiōe inducit̄ humanitas q̄ ē maior aīa ſola: ſicut totum ſua parte. Jn ſacra ſcriptura non inueniuntur niſi qnq3 mortuorum ſuſcitatores. Quorum.

D Primus fuit helyas qui ſuſcitauit vnū in vita ſua. Secundus fuit helyſeus qui ſuſcitauit vnum in vita ſua. ⁊ vnum poſt ſuaz mortē ⁊c̄. Tertius fuit xp̄s q ſuſcitauit tres mortuos. Quartus fuit btūs petrus q ſuſcitauit vnum. Quintus fuit paulus qui ſuſcitauit vnū: vt pz in act. ⁊ ſic ſunt tm̄ ibi octo mortui ſuſcitati. Jſte aūt ſcūs lodouicus ſuſcitauit tot vt pz per teſtimoniū eccle q̄ nūq̄ errare pōt. ⁊ i hoc dđit illi nom̄ qđ ē ſup oē nomē. q2 đ nullo alio añ legim⁹. Jō ꝯuēit ei illđ ſaluatoris in Joanne. Qui credit i me: opa q̄ ego facio ipe faciet ⁊ maiora horum faciet. Circa ſta duo metaphorice loq̄ndo ad declandū

eius ſanctitatem eſt nobis ſcús iſte ſeptu-
pliciter cõmendandus ⁊ cõtemplandus.
1ª 2tẽ. Et prima cõtemplatio eſt. quãtũ ad ſtatũ
ſue ſingularis generationis. In qua cõſi-
dero priuilegia quattuor. Quoꝝ primum
eſt qm̃ fuit de genere ſanctoꝝ ex pte patris
qꝛ de genere ſancti lodouici regis ⁊c.
E Scḋm eſt. qꝛ fuit de genere ſctõrum ex
pte mr̃is. qꝛ noſtris temporibus nulla de
aliquo genere regio fuit canonizata niſi
ſancta helifabeth. de cui⁹ ſtirpe mater btĩ
Lodouici fuit. Tertium eſt. qꝛ tali tpe
fuit natus vt fieret primogenitus charulo
ſubtracto in multis fratribus ideo decen
ter dño fuit ꝯſecrat⁹ vt Samuel. Quar
tum fuit de loco natiuitatis in terra quaꝫ
dñs ſanctificauit preceteris mũdi locis il-
lis ſanctis qui viderunt faciem xp̃i. corpo
ralibus oculis. In regione ſiquidem ſue
natiuitatis inueniuntur ſeptem de quibus
fit mentio in ſacra ſcriptura vidiſſe. xp̃m. ſ.
lazarus cũ duabus ſororib⁹. Et due ſoro
res matris dñi. Et theophilus. ⁊ cecus na
tus. ⁊ ideo de eius mirabili generatione ⁊
natiuitate poteſt dici illud p̃s. Hec eſt ge
neratio querentium dominum ⁊c.
2ª 2tẽ. Scḋa contẽplatio eſt. Quantum ad ſta
tum ſue primordialis conuerſionis in quo
ſ. floruit decore puritatꝭ ⁊ innocentie.
Sciendum eſt aũt ꝙ ſicut in ſole ſunt
alique proprietates tm̃: vt incorruptibilitas.
Alique virtualiter tm̃ vt calor. Alique ſi
mul. formaliter ⁊ virtualiter ſicut clari-
tas. Alique modo neutro ſed tm̃ apparen
ter vt rubedo in mane. Sic ſunt aliqui
hoĩes q hñt puritatem ⁊ innocẽtiam tm̃
formaliter q cũ in ſe ſint puri nullum tñ
aliũ purgant. ſicut exemplificat btũs dio.
de angelica ierarchia de monachis in he-
F remo conſtitutꝭ. Aliq virtualiter ⁊ nõ for
maliter. ſicut illi q illa docent ⁊ nõ ſeruãt
ſicut dr̃ i Math. Aliq nec formaliter nec
virtualiter ſicut pharifei q tm̃ apparenter iõ
dicuntur a dño ſepulchra dealbata. Alij
formaliter ⁊ virtualiter: ſicut dr̃ de matre
dñi vt ait btũs diony. qꝛ non ſolũ in ſe ⁊
de ſe erat pura ſed omnem mentem ex ſui
intuitu: ſicut ſol ad puritatem mirabiliter
deducebat. Ad cuius exemplũ habuit pu
ritatem formalẽ btũs Lodouicus. qꝛ nun
quã peccauit mortaliter ſicut primus Lo
douicus rex. Et habuit virtualẽ. qꝛ in ſolo
eius aſpectu aĩa cum inuentis purgabat
quantumcunqꝫ prona ad malum. Ideo
de eius decore inducitur illud ſapientie de
ſole pulchritudinem candoris eius admi
rabitur oculus. qꝛ ſicut ſol ſuam cõicat
pulchritudinẽ ſic ⁊ iſte ⁊c.
3ª 2tẽ. Tertia contẽplatio eſt. Quantũ ad ſta
tum ſue religionis ⁊ captionis quã ſponte
ſubijt pp p̃ris redẽptionẽ. In qua floruit
virtute quadruplici. Primo. ſ. virtute auſteri-
tatis. qꝛ cũ infirmitate oculoꝝ grauaret ꝑ
fratrem cũ eo iacentẽ fuit viſus ꝙ tota nocte
B iacebat ꝓſtratus i terra quã vſqꝫ ad mor
tẽ ſeruauit iuxta illud apli. Caſtigo corp⁹
meũ ⁊ i ſeruitutẽ redigo ⁊c. Scḋo virtute
benignitatꝭ ⁊ paciẽtie. qꝛ vt medicus ſuus
audiuit, ab eo. qñ corpus xp̃i eleuabat ſem
ꝑ eũ deprecabat: vt euꝫ vnq̃ de vinculis li
beraret. qꝛ videbat ſibi fuiſſe cũ boni exẽ-
plo pauli vincti. ⁊c. Tertio virtute caſtita
tis ⁊ mũdicie. Nota h̃ de muliere aducta
⁊ de corpe capto nõ ḋ aĩa iuxta illud ſap.
Tota pulchra es aĩca mea ⁊c. Quarto
virtute pietatꝭ ⁊ miſericordie. Nã qñ nõ hẽ-
bat qd paupib⁹ dare ſeipꝫ penitus exhibe
bat exẽ⁰ btĩ Martini recolẽs xp̃i vbũ. ſ. btĩ
miſericordes quoniam ⁊c.
4ª 2tẽ. Quarta cõtẽplatio ẽ. Quãtũ ad ſtatuꝫ
ſue cõuerſiõis q̃ nõ fuit ḋ malo i bonũ ſicꝫ
pauli cõuerſio: ꝫ de bono i meli⁹ ſ. ſicꝫ il
la Andree ꝓcedẽs de diſcipulatu Ioãnis
A bap. ad apoſtolatũ xp̃i. Et in hoc floruit v
tute paupertatꝭ euãgelice. Cui⁹ pm⁹ gradus
eſt dimittere ptẽ bonoꝝ: ſicꝫ zacheus i luc.
Scḋs ẽ dimittere oĩa ſicꝫ petrus ⁊ An
dreas. Terti⁹ ẽ dimittere nõ ſolũ res. ſꝫ
parentes. vt Iac. ⁊ Ioannes. Quar-
tus eſt dimittere non ſolum iſta: ſed etiaꝫ
ſeipſum ⁊ ſublimes dignitates ſicut bea-
tus Lodoui. dignitatem regiam reſigna
uit. Et ideo dicitur hanc virtutem plus
ceteris habuiſſe quanto plus proximo di-
miſit. Et ideo iſta potuit dici paupertas
altiſſima: de qua dicit apl̃s ꝙ abũdauit

in delitijs ſimplicitatis. qꝛ ſimplicitas
religionis eius ẽ xp̃i paupertate ditata ⁊c.
5ª 2tẽ. Quita cõtẽplatio ẽ q̃tũ ad ſtatũ ſue ꝓ
feſſiõis In q̃ reperitur claruiſſe quadrupli
ci dignitate. ſ. Primo dignitate virginea. qꝛ
B virginitatẽ nõ ſolũ corporis: ſꝫ ẽt mẽtis vſqꝫ
ad mortẽ illibatã ſeruauit. In cuius teſti
moniũ in morte ei⁹ videbat pluribus q̃ſi
vna roſa rubea ex ei⁹ ore ſacratiſſimo pul
lulare. Iõ ipſe eſt de numero illoꝝ qui ſe
quunt agnũ quocũqꝫ ierit. Scḋo di
gnitate doctoꝝ. fuit. n. ab infantia vir ſa-
cre ſcripture nõ litteraꝝ ſecularium intẽtus
ita vt poſtea fieret egregius p̃dicator iuxta
illud dañ. Qui docti fuerint fulgebũt ſicꝫ
ſplẽdor firmamẽti ⁊c. Tertio dignita
te põtificatus. Dña. n. diſpẽſãte lꝫ fili⁹
tanti regis fuit pontifex ordinatus lꝫ inui
ctus papa cũ ad hoc ꝯpelleret vt ſibi ꝯue
niat illo p̃s. Tu es ſacerdos ineternũ ſcḋꝫ
ordinẽ mel. qꝛ in pña illud ſacerdotiũ nõ
amiſit cũ ille caracter indelebilium ſit.
Quar⁹ dignitate aploꝝ q̃rũ ſtat⁹ ꝯſiſtebat
i duob⁹ ſcḋꝫ euãgelice pfectõis celſitudīeꝫ
qm̃ ad cõſilia altiſſime paupertatꝭ. ⁊ illa ca-
rẽt epi. ⁊ iõ nõ ſunt pfecte apli ſcḋꝫ Gre.
i paſtorali. Plẽitudīe ⁊ illa carẽt religio
ſi. ſ. ſũme paupertatꝭ. ⁊ iõ nõ ſunt apli. Scḋ
btũs lodo. inquãtũ põtifex hũit ſcḋm. Et
inq̃tũ fr̃ minor hũit primũ. Iõ eſt ḋ ordi
ne aploꝝ xp̃i. ſicꝫ ⁊ paulus q de ſeipſo dicẽ
Ego ſum minimus apoſtolorum ⁊c.
6ª 2tẽ. Sexta ꝯtẽplatio eſt quãtũ ad ſtatũ ſue
cõſumatiõis. qꝛ in eodẽ loco penitus ⁊ q̃
tũ ad domũ vbi fuit natus ibi fuit defun-
ctus ad modũ circuli q terminat vbi inci
pit. In quo itelligit pfectio ſue vite. qꝛ fi-
gura circularis eſt pfectiſſima Et iõ deus
ad modũ figure circularis ꝓduxit orbem.
Et iõ huic ſcõ conuenit illa figura eccl̃ici.
Oritur ſol i. hõ p̃clare virtutis ⁊ occidit. qꝛ
huic mũdo ſubtrahit ⁊ ad locũ ſuũ reuer
C tit. ſ. ꝑ modũ circuli ⁊c. Scḋm fuit ḋ ob
ſequio veneratiõis. i. qñ fuit ab angelis luce
ſciẽtibus a loco mortis vſqꝫ ad ſepultu-
rã quaſi p. 12. leuchas aſſociatus cernẽti-
bus ꝑ mõtes milites vt fert a fidelib⁹ ſcḋꝫ
aliã figurã 2. Re. filij iſrael. idest angeli de
ducebãt archã federis dñi. i. illud ſacratiſ-
ſimũ corpus in iubilo ⁊c. Ter^m fuit ḋ
loco cõditionis. qꝛ ante diu fuerat viſuꝫ ꝑ
quedã virũ fidelẽ deo deuotũ multotiens
ſenſibiliter ꝙ q̃libet nocte deſcẽdebat lux
de celo cũ maxima pecunie multitudine
ad ecclĩaꝫ ibi cõſtruẽdã. ⁊ tũc hec viſio fu
it intellecta ab oĩbus ꝙ hic ſcũs cepit mi-
raculis coruſcare ibidẽ vt recte de hoc lo-
co dixerant. qui ante aperitionis huius
myſterium ignorabãt vt de eo poſſit acci-
pi illud gñ. vere dñs eſt in loco iſto ⁊ ego
neſciebã. Quartũ fuit de miraculo ap-
paritionis. qꝛ cũ ſepultus eſſet apparuit ſtãs
ante altare in pontificabilibus ⁊ benedi-
cens oĩbus quaſi vnus de magnatib⁹ ibi
aſtantibus ⁊ alijs oſtendere volentibus lꝫ
videre non poſſent ad imitationẽ helyſei
cuius corpus mortuũ ꝓphetauit.
Septima contẽplatio eſt quãtũ ad ſta 7ª 2tẽ.
tum ſue glorificationis in quo floruit co-
rona quadruplici coronatus. Et p⁰ coro-
na aurea que debetur confeſſoribus. vn-
de hẽtur in apoc. Qḋ confitẽtes agnũ hẽ- D
bãt coronas aureas in capitibus ſuis.
Scḋo corona aureola q̃ debet virgini-
bus in cuius figura archa q̃ erat de lignis
imputrebilibus nõ ſolum hẽbant coronã
aureã. ſed aureolã: vt habetur in leui.
Tertio corona gẽmea q̃ debet ſcĩs epĩs
vt pꝫ ẽt in leui. de illis pontificibus. vnde
primus lapis nomẽ accepit ⁊c. Quarto
corona ſtellea q̃ debetur doctorib⁹ iuxta
illud dañ. p̃allegatũ. Erunt. q. ſtelle in ꝑ
petuas eternitates vñ aĩa eius ſignata eſt
per illam mulierem apoc. xij. In cuius ca
pite erat corona ſtellarum duodecim que
ſunt duodecim felicitates eius quas enu-
merat beatus Aug. in lib. de ſimilitudini
bus quas vide in ſermone de aſſumptio-
ne qui incipit. Erit in nouiſſimis diebus
in fine ſcilicet figura noua. Ad quas feli-
citates nos perducat chriſtus meritis bea
ti lodouici. Amen.

¶ In feſto de collationis beati Ioannis
baptiſte Sermo primus.
Orruit in plateis veritas ⁊ equitas
nõ potuit ingredi ⁊c. ẏſ. 59. ca.

Uerbum illud viſicetur eſſe.ſ.lugētes ⁊ do
lentis. yſaias enim ſcūs amaricato ſpū cū
videret ſubuerti iuſtitiā i rebus humanis
inter multa que lachrimabiliter deplora/
uit ſubſumcit hec verba. Corruit in plateiſ
⁊c. In quibus verbis duos miſerabiles
deplorat aduentus.ſ. Prio ruinā verita
tis. Cū dī. Corruit in plateis v̄it as. Se
cundo repulſam equitas Cum dī. Et eq
ſtas non potuit ingredi. Primo rui/
nam veritatis deſcribit .ſ. quātū ad caſuz
q2 corruit veritas. Et quantum ad publi/
cum.q2.ſ. corruit in plateis.i.publice. mi/
rabile eſt enim q corruit v̄itas. ſed miſera
bile eſt. q2 corruit in plateis. Quod enim
corruat habuit impugnatores. Quod vere
corruat in plateis non habuit defenſores.

Poſſunt enim v̄ba iſta eleganter con
uenire ſpectaculo hodierno. ſicut enim vo
cat Aug. Non feſtum .ſed ſpectaculū. ho
die inquit crudele ſpectaculum ante ocu/
los nr̄os cōſtitutū eſt caput Joānis. bap.
in diſco crudelitatis pp odiū v̄itatis.

Duo enim nōri pſit in verbis propoſi
tis videlicet. Primo bti Joānis decolla
tio. Secundo impii herodis obſtinatio.
Ad ioānis decollationem pertinet quod
premittitur. Corruit in plateis veritas
⁊c. Ad herodis obſtinationem perti-
net quod ſequitur. Et equitas non po/
teſt ingredi. veritas ergo corruit quando
veritatis predicator ⁊ teſtis decollatus fu
it. Equitas autem non potuit ingredi qā
induratum cor luxurioſi herodis equiſſi/
ma pſuaſione nō potuit penetrari. ⁊ hoc i
plateis ideſt publice a nullo cōuinātiū, de
fenſionē nō accepit. De quibus duobus
Aug. in omeli. Odiuz ingt pepit.ſ. veri/
tas nec potuit equo aīo tolerari qd̄ ſctūs
monebat. q2 vtriqz ſalutē eoꝝ q̄rebat quos
amonebat ⁊c. Dicā ergo plāgēti aīo cū
pph̄a. Corruit in plateis v̄itas. Atten

D

dendū eſt aūt diligēter. Qualis v̄itas cor
ruit in plateis. Corruit. n. ſcilꝫ v̄itas dota
ta p̄uilegiis. v̄itas magnificata p̄conis.
Ueritas comullata meritis. Talis. n. v̄i/
tas corruit hodie in plateis. Siquidē hu/
ius hois.ſ. Ex priuilegiis erat veritas ſcti
doctrina tenenda. Ex preconiis libenter
audienda ⁊ credenda. Ex meritis vero di
ligenda ⁊ ſuſcipienda. videbimus autem
contrariuz accidiſſe quando priuilegia fa
cta ſunt in conculcationem. preconia in
obliuionem. ⁊ merita in deſpectionem.
Corruit ergo primo veritas dotata priui/
legiis. habuit enim iſte veritatis predica/
tor quattuor priuilegia ſuper alios homi/
nes.ſ. Angelice annunciationis. mirabi/
lis conceptionis. Copioſe ſanctificatiōis
Solemnis nationis. Primum ergo
fuit priuilegium angelice annunciationis
de quo Luc. primo vbi dicitur q ab eo/
dem angelo nunciatus eſt ioannes a quo
⁊ xp̄s.ſ. a gabriele. Et ſicut dicit Ber. pl9
habet in hac parte quam chriſtus ſcilicet
Locuz ſecuriorē. Tempus ſanctius. Mi
raculum apertius. Primo in loco ſe-
curiori fuit ioannes annunciatus. quia

F

xp̄s in thalamo ⁊ ioannes in templo iter
ſancta ſanctorum. Secundo tempore
ſanctiori fuit annunciatus. quia ioannes
in ſolēniſſimo feſto.ſ. diuine propiciatiōis
quando ſolus pontifex ſemel in anno in/
grediebatur in ſancta ſanctorum. omnis
populus currebat ad templum. Ter/
tio fuit annunciatus miraculo apertiori.
quia cum zacharias de verbo angeli du/
bitaret eſt factus mutus vſqꝫ in diez quo
hec omnia complerentur. Secundum
priuilegium fuit mirabilis conceptionis.
erat enim in matre naturalis ſterilitas ⁊
taz in patre quam in matre ſicut tum vir
tutis longeuitas propter quod filium ha/
bere non poterant propter impedimentū
nature. Et hec duo impedimenta tangit
euangeliſta cum dicit Luc. p°. c°. Nō erat
eis filius eo q helisabeth ſterilis erat. ⁊ p
ceſſiſſent in diebus ſuis ambo. Et tamen
potentia generandi in vtroqꝫ erat mor/
tua ⁊ in vtroqꝫ diuina miſericordia reui/
ſcit. Miraculoſe ergo conceptus fuit non
tamen taz excellenti miraculo ſicut xp̄us.
Qr vt dicit anſelm9. aliō ē nām vel etatē
aliq̄ vicio debilitatā ſanare ⁊ ad op9 ſuuꝫ

reuocare: qd̄ fecit in helyſabeth. Aliud in
auditā ⁊ incognitā penitus virtutē natu/
re cōferre: qd̄ fecit dn̄s in maria vt deum
cōcipet ⁊ hoiem ſine virili ſemine gnāret
In hoc g° plus hūit xp̄s. Tertiuz pri/
uilegiū fuit copioſe ſanctificatiōis. de quo
dicit angelus luc p°. Spū ſancto adhuc re
plebitur ex vtero matris ſue ⁊c. Signan
ter aūt dicit replebit nō ſanctificabit vt i/
telligat in hac repletiōe non ſolū a culpa
originali purgatus: ſed inſup copioſa gr̄a
ſupfuſus. Factū ē hoc in momēto ſaluta
tiōis qua v̄go ſalutauit heliſabeth Luc.
j. Ecce vt factā ē vox ſalutatiōis tue in auri
bus meis exultauit in gaudio infans i vte
ro meo. Quartū priuilegiū fuit ſolēnis
natiuitatis de qua dcm̄ ē ⁊ in natiuitate
eius multi gaudebūt. Fuit aūt ſolēniſſi/
ma natiuitas illa taz p̄ſētia regine q̄ regis
⁊ gaudio totius cognatiōis. Regia. i. btā
virgo p̄ſs erat ⁊ i ſiſtebat obſequio peng
Jeſus āt rex p̄ſs erat in vtero v̄ginis ob/
ſequētis. Tandē audierūt vicini ⁊ cogna
ti. q2 magnificauit dn̄s miſericordiā ſuam
cū illa ⁊ cōgratulabāt ei. Reuera ex tātis
priuilegiis debuit eē veritas huius hois
venerāda.ſ. herodi. Sed quantūcūqꝫ fue/
rit priuilegiata: tamē hodie corruit veritas
in plateis. Facta ſunt ergo priuilegia i cō

D

culcationem. Unde iipletum ē in eo illud
dan̄. In tpe illo pſternet veritas i terrā.
pꝫ ergo q̄uo ſingula priuilegia facta ſunt
in cōculcationez. Nā bonus angelus nū
ciauit malus iterfici pſuaſit. fuit enim mi/
rabiliter cōceptus. fuit miſerabiliter decol
latus per grām ſanctificantē cōnexus ē ⁊
cōiunctus capiti ſpūali: ſed hoc priuatus ē
capite materiali. In natiuitate ei9 multi
gaudebūt. ⁊ in morte eius multi lugebūt
quando corruit veritas in plateis ⁊ eqtas
nō potuit ingredi. Item corruit veritas
magnificata p̄coniis laudum ex qbus ſua
doctrina ⁊ veritas erat libēter audiēda ⁊
credēda. Inuenit aūt ſcūs iſte in ſcriptu/
ra multa hie p̄conia. ⁊ hoc ſumpta ſilitudi
ne in qualibet dn̄a creaturarū. Qd̄ patet
ſic. Inter nās pure corpales excedit ignea
vel luminoſa natura. Inter naturas pure
ſpūales excedit natura angelica. Inter na
turas cōpoſitas ex vtraqꝫ excedit huma/
na. Inter naturas hois. hoies prerogati/
ua cognitionis excellit pph̄eta. Uocat
aūt ſcriptura ioānem. Primo.ſ. ignē ar/
dentem ⁊ lucentem. Et hoc pp̄ter zeluz re
ctitudinis ioānis. jo°. Ille erat lucerna ar

B

dens ⁊ lucēs. Ardens interius p dilectio
nem ⁊ lucens exterius p predicationē. Ar
dere ſcm̄ eſt. lucere vanū. ardere ⁊ lucere p
fectū. vel ſic oꝫ eni oē zelum inflāmari cha
ritate: ſed diſcretū veritas luce. Uocat ſo
ipm̄ hoiem p affectum māſuetudinis ioā.
p°. Fuit hō miſſus a deo. Hō ē aīal mā/
ſuetum natura vt dicit ph̄s. Natura enim
hēt arma vel ad ipugnandum vel ad re/
pugnandum. Non cornibus ſupbie. Nō
calcibus violentie. Non dentibus crude
litatis. Nō vnguibus rapacitatis. Nō ve
neno malignitatis talis fuit ioānes. vnde
ſuper eius māſuetudinē dn̄s ſuſpirans ait
Helias iā venit ⁊ fecerūt in eo quodcun/
qꝫ voluerunt Mat. xvij. Uocat 3°. euz p
ph̄etam. ⁊ hoc propter excellentiaz cogni
tionis Luc. p°. Tu puer propheta altiſſi/
mi vocaberis. Et dn̄s addidit q ipſe erat
pph̄eta ⁊ pluſquā pph̄eta. Que enim p/
phete a remotis viderunt ipſe digito de/
mōſtrauit. Uocat quarto angelum. ⁊ hoc
pp̄ter mūditiam angelice puritatis ſeu p
pter officium legatiōis malachie. 3. Ecce
ego mitto angelum meū ⁊c. Ueritas ergo
doctrine ioānis non ſolum ex priuilegiis
erat veneranda: ſed ex preconiis tantarum
laudū libenter audiēda ⁊ credēda. Sed ſi
cut priuilegia ſunt facta in conculcationē.
Ita preconia ſunt facta in obliuionē. vn/
de impletū ē in eo illud yſa. p° Facta ē ve/
ritas in obliuionē, ⁊ qui receſſit a malo p̄
dicatore patuit. Uenerunt enim ſingula
p̄conia in obliuionē. Lucerna per extinctio
nē. Homo manſuetus per oppreſſionem.
Propheta p ihonorationē. Angel9 p mi
norationem iuxta illud p̄s. Minuiſti eum
paulo minus ab angelis. i. p̄dicatoribus.
Scdꝫ q ipſe dixerit de ſe Jo. 3°. Illum oꝫ

creſcere.me aūt minui. Jo. aūt minutus ē
in capite.⁊ xp̄s creuit in cruce ⁊c. Ter-
tio veritas corruit cumulata merit̄. Nō
enim ſolū habuit priuilegia gratiaꝝ ⁊ p̄
conia laudū. Sed etiā diues fuit in merit̄
opū:⁊ hoc pꝫ in omni differētia ordinum
a Sūt eniꝫ quattuor ordines in eccleſia.ſ.
❡ Confeſſorum.
❡ Uirginum.
❡ Apoſtolorum.
❡ Et martirum.
Inter cōfeſſores nullus ꝑcior in victu.
aſperior in veſtitu.nullus ſecretior in col-
latu. Et talia ꝑtinent ad cōfeſſores.ſ.ꝑci-
tas victus ⁊c. De victu Joānis hēs Jo.
viij. Quod eſca eius erāt locuſta ⁊ mel ſil
ueſtre vel coctū vel ſaporoſum balneatuꝫ.
De veſtitu ſimil'r ꝙ erat veſtibus de pilis
cameloꝝ. De incolatu ꝙ erat in deſerto.
Et ſi queras quāto tēpore hāc penitentiā
fecerit. Scire debes ꝙ qnquiennis intinu
it heremuꝫ.⁊.xxv. annis extitit heremita
in deſerto Inter virgines nullus virgini
or.b. Totā cōſpice ſectā nazareoꝝ.nulluꝫ
floridiorē inuenies.fuit.n. ſollicitiſſimus
talē cuſtodire teſaurum.ideo ſibi cura fuit
fugere lēocinia ſenſū ſpectacula vanitatū
ne leui ſaltem proclamare vitā famē poſ-
ſet ꝑpter qd̄ fuit dignus xp̄m baptizare ⁊
nudū beatis manibus cōtractare. Inter
apoſtolos diues in meritis. Naꝫ cū apl'i
ſeruierūt xp̄o in acq̄ſitiōe ꝑpl'orūꝫ Joan-
nes nō ſolū in hoc:ſꝫ ēt ipſoꝝ apoſtoloꝝ.
Ipſe nanq̄ ſuos apoſtolos diſcipulos
Petrū.ſ.⁊ Andreā ⁊ Philippū ad Je-
ſum miſit:⁊ illi inherere docuit. Miſſus
ergo fuit Joānes apte añ parare dn̄o viā
perfectam intranti eccleſiam apoſtolorūꝫ.
nec aperte poteſt parare domino viam
mundū intrāti. Inter martyres.n. hodie
locū inuenit:ita vt alij dicere dicant mar
tyres fidei hic vero caſtitatis.q̄r pro caſti-
tate iuſſus eſt mori. Jdeo cātat eccleſia de
eo prepotens martyr. Erat ergo veritas
doctrine Joānis ex merit̄ diligenda ⁊ ſu
ſcipiēda. Sed ſicut priuilegia in cōculca-
tione.n.p̄conia in obliuionē. Ita merita
facta ſunt hodie in deſpectionē. Erat.n.
Herodes vnus de illis. Ad Ro.2°. Qui
non acqeſcūt pietati:credūt aūt iniq̄tati.
Deſpecta ḡ fuerūt in cōfeſſore merita pe
nitētie.in v̄gine merita innocētie in apl'o
merita iuſt̄e ⁊ i martyre merita ꝑſeuerātie
Mora- operꝫ:⁊ ſic hodie corruit veritas in plateis
liter ſ.veritas dotata priuilegijs gratiaꝝ ma
gnificata p̄conijs laudū. cumulata merit̄
protectionum. Moraliter aūt hēmus in
hoc ſpectaculo. Quid imitemur.quid de-
teſtemur. In Joāne imitemur cōſtātiā
annūctādi veritatē. In herode deteſtemur
malitiā impugnādi:ſed in cetu principum
qui aderāt negligētiam defenſandi verita
tem. Quantum ad primū eſt notandū
ꝙ veritas conſtāter eſt predicāda. Et hoc
ꝑp quattuor rōnes.
❡ Prima q̄r v̄itas periculoſa eſt abſcōſio.
❡ Secūdo q̄r fructuoſa eſt manifeſtatio.
❡ Tertio q̄r glorioſa eſt perſecutio.
❡ Quarto q̄r indubioſa eſt vltio.
Primo dico ꝙ veritatis ꝑiculoſa eſt
abſconſio non ſolū illis qbus abſcondit̄:
ſed abſcondenti.p̄s. Non abſcondi miſeri
cordiā ⁊ veritatē tuā a cōcilio tuo. Tu āt
dn̄e ne longe facias miſerationes tuas a
me.quaſi dicat.longe deberes facere miſe
rationes tuas a me ſi abſcondiſſem veri-
tatem tuā a concilio multo:ſed veritateꝫ ⁊
ſalutare tuū dixi. Ber. Nō lꝫ tacere cui ex
officio incūbit predicare ⁊ peccātes argue
re. ve ergo predicatoribus abſcondentib9
veritatem.i.cor.ix. ve mihi ſi non euāge-
lizauero. vtinam eſſent multi Joānes q
non abſconderent veritatem.precipue p̄n
cipibus ⁊ prelatis. nullorum.n.iniuria
magis in eccleſia nocet quam iniuria pre
latorum Gre. Nemo amplius in eccleſia
nocet q̄ꝫ qui peruerſe agens nomen vel or
dinem ſanctitatis tenet delinquentem re-
darguere hoc preſumit nullus ⁊ in exem-
plum trahitur culpa vehementer vel extra
hitur vel extenditur qn̄ ꝑp reuerentiā or
Scdo dinis peccator hō honoratur. Item ⁊ po-
ſtea ſcire debent prelati ꝙ tot mortibus di-
gni ſunt.quot ad ſubditos ſuos perditio-
nis exēpla tranſmittunt. Secundo dico ꝙ
fructuoſa eſt veritatis manifeſtatio ſic.n.

dicit dn̄s Iſa. xl. verbū qd̄ egredie̊ de ore
meo nō reuertetur vacuū ad me. Si.n. ille
cui p̄dicas v̄itatē audiuit.tūc aūt nō. Si
te audiuit lucratus es fr̄eꝫ tuum.⁊ ſic ē fru
ctuoſa ad lucrū aīe. Frequenter.n.cū ve
ritas de terra ortitur Iuſt̄itia de celo ꝓſpe
xit ꝑ g̅re infuſionē.⁊ ſic miſericordia ⁊ ve-
ritas obuiauerūt ſibi. Miſericordia ex ꝑte
dei iuſtificātis. Et veritas ex ꝑte hominis
annunciantis. Si ꝓo te nō audiet nihilo
minus veritas tibi fructuoſa erit.ſ.ad me
ritum ꝓprium.⁊ hoc eſt qd̄ dicitur eccle-
ſiaſtici.6.⁊.8. volatilia ad ſibi ſimilia cō-
ueniunt.⁊ v̄itas ad eos qui illā operātur
reuertetur. Quid profuit herodi veritatis
p̄dicatio. nihilominus tn̄ ſi nō conuertit
audientem.coronauit confidentem.
3°. Tertio dico ꝙ glorioſa eſt veritatis ꝑ-
ſecutio. Glorioſum eſt.n.ꝓ veritate pati.
Et hoc.q̄r cōfiguratur x°. q in mundū di
cit ſe veniſſe ad hoc.io.18. Ego ad hoc na
tus ſum ⁊ in munduꝫ veni vt teſtimoniū
perhibeā veritati. Et id̄ magis glorioſuꝫ
eſt cū veritate deijci q̄ꝫ cū falſitate magni-
ficari.2.macha.7.ceteri fr̄es vna cum ma-
tre ſe hortabantur mori fortiter dicentes
dn̄s aſpiciet veritatē ⁊ conſolabitur in no
bis.i.conſolabitur nos eterna ꝯſolatione.
Glorioſa eſt ergo.ꝑſecutio veritatis ex ꝑ
te ſubſanātium nō inferientium. Quar
4°. to dico ꝙ indubitata eſt veritatis vltio.ſi
ne vindicta ad hoc vlciſcetur dn̄s in contē
ptores veritatis p̄s. Diligite dn̄ꝫ oēs ſc̄i
eius qm̄ veritatē requiret dn̄s ⁊ retribuet
ha.fu. ſuperbiā. Requiret aūt voluntatem
qualiter audita ſuſcepta opere īpleta ſit:il
lis aūt q vel audire noluerunt.vel audi-
ta recipere contēpſerunt vel receptā opere
implere neglexerunt retribuet habundan
ter Ro.i. Reuelabitur ira dei de celo ſuꝑ
oēm impietatē ⁊ iniuſtitiā hoīum qui ve-
ritatē dei iniuſtitia detinent. Sic ergo imi
temur Joānem in conſtantia denuncian
di veritatem ⁊ deteſtemur in herode neg-
ligentiam impugnandi veritatē. Sed eſt no
tandū ꝙ ſunt quattuor rōnes īpugnandi
veritatem.ꝑp quattuor enim mouent̄ ꝑ-
uerſi ad impugnandū veritatem agnitā.ſ.
E Primo ꝑp naturā diſſimilē. ſicut eniꝫ ſi
militudo conciliat amorem. Ita diſſimili
tudo gn̄āt odium.vnde hoīem veritat̄ hō
vanitatis impugnat. Sapiens ſapie.2°.
Etiā grauis eſt nobis ad videndum qm̄
diſſimilis a nobis vita eius.⁊ in veritate
ſunt vie illius. quaſi dicat ſi eſſent in falſi-
tate ſicut ſunt nr̄e vie diligeremus eum
Ber. vitioſus vitioſorum cōſortia non re
fugit.⁊ vbi oēs fetēt vnius minime fetor
ſentitur. Qui.n.auarus auarum.luxurio-
ſus luxurioſum erubuit ⁊ vere in bōis nō
placet vox ſi diſplicet facies ⁊c. Secun
do ꝑp naturā manifeſtationis.veritas.n.
in modū lucis eſt occultoꝝ manifeſtatiua.
⁊ per ꝯñs turpiū denudatiua.ergo ⁊ vitu
patiua.ergo q male agit odit lucē:qd̄ di-
cit apoſto.ad Ro.io. Ego inimicus fact9
ſum vobis verum loquēs quaſi dicat:q̄r
dixi verum Inimicus factus ſum ſi dixiſ-
ſem ſicut adulatores factus ſum amicus.
Ita eſt, hodie adulatores ſunt in ami-
citia nō veritatis annunciatores. Tulius
in li°. de amicitia. Sic habēdū eſt in amici
tia nullam peſtē eſſe maiorē q̄ꝫ adulatio-
nem blādiciē aſſentationē.hoc vitiuꝫ.n.
oīum eſt mentientiū atqꝫ fallātiū loquen
tium ad voluntatē oīa nihil ad v̄itatem.
Recitat Seneca: Quomō magnus alexā
der ſubſanauit amicos adulatores. Cū.n.
ſagitta vulneratus eſſet in bello ⁊ tandem
reſpreſſo ſanguine ſicci vulneris dolorem
ſentiret.oēs inquit iurant me eſſe Jouis fi
lium. Sed vulnus hoc hoīem me eſſe di-
cunt. Tertio ꝑp naturā reuerberatōis.
Sicut enim veritas eſt manifeſtatiua oſtē
dendo. Sic eſt reuerberatiua ⁊ pungitiua
corripiendo ⁊ arguendo. Et q̄r hō peruer-
ſus ſicut herodes non poteſt ſubſtinere pū
cturas argutionis in maleficijs armatur
contra veritatis doctorem ſeuit occidere
necare ⁊ extinguere feſtinat:hoc eſt qd̄ di
cit dn̄s iudeis Jo.8. Quid me queritis in
terficere hoīem q vera locutus ſum vobis
Dic Ber. Mirabilis inſania. Iraſcimur
ſananti q non iraſcimur vulnerāti. Sanāſ
enim predicator. vulnerās eſt dyabolus.
vn̄ Aug. de ci. dei putamus gloriam va-

ꝟitatis nullis, cedere viribus virtutis. ad perniciẽ vtiq; eni; cui tã magnum vitiũ dãnatur. in victus eſt hic morbus nõ malo medici ſed egroti. Quarto ꝓp naturã directionis. veritas enim dirigit ⁊ mouet in bonũ de ſui natura ꝑs. Dirige me i ve ritate tua ⁊ doce me ⁊c. Et q̃r dirigere nõ põt in bonũ cõis niſi faciat relinq̃re bonũ appetis. ⁊ niſi tollat oẽs cõſolationes carnis ⁊ gaudia cõſueta. Jõ hõ ꝑuerſus exiſtimãdo nimis ꝑcioſa q̃ relictur⁹ ẽ ⁊ nimis difficilia ad q̃ dirigẽdus eſt odit ꝟitatẽ. q̃r nõ vult ꝑdere voluptatẽ. Seneca Vides vbi poſita ſit felicitas. S; ad illã ꝑuenire nõ audes. q̃d te ĩpediat dicã. Magna hec exiſtimas q̃ de relicturus es. hoc idẽ dici põt de volẽtib⁹ intrare religionẽ. vidẽt. n. vbi poſita ſit ſalus: ſ; ad illã ꝑuenire nõ audẽt. Quid eos ĩpediat p;. Magna exiſtimãt q̃ relicturi ſunt. Sic igit̃ de teſtemur in herode maliciã ĩpugnãdi ꝟitatem. vlterius deteſtemur in cetu ꝑncipũ negligẽtiã defendẽdi ꝟitatẽ. Cũ. n. viderẽt ĩ oculis ſuis illũ magnũ ꝓphetã decollari nullus fuit locutus ꝓ eo. nullus fuit q̃ defenderet ꝟitatẽ. Sciẽdum eſt q̃ ſunt quattuor ĩpedimẽta defenſionis ꝟitatis. videl; primo metus terrene poteſtatis q̃ reꝑmit nõ ſolũ a ꝟitate tuẽda ⁊ defenſanda. ſ; ẽt dicẽda. Ex̃m de ceco a natiuitate Joannis 9. Dicunt iudei. hic eſt filius veſter quem vos dicitis. q̃r cecus natus eſt. quõ g⁹ nũc videt. Rñderũt ꝑentes. Scim⁹. q̃r hic ẽ filius noſter quõ aũt nũc videat neſcimus ⁊c. Et ſequit̃ hoc aũt dicebãt. q̃r timebant iudeos. nã talis metus cecidit ſup eos. Et iõ dicere poterat illud apli. Nõ. n. poſſumus aliq̃d aduerſum ꝟitatẽ: ſ; ꝓ ꝟitate.

Scdõ queſtus mũdane cupiditatis. i. thi. 6. Qui ꝟitate ꝑuati ſunt exiſtimant q̃ſtum eſſe pietatẽ. Hinc ẽ q̃ ꝑnceps ⁊ tribuni galilee ſub herode hẽbant officia lucratiua ⁊ q̃ſtuoſa maluerũt ſtudere cupiditati q̃ͣ aſſiſtere ꝟitati. Tertio appetitus voluptatiſ. vñ. i. pe. de q̃buſdã dicit. Multi ſequũtur eo; luxurias ꝑ quos via ꝟitatis blaſphemat̃. De his trib⁹ ĩpedimentis defenſãdi ꝟitatẽ hẽmus moraliter. Eſdre 3°. ca. De illis tribus iuuenibus q̃ phyloſophati ſunt q̃d fortius eſſet in mũdo. vnus dixit q̃ fortior eſſet rex. Ali⁹ q̃ fortius eẽt vinum. ⁊ tertius q̃ fortius eſſent mulieres ſed ſuper omnia vicit. ſ. veritas ⁊c.

Preferre enim veritati regem hoc reſpicit metum terrene poteſtatis. Preferre vinum hoc reſpicit abundantie temporalis queſtum cupiditatis. Preferre mulierem reſpicit appetitum voluptatis. propterea tamen ſentẽtiauit q̃ ꝟitas fortior eſſet ⁊ omnibus preualeret. Quarto ambiguum ſimilitudinarie felicitatis. Similitudo enim dicit Aug. eſt mater falſitatis ⁊ hec decepit conuiuantes. Credebant. n. q̃ iuramentũ quod interuenerat oĩo eſſet . ſ. dandum caput ioãnis. Et ſi hoc faceret herodes piũ ⁊ non impium reputabãt. q̃r ad hoc credebant ipſu; eſſe obligatu;. vñ conuenit eis illud galat. iiij. O inſenſati quis vos faſcinauit non obedire veritati. Faſcinium vocat preſtigium quos quis decipitur ambiguo ſimilitudinarie veritatis. Sic ergo veritas que conſtanter predicatur corruit dum a plibus impugnatur. Et in plateis du;. a nullo defenſatur. Et hoc eſt q̃ ꝟitas tacet̃ ꝓp ſupradicta quattuor. vnde ſequitur q̃ ex hoc mundus deſtruitur iuſtitia non exercetur. Mali regnant ⁊ boni deprimuntur. Et hoc accidit. quia veritas tacetur. Mendacia enarrantur ⁊ per ꝯſis creduntur ⁊ eis fides adhibet̃. Et deus cũ ſit ꝟitas totaliter negatur ⁊ blaſphemat̃. Dicam⁹ igit̃ ſemp ꝟitatẽ. Quã nobis cõcedat ieſus. xp̃s. Amẽ.

¶ In feſto natiuitatis virginis Marie. Sermo primus.

[L]iber generationis ieſu chriſti filij dauid ⁊c. Math. p°. ca. Sicut xp̃s fuit liber ĩ m̃ris ꝟginis vtero ſpiritus ſancti miraculo vmbraculo exaratus qui iuxta vaticinium yſ. 29. tam ſcientibus litteras q̃ͣ ignorantibus propter ſua; vtilitatem eſt occultus. Jta mater domini fuit liber in matris ſterilis vtero dei digito deſcriptus iuxta illud deutero. 31. vbi dicitur q̃ liber poſitus eſt in latere arche. Jſta archa fuit anna beatiſſima mater m̃ris dñi que fuit archa celi liber incluſus fuit in ipſa. Cuius libri natiuitatem euangelizata in verbo propoſito dupliciter introducit. Et p° quantum ad diuina; productionem qua mater domini fuit de matre ſterili diuina virtute ſupernaturaliter generata. Cum premittitur liber. ge. ieſu xp̃i. Sicut eni; ipſa genuit chriſtum. ſic ipſa a chriſto. licet aliter fuerit in eſſe producta vt de ipſa dicatur illud gñ. x. Hic liber generationis adã. i. xp̃i q̃ ẽ nouiſſim⁹ adã ſm doctrinã apli. Q̃r ſic̃ ꝑmus adã fuit principiũ generatiõis corpalis. Sic iſte gñeratiõis ſpũalis. Dĩ aũt liber generatiõis ei⁹ m̃r nõ ſolum. q̃r ab ipſa fuit genitus. ſed q̃r ipſe fuit genitor eius iuxta illud ꝑs. Homo natus eſt in ea. Et ipſe fundauit eam altiſſimus ⁊c. Scdõ quantum ad humana; generationẽ qua mater domini fuit a ſanctis patribus naturaliter propagata. Cu; ſequitur filij dauid filij habraam. Nõ eñ chriſtus fuit filius iſtorum niſi. quia mater eius fuit de eorum ſtirpe progenita iuxta illud apoſtoli Ro. i. dicentis. Qui factus eſt ei ex ſeſe dẽ. ſecundum carnẽ quã accepit de virgine matre. Dicit ergo liber generationis ieſu chriſti ⁊c. Circa primum eſt intelligendum q̃ iſte liber fuit in veteri teſtamẽto. Primo ſubtiliter figuratus. vnde ezechielis. 2°. Ecce manus miſſa ad me In qua erat inuolutus liber: ⁊ expãdit illum coram me qui erat ſcriptus intus ⁊ foris. Et ſcripte erant in eo lamentationes ⁊ carmen ⁊ ve. Jſta manus miſſa fuit chriſtus qui eſt ſecundum apoſtolum dei virtus ⁊ ſapientia per quam deus pater omnia fabricauit. vnde Jo. p°. Omnia per ipſum facta ſunt. De qua manu dĩ in yſ. 4°. Manus mea fundauit terrã Jſta manus fuit miſſa ad redimendu; genus humanum iuxta illud apoſtoli galat. 4. Miſit deus filium ſuu; ⁊c. Jn illa manu erat inuolotus liber ille in quo fuit veritas increata deſcripta mater. ſ. domini. q̃r in ipſa fuit inuolotus chriſtus iuxta illud Jere. 33. Femina circundabit virum. Jſte liber fuit expanſus in ſua natiuitate . ſ. in humano genere reuelatus. Jſte liber erat ſcriptus intus ⁊ foris. quia verbum eternum quod eſt veritas prima non ſolu; fuit conceptus intus in eius mẽte. ſed etiã fuit incarnatus foris in eius corpore. Jn quo libro erant ſcripte lamentationes dolorum de morte filij. Carmina gaudiorũ de eius reſurrectione. Et ve. i. maledictiones demoniorum ab ipſo exterminatoru; iuxta illam maledictionem primi colubri in geñ. Jpſa conteret caput tuum. ſ. maria. Secundo iſte liber fuit in nouo teſtamento certitudinaliter declaratus. vnde apoc. 5. vidi in dextera ſedentis ſuper thronum librum ſcriptum intus ⁊ foris. ſignatum ſigillis ſeptem. Jſte liber qui erat in dextra ſedentis ſuper thronum fuit mater dñi q̃ fuit in ſua aſcenſione eleuata ad dexteram filij reſidentis ſuper thronũ deitatis iuxta illud ꝑs. Aſtitit regina a dextris tuis ⁊c. Sed ille liber erat ſcriptus intus ⁊ foris. ⁊c. Quia vt ait beatus Leo. Diuinam humanamq; ꝓlem prius concepit mente q̃ͣ corpore. Sed erat ſignatus ſigillis. 7. q̃r. 7. ſunt priuilegia q̃bus eius ſacra natiuitas fuit celitus decorata. Quorum. ſ. primum fuit. Quia ſicut xp̃i natiuitas fuit per gabrielem archangelum nũciata. ſic per eundem vt pie creditur iſta natiuitas predicata. q̃r ſi beato Joãni baptiſte fuit hoc priuilegium conceſſum. multo magis matri domini conſonum. Scdõ; eſt q̃ ſicut xp̃s fuit virtute ſpiritus ſci ſupnaturaliter genit⁹. Luc. p°. Sic mater dñi fuit ſpũs ſci ꝟtute generata. Cũ ei⁹ m̃r ſterilis ⁊ vi generãdi careret l; aliter. Tertiu; ẽ. q̃r in ſua natiuitate ab oĩ labe pctĩ fuit totaliter deputata. ⁊ hoc. q̃r vnq̃ͣ aliq̃d pctm̃ cõtraxit. aut q̃r in cõtracto nõ ꝑmãſit. ſecus ãt fuit de alijs ſcis q̃ poſt morã fuerũt purgati. vñ dic̃ btũs Anſel. ĩ li°. Cur deus hõ. q̃ decuit illa ꝟgo ea puritate nitere q̃ ĩ necuit maior intelligi. Quartũ eſt q̃ ab oĩ pctõ. tã actuali q̃ͣ veniali ⁊ mortali fuit penitus elõgata. ita q̃ ex quo fuit nata nullum tale potuit cõmittere. q̃r hec gr̃a fuit angelis cõfirmatis collata ⁊c. Quintũ eſt Q̃ĩ ĩ gr̃a ſpũs ſci vltĩate eſt

confirmata.ab inſtanti enim ſue natiuitat̃
plus habuit de gratia q̃ aliqua creatura
pura. Ideo fuit appellata gratia plena in
Luc. Sextum fuit ꝙ in gratia xp̃i fuit
inſeparabiliter confirmata.q2 ab inſtãti ſue
natiuitatis non potuit ab ip̃a excidere:cũ
etiã fuerit hoc aplis cõceſſum poſt aduen
tum ſpiritus ſci q̃ in v̾gine plenius requie
uit ꝛc. Septimũ eſt ꝙ eius natiuitas
fuit noīe aurore notata.q2 ſicut in aurora
ſtella naſcitur.ante ſolē.ſic in nouo teſta-
mento virgo nata eſt ante filiũ. Iõ ꝓphe
tauit balaã in numeris 24. Orietur ſtella
ex Iacob pp ortum v̾ginis.ꝛ exurget hõ
ex iſrael pp ortum filij eius ꝛ pcutiet duces
moab.i.principes infernī ꝛc. Iſta.7.ſigil
la vt ait ioãnes.nemo erat dignus ſoluere
niſi agnus.q2 illa ſeptem priuilegia nõ po
tuit alius conferre virgini niſi xp̃us ei9 fi-
lius. Sequit̃ filij dd.filij habraã.ſ.me-
diãte matre q̃ quidē fuit de ſanguine pſi
archarum traducta fideliter.pp qd̃ ſequit̃
filij habraã. Circa quorum primuz eſt
intelligendũ ꝙ mater dei fuit progenita a
ſeptem regibus fidelibus. Quorum prim9
fuit dauid a quo hũit dignitatē bēigne cle
D mentie.q2 ꝓpheta cõmemorat ſingulari-
ter miſericordias dd fideliſ in p̃s.pp hãc
dignitatē bñ fuit virgo filia regis dd q2 p
ipſam ſumus oēs miſericordiã conſecuti
Ideo dicit̃ regina miſericordie.vñ p̃s mi-
ſericordia dñi plena eſt terra.illas de qua
ait Iſa.apiatur terra ꝛ germiēt ſaluatorē
Iſta.ſ.miſericordia eſt illa virtus p quaz
pctã redimere poſſumus iuxta conſilium
dañ dicentis.pctã tua elemoſynis redime
ꝛc. Scd̃us fuit ſalomon a quo habuit
dignitatem tranquille pacis vt hētur.3°.
R. Secundũ quã virtutem fuit btã virgo
filia eius.q2 in ipſa fuit generata pax vlis
generis humani cũ deo:dum ibi fuerunt
facta vtraq3 vnũ ſcd̃m dictũ apli. Et p il-
lam v̾tutē poſſumus lucrari hereditatem
paradyſi iuxta illud Beati pacifici qm̃ filij
dei ꝛc. Qd̃ ſi filij ꝛ heredes ſm apo.

Tertius fuit Abias a quo hũit ſpē fir
mã:de quo 2°.palip.dicitur. Quod cõfor-
tatus eſt.q2 ſperauit in dño deo patrũ ſuo
rum. Huius filia fuit v̾go nõ ſolum cor-
poraliter ſed etiã ſpiritualiter pp quã bea-
titudinē firmam ſibi promiſſam ſpans dic
luce.1°. Btã3 me dicent oēs generatiões.
Iſta eſt v̾tus p quã huius mundi aduer-
ſa faciliter tolerantur. vñ apoſtolus.vocat
eam galeã.quaſi ab hoſtibus ꝓtegentem.

Quartus fuit Aſa.a quo habuit credu
litatem rectam. Iſte enim vicit ethiopes
qui figurãt demones pp fiduciã quã hũit
in domo patrum ſuoꝝ:vt p3 2°.palip.

Huius filia fuit recte btã v̾go.q2 recte
credidit angelo nunciãti certitudinaliter.
vñ clamauit heliſabeth.btã que credidiſti
ꝛc. Per illã v̾tutem habemus vitam
ſpũalem.vnde apoſtolus ait ꝙ iuſtus ex fi
de viuit. Et xp̃us infideles appellauit.ſ.
mortuos:dicēte dimittite mortuoſ ſepelire
mortuos ſuos ꝛc. Quintus fuit Ioſa-
phat a quo hũit dignitatem legis diuine
Iſte.n.rex felix nõ ſolum legē dei in ſe ſer-
uauit.ſed etiã ſeruãdam populo doceri ꝛ
cõmoueri p̃cepit vt p3 ibidē. Huius antē
bene fuit filia mater dñi.q2 legē diuinam
ꝛ in qbus nõ tenebatur pfectiſſime obſer-
uauit vt p3 in purificatione. Et iõ dic lu-
cas ꝙ ipſa ꝛ Ioſeph pfecerũt oia ſm legē
dñi.p iſtã dignitatē poſſumus acquirere p
fectam libertatē q̃ eſt ſeruitus ſolius dei.
vñ btũs Iacob9 legē euãgelicã ꝛ legē pfe
cte libertat̃ noīat dī. Qui ãt ꝓſpexerit ī le
ge ꝛc. Sextus fuit ezechias a quo . hũit
dignitatē ſũme dilligētie. De quo dr̃ ſup̃.
Qd̃ dilligēter q̃ſiuit dñm deũ patrũ ſuo
rũ ī toto corde ſuo ꝛc. Hui9 filia fuit v̾go
maria q̃ exurgēſ abijt ī mõtana cũ feſtina
tione vbi dic.b. Ambro. Neſcit tarda mo
limina ſpũs ſci gr̃a.p hãc v̾tutē ſolã poſſu
mus iplere.illud p̃ceptũ deutero. Dilliges
dñm deũ tuũ ꝛc. S3 quõ pñt hec pficere
negligētes qb9.dr̃ apoc. vtinã calidus aut
frigidus es . Septimus fuit Ioſias a
quo hũit dignitatē inocētie pure.q2 ī ſua
pueritia vt dī ibidē cepit q̃rere dñm deũ
pr̃um ſuoꝝ ſine macula pſeuerans adhuc
octo ãnoꝝ.huius filia fuit v̾go regia cui9
innocētia oē3 inocētiã coꝝ q fuerũt creati
in ſtatu inocētie precellit.q2 illa ꝯfirmata

ꝛ non illi. Et q2 hanc dignitatem amiſſi-
mus datũ eſt nobis ſacm̃ pnīe ſicut ſcd̃a
tabula poſt naufragiũ p quã illã aliquali
ter recuperare poſſumus Qd̃ ſub ſequitur
filius habraã. Circa qd̃ eſt intelligēdu3
ꝙ mr̃ dñi fuit ꝓgenita a.7.pr̃ibus priori
bus a qbus hũit ſeptē ſacras ſolēnitates.
Primus fuit enoch ad cuius imitationē
hũit ſolēnitatē fidelitatis ꝛ glie.ſicut enim
Enoch.quia cum deo ambulauit viuens
fuit ad celeſtē p̃riaz tranſlatus vt hētur in
gñ.ſic mr̃ dñi.q2 xp̃m genuit vt pie credit̃
viuens ad celeſtē gloriam euolauit. Et ſic
iſte teſtim̃ habuit placuiſſe deo ſcd̃m aplũ3
ſic hec plus enim creatura . Secundus
fuit noe cuius figura fuit btã v̾go ad cui9
ymaginē habuit ſolēnitatē v̾ginitatis ſic
enim ipſe vixit cētũ annis v̾go ꝛ ſolus in
uentus fuit ī diluuio imaculatus a carnaliſ
pctõru3 vt habet̃ ibidē ſic btã v̾go ſola p
manſit puriſſima ī puerpio dicēte ſibi an
gelo nunciãte cu3 p̃miſerat. Quõ fiet iſtud
ꝛc. Spũs aũt ſcũs ſupueniet ī te. Ad hãc
v̾tutē nos o3 accedere ſi deũ deſideramuſ
videre.q2 vt dicit Matheus btĩ mundo
corde ꝛc. Terti9 fuit heber cuius fi2 fuit
mr̃ dñi hñs ab ipſo ſolēnitatē3 victorie de
inimicis vt vere dicat̃ heber.i.victrix ſicut
dicit̃ heber victor.p ipſam.n. fuerunt ho-
ſtes humani generis debellati qñ volũta
rie obtulit filiũ ſuũ cuius ei9 paſſione exti
terit gladiata.vñ dr̃ in cãticis. Terribilis
vt caſtroꝝ acies ordinata. Ad iſtã victoriã
nos hortat̃ angelus apoc.di.vincenti da-
bo edere de ligno vite. Et cõuenienter.q2 p
lignũ crucis ad talē victoriã alamur.

Quartus fuit habraã cuius fi2 p fidem
verã.q2 ſicut habraã fuit pr̃ fidei nr̃e ſcd̃m
apoſtolum.q2 credidit deo.ſic mr̃ dñi fuit
mr̃ fidei nr̃e.q2 obm̃ fidei nr̃e gēuit ꝛ.q2 to
ta fides eccleſie in ipſa tpe paſſionis pmã-
ſit. Ad hãc v̾tutem nos hortatur paulus
apoſtolus.q2 ſine fide impoſſibile ē placere
deo.q̃re ſine iſta v̾tute oia opa nr̃a ſũt ina
nia. Quintus fuit Iſaac cuius figura
extitit mater dñi hñs ab eo ſolēnitatē obe
diētie pfectiſſime. Sic.n. Iſaac fuit obedieſ
patri ipſum imolare volēti.q2 cũ eſſet.30.
annorum ſcd̃m Ioſephum patri reſiſtere
potuiſſet.ſic xp̃us fuit obediens deo patri
cum haberet oia in ſua poteſtate in morte
tradens aiam ſua3.per hanc virtutem vt
apoſtolus ait.multi ſunt iuſtificati ſicut p
vnius inobediētiã multi iniuſti facti ſunt.

Sextus fuit Iacob a quo ipſa habuit
humilitatem profundiſſimam.ſicut enim
per humilitatem Iacob vicit ſuperbum.
Eſau dñm cum inuocãs ſicut mater dñi
p humilitatē ſummã inclinauit ad ſe diui
nam excellentiam. Et ꝙ hec fuerit occaſio
diuine deſcenſionis in ipſam inſinuat cu3
dixit. Quia reſpexit humilitatem ancille
ſue ꝛc. Non commemorans virginitatem
aut aliquam perfectionem. Et ad hãc vir
tutem ſaluator in Matheo dulciter nos
inuitat di. Diſcite a me.q2 mitis ſu3 ꝛ hu
milis corde ꝛc. Septimus fuit Iudas
de cius tribu fuit mater domini a quo ha-
buit ſolēnitatem nobilitatis. Iſta enim fu
it tribus nobiliſſima.q2 regia. vnde in be-
nedictione Iude fuit dictum. Non aufe-
retur ſceptrum de Iuda. Et ce.in gñ. Iõ
mater domini in canticis figura principis
appellatur. Ad iſtam ſolēnitatem perue-
nient qui veſtigia matris domini ſequun
tur in patria vbi omnes diuinis confeſſio
nibus vacant. ꝛ ideo iudei vocantur. bea
ti igitur qui habitant in tua domo tua do
mine in ſecula ſeculorum laudabunt te in
p̃s. Ad quam ſolēnitatem nos perducat
precib9. ꝛ meritis virginis ſue matris xp̃i
benedicte vbi filius qui viuit ꝛc.

¶ De eadem Sermo ſecundus.

Orietur ſtella ex Iacob ꝛ cõſur
get virga ex iſrael ꝛc. Numero-
rum.23.c. Quia vero mater do
mini ſtella maris eſt nuncupa-
ta ſecundum Iero. Ideo pro eius ortu cõ
uenienter aſſumitur verbum propoſitum.
In quo quidem verbo eius felix natiui-
tas introducitur dupliciter.ſ. Primo vt
clara ꝛ inobfuſcabilis.quia ad modu3 ſtel
le. Secundo vt recta ꝛ inobliquabilis.
quia ad modum virge.quia egreditur

virga de radice ieſſe ꝛc. Circa natiui-
tatem iſtā pro ut fuit clara ⁊ inobfuſcabilis
occurrunt .5. articuli declarandi. Quorū
primus eſt.
¶ Quare mater domini dicitur ſtella.
¶ Secundus eſt. Quare eius natiuitas
ortus ſtelle.
¶ Tertius eſt quare eius vita motui ſtel-
le comparatur.
¶ Quartus eſt quare dicitur ſtella matutina.
Primus ¶ Quintus eſt Quare dicitur ſtella maris.
arti. Circa primum articulum eſt intelligē-
dum Quod mater dñi dicitur ſtella. q2 ſi-
cut ſtella habet ſimplicitatem in ſua eſſen-
C tia: cum nō ſit compoſita ex contrarijs ele-
mētis ſicut iſta inferior. Ita in virgine nō
fuit contrarietas ſicut in alijs in quibus ca-
ro concupiſcit aduerſus ſpūm ſctūm apo-
ſtolum: ſed hoc nunq̄ fuit in virgine: cū
non peccauerit etiā venialiter ſecundum
Aug. de natura ⁊ gratia. Cum de pecca-
tis agitur nullam de matre dñi volo face-
re mentionem Secunda ratio eſt. q2 ſi-
cut ſtella habet impaſſibilitatem in ſua na-
tura. q2 non recipit peregrinas impreſſio-
nes vt calefactionē ꝛc. Ita mater xp̄i fuit
impaſſibilis vt non potuerit non ſolū nō
vinci in tentationibus: ſed etiā nec potuit
tentari delectatione vel conſenſu ſed tan-
tum ſubgeſtione ſicut xp̄us in qua tenta-
tione non eſt paſſio ſicut in alijs quibus
alij omnes tentantur ſecundum Grego-
riū ꝛc. Tertia ratio eſt. q2 ſicut ſtella ha-
bet incorruptibilitatem in ſba ita mater
xp̄i impeccabilitatem in aīa. vñ nec potuit
peccare venialiter. Ita in gratia confirma-
ta fuit. ſicut nec a naturali poni poſt ſuam
confirmationem. nec ſancti poſt ſuam glo-
rificationem. Et ideo dicitur in canticis. pul-
chra es amica mea ⁊ macula non eſt in te
⁊ hoc eſt ſingulare priuilegium vt dicitur
in 3°. ſententiarum. Quarta ratio eſt q2
ſicut habet ſpecioſitatem in ortu ⁊ figura.
quia eſt capaciſſima a deo. Et ideo factus
eſt mundus illius figure. Ita anima virgi-
nis fuit ſpecialiter ſperica. q2 ſumme capa-
ciſſima in gratia poſt chriſtum ſecundum

Ierony. ⁊ per ꝯñs in gloria. vnde licet di-
ſcipuli repleti fuerint ſpiritu ſancto. Ipſa
tamen erat gratia plena. Luce. i. Ipſa
ergo eſt ſtella inter micantes pliades poſi-
ta Iob. 25 Quia vna eſt principalis ſicut
mater chriſti.
Circa ſecundum articulum eſt ſciendū 2ᵘˢ arti
Quod mater domini ortui ſtelle compara-
tur propter quattuor rationes. Et prima
eſt. q2 origo cuiuſlibet ſtelle eſt ⁊ fuit mira-
culoſa. q2 a potentia dei facta. Ita ſ. mater D
xp̄i fuit concepta ſecundum Danielem.
Secunda eſt. q2 origo ſtelle eſt. ſ. lumino-
ſa. q2 licet ſtelle de ſe non habeant lumen
ſecundum Diony. de di. no. tamen in iſtā-
ti creationis fuerunt a ſole illuminate.
Sic virgo beata a xp̄o. q2 licet de ſe nata
ſit obſcura ſicut alij. tamen confeſtim fuit
a ſole iuſtitie illuſtrata gratia vt ait Ber.
Tertia eſt. q2 ſicut quelibet ſtella fuit ſta-
tim ſita in firmamento: ſtatim fuit ibi poſi-
ta ſicut in libro vite fuit ſcripta mater xp̄i.
de quo libro in iuſti delentur ⁊ iuſti ſcri-
buntur vt patet in ps. Quarta ratio ē.
Quelibet ſtella orta fuit in die 4ᵃ gñ. i. cū
ſole ⁊ luna Ita mater domini fuit nata in
4°. tpe Q2 quadruplex fuit tēpus. ſ. In-
nocentie. Nature legis ſcripte. Et gratie.
In cuius exordio nata eſt beatiſſima vir-
go que eſt illa ſtella de numero ſtellarum
que dederunt lumen in cuſtodijs ſuis.
Ipſa enim dedit lumen in cuſtodijs vt di-
citur in baruch.
Circa tertium articulum eſt ſciendum
q̄ vita virginis comperatur curſui ſtelle 3ᵘˢ art.
ratione quadruplici. Quarum prima ē. q2
ſtella currit regulariter. q2 in directo curſu
nunq̄ flectitur ad dexteram nec ad ſini-
ſtrā ſicut animalia. Sic mater xp̄i nec ad
dexteram peccando per ignorantiam. nec
ad ſiniſtram per maliciam ꝛc. Secunda
ratio eſt. q2 ſtella currit velociter. nullum
enim mobile eſt in iſtis inferioribus quod
ita cito moueri poſſit ſicut ſtella. Sic
mater xp̄i velociſſime cucurrit. q2 ad apicē
perfectionis peruenit in 12°. anno. q̄ñ 2°. in
verbi conceptione ſanctificata fuit. ꝛc.

Tertia eſt q̄ ſtella currit inceſſabiliter
Sic mater xp̄i nunq̄ ſtetit nec vnq̄ retro-
ceſſit. ſed ſemp iuit d̄ bono in melius. Iu-
xta illud ps. Ibunt de virtute in virtutem
Quarta ratio eſt. q2 ſtella currit circu-
lariter. omnes enim motus corporum ſu-
percęleſtium ſunt circulares. Motus au-
tem circularis eſt ab eodem puncto in idē
punctum. Sic mater dei in eadem gratia
inchoauit. ſ. in gratia ſanctificationis ⁊ in
eadem feliciter conſumauit. Et illum mo-
dū currendi ſeruant ſolum illi qui finiūt
in gratia baptiſmali. Iſta eſt de numero
illarū ſtellarū de qbus dicitur in apoc. 9.
Clauduntur ſub ſignaculo. q2 ſecundum
4ᵘˢ art. Aug. virgo clauſa fuit ante ptum ⁊ pᵘˢ p-
tum ⁊ figurata per portam ezechielis ꝛc.
Circa quartum articulum. eſt intelligē-
dum quod mater domini cōparatur ſtelle
B matutine pp eius proprietates. Quarum
Prima eſt q̄ iſta ſtella eſt pulcherria om-
nium viſibilium a nobis poſt ſolem. Et
ideo lucifer dicitur ad inſtar pulcherrimi
primi angeli. Et iſto modo fuit pulchra
virginis anima. Ideo dicitur in canticis
q̄ eſt pulcherrima mulierum. Secunda
eſt q̄ iſta ſtella ē optima omnium ſtellarū
quia habet ſummam beniuolentiam ⁊ in-
fluentiam. vnde influit ad amicitiam ge-
nerandam ſicut mars ad bella. ex quibus
ſequitur pax que eſt cunctis optata morta-
libus. Et ideo dicitur venus. Ita mater
domini poſuit amicitiam inter nos ⁊ tri-
nitatem exiſtens omnium mediatrix. Et
ideo fuit figurata per heſter que filios iſra-
el ⁊ regem aſſuerum pacificauit: vt habe-
tur 2°. ca. ꝛc. Tertia ē. quia eſt omniū
ſtellarum maxima quo ad nos. Ita ma-
ter domini ē maxima omnium ſanctorū
⁊ fuit in virtute ⁊ merito. De qua magni-
tudine loquitur gabriel. Luce. i. Erit ma-
gnus ꝛc. Et ſic illa. Quarta ē. q2 ē om-
nium ſtellarum radioſiſſima. quia magis
illuminat celum ⁊ terram q̄ aliqua alia-
rum. Ita ſcilicet mater domini plus de
luce recepit a chriſto ⁊ communicauit
mundo cum etiam omnes ſanctos illumi-

net in patria. ⁊ ſimiliter magis eccleſiam
militantem. vnde Ieronymus ſola ipſa
interimit vniuerſam hereticam prauita-
tē. Quinta ratio ē q2 iſta ſtella regnat
ſexta feria. Ideo dies illa dicitur dies ve-
neris ſicut luna in die lune. Ita virgo ma-
ria regnum ſuum accepit in die veneris.
quia tali die fuit verbum incarnatum ſe-
cundum Aug. de trini. Sicut enim tunc fuit
facta mater regis omnium ita ⁊ regina.
Sexta eſt. quia iſte ſtella immediate ſu-
bijcitur ſoli exiſ ſupra lunam ⁊ mercurium
Ita mater chriſti eſt immediate ſub ſole
iuſtitie ꝛc. Septima eſt. quia ipſa in-
fra nouem annos perficit curſum ſuum
ſecundum. ſ. aſtro. ⁊ ſecundum Iſidorum
in li°. ethi. Ita mater domini per nouem
annos perficit curſum vite ſue ab eo tem-
pore quo fuit a chriſto redempta in cruce
vt habetur in hiſto. Octaua eſt q̄ ipſa
p̄ceſſit ſolē i p̄ncipio dici: vñ orit i aurora
Iō dr̄ ſtella matutina. Ita ⁊ mater dñi
ſuo ortu preceſſit ortum filij ſui qui. dicitur
ſol iuſtitie. vnde virginis natiuitas fuit no-
ui teſtamenti aurora. Ideo dicitur de ea il-
lud 2°. re. 23. Sicut lux aurore mane orien-
te ſole abſque nubibus rutilat. Nona
eſt q̄ ipſa ſequitur ſolis occaſum quando-
que. vnde dicitur vulgo bubulca. eo quod
tunc ceſſant arare bubulci cū apparet d̄ ſe-
ro. Sic mater xp̄i fuit ſecuta occaſum chri-
ſti cum 54. annis vixerit in hoc mundo.
ſ. 21. ante chriſtum triginta tribus annis
cum chriſto. ⁊ nouem poſt chriſtum ꝛc.
Decima eſt q̄ ipſa habet tria nomina.
Primo enim dicitur ſtella matutina
que eſt lucifer. Secundo venus. Ter-
tio heſperus. Ita marie eſt triplex inter-
pretatio. Prima enī dicitur ſtella in qua
lucet iuſtitia que ſtelle a prophetis eſt cō-
parata. Secunda eſt qd̄ dicitur Ma-
ris ſumma. quia miſerationis copia aut
quia mare. i. pelagus in ea. infinitum fuit.
Tertia quia ipſa eſt amaritudinis id
eſt amaram penitentiam influens. Ideo
quia mater domini ſtelle aſſimilatur re-
cte dicitur de ea eccleſiaſtici. 50. Quaſi

ſtella matutina in medio nebule ideſt in
ſuo ortu primo in medio ſynagoge.
Circa quintū articulū eſt notandū ꝙ
hec ſtella hēt tres v̄tutes p̄claras. Quarꝫ.
Prima habet dñium ſupra naturam
duriſſimā in ſuo attractu. Ubi eſt ſcien
dū ꝙ inter oīa lapiſ eſt durior. vñ durior ē
ferro. ferrū enī v̄tute ignis pōt aliqualiter
molliri. lapis aūt nunq̄ lꝫ poſſit cōminui
ſeu frāgi. lapis enī adamas inter oēs lapi
des eſt durior. vnde ezechiel. 3°. Ecce dedi
frōtem tuā duriorē frōtibus eorꝫ vt ada
mantē ꝛ ſilicē dedi faciē tuā. Hanc autēꝫ
ꝓprietatē habuit v̄go maria. Quid ē. n.
durius corde hūano qđ exñs in peccatis
nō vult ad pniāꝫ emolliri zacha. 3°. Au
res ſuas aggrauauerūt ne audirēt legem
ꝛ cor ſuū poſuerunt vt adamantem. Ui
demus interdum ꝙ homines diuerſiſſimi
qui nec deum timent nec homines reuerē
tur per deuotionem ad v̄ginem aliquali
ter emoliuntur ꝛ tales raro flectuntur per
viam rigiditatis ꝛ iuſtitie ſed bene per vi
am bonitatis ꝛ clementie. Ipſa virgo eſt
clemens vnde ezechiel. xxxvj. Auferā cor
lapideum ď carne veſtra ꝛ dabo vobiſ cor
carneum. Ipſa eſt ſtella que manens ī cur
ſu ſuo ſ. miſericordie ꝛ benignitatis aduer
ſus ſyrſam pugnat. Syrſata interpreta
tur gaudij exhibitio ꝛ ſignificat peccatorē
cuius habet duriciem emollire ꝛc. Ter
tio habet virtutem fortiſſimam in ſuo at
tractu. fuit enim opio quorūdam famoſiſ
ſima ꝙ ſtelle habebant virtutem attracti
uam. dicebant ꝙ terra ꝓpter ſuam ponde
roſitatem non poterat ſtare in medio de
ſe. Ideo ponebant in vnaqueqꝫ parte celi
ſtellas ipſam terram attrahentes vt non
magis declinet ad vnam partem q̄ ad ali
am. Ex illa opinione famoſa poterit fieri
applicatio lꝫ non ſit vera. Iſto modo poſ
ſumus dicere ꝙ hanc virtutem attracti
uam habuit virgo. Lucifer enim qui ē re
legatus in inferno cum ſatellitibus ſuis
cum ſuo conatu nos nititur trahere in in
fernum. Ideo maxime indigemus attra
ctore ad oppoſitum. Hec autem v̄go btā
q̄ ſcdꝫ Ber. pro nobis peccatoribus retra
hendo ad oppoſitum ſcilicet ad deum ſi
cut aduocata ſuppliciter intercedit iuxta
illud Eya ergo aduocata noſtra ꝛc. Et ď
hoc eſt maxime ſollicita non ſolum ex eiꝰ
obedientia ſed etiam ex iuſticia. Gratitu
do enim eſt quedam ſpēs iuſticie. conſtat
autem ꝙ totum honorem ſiue ſublimita
tem quā habuit propter peccatores habu
it. ad hoc enim naſci voluit de ea finaliter
vt ipſe peccatores redimeret. Et ideo dcā
tatur in hymno. Qui pro nobis natus tu
lit eſſe tuus. Dicas ergo obſecro ꝙ ſoror
mea ſis vt viuat anima mea ob gratiam
tui ꝛc. Quarto hꝫ naturā ſupra naturā
grauiſſimā īter oīa mixta lꝫ eīꝫ adamas ſi
ue magnetes leuet ferrū quod eſt corpus
grauiſſimum ſemper tendens deorſum ꝓ
pter terram in eo predominantem. Hoc
tamen nō eſt niſi ex virtute ſibi data a ſtel
la maris. Hanc virtutem habuit beata v̄
go. Applica ſicut ſcis. Et proprietates ali
as de illa ſtella require in ſermone illo de
nomine beate virginis. Qui incipit. Que
ſtio eſt de facto. Quare iſta virgo que erat
xp̄m paritura appellata eſt maria. vbi mul
ta inuenies de mā iſta. Rogemus ergo ꝛc.

¶ De eadem. Sermo tertius.

Orietur ſtella ex iacob ꝛ exurget
virgo ex iſrael ꝛc. nūerorꝫ. 24.
c° In verbo iſto propoſito nati
uitatis virginis benedicta intro
ducitur dupliciter. Primo in moduꝫ
ſyderis naſcentis. Cum premittitur. Ori
etur ſtella ex Jacob ꝛc. Scdo in modū
virgule exurgentis. Cum additur ꝛ con
ſurget. Circa primum modum inſiſtē — pm ſacrm
do occurrunt ſeptem ſacramenta de ortu
illius ſtelle conſideranda. Quorum.
Primum eſt. Qualis eſt in corpe ſtel
le natura. Dicitur ꝙ deus a principio cre
auit quattuor corporum genera. Et que
dam fuerunt corruptibilia ꝛ maculabilia
ſicut corpora quatuor elementorum. Que
dam corruptibilia ſed imaculabilia ſicut
radios lucis habentes trinam dimenſio
nem: que licet poſſit deſtrui non tamen in

ſici vt ſol. Quedam incorruptibilia: ſꝫ mu
tabilia vt corpus lune que licet non poſ
ſit deſtrui. tamen bene poteſt quaſi per ni
gredinem maculari ꝛc. Quedam incorru
ptibilia ꝛ imaculabilia ſicut ſtelle que nec
deſtrui poſſunt nec maculari. Et ideo na
tura ſtelle eſt vt ſit corpus incorruptibile
ꝛ immaculabile. vnde dī in dan. Qđ qui
ad iuſticiam erudiunt multos fulgebunt
quaſi ſtelle in perpetuas eternitates. Si
mili modo inuenies in ſanctis quatuor ge
nera corporum. Quia ſicut quedam ſunt
maculabilia ꝛ corruptibilia. ſic illorum q
non fuerunt in gratia confirmati. q2 po
tuerunt corrumpi per peccatum mortale
ꝛ veniale ſicut beatus petrus. Quedam
corruptibilia ſed imaculabilia ſicut corpꝰ
ade in ſtatu innocentie vbi potuit corrum
pi ſed non maculari per veniale. vt nota
tur ibi ſcđm ſententiam Aug. q2 tunc re
manſiſſet in innocentia cum peccato ꝛc.
Quedam incorruptibilia ſed maculabi
lia ſicut corpus beati Jo. baptiſte ꝛ cetero
rum confirmatorum in gratia qui potue
runt per peccatum veniale maculari: ſed
non per mortale corrumpi. Quedam ima
culabilia ꝛ incorruptibilia ſicut corpus v̄
ginis ꝛ xp̄i ſolum. q2 nec maculari per ve
niale. nec corrumpi per mortale potuerūt:
ſicut dictum fuit de ſtella. Ideo pro iſtis
corporibus ſacris occurrit quod habet geñ.
p°. vbi dī ꝙ deus poſuit ſtellas in firmamē
2m ſac. — to propter ipſorum incōmutabilium ꝛc.
Secunduꝫ ſacrꝫ eſt. Qualis ē ſtelle fi
gura. Dr ꝙ ſtelle ſūt fixe ī firmamēto ſunt
figure circulariſ ad modū rote nō ſpice vt
cōmuniter creditur ad modum pile quod
probatur quadrupliciter. Et. Primo
E — ex firmamenti opacitate quo celat celum
empyreum quod non videtur ſi eſſet dya
fanum ꝛc. Secundo ex ſtelle infuſione
que ſi eſſet ſpica non apperet cum induce
retur infra corpus opacum ꝛ non attinge
ret eius ſuperficiem niſi in puncto ꝛc.
Tertio ex ſtelle p̄eminentia. q2 tunc fa
ceret diſtare ſperam ſaturni ꝛ eſſet ibi va
cuum aut medium condenſabiliter ꝛ rare
factibile ꝛc. Quarto ſi ponatur circula
ris tota eius rota poterit ſuperficiei firma
menti adequari. Sed natura figure circu
laris eſt vt quando protrahitur ibi incipi
at vbi terminari debet quod non conue
nit alicui alteri figure. Et ideo eſt intelli
gendum ꝙ in ſacra ſcriptura inueniūtur
quatuor genera perſonarum. Et quedam
ſine gratia ſunt orte ꝛ eodem modo conſu
mate ſicut pharao. qui natus fuit cum pec
cato originali ꝛ mortuus eſt cum peccato
mortali actuali. Quedam cum gratia ſūt
orte ꝛ ſine gratia conſumate. Sicut pleri
qꝫ putant de ſanſone qui fuit ſanctificatꝰ
in vtero matris angelo nunciante ſed fina
liter interfecit ſeipſum. Quedam ſine gra — F
tia ſunt orte ꝛ in gratia conſumate. vt dd
qui fuit in vtero matris cum peccatis cō
ceptꝰ. vt teſtaē ꝛ finalr ſaluatꝰ. Quedā ſūt
ī gratia orte ꝛ ī gratia conſumate ſicut ma
ter domini que nata fuit ſanctificata ꝛ in
morte ſancta. vnde ſicut dicit Leo ꝙ alie
num eſt a xp̄i natiuitate illud eſt dictum.
Nemo mundus a ſorde nec infans cuius
eſt vnius diei vita ſuper terram. Et ita ī
illa de peccati. Et ideo ortus virgīs meri
to ſtelle comparatur: quia in eadem qua
fuit orta in qua ꝛ conſumata. Ideo pro
cuius ortu dicitur Heſter. c°. j°. Noua lux
oriri viſa eſt quia ſine peccati tenebra fuit
orta. Ideo dicitur de ea in eccleſiaſtico ꝙ
eſt qua ſtella in medio nebule ideſt in vte
ro matris. quia fuit ſic ſanctificata.
Tertium ſacramentum eſt. Quando — 3m ſac.
ſtelle fuerunt create. Et dicitur ꝙ feria q̄r
ta ꝙ quando deus in p̄cipio creauit om
nia in ſex diebus vt habetur geñ. p° quia
primo creauit ſolem. ſcđo lunam. tertio
ſtellas. quarto poſuit eas in firmamento
quod fecerat ſcđa die. vnde dicitur geñ. — A
p°. Fiant luminaria ꝛc. Sed in die qua
nata fuit mater domini fuerunt facta iſta
quattuor opera principaliter. Primo
fuit ſol creatus. quia illa materia de qua
fuit formatus ſol iuſticie fuit cum virgine
edita cum ex teſtimonio ſanctorum fuit
formatus ex puris virginis ſanguinibus.
Et ideo fuit iſte ſol materialiter ortus ꝛc.
Secundo fuit creata luna. quia beata

anna cuius corpus fuit maculabile p pec
catum veniale. ſed incorruptibile per mo
tale fuit facta mater virginis. Dices enim
iſta quarta non fuit creata quo ad mām ſ;
ſpecies eius. Ita nunc beata anna fuit ſū
me perfecta l; non p°ſancta ꝛc. Ter
tio fuit creata ſtella. q̄ mater domini edi
ta beata maria fuit ꝛc. Quarto fuit in
celo firmata. q̄ ſic fuit inſtatu gratie indiſ
ſolubiliter ꝯfirmata. vt poſtea nullū; peri
culum cadendi habuerit. Ideo dictum fu
it geñ.p° de illa ſtella ꝙ luceret in firma
mento cunctis diebus ꝛc.

4^m ſa. Quartum ſacramentū eſt. Quare ma
ter domini dicta eſt ſtella regia. Et dicit
ꝙ quadruplici rōne. Et. Prima eſt.
q̄ ſtella iſta eſt illa que direxit magos in
ſua itineratione ne errarent ducens eos
B ad chriſtum. Sic mater domini dirigit
fideles in ſua peregrinatione ne errent a
tramite veritatis. vnde dicit Hiero. ꝙ ip
ſa interemit oēm prauitatem hereticam.

Secunda ē q̄ ſicut ipſa ſtella in ceteris
hominibus propinquior. q̄ in aere. Ita v̄
go ad ſuccurrendum noſtris neceſſitatib9
familiaribus condeſcendit q̄ ceteri ſancti
ſm beatum Ber. Tertia ē. q̄ ſicut il
la ſtella hominibus crudelibus ſicut hie
roſolymitanis cum herode xp̄m occidere cu
pientibus fuit occultata. ita miſericordia
matris xp̄i ſolis illis ē denegata. quia dicit
beatus Iaco. Iudicium ſine miſericordia
fiet ei qui non fecit miſericordiā. Quar
ta q̄ ſicut iſta ſtella xp̄m finaliter demon
ſtrauit. ſic illa oñdet ipſum in patria. Et
ad ipſam clamat eccleſia dicens. Et ieſū;
benedictum fructum ventris tui. vnde ꝓ
eo pōt accipi illud Mat.2°. Uidentes ſtel
lam gauiſi ſunt gaudio magno ꝛc. q̄ ſū
ma conſolatio peccatorum ē cum aſpiciūt
auxilium virginis benedicte ꝛc.

5^m ſac. Quintū; ſacramentū ē. Quare mater
domini dī ſtella ſplendida. Et dī ꝙ qua
druplici rōne. Quarum. Prima ē cor
pus ſplendidum. ſicut ē aurum ē apacum
E niſi illuſtretur a corpore luminoſo. Sic
mater dñi de ſe quādo fuit creata. eī9 aīa
obſcuritatem peccati originalis cōtraxiſſ;
niſi lumine ſpūs ſancti preuenta fuiſſet. vt
patet in.3°ſententiarum. Secunda eſt
q̄ ſicut ſtelle q̄ cito fuerunt create tam ci
to fuerunt a ſole illuſtrate. Sic anima v̄
ginis in p° inſtanti ſue creationis pie cre
ditur fuiſſe ſanctificata ꝛc. Tertia ē q̄
ſicut ſplendor ſtelle nunq̄ variatur nec ob
ſcuratur. Sic v̄ginis ſanctificatio nunq̄
fuit obſcurata aliqua peccati macula.

Quarta q̄ ſicut ſplendor ſtelle qui ad
nos venit quandoq; remittitur quādoq;
propter vaporum interpoſitiōem totali
ter aufertur. Sic ducatus v̄ginis quando
q; nobis remittitur per vapores veniali
um q̄nq; aufertur pp̄ groſſiciē mortaliū;
Ideo conuenit ſibi qd̄ habetur apoc. Ego
ſum genus ꝛ radix dauid ſtella ſplendida
ꝛ matutina.

Sextum ſacrm̄ ꝛ ſeptimum require in
ſermone de creatione anime virginis ma
rie qui icipit. Dixit deus fiat lux vbi que
ritur quare dicitur ſtella matutina. Et qua
re dī ſtella maris. ſ. in ſeptimo ꝛ octauo
myſterio. Et ibidem plenarie inuenies.
Rogemus ergo dei filium vt meritis ſue
matris hic in p̄nti nobis concedat gratiam
ꝛ in futuro gloriam. Amen.

¶ In feſto ſacrorum ſtigmatum beati frā ciſci. Sermo primus.

Tu ſignaculū ſilitudīs plen9 ſa
pia ꝛ pfect9 decore i delitijs pa
diſi dei fuiſti ꝛc. ezechiel. xxviij.
c°. chariſſimi. Sic lucifer in pri
cipio ſue creatiōis fuit deo ſimillimus in
tota multitudīe angeloꝝ vt docet btūs Iſi
do. in p°li de ſūmo bono. Sic beat9 fran
ciſcus circa finē ſue ſpūalis creatiōis fuit
xp̄o ſimillimus in tota vniuerſitate ſcōꝝ.
Et ſicut v̄bum ꝑpoſitū ad lrām de lucife
ro fuit ꝓlatū ꝓ ſtatu ſue felicitatis ienar
rabilis quā hūit ante ſuā ſubuerſionē. Eō
ſequēter aſſumit ꝓ xp̄i ſignifero franciſco
ꝓ ſtatu ſue ſanctitatis icōparabilis quā
hūit p9 ſuā ꝯuerſionē. Nec obſtat ſi ſci lu
cifero compant. ꝓ ſtatu ſue creationis q̄
ſupbi compant ſibi pro ſtatu ſue ſubuerſi
onis q̄ diuina ſcriptura vtrūq; ſtatū di E
ſtinguēs recte q̄nq; ipſū; extollit vt admi
rabile. Q̄nq; ipſum deicit vt execrabilem

exemplū ezechielis. xxviij. Tu cherubin
extenſus ꝛ ꝓtegens. poſui te in monte ſcō
dei in medio lapidū ignitoꝝ. i. ſpūum ſe
raphicoꝝ ambulaſti pfectus in vijs tuis
a die cōditionis tue donec inuenta ē iniq
tas in te. Exemplū ſm Iſa. xiiij. Q̄uo ce
cidiſti lucifer qui mane oriebaris. Et ideo
quantum ad ſtatum ſue creationis v̄bum
ꝑpoſitum intelligendo recte conuenit no
ſtro ꝓpoſito. In quo quidē; verbo ſic in
tellecto xp̄i ſignifer glorioſus franciſcus q
druplicitet cōmendat. Et. Primo vt
cherubicis ſtuporibus ſupnaturaliter trāſ
formatus. Cum premittit. Tu ſignaculū
ſimilitudinis. ſ. diuine. Ideo dī ſibi a xp̄o
cant. viij. pone me vt ſignaculū ſuper cor
tuū ꝛ ſignū in manu tua. q̄ fortꝫ ē vt mors
dilectio. Iſtius aūt franciſci fuit dilectio
fortior morte q̄ ipſe fuit illius ſignaculi ex
preſſius quā mors delere non potuit. q̄ plus
illa ſacra ſigna tempore mortꝫ fuerūt ma
nifeſta q̄ ante. Scd̄o cherubicis ſplen
doribus ſupnaturaliter illuſtratus. Cum
ſubiungit plenus ſapia ꝛ pfectus decore.
Cherubin enim interp̄tatur plenitudo ſa
pientie ꝛ imaculata pictura ſm Hiero. in
iterp̄tatiōibus hebreoꝝ. Iccirco ſibi cōue
nit ꝙ ſcribit ezechiel. xxviij. Et tu ſapiēti
or es Danī. ꝛ oē ſecretū non ē abſconditū;
a te cuius ſapia ſingulariter claruit, q̄ñ il
lum doctorem theologicū ſic de q̄ōnibus
difficilibus tā ſupnaturaliter illuſtrauit
archam diuine ſapie patefaciens miro
modo ꝛc. Tertio vt ſeraphicis ardori
bus ſupnaturaliter inflāmatus. Cū addi
tur in delicijs padiſi dei fuiſti. Seraphin
iterpretatur ardor vel incendiū amoris ſ;
Hiero. vt ſupra in qbus cōſiſtit perfectiſ
ſima pticipatio padiſi ſm Dio. de ange
lica yerarchia. c. vij. Iccirco de eius ſur
ſum actionibus quibus erat inceſſanter in
tentus dī illud cant. 4. Emiſſiōes tue pa
diſus. Dicuntur autem ſeraphin ſurſum
actiōes ꝛ emiſſiōes. q̄ ſicut ꝯtemplatio ſu
pceleſtium in ſe concipit ſic dilectio ad ſu
perceleſtia p quoſdā mirabiles radios ſe
ptēdit. Quarto vt yerarchicis valorib9
ſupmūdialiter adaptatus. Cū ꝑponitur
oīs lapis p̄cioſus opimentum eius lapis
eni p̄cioſus deſignat perfectiōes yerarchi
cas p̄cioſiſſimas ſcd̄; btūm Dio. vbi ſupra
in hoc loco. vnde dī ezechiel. xxviij. Q̄ō
ille angelus de quo fuit ſermo prius hūit
nouem ordines lapidum p̄cioſoꝝ. Quod
exponens btūs Iſido. in li. p°. de ſummo
bono dicit ꝙ illi nouē lapides deſignant
ix. ordies angeloꝝ q̄ pricipio lucifero fue
runt ſubiecti quoꝝ oīum pfectiones luci
fer in ſe hēbat iuxta ſniam btī Dio. de an
gelica yerarchia c° xi°. vbi dī ꝙ oēs ſupi
ores angeli hñt pfectiōes oīum iferiorum
ꝛ nō ecōuerſo. Et q̄ glorioſus frāciſcus
fuit ſeraphicis pfectiōibus mirabiliter in
flāmatus. vt p; in vita ſua. Iccirco ſcd̄m
deductionē factam ſpūs eius fuit. ix. lapi
dū p̄cioſiorum ordinibus adornatus. ſicut
ſpūs illius ordinis hñtes ſuā perfectionē
primā ꝛ ſinguloꝝ eiuſdem ordinis ſibi eis
ſubditorum ꝛc. Quia igit̄ glorioſus fran
ciſcus ſilitudinis ſignaculo fuit principali
ter in p̄allegato v̄bo introductus. Idō cir
ca ſilitudinis ſignaculū inſiſtendo occur
runt nobis octo ſeraphice cōſiderationes
ſeu cotēplationes. Prima quarum ē.
Quid eſt ſimilitudinis ſignaculum. Di p^a ꝯte.
cit btūs Iſido. de ſūmo bo. ꝙ quadrupli
citer imitant̄ ſuū principium principiata.
Vz aut ſcd̄m imaginē; expſſam. Aut ſ; ſili
tudinis ſignaculum. Aut ſm imaginem i
preſſam. Aut ſcd̄m participationis veſti
gium. Primus autem ꝛ infimus gra
dus imitationis diuine eſt ſm pticipatio
nis veſtigiū. Oīs enim creatura habet in
ſe veſtigiū creatoris: vt docet Aug ſuper
geñ. ita ꝙ creator pōt per ipſum cognoſci:
ſicut homo remote cognoſcitur per ſuum
veſtigium. Secundus gradus ē p ſuā;
imaginem impreſſam que inuenitur i aīa
rationali in qua eſt depicta imago trinita
tis. imo ſicut in tabulis vt docet Aug. in
xi. de tri. Tertius gradus ē ſcd̄m ſimili
tudinis ſignaculum. qd̄ inuenit̄ in angelo
qui perfectius imitatur deum: q̄ aīa rati
onalis vt docet Iſido. prio. d̄ ſūmo bono
ꝛc. Quart9 grad9 ē ſm imaginē expſſā q

inuenitur in ſolo verbo qui dicitur ſplen-
doꝛ glorie ⁊ figura pñs vt habeť ad hebꝛe.
p°. Jō pʒ ꝙ ſcōm diffinitionē bti Jſido. ď
ſummo bo. ſignaculū ſimilitudinis ē ima
go qua angeli imitanť deum vltra ſimili-
tudinem aie rōnalis ad ipſum. vñ ſicˀ rex
cognoſcitur remote in vexillo: ſic deus in
oibus creaturis. Et ſic in depicto Jdolo.
ſic in aia rōnali facta ad imaginem eius. ⁊
ſicut melius in ſimillimo filio vnigenito.
ſicut pater in vbo: vt dicit btūs diony. de
di. no. c. 4. Quod angelus eſt ſpeculuʒ pu
rum ſuſcipiens plenitudinem pulchritudi
nis qua deo conformatur. Jō dꝛ Job. ix.
Quod deus claudit ſtellas. i. angelos ſub
ſignaculo. qꝛ p ipſum ſignaculum conuer
tit ipſos. Jſte g° ſunt ſtelle de qbus dicť
Judicū. v. ꝙ dimicauerūt aduerſus ſyſa-
rā. i. diabolū ꝯ quē de celo dimicatū ē ⁊c.

2ª ɔtē. Secunda contēplatio eſt. Qō illud ſi-
gnaculum ſilitudinis fuit in aia bti fran.
impꝛeſſum dum inter hoies viuens imi-
tatoꝛ fuit puritatis angelice vt dꝛ in vita
ſua. Et qꝛ ſignaculum ſilitudinis maxime
relucet in ſpiritibus ſeraphicis quo ad ipō
rum yerarchicas perfectiones. Jō eſt itelli
gendum ꝙ btūs diony. de angelica yerar
chia ca. vij. Attribuit ſpiritibus ſeraphi-
cis. Que in aia bti franciſci floꝛuerunt pfe
E ctiſſime. Et p° hēnt ſeraphin ſurſuʒ vir
tutem attractiuaʒ. qꝛ ceteros ſpūs ad deū
erigunt. Secundo virtutem aſſimilatiuā
qꝛ ceteros ſpūs faciūt ſibi ꝙ plus poſſūt eē
confoꝛmes. Tertio vtutem inflāmatiuā
qꝛ ad diuinuʒ amoꝛem ferueter incitant.
Quarto virtutem illuminatiuā. qꝛ cete-
ris oꝛgana diuina reuelant. Sed aia glo-
rioſi franciſci habuit. ſ. pꝛimo virtutē attra
ctiuam in exemplari conuerſatione. vide-
batur enim hoibus intuētibus ipſum hō
alterius ſeculi. quippe qꝛ mēte ⁊ facie ſem
per intentus in deū oēs ſurſum trahebat
vt hētur in eius legenda. Scōo vtutē aſſi
milatiuam in pꝛolis generatione. ſicut. n.
coꝛpoꝛa coꝛruptibilia naturaliter inclinan
tur ad generandum ſibi ſimilia vt eoꝛum
perfectio ſpecifica conſeruetur. Sic gloꝛio
ſus ille yerarchicus fuit ſeraphice intentu ſ
ad generandum ſimiles vt perfectio euan
gelica quam aſſumpſerat per regulā amit
tere poſt ip ſum. ⁊ illa aſſimilatione maxi-
me claruit in beatis Antonio ⁊ Lodoui-
co. ⁊ alijs fratribus ſanctis innumerabi-
libus ⁊c. Tertio virtutem illuminatiuaʒ
in archanoꝝ diuinoꝝ reuelatione vt pa-
tuit in lumine quo ſocios ſic illuſtrauit. qꝛ
eoꝛum conſcias ſibi mutuo denudauit. qꝛ
non minus ſenſerunt claritatem tā coꝛdis
ꝙ coꝛpis. dum ex virtute mirandi lumi-
nis alterius conſcia nuda fuit.

Quarto habuit virtutem inflāmatiuā
Totus enim vt quidā carbo ignitus diui-
ni amoꝛis erat ſucceſus. Cuius ſignū fu
it. qꝛ ſic inflāmauit abbatem ꝓ quo oꝛa-
bat vt ſupꝛa ſemet vlis extatice poneret, eū
Et qſi manu protenſa illum hoiem palpa
uit in antro. Et iō. qꝛ talia nō habuit btūs
Franciſcus a natura pꝛopꝛia: ſed aſſum-
ptione diuina qua ei⁹ ſpūs fuit ad pfectio
nem ſeraphicā ſublimatus. conuenit igiť
ei illud qō hētur agey. 2°. Aſſumā te ſerue
mi. ⁊ ponā te ſicut ſignaculū. qꝛ te elegi di
cit dñs exercituum ⁊c.

Tertia contemplatio eſt ꝙ illud ſilitu 3ª ɔtē.
dinis ſignaculum fuit in coꝛpe bti frāciſci
mirabiliter expꝛeſſum. Jntelligendū eſt tñ
ꝙ ſic ſpūs ſeraphici hñt ſilitudinis ſigna
culum. qꝛ ſunt deo. ſ. naturaliter cōfoꝛma
ti. hñt ſignaculum ſimilitudinis. qꝛ ſunt p
amoꝛis incendium in xᵐ crucifixum, traſ-
foꝛmati. Cum ergo amoꝛ trāſfoꝛmet amā
tem in amatum vt docet dioy. de angeli-
ca Jerar. ca. 7°. Spiritus ipſi ſeraphici
chriſto creduntur crucifixi. vt in ipſis re-
luceant ſtigmata ſaluatoꝛis intelligitur ſe
cundum illud beati Jgnacij pꝛeconium
qō recitat. b. diony. de di. no. ca. x. Amoꝛ
meus confixus eſt x°. Et ideo quia ta-
lia ſtigmata fuerunt in gloꝛioſo Frāciſco
coꝛpoꝛaliter impꝛeſſa ſicut apparebant in
ſpiritu ſeraphyco ſibi apparente. Jccirco
dicitur ſimilitudinis ſignaculum in eius
coꝛpoꝛe impꝛeſſum. Et ideo tam ſtupen-
dum miraculum quaſi pꝛeuidens yſ. dicit

vij. Uolauit ad me vnus de ſeraphin. ⁊ i
manu eius calculus. Jſte calculus fuit in-
cendiū ad vigoꝛandū quo aia bti Fran. in
apparitione felici fuit incenſa, poſtꝙ deui-
cerat paſſiōes iuxta illud apoc. 2. Uincenti
dabo calculū candidū ⁊ in calculo nomē
nouū qō nemo nouit niſi q accipit. Et iō
in iſta apparitiōe qꝛ fuerunt illa archana
reuelata que nō lʒ hoib⁹ loqui. ⁊ iō nulli
4ª ɔt°. fuerunt apta niſi calculū recipienti.
Quarta cōtemplatio eſt. Qualiter illō
ſilitudinis ſignaculū fuit in coꝛpoꝛe beati
Franciſci expſſum. Dꝛ. n. quintupliciter.
Pꝛimo ꝙ quodā modo cōi ⁊ ſingula-
ri: qꝛ lʒ cōis regula ſit diuine ſapie vt diui
na miracula fiant myſterio angeloꝛuʒ: vt
docet Aug. 2. de tri. tñ fuit ſingulariſſimū
pꝛiuilegiū. ꝙ de oꝛdine ſeraphin āgeli ad
illud miraculū mitterētur: qꝛ ſcōm. b. dio.
de angelica yerarchia illi de cōi lege, nūꝙ
mittunť. ſed ſemp deo aſſiſtunt. hoc auteʒ
dꝛ qꝛ cum oꝛaret in latere montalūne vi
dit ſubito de ſummitate celoꝝ vnuʒ ſera-
phin celerrime ad ſe deſcēdentē ⁊c. Se
cundo modo delectabili ⁊ cum triſtitia. qꝛ
delectabatur quidē in gratioſo aſpectu: ſʒ
crucis affixio cōpaſſiui doloꝛis ipius aiaʒ
ptranſibat dū inter alias crucifixus appa
ruit. Jdeo dꝛ ꝙ mixtū meroꝛ gaudiū coꝛ
eius incurrit. Tertio mō effabili ⁊ inef
fabili. qꝛ aliqua ſibi dixit, tā archana ꝗ nō
lʒ hoibus loq vt dꝛ in legenda. ⁊ aliqua di
xit ꝗ poſtea reualata dicunť ab eo. Quoꝝ
vnū fuit ꝙ iſte oꝛdo durabit vſqʒ ad fineʒ
mūdi. Jtem ꝙ qlꝫ pſequēs oꝛdinē ſuum
mala moꝛte moꝛieť. Jtē ꝙ in die trāſitus
ſui ſcūs Fran. hēt ptātem extrahēdi aias
ſuoꝝ deuotoꝝ de purgatoꝛio. Secūdo
ꝙ multas ⁊ quaſi ipoꝛtabiles tribulatōes
ſuſtineret. oēs tñ frēs patiēter poꝛtabūt. Nā
legiť. Qō cū ſcūs frāciſcus pcareť deū ꝓ
filijs tale reſpōſum a dño poꝛtauit. Quid
o paup omūcio conturbaris. an ego ſuper
religionē iſtā ſic te paſtoꝛeʒ inſtitui vt me
neſcias pꝛicipalē eē ꝓtouum. hoiem ſim-
plicē ad hoc te cōſtitui: vt ꝗ fecero nō hūa
ne iduſtrie: ſed diuine grē aſcribanť. Ego
vocaui ſeruabo ⁊ papā. ⁊ alijs deficienti,
bus alios ſubꝛogabo ita vt ſi nati nō fue-
rint faciā illos naſci. Et quātiſcūqʒ fuerit
ipulſibus paupcula hec cōcuſſa religio ſal
ua ſemp meo munere pmanebit. Ter-
tio ꝙ nullus ſub hitu manens vnꝙ peri-
bit. Quarto mō ſupnaturali ⁊ nō na-
turali: vt aliq in diſplicitate dicunť. pꝛo-
pter vehemētem crucifixiōis dñice imagi-
nationem: qꝛ nō p nature virtutē: aut ige
nij arťſ. ſed p admirādā ſpūs dei vtutē. vt
dꝛ in legēda. Quinto modo viſibili ⁊
inuiſibili. qꝛ diſparēs viſio mirabilem in
coꝛde eius reliquit ardoꝛē: ſed in carne nō
minus mirabilē impꝛeſſit effigiem. qꝛ ap-
parere ceperunt ſigna. vt pʒ in vita p quē
modum. Jdeo iſta felix apparitio bti fuit
figurata per illā qua yſ. Uidit dñm ſedē-
tem ſuper ſolium ⁊c Ubi dꝛ ꝙ ſeraphin
ſubter illō ſex ale vni ⁊ ſex ale alteri. vt hē
tur yſa. vj. tunc volauit vnus de ſeraphi
ad ꝓphetam ſicut ad ſanctū franciſcū ad
eum conſignandum.

Quinta cōtemplatio eſt vbi illō ſigna 5ª ɔt°.
culum fuit in coꝛpoꝛe beati franciſci indu-
tum. Dicitur autem in monte excelſo ſe-
oꝛſum qui dꝛ mons aluerne in quo mon-
te apparent fractiones rupium que dicun
tur fiſſe fuiſſe tempoꝛe moꝛtis xpi: vt diciť
ſanctis patribus reuelatum fuiſſe. de qua
ſciſſione habetur Jo. xxvij. Et ideo pꝛo-
pter paſſionis xpi ibi idem ſignaculum taʒ
ſtupendum miraculum erat debitum illi
loco. Jn quo quidem loco beatus franciſ-
cus libentius erat ſenſum actionibus intē
tus. Jccirco quantum ad locum fuit i ſcri
ptura dicitur figuratum. Et pꝛimo in
monte ſynai. Sicut enim ibi fuit lex timo
ris in tabulis lapideis digito dei viui. vt
habetur deutero. 9. data ⁊ deſcripta. Sic
in monte iſto alumno fuit deſcripta lex a-
moꝛis in tabulis carneis beati franciſci di
gito dei viui ⁊c. Secundo fuit figura
ta in monte taboꝛ. Sicut enim xps fuit ibi
tranſfiguratus vt habetur Math. xvij.
Sic in iſto. ſ. monte. b. fran. fuit tranſfigu-
ratus in xpm crucifixum.

Sexta contemplatio eſt. Quando illō 6ª ɔt°.
ſignaculum fuit in coꝛpoꝛe beati franciſci

expreſſum. Dicitur autem ꝙ ad cōmen-
E danonem huius miraculi notantur quat-
tuor tpa. Et. Primū eſt circa feſtū ſcē
crucis.q: in oī miraculo ſcē crucis virtus
ſancte crucis exiſtit demonſtrata ⁊ exaltata
Scōm fuit tp̄s.xlᶜ angelorum:quaꝫ vt
ſanctus franciſcus ɔſueuerat facere in iſto
monte ab hoībus ſequeſtratus ⁊ intentus
ſolis celeſtibus. Et ideo in illo tpe ad ſili-
tudinem angelorum ſublimiuꝫ.ſ.ſeraphy
corum ſpūum meruit transformari. Ter
tium fuit tempus.xviij.annorum a ſua cō
uerſione :q: ſicut ab inceptione paſſionis
xp̄i nocte vſqꝫ ad crucifixionem eius fue-
runt.xviij.hore :vt colligitur ex numero
euangeliſtarum ſimiliter beatus franciſc⁹
a ſua conuerſione circa eius confeſſionem
fuerunt anni.xviij.ſicut xp̄s hora fuit cru-
cifixus. Quartum fuit tempus duoruꝫ
annorum vſqꝫ ad eius mortem.quia ſicut
xp̄s poſt duas horas in cruce a ſua crucifi
xione mortuus eſt.ſ.hora nona cum fuiſſꝫ
hora.vj.crucifixus vt habetur Mat.xxvj.
⁊ Mar.xv.⁊ Luce.xxiij.vt frater Bona
uentura fuit interpretatus . Et iſto modo
poſt duos annos.b.f.a ſua confeſſione tra
didit ſpūm deo patri. Idcirco pro illo tpe
conuenit.b.franciſcho illud apl'i ad gala.
4.°c°. Xp̄o confixus ſum cruci:ſed apoſto-
lus ſolum mentaliter.b.fran.corpaliter.

Septima cōtemplatio eſt. A quib⁹ fu
7ª ɔtᵒ it illud ſilitudinis ſignaculum teſtificatū.
D: aūt ꝙ in ſacra ſcriptura inueniuntur
quatuor teſtimonia iſtiuꝫ conſignationis
Et. Primū fuit zacharie.13°.c°. vbi dī
D ſic. Que ſunt ille plage in medio manuuꝫ
tuarū. Et ſequitur. His plagatus ſum i
domo eoꝝ qui diligebant me q̄ſi in pſona
bti fran.rn̄dent ad ꝓpoſitam qōneꝫ. Si-
cut xp̄s fuit plagatus in domo eoꝝ q ip̄ꝫ
oderant.:vt ipſe teſtat in Joanne. Odio
habuerunt me gratis . Sic ego' in domo
eorū q me diligebant. Et iō fuit verifica-
tum qđ in eodē.c°.dī ꝙ cōfixerunt eum pl
⁊ mater ſua.ſ.xp̄s ⁊ triumphans eccleſia.
q: per myſterium angelorum iſtius fuit fa
cta confixio. vnde videbatur de ip̄o loqui
ꝓpheta ad lſam. Secundum teſtimo-
nium fuit bti Simeonis Luce.2°. qui vir-
gini dixit. Et tuam ipſius aīam pertranſi
bit gladius vt reuelent ex multis cordib⁹
cogitationes. Iſte cogitatiōes tunc ad lit
teram fuerunt reuelate ex multis cordib⁹
.ſ.pluribus affectibus.q: crucis affixionē
btūs franciſcus in mente gerebat. fuit i ei⁹
corpore manifeſta.alias non fuit ſic crucis
cogitatio manifeſtata vel reuelata. Ter
tium teſtimoniū eſt bti pauli ad gala .vj.
Mihi aūt abſit gloriari niſi in cruce dn̄i
noſtri ieſu xp̄i. Et ſequit. Ego.n.ſtig. dn̄i
noſtri ieſu xp̄i in corpore meo porto qđ nō
videtur dixiſſe in ſua perſona.q: licet fue-
rit a xp̄o cōfixus mente nō tamen corpore
Et iō dicit princeps eccl'ie ſūmus pōtifex
ꝙ paulus ferebat teſtimonium btō frāciſ
co. Cui atteſtāte paulo nemo de cetero dꝫ
ei eē moleſtus quam xp̄s ſtigmatibus ſuis
conſignauit ⁊c. Quartum teſtimoniuꝫ
fuit bti ioan.in apoc.vij.dī. vidi alterum
angelum aſcēdentem ab ortu ſolis haben
tem ſignum dei viui. Iſte angelus nō vi-
detur alius q̄̃.b.fran.q: in libro illo acci-
piuntur angeli pro hoībus ſanctis . vnde
ſeptem angeli ſeptē eccl'iarum ibi vocant
ſeptem ſancti ep̄i ad quos ſcribebat . Ipſe
enim habuit ab ortu ſolis ſignum dei viui
q: mane oriente ſole fuit ad lſam cōſigna
tus . Iſtis autem teſtimonijs apponitur
auctoritas eccleſie propter quam alius te
ſtatur ſe credere contra epiſtolam funda-
menti . Quia dctūs Alexander papa qui Nota
publice dum populo predicaret preſente
domino Bonauentura ⁊ multis alijs fra
tribus aſſeruit ſe illa ſacra ſtigmata oculiſ
proprijs aſpexiſſe qui etiam ſcribit omni-
bus prelatis eccleſie de teſtimonijs horum
ſignorum ſicut bulla teſtatur . Additur ⁊
teſtimonium eorum qui in eius tranſlati-
one corpus eius contractauerunt:vt patꝫ
in legenda.

Octaua contemplatio eſt. Quare illō 8 ɔtᵒ:
ſimilitudinis ſignaculum fuit in corpore
beati franciſci expreſſum. Circa quam
contemplationem occurrunt quinqꝫ ratio
nes ⁊ cauſe. Prima quarum eſt paſ- E
ſionis dominice memoriale vt ipſum re-

centi memoria teneremus. Sicut eni ma-
gnifici reges ⁊ ſcholares excellentes depi-
gi conſueuerunt facere ad memoriam fu-
turorum hominum. Et vt opus ſtabilius
fit quando fit ſcriptura, ⁊ ſculptura . Sic
rex magnificus victorioſiſſim⁹ crucis tri-
umphum in beato franciſco:ſicut in quo-
dam lapide in ſupreme ciuitatis hedificio
collocando ⁊ iam collocato in ſtructura
militantis eccleſie ſculpſit illam victoriaꝫ
vt ciues eccleſie aſpicientes ad beatū fran
ciſcum de felici illa victoria recordarentur
cum gratiarum actione ⁊ deuotione iuxta
conſilium ſapientis eccleſiaſti.xxix. Gra-
tiam fideiuſſoris ne obliuiſcaris : dedit
enim pro te animam ſuam. Secūda ra
tio eſt directio xp̄i milite. Sicut enim qui-
libet princeps ordinat vnum militem ſtrē
nuum qui portet ſuū vexillū vt eū ſecure
ſequatur exercitus. Sic xp̄s qui eſt prin-
ceps noſtre militie ordinauit illum mili-
tem ſtrenuum qui iam Tertio pro ip
ſo congreſſus eſt mortis periculum apud
eius inimicos tanq̄ ſcutum vt ſecure po-
pulus fideliuꝫ occurrat poſt ipſum.conſti
tuit tam in altam ⁊ arduam viam . Se-
cutus fuit xp̄ni ꝙ cum nullus ſequi preſu
meret niſi in manibus illius cerneret ve-
xillum victorioſiſſimum ducis noſtri Iō
pro illo ſigno inducitur illud yſa.xj. Leua
bit dominus ſignum in nationibus ⁊ con
gregabit diſperſos iſrael . quod recte fuit
factum quando militia xp̄iana xp̄i ſignife
ro fuit multiformiter adunata. Tertia
ratio fuit confirmatio diſtricte regule : q:
tale priuilegium non habet rigorem niſi
fit ſummi pontificis bulla roboratum. Et
regula fuit ſingulariſſima vt omni obſer
uanti ipſam promittat vitam eternam. q:
hoc qui eum recipit promittit . Idcirco vt
firmitatem incalumniabilem haberet de-
cuit vt ſingulariter xp̄i ſummi pontificis
bulla roboraret. Et ideo Nicolaus papa
in capitulo exiit.extra de verborum ſigni
ficatione. Quod huic regule nemo debet
eſſe moleſtus:quam xp̄s ſue paſſionis ſtig
matibus confirmauit. Ideo illa regula fu
it figurata Heſter.vij. per illas litteras
quas rex aſſuerus ſignauit annulo ſuo qui
bus populus fidelium fuit liberatus a ſer
uitute ⁊ perſecutione ſuperbi hoſtis amā.
Sic per iſtam regulam innumerabiles
diuerſimode liberantur a poteſtate diabo
li. Quarta ratio eſt priuilegium ſingu-
laris perſone illius. Cum enim inuenian
tur tria.ſ.genera martyrum in ſacra ſcri- B
ptura. Quorum.ſ. Primum eſt in cor
pore vt martyrum beati ſtephani . q:.ſ.in
mente gaudebat. Secundum eſt in mē
te vt martyrum virginis marie in paſſio-
ne filij. Et Joan.euangeliſte: quem chri-
ſtus prenunciauit futurum martyrem .q:
calicem bibiturum predixit vt teſtatur gre
go.in dialogo. Tertium tam in corpo
re q̄ in anima ſicut martyrium xp̄i lꝫ ma
gis ſcōm animam'.vt notatur in .iij.ſ.
His tribus modis beatus franciſcus
martyrium ſubſtinuit. Primo enim
paſſus eſt in mente cum virgine cauſa paſ
ſionis chriſti ruminando ⁊ memorando
eius mortem. Secundo cum chriſto in
corpore vt fertur. Tertio cum ſtepha-
no.quia licet vt alter Simon crucis ſup-
plicium tollens fuit angariatus .vt patet
tamen fuit dulciter attractus.

Quinta ratio eſt ornatus ceccitatis pa-
trie. Sicut enim eccleſia militans fuit ſa-
cris ſtigmatibus tanq̄ precioſis iochali-
bus adornata . Sic eccleſia triumphalis
poſt xp̄i reſurrectionem erit eiuſdem deco
rata . q: ſcōm beatum Augu.de ciui.dei
cycatrices martyrium ibi remanebunt ad
honorem ⁊ decorem. Sicut chriſti vulne-
ra non fuerunt clauſa poſt reſurrectioneꝫ
vt habetur Joan.xx. Sic ſtigmata q̄ cor-
pus ſancti Franciſci mirabiliter illuſtrāt
non auferrent ab ipſo ſed remanebit eius
perſona ſuis priuilegijs non mutata ratio
ne conſimili. Ideo verbum beati Joan-
nis in prima canonica.c°.3°. Cum chriſt⁹
apparebit ſīles ei erim⁹. Ita i ceteris verifi-
cat quātū ad aīaꝫ. Sꝫ i.b.Fran.erat vere
quantū ad anima ⁊ corp⁹. q: eius ꝑdicta
ſtigmata poſt iudiciū vite remanebunt ⁊c.

Sicut enim regum conſuetudo eſt vt ali-
quis eorum miles. Primo debet arma
ipſorum vniformiter pertracta portare.
ſic xp̄s tanq̄ ſuum ſigniferum iſtum inſti-
tuit non ſolum in via ſed etiam in patria
portabit. Ad q̄ nos pducat qui viuit.

In feſto ſctōꝝ angeloꝝ tractatus

Angelis ſuis deus mandauit d
te vt cuſtodiant te in omnibus
vijs tuis ꝛc̄. in p̄s. 90. Verbum
proprium aſſumptum de pſal-
miſta ad cōmendationem angelorum fuit
Et excitat nos ad eorum dilectionem ꝛ di
uinam laudem ꝛ gr̄arum actionem. Deꝰ
enim propter pietatem ſuā deputauit an
gelicam dignitatem ad adiuuandum no-
ſtram infirmitatem. Deſcribuntur āt an-
geli beati in verbo propoſito quantum ad
tria. ſ. Primo quantum ad officium.
Secundo quantum ad iniunctum my
ſterium. Tertium quantum ad impen
ſum obſequium. Ita ꝙ in officio extollit̄
canonica dignitas. Cum dr̄ angelis ſuis
ꝛc̄. Angelus enī ſm̄ Greg. nomen ē of
ficij Naꝫ angelus idem eſt ꝙ nuncius nō
parue ꝛ exigue dignitatis. eſt enim nūciuſ
dei. vnde Aug. de tri. habꝫ inquit deꝰ nū
cios. i. angelos. Non enim que neſcit an-
nunciēt. ſed bonorum eoꝝ eſt eiuſdeꝫ opi
bus conſulere in voluntate. In iniuncto
myſterio erit diuina pietas. Cum dicitur
Mandauit de te. Magne pietatis ꝛ bēi
gnitat̄ indicium eſt deputare tales mini-
ſtros humane infirmitati ſcire quibuſ nul
la vita eſt poſſeſſio ſm̄ Hiero. In impen
ſo beneficio exprimitur humana vtilitas.
Cum ſubiungitur. vt cuſtodiant te in om
nibus vijs tuis. De quibus cuſtodibꝰ dr̄
yſa. lxi. Super muros tuos hieruſalē con
ſtitui cuſtodes. Unde Greg. in mora. Ne
qꝫ enim tuta poteſt eē humana infirmitas
inter tot ꝛ tanta hoſtis illius inſidias niſi
ſanctorum angelorum muniretur auxilio.
vnde Ber. ſuper illo verbo angelis ſuis
dicit hoc verbum. Magnam tibi debꝫ cō
ferre reuerentiam deuotionem ꝛ fiduciaꝫ
pro cuſtodia igitur caute ambula. vbiqꝫ
ſunt angeli in quouis angulo reuerentiā
exhibe angelo tuo. Dicit ergo angelis ſu-
is ꝛc̄. Ne aūt contingat eſſe ingratos de
diuinis beneficijs ꝛ angelorum preſidijs.
Dicamus aliquid de angelicis myſterijs
ꝛ collat̄ beneficijs. Angeli ſcti diuino im
perio multiplicia nobis impendūt benefi-
ciaꝗ conferunt obſequia. Que omnia ad
nouem reduci poſſunt iuxta nouenarium
ordinem angelorum. Et. Primo ma
lis obſiſtunt. Scdo aduerſarios repel
lūt. Tertio ne in pctis lapſos reſurgāt
ſtimulāt. Quarto pro nobis gr̄arū cha
riſmata impetrant. Quinto virtutum
exercitia nos confortant. Sexto docu
menta nobis exhibent ꝛ myſterioꝝ. Se
ptimo mentem noſtram ad ſancta deſide-
ria eleuant futura reuellant ꝛ iflammāt.
Octauo oia opera noſtra bōa ante cō
ſpectum diuine maieſtatis perferunt.
Nono electos ad regna celeſtia intro-
ducunt ꝛc̄. Primo ergo angeli malis A
ꝛ peccatis obſiſtunt ꝛ impedimenta appo
nunt frequenter. Tum ex natura cor-
rupta. Tum ex prauitate contracta. Tum
ex malitia concepta labimur in multipli-
cia ꝛ enormia peccata: niſi ſācti angeli ob-
uiarent nobis ꝛ impedimenta apponerēt
Quod optime figuratum eſt numerorum Filia
xxij. vbi dr̄. Quod cum balaaꝫ iret ad ma balaaꝫ
ledicendum populo domini ſedens ſuper
aſinam ſtetit angelus in viam contra ba- hſtᵃ
laam euaginatum gladium habens: queꝫ aſine
cernens aſina auertit ſe de itinere ꝛ ibat p balaaꝫ
agrum quam cum verberaret balaam vt
eam ad viam reduceret ſtetit angelus in
angulis duarum maceriarum quibus vi-
nee cingebantur: quem videns aſina iun-
xit ſe parieti ꝛ attriuit pedem ſedentis. ꝛ il
le reuerberabat eam. ꝛ iterum angelus an
guſto loco vbi nec ad dexteram neqꝫ ad
ſiniſtram poterat declinare obuius ſtetit.
Cumqꝫ aſina videret angelum ſtanteꝫ ce
cidit ſub pedibus ſedentis: q iratus cepit
fuſte tundere latera eius. Aperuitqꝫ deus
os aſine ꝛ locuta eſt. Quid tibi feci cur p-
cutis me. Ecce iam tertio reſpondit balaā

q2 cōmeruiſti ꝛ illuſiſti mihi vtinā hērem
gladium vt te percuterē. Rn̄dit aſina. Nō
ne aial tuū ſum cui ſedere cōſueuiſti vſqꝫ
in p̄ntem diē. Dic q̄ſo. qd vnq̄ ſimile feci
tibi. At ille ait. Nunq̄. Protinus dn̄s
apuit oculos balaā ꝛ vidit angelū ſtantē
in via euaginato gladio. adorauitqꝫ eū p-
tinus in terrā. Cui angelus. Cur. 3ᵒ. ꝟbe-
raſti aſinā tuā. ego veni vt aduerſer tibi. q2
pūerſa ē via tua mihiqꝫ ꝯria. Exteriꝰ q̄
tuꝫ ad ꝑpoſitū ſufficit. Per balaā ſpūs d
ſignat̄. p aſinā cui inſedet caro vel ſenſuali
tas cui ſpūs ineſt. Balaā ē ꝑpoſitū vel cō
ceptū pctm̄. ſed eius votū aial cui p̄ſidet i
pedit. q2 aſina angelū vidit. quē mēs hūa-
na nō vidit. Caro. n. plerūqꝫ p moleſtias
ſpiritui p̄cipitāti rebellat vt malū cōceptū
nō pficiat. Nā vt dicit Aug. liᵒ. de ci. dei.
Cū in aia concupia ferueat frigeſcat i cor
pe atqꝫ ita virū in modū laſciuie liberū li
bido nō ſeruit: atqꝫ ſenſualitatis ſuo flagel
lo menti indicat ſic ꝙ ipſa eā p̄ſidens non
videbit: q dicit ei veni vt aduerſer tibi. q2
pūerſa eſt via tua mihiqꝫ ꝯria. Felix ē ad
uerſarius q in malis aduerſat̄. Et iō opti
mū ē cōſilium ſalutis Math. 5. Eſto cō-
ſentiens aduerſario tuo. cito cū es in via
cū eo: ꝛ q̄re ne forte aduerſariꝰ tradat te iu
dici ꝛ iudex tradat te miſtro ꝛ i carcerem
mittaris. Am̄ dico tibi. Nō exibis ide do
ne credas nouiſſimuꝫ q̄drātē. Aduerſariꝰ
iſte bōnus āgelus ē q i malis nob̄ obſiſtit.
ꝛ iō ei ꝯſentire debemꝰ ne tradat nos iudi
ci id eſt xp̄o iudicāti uel in morte vel infine.
Angeli q nos cuſtodiunt poſtmodū nos
accuſabūt. ꝛ iudex nos tradet miſtro. i. dia
bolo tortori ꝛ tradet te in carcerē inferna
lē. Amē dico tibi nō exibis inde donec red
das nouiſſimū quadrantē: vt nihil rema
neat ipunitū vſqꝫ ad mimū pctm̄. Si aūt
qdā curioſe ingrat quō aſina locuta eſt. ꝛ
quō deuſ apuit os eius. Dico ꝙ deus nō
ꝯtulit ſibi officiū loq̄e nec ſimpliciter nec
ad tp̄s vt aliq dixerūt. Sed vt dicūt orige
nes ꝛ Aug. Angelus mouebat organa eiꝰ
ꝛ palatū lingue. ꝛ formauit illa ꝟba. Sic
diabolus ſerpētē q loq̄bat̄ eue ꝛc. Quare
nō terrebat̄ balaā videre rē tā inſolitā. Rn̄
dēo ꝙ nimia cupiditate cecatus ferebatur
ad accipiendū munera q̄ balath ꝑmiſerat
vel ut dicit Aug. aſſuetus erat mōſtris cū Scdo
eſſet incātator ꝛc. Scdo angeli reſi ſtūt ad
uerſarijs ꝛ repellūt hoſtilia tentata. Naꝫ
vt dicit apl's ad eph. 6ᵒ. Nō ē nobis col
luctaᵒ aduerſus carnē ꝛ ſanguinē ſupple il
luꝫ: ſed aduerſus p̄ncipes ꝛ potātes ꝛ mū
di rectores tenebraꝝ haꝝ aduerſus ſpūa-
lia neq̄cie in celeſtibꝰ. Et btūs pe. pᵃ can.
v. Aduerſarius vr̄ diabolus ꝛc. cui nulla
ptās ſup terrā pōt compari: vt dicitur in
Job. Mō diabolus ipugnat nos p vio-
lentias tribulationū. mō p blādicias dele
ctationū. Mō p aſtutias ꝛ fraudulentas
illuſionū ꝛ deceptionū. mō p curioſitates
mō p vanitates. Cōtra igitur hoſtes tam
callidos tam potētes humana fragilitas
nequaq̄ ſtare pōt niſi haberet ſanctos an
gelos adiutores q eorum ſeuitiā coercent.
ꝛ eorum repellunt ipugnationes. Grās
igitur deo qui nobis dedit tales pugiles.
Hoc optime figuratum ē dan. 6. vbi dici ſtᵃ
tur. Miſit dn̄s angeluꝫ ſuū ꝛ cōcluſit ora
leonum ꝛ non me cōtaminauerunt. Leo-
nes vt dictum ē ſunt demones q multas
crudelitates vt leones ipugnant ꝛ appe-
tunt quotidie deuorare. ps. Ne tradas be
ſtijs ſup. infernalibus aias confitentes ti-
bi ꝛc. Sed dn̄s mittit angelicas ptātes q
eorum coerceant rabiem. ꝙ nō noceāt, vel
non tantuꝫ noceant q̄tum appetunt. hoc
eſt ora leonum concludere. Hij ſunt no-
ſtri cuſtodes ꝛ noſtri protectores: q2 ſemp
ꝛ vbiqꝫ aſſiſtunt ꝛ non patiuntur nos le-
di niſi velimus. propter qd dicebat illa ſan
cta Judith. 13. viuit dn̄s. Qm̄ cuſtodiuit
me angelus hinc. ꝛ illuc euntem ibi morā
tem. Inde huc redeuntem. ꝛ non permiſit
me conquinari. Tertio in pctm̄ lapſos Tertio
ſtimulat vt exeāt ad pnīe lamenta. Sicut
enim dicit ſaluator. Jo. 8. Qui facit pctm̄
ſeruus eſt peccati. ideo voluntas q̄diu eſt
ſub peccato ꝛ eſt in peccato affixa non pōt
deteſtari pctm̄. nec pōt p ſe ſibi placere bo
num. ideo indiget excitante ꝛ ſtimulante.
Deus igitur ex ſua miſericordia qui non
continet in ira ſua ſuas miſericordias pe.

ſuos angelos facit nos excitari. vnde iacē
tes in peccatis excitant ⁊ ſtimulant vt re
ſurgant. vide inquit miſ ⁊ conſidera vbi
iaces. Quomodo corrupiſti naturam tuā.
Quomodo deformaſti pulchritudinem
tuā qua eras formata ad imaginē eterne
pulchritudinis. Repuliſti a te ſpūm ſcm̄
factus es poſtribulum demonum. priuaſti
te eternis premijs. obligaſti te eternis ſup
plicijs. Surge igitur ⁊ redi ad penitentiā
⁊c. Hoc figuratum eſt gn̄. xvj vbi dicitur
ꝙ agar fugit a facie dn̄e ſue ſarr. Occurrit
fi° ei angelus dn̄i ⁊ dixit ei. vnde venis: aut
quo vadis reuertere ad dominā tuā ⁊ hu
miliare ſub manu illius. Agar que inter
pretatur aduena eſt aīa noſtra que dꝫ eſſe
in hoc mūdo peregrina. Sarra q̄ interpre
tatur princeps eſt eterna ſapīa cui mēs nr̄a
dꝫ eſſe ſubiecta. Cui angelus dn̄i aie trāſ
gredienti diuina mādata ⁊ refugit a facie dn̄e
⁊ dic reuertere ad dominā tuā ideſt eternā
ſapiam. ⁊ humiliare ſub manu illius reco
gnoſcēdo culpā ⁊ petēdo veniā. hoc eſt fi
guratum act. xij° vbi dicitur. ꝙ petro in car
cere compedito angelus dn̄i affuit. ⁊ lu
mē refulxit i habitaculo carceris. percuſſoq̄ꝫ
latere petri excitauit eū di. Surge ⁊c. Et
ceciderunt cathene de manu eius. Lumen
refulget in habitaculo carceris qñ pecca
tori vinculis peccati compedito ⁊ tenebris
obnubilato infundit gratiā ⁊ radium ſue
illuminationis. Angelus aſtitit ⁊ latus
peccatoris percutit excitando cum ad gemi
tum contritionis ⁊ dicit. Surge velociter
per peccati deſertionem. ⁊ tunc cadunt ca
thene de manibus eius per abſolutionem
⁊ bone operationis reſtitutionem. Quar
4° to qñ indigemus ad reſurgendum a culpa
⁊ faciendū pniaꝫ auxilio gr̄e dei apud deū
pro nobis interpellāt ⁊ īpetrant nobis gra
tiarum chariſmata. Sancti enīꝫ angeli ſe
cundum diony. ſunt in ueſtibulo circa deū
⁊ ſemper deo aſſiſtunt nos in illo exilio re
ligati ⁊ facie dei excluſi nō poſſumus hr̄e
ad deū acceſſū. Jō ipſi orāt deū pro nobis.
⁊ qñ vidēt deū cōtra ptōres iratū. placāt
eius iram iplorant miſericordiaꝫ ⁊ impe
trant gratiam. Quod optime figuratū eſt
zachar. p° vbi dicit ꝙ angelus dixit. Dn̄e
deus exercituum vſq̄ꝫ nō miſereberis hie
ruſalem ⁊ vrbium iuda quibus iratus es.
Et ſequitur. Et reſpondit dn̄s angelo ver
ba bona ⁊ conſolatoria. Et quid reſpon
dit angelus. Fortaſſe diuine voluntati quo
uſq̄ꝫ nō miſereberis iuda ⁊ vrbium eius
.i. q̄diu durabit tua ira quaſi dicat placa
re dn̄e deſinat ira tua: fac cum peccatori
bus miſericordiam. Et reſpondit dn̄s ad
angelum verba bona ⁊ conſolatoria. vn
de ſequitur poſtea reuertar ad hieruſa
lem in miſericordijs. Si igitur angeli me
diatores ſunt pro nobis. ⁊ deum interpel
lant. non obturemus aut obfirmemus fa
cies nr̄as. Et ſi deus conuertitur ad nos
in miſericordia. ⁊ remittit nobis offenſam
⁊ recipit in gratiā nos. Et nos conuerta
mur ad deum per humilem obiam.

Quinto nos corroborant. confortant ⁊ 5°
promouent ad virtutum exercitia: Huma
na enīꝫ fragillitas vix auderet aggredi du
as perfectionis vias que videntur eſſe ſu
pra naturam ⁊ facultatem humanam niſi
haberet auxilia ⁊ adiutoria angelica quō
auderet aggredi viam perpetue continen
tie. viam perfecte obedientie. totum mun
dum. ⁊ que ſunt mundi relinquere pp deū
quō auderet ſe morti expōere pp deū niſi
āgeli dei adiuuarēt ⁊ confortarēt eū. vtiq̄ꝫ ſi
auderet. ⁊ ſi auderet nō pſeueraret. Sꝫ de
us puidit nob iſtos adiutores fortiſſimos
qō figuratū ē. tobie. 5. vbi dicit ꝙ cū tobi fi° to
as pr̄ vellet mittere filiū ſuū ad gabellum bie
cognatum ſuuꝫ. Rn̄dit filius ꝙ neſciebat
viā. Reſpondit ei pr̄ ſuus pge ⁊ ingre ali
quē fidelem virꝫ q pgat tecū. ⁊ egreſſus in
uenit iuuenēꝫ ſtantem preparatū ad ambu
landum. ⁊ ignorās ꝙ angelus dei eſſet ſa
lutauit euꝫ ⁊ querēs ſi noſcet viā q̄ ducit
in rages ciuitate medorꝫ. Rn̄dit. noui ⁊
oia itinera eius frequenter ambulaui: quē
cū filius introduxiſſet ad prem queſiuit pr̄
ab angelo. nūqd poteris pducere filium
meū ad gabellū in rages ciuitate medorꝫ.
Cui rn̄dit angelus. Ego ducā ⁊ reducā ſa
nū ad tecū. In oib⁹ his nihil aliō ſigni
ficat niſi ꝙ āgeli nos i viā pfectionis diri

gāt: ipſi ducāt ⁊ reducāt. Nullus g° dꝫ ti
mere nullꝰ dꝫ formidare aut trepidare cū
hēat tales duces ⁊ tales adiutores: vt ſūt āge
li. Sexto nobis exhibēt ſalutaria docu
6° menta ⁊ reuellant miſteria rerum fienda
rum ⁊ producendarꝫ. cum ſancti angeli ip
ſarum rōnes ⁊ cās in verbo vident quia
ipſi continue dei faciē contēplant Math.
8. angeli eorum ſemp vidēt facieꝫ patris.
Quid eſt ergo ꝙ non videant qui viden
tem oia vident. Dicit Gre. Ipſi etiaꝫ de
futuris ad ſalutem ſpectantibus primo re
cipiunt illuminationes. Nos autem ab
illis edocemur ⁊ inſtruimur qui nobis re
ceptas illuminationes refundunt cōſequē
ter quo animā que illis in intellectualita
te ſimilis eſt que immortalis ⁊ incorrupti
bilis ē. ⁊ corpus quod agrauat animā cor
rumpitur ⁊ deprimit terrena inhabitādo
ſenſum multa cogitantem. Ad iſta inui
ſibilia contuēda non ſumus idonei. Et iō
dn̄s prouidit nobis miniſtros qui nos in
ſtruant ⁊ reuellent miſteria ⁊ refundāt di
uinas illuminationes. vn̄ omnes prophe
tice reuelationes fere facte ſunt medianti
bus angelis. lex etiaꝫ miſterio angelico fu
it ordinata. qr vt dicit apoſtolus galat. 3°.
Ordinata fuit per angelum in manu me
diatoris hoc etiaꝫ pꝫ in oibus prophetijs.
zacharias dicit angelus qui loquebat ad
me. Et Jo. dicit apoc. xx. miſit dn̄s angelū
ſuum oſtendere ſeruis ſuis que opꝫ fieri ci
to. Non dubito etiam quin angeli ſtuden
tibus aſſiſtāt maxime ſtudentibus ſapien
tie ⁊ multa eis reuellant qui digni ſunt.
Sed debet fortaſſe aliquorum curioſitas
querere. Et cuꝫ angeli ſunt omnino intel
lectuales. hō autē ſenſualis nō niſi mediā
tibus ſenſibus ⁊ imagine cognitionem re
cipere poteſt. Et mediantibus fantaſmati
bus que naturalia ſunt obiecta repſētātia
que dn̄tur eſſe ppria obiecta itellectus ſm
viā inferioreꝫ. quō pōt ab angelo doceri.
quō pōt reuelatōes ſuſcipe. Dico ꝙ trib⁹
mōis ⁊ ſine aſſumpto corpe. qr i aſſumpto
corpe facile ē videre. ſ. Sēſibiliter. Imagi
nabiliter. ⁊ itellectualr. Sēſibiliter qn̄. ſ. i
uiſibiles ſonos vel aliquas formas viſibi
les format i aere a qb⁹ itellectus hūanus
ſenſu inter nūcio ducē i alicuiꝰ cognitionē.
Imaginaliter imittēdo ſe ſpūi nr̄o. i. fan
taſie ſcdm Ag. pōt. n. angelus ibi formare
ymagines. ſicē format i aere. pōt ēt ſpēs in
ymaginatiua exiſtes cōmouēdo hūores ⁊
ſpūs ordinare vt i fantaſmatica deſcribant
oēs figure ⁊ voces q̄cūq̄ꝫ formant ex paſ
ſione ſenſus. vn̄ pōt oēs figuras geometri
cas ibi deſcribere. ⁊ ſic docet hoieꝫ geome
triaꝫ. Intellectualiter vō p quādā applica
tionē ſui ſuo mō cū intelligibilia vt tāq̄ a
ſpeculo in ſpeculū ex intellectu angelico re
ſultās ſpēs i hūano itellectu formet. Hūc
triplicē mōꝫ pōit. Gre. xviij. moraliū di
cēs. Tripliciter loquit angelus hoi. ſ. ſpē
bus ſenſibilib⁹ in corpeū ſenſuꝫ ipreſſis ſi
ue in ſpūꝫ. ſiue ſecretiori mō i ipa mēte. p
priū aūt obm itellectus dn̄tur eſſe fantaſ
mata i cognitiōe rerꝫ tēporaliū ⁊ ſcdꝫ viā
inferiorē. Nā vt dicit Aug. ix. de tri. c° 2°.
Mens ſic corpearū rerꝫ notitiā perſenſus
corpi colligit ita i corporearꝫ p ſemetipāꝫ
qm̄ ē in corpea ⁊c. Septio angeli mētē
nr̄am elleuāt. ⁊ nr̄a inflāmāt deſideria. le 7°
tificāt ⁊ ingerūt ſpūalia ſolacia. Nos. n. ſu
mus tepidi. ⁊ ipſi ardēt diuina dilectiōe ps.
Qui facis angelos tuos ſpūs ⁊ mi. t. ignē
vrentē. Jō mirabiliter mētē nr̄am elleuāt
⁊ iflāmāt ad amorē eternorꝫ apoc. xi. Sub
ſtulit me angelus in ſpū in mōtē magnuꝫ
⁊ altū ⁊ oſtendit mihi ciuitatē ſcām hieru
ſalem. In montē ſubſtulit qn̄ mentē in in
fimis iacentem ſeu ad infima inclinatā ad
amorem ſupernorum erigit. ⁊ gaudia illi⁹
ciuitatis oſtendit: cum ſuum deſideriuꝫ ac
cendit. Ulterius qr in iſta peregrinatione
inter tot anguſtias deficeremus eo niſi
aliqua conſolatiōe bonorum celeſtium re
ſpiraremus. Et ideo ipſi conſolātur ⁊ affe
runt nobis gaudia ⁊ ſpūales conſolatio
nes nobis conferunt. vnde angelus rapha
el ſic ſalutauit tobiam. tob. 5. Gaudium
tibi ſit. forti animo eſto. In proximo
eſt vt a deo cureris: Angelus nihilo
minus annunciauit gaudium natiuita
tis paſtoribus ſaluatoris di. Annuncio
vobis gaudium magnuꝫ quod erit omni

populo ⁊c. Angelus annunciauit gaudiū reſurrectiōis mulieribus Mar. vlt° No lite inqt timere. Scio eni ꝙ xpm̄ q̄ritis. Surrexit nō ē hic ⁊c.

Octauo in cōſpectu dei pferūt oia bo-
8°. na opa ⁊ merita nō qn deus nouerit, qꝛ nullū ei latet ſecretum: Sʒ qꝛ deus vult ⁊ ita ordinauit vt ea q̄ ipſe dn̄s voluit nos bona facere ab angelis ſibi offerant vt ſic nobis cōferat grarū augmēta. ⁊ vt opera nr̄a ſunt in cōſpectu dei accepta. ꝓp hoc ſcriptum eſt tobie .xij. vbi dī ꝙ angelus raphael dixit tobie. Qn̄ orabas cum lachrymis ⁊ ſepeliebas mortuos ego obtuli orōnem tuam corā dn̄o. Exēplū habemus act.x. de cornelio qui erat vir religioſus ⁊ timens deū. Cui dixit angelus. Corneli orōnes tue ⁊ elemoſyne tue in memoriam aſcenderunt in cōſpectu dei ⁊ per approbationem ⁊ acceptationem ⁊ p dignā remunerationē. Multū ergo debem⁹ conari ad bona qn̄ tales aduocatos habemus ⁊ tales. ſ. nuncios qui ſtatim ea referunt in cōſpectu dei ⁊ ſcribunt in li° vite.

Nono ipſi perducūt electos ad eterna
9° pmia ſiue regna celeſtia. Et narrat Greg. in dialogo in puncto ſeparationis ale a corpore abſolutis ⁊ deficiētib⁹ corporeis ſenſibus angeli boni ⁊ mali aduenīūt q oia bona ⁊ mala ad memoriā reuocant. ita ꝙ ſtatim qlʒ videt oia ſua bona ⁊ mala opa ⁊ merita ⁊ demerita. Hic ē angelus bon⁹ bona allegans ⁊ recitās. Inde āgelus malus accuſans ⁊ oia mala ad memoriaʒ reuocans ⁊ ſiqdem mala bonis pponderēt vtpote ſi moraē in culpa mortali ſtati aīa tradaē tortoribus q eam recludāt in carcere inferni cruciādā in ſecula ſeculorum. Si decedat cū charitate tamen cū aliquo purgabili boni āgeli deducūt eā i purgatorio qua purgata deducūt eā in paradiſum. Si autem decedat in tanta charitate vt oēm cōſumpſit eruginē peccatoruʒ ita ꝙ nihil purgabile ſecū hēat ſtatim ſcti angeli deferunt eā in regnū celeſte vbi diuina viſione ppetuū fruetur ⁊c. Hui⁹ habemus exēplū luc. xvj de diuite epulone ⁊ de lazaro mendico vbi dī ꝙ mortuus ē diues ⁊ ſepultus ē in inferno. Mortuus ē lazarus pauper ⁊ portatus ē ab angelis in ſinu abrahe. Sinus autem abrahe ſcdʒ Augu. eſt ſecretus locus vbi ale requieſcūt ſepate. Sinus enim cōi noīe appellaē ſecretum ⁊c. Hoc figuratum eſt exo. xxxij. c° Mittā inquit dn̄s precurſorem tuū angelū vt eijciat chananeū ⁊ intres terrā fluentē lac ⁊ mel. Per terrā pmiſſionis q̄ fluit lac ⁊ mel intelligiē patria celeſt in qua erit felicitas cognitiōis que itelligitur per lac. ⁊ ſuauitas delectatiōis ſui pfruitionis que intelligitur per mel. Ad hanc terram pmiſſionis angeli aīas ⁊ ſpūs ſanctoruʒ repulſis hoſtibus introducunt. Idō cantamus in obſequio mortuorū. In paradiſū deducāt te angeli. Quod nobis concedat ieſus xp̄s. Amen.

¶ Tractatus de angelis ſcdm̄ Franciſcū de matrone.

Circa materiā de angelis plures. ſ. octo cōtemplationes occurrunt. Quarum. Pria eſt. Qua die fuerunt creati. p^a pte.
Dī ꝙ prima die. ſ. dn̄ico ſcdm̄ beatū Augu. ſuper illud In principio creauit deus celum ⁊ terrā. Sed eſt intelligenduʒ ꝙ cū natura angelica fuerūt q̄tuor creata. ſ.

¶ Primo celum empyreum.
¶ Secundo materia prima.
¶ Tertio tempus.
¶ Quarto lux illa de qua dī gen. p° fiat lux. ⁊ facta eſt lux. De primo ꝙ fuit creatum celum empyreum quod ē nobiliſſimū ſup oia corpa qd̄ pbatur. Quia corpora quāto ſūt ſuperiora tāto ſunt nobiliora. vn̄ nobilior ē aqua q̄ terra aer q̄ aq̄ ⁊ ignis q̄ aer. Sic natura āgelica ē nobilior i donis naturalibus q̄ aliqua creatura. qꝛ natura mere ſpūalis ē nobilior natura mere corporali vt ignis. ptim corpalis. ptim ſpūalis vt hō. Ex hoc cōcludiē ꝙ minor angelus eſt nobilior ⁊ melior nobiliſſima aīa. vn̄ doctores dicūt ꝙ aīa ꝟgis glioſe ē minor in donis naturalibus q̄ mior angelus lʒ in donis grē ⁊ glorie excedat oēs De hac pulchritudie ſumiē i figura illud apoc. xij. Mulier amicta ſole natura an-

gelica que ſoli compaē pp ſplēdorē naturalīū ſibi dataꝝ a deo luna ſub pedibus eius eſt natura hūana mutabilis ſicē luna q̄ bn̄ eſt ſub pedibus angeloꝝ. qꝛ minor ē in quattuor donis nature. Corona duodecim ſtellaꝝ in capite angeloꝝ ſunt duodecim excellētie q̄ fuerūt i lucifero q fuit caput oīum angeloꝝ. Scdo fuit creata pma materia informis q̄ dr̄ iformis pp carētiā ois forme ſcdʒ Aug. ſup illud. Creauit deus celū ⁊ terrā Celū inqt ē natura angelica iformis qd̄ nō pōt itelligi niſi de carentia gratuitoꝝ. vn̄ naturalia habuerūt qd̄ pbaē dupliciter, Et p° qꝛ ſi fuiſſent creati in ſtatu gr̄e ſicē ex culpa ſtatiʒ corruerūt: ſic ex gr̄a ad ſtatū glie oēs fuiſſent aſſumpti: qd̄ nō ē verū i reprobis ſpiritib⁹. Scdo qꝛ ſicē creditorē decet mutuare pecuniā nō ſimul. ſed p ptes. Sic d̄ iure dn̄i. largitorē oīum nō dare ſimul oia tā naturalia quā gratuita. Sʒ ptes exēplo declaraē ſic. Sicut rex nō facit aliquē de camera ſua niſi pri⁹ expertus fuerit pbitatē talis. Sic deus noluit iducere āgelos in naturis ſuis ⁊ d̄ gr̄a ſua niſi fuiſſent pbati pri⁹ qualiter in nālib⁹ ſe hēent. Tertio fuit creatū tēpus qd̄ diuidiē i noctē ⁊ diē p diē q̄ ē clara ⁊ lucida figuraē ſtatus glie ad quem exaltati ſunt ſci angeli poſtq̄ fuerūt deo grati de naturalib⁹ ſibi datī. p noctē q̄ ē obſcura ⁊ tenebroſa figuraē ſtat⁹ culpe ad queʒ deiectu ſunt ſp̄s reprobi poſtq̄ fuerūt deo grati de naturalib⁹ datis. Intelligēdum tn̄ eſt ꝙ p quattuor ſtat⁹ ad ſtatū glie aſcēderūt. Et prim⁹ fuit. Quō creati ſūt i naturalib⁹ donis. Scds fuit quō d̄ naturalibus grās deo egerūt. Terti⁹ quō fuit eis gr̄a collata. Quart⁹ quō fuit eiſ collata glia. de q̄ aſcēſu ſcribiē i p̄s. In lumine tuo videbim⁹ lumē. vn̄ de lūie gr̄e ad lum̄ glie ſūt trāſlati p noctē obſcurā ⁊ horribilē ſignificaē ſtatus dānatiōis eterne ad quē reprobi ſpūs corruerūt Iuxta illud Iſa. 14. Quō cecidiſti lucifer q vt mane oriebaris corruiſti i terrā q vulnerabas gētes. tu. n. terrā diſpſiſti tu ppl'ʒ tuū occidiſti. Quar° creauit lucē pti obſcurā ⁊ ptʒ lucidā. v n̄ mior erat luce ſolari ⁊ maior lūari. hec lux figurat noticiā collatā eis ꝯ deo i ſtatu vie q̄ ptʒ erat obſcura ⁊ pti clara. vn̄ clarior erat q̄ noticia quā hēm⁹ de deo nec tn̄ deuʒ videbāt p eſſētiā. qꝛ tūc fuiſſent bti iuxta illō Aug. ꝙ viſio dei ē tota merces. Et io. 17. hec ē vita eterna vt cognoſcāt te deum ⁊ quē miſiſti ieſuʒ xp̄ʒ. De q̄ i fī^a apoc. 5. Nēo poterat nec i celo nec in terra aprire librum. nec aſpicere illum.

Scda ꝯtēpla° ē. Que ſūt āgeloꝝ myniſteria. Dī āt ꝙ quattuor. Et primū ē illu- 2^a pte.
minare. vn̄ ſup ordines ſʒ dio. inferiores illuminātur a ſuperiorib⁹: ſicē diſcipli a doctoribus. De q̄ dī dan̄. 8. Qd̄ qdā āgelus B pcepit gabrieli tāq̄ iferiori ꝙ danieli viſionē oſtēderet de futuris. Sʒ q̄riē. Qua illuminatiōe illūinant. Dī ꝙ veſptina q̄ ceſſabit in die iudicij iuxta illud p° ad Cor. 13. Cū venerit qd̄ pfectū ē tūc euacuabiē qd̄ ex pte ē oēm principatū ⁊ ꝟtutē ⁊ tradiderit regnū deo pr̄i ⁊c. Scdm̄ ē celū mouere. vn̄ naturales dicūt ⁊ theologi. Qd̄ numerus itelligētiaꝝ mouentiū orbes cōq̄tur numero orbiū. Qd̄ āt celos moueāt pbaē dupliciter. Qꝛ aut celū mouet a deo imediate: qd̄ nō eſt verū. Qꝛ de⁹ nihil opaē qd̄ poſſit creature cōicari nec a ꝟtute ſua.

Scdm̄ ſicē ignis ferē ſurſum a forma ꝛ°: vel ſua. qꝛ i die iudicij qeſcere ⁊ violēter. ꝙ theologi negāt. g° mouet ab intelligentia.

Tertiū miſteriū eſt. Qd̄ deus p angelos mirabilia opaē. vn̄ miracula ſcē zū ⁊ finalis reſurrectio p angelos fiet. de q̄. Io. 5. Angelus aūt dn̄i ſcdm̄ tp̄s deſcēdebat in piſcinā ⁊ mouebaē aqua. ⁊ ſanabaē vnus a quacunqʒ ifirmitate detineretē. Sic. b. Ioānes rogabat p manus angeloꝝ pcioſos lapides reſtaurari. Quartū miſteriū eſt ꝙ deus p angelos toti mūdo adminiſtratē ſic ꝙ cuilibʒ regno vnus angelus pnciþaē. vn̄ dan̄. x. Priceps regni pſaꝝ reſtitit mihi. xx. vna dieb⁹. ⁊ nūc reuertor vt pliēr aduerſus pſaꝝ pncipē. Et paulopoſt cū egrederetē appuit princeps grecoꝝ. igiē cuilibet regno vnus angelus pficiē tāquā princeps. Ex q̄ colligiē ꝙ cuilibʒ puinc. ⁊c pficiē vnus angelus cuilibʒ ciuitati ⁊ cuilibet caſtro de negocijs cōib⁹ quātū poſſi

ville ē curaʒ hñſ. Ex q̄ ɔcludit ꝙ archiepō
⁊ epō ⁊ ſacdoti parochiano ꝑeſt vnus ãge
lꝰ curã hñs d̄ coibꝰ negocijs ad ſalutē aīa
rū ptinētibus. Scdō ꝓbat ſic. Nō ſi de
us cuilibet officio cōi non pfigeret angelū
oīa coīa negocia demones īpedirēt. Sʒ q̄
dubiū re cuſtodiūt infideles cū ſciãt ipos eē obſti
natos. Dr ꝙ pp quattuoꝛ. Primo iſpi
rant eis xpianã fidē. 2º ne tm̄ peccent. Ter
tio ne poſſint ſe excuſare in die iudicij de
A doctoꝛe fidei. Quarto in ſignū ſūme dei
clemētie q ſolē ſue bonitaţ facit oꝛiri ſup
iuſtos ⁊ iniuſtos ⁊c.

Tertia cōtēplatio eſt. Quot ſunt ſctōꝝ
3ª ptē. angeloꝝ beneficia. Dr aūt ꝙ ad quattuoꝛ
reducunt. ſ. Primū eſt ꝙ nos ab angu
ſtijs liberant. Sʒ dupliciter. pº a carceri
bus vt patuit in Petro in act. quem an
B gelus liberauit de manu herodis. Secun
do, a penurijs vt patuit i dañ. cui ãgelus
cibū miſtrauit cū eēt in lacu leonū tollens
cabauch p capillos. Terº. qꝛ a demōibꝰ
liberãt. ⁊ hoc dupl̄r. Pͦio a pena vñ ſta
tim natū pueꝝ extinguēt niſi ſcūs ãgelus
eis ꝓhiberet: vt patuit in tobia viro ſarre
alios viros extinguēs ipſe remãſit ⁊ ipa i
munes. Scdō a culpa. vñ ad pctã nos cō
pellerēt infinita quō diabolus miſit in coꝛ
iude vt xpm̄ traderet alijs aplis intacti re
manentibus iuxta illud. Symon Satha
nas expetiuit nos ⁊c. Scdm̄ eſt in ſpira
re. Et hoc dupliciter. Primū eſt illumia
re: ſicut xp̄s Ioãnē p angelū illuminauit
iuxta illud apoc. y. xpi quē dedit illi y. pa
lam facere q̄uis ſuis loquens per angelū
ſeruo ſuo Ioãni exēpla patēt ꝙ plurima
in ꝓphetis ⁊ ſcripturis. Tertium eſt in
flãmare qui facit ãgelos ſuos ſpūs flãmã
ignis ⁊c. Quartū eſt oꝛōnes deo pñta
re ⁊ ꝓ nobis oꝛare vt patuit de oꝛōne To
bie ⁊ ſarre nã dixit ſibi ãgelus. Qñ oꝛabas
tu ⁊ nurus tua ſarra ego obtuli oꝛōnē tuã
dño iuxta illud apoc. ſtetit angelus iuxta
arã tēpli habens thuribulum ⁊c.

Quarta cōtēplatio eſt. Que ſunt beati
4ª ptē. Michaelis opa. Et dr̄ ꝙ quattuoꝛ. Pri
C mū eſt ꝙ interficiet añ xpm iuxta illud dañ.
12. Tūc ſurget michael princeps q ſtat ꝓ
filijs vrīs. Et illud zacharie. 14. Egredie
tur dñs ⁊ pliabit ɔ gētes illas ⁊ ſtabūt pe
des eius in mōte oliuaꝝ. Scdʒ eſt in die
iudicij tubicinare iuxta illud aplī in voce
archangeli ⁊ i tuba dei deſcēdet de celo. ⁊
moꝛtui q in xpo ſunt reſurgēt pmi. Terᵐ
eſt aīas pñtare iuxta illud. Archãgele mi
chael cōſtitui te principē ſup oēs aīas ſuſci
piēdas. Quartū eſt crucis inſignia i die
iudicij appoꝛtare iuxta illō hoc ſignū cru
cis erit in celo cum dominus ad iudican
dum venerit.

Quinta cōtēplatio eſt. qꝛ queruntur d̄ an 5ª ptē
gelis quattuoꝛ qōnes. Quaꝝ. ſ. Pria eſt.
Si oēs mittunt. Et dr ꝙ nō. Regre i dio
nyſio ⁊c. Scdā eſt. Si merent in guber D
natione hūani generis. Dicit ꝙ ſic. qꝛ gau
diū eſt angelis dei ſup vno pctōre pniam
agente. Et paulus dicit ꝙ ꝓ quolibet ſal
uato pro pdicatione ſua creſcit ſibi gau
diū vt dicūt ſci. Sed ɔ. qꝛ dãnati in infer
no nō demerent. Igit p cōtrariū nec an
geli merent. Rñdeo ꝙ merent gaudiū ac
cidentale nō eſſntiale ⁊c. Tertia qō eſt.
Si angeli dolent de dãnatione ſuoꝝ cu
ſtoditoꝝ. Et dicit ꝙ nō. qꝛ gaudēt in ſum
mo. igit in nullo triſtãtur nec de nº. Itē ipi
gaudent de diuia iuſticia. Sed dãnatio cu
ſtoditoꝝ eſt actus diue iuſtitie gº de dãna
tiōe cuſtoditoꝝ nō ſolū nō dolēt. imo gau
dēt iuxta illō. letabit iuſtus cū viderit vin
dictã ⁊c. Sed ɔ. qꝛ quē ſuſcitauit Ioãnes
vidit flētes angelos diſcipuloꝝ ſuoꝝ. Itē
moꝛs ⁊ vita ſunt ɔtraria gaudere ⁊ triſtari
ſunt ɔria. Sed gaudēt de vita pctōꝝ ergo
triſtant de moꝛte. Rñdeo ꝙ in nullo tri
ſtãtur ſed appent nobis triſtes ꝓ quãto ꝓ
uant illo gaudio q̄ gaudēnt d̄ ſalute illoꝝ.

Quarta qō eſt. Que eſt illa pugna de
qua ſcribit apoc. Michael ⁊ angeli eius p
liabant cū dracone. ⁊ draco pugnabat ⁊
angeli eius ⁊ nō pualuerūt. nec locus eoꝝ
⁊c. Dicit ꝙ duplex fuit ibi pugna. Quaꝝ
prima ſūpſit initiū a lucifero. ſic nūc ipel
lit hoies ad peccãdū: ſic ipulſit ſcōs ange
los ad cōſentiendū ſibi: ſed mirabiliter re
ſtiterūt. Scdā pugna ſumpſit initiū ab an
gelo michaele. videns. n. ꝙ taliter delique

rat ꝙ moꝛte dignus erat. ⁊ ꝙ in celo hita
re cū ſuis angelis nō deberet. expellit euʒ
viriliter ⁊ in illū aerē caliginoſuʒ ſʒ aplʒ
deiecit. lʒ alter reſtiterit lucifer eis q̄ntū po
tuit ſed nō pualuit. nec locus eius eſt am
plius inuentus in celo.

Sexta cōtēplatio eſt. Quo pctō pecca
6ª ptē uit angelus primus. Dicitur ꝙ quadrupli
ci pctō. Et primo peccato ſupbie ⁊ pſum
ptionis videns ſe eſſe nobiliſſimū in donis
naturalibus nō dedit honoꝛem deo: ſʒ ina
E niter gloꝛiatus eſt in ſe ipſo. vñ aplis glo
riantibus, de poteſtate ſuper demones eis
data xp̄s dixit videbam Sathanã pp hu
iuſmodi inanē gloꝛiã quaſi fulgur de ce
lo cadentem. De qua ſupbia dr̄ ſap. Ini
tium oīs peti ſupbia. Scdō peccato auaꝛ
ritie ⁊ ãbitionis vidēs ſe pulcherrimū ſup
oēm creaturã quã deus cōdiderat oibꝰ cō
cupiuit pꝛeeſſe ſeipſuʒ reputãs dignū: ad qō
attigiſſet ſi ſtetiſſet ſcdm Anſelmū. Sʒ qꝛ
ſine meritis ex ꝓpria auctoꝛitate cōcupiuit
De quo Iſaie. 14. ca. Aſcēdã i celū ⁊ ſimi
lis ero altiſſimo. ⁊ inde ſup aſtra celi exal
tabo ſolium meuʒ. Tertio pctō inuidie
⁊ emulationis. vñ inuidia eſt triſtitia de ap
parenti proſpitate alterius. Sʒ dyabolus tri
ſtatus eſt. qꝛ deus oibus pꝛerat. ⁊ nulli ſub
erat. Igit inuidit. De qua inuidia dicit ſa
piēs. Inuidia dyaboli intrauit moꝛs in oꝛ
bē terraꝝ. Et Seneca. vbi ꝓſpitas ibi inui
dia. Sola miſeria caret inuidia. Et iteruʒ
ſap. Emulante illū inuidia pauci facti ſūt
eccleſiaſtici. 48. ca. Quarto pctō ire ⁊
indignatiōis. vidēs. n. ſe deiectū de padiſo
. ſ. voluptatis aſcendit eius malitia vſque
ad odiū dei. de quo hētur i Iob. Ille erat
homicida ab initio ⁊ i veritate non ſtetit.
ſed dubiū ē. Si diu manſerūt in ſtatu inno
centie. Dicunt quidam ꝙ a principio au
roꝛe vſqʒ ad creationē lucis. vbi dicit gñ.
7ª ptē Nō diuiſit lucem a tenebris ⁊c.

Septima contēplatio eſt. In qua d̄ ſpi
ritibus repꝛobis plures qōnes occurrunt.
Quaꝝ. ſ. prima eſt vtrū cognoſcãt cogita
D tiones nr̄as. Dicitur ꝙ nō 3º. Re. 8. Dici
tur. Tu ſolus noſti coꝛda filioꝝ hoīuʒ. Et
ſancti dicūt ꝙ illabi mētibus nr̄is eſt ſoli
deo ꝓpꝛium. Ubi notãdū eſt ꝙ quattu
oꝛ ſunt q̄ retinet deꝰ opa faciēda. Et pꝛi
mum eſt opus creationis. Scdm eſt iu
ſtificationis. Tertium eſt glorificatōis.
Quartum eſt cognitio cogitationis. F
Sed contra. qꝛ demones de cogitationibꝰ
nr̄is nos accuſant. Igitur eas cognoſcūt
dicitur ꝙ cogitationē nudã nullo mō co
gnoſcere pñt. nec de ea accuſabūt ſed con
ſcia ꝓpꝛia accuſabit. ſi quas vͦo cogitatio
nes cognoſcūt: cognoſcūt p ſigna: vt p mo
tū coꝛdis aut vͦba aut ſigna. aut opa. ⁊ hoc
poteſt bene eſſe ꝙ hijs modis cognoſcūt.

Scdā qō eſt vtrum poſſint cogitatōes
immittere. dicitur ꝙ non. qꝛ ſi poſſent liberū
arbitriū cogere tunc nō peccaremus. Itē
ad cayn dictum fuit in gñ. Uerūtamē ap
petitus tuus ſubter te erit ⁊ tu dñaberis il
lius. ſed cōtra. qꝛ de iuda dicit Io. 13. Cū
dyabolus iam miſiſſet in coꝛ eius ⁊c. Er
go pñt immittere cogitationes ⁊ affectio
nes. Dicitur ꝙ non pñt nos cogere. ad
cogitationes vel affectiones. ſed ſolū mini
ſtrare vl inſtigare. Tertia qō eſt. Si in
ter demones eſt pꝛelatio. Dicitur ꝙ ſic.
qꝛ Iob penultº. dicitur. Ipſe eſt rex ſup
omnes filios ſuperbie. Item in Math. ſu
per illo. Ite maledicti in ignem eternuʒ q P
paratus eſt dyabolo ⁊ angelis eius. dici
tur enim ratione ſubiectionis ſecundum
glō. ſed contra. ſi eſſet ibi pꝛelatio eſſet ibi p
naturam aut per violentiam, aut de iure.
Non per naturam. qꝛ in die iudicij pꝛela
tio inter eos non ceſſaret. Nec per violen
tiam. quia tūc ſemper eſſent diſcoꝛdes: cū
tñ ſūme concoꝛdēt ɔ hoieʒ ipugnãdo. nec
de iure. qꝛ ſemp pꝛeciperēt ɔ deū i. quo nō ē
obediēdus. Itē ſuitus itroducta ē p pecca
tū vt dicūt theologi. Quarto ſi ē ſeruitꝰ
inter eos: tūc lucifer cū ſit ſūmus pctōꝛ deʒ
oibus ſubijci cuius ɔriū dic Iob. Rñdeo
ꝙ ſicut multi latrones principi latronum
ſe voluntarie ſubiiciunt vt in vnum con
ueniãt in rapina. Sic demones lucifero ſe
voluntarie ſubiiciunt vt in vnum conue
niant contra hominem vt impugnent. vñ
eadē platio eſt inter demōes aſſumpta vo
lūtarie ſicut inter angelos de iure diuino

ationē p̄e eminentie naturalis vt diuīe cō
4ª qō ſtitutionis. Quarta qō ē vtrū demōes
deſcēderint ad inferos. D̄r ꝙ nō ſed ſunt
recluſi in iſto aere caligioſo ſecundū apo
ſtolum ad hebre. x.º vbi dicitur. Sic ambu
laſtis ſecundum principem aeris qui nūc
operatur in filios diffidentie. Idem dicit
Aug. ſup̄ hemeodion. Sed occurrunt
tria dubia. Et primū eſt. Qualiter in iſto
aere ſint īcluſi a deo. D̄icit ꝙ pp̄ duo. Et
primū eſt ad tentandū electos. Scd̄um
eſt ad ſuā miſeriā ꝛ diuīā miſericordiā oſtē
dendā q̄ ſubſtinet vaſa ire in multa paciē
tia. Tertiū eſt. Si ibi puniuntur pena
ignis. D̄icit ꝙ nō. Tū q2 nō poſſent poſt
ignis afflictionē tentare. Tum q2 ille de
mō dixit veniſti ante tp̄s torquere nos ꝛc.
Tertiū dubiū eſt. Si oēs tentāt. D̄r ꝙ
nō imo credunt aliq̄ aīas torq̄re. Quin-
5ª qō ta qō ē. Si demōes ludificāt ſenſus n̄ros
R̄ndetur tripliciter. vno modo ꝙ demon
mouet fantaſma ꝛ offert illud fantaſie īte-
riori forti oblatione. ꝛ ſup̄ illud fantaſma
cōuertit̄ fortiſſime v̄tus interior. q2 videt̄
homini ꝙ videat caprā vbera ſugentē. vn̄
Aug. in li.º de tri. dicit de quodā ꝙ tanta
cōuerſione monebat̄ ſup̄ ſpēm mulieris cu
iuſdā ꝙ videbat̄ ei carnaliter copulari etiā
vigilādo ꝛ cū hoc īmutat ſpūm vt ſibi vide
tur ſignū. Qd̄ aūt ſpēs ab interiori p̄ce-
dat eſt q2 nunq̄ ludificat niſi circa ſpēs
quas hō hʒ in viſu. vn̄ cecū n̄ ludificat cir
ca ſpēm coloris Scd̄s modus eſt mutatio
ne organi. q̄n humor ſanguineus vel va-
por igneus deſcendit ad oculos tūc exterio
ra vident̄ ſanguinea vel ignea. Tertius
modus ſumitur ex p̄te obiecti. vn̄ ex diſpō
ne cādele vel paleaꝝ. vn̄ aliq̄n palee vidē
tur ſerpētes. Quartus modus aſſignat̄
q2 ſpēs īpedit̄ p̄ demones ne veniāt ad vi
ſum. ꝛ ſic p̄ſītia nō videt̄.
Sexta qō eſt Utrū demōes cōtinue ſint
6ª qō peiores. Et videt̄ ꝙ ſic ſm̄ illud. Sup̄ eo
rum q̄ te oderunt aſcēdit ſemp̄. Et expōit
glō. de demonibus. Qui quāto plus affli
gunt̄ tāto plus odiūt deum vt videt̄. Sed
poſt diē iudicii plus affligentur. vt dicunt
ſancti. ergo magis tunc peiorabunt̄. Sed
contra. q2 ſancti angeli nō erunt meliores
ergo demones nō p̄nt eſſe peiores p̄ locū
a contrariis ꝛc. D̄icit ꝙ ſunt peiores reſpe
ctu hoīum q̄bus inuidēt. nō aūt reſpectu dei
q2 in principio ſue auerſionis tantum auer
ſi ſunt a deo quātū potuerūt auerti. Sicut
angeli dei non ſunt meliores reſpectu dei.
ſed p̄ miniſterium nobis īpenſum. q2 nō cre
ſcit eis viſio diuina. pp̄ hoc ſi ſunt meliores
reſpectu n̄ri. q2 de miniſterio nobis īpenſo
creſcit eis gaudiū accidentale.
Octaua contēplatio. Quot ſunt benefi No.
cia angelorum. D̄icit̄ ꝙ tredecim ſunt.
Primū. n. eſt. celū mouere vt vitā ha
bemus probatio vt ſupra qōne ſecunda.
Scd̄m eſt totū mundū regere tā fideles
quā infideles p̄batio vt ſupra eadē ꝯtēpla
tione. Tertiū eſt a carceribus liberare
iuxta illud act. Nunc ſcio vere q2 ꝛc.
Quartū eſt famelicos recreare vt pʒ
de dan. ꝛ helia q̄ pane ꝛ aqua īuenit ſub-
cineritiū. Quintū ē demōes refrenare ne
extinguant puerū quā cito eſt genitus. ſic
extinxerunt ſeptem viros ſarre: vt pʒ tob.
Sextum eſt demones īpugnare ne ad
pctm̄ impellāt. Ex̄m de Iuda ꝛc.
Septimū eſt illuminare ſicut Ioānes
in apoc. ad cognoſcendū ſecreta eccl̄ie ꝛc.
Octauum eſt inflāmare iuxta illud p̄s.
Qui facit āgelos ſuos ſp̄s ꝛ flamā ignis.
Nonū eſt in p̄ſecutione ꝛ tribulatione
fidei cōfortare. Ex̄m de beato Lauren-
tio. video ante te iuuenē pulcherrimū ꝛc.
Decimū eſt in infirmitate conſolare ſicut
Raphael Tobiā. Ex̄m de btō Franciſco
cum eſſet p̄e nimio dolore grauatus affu
it angelus dn̄i cum cythara ꝛc.
Undecimum eſt p̄ſītare orationes no-
ſtras ꝛ opera oīa ante deum. Ex̄m de To
bia ꝛ ſarra. Duodecimū ē orare p̄ nob
deuotiſſime iuxta illō. Stetit āgelus iuxta
arā ꝛc. Tertiū decimū ē p̄ſītare ordes
n̄ras aū deū. ꝛ portāt ī purgatoriū quos
frequēter cōſolant̄. nec dimittūt donec ſunt
in patria vt quilibet animā ſibi cōmiſſā
cuſtodiunt donec p̄ſītent eam in vitā eter
na hec omnia deus nouit qui cuncta p̄ut
placet ordinat ꝛ diſponit ꝛc. Amen.

In feſto ſancti Franciſci ꝛ pōt eſſe pro
feſto ſtigmatū eiuſdem. Sermo primus

Uid ſūt iſte plage in medio ma
nuū tuaꝝ his ꝛ diēm plagis pla
gatus ſum in domo eoꝝ q̄ dili-
gebāt me ꝛc. zacha. xiii.º c. Q2 ſa
cri nouitas īducit admirationē. ꝛ admira
tio q̄n ē de bono adducit delectationē. īō
pp̄ls audiēs nouitatē doctrine x̄pi admi-
rabāt̄ ſup̄ doctrina eius ꝛ exultabāt ei⁹ ad
mirationē Luc. xxiiii. c.º In reſurrectione
x̄pi diſcipuli admirabāt̄ p̄gaudio. ꝛ allata
exultatio ſollicitat inq̄ſitionē exo. xvi. vbi
dixerūt filii iſrael. Manū. i. qd eſt hoc. Et
ſollicita inq̄ſitio q̄rit determinationē ꝛ r̄n
ſionē Luce. ii. R̄ndit ieſus matri q̄rēti qd
feciſti nobis ſic. Neſcitis ꝙ in his q̄ p̄ris
mei ſūt oꝫ me eē. Et ideo cōſignatio qua
btūs frā. fuit x̄po ſignatus vniuerſali eccle
ſie ſūmā adducit admirationem. Et talis
admiratio exultationē. Et illa exultatio i-
q̄ſitionē. Et talis inq̄ſitio p̄ducta ē ad fi-
nalē determinationē. q2 in ceteris ſctīs ſa
ctū ē in teſtimoniū ſctītatis eoꝝ decretū
canonizatōis. Ita p̄ter decretū canoniza-
tiōis btī frā. ſtat decretū iſti⁹ canonizatio
nis. ſ. plagaꝝ. Et ſcd̄m p̄miſſa hoc v̄bū eſt
totius eccleſie iniciātis pp̄ nouitatē miracu
li ꝛ admirationē īducte q̄rentis a btō frā.
Que ſūt iſte plage ꝛc. Ubi. ſ. Primo
p̄mittit̄ qō difficilis ad ſoluēdū ibi. Que
ſūt iſte plage ꝛc. Scd̄o ſubſeq̄t̄ r̄nſio q̄
ē difficilis ad itelligendū ibi. His plaga-
tus ſum in domo eorum q̄ me diligebant.
Sciēdū ē tn̄ ꝙ in inq̄ſitiōe difficili in-
troducit̄ hic ſctūs. Et primo vt vexillis re
galib⁹ decoratus. q2 hūit plagas in medio
manuū ſuaꝝ ꝛc. Scd̄o vt ſyderibus ſera-
phicis īflāmatus: q2 in domo. ſ. amicorum
ſuoꝝ iſti ſunt illi carbones igniti ſeraphi-
ci in medio quoꝝ ābulauit p̄m⁹ angelus
an̄ lapſū. vt dr̄ in ezech. xxviii. Circa hanc
qōnē notādū ē. Qd̄ qō. De qd ē qō d cā.
Et īō hec qō ē q̄druplex ſcd̄m q̄tuor gn̄a
cāruʒ. Q2 q̄nq3 q̄rit̄ de cā efficiēte p̄ qd. ſi
cut illud Ioan. 9. ca.º Quid peccauit hic
an parentes ei⁹ vt iſte cec⁹ naſceret̄. p̄tūi ent
ē cā pene effectiua: vt dr̄ de ceco reſtituto
ꝛc. Q̄nq3 q̄rit̄ de cā mālī ſcd̄z ꝙ dixit ie-
ſus iudeis Mat. ix. Quid cogitatis mala ī
cordib⁹ v̄ris ꝛc. Q̄nq3 q̄rit̄ de cā formali
ſm̄ illud Luce. xviii. Quid vis vt faciam
tibi petēti lucē q̄ ē forma oculi. Q̄nq3 q̄rit̄
de cā finali ſm̄ illud luce. xvi. Quid faciā
q2 dn̄s me⁹ aufert a me villicationē. Et ſʒ
hos quatuor mōs pōt itelligi hec qō. Sʒ q̄
rit̄ de cā efficiēte. Quid ſūt ille plage ꝛc. i.
a quo ſūt cāte effectiue. R̄ndet̄ ꝙ fuit ap-
p̄itio ſeraphica. In q̄ app̄itiōe notāt̄ plu-
ra mirabilia. Et ſp̄ālīter octo. Et Pri
mū mirabile fuit viſio noua dū eni ora-
ret ī mōte aluerne vidit ſeraphyn volatu
celerrio de celoꝝ ſublimitate ad ſe venire. a
Que viſio fuit noua. q2 cū ſint nouē ordi
nes angelorū miſtrātiū q̄ ſūt de media ꝛ ī
fima yerarchia. Et tres aſſiſtētiū ſcd̄m di-
ſtinctionē illā Dan. vii. Milia miliū mi
ſtrabāt ei ꝛc. Et iſti aſſiſtētes p̄cipue duo
ſup̄mi. ſ. cherubin ꝛ ſeraphin ad nos non
mittūt̄ ſm̄ Diony. ſʒ deo ſemp̄ aſſiſtunt
vt dr̄. vii. de angelica yerarchia niſi forte
ex ſp̄āliſſima grā. ſicut in hac felici app̄itio
ne. vn̄ colligit̄ ꝙ res fuit multū cara. vt p̄
eo dicat̄ illud Iſa. vi. volauit ad me vn⁹
de ſeraphin. q2 in ſcriptura nō legit̄ alias
ꝙ fuerit miſſus. Scd̄m mirabile fuit.
Alarū pluralitas miſticia. q2 iſte ſeraphin
hēbat ſex alas tā ſplēdidas q̄ ignitas. Et
pp̄ reuelationē quā hūit in hoc p̄pendi tur
ſpm̄ ſeraphin eē. q2 ceteris angelis iſte nūe
rus alarū nō aſcribit̄ in ſcriptura. Iſte aūt
ſex ale ſunt tres binarii ſuarū actionū ſera
phicarū p̄tinētes ſcd̄z itellectū ꝛ volūtatē
q̄bus ſoli in deū ferunt̄. Dr̄ ibi ꝙ duab⁹
alis velabāt faciē maieſtatis dn̄i dū itelle-
ctū ꝛ volūtatē ad deitatē in ſe cōtuēdam.
Et duab⁹ pedes ei⁹ dū itellectū ꝛ volūta
tē īclinant ad diuinā magnificētiā ī crea-
tura inferiori capeſcēdā in qua relucet ve
ſtimentū trinitatis ꝛc. Et duab⁹ ſimiliter ve-
labāt totū corp⁹ dū illas v̄tutes reflectūt
ſupra ſe in qua cernūt imaginē. imo ſimilitu
dinē trinitatis ſʒ illud Ezech. xxviii. Tu ſi-
gnaculū ſimilitudinis ꝛc. Tertiū mirabi
le ē crucifixio iſolita. q2 ſeraphin in medio

ſex alaꝝ appebat crucifixus cuꝫ tñ crucis
paſſio nullaten⁹ cõuenit ſpiritib⁹ ſeraphi
cis. ⁊ de hoc mirabať ſcũs frã. Hec ãt cru
cifixio declarať p btm̃ ignatiũ q dic̃ amor
me⁹ crucifixus ẽ in cruce xp̃o. vbi oñdit ꝙ
oẽs q xp̃m intime diligebãt crucifi ſũt ẽm
illud apli xp̃o cõfixus ſuꝫ cruci. qꝛ ſpũs ſe
raphici ſũme diligũt xp̃m. Jd̃ i eius mor
te ſpũaliter. ſpãliter fuerũt crucifixi. Et qꝛ
ip̃m nũc attẽte reſpiciũt. ſic in ei⁹ imaginẽ
trãſformanť cui⁹ plage nõdũ credũť eẽ de
lete eo ꝙ mãſerũt poſt reſurrectionẽ. vñ q
lrim: cerneret ſeraphin cerneret in eis ſtig
mata xp̃i ſa rõi itellectualr ſicut ſẽſibilr in
btõ frã. Quartũ mirabile fuit allocu
tio et archana qꝛ e ꝗ ſibi appuit alĩq̃ ꝟba
ei dixit q̃ nũq̃ alicui viuẽti voluit reuella
re. Vñ dicit Bonauẽ. Credẽdũ ſane ẽ tã
archana fuiſſe illa ſeraphica eloqa ꝙ nõ li
ceret hoib⁹ loq ea. ſicut aplꝰs fuit rapt⁹ vſ
qꝫ ad tertiũ celũ ⁊ ibi audiuit archana q̃
nõ lꝫ hoi loq. ii. cor. xij. c°. Quintũ mi
rabile fuit cõiũctio ꝯrioꝝ. qꝛ ſicut in paſſi
one xp̃i ponunť duo ꝯria. ſic intẽtiſſime
vnita vt ſũmũ gaudiũ cũ eẽt in ei⁹ aĩa, tẽ
btã. Et ſũma triſtitia de ingẽti offenſa ita
vt iſta pena ponať in nobis ſũme ſalutife
ra. Jta in illa ſalutifera appitiõe mero: ⁊
gaudiũ inteſiue fuerũt in aĩa ei⁹ vnita. Le
tabať qdẽ i gratioſo aſpectu ſaphice pul
chritudinis: ſꝫ crucis affixio cõpaſſiõis do
loris icẽdio ipſi⁹ aĩam ptrãſibat. Et iſta
viſio fuit talis ſicut illa Joãnis apli cõ
meſtio q̃ erat amara ſimul ⁊ dulcis. apoc.
io. c°. Sextũ mirabile ẽ pſona infinita.
qꝛ pſona illi⁹ appẽtis fuit ipſemet xp̃s: ſic
hẽť in deſcriptiõe illius q ſub ſpẽ ſeraph.
appebat. Dĩ eni xp̃s vere ſeraph eo mõ q̃
docet dio. de ãgelica ier°. cũ oẽs ſpũs ce
leſtes ãgelicos vocari. qꝛ ſumũt nomẽ in
fimi ordis, p eo ꝙ ſupiores hñt pfectiões
oĩum inferioꝝ. Xp̃s ãt hꝫ in aĩa ſua oẽs
pfectiões ordis ſeraphici appuit eniꝫ xp̃s
ſub tali ſpẽ ad oſtendendum ꝙ talis tranſ
formatio ex nimio ardoris icẽdio fiebat.
Seraphin eni ẽm dio. ſignificat amoris i
cendiũ ⁊c. Septimũ mirabile ẽ impẽ
ſio repẽtina. qꝛ ſubito dũ hec viſio fiẽt diſ

pũit cũ clamore valido ⁊ dolore acerbiſſi
mo: vt ferť in fractura carnis. Et tñ carnẽ
ei⁹ xp̃i vulnera renouata fuerũt eo mõ quo
añ viderat in appẽte ſeraphin: vt ꝟe tũc
dicere potuerit illõ ad Gala. vj. Ego ſti
gmata dñi ieſu in corpore meo porto ⁊c.
Octauũ mirabile fuit ſẽcreta reuelatõ
vñ cũ alias oĩa diuina ſibi reuelata celaꝛ
ꝯſueuerat illõ reuelauit cũ ingẽti tremore
dñice ei frẽ illuminato qñ ip̃ꝫ vidit ita ſtu
pefactũ ꝙ nõ ſolũ pp ip̃ꝫ: ſꝫ pp alios ei
pãdebanť archana diuina. ⁊ ip̃m monuit
pncipaliter qꝛ res erat ita mãifeſta ꝙ nul
laten⁹ poterat diu celari. Jſte ſũt ille pla
ge q̃ nullo mõ fuerũt curate medicamẽ. vſ.
v°. ca°. qꝛ plage xp̃i ſicut icurabiles erant.
poſt reſurrectionẽ remãſerũt ⁊ durabunt
vſqꝫ ad diẽ iudicij ẽm Ber. ⁊ poſtea non
occurriť ipſas delendi. Jta ille pmãſerũt
occulte in vita ⁊ in morte manifeſte. Nec
crediť ꝙ in reſurrectiõe aboleãť quẽadmo
dũ vꝫ eẽ intẽtio bti Aug. de ci. dei de cy
catrib⁹ martyꝝ ⁊c. Si hec qõ q̃rat d̃ cã
mãli dĩ ꝙ ſicut cã mãlis crucifixiõis apli
cũ dicit xp̃o cõfixus ſũꝫ cruci. fuit eius aĩo
ita cã crucifixiõis iſti⁹ fuit ꝟa caro. qꝛ i car
neis mẽbris fuit realiter iplagat⁹ vt xp̃s.
Et ſic aplꝰs fuit crucifix⁹ tñ in mẽte. Jta
iſte ⁊ i mẽte ⁊ i carne. vñ bñ fuit figurat⁹
btũs frã. p illũ librũ ſcriptũ intus ⁊ foris
apoc. v. qꝛ paſſiõis xp̃i myſteria p° fuerũt
itus i aĩa exarata. poſtea foris i carne de
ſcripta. ⁊ ſicut ille liber fuit ſeptẽ ſignacu
lis exornat⁹. ita iſte fuit ſeptẽ appitiõib⁹
crucis decorat⁹: vt hẽť i legẽda. Si. n. hec
qõ q̃rat de cã formali. Dĩ ꝙ cã exẽplaris
ẽ crucifixio q̃ crucifixus ẽ xp̃s qꝛ ſicut xp̃s i
manib⁹ ⁊ pedib⁹ fuit ferreis clauis ꝯfoſſus
ẽm illõ ps. Foderũt manus meas ⁊ pedes
meos. Jta ſilitudo clauoꝝ erat i pedibus
⁊ mãib⁹ nigra ſic ferꝝ coꝝ capitib⁹ ꝓmi
nẽtib⁹ ab iterori pte manuũ ⁊ iferiori pe
dũ coꝝ a coꝛib⁹ exeũtib⁹ ex aduerſo oblõgiſ
⁊ q̃ſi rpcuſſis. Erãt. n. q̃ſi nerui ꝯcti ⁊ du
ri q dũ a pte q̃libꝫ ꝓmerẽť ad ptẽ oppoſi
tã reſultabãt. dextrũ ꝟo lat⁹ q̃ſi lãcea trãſ
fixũ rubra cicatrice obductũ ſepe ſanguinẽ
emanabat: q̃ ſtigmata Alex. papa ꝓprijs

oculis vidit: vt bulla ꝟitatem ꝯfirmat. Et
iõ qꝛ ad ſilitudinẽ xp̃i ſic fuit crucifixus ⁊
trãſfixus ꝯpetit ei illõ dan. 4. Spẽs xp̃i ſi
milis ẽ filio dĩ. Prim⁹. n. ſcõꝝ q ſcripſerũt
regulas fuit btũs Aug. Scõs bñdictus.
Terti⁹ Lex. Sꝫ quart⁹ btũs frã. ſilis filio
dei i ſtigmatib⁹. Si qõ q̃rit d̃ cã finali
i. Qr alm⁹ frãciſc⁹ hũit hec. ſ. vulnera. Dĩ
A co ꝙ aſſignãť octo rõnes. Quaꝝ. Pri
ma ẽ ad ꝯfirmãdũ catholice fidei oraculũ
q̃ nõ i ſapia hoĩuꝫ. ſꝫ. i ꝟtute dei fuit p mi
racula ꝯfirmata. Nã mirãda ſũt eã cõfir
mãdi qñ ſũt magis ſicut illõ nulla ꝟtute
potuit fieri niſi diuina. lꝫ plura alia fiant p
ãgelos. Jllõ ãt nõ potuit fieri nec p imagi
nationẽ nec p naturã. nec p artẽ. nec p fa
cultatẽ ãgelicã. qꝛ null⁹ illoꝝ põt attigere
niſi ad effect⁹ quoꝝ ſũt ſies in natura: vt
pꝫ. 3. de tri. Et qñ ſũt euidẽtia ſic illõ fuit
pape ⁊ cardialib⁹ ⁊ alijs mult̃ ſpãliter ꝓ
palatũ. Et qñ ſũt iſolita ſic hoc miraculũ
qꝛ retroact̃ tpib⁹ a ſeculis nũq̃ fuerat au
ditũ ſeu viſũ. Et qñ ſunt diuturna ſic hic
qꝛ durauit p totã ſuã vitã ⁊ eẽt poſt mortẽ
⁊c. Scõa rõ fuit ad reuelãdum occulti
cordis latibulũ. qꝛ lꝫ oĩa nuda ⁊ apta ſint
oculis ei⁹ ad oñdẽdũ alijs ſcõꝝ ꝟtutẽ la
tẽtẽ mãifeſtat ea p extriſeca ſigna. Jn tẽp
tatiõe abrahe fuit dcm̃. nũc cognoui. i. co
gnoſcere feci ꝙ times dcũ. ſic exponit Au
gu. Et iõ qꝛ totũ illius ſcti ſtudiũ vel ſtipẽ
diũ circa crucẽ dñi ꝟſabať iceſſãter voluit
de⁹ p crucis paſſionẽ ⁊ cauteriũ mãifeſta
re cordis affectũ ſcõꝫ ꝙ ſimeone dcm̃ fuit
ꝟgini luce. 2°. Et tuã ipſi⁹ ⁊c. Tertia rõ
ẽ ad ꝓbãdũ meriti p̃miũ. qꝛ ſic p q̃ qs pec
cat p hec ⁊ torq̃ť. Et iõ dꝫ ẽm diuinã iuſti
ciã ẽm illõ ſap. xi. Jta p q̃ qs meruit dꝫ re
múnerari ẽꝫ diuinã clemẽtiã. Et iõ qꝛ btũs
frã. circa paſſionẽ xp̃i ⁊ crucẽ fuerat ſpãli
ter mult̃ meditatõib⁹ aſſiduis ⁊ gemitib⁹
fuit dignũ vt q fuerat miro crucis amore
p̃uẽtus mirãdo fieret crucis honore mirifi
cus. Sic. n. fuit honorat⁹ ſicut milites qñ
eis veſtimẽta regalia danť i ſignũ fidelita
tis i mẽſe. Quarta rõ fuit ad ꝯſumãdũ
optatũ martyriũ. Cũ eni iã triduo iuiſſet
ꝟſus ptes ifideliũ ad mortẽ ꝓ xp̃o ſumen
dã ⁊ diuino nutu quo ſuabať ad hoc morta

liũ mortẽ q̃rẽs nõ iueniret voluit de⁹ mar
tyriũ optatũ in crucis ſuppliciũ geſtũ cor
paliter cõicare: vt cõueniat illud ad gala.
vj. Mihi ãt abſit gl̃iari. Quita rõ fuit
ad renouãdũ dñice paſſiõis ſpectaculum.
Sicut. n. victorie ſolẽnes magnaꝝ pſona
rũ ſiue rex ꝯſueuerũt depigi ne obliuiõi tra
dãť. Jta de⁹ pr̃ victoriã filij ſui regis eter
ni ſolẽniſſimã videns obliuiõi fere traditã
i hoc mũdo voluit eã ne dareť obliuioni
nõ ſolũ depigere i aĩa. ſꝫ in carne ſculpere
q̃ſi iducẽs nos i hac ſculptura gr̃aꝫ fideiu i
foris ne obliuiſcaris. dedit eni ꝓ te aĩam
ſuã ⁊ corp⁹ crucifigi eccli. xxix. c°. Sexta
rõ fuit ad oñdẽdũ diuine acceptatiõis bene
placitũ. qꝛ cũ añ hoc ſacrũ iniuſſu fuiſſet
ei⁹ mẽti p diuinũ miraculũ ꝙ i tertia aptiõe
libri euãgelici ei oñderet qd acceptiſſimũ
deo ẽ. Et ſp paſſio dñi occuriſſet. Jntelle
xit ꝙ ꝯtẽplatio dñice paſſiõis erat deo ac
ceptiſſima iõ tota libri ibi itẽdebat. ⁊ vt de
us mãifeſtaret cũcꝫ fidelib⁹ q̃tũ ſit ei gra
ta ꝯtẽplatio dñice paſſiõis voluit illõ pla
citũ tã celebri miraculo ꝯfirmare idicens
nobis ſcõ illõ oraculũ Jere. trenoꝝ Re
cordare pauptatꝫ mee ⁊ trãſgreſſiõis abſin
thij ⁊ fellis: vt vniuerſi fideliũ dicãt i cor
de ſuo. Memoria memor ero ⁊c. Septima
rõ fuit ad ꝯfirmãdũ regule pncipiũ. qꝛ qñ
oñdiť aliqd priuilegiũ qd ẽ magnũ ⁊ nouũ
ſi tenẽť hoies adhibere fidẽ niſi ſit ſigil
lis regis vel pape ꝯſignatũ. Et qꝛ pncipiũ
h⁹ regule erat magnũ ex eo ꝙ ꝓmittiť ob
ſeruãtib⁹ vita eterna. Et nouũ qꝛ iſolita
fuerat hacten⁹ oĩoda abdicatio taꝫ i ꝓpo
q̃ i cõi. Jõ ſũm⁹ põtifex ⁊ rex xp̃s voluit
ſua ꝓpa bulla ꝯſignare i corpe iſtitutoris
ei⁹ vt nulli oĩo hoĩuꝫ eã ipugnare liceat. ẽm
illõ teſtãte paulo. Nec ẽ necõ de cetero mo
leſt⁹ eẽ dꝫ q̃ xp̃s ſuis ſacris ſtigmatib⁹ no
tabiliter iſigniuit. Octaua rõ ẽ fuit ad
aĩandũ religiõis exercitũ. qꝛ qñ exercit⁹ ẽ i
bello arduiſſimo: maxia ꝯfortatio ẽ qñ vi
dẽt añ ſe ſignũ regis ſigniferi cũ regali ve
xillo ⁊ qñ vidẽt ſuũ ducẽ armaturis regis
munitũ. Et iõ volẽs xp̃s exercitũ nrꝫ ꝯfor
tare p̃miſit nob illũ ſigniferꝝ vt ſciam⁹ ꝟe
ꝙ ip̃ꝫ nobis tutiſſimũ ⁊ ducẽ verũ nrꝫ ar
mis ſue victorie illuſtrant illi⁹ militꝫ nobi

litatem ꝛ ſtrenuitatē vt fidelitatē declarās
vt nullus formidare poſſet acici cōiūgi. vñ
bene ſignat̄ p illū angelū habentē ſignuz
dei viui apoc.7.q pduxit exercitū imēſuz
ante ꝯſpectū dei. Ad quē nos pducat dei
ꝛ virginis filius ieſus chriſtus. Amen.

¶ In feſto ſancti Luce apoſtoli ꝛ euan-
geliſte. Sermo primus.

Ego ſuz Raphael āgelus vnuſ
de ſeptē q aſtamus ante dñz ꝛc.
Tobie ır°ca. Ad explicationem
huiuſ ꝟbi eſt intelligēdū. Qð in
dīna ſcriptura annumerādo libꝛ tertiū eſ
dre inueniunt̄ quattuor noīa angelorum.
Quoꝝ.ſ. Primus eſt michael. Scðs ē
B gabriel. Tertius ē Raphael. Quartuſ
eſt vriel. De p° dicit̄ in apoc. De ſcðo in
dañ. ꝛ luce p°. De tertio tob. De quarto
eſdre 3°ca. Scðm vnā trāſlationē. Et iſti
quatuor angeli ſcðz quattuor officia diſtin
cti ſunt. Et primuſ ſcðm ſui noīs interp̄ta
tionē fuit doctor ſapiētiſſim⁹. qꝛ ſcðz btm̄
Jero. michael interp̄tat̄. Quis vt de⁹ ab
eo q̄ eſt admirari ceperunt hoīes phōpha
ri p° meth°. Et xp̄us interrogando doce-
bat ꝛc. Scðs fuit miles fortiſſimuſ. qꝛ ſcðz
eūdē gabriel interp̄tat̄ fortitudo dei. Forti
tudo aūt eſt ꝟtus militum ꝛc. Terti⁹ fu
it medicus doctiſſimus. qꝛ ſcðz eundē Ra
phael interpretat̄ medicina dei. ꝛ ipſe fuit
miſſus ad medicādū tob ꝛc. Quart⁹ fu
it ſacerdos ſciſſimus. qꝛ ſcðm eūdē vriel in
terp̄tat̄ dinus ignis q̄ mediāte ſacerdotes
veteris teſti vniuerſa ſacrificia offerebant:
vt pꝫ multiplicit̄ in leui. Sꝫ nos attēdē
do ad ſuas p̄cioſiſſimas opatiōes. Micha
el fuit princeps preclariſſimus. qꝛ michael
ꝛ angeli eius preliant̄ cū dracone apoc.12°
Gabriel fuit nuncius glorioſiſſimuſ. qꝛ in
carnati ꝟbi miſterium euāgelizauit vt hē
tur luce p°. Raphael fuit ſocius fideliſſim⁹
qꝛ iuuenē illū fideliter in Rages ciuitatē
direxit ꝛ poſtea ad prēm ſanū ꝛ incolumē
reduxit vt hētur tob. 12° vriel fuit p̄co ꝟaciſ
ſimus. qꝛ penā mortis xp̄i annunciauit vt
hētur 3° eſdre. Et iō ſcðm noīs interp̄tatio
nē ꝛ actuz Raphael hūit officiū medici.
Idcirco ad cōmēdationem btī luce q fuit
medicus vt teſtat̄ apoſtolus cōuenienter
aſſumit̄ ꝟbū illud. Ego ſuz Raphael ꝛc.

Sed ad diuiſionē iſtius thematis eſt ad
uertendū. Qð duo mōi āgeloꝝ repiunt̄ ſi
ue ſpūs btōꝝ ſcðz p̄clarā viſionē danie-
lis pphe. Quoꝝ qdā dicuntur aſſiſtētes:
Quidā dicūtur miſtrātes. De qb⁹ duob⁹
dī dañ. vij. Milia miliū miniſtrabāt ei. ꝛ
decies centena milia aſſiſtebant ei. Et iſta
duo miſteria angeloꝝ bñ fuerūt ſignata
gñ.20. in ſcala Jacob in qua angeli deſcē
debāt. ſ. ad dīnā eſſentiā ꝯtēplādā. Et alij
deſcendebāt hoībus ſ. adminiſtrādū. Et ſꝫ
hoc btūs lucas ītroducit̄ dupliciter i hijs
ꝟbis. Nā primo vt hñs officiū ſpūs mi-
niſtrantiſ. Cū p̄mit̄. Ego ſū Raphael an
gelus. Raphael. n. angelus ſuū officiū p-
fecte circa tobiā exercuit. Et iteꝝ angelus
eſt nomē ſpūs miniſtrātis. Scðo vt hñs
officiū ſpūs. ſ. aſſiſtētis. Cū ſequit̄ vnus
de ſeptē. q aſtamus añ deū. Septē. n. ſpūs
ſunt i cōſpectu thrōi ei⁹ apoc. p°ca. Hūit
enim. b. luc. offm̄ ei⁹ dð. qꝛ claruit duplici
vita. ſ. actiā ꝛ cōtēplatiua vt pꝫ māifeſtet i
actibus. Et iō quātū ad vitā actiuā hūit
offm̄ miſtrantiſ. Et q̄tū ad ꝯtēplatiuā hūit
officiū aſſiſtentiſ. Et pp illā cāz btūs Lu-
cas nō ſolū fuit filius Raphaeli: ſꝫ et Ga
brieli. q dic̄ de ſcipo. Ego ſū gabriel q aſto
añ deū. Ego ſū gabriel. Ecce offm̄ miſtrā
di in q̄ dīna fortitudo māifeſtat̄ q aſto añ
deū. Ecce offm̄ aſſiſtētis ꝛc. Qꝛ igit̄ in ꝟ-
bo pꝑoſito btūs Lucas ſub angeli noīe ē C
introductus. Idcirco ipſi⁹ laudib⁹ īſiſten
do colligunt̄ duodeciz ꝯditiōes āgeli ad
pſonā btī Luce ptinētes. Quaꝝ. ſ. prima
eſt. Qð angelus hꝫ generoſitatē in ſuo or
tu omes eniz angeli ſunt filij regis eterni.
quia ab ipſo immediate ad ipſius ymagi-
nem ſunt producti. Ideo dicitur Job 38.
vbi eras cum me laudarent aſtra celi. i. fi
lij mei angeli enim ad litteraz ſunt omnes
filij dei. Secunda eſt q̄ angelus habet
ſpecioſitatem in ſuo aſpectu. eſt enim crea
tura pulcherrima creaturarum a deo in eē
pductaꝝ. tm̄. n. trāſcendit pulchritudinē
ſolis q ipꝫ intime videret ꝛ intuitiue q̄to ſol
tranſcendit pulchritudinem terre ꝛ plus

ꝛ in comparabiliter. vnde tanq̄ in ſpecu-
lo relucent diuina ꝛ ſuperiora. Et iō diony-
de dī. no. vocat angelos ſpeculum ſplen-
didiſſimum. Tertia eſt. Quod angelus
hꝫ fortitudinē in ſuo actu. vnus vnde an-
gelus voluit totum firmamentum. Et ſin
guli ſingulos celos vt docetur 2° ſiniarum
vnde dauid dicit in p̄s. Benedicite dñm
oēs angeli eius potentes virtute ꝛc.

Quarta eſt. Quod hꝫ imortalitatē in
ſuo ſtatu. Sunt eniz angeli oēs imortales
non quidem ex ppꝛia natura ſed ex volun
tate dīna. vñ ſtatum imortalem ſanctoꝛuꝫ
poſt reſurrectionem compat ſaluator an-
gelis Math. x. dicens. Neque nubent in
reſurrectione neqꝫ nubentur ſed erunt ſicͭ
angeli dei. Quinta eſt. Quod angelus
habet amenitatē in ſuo cātu. qꝛ iugiter lau
dat deum indicibili melodia vt habetur i
apoc. hñt enim cātus dulciſſiōs: vt teſtat̄
diony. de angelica yerar. vñ yſ. 6°ca. Vi
di duos ſeraphyn clamātia ſcūs ſcūs ſcūs
dñs ꝛc. Sexta eſt q̄ angelus habet in-
uiſibilitatem in ſuo contuitu potētia enim
nulla ſenſitiua pōt eum attingere pp ſuaꝫ
eminentiā. vñ abſconditur a brutis quem
admodū celeſtia corpora a tactu vel gu-
ſtu non pñt pcipi ſed a ſolo viſu: vnde res
q̄to ſublimiores ſunt tanto ſunt a poten-
tijs infimis remotiores. Ideo dicit pphe
ta in p̄s. Qui facit angelos ſuos ſpūs. ꝛ
mi. ſ. igneꝫ mittentem. Igitur in ſpera ſua
eſt inuiſibilis. nec videtur niſi in aliena na
tura nec ſpiritus pōt videri pro voto ꝛc.

Septima eſt q̄ angelus habet limpidi
tatem in ſuo viſu. qꝛ videt illud obm̄ fa-
cie ad faciē qð ē tranſcēdens oēꝫ creaturā
p naturā ſiue intellectualē ſiue ſpūalem ſi
ue ſenſibilem. ſicut eniꝫ compatur oculus
noctue ad lucē ſolis. ſic oīs itellectus crea
tus ad diuinā eſſentiā quā angeli ſemper
intuentur. Ideo dicitur Math. 18. Quod
angeli in celo ſemper vident fa. pa.

Octaua eſt. Quod angelus habet ſta-
bilitatem in ſuo gradu. qꝛ licet a principio
cadere potuerit ſicut ceteri. nō tamen ceci-
derunt: ſed ſtabiles fuerunt ſm̄ Grego. in
moralibus. Ita confirmati ſunt q̄ nullo
modo a ſua pfectiōe ruē poſſint. Et cū de⁹
ſub lucis noīe creaſſet angelos vt aſſerit
Iſido. ii° ethi. poſtea diuiſit lucē a tenebris
reiectis alijs obſtinatis illos confirmauit.
Nona ē q̄ angelus hꝫ ꝟitatē in ſuo affatu
qꝛ ſi bonus angelus poſſet mētiri tūc veri
tas diuine ſapie q̄ miſterio āgeloꝝ fuit re
uelata nō eſſet certa: cū tñ ſaluator dicat in
euan°. Donec tranſeat celū ꝛ terra ꝛc. vñ
quidā angelus dixit Danieli vt doceret
ipſumque in ſcriptura ſcā expreſſa ſunt.

Decia eſt. Quod angelus hꝫ bonitatē
in ſuo influxu. qꝛ ſicut malus angelus in
principio placet transfigurans ſe in ange-
lū lucis ſcðm apoſtolū ꝛ tandē nocet. Ita
lꝫ bonus in p̄n° terreat in fine tñ delectat
vt pꝫ in angelo ꝟginē ſalutāte. ꝛ in dya°
ieſū tentāte p blādicias. vñ malus āgl'us
cōpat̄ pctō in fine ſauciāti. Et bonus ꝟtu
ti in iufine qctanti. vñ. circa p̄n^m in ii°ma
cha. rogabāt dñm vt angelū bonū mitte-
ret ad coꝝ protectionē. Undecia eſt. Qð
hꝫ angelus amicitiā in ſuo affectu. qꝛ an-
geli diligunt hoīes cū circa eoꝝ cuſtodiā
ſint. tā diligentes ſicut ſui concines ſcðum
btm̄ Gre. ſup Math. vnde vocat ipſos
frēs quēadmodū in apoc. 12°. Cātabāt p
deiectione inimici humani generis dñtes
piectus ē accuſator fratꝝ nrōꝝ. Duo
decima ē. Qð angelus hꝫ dignitatē i ſuo
cultu. quia ſicut ſumma dignitas eſt mini
ſtrare in tēplo eccl'ie militātis. Ita ſūma
dignitas ē miniſtrare in alia vita in tēplo
eccl'ie triūphātis: cuius tēpli āgeli ſunt mi
niſtri: vt hētur apoc. 8. Qð alius angelus
ſtetit añ altare hñs thuribulū aureū i ma
nu ſua. vñ ſic ſacerdotes in eccl'ia militāte
regibus p̄ferunt̄ vt hētur 4°. Re. Ita ange
li oībus in triūphali eccl'ia exñtibus. Iſte
duodeciꝫ. ſ. cōditiōes angeloꝝ ſpāliter in A
ueniunt̄ i p° btī Luce vt merito poſſit an
gelo compari. Et p° btūs Lucas hūit ge
neroſitatē in ſuo ortu. qꝛ ipſe fuit vnus d il
lis. 72. diſcipulis. q̄s imediate genuit xp̄s
ſic āgeli imediate i eē reali talia do. ita iſti
in eē ſpūali vñ ſcðz dio. de āgelica yerar.
Iſti hūerunt p̄uilegia q̄ hñt angeli q īme
diate deo aſſiſtūt. Qua pp ieſus ſuoſ diſci

pulos imediate appellat filios. Jo.13.ca.
Scdo hñit ſpecioſitatẽ i ſuo aſpectu.qꝛ in
angelo tanq̃ i ſpeculo relucẽt archana di
uine ſapie. Ita in illo relucẽt ſacra fidei ca
tholice q vidiſſet aia ei⁹. Si.n.illa ime
diate nõ hñiſſet inſerta diligẽter nõ valuiſ
ſet in cuã⁹ ſuo ſcribere.qꝛ ex habũdãtia cor
dis os loquiꝰ Math.12.ca. Ter⁹ hñit
fortitudinẽ in ſuo actu.qꝛ ſibi appropriaꝰ
deſcriptio dñice paſſionis.ſic Marcho re
ſurrectõis ⁊ ioãni icarnatõis ⁊ Mat.ei⁹
gñratiõis.vñ iter q̃ttuor euãgeliſtas boui
aſſimilaꝰ qd eſt aial ẏ°laticiũ in paſſione
aũt dñica ṽtus fortitudis declaraꝰ.qꝛ ille
eſt principaliter.fortis q ẽ ipauidus circa
actũ mortis ⁊c. Quarto hñit imortalita
tẽ in ſuo ſtatu.qꝛ pmãſit ſine crimie:vt ſcri
bit Jero.in li⁹ illuſtriũ viroꝝ ſine quo aia
mori nõ põt iuxta dictuꝫ ſaluatoris. Qui
credit i me nõ moriꝰ ineternũ. ⁊c. Qui
to hñit amenitatẽ in ſuo cãtu.qꝛ delectabi
liora carmina nobis cecinit q̃ aliqs euan
geliſta eo ꝙ ṽginis gaudia q̃ ab ipſa didi
cerat,ſolertius explicauit: vt ꝑꝫ in ãgeli an
nũciatione ⁊ ceteris ſaluatoris alijs pmor
dijs q̃ alij ſiluerũt. vñ ipſe ẽ vnus ð illis
quattuor aialib⁹ q clamãt die ac nocte añ
thronũ dei:vt hẽtur apoc.6⁰ca. Sexto
hñit inuiſibilitatẽ in ſuo cõtuitu.qꝛ archa
na diue ſapie q̃ ipſe nobis i ſuo euãgelio
reuelauit q̃ ſunt fundamẽta fidei catholi
ce icognoſcibilia p naturã. Nõ.n.ſunt na
turaliter nota facta ſꝫ ſupnaturaliter reue
lata. vñ dič apl̃s. Qui loquiꝰ ſapiaꝫ dei in
miſterio abſcõditaꝫ:quã nẽo principũ hu
ius ſeculi cognouit ⁊c. Septio hñit li
piditatẽ i ſuo viſu.qꝛ poſt ſuã reſurrectõeꝫ
xp̃m i fractiõe pãis illico recognouit:cui⁹
ſpẽs i, itinẽ fuerat ei occultata queadmõꝫ
marie magdalene.donec fuit vocata ex noie.
Et iõ btũs lucas deſcribiꝰ i figura cheru
bin q̃ bouis ẽ fiᵃ i tẽplo:vt hẽtur i ezechie
le. Octauo hñit ſtabilitatẽ i ſuo gradu.
qꝛ iſepabiliter ⁊ imutabiliter inunerabili
bus adheſit aplo paulo i euãgelij diuulga
C tione ceteris dimittẽtib⁹ eũ:vt ꝑꝫ i actib⁹
⁊c. Nono hñit ṽitatẽ i ſuo affatu.qꝛ.ſ.
tota ei⁹ doctrina fuit i ſcriptura cañ.cui fal
ſum ſubeẽ nõ põt ꝫ Aug.expſ̃e vñ ſolũ
ipſe ſcripſit duos libros noui teſti.ſ.euglm

⁊ act⁹ apoſtoloꝝ ceteri ãt vnũ. Ipſe.n.fuit
vnus de illis.qb⁹ dictũ fuit. Eritis mihi
teſtes i hyeruſalẽ ⁊ in oi Judea ⁊ Sama
ria vſqꝫ ad vltimũ vt ꝑꝫ i actib⁹.p⁰. De
cio hñit bõitatẽ ſuo iſluxu.qꝛ ſacꝫ diuiſſi
me cene in quo fuit ſũma benignitas de
clarata diligẽtiſſime i ſuo euã° expoſuit vt
ꝑꝫ luce.22⁰ca. Undecio hñit aicitiã i ſuo
affatu:qꝛ fuit amãtiſſim⁹ ⁊ familiariſſim⁹
ṽgini marie. ⁊ q̃ſi ei⁹ diſcipulus ab ip̃a ha
buiſſe crediꝰ illa miſteria pmordioꝝ xp̃i in
qb⁹ alij euãge penitus ſiluerũt:vt ꝑꝫ luce
p° ⁊ 2⁰ Capl̃s. Duodecio hñit dignita
tẽ i ſuo cultu.qꝛ dꝰ fuiſſe ep̃s alexãdrinus ⁊
eccliaꝫ ſibi cõmiſſaꝫ cũ ſũma ordinatõe re
gebat ordinauit pſbyteros ⁊ ep̃os iſtruens
eos vt ꝑꝫ i theophylo. Iſtas duodeciꝫ
𝔐 ꝯditiões dꝫ hře aia fidelis ad iſtar ãgeli cu
ius ẽ ſoror germana.qꝛ ab eodẽ ꝓgẽita. Et
ad eius ymaginẽ ſic ãgelus ꝓducta ſꝫ cor
ruptibili corpi iũcta. Et p° dꝫ hře genero
ſitatẽ i ſuo ortu.qꝛ poſtq̃ ẽ corpi iũcta niſi
fiat p ſacrm regeneratõis dei filia ſaluari
nõ põt.dicẽte dño i Joãne. Niſi qs rena
tus fuerit ex aq̃ ⁊ ſpũ ſcõ ⁊c. Scdo dꝫ
hře ſpecioſitatẽ i ſuo aſpectu.qꝛ ſic ãgelus
eſt nature ſpecularis.ita ⁊ aia oia repñtãs
q̃ ſunt i ſua cogitatõe q cernẽt eã.ſic ſeip̃aꝫ
videt. ⁊ iõ dꝫ cogitare hõeſta ⁊ pulchra.qꝛ
ſic nullus hõ libẽter aſpicit ad ſpeculũ i q̃
ſordid⁹ repñtaꝰ. Ita nullus ſp̃s ad aiaꝫ
viſib⁹ ſorditã ymagib⁹:ſꝫ puris. vñ dič ꝓ
ph̃a ð iſtis aſpectib⁹ imũdis mũdi ſũt ocu
li tui vt nõ videãt malũ ⁊c. Ter° dꝫ hře
.ſ.fortitudinẽ i ſuo actu.qꝛ tẽptatiõib⁹ nõ
dꝫ ſuccũbere. eo ꝙ debilis ẽ hoſtis q nõ
vicit niſi volẽtẽ. vñ qñ aia ẽ aſſuefacta vi
ci a tẽptatiõib⁹ difficile ẽ eis reſiſteret.qñ
aũt conaꝰ vt vicat facile reſiſtit:vt dič.b.
Jo. i cañ. ſua appropiquate deo ⁊ appro
pinq̃bit nob. Et reſiſtere diabolo ⁊ fugiet
a nob. Quarto dꝫ hře imortalitatẽ i ſuo
ſtatu.qꝛ pctm̃ qd occidit aiaꝫ dꝫ plus dete
ſtari ⁊ horrere q̃ ſui anihilationẽ. imo q̃
anihilatiõe toti⁹ mũdi aut dãpnationẽ i
ferni ſic dicebat eleazarus i li⁰ macha.6⁰
ſe velle pius mitti i iferno q̃ peccare mor
taliter. vñ nimia ẽ aie iſania qñ ꝑꝑ nimiã
ꝯplacẽtiã q̃ nõ horret q̃ vitarẽt ſcti poti⁹
q̃ ſuã eternã penã ⁊ q̃lꝫ q̃ eẽt aia iuſta ⁊c.

Quito. dꝫ habere amẽitatẽ i ſuo cãtu.qꝛ
in oib⁹ q̃ videt i vita iſta. dꝫ laudare deũ
ſic ꝓph̃a dd.iuitabat oẽs creaturas ad lau
dẽ diuã. vñ aia duota laudib⁹ diuis vaca
re dꝫ eẽ itenta ſollicite. Et ille cãt⁹ amẽiſſi
m⁹ i aur dei dꝫ. Ber. Nõ chorus.ſed cor.
Nõ clamor:ſꝫ amor canit i aure dei. Ad
i^m cãtũ mouet nos apoſ.di.i pſal. ⁊ ymis
ſpũalib⁹ canẽtes dño in cordibus veſtris
Sexto. dꝫ hře iuiſibilitatẽ i ſuo ꝯtuitu
qꝛ nõ dꝫ qdq̃ bõi facere eo fine vt ab hoi
b⁹ videaꝰ. ſꝫ ꝑꝑ diuũ ꝯuitiũ:ne ſit ſic vna
de fatuis ṽgib⁹. ſꝫ vna ð prudẽtib⁹ dꝰ. dñs
Mat.vj. Atẽdite ne iuſticiã vraꝫ faciatis
corã hoib⁹ ⁊c. Sep⁰ dꝫ hře ſimplicitatẽ
i ſuo viſu.qꝛ diuis cõtẽplatiõib⁹ dꝫ iſiſtẽ
qb⁹ oculus iterior clarificaꝰ ⁊ nõ mũdanis
cogitatõib⁹ q̃ hñt obnubilare oculoꝝ ſpũ
aliũ claritatẽ. vñ clamabat yſ. dolẽs ꝙ co
gnouiſſet mũdana añ diuioꝝ ꝯtẽplationẽ
Ue mihi.qꝛ vir polut⁹ labijs e°ſũ ⁊ i me°
ꝑꝑ¹ poluta labia hñtis e° hito ⁊ regẽ dñꝫ
exercituũ. ego vidi oculis meis. Et eo mõ
diſplicet deguſtãti diuia.qꝛ aſpič ad terrẽa
q̃ ſũt ſordida ⁊ poluta. Octa° dꝫ hře ſta
bilitatẽ i ſuo gradu.qꝛ tẽptatiõib⁹ agitta
ta p inimicos.ſꝫ.a vacillatõe cauẽ ñ poſſit
tñ a caſu pcti mortalis cauere põt. vñ dꝰ.
apo⁹. Qui ſe exiſtiat ſtare videat ne cadat
⁊c. Nono dꝫ hře ṽitatẽ i ſuo affatu.qꝛ ea
q̃ ſũt fidei catholice dꝫ ſimplr credẽ ⁊ firmi
ter cõfiteri. Et illa ẽ locutio intellectualis.
credulitas firma ⁊ tũc vera ẽ.cũ eſt de re
gulis qbus falſuꝫ ſubeſſe nõ põt. Iſtã ṽi
tatẽ nõ vidẽt hře aie q̃ nõ curant de alijs
in nullo niſi de hijs q̃ vidẽt.q.nõ ſpantes
aliã vitaꝫ. de qbus apoc. dꝰ. ꝙ pene incre
duloꝝ ſunt iſtigatio ignis ⁊ ſulphuris ⁊c.
Deci⁰ dꝫ hře bonitatẽ in ſuo iſluxu .qꝛ
ois aia bona q̃ hꝫ tã corpalia q̃ ſpũalia.
dꝫ ceteris cõicare debite. ſic ãgelis in acti
bus archangeli bõa recepta alijs cõicant.
Iſta cõicatõ bonoꝝ ſpũaliũ fit magis ex°
q̃ ṽbo.qꝛ magis mouẽt fcã q̃ dicta. vñ ſal
uator. luceat lux vra corã hoibus ⁊c.
Undeci⁰ dꝫ hře amicitiã in ſuo affatu.
nõ ſolũ ad deũ q eſt eius pr ⁊ angelos q
ſunt ei⁹ fratres.ſꝫ ad ceteras creaturas. ⁊
aias q̃ ſunt ei ſorores. Oẽs.n. aie ſũt ab eo

dẽ pře ꝓcreate eo ꝙ parẽtes i productione
aie nihil faciũt. Et iõ ille aie q̃ aicitiã mu
tuã nõ hñt:ñ vidẽt filie dei. ſꝫ diabo¹. vñ
ſaluator dicebat iudeis q pacẽ odiebãt.iux
ta ꝓph^m dictũ. Uos ex pře diab° eſt ⁊c.
Duodec⁰ dꝫ hře dignitatẽ in ſuo cultu
qꝛ aia plus dꝫ eẽ deuota diuinis laudib⁹:
⁊ ſuitijs q̃ aliqb⁹ reb⁹ trãſitorijs. ſicut ſã
cti q ſunt in patria nunq̃ ceſſãt a laude di
uia. nec unq̃ de tẽplo laudis diuine exeũt
iuxta illud apoc. Qui vicerit faciã i^m colũ
nã in tẽplo dei mei ⁊ foras nõ egredietur
ãpli⁹. Et ꝑꝑ illũ cultũ diuũ oẽs ſci erũt ſa
cerdotes dei ⁊ agni. teſte ioãne i apoc. vñ
dicebat.b. Aug. ꝙ oia i qb⁹ yerarᵃ eccle
ſiaſtica imitaꝰ celeſtẽ pñã ẽ diuũ offiñ. cui
duotiſſime ẽ iſiſtẽdũ vt hic i ꝑpetuũ laude
mus viuẽtem inſecula ſeculorum. Amẽ.

¶ In feſto oiuꝫ ſcõꝝ ſmo.

Vidi turbã magnã quã dinũera
re nemo poterat ⁊c. apoc. 7⁰ca.
Quia ſcõꝫ clarã danielis ꝓphe
tiã ſblimitas duos ihcartice pn
cipatus declaraꝰ ex ſolẽnitate exercit⁹ ſub
ipſo militãtis Jerartice. Iõ btũs Jo. euã
geliſta ſeraphycis ſenſuꝫ actiõib⁹ iceſſan
ter itẽtus celſitudinẽ eterni ducis ex ſolẽ
nitate celeſtis exercitus nobis reuelare di
ſponẽs illi⁹ celebritatẽ militie in ṽbo ꝓpo
ſito introducit dꝰ. vidi turbã ⁊c. Intelli
gẽdũ ẽ ꝙ ad ſolẽnitatẽ militie quattuor iſi
gnia requirunꝰ. Et pmũ ẽ vt multitudo ta
lis militie ſit ex mulꝯ ⁊ diuerſis pluralita
tibus inumerabiliter cõgregata q̃ ad nos
qꝛ ſi ꝑꝑ paucitatẽ poſſꝫ faciliꝰ nũerari nõ
q̃ nobilitatẽ ducis declararet. Iõ dꝰ in ꝓ
uer.14. In multitudine ppli dignitas re
gis ⁊ i paucitate plebis ignominia princi
pis. Scdm eſt. ꝙ talis multitudo ſit ex va
rijs natiõibus ⁊ regionibus vt congrega
ta.qꝛ pnceps nõ hñs ptãtẽ cõgregãdi exer
citũ niſi in paucis regiõibus nõ ẽ mõar
cha. Idẽ ẽ ð mõarcha regni celeſtis. vñ dꝰ
in euã° Math.8. Multi venient ab orien
te ⁊ occidẽte ⁊c. Tertiũ ẽ vt ſit ordinata
agminibus ante faciẽ principis vnanimi
ter preſentata. quia ordo partiuꝫ exercitus
adinuicem eſt propter ordinem toti⁹ exer
citus ad ducẽ ſecũdũ aſꝰ. ideo diciꝰ Job

xij. Cũ ſederem ſicut rex quaſi circũſtãte
me exercitu erã merentiũ cõſolator ⁊c.
Quartum eſt. ꝙ talis multitudo ſit ve
xillis regalibus conſignata vniformiter.
qꝛ oẽs de eadẽ militia debẽt dirigi ſub eo
dem ſigno. Jdeo dicit̃ apoc. viij. Nõ per
angeluȝ hñteȝ ſignũ dei viui fuerunt oẽs
dei ſerui q de eius familia ſunt infronti
bus cõſignati. Et vt iſtoꝝ inſigniũ ſuffici
entia declaretur eſt ſciendum ꝙ multitu
do exercitus ex diuerſis ꝑalitatib⁹ q̃ſi in
numerabiliter ꝯgregata declarat ꝑncipis
potẽtiaȝ metuendã. multitudo qdeȝ ex va
rijs regionibus vnilr̃ cõgregata declarat
principis magnificentiã admirandam. qꝛ
ex hoc cõuincitur eſſe monarcha. ſȝ multi
tudo monarcha cõiungit̃ ex ordinatis ag
minibus. añ faciem principis vnanimiter
ꝑſentata declarat principis ſapientiã in eo
ꝙ ſcit bene ordinare ſuã militiã cõmendã
dam. Sed multitudo vexillis regalibus
vniformiter inſignita declarat ꝑncipis cle
mentiã venerãdaȝ. in eo ꝙ ſuũ ſignũ ſuis
ſubditis cõicat. ⁊ illa quatuor. ſ. Potẽtia
Magnificẽtia: Sapientia: ⁊ Clementia
ſunt ꝑncipis decentiſſima ornamenta.
¶ Quorum. ſ. Primuȝ reſplẽduit in dd.
¶ Secundũ claruit in Joſia.
¶ Tertium refulſit in Salomone.
¶ Quartum emicuit in Ezechia. vt pȝ ẽt
in libro ꝛe. Qui fuerunt magni principes
in iſrahel. Nunc ad propoſitũ redden
do iſta quatuor inſignia ad ſolemnitateȝ
cuiuſlibet militie ꝑtinentia ad ſolemnita
tem celeſtis militie exercitus ꝑtinere Be.
Jo. euangeliſta in ꝟbo propoſito ordina
tiſſime nobis demõſtrat. vȝ ꝑmo. ꝙ celeſtꝭ
militie multitudo eſt ex diuerſis pluralita
tibus mirabiliter cõgregata. Cum premit
titur Uidi turbã magnã ⁊c. Jſta eſt enim
innumerabilis multitudo: de qua dictum
eſt ad Abrahaam geñ. xv. Suſpice celuȝ
nũera ſtellas ſi potes. Jſte ſtelle ſunt ſan
cti q poſiti ſunt in ornamẽto celi empyrei
ſic̃ ſtelle viſibiles poſite ſunt in ornamento
firmamẽti ſȝ Theologos. Scdo ꝙ celeſtis
militia eſt ex diuerſis regionibus cõgrega
ta. Cum ſeqtur. Ex oibus gentibus ⁊ po
pulis ⁊ tribubus ⁊ linguis. Ad principis
magnificentiaȝ demonſtrandã. iſta eſt illa
multitudo de qua dr̃. act. ij. Erãt habitan
tes Jeruſaleȝ viri religioſi ex omni natio
ne que ſub celo eſt. Jſti viri religioſi ſunt
oẽs q redẽpti ſunt ⁊ aſſumpti ad ordines
angeloꝝ. Juxta illud Mat. xxij. Erunt in
reſurrectione ſicut angeli dei in celo. Jſti
habitãt in Jeruſalẽ que eſt celeſtis patria
ſm apl̃m. doctrinam apl̃i ad gal. iiij. di. q̃
ſurſum eſt Jeruſalem libera eſt que eſt ma
ter noſtra. Tertio ꝙ celeſtis militia eſt or
dinata agminib⁹ ante faciẽ ꝑncipis vna
nimiter ꝑſentata. Cũ ſequit̃. Stãtes ante
thronum in cõſpectu agni. que qdẽ preſen
tatio fuit. exo. xix. Fuit figurata qñ Moy
ſes adduxit populũ Jſrael in occurſum dĩ
de loco caſtroꝝ vbi dicitur. ꝙ ſteterũt ad
radices mõtis Synai. Jſte Moyſes lator
antique legis eſt figura dñi q eſt legifer nr̃
iuxta preclarã ꝓphetiam q eduxit iſrael. ſ.
populum dñi ad videndũ deuȝ in patria
de loco caſtroꝝ huius eccleſie militãtis in
occurſum dei qñ eos tranſtulit ad eccliam
triũphantẽ que ẽ in patria vbi deus videt̃
⁊ tunc ſteterunt ad radices montis ſynai
que eſt Jerarche ſuper celeſtis. quia ad
illam nulla creatura fuit aſſumpta: ſed ſo
lus Moyſes. i. xp̃s illum montẽ aſcendit.
Quar⁹ demõſtrat Be. Jo. ꝙ celeſtis mili
tia ẽ vexillis regalib⁹ vniformit̃ ꝯſignata.
Cuȝ ſeqtur. Amicti ſtolis albis ⁊ palme
in manibus coꝝ. Jdeo illa militia fuit fi
gurata. Jo. xij. Per illam turbã que acce
ptis palmaꝝ ramis xp̃o obuiã ꝓceſſit. de
qua dicit̃ apoc. xix. Quod exercitus q ſũt
in celo ſequebantur euȝ in veſtimentis al
bis amicti biſſo albo ⁊ cãdido que ſunt in
ſignia paradyſi ⁊c. Uult igit̃ B. Jo. euã
geliſta ad declarationẽ ſanctoꝝ oĩm ſolẽ
tatẽ ex qbus extat multitudo celeſtis exer
citus. Uidi turbã magnã. Circa ꝙ eſt ſciẽ
duȝ. ꝙ in ſacra ſcriptupra inueniũtur. xij.
viſiones celebritatẽ illius multitudis ana
gogice declarantes. Quaruȝ ſex ſunt in ve.
teſta. ſub velamine occultate. Et alie ſex
in nouo te. cum ingenti luce declarate.
Quaꝝ prima eſt viſio ſcale Jacob. de qua p^a viſio

habetur geñ. xxviij. vbi dicit̃ ꝙ Jacob vi
dit ſcalã ſtantẽ ſup terrã ⁊ cacumẽ eius tã
gens celũ: angelos quoqȝ aſcẽdentes ⁊ de
ſcendentes per eã ⁊ dñuȝ innixũ ſcale ⁊c.
Jſta ſcala eſt angelica yerar^a q̃ ex diuerſis
ordinibus angeloꝝ eſt gradata mirifice: vt
pȝ ꝑ dionyſiũ de angelica yer^a q̃ qdẽ ẽ ſu
per terrã q̃tũ ad ſitũ inferius. ſ. ſup eccleſia
ſtica yera^a q militat ſup terrã. qꝛ infimus
angeloꝝ eſt ſublimior viatore vt teſtat̃ ſal
uator luce. 7. de Joãne bap. Qui aũt eſt
minor in regno celoꝝ maior eſt illo. Sed
cacumẽ eius celeſtis diuinitatis lumẽ at
tingit. qꝛ ſcõȝ btm̃ dionyſiũ vbi ſupra ſup̃
mi angeli ſunt circa deũ. Per illã ſcalaȝ
aſcendũt ſicut angeli ꝑ actũ cõtẽplatiõis
quo in deũ feruntur Et deſcendit quo ad
actũ miniſtratiõis quo qdẽ ad dirigẽdũ
hoĩes tranſmittũtur. Sed huic ſcale inni
xus erat dñs. qꝛ in ꝑſona eſt ſuſcipiẽs an
geli officiũ deſcendit miſſus a pr̃e in mun
duȝ ſicut inferiores angeli trãſmittunt̃ ad
miſtrandũ nobis. iuxta illud euãgelicũ. fili
lius hoĩs nõ venit miniſtrari ſed miniſtra
re. Jſta autẽ ſcala hȝ. 6. gradus q ſunt ſex
ordines duaꝝ inferioꝝ Jerarchaꝝ quaꝝ
angeli ſcdm̃ dio^m mittunt̃ ⁊ remittunt̃ ꝑ
iſtã ſcalã. Et inter illos. vj. gradus eſt or
do thronoꝝ in qbus ſedet dñs qñ iudicat
ſua iudicia ſcdm̃ Gre. in mor. Et id in hu
iuſmodi. ſi^a throni ſalomõs hẽbãt ſex gra
dus. Qꝛ ꝟo ſm. b. diony. eccliã militans
imitat̃ q̃tũ põt triũphãtem. Jõ illa ſcala
dȝ eẽ i ecclia vt i eius yer^a. ſimpliciter ſcdꝫ
ſcala iacob ad iſtar ſpirituũ ſupnoꝝ. aut a
ſcendamus in deũ ꝑ deuotionẽ. aut deſcẽ
damus ad proximum ꝑ cõpaſſionẽ exem
plo xp̃i de quo ait apl̃s ad ephe. 4°. ca.
Qui aſcendit ipſe eſt qui deſcendit ⁊c.
Sed ꝓh dolor ſcala mũdane ochogarchie
eſt erecta in nr̃a yer^a ꝑ quã aſcendunt vſqȝ
ad celos ꝑ ſupbiã. ⁊ deſcẽdũt vſqȝ ad abyſ
ſos ꝑ auaritiã. Abyſſus. n. eſt infime⁹ terre
Et ideo ſequitur. Turbati ſunt ⁊ moti ſũt
ſicut ebrius in ꝑs. xvj.
2^a vi^o Scda viſio ẽ de ſono Joſeph. geñ. 37.
Uidi ꝑ ſomniũ. q. ſolẽ ⁊ lunã ⁊ ſtellas. xj.
adorare me iſte. Joſeph q a pr̃e plus cũctꝭ
fratribus amabat̃ eſt xp̃s ieſus q cunctis hoĩ
bus q ei⁹ fr̃es ſunt. qꝛ nõ cõfundit̃ fratres
ſuos vocare ſȝ apl̃ȝ ad hebreos plus ama
bat̃ a deo patre. ipſe. n. eſt filius acreſcens
iuxta illud Jo. bap. dicẽtis opȝ illum cre
ſcere ⁊c. Hic vidit ſolẽ ⁊ lunã. i. aiam ſuã
btãȝ q eſt ſinis totius luminis in pr̃ia ad i
ſtar ſolis illuminãtis totã yerarchiã cele
ſtẽ ſm dio. Et carnẽ de ꝟgine ſumptã: q̃ i
ſtar lune ab aia ineffabiliter illuſtrat̃ Et
ſtellas. xj. id eſt. xj. ordines ſpũuȝ btõrũ in
patria primus ſic ordo eorum qui ſunt ſi
ne ſuis meritis ſaluati per gratiam paſſio
nis xp̃i q decimũ ordinẽ faciũt ſub angelis
iuxta parabolã in euã° de x. dragmis. Scdꝫ
eſt ordo angeloꝝ ⁊ coꝝ q ad illũ ordinẽ ex
meritis ꝓprijs ſunt aſſumpti. Terti⁹ ẽ or
do archãgeloꝝ ⁊ illoꝝ q ad ordinẽ illorũ
ex meritis ſunt ſuſcepti. Quartus eſt or
do ꝑncipatuũ ⁊ coꝝ q ad ipȝ ordinẽ ex me
ritis ſunt recepti. Quintus ẽ ordo ꝑtãtuũ
⁊ ipſoꝝ q ad ꝑdictũ ordineȝ ex meritꝭ ſunt
aſſumpti. Sextus eſt ordo ꝟtutũ ⁊ ipoꝝ
q ad ſupradictũ ordinẽ ex meritis ſunt ſu
ſcepti. Septim⁹ ẽ ordo dñationũ ⁊ illoꝝ
q ad ipȝ ordinẽ ex meritꝭ volabũt. Octa
uus eſt ordo thronoꝝ ⁊ illoꝝ q ad ꝑfatuȝ
ordinẽ ex meritis ſunt accepti. Nonus or
do eſt cherubin ⁊ illoꝝ q ad ſupradictũ or
dinẽ ex meritis ſunt trãſlati. Decim⁹ eſt
ordo ſeraphi ⁊ illoꝝ q ad ipȝ ordinẽ ex me
ritis ſunt aſſumpti. qꝛ ſicut de quolibet or
ne ſuerũt: ſic oȝ vt ad ſingulos ordĩes aſſu
mant̃ ſȝ anſel. Undecius ẽt ordo i ſcalã
ſup oẽs eſt mr̃ dñi ſȝ Jero. ⁊ ecclia cãtat.
Exaltata eſt ſcã dei genitrix ſup thoros an
geloꝝ ⁊c. Jſte ſunt. xj. ſtelle clariſſime in ce
lo empyreo ſixe de qb⁹ di baruch. 4. Stel
le clare dederũt lumẽ in cuſtodijs ſuis vo
cate ſunt. ⁊ dixerũt adſum⁹ ⁊ luxerũt ei in
iocunditate q fecit illã. Nõ uõ põt itelligi
de ſtellis firmamẽti. qꝛ illas vidit ſe adora
re dei fili⁹. iuxta illud qd vidit. Jo. i apoc.
qꝛ vidit oẽs ſcõs adorare in ſecula ſeculoꝝ
Amẽ. Jſta aũt adoratio ꝑtinet ad vir
tutẽ latrie. cui ſimiliter clerici dẽbẽt eẽ itẽti
⁊ libẽter ⁊ reuerẽter ea q̃ ad ꝑtinẽt ad di
uinũ cultũ ꝑficere. qꝛ trib⁹ leui de qua ſpũa

liter fuit i lege Moyſi diuino cultui mā-
cipata ⁊ pp hec ſola puilegiata. Sȝ vt ap
pet hodie magis ſeruiunt latrie ventris:
vt īpleaꝛ i eis illō euāgelicū publicani. ⁊
3ª viſio ð rubo peccatores pcedēt vos in regnē celoꝝ. Ter°
viſio ē de Rubo Moyſi De q̄ exo. iij. ca.
Ubi dī vadā ⁊ videbo hanc viſionem ma
gnā q̄re nō cōburat rubus ⁊c. Que viſio
pōt quadrupliciter expōi vt ad ppoſituȝ
applicet. Pmo iſtorice. In quo ſcīu duo
ſunt cōſiderāda i hac viſiōe. Pmo rubi iſi
mitas q̄ ab igne nō cōſumiꝛ. rubus. n. iter
minimas arbores mīma. Scdo ignis ſub-
tilitas. qꝛ ex rubo nō aliter. qꝛ tūc rub⁹ cō-
ſumeret ⁊c. Scdo tropologice. qꝛ tūc ru
bus ſignat aiaȝ nr̄aȝ q̄ ē infima i cognitio
ne itellectualiū ſic materia pma i gnē ſen
ſibiliū: iſte rub⁹ ardet ⁊ nō cōburiꝛ. qꝛ aia
diligēs deū ſup oia dȝ ſpūs ſci igne ſuccē
di ſine ſui cōſumptiōe. de q̄ gdē igne cōſer
uāte dꝛ Iere. treno ꝝ p° ca. De excelſo mi
ſit ignē in oſſib⁹ meis ⁊ erudiuit me. qꝛ eru
ditio ꝯtuꝫ ⁊ ꝯitatis ſine illuſtratiōe a no
bis hri nō pōt. Et iō itellectus q vult ad
diſcere illū ignē dȝ ſup oia deſiderare.

Tertio allegorice. Et tūc ille rub⁹ ē hūa
nitas q̄ ē natura yma: ſȝ ad ſāmitatē igni
diuinitatis aſſumpta de quo igne hētur de-
utero. iiij. De⁹ tu⁹ ignis cōſumēs ē. ⁊ pp
hāc viſionē ignis cū rubo dꝛ i pſ. Ignitū
eloquiū tuū. i. ꝯbū tuū genitū vehemen-
ter. qꝛ iſta tenet archā ⁊ vnitionē diuā pſo
naꝝ in eēntia ſȝ Ber. Quarto anagogi-
ce ⁊ tūc ad ppoſitū iſte rub⁹ ē vnica mul
titudo alaruȝ nr̄aruȝ pp affinitatē q̄ hnt
ad angelos q gdē rubus ſcdȝ apīm ē cha
ritate inflāmatus ⁊ in pſia btificatus. Et
iō ſpūs illi ſunt illi lapides igniti. de quo-
rū locis fuit elect⁹ lucifer: vt hētur ezechi
elis. xxviij. vbi dꝛ eieci te de monte ſcō dei
de medio lapidū ignitoꝝ. Iſte ē ille btifi-
cus ignis pficiēs ⁊ nō nocēs de quo dicꝛ
Iſa. 31. Ignis dei i ſyō. ⁊ camin⁹ ei⁹ i hye
ruſalē q̄ dꝛ viſio pacis. Iſti ſacratiſſimo
Ignis multiplex igni ꝯriaꝛ. ſ. Pmo ignis āmbitōis ⁊ ſupbia
quibus fuerunt cōſumpti pncipes miſſi ab
achab ad heliā 4°. Re. i. Scdo ignis rā
coris ⁊ iracūdie quo fuit cōſumptus cho-

reus ſol petrus. Ignis malignitatis ⁊ inui-
die. de quo hētur i leuitico. Tertio ignis
carnalitaꝫ ⁊ immundicie q deuorauit ſodo
mitas gn̄. xix. Quar° ignis cupiditaꝫ ⁊
auaritie q cruciat diuitē i iferno luc. 16. c. 4ª viſio de ſolio
Quarta viſio ē ð ſolio ſublimi yſ. vi.
Uidi dn̄m ſedentē ſup ſoliū excelſuȝ ⁊ ele
uatuȝ: ⁊ plena erat tota domus maieſtate
eius. Iſtud ſoliū in quo ſedet dn̄s ē celum
empyreū de quo ait dn̄s in yſ. lxvi. Celuȝ
mihi ſedes eſt ⁊ diuinitas ſimpliciter ibi reg dom'
eſcit. qō celū eſt excelſuȝ ⁊ eleuatū ſup oia
corpa. imo ſcōm aſtrologos ibi ē. x. ſpa. Et
plena erat domus maieſtate eius. hec do-
mus eſt aula padiſi. de qua in pſ. Letatus
ſum in his q̄ dicta ſunt mihi in domo dn̄i
ibimus Et bti q hitant i domū tuā dn̄e.
Et iteꝝ laus ei⁹ i eccl̄ia ſcōꝝ. Iſta domus
erat plēa maieſtate dī. qꝛ de plēitudie felici
taꝫ diuine ſci ſȝ capacitatē ſue volūtaꝫ q̄ eſt
.q. īfinita plene recipiūt ſm dio. ⁊ ea q̄ ſub
ipo erāt īplebāt teplū ꝙ erit plēa qñ thrōi
ruētū erūt electꝫ hoib⁹ ornati. qꝛ nullus lo
cus i illis nuptiis vacu⁹ remācbit ſm x° pa
bolā Mat. xx. īplete ſūt nuptie diſcūbētiū.
ſeraphin ſup illō. qꝛ ſupiori pte celi ē ordo
ſeraphycus collocatus ſȝ dio^m vbi ſupra.
Sexale v ni ⁊ ſex ale alteri. Et duab⁹ vela
bant faciem eius. qō eſt dū illi ſpūs btī in-
tellectū ⁊ volūtatē q̄ ſunt due ale cōtēpla
tionis erigūt ſe ad diuā eēntiā intuendaȝ.
Et duabus pedes eius dū deſcendunt ad
cōſiderationē creaturaꝝ in qbus ſȝ Aug.
ſup gn̄. ad lraȝ relucet veſtigiū trinitaꝫ. Et
duabus vellabāt ⁊c. Dū reuertūtur p eaſ
dē potētias ad ſemetipſos in qbus eſt tri-
nitatis ſignaculū iuxta illō ezechielis. Tu
ſignaculū ſilitudinis ⁊c. Et clamabant al
ter ad alteꝝ. ſ. ſ. ſ. ⁊c. Qꝛ ſcōm dio. ſupiores
illius ordinis reuelāt inferiorib⁹ archana
ſcē trinitaꝫ in qbus ſcitas vna inueniꝛ tri
plici mō. ſ. In pr̄e ſcificāte ⁊ nō ſcificato.
In filio ſicut in ſcificato ⁊ ſcificāte. ſ. ſpūs
cū ſcitatem accipat ad intra caȝ nō cōicat.
Dn̄s de⁹ ſabbaoth. i. celeſtis exercit⁹ oīuȝ
btōꝝ. Plena eſt oīs terra glia ei⁹. qꝛ nō
ſolum aie q̄ ſunt celeſtiū ſpūȝ ſed etiā cor-
pa ſcōꝝ q̄ ſunt de natura terreſtriū ala-

liū felicitate pſie replebunꝛ. ⁊ ſequiꝛ ve mi
hi. qꝛ tacui. qꝛ pollutus in labiis ego ſum.
Et in me° ppli polluta labia hntis ego
hito. ⁊ regem exercituū ego vidi oculis p
priis qō fuit ꝯbū magne cōtritionis ⁊ eſt
verbuȝ ptinēs ad fidelē cultū vel ad reli-
gioſum deuotū qñ exñs in cōtēplati one
celeſtiū ſumit: ſicut yſ. diuinas immiſſiones. ve
mihi. qꝛ tacui inquit. ſ. vt nō pāderē celeri
ter p cōpaſſionē pctā mea. qꝛ vir pollutus
labiis ego ſum. i. affectionibus mētis ⁊ co
gitatiōibus terrenis cordis. Et tn̄ iſtis nō
obſtantibus regē exercituū ego vidi ocu-
lis ppriis. i. eius benignas influētias rece
pi. Diuino ꝝ. n. cōtēplatio extolliꝛ ex iſto
loco ⁊ incitat ad perdeuȝ contritionē. Iō
ſtatim ſequiꝛ. Uolauit ad me vnus de ſe-
raphin cū calculo quē forfice tulerat de al
tari. ⁊ tetigit labia mea dicēs. Ecce auferꝛ
iniquitas tua ⁊ peccatū tuū mundabiꝛ. qꝛ
poſt cōtritionē ex ꝯtēplatione celeſtiū ſeq
5ª viſio ſita ſequitur plena remiſſio peccatorum.
Quinta viſio eſt de thau. ezechielis ix.
ca. Ubi ait deus ad miniſtros ſuos. Oēm
ſup quē videritis ſignū thau. ne interficia
tis ⁊c. Iſtō ſignū eſt ſignū crucis īpfe-
ctis quo quidē ſigno eſt tota militia cele-
ſtis curie cōſignata. Iō apoc. ix. pcipiꝛ mi
litie infernali ne ledāt hoies q hnt hoc ſi-
gnū in frōtibus ſuis. Sed illud ſignū hēt
xps pfecte ad modū thau. qꝛ meritū crucis
eſt in illo formaliter ⁊ virtualiter in ceteris
virtualiter tn̄. Sȝ ideo totus celeſtis exer
citus hoc ſigno cōſignaꝛ. qꝛ p crucis my-
ſterium ad illā militiaȝ ſunt aſſumpti. Iō
dicꝛ apoc. 7. Hō iſti ſunt qui lauerūt ſto
las ſuas i ſanguine agni. Iſti ſoli ſic ſigna
ti adeo pcipiunꝛ nō interfici. qꝛ in ſolis il-
lis nō hȝ ptē mors ſcōa que eſt infernalis
dānatio. vñ apoc. 20. Btūs qui hȝ ptē in
reſurrectione prima. In his. n. ſcōa mors
locū nō hȝ. ſed erūt ſacerdotes dei ⁊ agni.
Et regnabūt cū. x° mille annis. i. ppetuo
ſm Aug. de ci. dei. Iſtud ſignū debemus
p carnis macerationē in frōtibus nr̄is per
amarā pniaȝ pctōrum noſtroꝝ hre. qꝛ hoc
ſigno nunc conſignātur penitētes iuxta il-
lud ezechielis ix. ſigno thau. ſup frontem

viroꝝ dolentiū. ⁊ gemētiū ſup oībus iniq
tatibus iſrael.
Sexta viſio eſt ð antiquo dierū dan.
vij. Ubi ait. Aſpiciēbā in viſione mea do
nec throni poſiti ſunt ⁊ antiquus dierum
veſtimentū eius cādidū ſicut nix ⁊ capilli 6ª viſ°.
capitis. q. lana alba ⁊ munda ⁊ thronus
eius ſicut flāma ignis fluuius igneus ra-
pidus qui egrediebaꝛ a facie eius mille mi
lia miniſtrabāt ei. ⁊ decies cētena milia aſ
ſiſtebāt ei. Et ſequiꝛ Aſpiciebā in viſione
noctꝫ. ⁊ ecce cum nubib⁹ celi filius hois venie
bat. ⁊ vſqȝ antiquū puenit. ⁊ i ꝯſpectu ei⁹
obtulerūt eū. ⁊ dedit ei poteſtatē honoreȝ
⁊ regnū ⁊ oīs populus ⁊ trib⁹ ⁊ lingue ſer
uiēt ei. ptās eius potās eterna que nō au
feretur. ⁊ regnū. eius qō nō corrumpetur.
Iſte antiquus dieꝝ eſt pſona dei pr̄is qui
non ſoluȝ eſt monarcha in toto vniuerſo
cui plene dn̄atur ⁊ nō ſolū yerarcha in ec
cleſia militāte que ab ipſo effectu paterne
regulatur. Sed etiā tetrarcha in ſuperecle
ſti yerar. qꝛ pſone diue ab ipſo ſicut a pri-
mo principio originanꝛ. Iſte aūt dꝛ anti
quus dieꝝ. qꝛ b. ylari⁹ de tri. attribuit eter
nitatem pr̄i. ſicut ſpēm pli ⁊ viſum numi
ni. Throni enim ei apoſiti ſunt. quia ſin-
gulariter duo ordines angeloꝝ ⁊ ſcōꝝ cū
eis aſſumptoꝝ. ſ. ordo thronorū in qbus
ſedet ad ſuoꝝ iudicioꝝ caliginē declaran-
dā ſcōm. b. Gre. ⁊ ordo cherubin in qbus
reſidet ad ſuoꝝ archanoꝝ celſitudinē reue
landā. ⁊ iō i primis reſidet ſic iudex equitis
In ſecundis ſic doctor ꝯitatis de q̄ in pſ.
Qui ſedes ſup cherubyn. iſti ergo throni
appoſiti ſunt ⁊ antiquus i eis ſedet. iſte an
tiquus pp eternitatē hȝ in ſe duos. ſ. fon-
tes pfectionū ſpūaliū ex qbus manāt duo
riui felicitatis in ocō ſcōs. Quoꝝ primus
primus eſt inffuſcabilis fulgor decoris ex
quo obiectiue oīs itellect⁹ ibi btificaꝛ de q̄
fulgore dꝛ tāq̄ de iacceſſibili p nāȝ yſ. lxiiij.
Oculus nō vidit de⁹ abſqȝ te. Scdus ē i
extinguibilis ardor amoris ex q̄ pcedit flu
uius felicitaꝛ i volūtate. Primus nōtur in P
colore albedinis q maxͤ pricipat nāȝ lucis.
Scdo de ſignaꝛ i ſuba ignis p quē caritas
denotaꝛ. Iō pp primum dnitur capilli ⁊

veſtimenta cādida. ⁊ pp ſecūdū fluuius
⁊ ſedes igniti. Iſte eſt ille fluuius de quo
dicit in ps. Inebriabunt ab vbertate do
mus tue ⁊ torrēte voluptatis tue potabis eos.
Iſte torrēs ē act⁹ fruitōis q̄ ſci ſunt btī pa
tria formaliter Et ſequit milia miliū mi.
ei. ideſt innumerabilia a nobis milia ſcōꝝ
b. Gre. q ſunt angeloꝝ miniſtrātiū de ſe
ptē inferioribus ordinib⁹. Et decies cētena
milia aſſi. ei. qn̄tū ad cherubin ⁊ ſeraphin q
ſolū aſſiſtunt ſcōm btm̄ dio. Et throni q
ſunt de ſuprema yer. Et ſequit Aſpiciebā
viſionē p̄dictā de filio hoīs. q̄ ptinet ad a
ſcenſionē incarnationē ⁊ glorificationē xp̄i
In viſione noctis. i. in enigmate horruit
ſpūs meus. Si aūt illius ꝓphe ſpūs hor
ruit q adeo inducit in teſtimonium ſciſſi
mis ezechielis. xiiii. qn̄tū dꝫ horrere ſps nr̄
malan̄a qñ ꝯſideram⁹ bōa celeſtia. Prio
debent culpā horrere ꝑpetrati ſceleris qua
tātū deū offendimus. Scdō iacturā a
miſimus q: p pctm̄ mortale padiſum ami
ſimus. Tertio plagā inflicti vulneris
qua aīaꝫ nr̄am p pctm̄ leſimus. Quar°
cenſurā cōdēnati funeris qua mortē illaꝫ
incurrimus. Iſta ſunt illa quattuor ſup ad
dita de qbus ſapiēs eccliaſtici dicit. 26. c.
A tribus ꝑterſit cor meū. ⁊ in 4°. facies
mea. erubuit. Iſte quartus horror ē d quo
habet Iob. x. Ꝺō ſempitern⁹ horror ihitat
Sed in nouo teſtō inuenies alias. 6. viſio
nes celeſtis milit̄ ſolēnitatē declarantes.
Viſiones ſ. c. &c.: Quaꝝ. ſ. prima vīo eſt apoc. iiij. De ſede
dei vt ait Ioānes di. Poſt hoc vidi ho
ſtiū aptū in in celo q: Ianua celi non fuit
A: apta niſi ꝯſumat figuris ve. te. Ecce ſedes
poſita erat ⁊ in ſede ſedens. ille eſt p̄nceps
illius militie xp̄s q ſedet ad dextram maie
ſtatis in excelſus vt dicit ad hebre. i. Ipſe
enim ſedet in ſolio regie maieſtatis ſue ad
impandū vniuerſaliter. Iō dicit ei a pr̄e
in ps. Sede a dextris meis. Scdō ſedet i
ſolio paterne ꝓceritatis ad regendū hanc
. ſ. militiam affectualiter. iō dic̄ dio. q gau
dēt oēs moto pr̄e q motus eſt pr̄ ⁊ affectu
ſm expōnē ibidē. Tertio ſedet in ſolio
iudiciarie ptātis ad iudicādū equaliter de
meritis ſcōꝝ iuxta illud ps. Duo hec au
diui. q: tibi ptās ⁊ miſericordia. q: tu reddes
vniſcuiq3 iuxta opa ſua. Quarto ſedet
in ſolio magiſtralis auctoritatis ad docen
dum ſupernaturaliter. q: illuminationes
a pr̄e ſibi traditas analoyce ſanctis coicat
iuxta illud Io. venit hora cū iā nō in pro
uerbijs loquar &c. Et ſequit ⁊ q ſedebat
ſilis erat lapidibus Iaſpidis ⁊ ſaphiri q
confortant viſum. q: ex viſione ſoli⁹ hui⁹
non obtundunt oculi papilla., vt patet in
euan°. Et iris erat in circuitu ſedis ⁊ ſup
thronos. xxiiii. Seniores qui ſunt. xxiiij
Prophete veteris teſti. ſ. Samuel dauid.
Nathan. Gad. Q ēs ſunt in p̄ R. Achi
as qui ꝓphetauit ad Ieroboā regni ſalo
monis. 3°. R. xi. Sextus Ioſias qui pro
nunciauit ioſaphat habiturum victoriam
de aman. Elyas. Elyſeus. Yſaias. Iere
mias. Ezechiel. Daniel. Oſee cū reliquis
xi. ꝓphetis minoribus vſq3 ad mathiaꝫ
qui eſt vltimus: ⁊ ſic ſunt. xxiiij. Et ſequit
q habebant in capitibus ſuis coronas au
reas pp premium ſubſtātiale. ⁊ de throno
procedebant fulgura maledictionū. ſ. ⁊ vo
ces increpationum ⁊ tonitrua cōminatio
num que per iſtos ꝓphetas fuerunt ꝓla
ta in veteri teſtō. Et ſeptē lāpades ardētes
ante thronum q ſunt ſeptem ſpūs dei. vel
accipiendo ꝓ illis ſeptē ordinibus aſſiſten
tib⁹ de quorū numero Raphael eſt vnus
vt habetur in tobia. Aut pro. 7. ſ. ſtatib⁹
qui ſunt miſſi a deo i terrā militātis eccle.
¶ Quorū primus ſtatus fuit apoſtolorū.
¶ Secundus diſcipulorum.
¶ Tertius pontificum.
¶ Quartus doctorum.
¶ Quintus martyrum.
¶ Sextus confeſſor.
¶ Septimus virginū. iuxta illā figurā ꝓ
uer. ix. ca. Sapia edificauit ſibi domū. ſ. ec
clie. Excidit colūnas. vij. Et ſequit. ⁊ erat
in cōſpectu ſedis tanq̄ mare vitreū añ thronū. q: mediū qd ē in
ter ſcōs ⁊ xp̄z in patria. eſt totū pſpicuū. ⁊
quattuor aīalia ſunt quattuor euageliſte. ſ.
Matheus hꝫ faciē hoīs. q: deſcribit xp̄i
hūitatē. Marchus leonis. q: deſcribit xp̄i
regnū ⁊ reſurrectionē. Lucas bouis. q: de
ſcribit ſacerdotiū ⁊ mortē &c. Ioānes aq

le. q: verſatur circa xp̄i diuinitatē. Et illa
aīalia erant plena oculis. q: doctrina euā
gelica ē plena myſterijs. Et requiē nō hē
bant clamātia ſcūs ſcūs ſcūs dn̄s deus q
eſt ⁊ q erat ⁊ q venturus eſt oīpotens &c.
2ª viſio: Secūda viſio noui te. eſt de archa teſti
apoc. 11°. ca. Ubi dicit q aptū ē tēplū dei
in celo ⁊ viſa eſt archa teſti in tēplo eius.
Iſta archa eſt xp̄i hūanitas i qua hitat xp̄i
oīs plenitudine diuinitatis corpaliter ſcōm
apoſtolū ad colo. 2. In illa archa noui teſti
ſunt abſcōditi oēs theſauri ſapie ⁊ ſcie dei
vbi dicit q viſa eſt in tēplo dei celi apto
hoſtio poſt ſuā aſcenſionē. q: in eius aſpe
ctu oēs aīe btificātur ſicut in obo pulcher
rimo iuxta illud malachie. Uobis timenti
bus oriet nomē meū. oriet ſol iuſti. Et
ſequit q tūc ſignū magnū appuit in celo.
Mulier amicta ſole &c. Iſta eſt mr̄ ecclia
que ꝓtegit ⁊ illuſtrat a pr̄atoſole ⁊ hanc
xp̄s deſponſauit ſibi formatā de dextro la
tere. ſicut de adā euā. Cuius eccle duplex
ſtatus deſcribitur. Et p° ſtatus quē hēbit
in patria. q: vbi erit amicta ſole. q: ſicut ſol
ſupponitur terre ad illuminandū eā ⁊ in
flamādū. Sic xp̄s ſuppoſitus eſt eccle to
ti triūphāti ad yerarthicoꝝ actuū ſibi radi
os diffundēs ſm dio. Et luna ſub pedi
bus eius ideſt ecclia militās. q̄ ab eodē ſo
le lꝫ difformiter ⁊ mirabilr. q: luna accipit
claritatē a ſole. Et in capite ei⁹ corona ſtel
larū duodecim q̄ ſunt duodecim p̄clare fe
B: licitates ptes: quas enumerat. b. Anſel. de
ſimilitudinibus. Quarū pria eſt pulchri
tudo ſine deformitate. q: fulgebūt iuſti ſic
ſol i regno pr̄is coꝝ. Scda ē agilitas ſine
mole ⁊ grauitate. quia aſſument penas vt
aqle iuxta ꝓpheticū dictū. Tertia forti
tudo ſine infirmitate. q: vt dī qlibet poſſet
voluere celū. q: mutabūt fortitudinē ſꝫ cū
dē ꝓphaꝫ. Quarta libertas ſine ſeruitu
te. q: regnabūt ſup terram vt dī in apoc.
Quinta ſanitas ſine paſſione. q: neq3 lu
ctus neq3 dolor erit vltra i apoc. Sexta
longeuitas ſine morte. q: mors vltra non
erit: vt ibidē. Septia ſapia ſine errore. q:
oculo ad oculū videbūt i yſa. Octaua cō
cordia ſine lite. q: illa ciuitas dī pacifica. ⁊
rex pacificat⁹ ibidē. Nona honor ſine ſu
pbia. q: heredes dei. coheredes aūt xp̄i ſm
apoſtolū. Decia potās ſine iniuſtitia. q:
tunc inducetur iuſtitia ſempiterna in dañ.
Undecia ſecuritas ſine metu. q: q timet
nō eſt ꝑfectus in caritate. Io. Duodeci
ma gaudiū ſine fletu. ⁊ gaudiū voꝝ nemo
tollet ab eis. Io. Iſta autē mulier qn̄tum
ad ſtatū huius vite hn̄s in vtero xp̄z quo ē
grauida. parit ipm̄ i mētibus nr̄is cum eir
cuitu q ꝓuenit ex nr̄a reſiſtentia iuxta illō
ad galat. x. ca. Filioli quos ego pturio do
nec pfecte formet xp̄s in vobis q raptus ē
ad deū ⁊ ad thronū eius. Hāc mulierē p
ſequitur drago magnus ⁊ ruffus. ideſt dia
bolus q hꝫ ſeptē capita ideſt ſeptē peccata
mortalia Et. x. cornua q̄ ſunt decē trāſgreſ
ſiones p̄ceptoꝝ ⁊ trahebat tertiā ptē ſtella
rū celi ideſt angeloꝝ a celo cū eo caiētuꝫ.
Et fugit mulier in ſolitudine. q: nō pōt fu
gere pſecutionē draconis niſi ſint ſepata a
mundo ꝓ quo in euā° dn̄s voluit pieꝫ ro
gare. Et ſequitur factū eſt plīū i celo, Mi
chael ⁊ exercitus eius pugnabat cū draco
ne nō in celo eccle triūphātis. q: ab ea eie
ctus fuerat a pn̄° ſed in celo eccle militā
tis. De q̄ celo dic̄ dn̄s in euā°. Qō doctor
q mādatū ſoluit ē mimus in regno celoꝝ
q: draco nitit eccliaꝫ ſubuertere aſſiſtēte ei
q nūc factus eſt p̄nceps eccle ſic tūc erat
ſynagoge: vt ſci colligūt ex hoc loco: ſꝫ nō
p̄ualuit draco. q: ſcā eccli a vſq3 ifinē pſeue
rabat iuxta illud ꝓmiſſuꝫ xp̄i Petro di.
Ego te rogaui petre vt ñ deficiat fides tua.
Tertia viſio ē apoc. 14. d mōte ſyon q 3ª viſio
interpretat ſpecula de quo dī in ps. Dn̄e
qs hitabit i tabernaculo tuo ⁊ ſupra mōtē
illū ſtabat agnus ille q ē p̄nceps toti⁹ mi
litie. ſ. xp̄s de q̄ in apoc. dignus ē agnus q
occiſus ē &c. Ille hitat ſupra. q: ē caput to
tius eccle triūphātis. ⁊ cū eo. 144. milia
. i. oīs multitudo collecta ex. 12. Tribubus
p̄alib⁹ apl̄oꝝ. 12. q nūerus ptinet ad celeſtē
multitudinē q̄ ē i 12. māſiōib⁹ feliciter ordi
nata: vt infra patebit. Et iſti hēbāt nomē
ei⁹ ⁊ nomē pr̄is ei⁹ ſcriptū i frōtib⁹ ſuis. ⁊
ſi q̄rit. qd erat nomen illud. Dī vno mō
ſcōꝫ vetus teſtm̄ qd ē nomē dn̄i. ſ. tetagra

matõ.q: iſtis debebat ſcribi ſup frõte ſacer
dotis intrãtis tabernaculũ. Oẽs aũt ſci ſunt
ſacerdotes dei.q: ſeruiunt in tẽplo ei⁹ die
ac nocte vt dr̄ in apoc. Iſtud aũt nomẽ cõ
ſtabat ex quattuor lr̄is quaꝝ prima ſignat
iſte. Scd̃a eſt. Tertia pncipiũ. Quar·
ta vite. Sed alio mõ ſcõꝫ no. teſtiũ dr̄ q̄ ẽ
nomẽ ignotũ iuxta illud apoc. vincẽti da'
bo nomen nouũ qd̃ nemo nouit niſi q acci
pit. Et ſequit. Et cãtabãt cãticũ nouũ añ
ſedẽ dei.q: cõpleta reſurrectione innoua'
bitur laus diuina ex glia ſupaddita corpali.
Et nemo poterat dicere cãticuꝫ niſi iſti.q:
oẽs illi q cũ iſtis nõ numerabunt erũt in
blaſſemia ſempiterna: vt pꝫ in apoc. Iſti
dr̄itur empti de terra.q: xp̄i ſanguine redẽ
pti ſunt oẽs electi. Id̃ dicet in apoc. Rede
miſti nos de ſanguine tuo ⁊c.

4ª viſ. Quarta viſio eſt de eqtatione ⁊ celi ap
tiõe apoc. xix. Ubi ait Joãnes. vidi celũ ap
tuꝫ. ⁊ ecce equus albus. ⁊ q ſedebat ſup eũ
vocabat fidelis ⁊ verax. Iſte equus albus
ẽ xp̄i hũanitas p̄clariſſima ex puris ſangui
nibus ꝟginis gnãta. albedo. n. marie ptici
pat lucẽ. Dicit aũt equus. q: a deitate ſic
a ſeſſore dirigebat. Id̃ q ſedebat ſup eũ p
aſſumptionẽ vocabat ꝟbũ dei incarnatũ.
Et. veſtitus erat veſte aſpſa ſanguine ideſt
ſua corpeitate rubricata in paſſiõe. Et exer
citus q ſunt in celo ſequebant eũ in eqs al
bis. ideſt oẽs ſcti poſt reſurrectionẽ i corpi'
bus glorificatis. de qbus dr̄ ibi. Bt̃us
eſt q ptẽꝫ hꝫ in reſurrectione pria. In his
eniꝫ 2ª. mors nõ hꝫ ptẽ. Et iſti oẽs erant
veſtiti veſtibus albis q̄ ſunt ornamẽta ſpã
lia. ⁊ ſpũalia ptinentia ad itellectũ pp illu
minationẽ albedinis ſic ibi hẽtur de biſſo
⁊ purpura: ſic ſunt ſcõꝝ ꝟtutes. Et ſequit
q̄ angelus exiuit de celo vocans aues. i. de
mones ad deuorãdũ carnes tribunoꝝ ⁊c.

5ª viſ. Q: pctõres potẽtes paciẽter tormẽta tole'
rabũt ⁊c. Quinta viſio ẽ de ciuitate pa
dyſi apoc. xi. ca. Ubi ait btũs Jo. Uidi celũ
nouũ ⁊ terrã nouaꝫ. q: poſt diẽ iudicij erit
lux lucis. ſic lux ſolis. Et lux ſolis ſeptupli
citer clarior: vt dicit yſ. 30. ca. Et ſtabat lu
na in occidẽte ⁊ ſol i oriẽte ſcõꝫ theologos
imobiles cũ toto firmamẽto. q: iurauit an
gelus p viuentẽ in ſcla ſeculoꝝ Q̄d tp̄s nõ
erit amplius. Et ſequit in apoc. Et celuꝫ
⁊ terra abierũt. i. ſꝫ diſpõneꝫ: nõ ſcõꝫ ſbaꝫ
vt ait diony. Q: vt dic̃ Gre. Celũ ⁊ ter'
ra p eã quã nũc hñt figurã trãſiẽt. ſꝫ p eẽn
tiã ſine fine ſubſiſtẽt. q: oĩa deducent ad ſta
tũ meliorẽ ⁊ nobiliorẽ. Et Aug. de ci. dei
Figura hui⁹ ſeculi p̄terijt nõ natura ⁊ ma
te. Iã nõ eſt. ſ. quãtũ ad priorẽ corruptibi
litatẽ. Sequit. Uidi ciuitatẽ ſcãꝫ hyeruſa
lẽ nouã deſcẽdẽtẽ de celo ⁊c. Iſta ẽ vniuer
ſitas ciuiuꝫ ſupnoꝝ nobiliſſima q parati ⁊
ornati felicitatib⁹ cũ xp̄o ad iudiciũ veniẽt
ſcõm illud iude apl̃i in cano. ſua. Et veniet
dñs cũ ſcis in nubibus facere iudiciũ. Et
ſequit. Audiui vocẽ d̃ throno dr̄. Ecce ta
bernaculũ dei cũ hoibus ⁊ habitabit cum
eis. Et ſequit q̄ ciuitas hẽbat. xij. portas q̄
ſunt duodeciꝫ articuli fidei ſine qb⁹ nemo
põt itrare hãc ciuitatẽ: vt ibidẽ dr̄ de incre
dulis. ⁊ noĩa apoſtoloꝝ i eis. ⁊ agni. q: ab
aplis de xp̄o fuerũt collecti articuli duodeci
⁊ ciuitas hẽbat duodeci fundamẽta ex lapi
dib⁹ p̄cioſis q̄ ſunt duodeci mãſiões i celo
empyreo. Pria eſt ſcõꝝ q ſunt in celo nõ
ſuis meritis ꝓprijs ſed paſſionis xp̄i meri
to vt puuli baptizati tñ infra ãgelos vt ſu
pra patuit. Et nouẽ ſunt angeloꝝ ⁊ cũ eis
hitantiũ i nouẽ ordinib⁹. Undecia ẽ btẽ ꝟ
ginis q̄ oẽs excellit. Duodecia mãſio ẽ ye
rarchie ſupceleſtis i qua nõ ſunt niſi tres p
ſone diue. Et ciuitas illa nõ eget ſole neqꝫ
luna. q: claritas dei illũinat eã ſpũaliter.
⁊ lucerna ei⁹ eſt agnus corpaliter. nec itur
bat aliqd iniqtatũ in eã p corruptionẽ car
nis nec faciẽs mẽdaciũ p fraudulẽtias mẽ
tis: ſed tñ ſcripti in li° vite agni p indelibi
lẽ grãm. aut ſaltẽ ſcripti p pñiaꝫ verã q: p
pctũꝫ mortale qlibet de libro illo debetur
eccl. 32. Dixit moyſes aut pcc populo huic
Aut dele me de libro vite quẽ ſcripſiſti ⁊c.

Sexta viſio eſt de fluuio throni apoc. 6ª viſ.
vlt. vbi ait btũs Joãnes Oſtẽdit mihi an
gelus fluuiũ aque viue tanquã criſtallũ p
cedentẽ de ſede dei ⁊ agni. Iſte fluuius ẽ fe
licitas intellectiua. q: ſplẽdida ſicut fluui⁹
Sed ignis dr̄ in dan. hoc eſt felicitas voli
tiua. q: vtraqꝫ dr̄ fluuius. q: adeo cõtinue

influũt. Id̃ dicitur in li° ſapie. Ego ſapia
effundã flumina. Iſte fluuius pcedebat de
ſede dei ⁊ agni ideſt de diuina eẽntia obiecti'
ua in qua tres pſone ineffabiliter ſicut i lo
co ſuo reſident naturaliter. Et ex vtraqꝫ p
te fluminis lignũ vite eſt xp̄s q nõ ſolũ eſt
ibi. vñ ille fluuius oriſ eſſentialiter: ſed etiã
ibi vbi terrã finaliter. ſ. in mẽtibus ſcõꝝ iux
ta illud Jo. In illa die vos cognoſcetis. q:
vos i me. ⁊ ego i vobis. Illud eſt lignum
vite de quo ait ſapiẽs loquendo de ſapia i
genita lignũ vite eſt his qui appꝛehẽderint
eã. Sed illud lignuꝫ vite pfert duodecim
fructus q faciũt. xij. potẽtias alaꝝ ſcãrũ in
patria. Quaꝝ prima eſt luminoſitas i xp̄o

A ad faciãdũ viſum cuius primũ obiectũ dr̄
lux. Scd̃a eſt in xp̄o vocis amenitas ad
faciandũ auditũ. q: ad amenitatẽ vocis ſue
ſunt mortui ſuſcitati ſcõm apoſtolũ ad the
ſſa. 3° ca. Tertia eſt in ipſo guſtu ſuaui
tas ad faciandũ guſtuꝫ p impꝛeſſionẽ ali
cuius qualitatis ꝟtualiter cõtinẽtis oẽꝫ ſa
porẽ vt dicit qdã doctor. Quarta ẽ act⁹
odoratus delectabilitatis p vaporẽ infuſũ
organi btõꝝ. Quinta eſt tactus leuitas. q:
nulla erit ibi qualitas inficiẽs ⁊ lſerẽs vio
lentiã tactui. Id̃ dicit ſupra. neqꝫ cadet ſu'
p illos ſol ita vt nõ ſolũ potẽtie intellectiue
ſꝫ etiã ſenſitiue ſint i plena btĩtudine qetate
⁊c. Sexta delectabit in ipſo ꝟtus yma
ginatiua. q: ſpẽs nobiliſſime infundẽtur vt
ex ymaginatiõe mala nõ poſſint ꝯtriſtari.
Septima ꝟtus cõcupiſcibilis. q: oẽm
ſuũ delectabile hẽbit in xp̄o p obiecto.
Octaua ꝟtus iraſcibilis q: ſũme arduũ
erit qd̃ attinget. q: eſt p naturã ipoſſibile.
Nona memoria q̄tũ ad itellectiuã aĩam
q: in ipſa erũt memorabilia. ſũme placita
a xp̄o infuſa. Et id̃ dicit in apoc. q̄ primo
malorum non recordabuntur. Decia po
tentia inferior rõnis q̄ cognoſcit in xp̄o tã
q̄ in ſpeculo clariſſime oĩa iferiora. Un'
decima portio ſupior q̄ cõtẽplabit in ipſo
oĩa. ſ. ſupiora. Duodecima volũtas q̄ in
ipſo pfruet deitate btifica ⁊c. Folia aũt li'
gni huius erũt ad ſanitatẽ gentiũ iſtaꝝ. q:
ꝟtutes q̄ ab ipſo fluũt curabũt oẽm mor'
talẽ infirmitatẽ. Et ſequit q̄ oẽ maledictũ
nõ erit ãpli⁹. Et ſerui ſunt dei. ⁊ ſedes dei
⁊ agni illi erũt. ⁊ ſerui ẽt ei die a nocte ⁊ vi
debunt faciẽ eius ⁊ nomẽ eius ſcriptũ i frõ
tib⁹ ſuis. ⁊ nox vltra nõ erit. Et nõ egebũt
lũine lune nec ſolis atqꝫ ſtellaꝝ. q: claritas
dei illuminabit illos. Et regnabũt in ſecula
ſeculoꝝ in gaudio ⁊ pace. Q̄d nobis cõce'
dat xp̄s ieſus dei ⁊ ꝟginis fili⁹. Qui viuit
⁊ regnat in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

In cõmemoratione omnium defuncto rum. Sermo primus.

Dominus mortificat ⁊ viuificat d̃
ducit ad iferos ⁊ reducit p° Re. 2°
ca. In ꝟbo ꝓpoſito deſcribit ſta
tus hois moriẽtis q̄tũ ad quat
tuor conditiones. ſ.

Primo q̄tuꝫ ad egreſſum
Secundo quantum ad progreſſum.
Tertio quantum ad ingreſſum.
Quarto quãtum ad regreſſum.

Primo quãtũ ad ei⁹ egreſſum deſcribit.
Cũ dr̄ Dominus mortificat. corp⁹. n. ñ mor
tificat niſi p hoc q̄ aĩa ab ipſo egredit. vñ
dr̄ gñ. 35. c. Q̄d egrediẽte aĩa p̄ dolore mor
tua eſt rachel. Scd̃o q̄tũ ad ei⁹ pgreſſuꝫ
Cũ ſequit viuificat. Tũc. n. aĩa viuificat
qñ in gĩa cõfirmat. ſic angeli boni quãtuꝫ
fuerũt ad deũ cõuerſi Id̃ dic ꝓpha i ps.
Si ãbulauero i medio vmbre mortꝭ nõ ti
mebo mala. q. t. me. es. Tertio q̄tũ ad ei⁹
ingreſſuꝫ. Cũ addit ⁊ deducet ad iferos.
ad tp̄s. ſ. dimittẽdo i purga° eos q de pctis
nõ plene ſatiſfecerunt vt qlibet eoꝝ dicere
poſſit illud ps. Dolores inferni circũdede
rũt me. Quarto quo ad ei⁹ regreſſuꝫ. Cũ
poſtponit. Et reducet. ſ. poſt ſatiſfactioneꝫ
aſſumendo ad pᵃdiſum. vñ deutero. 30. di'
citur. Reducet te deus tuus de captiuitate
tua. q: ſic ponuntur in captiuitate. ſicut de
bitores donec debitum ſoluant. Eſt igi
tur circa mortis tranſitum intentio verbi
ꝓpoſiti. Idcirco occurrũt circa mortis trã
ſitum. xij. conſiderationes. Quaꝝ Prima pª art.
eſt. Quid eſt mors. Dicit autem Diony.
Q̄d mors nõ ẽ alicui⁹ rei cõſũptio ſꝫ cõiũ
ctoꝝ ſepatio. Iſta aũt diffinit° q̄drupli
ter declarat. Primo q: ſꝫ dicta ſcõꝝ hõ

cõſtat ex anima ⁊ corpore:ſicut ex materia
⁊ forma. Et tñ ſepata aïa a corpore rema-
net idẽ corpus nũero ſicut docet Ambro.
E de ſacr̃is de corpore xp̃i. ⁊ aïa nõ deſtruit
⁊c̃. Scd̃o q: ſcd̃m dcã artiſtaꝝ hõ eẽn-
tialiter non conſtat niſi ex aïa rõnali cum
prima materia. Quoꝝ vtrũqꝫ ẽ incorru-
ptibile. Et iõ qñ ſepantur nullus eoꝝ con
ſumit. Tertio q: ſcd̃m dcã pħorum. aïa
itellectiua ẽ ab extrinſeco. Et iõ ſicut adue
nit corpi iam genito, ita ſepatur ipſo iam
nõ corrupto ⁊c̃. Quarto q: ƀꝫ dcã theo
logoꝝ. Mors hoïs diſtiguit a morte bru
ti. q: ƀm btm̃ Greg. in dialog. Spũs bru
toꝝ carne tegit ⁊ cum carne morit. Spũs
ãt hoïs carne tegit. ſed cum carne nõ mori
tur. Iſta diffĩo mor: militat ꝯ illos qui ad
modum beſtiaꝝ viuentes aliã non putãt
eẽ vitam. de quibus dĩ eccli. 3°. Dixi i cor-
de meo de filijs holum ne putaret eos do
min⁹ ſimiles eẽ beſtijs. vñ q: mors ẽ cõiũ-
ctoꝝ ſepatio. hinc dicit ſap̃. eccli. vlt°. Re-
uertat puluis in terrã ſuã vñ erat ⁊ ſpũs
redeat ad deũ q dedit illũ ⁊c

Scd̃a ꝯſideratio ẽ. Que ſunt ꝓprieta-
2ª ꝯſi° tes mortis. dĩ ãt q, ſunt. 12.
¶ Prima ẽ certitudo indubitabilis.
¶ Scd̃a dubietas incertificabilis ⁊c̃.
¶ Tertia eſt velocitas ipertranſibilis.
¶ Quarta eſt finalitas imperlongabilis.
F Hec ⁊ alie patebũt inferius. Primo
dico qd̃ mors ẽ certitudo indubitabilis. q:
ſtatutum ẽ hoĩ ſemel mori apl̃s ad hebre.
Iſta ãt certitudo tollit ex hoc q videmus
hoc euenire hoïbus. vñ. j. R. xiiij. Omnes
morimur ⁊ quaſi aque dilabit ſuper terrã
non reuertentes. Scd̃a eſt dubietas in
certificabilis. q: lꝫ quilibet ſciat ſe eẽ mori
turum nullus cõiter ſcit quando morietur
ꝓpter hoc dicebat yſaac eſau filio ſuo geñ
xxvij. Uides q ignorem diem mortꝭ mee.
Et Aug. Nihil certius morte: nihil incer
tius hora mort. Tertia eſt velocitas i-
pertrãſibilis. q: ſicut nullus põt ita veloci
ter fugere vmbrã qn ipſa velocius ſequat
eum. Ita eſt de morte. vnde Iob. viij. c°
Dies mei ſicut vmbra ſunt ſuper terram.
Quarta eſt finalitas implongabilis. q:
nulla cauſa dies mortꝭ pertrãſiri poteſt ꝑ
fixus tãq̃ citatio perẽptoria. Iõ dicit iob
xiiij. Breues dies hoïs ſunt. cõſtituiſti ter
minos eius q preteriri non poterũt ⁊c̃.
Quinta eſt voracitas inremediabilis.
q: a voragine mortꝭ nullus reuertit q nun
ciet nobis q̃ ibi agant. Ideo de diuite epu
lõe dĩ in euangelio q rogabat patrẽ abra
am vt mitteret lazarum ad fratres ſuos vt
anunciaret. vide luce. xvj. Ideo dĩ Iob
vij. Memento q: ventus ẽ vita mea ⁊ nõ
reuertetur oculus meus vt videat bona.
nec aſpiciet me homo ⁊c̃. Sexta ẽ ſeueri
tas indeclinabilis. q: impoſſibile eſt per
quãcunqꝫ viam declinare mortꝭ iudicium
nec prece nec ſorte nec timore nec ꝓmiſſiõe
aut adulatione. vnde. B. in li° qui dĩ car-
tula. Nulli mors impia parcit tam iuue-
nes rapit q̃ ſenes. nullius miſeret per nul
lam ſortem poteris depellere mortem non
parcit ſexui nec etati nõ parcit honori: ſed
falce ſua omnes vt herbam ſecat. q: xp̃us
nec ſibi nec pr̃i filio ſuo pepcit ꝓpter qd̃ di
cit ꝓpħa i p̃s. Quis ẽ homo q viuet ⁊ nõ
videbit mortẽ ⁊ eruat aïam ſuam de mãu
inferi. q. d. nullus ⁊c̃. Septima eſt ter-
ribilitas incompabilis. q: oẽs alij terro-
res mẽſurant p iſtũ. vñ q: hõ timet ignẽ
ẽ ſed p̃cipitiũ certe pp mortẽ q dĩ vltimũ
terribilium hoĩ infideli. q: dubitat totali-
ter annullari ⁊ peccator dãnari. Ideo ꝓ-
uer. 2° dicit ſap̃. Sicut rugitus leonis ter-
ror regis ⁊ ſeqtur pro mortis piculo qui
prouocat eum peccat in aïam ſuam.
Octaua ẽ ſecuritas iperturbabilis. q:
fideles ⁊ iuſti ſunt de morte ſecuriſſimi: q:
in melius mutabuntur. Ideo dicebat xp̃s
Mat. iiij. Nolite timere eos qui occidũt
corpus ⁊c̃. Nona eſt amaritudo ienar-
rabilis quam mors habet ad infidelem ⁊
peccatores. vnde peccator rex Amalech di
cebat. j. R. xv. Ad mortem appropinquas
ſauli ſiccine ſepat amara mors iuxtã qd̃ di
cit ſap̃. eccli. xlj. O mors q̃ amara eſt me-
moria tua hoĩ iniuſto ⁊c̃. Decima eſt
dulcedo inſatiabilis exo. vij. Sicut mer-
cenarius deſiderat diem ſue retributionis
ita homo ſanctus expectat cum deſiderio

horam ſue reſolutionis in qua oïa ſua me-
rita retribuũtur. vñ apl̃s. Cupio diſſolui
⁊ eẽ cũ xp̃o. Et iob. vij. Militia ẽ hoïs ſu
p terram ⁊ ſicut mercenarius dies eius iu
xta qd̃ dicit ſap̃. eccli. xlj. c°. O mors bonũ
ẽ iudicium tuũ hoĩ indigẽti. i paupi volũ
tarie. ⁊ cui ẽ cura de oïbus q: .ſ. diligẽter
ſcrutat nociua mũdi. 11ª ẽ pealitas irre
mediabilis. q: illd̃ vltimũ ſupplicũ ẽ tãq̃
terminus ⁊ mẽſura oium penaꝝ hui⁹ mũ
di. vñ tanq̃ maxia pena pctõꝝ maxie con
tumacie fuit p° hoĩ iimata geñ. 2° c°. Qua
cũqꝫ hora comederis morte morieris.
Duodecima ẽ vtilitas iappreciabilis.
q: nõ niſi ipſa mediãte nõ poſſumus pue
nire ad viſionẽ deitatꝭ que ẽ ſũmũ bonuꝫ
noſtruꝫ ſcd̃m Aug. vñ exo. 33. Faciẽ meã
videre nõ poteritis. Non eni videbit me
hõ ⁊ viuet. Iõ dicit apl̃s ad philip. j. mi-
hi viuere xp̃s ẽ ⁊ mori lucrũ ⁊c̃. Iſte autẽ
duodecim mortis ꝓprietates ſũt. 12. regu-
le noſtrã vitã dirigentes. Cũ igit de mor
te recordamur ſunt tanq̃ duodeci lapides
p̃cioſi in pectore poſiti vt p illud itelliga-
mus illd̃ qd̃ ſcribit eccli. 7. In omnibus
opibus tuis memorare nouiſſima tua ⁊ i-
eternũ non peccabis.
Tertia ꝯſideratio ẽ. quot ſũt gña mor
3ª ꝯſi° tuorum. Ad qd̃ dicit Aug. in li° de cura
agẽda pro mortuis q ſũt quatuor. ſ. Aliq
ſunt valde boni. ⁊ iſti ſunt q decedunt in
gr̃a ⁊ gloria. Aliqui ſunt valde mali. ⁊ iſti
ſunt qui decedunt ſine gr̃a ⁊ cum actuali
culpa. Aliqui ſunt mediocres boni. ⁊ iſti
A ſunt q decedunt in gr̃a ⁊ non in gloria.
Aliqui ſũt mediocres mali q ſine gr̃a de-
cedunt ⁊ ſine actuali culpa. Et q: oïs qui
ẽ in gr̃a eſt bonus. Et q ſine gr̃a eſt mal⁹.
Et ſcd̃m hoc valde boni in paradiſo. Et
valde mali in inferno. Et mediocriter bo-
ni in purgatorio. Et mediocriter mali in
limbo. de ipſis vltimis ⁊ de damnatis dĩ
in p̃s. Collocauit me i obſcuris ſicut mor
tuos ſeculi. de duobus alijs dicit apl̃s ad
colo. Mortui eni eſtis ⁊ vita veſtra abſcõ
dita eſt cũ xp̃o in gloria.
4ª ꝯſi° Quarta cõſideratio ẽ. Que ſunt mor-
tuoꝝ remedia. dicit Augu. in epiſtola ad
Bonifaciũ. Qd̃ aïe defunctorum quadru
pliciter ſoluunt a pena. Quia aut oblatõi-
bus ſacerdotũ ⁊ illud remediũ eſt de bõis
que ſunt ſup nos ⁊c̃. Aut orõnibus ſcõꝝ
⁊ illud eſt de bonis que ſunt itra nos ⁊c̃.
Aut elemoſynis caroꝝ. ⁊ illud ẽ de bõis
q̃ ſunt extra ſiue infra nos. Aut ieiunijs
cognatorũ. ⁊ illud ẽ de illis que ſunt circa
nos. Et. Primus eſt actus charitatis B
ſpei ⁊ fidei. que ſunt ꝟtutes theologice. ⁊
illud ẽ p̃ſtantiſſimum remediũ. Secun
dus ẽ actus latrie que ẽ ſup̃ina iter ꝟtutes
morales. ⁊ iſtud adhuc ẽ magis p̃ſtantiuꝫ
in miſſa cum ibi concurrat actus charita-
tis ⁊ actus latrie. Tertius miſericordie
que ẽ de iuferiorib⁹ moralib⁹ ⁊c̃. Quar
tus ẽ actus tẽpantie que ẽ de infimis ꝟtu
tibus moralibus eo q ſunt circa paſſiões
beſtiales. Et q: illa ꝓficiunt pro mortuis
miſit iudas machabeus oblatiões ꝓ pctis
mortuoꝝ: vt hẽtur. 2. machabeoꝝ. 12.
Quinta cõſideratio ẽ. Ad qd̃ iſta re- 5ª ꝯſi°
media ꝓficiunt. dĩ aũt q ad quatuor. Et
.ſ. Primo ꝓficiũt ad penã purgatorij
p̃cauẽdã: vt ſi ante mortẽ orõnes ieiunia
⁊ elemoſine multiplicãt: vt hẽt yſa. xlviij D
Ante ibit faciẽ tuã iuſtitia tua ⁊ gloria do
mini colliget te. Scd̃o ꝓſunt ad illã pe
nã mitigandã qñ ſunt ita pua q non pñt
eã tollere ⁊ totaliter annullare. Tertio ꝓ-
ſunt ad penã abbreuiãdã qñ ſunt ita pau-
ca q nõ pñt eã totaliter reſcidere nec an-
nullare ⁊c̃. Quarto ꝓſunt ad ipſuꝫ to
taliter auferendã. vt qñ ſunt ita intenſa ⁊
multa q merẽt penã vltiate auferre. ⁊ ꝓ
talibus dicit dñs oſee. 13. De manu mor
tis liberaui eos. õ morte redimã eos q ſũt
ſ. in pena purgatorij ⁊c̃.
Sexta cõſideratio ẽ. Quãtũ ꝓſũt mor 6ª ꝯſi°
tuis iſta remedia. Hic ponunt quatuor
veritates theologice. Quaꝝ. Prima
ẽ. Qd̃ magis ꝓſũt illa ſuffragia mortuis
q̃ aliqua vtilitas tpalis poſſit in hoc mũ
do. q: illa pena ẽ oïbus penis tpalib⁹ acer E
bior. iõ ƀm Aug. illud remediũ ẽ vtilius
⁊c̃. Scd̃a ẽ q ipendere talia remedia ẽ
opus ſũme miſericordie. quãto eni calami
tas ẽ grauior. tãto miſeratio ẽ floridior te-

ſe dño in euãgelio. Tertia eſt negare
mortuis talia ſuffragia ē ſũme crudelitatiſ
opus.qꝛ quãto afflictio ē maioꝛ tãto ſcom
paſſio ē crudelioꝛ. Quarta ē ꝙ talia fa
cere ſuffragia plus ꝓſunt faciẽtibꝰ digne
ꝙ illis ꝑ quibꝰ fiũt.qꝛ illi ſolũ tpaliter ad
penã.iſtis aũt ad grãm ꝛ gliam.ſicut elemo
ſyna ꝓdeſt paupi tpaliter ꝛ faciẽti eterna
liter. Intelligẽdũ eſt tñ ꝙ illi q ſunt in
purgatorio lꝫ credant hr̃e penam ſenſus.
Aliqui tñ hñt maiorē ibi ꝙ aliq q ſunt i
inferno.tñ conſideratiſ oĩbus hñt exopta
bilius eē ꝙ illi q de hoc mundo ꝛc̃. Pri
mo qꝛ ipſi ſunt cõfirmati in grã pꝛo q̃ nõ
amittenda ſunt ſupplicia tolerãda. Se
cũdo qꝛ ſunt certificati de glia. Tertio
eq quia ſunt affecti iuſtitia. Quarto quia
ſnt in flammati charitate pfecta.Cuꝫ qua
pena inferni erit amena. vt dicit Ugo de
ſca ſpõſa.qꝛ fortiſ ē vt mors dilectio dura vt
infernus emulatio in cant̃. vlt̃. Id eccliaſ.
iiij. Laudaui magis mortuos ꝙ viuẽtes.
7ª ɔſiᵒ Septima conſideratio ē.Qualiter iſta
remedia mortuis ꝓſunt. In qua conſide
ratiõe ponũt alie quatuoꝛ ỽitates. Quaꝝ.
Prima ē.Qꝺ ſuffragia ſcã cõiter plꝰ
E proſunt illis q plus hñt de grã.qꝛ iuſtitia
diſtributiua d oĩbus plus ɔfert in politia
melioribus. Scdã ē ꝙ ſcã pticulariter
plus ꝓſunt illis ꝑ qbus pticulariter fiũt
qꝛ meritum tñ alicuius nõ ꝓdeſt alteri ni
ſi ex intẽtiõe merentiſ. Tertia ē.Qꝺ ꝙto
ſuffragia ſunt cõiora tãto ſunt vtiliora:vt
bonũ cõe pfert bono pticulari. vñ iudic.
xviij. Melius ē vnũ bonuꝫ vnius tribus
ꝙ ſingularis pſone. Quarta ē.qꝛ quã
to illa ſuffragia ſunt ſingulariora.tãto ſũt
illis ꝑ qbus fiunt vtiliora ceteris paribus
qꝛ bonũ ỽtutiſ qꝺ hic ipẽdit ē limitatuꝫ. ꝛ
iꝺ nullũ tale ē ita ſufficiens ad plura ſicut
ad vnuꝫ.vñ ſi xp̃s fuiſſet purus hõ nõ ſa
tiſfeciſſet ꝓ oĩbus lꝫ forte ꝓ vno.vñ dicit
aplꝯ ad Ro.v.Qꝺ xp̃s ꝓ nobis mortuuſ
ē.nec aliq̃ alia pura creatura.qꝛ bonũ eius
fuiſſꝫ limitatũ nec ad plura ſe extẽ.diſſetꝛc̃.
8ª ɔſiᵒ Octaua cõſideratio ē .Quibus ꝓſunt
illa ſuffragia. Ad hoc dicit Aug. in liᵒ de
cura ꝓ mortuis agenda. qꝛ nulli ꝓficiunt
ni i illiſ q ſibi meruit in hac vita vt ei ꝓfici

F ent.Et iꝺ nõ ꝓſunt valde bonis.qꝛ nõ indi
gẽt.nec valde malis.qꝛ eis ꝓdeſſe nõ pñt
Nec mediocriter malis.qꝛ hñt ſolum pe
nã dãni:ſed ſoluꝫ ꝓſunt mediocriter bõis
qꝛ ſunt mẽbra corpis miſtici. Et ſic pꝫ cui
ꝓſunt. Primo nõ ꝓſunt valde bonis
q ſunt in padiſo.qꝛ miſeri bñs ſubuenire
nõ pñt. vñ Aug. ad ianuarium. ꝙ iniuriã
facit martyri q orat ꝓ martyre . Scꝺo
nõ ꝓſũt valde malis q ſunt i iferno.qꝛ de
ipſis nõ ē memoria in cõſpectu dei ſm il
lud ꝓpheticuꝫ.Quoꝝ nõ ero memoꝛ am
plius ꝛ ipſi de manu tua repulſi ſunt.
Tertio nõ mediocriter malis.qꝛ illi ſo
lum puniunt pena dãni q̃ eſt carẽtia viſio
nis diuine iꝺ nullatenꝰ pñt reuelari niſi bñ
ficarent ꝑ diuinã potẽtiã. Quarto pꝛo
ſunt illis q ſũt mediocriter boni q' ſũt in
purgatorio.qꝛ nõ ē defectus ipoꝝ qn talia
ſuffragia ꝓſint illis cũ ſint mẽbra corpis
miſti ei xp̃i. Nec ex pte nr̃a xñ vnũ mẽbroꝝ
poſſit alteri ſubuenire ſm apoſtolũ. Intel
ligendũ tñ ꝙ cũ ignorãter orat pro illo q
eſt in inferno totũ bonũ reuertit ad faciẽ
tem ſm illud euãgelicũ. Ad vos reuertet
pax vr̃a ſi ibi nõ fuerit pacis filius. Quan
do aũt ſciẽter qs oraret ꝓ tali peccaret. ſi
cut btũs Greg.ꝓ traiano impatore orãs
dꝛ fuiſſe pcuſſus.qꝛ illis non ē cõpatiẽdũ.
ſed maledicendũ.qꝛ ſemp deũ blaſſemat.
Qñ aũt pro illo q ē in padiſo ſciẽter orat
qs peccat.qꝛ quaſi miſer reputat. Qñ ỽo
ignorat multũ ꝓdeſt orãti.qꝛ videt affectũ
orantiſ in verbo ꝛ curat repẽdere. Iꝺ dꝛ iiᵒ
macha.xii.ꝙ ſcã ꝛ ſalubris ē cogitatio ꝓ de
functis ex orare vt a peccatis ſoluantur.
Nona ɔſideratio ē. A quibus proſunt 9ª ɔſiᵒ
dꝛ cõiter ꝙ ſolum a bonis qui ſunt in grã
q ēt ſunt mẽbra xp̃i. Et ideo qꝛ vnum mẽ
brũ põt alteri ſubuenire ꝛc̃ de hoc vide i
tractatu de ſuffragiis articulo. F.
Decima ɔſideratio ē.Qñ illa ꝓficiũt. xª ɔſiᵒ
dꝛ ꝙ eo tpe quo aĩa ē in purgatorio . Eſt
tñ ſciendũ.Qꝺ tpa purgatorij ſunt quatu
or. Primũ ē tp̃s innocẽtie in quo erãt
in inferno tres mãſiones vacue. Sinus G
abrahe purgatoriũ ꝛ limbus.qꝛ in iſtis nõ
erãt hoĩes.4ª vero plena.ſ. infernus . qꝛ
ibi ſunt demones. Scꝺm fuit tp̃s miſe

rie in quo fuerũt oẽs hitatẽ.ſ. ſancti pꝛes
in ſinu abrahe. Impfecti in purgatorio p
uuli in limbo.pctõꝛes in iferno habitabãt
ꝛc̃. Tertium fuit tp̃s grẽ in quo tres in
habitant. Uniformis tñ ſinus abrahe per
xp̃m fuit euacuatus totaliter. Quartũ
ē tp̃s glorie futurũ poſt iudiciũ in quo ceſ
ſabit purgatoriũ. Et due tñ inhabitabun
tur. vnde in apoc. dꝛ.xxi.ꝙ mors vltra nõ
erit neqꝫ luctus in electiſ. Intelligendũ tñ
ꝙ nunc oẽs hoĩes hñt priuilegiũ ꝙ ꝑ pur
gatoriũ trãſeunt ad padiſum.tũc aũt.ſ.ante
xp̃m ſancti deſcendebant ad ſinũ abrahe .
eo ꝙ ianua celi erat clauſa que fuit apta ꝑ
xiª ɔſiᵒ xp̃m ꝛc̃.
Undecima ɔſideratio ē. Ubi iſta pꝛo
ficiunt. Et dicit Aug. de ci.dei ꝙ ille locꝰ
ē ignotus.tamẽ eccleſia tenet ꝙ in iferno
cũ ibi ſint quatuoꝛ mãſiones. Prima
infernus.ſ. inferioꝛ vbi ſunt demões ꝛ dã
H nati. Scdã ē limbus vbi ſũt puuli nõ
baptizati. Tertia eſt purgatorium vbi
ſunt imperfecti. Quarta eſt ſinus abra
he vbi olim erãt ſci. Et limbus ē ſupra in
fernũ.purgatoriũ ſupra limbũ. qꝛ ſunt in
grã.nõ illi ꝙuis ſint in pena. Nota autẽ
ꝙ illi q ſunt i purgatorio magis eligerẽt
cũ grã penã purgatorij.imo qꝺ plus ē pe
nã ſenſus iferni ꝙ ſine ea ſtatũ limbi . Si
nus abrahe ſupra oẽs. Itẽ i iferno ꝛ i lim
bo miniſtrãt demones :qꝛ oẽs tales ſunt in
ira dei. In purgatorio aũt ꝛ olĩ ſinu abra
he angeli cũ illi ſint in grã. vñ dꝛ luce.16.
Qꝺ lazarus portatus eſt ab angelis bonis
in ſinum abrahe ꝛc̃.
xijª ɔſi. Duodecima ɔſideratio ē .Quõ noue
rũt illa ſuffragia mortui. Ubi ponunt due
ỽitates catholice. Prima ē. Qꝺ noue
rũt illa ꝑ narrationẽ alioꝝ q moriũt:qui
narrãt eis de ſtatu mũdi ꝛ de pribus .ꝛ q̃
ibi bona fiũt pro eis ꝛc̃. Scdã ē ꝙ no
I uerũt reuelatiõe ſcõꝝ angelorũ q ſepe ad
cõſolatione coꝝ ꝛ ſuffragia ꝑ eis ſcã eis
nunciãt vt magis cõſolent de approxima
tiõe liberatiõis coꝝ. Nota ꝙ triplex eſt
mors.ſ.nãlis pdeſtinata. Et caſualis. Na
turalis.ſ.mors ē extinctio caloris natura
lis ꝛ ɔſũptio ſbalis humiditatiſ q̃ qdẽ acq
ſita ē ex ſperinate vtriuſqꝫ pẽtũ tpe noſtre

ɔceptiõis ſicut videmꝰ lumẽ extingui ꝑ
olei defectũ. Mors aũt pdeſtinata ē quam
creatoꝛ bñdictus ꝛ ſublimis pfixit cuilibꝫ
hoĩum de qua dꝛ in p̃s. Poſuiſti terminos
eius q pteriri nõ poterũt. Et hec duo gñia
morti nõ põt tollere medicina ꝛc̃. Mors
3ª q̃ ē caſualis tollit ꝑ remediũ medicine
exhibitũ ꝑ viã rõnis. Et ita vita hoĩs bñ
ficio medicine ɔſeruat vſqꝫ ad pfinitũ ter
minũ. Nota ſo qd ē vita. Eſt exiſtẽtia corpo
ris ꝑ alimẽtũ. vel vita ē actus ꝓcedens a
corde mediãtibꝰ ſpiritibus ꝛ a calore nãli
vel vita ē influxus ꝓcedẽs a pmo tenre ꝛ
ſempiterno . Nota ꝙ aĩa in exitu de cor
pore tria emittit ſuſpiria. Primum
ē. Qꝺ cognoſcit ſe offendiſſe ſũmũ creato
rẽ. Scꝺm ē . Qꝺ corpus eius cuius fuit
ſocia tanto tpe deſerit ꝛc̃ . Tertiũ ē. Qꝺ
neſcit quo vadat:nec cũ qbus inceda t ꝛc̃. K
Nos igitur iſta tria ɔſiderãtes hic ſtu
deamus acqrere grãm vt in tali trãſitu ac
cedamus ad gliam. Quã nobis concedat
xp̃s ieſus dei ꝛ virginis filius.
De eodem. Sermo ſecundus.
Dominus mortificat ꝛ viuificat
ꝛc̃.j.R̃.2ᵒ.cᵒ. Qꝛ ſꝫ doctrinã bti
Aug.2ᵒcᵒ de eccliã. yerarª.poſt
ſcõꝝ ordinũ declarationem.Se
qtur tractatus fideliũ defũctoꝝ . Iꝺ ſãcta
mater eccleſia poſt ſolẽnitatẽ oĩum ſancto
rũ.mortuoꝝ cõmemoratione iducitur. Iꝺ
pro illa memoria declaranda aſſumit ver
bũ illud. Dominus mortificat ꝛc̃. In quo
quidẽ ſermõe ɔmemoratio defunctoꝝ de
claratur quantuꝫ ad corruptele ſtatum.
Primo q̃ ad curſuꝫ ſui egreſſus. Secũdo L
q̃ ad curſuꝫ ſui progreſſus .3.quo ad curſũ
ſui ingreſſus.4.q̃ ad curſum ſui regreſſus
Egreſſus aũt fideliũ eſt in aĩe ſeparatõne.
Tunc enim aĩa egredit ſicut educta de ter
reno habitaculo. Progreſſus aũt coꝝ per
ficit in cõſummatiõe gratie qꝛ ſicut angeli
boni qñ fuerũt ad deuꝫ ɔuerſi in auerſiõe
maloꝝ ſunt in gratia ɔfirmati . Sic iſti pꝰ
aĩe ſeparationem mox in gratia cõfirman
tur:ne vltra peccare poſſint. Ingreſſus aũt
eorum inducitur in purgatorij detruſione
qꝛ de cõi curſu penis tẽporalibus obligan
tur. Sed receſſus eoꝝ refirmat.in eorum

reuerſiōe.qñ cōpleta pnīa coꝝ euolāt. Jō ꝙ̄tuʒ ad eoꝝ egreſſum ꝑmittit̄. Dñs moꝛtificat talē.i.in aīa ſua a ſocietate ſeꝑando Sed ꝙ̄tum ad eoꝝ ꝓgreſſum ſequit̄. Et viuificat.i.in grā confirmat̄. De qbus duobus in greſſibus inducit̄ in teſtimoniuʒ illud btī pe.in canonica ſua 9°.ca.di.xp̄s ꝓ nobis paſſus eſt: vt nos offerat deo moꝛtificatos qdē carne vi.aūt ſpū ⁊c. Carnis.n. moꝛtificatio eſt in aīe ſeparatione. Sʒ ſp̄s viuificatio eſt in gratie cōfirmatione qd̄ ē pulchrius lochale qd̄ angeli hūerunt ꝑter ſuā btitudinē. vnde vere tūc dr̄ imoꝛtalis. Et ꝙ̄tum ad coꝝ ingreſſuʒ ſequit̄, Deducit ad iferos ibi enim credit̄ eſſe locus purgatoꝛij quē ingrediunt̄. Quarto ꝙ̄tum ad coꝝ regreſſum q finit̄. Cū ſequit̄. Et reducit. De quibꝰ duobus incurſibus inducitur illud p̄s. Si aſcendero in celū tu illic es ecce ꝙ̄tuʒ ad finalē regreſſum. Si deſcēdero in infernū ades. Ecce penalē ingreſſuʒ. Iſte eſt ille infernus. De quo di i p̄s. Verūtamē deus reddimet aiaʒ meā de manu inferi: cū acceperit me. Quia g° de moꝛtuis fideliū p̄ns memoꝛia agitur. Idcirco memoꝛiā moꝛtuoꝝ meditādo.ſ. Iuxta conſilium ſapientis occurrunt nobis cōſiderationes duodecim pertractam.

Quarum.ſ. Prima ɔſiderō eſt. Quid
1ª ɔſi° eſt moꝛs. Dicit̄ aūt ſcd̄m dio^m de angelica yer^a.2°.ca.ꝙ moꝛs nō eſt alicuius rei cōſumptio. Sʒ eſt cōiūctoꝝ ſepa°. Et i hoc dſt moꝛs hoīuʒ a moꝛte iumētoꝛuʒ. qꝛ aīa hoīs ſepat̄ ⁊ aīa bruti i coꝛpe moꝛit̄: ſic docet btūs Gre.in li° dialogoꝝ. ⁊ iō moꝛs hoīs quadruplici ſeꝑatione oſtēdit̄. Et pª
A
eſt. Qñ hō ſpoliat̄ veſte vetuſtate cōſumpta aīa.n. induit̄ carne ſic veſtimēto velociter veteraſcente. Jō dr̄ Job. 13°.ca Quaſi putredo cōſumēdus ſuʒ ⁊ quaſi veſtimētū qd̄ cōedit̄ a tinea. Scd̄a ſeparatio eſt. Qñ exuit̄ armatura victoꝛia cōſumpta. qꝛ ꝙ̄diu hō carne tegit̄ certat cū hoſte validiſſimo. ⁊ hoc certamē nūꝙ̄ cōſumat̄ donec armatura hec deponat̄. Et qꝛ iſta armatura vt plurimū ipedit militeʒ ne poſſit pugnare. Jō dic̄ apl̄s Ro. vi. Nō exhibeātis mēbꝛa nr̄a arma in iniquitatē p̄cō: ſʒ arma iuſtitꝰ deo ⁊c. Tertia ē. Qñ egredit̄ d̄ ſuo tabernaculo poſtꝙ̄ creuit ruina: qꝛ ſic domus lutea eſt ruinoſa. Sic hiculū nr̄i coꝛpis faciliter ſoluitur. Jō di iob. 4°.ca. Qd̄ hoīes q hitant domos luteas ɔ̄ſument velut a tinea: vbi dic̄ Gre. luteas domos hitamus: cū in terram coꝛpa nr̄a ſubſiſtimus. Quarta ſeꝑatio ē. Qñ exit de ergaſtulo poſtꝙ̄ cōpleuit ſuā penā, aīa vtit̄ coꝛpe: ſic captus vtit̄ carcere vt poſuit plato. vñ tātā poſuit libertatē poſt ſeꝑationē. Qd̄ qdā eiꝰ diſcipulus ſe interfecit: vt poſſet videre illius ſtatus pulchritudinē ſcd̄m ꝙ recitat Aug. de ci. dei. vñ aīa ꝓphete cognoſcens ſe icluſā i illo carcere ait in p̄s. Educ d̄ cuſtodia aīaʒ meā idest de carcere ad cōfitendū nōi tuo. Me ingt expectāt iuſti donec re.mi. Et illā ſeꝑationē ſic aſſimilatā deſcripſit ſapiēs eccl. 12. Dicēs. Memēto creatoris tui antequā reuertat̄ puluis i terrā ſuā. vñ erat ⁊ ſp̄s redeat ad deū q fecit illū ⁊c.

Scd̄a cōſideratio eſt. Quot ſunt gñra 2ª ɔſi°
moꝛtis. Et dicitur ꝙ ſunt quattuoꝛ. Quarum.ſ. Prima eſt coꝛpis q̄ cātur ex ſeꝑatione aīe a coꝛpe ⁊c. Scd̄a eſt aīe que cā-
B
tur ex ſeparatione gratie ab ip̄a. Sicut.n. anima viuificat coꝛpus. Sic gratia animam. Tertia eſt moꝛs tempoꝛalis que cauſatur ex ſeperatione hominis a ſtatu ſeculi. tales enim vt religioſi reputantur moꝛtui ⁊c. Quarta eſt moꝛs eternalis que cauſatur ex ſeparatione glorie eterne a qua anima ſeparatur per peccatū quia illa vita dicitur eterna. Nota ꝙ prima moꝛs eſt a nobis ad memoꝛiam repetenda. quia eius memoꝛia maxime cohibʒ hominem a peccatis ⁊ animat ad virtutes vnde dicitur eccl. vii. In omnibus operibus tuis memoꝛare nouiſſima tua ⁊ in eternum non peccabis. Secunda moꝛs eſt a nobis ſuper omnia deteſtanda. quia non inducitur niſi per peccatum moꝛtale: quod eſt peius ſcd̄ʒ ſe. quā eterna dāna°. vñ eleazarus doctoꝛ optimus dicit ſe magis ꝑmitti velle eſſe in inferno quā diuinam legem trāſgredi: vt habetur. 2° macha. 6°.ca. De illa moꝛte ait btūs Jaco. i cano. ſua p°.ca. Pctm̄ cū cōſumatū fuerit generat moꝛtē

Tertia moꝛs ē a nobis affectualiter deſiderāda. qꝛ oēs q iſtā moꝛte moꝛiunt̄ eo ipſo reges celi ɔſtituit̄: vt hētur Mate v.c. de relinquētibus mūdū. vbi dr̄ btī pauperes ſpū. qm̄ ipſoꝝ ē regnum celoꝝ. De qua moꝛte ait apl̄s col. 3°. Moꝛtui eſtis, ⁊ vita vr̄a abſcōdita ē cū xp̄o ⁊c. Quarta moꝛs ē ſemꝑ ꝑtimeſcenda. qꝛ ſola illa ē a qua nullus ꝑꝑetuo reſurgere pōt. De illa loqtur Jo. apo. xx.di. infernū ⁊ moꝛs miſſi ſūt in ſtagnū ignis ⁊ ſulphuris. hec ē moꝛs ſa. Et i diebꝰ illis q̄rent moꝛteʒ ⁊ non inuenient. ⁊ fugiet moꝛs ab eis ⁊c.

Tertia ɔſideratio ē. quā ſeuerū ē moꝛ
3ª ɔſi° tis iudiciū. D ſcendū ē ꝙ quatuoꝛ ſunt illa q̄ declarāt ꝙ ſit ſeuerū. Et. Primū
C
ē qd̄ illud iudiciū ē vniuerſale. nullus enī excipit̄ a ſñia moꝛtis lata ɔ̄ ꝑmū hoīeʒ ſʒ Aug. vñ xp̄s nec ſibi nec mrī in hac pepcit. Jō dixit dauid.p°. re. xiiij. Oēs moꝛimur ⁊ q̄ſi a[q]ua dilabimur ſuꝑ terrā que nō reuertunt̄. Scd̄m duruʒ ē. qd̄ illud iudiciū eſt iequale. qꝛ ſi oēs moꝛeremur in vltima etate vel in pꝛima videret̄ eē ſñia equa. Sed qꝛ tā iuuenes ꝙ̄ ſenes tā bonos ꝙ̄ malos. imo vt plurimū melioꝛes ledit citius vr̄ iniuſtū iudiciū eius. ꝑꝑ qd̄ dicit ſapi. eccli. xlj. Moꝛit̄ doctus. ꝑitus indoctus. Tertiū durū eſt. qꝛ illud iudiciuʒ eſt irreuocabile. qꝛ nullus pōt a tali ſententia appellari ꝓpter iudicis ſūmitateʒ: nec ipſe vult indulgere cuiꝙ̄: vt docet Aug. i qōnibꝰ noui ⁊ ve. te. ꝓpter qd̄ dicit apl̄s ad hebꝛ. 13. Quod ſtatutū ē oībus hoībus ſemel moꝛi. Quartū durū ē. qd̄ illud iudiciū ē accelerabile. qꝛ hoīs ē breuis vita. ſicut vmbꝛa ⁊ moꝛs velocius appꝛoxinq̄t ꝙ̄ ſagitta mediū tranſire valeat. Ideo dicitur eccli. xlj. memoꝛ eſto qm̄ moꝛs non tardat. Sed oīa illa arguat incertitudo. qꝛ lʒ nihil ſit certius moꝛte. tn̄ nihil ē certius hoꝛa moꝛtꝭ ſʒ Ber. ita vt nullꝰ ſibi valeat ꝓuidere. vñ di gen. 27. Qd̄ Iſaac ignorabat diē moꝛtꝭ ſue ⁊c.

Quarta ɔſideratio ē. vñ moꝛs fuit ex-
4ª ɔſi° oꝛta. Circa qd̄ iducūtur quatuoꝛ v̄itates. Et. Pꝛia ē. qd̄ moꝛs nō ē iducta a dō
D
creāte. qꝛ oīs creatura dei bona ē. vt dicit dio. de di. no. c° iiij. ⁊ gen. p°. dr̄ vidit deꝰ cūcta q̄ fecerat ⁊ erāt valde bona. Jō dr̄ ſapie p°. Deꝰ moꝛtē nō fecit. nec letat̄ in ꝑditiōe moꝛientiū. Scd̄a ē. qd̄ moꝛs pꝛia oꝛta fuit a diabolo iuidēte. qꝛ videbat hoīes aſcēdere ad locū. vñ exciderat. ⁊ qꝛ ſolatiū ē miſeris ſocios hr̄e penaꝝ. Jō dr̄ ſap. 2°. dñs creauit hoīeʒ in exterminabilem inuidia aūt diaboli moꝛs introiuit oꝛbē terrarū ⁊c. Scd̄a ē. qd̄ moꝛs oꝛta ē a muliere ſuꝑbiēte. qꝛ ipſa credens ſerpentꝭ ſermonibus voluit eē dea. vñ dicit apl̄s. Quod mulier fuit ſeducta in ꝑuaricatiōe ⁊ nō vir. Jō dicit̄ eccliaſ. xxvj. a muliere initiū peccati. ⁊ ꝑ illā oēs moꝛimur. Qd̄ ſi nr̄i clerici ɔſiderarēt magis ab eaꝝ aſpectibꝰ ⁊ cōſoꝛtijs ſe elōgarēt. qꝛ meliꝰ ē cōmorari leoni ⁊ draconi: vt ibidē dr̄. Quarta eſt. qd̄ moꝛs vltīo oꝛta fuit ab hoīe iobediente. qꝛ nō timuit ꝑcepta dei ɔ̄ire ne moleſtaret euā ſciēs ꝙ v̄ba ſerpentꝭ nō erāt v̄a. Jō dicit apoſtolus Ro. v. Qd̄ vniꝰ hoīs delicto moꝛs regnauit ⁊c.

Quinta ɔſideratio ē. vñ moꝛs fuit de- 5ª ɔſi°
ſtructa. Et dr̄ ꝙ moꝛs xp̄i noſtrā moꝛtem ſcd̄m q̄druplicē modū deſtruxit. Et. Pꝛimo ꝑ modū placatiōis. Sicut enī vehementer iratꝰ nō placat̄ niſi in magna vindicta
E
Sic iracūdia dei pr̄is placari nō potuit vt nr̄e moꝛtꝭ ſñiam reuocaret donec moꝛtuꝰ fuit ille hō q ceteris hoībus ꝑpōderabat. vñ ſoluit inimicitias i carne ſua vt dicit apoſtolꝰ ad ephe. 2°.c° Scd̄o ꝑ moꝛ ſatiſfactiōis. qꝛ tūc fit ꝑfecta ſatiſfactio qñ offert illud qd̄ ē magis gratū offēſo ꝙ̄ fuerit diſplicēs ſibi offēſa. Et hoc fecit xp̄s in cruce offerēs deo ſemetipʒ ꝑ modū holocauſti. Jō dicit apꝰ ad hebꝛ. ix.c°. Quod xp̄s obtulit ſemetipʒ ꝑ ſpm̄ ſcm̄ deo. Tertio ꝑ moꝛ redēptiōis. qꝛ tūc ꝑficē aliqs redditur: cū dat̄ aliqd illi ꝑualēs. Ita dedit xp̄s vitā ſuā ꝓ nob̄ q̄ lōge erat melioꝛ oībus aliis. Jō dicit oſe. 13. De moꝛte redimā vos ⁊c. Quarto ꝑ mōm dānatiōis. qꝛ ſi ille q iniuſte rapit aliēa iuſte dānat̄ ad ꝑdēdū ꝓpꝛia. Sic diabolꝰ fuit iuſte dānatus ad ꝑdendū hoīes iuſte poſſeſſos. qꝛ tractās xp̄i moꝛtē voluit hr̄e eū in q̄ nihil

uris hꝰbebat ſʒ illō io.xiiij .vēit eiʒ pnceps mūdi huꝰ ⁊ i me nō hʒ qcq̄. Jō xp̄s ſua morte mortē dīſtruēs ⁊ īfernū dī.p oſee ꝓpheʒ c.13. Ero .i. mors tua. o mors morſus tuus ero inferne. Ideo docʒ btūs Anſel. de ordinibus paſſiōꝫ xp̄i i mortis articulo ī uocādū. nec puto ꝙ aliquis tunc fideli mēte ⁊ cōpuncto corde paſſionē xp̄i inuocans poſſit dampnari.

6ª ɔſi. Septa cōſideratio ē. Qui ſunt illi quibus mors eſt odibilis. ⁊ dī ꝙ quatuor ſūt

F hoīuʒ genera ſingulariter. ſ. Primo ſu pbis ⁊ arrogātibus. q2 in morte ſic ſubito eijciuntur. ideo dī eccliaſt. io. Quid ſuperbis terra ⁊ cinis ⁊ ad ſublimū arrogantiā deprimendam idē ait. Hodie ē rex ⁊ cras morieꝶ. Scdo imūdis ⁊ carnalibus. q2 tunc omnis voluptas habet terminuʒ ſuum ⁊ vertitur in ſupplicium. Ideo p vilitate taliuʒ hoīum in voluptate breui decedēntuʒ dī eccliaſtici. xlj. c. Muſce morientes pdunt ſuauitatez vnguenti. i. hoīes lubrici delectabilis voluptatis amatores extinguunꝶ in morte. Tertio auaris ⁊ tēporalibus dediti q nō curāt niſi de rebus tpalibus: q2 in morte oʒ eos oīa dimittere dicente Job in pſona talium. Nudus egreſſus ſuʒ de vtero matris mee ⁊ nudus reuertar illuc. Idcirco ad exēplum talium dī luce. xvj. Mortuus ē diues ⁊ ſe. ⁊c̄.

Quarto īfidelibus ⁊ īcredulis q putāt ꝙ aīa ſimul in corpe moriaꝶ. ⁊ ad nihil redīēs ptimeſcunt. iō talibus q videnꝶ in illa vita tm̄ ſpare dī ſap. 2 c. Exiguuʒ ⁊ cū tedio eſt tp̄s vite nr̄e ⁊ nō eſt q agnitus ſit regreſſus ab īferis: q2 ex nihilo facti ſumꝰ ⁊ poſt hoc erimꝰ tanq̄ nō fuerimꝰ. q2 extīctus ciniſ erit corpus nrʒ ⁊ ſpūs noſter diffundeꝶ tanq̄ mollis aer. hoc cogitauerunt ⁊ ɔſiderauerunt. ⁊ excecati ſunt a malitia eoꝝ. Idcirco p oībus iſtis dī eccla. xl. O mors q̄ amara ē memoria tua hoī iuſto ⁊ pacem hn̄ti cuʒ ſubſtātia ſua.

Septima ɔſideratio ē. Qui ſunt illi q

7ª ɔſi. bus mors ē amabilis. dī ꝙ ſunt q̄tuor genera hoīum q deſiderāt mortez tanq̄ eis

B amabilez. Primo eſt amabilis p xp̄o voluntarie mendicātibꝰ q2 illud qd tm̄ deſiderāt poſt mortez recipiēt. ſ. regnum celorū dicente dn̄o Mat. v. Btī paupes ſpū qm̄ ipſoꝝ eſt regnum celoꝝ. Jō dī eccliaxlj. O mors bonuʒ eſt iudiciuʒ tuum hoī idigenti. Scdo eſt amabilis p xp̄o laborātibus quotidie laborātibꝰ. q2 in morte ɔſequunꝶ mercedē ſuā: ſicut mercenarij expectāt diez ſue retributiōis. Jō dī Job 19. Breues dies hoīs ſunt ⁊c̄. Aliqʒ vbec optata veniat ſicut mercenarij dies eius.

Tertio eſt amabilis hoībus firmiter credēntibus ea q̄ ſunt fidei credentibꝰ. q2 fides nr̄a

5ª ɔſi. docet nunc q̄ ſumus in captiuitate. ⁊ tunc liberabimur a ſeruitute in ſpe glorie filiorū dei. ſicut illi qui tranſeūt de captiuita-

D te ad patriā. Jō dī ad corri. v. Qm̄ ſi terreſtris domus nr̄a huius hitationis diſſolut̄ hedificationē hēmus ex deo hēmꝰ domū nō manu fcām in celis. Quarto ē amabilis hoībus gaudia celeſtia deſiderātibus: q2 oculus non vidit nec auris audiuit ⁊c. j. corri. 4. Jō dicebat aplūs. Qd cupiebat diſſolui ⁊ eē cum xp̄o: q2 ſibi viuere xp̄s erat ⁊ mori lucꝝ. vn̄ p oībus iſtis dī ſap. 3. c. Juſtoꝝ aīe in manu dei ſunt ⁊c̄. Sed ſʒ b. Aug. ſup gen̄. Aliq ipie deſiderabāt mortē: vt q ſeipſas interficiūt pp deſparatōʒ. Et talis mors dī neqſſima eccli. xvij. ca.

8ª ɔſi. Octaua cōſideratio ē. que ſūt morientium qōnes. Dī āt ꝙ ſicut inueniꝶ allegatū a btō Anſel. in li. de oronibus qn̄ fr̄ eſt i morꝫ articulo frēs ei aſſiſtenꝫ debēt ſibi plures facere qōnes q̄ ad q̄tuor reducunꝶ.

D Et. Pria ē. Si credit ea q̄ ſūt fidei xp̄iane dītiſſima ſicut ſcā docet eccla. Quo rn̄dente. Credo. Scda qd fiat. Si gaudet ꝙ morit̄ in fide catholica ⁊ ita de charitate. Quo rn̄dēte. Gaudeo. Fiat ei. ſ. Tertia qd. Si dolet. q2 deū offendit ⁊ ſi cognoſcit ſe multū deum offendiſſe. Quo rn̄dente. Sic fiat ei. ſ. Quarta qd. Si pmittit deo dante firmiter de cōmiſſis ſatiſfacere ⁊ deum vlterius nō offēdere. Quo rn̄dēte. Sic interrogans dʒ vlterius addere vt tam ſpeʒ ſuam ponat in paſſione dn̄ica. ⁊ ipſam obijciat ei obuianti qbus expletis non eſt de eius ſalute formidandum. quia

corde creditur ad iuſticiam. ore autem cōfeſſio fit ad ſalutē. vn̄ p talibus q ſic moriunꝶ in dīa pn̄ia ⁊ ſapia. dī in ps. Nō videbit interitum cū viderit ſapiētes morientes. q2 tales nō intereunt ſʒ reſurgunt. Et dicunꝶ recte ſapiētes: q2 qōnes optime dīi ſunt diſſoluētes ⁊c.

9ª ɔſi. Nona cōſideratio ē. que ſūt morientiū ſacra. Dī āt ꝙ q̄tuor ſūt myſteria q̄ circa morientes pficiunꝶ in eccliaſtica decrā. ſ.

Primū ſacrm ē cōfeſſio pn̄ialis.

Scdm myſteriū cōicatio ſacralis.

Tertium eſt vnctionis finalis.

Quartū eſt recōmandationis ſpūalis.

A Quibus aīa recōmādaꝶ xp̄o ⁊ angelis eiꝰ Et illa quatuor reqrunꝶ. ſcdm illa q̄tuor q̄ ſūt neceſſaria hoī volēti ⁊ debēti facere longā viām e ſūme piculoſam. Ad quaʒ faciendā quatuor neceſſario reqruntur. ſ.

Primo ꝙ ſit a magnis pōderibus exoneratꝰ. q2 viator cū magno pōdere nō pōt viā ſuā faciliter expedire. Et iō premittiꝶ. Cōfeſſio pctōꝝ in qua ſarcia pctōꝝ. locū deorſum appcientiū more grauiū deponiꝶ.

Scdo ꝙ hō ſit cibis ſufficiēter ſubſtētatus ne fame nimia deficiat in via. Et iō daꝶ ei diuina eucharī in cuiꝰ fortitudine p ueniꝶ ad mōtē dei oreb. q interptaꝶ ardor ſicut helyas ſine fame ābulauit in fortitudine cibi illiꝰ. xl. diebꝰ ⁊. xl. noctibꝰ. 3. Re. xix. c. 3. ꝙ hō ſit armis pugnabilibꝰ circūdatus ne facile pateat hoſtiū ictibꝰ aut latronū. Et iō ſeqtur extrema vnctio i qua armis crucis ſingula mēbra armanꝶ. que ſūt arma terribilia inimicis ⁊c̄. Quarto ꝙ hō ſit cū ſocijs fidelibus comitatus. qꝫ hoſtiū nō poſſʒ multitudinē tollerare. Et hic cū ſequiꝶ recōmādatio i qua ſctis ⁊ angelis cōmittiꝶ cōmēdanda ⁊ cuſtodiēda. Et pro tali morte dicebat balaam numeri. 23. Moriaꝶ aīa mea. ſ. morte iuſtorum. ⁊ fiant nouiſſima mea horum ſilia.

Decima ɔſideratio ē. qualia ſūt mor-

10ª ɔſi. tuorum receptacula apud inferos. Dī āūt

Prima ꝙ quatuor. Et. Primū dī ſinus abra-

B he an̄ xp̄i mortē fuerāt ſancti ve. teſtamēti ⁊ ibi fuit repoſitus lazarus vt hētur luce. xvj. ca. Scdm eſt locus purgatorij ad quē deſcendūt illi q de pctīs pfectam penitētiam nō egerūt ſm btm̄ Greg. de quo intelligiꝶ ad lrām verbū thematꝫ. ſ. Deꝰ deducit ⁊c. Tertiū locus lymbi ad quem vadunt puuli q ſolū ſūt i origīali defūcti vbi nō puniunꝶ niſi pena ſenſus: vt pʒ. 4. ſniaꝝ. Quartū ē locus inferni vbi nulla ē redēptio. de quo loco dī p repbatoꝝ dānatiōe in ps. Sicut oues in inferno poſiti ſūt. mors depaſcet eos: vt mori nō poſſint. Et de iſtis dī apoc. xiiij. In diebus illis homines querēt mortē ⁊ nō inuenient deſiderabunt mori ⁊ mors fugiet ab eis. Primam aūt partem xp̄s ad inferos deſcendēs totaliter euacuauit. Scdam pūtē lʒ euacuauerit eam tunc. tamen tota die aīabus deſcendentibus repletur. Tertiaʒ aūt ⁊ quartam. Ad illas nunq̄ deſcendit nec vllū bn̄ficium eis miſit. q2 vtraqʒ ſūt in peccato mortali. lʒ tertij ſunt in originali ⁊ quarti ſunt in actuali. Et pro iſtis dī i ps. Mors peccatoꝝ peſſima ⁊c̄.

Undecima cōſideratio eſt. Quot ⁊ quāta ſunt mortuoruʒ remedia. Et dicitur ꝙ

quedam figmenta que fiunt circa defūctos 11ª ɔſi. non ſunt remedia dicente beato Aug. de ciui. dei p. Sic proinde iſta omnia. Curatio funerimus. Conditio ſepulture ⁊ pompa magis ſunt viuentium ſolatia q̄ defūctoꝝ ſubſidia ⁊c̄. Ideo dicitur ꝙ quatuor ſunt mortuorum remedia. Et. Pri-

mum eſt oblatio ſacralis q̄ fit in miſſaruʒ C celebratione. Scdm eſt oratio ſpūalis qui fit ex fidelium deuotione. Tertiuʒ ē elemoſyna q̄ ptinet ad dītutem miſericordie. Quartū eſt ieiuniū qd ptinet ad dītutē abſtinētie. Primū āt remediū datur de bonis ecclie. Scdm de bonis amicorum. Tertiū de bonis fortiſe. Quartuʒ de bonis nature ⁊ gr̄e. Jō dicit Greg. in epla ad bonifaciū. Qd aīe fideliū defūctorū q̄tuor mōis ſoluūꝶ. ſ. Aut ſacerdotum oblatiōibꝰ. Aut ſcōꝝ oblatiōibꝰ. Aut carorū elemoſynis. Aut cognatoꝝ ieiunio. Jō dī. ij. machab. xij. c. Qd vir fortiſſimꝰ iudas collatōe fcā miſit hieroſolymā duodeci mi. dragmas argēti offerri ibi ⁊c̄.

Duodecia ɔſideratio ē. qd ſūt mortuo

rū gl'a. Quere hãc ↄſideratiõnē in p̄cedē-
ti fm̄õe l 3ª ↄſideratiõe eiuſdē ꝛc. Et nota
ꝙ illi de paradiſo nõ indigēt remedio. qꝛ ſūt
beati. Illi autem de inferno non poſſunt
iuuari remedio: qꝛ ſūt a deo excõicati. Et
idõ ſuffragia que fiunt ꝓ illis ſunt grarū
actiones. Sed illa que fiunt ꝓ illis q ſūt
in inferno. ſunt. ſ. viuoꝝ conſolationes: vt
habet. 3ᵒ. cᵒ. Cum in arte. Illi aūt de lym
bo non poſſunt adiuuari per ſuffragia: qꝛ
non puniunt niſi pena damni que eſt carē
tia viſionis diue: ꝛ illa non põt remitti
niſi deus oſtenderet ſe eis. ꝛ ideo: emanēt
in ſtatu ſuo. Pro illis aūt de purgatorio
ſunt ſuffragia facienda. de quibus eccliaſ.
4. Laudaui magis mortuos q̄ viuentes
qꝛ melior eſt ſtatus purgatorij q̄ ſtat⁹ hu-
ius mundi ꝓpter quatuor inter alia. Et.

D Primum eſt. qꝛ ipſi ſunt confirmati i
gr'a quo ſuppoſito oïs pena eſſet tolerabi
bilis in hoc mũdo viris fidelibus. Se-
cundum ē. qꝛ penam ſubſtinent cum mira
patientia. eo ꝙ hñt affectiones rectas: que
quidem virtus omnem penam facit ſua-
uem iuxta illud euang. In patientia vr'a
poſſidebitis animas veſtras ꝛc. Terti
um eſt. qꝛ ſupplicium recipiunt cum beni-
uolentia propter charitatem quam habēt
inextinguibilem: qua virtute premiſſa di-
cit Ricardus de ara ſponſe. Q̄d ſupplicīū
inferni non eſſet pena. Quartum eſt ꝙ
ſunt certificati de futura gloria. ꝛ illõ quaſi
annullat eorum tormenta ſicut merces co-
pioſa facit mercenarium firmiter operari
ꝛ fideliter. Quod nobis cõcedat xp̄s ieſus
dei ꝛ virginis filius. Amen.

De eodem. Sermo tertius.

Mortui eſtis ꝛ vita noſtra abſcõ-
dita ē cum xp̄o ꝛc. col. 3ᵒ cᵒ. Ver
bū iſtõ oſſit ap'lꝫ pauli militãtē
eccliam informanꝫ lr'aliter intel-
lectum. ꝛ myſtice cõſideratū eſt cuilibꝫ ca
tholicã eccliam pr'itantem que ē in purga
torio dulciter alloquenꝫ. Et ſm hoc q̄libꝫ
fidelis eccliam dupliciter alloquitur in ver-
bis iſtis. Primo vt cõdoleat d̄ pena ꝓactua
liter inflicta. Cū dr̄ mortui eſtis. ſ. morte
pene ſenſibilis de qua dr̄ in exo. Auferte
a me mortem iſtam. Secūdo vt cõgaudeat
de gloria finaliter reſeruata. Cum ſequit:
Et vita noſtra abſcõdita eſt cum xp̄o. de
qua gloria apoſtolus vbi thema dic. Cū
xp̄s apparuerit vita noſtra. tunc ꝛ vos ap-
parebitꝭ cum ipſo in gloria. Tūc cãtabunt il
lud p̄s. Aïa noſtra erepta eſt de laqͦ ve-
nantium. laqueus contritus eſt ꝛ nos li-
berati ſumus. Circa p̄mam ptem the-
matis. De qua nunc p̄ncipaliter agit. ſūt
plures articuli declarandi.

Primus eſt. Quid eſt mors. Et dicit p9arti.
btūs dio. de angelica ierar'. Q̄d mors ñ
eſt cuiuſq̄ corruptio: ſed aïe a corpe ſepa-
tio. Quod cõfirmatur ſingulariter d̄ mor
te xp̄i dicenꝭ illud p̄s. Qm̄ non dereliqui
ſti aïam meam in inferno ꝛc. vt pꝫ p expo
ſitionem bt̄i petri in actibus. Rõ autē in-
corruptionis in morte hoïs eſt imortalitas E
aïe: qd̄ euidenter educitur d̄ ſcripturis no.
ꝛ ve. teſti ꝛc. Tum qꝛ ſapie 3ᵒ dr̄ iuſtorum
aïe in manu dei ſunt ꝛc. ex quo accipit rõ
imortalitatꝭ in aïa q̄ a corpe nõ depēdet:
cuius experimētū ē. qꝛ remiſſa virtute cor-
poris aïa perfectius opatur ad intra. Tuꝫ
qꝛ eccli. 12 dr̄. Reuertatur puluis ad terrā
ſuam vnde erat ꝛ ſp̄us ad deum qui fecit
illum. Ex quo accipit rõ. Q̄d ſolus deus
qui dedit ſp̄m põt eum deſtruere cuꝫ to-
ta natura inferior non ſit ſufficiens ad ip-
ſam ꝓducere propter non cõtinentiam ↄ-
tualem. In nouo aūt teſtõ hēt Mat. x.
Nolite timere eos qui occidunt corp⁹ ꝛc.
Cui adiungitur rõ. b. Aug. de vera reli.
di. Quod nullum cõmutabile poteſt iudi
care ſꝫ ſe de in incõmutabilibus. Anima
autem noſtra attingit ad principia q̄ ſunt
incõmutabilia. lꝫ non per rõnes: ſed per fi
dem. vnde apoſtolus dicit ad corri. Qua-
ſi in hoc tm̄ in xp̄o ſperantes ſumus.

Secundus articulus eſt. Quod mors ē 2⁹arti
pena nobis ex pctõ inflicta: vt pꝫ geñ. 2ᵒ di.
dño p̄ hoi. Quacūqꝫ die comederis ex
eo morte moriemini. ſ. de ligno ſciētie bo-
ni ꝛ mali. Quod verbum pro tota ſua po
ſteritate ſcd̄m Aug. fuit intellectum in

lᵒ. de ci. dei. Et ſequitur. In ſudore vul-
tus tui veſceris pane tuo ꝛc. Et ſequitur.
Donec reuertaris in terram de qua ſum-
ptus es ꝛcetera. Item ſapi. 2ᵒ. dicit. Deus
creauit hominem inexterminabilem. Inuidia
autem diaboli mors intrauit in orbeꝫ ter
rarum. In nouo auteꝫ teſtõ dr̄ Ro. v. Si
cut eni vni⁹ delicto mors regnauit p vnū
multo magis regnabit vita per vnum. ſ. p
xp̄m ꝛc. Sed hic ſunt aliqua notabilia p-
tractanda. Et. Primum eſt quare ꝓ-
pter peccatum patris inflicta eſt mors fi-
lijs contra legem ꝛ propham ezechielem.
ſ. filius non portabit iniquitatem patris.
Secundum eſt quare pro vno peccato
inflicta eſt tanta pena. Tertium eſt qua
re iſtud peccatum tranſfunditur in nos ſi-
ne cõmiſſiõe aut diuina creatiõe. Circa
primū ē dicendum Q̄d ſicut illud peccatuꝫ
fuit in adam actualiter. ſic eſt in nobis ori-
ginaliter Et ideo punimur pro nr̄o reatu
Circa ſm dicendum eſt. Q̄d maior eſt
mors ſa vnius q̄ prima omnium. ꝛ tamē
pro quolꝫ peccato mortali incurrit mors
ſa in vno. qꝛ maior eſt malitia talis pecca
ti q̄ afflictio pene eterne: ſicut docet An-
ſelmus. Circa tertium dicendum ē qd̄
illud peccatum in nobis materialiter i no
bis non eſt niſi carentia originalis iuſticie
ꝛ ideo non tranſfunditur in nobis niſi p̄-
uatiue. qꝛ deus non creat illam.

3⁹arti. Tertius articulus eſt. Q̄d pena mortꝭ
fuit propter peccatum a xp̄o aſſumpta ꝛ ſi
ſibi inflicta. Q̄d autem fuerit ab ipſo aſſū-
pta gratanter probatur Mat. x. ꝛ xx. caᵒ
M vbi dr̄. Ecce aſcendimus hieroſolymam
ꝛ filius hominis tradetur ꝛc. vbi ſequitur
obiurgatio patris renitenꝭ. ꝛ Io. x. Ego
ſum paſtor bonus ꝛc. Et xp̄s poteſtatē ha
beo ponendi animam meam ꝛc. Sed ꝙ
propter peccatum mortem aſſumpſerit ꝓ-
batur. i pe. 2. vbi dr̄. Peccata noſtra ipſe
pertulit in corpe ſuo ſuper lignum ꝛc. Itē
ad hebre. x. dr̄. Quod xp̄s mortuus eſt ad
multorum exhaurienda peccata. Et alibi
dicit apoſtolus. Quod mortuus eſt ꝓpter
delicta noſtra. Item Io. apoc. xi. Dilexit
nos ꝛ lauit nos a pctīs nr̄is a ſanguie ſuo
ꝛc. Sed quare xp̄s aſſumpſit penam iſtaꝫ
pro peccato qd̄ non cõmiſit iuxta illud pe.
in canonica. Qui peccatum non fecit. Di
cendum ꝙ ipſemet reſpondet in Ioanne
di. Q̄d propter charitatem quam ad nos
habuit maiorem inquit charitateꝫ ꝛc. Et
apoſtolus etiam ait. Q̄d propter nimiam
charitatem ſuam qua dilexit nos deus mi
ſit filium ꝛc.

Quartus articulus ē. qd̄ mors noſtra 4⁹ ar.
fuit per mortem xp̄i deſtructa qd̄ ꝓbatur
per apoſtolum p̄ corr. xv. vbi dr̄. Abſorta
eſt mors in victoria. ſ. xp̄i. Et iterum ibidē
Sicut per hominem mors. ſic per hominē
reſurrectio mortuorum. Et alibi nouiſſi- B
me omnium inimica deſtruetur mors. ſ. p
mortem xp̄i. Sed quare morimur ſi mors
eſt deſtructa. b. Aug. de ci. dei ponit tres
ſp̄es mortꝭ. ſ. Quedam eſt corporalis per
quam anima diſcendit a corpore. Quedā
eſt ſp̄ualis qua diſcedit deus ab aïa. Que
daꝫ eſt gehenalis qua punitur penā eter
na. Et illa dr̄ in apoc. mors ſa in apoc. di
cit Aug. Q̄d omnes ille illas mortes de⁹
fuit cõminatus ade. Xp̄s autem per pri-
mam liberauit nos a duplici ſequēte. Et
ideo in iiᵒ de tri. ipſe declarat qualiter ſim
plaꝫ mortis ſue equipolleat noſtro duplo
qꝛ vero ſcd̄m apoſtolum per mortem xp̄i
reſurrectio finalis celebratur. Idcirco de-
ſtruxit ꝛ mortem primam.

Quintus articulus eſt. quod mors iſta 5⁹arti.
eſt a nobis quotidie cõmemoranda. vnde
ſap̄. monebat filium ſuum iuxta illõ eccli.
vij. Memorare nouiſſima tua ꝛc. In quo
rum conſideratione occurrit eternum ſup D
plicium quod per peccatum acquiritur. qꝛ
vermis eorum non extinguetur in eternū.
Et eternum exilium qꝛ peccatori ꝓmittit
in apoc. foris canes ꝛ venefici. Et perpe-
tuum vinculum quo peccator in carcere
vincitur iuxta illud p̄s. Conuertant pecca
tores in infernum ꝛc. Et omne remediuꝫ
qd̄ ab ipſo excluditur: qꝛ veniet nox quan
do nemo poterit operari. ꝛ futurum iudi-
cium in quo iudex iraſcetur dicendo. Di-
ſcedite a me maledicti ꝛc. in Mat. Idõ dr̄
eccli. xxiiij. Memor eſto q̄m mors non tar-

rū gl̃ia. Quere hāc ꝯſiderationē in p̄cedē‑ti ſermōe i 3ª ꝯſideratiōe eiuſdē ⁊c. Et nota ꝙ illi de paradiſo nō indigēt remedio. q2 ſūt beati. Illi autem de inferno non poſſunt iuuari remedio: q2 ſūt a deo excōicati. Et iō ſuffragia que fiunt ꝓ illis ſunt gratiaruꝫ actiones. Sed illa que fiunt ꝓ illis q ſūt in inferno. ſunt. ſ. viuoꝝ conſolationes: vt habet. 3° c° Cum in arte. Illi aūt de lym bo non poſſunt adiuuari per ſuffragia: q2 non puniunt̄ niſi pena damni que eſt carē tia viſionis diuine: ⁊ illa non pōt remitti niſi deus oſtenderet ſe eis. ⁊ ideo: emanēt in ſtatu ſuo. Pro illis aūt de purgatorio ſunt ſuffragia facienda. de quibus eccliaſ. 4. Laudaui magis mortuos ꝙ̄ viuentes q2 melioꝛ eſt ſtatus purgatorij ꝙ̄ ſtat⁹ hu‑ius mundi ꝓpter quatuoꝛ inter alia. Et.

D Primum eſt. q2 ipſi ſunt confirmati i gr̃a quo ſuppoſito oīs pena eſſet tolerabi‑lis in hoc mūdo viris fidelibus. Se‑cundum ē. q2 penam ſubſtinent cum mira patientia. eo ꝙ hn̄t affectiones rectas: que quidem virtus omnem penam facit ſua‑uem iuxta illud euang. In patientia v̄ra poſſidebitis animas veſtras ⁊c. Terti‑um eſt. q2 ſupplicium recipiunt cum beni‑uolentia propter charitatem quam habēt inextinguibilem: qua virtute premiſſa di‑cit Ricardus de ara ſponſe. Qd̄ ſupplicium inferni non eſſet pena. Quartum eſt ꝙ ſunt certificati de futura gloria. ⁊ illd̄ quaſi annullat eoꝛum tormenta ſicut merces co‑pioſa facit mercenarium firmiter operari ⁊ fideliter. Quod nobis cōcedat x̄p̄s ieſus dei ⁊ virginis filius. Amen.

¶ De eodem. Sermo tertius.

Mortui eſtis ⁊ vita noſtra abſcō‑dita ē cum x̄p̄o ⁊c. coll. 3° c° Ver‑bū illd̄ oſſit ap̄ꝫ pauli militātē eccliam informant; l̃raliter intel‑lectum. ⁊ myſtice cōſideratū eſt cuilibꝫ ca‑tholicā eccliam pn̄itantem que ē in purga‑toꝛio dulciter alloquenſ. Et ſm hoc qlibꝫ fidelis eccliam dupliciter alloqtur in ver‑bis iſtis. Primo vt cōdolet d̄ pena actua‑liter inflicta. Cū dī mortui eſtis. ſ. morte pene ſenſibilis de qua dī in exo. Auferte a me mortem iſtam. Secūdo vt cōgaudet de gloria finaliter reſeruata. Cum ſequit̄: Et vita noſtra abſcōdita eſt cum x̄p̄o. de qua gloria apoſtolus vbi thema dic̄. Cū x̄p̄s apparuerit vita noſtra. tunc ⁊ vos ap‑parebitis cum ipſo in gloria. Tūc cātabunt il‑lud p̄s. Aīa noſtra erepta eſt de laqueo ve‑nantium. laqueus contritus eſt ⁊ nos li‑berati ſumus. Circa p̄mam ptem the‑matis. De qua nunc p̄ncipaliter agit̄ ſūt plures articuli declarandi.

Primus eſt. Quid eſt mors. Et dicit b̄t̄us dio. de angelica yerar². Qd̄ mors n̄ p⁹ arti. eſt cuiuſq̄ corruptio: ſed aīe a corpe ſepa‑tio. Quod cōfirmatur ſingulariter d̄ mor‑te x̄p̄i dicenſ illud p̄s. Qm̄ non dereliqui‑ſti aīam meam in inferno ⁊c. vt pꝫ p expo‑ſitionem b̄ti petri in actibus. Rō autē in‑corruptionis in morte hoīs eſt imortalitas E aīe: qd̄ euidenter educitur d̄ ſcripturis no. ⁊ ve. teſti ⁊c. Tum q2 ſapie 3° dī iuſtorum aīe in manu dei ſunt ⁊c. ex quo accipit̄ rō imortalitatſ in aīa q̄ a corpe nō depēdet: cuius experimētū ē. q2 remiſſa virtute cor‑poris aīa perfectius opatur ad intra. Tuꝫ q2 eccli. 12 dī. Reuertatur puluis ad terrā ſuam vnde erat ⁊ ſp̄ūs ad deum qui fecit illum. Ex quo accipit̄ rō. Qd̄ ſolus deus qui dedit ſp̄ūm pōt eum deſtruere cuꝫ to‑ta natura inferioꝛ non ſit ſufficiens ad ip‑ſam ꝓducere propter noncōtinentiam vir‑tualem. In nouo aūt teſtō hētur Mat. x. Nolite timere eos qui occidunt corp⁹ ⁊c. Cui adiungitur rō b. Aug. de vera reli. di. Quod nullum cōmutabile poteſt iudi‑care pꝫ ſe. de in incōmutabilibus. Anima autem noſtra attingit ad principia q̄ ſunt incōmutabilia. lꝫ non per rōnes: ſed per fi‑dem. vnde apoſtolus dicit ad corri. Qua‑ſi in hoc tm̄ in x̄p̄o ſperantes ſumus.

Secundus articulus eſt. Quod mors ē 2⁹ arti. pena nobis ex p̄cō inflicta: vt pꝫ geñ. 2° dī. dn̄o p⁹ hoi. Quacunqꝫ die comederis ex eo morte morienini. ſ. de ligno ſciētie bo‑ni ⁊ mali. Quod verbum pro tota ſua po‑ſteritate ſcd̄m Aug. fuit intellectum in

li°. de ci. dei. Et ſequitur. In ſudore vul‑tus tui veſceris pane tuo ⁊c. Et ſequitur. Donec reuertaris in terram de qua ſum‑ptus es ⁊ cetera. Item ſapi. 2°. dicit. Deus creauit hominem inexterminabilem. Inuidia autem diaboli mors intrauit in orbeꝫ ter‑rarum. In nouo auteꝫ teſtō dī Ro. v. Si‑cut enī vni⁹ delicto mors regnauit p vnū multo magis regnabit vita per vnum. ſ. p x̄p̄m ⁊c. Sed hic ſunt aliqua notabilia p‑tractanda. Et. Primum eſt quare ꝓ‑pter peccatum patris inflicta eſt mors fi‑lijs contra legem ⁊ prophetam ezechielem. ſ. filius non portabit iniquitatem patris. Secundum eſt quare pro vno peccato inflicta eſt tanta pena. Tertium eſt qua‑re iſtud peccatum tranſfunditur in nos ſi‑ne cōmiſſiōe aut diuina creatiōe. Circa primū ē dicendum Qd̄ ſic̄ illud peccatuꝫ fuit in adam actualiter. ſic eſt in nobis ori‑ginaliter Et ideo punimur pro nr̄o reatu. Circa ſm dicendum eſt. Qd̄ maioꝛ eſt mors ſa vnius ꝙ̄ prima omnium. ⁊ tamē pro quolꝫ peccato mortali incurrit̄ mors ſa in vno. q2 maioꝛ eſt malitia talis pecca‑ti ꝙ̄ afflictio pene eterne: ſicut docet An‑ſelmus. Circa tertium dicendum ē qd̄ illud peccatum in nobis materialiter i no‑bis non eſt niſi carentia originalis iuſticie ⁊ ideo non tranſfunditur in nobis niſi p̄‑uatiue. q2 deus non creat illam.

3⁹ arti. Tertius articulus eſt. Qd̄ pena mortiſ fuit propter peccatum a x̄p̄o aſſumpta ⁊ ſi‑bi inflicta. Qd̄ autem fuerit ab ipſo aſſū‑pta gratanter probatur Mat. x. ⁊ xx. ca° M vbi dī. Ecce aſcendimus hieroſolymam ⁊ filius hominis tradetur ⁊c. vbi ſequitur obiurgatio patris renitenſ. ⁊ Io. x. Ego ſum paſtoꝛ bonus ⁊c. Et x̄p̄s poteſtatē ha‑beo ponendi animam meam ⁊c. Sed ꝙ propter peccatum mortem aſſumpſerit ꝓ‑batur. i pe. 2. vbi dī. Peccata noſtra ipſe pertulit in corpe ſuo ſu per lignum ⁊c. Itē ad hebre. x. dī. Quod x̄p̄s mortuus eſt ad multorum exhaurienda peccata. Et alibi dicit apoſtolus. Quod mortuus eſt ꝓpter delicta noſtra. Item Io. apoc. xj. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pc̄tis nr̄is a ſanguie ſuo ⁊c. Sed quare x̄p̄s aſſumpſit penam iſtaꝫ pro peccato qd̄ non cōmiſit iuxta illud pe. in canonica. Qui peccatum non fecit. Di‑cendum ꝙ ipſemet reſpondet in Ioanne dī. Qd̄ propter charitatem quam ad nos habuit maioꝛem inquit charitateꝫ ⁊c. Et apoſtolus etiam ait. Qd̄ propter nimiam charitatem ſuam qua dilexit nos deus mi‑ſit filium ⁊c.

Quartus articulus ē. qd̄ mors noſtra 4⁹ ar. fuit per mortem x̄p̄i deſtructa qd̄ ꝓbatur per apoſtolum p⁹ corr. xv. vbi dī. Abſoꝛta eſt mors in victoꝛia. ſ. x̄p̄i. Et iterum ibidē Sicut per hominem mors. ſic per hominē reſurrectio mortuorum. Et alibi nouiſſi‑ B me omnium inimica deſtruetur mors. ſ. p mortem x̄p̄i. Sed quare morimur ſi mors eſt deſtructa. b. Aug. de ci. dei ponit tres ſpēs mortiſ. ſ. Quedam eſt corpoꝛalis per quam anima diſcendit a corpore. Quedā eſt ſp̄ūalis qua diſcedit deus ab aīa. Que‑daꝫ eſt gehenalis qua punitur penā eter‑na. Et illa dī in apoc. mors ſa in apoc. di‑cit Aug. Qd̄ omnes iſte illas mortes de⁹ fuit cōminatus ade. X̄p̄s autem per pri‑mam liberauit nos a duplici ſequēte. Et ideo in li° de tri. ipſe declarat qualiter ſim‑plaꝫ mortis ſue equipolleat noſtro duplo q2 vero ſcd̄m apoſtolum per mortem x̄p̄i reſurrectio finalis celebratur. Idcirco de‑ſtruxit ⁊ mortem primam.

Quintus articulus eſt. quod mors iſta 5⁹ arti. eſt a nobis quotidie cōmemoranda. vnde ſap̄. monebat filium ſuum iuxta illd̄ eccli. vij. Memorare nouiſſima tua ⁊c. In quo‑rum conſideratione occurrit eternum ſup‑plicium quod per peccatum acgritur. q2 D vermis eorum non extinguetur in eternū. Et eternum exilium q2 peccatori ꝓmittit̄ in apoc. foris canes ⁊ venefici. Et perpe‑tuum vinculum quo peccatoꝛ in carcere vincitur iuxta illud p̄s. Conuertant̄ pecca‑tores in infernum ⁊c. Et omne remediuꝫ qd̄ ab ipſo excluditur: q2 veniet nox quan‑do nemo poterit operari. ⁊ futurum iudi‑cium in quo iudex iraſcetur dicendo. Di‑ſcedite a me maledicti ⁊c. in Mat. Iō dī eccli. xxiiij. Memoꝛ eſto qm̄ mors non tar‑

dabit. Ecce quomodo mors ē a nobis cō/
tinue memoranda ⁊c.
Sextus articulus eſt. qḋ mors iſta eſt
6ᵘˢ art. a nobis ſollicite expectanda. vt quilibȝ qñ
venerit ſit paratus. Sicut enim nihil eſt
certius morte. Sic nil eſt incertius hora
mortis. Ideo dicebat dñs Mat. xxiiij. Et
vos eſtote pati: qꝛ qua hora nō putatis filiꝰ
A hoīs veniet. ſ. ad aīam expetēdā: ⁊ rōnem
exigēdā ſm̄ expoſitionem btī Greg. De
qua ſollicita expectatiōe Mat. ꝫ. dñs diſ
cipulos monebat dī. Vigilate qꝛ neſcitis
qua hora dñs vēiet ſero. i. in ſenectute an
media nocte. i. in medio iuuenilis vite an
gallicātu. i. i adoleſcētia. An mane. i. i pue
ritia: ne forte inueniat vos dormientes ſō
no pcti mortalis a quo ſōno apſs excitat
dicēs. Exurge q dormis ⁊ exurge a mor/
tuis ⁊ illu. te xp̄s p infuſionē gratie: quam
q h̄n̄t dñr vigilare pp opatōes vitales ⁊c̄
7ᵘˢ ar. ē. Qḋ iſta mors ē a peccatoribꝰ for/
7ᵘˢ ar. midāda. qꝛ timor, puenit ex mali expecta/
tione mala aūt infinita ſūt peccatoribꝰ in
morte parata. qꝛ pꝛfamilias qui ē dñs vi/
nec idest militantis eccle tunc malos male
pdet: vt dicit xp̄s in euangelio. Ideo dicit
eccliā. xlj. O mors q̄ amara ē mēoria tua:
B qꝛ i meᵒ mortis occurrit hoī iniuſto. Pᵒ aīe
negiecte pditio. Ideo īfernus ⁊ pditio di
cunt inſatiabilia, puer. Scdo corpis ior/
dinate amati corruptio iuxta illud apli.
Qui ſeminat in carne de carne metet cor/
ruptionē. Tertio mundi ſubſecuti ablatio
iuxta illud Io. Mūdus trāſijt ⁊ cōcupi/
ſcētia eius ⁊c̄. Quarto voluptatis āplexate
cōſūmatio. qꝛ quantum fuit in delitijs tm̄
dabit ⁊ tormētū: vt dī in apoc. Quito pe
ne eterne inchoatō. qꝛ hij ibunt in ſuppli/
ciū eternum: vt dī in Math. xxv. cᵒ. Iſti
ſunt qnqꝫ lapides cum quibus fuit goliat
idest peccator interfectus. j. R. Iſti gᵒ pec
catori dicitur mors vltimū terribilium iu
xta illud ezechiel. vbi dī ꝙ aſirij idest de/
mones qui tollunt robuſtos dederūt terro
rem ſuum in terra viuentium.
Octauus articulus ē. Qḋ illa mors ſi
8ᵘˢ art. eſt a iuſto exiſte in gratia ptimeſcenda. qꝛ
talis in morte nullum malum expectat ni
ſi pnſam breuem. ſō dī eccli̅a. xlj. O mors
bonū ē iudicium tuū hoī indigenti. Iſti
indigentes ſunt pauperes euangelici qui
mundi omnia reliquerunt propria. De q
bus dicit apoſtolus ſicut egentes multos
autem locupletantes. Et ad hebre. Angu
ſtiati egentes afflicti. Iſti nō debent mor/
tem timere, ppter. 5. Primo qꝛ per talem
exitum a morte continua liberantur ſm̄ il
lud apli quotidie morior. Et Grego. ait.
Ipſe enim quotidianus defectus corrupti
onis ⁊c̄. Secundo qꝛ in hac vita in ſecuri
tate nō quietantur iuxta illud. Qui ſe exi/
ſtiat ſtare videat ne cadat. Tertio qꝛ in ta
li morte xp̄s ad ip̄m deſcendit iuxta illud
quod promiſit in Ioā. Si enim abiero ⁊
parauero vobis locum. iterum veniam ⁊
accipiam vos ad meipſum ⁊c̄. Quarto qꝛ
xp̄s ſecum ipſum ad patriam reducit. Iō
dicit apoſtolus. Cupio diſſolui ⁊ eſſe cum
xp̄o. Quinto qꝛ tunc ei xp̄s illud qḋ ſemp
deſiderat beatifice oſtendit dicens in ioā/
ne. Venit hora cum iam non in prouerbi/
is loquar vobis. Ideo dicit Io. in cano/
ca ſua. perfecta charitas foras mittit timo
rem. Et ſic pꝫ. Qḋ mors non eſt a iuſto p
timeſcenda.
9ᵘˢ art. Nonus articulus eſt. Qualiter nos debe/
mus habere ad mortuos. Vbi eſt ſciendū.
Qḋ mortui aut ſunt in padiſo. ⁊ iſtos de/
bemus honorare ⁊ venerari. iuxta illud
Iob. v. voca ſi eſt q tibi reſpondeat, ad ali
quē ſcōrum conuertere. Iō Io. in apoc.
cecidit ante pedes angeli q loquebat ſecū.
Aut ſunt in inferno. ⁊ illos debemus ma
ledicere ⁊ deteſtari: ſicut ⁊ demones cū q/
D bus habitant. ideo dicit iudas apoſtolus
in canonica ve illis qui in viam cayn abi
erunt. Aut ſunt in lymbo vt pueri qui ſi/
ne baptiſmo deceſſerunt. ⁊ pro iſtis nō de
bemus intercedere. qꝛ nihil prodeſſet: cum
ſint filij ire ⁊ extra meritum meriti ⁊ deme
riti ⁊ ſolum penam damni patiantur. nec
poſſunt liberari. Aut ſunt in purgatorio
⁊ illos debemus diligere ⁊ eis miſereri: qꝛ
ſunt in afflictione ⁊ pena de qua pena lo/
quitur luce. ꝫ. dicens. Seruus qui cogno
uit voluntatem domini ſui ⁊ non fecit va

pulabit plagis multis. Et qui non cogno
uit volūtatem domini ſui ⁊ non fecit va/
pulabit plagis paucis.
10ᵘˢ ar. Decimus articulus eſt. Qḋ nos poſſumꝰ
ſubuenire illis q ſunt in purgatorio: quod
probatur auctoritatibus noui ⁊ veteris te
ſtamēti. Tum qꝛ ſō macabeorum. ij. dicitur
Qḋ vir fortiſ. iudas mi. xer. ij. milia ⁊c̄. Tū
E qꝛ. i. corin. xv. dicit apoſtolus poſt baptiſ/
mum q ſit pro mortuis: per quem probat
mortuorum reſurrectionem ille eſt baptiſ
mus flaminis quem recipimus in oratio/
ne directa pro mortuis. conſtat autē ꝙ ni/
hil tale oꝫ facere pro illis: qui ſunt in infer
no: aut in paradiſo ⁊c̄.
11ᵘˢ art. Vndecimus articulus eſt. Qḋ nos de
bemus mortuis ſubuenire. ſ. Tum qꝛ pre
ceptum moſaycum de dilectione ⁊ ſubuē
tione mutua ſe extendit ad omnes proxi/
mos ſub lege ſub qua ſunt mortui. Tū qꝛ
F mādatum euangelicū ſe extēdit ad oēs q
ſūt in ecclia: cuius ſunt pꝫ illi q ſūt in pur
gatorio. Iō dicit apſs. Qḋ ſicut mēbra ſi/
bi inuicē ſubueniūt ſic oēs illi qbus xp̄s ē
caput debent ſibi mutuo ſubuenire. Con/
ſtat aūt ꝙ tales ſūt mēbra xp̄i. Iō in pſōa
eorum ypſa. de nobis cōqrit dicens. Exiſti/
matus ſum cū deſcēdētibus in lacū. qꝛ ita
mihi parum ſubuenitur ſicut illis de in
firmo factus ſum ſicut hō ſine adiutorio i
12ᵘˢ art. ter mortuos liber ⁊c̄.
Duodecimus articulus eſt. Qualiter
poſſumus eis ſubuenire. Et dī ꝙ quatu/
or modis. Et. Primo p ſacrificiorum
digniſſimū euchariſtiā. vñ apoc. x. Iſti ſunt
B qui venerūt de tribulatiōe magna. ſ. pur/
gatorij ⁊ lauerūt ſtolas ſuas in ſanguine
agni. ſ. q pīpit in altari q dī ſacrꝫ eucha
riſtie. Scdo p orōnum aſſiduitatē. vñ
Iaco. ſue canonice. vᵒ cᵒ O ro fidei ſalua/
bit infirmū ⁊c̄ ſ. illam penā ſuſtinentem
⁊c̄. Tertio p elemoſynarum benignita/
tē. vnde p̄s. in talium pſona dī. Aſtitit. ſ.
viator a dextris patris ſ. purgationē reci
pientis ⁊ hoc p beneficiū vt ſaluos faceret
a pſe. aīam meā ⁊c̄. Quarto p ieiunio
rū aſpitatem. vñ danieli dictum eſt x. cᵒ.
Ex quo poſuiſti cor tuum vt affligeres co
tuum pro filiis iſrael. i. pro illis qui ſunt i
captiuitate purgatorij exaudita ſunt v̄ba
tua ⁊c̄. Si autem eis ſic ſuccurremus vi°.
ſibi p nobis ſuccurrent. qñ erūt in patria.
Iō cōſulit nobis a dño luce. xvi. di. Fa/
cite vobis amicos de māmona iniquitatis
vt cū defecerit recipiant vos in eterna ta/
bernacula ⁊c̄. Ad quā nos deducat xp̄s
ieſus dei ⁊ v̄ginis filius meritis ſue mrīs
v̄ginis marie. Cui eſt honor in ſecula ſecu
lorum. Amen.

¶ Tractatus de ſuffragijs defunctorum
Secundum eundem.

Querit vtrū ſuffragia q̄ fiunt in
eccleſia p defunctis pſint eis.
Et vr ꝙ non. Qꝛ in lege diuina
antiqua nulla lex ſiue orō fuit i
ſtituta niſi p viuis vt cōſtat in exo. leuiti
co ⁊ de vtero. cū plus indigerēt mortui ve
teris teſti q̄ noui. Sed ꝫ oꝛ auctoritas ec/
cleſie maior ē auctoritate illius ſcripture:
ſicut ſcribit btūs Aug ꝫ epſam fundamē
ti ⁊c̄. Circa iſtā qōnē ſūt duodecim ar
ticuli p ordinem declarandi. Quorum.
¶ Primꝰ ē. quid eſt ſuffragiū defūctorum:
¶ Scdꝰ ē quot ſunt ſuffragiorum genera in
eccleſia.
¶ Tertius ē. Si iſta ſuffragia ſint defun/
ctis vtilia.
¶ Quartus eſt. quibus non proſunt illa
ſuffragia.
¶ Quintus ē. qbus pſint illa ſuffragia.
¶ Sextus ē. Vbi ē locus purgatorii.
¶ Septimus ē. qñ purgatoriū fuit iſtitutū
¶ Octauus ē. Vtrū ſolēnitates que fiūt
in ſepulturis pſint defunctis.
¶ Nonus ē. ſi cerimonie q̄ fiūt pſint de/
functis.
¶ Decimus eſt. ſi ſepelire mortuos ē opꝰ
miſericordie.
¶ Vndecimus eſt. ſi pena purgatorij eſt
maior intēſiue illa iferni. ¶ Duodecimꝰ
ē. Si dānati de inferno pp tale ſuppliciū

magis vellent non eſſe q̄ ſic eſſe. Circa
primum.ſ. Quid eſt ſuffragium defuncto/
rum. Dicitur autem ꝙ a quatuoꝛ partibꝰ
defuncti pſſit habere ſubſidium vt patebit
Et pꝛio a miſeratione diuinaꝝ perſonaꝝ
beatiſſime trinitatꝭ.qꝛ q cuꝫ pietate doꝛmi
tionem receperunt hn̄t diuinam repoſitā
gratiam.ij.machabeoꝝ.xij.c.Secundo ab
interceſſione ſanctoꝝ angeloꝛum.qꝛ ſi ſā
cti angeli letanꝭ in punitione eoꝛū qui ſūt
in dei viuenꝭ iracundia: vt habeꝭ apoc.
xix.c.multo magis de abſolutione eoꝛum
qui ſunt in diuina gratia ⁊ quales ſunt il
li de purgatoꝛio ⁊c.Tertio ab interuentio
ne ſanctoꝛum.qꝛ ſancti in patria letantur
de illis qui ſunt in diuina iracūdia ꝙ pu
niantur multo magis letantur de illis q
ſunt in diuina gratia vt eripiantur.vt ha
betur apoc.vj.ibi vſqꝫquo dn̄e ſanctus
⁊ vere non iudicas ⁊ vindicas ſangui/
nem noſtrum de his qui habitant in ter/
ra. Quarto a ſupplicatione fidelium.qꝛ ſi
oblationes ve.te.ꝓficiebant defunctꝭ i gra
tia.vt habetur.ij.machabeoꝝ.xij. multo
magis no.te.qꝛ melioꝛes ſunt:vt habetur
hebꝛe.iiij.c. Iſtis autem p̄miſſis dꝭ ꝙ ſuf
fragium eſt vt hic intēditur ſubſidium qd̕
ab ipſis fidelibus moꝛtuis impeditur i ec/
clia.ſ.militante ⁊c.

Secundus articulus eſt. Quot ſūt ſuf
2ᵘˢ arti. fragioꝛum gn̄a in eccleſia dei. Et dicꝭ ꝙ
quatuoꝛ.

¶ Primum eſt oblatio.
¶ Secundum eſt oꝛatio.
¶ Tertium eſt elemoſyna.
¶ Quartum eſt ieiunium.

Unde Aug.ad benefaciendū dicit. Qd̕
anime defunctoꝛuꝫ quatuoꝛ modis abſol
uuntur.ſ. Aut oblationibus ſacerdotum.
Aut pꝛecibus ſanctoꝝ que fiunt in eccl̄ia.
Aut elemoſynis carorum. Aut ieiunijs
cognatoꝛum. Iternm Aug.dicit in enche
ridion. Qd̕ ſacrificiū ⁊ elemoſyne pꝛoſunt
defunctꝭ. Item diony.in liᵒ de eccl̄ia.yerar
chia ponit ſuffragia oblationis ⁊ oꝛonis
Sed queriꝭ qd̕ ſit efficatius pꝛo defunctꝭ.
Dꝭ aūt ꝙ ceteris paribus illud qd̕ ē pelo/
ris vtutꝭ. Et iō pꝛimo poniꝭ oꝛo q̄ videꝭ
actus charitatꝭ. Scd̕o oblatio que pertinet
ad latriā. Tertio elemoſyna q̄ ptinet ad
miſericoꝛdiā ⁊ liberalitatē. Quarto ieiuni
um qd̕ videꝭ ptinere ad tēperantiā. Sed
qꝛ in celebratione duo occurrunt.iō videꝭ
efficaciſſimū ſuffragiū.ſ.elemoſyna ⁊ oꝛo.

Tertius articulus ē. Si iſta ſuffragia 3ᵘˢ arti.
ſint defunctꝭ vtilia. Dꝭ aūt ꝙ ſic atteſtāte
eccl̄ia:vt hētur.cᵒ mathe.q.2. capitꝭ mulꝭ ⁊
4.ſupra dixi. Sed aliq heretici dicūt. Qd̕
hoc adiuenit eccl̄ia ꝓpter auaritiā. Et iōo
adducitꝭ auctoꝛitas dio.de eccl̄iaᵃ yeraᵃ 7
cᵒ Et Hiero.cᵒ d̕ marthe.q.2.⁊.c. In pn̄ti
Idē Aug.dicit in li.de cura. pꝛo moꝛtuis
hn̄da ad bōifaciū. Sꝫ heretici illos docto
res nō recipiūt. Ideo arguitꝭ ꝯ eos p rōes
Pꝛima ē.qꝛ ſi ābo moꝛianꝭ iuſtiſſimus ſi
mul ⁊ peccatoꝛ maximꝰ:ſed ꝯuerſus nō ē
iuſtū ⁊ cōgruū ē ꝙ eque cito euolēt. Scd̕ꝫ
do qꝛ fruſtra conareꝭ aliqs ad pctā vitan/
da:cū in fine ei oīa totaliter reuertanꝭ dn̄i
tn̄ cōteraꝭ. Tertio qꝛ diuina iuſticia nō di
mittit aliqd̕ malū impunitū.ſicut nec bo/
nū irremuneratū.⁊ tn̄ multoꝝ peccata nō
puniunꝭ hic q ſaluanꝭ nec in pn̄ia ita pa/
rū puniunꝭ:cū illuc nihil intret coinqna
tū.nec ibi iterū ſit locus pene:ſꝫ gaudij ſē/
piterni. Quarto qꝛ nulli peccatoꝛi diminu
ereꝭ gloꝛia de pctis de quibꝰ penituit tūc
eſſet ibi pena eterna ꝓ peccatis q̄ ſūt facta
venialia.⁊ iō oꝫ ꝙ alibi punianꝭ. Sꝫ
iſte rōnes nō concludunt.qꝛ ſiqs baptiza
tur baptiſmo fluminis ſtatī euolat. Et iſti
ponūt ꝙ baptiſmus flumīs ⁊ finalis peni
tentia ſit equalis vtutꝭ. Igiꝭ oēs rationes
cōcludunt ꝯ baptizatos baptiſmo flumīs:
vt pꝫ p ſe. Iō iducitꝭ ꝯ eos auctoꝛitas ſacre
ſcripture ⁊ machabeoꝝ.ij.vbi dꝭ ꝙ ſcā ⁊
ſalubꝛis ē cogitatio pꝛo defunctꝭ exoꝛare.
Dicūt tn̄ heretici. Qd̕ iſte liber nō ē d̕ ca/
none ſacre ſcripture:ſed ē apocrifus.ſꝫ vo
luntarie poniꝭ ab eccl̄ia pp illas auctoꝛita
tes. Iō inducūꝭ auctoꝛitates libꝛoꝝ no.te
ſti quos recipiūt. Pꝛima quoꝝ ē Mat.
iiijᵒ.qū xp̄s ꝑnūciauit ei q nō ꝯſētit cito ad
uerſario ſuo dū ē i via.ſ.ſynderiſi murmu
rāti in malo aut āgelo decertāti ad oppᵐ
ꝙ iudeꝭ tradet eū exactoꝛi ꝙ miſtra ⁊ mi/

ſter mittanꝭ in carcerē ⁊ non exhibit inde
donec ſoluat minimū quadrātē.qd̕ nō pōt
itelligi de carcere illius mūdi.qꝛ ibi ſi po/
nūꝭ oēs tales nec de carcere inferni.qꝛ ibi
nunq̄ ſolueꝭ nouiſſimus quadrans pene
debite.⁊ qꝛ ab illo carcere exibit qs qn per
ſoluerit minimū quadrātem:vt dat itellige
re illud donec ergo erit in purgatoꝛio.

Scd̕a ē alia auctoꝛitas ſaluatoꝛis i alio
loco euāgelij Mat.xviij. Qd̕ ille q nō fu
it miſertus cōſerui ſui fuit traditus exacto
ribus donec redderet vniuerſum debituꝫ.
Sed inſtaꝭ tūc.qꝛ in geñ.dꝭ. Qd̕ coruꝰ nō
reuertebaꝭ donec deſiccarenꝭ aq̄.⁊ tamen
poſtea non ē reuerſus. Tū ēt Ioſep non
cognouit vgīnē.ſ.matrē dn̄i donec pepit
filiū ſuū pꝛimogenitū Matt.j. Et tn̄ ipſe
arguiꝭ ꝙ poſtea ſupple cognouerit:vt inq
unt heretici:qꝛ nec ante nec poſt cognouit
eam. Iō pꝫ ex iſtis auctoꝛitatibꝰ ꝙ illa di
ctio donec qn̄qꝫ includit p̄cedētem ⁊ ſeqn
tē affirmationē:ſicut geñ.xlix. Nō auferē
tur ſceptrū de iuda donec veniat q mitten
dus ē.qꝛ ablatū fuit ſceptrū quādo venit.
Qn̄qꝫ includit affirmationē ſequētē ⁊ nō
p̄cedentē:ſicut in actibus p̄allegatꝭ patuit.
Ita diceretꝭ in ꝓpoſito ꝙ nō exibit donec
reddat vniuerſum debitū ꝙ nō concludit
ꝓpter hoc exitum. Sed ꝯ qꝛ ſaltē includit
redditionē vniuerſi debiti q̄ nūq̄ fuit i in
ferno.tūc eīm iniuſte detineretꝭ vltra.⁊ ſic
oꝫ ꝙ auctoꝛitas intelligatꝭ de purgatoꝛio
⁊c. Tertia auctoꝛitas ē Mat.1ꝫ.cᵒ vbi
dꝭ. Qd̕ q peccauerit in ſpm̄ ſcm̄ nō remit/
tetur ei nec in hoc ſeculo nec in futuro. Ex
illo dicto elicit Augu.xx.de ciui.dei. Qd̕
aliqua remiſſio ē in hoc ſeculo ⁊ aliqua in
futuro.alioqn fruſtra fuiſſet appoſitū nec
in futuro. cōſtat aūt ꝙ talis remiſſio non
fit in paradiſo nec in inferno.ergo in purga
toꝛio ⁊c. Quarta auctoꝛitas ē luce.cᵒ ix.
vbi dꝭ ꝙ ſeruus ille q cognoſcit volūtatem
dn̄i ſui ⁊ nō fecit plagis vapulabit multꝭ.
⁊ q nō cognouit ⁊ nō fecit plagis vapula
bit paucis. Iſta aūt cenſura nō pōt itelligi
de plagis huius mundi.qꝛ frequēter cer/
nimus oppoſitū:nec de plagis inferni.qꝛ
ibi qlibet plagabiꝭ plagis multis ⁊ iſtūꝭ
⁊ nō paucis.nec i ꝑadiſo.qꝛ ibi nullus va
pulabit igiꝭ i purgatoꝛio. Quīta aucto
ritas eſt apoſtoli.j.coꝝ.xv.talis. Si moꝛ
tui non reſurgunt vt quid baptizamur ꝓ
moꝛtuis.quid aūt apoſtolus intelligat per
illuꝫ baptiſmū aut flaminiſ in oꝛatiōe aut
fluminis inflictu.certum tamen habet qd̕
baptiſmus talis exhibeꝭ pꝛo moꝛtuis:nō
pꝛo dānatis nec pꝛo ſaluatis ergo pꝛo pur
gandis. Sexta auctoꝛitas eſt apl̄i.j.coꝛ
rin.iij. Si cuius opus arſerit detrimen/
tum patietur ipſe tamen ſaluꝰ erit. Sicut
tamen quaſi per ignē per huius mundi:
quod nō poteſt intelligi de igne materia/
li:ſicut exponunt heretici.qꝛ per illū ignē
non tranſeunt omnes imperfecti:de qui/
bus ibi loquitur.nec de igne inferni.qa
ille neminē ſaluat.nec ꝑadiſi:vt per ſe pꝫ
ergo purgatoꝛij. Septīa auctoꝛitas ē bea
ti pe.actus.ij.de reſurrectione xp̄i teſtificāſ
Quod deus ſuſcitauit eū a moꝛtuis ſolutꝭ
doloꝛibus inferni.quia ibi ſunt eterni nec
doloꝛes qui eſſent in limbo: quia ibi nul/
la eſt redemptio.nec eos qui eſſent in ſinu
abrahe.quia illi erant in magna conſola
tione:vt patet in ꝑabola ſaluatoꝛis de la
zaro quo doloꝛe de purgatoꝛio. Octaua
auctoꝛitas eſt apoc.v.vbi dicꝭ ꝙ nemo in
uentus eſt dignus.nec in celo nec in terra.
ne e ſubtus terrā:apire libꝛū. Ex quo col
ligiꝭ ꝙ aliqui ſunt digni in aliquo illoꝛuꝫ
locoꝛum.alioquin fruſtra in iſtis locis fu
iſſent requiſiti.oēs autem digni ſunt i gra
tia.ſed ſubtus terram non ſunt in gratia
niſi illi de purgatoꝛio.qꝛ illis qui ſunt in
inferno non clamat angelus:cum cōſtet ip
ſos eſſe indignos ⁊c. Nona auctoꝛitas ē
apoc.v.vbi Ioānes audiuit eos qui erāt
in celo in terra ⁊ ſubtus terram benedicē/
tes deum conſtat aūt ꝙ ſubtus terrā illi q
ſunt in inferno ſemper ipſum blaſfemant
vt habetur apoc.xv.⁊ nunquā benedicun
tur ergo benedicentes ſubtus terram ſunt
illi de purgatoꝛio.

Quartus articulus ē. Quibus ꝓſunt 4ᵘˢ ar.
ſunt illa ſuffragia. Dicꝭ ꝙ cū quattuoꝛ
ſint genera defunctoꝛū illis qui ſunt i ꝑa/
diſo non pꝛoſunt.qꝛ non indigent talibuſ A

adiutorijs teste btō Aug. de cura agēda p
mortuis circa pncipiū. Nec illis q sūt i i-
ferno iferiori. qr tā mala sūt eoꝝ vitia: vt
adiuuari talib⁹ nō sūt digni: vt idē Aug.
testat. Nec illis de limbo: cū. n. pena eoꝝ
sit sola carētia visiōis diue, nō pōt minui:
nisi ex visiōe diua. Nec illis q erāt antiq
tus in sinu abrahe: qr vt patuit illi erāt in
gaudio. Sꝫ tm̄ illis de purgatorio: vt pꝫ
ex sufficiēti diuisiōe. — Sꝫ occurrit dubiū
dubi⁹ prima si pſint illis q faciūt illa suffragia. Dī qꝫ
opus misericordie exhibitum idigēti pdest
egeno tpaliter. sꝫ largiēti pdest eternaliter
Ita in pposito cū isti sint in sūma idigen
tia: si cū hoc stat ex charitate ⁊ in gr̄a ⁊c.
Scda dubitatio ē. Si suffragia fcā pro
2ª du⁹ dānatꝫ ⁊ saluatꝫ pſūt eternaliter faciētib⁹.
Dī qꝫ aut sciūt eos eē saluatos vel dāna-
tos. Aut firmiter putāt. Et tunc obessent
qr iuriā facerent saluatꝫ: vt pꝫ ex pdictꝫ ⁊ ꝯ
ordinationē diuinā si orarēt p dānatis.
Aut putāt eos eē in purgatorio. ⁊ tunc si
sint in purgatorio pſunt simpliciter faciē
ti: qr ē opus pietatꝫ. Si aūt sint in iferno.
dī qꝫ opus pietatꝫ est virtus suffragij ad
ipm̄ reuertit: cū nō sit recipiēs dign⁹. iux-
ta illud ex euāgelijs. Si ibi nō fuerit filius
pacis ad vos reuertet pax vr̄a. Si aūt sūt
in padiso pſunt sibi. s. duob⁹ mōis pdcis.
Et qr saluat⁹ obligat ad orādū p suffra-
3ª du⁹ gāte. ⁊ pie credit qꝫ faciat. Sꝫ q̄rit. Si oī
b⁹ de purgatorio pſint equaliter. dī āt qꝫ
si sint suffragia spālia p aliqbus fcā spāli
ter pſūt tm̄ illis. qr nullū meritū alienuꝫ
pdest alteri nisi scdꝫ mētē ꝫ fauentꝫ. Et ita
vī itentio Aug. in li⁰ d cura agēda p mor
tuis. Si āt sint gn̄alia pſunt melioib⁹ ƀm
iusticiā distributiuā. vñ Aug. vbi supra di
cit. Q d sicut meruerūt hic ita recipiūt ibi.
4ª du. Quarta dubitatio ē. Si in q̄libꝫ missa
vel vigilia sūt oēs pticipes. dr āt qꝫ sic in
quātū qꝫ q̄libet missa ē bonū cōe. nō autē
iquātū ē bonū spāle ⁊c
5ª du⁹ Quinta dubitatio ē. Si plat⁹ pōt suf-
fragia subditꝫ ordinare. Ad q̄s vlut dī qꝫ
nō lꝫ possit eū obligare ad talia suffragia.
qr nūq̄ meritū alicui⁹ pdest alicui ꝯ inte
tionē merētꝫ. Et ꝯfirmat qr obediētia hēa
na nō vr alicuius meriti ⁊c.
Quītus articulus ē. A qbus pſūt illa 5⁹ art.
suffragia. dr āt qꝫ quatuor sūt gn̄a viatoꝝ
Qr qdā sūt in gr̄a baptismali postq̄ nō
peccauerit mortalr. Quidā sūt in gr̄a pnia
li: sicut illi q cōuersi sūt ⁊c. Quidā sunt in
culpa mortali actualr sūt mali ⁊c. Quidā
sūt in culpa originali actualr sicut ifideles
Prim⁹ āt supradictꝫ pſūt suffragia. qr B
oēs sūt in gr̄a taliū āt sūt act⁹ meritorij tā
p se q̄ p alijs: vt hētur Jo. x. Sꝫ ab vlti-
mis supradictꝫ nō valēt. qr nulla ifideliuꝫ
actio ē satisfactio p seipsis q multo min⁹
p alijs: vt hētur ad thi. 1⁰ Infidelib⁹ āt ⁊c.
Sꝫ de tertijs ē dubiū, dicunt tm̄ aliq qꝫ si
qr eoꝝ opa sūt mortua. Sꝫ ꝯ qr mortua p
sūt ad bōa tpalia pene aut purgatorij sūt
tpales. qr tūc in tali statu hō pōt satisface
re p seipso vt hētur a mgr̄o Joanne scoto
4. s. d. de pnia. q⁰ ⁊ p alio. Jō nō vr icō
ueniēs si suffragia fcā ab istis pſunt ipsis
defūctꝫ.
Sed orit dubiū. Si suffragia facta ab p^m du.
vna psona tm̄ valeāt quātū ab alia. dr
qꝫ si sūt eq̄lia semp pſūt meliora fcā a me-
liorib⁹ qr magis meritoria. Si aūt nō sūt
pia pl⁹ psūt pdesse deteriori. qr mali hoies
tpalia pñt pmereri.
Scdm dubiū ē. si sacerdos exñs i pctō 2^m du^m
mortali ⁊ celebrat p aliq viuo pdest ei. dī
qꝫ nō. qr actus pcti mortalis nō ē merito- Nō.
ri⁹ tm̄ fides ei⁹ q fecit eū celebrare ignorās
pderit: nō tm̄ si sciret.
Tertiū dubiū ē. si suffragia q̄ fiūt pro 3^m du.
nō capacib⁹. s. pro dānatꝫ sint inutilia. dr
aūt qꝫ nō: sed pſūt faciētibus: vt habetur
Mat. x. ⁊ luce. x. si ibi fuerit fili⁹ pacis.
Quartū dubiū ē. si pdest tm̄ vnū suf- 4^m du.
fragiū fcm̄ p duob⁹ sicut si fieret p vno.
dicunt qdā qꝫ sic pp spūaliū cōicabilita-
tē. Et cōfirmat illa snia. qr sicut tpalia sūt
pticipabilia: sic ⁊ spūalia sūt cōicabilia ƀꝫ
se tota: sicut aīa ē tota in q̄libꝫ pte corpis
sicut i toto. ⁊ sicut scia si cōicet nō suscipit
diuisionē. Ita ē in pposito de oīone. Sꝫ
ꝯ hoc arguit doctor nr in q̄libeto. q. 20. qr
oē suffragiū ē bonū limitatū ⁊ diuisuꝫ effi
cit minus ⁊ nullū bonū limitatū pōt eē

eq̄lis ꝯtingꝫ ad plura ⁊ ad vnū: cū hoc cōue
niat diuine eēntie ex sua limitatiōe vt eq̄-
liter cōicet psonis. Itē eadē rōne qua pōt
duobus pōt ⁊ tribus prodesse. ⁊ sic in infi
nitū: cū nō sit dare rōnem magis i vno q̄
in alio. Et sic finitū suffragiū hēret ifinituꝫ
valorē ⁊ vigorē. Itē qualibet die possent
liberari tot aīe quot sūt in purgatorio: cū
oīa suffragia totius ecclie videat suffice-
re p vnica aīa ēt quātūcūqꝫ peccatrice. ⁊
sic suffragia purgarēt purgatoriū. Itē fru
stra ordinasset ecclia suffragia spālia: si tm̄
pdessent cōia. Et ista vr intētio Aug. de
cura mortuoꝝ. Et Grego. ad bonifaciū.
Nec valēt exēpla ad oppositū. qr vna aīa
nō pōt cōicari duob⁹ corpibus vt vna sci
entia duabus mentibus ⁊c.
5^m du. Quintū dubiū. si sacerdos exñs in pec
cato mortali celebret p aīa alicuius defū
cti si talis missa sibi pdest. dicit magister
Alanus qꝫ sic. Nō rōne dicētis. sed istitu-
entꝫ. s. ecclie q̄ ordiauit qꝫ missa psit defūctꝫ
6⁹ art. Sextus articulus ē. Ubi ē locus pur-
gatorij. dicūt qdā qꝫ in hoc mūdo. qr vbi
fit maleficiū ibi dꝫ puniri scdm regulā sa-
pientꝫ dicētis p q̄ hō peccat p hec ⁊ torqt.
Sed ꝯ hoc arguit. qr eadē rōne de iferno
q ponit a doctorib⁹ esse in centro terre: si-
Nota hō bñ cut padisus i vltia mūdi circūferētia. qr si
cut padisus ē sūmus locus nobilissimus:
sicut ifernus vilissimus. Sed in illo cētro
ponunt quatuor carceres subordinati.
C ¶ Prim⁹ dī ifern⁹ in quo sūt dānati.
¶ Scds est limbus vbi sunt paruuli.
¶ Tertius ē purgatoriū vbi sūt impfecti.
¶ Quartus est sinus abrahe i quo añ pī
mortē erant oēs scti. Et illa quatuor loca
nōnt in. 4. sniaꝝ tractatu de resurrectiōe
Ordo āt illoꝝ locoꝝ pbat. qr deteriores
sunt q sūt in culpa actuali q̄ originali. ⁊
iferiores sūt q in iferno cruciant. Et meli
ores sūt illi q sūt in gr̄a q̄ illi q sunt i cul
pa. Et illi q sūt in gr̄a q̄ illi q sūt in pēa.
Sed istat qr ƀm btm̄ Greg. Q̄nqꝫ inenti
sūt aliq q in hoc mūdo patiunt purgato-
riū suū. dicendum ē. qꝫ illud nō est de lege
cōi. sicut qꝫ enoch ⁊ helyas sint in padiso
trāslati. Sed Aug dicit in li⁰ de ci. dei qꝫ
locus purgatorij ē ignotus nisi fiat notus
reuelatiōe diua ⁊ ispiratiōe āgelica. Et dī
qꝫ ille loc⁹ dī fuisse ecclie reuelatū cū ipsa
oret erui a porta iferi. Sed nūqd exeūt ta-
les aīe ad q̄rēdū suffragia. dī qꝫ nō de cōi
lege. lꝫ hoc q̄nqꝫ referat ex dispēsatiōe di-
uina. qr ibi detinent sicut in carcere ⁊c.
Septimus articulus ē. q̄ñ fuit istitutuꝫ 7⁹ ar.
purgatoriū. dī qꝫ sicut ifernus ꝯsideratur
qnqꝫ tpibus. s. Primo tpe inocētie:
tūc eni hitabat a demonib⁹ q corruerūt
vt hētur in vsa. Scdo tpe legis nature
⁊ tūc tā a demonibus q̄ a malis hoibus
hitabat. Tertio tpe legis scripte. ⁊ tūc
eodē mō. Quarto tpe grē. ⁊ tūc eodeꝫ D
mō. Quīto tpe resurrectiōis extreme. ⁊
tūc corpibus ⁊ spiritibus. nūc autē ange-
lis ⁊ aīabus inhitat. Ita sūt libus q̄dru-
plici tpe. qr nō fuit hitatus tpe inocentie:
sed sic in oībus alijs tpibus. quia in alijs
erat semp necessariū remediū ꝯ originale
pctm̄. Purgatoriū āt tm̄ triplici tpe fuit
inhitatuꝫ. s. tpe nature. qr rō naturalis di
tat qꝫ tūc fieret pnia sicut nūc cōpleta non
fiebat āt i sinu abrahe. qr ibi erat vt patuit
letitia. Scdo tpe legis scripte. qr frustra
iudas machabe⁹ misisset oblationē p pec
catis mortuoꝝ. Tertio tpe grē vt fuit
supra declaratū. nec post resurrectionē hi-
tabit: qr nō erit fletus neqꝫ dolor apoc. 21.
Sinus āt abrahe n̄ si duobus tpibus. s. tē
poꝝ nature ⁊ legis scripte: qr tunc ibi de-
scēdebāt sancti pres. Et nō tpe grē cuꝫ p
xp̄m fuerit spoliatus: vt ait Greg. ⁊c.
Octauus articulus ē. Si pena purga 8⁹ art.
gatorij est intēsior illa inferni ⁊ q̄ omnis
pena huius mundi. Et dicitur qꝫ quatuor
sunt pene que adinuicēꝫ cōparantur. s. pe
na istius mundi pena purgatorij. pena lim- E
bi. pena inferni. pena enim purgatorij dī
maior intensiue omni pena huius mūdi
sensibilis. Et inducitur vulgo. s. auctori-
tas. b. Aug. ad hec. ignis isti⁹ mūdi re-
spectu illius est sicut ignis pictus in picte.
Et ꝯfirmatur. qr ibi agit vt instrumentū
diuine iusticie in animam. Et natura quā
to nobilior: tāto magis sētit suppliciū. Et
sic ꝯfirmat. qr maior pēa ipōit ab ecclia

pro vno peccato mortali. ⁊ tamen magis
ſatiſfacit modicum de pena aſſumpta. quã
multum de inflicta. Sed pena lymbi vide
tur maior pena purgatorij. q: illi ſunt oĩ
ſpe ſalutis priuati. Et iſtis mitigat penaꝫ
ſpes ſalutis certa. Pena aũt inferni eſt pe
ior pena lymbi. q: addit ad ipſaꝫ penã ſen
ſus. Sed occurrit dubitatio. Si in inferno
eſt maior pena dãni quã ſenſus. Dr ꝙ ſic
q: magis obuiat felicitati. Cũ pẽa aũt dã
ni eſt btitudo incõpoſſibilis. nõ aũt cum
pẽa ſenſus, vt patuit in morte xp̃i cuiꝰ aĩa
ſemꝑ fuit btã ⁊c. Iterũ ſci ꝑelegerunt penã
ſenſus quã penã dãni: vt ꝓbaẽ p Anſel. ⁊
intelligo penam ſenſus illatam, vel inſli-
ctã ipſi aĩe p ignẽ tãquã p inſtrumẽtũ diuĩe
iuſtitie. Sed pena dãni eſt carẽtia eterna-
lis diuĩe viſionis quã illi q ſunt in lym-
bo ⁊ in inferno hñt. Sed oriẽ dubiuꝫ. Si
pena ſenſus in purgatorio eſt intenſior quã
in inferno. Diciẽ aũt ꝙ ſic. q: eternitas il
lius facit ipſam eſſe intolerabilẽ. illud aũt
penitus eſt ignotũ. Tertia dubitatio eſt.
Si illis de purgatorio placet ꝙ ſic puniã
tur. Dĩ ꝙ ſic cũ ſint in grã cõfirmati ⁊ ſic
nõ poſſent male velle. ⁊ iõ conformãt vo
luntatẽ ſuã voluntati diuĩe ⁊ accipiunt pe
nã in patientia ⁊ ideo alleuiaẽ eis. q: ſcõm
Ric. de arra ſponſe Si pena inferni eſſet
voluntaria nõ eſſet pena. Quarta du-
bitatio eſt. Si dãnati vellent magis non
eſſe quã ſic eſſe ꝑpetuo. Diciẽ aũt. Qꝫ vo
D ii° luntas eoꝝ põt cõſiderari quadrupliciter
.ſ. Aut ſꝫ iclinationẽ innatã. ⁊ ſic nõ pñt
nõ eſſe appetere: q̃liſ eſt inclinatio ad eſſen
dum ſcõm Aug. de ci. dei. Aut ſcõꝫ paſſio
A nem illatã triſtitie. ⁊ iſto modo ſicut hoĩes
deſperati ſic appetunt nõ eſſe. Quõ intel-
ligiẽ illõ apoc. Deſiderabũt mori ⁊ mors
fugiet ab eis ⁊c. Aut ſcõm obſtinationẽ in
flictã ſcõꝫ quã ꝯdicũt volũtati diuĩe ⁊ ſem
ꝑ. ⁊ ſic vellẽt nõ eſſe. ⁊ deus vult oppoſitũ
iuxta illud ps. Supbia eoꝝ q te oderunt
aſcendit ſemꝑ. Aut ſcõm rõnẽ rectã ⁊ ſic
deberẽt velle magis anihilari quaꝫ eſſe in
pctõ mortali. Aliter dicitur a magro ſnĩa
rum in. iiij. di. xlᵃ. Sed ꝯ q: ſupbitur ꝙ bo
nũ erat ei ſi natus nõ fuiſſet hõ ille: vt ait

dñs Mat. xxiij. tñ q: hoĩes dãnati õſidera
bũt. ſ. mori ⁊ fugiet mors ab eis apoc. ix. C.
Iõ diciẽ Qꝫ volũtas põt cõſiderari qua
druplicter: vt apparet ſupra imediate. Sed
remãet dubiũ qd de facto volũt ſiue actu
elicito. Dicendũ eſt. Qꝫ nõ eſſe ex paſſio
ne doloris ⁊ obſtinationis. auctoritas aũt
Aug. intelligitur ſcõm inclinationẽ natu-
ralem ꝯ quã eſt motus violẽtus. Ad argu
mentũ aũt magri ſniaꝝ dĩ ꝙ locus ab au
ctoritate non tenet negatiue: vt rex non po
teſt expugnare caſtrũ. nec miles. ſufficit ãt
q̃ aliꝗ ſit facta mẽtio. De hijs aũt diffici
le eſt iudicare. q: hec nõ ſubiacẽt rõni nec
cognitioni hũane niſi ſcõꝫ ꝙ ex dictis ſan
ctoꝝ poteſt lucidari.

Nonus articulus eſt de ſolẽnitatibꝰ q̃ 9ᵘ art.
fiunt in funeribus. vtrũ proſint defunctis.
Dr ſcõm Aug. de ci. dei. Qꝫ põpa exeq̃
rũ curatio funeris. cõductio ſepulture ma M
gis ſunt viuoꝝ ſolatia q̃ defunctoꝝ ſubſi
dia: vt ait idẽ de cura agẽda ꝓ mortuis.
Sed occurrit dubitatio. prima. Si tales pᵃ dubᵒ
ſumptus fiant apntibus nõ p iactãtiã: ſed
vt inde paupes eccle ſubſtentẽ ſi ꝓſunt.
Dĩ tũc ꝙ ſic ſicẽ cetera opa caritatiſ. Scõa
dubitatio ẽ. Si locus ſepulture ꝓdeſt. Dĩ
cit btũs Aug. vbi ſupra ꝙ nõ p ſe ſed bñ
meritis ſcõꝝ ibidẽ ſepultoꝝ ⁊ ſuffragioꝝ
q̃ ibi fiunt. Tertia dubitatio eſt ſi parẽtũ
põpa obeſt talibus. Dr ꝙ non. q: pr̃ non
portat iniqtatẽ filij nec ecõuerſo: vt dĩ i ze
chiele. 18. Si tñ talia qs dũ viueret ordina
ret tũc obeſſet etiã ſi poſtea nõ fierẽt: vtpu
ta ꝙ iuxta tale corpus poneret. Quar-
ta qõ eſt. Si eius fore facta nõ emẽdẽẽ ſi ei
obeſt. Dicitur ꝙ nõ. dũ tñ viuens fecerit
qõ potuit. q: illõ nõ ẽ malũ ſuũ. ſꝫ parẽtũ
⁊ filioꝝ ſupviuẽtiũ: vt induciẽ auctoritas
in prealegato ezechielis xviij. ca.

Decimus articulus eſt de cerimonijs xᵘ art.
que fiunt ab eccleſia in iſtis ſolẽnitatibus
defunctoꝝ. Si proſunt ⁊c. Diciẽ aũt q̃
tales cerimonie ſunt ab eccleſia rõnabili-
ter inſtitute ad deſignãdũ ſpũalia vt pꝫ p
btũ diony. de eccleſiaſtica yerᵃ. ca. vij. Ta
les aũt cerimonie ſunt. ſ. Cãpanaꝝ pulſa- C
ſatio. Cereoꝝ illuminatio. Aque benedi-

cte aſperſio. Incenſi thurificatio. Crucis ſi
gnatio. Que oĩa ptinent ad virtutẽ latrie.
⁊ iõ ꝓſunt ex fide opantiũ talia q̃ ibi fiũt.
Sed occurrunt dubitationes quattuor
Quaꝝ prima eſt Si talia vẽdentes cõmit
tunt lepã vel cõtrahũt zieziã q̃ ẽ vẽditio
reꝝ ſpũaliũ qualia ſunt iſta vt hẽtur in 4.
ſniaꝝ. Scõa dubitatio eſt. Si ementes
ſpũalia ſymoniã cõmittãt. Dr ꝙ ſic. Q:
emẽtes ſpũalia ſunt ſymoniaci vt hẽtur
de ziegia dicta a giezi. iiij. R. 5°. ca. Sicut
ſymonia dicta a ſymone mago act. 8°. ca.
Tertia dubitatio eſt. Si lꝫ aliquo mõ ꝓ
talibꝰ aliqd accipe. Dr ꝙ eo mõ quo apli
recipiebãt ſubſtẽtationẽ vite ꝓ eccleſia repa
randa ⁊c. dñte apoſtolo. Si ſpũalia vobis
ſeminamus nõ eſt magnũ ſi metimus vr̃a
tpalia nõ tñ ex pacto. Quarta dubitatio
eſt. Quare tales ceremonie ꝓſunt defun-
ctis cũ ſint ſolum ſigna ſenſibilia. Dicitur
ꝙ oĩa talia ſigna ptinẽt ad virtutẽ latrie
vt hẽtur ab Aug. de ci. dei. ⁊ talis ꝟtus ẽ
meritoria valde ⁊c.

xjᵘ art. Undecimus articulus eſt. Si ſepelire
mortuos eſt opus miſericordie. Dr aũt ꝙ
ſic. qñ ibi nõ ſit aliqs q hoc velit facere ſi-
cut hẽtur exᵐ de tobia tob 2°. Si aũt alius
eſſet p̃ſto ad illud faciẽdũ nõ eſt opus miſi
D cordie. Sed ꝯ illud arguiẽ. Primo ſic.
Quod de ſe eſt opus miſericordie: ſemper
eſt opus miſericordie cum hoc ſibi conue-
niat ex gñe. ſicut dicitur de malo ex gñe.
Scõo ſic ex ꝓfectu eccle eſſet ſubtratum
vnum opus miſericordie eo qñ prompte
ſepultura exhibetur Ter° ſic. q: vnus
actus meritorius nõ impedit aliũ: cum
inter virtutes non ſit pugna ſicut inter vi
tia. Quarto ſic oᵐ pꝫ in opibus miſicor
die inductiue. lꝫ. n. ſit alius qui velit elemo
ſynam dare non eſt pp hoc minus merito
ria dãti. Ita eſt õ ſepultura. Ideo dico ꝙ
eſt ſemper opus miſicordie: cũ hoc ſibi cõ
ueniat ex genere q̃tum ad ſimplicem ſepul
turam que impẽditur a laycis. Sed quan
tum ad ſolẽnitatem que impẽditur a cleri
cis eſt opus latrie. q: in talibus reſidet cul
tus diuinus. Sed occurrit dubiũ. ſi ſepeli-
re mortuos pro precio ſit ſymonia. Diciẽ

ꝙ nõ inquãtum eſt miſericordia. vñ quis
poteſt conducere ſepeliẽtes ſicut ⁊ infirmis
ſeruientes: nõ tamẽ vt eſt actus latrie. q: vt
patuit contra tales verſatur zieziã ⁊ ſymo
nia. Et q: iſta eſt rõ corporalis pene ſi cũ
ſolẽnitate eccleſiaſtica fiat vt pꝫ p dio. de ec-
cleſia. yerᵃ ca. vij. Idem habeẽ canone. i. 4.
q. iꝫ. ca. Queſta poſtq̃ precio. Tamen ꝓ-
prie loquendo hoc cõmittunt clerici zieziã
⁊ layci ſymoniam ⁊c.

Duodecimus articulus eſt. Si iſti qui xijᵘ art.
iam ſunt defuncti pñt abſolui ab eccᵃ mili
tanti. Dicitur ꝙ ſic ſicut patet auctorita
te eccle in illis q moriunẽ excõicati. Sed
ꝯ q: ſnĩa lata ab eo qui non eſt ſuus iudex
nõ vꝫ. Militans aũt eccleſia non hꝫ iuriſdi
ctionem ordinariaꝫ niſi in illis qui ſunt de
foro ſuo. Ideo dico ꝙ eccleſia abſoluit ſibi
ſubditos a vinculo quadruplici. Primo. B
ſ. a vinculo peccati originalis p miniſteriũ
baptizantiuꝫ. Scõo a vinculo culpe actu
alis p miniſteriũ ſacerdotũ in foro pñiali ab
ſoluentium. Tertio a vinculo pene dãni
cũ iudex abſoluit excõicatos qui ſunt pri-
uati beneficijs eccle. Quarto a vinculo
pene ſenſus cum confert indulgentiam tũc
remittit penas inflictas vel infligendas.
Primo mõ nõ põt abſoluere aliquem de
functum. q: eſt extra viã ⁊ contra origina-
le pctm̃ nullum eſt remedium. Scõo eti-
am modo non põt. q: oẽs de inferno ſunt
excõicati a deo ⁊ illi de lymbo. Ter-
tio aũt modo. ſ. illi de purgatorio ſunt ab
ſoluti ab eo ⁊ ſunt in gratia eius ſicut illi
de paradiſo. Quarto etiam modo non
pñt vt videtur aliquibus qua indulgentie
que dantur ſecundum auctoritatem iuriſ-
dictionis militantis eccleſie non ſe exten-
dunt vltra eccleſiam illam. Dicunt tamẽ
alij ꝙ eccleſie iuriſdictio ad purgatorium
ſe extendit tamen eſt commune dictum.
q: illi non pñt mereri nec obedire valent
q: ſunt extra terminos vie. Sed tũc occur-
rit dubitatio. Prima qualiter indulgen-
tie pñt prodeſſe illis qui ſunt in purgato-
rio. Dicitur ꝙ q̃diu fuerũt in eccleſia mi-
litante potuerunt abſolui modo iaꝫ dicto
Et illud quod fuit hic indultum illic non

reperitur. Secunda eſt. quare eccleſia ſta tuit ꝙ excommunicati poſt mortē abſoluantur. Dicitur autem ꝙ ſi tales in fine fuerunt contriti ꝑ deū fuerunt abſoluti. Sacerdos autem ꝑꝑ tales coniecturas talis contritionis aut certitudinem ipſum reconciliat eccleſie vt fideles poſſint orare ꝓ eo qui non deberent ſi vere eſſet excōmunicatus. ſicut dicitur in foro penitentiali. ꝙ ſacerdos per contrictionem a deo iuſtificatum non abſoluit: ſed abſolutum oſtendit ⁊ cete.

3⁹. art. Tertius decim⁹ articulus eſt. Si applicans ſacra eccleſie corporibus defunctorū ſit cēſendus hereticus vt pote qui cadauer hominis cōfirmaret. Dicitur ꝙ aut talis intelligit tali corpori conferre dyabolicum figmentum. Aut intelligit ei conferre verū eccleſie ſacramentum. Si intelligit ei conferre diabolicum figmentum quod ad inuenit ſerpens tortuoſus ad inficiendum eccleſie ſacramenta. ſicut quidam idolatria ad inuenit latriam inficiendam. Sic talis non videtur hereticus ſed ſolū ſortilegus. Quod autē ſortilegi non ſint heretici ſemper probatur per teſtimonium Augu. de tri. qui eos vituperat non ſicut hereticos: ſed ſicut homines malos. Item patet extra de ſortilegijs. q̄ eis non imponitur pena hereticorum vt patet in c°. In tabulis. Et in ca. Ex tuorum. ⁊ in ca. Uerum eſt. Itē iſti non videntur heretici. q̄ ipſi nullā falſitatem eſſe dicunt: cum hoc ſit verū ꝙ diabolus talia figmenta ordinauit mediātib⁹ quibus artes magice exercentur vt patet ꝑ Aug. de ſortilegijs 3°. de tri. Nulla autē hereſis poteſt eſſe ſine errore: ſed quādoq̄ error ſine hereſi: vt ait Aug. de origine hereſum circa principium. Itē ſacrilegi ſimplices non ſunt heretici: cum heretici non dicant̄ niſi q̄ falſam gingunt opinionem vt ait Aug. in yponoſticō qd̄ ſacrilegi puri non faciunt. Iſti autem videntur puri ſacrilegi. q̄ circa ſacra male operantur licet circa ipſa non male opinentur ⁊c. Item ille qui intendit baptizare baptizatū errat contra baptiſmum. ⁊ finaliter errat ⁊ hereticus iudicatur. Qui aūt non intendit ipm baptizare iterū ſi baptizatus eſt. nō errat ſed tm̄ lauare nunq̄ taliſ eſſet hereticus. q̄ nullum falſum intendit. ita iſti qui non intendunt in propoſito verba ſacra proferre Sed inſtatur q̄ ſymoniaci dicuntur heretici. ⁊ tamen de ſacris nō male opinantur licet contra ſacra male operentur. Quod autē ſunt heretici probatur per diony. li°. ethi. ⁊ per Aug. de origine hereſum. ⁊ per dam. de hereſibus ibi extra de ſymonia ⁊ quotiens appellat ſymoniā hereſim. Itē ca. p°. q. p³. ſ. preſbiter idē dicit. Itē in. 4. ſniarum. xxvj. di. dicitur. Qd̄ non eſt dubitandum ſymoniacos eſſe hereticos. Tum q̄ excoicati dicuntur heretici. ⁊ tamen nullam vt in pluribus credunt falſitatem. Quod autem ſymoniaci dicantur heretici habetur. c. iiij. q. i. ſ. Quod autem. vbi dicitur ꝙ heretici dicuntur non ſolum qui ab eccleſia ſunt proiecti ſed etiā anathēmatizati.

Ad primam inſtantiā dicitur. Quod aliqui ſunt ſymoniaci qui nihil male credentes volunt peruerſa affectione errare ſpūalia putantes ꝙ non ſit erronea. Et tales proprie non ſunt heretici vt patuit. q̄ non errāt in fide. Alij ſunt heretici qui exiſtimāt dona dei pecunia comparanda ſicut ſymon magus vt habetur act. 8. Et tales errāt ⁊ ſunt heretici ſicut ille. Et de talib⁹ pn̄t intelligi auctoritates p̄alegate. Ad ſecundum de illis excoicatis qui vinculum excoicationis fatentur ⁊ contra ipſum nō errāt non ſunt heretici reputati. Sed bn̄ illi q̄ vinculum excoicationis non reputāt aut contra ipſum dubitant: cum per apoſtolos ſit eccleſie datus ille gladius. Et ita diſtingui pōt de ſciſmaticis ⁊ ſortilegus. q̄ adulter non eſt ſciſmaticus: ſed qui dicit adulterium non eſſe pctm̄. Circa ſcd̄m mēbrum iſtius articuli ſi talis applicās ſic ſacra eccleſie non intendit conferre figmēta ſed ſacra abſq̄ dubio eſt cēſendus hereticus. q̄ male ſentiēs de ſacramētis eccleſie eſt hereticus vt habetur extra de hereticis. q̄ ille eſt hereticus q̄ aliter de ſacramentis ſentit eccleſie q̄ eccleſia doceat in ca. Abolenda. Item vuldenſis iter alia aſſignant̄ heretici qui ſacrm ordinis conferūt ſexui

mulierū facientes mulieres ſacerdotiſſas Cū vt corpora mortua ſint in capacia eorū ſacror̄. Itē nullus pōt aliqd̄ intendere niſi illud prīus intelligat: cum intendere ſit actus voluntatis ſicut electio. Et iō ſi intendit conferre ſacrm̄ verum tali corpori intendit ꝙ ſibi conferretur ⁊ ſic hꝫ errorē in fide. Itē btūs cyprianus martyr in 4. ſ. q̄ intēdebat ↄferre ſacrū baptiſmi iā baptizati ab hereticis excuſatur ab hereſi. q̄ non affirmauit falſa in ſuā. aliter fuiſſet hereticus vt ibidem notat̄. Et multō magis in propoſito. Sꝫ occurrit dubitatio. vtrū hereticus poteſt intendere illud qd̄ intendit eccleſia. Illud non credo vt notat in 4. ſententiarum. Corpi mortuo credo ꝙ nō poſſit conferri. Dico ꝙ iſta inſtantia videtur multum hereſim excuſare ſi intendit verū ſacramentum conferre credo ꝙ ei poſſꝫ cōferre. Iſte autē articulus indigeret diligentiori inueſtigatione. Iſta tamen pro nunc ſufficiant. Aliās declarabitur lucidius. Quod nobis concedat xp̄us ieſus dei ⁊ virginis filius. Amen.

In feſto ſancti Martini epiſcopi ⁊ confeſſoris. Sermo.

Ecce vir Gabriel ⁊c. Dan. ix. c°. Quia ſcd̄m ſniam beati Gre. in moralib⁹. Militie dignitas circa virtutē fortitudinis p̄cipue exercetur. Idcirco btūs Gabriel archangelus qui fortitudo dei interpretatur miles magnanimus precipue nūcupatus eſt. Et q̄ btūs Martinus non ſolum militia corporali ⁊ temporali: ſed etiā ſpūali magnanimiter floruit. Ideo ſub noīe Gabrielis archangeli in verbo propoſito introducitur cōmendandus. Et ideo dupliciter cōmendatur. Primo q̄tum ad ſtatum virtuoſum quem diu dum habuit in eccleſia militanti. Cum dicitur Ecce vir quia vir a virtute dicitur ⁊c. Secundo quantum ad ſtatū glorioſum quem nunc tenet in eccleſia triumphanti Cum ſequitur gabriel ⁊c. Qui eſt vnus de ciuibus in ſuperna patria honorifice collocatus ⁊c.

De p°. ſ. ſanctitate virtuoſa quam habuit beatus Martinus in hac vita accipitur illud oraculū zacha. 6. Ecce vir oriens nomen eius. Sicut enim in oriente ſol dicit̄ ortus. q̄ rubicundus. ſic in btō Martino ſol xp̄us iuſtitie ſecundum oraculum malachie. dominus ieſus habitans fuit rubicundus propter memoriam paſſionis ei⁹ quam ſemper gerebat in pectore ad inſtar beati Ioannis euangeliſte qui vidit illū qui vocabatur fidelis ⁊ verax xp̄um veſtitum veſte aſperſa ſanguine apoc. xix. Unde beatus Martinus ex memoria paſſionis crucis xp̄i ſigno confidens dicebat tyranno frementi. Ego ſigno crucis nō clypeo protect⁹ aut galea hoſtium cuneos penetrabo ſecurus. De ſecundo. ſ. felicitate glorioſa quam nūc habet in patria accipitur illud oraculum. luce primo quando Gabriel angelus apparuit zacharie ſtanti a dextris altaris incenſi. Iſte Michael archangelus miſtice eſt beatus Martinus. qui ſicut Gabriel dicitur fortitudo dei. ſic in beato Martino fuit fortitudo ad mortem pro chriſto impauide ſuſtinendam. Ille fortis dicitur principaliter qui circa bonam mortem eſt impauidus: vt patet p̄ ari. in ethicis. vnde de ꝑnōi pſecutionē ſibi cōminanti dixit. Dominus mihi adiutor eſt non timebo quid faciat mihi homo ⁊c. Et lathroni rn̄dit ſe nunq̄ ita ſecurum fuiſſe. Iſte Gabriel angelus qui fuit diuinus nuncius ad veritatem euangelicam predicandam apparuit zacharie qui interpretatur memorans dominum ⁊ ſignificat hominem contemplatiuum: cui de ſupercaeleſtibus cogitanti apparuit beatus Martinus ſtans a dextris altaris incenſi ideſt chriſtus qui ſtat ante thronum dei patris: ſicut errat illud altare aureum quaſi quoddam propiciatorium noſtrum ſicut in canonica ſua ait Ioannes. Sed quomodo beatus Martinus fuit tantum ſublimatus cum chriſtus ſit ſuper omnes angelos. quia omnes ſancti ſunt in patria

ad dexteram xpi. Et ideo xps filijs zebe
dei querentibus. vt vnus eſſet ad dexterā
xpi. alter ad ſiniſtrā in regno eius. Rñdit
Neſcitis quid petatis. q: ad ſiniſtrā erunt fi
li de iferno ſm Joānem oſauri. Circa
ſanctitatē vero ꝟtuoſam quā btūs Mar
tinus habuit in hac vita ſunt plures arti
culi ptractādi. Et ſ.

pꝰ art. Primus articulus ē. Que fuit eius p
fectio in ſtatu ſue ſecularis conuerſatiōis
Ubi ē notandum ꝙ in illo ſtatu floruit q̈
A druplici ꝟtute. ſ. Primo ꝟtute ḣūilita
tis inſupabilis. q: nō ſolum maiori ⁊ eq̄li
ſed minori. i. ſeruo ſe ſubijcieba. quod eſt
vltimū humilitatis genus. Jō btūs Mar
tinus meruit regnare in illo regno in quo
humilimus hoīum conſtitui debet dañ. q:
Illud ē regnum aīe in quo ſola humilitas
dñatur. q: oīum virtutum decor ⁊ cuſtos
⁊ ſola humilitas ſm Grego. in mora.

Secundo virtute puritatis imaculabi
lis. q: virgo integerrimus ⁊ liber ab illo
vitio quo illud hoīum genus īplicari ſolz:
Et ſi virginitatem ſeruare eſt arduum in
ſtatu regulari. multo magis in ſtatu ſecu
lari ⁊ maxime in militari. vbi maior eſt li
bertas ad malū. Jdeo de ipſius caſte pu
ritate loq̄batur ſponſus in can̄. dicens. Si
cut lilium īter ſpinas ſic amica mea inter
filias ⁊c. Tertio virtute pietatis incom
pabilis. q: non ſolum pietatē q̄ cadit ſub
p̄cepto de qua h̄etur luce. xj. vbi dicit. Qd̄
ſubeſt date elemoſynam: ſed etiam illaz q̄
cadit ſub conſilio de qua h̄etur luce. xj. de
paupere vidua que de his que pertinebāt
ad ſuam neceſſitatem in gazofilacium pij
ciebat. Sic ⁊ beatus Martinus. vt patet
in diuiſione mantelli ⁊c. Quarto vir
tute charitatis indiſſolubilis q: multa cu
ra erat illi circa cōmilitones. Nam fru
galitatem laudari in eo non eſt neceſſe. ⁊
talem virtutem omnia delicta que in ſecu
lari conuerſatione accidere poterant fue
runt abſorta iuxta illud prouer. x. Uniuer
ſa delicta operit charitas. Sed eſt intelli
B gendum ꝙ primo per virtutem humilita
tis habuit conformitatem cum xpo q̄ ſe
metipſum exinaniuit ad philip. ij. q: non
ſolum deo patri ſe ſubdidit: ſed etiam an
gelis naturam inferiorem aſſumendo ⁊c.
Secundo p virtutem puritatis cum Joan
ne baptiſta. q: in infantia gr̄a puritatis ad
deſertas confugit: vt habetur in luca. Ne
leui ſaltem ⁊c. vt cantat eccl'ia. Unde bea
tus Aug. comparat matrimonium abraa
he eius virginitati tanq̄ excellentiori ⁊c.

Tertio per virtutem pietatis cum apo
ſtolo petro qui ideirco cadere eſt permiſſus
vt percepta venia poſtq̄ amare fleuit. di
ſceret indulgere. Iſta enim virtus ſumme
principi eccleſie cōgruebat in cuius ſignū
ſcḋm Ambroſium rex apum non habet
aculeum. Et principes ⁊ reges oleo vngū
tur in ſignum pietatis. Quarto per vir
tutem charitatis cum ioanne euangeliſta
quem ſumme diligebat ieſus: vt habetur
E in Joanne q: principium quo diligimur
a xpo eſt charitas ⁊c. Contra primam vir
tutem laborat clericalis conuerſatio per
fauſtum ſuperbie que non ſolum preeſſe in
ferioribus: ſed etiam equalibus ⁊ tandem
ſuperioribus. Quilibet enim appetit luci
feram ſuperbiam qui voluit non ſolū deo
eq̄ri ſed preferri iuxta illud apoſtoli. Qui
aduerſatur ⁊ extollitur ſupra oē id quo di
citur deus ⁊c. ⁊ ita exponit Jſidorus. De
cuius ſcilicet ſuperbia dicitur yſaie. xiiij.
Quomodo cecidiſti de celo lucifer ⁊c. Et
ſequitur verumtamen ad infernum deicē
des ad fundamenta loci. ille enim eſt locꝰ
ſuperborum. Contra ſecundam virtu
tem etiam laborat clericalis conuerſatio
per carnalitatem immundicie.

¶ Primo q̄dē in vilibus cōceptibus.
¶ Secundo in imundis affectibus.
¶ Tertio in turpibus affectibus.
¶ Quarto in inhoneſtis geſtibus.
¶ Quinto in indecentibꝰ aſpectibus.

Ex quibus fit tota clerici conuerſatio con
tagioſa. Jdcirco iſti excludūtur a conſor
M tio ciuitatis ſuperne apoc. vltimo. vbi dr̄
ꝙ ciuitatem illam non intrat aliqd imun
dum ⁊c. Sz quando in clerico compoſiti
actus inueniuntur tunc ei diuina viſio p
mittitur iuxta illud beati mundo corde.

Cōtra tertiā laborat p auaritiā q̄ hodie

maxime retrahit clericos ab operibus pie
tatis: cū tñ eccleſie bona ſint pauperibus
cōia. ſicut habetur in actibus. Qd̄ res tem
porales offerebant ante pedes apoſtolorū
vt diuiderent eas p̄ut vnicuiqz opus erat.
Et iſto modo habuit eccleſia bona a prin
cipio temporalia. Sed q: phariſei qui erāt
auari tunc deridebant xp̄um. ſic ⁊ iſti con
tēnunt ipſum cum in fratribus ſuis, pau
peribus iſta non cōicant. Jſta enim auari
tia hz duas peſſimas filias in eccleſia dei:
ſ. zeziam de qua dicitur 4. Re. Et ſymo
niam de qua dicit in act. Sed peior eſt zle
zia. q: peius eſt bonum vendere ſeu odire
q̄ indebite amare. Et iō petrus plus pec
caſſet ſi xm vēdidiſſet q̄ ſymō ſi e miſſet.
Cōtra q̄rtā ꝟtutē laborāt p odiū ⁊ inimi
citiam de quo dicitur prouer. x°. Odium
ſuſcitat rixam. Jſte rixe habent turbare pa
cem in omni vniuerſitate que quidem pax
eſt cunctis optata mortalibus heſter iz°. Et
per angelos fuit in terram delata in luca.
Et per xp̄um fuit nobis care commenda
ta. Et ideo pacifici dicuntur filij hyeruſa
lem ſicut diſcoli babilonis de quibus dici
tur apoc. Quod fumus tortorum aſcēdet.
Sed contra dicitur de hyeruſalem. Quod
non eget ſole neqz luna. vnde ſecundum
Aug. de ciuita. dei pax eſt tranquillitas or
dinis. ſic rixa confuſio. Beati ergo pacifi
ci Math. v°. ca°.

2ꝰ art. Secundus articulus eſt. Quanta fuit
eius perfectio in ſtatu ſue ſpiritualis con
uerſionis. Ubi ē ſciēdū. Qd̄ in eccl'ia q̄dru
D plicitER conuerſatio celebrat. Prima ē ab
infidelitate ad fidē. ſic fuit ꝯuerſio bti pau
li in actibus. Scḋa eſt a culpa ad gratiā
ſic fuit ꝯuerſa maria magdalena. Tertia
eſt a ſtatu ſeculari ad ſtatū clericalē: ſic fuit
cōuerſio apoſtolorū in ſua vocatiōe. q: tūc
ceperūt xp̄o miniſtrare. de qua vocatiōe le
git in Math. ⁊ ceteris euangeliſtis ⁊c.

Quarta a ſtatu clericali ad ſtatū regula
rē. ſic ꝯuerſio apoſtolorū in ſua electiōe lu
ce. vj. ca. Q: tunc fuerūt ad religionē ſup
mā aſſumpti. Sic btūs martinus dr̄ ꝯuer
ſus. Et p'io a paganiſmo ad fidē vt pz in
bap°. Et in hoc fuit paulo ꝯformis Scḋo
a culpa ad gr̄am. q: lz credat ipſuz nō pec
caſſe mortaliter poſt bapm tñ venialiter. q̄
re indiguit modica cōuerſiōe. Et iō q̄tuz
ad hoc fuit cōformis magdalene q̄tuz ad
terminū ad quē ⁊ nō q̄tū ad terminū a q̄

Tertio ſtatu ſeculari ad clericalem qñ p
btm ylariū fuit clericus ⁊ exorciſta ordina
tus. Quarto a ſtatu clericali ad monacha
lē. ⁊ in iſtis duabus cōuerſionibꝰ hūit cō
formitatē cū ap̄lis vocatis ⁊ electis. Due p
me ꝯuerſiones cadunt ſub p̄cepto. Et due
alie ſub cōſilio. Jn prima aūt cōuerſione
fuerūt ſibi infuſe ꝟtutes ſupnaturales q̄
cōferunt in bap° de qbus loquit ap̄ls p°
cor. iz. Jn ſcḋa aūt fuerūt ei collata dona
ſp̄s ſc̄i q̄ ꝯferunt in bap° flāmis. q: pn̄iaz
cōcomitant d̄ qbus h̄etur yſ. xj. Jn tertia
ꝟo fuerūt ei diſtributi fructꝰ ſp̄us ſc̄i quos
enumerat apoſtolus ad galat. v. Q: iſti
ornāt ſtatū clericalē quos ita itēdit apoſto
lus iſtruere p̄ncipaliter. Jn quarta fuerūt
ei. coicate btitudies de qbꝰ loqtur Mat.
v. Q: ſtatus religionis btitudini maxime
a propinquat pp quietā ꝯtēplationē. dire
ctā fructionē q̄ in tali ſtatu viget p. ſe. que
ſtrationem a mundo.

Tertius articulus eſt. Quāta fuit eius 3ꝰ art.
pfectio q̄tū ad ſtatū ſue regularis pfeſſio
nis. Et dicitur ꝙ in illo ſtatu claruit qua
druplici virtute. Et primo virtute auſteri
tatis macerantis vt pz in eius legēda qñ
habitauit in inſula. q: audiuerat xm dixiſſe
in euā° ve vobis q h̄etis cōſolationes ve
ſtras. Scḋo virtute paupertatis ex ſpoliā
tis. q: illa eſt pfectio vltimata que ſeperat
ſtatum illū ab oi alio ſtatu. ⁊ ex hoc cōclu
ditur eſſe pfectior. Jō fuit [illegible]ꝯformis
xp̄o dicēti. vulpes foueas h̄nt ⁊ volucres
celi nidos. filius aūt hoīs nō hz vbi caput
ſuū reclinet. Tertio virtute patientie to
lerātis in perſecutionibus hereticorū ipſuz
multipliciter pſequentiū vt pz in vita ſua
q: ſciebat dn̄m dicentem. Jn patiētia vr̄a
poſſidebitis aīas vr̄as. Quarto ꝟtute lō
ganimitatis ⁊ pſeuerantie. q: vſqz ad octo
ginta annos ⁊ plus in dei ſeruitio cum
augmēto continuo pmanſit. q: dn̄s i euā
gelio dixit. Qui pſeuerauerit vſqz in finē

hic ſaluus erit ꝛc. Per primã virtutẽ fuit
figuratus in helya qui ſub cinericio pane
ꝛ vaſe aque .xl. diebus ꝛ xl. noctibus ambu
lauit vſqꝫ ad montẽ dei. 4. Re. Per ſcdaꝫ
in Jeremia qui dicit de ſeipſo trenoꝝ 3°.
Ego vir vidẽs paupertatẽ ꝛc. Per tertiã in
Moyſe de quo dicit̃ numeri .12. Qđ erat
vir mitiſſimus ſup terrã. bti. n. mites qm̃
poſſidebũt terrã Math. 5°. Per quartã
in abraã de quo dr̃ gñ. 25. Qđ mortuus eſt
in ſenectute bona ꝛc.

Eij. ar. Quartus articulus eſt Quãta fuit ei⁹
pfectio. in ſtatu ſue pontificalis p̃lationis.
Dĩ ꝙ fuit quadruplici v̾tute illuſtratus.
A Et. ſ. Primo dignitate patriarche ſpũali
ter generãtis. qꝛ fuit abbas ꝛ pr̃ multoꝝ
monachoꝝ qđ eſt officiũ patriarche. qꝛ ſic
illi erant patres corpoꝝ. Sic iſte aiarũ ꝛc.
Scđo dignitate pphete veraciter ꝓnun
ciantis. qꝛ obitũ ſuũ longe añ preſciuit. vñ
hũit duplicem ſpiritũ helye quem fuit aſ
ſecutus helyſeus p annũciationẽ futuroꝝ. ꝛ
operationẽ miraculoꝝ. qꝛ tres. ſ. mortuos ſu
ſcitauit ſicut xp̃s vt datur̃ itelligi ꝙ p mor
tẽ xp̃i ſumus a triplici morte liberati ſcilꝫ
corpali ſpũali ꝛ gehẽnali. Ter° dignita
te põtificis excellẽter adminiſtrãtis. qꝛ plu
ribus annis epãtum turoñ. ineffabili ꝓu
denti a gubernauit vt merito poſſit deſcip
ſo dicere illud qđ dicit̃ in Joãne de xp̃o.
Ego ſum paſtor bonus. Quarto digni
tate doctoris fideliter inſtruentis. Tũ qꝛ
paganos plures ad fidẽ ↄuertit. Tũ qꝛ he
reſi ariane potentiſſime reſiſtit vt de ipſo
dicatur illud danieł qui ad iuſtitiam eru
diunt plurimos quaſi ſtelle in perpetuas
eternitates ꝛcte. Et illud. Qui fecerit ꝛ
docuerit ꝛc. In prima dignitate fuit
prefiguratus in iſrael. quia ſicut ille ma
nibus cancellatis ſuis filijs benedixit mo
riens. Sic iſte eleuatis manibus pro diſci
pulis in morte orauit ꝛc. In ſecũda di
gnitate fuit prefiguratus p helyſeuꝫ. qꝛ ſic
ille duplicẽ helye ſpũm aſſecutus fuit vt
hẽtur in 4°. Re. Sic iſte ꝓphetie ſpũꝫ hũit
vt pꝫ. In tertia dignitate fuit prefiguratus
per omniã pontificẽ. qꝛ ſicut p eius pietatẽ
leges cuſtodiebantur optime in ſynagoga
vt hẽtur .2. macha. 3°. ca. Sic p huius ſan
ctitatẽ lex euangelica ab eccleſia in turoñ
tẽpore ſuo optie ſeruabat̃ ꝛc. In quar
ta aũt dignitate fuit p̃figuratus p eſdram
doctorẽ. qꝛ ſicut ille vt hẽtur in eſdra do
cuit iudeos legẽ moſaycã. Sic iſte xp̃ianis
p̃dicauit fructiferã legẽ euãgelicã iuxta il
lud apli ad thy. Teſtificor corã deo ꝛc. 5⁹ ar

Quintus articulus eſt. Quãta fuit eius
pfectio. In ſtatu finali ſue cõſumationis.
B Et dicit̃ ꝙ ſua ↄſumatio fuit. Primo pplis
lamẽtabilis. qꝛ ſicut piũ eſt gaudere marti
no ita piũ erat flere martinũ. Scđo ſan
ctis venerabilis. qꝛ fuit eis mirabiliter ꝛ
magnifice reuelata. vt pꝫ i vita eius de am
broſio ꝛ ſeuerino. Tertio demonibus ter
ribilis. qꝛ in ei⁹ morte fuerũt deuicti vt ait
idẽ ſeuerinus toronieñ. Quar° ãgelis mi
rabilis pp nouũ collegã. Jđ auditi ſũt ãge
li iubilãtes a p̃fecto epo ꝛ eius archidiaco
no vt de eius aĩa dicat̃ illud ꝓuer. vltio.
Ridebit in nouiſſimo die ꝛc. Eſt tñ intelli
gẽdũ ꝙ btũs Gabriel hꝫ triplicẽ virtutẽ
in ſacra ſcriptura. Primo. ſ. v̾tutẽ illumi
nandi intellectũ vt pꝫ in daniele. Scđo
inflamãdi affectũ vt pꝫ in luce p°. de ma
tre dñi. Tertio cãdi miracula vt pꝫ lu
ce primo in zacharia ꝛc. Per primã hꝫ fe
licitatẽ cherubin. Per ſecundã felicitatẽ
Seraphin. Per tertiã felicitatẽ virtutuꝫ.
Que oĩa patẽt ꝛ pñt btõ Martino appli
cari p bñ intelligentẽ p̃dicatorẽ. Rogem⁹
igit̃ dñꝫ nr̃uꝫ ieſuꝫ xp̃ꝫ vt meritis bti mar
tini in p̃ſenti cõferat gratiã ꝛ in futuro glo
riam. Ad quam ꝛc. Amen.

C In feſto ſancti clemẽtis Sermo.

Adiuua illos q mecũ laborauerunt in euã°. cũ clemẽte ꝛ ceteris
coadiutoribus meis quoꝝ noĩa
ſcripta ſũt i li°. vite ꝛc. Ad phil.
4°. ca. Qꝛ ſꝫ doctrinã bti Aug. ſup ioãnẽ
duas vitas ſibi diuinitus p̃dicatas ꝛ ↄmẽ
datas voluit eccľia. Quaꝝ vna ẽ i labore
huius vite. Alia in requie celeſtis pãe. Jd
circo apľs laudẽ bti clemẽtis annũciare di
ſponẽs in v̾bo ꝓpoſito eius pfectionẽ du

pliciter introducit. Et p°. q̃tũ ad exercita
tionẽ virtuoſaꝫ quã hũit in ſtatu eccľie mi
litãtis. Cũ p̃mutit̃. Adiuua. Scđo q̃tũ
ad remunerationẽ quã hũit in ſtatu eccľie
triũphãtis. Cũ ſequit̃ Cũ clemẽte. Et po
nitur dñri ꝓuo beatifica ioſ. Quoꝝ noĩ.
btũs igit̃ clemẽs ſcđm primã pfectionem
floruit v̾tutibus in ver° eccleſiaſtica ſic ro
ſa vernans. Sed q̃tũ ad ſcđam claruit i ce
leſti ver° vt ſtella micans. Circa commen
dationẽ eius inſiſtendo q̃tũ ad ſtatũ eccľie
militãtis eſt intelligẽdũ ꝙ btũs clemens
in eccleſia ver° floruit v̾tutibus quãtũ ad
eius quadruplicẽ ſtatũ. Primo qdẽ q̃tũ
ad ſtatũ ſue ꝓfeſſionis. Floruit. n. in ꝓfeſ
ſione quadruplici p̃cellentiſſime Qꝛ p̃mo fuit
de ꝓfeſſione apoſtoloꝝ. qꝛ illã regulã quã
fecerunt apli in act. de reꝝ coicatione legi
tur in quadã ſua epiſtola quã miſit duode
cim apľis acceptaſſe. Jſta fuit apoſtoloꝝ
regula nõ formaliter ſed v̾tualiter. qꝛ. ſ. ab
eis fuit data diſcipľis. regula ãt apoſtoloꝝ
immediate fuit p xp̃ꝫ data vt nõ hẽrent nec
in ꝓprio nec in coi vt patuit de facto i ip
ſo. vulpes foueas hñt luce 9°. ca. Et p̃cipit
v̾bo Math. x. Nolite poſſidere au ũ ꝛc.
In qbus excludunt̃ oĩa q̃ poſſident̃ qđ v̾
bũ dictũ fuit ſimpliciter. Nõ poſſidere ãt
in ꝓprio. ſed poſſidere in coi ẽ ſcđꝫ qd. Ta
lis aũt ꝓfeſſio directe xp̃m ſequẽtiũ eſt re
gula nr̃a. Scđo fuit de ordie euãgeliſtaꝝ
ſiue ꝓfeſſione. qꝛ cũ paulo euã^m^ p̃dicauit
publicauit ac i mẽtib⁹ multoꝝ ↄſcripſit vt pꝫ
vbi thã. Tertio fuit de ordine paſtoruꝫ. qꝛ
poſt petrũ fuit quartus paſtor eccľie totius
militãtis vt merito d̾ ipo dicat̃ illud dañ.
Spẽs quarti ſilis eſt filio hoĩs ꝛ dei i noĩe
ieſu cũ ipſo cõueniẽs. Jeſus aũt interp̃tat̃
ſaluator. Opus aũt ſaluatoris fuit op⁹ cle
mẽtie. Quarto fuit de ordie doctoꝝ. Jpſe
eniꝫ eccľiaꝫ iter ceteros cũ dio°. doctrinis
catholicis illuſtrauit q fuerũt duo p̃mi do
ctores p̃cipui vt eis cõueniat illud ꝓphete
cũ hij ſunt due oliue ꝛ duo cãdelabra lucẽ
tia añ dñꝫ. Primũ pp ſcitatẽ. Scđꝫ pp
doctrine v̾itatẽ ꝛ claritatẽ q tãto ceteris p̃
fulſerunt q̃to magis p̃mo fonti appropin
quauerũt ꝛc. Jſte ſunt ille quattuor ꝓfeſſi
ones de qbus ait apľs ephẽ. 4° Jpſe dedit
quoſdã apoſtolos quoſdã euãgeliſtas. ali
os aũt paſtores ꝛ doctores. Jđ ꝓ iſto ſta
tu laborãti dr̃ btõ clemẽti illud ſap. bonoꝝ D
laboꝝ glorioſus eſt fructus. Et ẽ ſciẽdũ.
Qđ iſtis quattuor ꝓfeſſionib⁹ rñdent i pa
tria quattuor ordies ſpirituũ btõꝝ. ſ. Pri
mo ordini apoſtoloꝝ ordo ſeraphycus. qꝛ
cẽ xp̃ꝫ aſſiſtẽtiũ ꝛ amore flagrãtiũ. Scđo
ordini euãgeliſtaꝝ ordo cherubicus. qꝛ xp̃ꝫ
dei ſapiaꝫ plene diſcripſerũt. In doctrina
eniꝫ euãgelica plenitudo oĩs ſapie cõtinet̃
Tertio ordini paſtoꝝ ordo archãgeloꝝ q
curã hñt p ãgeloꝝ miniſtrationẽ de oib⁹
omnibus eccľie militãtis. Quarto ordini
doctoꝝ ordo angeloꝝ diña annũciãt vel
ecõuerſo. qꝛ ãgeli ſũt paſtores Scđo quã
tũ ad ſtatũ ſue p̃dicatiõis btũs clemẽs flo
ruit v̾tute quadruplici intellectuali. Et pri E
mo v̾tute ſapie. idõ dirigebat hoies quãtũ
ad illa q̃ ptinẽt ad diuinitatẽ. Scđo v̾tute
ſcie. ꝛ idõ dirigebat hoies quãtũ ad illa q̃ p
tinẽt ad xp̃i hũanitatẽ. Tertio v̾tute itel
lect⁹. ꝛ idõ dirigebat hoies i hijs q̃ ptinẽt
ad trinitatẽ. Quarto v̾tute cõſilij ꝛ idõ di
rigebat in hijs q̃ ptinẽt ad eccľie ciuilitatẽ
Jſta ſunt quattuor dona ſpũs ſci ad itelle
ctũ ptinẽtia yſ. 9. De illo labore predica
tionis loquitur apoſtolus thi. 5. Qui be
ne preſunt preſbyteri duplici honore ſunt
digni maxime q laborant in verbo ꝛ do
ctrina. Tertio quantum ad ſtatuꝫ ſue 3⁹ ſtat⁹
p̃latiõis floruit v̾tute quadruplici. Et primo
virtute ſanctitatis ꝛ innocẽtie. Et ideo fu
it a btõ Petro aſſumptus ad ſacerdotiũ
ſicut ille qui ſanctior erat ceteris alioquin
btũs Petrus erraſſet ipſum preferendo. F
Scđo virtute humilitatis ꝛ obedientie
qꝛ mortuo btõ Petro ceſſit lino ex nimia
humilitate declinans faſtigium dignitatis
Et ne in poſterum talis ſubſtitutio trahe
retur in abuſum bonum commune bono
ſpũali preponderans cuius oppoſitum fit
hodie renuit prelationem eccleſie ꝛc.
Tertio virtute pietatis ꝛ clementie p
quam erat acceptus non ſolum fideli
bus: ſed etiam infidelibus de qua dicit
apoſtolus. Pietas ad omnia valet.

Quarto virtute lenitatis ꝛ paciẽtie.iõ
ductus in exilium dixit. Nõ meis meritis
ꝛc. Ad virtutẽ ſanctitatis ꝛ innocẽtie
debent conari clerici.q2 ipſi miniſtrãt in tẽ
plo dei. In tẽplo aũt veteri nõ ſoluʒ mini
ſtrare ſed ꝛ intrare ꝓhibebantur hoies in
B quinanti niſi prius lauarent veſtimenta ſua
vt patet in leuit. Multo ergo magis in no
uo q̃to ei⁹ contenta ſunt ſanctiora niſi laue
rint cõſciam ſuã. Sed prodolor plus itra
mus q̃ ceteri inquinati qui non miniſtrãt
Et iõ facti ſumus ſicut illi ſacerdotes de q
bus dicitur in malachia ꝙ polluerunt no
men dñi. ꝛ iõ ſequitur. Non eſt voluntas
mea in vobiſ ꝛc. Ad ỽtutẽ ſecũdã.ſ.hu
militatis ꝛ obediẽtie deñt clerici conari ad
exemplũ angeloꝝ de quoꝝ ordine ſunt.
q2 ſicut illi in tabernaculo dei deſeruiunt
ita dicit apoſtolus ꝙ ſimpliciter dʒ hẽre
velatum caput in eccleſia ꝑꝑ angeloſ glo.
ideſt ꝑꝑ altaris miniſtros: ſicut enim ma-
li angeli per ſupbiã fuerũt obſtinati. ita bo
ni ꝑ humilitatẽ cõfirmati dum ſubeſſe ma
gis q̃ pre eſſe voluerunt. Iõ dicit Aug. in
li.° de ci. dei. Q ð principiũ ciuitatis dei fuit
cõtemptus ſui vſqʒ ad honorẽ dei. ꝛ econ
trario in ciuitate dyaboli. Sed prodolor
in clericis eſt hodie maior ſupbia ꝛ iactan
tia q̃ i laicis ita vt videãtur tranſiſſe de re
gno dei ad regnuʒ eius de quo dſ in Job
Ipẽ rex eſt ſup oẽs filios ſuperbie. iſti⁹ aũt
principatus nõ eſt politicus ſed tyranicuſ
curat de malo ꝛ non de bono ſubditoꝝ.
Ad tertiam virtutem.ſ.pietatis ꝛ clemen
tie debẽt etiã clerici conari. Iõ apoſtolus
paulus illi qui ordinat ſacerdotẽ dicit exer
ce teipſum ad opa pietatiſ. Et illud fuit cõ
ſilium danielis ad regeʒ dicentis. peccata
tua elemoſynis redime. Sed prodolor ho
die impleſ in paupib⁹ pabola ſaluatoris
de vulnerato ꝛ ſamaritano ſacerdote ꝛ le-
uita ꝛc. Ad quartã virtutem.ſ.benignita-
tis ꝛ clementie debent maxime clerici ſtu-
dere. q2 ipſi ſingulariter inſiſtunt circa inq-
ſitionem veritatis. Ita maxime ſubuertit
iudicium rõnis ꝛ ipedit ab hac inqſitione
ꝛ liberas potentias aie rõnalis inducit in
ſeruitutẽ vt liber ꝛ recte opari nõ poſſunt

ꝛ ideo ꝓ libertate huic ſeruituti oppoſita
dicit xp̃us diſcipulis ſuis in luca in paciẽ
tia veſtra poſſidebitis aias vſas ꝛc.

Quarto q̃tum ad ſtatum ſue cõſuma- 4ᵘˢ ar.
tionis claruit miraculo quadruplici.ſ.
Primo miraculo apiẽtis. qñ vidit agnũ
ſtantem de ſub cuius pede fons viuus ꝛc.
Scdo cetus angelici obſequẽtis. qñ per
angelos fuit in mari conſtructo tẽplo mar
moreo collocatus ꝛc. Tertio miraculo D
maris retrocedentis. qñ mare ꝑ ſingulos
annos diuidebatur ꝛc. Quarto miracu-
lo pueri remanentis quem mater poſt an-
ni circulum reperit incolumẽ. Ita ꝙ.ſ. pri
mo miraculo fuit conformis btõ Joanni
euãgeliſte q vidit ſupra monteʒ ſyon agnũ
ſtantem ꝛc. Scdo fuit cõformis xp̃o cui⁹
ſepulchrũ cuſtodiebãt angeli ſed plus hic
fecerũt. Tertio fuit cõformis Moyſi cu
ius miſterio fuit mare diuiſum ꝛc Quar
to fuit ꝯformis helye q ſuſcitauit filiũ vni
cum matris ſue. De labore aũt quẽ habuit
in hoc ſtatu induciſ illud ſapie. Modicuʒ
laboraui, ꝛ inueni multã requiẽ.ſ. felicitatiſ
eterne. Sed de labore quẽ habuit q̃tuʒ ad
ſtatum ſue prelationis conuenit illi illa ad
monitio quaʒ fecit apoſtolus thi.4.c.di. 2ᵃ ps
Tu vero vigila ꝛc. Circa cõmendationẽ pncipa
.b. clementis inſiſtendo quãtũ ad ſtatũ ec- lis
cleſie triumphantis ſequitur. Quoꝝ noia
ſunt ſcripta in libro vite ſunt plureſ articu
li declarandi.

Primus articulus eſt. Quis eſt ille li pᵘˢ ar.
ber vite in quo fuit btũs clemẽs ſcriptus
Dicitur ꝙ eſt verbuʒ diuinũ qð ſʒ Aug.
eſt ars oĩum factibilium plena ratione vi
uentium. Sicut enim in li° omnes ỽtutes
ſcribuntur. Sic oẽs veritates tã create q̃ i
create ſunt in illo li° ſcripte. Iõ dicit apo-
ſtolus ad colo. Scdã qð in hoc libro ſunt
oẽs ſcie ꝛ ſapie dei theſauri abſconditi qua
ſi in quodã libro reconditi. Iõ poſt laudeſ
ſapiẽtie eternaliter genite que eſt verbum
ſubdit hec oĩa liber vite ꝛ teſtamẽtũ altiſſi
mi ꝛ agnitio veritatis. Et refertur hoc ad
illud qð pmittiſ. Ego ex ore altiſſimi pro
dij eccleſiaſtici 24.ca.

Secundus articulus eſt. Quis ſcripſit 2ᵘˢ ar.

habent librum. Et dicitur ꝙ deus pſ fuit
eius ſcriptor Nam ſcriptor veritates quas
hʒ in memoria in li.° inducit. ſic dñs pater
oẽs ỽitates quas hʒ in ſua fecunda memo
ria verbo coĩcat. ꝛ ſicut ſcriptor in libro ꝓ
thrabit caractereſ ꝛ ſigna. Sic exemplaria
rerum a pře inducuntur in verbũ. q2 ſcðm
Aug. de tri. Verbũ diuinum naſcitur de
oĩbus que ſunt in fecunda memoria pñna.
Iõ de huiuſmodi libri deſcriptione dĩ in
perſona patris in p̃s. Eructauit cor meum
verbum bonum ideſt memoria verbum ꝑ
fectiſſimum. Et ſequitur lingua mea cha
lamus ſcribe ꝛc. Q2 ꝑ actum dicendi ſcri-
A bitur illud ỽbum ſcðʒ Aug. Ideo quaſi
ꝑ linguã velociter ſcribentẽ. q2 in prĩo inſtã
ti ſue durationis totũ illum librũ ſcripſit.

Tertius articulus eſt. Que ſunt illa q̃
tertius ſunt in hoc libro ſcripta. Et dĩ ꝙ ille liber
articu. hʒ duas ptes. In quarum prima ſunt ſcri
pte oẽs ỽitates eternoꝝ. In ſecunda ſunt
ſcripte ỽitates oĩum tꝑalium. Et vtraqʒ
ꝑs eſt cõſcripta digito dei patris ſicut vtra
qʒ tabula Moyſi fuit eodẽ digito exara-
ta. Quaꝝ prima erat de eternis. Scða ð
cõmutabilibus. In ſecunda aũt pte illius
libri ſunt ſcripta nomina oĩum predeſtina
torum. Et p.° in capite eſt ſcriptum nomẽ
xp̃i qui fuit predeſtinatus filius dei ſcðʒ hu
manitatẽ. q2 ſcðm diuinitatem nomẽ eius
ꝛ ceteraꝝ pſonaꝝ diuinaꝝ ſunt in prima
pte libri. Iõ diciſ in p̃s In capite libri ſcri
ptum eſt de me ꝛc. Et poſtea nomen ma-
tris ꝛ apoſtoloꝝ ꝛ oĩum doctoꝝ de quib⁹
dſ in p̃s. In li° tu° oẽs ſcribentur.

Quartus articul⁹ ẽ. qualiter ſunt iſta
in libro illo ſcripta: Dicitur ꝙ quedã ſunt
quart⁹ ſcripta ibi totaliter delebiliter: ſicut ſunt
articu. noia reproboꝝ qñqʒ in gratia exiſtẽtium
de qbus dicitur in p̃s. Deleanſ de libro
viuentiũ ꝛc. Quedã ſunt ibi ſcripta dele-
biliſ ſm potentiã abſolutaʒ ſed indelebili
ter ſʒ potentiaʒ ordiatnã ſicut ſunt nomia
pdeſtinatoꝝ: de qb⁹ diciſ dañ.xij. In die
bus illis ſaluabiſ populus tuus q fuerit
inuẽtus ſcriptus in libro vite ꝛc.

Quintus articulus eſt. qñ ille liber fu
it ſcriptus. Et diciſ ꝙ nõ habeſ ex tẽpore

q2 tũc verbũ diuinũ fuiſſet mutatũ. Et ite
rũ dicit ſaluator in Joãne. Clarifica me
pater apud te claritate quã habui priuſq̃
mundus fieret. ꝛ ideo in apoc. diciſ ꝙ nul
lus intrabit ciuitatẽ ſupnaʒ niſi q ſcriptuſ
ſit in libro vite.ſ. agnus qui occiſus eſt ab
origine mundi ideſt ab eterno. vnde mun
dus fuit originatus.

Sextus articulus eſt. vbi iſte liber fuit ſextus
ſcriptus. Et dicitur ꝙ non in terra. q2 ibi articu.
ſcribuntur qui recedunt a deo. Iuxta illð
Recedentes a te in terra ſcribentur ideſt in
centro terre. vbi infernus eſſe dicitur. ſed
in celo. Iõ dicit dominus de ſanctis ſuis
in luca. Gaudete q2 nomina veſtra ſcripta
ſunt in celis. non quidem in celis creatis:
ſed in celeſti Jerarchia. De qua dicitur in
yſ. Celum ſedes mihi eſt. q2 alij celi ex tem
pore ſunt creati.

Septimus articulus eſt. Qui ſunt illi ſeptĩus
qui in hoc libro pñt legere. Et dicitur pri articu.
mo ꝙ perſone diuine. q2 cognoſcunt que-
cunqʒ relucent in verbo q̃tum ſunt cogno
ſcibilia ꝛc. Secundo humanitas xp̃i q̃
ibi tantum intelligit quantum poteſt intel
ligere creatura licet non tantum quantuʒ
deitas intelligit. Tertio ſpiritus beati
qui ſunt ſecundũ Aug.xi. de ci. dei cogni-
tione vel notitia matutina cognoſcunt ibi
oĩa creata ꝛc. Quarto ſpiritus viato-
tores. q2 ſcðm Aug. nulla mutabilium ve
ritas poteſt a nobis percipi in luce ĩcõmu
tabili vt ipſe probat primo de natura celi:
Et ideo oportet vt talia oĩa in luce verbi
intelligamus. Iõ dicitur Jo. primo. Erat
lux vera que illuminat oẽm hoiem veniẽ
tem ꝛc. Et iõ Jo. in apoc. vidit librũ ſcri
ptum intus ꝛ foris qui tam ab interiorib⁹
q̃ ab exterioribus ideſt tam a viatoribus
quã a triumphantibus aliquomõ legitur.

Octauus articulus eſt. Quibus ille li
ber eſt clauſus. Et dicitur ꝙ p.° oĩbus dã
natis. Et ideo dĩ in yſ. D ſie exaltetur.ſ.
manus tua vt non videant. Scðo oĩbus
malis. Ideo diciſ apoc. Signa ꝛ noli ſcri
bere. Tertio etiã bonis. ideo dicit dñs
apoſtolus in act. Nõ eſt veſtrum noſcere
tẽpora vel momenta. Quarto angelis

Ideo dicit i Math. De die ⁊ hora nemo ſcit nec angeli. Ideo ille eſt liber ſignatus de quo dicit yſ. quod quantum ad aliquã tã ſciētibus ꝙ neſciētibus eſt occultus ⁊c.

Non⁹ articu. Nonus articulus eſt. Quod de illo libro delentur totaliter peccatores. ſ. mortaliter peccantes. Ideo Moyſes dixit. Domine aut pec populo huic. aut dele me de

B libro tuo quem ſcripſiſti. Reſpondit domi nus. Non delebo te: ſed eum qui peccauerit. Et apoc. 3°. Qui vicerit non delebo no mē eius de libro vite ac ſi dicat. victus nō tu delebitur.

decim9 articu. Decimus articulus ē. Quod iſte liber eſt ſignatus. vij. ſigillis. i. ſeptem. ſ. ſacramentis. ſanctiſſimis. ſ. in incarnatione. Et ideo dicit Io. in apoc. Quod vidit librū ſcriptum intus ⁊ foris. ſ. quantum ad diuinitatem ⁊ humanitatem repletū myſte

C rijs. ſignatum ſigillis ſeptem idest ſeptē articulis fidei pertinentibus ad xpi humanitatem. Aut. vij. ſacramentis eccleſie ſub quibus tanꝙ ſub ſigillis ſenſibilibꝰ xps latet q ē liber vite ſignatus.

xj⁹ art. Undecimus articulus eſt. Quod illi q non ſunt ſcripti in libro illo ſunt dānati eterno ſupplicio. Ideo dicitur in apoc. ꝙ

D qui nō eſt inuentus ſcriptus in libro hoc miſſus eſt in ſtagnū ignis ⁊c. Et dicit ꝙ illi hoīes nō egerūt pniam de petis ſuis: ſꝫ blaſphemauerūt nomen dei hñtis ptātem ſuper has plagas ⁊c.

xij⁹ art. Duodecimus articulus eſt. Qꝺ illi q ſcripti ſunt in hoc libro ſoli intrabūt ciuitatē padiſi vt dꝫ in apoc. vñ ait Io. p°. In ci

E uitatē ſupnā nō intrabūt inquinatus nec faciens mendacium.

xiij⁹ art. Tertius decimus articulus ē. Qꝺ ille liber apietur in iudi° ad iudicādū de ſingulis. q: i ipſo manifeſtabunt opa ſingulorꝫ. Iō dꝫ i dan. ꝙ iudex i iudicio ſedet ⁊ libri apti ſunt. ⁊ ali⁹ liber q eſt liber vite. vt ait Io. i apoc. Alij appe libri ſunt ꝯſciētie ſin

F gulorꝫ. Et q erūt ſcripti i li° vite pducenꝫ ad pſiaꝫ padiſi. Qꝺ nobis concedat ieſus xps dei ⁊ virginis filius. Amen.

De ſancta chatarina

On eſt talis mulier ſup terrā in aſpectu ⁊ in pulchritudie ⁊ i ſenſu verborꝫ. Iudith. xj. Hec ſunt verba ſpiritus ſancti hāc ſacratiſſimam virginem multipliciter commēdantis. Sed potiſſime de quattuor.

Primo de ſūma dignitate. ibi. Nō ē talis mulier ſuper terrā. Nō. n. dicit iſtā vel illam ſed excipit omnem.

B Scdo de dei gratioſitate. ibi. in aſpectu.

Tertio de puritate. ibi. ⁊ i pulchritudie.

Quarto de ſagacitate ibi. ⁊ i ſenſu verborū. Et ſic elegāter dicit. Nō ē talis ⁊c. Et hoc q: marie puritatē dilexit. Nēo. n. tā cupidus auro vel argento q̄tū iſta puritate vt. merito de ipſa dicaꝫ. Iudith. xv. Tum gloria ierlm tu letitia iſrael tu honorificentia populi nři. q: feciſti viriliter. ⁊ cōfortatū ē cor tuū eo ꝙ caſtitatē amaueris ⁊ poſt virum tuū alterꝫ neſcieris ⁊ iō manus dñi cōfortauit te ⁊ iō eris bñdicta ineternuꝫ. Qua pp i ſua legēda repitur ꝙ angeli locuti ſūt ei ſexvicibꝰ eidē appendo ⁊ cōſolati ſūt eā:

Primo. qñ poſita fuit i carcere ⁊ ꝯgregati ſunt pbi vt diſputarēt cū ea. Cui apparēs angelus dixit. Cōſtāter age grata deo: q: nō ſolū ab his vinci nō poteris: ſꝫ ipos victos ad palmā adduces martirij.

Scdo. qñ poſita fuit i obſcuro carcere ⁊ p biduū nihil miniſtratū ē ei. Sꝫ venit angelus i forma colūbe: ⁊ lumē refulſit: ⁊ ſetorē i odorē cōmutās cibū de celo p dies xij. portauit. Quod vidēs regina ⁊ porphirius admirātes ꝯuerſi ſunt: ⁊ ad palmā martirij pducti.

Tertio. quando trahebatur de carceribus ⁊ debebat duci ad rotas chriſtus cum multitudine angelorum ſibi appernit confortans eam.

Quarto. qñ inter rotas dñum exorauit. Uenit angelus dñi diſſipās rotaꝫ machinā ⁊ multos interfecit. Quito qñ decapitari debuit ⁊ p de ſe memoriā faciētibꝰ exorauit. Auditū angelū dicētē. veni electa mea. nā ⁊ his q paſſionē tuā celebrauerint optata pſidia de celis pmitto. Sexto. qñ fuit decapitata venerūt angeli ⁊ portauerunt corpus eius ſup montē ſynay: Et

ſic deus contulit ei ſex priuilegia que nulla alia virgo habuit.

Primum. q: de collo eius exiuit lac.

Scdm. q: de corpore eius manat oleū.

Tertiū. q: angeli tumulauerunt eam.

Quartum. q: in monte ſynay. i. in loco digniſſimo.

Quintū. q: iuxta mortē xps ſibi appuit.

Sextum. q: monachi honeſtiſſimi cuſtodiunt corpus eius. Merito ergo dicitur. Non fuit talis mulier ⁊c. Amen.

In feſto ſancti Andree apoſtoli.

Nus ex duobꝰ q ſecuti ſūt ieſuꝫ erat Andreas. Io. p°. ca. In iſtis verbis ſctūs Andreas cōmēdatur.

Primo vt pfectus virtute mōaſticha. per quā qlibet ordiaꝫ ad ſe ipꝫ. cū pmittiꝫ. vn⁹.

Scdo vt pfect⁹ virtute politicha. p quā qlibet ordinaꝫ ad primū cō ſequr. ex duobus. Tertio vt pfectus virtute euāgelica p quā qlibet ordinaꝫ ad dñꝫ. cū additꝫ. q ſecuti ſūt ieſum. Quarto vt pfect⁹ virtute yerarticha. p quā qlibet ordinaꝫ ad finē vltimū. cū cōcludiꝫ. erat Andreas. q īterptatur decorus in ſtatōe. ſ. felicitatꝫ eterne. Circa igiꝫ pfectiōeꝫ mōaſticā inſiſtēdo q̄ deſignaꝫ in vnitate notanꝫ quattuor ꝓprietates vnitatis q̄ ſunt recollecte a ſcō diony⁹.

A li° de diuinis noibus ca. vlti°. que conueniūt ſcō Andree. Prīa. q: vnitas hꝫ pmitatē in pceſſibilē. q: ē vnū pmū pncipium.

Scda. q: hꝫ itranitatē i exclusibilē. q: ꝺ eſſentia cuiuſlibet ē vnū. Tertia. q: hꝫ q̄titatē indiuiſibilē q: ſic pūctus ē i q̄titate cōtinua. ita vnitas i q̄titate diſcreta.

Quarta. q: hꝫ coitatē iterminabilē. q: cōuertiꝫ cū ente. Et ſꝫ diony™ in oībus reꝑitur. In iſtis quattuor ſignis vnitatis floruit ſctūs Andreas vt vere dicaꝫ vnus. Habuit enim p° vnitatem in pcceſſibilē in ordine apl'atus. ſic ſctūs ſtephanus in ordine martyꝫ pꝫ Io. p°. ca. Q: p'o fuit vocatus ꝙ petrus vel ſaltē xpꝫ ſecut⁹. Et iō

B ad ei⁹ laudē de pmitate ſūt. x. miſteria declarāda. Primū ē. quāta ē dignitaſ pmitatis. Et dꝫ ꝙ i ordie q̄druplici declaraꝫ.

Primo in ordie diuinaꝫ pſonaꝫ. vbi pria pſona ē ipſius pris. alie vero pſone ꝓcedūt ab eo. ipe vero a nullo. Athanaſi⁹. pꝫ a nul

C lo ē fact⁹: nec creat⁹: nec genitus. Et ex hoc hꝫ auctoritatē vt mittat filiū ⁊ ſpm ſcm. ⁊ ipſe a nullo. vt dꝫ Aug. de tri. Scdo i ordine angeloꝫ. vbi fuit creatus lucifer primus. Iob 48°. ca. Ipſe eſt pncipiū viarū dei. Et ex hoc fuit ei collata dignitas i ordinibus pncipādi in oībus creatis. pꝫ p yſidoꝫ. li° de ſūmo bono. Tertio in ordie viſibiliū creaturaꝫ. q: de⁹ creaturas vniuerſaliter oīa viſibilia p° creauit lucē. vt eēt pria creatura. vt pꝫ. gñ. p°. ca. Dixit deus fiat lux. ⁊ huic cōpetit marie dignitas vnitatis. q: ſꝫ diony™ li° de āgelica yerarchia p lucē marie demōſtranꝫ viſibiliū reꝫ varietates ſm cōformitates. Quarto i ordine pmoꝫ dieꝫ. q: ſicꝫ i veteri teſtō vltimū diē. ſ. ſabatum deuſ marie ſctificauit ſic in nouo teſtō primū diē. ſ. dñicā marie dignificauit. Regre ſupra car. ifa. Q: igiꝫ ordo apoſtoloꝫ fuit nobilior ꝙ ordo ſenſibiliū creaturaꝫ aut dieꝫ. ⁊ ita imediate poſt xpm in nouo teſtō. ſic ordo āgeloꝫ ⁊ dieꝫ poſt ordinē diuinaꝫ pſonaꝫ iueniꝫ. Idcirco ſctūs Andreas fuit marie dignitatꝫ q i tāto ordie prim⁹ extitit. Et iō iudic. vlti°. ca. p yepte fuit cōgrue figuratus q qdē prim⁹ cepit cū hoīb⁹ dimicare. ⁊ obtinuit principatū in populo iſrael. Et ſic ſctūs Andreas in ordine apoſtoloꝫ. Scdm myſterium pmitatis eſt videre in qbus iſta pmitas fuit exaltata. Et dꝫ ꝙ i quadruplici ordine ſcōꝫ veteris teſti. Primo in ordie pa

D triarcharum. quoꝫ prim⁹ fuit abel. ad cuius munera reſpexit deus gñ. 4. ca. Secundo in ordine ꝓphetaꝫ. quoꝫ prim⁹ fuit henoc. dicente iuda in ſua canonica. ꝓphetauit autem primus de eis ab adam henoc dicens. Ecce veniet dominus in ſanctis milibus ſuis. ⁊ ante eum nullus legitur prophetaſſe. Tertio in ordine ſacerdotum quorum primus fuit melchiſedech. gñ. xiiij. ca. Ante quem nullus legitur fuiſſe ſacerdos dei altiſſimi.

Quarto in ordine pontificum. quorum primus fuit Aaron. Leui. xxviij. capi.

Ante quem nullus legitur fuiſſe ſacerdos
conſecratus pontifex. Dicit autem ꝙ hec
dignitas primitatis in iſtis ſanctis exti-
tit exaltata. quia ſicut per hominem indi-
gnum dignitaſ debilitatur ⁊ perditur. ſic ꝑ
C hominem dignum dignitas roboꝛatur ⁊
acquiritur. De primo patet. pri. R. 2°. ca.
In ely ſacerdote. propter cuius peccatum
ſacerdotale priuilegium tranſiuit ad Sa-
muelem. De 2° patet exemplum in dauid.
propter cuius merita ſucceſſio regum iu-
da ex genere fuit ſibi conceſſa patet in ter-
tio ⁊ quarto. Reg. per totum. Habuit au
tem ſanctus. Andreas primo conformita-
tem cum abel. Cuius munera fidei accepta
uit dñs. Naz de fide cõmendatur ſcũs An
dreas preceteris apoſtolis. Secundo ſan
ctus Andreas habuit conformitatem cuz
henoc. q: in ſua paſſione conteſtatus eſt ſe
deũ vidiſſe. Tertio cum melchiſedech. q
obtulit panez ⁊ vinum. gñ. 14. ca. Et ſan
ctus Andreas offerebat ſub ſpeciebus pa-
nis ⁊ vini quotidie euchariſtic ſacramen-
tum. Quarto cum aaron pontifice.
quia ſicut ipẽ ordinauit ſacerdotes poſt ſe.
Et ſanctus Andreas ordinauit ſacerdo-
tes. qui omnem eccleſiam achaie officiaret
⁊ ſubſtineret vt dicaꝛ de eo in figura illõ.
pri. R. xix. ca. Primus veni de omni do-
mo ioſeph in occurſum domini mei regis.
q: ſanctus Andreas de vniuerſo iſrael ꝑ
mus venit ad xp̃m. Tertiũ myſteriũ ꝑmi
tatis eſt videre. In qbus iſta primitas fuit
inchoata ⁊ viliſicata. Et dicendũ ꝙ i quat
tuoꝛ ordinib⁹ veteris teſti fuit viliſicata ⁊
D ichoata. Primo in ordie agricolaꝝ. quo
rum primus fuit adam zachi. 13. ca. Non
ſuz propheta: homo agricola ego ſum. qm̃
adam exemplum meum ab adoleſcentia
mea. Secũdo in ordine primo genitoꝛuz
quoꝛũ primus fuit chayz gñ. 4°. ca. Adaz
cognouit euã que cõcepit ⁊ peperit chayz.
Tertio in ordine bigamorum quoꝛũ pri-
mus fuit lamech. gñ. 4. ca. Duas duceus
vxores. ſ. adad ⁊ ſelam. Quarto in ordi-
ne tyrampnorum. quorum primus fuit nẽ
broth. gñ. 10. ca. Iſte cepit potens eſſe in
terra ⁊ robuſtiſſimus venatoꝛ coram do-
mino. i. hominum oppreſſoꝛ.

Primo quidem iſta primitas fuit de-
honeſtata per peccatum in obie.

Secundo per peccatum in vidie.

Tertio per peccatum luxurie.

Quarto per peccatum rapine.

In primo peccato conueniunt tranſgreſſo
res diuinorum preceptorum. De quibus
dicitur ꝙ non intrabunt in terram viuen-
tium. Numeri. 14. ca. Quia non obedie-
runt voci dñi. In ſecundo conueniunt in
uidi qui dolent de bono aliorum. De qui
bus iuda in can̄. ſua ve q ãbulauerũt i vi
am chayz ⁊ in errore balaam mercedem
effuſi ſunt. In tertio conueniunt lubri-
ci. apoc. 21. ca. Omne inquinatum ⁊ faciẽs
abhominationem non intrabit in ſupernã
ciuitatem. In quarto conueniunt om-
nes homines iniuſti. ⁊ auari. de quibus ps.
xxxvj. Metro. xxxij. Iniuſti punientur ⁊
ſemẽ impiorum peribit. Idem in codẽ ps.
Metro. xxxviij. Vidi impiuz ſuper exalta
tum ⁊ eleuatum ſicut cedros libani. ⁊ tran
ſiui ⁊ ecce non erat queſiui eum. ⁊ non eſt
inuentus locus eius. Quartum myſte-
rium primitatis eſt videre. In quibus fuit
hec primitas renouata. Et dꝛ ꝙ in qttuoꝛ
ordinib⁹ noui teſti. Prio qdẽ i ordine euã
geliſtaꝝ. quoꝛũ ꝑmus fuit ſcũs Mathe⁹.

Scdo ẽ ordo diſcipuloꝝ. quoꝝ ꝑmus fu
it natanael. quẽ adduxit philippus ad ieſũ
añteq̃ oẽs apli eẽnt vocati. pz. Io. p°. ca.
Tertius eſt ordo mrum. quoꝝ ꝑmus fuit
ſcũs ſtephanus. pz act. 7°. ca. Quartuſ ẽ
ordo doctoꝝ. quoꝝ ꝑmus fuit ſcũs paulus
q: nullus añ ipm legiꝛ de fide diſputaſſe.
act. ix. ca. Affirmãs qm̃ hic eſt xp̃s.

Quintũ myſteriũ ꝑmitatis eſt videre q̃
liter iſta dignitas fuit in ſcõ Andrea cõſu
mata. Et dꝛ ꝙ multiplr. Prio q̃tum
ad ꝑmitatẽ ſue volũtatis. q: ꝑmo fuit ꝯuer
ſus de diſcipulatu ioãnis bap. ad xp̃z q̃ ali
qs alioꝝ. Et p° cõuertit ſcm̃ petrũ ⁊ du
xit eũ ad ieſũ. pz. Io. p°. c°. Scdo q̃tũ ad
miniſteriũ ſue vocatõis. q: xp̃s vocãs ſuos
diſcipulos. p° vocauit Petrũ ⁊ Andreã
Math. iiij. ca. Qñ relictis retibus ⁊ naui
ſecuti ſũt eũ. Tertio q̃tũ ad miniſteriuz
ſue reſponſionis. q: volẽte xp̃o panes mul
tiplicare. ſz p° dicẽte. vñ ememus panes vt
manducent hi. ſcũs Andreas p° aſſignauit
modũ dicẽs eſt puer vnus hic. q hz ⁊c. Io.
vj. ca. Quarto q̃tuz ad miſteriũ ſue me-
diatõis. qñ gẽtes venerũt dicẽte philippo.
volumus ieſuz videre. ⁊ ipſe dixit andree.
andreas poſtea dixit xp̃o pz. Io. xij. ca.

Quinto q̃tũ ad miſteriũ ſue cõſumatio
nis. q: duo primi q prio reddiderũt eũdez
modũ mortis quã ꝑ nobis xp̃s ſuſcepit: fue
rũt iſti duo frẽs. ſ. Petrus ⁊ Andreas q̃ſi
dicerẽt cũ Thõa. Io. vlt°. ca. Eam⁹ ⁊ nos
⁊ moriãur cũ illo. ſ. i cruce cui⁹ ⁊c. Amẽ.

In feſto ſancti Andree apli ſermo ſcðs.

Nus ex duobus q ſequuti ſunt
dñz erat Andreas frater ſymo
nis Petri Ioãnis p°. ca. Q̃m ca
riſſimi iſtud oraculum fuit ab iram de btõ
Andrea intellectũ. Iõ ad eius laudẽ in cõ
uenieñter eſt aſſumptũ. In quo perſona iſti
us apoſtoli eſt quadrupliciter introducta

Primo vt ſeraphicis ardorib⁹ iflãma-
ta cũ dꝛ vnus ex duobus. Dualitas. n. in
ſcriptura ẽ nota charitatis ſꝫ Gre. ſup lu
cã. Q: minus q̃ inter duos charitas hẽri
non põt. Et iõ binos diſcipulos ſuos do-
minus miſit ad ꝑdicãdũ. q: duo ſunt carita
tis ꝑcepta Dei. ſ. dilectio ⁊ ꝑximi. Iõ ſp̃s
ſcũs. bis datus ẽ in terra. Semel ꝑꝑ dile-
ctiõez ꝑximi Io. 2°. ca. Et ſemel i celis ꝑꝑ
dilectionẽ dei. Actuũ. 2°. ca. Et repleti ſũt
oẽs ſpũ ſcõ. Et iſta eſt ſnia Auguſtini li°
de doctrina chriſtiana.

Scdo vt yerarchias honoribus ſubli-
mata cũ ſequiꝛ. Qui ſequuti ſũt dñz. Iſta
eſt. n. dignitas celeſtis militie vt ſuũ princi
pẽ quocũqz ierit ſequãtur ſm Ieronymũ.
Quia ſic doceꝛ alibi ordo ptiũ exercit⁹ ad
inuicẽ eſt ꝑꝑ ordinẽ totius exercitus adiui
cez. Iõ dꝛ apoc. 14. ca. Hij ſequunꝛ agnũ
quocũqz ierit. Et ibidẽ ca. xix. Qõ q ſunt
in celo ſequebantur xp̃m in equis albis ve
ſtiti biſſo candido.

Tertio vt cherubicis ſplendoribus de-
corata. cum addiꝛ. Erat Andreas. q: An
dreas ſm Iero. interp̃taꝛ decorus inſtru
ctione. Decoꝛ aũt eſt attributũ ꝑfectiõis
cherubice ſic valoꝛ ꝑfectionis ſeraphice.
Q: appropriata filio ꝯueniũt cherubin ſic
appropriata ſpũi ſcõ ipſis ſeraphicis ſpiri
tibus. Decoꝛ autem appropriaꝛ filio ſm
yllarinz li° de tri. attribuens ſpẽm ꝑli ſe-
cundum eternitatem filio.

Quarto vt yerarchis ſtuporib⁹ trãſfoꝛ
mata eũ adiũgiꝛ frater ſymõis petri. Iſta
qppe fraternitas ẽ germanitas. nota qdẽ
que germanitas inueniꝛ p°. Inter duas ꝑ
ſonas. Cũ. n. ex cõſbalitate ꝑſonali In ꝑ
ſonis charitas oritur germanitas multo
mirabilius inter duas ꝑſonas ex cõſbalita
te totali. Q: ⁊ fili⁹ ẽ ex ſba pris ⁊ vtriuſqz
ſpũs ſcũs. Sic hic de pte ſbe de qua firma
germanitate dic Ricar. de trinitate ꝙ ſp̃s
ſcũs procedit a pře ⁊ filio. Q: ſi ab altero
tãtũ imagis eẽt illi⁹ germanus q̃ alteri⁹ a
quo nõ ꝑcederet cũ eo eẽ ueniret ſic i erea
turis. Filius eſt germanioꝛ pñi q̃ fratri. q:
rami q cõueniũt in radice ſunt intimiores
radici q̃ ſibi ipſis. Q: g° ſub vnitatis vo-
cabulo ꝑſona bti Andree eſt introducta i
principio ſermõis. Iõ ab vnitatis ꝓprieta
tibus eſt cõmendãda. Sũt aũt ix. ꝓprieta
tes vnitatis vt ꝑ btm̃ dionyſiũ li° de diui
nis noibus ca. 14.

Prima ẽ. q: ẽ principiũ numeri. Sic.
A n. ſba ẽ p⁹ in ordine oium ꝑdicamentoꝝ.
Ita eſt vnitas in ordine oium numeroꝝ
Et hãc cõditinnẽ hũit. b. an. q: ſic btũs ſte
phanus fuit primus in ordine martyrum.
Ita btũs Andreas fuit prim⁹ i ordie apo
ſtoloꝝ. Et iõ dꝛ ꝓthoapoſtolus ſic. b. ſte
phanus ꝓthomartir. De primitate autez
ſui apoſtolatus dicꝛ Io. p°. ca. Vbi noiaꝛ
prim⁹ iter apl'os vocatos a xp̃o ⁊ Math.
4. ca. Petr⁹ ⁊ Andreas fuerũt ꝑmi ſꝫ in
ioãne pz quõ. b. an. ꝑm⁹ vẽit ad xp̃z: vt ſic
Ruben fuit ꝑmogenit⁹ iter. 12. patriarchas
Ita. b. an. Inter. 12. Apoſtolos. vñ ſibi cõ
petit bñdictio ruben. geneſis. 49. ca. Ru-
ben ꝑmogenitus meus prioꝛ in donis: ma
ioꝛ in im pio. Quia ſic conſtãtino maioris
aſcribiꝛ habũdãtia meriti q: primus impa
toꝛ credidit. Ita. b. an. qui primus apoſto

lorum ad xp̄m venit.

Scda eſt q: vnitas hꝫ dignitatē in ꝓcia bilē. q: ipſa dicit pfectum ſimpliciter ſecundum deſcriptionem Anſelmi: ymo ⁊ vlterius inuenitur maxime in deo. in quo nihil ē niſi ſūme dignū vt dicit illarius li°. de tri. Et hāc cōditionē hūit. b. an. ſ. dignitatē in preciabilē. Q: ſicut i eccle. triūphāte ordo ſeraphicus ē digniſſimus ⁊ ſūme deo propinquus. Ita ſcdm diony. in eccl. militan te ordo apoſtoloꝝ cuius iſte fuit primo genitus. vñ dicitur qd ſicut deus influit radios ſue bonitatis in oībus mediātibus ſeraphicis ſpūbus Ita hic xp̄s mediantib9 aplis. Et. 12. apli creduntur in ordine ſeraphico collocari. Quia ſecundum meritū in via eſt ordo in patria. Dignitatē iſtius ordinis precellens deſcribit apoſtolus preponens cum ꝓphetis hepħ. 2°. ca. Supra fundamentum apoſtoloꝝ ⁊ prophetaruꝫ. Et enumerās dignitatē eccliē militantis dicens hepħ. iiij. ca. Et ipſe quidem dedit quoſdā apoſtolos: quoſdā aūt prophetas Alios ꝟo euāgeliſtas. Et xp̄s dicit Mat. v. ca. Vos eſtis lux mundi.

Tertia eſt. q: hꝫ fecunditatē in exhauribilem. Quia ſicut rami ꝓcedunt a radice. Ita omnes numeri ab vnitate ⁊ in infinitum germinatur ſcdm Aug. li°. de ciui. dei. Et ſic eius fecunditas cum ſit in finita exinaniri non poteſt. ⁊ hanc fecunditatē habuit. b. an. in exaurībilem. q: ſicut rubē primogenitus patriarchaꝝ genuit carnaliter vnam tribum in ſynagoga. Ita. b. an. primogenitus apoſtolorum genuit ſpūaliter vnā tribū in eccliā. Quia a pricipio. 12. apli ſorte deſcenderūt ad. 12. partes mundi ad predicandum In quibus. 12. tribus eccliē fuerunt ſpiritualiter progenite. Ideo oībus fidelibus achaye. que fuit eius trib9 poterat dicere. b. an. prime cor. 4°. ca. In xp̄o ieſu p euangelium ego vos genui.

Quarta eſt. q: habet cauſalitateꝫ interminabilem. q: numeratiōes in infinitū ab vnitate dependunt ſicut compoſitum a materia ⁊ a ſ omnia tanꝙ a ſuis cauſis intrinſecis. Et hanc conditionem habuit. b. an. Quia ipſe miniſterialiter produxit illum effectuꝫ in vniuerſali eccleſia. quia loco patris fuit. quia conuertit petrum germanuꝫ ſuum ⁊ adduxit eum ad ieſum: patet Jo. p°. ca. Dicens inuenimus meſſiam quod eſt interpretatum xp̄us ⁊ ideo ſicut a nanias habuit aureolam de conuerſione pauli. ita. b. an. de conuerſione Petri.

Quinta proprietas eſt. quia habet ſimplicitatem in reſolubilem. q: ſicut reſolutio omnium compoſitorum ſtat vltimate ad vltimam materiam. ita reſolutio omniuꝫ numeroruꝫ ſtat vltimate ad vnitatem. q: vnum in compoſitione eſt vltimum in re ſolutione ⁊ hanc conditionem habuit. b. an. quia nō miſcuit in ſe duas leges. ſ. No nam ⁊ veterem. ſed relicta obſeruantia antique legis. noue adheſit legi non duplici corde ſicut heretici quidam dicebant: legeꝫ cum euangelio obſeruandam: patet actuum. xv. ca. Quidam deſcendentes de Judea docebant fratres. quia niſi circuncidamini ſecundum morem Moyſi non poteſtis ſalui fieri. vbi. b. an. cum ceteris apoſtolis eos ibidem dāpnauit. quinta pprie.

Sexta proprietas eſt. quia habet minutabilem in diuiſibilem. Quia ſicut pūctus ē minimū i gñere ꝙtitatis cōtinue ita vnitas eſt minimum in genere ꝙtitatis diſcrete: ⁊ penitus in partibilis. Et hanc conditionem habuit. b. an. q: ipſe fuit minimus omnium. vnde propter eius tractabilitatē veniebant ad eum qui chriſtuꝫ videre volebant ſicut ad philippum. patet Jo. 12. ca. Volumus ieſum videre. venit philippus ⁊ dicit Andree: Andreas rurſum ⁊ philippus dixerunt ieſu. vbi introducitur tanꝙ mediator gentiū ad chriſtū: hec eſt illa minimitas d qua expoſuit qdā illd Mat. xj. ca. Qui minor ē i regno celorū eſt maior Joānes baptiſta. ſ. in ꝓpria reputatiōe. ſexta pprie.

Septima proprietas eſt. Quia habet communitatem in limitabilem que inuenitur in omnibus entibus. quia conuertitur cum ente. vnde dicit dionyſius ꝙ omnia vno participant. Et hanc conditioneꝫ habuit. b. an: Quia eius doctrina non ſolum fuit extenſa ad achayam quam ipſe conuertit ſed etiam ad multas alias mundi partes. Multi enim doctores greci prodierunt ab illo qui vniuerſalem eccleſiam illuminarunt. Nam fuit vnus de illis de quibus propheta ꝑs. 18. Metro. iiij. Dicens In omnem terram exiuit ſonus eorum: ⁊ in fines or. te. verba eorum. ſeptia pprie.

octaua pprie Octaua ꝓprietas eſt. quia habuit intraneytatem in excluſibilem. quia ipſe eſt de eſſe cuiuſlibet numeri ſicut pars integralis eſt de eſſe ſui totius. Et hanc conditioneꝫ habuit. b. an. quia ſingularem familiaritatem habuit cum xp̄o cuius ſignum fuit. q: philippus volens loqui cuꝫ chriſto de gētium conuerſione prius dixit Andree tanquam mediatori. patet vbi ſupra. de ſua in traneytate dicitur apoc. 3. ca. Ecce ego ſto ad hoſtium ⁊ pulſo ſi quis audierit vocem meam.

nona pprie. Nona proprietas eſt. quia habet conformitatem aſſimilabilem. quia omnis ſimilitudo fundatur ſuper aliqua vnitate vt dicitur. v°. metha. ſicut diſſimilitudo ſuper aliquam pluralitatem. Et hanc conditionem habuit. b. an. quia ſicut xp̄s fuit ſimul viator ⁊ comprehenſor beatitudinis videns diuinam eſſentiam ab inſtanti ſue conceptionis. Ita in hac vita. b. an. dum eſſet in cruce ante mortem dixit. Jam regē meum video. vñ in hoc fuit xp̄o conformis Id ſibi merito ꝯpetit illud prime Jo. 3. c°. Cum apparuerit ſimiles ei erimus.

decima pprie. Decia eſt. q: hꝫ ſtabilitatē idecliṅabilē Q: ꝙdiu res māet vna ſtat incorrupta. vñ res naturales ſi diuidant faciliter corrūpūtur. eo q: ꝑdūt ſuā vnitatē vt pꝫ ad ſenſū ⁊ hāc ꝯditōeꝫ hūit. b. an. q: ſi deſcēdit d ſtatu diſcipulat9 ioā. ad ſtatū iferiorē ſꝫ aſcēdit ad ſublimiorē. ſ. ad apſtatū x' poſtꝙ audiuit Jo. teſtantem de angno dei Joannis p°. ca. ecce angnus dei.

vndeci. ꝓprieta Vndecia ē. q: hꝫ pacē in ꝑturbabilē. q: vbicūqꝫ ē vnitas nō ꝑt eē diuiſio nec ꝑ ꝯñs ꝯrietas. ⁊ hāc cōditionē hūit. b. an. q: turbis cōcurrētibus pro eo ꝯ egeā ſuaſit pacē ⁊ quietauit ſeditionem dicens. Nolite cōuertere pacem domini noſtri ieſu xp̄i in ſe dictionem diaboli. Nam fuit vnus de hereditantibus pacem qbus dixit xp̄s Jo. xiiij. ca. Pacem relinquo vobis pacem meam do vobis. q: de eo ⁊ de cōſortijs dicit actuum. iiij. ca. Multitudinis aūt credentium erat cor vnum ⁊ anima vna.

Duodecima eſt. q: hꝫ finē in ꝑtrāſibilē. q: vltima vnitas cōſtituit quēlꝫ numeruꝫ in ſpē ſua. Cū appoſitio ſoli9 vnitatis vltie variet ſpēꝫ i numeris vt dī. 8. Methaphiſice. Et hāc cōditionē hūit. b. an. q: eodē ſine quo xp̄s cōſumatus affectuoſiſſime laudans ⁊ deſiderās crucis ſuppliciū ⁊ dixit. O bōa crux diu deſiderata ⁊ iā ꝯcupiſcēti animo preparata ſecurus ⁊ gaudēs venio ad te. Iſta autem vltimitas dicitur in pertranſibilis. quia ſicut ante chriſti mortem: mors crucis fuit ſumme ignominioſa. ita poſt chriſti paſſionem facta eſt fidelibus ſume glorioſa galat. iiij. ca. Mihi autem ab ſit gloriari niſi i cruce domini noſtri ieſu xp̄i p quē mihi mundus crucifixus eſt ⁊ ego mundo. Iſtas aūt ꝓprietas dꝫ hēre qlibet fidelis ⁊ maxime clericus i ſemetipſo ſi vult eſſe pfectus ad exēplar. b. an. Et p° ꝓprietatē in preceſſibilē. q: nō debet expectare vltimū terminū vite ad merenduꝫ ſicut fecit rex ſedechias. iiij. Re. xxv. ca. Sed in principio iuuentutis dꝫ florere ꝟtutib9 ſicē rex ioſias q cū eſſet annoꝝ. 8. cepit querere dñꝫ deū i toto corde ſuo. pꝫ. iiij. Re. 22. ca. Et id g̃ra baptiſmalis dꝫ eſſe chariſſima ipſam habentibus propter quattuor. duode. pprie.

Primo. quia nunquam recuperatur: ſed gratia penitentialis ſic ⁊ frequenter.

Secundo. quia omnis virginitas anime admittitur: ⁊ ideo nunquam fit ſic ydonea ad deſponſandum chriſto ſicut prius.

Tertio. quia hoſtis non terretur ſed animatur ex quo ſemel vicit. Quarto. quia non ita fortiter reſiſtitur cum. mali actus inducant promptitudinem ad malū. ideo in figura iſtius puritatis miniſtri tabernaculi quales ſunt clerici precedebant populum. patet ioſue. 3. ca. Tollite archaꝫ dixit Joſue ad ſacerdotes federis ⁊ ꝑcedite populum. quia clerici debent prius florere virtutibus ꝙ laici propter duo.

¶ Primo. quia deſeruiunt deo.

¶ Secundo propter exemplum.

Secundo debet hre dignitatem inſpcia bilem.q2 cũ in nobis ſic̃ duo genera viriũ Ita qd̃ ꝑ iſcriores aſſimilamur beſtijs vt ꝑ viſuz.auditũ ⁊c. Et ꝑ.ſupiores ãgelis:vt ꝑ ſapiaz.ſciaz:⁊ itellectũ. Et ꝑꝑ hoc q vi uunt ſʒ i feriores.ſunt ſimiles brutis. Et q viuunt ſm ſupiores aſſimilantur angelis. Jõ clerici ſpãliſſime vitare debẽt beſtialẽ vilitatẽ pme cor.2° Aialis hõ non pcipit ea q̃ ſunt ſpũs dei. Et ſcq debẽt dignitatẽ angelicã ⁊ iõ ſʒ quoſdã miniſtri altariſ ap plicãtur ãgeli pme cor.xj. Debet mulier velamẽ hre ſupra caput ſuũ ⁊ ꝑꝑ angeloſ. Sic̃.n.angeli ſunt miniſtri eccl̃ie triũphã tis. Ita ⁊ clerici eccl̃ie militãtis. Qua ꝑꝑ dr heb.13.ca. habemus altare d̃ quo edere ptãtez nõ habẽt qui tabernaculo deſuiũt.

Tertio debet hre fecũditatẽ in exauribi lẽ.q2 ſine intermiſſiõe dʒ actus nitidiſſimoſ germinare iuxta illud Jo .15.ca. Ego ſuʒ vitis vera Math.12.ca. Bõus hõ de the ſauro cordis ſui ꝓfert bona vba. Et notã dũ ꝙ q̈tuor genera arboꝝ repimur. Pri mo q̃dã ſꝑ malos fruct9 faciẽtes yſaiaſ.v. ca. Expectata ẽ vt faceret vuas fec̃ ãt labru ſcas. Scdõ q̃dã nũq̃ fructificãtes ſic̃ ſteri lis ficus luc.13.ca. Ecce anni.5.ſũt ex q̃ ve nio q̃rens fructũ i ficulnea hac ⁊ nõ in ve nio.ſuccide g° illã vt qd ẽt terrã occupat. Tertio q̃dã nõ ſemp:ſʒ q̃ñdoqʒ fructificã tes ſic̃ ficuſ cui maledixit dñs ⁊ ſtatiʒ aruit q2 nõ iuenit ibi fructũ cũ tẽpus eẽt ficuum Math.21.ca. Quarto q̃dã ſemp fructificãt bonũ fructũ vt lignũ vite apoc.22.ca. Affe rẽs fructũ ꝑ mẽſes ſingulos. Et ita cõſide ra q̈tuor genera clericoꝝ quoꝝ ſoluʒ vlti mi ſunt bñdicti:q2 ſemper bonis intenti.

Quarto dbet hre cãſitatẽ interminabilẽ. q2 ſic̃ de9 ẽ cã oiuʒ exẽplaris i inũerabiliũ bonoꝝ q̃ fiũt ab alijs ad eius ymitationẽ. q2 naturalr oia bonũ appetũt ⁊ ipʒ quãtũ poſſunt imitãt. Sapie.4.ca. O quã pulcra eſt caſta generatio cũ claritatẽ ⁊ paꝝ ifra. Cũ pñs eſt imitant illã ⁊ deſiderãt eã cũ ſe eduxerit. Et talib9 debet aureola oium bonoꝝ opeꝝ qbus fuit exẽplũ de qua exẽ plaritate dicit dñs Math.v°.ca. Luceat lux vr̃a corã hoibus vt videamini ab eis.

Quinto debet hre ſimplicitatẽ i reſolu bilẽ vt nõ intẽdat duplici corde. Jaco.p°c. Vir duplex aio icõſtãs ẽ i oibus vijs ſuis Et illi via duplici incedũt q volũt deo ſer uire ⁊ mamõe ꝙ fieri nullo mõ põt Ma. vj.ca. Nemo põt duobus dominis ſuire: qb9 dic̃ helias.3°. Regũ.xviij.ca. Vſqʒ quo claudicatꝪ i duas ptes ſi domi9 eſt de9 ſeq mini eũ:ſi ãt balaã ſeqmini illuʒ. Q2 non põt qs ſeruire deo ⁊ mũdo pme Jo.2.c° Si quis diligit mũdũ nõ ẽ charitas pr̃is i eo.

Sexto debet hre minimitatẽ i diuiſibi lẽ. Q2 vtute hũilitatis debet p̃ceteris flore re q̃ hoiez facit minimũ in conſpectu ſui ⁊ maxm̃ i cõſpectu dei luc.18.ca. Qui ſe hũi liat exaltabit ⁊ Math.xviij.ca. Niſi 9uer ſi fueritꝪ ⁊ efficiamini ſic̃ paruuli nõ itrabi tis i regnũ celoꝝ. Iſta vtus ẽ cuſtoſ oium vtutũ ꝑ cui9 coſtodiã nõ pfectã nõ potue rũt ſci ſupare q̃dã vitia ſicut nec filij iſrael minimos inimicos:debellatꝪ maiorib9 eccl. 32.ca. Gẽma carbũculi i ornamẽto auri.

Septimo debet hre cõitatẽ illuminabi lẽ ꝑ liberalitatẽ. Q2 bona clericoꝝ ſunt bo na paupeꝝ ſm caſſiodoꝝ ⁊ iõ poſſidenda ſic̃ coia ⁊ nõ ꝓpa pme canonice Jo.3.c° Qui viderit ſfrẽ ſuũ neceſſitatẽ hre ⁊ clau ſerit viſcera ſua ab eo quõ caritas dei ma net i eo. Nã ꝑꝑ talẽ coicationẽ dictũ fuit. malachie.3.ca. Inferre oẽʒ decimã in hor reum meum vt ſit cibus in domo mea.

Octauo debet hre intrancitatẽ in exclu ſibilẽ. Q2 opa meritoria ſic debet abſcõde re vt nõ intẽdat ad humanũ fauorẽ vel lau dẽ iuxta illud Math.vj.ca. Attẽdite ne fa ciatis iuſtitiã vr̃am corã hoibus vt videa mini ab eis. Jdeo dicitur Math.vj°.ca. Tu aũt cũ oraueris intra cubiculuʒ tuum ⁊ clauſo hoſtio ora patrem tuum.

Nono debet habere cõformitatem aſſi milabilem.q2 ſicut xp̃us fuit viator ⁊ con p̃henſor ita clericus debet fulgere vita acti ua que eſt viatoris. Et cõtẽplatiua que eſt quaſi comprehenſoris ſcdꝫ cor.3.ca. Nos vero omnes reuelata facie gloriam do mini ſpeculantes in eadem ymagine trans formamur.

Decimo debet habere ſtabilitatẽʒ inde

clinabilẽ.q2 nõ debet recedere de ſtatu ſupi ori ad iferiorẽ ſic̃ apoſtate ꝓuerbioꝝ.6.ca. Hõ apoſtata vir inutilis g̃dit ore puerſo anuit oculis terret pede ore loqtur p̃uo cor de machinat malũ ⁊ oi tpe iurgia ſeminat.

Vndecimo debet habere pacẽ i pturba bilem ſapie.p°.ca. In maliuolã aiam nõ introhibit ſapia dñi Ma.v.ca. Bti paci fici qm̃ filij dei vocabunt. Qui aũt inſtant litigijs peccãt 9 naturalẽ iclinationẽ hois ad veram pacem que cunctis eſt propoſita mortalibus heſter.13°.ca. Abſqʒ vllo ter rore vitã ſilentio tranſigẽtes optata cũctis mortalibus pace fruent. Jdeo dicit Aug. de tri.dei. deſiderium felicitatis ineſſe no bis a natura.ſ.pax quia nulli obeſt.

Duodecimo debet habere finalitatem in pertrãſibilem in virtute pſeuerãtie luce. 9.ca. Nemo mittenſ manum ad aratrum ⁊ aſpiciẽs retro aptus ẽ regno dei Math. x.ca. Qui aũt pſeuerauerit vſqʒ in finem hic ſaluus erit. Sʒ cauere debet ne ponat maculam in gloria ſua ſicut ſalomon:vt cũ bene inceperit male finiat ſed ſicut Joſeph qui tunicã thalarem habuit que ſecunduʒ Gre.bonum opus deſignabat vſqʒ ad cõ ſumationem ⁊ ideo.q2 clerico conueniunt quando perfectus eſt vnitatis proprietateſ in ſignes de quolibet tali dicitur eccl.vij. ca. Virum de mille vnum reperi de quo dicit apoſtolus eph.iiij.ca. Occurremus omnes in vnitateʒ fidei ⁊ agnitionis filij dei in viꝝ pfectũ Cui9 vnitatꝪ g° ⁊c. Am̃.

¶ In feſto beati ambroſij ⁊ poteſt fieri in feſto omnium doctorum Sermo.

Octi fulgebunt ſicut ſplendor firmamenti ⁊ qui ad iuſtitiam erudiunt multos quaſi ſtelle in perpetuas eternitates.dañ.12. Circa illud verbuʒ Jerony.in epiſtola ad paulinũ de doctoribus eccleſie militantis dicit ſcdm hebraycam veritatem ꝙ eruditi celo ⁊ ſtel lis in fine viſionis ſacratiſſime cõparãtur. Et quia btũs h̃ doctor ſancte matris ec cleſie floruit ſplendore ſapie ideo ad eius p̃ conium extollendum conuenienter aſſumi tur verbum propoſitum docti ⁊c. In quo quidem verbo eius aia eſt quadruplicitcr deſcripta.

¶ Et primo vt cherubicis ſplendoribus illuſtrata.

¶ Scdõ vt thronicis valoribus 9firmata.

¶ Ter° vt ſeraphicis ardorib9 iflãmata.

¶ Quarto vt ãgelicis tenoribus ſtabilita.

Primũ tangitur cũ dicitur Docti fulge bũt docere.n.eſt actus illorum ſpirituum qui ſunt de ordie cherubin ſic̃ ſcribit Ber. ad Euge. ſm enim.b.dionyſium de ange lica Jerer. Cherubin deſignãt ſcie plenitu dinem in hebreo. Secundum tangitur cuʒ ſubiungitur. Sicut ſplendor firmamẽ ti. Iſti angeli dicunt throni.q2 ſunt ſedes dei ad diſcernendum ſua iudicia ſecundũ dionyſium ibidem. Tertium tangitur cum additur. Et qui ad iuſtitiam erudiũt multos. Juſtitia enim eſt pfectio volituri amoris.ſicut ſapientia intellectui fulgoris Seraphicum interpretatio incendiũ amo ris ſecundum dionyſium ibidem Vnde ſi cut cõmunicatio ſapientie ſit actũ yerarti cũ qui eſt illuminare ita communicatio iu ſtitie per actum ſeraphicum qui eſt inflama re. Quartuʒ oſtenditur cũ dicitur.qua ſi ſtelle in perpetuas eternitates.quia ſicut fuerunt ordinate ſtelle ad illuminandum terram vt habet.gñ.p° ſic angeli iſti oẽs ſunt orti ad directionem ⁊ cuſtodiaʒ alicu ius partis terre.i.circa illoſ qui verſant in terra. Sic anime doctorum ad illuminan dum illos qui verſantur in terra iuxta il lud iudicum.v.ſtelle manentes in ordine ſuo contra ſyſaram pugnauerũt. Dicit er go thema. Docti fulgebunt ⁊c. Eſt ſciẽ dum ꝙ nullum celum eſt totaliter ſplendi dum niſi empireum.ꝙ proprie dicitur fir mamentum.⁊ ſtabiliſſimuʒ alioquin.ſi de aliquo alio intellexiſſet.ſ.de celo ſtellato cuius non eſt ſplendor niſi in ſtellis fruſtra addidiſſet per copulam. Et qui ad iuſtitiã erudiũt plurimos. Eſt igitur intelligen dum ꝙ celum ſtellatum habet decem inſi gnes proprietates.iſtis beatis doctoribus ſimpliciter cõuenientes que debent in quo libet fideli fulgere.

Quarum prima eſt. ꝙ celū empyreū
habet antiquitatem in ſuo ortu. q2 licet alij
K celi fuerūt ſecunda die creati: vt dicitur ge
neſis primo. Illud tamen fuit prima die
creatum. ſcilicet in dominica in qua ſecun
dum Bedam fuerunt ſimul quatuor cre
ata ſcilicet iſtud celū. Materia prima no
mine terre deſignata. Tempus quod per
diem ſignificatur. ⁊ natura angelica q̄ deſi
gnatur nomine lucis ſicut iſta habentur
per ordinem. geneſis primo. Sic iſte do
ctor mane cepit lucere bonis operibus ſci
licet in pueritia. vnde fuit de numero illo
rum puerorum. de quibus dicitur in dan.
ꝙ elegit rex pueros in quibus nulla eſſet ma
cula vt ſtarent ante faciē regis. ſcilicet exer
ni propter inocentie puritatem ſeu venu
ſtatem ⁊ iſta eſt laudabilis antiquitas pro
qua dictum fuit Danieli a ſenioribus. ſe
de inme° nri. q2 deus dedit tibi honorē ſene
ctutis. dan. 13. Iſtam proprietatem de
bet habere quilibet fidelis. vt ab infantia
ſua deū timere diſcat. ſicut puer ieſus cre
ſcebat ⁊ cōfortabatur ſapientia gratia ⁊ eta
te apud deum ⁊ homines. luc.
ſecūda pp̄ie. Secunda proprietas. ꝙ habet imobili
tatem in ſtatu ſuo. quia ſecundum opinio
nem philoſophorum octaua ſpera eſt prim
mobile. ſz ſecundū opinionem aſtrologorū
dicitur criſtalinum ſecundum vero ſniaʒ
theologorum ⁊ ſanctorum celum empyre
um dicitur pm mobile ⁊ fixum cuʒ melior ſit
diſpoſitio rei ingēte q̄ imotu ceteris pa
ribus. Ideo neceſſarium eſt ꝙ optimum
corpus ſit in optima diſpoſitiōe. ideo iſtud
celum dicitur firmiſſimū habitaculū. 2°. p
ali. 6. Iſtam proprietatem habuit iſte
ſanctus. ſcilicet imobilitatem bone cōuer
ſationis nō ſolū in ſe: ſed etiam in alijs te
nēdā docuit vſqʒ ad conſumationē ꝙ op9
ſignificatur per tunicam talarē ioſep quā
fecit ſibi iacob. vnde yſa. 20. Nō faciet do
minus a volare. ſcilicet doctorem tuuʒ bre
uiter ⁊ videbunt oculi tui paſtorem tuum
q2 iſte doctor non auolauit. q2 in doctrina
q̄ icepit pſeuerauit uſqʒ ad cōſumationē.
tertia pp̄eta. Tertia proprietas eſt ꝙ habet ſubtili
tatem in ſuo exceſſu. q2 eſt ſupremum ſecū
dum ſituʒ. eccleſia. xxiiij. Ego in altiſſimis
habito ⁊ thronus meus in colūna nubis.
Thronus ille ē celū empyreū. q2 ſicut dn̄s
eſt ſummus ſpiritus ſecundum ordinē pe
titionis ſm Augu. ita celum empyreum
eſt ſupremum corpus ſm ordinem ſitus.
Hanc proprietateʒ habuit iſte ſanctus
q2 per ſanctā cōuerſationem celos tāgebat
vt ſecretas reuelationes acciperet. vnde de
uterono. xxxiij. Iſti ſunt qui in celeſtibus
habitant ⁊c. Et ad Philipen. 3°. noſtra
autem conuerſatio in celis eſt. Iſtā autē L
proprietatem debet habere quilibet fidelis
clericus. Naʒ duo ſunt actus quibus ani
ma noſtra in celum leuatur. ſ. Contempla
tio ⁊ oratio. De oratione dicit Diony.
ꝙ ſicut exiſtentes in naui. cum nituntur
ad ſe cum fune trahere rupem que eſt in lit
tore. magis ipſi trahuntur ad littus. Ita
eſt de virtute orationis. q2 nō deū ad nos
ſed nos ad deū trahimur: ac ſi p catenā la
queoſam de celo pendentem, ipſam mu
tatis manibus trahere niteremur magis
nos ipſos traheremur in celum ⁊ non ce
lum ad nos. Sic eſt in propoſito de ora
tione. Et illum vocat Dionyſius. Surſū
actio de talibus ſic aſcendentibus dicit yſ.
40. Qui ſunt hij qui vt nubes volant: ⁊
q. columbe ad feneſtras ſuas. Sicut. n. nu
bes a ſolis radijs: ſic anima a chriſto tra
hitur. iuxta illud. Ego ſi exaltatus fuero
⁊c. Et ſicut columba cum ſimplicitate
ſua petit loca alta. Sic iſti ſine curioſita
te currunt ad manſiones perpetuas. ſz ma
li non ſic aſcendunt. immo tanquam gra
ue naturaliter deorſum tendunt. quia ſen
ſus ⁊ cogitatio cordis humani prona ſunt
ad malum ab adoleſcentia ſua. Geneſis
octauo. Unde ſicut graue nunquam ceſſat
cadere niſi cum violenter detinetur. ita iſti
nō ceſſant a malo niſi cum non poſſunt.
pſalmus filij hoīuʒ vſquequo graui corde quarta
Quarta proprietas eſt. ꝙ habet ſpecio pp̄eta
ſitatem in aſpectu. quia eſt lucidū ſicut ſol
de cuius pulchritudie dicitur eccliaſtici. 43.
Altitudinis firmamentum pulcritudo ei9
ſpecies celi in uiſiōe glorie. quia in illo ce
lo eſt viſio beata. Iſtam proprietatem

habuit hic doctor. q2 v̄tute floruit caſtitatis.
Unū Gre. exponēs illud ioel cōputruerūt
iumenta i ſtercore ſuo idest carnales homies
in fetore luxurie vitā ſuā finiūt. Sʒ nō ſic
de iſto ſcō. imo ab ifantia ſua caſtitatē ſer
uauit attendens illud ſapien. x°. O q̄ pul
cra eſt caſta gnatio cum claritate. Hec āt
caſtitas habet in flore quadruplicē radicē.
Primo puritas in cogitatu. quibus pro
mittitur viſio diuinitatis. Mat. iiij. De tali
M b9 di. Hiero. Ille laudatur. ille p̄dicatur bea
tus: q vt ſtati icepit cogitare. iterficit cogi
tatus ⁊ allidet eos ad penam ⁊c.
Scōa ē puritas i cōſenſu: q2 ſcōʒ Aug.
ipoſſibile eſt vt quin viſis tangamur ⁊ ne
intellect9 circa viſia occupetur ſūma prudē
tia eſt auertere voluntatem ⁊ cōſenſum ab
illicitis que oſtēduntur etiā per intellectū
Tertia eſt puritas in affectu. q2 ex abū
dantia cordis os loquitur ⁊ corrumpunt
bonos mores colloquia mala.
Quarta ē puritas in aſpectu. q2 ſi ocu
lus interior eſt mundus necc° exterior eſt
pudicus ⁊ oculus ipudicus in pudici cor
dis eſt nuncius. vnde dominus in euange
lio. ſi oculus tuus fuerit ſimplex. totū cor
p9 tuū lucidū erit. Ex iſtis radicibus opti
mis cōſurgit odor florid9 caſtitatis i effectu.
quinta pp̄etas Quinta proprietas eſt. ꝙ habet ameni
tatem in conteutu. Nam ſicut dicūt phi
cum corpora celeſtia ſint ſolidiſſima in re
uolutione gignunt mirabilem concentuʒ
Et ſecundum illam opinionem optimus
concentus gignitur a celo empyreo Hāc
opinionem recitat Ambro. in exameron.
di. ꝙ ipſi poſuerunt illuʒ ſonū non percipi
a nobis. q2 in natū eſt nobis ipſum audiri
ab initio. de illo dicitur Job. xxxviij. Quis
narrabit nobis ordinem ⁊ concentū celo
rum ⁊c. In illo etiam celo eſt cōcētus ſan
ctorum ⁊ angelorum qui nunq̄ ſilent: vt
in apoca. dicitur. Hanc proprietatem ha
buit ille doctor. ipſe. n. fecit cantores ſtare
circa altare ⁊ in ore eorū dulces fecit mo
dulos. Ad illum cantum inuitat nos. yſa.
xxxij di. Cātate dn̄o ⁊ bn̄ pſallite illi ⁊c:
Ubi debem9 cātare cātū quadruplicē. ſ.
Primo cantum confeſſiōis. iuxta il
lud p̄s. Confitebor tibi in toto corde meo:
narrabo oīa mirabilia tua ⁊c.
Secūdo. cāticū gratiarū actionis. p̄s.
Cōfitebor tibi in toto corde meo. qm̄ audi
ſti oīa v̄ba oris mei.
Tertio. cāticuʒ obſecrationis. p̄s. Canta N
bo dn̄o qui bona tribuit mihi.
Quarto cāticū exultatiōis. p̄s. Cantate
dn̄o canticuʒ nouū. laus ei9 in ecclia ſan
ctorū. Sʒ mali quatuor malis cōtrarijs
maledicūt. ſ. Mēdacijs. Blaſſemijs. De
tractionibus. Sermonibus vanis ⁊c. Sexta
Sexta pp̄rietas eſt ꝙ habet nobilitatē pp̄etas
in gradu. q2 ſicut natura angelica eſt nobi
liſſima in ſpiritualibus. ſic illud celum in
corporalibus. q2 eſt a ſenſu remotiſſimum
eſt. n. ſpa. xa. ⁊ vlta. vn̄ ciſta q̄to ſūt ifimio
ra tāto ignobiliora. ita corpora celeſtia q̄
to ſupiora tāto nobiliora. Hāc āt pp̄e
tatē hūit hic doctor. q2 ſm v̄tuteʒ nobilis
erat q̄ nobilitatē dʒ hēre qlʒ religioſus. ſi
tm̄ gn̄is ⁊ parentū ſʒ v̄tutū ⁊ morū d qua
eccli. Beata terra cuius rex nobilis eſt. ia
nobilitas morū dʒ ꝯſiſtere in v̄tute eroyca
q̄ hoīeʒ filiū dei facit. Ad cuius intem ē
ſciēdū ꝙ pſeuerās ē ic q paſſiōi reſiſtit cō
cupiſcētie ⁊ in re nec vicit nec vicitur. ſʒ ſp in
agone ꝯtēdit vl aliquociēs cū difficultate
vicit. ſʒ eā faciliter ſupat tēpatus. Eroyc9
v̄o eas totaliter ſuppeditat. vt carū iſultus
nō ſentiat. vn̄ q2 talis v̄tus modū excedit
hūanū. tales magis dicūtur filij dei q̄ hoīs
vn̄ p̄s. E° dixi dij eſtis ⁊ filij excelſi oēs
Sʒ mali hoīes ſequūtur appetitiuos ſenſus
quibus deſcēdūt in ifirmitatē brutorū. iu
xta illud p̄s. hō cū in honore eēt nō intel
lexit ⁊c. Sunt. n. aliqui ſimiles canibus
q2 rabidi. Aliq ſcorpionib9. q2 venenoſi
⁊ ſic fraudulēti q p° ūgūt ⁊ poſtea pūgūt
vt ſcorpio. Aliq bufonib9. q2 auari eo q nō
ſufficit terra ad cōedēdū. vn̄ eccleſiaſtes. 3.
dixi i corde meo d filijs hoīuʒ vt pbaret eos
dē ſiſſes eē beſtijs. q2 ad moduʒ beſtiarū vi
uūt Septia pp̄rietas eſt ꝙ hʒ beniuolē ſeptima
tiā in ſuo iſluxu. q2 ſic arguūt doc. antiq. pp̄etas
q2 ſic illd celū ē maxm mobile. ita ē ꝑfū
diſſimū v̄tute. dicitur ē maxie iſluēne ſup
corpora. Iſtam proprietatē habuit iſte ſan
ctus doctor: q2 radios ſue claritatis ad vni
uerſa diffundit ſm Diony. de diui. no.

nibus ca.4° Sed ad conuertendum non ſolum peccatores fideles. ſed infideles.

Iſtam proprietatem debet habere quilibet fidelis. ſ. vt beniuolētiam influat ad inſtar quatuor planetarum celi.

Quorum primus eſt. Jupiter qui influit ad liberalitatem qꝛ dicit̄ a Joue de quo legitur ꝙ fuit rex liberaliſſimus ꝛc.

Secundus eſt Mars qui influit ad ſtrenuitatem. qꝛ dicitur a Marte qui fuit bellator maximus. ꝛc.

Tertius eſt Venus qui influit ad caritatem. qꝛ ſub venere cōtinetur peregrinꝰ via amore ꝛ amicitia. qꝛ eſt omnibus amicis ſm theologos auctoritates.

Quartus ē Mercurius qui influit ad virtutem. qꝛ ſm aſtrologos facit homines eſſe ſtudioſos. Sic nos debemus. ſ.

Primo in ſtare ad liberalitatem ꝑ elemoſinarum elargitionē. qꝛ vt dicit Tob. elemoſina a morte liberat. ꝛ ipā ē que purgat peccata ꝛ facit inuenire vitam eternā.

Secundo. ad ſtrenuitatem pauperes. ſ. confortando. iuxta illud Job. xxix. ca. Cū ſederem q. rex circumſtante me exercitu eram tamen mercurium conſolator.

Tertio ad caritatem. quia ſm Auguſtinum de trinitate. ipſa ſola eſt que diuidit in filios regni ꝛ perditionis.

Quarto ad virtutē. qꝛ veritas a vicijs purgat ꝛ a malis liberat. Sꝫ mali ſunt ſicut Saturnus qui habet maliuolas īfluē tias qui inducit ſterilitatem tonitrua ꝛ peſtes ꝛ ſimilia. ꝛ ſic tales ſeminant diſcordias crudelitas ꝛc. qꝛ peruerſi de difficili corriguntur ꝛ cetera.

Octaua proprietas eſt. ꝙ habet magnitudinem in ſuo ambitu. qꝛ ſi minima ſtella eſt maior tota terra: cum firmamentum ſit in infinitum maius. ſtella ergo ꝛc. Baruch 3.° O iſrahel ꝙ̄ magna eſt domus dei ꝛ ingens locus eius poſſeſſionis magnus ꝛ non habet conſumationem. Hanc ꝓprietatem habuit hic ſanctus doctor. quia magnitudo vaſis cognoſcitur ſecundum magnitudinem contenti. Et ille ꝛ quilibet beatus eſt maioris capacitatis ꝙ̄ celuꝫ quia celum ipſum deum capere non pōt. — octaua ꝓpetaſ

vt dicit Salomon: ſed ſecundum Augu. libro de quantitate anime. omnia que anima cogitat infra quantitatem anime continetur. ergo cum anima iſtius doctoris de deo ſepius cogitauerit. ergo ꝛc. Sed Gregorius in ſermone. Corda noſtra ſunt vaſa in quibus reponimus que cogitamus.

Nona proprietas eſt. ꝙ habet ſubtilitatem in ſuo tranſitu. qꝛ dicitur ꝙ illud celū habet quatuor dotes corporis glorioſi: ꝛ conditiones iſtorum corporum ipſum nō frangūt ſꝫ penetrāt. iuxta illud hebreo. p°. Habentes pontificem magnum qui penetrat celum. ſ. ieſum xp̄um ꝛ non dixit perforauit. vnde corpora beata penetrando illud celū non frangunt ꝛc. Iſtā proprietatem habuit iſte ſanctus ſubtiliter penetrando que ſunt celum empyreum naturaliter vꝰ ſupernaturaliter corruſcantes. Unde quatuor ſenſus ſcripture ſacre quatuor doctoribꝰ cōparant̄ ꝛ appropriant̄. ſ. — nona ꝓpetaſ

¶ Senſus iſtoricus Jeronymo.
¶ Senſus alegoricus Ambroſio.
¶ Senſus tropologicus Gregorio.
¶ Senſus anagogicus Auguſtino.

De quibus dicitur yſa. xxxiij.° Uir littera tus. Uir ſcriba. Uir verba legis ponderans. Uir doctus ꝛc.

Decima proprietas eſt ꝙ habet claritatem in ſuo circuitu. qꝛ eſt ſpicꝰ ꝛ illa figura eſt perfectiſſima ꝛ cōtinētiſſima. hoc celū circuiuit. ſapia eccl. 34. Girum celi circuiui ſola qd̄ nō verificatur de alio aliquo celo. qꝛ nullū aliud eorū circundat̄ ſolo deo: ſed ab illo omnia continent̄. propter etiam integritatem perfectam. Iſtā proprietatem habuit integraliter hic ſctūs doctor. qꝛ non ſolum ſufficit vera virtus vt quis ſit perfectus. vꝰ oportet ꝙ habeat omnes cum ſint connexe ꝛc. Quas nobis concedat xp̄us ieſus dei virginis filꝰ am̄. — decima ꝓpetaſ

¶ De nomine beate marie virginis. ſmo.

Queſtio eſt de facto. Quare iſta virgo que erat xp̄uꝫ pitura. fuit appellata Maria. Cui quoniam ſm Jeronimū dicit̄ ꝙ Maria interpretat̄. ſ.

¶ Primo. ſtella maris.
¶ Secundo. ſumma maris.
¶ Tertio. mare amarum.
¶ Quarto. illuminās vel illuminatur.

¶ Nunc igit̄ iſtas interpretatiōes ad propoſitū applicādo. Sciēduꝫ eſt ꝙ mater dn̄i habuit iſtas quatuor miſterialiter in quadruplici eiꝰ ſolēnitate noui te. Ipſa nāqꝫ fuit. ſcilicet.

D

Primo ſtella maris in ſolemnitate ſue natiuitatis. qꝛ ſicut quelibꝫ ſtella cū de natura ſua ſit opac. ſꝫ dio. tn̄ ſtatim: cū fuit creta: fuit a ſole illuminata. Ita mater dn̄i lꝫ ex m° ſue gn̄erationis fuerit. ſ. nata opaca obſcuritate peccati originalis. tn̄ vt mox fuit in vtero nata. fuit a ſole iuſtitie ſanctificata. vt pro ipſa ad litterā intelligat̄ illa prophetia. numerorū. xxiiij. c. Orit̄ ſtella ex Jacob. Sicut enīꝫ ſtella naſcit̄ ſine macula. ita ỽgo maria nata fuit ſine originali peccati plaga ꝛc.

Secundo. mater dn̄i fuit ſūma maris i ſolēnitate ſue anunciationis accipiēdo ſummaꝫ ꝓ menſura. quia in verbi conceptione ſᵐ: qui erat imenſus ꝛ incircūſcriptus: in ſuo claudēs vtero. fecit terminatū ꝛ circūſcriptuꝫ: ipm̄ ſumādo. i. circūſcriptiue cōmenſurādo. di. ei an°. Luce. p°. Ecce concipies in vtero ꝛ paries ꝛc. Et ſeqtur. hic erit magnus ꝛ filius alti. vo. ꝛ infra. ꝛ regni eiꝰ non erit finis. Qd̄ nō ſolum eſt intelligendū ſm durationē: ſed etiā ſm magnitudinem ꝛc.

Tertio. mater dn̄i fuit mare amarū in dominica paſſione. qꝛ ſicut eius aīa in xp̄i anunciatiōe fuit letificata ita in eius paſſione fuit indicibiliter amaricata dicente ſibi Symeone. Luc ij. Ecce poſitus eſt hic in ruinā ꝛ reſurrectiōeꝫ multorū ꝛ in ſigᵐ ꝛc.

Quarto. mr̄ dn̄i fuit Illūinās vel illūinata i ſolēnitate ſue aſſūptionis. qꝛ tūc. ſꝫ Jeronymū fuit ſup oēs choros exaltata ꝛ ſublimata. vn̄ qꝛ ſꝫ Diony. In celeſti ierarchia ſuperiores illuminant inferiores. ipſa tūc fuit facta illūinatrix oīuꝫ ſpirituū beatorū: vt ſibi dici poſſit illud ps. lxxv. Illuminās tu: mirabiliter a mōtibus eternis. Quia videlꝫ hāc virtutē illumiatiuā

non habuit mater dn̄i a ſeipā: ſꝫ a mōtibꝰ eternis. i. a ſupremis ſuppoſitis beatiſſime trinitatꝭ a qbꝰ imediate illūinant̄ ꝛc. Qꝛ circa natiuitateꝫ dn̄e ꝛ eius ꝯceptionē eſt pn̄s negociū. ideo inſiſtendo circa eiꝰ primaꝫ interpretationē que pertinet ad illam ſolēnitatē. videnduꝫ eſt. Quare mater dn̄i dicit̄ ſtella maris. Secundo inueſtigande ſunt eius virtutes quomō ei cōueniant ꝛc.

A

Circa igit̄ primā ptē ē notādū ꝙ iſta ſtella maris q̄ dr̄ polus. artichus i qua figura figit̄ axis. hꝫ. x. ꝓprietates mr̄i dn̄i. ſ. ỽgini marie cōuenientiſſime ꝛ excellētiſſime ꝯuenientes. Quarū Prima eſt. Qd̄ hꝫ ſtabilitatē i ſuo ſitu. oēs aūt alie ſtelle q̄ ſunt i nr̄o emiſpio trāſeūt de loco ad locum ꝑagrādo. iſta aūt ſtat ſemꝑ in eodē loco imobiliter fixa. idō dr̄ cardo. Ois. n. motus circularis fit circa aliquod imobile illud aūt dr̄ cardo. vn̄ di. de motore p°. iob. ꝛ. ēē cardines celi ꝑambulabat. Iſtā aūt ꝓprietatē hūit mr̄ dn̄i tā i ſtatu vie ꝙ̄ i ſtatu patrie. In ſtatu aūt vie. qꝛ vt mox fuit ſcificata, fuit in gr̄a imobilr̄ cōfirmata vt nūꝙ̄ hūerit i ſe motū pcti mortalis. aut venialis ſꝫ Aug. in de natura ꝛ gr̄a. di. Cum de pctis agit̄ ꝛc. Un̄ ſꝫ eūdem ipa ſola citra xp̄m ſic ſtella i hac pte ꝑmāſit ꝛc. Scd̄o hūit illā ꝓprietatē i patria. qꝛ aīe aliorū ſcōrū ex naturali iclinatiōe quā hn̄t ad corpora ſua ſꝫ apoſtolū mouent̄ motu deſiderij ad reſūmēdū corpora ſua. ꝛ idō nō ſunt vltimate q̄etate ab imobilitate. Aīa aūt ỽginis btiſſima. qꝛ cū corpore ſuo ē gl'ificata: vt determinat Aug. in ſermone de aſſumptione eius eſt ꝑfecte q̄etata vt vltra non moriat̄ vel moueat̄. ſic erūt ſcī poſt iudiciū de qbus dr̄ apoc. 3.° Qui vicerit faciā illuꝫ colūpnā in tēplo dei mei ꝛ foras nō egredict̄ āplius. Ad iſtius aūt ꝓprietatꝭ ꝑſeueratiōeꝫ dꝫ conari hoīs deuota aīa vt ſit i bono ꝓpoſito ſibi diuinitus infuſuro imobilis ꝛ firma. ꝛ nō mutabilis vt dimittat i cepta bona. ſic hoīes iſipiētes q quotidie mutāt ſuas affectiones. de qua dr̄ eccl. 27. hō ſapiēs manet in ſapia ſicut ſol. ſtultus vero ſic luna mutuat̄. Secunda proprietas eſt ꝙ iſta ſtella hꝫ volubilitateꝫ in — prima ꝓprie. — ſecūda ꝓpri

ſuo circuitu. qꝛ lʒ nō trāſeat d loco ad locū
ſicut aᶜ ſtelle. tn̄ voluit̄ infra ambitū ſuū
cū ſit fixa in firmamēto. ideo ad reuolutio
nem firmamenti reuoluit̄. vnde nō eſt in
telligendū ille cardo vt nō voluatur oīo
vt dicit̄ ꝓuerbiorū. xxvj. c. ꝙ ſicut hoſtiū
vertitur in cardine ſuo. qꝛ cardo eſt ab ho
ſtio ſeperatus ꝛ nō voluitur hoſtio reuo
luto. ille aūt cardo eſt cōiunctus firmamē
to. ꝛ ideo voluit̄ ad reuolutionē eius.

Iſtā aūt ꝓprietatem obtinet nunc i pa
tria mater dn̄i. qꝛ lʒ in ſua felicitate ſit. vt
patuit imobiliter collocata. tn̄ ex magnitu
dine ſue clemētie ſe benigne cōuertit. quaſi
ſe reuoluendo ad quaſcūqʒ partes fuerit in
uocata ſm̄ auctoritatem Ber. ideo pro eiꝰ
cō defenſione benigna, dicit̄. ꝓuerbio. vltᵒ.
Lex clementie in lingua eius. Et ibidem
manū ſuam apperuit in opi. ꝛ palmas ſu
as extēdit ad pauperes. Unde regina
qn̄ eſt benigna libenter ſe conuertit ad om
nes miſerorū petitiōes. Ita mater dn̄i re
gnās in excelſis ſe conuertit ad oēs partes
in quibꝰ a miſeris fuerit conuocata. Et iō
illud auxiliū nō habuerunt ſancti patres
vt. te. eo ꝙ nª eſſet in celis regina. Et ideo
pro iᵒ tēpore dixit. Sapiēs eccle. xxv. vbi n̄
eſt mulier ingemiſcit egēs. qꝛ mulieres ſūt
magis pij cordis ꝛ p ipſas ſolet plerumqʒ
miſerationes principum impetrari ꝛc.

Iſtam ꝓprietatem debʒ habere queli
bet aīa viri pij deuotione cōiuncta. ſ. vt
benigne ſubueniat oībus ſicut pōt. Luc. vj.
Omni petēti te tribue. vbi oſtēdit ſaluator
ꝙ clemētia hoīs xp̄iani dʒ eſſe vniuerſalis
cū premittit̄. Omni petēti. iuxta illud apl̄i
Operemur bonū ad oēs. Secūdo ꝙ dʒ
eſſe liberalis. cū addit̄ te tribue. ſ. ſponte.
ſm̄ illud apl̄i. Hilarē datorē ꝛc.

Tertia ꝓprietas eſt ꝙ iſta ſtella hʒ ſem
3ª ppe pternitatē in ſuo aſpectu. Cū. n. alie ſtelle
ſint ſempiterne appitiōis ꝛ alique ſempi
terne ocultatiōis ꝓ quāto: alique videntur
omni nocte: ꝛ alique nª nocte. vt ille q̄ ſūt
oppoſiti emiſperij determinate ꝛ alie que
qn̄qʒ apparent qn̄qʒ nō: ꝛ alique que ap
parent in tota nocte. ſed nō omni hora no
ctis eque diſtanter apparēt oībus niſi ob

ſtaculum nubiū ſit interpoſitum. vt pʒ ad
ſenſum. Iſtā aūt proprietatē attribuitur
beate virgini. qꝛ lʒ aliq ſancti appareāt p
effectum oībus inuocantibus ſe ꝛ non om
nes vt qbus nō eſt datū facere miracula.
tn̄ hoc eſt ꝓpriū matri dn̄i benedicte om
nibus inuocātibus eā deuote ſi nō ſit nu
bes interpoſita viciorū. vel ſit ſempiterne
apparitionis p effectū ſubuētionis in no
cte huius mūdi ꝛ in omni hora vniformi
ter huius noctis. vn̄ dr̄ ī ca ꝓuer. xxxi. ꝙ
de nocte ſurrexit. ꝛ ꝙ de nocte nō extinguet̄
lucerna eius. Iſta aūt ſurrectio noctis ſigni
ficat ſollicitudinē aſſiduā quā illa mulier
habet tp̄e noctis huius ſeculi. qꝛ ad ꝓbendū
beneficia ſemp inuigilat eā inuocātibꝰ
iō ſequit̄. Dedit pdam domeſticis ſuis. ꝛ
cibaria ācillis ſuis. Ratio aūt tāte ſollici
tudinis in hac muliere pro nobis eſt. quia
res quāto carius eſt empta: tāto carius eſt
dilecta. ꝛ qꝛ nos ſumꝰ empti ſanguie ip̄iꝰ
g carior erat virgini q̄ ipſa ſibi. ideo cariꝰ
nos cōplexat̄ q̄ ſi nos ꝓprio ſanguine re
demiſſet.

Quarta ꝓprietas eſt ꝙ hʒ ſubtilitatē quart
in ſuo exceſſu. qꝛ ipſa eſt altiſſima oīū ſtel ppeta
larum que ſunt in emiſperio noſtro cuius
altitudinis ſignū eſt. qꝛ ſol aſcendens ꝛ de
ſcendēs inter duo ſolſtitia p circulū anni.
quāto plus appropinquat ad illā ſtellā.
tāto magis dicit̄ aſcendere. ꝛ quāto plus
diſtat tanto plus dicit̄ deſcendere. Et ita
eſt de luna ꝛ ceteris planetis. Iſtā aūt ꝓ
prietatē attribuit be. Ierony. matri dn̄i
in celeſti patria. qꝛ ſicut iſta ſtella ē ſup om
nes alias i firmamēto electa. ita mater do
mini fuit ſup oēs choros angelorū exalta
ta. vt dicere poſſit illud eccli. xxiiij. Ego in
altiſſimis habito ꝛ thronus meus in colū
na nubis. Tota enim celeſtis ierarchia eſt di
ſpoſita ſm̄ Diony. ad modū colūne. cuiꝰ
baſis eſt ierarchia infima aſtille yerarchie. ꝛ capi
tellum ſuprema. Et qꝛ thronus virginis
ſup illam fuit collocatus. ideo dicit̄ thro
nus meus in colūna nubis. Quia vero
hanc ꝓprietatem non pōt habere anima
virgini deuota in eſſe rerum: vt ſit in tanta
ſublimitate localiter. qꝛ ſm̄ Ber. Aia eſt

melius vbi amat q̄ vbi animat. Cuius
ratio eſt. qꝛ amor eſt tendētia ſpūalis amā
tis in amatū: ꝛ iō cū motus magis ſapiat
naturā termini ad quē q̄ a q̄: iccirco amor
magis eſt in amato q̄ in amante: ꝛ magis
ei coniungit̄ ꝛ ſm̄ hoc dicit apoſ. illud ad
phili: 3ᵒ. Noſtra cōuerſatio in celis eſt. qꝛ
conſideramus celeſtia.

quinta pprietas Quinta ꝓprietas eſt. qꝛ hʒ medietatē
in ſuo ſitu. qꝛ eſt ita i medio noſtri emiſpij
ſeu firmamēti fixa ſicut cētrū in medio cir
culi. nā cū orizon ſit circulꝰ diuidēs duo
emiſperia omnes linee ducte ab iſta ſtel
la vſqʒ ad illū orizontē eorū. quibꝰ eſt ſpe
ra recta ſūt equales. ſicut eſt de cētro noᶦ
circuli: vt patet intelligenti ꝛc. Iſtā pro
prietatē hʒ recte mater dn̄i in medio para
diſi. qꝛ ſicut illa ſtella eſt in medio mundi
firmamenti. Ita xp̄us creditur eſſe in me
dio celi emiſperij vt poſſit ab oībꝰ ſanctis
totaliter videri. vn̄ dicit̄ i apoca. ꝙ in me
dio ciuitatis illius ē lignū vite: ꝛ qꝛ mr̄ dn̄i
eſt iuxta filium iuū collocata ad dexteram
eius: iccirco in medio celi dicit̄ corꝑalit̄
ſituata. ſicut hec ſtella in medio firmamen
ti. vn̄ vbi eſt mater gratie. ibi eſt fons miſe
ricordie: ꝛ inde oēs haurimꝰ. vn̄ p̄s. xlvij.
Suſcepimus deus mīericordiā tuā in me
dio tēpli tui. Iſtam aūt medietatē ſerua
re dʒ anima que eſt virgini deuota: vt ſit
pacificata a litigiis: ꝛ tumultibus mun
di quantum poteſt ſegregata: alioquin vo
tis diuinis non poteſt eſſe intēta ſicut erat
illa mulier. quarto regum. iiij. Cui cum
diceret Heliſeus. nunqd habes negocia
vt loquar regi vel principi milicie ꝓ te.
Reſpondit in medio populi mei habito
ꝛ cetera

sexta pprietas Sexta ꝓprietas eſt ꝙ habet diuinitatē
in ſuo gradu lʒ. n. minima ſtellarū notab i
lium que ſunt in firmamento quo ad no
ſtrum viſū cū ſit principaliſſima. eo ꝙ
celi diſpoſitiōes mēſurat ꝛ regulat. iō di
cta eſt cardo: ꝛ inde virtutes cardinales di
cunt̄. Iſtā aūt ꝓprietatem habuit mater
dn̄i. lʒ in quātitate virtutis fuerit principa
liſſima ꝛ maxima creaturarū poſt animā
xp̄i. tn̄ per profundiſſimam humilitatem

mini-ᵐ i ſuis ꝛ aliorū ocul' videbat̄. de cu
ius humilitatis ſupabundātiā habemꝰ
iſcriptura vnum teſtimoniū ꝛ vnū ſignū:
Teſtimoniū eſt ipſe ſpūs ſan. per os ipſiꝰ
virginis aſſignās rationē quare fuit electa
ta ad xp̄i maternitatē. qꝛ ingd reſpexit hu
militatem ancille ſue ꝛc. Luce pᵒ. Signū
eſt qꝛ cū prebuiſſet. ſ. conſenſum angelo. ꝛ
iam mater dn̄i facta fuiſſet dixit. Ecce an
cilla dn̄i ꝛc. Modis aūt eſt humiliᵐ ſe co
gnoſcere ꝛ nūcupare ſm̄ titulū ſui inferio
rem. cū aūt eēt mater ꝛ ſpōſa ſoror ꝛ filia
ꝛ ancilla ceteris oībus tacitis hoc ſolum
expreſſit. Ecce ancilla ꝛc. Iſtā aūt ꝓprie
tatē ſingularē debet imitari illi q huic vir
gini placere deſiderant. qꝛ illud eſt ſignū
p qd aliqs magnā gloriā acqſiuit. ꝛ iō ma
ter dn̄i benedicta gloriā tante maternitatis
acquiſiuit p ſignū humilitatis. vt patuit. iō
cū minima cōplacētia ipſa reſpicit in quo
cūqʒ gradu adherente. vt ei dicat̄ illud iu
dith. ix. Sup' ab initio tibi non placuerūt
ſʒ ꝛ humiliū ꝛ manſuetorum ſemper tibi
placuit deprecatio.

septima pprietas Septima proprietas ē. quia habet iuſti
bilitatem in ſuo contuitu dicitur communi
ter. ꝙ illa ſtella que dicitur. tramontana
non eſt vere polus. quia percipitur ad ſen
ſum. quod facit aliquē modicum circulū
ſed quia eſt inter ſtellas viſui noſtro diſ
cibilis maxime propinqua polo. ideo per
ipſam circunloquimur polum qui eſt no
bis in viſus. Sic illa vt communiter dicit̄
nō videtur. Iſta proprietas fuit i matre
domini que per ſolicitudinis virtutem.
Illa fuit ab aſpectibus hominum ſeque
ſtrata. vt eſſet communiter inuiſa. Iſtius au
tem occultationis fuerunt duo ſigna no
tabilia. Et primum eſt quando fuit ab an
gelo ſalutata. fuit in loco ſolitario abſcon
dita reperta. Luce primo. Et ingreſſus an
gelus ad eam: ſcilicet in penetralibus vbi
conſueuerat ſtare ſecundum Ambroſium

Secundum eſt. quia quando habuit ex
officio in publicum procedere. vtpote in
viſitatione ſancte Heliſabeth cum feſtina
tione tranſiuit per publicum quia conſpe
ctum multitudinis non ambulat ꝛc.

ſuo circuitu.qꝛ lȝ nō trāſeat ď loco ad locū
ſicut aᵉ ſtelle.tñ voluit̄ infra ambituȝ ſuū
cū ſit fixa in firmamēto.ideo ad reuolutio
nem firmamenti reuoluit̄. vnde nō eſt in
telligenduȝ ille cardo vt nō voluatur ols
vt dicit̄ ꝓuerbioꝝ. xxvj. c. ꝙ ſicut hoſtiuȝ
vertitur in cardine ſuo.qꝛ cardo eſt ab ho
ſtio ſeperatus ⁊ nō voluitur hoſtio reuo
luto.ille aūt cardo eſt cōiunctus firmamē
to. ⁊ ideo voluit̄ ad reuolutionē eius.

Iſtaȝ āt ꝓprietatem obtinet nunc ī pa
tria mater dñi.qꝛ lȝ in ſua felicitate ſit.vt
patuit īmobiliter collocata.tñ ex magnitu
dine ſue clemētie ſe benigne cōuertit.quaſi
ſe reuoluendo ad quācūqȝ parteȝ fuerit in
uocata ſm auctoritatem Ber.ideo pro eiꝰ
cōdeſenſione benigna dicit̄. ꝓuerbio.vltº.
Lex clementie in lingua eius. Et ibidem
manum ſuam apperuit in opi.⁊ palmas ſu
as extēdit ad pauperes. Unde regina
qñ eſt benigna libenter ſe conuertit ad om
nes miſeroꝝ petitiōes. Ita mater dñi re
gnās in excelſis ſe conuertit ad oēs partes
in quibꝰ a miſeris fuerit conuocata. Et iō
illud auxiliū nō habuerunt ſancti patres
vt.te.eo ꝙ nª eſſet in celis regina.Et ideo
p᷑o ſº tēpoꝛe dixit. Sapiēs eccle.xxv. vⁱ ſi
eſt mulier ingemiſcit egēſ.qꝛ mulieres ſūt
magis pij cordis ⁊ p ipſas ſolet plerumqȝ
miſerationes principum impetrari ⁊c.

Iſtam ꝓprietatem debȝ habere queli
bet aīa viri pij deuotione cōiuncta. ſ.vt
benigne ſubuēiat oībus ſicut pōt. Luc.vj.
Omni petēti te tribue.vⁱ oſtēdit ſaluatoꝛ
ꝙ clemētia hoīs xp̄iani dȝ eſſe vniuerſalis
cū p᷑emittit̄.Omni petēti.iuxta illud apl̄i
Operemur bonū ad oēs. Secūdo ꝙ dȝ
eſſe liberalis.cū addit̄ te tribue.ſ. ſponte.
ſm illud apl̄i. Ylarē datoreȝ ⁊c.

Tertia ꝓprietas eſt ꝙ iſta ſtella hȝ ſem
3ª ppe pīternitatē in ſuo aſpectu.Cū.n.alie ſtelle
ſint ſempiterne appitiōis ⁊ alique ſempi
terne ocultatiōis ꝓ quāto: alique vident̄
omni nocte: ⁊ aliqu e nª nocte.vt ille q̄ ſūt
oppoſiti emiſperij determinate ⁊ alie que
qñqȝ apparent qñqȝ nō:⁊ aliqu e que ap
parent in tota nocte.ſed nō omni hora no
ctis eque diſtanter apparēt oībus niſi ob

ſtaculum nubiū ſit interpoſitum.vt pȝ ad
ſenſum. Iſtā aūt proprietatē attribuitur
beate virgini. qꝛ lȝ aliq ſancti apparuāt ꝑ
effectum oībus inuocantibus ſe ⁊ non om
nes vt qbus nō eſt datū facere miracula.
tñ hoc eſt ꝓpriū matri dñi benedicte om
nibus inuocātibus eā deuote.ſi nō ſit nu
bes interpoſita vicioꝝ. vel ſit ſempiterne
apparitionis ꝑ effectuȝ ſubuētionis in no
cte huius mūdi ⁊ in omni hora vniformi
ter huius noctis.vñ dī ď ea ꝓuer.xxxj. ꝙ
de nocte ſurrexit.⁊ ꝙ de nocte nō extinguet̄
lucerna eius. Iſta āt ſurrectio noctis ſigni
ficat ſollicitudinē aſſiduaȝ quā illa mulier
habet tpe noctꝭ huius ſeculi.qꝛ ad p̄bendū
beneficia ſemꝑ inuigilat eaȝ inuocātōibꝰ
iō ſequit̄.Dedit p̄dam domeſticis ſuis. ⁊
cibaria ācillis ſuis. Ratio aūt tāte ſollici
tudinis in hac muliere pro nobis eſt. quia
res quāto carius eſt empta:tāto carius eſt
dilecta.⁊ qꝛ nos ſumꝰ empti ſanguine ipiꝰ
g carioꝛ erat virgini q̄ ipſa ſibi.ideo cariꝰ
nos cōplexat̄ q̄ ſi nos ꝓp᷑io ſanguine re
demiſſet.

Quarta ꝓprietas eſt ꝙ hȝ ſubtilitateȝ quart ppeta
in ſuo exceſſu.qꝛ ipſa eſt altiſſima oīuȝ ſtel
larum que ſunt in emiſperio noſtro cuius
altitudinis ſignū eſt. qꝛ ſol aſcendens ⁊ de
ſcendēs inter duo ſolſtitia ꝑ circulū anni.
quāto plus appropinquat ad illā ſtellaȝ.
tāto magis dicit̄ aſcendere. ⁊ quāto plus
diſtat tanto plus dicit̄ deſcendere. Et ita
eſt de luna ⁊ ceteris planetꝭ. Iſtā aūt ꝓ
prietateȝ attribuit be. Ierony.matri dñi
in celeſti patria.qꝛ ſicut iſta ſtella ē ſuꝑ om
nes alias ī firmamēto electa.ita mater do
mini fuit ſuꝑ oēs choros angeloꝝ exalta
ta. vt dicere poſſit illud eccli. xxiiij. Eᵍ in
altiſſimis habito ⁊ thronus meus in colū
na nubis. Tota enim celeſtis ierarª eſt di
ſpoſita ſm Diony.ad modū colūne. cuiꝰ
baſis eſt ierª ītima aſtille yerª .meª. ⁊ capi
tellum ſup᷑ema. Et qꝛ thronus virginis
ſuꝑ illam fuit collocatus.ideo dicit̄ thro
nus meus in colūna nubis. Quia iō
hanc ꝓprietatem non pōt habere anima
virgini deuota in eſſrayn: vt ſit in tanta
ſublimitate localiter.qꝛ ſm Ber. Aīa eſt

melius vbi amat q̄ vbi animat. Cuius
ratio eſt.qꝛ amoꝛ eſt tendētia ſpūalis amā
tis in amatū: ⁊ iō cū motus magis ſapiat
naturā termini ad quē q̄ a q̄:idcirco amoꝛ
magis eſt in amato q̄ in amante:⁊ magis
ei coniungit̄ ⁊ ſm hoc dicit apoſ. illud ad
phili:3º. Noſtra cōuerſatio in celis eſt. qꝛ
ecōſideramus celeſtia.

quinta ppetas Quinta ꝓprietas eſt.qꝛ hȝ medietateȝ
in ſuo ſitu.qꝛ eſt ita ī medio noſtri emiſpij
ſeu firmamēti fixa ſicut cētrū in medio cir
culi. nā cū oꝛion ſit circulꝰ diuidēs duo
emiſperia omnes linee ducte ab iſta ſtel
la vſqȝ ad illuȝ oꝛizontē eoꝝ.quibꝰ eſt ſpe
ra recta ſūt equales. ſicut eſt de cētro noꝰ
circuli:vt patet intelligentꝭ ⁊c. Iſtā pro
prietatē hȝ recte mater dñi in medio para
diſi.qꝛ ſicut illa ſtella eſt in medio mundi
firmamenti. Ita xp̄us creditur eſſe in me
dio celi emiſperij vt poſſit ab oībꝰ ſanctis
totaliter videri. vñ dicit̄ ī apoca. ꝙ in me
dio ciuitatꝭ illius ē lignū vite:⁊ qꝛ mr̄ dñi
eſt iuxta filium iuū collocata ad dexteram
eius: idcirco in medio celi dicit̄ coꝛꝑalit̄
ſituata. ſicut hec ſtella in medio firmamen
ti. vñ vbi eſt mater gratie.ibi eſt fons miſe
ricoꝛdie:⁊ inde oēs haurimꝰ. vñ p̄s.xlvij.
Suſcepimus deus mi ericoꝛdiā tuā in me
dio tēpli tui. Iſtam aūt medietatē ſerua
re dȝ anima que eſt virgini deuota: vt ſit
pacificata a litigijs: ⁊ tumultibus mun
di quantum poteſt ſegregata:alioquin vo
tis diuinis non poteſt eſſe intēta ſicut erat
illa mulier. quarto regum.iiij. Cui cum
diceret Heliſeus. nunqd habes negocia
vt loquar regi vel principi milicie ꝓ te.
Reſpondit in medio populi mei habito
⁊ cetera

ſexta p petas Sexta ꝓprietas eſt ꝙ habet diminitatē
in ſuo gradu iē.n.minima ſtellaꝝ notabi
lium que ſunt in firmamento quo ad no
ſtrum) viſuȝ cuȝ ſit principaliſſima. eo ꝙ
celi diſpoſitiōes mēſurat ⁊ regulat. iō di
cta eſt cardo:⁊ inde virtutes cardinales di
cunt̄. Iſtā aūt ꝓprietatem habuit mater
dñi.lȝ in quātitate virtutꝭ fuerit principa
liſſima ⁊ maxima creaturaꝝ poſt animaȝ
xp̄i.tñ per profundiſſimam humilitatem

mini-ᵐ ī ſuis ⁊ alioꝝ ocul̄ videbat̄. de cu
ius humilitatis ſuꝑabundātiaȝ habemꝰ
iſcriptura vnum teſtimoniū ⁊ vnū ſignū:
Teſtimoniū eſt ipſe ſpūs ſan.per os ipſiꝰ
virginis aſſignās rationē quare fuit eleua
ta ad xp̄i maternitatē.qꝛ ingd reſpexit hu
militatem ancille ſue ⁊c. Luce pº. Signū
eſt qꝛ cū p᷑ebuiſſet.ſ.conſenſum angelo. ⁊
iam mater dñi facta fuiſſet dixit. Ecce an
cilla dñi ⁊c. Moris aūt eſt humiliᵐ ſe co
gnoſcere ⁊ nūcupare ſm titulū ſui inferio
rem. cū aūt eēt mater ⁊ ſpōſa ſoroꝛ ⁊ filia
⁊ ancilla ceteris oībus tacitis hoc ſolum
expreſſit. Ecce ancilla ⁊c. Iſtā aūt ꝓprie
tatē ſingulareȝ debet imitari illi q huic ỽ
gini placere deſiderant.qꝛ illud eſt ſignuȝ
ꝑ qō aliqs magnā gloriā acqſiuit.⁊ iō ma
ter dñi benedicta gloriā tante maternitatꝭ
acquiſiuit ꝑ ſignū humilitatꝭ. vt patuit. iō
cū minima cōplacētia ipſa reſpicit in quo
cūqȝ gradu adherente. vt ei dicat̄ illud iu
dith.ix. Supꝰ ab initio tibi non placuerūt
ſȝ ⁊ humiliū ⁊ manſuetoꝛum ſemper tibi
placuit deprecatio.

Septima proprietas ē.quia habet inuiſi ſeptima ppetas
bilitatem in ſuo contuitu dicitur communi
ter. ꝙ illa ſtella que dicitur. tramontana
non eſt vere polus.quia percipitur ad ſen
ſum.quod facit aliqueȝ modicum circulū
ſed quia eſt inter ſtellas viſui noſtro diſ
ſcibilis maxime propinqua polo.ideo per
ipſam circunloquimur polum qui eſt no
bis inviſus. Sic illa vt communiter dicit̄
nō videtur. Iſta proprietas fuit ī matre
domini que per ſolicitudinis virtutem.
Illa fuit ab aſpectibus hominum ſeque
ſtrata. vt eſſet communiter inuiſa. Iſtius au
tem occultationis fuerunt duo ſigna no
tabilia. Et primum eſt quando fuit ab an
gelo ſalutata.fuit in loco ſolitario abſcon
dita reperta. Luce p᷑imo. Et ingreſſus an
gelus ad eam: ſcilicet in penetralibus vbi
conſueuerat ſtare ſecundum Ambroſium

Secundum eſt.quia quando habuit ex
officio in publicum procedere. vtpote in
viſitatione ſancte Heliſabeth cum feſtina
tione tranſiuit per publicum quia conſpe
ctum multitudinis non ambulat ⁊c.

Octaua ꝓprietas eſt.q: hūit rectitudi nem in aſpectu.ſm.n.aſtrologos ſpera ce li aliis eſt obliqua.alijs eſt recta.oēs gen tes q̄ hn̄t capud directū ad polū eis eſt re cta.alijs obliqua. Ita qui capud mentis ꝺ uotione directū hn̄t ad ỽginē pgunt dire cte ad celū.ceteri ỽo tenēt.viā obliq̄. Sic enim xp̄s eſt via ad pſem. Sic mr̄ ē via ad filium ſm Bernardum.

nona ꝓprie. Nona ꝓprietas ē q̄ ipa hȝ fortitudinē in atractu.q: ſm opinionē veterū aſtrolo gorꝫ ſtelle atrahētes tenēt terrā imobilē ita q̄ polus artichus ſubſtētat ipſaȝ ne ſiccia tur. Et antartichus.ne nimis feratur ſur ſum ſm q̄ dr̄ q̄ duo ad amātes tenēt ar cham ferrā machometi in aere. Cū igr̄ oēs fideles militātis ecclie ad ratione antiquo trahantur deorſum niſi dn̄a mūdi ⁊ ſtella maris ſubſtentarētur oēs mergerentur in inferni ꝓfundū. vn̄ de ea legit in apoc. in fi ꝺ illa muliere q̄ dracōeȝ potuit ſupare.

Decia ꝓprie. Decia ꝓprietas ē q̄ ipſa hūit dominiū ſup adamātē q: dat ſibi ỽtutē atrahendi ferrū.iō nō atrahit illud niſi ꝯ ſtellā illaȝ in directū. Ita mr̄ dn̄i hēt dn̄iuȝ ſup la pides.i.ſup corda.ſ.lapidea ptōꝝ vt ipſos cōuertat ad pn̄iaȝ iuxta illō ꝓpheticū eȝe chielis. Auferā cor lapideū de carne veſte ra. Et dabo nob̄ cor carneū.atq3 domeſti cum. Quod vobis concedat xp̄us ieſus, dn̄s ⁊ filius virginis meritis ipſius matris. Qui viuit ⁊ regnat per infinita ſecula ſecu lorum. Amen.

¶ De eodem feſto conceptionis virginis marie ſermo ſecundus.

Abſit iſtam rem facere. vt inſera mus crimē glorie nr̄e ⁊c. p[1].ma chabeorꝫ.ix.c. Quia Sanctiſſi ma mater dei ē glia xp̄ianorū. vn̄ fuit figu rata. Judith.xv.p iſtam cui dicit. In glo ria Jeruſalē in leticia iſrahel in honorificē tia ppl̄i nr̄i ⁊c. Idcirco illi q̄ a crie cā ieſe maieſtatē diuine excuſare cupiūt cōuenientē ter verbum illud aſſumunt di. Abſit iſtaȝ em.q: vero circa crimen originalis culpe eſt pſens excuſatio.idcirco circa ipꝫ occur runt plures conſiderationes.quarum.ſ.

Prima eſt. Quid eſt originale pecca tum.circa quā ponunt quatuor ỽitates.

E Prima quarꝫ eſt.q̄ originale peccatuȝ non ſit aliqua hoīs cauſa ſicut cetera pec cata.q: Jacob ⁊ Eſau nōdum qcquā fece rant boni vel mali. vt teſtat apoſ.in vtero matris ⁊ tn̄ cōſtat q̄ ibi peccatū originale habuerūt.

Secunda eſt q̄ peccatū non eſt aliqua macula poſitiua in aīa.q: oīs forma ſpūa lis in aīa pficit eaȝ cū qualitatē corporalē excedat niſi forte ſit actus vel habitus vi cioſus ⁊c.

Tertia eſt q̄ nō ē in carne infectio mor bida.q: ſicut nulla iuſticia eſt in corpore formaliter.ita nec culpa ſm deductionem Augu. ⁊ Anſel. de cōceptu virginali.

Quarta eſt q̄ peccatū originale nō eſt ſolius iuſticie originalis carētia:q: ſi deus crearet vnum hoīeȝ in puris naturalibus careret originali iuſticia que eſt donū ſpi rituale ſm Augu. ⁊ nō haberet peccatum originale. Iſtis premiſſis ponit ỽitas af firmatiua q̄ peccatuȝ originale eſt reatus ad penā dāni ꝓueniēs ex culpa actuali p̄ mi parentis i oēs q̄.propagantur ab eo. ſi cut ſi aliq̄s ex ebrietate incurrat leprā oēs de ſtirpe erūt leproſi. Et confirmat iſta ſententia.q: ſicut ſe habet peccatū actuale ad penā ſenſus.ſic peccatū originale ad pe nam dāni: ſed peccatū actuale tranſeunte malo actu nō ponit niſi reatus ad penam ſenſus. vt declarat in.ij.ſniaruȝ.ergo pec catū orginale nō erit niſi reatus ad penaȝ damni.

ſecūda cōſide. Secunda conſideratio eſt. qualiter pec catum originale contrahit. que difficultas quadrupl̄r declarat. Primo. in reb⁹ ſenſibilibus. q: ſicut corpus q̄ induit ſordi do veſtimento inquinat ab eo. Sicut ſp̄s rationalis q̄ſi induit corpore infecto et p ꝯcupiſcētiā genito dicit maculari. vn̄ bea. Grego. ait in mora.q̄ domos luteas ha bitamus quādiu viuimus ⁊ ſubſiſtimus. ⁊ ſicut q̄ tetigerit picem inquinabitur ab ea vt dicit ſapiēs. Sic aīa ex contactu corpo ris maculatur. Secundo in rebus regu

laribus ciuilib⁹.q: ſi filia imperatoris nu bat plebeio efficit vilis cōditionis ſic ipē. Anima aūt noſtra eſt filia ſummi impato ris ab eo genita ad ymaginem eius. ⁊ ideo q̄ſi vnitur corpi ab Adā ꝓpagato contra hit vilitatem ipſius. ⁊cete. Tercio in ca nonicis.q: ſiquis filius regis contrahit cū muliere corrupta.ꝯtrahit notā irregularitatē vt non poſſit ad ordines ſacros promoue ri niſi diſpenſet cū eo. Et ita ſpūs. nr̄ ex his filius regis altiſſimi contrahendo cuȝ car ne que fuit i Adā corrupta efficit irregula ris ad ordines celeſtis p̄ie. nec ad dictos or dines pōt aſſumi niſi diſpēſetur que diſpē ſatio fit in baptiſmo. Quarto declarat in theologicis. q: in veteri te. fuit lex data in leuitico. vt quicūq3 intraret domum le proſaȝ fieret imundus. ita aīa ex eoq̄ intrat corpus q̄ſi domum leproſaȝ. efficit imun da. iſta lex habet. Leuiti. xiiij. capitulo.

tertia conſi. Tertia conſideratio eſt. A quo peccatū originale infligit. vbi premittunt quatuor veritates negatiue. quarum. ſ.

E Prima eſt. q̄ peccatum originale nō infligitur a deo. animā creāte. q: oīs creatu ra dei bona eſt ſm apoſtolū. ⁊ peccatū ma luȝ eſt. Secūda eſt. q̄ peccatū origina le nō infligit a patre generante. q: mortuo patre contrahit plures. cū aīa vſq3 ad. xl vj. dies non infundatur corpori.

Tertia eſt. q̄ nō infligit a matre conci piente. q: ipſa in baptiſmate ab illa macu la fuit mundata. Quarta ē. q̄ nec a car ne manēte cōtra p̄mā ſimilitudinē dataȝ. q: ſic ſolis radi⁹ nullū inquinamētū pōt re cipere a reb⁹ turpib⁹ pp ſuā naturalē pu ritatē. multo min⁹ lux ſpiritualis ſicut aīa ex his purior. a reb⁹ corporalib⁹ inquinari nō vȝ. Iſtis āt p̄miſſis pōit affirmatiua ỽi tas. ſ. q̄ pctm̄ originale infligit ab ipa lege regulante ipo iure. Sic in lege eccleſiaſtica qcūq3, naſcitur ex adulterio: ipſo facto in currit notā irregularitatis. vt nō poſſit ad ordines eccleſiaſticos aſſumi. ita q̄ naſcit ex libidinoſa ꝓpagine ⁊ infecta in adam ipſo facto incurrit irregularitatem q̄ꝫ ad ordines angelicos que irregularitas ē pec catū origināle niſi fiat diſpēſatio per baptiſm

quarta conſi. Quarta cōſideratio eſt. Cui peccatum originale imponit. Circa q̄d declarant qua tuor catholice veritates.

Quarū prima eſt. q̄ peccatū originale nō eſt in corpore: ſȝ eſt in aīa: q: ſicut ỽtus eſt qualitas ſpūalis ⁊ non corporalis. ita ⁊ vitium ⁊c. Secunda eſt q̄ non eſt in aīa ſenſitiua: ſȝ intellectiua. q: vbi nō pōt eſſe meritum ſicut in anima ſenſitiua p ſe. ibi nō pōt eſſe demerituȝ ⁊cetera. D

Tertia eſt q̄ nō eſt in inferiori parte ra tionis, ſȝ in ſuperiori. q: in eodē eſt reat⁹ ad penā. ⁊ ipſa pena. pena aūt dāni ē in ſupio ri parte aīe in qua eſt priuatiue oppoſituȝ. ſ. gloria ⁊c. Quarta eſt. q̄ nō eſt in in tellectu. ſȝ in voluntate. quia iuſticia ⁊ in iuſticia ſunt circa ideȝ ſubiectū. iuſticia aūt eſt formaliter in voluntate. ⁊ omne pecca tum eſt aliqua iniuſticia. igitur ⁊ cetera.

Iſtā aūt deductioneȝ facit Auguſti. ⁊ Anſel. inde conceptu ỽginali ca. 8°.

quinta conſi° Quinta conſideratio eſt. Qualiter pec catū originale incurritur. circa q̄d ponunt quatuor obſtacula que vident ꝓhibere ta lē incurſionē que fecerūt circa iſtam mate riā dubitare beatū Augu. Quorꝫ p̄mū eſt q̄ aīa que cōtrahit illud peccatū nō eſt a patre ꝓpagata cū nō ſit caro. q: ē a creā te ⁊ nō a gn̄ante nullo dubitante ⁊cetera. E

Secūdū eſt q̄ ipſa aīa nō eſt de corpo re educta ſicut. alie forme que educuntur de potētia ſue materie ⁊c. Tertium eſt q̄ nō eſt a matre ꝓducta ſicut caro. q: eſt a creāte ⁊ non a generāte n° dubitāte ⁊c.

Quartū eſt. q: ipſa a ſolo deo imedia te creata eſt ſicut angeli: ⁊ ideo a ſua origine non videtur qualiter contrahat magis q̄ angelus. Dicit q̄ nō ꝯtrahit iſtā culpā a ſua origine. ſed cū ſuo corpore ſeminario turpi cōiunctiōe. ſic clericus nobiliſſimis ortus natalibus non cōtrahit a ſua origine. irregularitatē. ſed ad deſpenſationē carnis corrupte ſecūȝ remanet dubitatio. quia iſta vnio ad carnē nō eſt in poteſtate ſpūs no ſtri. cū fiat a deo. Dicit q̄ fit a deo: ſicut matrimonium a ſacerdote diſpēſante: ſed fit de conſenſu ipſius aīe. q: ē inclinata ad carnē. ſicut homo ad mulierē. Sed quare

punitur pena.pp peccatū φ non pōt vita
re. Dicitur φ pena priuatiua qualis ē pe
na dāni.qñq3 infligitur iuſte pro quo qs
vitare nō pōt ſicut p3 de irregularitate in
ſpurio.
ſexta conſi°. Sexta conſiderō eſt.Ubi illud peccatū
originale ɔ̄hitur.Dicit aūt φ i vtero mr̄is
qlibet ɔ̄hit pctm̄ originale dn̄te.dd.in p̄s.
In iniqtatib⁹ ɔceptus ſu3 ₇c. Intelliḡm
eſt tn̄.φ inueniunt quatuor leges in ſacra
ſcriptura de ingreſſu in aliqd tabernaculū:
F Prima eſt qñ qs nō contaminat p in
greſſū tabernaculi ɔtamiari.ſic h̄etur leui.
13.de oib⁹ q̄ iſerebātur i domo lepꝛoſa ₇c.
Scda ē.qñ.ſ.domus mūda p igreſſu3
in mūdi cōtaminatur.ſic fuit p̄ceᵐ i leuiti
co.vt lepꝛoſi manerent extra caſtra ne inſi
cerent alios ₇c Tertia eſt.qñ res nō ſa
cra.p domū ſacrā cōſecretur ſic dicit xp̄s
in euan°ō auro tēpli φ p tēplū erat ſacrū
Math.23.ca. Quarta eſt.qñ rex intrat
domū ſcificat domū.ſicut habet Leui.18.
Qō ſacerdoſ cū ſanguine ſanctuariū expia
bat.Sed ad ꝓpoſitū. Prima lex h3 lo
cū in nr̄a generatiōe p̄mordiali in q̄ aīa q̄
adeo creat mūda cōtaminat.q2 corpus in
greditur infectū ₇c. Scda lex h3 locū iſi
nali iudi° ₇ in reſurectōe i q̄ corpora ſcōꝝ p
dinā pſonā repata ſcificabūtur p in greſſū
aiaꝝ btāꝝ.₇ redūdabit in ipſa3 felicitaſ co
rū.vt p3.4.ſniaꝝ ₇c. Tertia lex h3 locū
in ſacro incarnatiōis in quo hūanitas xp̄i
cōſecrat.q2 in v̄bo ſubſtātificat.l3 videat
illi hūanitas domus tn̄ deus cōtinet ₇ nō
cōtinet ₇c. Quarta lex h3 locū in xp̄i cō
ceptione i qua fuit cōſecrata.ſ.v̄go.p h̄ φ
xp̄s hitauit in ipſa.Luc.p°.ca.₇c.
ſeptia conſi°. Septima ɔſiderō eſt.Qñ illud ptm̄ ori
ginale ɔ̄hit.Dr̄ aūt φ i p° inſtāti cōceptio
nis hūane.vn̄ dr̄ iob.13.Quis pōt facere
mundū de in mūdo cōceptū ſemine.₇c.
Intelligendū ē tn̄ φ illud iſtās diuidi
tur in quatuor ſigna ordinis nature vel ori
ginis.In quorū. Primo corpus orga
nizatū gn̄erat:cū eſſe forme ſubſtātialis in
inſtāti fiat. Scdo Aīa rationalis adeo
B creatur.q2 ordine nature materia procedit
ſuā formā ₇ce. Tertio Aīa rōnalis tali

corpore vnitur.₇ infundit poſt creationē3.
q2 cuiuſlib3 forme eē p̄cedit natura ſuo leē.
Quarto.Aīa ɔ̄hit pctm̄ originale ex ta
li cōiunctiōe ſicut clericus irregularitatem
ex mulieris corrupte deſpōſatione3. Iſta
tn̄ intelliguntur de coī lege.q2 vbi priuile
gium datur ius cōe non h3 locum:
Octaua conſiderō eſt.Qualiter pctū3 octaua conſi°.
originale diluit.Circa q̄ inducunt quatu
or mōi auctoritate ſacre ſcripture ɔfirmati.
Quorū prim⁹ ē.p ſupnālē ſcificatōe3 i
vtero matris vt p3 in yſ.49.dn̄s ab vte
ro vocauit me.Et in Iere.Ante q̄ exires
de vulua ſcificaui te Iere.p°.₇c. D
Scdo eſt.Per baptiſmalē regeneratio
nē ſic appuit i diſcipulis a paulo baptizat
act.19.Qui cōfeſti acceperūt ſpūs ſci gra3.
Tertius eſt.Per cordis cōtritionē.ſic
patuit act.iiij.qñ Petro p̄dicāte gētib⁹ ad
huc pctm̄ originale hn̄tibus ſpūs ſcūs ce
cidit ſup oēs q audiebāt v̄bū anteq̄ bapti
zarent.q tn̄ nō habitat cū aliquo ptō mor
tali ₇c. Quartus.p ſanguinis effuſio
nē.vt patuit i btā emerētiana ₇ inocētib⁹
ſi tn̄ circūciſio xp̄i euacuat circūciſionē vt
dicit Aug.
nona conſi°. Nona conſiderō eſt. Qui fuerūt illi q
ptm̄ originale cōmiſerūt.Dr aūt φ a qua
tuor fuit ɔmiſſu3 illō ptm̄. Prīo a dīa°
p̄mordialiter.q2 inuidia dyā' mors intrauit
i orbē terraꝝ ſap.2. Scdo a ſerpēte miſte
rialiter.q2 dyabolus loq̄bat in illo tn̄ i ex
cuſatiōe ſua rōnabilr dixit.ſerpēs decepit I
me ₇c. Tertio ab eua min⁹ principlr.q2
ipſa peccauit p ignorātiā.adā aūt ex certa
malitia.vn̄ dic apoſtolus.i thi.2.φ eua fu
it ſeducta in p̄uaricatione ₇ non vir ₇c.
Quarto ab adā magis p̄ncipaliter.q2
ex ip̄o ſolo dicūt qdā ɔ̄hi pctm̄ originale
dato φ eua nō peccaſſet.Et ſi ipſa ſola pec
caſſet dn̄t φ nō ɔ̄herem⁹ iuxta illud apoſ.
ad ro.p vnū hoie3 mors introiuit in mū
dum.₇ per alium .n°.mortuoru3.
decima conſi°. Decima eſt.Qui fuerūt q pctm̄ origi
nale ɔ̄xerūt.Circa q̄.reperiunt quattuor
leges.Quaꝝ.ſ. Prima eſt generalis.
eoꝝ q in vtero matris ɔ̄xerūt.₇ in ip̄o mū
dati nō fuerūt.q2 ſacr3 baptiſmi p qō ab

hoc purgamur in vtero matris ɔferre nō
K pōt.vt h̄etur i.iiij.Sniaꝝ. Scda ē ſpēa
lis eoꝝ q i vtero mr̄is ɔ̄hunt.₇ poſtea ſci
ficātur ₇ mūdi fiunt.ſic de Io.bap.luc.p°.
ſpū ſcō replebit ex vtero matris ſue.φ pri
uilegiū dicūt Doc.paucıſſimiſ eſſe cōceſſu3.
Tertia lex eſt ſingularis eius q nō ɔ̄hit
nec ɔ̄here aptus fuit:ſic xp̄s q ex vtero ſue
generatiōis fuit remotus a lege pcti.nō p̄
uilegiat⁹.q2 ſine ꝓpagatiōe.₇ iō dic Au.
ſup p̄s.x°.φ ipſe ſolus fuit agnus innocēs.
q2 oēs alij ex ꝓpagatiōe venirūt.de qua ge
mēs clamat dd.Ecce in iniquitatibus cō
ceptus ſu3 ₇c. Quarta lex fuit ſingula
ris ei⁹ q̄ fuit apta nata ɔ̄here ex vtero mr̄iſ
ſue ex natura ſue generatiōis.l3 priuilegia
ta fuit.₇ p̄ſeruata ne ɔ̄heret.q2 btā v̄go p
modū pcti fuit cōcepta ₇c.
vnde. conſi°. Undecia cōſiderō eſt.Qualiter mr̄ dn̄i
fuit p̄ſeruata.ne ɔtraheret pctm̄ originale.
Dicit aūt φ quadrupliciter cōtingit le
giſlatorē derogare legi a ſe cōdite.
Et primo.aut legē totaliter aufferēdo.ſi
L cut lex diuortij.q̄ fuit data.de vtero.xxiiij.
ca.Fuit penitus reuocata.math.v.ca.
Secundo.aut legē ad tēpus ſuſpenden
do ſicut lex de circōciſione data habrahe
fuit ſuſpenſa in deſerto manentibus filijs
iſrael.Ioſue qnto.
Tertio.aut in lege pro ſpeciali caſu di
ſpenſando ſicut dicit deus diſpēſaſſe in le
ge furti.Exo.xi.ca.
Quarto.aut ɔ̄ lege3 priuilegiū cōceden
do ſicut ɔ̄ legē datā.gen̄.19.ſicut de ſene
ratione corpu3 humanoꝝ dedit priuilegi
u3 Enoch ₇ Helye.vt habet gen̄.v.₇.iiij.
Re.ij.capi.₇c.
¶ Primo modo nō fuit mater xp̄i preſer
uata.q2 tunc poſt ipſa3 nullus alius pecca
tum originale cōtraheret nec contraxiſſet.
¶ Scdo mō.q2 tūc cū ipſa nullus naſcens
ɔ̄heret.ſed tertio vel q̄rto mō.q2 ſi cū ipſa
fuit diſpenſatū aut priuilegiū fuit ei cōceſ
ſu3 ne ɔ̄heret nō cōtraxit.ſic ſi pp̄a diſpen
ſaret cū eo q adhuc ē i vtero i legitime cō
ceptus nō naſceret irregularis.Aut ſi im
perator daret amico p̄uilegiū vt filius naſci
turus ex concubina naſceretur legitimus.

Duo decima conſideratio eſt.Quod ſi 12.ɔſi°.
mater domini non fuiſſet ſic preſeruata ei⁹
virginitas fuiſſet diminuta.Et h̄ quadru
plicier declaratur. A
Et p°.q2 ſic aīa ē melior corpore.Ita v̄
ginitas aīe p̄cedit v̄ginitatē corpis quē ad
modū v̄ginitas corpis hūani p̄cellit v̄gi
nitatē bruti:l3 tūc mater xp̄i non habuiſſet
aīe v̄ginitatē.q2 ip̄a corrūpit p pctm̄ mor
tale ſic corpus p actū carnis.₇ ſic ſolo cor
pore v̄go fuiſſet.₇ nō ſimpliciter.l3 ſ3 qd.
Scdo.q2 v̄ginitas angeloꝝ q̄ ſpūalis ē
de qua loqtur Iero.ad cuſtochiū.φ ſemp
eſt angelis cognata v̄ginitas.cōſiſtit in h̄
φ nūq̄ corrupti fuerūt.₇ iō ſi aīa v̄ginis
aliqñ corrupta fuiſſet nō eſſet mō par cum
angelis ₇ v̄ginitate angelica ₇c. Tertio
qualitercūq3 corruptio p̄habita fuiſſet ſub
lata anteq̄ reuerſa fuiſſet ₇ ignitas v̄ginea
ſic p⁹ reſurrectionē futurā erit ita integrū
₇ ab oī corruptiōe corp⁹ btē marie magda
lene.ſic corpus btē agathe.₇ tn̄ non hēbit
aureolā v̄ginitatis pp p̄teritū. Quarto
q2 ſi ſolū aliqſ dr̄ ptōr ex ptō φ h3 de p̄ñti
l3 ēt de p̄terito ptō.alioqn ñ poſſ3 v̄ificari
ꝓ oib⁹ ſp illō Io.i canō p°.Si dixerim⁹ φ
pctm̄ nō hēmus ₇ce.cū qñ3 aliqs ſit ſine
ptō p̄ñte.₇ iō cū p̄teritū nō ſit in ptāte no
ſtra:nec dīna deus nō poſſet facere btā3 v̄
ginē oīo ſine peccato. Iſte rōnes confir
mātur duplici ſaluatoris actu. Prīo.q2
voluit ſedere ſupra pullū ſupra quē nulluſ
hō ſedit Mat.xi. Scdo.q2 fuit ſepult⁹
in ſepulcro in quo nondu3 qſquā poſitus
fuerat.luc.23.ca.Et multo pluſ creditur ele
giſſe ad habitandum virginem in qua nū
q̄ dyabolus habitaſſet ipſa in peccato ori
ginali manente ₇c.
Tertia decima conſideratio eſt.Si ma 13.ɔſi°.
ter domini non fuiſſet a peccato originali
preſeruata.ipſa fuiſſet maiori detrimento
affecta q̄ ſit pena inferni eterna. Et illud
quod tam metuendum eſt ei inferre qua B
druplicter declaratur.
Et primo.quia cum deus ſicut quilibet le
giſlator ſit fauorabilior ad abſoluendum
q̄ ad puniēdū.₇ ip̄e dat penā eternā ꝓ ptō
mortali in inſtanti habito malus malum

oꝫ eſſe peccatum mortale in inſtanti.ꝙ il-
la pena.cū deꝫ ſemꝑ minus maluꝫ ꝓ ma-
iori:ſic ecōuerſo i bono. Scdō.qꝛ pena
ſenſus in inferno eſt minor pena dāni qꝛ
minus bonuꝫ priuat.⁊ qꝛ beatitudo eſt cō
poſſibiſ cū pēa ſenſus.ſic ex ſaluatoris teſti
monio inducit ꝙ nulatenus ē pena dāni.
Et idō cū ꝓpalio inſtanti peccati originalis
debeat pena dāni.ipſa eſt minus malū.⁊ ꝑ
coñs pena ſenſus. Tertio.qꝛ hoies iuſti
prius vellent eſſe in inferno ꝙ in ira dei i
inſtanti vnius actus ire.ſicut habet exem-
plum in libro machabeoꝝ de Eleazaro q
dixit ſe velle ꝑus mitti in infernum ꝙ traſ
gredi legem dei.cuꝫ tñ poſt inſtans tranſ-
greſſionis penitere potuiſſet. Quarto.
qꝛ illi q ſunt in patria prius vellent in in
fernum cadere ꝙ in diuinā iracundiā. qꝛ
in inferno,poſſent cū pena dāni ⁊ ſenſus eſ
ſe cū gratia:⁊ nō in ira dei:alioqn volun
tates haberent inordinatas:eo ꝙ deo pre-
cipiente nō cogēte tenent ſubire penā eter
nā. Iſte rōnes cōfirmant ꝑ b. Augu. ꝓ
eo qd nr̄a creatura poterat redimere pecca
catum Ade interiit deus homo eo ꝙ ma-
ius malum ſit ꝙ aliqd peccatū creatū ⁊c.

Quarta decima conſi° eſt. ꝙ ſi mater
quarta dñi i añ morteꝫ ſui filij fuiſſet mortua non
decima fuiſſet in paradiſum tranſlata. qꝛ añ mor-
conſi° tē xp̄i ianue nō erāt apte. Itē xp̄s nō fuiſſ
primo genitus mortuorum cōtra Ioānez
euan. idō dicit ꝙ aīa eius fuiſſet tranſlata
ad ſinū habrae:ſic aīa Lazari vbi multas
cōſolatiōes habuiſſet. Sed quare fuiſſet ei
K ianua clauſa cū fuerit nobis ex peccato in
dict[m]. Dicitur aūt ꝙ beata ṽgo hūit mul
tas penas peccatoꝝ ſine ipſo peccato. Di
cit aūt ꝙ clauſio ianue erat.qꝛ preciū redē
ptionis nōdū erat ſolutum q° ipſa fuerat
preſeruata ſicut ⁊ ceteri liberati quēadmo
duꝫ ꝑſeruat vel redēptus ab aliquo malo
alio precio adhuc teneret i ergaſtulo dōec
precium eſſet ſolutum.

Quinta decima conſi° eſt ꝙ iſta ꝑſerua
quinta tio nō eſt contra dictū doctoruꝫ ſanctoruꝫ
decima qꝛ rōnes facte a doctoribus vtpote de ra-
conſi°. tionibus ſeminalib⁹ ⁊ cōcupia ⁊ ꝓpaga-
tione nō cōcludebāt niſi de conceptiōe ꝓ
ut accipit ꝓ ſeminis effuſiōe nō ꝓ alciſu
ſione.cū tūc n° ſit ibi propagatio. In-
telligendum eſt tñ ꝙ quatuor modis pōt
intelligi dei genitrix fuiſſe in pctō origina
li. Et primo.aut ꝑ aliqd tēpus fuit ſub E
peccato ⁊ in ſequēti tempore ſub gratia ſi-
cut fuit Io.baptiſta. Scdo ꝙ fuerit ꝑ
vnum inſtās ſub peccato ⁊ in ſequēti tēpo
re ſub gr̄a ſicut ecōuerſo in vltimo inſtāti
forma corrumpit ⁊ i tēpore ꝑcedēti durat.

Tertio.aut ꝙ fuerit ꝑ vnū inſtās ſub
peccato ⁊ in alio ſub gratia.ſicut vnus ra-
dius ſolis ſequit aliū.qlibet tñ manet per
vnū inſtans ⁊c. Quarto. aut ꝙ in eodē
ỹſtanti durationis ꝓ diuerſis ſignis natu
re fuerit ſub culpa ⁊ gratia:ſicut ſi mūdus
fuiſſet ab eterno creatus prius natura vt (
concedūt) habuiſſet nō eſſe ꝙ eē. Et ſimi
liter dñt de faba aſcēdēte ⁊ de mola obui
ante. Sed prima op. dēficit qꝛ Ioāni vir
ginē ꝙtuꝫ ad modū ſignificatiōis ꝑficat
⁊ minus ſubiugat ṽginē ſeruituti. Et ſecū-
da.qꝛ vt ꝑponūt iſtās ſe tenet cū poſteriori
p⁹ ne ⁊ iterū gratiā non niſi in ỹſtāti ꝓdu-
ci pōt. Et tertia.qꝛ inter duo ỹſtantia
ſemꝑ cadit tēp⁹ mediū.⁊ tūc nō fuiſſet ei⁹
aīa in gratia nec in culpa.nec duo alij ra-
dii:īmediate ſubſequētur ſicut nec eſſe me
rita. Sed quarta declarat.qꝛ ſicut de die
in diē aer hodie genitus eodē ỹſtanti quo
gignit illuminat:ſꝫ tñ qꝛ de ſe non eſt luci
dus.ſed a ſole prius natura eſt ſub tenebra
ꝙ ſub luce. Ita aīa ṽginis eſt illuſtrata a
ſole iuſticie. Sꝫ cōtra illud arguit. Quia
priuatiue opoſita nō ſunt cōpoſſibilia i eo
dem ỹſtanti durationis ⁊ idem eſt de con-
traditorijs. Dicit aūt ꝙ cōtraditoria ⁊ cō
traria priuatiua pñt eſſe in eodē tempore
ſimul ſecundū aliud ⁊ aliud ſignuꝫ natuꝫ
ſicut exemplificatū fuit in mūdi eternitate.

Sexta decima conſi° eſt.ꝙ iſta ꝑſerua- i9 ꝯſi°
tio eſt ſm dicta ſanctoꝝ inducta. vt in plu
ribus auctoritatibus cōprobatur.

Quaꝝ prima.eſt. Auguſti. de natura ⁊
gratia circa mediū. vbi dicit. Cū de pecca
tis agitur nullam de Maria volo prorſus
ſus facere mētionē. ſibi.n.collata eſt gratia
ad vincendū ex vtraqꝫ parte peccatū eo ꝙ

concipere meruit quē ꝯſtat nullū habuiſſe
pctm̄ ⁊ dato ꝙ de pctis actualibus illa au
ctoritas intelligeret ꝙtū aduenialia hētur
ꝓpoſitū.qꝛ pctm̄ originale cū ſit mortale
eſt deteſtabilius ipſis ⁊c. Itē in ducunt
ſex auctoritates Aug. i ſermōe aſſumptio
nis ṽginis. Quaꝝ prima eſt. ꝙ vbi ſcri
D ptura diuina nō cōmēorat de ṽgine maria.
inqrendū ē rōne ꝙ ꝯueniat veritati ſiatqꝫ
ipſa veritas auctēica ſine qua nō ē. nec va
let auctoritas ⁊c. Scda ē ꝙ i merito ma
ria excipit a regulis gñralib⁹ ꝙ h Aug.
tāta ſua gr̄a attulit dignitas.ꝓrogatiua.n.
ꝓmeruit h ſingularis ſcitas q ſuſceptiōe
filij dei.effecta eſt digna ⁊c. Tertia Ab
obrobrio hūane ꝯditōis a quo xp̄s excipit
rōnabile ē vt maria excipiat ⁊c. Quar
ta ē ꝙ illud corp⁹ ſacratiſſimū de quo xp̄s
carnē aſſumpſit eſcā ṽmibus traditū eſſe
ſentire non valeo. ⁊ drē primeſco ex q ſeq
tur.ꝓpo[m].qꝛ deteſtabilior ē corruptio mē
tis.ꝙ corporis⁊c. Quinta eſt ꝙ ſi null⁹
eccleſiaſticoꝝ dubitaret de ptāte xp̄i ꝙ poſ
ſit ꝑpetuū ſine i corruptiōe mr̄eꝫ ꝯſeruare
cui dubitādus ē voluiſſe donare ꝙ attinet
ad magnā ṽginitatis grāꝫ ex q infert a mi
nori,ꝓpoſituꝫ ⁊c. Sexta eſt ꝙ nlla cor
ruptiōe ſeq debuit mariā ꝙ tanta ꝑfudit
gr̄a vt integraliter viuēs oiuꝫ genuerit inte
grā vitā.q rō magis cōcludit ꝓpoſitum.
Itē ad idē due auctoritates in quodā ſer
mone de natiuitate faciunt ad ꝓpoſitum.

Quarum Prima ē ꝙ Mor vt virgo
in mundū ꝑ generationē venit ꝑfecte ois
boni ṽtute reſplenduit ⁊c. Scda eſt ꝙ
puella iſta de peccatrice nata ꝓpagine.ſibi
to ṽſa vice maledictiōis eue.facta eſt bñdi
cta.ꝙ nō pt itelligi de natiuitate ex vtero
qꝛ tūc nō fuit ſm aliquem ſcificata. Iteꝫ
aducuntur alie due auctoritates Aug.

Quaꝝ prima ē li°. v°.ꝯ iulianū. vbi dꝫ
ꝙ xp̄s nullū pctm̄ fecit maior ex his. qꝛ nō
hūit ptm̄ originale puer ex hīs.ꝑfecto ptm̄
maior feciſſet ſi in parētibus hūiſſet. Naꝫ
nullus eſt hoium preter ipm̄ q pctm̄ non
fecerit grauioris etatis acceſſu.qꝛ nullus ē
ꝑter ipſuꝫ hoiuꝫ q pctm̄ nō hūerit in ſan-
tilis etatis exortu. Scda hētur in li° de
v. hereſibus. hereſi 5°. Sic ait in ꝑ' xp̄i ſi
potui ingnari cū eā facerē potui ingnari
cū ex ea naſceret.quoꝝ vtrūqꝫ eſt ipoſſibi
le. Itē due auctoritates anſel. Quaꝝ
prima eſt ad epōs anglie.ſic non eſt verus
amator ṽginis q celebrare reſpuit effectū
redēptionis. ſiue feſtū cōceptionis ei⁹.in q
qdē feſto dicunt qdā q qdeꝫ ſonāt expſſe.
ipſa in pctō originali nō fuiſſe conceptam.

Scda eſt in ſermōe ei⁹ quē fecit de cōce
ptione q dic.ꝙ ſicut palaciū luteū quādo
depingit ē qdē de ſe turpe ſꝫ pulchrū ab
extrinſeco. Ita mr̄ dei in ſua cōceptiōe de
ſe fuit obſcura.ſꝫ a deo fuit dōis ſupnālib⁹
ꝯpicta.que dōa ꝑticipare velit nobcū.amē.

De eodē feſto ꝯceptionis Sermo tertius.

Andor eſt lucis eterne.⁊ ſpecu-
lū ſine macula ⁊c. ſapie. vij.ca.
Sic lux ſenſibile.tāꝙ pulcherri
ma creaturaꝝ corporaliū i ꝑn°
vete.teſti añ oēs creaturā corporeā lec fuit
diſtincte ꝓducta. Sic in no. teſti exordio.
aīa ſacratiſſime virginis que ē vera lux in
tellectualis tanꝙ ſpecialiſſima omnium
creaturarū intellectualiū in ſua conceptiōe
cuius hodie memoriā agim⁹ fuit p° creata E
ita vt coordinationem rerum ſenſibilium
que fuit in ſynagoga alludat ordo rerum
intellectualium q ſecutus eſt in eccleſia. ⁊
iccirco eccleſie ſurgētis diluculū ꝓclariſ-
ſimū cernēs ſapiens in cōceptione virgīs
poſt ſynagoge crepuſcłū oriri:ſic admirās
hui⁹ tāte luminis claritatē dicit. Cādor ē
lucis eterne ⁊c. Et ſm hoc cōceptio ſacra
tiſſime virginis dupliciter deſcribit in his
verbis. Et primo quātū ad cōſumatio
nem collati muneris quo fuit ſanctifica-
ta. Cū premittit. Candor lucis eterne ⁊c.

Secundo quātuꝫ ad cōſumptionē con
trahibilis ſceleris quo fuit a peccato origi
nali purgata aut preſeruata. Cum ſeqtur
⁊ ſpeculū ſine macula ⁊c. De ipſius ple
na ſanctificatiōe illud oraculū ſapienꝫ ec-
cli.xlꝫ. adducit.pulcritudinē cādoris eius
admirabit oculus. In quo qdē ṽbo ſan
ctificatio virginis introducit.

P rimo. vt ſerenū ſpectaculū qd̓ habet ſuauitatē anagogice getātis. cū premittit. pulchritudinē candoris eius. ſicut enī pulchritudo cādoris corporalis viſu3 delectat corporalē. eo ꝙ pfectiſſime ſaluat ibi ratio lucis. Sic iſta plēa ſanctificatio ſumme delectat inte^m. q2 in ipa ſaluat perfecte ratio lucis ſpūalis que dicit gratia ⁊c.

Secundo introducitur vt supernū miraculū qd̓ hab3 ſublimitatē anagogice tranſcendētis. Cū ſeqtur. Admirabit oculus. Nouitas eni3 eſt admirationis principiū. ſ3 Aug. ſup io. Jd̓ itellect9 creat9 admiratur dū ſingulari priuilegio retroactis ſeculis nō conceſſo. mr̄ dn̄i in matris vtero plene ſanctificat. de ipſius a peccato plena ſepatiōe introducit illud oraculum ſapienꝫ cant. iiij. Pulchra es amica mea ⁊ macula nō eſt in te. Jn quo qdem ſermone

Primo virgis vere ſplēdida pfectio pmittit. Cum dicit. Tota pulchra es ⁊c. ſicut enim ab eterno fuit virgo preordinata ad plenā gratiā ſic fuit deſtinata ad pfectā naturā. q2 capacitas gr̄e eſt ſ3 pfectionē nature.

Secūdo iſtius nature ab originali peccato elongatio ſupponit. Cū ſequit. ⁊ macula non eſt in te. ſ. peccati originalis qd̓ in conceptione contrahit ⁊c. Circa primā partē in qua agitur. de virginis plena ſanctificatione ſunt plures articuli declarandi. Quorum.

primus articu. Primus eſt. Quid eſt ſanctificatio. ⁊ dico. ꝙ ſanctificatio eſt miſſio ſpūs ſan.a patre ⁊ filio ad animā ſanctificandā inuiſibiliter. ſicut fuit miſſus filius a patre ad redimēdum mundum viſibiliter. Qd̓ pbat q2 l3 ſctitas ſit cōis tribus pſonis. iuxta illud Yſa. Sanctus ſctūs ſanctus dn̄s de9 ⁊c. tn̄ ſpūi ſancto approprīat ſingl'r. q2 ſicut pater h3 mo^m nature ⁊ mo^m intelligētie filius. Sic ſpūs ſanctus habet modū voluntatis. Q2 igit ſanctitas non eſt pfectio

A nature nec intelligentie: ideo erit voluntatis ⁊ ſic erit a ſpiritu ſācto ſanctificatio vera. q2 ab ipſo ſicut a fonte ſanctitatis emanat oīs ſanctitas creata. Jd̓ eius ſanctificatio: eſt eius ſumma pfectio. q2 in ipſa tribuit donū infinite virtutꝭ. ideo dicit apoſ. roma. v. Caritas diffuſa eſt in cordib9 veſtris p ſpūm ſanctum q datus eſt vobis: caritas ⁊o dicitur ſanctitas. q2 ſm Augu. Jpſa ſola eſt que diuidit inter filios dei ⁊ pditionis. Jdeo oēs ipſam habētes dicunt ſancti. Et ipſa habet p ſpūm ſanctū ideo dicit in ps.. Lux ſanctificationis orta eſt iuſto ⁊ rectis corde leticia. ſ. ſpūs ſancti q eſt a caritate.

ſcdus articu. Secundus articulus eſt. qd̓ mater dn̄i fuit ſanctificata. numeri. 17. in virga Aaron que de tabernaculo ſublato inuenta ē floruiſſe. iſta virga Aaron fuit mater di q ad litterā fuit de ſtirpe Aaron. quia cognata heliſabeth. Luce p°. que propter ſanctificationis plenitudinem in tabernaculo. ſ. in matris vtero gēmis argenteis idē

B ⁊tutibus refulgētib9 dr̄ floruiſſe. Scdo q2 ei9 ſctificatatio fuit p yſ. 40. pnūciata. Egredietur virga de radice yeſſe. illa virga ē linea generatōis regie q i yeſſe fuit radicata. ⁊ flos de radice hui9 ⁊ge aſcēdet. ſ. mr̄ dn̄i. ⁊ regeuit ſup eā ſpī dn̄i. ⁊c. vbi enumerat. 7. dona ſpūs ſci qbus plene fuit ſcificata. Ter° fuit. q2 eius ſcificatio p iere. ſ. ca. reuelata. vbi dr̄. Quid tu vides iere. Reſpōdit. ⁊gā vigilantē e° video. ſ. virginē ſcificatā in vtero. iſta ē illa ⁊ga de qua dr̄ i Math. viagilte ⁊ orate ⁊c. Et apoc. Eſto vigilās. ⁊ cōfirma cetera ⁊c. Bn̄ vidiſti ait domin9. q2 ego vigilabo ſup ⁊bo meo. ſ. ſup fi° meo vt faciā illd̓. de q factōe dr̄ io. p° Uerbū caro factū ē. vn̄ ſic fuit reuelata ⁊bi factis poſt vigiliā ⁊ge. ſic ⁊pi incarnatio poſt mr̄is ſcificationē ē ſubſecuta ⁊c. Quarto. q2. n. ſcificatio fuit p gabrielē archāgelū nūciata luce p°. Spūs ſcūs ſupueniet. Et id̓ d̓ ipſi9 ſcificatiōe noua dr̄ heſter. 8. ca. Mardocheus loqtur in figura di. iudeis: i. credētibus. Noua lux oriri viſa ē ⁊c.

tertius artic. Tertius articulus ē. Qualiter fuit ſcificata. Ubi ē notādū ꝙ quadruplex ē ſcificatio. Et prima vniuerſalis q aīa ſcificat ⁊ nō ꝯfirmat qn poſſit a gr̄a cadere p ptm̄ mortale pōt tn̄ in gr̄a pmanere. Et illa ſcificatio cōfert in baptiſmo. ⁊ ceteris ſacris

de q loqtur apoſ. i. cor. 6. Scificati eſtis in

C noie dn̄i ⁊c. Scda eſt ſpēalis q aīa ſcificatur ⁊ etiā cōfirmat. ita vt nō poſſit cadere a gr̄a p ptm̄ mortale l3 pctā venialia nō ex cludātur. Sic fuerūt ſcificati apli in recepn̄ōe ſpūs ſci. de q ſcificatiōe loqtur. io. 13. xp̄s di. Ego rogabo pr̄e3 ⁊c. Et ſeqtur. vt maneat nobiſcū i eternū. Ex quo hētur ex pſſe ꝙ poſtea nō peccauerūt mortaliter. ſ3 ꝙ venialiter p3 gal. 2. de petro qn̄ fuit reprehēſus a paulo ⁊c. Tertia ē ſingularis. q aīa ſcificatur ⁊ cōfirmat ita vt nec mortalr̄ nec venialiter poſſit peccare. Et illa fuit ſoli ⁊gini i hac vita collata de q loqtur ps. Fluminis i petus letificat ciuitatem dei cū ſeqtur ſcificauit tabernaculū ſuū altiſſim9. Jſta ē ouis in maculata. q in fi° viſa ē deo offerri. de vit. xvij. ca. Quarta ē plusq̄ ſingularis. q2 nō ſolū aīa ſcificat. vt nullo mō peccare poſſit. ſ3 ex nimia etiā ſuphabūdātia illa ſcificatio redūdat in alios. Jſta ſcificatiōe fuit aīa xp̄i decorata. ⁊ ab illa ſcificat noīat oīs nr̄a ſcitas. Et de illa dr̄ Jo. p°. De plēitudie ei9. oēs nos accipim9. pp 3^m. ſcribit ap̄. 7. ppoſui p luce hīc illā. ⁊c.

quart9 articu. Quartus articulus ē. Quātū fuit ſcificata. Et ponunt hic qtuor gradus ſcificationis. Quo4 primus ē. q eſt a capacitate nature. ſ. diminuta. ⁊ in pportionata nature. Et iſta ſcificati ſūt ceteri ſci. q2 talibus potuiſſet plus cōferre de gr̄a l3 habūdant fuerit eis collata nec eēt ſ3 pportionē nāe. q2 nō ſemp nobiliores in nā hūerūt habūdātiorē pfectionē ſcitatis. Et de illo gradu loqtur apoſ. i. cor. 12. di. Alijs dat p ſpūm ſ° ſcie ⁊c. Seqtur h oīa opatur vnus atq3

D idē ſpūs. Scds gradus ē ſcificatio q eſt a capacitate nature diminuta. ſed ſ3 nām pporcionata ſicu angelis q habūdātiorē3 qdē ſcitatē poſſent recipere ſi eis adeo infunderet. ſ3 h hn̄t ſ3 pportionē nature. q2 q p fectiores ſunt i naturalib9 maiorē pfectōe3 hn̄t in gratuitis ſm doctrinā theo. de quo gradu ſcificatōis hētur in ps. Qui facit angelos ſuos ſpūs. ſ. ignitos in cēdio caritatꝭ ⁊ ſubtiles in genio intellectualis ſ3 pfectionē ſue nature. q2 ad deū ſe cōuertūt quātū natura potuit. ⁊ nullū ipedimētū hūit ⁊c.

Tertius gradus ſcificationis ē. q eſt capacitati nature adequata. ſ3 nō ſimpliciter in ſe cōſumata. ſicut ſcificatio ⁊ginis q de gr̄a ſcificationis a deo recipit ſ3 nature capacitatē. ita vt plus ſcificari nō pōt alioqn nō fuiſſet gr̄a plena. ſi tota eius capacitas non fuit adequata. ideo dicitur ab angelo luc. i. Aue gratia plena. vbi Jero. ceteris p ptes datur marie autem ſe tota gratie plenitudo in fundit ꝙ eſt intelligendū q̄tum ad ſui capacitatē ⁊c. Quartus gradus ſanctificationis eſt. que non ſolum capacitati nature adequata eſt. ſed eſt in ſe ſimpliciter conſumata ita vt maior creari non poſſit in vniuerſo. ſicut ſanctificatio xp̄i anime de qua ait Jo. baptiſta. 3. ca. di. Non enim datus eſt ſpiritus ad menſurā filio. quia. ſ. conſumate. propter. 3^m. gradum ſap̄. vij. Super omnem ſtellarum. i. angelorū ⁊ ſanctorum diſpōnem luci cōperata. ſ. virgo ſanctificata inuenitur prior.

quintus articu. Quintus articulus eſt. Quotiens virgo fuit ſanctificata Dico ꝙ quatuor ſcil3.

Primo. Jn eterna dei predeſtinatione. q2 ſicut ab eterno predeſtinauit filiu3 ſuum incarnari ſic preordinauit eius genitricē ſanctificari plene iuxta illd̓ apli ro. j. Qui predeſtinatus eſt filius dei in virtute. Et ibi fuit oppoſitus mōus executionis. q2 i iſta executione fuit illud ꝙ p° fuit animale. ⁊. 2°. ꝙ eſt ſpirituale. Sic ibi modo oppoſito prius eue preuaricatione ſanctificatio. ſicut finis ſemper in intentione precedit. De qua ſanctificatione loquitur apoſ. ro. viij. quātū autem predeſtinauit conformes fieri ymagini filij

E Secūdo fuit ſcificata in ſua ſacra conceptione de qua expſſe nō habetur in ſacra ſcriptura. ſed arguitur a minori de Jeremia. in ve. teſtō q ſcificatus fuit in vtero matris Jere. p°. Et d̓ Jo. bapti. in no. de quo dicitur Luc. i. ſpiritu ſancto replebitur ex vtero ⁊c.

Tertio fuit ſanctificata in ſacra verbi incarnatione. quia ipſum prius concepit mente q̄ corpore vt ait leo in ſermone de qua ſanctificatiōe ad litterā loquitur Gabriel archangelus Luce. i. di. ſpiritus ſanctus ſuperueniet ⁊cetc.

Quarto.fuit ſanctificata i ſua bea.aſſum
ptione.q: ſicut in ꝟbi cōceptiōe ſpūs ſan.
ſupuenit ad gratiā pfundendā.ſic in aſſum
ptione ad gloriā cōſumādā.de qua ſancti-
ficatione loqtur pe.in ca.ſua.ca.p°.di. euā
gelizauerūt aūt nobis ſpiritu ſan.miſſo de
celis.ꝛc.Et ſequiẗ i quē deſiderāt angeli ꝓ
ſpicere.q:.ſ.in ei⁹ aſpectu beatificanẗ. ſed
plus beata ꝟgo.q: ſicut ſm totā eius capa
citatē recepit eius grāz.ſic adequate ſācti-
ficationē iſtā vltimā. De qua ſanctificatiōe
fuit p° ꝓphetatū.yſ.3°vbi diciẗ. Erit ſcz
lux lune quaſi lux ſolis.i.ꝟgis in qua ful-
get ſp̄s ſan.ſ.eſſētialiſ lucis cū ſole iuſticie.ſ.
Je ū chꝛiſto.ꝛc.

Circa ſecūdā ptez ſmonis in qua agiẗ
2ª ps ſmonis de ꝟgis a peccato originali pſeruatiōe ſūt
plures articuli declarādi.

Quoꝝ.ſ pꝛimus. Quid eſt peccatū ori
p̄mus. articu. ginale. Et dr̄ q nō eſt aliqs malus act⁹.
cum inſit ante oēz actū. Nec ē aliqs hitus
vicioſus.q: cū hitu vicioſo eſt cōpoſibilis
grā. Nec aliqua infectio carnis moꝛbide.
q: pctm̄ nō eſt foꝛmaliter niſi i aīa. Nec ē
ſola carēcia originalis iuſtitie q̄ fuit donū
ſupnaturale.q: ſi de⁹ crearet ſine ꝓpagine
vnū hominē i puris naturalibus careret
illa iuſtitia. Sed pctm̄ illud eſt reat⁹ obli-
D gationis quo ex peccato p'hois filijs eius
obligātur ad moꝛtē eternā.q qdē reatus ē
in aīa rōnali.iō fuit dictū adē gn̄.2.quacū
qz hoꝛa comederis ex eo moꝛte moꝛieris.
nō q tūc in eis fuerit moꝛs ſz moꝛtiſ reat⁹.

Sz q̄liter ē iuſtū tale reatū extēdi ad pue
ros.cū in lege fuerit ꝓhibitum.ne filij oc-
cidātur ꝓ pctis pentū nec econuerſo.ꝛ i ꝓ
phetis.vt ait ezechiel.18.ca.filius non poꝛ
tabit iniqtatē pris. Ad opoſitū ē in le-
ge dixit Moyſes de domino.q eſt viſitās
iniqtates patrum in filios ꝛc.Et in Jere.
pres vri comederunt vuas acerbas ꝛ den
tes filioꝝ obſtupeſcūt. Jō duo pª intelligūẗ
q̄tū ad ptm̄ actuale.ꝛ penā eternā.duo ꝟo
ſeqntia q̄tū ad originale ꝛ penā tp̄alez ꝛc.

Scōs articulus eſt. Qualiter pctm̄ ori
ſcdus articu ginale ꝯhitur. Et dico q nō ꝯhiẗ ex carnis
infectione.ita q cato i pꝛimat aīe aliquā i
fectōez.nec aliq̄ ē maculā.q: nihil tale pt
cāre in ſpūs. Nec ex aīe cōſenſione.q: aū
oēz actuz ꝯhitur.nec ex parentis creatiōe.q:
nō eſt naturalis effectus Nec ex diuina crea
tione.q: deus nō creat.Sed ex ſnie late in
curſione q̄ incurrit aīa ex vniōe cuz carne
ꝓpagata ex ſemine ad eos q ꝯhūt.ſiē ſi aliſ
qs ꝯheret matrimoniū cō muliere meretri
ce.ex ſtatuto eccliē ipo facto ſniam excōmu
nicationis icurrit.Sic ſnia lata fuit ꝯ oēz
ſpm̄ q carnem pꝛopagatā ſibi deſpōſaret.
Et iō aīa cū carni vniẗ ꝯhit illū reatū.vn̄
ꝯhimus pctm̄ originale.Sic ꝯhit aīa ptm̄
irregularitatī.ex hoc q vniẗ coꝛpi in legi-
time generato.ex ſnia eccliē de quo ait ſcri
ptura. Nēo mūdus a ſoꝛde.nec iſans ꝛc.

In cui⁹ figura fuit lata ſnia ꝯ oēs filios
iſrael.,qui deſpōſarēt ſibi mulieres chāna
neas. Sed h ſunt duo dubia difficilia.

Et pꝛimū ē. quō aīa ex tali ꝯtru efficiẗ
rea cū ipſa nō faciat nec ꝯſentiat. Diciẗ q
eſt.n.cōſenſus naturalis inclinatiōis.ꝛ q
talis vnio cātur ab aīa ſicē relatio a ſuo fun dubiū.
damēto.ꝛ termino.ꝛ dato q nō eſſet ſuffi-
ciēs ille cōſenſus. Scōm dubiū eſt. Qua ſcd̄m
liter caro.q̄ p baptiſmū ē abluta illū rea-
tū cōfundit. Dr̄ q rō baptiſmatis ꝛ pur-
gatio tota trāſit ad aīam remanēte coꝛpe
ſicut pꝛius ꝛce.

Tertius articulus eſt. Qualiter pctm̄
tertius artic̄u. originale diluitur. Et dr̄ qō q̄drupliciter.
ſ. Pꝛimo p ſupnalē ſanctificationez ſicē in
Jere.pꝛius q̄ te foꝛmarē ꝛc. Secūdo p
baptiſmalē regenerationē. ſicē in eunucho
quē baptizauit philippus.in actibus.

Tertio p coꝛdis cōtritionē.ſicē i illis q
bus p̄dicāte petro ante baptiſmum cecidit
ſpūs ſcūs.q nō eſt cōpoſſibilis pctō origia
li ꝛc. Quarto p.ſanguinis effuſionē.q:
in ſanguine fit baptiſmus ſicē fuit in inno-
centibus.q ꝓ xp̄o fuerūt occiſi Sicut circū
ciſio xp̄i q̄ circūciſiōez coꝝ pceſſit euacua
uit vim circūciſionis.ſicē baptiſmus xp̄i in
tulit vtz regeneratinā aqs de qbus hētur.
Math.p°.

Quartus articulus eſt. Qui fuerūt illi
quart⁹ articu. q ptm̄ originale cōmiſerūt. Ubi quatuoꝛ
cōtinētur ꝟitates. Quaꝝ.ſ.pꝛima eſt q
nullus nat⁹ ex ſemine,pthopentū illō ptm̄ F

cōmiſit q: oīs cōmiſſio eſt volūtaria illud
aūt pctm̄ aū oēz actū volūtatis inē iō dr̄
in ezechiele.pres comederūt ꝛc. Scōa ē
q eua cōmiſit illud pctm̄ minus pꝛincipa
liter.q: fuit ſeducta ꝛ nō adā.ꝛ iō ipſa pec
cauit p ignoꝛantiā.adā vero ex malitia iux
ta illud thi.2.ca.ꝛc. Tertia ē q adā cō-
miſit illud ptm̄ magis p̄ncipaliter.q: plus
acceptat iō dr̄.ro.v.ſicē p vnū hoiem pctm̄
introiuit in mūdū ꝛc. Quarta eſt q lu-
cifer nō cōmiſit pctm̄ originale cōfoꝛmiter
q: lz ptm̄ alioꝝ aliquo mō originē habue
rit ab ipo tn̄ qlibet alioꝝ peccauit ꝓp̄a cō
miſſiōe nō pſiſtēdo.vt pz in canonica vide
vbi dr̄ angelos vero q nō ſeruauerunt ꝛc.

Quintus articulus eſt. Qui fuerūt illi
q̄ntus articu. q ꝯtrerūt pctm̄ originale. Et ponunẗ hic
quatuoꝛ ꝟitates.ſiue quatuoꝛ leges ꝯ con
tractionē pcti originalis. Et pꝛima eſt
generalis.ſ.q de lege coi.qcūqz de matre
cōcipiunẗ i mre ꝯhūt originale nec q̄ diu
ſunt in mre ab ipſo mūdanẗ.q: ſacra eccliē
talibus nō cōferunẗ in quoꝝ p°pctm̄ origi
nale diluiẗ. De qua lege loqtur p̄s. Ecce i
iniqtatibus cōceptus ſum ꝛc. Et poſt ba-
ptiſmū. Aſpges me dn̄e yſopo.ꝛc.

A Scōa eſt ſpēalis.q aliq in mre ꝯhunt
ꝛ in matre ab originali mundi fiūt. ſicē dr̄
de oībus quoꝝ cōceptio p angelū fuit anū
ciata vt yſaac.ꝛ ſanſon i teſtō veteri.Et io.
in no.q: xp̄s.nō ē de lege illa d̄ qua loqtur
iob.di. Quis pōt facere mundū de in mū
do ꝛc. Rn̄det.tu q ſolus es.q: talis purga
tio nō poteſt fieri niſi a deo inmediate.ꝛc.

Tertia lex eſt ſingularis coꝝ q i mre nō
ꝯhunt ſz in ipſa mūdi fiūt ſicut dn̄t aliq de
btā ꝟgine.q: vt dn̄t in p°inſtanti ſue cōce-
ptionis fuit ſpū ſcō p̄uēta ne ꝯheret. Jō d̄
ipſa hētur in figura gn̄.xxiiij.q ipſa ē q̄z
p̄parauit filio dn̄i mei.i.x°.ante.n.p̄para-
uit eā domi⁹ q̄z ſoꝛdida eēt. Quarta lex
eſt ſup ſingularis eiuſ.ſ.q in mre nō ꝯhit.
nec ꝯhere potuit ſicē fide tenemus de xp̄o.
ꝛ hoc eſt ei⁹ priuilegiū vltra ꝟginē.q: illa
quātū erat ex ſe ꝯtriſſet.xp̄s āt nō.de q̄ lege
loqtur apoſ.ro.8.di.de⁹ filiū ſuū miſit ꝛc.

Circa ſcdam legē q̄ ad ꝟginē ptinet i du
cunẗ.iz.cōcluſiones.q̄ ex dictis magni do
cto:is eliciuntur.

Et pꝛima eſt:q mr̄ dn̄i contraxit pctm̄ pꝛima ꝯcl°
originale q̄tū fuit ex pte ſui ſicut oīs crea
tura ē nihil quātū eſt ex pte ſui.iuxta illud
p̄s. Ecce vos ex nihilo eſtis oēs niſi pꝛeue
niaẗ a diuina ꝟtute creatrice. Sic mr̄ dn̄i i
fuit p̄uēta a ꝟtute ſpūs ſan ipſaz p̄ſeruāte B
q aūt illo mō cōtraxerit pz q: eius aīa car
ni ex Adā ꝓpagāte vnita fuit. ꝛ cecidiſſet
in penā latā a lege niſi fuiſſet p̄uilegiata d̄
qua pōt intelligi illud apl̄i. ro.3.oēs i adā
peccauerūt ꝛ eget gratia dei. Et oꝫ expōi
illō apoſ. Qui vult oēs hoies ſaluos fieri.

Secūda concluſio eſt. q ſi contraxiſſet ſecūda cōcīſio
tale peccatū in maius maluz incurriſſet q̄
ſit pena dānandoꝝ eterna.loq̄ndo d̄ pena
ſenſus tantum.q: ſicut deus dat maius bo
nuz pꝛo minori electis.ſic repꝛobis minus
malū pꝛo maioꝛi.iuxta illud p°.ſap̄. Miſe
reris oīum deus. ſz pꝛo quocūqz peccato
moꝛtali infligit penā eternā.ergo ꝛce. Tū
ſm Anſel.pꝛo cōſeruatiōe totius vniuerſi
nō eſt cōmittēdū pctm̄.ſ.moꝛtale.ergo ma
ius malū eſt peccatū moꝛtale q̄ ſit bonum
totius vniuerſi.maius aūt bonū eſt viuer
ſum q̄ ſit maᵐ pena eterna q̄ oꝛdinaẗ ad
tp̄z.ergo ſi mr̄ dn̄i peccatū aliquod cōtra
xiſſet moꝛtale.maius malū q̄z pena ſit in-
ferni eterna incurriſſet.

Tertia cōcluſio eſt.q deus potuit caz tertia ꝯcluſio
p̄ſeruare ne cōtraheret.q: qcūqz legiſlatoꝛ
tullit ſniaz ex quo ſequiẗ reatus in illos q
cōtrafaciūt ſicut in illos q cū infidelibus
cōtrahūt.pōt tn̄ aliquē priuilegiare vt nō
incurrat talē reatū ſi cōtrahat. ſicut pz q
fuit priuilegiatus dd̄ qn̄ comedit panes ꝓ
poſ.p°.R. Deus aūt nō ſicut iudex.ſed ſi
cut legiſlatoꝛ tullit hāc ſniam.vt oīs aīa q̄
vnitur carni ab Adam ꝓpagata incurrit
peccatū originale.ergo potuit nō ſolū ma
trez dn̄i:ſed quācūqz aliā priuilegiare. quarta

Quarta cōcluſio eſt.q ſi filius potuit h ꝯcluſio
facere.q: deus.decuit.Tū q: ſm Anſel.in
lib°. Cur deus homo.decuit vt ꝟgo q̄ xᵐ
cōceptura erat niteret ea puritate qua ſub
deo.ſ.neqt maioꝛ itelligi.ſub deo āt ē pu
ritas angelica que nūquā fuit infecta.ergo
nec virginis nā. Tū q: nec debet vt abū-

dātioꝛ gratia cōferatᷣ ei. in quo inuenitur
aliqua macula quā ei que fuit ſemꝑ ſine
macula. iō ſingulariter xᵒ placēt virginēs.
vt hꝫ in apoca. lꝫ alij hēe poſſint equalem
aut maioꝛē mentē puritatē in pſenti: ſꝫ abū
dātioꝛ gr̄a collata fuit virgini q̄ᵽ angelᷣ vt
tenet eccleſia. ergo cū ipſi ſemꝑ fuerūt ſinē
macula virgo nunq̄ᵽ debuit eē infecta.

Sexta conſiᵒ — Quinta cōſiᵒ ē. q̄ ſi decuit hoc ōfacto
ita fuit. Tū q: xp̄s ōdit p̄ccᵐ de honoꝛe ma
tris. ergo cū ipſe fecerit q̄ docebat. vt ha/
betᷣ in act. honoꝛauit matrē ſuā vt nō con
traheret maculā. q: ipiū eſt. vt qs differat
induere mrē ne nuda ꝓdeat. Tū q: xp̄s
fuit mediatoꝛ pfectiſſimꝰ: ſꝫ pfectioꝛ ē ille
q offenſaꝫ pſeruat. Jō dicit Augu. Cum
de peccatꝭ agitur. ꝛc.

Septia conſiᵒ — Sexta conſiᵒ eſt. q̄ quāuis virgo oꝛigīa
le nō ꝯtraxerit. Ad huc redēptiōe xᵖ indiguiᷣ
ſet. ſicut patriarche ꝛ ꝓphete. q poſtq̄ᵽ oꝛi
ginale p circūciſionē dimiſſuꝫ fuit: ꝛ dele
tū fuit. tn̄ neceſſaria xᵖ paſſio. q: i virtute eiꝰ
vt a deo p̄uiſa circunciſio a peccato purga
bat. ꝛ ſic ſāctificatio fuit virgini collata in vir
tute paſſiōis xp̄iᵉ. Jtē indigebāt oēs paſ/
ſione. ita vt apireᷣ ianua. q̄ ēt a peccato
mūdatus erat. ſ. clauſa. Sꝫ a quo fuit redē
pta ſi peccatū n̄ habuit. ꝛc. Dicitᷣ q̄ ab eo
qō ꝯtraxiſſet ſi nō fuiſſet virtus paſſiōis xp̄i q̄
eā pſeruauit. ſicut in apoca. ſancti dicūtᷣ a
moꝛte eterna redempti. ꝛc.

Septima ꝯſiᵒ eſt. q̄ dato q̄ nullū pec
catū habuerit: tn̄ in aliquā penā peccati oꝛi
ginalis incidit: ſicut in moꝛtē ꝛ in infirmi/
tatē. q: pe͞na iuenitᷣ iflicta i ſacra ſcriptura.
¶ Aut ꝓ pcō cōmiſſo ſicut moꝛs Caym.
¶ Aut pꝛo peccato ꝯcto. ſic moꝛs Abel.
¶ Aut ꝓ nec peccato cōtracto: nec cōmiſ
ſo: ſicut moꝛs filioꝝ Jerobobel. Judc. ix.
c. ꝛ lepꝛa filioꝝ Jiezi. 4. Re. ſic in ꝓpoſito.
q: puniūtᷣ pentes in filijs ſic in aliquo fui.

octaua conſiᵒ — Octaua ꝯſiᵒ ē. q̄ aliqbꝰ pc̄is huiꝰ pec
cati libera fuit: vt a pꝛonitate peccādi ꝛ ō
fectū virtutꝭ. q: ſicut oꝛiginalis iuſticia tāq̄ꝫ
ſupnaturale donᵐ in ſtatu inocētie actibꝰ
pſeruabat. Sic ſanctificatio virgis ipſaꝫ p/
fectā in nobiliori ſtatu q̄ᵽ ſit ſtatus inocē/
tie ſubſiſtebat. Vn̄ in eiꝰ figura dictū fuit
ſpētī: ip̄ſa cōterret caput tuū. q̄ō. ſ. eua nō
potuit cōterere in ſtatu inocētie.

Nona ꝯſiᵒ ē. q̄ nō ē neceſſe hoc credere — Nona conſiᵒ
q̄ nō ē in ſacra ſcriptura explicatū: ſic. xij.
articulis fidei. Tū ꝫ q: n̄ ē ab apl̄is traditū
ſicut iſte articulus. Deſcēdit ad iferos: tū
q: nō eſt ab eccl̄ia ōclaratū. ſic ē q̄ ſpūs. ſ.
ꝓcedit a pre ꝛ fiᵒ: q: iſtis tribꝰ mōis ad cre
dēdū aliquid obligamur.

Decia ꝯſiᵒ eſt. q̄ nō ē neceſſariuꝫ oppo — decima conſiᵒ
ſitū tenere. q: hoc nō ē i ſcriptura euidēter
negatᵐ. nec ab apl̄is repꝛobatū: nec ab ec
cl̄ia ꝓhibitū. Et ſi dī q̄ ſci ꝫ negāt. dicitᷣ q̄
nō ē neceſſariū imo affirmāt nec ēt oīa di
cta a ſcis obligāt ad credēdū. vt pꝫ ō cypꝛia
no martyre n̄ baptᵒ. Et ō Aug. q poſuit
mrē dn̄i coloꝛē virgineū aſſuiſſe i ſmᵉ ꝛc.

Undecima ꝯſiᵒ ē. q̄ hoc eſt piū credere — vndecima conſiᵒ
ſicut n̄ hēmꝰ certitudinē in ſcriptura de aſ
ſumptiōe virgis in coꝛpe. ꝛ tn̄ mēs credit:
dato q̄ nō eēt. vn̄ Hierony. di. i homel.
Nō cōdēpnamus erroꝛē. q ō odio iudeoꝝ
ꝛ fidei pietate ꝓcedit. pium tn̄ ē a tribuere
mr̄i dei quicquid pōt ſalua fide credi. ma/
gis pium eſt credere q̄ᵽ diſcredere ꝛc.

Duodecia ꝯſiderō ē. Qō nō ē ipſū — duodecima conſi.
ꝫ ipugnare. Tū q: doctoꝛes q ꝫ negāt fa
ciūt ad magis ōclarādū redēptiōis xp̄i ne
ceſſitatem in virgine ſi pctm̄ habuit. Tum.
q: ad diſtinguēdū p̄uilegium. q̄ ſolū xp̄s
habuit ſi virgo contrariu. licet alij pꝛemoueā
tur. pp matrem dn̄i honoꝛandam. Que
quidem pia conceptio vel cōcreacio fuit ex
plicita per illam q̄ᵽ habebant angeli ad in
uicem in daniele vbi dicitur pꝛinceps per
ſonarum reſtitit mihi ꝛc.

Tertia decia ꝯſiᵒ ē. Qō qualitercūq̄ꝫ ſit ō — terᵒdecima conſiᵒ
iſtis ſolēnitatibꝰ ſolēnitas hodierna nō ē
refferēda ad effectū cōceptiōis. lꝫ ad effectū
ſcificatiōis. Tū q: cōceptio fuit naturalis
ꝛ ſcificatio fuit ſupnaturalis. ꝛ de nullo ef
fectū nature fit i ſcriptura ſolēnitaᷣ. Tū. q:
p eiꝰ cōceptionē fuit aīa eiꝰ felix vnita cū
carne. ꝛ p ſcificatōeꝫ vnita cū deitate ad q̄ᵽ
oīs ſollēnitas oꝛdinatᷣ iuxta illud de vte.
Mihi feſta celebrabitꝭ. vt p feſta tp̄alia q̄
ꝫ agimus. ꝑueniamus ad eterna gaudia.
Qui nobis cōcedat. Amen.

¶ De creatione anime virginis Sermo.

Dixit deꝰ fiat lux ꝛ facta ē lux ꝛc.
gn̄. pᵒ. Q: illō ē pᵐ vbū q̄ i ve
nitᷣ deus dixiſſe i tota ſacra ſcri/
ptura. ꝛ iō ſic p̄mū. vbū diuine lo
cutiōis dictū ē ad lucē creādā. Jta p̄mū v
bū euāgelice p̄dicatōis ad lucē creādā. i. ad
gr̄am in petrādaꝫ ꝛ ideirco exᵒ bti dionyſij
in p̄nᵒ ce. Jerar. traditi in nr̄i ſermōis p̄nᵒ
xp̄m inuocates vt pᵐ lum̄ qō illūinat oēm
hoiēꝫ nobis coicet. genitricē lucis deuotiſſi
me ſalutemus di. Aue ꝛc. Dixit deus fiat
lux ꝛc. Sic in p̄nᵒ no. teſti lux fuit pᵒ creata
vt hꝫ gn̄. pᵒ. tāquā creaturaꝝ ſenſibiliū ſpe
cioſiſſima. ita i p̄ncipio no. teſti aīa btē v
ginis fuit pᵒ creata. tāquā oiuꝫ creaturaꝝ
irrationabiliū ſereniſſima citra aiam xp̄i.
Jta vt oꝛdo reruꝫ ſenſibiliū ve. te. alludat
oꝛdini reꝝ intellectualiū no. te. Et ideirco
q: pn̄s ſollēnitas ē ō illius lucis ſcōe crea
tiōe. Jō ad pn̄tis ſollēnitatis declaratōeꝫ
cōueniēter a ſumitᷣ vbū illō di. Dixit deꝰ
fiat lux ꝛc. Jn q̄ qdē vbo ſerenitas virgina
lis cōceptōis declaratᷣ p lucē. ſꝫ qm̄ digni
tas alicuiꝰ opatōis duplici via mōſtratur
vno mō ex ſublimitate p̄ncipij virtualr ꝓdu
cētis ſic opationis creatōe q̄ mūdū creauit
ōclaratᷣ dignitas ex i finitate die virtutꝭ. alio
mō ex nobilitate termini foꝛmlr emanātꝭ ſi
cut opationis generatione q̄ deuꝫ vbū ꝓ
duxit eternaliter ex ifinita pꝼectione vbi ꝓ
ducti ſic in ꝓpoſito nobilitas actꝰ creatio
nis. qua ſciſſima aīa virginis fuit creata du
pliciter ōclaratᷣ. Pꝛio ex dignitate p̄nci
pij ꝓducti. cū p̄mittitᷣ. dixit deꝰ ꝛc. Scdō
ex dignitate termini ꝓducti. cū ſeqtur ꝛ fa
cta ē lux. Sic. n. in artificialibꝰ ſollēnitas
opis ōclaratᷣ. Aut q: ē ab optio artifice eli
cita. Aut q: ad optiuꝫ opariū oꝛdinata. ſic
eſt i ꝓpoſito. De iſtis āt laudibꝰ in ſignis
i ducitᷣ illō oꝛaculū tob. iꝫ. luce ſplēdida ful
gebit. ecce dignitaᷣ termini ꝓducti. q: aīa iᵃ
fuit mox illūinata gr̄a. Et oēs fineᷣ terre a
doꝛabūt te. Ecce dignitaᷣ p̄ncipij pꝛoducti
q: ſolo ſūmo bono vt̄r debetur latria. Q:
igitᷣ pn̄s ſolēnitas i vbo ꝓpoſito ſub luē ſi
gnaculo ē i ducta. Jdcirco ad laudē illiꝰ lu
cis nūc create. ſ. aīe virgis bn̄dicti ſūt ſepteꝫ
lucis miſteria declarāda.

Quoꝝ. ſ. Pꝛimū ē qd ē lux. Circa q̄
ē ſciēdū q̄ lux ex ſacra ſcriptura hꝫ q̄tuoꝛ
deſcriptōes virgis aīe decētiſſime ꝯueniēteᷣ
Quaꝝ pꝛia ē q̄ lux ē creaturaꝝ ſenſibiliū
pᵃ. q: pᵒ fuit creata. vt hētur gn̄. i. Jſta. n.
ōſcriptio cōuenit aīe btiſſime virgis. q: lꝫ n̄
fuerit pᵃ creaturaꝝ itellectuaᵐ i executiōe
fuit tn̄ pᵃ i agētis i tenᵉ q̄ fuitqꝫ eiꝰ eterna p̄
deſtinatio pᵐ. n. fuit p̄deſtiata q̄ᵽ aliq̄ crea
tura aliq̄ citra aiaꝫ xp̄i. q: ꝓrioꝛ vltᵒ fini.
Jō ſibi cōuenit illō q̄ hētur ꝓue. viij. ca.
Ab eterno oꝛdiata ſū. i. p̄deſtinata. nōduꝫ
erāt abyſſi. i. an̄q̄ᵽ demōes eēnt ad dānatio
nē deputati vel pſciti. Nec duꝫ fōtes aq̄ꝝ
erupāt. i. nōdū ſci āgeli fuerāt ad gl̄iaꝫ p̄de
ſtiati ꝛc. Scōa ōſcriptio ē. q̄ lux ē oiuꝫ
creaturaꝝ ſenſibiliū pulcherria. ꝛ alioꝛum
manifeſtatiua. q: rō luē ē māifeſtatiua cū
rō pulchritudis ſit māifeſtatiua tūc. n. res
pulchra ē cū ſuū valoꝛē māifeſtat. O ē. n.
q̄ arguitᷣ a lūine māifeſtatᷣ ad coꝛ. v. Jſta
alia deſcriptio. ꝯuēit aīe ſacratiſſime virgis
q: ſm̄ anſel. Jn tm̄ decuit vt illa virgo nite
ret ea puritate q̄ maioꝛ ſub dō neqt itelligi
Jō ſibi ꝯuenit illō eccl. iz. pulchritudieꝫ cā
doꝛis eius. admirabitᷣ oculus. ſ. angelicus
tē cernēᷣ creaturā pulchrioꝛē q̄ nūquā crea
ta fuiſſet. nouitas quippe admirationeꝫ in
ducit ꝛc Tertia ōſcriptio ē. q̄ lux ē oiuꝫ
creaturaꝝ ſenſibiliū nobiliſſima. q: ē obm̄
nobiliſſime pſoᵉ ſenſitiue ſic dīna eſſētia no
biliſſime cognitiue. qō āt potētia viſiua ſit
nobiliſſima. pꝫ. q: ipa ſola p̄t attigere i coꝛ
ruptibilia. vt ait Gre. ſup Jo. Jſta āt ō
ſcriptio ꝯuēit mr̄i xp̄i q̄ n̄ tm̄ fuit nobilis.
q: ō ſtirpe regia ꝛ ſacerdotali ōſcēdēs. q: fu
it cognata helizabeth vt pꝫ i luc. pᵒ. ſꝫ ēt fu
it affinis vel cōſāguīea oiuꝫ pſonaꝝ btiſſi
me trinitatꝭ. fuit. n. vbū eternū ō ipſius pu
riſſimis ſāguinibꝰ genitus p dio. de di. no.
ꝛ mater aliquā affinitatē ſingularē hūit cū
pre ꝛ. ſ. ſ. q: ſꝫ Ricar. de tri. iter pſonas di
nas eſt ſumma germanitas pſoaꝝ aūt ger
manaꝝ nulla p̄t eē alicuiꝰ ꝯſāguīea qn eete
re ſint affineᷣ. iō ſic virgo ꝯxit affinitatē cū p
ſona filij ſic neceſſario cū pſona pr̄is ꝛ. ſ. ſ.
Jdcirco illō ꝯuēit virgi ſap. 8. generoſitatē
illiꝰ glificat ꝯturbernium dei. q: lꝫ eius
nobilitas fuerit a regibus declarata tamen

ex diuinarum perſonarum affinitate fuit ſumme glorificata.

Quarta deſcriptio eſt. ꝙ lux eſt creaturaꝝ ſenſibiliũ maxia. qꝛ celo empyreo coextẽſa qḋ ſi eſt maximũ corpus continens vniuerſum. vt hꝫ 2.° ſniaꝝ. in quo ẽt non inuenitur aliqua ſenſibilis qualitas cum ſit maximũ corpus. Iſta aũt deſcriptio cõuenit aie ṽgis ⁊ ẽt corpori. qꝛ magnitudo cuiuſlibꝫ receptaculi declaraꝶ ex hꝫs q̃ cõtinenꝶ in ipſo. vt declarat Augu. de quãtitate aie. Nũc aũt in corpore ṽgis bñdicte fuit ſine omni ſui diminutiõe filius dei receptuſ cũ tota i ſua firmitate. lꝫ prius in aĩa ſm b. Leonẽ. iḋ dicitur recte maria magis cõtẽtiua q̃ totũ celũ empyreuꝫ ſic̃ de ipſa teſtaꝶ eccliaſticus di. quẽ celi cape nõ poterãt tuo gremio cõtuliſti. iḋ ſibi conuenit illud eccliaſtici. 43°. Uas ad mirabile opus excelſi. Uas qdẽ ad mirabile ẽ firmamẽtũ. qꝛ cõtentiuũ oiuꝫ viſibiliũ. ſed mirabilius eſt empyreũ. qꝛ cõtentiuũ oiuꝫ tã viſibiliũ. q̃ in viſibiliũ. ſed mirabiliſſim⁹ fuit vterit ṽginis. qꝛ cõtinuit eũ in finitum.

Iſte q̃tuor dſcriptiões ſunt cuilꝫ fidelis clerici ad ymitatiõem ṽginis decẽtiſſime

a cõueniẽtes. qꝛ q̃lꝫ aĩa dꝫ eẽ. Primo oiuꝫ creaturaꝝ p^a. ſ. p innocentiã. qꝛ ſic̃ bigami nõ ſunt ad ecliaſticos ordines ⁊ bñficia ⁊ priuilegia eccĥalia ydonei. nec ad ordies corũ pmouẽdi. Ita illi q matrimoniũ qḋ fit in baptizate aie cũ xp̃o poſtea ṽo violauerũt p pctm̃ mortale ne trãſirẽt ad ſcdas nuptias ſunt adhuc ſiñe ydonei. ſic̃ inve. teſtõ nazarei abvbcrib⁹ mutꝝ erant conſecrati dño. Sed pro dolor hodie oẽs ſumus bigami y° etiã cõtogami. ſicut notat. b. Hieronẏ. iḋ dicitur nob p pphetã. Quare vilis facta es nimis iterãs vias tuas. Iere. ij. c.

Secũdo. dꝫ eẽ oiuꝫ creaturaꝝ pulcherrima p caſtimoniã. qꝛ ſi in palatijs reguꝫ terenoꝝ nõ admittũꝶ miniſtri niſi q ſunt ſine macula. vt habeꝶ dani. p°. multo mi⁹ in eccliã que eſt palatiuꝫ regis eterni non ſunt admittẽdi miniſtri lepꝛoſi. iḋ dꝛ apoc. vlt° Foris canes venefici ⁊ ipudici ⁊c̃.

Tertio dꝫ eẽ oiuꝫ taliũ creaturaꝝ nobiliſſima. qꝛ a pr̃e eterno pducta ad eius ymaginem tanq̃ filia: ⁊ lꝫ ſit nobiliſſimis orta natalib⁹. tñ innobilitaꝶ ſi deſpõſatus p peccatũ mortale in nobiliſſimo belzebu ſicut filia regis cõtrahẽs cũ ſpurio gratis: talis autem nobilis eſt aĩa ſordida. vt habeꝶ i ezechiele. ⁊ iḋ ſequiꝶ ipſaꝫ gñdis miſerrima. vt illi pꝫ. ⁊ iactura minia.

Quarto. dꝫ eẽ oĩum creaturaꝝ maximа vt i ſua capacitate cõtieat⁹ maximiora ſ. bona ſpiritualia nõ ſicut aliqui q nõ putãt bona eſſe alia. niſi viſibilia. qꝛ circa ipa ponũt oẽs ſuos affectus. ſicut epycurij. de quo dꝛ in li. ſapieñ. excecauit eos malitia ipſoꝝ. Quia igiꝶ iſte quatuor deſcriptiões ita luci ꝯuint ſingulariter pro ṽgine benedicta inducitur illud geñ. p°. Uidit deus lucez quod eſſet bona ⁊ diuiſit lucem a tenebris. qꝛ primo iſtã lucẽ. ſ. aiaꝫ ṽginis bñdicte creauit tãq̃ ceteraꝝ aiarũ excellẽtiſſia ⁊ cõſcſti a tenebꝛis p glaꝫ ſeq̃ſtrauit ⁊c̃.

Secundũ lucis myſteriũ eſt qñ lux fuit creata. Circa qḋ eſt intelligẽdũ: ꝙ lux fuit creata in die prima. que fuit dies dñica ſic̃ dies ſabbatũ. ẽ. dies .7. vt hꝫ geñ p°. ſecũdũ myſte.

Iſta ãt die fuerũt quatuor luci ꝯcreata. ſ.

Primo. Natura angelica.

Secundo. celum empyreum.

Tertio. Prima materia.

Quarto. tempus.

Ut inducit venerabil' Beda. Iſta ãt quatuor fuerũt aliquo mõ cõcreata aie ṽgis in no. te. tãq̃ pclariſſime luc'. ſ. P°. natura angelica. qꝛ po' p quas angel⁹ fuit creatus ad ymaginẽ dei fuerũt iſti aie cõcreate. vt ipſa eſſet merito ſoror angeloꝝ qꝛ ab eodẽ pr̃e ⁊ de eadẽ materia ad ymaginem ei⁹ facta ⁊c̃. B Secũdo natura celi empyrei. qꝛ ei⁹ corp⁹ ſãctiſſimũ ita ferꝶ fulgidũ factũ. vt doctor egregi⁹ ipſaꝫ cernẽs putauerit ſe diuinitatẽ vidiſſe niſi fides ipꝫ aliter docuiſſet ⁊c.

Tertio. natura prime materie. quia iſta portio materie que eque in mundi principio adverbi aſſumptionem fuit preordinata que nũc fuit ſub proximiſſis ſanguinib⁹ virginis collocata. vt ex ipſis formaretur ſacratiſſimum corpus xp̃i. vt habetur per Dama. tertio ſententiarum.

Quarto. Natura temporis. qꝛ ſicut prima die fuit tẽpus ve te. te. incohatũ cũ luce. ſic cũ illa aĩa temp⁹ noui te. qḋ dicitur tẽpus gratie. qꝛ illa aĩa cũ gratie plenitu^e melius q̃ cũ Ioãne ba. fuit mutatio habita. Iḋ de iſta luce inducitur pconiũ. 2.° Re. xxiij. Sic̃ lux aurore oriente ſole mane abſqꝫ nubib⁹ rutillat. qꝛ aĩa ṽginis reſplenduit in nouo te. aurora ſequẽte. ortus ſolis iuſticie abſqꝫ nubibus peccatoꝝ.

tertiuꝫ myſte. Tertiũ lucis myſteriũ eſt. Ubi lux extitit collocata. Dicitur aũt ꝙ ſicut lux fuit in tpe digniſſimo creata. ſic fuit in loco nobiliſſimo collocata. ſ. i celo. Uñ eccleſiaſticuſ loquẽs in pſona ſapie increate. 24.° dicit. Ego feci vt in celis orireꝶ lumen indeficiens. Mõ ſimili lux ſpiritualis de qua nũc agiꝶ fuit collocata in celo qḋ eſt corp⁹ ṽginis ſacre pp̄ter magnitudinẽ ſue capacitatis. ⁊ penitatis ſue incorruptibilis. Notandũ eſt tñ ꝙ in celo ſunt quatuor luces ſm ordinẽ pfectiõis exẽpliter ordinate.

Prima quaꝝ eſt lux empyrei tranſcẽdenter corruſcantꝫ. de qua eccli. 43.° ca.

C dicitur. Spẽs celi in inuiſione glie. i. viſio glie ẽ in hoc celo. ſ. accipiẽdo cõtinẽs p cõtento. Secunda eſt ſolis viſibiliter appentis. de qua dicitur geñ. p.° ꝙ de⁹ fecit luminare maius vt preeſſet diei ⁊ luminare minus ⁊c̃. Tertia eſt lux lune ſenſibiliter refulgẽtis. de qua ibidẽ dicitur ꝙ fecit luminare minus vt preeſſet nocti ⁊c̃.

Quarta lux eſt ſtelle vniformiter radiãtis. de qua ẽt ibidẽ. ⁊ ſtellas. De iſtis trib⁹ vltimis ſimul dicitur. i. co'. xv.° Alia ẽ claritas ſolis. alia lune. alia ſtellaꝝ. Sꝫ lux empyrei deſignat deitatẽ ṽbi. qꝛ maxia ⁊ pfectiſſima. lux aũt ſolis aiaꝫ. x'. qꝛ 2°. ⁊ bonũ emiſpiuꝫ nſuꝫ illuſtrat. ſicut illa celeſtem erarthi. Lux quoqꝫ lune aiam ṽgis q̃ ita i mediate illuminaꝶ ab aĩa xp̃i in pſia. ſꝫ b. Dionyſij mentẽ. ſic̃ luna a ſole. lux ãt ſtelle. lux corpis mris. q̃ tñ radiabaꝶ vt eius claritate imutaret oẽꝫ aſpicientẽ. dũ xp̃m vt dicitur in vẽtre gerebat. Et ſic pꝫ quomõ in ei⁹ corpore tãq̃ in celo fuerũt iſte quatuor luces dũ diuinitatẽ ⁊ humanitatẽ pfectã ṽbi in ſe ſuſcepit. ideo ad eius laudẽ iducitur illud ſapieñ. vij. c. Sup oẽꝫ ſtellaꝝ diſpoſitionẽ. i. ſanctoꝝ in pſia ordinẽ luci cõparata inueniꝶ prior dignior ⁊ pclarior.

Iſte q̃tuor. ſ. luceſ iueniũtur i hoſte diuote digniſſimã eucha^m ſũmẽte. qꝛ eſt ibi ṽbi diuerſitas. q̃ nõ deſerit xp̃i corpus. ⁊ xp̃i aĩa eadẽ rõe poſt glorificationẽ. ⁊ corp⁹ ⁊ aĩa ṽgis. qꝛ ſm Hieronẏ. cõtra Iulianũ nuſq̃ vadit xp̃s qn ṽgo eũ ſequaꝶ. ⁊ p cons corpus ṽginis. qḋ eius aie eſt vnituꝫ. Idcirco vt docet. b. Dionẏ. ḋ eccliã. ierar. Eſt cũ ſũma reuerẽtia aſſumẽdũ. qꝛ ſic̃ dignis confert ſanctificationem ⁊ grãm. Sic in dignis damnationem ⁊ penam. vt ipſe exemplificat de iuda.

Quartũ myſteriũ lucis eſt. Propter qd lux fuit creata. Et dꝛ ꝙ cauſa fuit quadruplex. 4^m myſteriuꝫ Quaꝝ. ſ. pma eſt. vt tenebras effugaret. Iḋ dꝛ gñ. p.° ꝙ deus diuiſit lucẽ a tenebꝛis. qꝛ ſimul cũ ipſis nõ pmiſit.

Secũda eſt. vt totũ vniuerſuꝫ ḋcoraret tanq̃ pcioſuꝫ ornamẽtũ. qꝛ dat oib⁹ ḋcorez ⁊ formalẽ pulchritudinẽ cõicando colorem ſm Ambro. D Tertia eſt. vt diuia opa mirabilia demõſtraret ſi. n. lux non fuiſſet creata. nullaꝫ de ſupcaleſtibus noticiaꝫ haberem⁹ ⁊c̃. Quarta eſt vt influẽtias ſolis ad terrã deferret. qꝛ ſm aſtrologos luce mediãte deferunꝶ influentie ſolis ad terrã vt germinet ⁊c̃. Iſtis occaſionib⁹ fuit creata aĩa ṽginis marie. ⁊c.

Primo. vt tenebras effugaret. qꝛ tenebre. i. mali angeli quos diuiſit dñs a luce i pncipio mũdi. vt dicitur gñ. p.° fuerũt fugate dũ ptulit eũ q illuminat oẽꝫ hoieꝫ venientẽ in hũc mũdũ. Io. p.° K Secundo. vt totũ mundũ decoraret. qꝛ ſicut luna eſt ad decoreꝫ celi poſt ſolẽ. Sic virgo ad decoreꝫ totius vniuerſi poſt xp̃m. iḋ dꝛ i cañ. de ea pulchra vt luna ⁊c̃. Tertio. Ut oculta myſteria reuelaret. qꝛ figure ve. te. fuerit circumuclate donec venit virgo que oĩa velata reuelaret. ſicut veritas pfigurata declarat ipſam figurã. ideo pro ipſa clamat dõ. dĩ. Emitte lucẽ tuã. ⁊ pro eius pte addit. Et ṽitatẽ tuam ⁊c̃.

Quarto. vt ſolis iuſticie beniuolas influẽtias ipetraret nobis. qꝛ ſicut aduocat ũ

habemus apud patrē ⁊c. Teſte Joāne ſic
apud xp̄m v̄ginē mrem ſm Ber. Jō pro
ipſa dicit ,ppheta Lux orta eſt iuſto ⁊c. p
iſta .ſ. influentia.
Quintū lucis myſteriū eſt. Quare ma-
quintū myſte. ter dn̄i dr̄ illuminata. Maria .n. iterp̄taē
illuminata ſm Hierony. Et dicit q̄ fuit
quadrupliciter ſanctificata.
P° in ſua cōceptiōe ad cuius ſanctifi
catiōis declarationē eſt intelligendū q̄ in
ſacra ſcriptura inueniūtur .v. ſigna ſancti-
ficatiōis in vtero mr̄is. quoꝝ .ſ. Primū
eſt ſcripture ,platio. q: ex quo ſcriptura di
uina dicit aliqd eē ſcificatū. ſic eo ipſo cre
dendū ē illud eē ſanctificatū. maior .n. hu-
ius eſt ſcripture auctoritas q̄ ois humani
ingenij capacitas. Et ſm iſtud ſignū qua
tuor ſanctificati ſunt.
primū Primo. Yſaac. q ex vtero fuit forma-
tus ſeruus dei. vt habet in Yſa. ⁊c.
Secundo. Hieremyas. Cui dicitur
Hiere. .p°. Anteq̄ exires de vulua ſancti
ficaui te.
Tertio. Jo. baptiſta de quo Luce. p°.
Spiritu ſan. reple. ex vtero mr̄is ſue.
Quarto. xp̄s de quo ibidē. Qd̄ .n. naſcet
ex te ſanctū vocabit ⁊c.
Secundū ſignū eſt. Angelica anuncia
ſecūdū tio. q: nō p̄ſumit deus mittere angelū bo
nū ad anunciādū alicui⁹ gn̄onē qn ei con
tulerit ſanctificationē cū ipſi ſint miniſtri
iuſticie. Et ſm illud ſignū fuerunt ſanctifi
cati quatuor. ſcilicet
¶ Prim⁹ Yſaac de quo in gn̄. dicit.
¶ Secund⁹ Sanſon. de quo in lib° iudi.
¶ Tertius Joānes ba. de quo Luc. ⁊ce.
¶ Quartus Xp̄s. de quo Luce. ⁊c.
Tertiū ſignū eſt ſupnaturalis coopa°
tertiū qn̄ parētes nō erāt ad huc validi p naturā
vbi .n. iteruenit diuinū miraculū p̄ſumit
interueniſſe ſanctificatio. Cū ſm doctrinā
ſanctoꝝ xp̄s nullum ſanauerit corporaliter. qn
etiam ſpiritualiter. Et ſecundum hoc.
¶ Prim⁹ fuit Yſaac. q: de p̄re ſene ⁊ ma
tre ſterili habetur in geneſi.
¶ Secūdus fuit Samuel: q: de mr̄e ſteri-
li natus fuit. primo regum.
¶ Tertius fuit Sāſon. vt appet in li. iudi.

Et ſic iſti q̄tuor fuerūt ſāctificati ſꝫ iſtō ſig^m
¶ Quartū ſignū eſt totalis diuina ,pduc- quartū
ctio. q: qn̄ aliquā creaturā rōnalē facit per
ſe totaliter. tūc rōnale ē. vt p° ipſi dn̄ velit
ſic oēs diligūt ,ppos effect⁹ ⁊ ſꝫ hoc ſig^m
¶ Primus fuit lucifer.
¶ Secundus Adam.
¶ Tertius Eua.
¶ Quart⁹ Xp̄us quē deus totalr̄ ,pduxit
ſupplēdo vicē p̄ris creati.
Quintū ſi. ē dia p̄nomia°. q: cuicūqꝫ a qntum
dō nom̄ iponit. vī ēt q̄ ab ipo ſcificet. vn̄
ait Amb° ſup lucā hn̄t b̄ ſcōrū mēita vt
a dō nom̄ accipiāt ⁊ ſm hoc.
¶ Prim⁹ fuit yſaac. vt pꝫ in gn̄.
¶ Secūdus fuit Joſias. vt pꝫ in .3° li. re.
Jn cui⁹ ſignū ſanctificatiōis fuit in opib⁹
¶ Tertius fuit Jo. bap. vt pꝫ i notabilib⁹
q̄ fec i pueritia ſicut ſamuel.
¶ Quart⁹ fuit xp̄ſ. vt pꝫ in luc. Jſtoꝝ. iiij.
ſigna hūit v̄go maria in ſua ſanctificatōe:
Q: ipſa fuit.
¶ P° p ſcriptura ,pnūciata i li numeroꝝ
Orieē ſtella ex iacob. nō fuiſſet enīꝫ nata
ſtella niſi fuiſſet in vtero ſanctificata ⁊c. F
¶ Scdō fuit p angelū nūciata p̄ri ⁊ mr̄i ſi
cut ioānes tm̄ patri.
¶ Tertio fuit iſti diuia v̄tus coopata. q:
ſicut vetus Sarra p p̄ces ⁊ ,pmiſſiōes ꝯce
pit: ſic .b. Anna p promiſſiones ⁊ vota ſan
ctā dei genitricē: vt ait dam̄. 4° ſniaꝝ ⁊ce.
¶ Quarto fuit diuinitus p̄nominata. qa
angelus gabriel p̄nunciauit eius nomen ſi
cut legit de ioāne ba. ⁊ xp̄o. Et p hoc ma
ter ei⁹ hoc nomē impoſuit trib⁹ ſuis filiab⁹.
vt in aliqua ipſaꝝ impleret ,pmiſſuꝫ.
Secūdo fuit ſanctificata in v̄bi icarna
tiōe. de qua ſanctificatiōe loqtur angelus
Luce. 1°. di. Spūs ſan. ſupueniet in te ⁊c.
Tertio. fuit ſanctificata in ſpūs ſci miſ-
ſione. q: ad ipſaꝫ principaliter credit miſſ⁹
fuiſſe. vt habet in actibus ⁊ ce.
Quarto. fuit ſanctificata in ſua aſſum
ptiōe. q: maior caritas repit in patria q̄ i
via ⁊ ce. Jſte āt quatuor v̄gis ſignifica-
tiōes fuerūt figurate p quatuor ſingulares
illuminatiōes lune. Quaruꝫ prima fuit
quarta die qn̄ fuit formata ⁊ a ſole conſe- R

ſtim illuminata. Sic v̄go maria.
Secūda fuit qn̄ Joſue q fuit p ſpaciū
vnius diei in eadē illuminatiōe ſine dimi
nutiōe ⁊ augumētatiōe continuata.
Tertia fuit in tēpore paſſiōis qn̄ vt re
fert Diony. ſol ꝯ naturā puenit ab aqlōe
ad meridiē ipſo vidēte ⁊ ſubmergit ſe ſoli.
vt ei⁹ radi⁹ detineret ne pueīret ad terrā.
Quarta. erit i die iudicij qn̄ erit lux lu
ne: ſicut lux ſolis. vt habet in yſa. Et illa il
luminatio eſt ſicut iſta aſſumptiōis v̄ginis
benedicte marie ⁊c.
ſextum myſte. Sextū myſteriū lucis eſt. Quare mater
dn̄i fuit appellata .ſ. illūinatrix ſꝫ Hiero.
vbi ſupra. circa quē arti. ē itelligēdū q̄ ſic
luna imediate ⁊ ordinate illuminat qua-
tuor elemēta incipiēdo a ſpa ignis. Sic v̄-
go illumiat. 4. ierarchias ſibi ſubiectas or
dinate incipiēdo ab ordine ſeraphico.
¶ Primo. ierarchiā angelorū ſupmam.
A ¶ Secūdo. Mediā.
¶ Tertio infimam:
¶ Quarto ecclesiaſticā. vt pꝫ p b. Diony.
de angelica ierarchia que eſt ſupra oēs ſm
Hierony. ad Euſtochiū. Et iſte quatuor
illūinatiōes fuerūt figurate p quatuor flu
uios manātes de loco voluptatis adirigā-
dū oēꝫ ſupficiē terr .ſ. volūtatis create. ideo
mr̄ dn̄i cōuenit illud p̄s. Jlluminās tu mi
rabiliter amōtibus eternis. q: ſuā viꝫ illu-
minatiuā imediate ſumit a pſonis altiſſie
trinitatis etce.
Septimū myſteriū eſt. quare mr̄ dn̄i fu
ſeptiuꝫ myſte. it appellata ſtella maris ſm Hieroy. vbi
ſupra. Circa quē articulū eſt intelligen-
dū q̄ vna ſtella fixa in firmam̄to dr̄ ſtella
maris q̄ hꝫ octo p̄uilegia v̄gini decentiſſi
me cōuenientia. Jccirco diuia faciēte ,pui
dentia ſic fuit appellata.
Quoꝝ primū ē q̄ iſta ſtella hꝫ medieta
primū tē in ſuo ſitu ſicut centrū eſt in medio celi.
Jta iſta ſtella ē in medio nr̄i emiſpij ⁊ iō
B dr̄ polus. q: diſtat ab omni pte emiſpij eq̄
liter. Jſtud priuilegiū cōuenit dēcētiſſime
bea. v̄gini. q: ſicut fili⁹ ſtabat in m° diſci
puloꝝ poſt reſurrectionē. vt hr̄ in Joāne
ſic ſtat i m° oīuꝫ ſanctoꝝ poſt aſcenſionē.
Et iō in cardie celi empyrei. Et q: mr̄ ei⁹
eſt circa ipꝫ collocata. iō tenet talē locū in

empyreo q̄lē tꝫ ſtellā maris in firmamēto.
Secūdū p̄uilegiū eſt. q̄ hꝫ ſublimitatē ſecūdū puile.
ſup omēs alias in nr̄o emiſpio ⁊ q̄ plus
diſtat ab orizōte ⁊ pl⁹ ab iferiori emiſpio
eleuat. Jſtud p̄uilegiū decētiſſime v̄gini B
attribuit. q: ipſa eſt ſup celſitudinē oīum
ſanctoꝝ ⁊ angelorum ſola ſublimata. ſm
Hieroy. ad Euſtochiū ⁊c.
Tertiū p̄uilegiū ē. q̄ hꝫ imobilitatē in tertiuꝫ puile.
ſuo ſtatu. q: lꝫ oēs alie ſtelle ſint i cōtinuo
motu. iſta tm̄ in eodē loco manet imobilr̄
⁊ pp hoc dr̄. Cardo celi. q: ſic hoſtiū vol-
uit in cardine pmanēte imobili. ſicut celū
iſta ſtella qeſcēte. Jſtud aūt p̄uilegiū de
cētiſſime cōuenit v̄gini. q: lꝫ alij ſancti nō
ſint pfecte ⁊ ſm appetitū naturaleꝫ qetati
ad huc pp inclinationē ad corpus. v̄go tm̄
in hoc ē vltimate qetata. ⁊ cōſumata. q: vt
tꝫ eccleſia i ipſa fuit reſurrectio acelerata.
Quartū p̄uilegiū ē q̄ iſta ſtella hꝫ vo 4^m priuilegiū
lubilitatē in ſuo ambitu. lꝫ .n. nō trāſeat d
loco ad locū tm̄ voluit intra ,ppriū ambi
tū cū ſit fixa in firmamēto. ⁊c.
Quintū priuilegiū ē q̄ hꝫ atractioneꝫ qntum puile.
i ſuo actu. q: op° fuit antiquoꝝ aſtrologo
ruꝫ q̄ terra ſtet imobilis in cētro vniuerſi
pp ſuā atractioneꝫ. ita q̄ ſic polus antarti
chus atrahit eā ne ſurgat. ſic polus articus
ne cadat: ⁊ iſta eſt ſtella maris. Ad cuius
exēplū mr̄ dn̄i ſuis p̄cib⁹ retinet totū mū-
dū ne pp peccatoꝝ mole cadat in abyſſuꝫ
ſecundum Bernardum.
Sextū p̄uilegiū ē q̄ iſta ſtella hꝫ erectio
nē in ,pgreſſu. q: cū ſꝫ aſtrologos moder- ſextum puile.
nos ſpa aliqb⁹ ſit recta. ⁊ aliqb⁹ ſit obliq̄ q
cūqꝫ gradiūt erecto capite ad iſtā directe
ſtellā hn̄t celi rectā: ⁊ q non hn̄t obliq̄. ſic
qcūq̄ hꝫ dūotionē ⁊ itētionē rectā directe
ad b. v̄ginē ad celū ſunt ordiati: ⁊ q nō. a
ce° ſūt obliqti ſm Ber. Sept^m p̄uile. ſeptiuꝫ puilegi
ē q̄ ſtella iſta hꝫ efficatiā in effectu. Nā la
pidē duriſſimū dr̄ in ferrū cōuertet in cu-
ius ſignū Nauis ab adamāte atracta ſēp
erigit ad iſtā ſtellā tāq̄ ad ſue gn̄ationis
p̄ncipiū. ſic mr̄ dn̄i miranda v̄tute ꝯuerſi-
ua peccatoꝝ corda lapidea p in penīaꝫ cō
uertit in arma ferea p conſtātie firmitatem
q: ſꝫ b. Dio. de ange. ierar^a. v̄t⁹ ſaphica
q̄ mr̄ mſe eminētiſſime hēt eſt cōuerſiua

Octauz priuilegiũ eſt. ꝙ hʒ directionẽ
octauz priuilm in ſuo ducatu.ipſa.n.dirigit oẽs nauigã-
tes in pelago.vt ſciant venire ad portũ ⁊ i
omni mortꝭ periculo naute ad ipſius cõdu
ctionez cõſurgunt. Sic ad ꝓpoᵐ mater
dñi nos dirigit in omni piculo huius mũ
di.⁊ ideo ſemp ad ipſaz ſicut ad maris ſtel
lam pro ducatu ⁊ patrocinio debemus cõ
fugere.ſm Ber. Iſta eſt illa ſtella que vni
cuiqʒ ꝓmittit.apoca.2º. Uincenti inquid
dabo ſtellã matutinã.qꝛ oẽs ſancti in pria
de plenitudie felicitatꝭ virgis participant.
vt patet.

nonuz priuile. Nonum priuilegiũ eſt. ꝙ hʒ minimita
tem in aſpectu:qꝛ ita parua eſt vt vix vide
ri poſſit. ſʒ pro ipſa aliã ſignificamus que
dicit tramontana cuius curſus pcipit. Et
ita mater fuit minima ꝓpter ſuã humili-
tatez pp quã deus ipſaz.ipſa teſte reſpexit:
⁊ ꝓpter quã ipſaz in matrẽ aſſumpſit. vñ
cantat. in cantico ſuo. Qꝛ reſpexit humili-
tatem ancille ſue ⁊c.

decimũ priuile Decimũ priuilegiũ eſt.qꝛ hʒ.vij.formi
tatẽ in habitu.qꝛ ſeptẽ ſtelle notabiles vol
uunt circa eã.iõ eius regio dicit ſeptẽtrio
nalis. Ita ⁊ mater dñi dicit hre.vij.ange
los notabiles q aſſiſtũt eiꝰ throno de quo
rũ numero dicit beatꝰ. Raphael: vt dicit
in Tob.iuxta illud apoca. Gratia vobis
⁊ pax ⁊c. Et ſeqtur a vij.ſpiritibꝰ q in cõ
ſpectu eius ſunt.⁊p cõñs in cõſpectu thro
ni matris que ſedet adextris eius ⁊c.

octauz myſte. Octauũ myſteriũ eſt. Quare mater do
mini dicit ſtella matutina. Dicit qꝛ iſtius
ſtelle qnque ꝓprietates cõueniunt ei.

Quax.ſ.prima eſt.qꝛ ſicut ortus illius
ſtelle in aurora diei p̃cedit ortuz ſolis. Sic
ortus illius ṽginis in aurora noui te. pre
ceſſit ortũ xp̃i que aurora dicit fuiſſe in na
tiuitate ṽginis bñdicte. Et ſicut in illa au
rora incipiunt beſtie timere ⁊ hoies eſſe ſe
curi. Sic nata beata virgine ceperunt de
mones timere ⁊ ſancti cõfidere.

Secunda eſt.qꝛ ſicut illa ſtella dicit lu
cifer.eo ꝙ excedit pulchritudinẽ creatura
rũ poſt ſolẽ.ſicut ille lucifer excedebat pul
chritudinẽ angelorꝝ. Ita aĩa virginis eſt
pulchrior omni creatura ſpũali poſt xp̃uz
vel xp̃i aĩaz.qꝛ ornamẽtis ſublimioribꝰ de
corata ⁊c. Tertio.qꝛ ſicut illa ſtella de
nocte preceteris illuminat terrã,ita mater
dñi illuſtrauit eccleſiã ṽtute ſue ſapientie
pre ceteris ſanctis in nocte huius ſeculi.
Fuit enĩ magra Joãnis euan.⁊ luce apli:
vñ cũctas hereſes interremit ſacra. qppe
incarnatiõis ſeu gñatiõis dñice.apli ⁊ euã
geliſte ab ipſa habuiſſe creduntur.

Quarto. Sicut illa ſtella hʒ beniuolã
influẽtiã ad generãduz amicitiam.ſic ṽgo
ad concordiam faciẽdam inter deum ⁊ ho
mines.⁊ veraz amiciciã gre.iõ mater gre
dicitur. Quinto.ſicut illa ſtella.quia re
gnat in die veneris.ideo dicit venus. ita
mater dñi die illa regnuz ſuũ accepit. ſ.in
anunciatiõe.qñ angelo nunciãte filiũ ſuũ
cõcepit:⁊ tunc facta fuit regina mũdi. Iõ
ſibi cõuenit illud ꝙ ſcribit in apoca. Uin
cẽti dabo ſtellã matutinã: qꝛ poſt tẽptatio
num victoriã qlibet ſentit ṽginẽ ſibi ꝓpi
ciaz ⁊c. Quod nobis cõcedat ſuis meritis
Jeſus xp̃s eius filius. Amen.

¶ In feſto ſancte lucie vel de quacunque
virgine.

Quam pulchra eſt caſta genera
tio cũ claritate. Sapie.iiij. Qꝛ
hec virgo integerima pp fidez
caſtitatis fuit perpeſſa ſuplicia atrociſſi-
ma idcirco ad eius laudem dicamus. O q̃
pulcra ⁊c. In quibus verbis continentur
octo preconia puritatis. primuz eſt de pu
ritatis decore.cum dr.o q̃.pul.eſt.ca. Di
citur aũt res pulcra.quando delectat aſpe
ctum.⁊ dicitur ſapida.quãdo delectat gu
ſtum. Nunc aũt cum triplex ſit rationalis
aſpectus.ſ.humanus angelicus.⁊ diuinus.

Primo venuſtas caſtitatis multum de-
lectat humanum aſpectum.qꝛ ſm Augu.
li.º de ci.nullus humanus aſpectus in tan-
tum poteſt eſſe deprauatus per intemperã
tiam ⁊ in continentiam ꝙ totã ammiſerit
honeſtatis complacentiã:⁊ ſibi non place
at honeſtatis venuſtas. Et multo magis vi
ris honeſtis. Secundo magis delectat
angelicum aſpectum.qꝛ natura angelica.
eſt ceteris creaturis puriſſima. Et ideo

dicit Jeroni. ꝙ angelis ſemp eſt cognata
virginitas. Tertio maxime delectat di
uinũ aſpectũ:qꝛ oculus diuinus ẽ ipſa pu
ritas in abſtracto.et non ſolũ ipſũ dele-
ctat:ſed etiã ad concupiſcẽdũ inclinat. iõ
dicit ꝓpha p̃s.xliiii. Met°.13° Et cõcupi
ſcet rex decorẽ tuũ. Et ipſam ↄmendat.d.
cãt.iiii. Tota pulchra es amica mea ⁊ ma
cula nõ ẽ in te. Secũdũ de puritatis ful
gore cũ ſequitur.⁊ macula nõ ẽ in te.q.d.
ꝙ generatio pulchra ⁊ caſta nõ valet:niſi
ſit cũ claritate. Et iõ notãdum ꝙ duplici
via ſeruat puritas. Primo p viam eui-
dentẽ certã ⁊ manifeſtam:⁊ iſta ẽ clara et
certa.ſ.fugiẽdo cõſortium pſonarũ impu-
dicarũ. ꝓuer.5°.fauus diſtillãs labia me
retricis ⁊ nitidius oleo guttur eius nouiſ-
ſima aũt illius amara quaſi abſcinthium
⁊ accuta quaſi gladius biceps.i.hñs duo
capita.pᶜ. Cor.i 5°.corrũpunt bonos mo
res colloquia mala. Secundo per viam
tenebroſam ⁊ ſuſpectã.ſ.volentium p̃ten-
dere puritatẽ ſolũ i aſpectu ⁊ appẽtia nõ
attẽdentes ad ueritatẽ. Eccleſiaſtici.xi.ma
litia hore obliuionem facit luxurie magne
⁊ in fine homis denudatio opum illius.
Idez ca.13. Qui tetigerit picẽ coinqnabit
ab ea.⁊ q coicatur ſupbo induet ſupbiã.
Et qꝛ intẽtio ſapientis eſt cõmendare ca-
ſtam generationem cũ claritate:dicit ſapie
8°.habebo pp hanc claritatem:addit ⁊ ho
norẽ apud ſeniores. Tertiũ de phẽnita
te puritatis. Memoria enim eorũ que re-
linquunt p propagationem finẽ habent.
Memoria uero abel in benedictione in-
tegritatis fuit perpetua. Ideo ſtatus uirgi
nitatis dicitur celibatus propter ſui phẽni-
tatẽ. Et notãdũ ꝙ mẽoria caſtitatis ꝓbat
imortalis.quadruplici rõe. Pria qꝛ om
nia corpora qbus repugnat generatio:ſũt
incorruptibilia ⁊ ſempiterna.patet in cor
poribus ſupcęleſtibꝰ. Et pp hoc ṽginita
tis ſtatus vocat celibatus. Secunda quia
omnia corpora quibus indita ẽ generatio
ſunt corruptibilia.qꝛ non poſſunt in ſuo in
diuiduo conſeruari ⁊ perpetuari.pʒ.2°.li°.
de aĩa commẽtatorẽ.3ª.qꝛ omnes creature ra
tionales quibus eſt generalis uirginitas:
vt ſunt angeli ⁊ anime intellectiue:ſunt i
mortales. Quarta qꝛ poſt reſurrectionẽ
quando erimus imortales erimus etiam
virgines quãtũ adꝰ corporis integritatẽ cũ
deus non reſuſcitet diminute. Math.xxij.
in reſurrectione neqʒ nubẽt:neqʒ nubenẽ
ſed erunt ſicut angeli dei in celo.ſ.pp con
ſumatã virginitatem. Quartũ de purita
tis ueritate. Et notandũ ꝙ puritas habet
duplicem ueritatem. Unã interiorẽ que ẽ
inordinatione ad diuinũ itellectum. Aliã
exteriorẽ que eſt in ordine ad creatum in-
tellectum.pª eſt ſoli deo cognita et conſi-
ſtit in quadruplici actu.primꝰ eſt ymagia
ri. Secundus honeſta contemplari.tertius
honeſta eligere.quartus honeſta deſidera
re. Secunda uero hoibus cognita etiam
conſiſtit in quadruplici actu.primus ẽ ho
neſtus geſtus.ſecundus honeſtus aſpectus
Tertius.honeſtus affatus.quartus hone
ſtus effatus.ex iſtis iudicant homines pro
babiliter puritatem interiorem non demõ
ſtratiue.qꝛ hoies iudicãt que foris ſunt.ds
autẽ intuetur cor.p̃.R.16. Quintum de
puritatis imitabilitate. Licet omnis uir-
tus trahat ad ſui ymitationẽ modo tamen
ſingulari uirtus caſtitatis ẽ ſui ipſius mul
tiplicatiua:quod pʒ.quadruplici rõne.pª
qꝛ caſtitas habet vim allectiuã pro eo quia
oibꝰ placet. vt pʒ ſupra.⁊ quod oibꝰ placet
oẽs conant hẽre. Secunda qꝛ hẽt viʒ oſtẽ
ſiuã.pro eo qꝛ oppoſita iuxta ſe poſita clari
us eluceſcunt.et iõ decor puritatis oſten-
dit quãtus ſit error turpitudis ſibi oppoſi
te. Tertia qꝛ habet vim conſeruatiuã. p
eo ꝙ vniuſcuiuſqʒ rei conſeruatio ⁊ ſalua
tio conſiſtit in eius integritate.⁊ virtus ca
ſtitatis eſt ad itegritatis cuſtodiã. Iõ ſicut
naturalis inclinatio ẽ ad unitatẽ ⁊ itegri-
tatẽ.ita ẽ ẽt ad puritatꝭ ymitationẽ. Quar
ta.qꝛ hẽt vim extractiuã. eo qꝛ celibatus
ẽ virtus q̃ſi trãſcẽdẽs ſenſibilẽ vitã ⁊ q̃ſi
ſequẽs angelicã.⁊ ideo admirabilis valde
et ideo cũ ponit in exᵐ.inſpicit diligenter
et p ↄñs attrahit ad ipſius imitationem.

Sextum de puritatis obſtabilitate. Res
enim que multũ diligit qñcunqʒ ſubtra-
hitur:deſideratur.et cũ pſona tali virtute

adornata mũdo ſubtrahitur .ab oībus de
ſideraƭ. Eſt.n.notãdũ ꝙ pſõa q̃ ꝟtute pu
ritatis ẽ venuſtata ſe ſubtrahit ex hac vita
q̃druplici rõne. P[a] qꝛ ẽ acceptabilis il
li cui marie ꝯplacet i ꝟitate.et iõ feſtiat ta
lẽ pſonã ad ſe uocare. Sicut pncipes q̃ aſi
ſtere ſibi volũt illos qb[9] afficiũƭ.p̃.ſꝫ.16.
dixit ſaul ad yſay.ſtet dauid i ꝯſpectu m̃o.
inuenit.n.gr̃az i oculis meis. 2[a] qꝛ mun
dus ẽ ſibi triſtabilis ex eo qꝛ plen[9] ignam̃
tis ⁊ ſordib[9].qb[9] aĩa pura ſolet aliq̃ñ ig-
nari.2[e] pe.2[o]. Juſtũ loth oppreſſũ anephã
doꝝ iniuria ⁊ a luxurioſa cõuerſatõe eri-
puit.aſpectu eni ⁊ auditu iuſtuſ erat hitãſ
apud eos q̃ de die i diẽ aĩam iuſtã iniqs
opib[9] cruciabãt.3[a] qꝛ puritas i hoc mun
do piclitaƭ i eo qꝛ oĩa ſenſibilia iclinãt ad
corruptõez ꝯtagij.2[e] Coꝛ.xi[o]. Timeo aũt
ne ſicut ſpẽs euã ſeduxit aſtutia ſua:ita cor
rũpanƭ ſenſus vri:⁊ excidãt a ſimplicitate
q̃ ẽ in xp̃o.4[a].qꝛ iſte mũdus cũ ſit ſordib[9]
plen[9] priuaƭ pſõa ſic illuſtri:qꝛ nõ ẽ dign[9]
ſocietate pſonaꝝ in cõtaminataꝝ.iõ d.ap[9]
hebꝛ.xi[o]. Qꝛ ſublate ſunt pſone qbus di-
gnus nõ erat mũdus. ¶ Septimũ de pu
ritatis nobilitate. Et ẽ notãdũ ꝙ i pria po
niƭ una corõa aurea q̃ ẽ p̃miũ ſubſtãtiale:
Et triplex aureola que ptinet ad p̃miũ ac
cidẽtale.p̃ma debeƭ virgib[9]:qꝛ victoriam
habuerũt de mũdi blandicijs ⁊ carnis.2[a]
materib[9] qꝛ victoriã hũerũt de hoſtiuz ſe-
uitiſ.3[a] doctorib[9].qꝛ victoriã habuerũt d
inimici aſtutijs. Et ſic qꝛ ꝟgitas ẽ i ceƭ co
rona:ita nõ ſolũ ꝙ[m] ad aureã:ſꝫ ẽt ꝙ[m] ad
aureolã:vt dƭ. Sapie 5[o].iõ accipiẽt regnũ
decoris ⁊ dyadema ſpeciei de manu dei
ſui. 8[m] de puritatis ſubſtãtialitate. Et
notãdũ ꝙ quadruplex btĩtudo iueniƭ i cer
taminib[9] caſtitatis. P[a] qñ inſurgẽtibus
paſſionib[9] ꝯcupiſcẽtie aĩus trahiƭ ad cõſẽ
ſũ. Et iſte cõſenſus vocaƭ coingnatõ:qꝛ in
ducit ꝯſẽſũ coingnatiuũ. 2[a] qñ inſurgẽti-
bus paſſionib[9] aĩus trahiƭ ad delectatio-
nẽ. Et iſte ꝯſenſus uocaƭ maculatiuus.qꝛ
inducit maculã venialis pcĩ. 3[a] qñ inſur-
gẽtib[9] paſſionib[9] aĩus trahiƭ ad ſimplicẽ
ſuggeſtionẽ. Et iſte cõſenſus vocaƭ acceſ-
ſio:q̃ nõ inclinat ad aliq̃ ĩmaculã.qꝛ nõ
eſt cõſẽſus:qꝛ ſũt illi primi mot[9] de qb[9]
.d.magƭ.2[o] ſniaꝝ ꝙ nõ ſũt i nr̃a ptãte.4[a]
qñ aliqs aĩus ita tenet ſubiectas paſſiões
cõcupiſcẽtie:vt iſurgere nequeãt ad ꝓuo-
cãdũ aĩuz.et iſte ẽ ſuprem[9] gradus purita
tis ꝑ modũ cuiuſdã paſſibilitatis. Quib[9]
alloqƭ xp̃s.d.apoc.2[o]. vincẽti dabo mãna
abſcõditũ.⁊ dabo illi calculũ cãdidũ:⁊ in
calculo nomẽ nouũ ſcriptũ ꝙ nemo ſcit ni
ſi q̃ accip̃. Qd̃ nobiſ ꝯcedere ⁊c̃.amẽ amẽ.

De eodẽ ſermo quartus.

Quila grãdis magnaꝝ alaꝝ lõ-
go mẽbroꝝ ductũ plẽa plumis:
⁊ varietate vẽit ad libanũ ⁊ tulit
medulã cedri:⁊ ſuauitatẽ frõdiũ eius euul
ſit:⁊ trãſportauit eã in terrã chanaã i vrbẽ
negociatorũ poſuit illã.eze.17.c[o]. ¶ Quia
v[o] circa deſcriptõez euãgliſtaꝝ ſcãꝫ eze.i.c.
pfacies quatuoꝛ aĩaliũ.⁊ iteratã p.b.ioã.a
poc̃.4. Ipſe ioannes deſcribƭ q̃ſi hñs fa-
ciẽ aqle volãtis. Idcirco ad extollẽdã lau
dẽ eius p̃cõia aſſũpta ẽ pabola iſta. Intel
ligẽdũ ẽ tñ ꝙ in hac figura tãgit ꝓpha iſti
us aqle decem miſteria ꝯñã btĩ io.pſone. p[m] mi ſteriũ.
Quorum ſilꝫ. B
Primũ miſteriũ ẽ: De iſtius aqle ma
gnitudine. Cũ p̃mittiƭ. Aqla grãdis. Et
illa ꝓphetas ꝯuenit.b.io.nõ loquẽdo.ſ.de
magnitudine mor.ſed de magnitu[e] ꝟtutis.
De qua magnitudine dixit angel[9] gabriel
ꝓ io[e].baptiſta. Erit.n.magn[9] coram do[o].
Luc.p[o].et iteꝝ i codẽ c[o] de ſaluatore hic
erit magn[9] ⁊ fili[9] altiſſimi. Iſtã ãt ma-
gnitudinẽ huit.b.io.euãgeliſta.qꝛ i ordine
apl̃oꝝ.q̃ ẽ maxiuſ fuit vna colũna:⁊ illaꝝ
colũnaꝝ magnitudinẽ exprimẽs apoc̃.2.
coꝛ.xi.dicit ſic.eſtio nihil me feciſſe a ma-
gnis apl̃is ⁊c̃. Secũdũ miſteriũ de illi[9] 2[m] mi.
aqle latitudine.qꝛ dicit ꝙ fuit magnaruꝫ
alaꝝ. Iſte ale mag[e] ſignãt illas magnas cõ
tẽplatões:quas huit i[e] apo.qꝛ de maxis re
bus ⁊ tranſcẽdẽtib[9] capacitatẽ itellectus
creati.dicit.n.btũs grego.ſup eze. ꝙ ſicut
facies ad notitiam ptinet.ita pẽna ad cõtẽ
platõnẽ.⁊ qꝛ pẽne aĩaliũ quatuoꝛ ſũt idẽ
ꝙ ale ipſoꝝ:ut habeƭ eze.i.c. Iõ magni-
tu[o] illarũ alaꝝ ẽ magnitudo diuinaꝝ cõ-
tẽplationũ ſingiƭ refulgẽtiũ i iſto apl̃o.

3[m] mi. Tertiũ mi.ẽ De illius aqle lõgitudie
qꝛ dicit ꝙ fuit longo mẽbroꝛũ ductu.q̃ q̃
dem lõgitudo figurat diuturnitatẽ uite.q̃
huit ille apo.i ꝟtutũ opatõe et iſta diutur
nitas declaraƭ i ſua canonica.2[a] qꝛ tñ i.3[a]
ſe deſcribit ſeniorẽ.q.referẽdo ſe ad alios
apoſtolos qb[9] oĩbus vixiſſe diuti[9] ꝓhibeƭ.
ſecũdũ illud ꝓuer.3.c[o].lõgitudo dieꝝ i de
4[m] mi xtrea eius ⁊c̃.
Quartũ mi.eſt de illi[9] aqle plenitudie
qꝛ dicit ꝙ erat plẽa plũiſ.⁊ i[a] plẽitudo plũa
rũ ſignificat abũdãtiã diuiſarũ reuelatõuꝫ
multiplicatarũ in mẽte h[9] apoſtoli. ut pꝫ
i apoc̃. vbi dicit btũs Jero.ꝙ tot ſƭ ſacra
quot ſunt ꝟba ⁊c̃.
5[m] mi. Quintum miſterium eſt. De illius
aqle multitudine.qꝛ dicit ꝙ erat plena va
rietate q̃ varietas ſignat donorũ ſpũaliuꝫ
multiformitatẽ ⁊ ſup naturaliũ cariſma-
tum qb[9] aĩa hui[9] apoſtoli fuit ſingulari-
ter adornata vt patebit.
6[m] mi. Sextũ mi.ẽ de illius aqle ad volatõez
qꝛ dicit ꝙ venit ad liberãdũ q̃ liberãdus
ſignificat x[m] qꝛ iterp̃taƭ cãdida[o].ſecũdum
vtriuſqꝫ nature ꝓprietatẽ repte i ipſa.
P[o]. qdẽ q̃tũ ad diuinitatẽ qꝛ liban[9] ſm
Jero.interpretaƭ cãdoꝛ.et diuinitas ꝟbi.ꝟ
bũ ãt ſꝫ ſuã diuinitatẽ diciƭ cãdoꝛ lucis e-
terne ſap̃.7.c[o]. 2[o]. diciƭ x[9] liban[9] q̃tũ ad
ſuã hũanitatẽ.qꝛ liban[9] interpretaƭ candi-
datio .p i nocentie venuſtatẽ. Ad illũ q̃
mirabilẽ libanum.venit illa aquila ma-
gnifica qñ fuit ei xp̃i incarnatio reuelata
qꝛ act[9] illius reuelationis ſequebaƭ actum
intentiue dulcedinis quo amãs tendit in
amatũ ⁊c̃.
Septi mũ mi ſteriũ. Septimum miſteriumeſt. de illi[9] aqui
le acceptõe.qꝛ dicit ꝙ tulit.ſ.medulã cedri
q̃ quidẽ cedrus ſignificat ſuppoſitũ ꝟbi ex
altatũ in libano.i.iunctũ cũ hũanitate in
xp̃o. Iſta cedruſ cõſtat ex diuinitate ſub re
latiua ꝓprietate ſicut cedrus ex medula ſb
cortice. Iſta ergo aquila tulit medulã ce-
dri.dũ ꝑ reuelationẽ ſupnaturalẽ accipit
notitiam diuinitatis ꝟbi in ſua intelli[a] et
8[m] mi ſteriũ. p[9]ca eã reponit in ſua memoria.
Octauũ mi.ẽ de illius aqle euulſiõe:qꝛ
dicit ꝙ ſumitatẽ frõdiũ eius euulſit. Iſte
ſumitates frõdiũ ſunt flores ipſorum ⁊ iſti
flores ſignificãt reuelatões diuinas q̃ ſunt
in verbo.ſ.gñõ paſſiua.⁊ actiua ſpira[o]:
q̃a dici dionyſi. de ſancta theolog.ꝙ pul
latiões diuine nature.i.origineſ ſunt ſicut
flores.et illos flores.b.io.euulſit.qñ ꝑ no
titiã abſtractiuã a ꝟbo illos ſ lores accepit.
Abſtractio.n.ẽ q̃ſi q̃dã itellectualis euu-
ſio uirtutis agnite ab obiecto.illi[9] ãt euul
ſionis ſignum extitit qꝛ miſterium trinita
tis clarius ceteris expreſſit di.in.p[o]ca[a].ſua 9[m] mi ſteriũ.
Tres ſunt q̃ teſtioniũ dãt in ce[o] ⁊c̃.
Nonũ Mi.ẽ de illi[9] aqle tranſportatõe
qꝛ dicit quod medulã cedri q̃ tulit: tranſ-
portauit in terrã chanaã. Iſta ãt trãſporta
tio tunc fuit facta abtõ.io.qñ ip[e] illã no
titiã diuinitatis ꝟbi q̃ ipſe potauit dormi
ens in pectore xp̃i manifeſtauit in deſcrip
tõe ſymboli apoſtolici exprimẽs pſonã fi-
lij vt infra patebit.et illa ad lraꝫ fuit facta
in yeruſalẽ i qua deſcriptus ſymbol[9] apo
ſtoloꝛũ in primo cõſilio de quo hẽtur i a-
ctibus ⁊c̃.
Decimum miſterium ẽ de illius aqle fi Deci-mũ mi
nali repoſitõe qꝛ dicit ꝙ medulã cedri q̃
tranſportauit :poſuit in vrbe negociatoꝝ
q̃ ſignificat multitudinẽ gẽtium negotijs
ſecularib[9] deditaꝝ in qbus medulã cedri
ideſt diuinitatem beatus Joannes finali-
ter poſuit quia poſt deſcriptionem ſym-
boli.in aſya ſcripſit euangelium per ꝙ di
uinitatem ipſam maxime gentibus mani-
feſtauit vt patet maxime in eius principio.
Quia vero ad extollenda preconia.be.
ioan.aſſumpta eſt illa figura. Idcirco ei[9]
laudibus inſiſtendo. occurrunt.x. conſi-
derationes Quarum.
Prima eſt Deuotio ſue generationis
et dicitur quod fuit propagatus de inclita
radice yeſſe:ſicut ⁊ Chriſtus ex parte anne
ex qua prodierunt quatuor precioſi rami
ſcilicet Mater domini Maria Jacobi.
Maria ſalome. De quarum prima fuit
natus Chriſtus De ſecunda ſcilicet Jaco
bus minoꝛ Simon ⁊ Judas apoſtoli.et
Joſeph q̃ cognomiatus eſt iuſtus De ter
tia v[o]. Jacob[9] maioꝛ ⁊ Joã.euangeliſta q̃

fuit xpõs ramus in illa progenie. Intelligẽ
dũ eſt tñ ꝙ ex illa ꝓgenie.b'.Joãnes fuit
cõſecutus quattuoꝛ priuilegia. Quorũ
primũ fuit ꝙ fuit cõſanguineus german⁹
xp̃i ꝛ ꝑ conſequẽs dei ꝛ illa germanitas
ex hoc ꝓbaꝛ. qꝛ matres amboꝝ fuerunt
filie eiuſdẽ mrĩs.ſ. Anne. Secundũ
ꝙ illa germanitas Joãnis ad xp̃uꝫ nõ fu
it ſimplex:ſed dupla ſicut ſi fuiſſent germa
ni tam ex pte pr̃is q̃ ex pte mrĩs.qꝛ tantaꝫ
germanitatẽ habuit xp̃us ad matrẽ ſuam
benedictã in cõſubſtãcialitate quãtam ha
bent alij ad vtrunqꝫ parẽtẽ. Tertiũ ẽ ꝙ
illa germanitas nõ fuit ꝑ modũ exꝑeran
tie ſed quaſi diſꝑpãtie.qꝛ xp̃s fuit cõſubſtã
tialis ſe toto.qꝛ totaliter a maria ꝟgie ma
tre ꝓceſſit. Quartũ eſt.ꝙ ex illa germa
nitate ſane intelligendo beatus Jo.cõtra
xit affinitatẽ aliquã cuꝫ ꝑſona pr̃is ꝛ ſpũs
ſan.qꝛ inter ꝑſonas diuinas eſt germãitas
veriſſima. iõ cũ quacũqꝫ vna diuinarum
ꝑſonaꝝ hꝫ germanitatẽ alij.ſ.videnꝛ hr̃e
affinitatẽ. Et ẽ ſciẽdũ ꝙ illa germãitas ad
iuuabat beatũ Jo.ad ꝑfecti⁹ diligẽdũ xp̃ꝫ
Secunda cõſideratio eſt. De ordie ſue
ſecũda conſi° vocatiõis qua fuit vocatus ad xp̃i diſcipu
latũ ꝛ ad ordinẽ apoſtolatus in quo quar
tum locũ ſortitus eſt. Primus fuit An
dreas. Secũdus Petrus. Tertius Jaco
bus maioꝛ. Quartus Joãnes euangeliſta
vt patet Jo.p°c.et iõ põt de eo dici illud
daniel.3°.ſpẽs q̃rti ſimilis eſt filio dei.
tertia conſi° Tertia conſi° eſt. De merito ſue proſe
cutiõis.q̃to merito beatus Jo. fuit xp̃uꝫ
ſecutus.ꝙ meritũ declaraꝛ mathei xix.qñ
querẽti Petro pro oib⁹ aplis. Ecce nos re
linquimus oia ꝛ ſe.ſ.te.qd ergo erit nobis.
Rñdit ei dñs. Amen dico vobis ꝙ vos
q ſecuti eſtis me.ꝛc. Notãdũ eſt tñ ꝙ me
ritũ beati Joãnis inſequẽti xp̃ꝫ argumen
taꝛ maius eẽ merito beati Petri quadru
plici ratiõe. Et prima eſt.qꝛ citius vẽit
ad xp̃m Petrus vero ꝑ Andreã ante fue
rat p̃dicatus q̃ ꝑ xp̃m fuerit vocatus illa
fuit pria exortatio.ſ. Joannis vocatio que
inueniaꝛ ad xp̃m facta in diuina ſcriptura
Secũda ẽ.qꝛ Joãnes fuit de maiori ge
nere. vt pote d̃ ſtirpe regia. de qua fuit xp̃s
cuius erat germanus cõſanguineus ꝛc.
Tertia ratio eſt.qꝛ in etate florida mũ
dum reliq̃t. Erat.n.adoleſcẽs. vt teſtatur
marchus in qua etate difficillimũ eſt relin
quere mundũ: eo ꝙ maxie tũc paſſiões vi
gent. ꝛc. Quarta eſt.qꝛ Joan. magna
bona reliq̃t. Petrus.n.ſolũ reliq̃t bona
fortune. vt nauẽ ꝛ retia. io. aũt bona natuꝛ
vñ dicit. relictis Jo.retib⁹ ꝛ pr̃e q maxie
ꝑtinet ad bona nature ſecutus eſt xp̃m.
Quarta cõſi° eſt. De matrimonio ſue quarta cõſide.
deſponſatiõis:poſtquã enim fuit a xp̃o vo
catus fuit matrimonio deſpoſatus:ꝛ de il
lis nuptijs ſine corruptione abſtractus vt
dicit Jero.in prologo ſuꝑ. Joan. Iſte
nuptie credunꝛ fuiſſe in qb⁹ domis aquã
mutauit in vinũ:qꝛ nuſq̃ legim⁹ alibi xp̃ꝫ
interfuiſſe nuptijs. Et nõnulli arbitranꝛ.
mariã magdalenã ibi fuiſſe ſponſã.ꝛ ꝑ
hoc fuiſſe auerſã.qꝛ ſpõſus fuit ſibi ablat⁹
lꝫ illud ſatis ſit apocrifuꝫ. Et illa bti Jo.
deſpõſatio crediꝛ fuiſſe ordinata a xp̃o vt
eius virgitas conſacreꝛ:qꝛ ſtati cũ ꝟgitas
cõiungitur cũ ſacro:cõſecratur ꝑ ipſũ. In
telligẽdũ ẽ tñ ꝙ i diuina ſcriptura ſm illũ
modũ.quatuoꝛ ꝟgitates iueniunꝛ cõſecra
te. vt pꝫ in p̃cedenti ſermone.in articulo:ꝛ
ſta tũ.3°.ad litteram.
Quinta cõſideratio ẽ. De ꝓcõio ſue pu Quinta cõſideratió
ritatis qꝛ dicit btũs grego.ꝙ ſpẽali p̃roga
tiua caſtitatis ampliori ipſũ fecit dig^m di
lectione.qꝛ ꝟgo eſt elect⁹ a deo:ꝛ ꝟgo i eũ
ꝑmãſit.ꝛc̃. Intelligẽdũ ẽ ãt ꝙ i ve.teſtõ
fuerũt quatuoꝛ ꝟgitates ꝯmẽdate.
Prima fuit Abel. Scõa fuit Noe. 3ª
fuit Jeremie.quarta fuit Danielis. Pª
quia florida.2ª qꝛ diu cõſeruata.3ª.qꝛ a xº
ordinata.quarta qꝛ renumeratiõib⁹ habũ
dantiſſime renumerata. Et ſic iſtis quatu
oꝛ mõis ꝟgitas. Jo.euangeliſte fuit cõmẽ
data. Sed in no.teſtõ inueniunꝛ quatuoꝛ
ꝟginitates venate. Quarũ pria fuit io
ſeph.qꝛ fuit ad matris pudicitiã ordinata.
Secũda fuit ioãnis baptiſte:qꝛ data fu
it ei.xp̃i ꝓnũciatio. Tertia fuit.b.ſte.qꝛ
pudicitia ſcãꝝ mulierũ fuit ei cõmiſſa.
Quarta fuit.b.pauli.qꝛ fuit doctria clariſ
ſima illuſtrata. Nunc aũt celibat⁹.b.ioã.

illo quadruplici mõ fuit veneratus vt pꝫ.
Sexta cõſideratio ẽ. De priuilegio ſue
6ª ꝯſi° familiaritatis:qꝛ fuit xp̃o familiarioꝛ ce
teris apoſtolis.ꝛ illud fuit ꝑꝑ habũdãtio
rẽ puritatẽ. Iſta ãt familiaritas fuit q̃dru
plꝛ declarata vt pꝫ in precedẽti ſermone.in
ſexto ſtatu ad litterã. Septima cõſi° ẽ.
De faſtigio ſue caritatis qua xº p̃ceteris
diligebat. Et illius potuit eẽ cã ſm natu
vij.ꝯſi° turã ꝓcedẽdo.qꝛ illa etas in qua fuit vo
catus.ſ.adoleſcentia ẽ ꝓnioꝛ ad dilectatio
nẽ. Intelligendũ eſt tñ ꝙ illius dilectio
nis ſuꝑhabundãtis quatuor fuerũt ſigna
ſꝫ re in p̃cedẽti ſermone in ſtatu.5°ad lrãꝫ
Octaua cõſi° Octaua ꝯſi° ẽ. De miſterio ſue obdoꝛ
deratio mitionis qñ.ſ.fuit ſopitus in ſinu dñi no
ſtri yeſu xp̃i. Intelligẽdũ ẽ tñ ꝙ xp̃us
fecit in cena quatuoꝛ actus circa ꝑſonam
.b.io.euangeliſte. ſꝫ re in ſermone precedẽ
ti q icipit dilect⁹ meus in 8ª cõſi°ne:ad lrãꝫ
Nona cõſideratio Nona cõſi° ẽ. De ſacro ſue adoptionis
qñ ꝟbo ſaluatoris fuit ſcũs filius matris
xp̃i. dñte ei dño ieſu. Mulier ecce filius
tuus ꝛc̃. Intelligendũ ẽ tñ ꝙ illa mutua
re comẽdatio facta fuit quadruplici rõne.
ſꝫ re in ſupradcõ ſermõe. Dilectus meus i
9ª cõſideratõe ad lrãm.
Decima cõſideratio ẽ. de pre conio ſue
Decima cõſideratio intonationis.in deſcriptõne.ſ.euangelij d̃
moſtrat° i quo ſic intonauit.ꝙ ſi altius in
tonaſſet totus mundus eũ capere nõ po
tuiſſet. Intelligẽdũ ẽ tamen ꝙ in de
ſcriptione illius euangelij.b.io.tranſcẽdit
alios euangeliſtas in quatuoꝛ ſꝫ re i p̃dcõ
ſermone. dilectus ꝛc̃.in.10ª cõſideratione
ad lrãm. Undecima cõſideratio ẽ:de ꝓ
xj.ꝯſi° digio ſue viſionis cũ dr ioãnẽ euãgeliſtam
deũ vidiſſe:qñ fuerũt ei reuelata ſecreta ce
leſtia. Intelligẽdũ ẽ tñ ꝙ in ſacra ſcriptu
ra inueniunꝛ tñ quatuoꝛ hoies vidiſſe de
um. Quorũ. Primus fuit Adam in
ſtatu inocẽtie ꝛc̃. Secũdus fuit Moy
ſes. Tertius fuit yſaias de quo di
cit auguſtinus ꝙ a iudeis ideo fuit ſectus
quia dixit ſe vidiſſe deum. Quartus
fuit paulus de quo dicit.b.aug.ſuꝑ gñ.ad
lrãm.12°. Cur non credim⁹ tãto apo°.do
ctori gñtiũ^m rapto vſqꝫ ad illam excellẽtiſ
ſimã viſionem intellectualẽ:voluerit deus
demõſtrare vitã in qua p⁹ hanc vitã viuẽ
dũ ẽ in eternũ.q d.ymo. 12.cõſi°
Duodecima cõſi° eſt.de Articulo ſue
cõfeſſiõis qñ fuerũt.xij.apoſtoli cõgregati
poſt aſcẽſionẽ dñi vt fidẽ catholicã deſcri
berẽt. Et tũc fecerũt ſymbolũ in quo fue
rũt poſiti.xij.articuli iuxta nũerũ apoſto:
ꝛ illud fuit p^m ꝯcilũ ſolẽne militãtis eccl̃ie
celebratũ in yeruſalem.
Ternadecima cõſi°.eſt.de faſtigio ſue ꝓ
feſſionis. In quo ꝯſideraꝛ d̃ quo ordie fuit 13.ꝯſi°
reputatus. Ad q̃ dignitatẽ fuit aſſumpt⁹
Intelligẽdum ẽ ꝙ xp̃s in celũ aſcẽdens
diuiſit in eccl̃ia.5.ordines ꝛ dignitates vt
teſtatur paulus ad epħ.quarto ſꝫ re in ſu
pradicto ſmone.ſ. dilectus ꝛc.in .13. cõſi
deratione ad litteram.
Quartadecima cõſi° eſt.de p̃ſagio ſue a
ſimilatõnis. Cũ.n. quatuoꝛ euangeliſte 14ª.cõſideratio
ſint aſimilati ꝑ quatuoꝛ aialia ſicut docet
.b.grego.ſuꝑ eze. Primũ.n.hẽt faciem
hois. 2^m leonis.3^m bouis.ꝛ q̃rtũ aq̃le vo
lãtis:vt pꝫ in codẽ ca°. Intelligẽdũ ẽ ãt
ꝙ ꝑ aq̃lã intelligitur btũs io.euangeliſta.
Ubi ẽ ſciẽdũ ꝙ aq̃la hẽt ſeptẽ ꝓprieta
tes btõ io.apo°.ꝛ euangeliſte ſinglꝛ cõue
niẽtes. Quarũ. Prima ẽ ꝙ hẽt lipidita
tẽ in ſuo cõtuitu. Aq̃la enim in reuerbe
ratis oculis reſpicit ſolis rotã.hãc huit.b.
io.eo ꝙ tã luculẽter intuitus ẽ diuinitatẽ
verbi ꝛc̃. Secũda ẽ ꝙ hẽt ſolẽnitatẽ in
ſuo volatu qꝛ ſuꝑ oẽs alias aues volat.ꝛ
ſuum nidũ colocat. Ita habuit.b.io.eo ꝙ
fuit negociatus circa altiſſima miſteria.ꝓ
cipue altiſſime trinitatis. Tertia ẽ ꝙ hẽt
arduitatẽ in ſuo in collatu.qꝛ facit nidum
ſuũ in locis dificillimis ad eũduꝫ. Et ita
beatus io.qꝛ negociatus fuit circa dificilli
ma videlicet circa incarnationẽ.
Quarta eſt qꝛ hꝫ velocitatẽ in ſuo vola
tu.qꝛ velocius volat ceteris auibus. Ita
habuit.b.io.eo ꝙ in breuiſſimo ſpatio ſcri
pture ſue infinita ꝑ tranſeat ſm ꝟtutẽ ꝛc̃.
Quinta ẽ qꝛ habet nouitatẽ i ſuo actu
qꝛ renouatur ne poſſit ſeneſcere. Ita hũit
b.io.eo ꝙ vetuſtatẽ iudeorũ abiciens.ma
xime i ſuo euangelio nouitatem mãdatoꝝ

amoꝛis ſtatuere viſas fuit ꝛc. Sexta eſt
q: hēt extrarītatē in ſuo effcū q: docet vo
lare ſuos pullos:ꝛ ſup eos volitat. Jta.b.
io.eo ꝙ volitans actibus contēplationis
ſup alios ſenſum trahere conabaẗ.
Septima ē q: hēt in certitudinē in ſuo
tranſitu.q: via aq̄le tranſeuntis de loco
ad locū eſt penitus in certa. Hāc habuit
b.io.eo ꝙ licet tranſitus eius fuerit notuſ
tū qd factū ſit de ei9 coꝛpe dificile ē inueni
re ꝛc. 15ª conſi° ē de obſtaculo ſue re-
15.ↄſi. tardationis. Cū enim fuerit magis dile-
ctus inter apoſtolos iō ſecūdū rectā rōnez
ſibi debeẗ p:incipatus apoſtoloꝝ. Et tū
nō fuit factus p:inceps apoſtoloꝝ:ſed pe
trus. Ubi ē notādū ꝙ xp̄us obmiſit ei
cōferere p:incipatum quadruplici rōne vt
patet in p:ecedenti ſermone.ſ.dilectus ꝛc.
in.15.cōſideratione. Sȝ ex illis q̄tuoꝛ rōi
bus accipiuntur quatuoꝛ documenta.
Quoꝝ .Pᵐ eſt ꝙ iuuenes non ſunt
aſſumendi ad ſtatū p̄lationis q̄tūcūq3 p
fcī:ꝛ in alijs ſufficiētes. Secūdū ē ꝙ p̄
lati nō debēt rōne ↄſanguinitatis inclina
ri ad dandū eccᵉᵃ beneficia. Tertiū eſt
ꝙ illis qui ſunt ſufficienter beneficiati nō
ſunt cōferenda vlterioꝛa beneficia eo ꝙ de
16ª ↄſi. bent contētari. Sextadecima conſi° eſt ꝺ
iudicio ſue in merſionis quia eni noluit ꝓ
conſuli iuxta edictū imperiale obedire. vt
negaret xᵐ ꝛ a p:edicatione ceſſaret: ſuſ-
ſus ē in doliū feruētiſ olei mergi.ꝺ quo nō
aduſtus ſed unctus exiuit vt teſtaẗ eius ſo
lēnitas que legiẗ ante poꝛtā latinā. Et il
lo miraculo cōceditur coronā martirij me
ruiſſe quia meritū martirij cōſiſtit in ↄſen
Nō. ſu mētis.ꝛ non in paſſione coꝛpis alioqn
q̄ inuictuſ occidereẗ eēt martir. Et iō q: ſe
expoſuit ſponte moꝛti quāuis diuino mi-
raculo fuerit reſeruatus.tam̄ merito mar
tirij non fuit p:iuatus. Jntelligendū eſt
tū ꝙ in diuina ſcriptura q̄tuoꝛ modi mar
tirij inueniuntur vt pȝ in ſermōe p̄allega
to.ſ.dilectus meus in articulo.17.ad lr̄am
xvii.ↄ- 17ª cōſideratio eſt de exilio ſue relega
ſide. tionis:qū fuit depoꝛtat9 in pathmos .vt
ibi vacaret diuinis reuelatōibus:vt pȝ in
apoc.per totum. Jntelligēdū ē tamē ꝙ i

ſtatu illo relegationis quatuoꝛ notabilia
circa ipſum euenerunt. Pᵐ fuit ꝙ in
illo ſtatu mirabilia ſcripſit ſcribendo libꝝ .D.
apoc. vbi dicit.b.Jero.ꝙ ille liber tot hȝ
miſteria quot verba:vn̄ dn̄t doctoꝛes ꝙ
oīa eccᵉ ventura ſunt ibi ſcripta ꝛc.
Secundum fuit ꝙ in hoc ſtatu mira-
bilioꝛa audiuit non .n.ſcripſit oīa que au
diuit .lȝ i mēte ſua ſignauerit vniuerſa vn̄
fuit ei dictū apoc.x.ca° ſigna q̄ locuta ſūt.
ſunt ſeptē tonitrua:ꝛ noli ſcribere ea ꝛc.
Tertiū ꝙ in hoc ſtatu eſt:q: mirabiliſſi-
ma uidit q: vidit xp̄m ꝛ angelos ꝛ totam
celeſtem patriā illuminatā ſole diuinita-
tis ꝙ cernere nō potuiſſet niſi illā lucē di-
uinitatis vidiſſet. Quartum ē ꝙ ipſe in
hoc ſtatu totam diuinā ſcripturā finiuit:
ita vt nō credāt aliq̄ doctoꝛes alicui littere
apponere aliq̄d canoni ultra libꝝ apoc.et
pp hoc credunt beatū io.dixiſſe vltimo ca
pitulo. Siquis appoſuerit ad hec appōet
deus ſuper illū plagas ſcriptas in li° iſto
ꝛc. Decimaoctaua cōſi° ē de gau° ſue re xviij.
uerſionis qū .n.rediit de inſula. tunc fcā conſi.
fuit in epheſo magna exultatio occurren-
tium ꝛ cantantium benedictus q̄ uenit in
nomine domini. Et illa letitia fuit du-
plicata quando per ipſum druſiana fuit
reſuſcitata per tres hoꝛas a clamante po-
pulo vnus eſt deus quē p:edicat io. ꝛc.
Jntelligendum eſt ꝙ poſt ſuum regreſ-
ſum de exilio.perficiens curſum ſue p:edi
cationis tēpoꝛe longo.floꝛuit quadruplici
genere miraculoꝛum vt pȝ in ſermone q̄ i
cipit dilectus ꝛc.in.xviij. conſideratione.
Decimanona conſi° eſt.de miraculo
ſue tranſlationis q° fuit vocat9 a xp̄o mō xix.cō
ſingulariſſimo de quo dicit beatus Jero ſide.
nimus in p:ologo ſup ioannē. Hic ē ioā
nes qui ſciens ſupueniſſe diem receſſus
ſui conuocatis diſcipulis.ſ.in epheſo per
multa ſignoꝝ expientia p:oponēs xp̄ȝ.de
ſcendens in defoſſū ſepulture ſue locum fa
cta orōe poſitus ē ad patres ſuos:tā extra
neus inquit a dolore moꝛtis.q̄ a coꝛrup-
tione carnis inuenitur alienus. Sed eſt
attedendum ꝙ circa tranſlationez .b io.
fuerunt quatuoꝛ mirabilia celebrata.

Quoꝝ ſcilicet. Primū eſt de xp̄i ap
.R. paritione.q: anteq̄ diſcipulos cōuocaret
ei apparuit xp̄s cum.xi.apoſtolis q̄ iā oēs
erant cū xp̄o p̄ moꝛtē ꝛ vocauit eū di. veni
dilecte mi tp̄s eſt vt epuleris cū fratribus
tuis ad cui9 conſpectū incitata eſt aīa eius
eternoꝝ de fide° vn̄ poſtea dixit viſus tu
us concupiſcentias in me generauit eter-
nas ꝛc. Secundū fuit de lucis apparitio
ne:q: poſtq̄ in defoſſum locū deſcēdit vt
dicit iero.lux apparuit miranda.ocultans
ipſius coꝛpus ꝛ per ſpatiū triū hoꝛarū ſte
tit ꝛc. Tertiū fuit ꝺ coꝛpoꝛis diſpitōe:q:
poſtq̄ lux illa diſceſcit nullus moꝛtalium:
coꝛp9 illud ſāctiſſimū vidit vbicūq3 fuerit
tranſlatuȝ. Quartum fuit de māne ſcatu
ritione.q: poſt diſpitōem illi9 coꝛpoꝛis ſciſ
ſimi ſcaturiuit māna de illa foſſa. Sȝ oc
currit dubiū vbi fuerit.b.io.tranſlatus.et
diciẗ ad padiſuȝ celeſtem ſicut ꝺꝺ. ꝛc.
xx.ↄſi. Uigeſima conſide° eſt de argumento
ſue reuerſionis. Dn̄t āt aliqui ꝙ ſicut an
tiq̄uᵐ ē venturus ad p̄nuntiādū xp̄i aduē
tum vnus de tempoꝛe lege nature. Ali9
de tempoꝛe lege ſcripte:vt Enoch ꝛ He-
lias.ita cōuenit ꝙ veniat unus p̄curſoꝛ ꝺ
tempoꝛe grē. Et ad hoc nō inuenitur illis
ꝺb. ioā. euangeliſte q̄ ſic fuit tranſlatus in
gratia ſicut illi in lege ſcripta ꝛ moſaica:ꝛ
naturali ꝛc. Et iſta ſententia confirmatur
quadruplici ratione ꝛ auctoꝛitate. ſꝫ re ſu
pra in alijs ſupradictis ſermonibus vbi
iſta gratia tractatur ꝛc.
Uigeſimap:ima conſideratio ē De ful
xxi.ↄſi. cimento ſue immoꝛtalitatis de qua loqueẗ
.b. Jeronimus ſuper ioannem dicit ꝙ hic
ioannes facta oꝛatione poſit9 ē ad patreſ.
vt dictum eſt ſupra. Et notandum quod
ſunt .x.auctoꝛitates in ſacra ſcriptura ꝓ
bantes eius immoꝛtalitatem. Quarum.
Prima eſt math.16.ca. Amen dico vo
F. bis ſunt quidam de hic ſtantibus qui nō
guſtabūt moꝛtē ꝛc.ſed conſtat qꝺ omnes
illi q̄ ibi erant ſunt moꝛtui ergo ꝛc.
Secunda ē mar.14.ca°.di.eodē domino
Am̄ d°. vobis ſunt q̄dam de hic ſta.qui
nō gu.moꝛ.don° videant regnū dei ꝛc.
Tertia eſt luc.xi.ca.di. d°. āt uobis ve-

re ſūt aliq̄ hic ſtantes q̄ nō gu.moꝛ. donᵉ
videant regnum dei ꝛc.
Quarta eſt luc.vigeſimoquinto capi-
tulo di.do° Amen dico vobis ꝙ non p:e-
teribit gn̄o hec donec oīa fiant.et loquiẗ ꝺ
ſignis inditij ꝛc. Quinta ē io.xi. ca. vbi
cum dixiſſet dominus petro.ſequere me:ꝛ
petrus dixit de io.hic autē q̄d .dixit āt do-
minus ſic eum volo manere donec veniā
Jntelligendum eſt tamen ꝙ theophi-
lus in gloſa ſup ioā.ſcribit quatuoꝛ mira
bilia circa illam materiam. Primum
ē Qꝺ.b.io.nōdum ē moꝛtuus:ſed moritu
rus in fine mundi:q: oē ꝙ naſcitur moꝛiẗ
Secundum eſt qꝺ in fine mundi dȝ marti
rio coꝛonari p:o Chriſto. Tertium eſt
quod ipſe cum helia debet p:edicare con
tra antixp̄m.
Quartum ē qꝺ antixp̄s illos duos occi
det in medio platee yeruſalem. ¶ Jſtis p̄-
miſſis opoꝛtet vnā ꝺ quatuoꝛ vijs eligere
Quarum.
Prima eſt ꝙ ipſe ſit in anima ꝛ coꝛpo
re gloꝛificatus vltimate ꝛ per conſequens
ſubito moꝛtu9 ꝛ reſuſcitatus ſicut virgo
Maria. Secunda via ē ꝙ ipſe fuerit trāſ
latus ad paradiſum terreſtre : ſine moꝛte
ſicut helias :ꝛ ꝙ ſit moriturus in fine mū
di cum eis. Tertia via ꝙ ipſe ſit tranſla
tus ad paradiſum celeſteȝ viuus .ſed tamē
moriturus mira celeritate cū illis q̄ ibūt
cum xp̄o obuiam in aera. Jſta tamē moꝛſ
coꝛpoꝛis gloꝛificati erit miraculoſa.q: per
diuinam poteſtatē coꝛp9 q̄cūq3 gloꝛifica-
tum pōt moꝛi.
Quarta via eſt ꝙ ipſe ſit vltimate glo-
rificatus ꝛ nunq̄ moriturus. Jſta autem
via vẗ :ut alias dixi nimis dura p:opter
xp̄m ꝛ ipſius matrem. Jdeo p:ima via ui
detur clarioꝛ.licet tertia ſit magis conſona
auctoꝛitatib9 p:eallegatis.
Uigeſimaſecunda conſideratio eſt. De
documento ſue felicitatis:qua gloꝛificatuſ .xx.M.
eſt ſublimiter ſecundum celſitudinem ſuo
rum meritorum vt ad oꝛdinem ſeraphy-
cum ſpirituum beatoꝝ credatur eſſe aſ-
ſumptus. et illud declaratur quadrupli-
ci ratione.

Prima eſt. Quia xp̄s eū ſūme dilexit. ideo vocatꝰ ē diſcipulus ille quē diligebat ieſus ⁊ ordo ſeraphicus ē maxime a xp̄o dilectus.qꝛ ſibi eſt magis coniunctus.iō decuit vt dilectum diſcipulum ibi collocarēt.

Scōa eſt.qꝛ.b.ioānes xp̄z in tenſiſſime diligebat.qꝛ eloga de eius dilectiōe frequētabat.⁊c. Tertia eſt.qꝛ ſup̄mo ordini in eccl.militāti. reſpondet ſupremus in eccl̄ia triumphāte.cū excellentia p̄mioꝝ ſit ſcōm excellentiam meritoꝝ. Et qꝛ ordo apoſtolorū fuit ſup̄mus in eccl.ierar.ideo oēs apl̄i ad illū ordinē videnť eē aſſumpti in q̄ ordine iſte nō fuit ī minimis.vt eſt oſtenſuz.

Quarta eſt.qꝛ multi angeli de illo ordine corruerunt.⁊ ideo oꝫ vt tot electi aſſumātur ad illū ordinē ⁊ nō magnus numerus electoꝝ eſt q̄ excedat vt crediť.b. Jo.in ꝑfectione. Et nō ſolū ad ordinē ſeraphycū creditur fuiſſe aſſumptus.ſed ad ſuꝑiorem ꝑtez illius ordinis cū de ſuꝑioribꝰ illius ordinis ſpūs fuerint lapſi.⁊ intra excellentiſſimos ſcōs ille non īmerito credať vnus. Vñ.b. Jo.eſt de numero illoꝝ de qbꝰ diť ſaluator ad līaꝫ. Vbi ſuꝫ cº.⁊ miniſter meus ⁊ vt videat claritatē meam q̄ dedit mihi pr̄. Jo.vj.ca. Cuius claritatis nos ꝑticipes faciat ieſus xp̄s meritis beati Joannis euāgeliſte. Qui viuit ⁊ regnat per infinita ſecula ſeculorum. Amen.

¶ In feſto ſancti Joannis euangeliſte.

Je eius:vie pulchre ⁊ oēs ſemite illiꝰ pacifice.ꝓuer.3.ca. In iſtis v̄bis.b. Jo.ꝯmēdať m̄tiplicit.

Primo a uita laudabili:ibi.vie eiꝰ.nā alia via a virtute nō eſt via ſed deuium.

Scōo a mūditia in extimabili .ibi.vie pulchre. Tertio a ſctate mirabili.ibi.⁊ oēs ſemite illiꝰ pacifice.i.hōeſte dō accepte.

Circa p̄mū ē notādū qō.b. Jo.euan. nobis multipliciter cōmēdať.qꝛ pluraliter dr̄ vie eiꝰ vie pulcre. Nā ſcōm vitā ſuā notanť.xviij.ſigna ꝑꝑ que vita eius fuit laudabilis ⁊ accepta deo. Quoꝝ ſex hūit qn̄ mrem dn̄i cuſtodiuit. Alia ſex tp̄e ſui exilij Et alia ſex tēpore ſue trāſlationiſ. Et ſcōꝫ iſtos tres ſtatus oſtenſus fuit nobis in tribus temporibus inſequentibus.

Primo tp̄e legis nature ī forma arcuſ gn̄.ix.ca. Arcū meū ponā in nubibꝰ ⁊ erit ſignuꝫ federis inter me ⁊ inter terram.

Scōo tp̄e legis ſcripture in forma colūpne exoᵈ.13.ca. Colūpna nubis per diem.

Tertio tp̄e legis gr̄e ī forma angeli mirifice apparētis apoc.xi.cº. Venit ad me vnꝰ ex ſeptē angelis hn̄tis phialas plenas ſeptē plagis nouiſſimis ⁊ locutus ē mecū dicēs Veni oñdaꝫ tibi ſponſam vxorem agni. In pº ſtatu fuit oſtenſus vt ſignū pcōres confortādo. In.2º.cos ꝯſolādo:vt colūpna protegendo. In.3º.penitentiādo ⁊ a pctīs defendēdo. Sed quātū ad tp̄us quo.b. Jo: mrem dn̄i cuſtodiuit ſex ſigna hūit ꝑꝑ q̄ vita ſua fuit laudabilis.⁊ deo accepta.

Primū fuit.qꝛ ſuꝑ pectus dn̄i in cena recubuit.iō ecclᵃ.in eiꝰ honore diť. iſte eſt Jo.qui ſupra pectus dn̄i in cena recubuit.

Scōm fuit.qꝛ xp̄s ei in eadē cena ſecreta ſua reuelauit.ideo diť eccleſia btūs apoſtolus cui reuelata ſunt ſecreta celeſtia;

Tertiū.qꝛ v̄go electus fuit ab ip̄o. Volebat.n.nubere.i.diſpoſuerat.ſꝫ xp̄s de nuptijs eū extraxit ⁊ apl̄z fecit ſꝫ Jeroᵐ ⁊ iō ſingularē v̄ginitatē hūit. Quartū.qꝛ ꝑꝑ ſuā ſingularē v̄ginitatē mrēꝫ dn̄i fuit ꝯmiſſuꝫ. Qō nulli alteri apoſtoloꝝ cōceſſuꝫ eſt Jo.xix.ca. Diť diſcipulo ecce mr̄ tua.

Quintū.qꝛ oēs diſcipli ī paſſione dn̄i fugierūt p̄ter Jo.euāgeliſtā. Sꝫ dicūt aliq̄ ꝙ ꝓ tp̄e fuit ſeꝑatus lꝫ modico tp̄e. Sexᵐ eſt.qꝛ mr̄ dn̄i ſuas neceſſitates vt filio ſuo ⁊ dicebat ⁊ oñdebat.⁊ iō in iſtis ſignis oſſus ē nobis b. Jo.in forma arcus quē oſtēdit deuſ noe in ſignū pacis cū hoīe. Et notāduꝫ ꝙ in arcu federis ſunt q̄tuor coloreſ Ad denotādū ꝙ cū q̄tuor generibꝰ hoīuꝫ pacem fecit.

Prīo ē ī arcu color liuidus ⁊ ſignificat mūdos corde. Scōo ē color viridis ⁊ ſignificat mites. Terº ē color croceꝰ ⁊ ſignificat hūiles. Quarto ē color rubeus ⁊ ſignificat caritatē hn̄tes. Et iō.b. Jo.ī arcu figuratū fuit coloris crocei.i.hūilis.qꝛ hūiliter ⁊ reuerēter v̄gini de ſeruiuit. Fuit coloris liuidi.i.mūdiſ corde.qꝛ tranquillus in ſupplicādo ſibi. Fuit coloris viridis.i.mitiſ.

qꝛ puriſſime acceptus erat ei: Fuit coloris rubei.i.caritatiuis.qꝛ caritatiue lamētabatur paſſionē xp̄i.⁊ iō q̄rētes hr̄e pacē aſpiciāt arcū.i.b. Jo.de q̄ dici pōt qᵐ ad iſtud nō eſt inuentus ſimilis illi. Qua ꝑꝑ recte dicitur.vie eius:vie pulchre.

Scōo in ſtatu exilij hūit alia ſex ſigna ꝑꝑ que ī ꝯſpectu dei totꝰ fuit ꝯmēdabilis.

Primū.qꝛ mirabiliter fuit fortis ī ſua ꝑſecutiōe ⁊ patiēs.vñ diť actuū.v.cº. Obedire deo oꝫ magis q̄ hoībus. Scōꝫ.qꝛ fuit in fide feruēs ī doliū feruētis olei miſſus de q̄ nō aduſtus ſꝫ illeſus exiuit. Terᵐ qꝛ in exiliū miſſus quodā die dn̄ico raptus in ſp̄ū futura ⁊ p̄terita ⁊ p̄ſitia deꝰ ſibi reuelauit. Quartū.qꝛ multos mortuos ſuſcitauit. Primum de druſiana.⁊ de illo q̄ portabať ad ſepulturā. Et de illis q̄ biberūt venenū.vide ī legēda eiꝰ. Quito. qꝛ bibēs venenū nullā leſſionē aut dolorē ſenſit. Sextū.qꝛ multa miracula fecit ñ ſolū ipſe ſꝫ veſtimēta ſua poſita ſuꝑ venenatos ⁊ mortuos ſtatiꝫ ſurrexerūt pꝫ ī eiꝰ legēda Qua ꝑꝑ ſibi cōpetit ꝙ ſcribiť baruch.vis prudētie qs oñdit illi.q̄ſi dicat ſecreta celeſtia quis reuelauit ei.⁊ iō.b. Jo.tp̄e legis ſcripture mōſtratū ē ī colūpna ignis filijs iſrael trāſito mare.i.fidelibꝰ tranſito mare vitioꝝ. Que colūpna habuit quatuor.

¶ Primo.qꝛ in aſpectu mirabilis.
¶ Secundo.qꝛ in caritate ſingularis.
¶ Tertio.qꝛ in protecione ſollicita.
¶ Quarto.qꝛ in ſignificatione magna

Et a ſimili.b. Jo. Primo ē mirabilis ī cōſpectu dei vñ ⁊ ſecretariꝰ eiꝰ fuit in humanis actibꝰ ⁊ futura ſecreta preuidit.

Scōo ī caritate fuit ſollicitꝰ p̄dicādo ābulādo ⁊ ſcribēdo. Tertio ſollicitꝰ ī ꝓtectōe .ſ.nitide puritaq̄.vñ ⁊ v̄go electꝰ ē ⁊ ꝑmāſit. Quarto ſignificatiōe.i.reputatōe magnꝰ vt ī eo dicať eccl.xliiij.c. Nō.n. iuētꝰ eſt ſimilis illi vt ī eo diť deꝰ illō.yſ.lxiiij.c. Dedi te ī lucē gētiū vt ſis ſalus mea vſq̄ꝫ ad extreᵐ terre.iō recte dr̄.vie eiꝰ vie p̄lcre. Terº ī ſtatu q̄ trāſlatꝰ fuit hūit alia ſex.

Primū .qꝛ reuelatū fuit ſibi dies ⁊ hora mortis ſue. Scōm.qꝛ xp̄s apparuit ſibi an̄ mortē ſuā aut trāſlationē. Terᵐ.qꝛ

miſſa fuit lux de celo q̄ opperuit eū totūꝫ cū illa crediť receſſiſſe ⁊ paradiſuꝫ terreſtre intraſſe.⁊ ibidē trāſlatū viuere ſic ponūt aliqui dicentes qō xp̄s in finali iudicio debet habere completum teſtimonium.

¶ Primo de lege nature enoch.
¶ Secundo de lege ſcripture heliam.

Tertio de lege gr̄e ad cōplemētū ſcūm Joānē euāgliſtā. Qō vr̄ ſonare textus euāglicus Jo.21.c. Sic eū volo mācre dōec veniā. Et hoc vr̄ ſentire Aug. exponēs v̄bū allegatū. Nō tn̄ aſſero ſꝫ recito qō iuenio.

Quartū.qꝛ nō ē mortuꝰ ſꝫ adhuc ē viuus vt ſupra tactū ē. Jō dixit xp̄s.ſic eū volo manere ⁊c. Quintū.qꝛ nō ē inuētū ī ſepulcro eiꝰ niſi māna qō ſcaturire cernitur.

Sextū ē ꝙ ſepulcrū eiꝰ ⁊ māna adhuc faciūt miracula multa ⁊ magna.⁊ iō rogat eccl̄ia militāſ dicēſ cū ꝓpħa p̄s.66.metro pº Deꝰ miſať nr̄i ⁊ bn̄dicat nob̄ illūinet vultū ſuū ſuꝑ nos ⁊ miſereať nob̄. Et ſeqtur vt cognoſcamꝰ ī terrā viā tuā.i.btūꝫ Jo. euāgliſtā ſic ſublatū et illū imitemur ī oībꝰ gētibꝰ ſalutare tuū.ſ.xp̄ꝫ quē p̄dicauit.⁊ iō recte ſequiť .⁊ oēs ſemite illiꝰ pacifice.hāc magnitudinē.b. Jo.oñdit ī vna viſiōe mirabili.quā ipſe vidit apoc.18.c.dicens. Vidi angelū deſcēdētē de celo hn̄tē ꝑtātē magnā ⁊ terra illūinata ē a gl̄a eiꝰ: Adapta vt noſti. Et notādū ꝙ.b. Jo.ꝑꝑ ſuā magnitudinē opať. Prīo ī lūinaria ſoli radiāti ꝑꝑ ſapie claritatē. Scōo īter elementa igni ardēti ꝑꝑ ardētiſſimā caritatē. Terº īter aīalia leoni rugiēti ꝑꝑ p̄dicatiōis vtilitatē. Quarº īter volatilia aq̄le volāti ꝑꝑ ꝯtēplatōiſ ſubtilitatē. Quiº iter metalla auro fulgēti ꝑꝑ obīe ꝓmptitudineꝫ.

Sexto īter ī aīata carbūculo lucēti ꝑꝑ patiētie ſoliditatē. Septio īter terre naſcētia lilio albeſcēti ꝑꝑ puriſſimā v̄ginitateꝫ vt vere ſibi dicať Sapie.7.c. Cādor ē lucē eterne ⁊ ſpeculuꝫ ſine macula. Bene ergo dicitur vie eius vie pulchre.cuius pulchritudinem nobis tribuat xp̄s. Amen.

¶ De circūciſione domini.

Ocatū ē nomē eiꝰ ieſus luc.2.cº.

Claret ꝙ iſtud euāgeliū aliō nō ꝯtinet niſi ī poſitio noīs iſtiꝰ bn̄dicti pueri

natī hodie ſunt octo dies. Ubi notādū q̄
noīa in ponunt ſcdm ꝓprietatē rei. ideo dicit
phs. 4. methaphy. Noīa ī ponuut reb⁹ ſꝫ
ſignificatōeꝫ ꝛ ꝓprietatē illi⁹. Et ideo dicit ibi
dē. Qui nō bñ diffinit. i. nō cognoſcit rē diſ
finitiue nō in ponit ei nomē. q: nō erit ei no
tum ſi bene in poſuerit. Qua propter deus
tantā gr̄az contulit rationali creature ꝛ in
telligētiā vt noīa ſingulis reb⁹ ſꝫ ei⁹ ſignifi
catū in poneret. Jō dicit magr̄ ſnīaꝝ li°. 2. di.
15. Adā cognouit oēs creaturas ꝛ oīa aīa
lia qbus oīb⁹ in poſuit nomē gñ. 2. c. Oē
.n. q̄ vocauit adā ipꝫ ē nomē ei⁹. appellauit
qꝫ adā noībus ſuis cūcta aīantia vniuerſa
volatilia celi ꝛ oēs beſtias terre. vnde phs
p° methaphy. Nouiſna ī poſita ſunt conue
niētia reb⁹ diffiniēdis nā claret ī noīb⁹ cōi
bus ꝛ generalib⁹ Jō hō vocat rōnalis. q:
ſolus iter cetera aīantia vtit rōne phs. vij.
Polithicoꝝ nullū aīal vtit rōne niſi hō.
Ouidius ī pn°. primi libri. Terra feras ce
pit volucres hītabilis acꝛ ſancti⁹ his aīa
mētiſqꝫ capati⁹ alte. Claret ī noīe ceſaris.
Qui vocatus ē ceſar. q: ceſus fuit deuentre
mr̄is. Uel q: interfecit vndecies cētena mi
lia de inimicis ſuis īperio ſuo. vñ ceteri im
patores vocati ſūt ceſares. pꝫ p Aug. d ci.
li. xviij. c. 2. Et octauianus vocat⁹ ē Aug.
q: multū auxit impiū ſuos inimicos dbel
lādo Uñ ceteri impatores vocati ſūt augu
ſti pꝫ Aug. d ci. li. 3. c. 21. Pꝫ ēt in petro.
Qui dict⁹ ē a petra Math. xvj. ca. Tu es
petrus ꝛ ſup hāc petrā hedificabo ecclīam
meā. Et q: de⁹ pr̄ vidit ab eterno qd fili⁹
ſuus ꝛ nō ali⁹ dbuit redimere populū ſuū
Jō in tpali eius natiuitate ꝓuidit eidē de
noīe in ponēdo ſm ꝓprietatē ꝛ effectū rei.
Nā ieſus ſaluator īterptat. Et hoc ē q̄ dicit
euāgliſta. vocatū eſt nomē ei⁹ ieſus. Nec
ſūt nois ī poſitio fiebat Jn circūciſione q̄
in ve. teſtō figurā gerebat noue legis baptiſ
mi. Et ideo circa hāc circūciſionem tria ſunt
videnda. Primū tpis quātitaſ ꝛ con
gruētia ibi. poſt q̄ con. ſūt. Scdꝫ circū
ciſiōis qditaꝫ ꝛ eſſētia ibi vt cir. p. Terᵐ
nois in poſiti dignitas ꝛ magnificētia. ibi
vocatū ē nomē ei⁹ ieſus ab angelo. ꝛc.

Circa primū notādū qd 8. die a natiui
tate puer circūcidebat ꝛ ſi aſſ q̄druplici rō
ne. Primā ponit Rabi Moyſes q fuit
magnus phs ꝛ thologus. ſꝫ iudeus. dicēs
qd citra octauā diē ē tāte teneritudinis q̄
tāgere eū eēt piculū mortis. Et ideo differe
bāt vſqꝫ ad octauū diē. Scdāꝫ pōit vgo
de ſancto vic. Et habetur. iiij. ſnīaruꝫ di. p:
dicēs q̄ octaua dies figurat diē reſurrecti
onis q erit poſt vitā pn̄tē. q̄ currit ꝛ fluit ī
ſeptē dieb⁹ ſeptimane. pficiēdo ſeptē etates
Et in octaua pficit. viij. etas in q̄ poſt re
ſurrectionē dabit glīa. Tertia ſumit ex di
ctis ſcdꝝ. Qui dicūt qd iſti. viij. dies ſigni
ficāt. viij. fruct⁹ quos aīa btā hēbit in pr̄ia.
¶ Primus erit vita ſine morte.
¶ Scdus ſalus ſine timore.
¶ Terti⁹ ſatietas ſine faſtidio
¶ Quartus ſecuritas ſine dubitatione.
¶ Quintus habundantia ſine carentia.
¶ Sextus pax ſine guerra.
¶ Septimus honor ſine inuidia.
¶ Octau⁹ glīa ſine fine. Qui fruct⁹ nūe
rant ab Aug. de ci. li°. 22. ca. vltio. Quarta
eſt ſpūalis. Q: iſti. viij. Dies ſignificāt. 8.
Gradus in penitentia.
¶ Primus cognitio peccati:
¶ Secundus pudor eiuſdem:
¶ Tertius propoſitum dimittendi
¶ Quartus timor iudicij.
¶ Quintus contritio.
¶ Sextus confeſſio:
¶ Septimus ſatiſfatio.
¶ Octauus ī fuſſio gratie ꝛ doni ſpūalis.

Circa ſcdm pncipale notādū ē. Quid ē
circūciſio. Df q̄ ē cauthiū ī carne factū vñ
cognoſcit popul⁹ circūciſus a nō circūciſo
ꝛ nō ī primit ī aīa ſꝫ ī carne. vñ q̄tuor di
ſcutiūtur. Primū qd ē caracter. ꝛ di q̄ ē
figura ſpūalis qua diſtignit baptizat⁹ a nō
baptizato. vñ di ſignaculū q̄ figura ī pmit
ī aīa ī vocato noīe altiſſime trinitaſ ī ſacro
baptiſmi ſcā. Scdꝫ q̄ baptiſm⁹ ſucceſſit
circūciſiōi duab⁹ de cauſis. Prio. q: ma
ior dat gr̄a ī baptiſmo quā ī circūciſiōe. q:
in baptiſmo abluit hō ab oī culpa ꝛ pena
Circūciſio ꝟo nō abſoluebat ab oī pena.
Scdo. q: baptiſm⁹ ē cōior. q: vtriuſqꝫ ſe
xus. ſꝫ circūciſio erat tm̄ maris ꝛ nō femie.

Tertio q̄ circūciſio ꝯfert gr̄az ſꝫ nō oēꝫ:
q: gr̄a hꝫ multos effect⁹. Primus. ē expel
lere pctm̄ ꝛ tūc di ꝓuatiuus. ꝛ tūc di circū
ciſionē ꝯferre gr̄az ꝓuatōis. ſ. pcī origialis.
Scds ē effect⁹ poſitiu⁹ vt facit aīaꝫ digna
vita eterna. Tertius ē prōte alicē ad opa
miſicordie meritoria. Et q̄tū ad iſta duo ꝛ
ſimilia circūciſio ñ ꝯfert gr̄az. Quartū. q:
circūciſio fuit ī ſtituta pp ſex. Primū vt
circūciſio exterior eēt ſignū ī terioris q̄ fit p
gr̄az. Scdꝫ vt popul⁹ iudeoꝝ cognoſceret
a populo gētili. Tertiū vt ſic circūciſio fie
bat ī mēbris in q̄ viget luxuria ita popul⁹
circūcideret ſe iteri⁹ a vitio luxurie ꝛ mūda
ret. Quartū pp ſacꝫ fiebat. n. circūci° 8.
die cultro lapideo ī ſignū q̄ p xp̄ꝫ q ē ꝟa
petra circūcidemur ab oī culpa ꝛ pena in
gn̄rali reſurrectiōe q̄ fiet ī octaua. Etate. ſ.
glīe. Quiᵐ ē vt eēt remediū ꝯ origiale pctm̄
Sextū vt p obiā mādati placcat dō p cui⁹
ꝓuaricationē ipe adā diſplicuerat. Eſt etiā
nōndū q̄ circūciſio ē ſacꝫ veteris legis ſi
q̄ fuerit ī ſtituta ī lege. q: añ dationē legis
ꝓcepta fuit habrae: ſꝫ. q: currebat tpe legis.
Et cū lege ceſſauit. Nec fuit ſupflua tē cir
cūciſio. q: efficati⁹ mūdabat quā diu fides
Sꝫ fides nūc ī baptiſmo ſufficit ad delēdū
origiale pctm̄. Alia dat diffinicio q̄ circū
ciſio ē ī ciſio mbrī q̄ vir a muliere diſcernit
ſꝫ duplex eſt circūciſio ſꝫ hugo. de ſcō vic.
li. p°. de ſacris. parte. 12. c. 2. ſ. corporalis. ꝛ
ſpūalis. Circa corporalē ē notādū q̄ lex ē
triplex. ſ. nāe: ſcripture. ꝛ grē. Et in q̄lꝫ de⁹
ordinauit ꝛ dedit remediū ꝯ origiale pctm̄
Ut ex dono dei ꝛ gr̄a poſſent hoīes pueni
re aduitā eternā. Nā p° in lege nāe fuerūt
ordinata aliq̄ ſacrificia q̄ fuerūt a deo ſcis
pluribus inſpirata. pꝫ. gñ. 4. ca. Abel dō
offerebat de primogenitis gregis ſui. etiaꝫ
noe poſt diluuiū vt egreſſus fuit de archa
hedificauit altare dño in q̄ ſacrificia obtu
lit de aīantibus mūdis. pꝫ gñ. viij. c.

Scdo ī lege ſcripture fuit data circūciſio
habrae ꝛ populo ſuo ꝓ maſculis ꝛ de cīma
tio ꝓ feminis pꝫ gñ. 17. c. Tertio in lege
grē dat⁹ ē baptiſm⁹ q ē maioris ꝟtutis ꝛ
efficatie quā aliqd aliud remediuꝫ. Et q̄m
circūciſio euacuabat pctm̄ originale ꝛ gr̄az
in fundebat ī lege ſcripta ſic nūc baptiſmus
in lege grē. tm̄ baptiſm⁹ multū virtuoſius
ꝛ efficatius opat. Q: p° vt dicit magr̄. li.
4. d. p°. c. v. Et cū eo ceteri doctores tho° D
Circūciſio nō apiebat ianuam paradiſi ſicut
baptiſmus marci vltimo. ca. Qui credi
derit ꝛ baptizat⁹ fuerit ſalu⁹ erit. Scdo cir
cūciſio lꝫ pctm̄ origiale euacuauerit. ꝛ gr̄aꝫ
in funderit non tm̄ ſe extēdebat ad opa me
ritoria ſic baptiſmus. Tertio moriēs cir
cunciſus nō ſtatiꝫ volabat ad vitā eternā:
ſed ad ſinū habrae. i. ad quietē ſcdꝝ pīum:
Sed moriēs baptizatus: ſtatiꝫ volabat ad
vitā eternā. Solū in vno cōueniebāt circū
ciſio ꝛ baptiſmus ꝛ cōueniūt. ſ. q: ſic non
baptizatus vadit ad in fernū. Jta non cir
cūciſus ibat ad infernuꝫ ꝛ cꝯ pꝫ 3° ſnīaꝝ.
d. 13°. Et li. 4. d. p. Sꝫ q̄ritur hic. Si circū
ciſio ꝛ baptiſmus pctm̄ tollunt ꝛ remedia
recte ſunt ꝯ pctm̄ ꝛ ꝯferūt gr̄az. q̄re xp̄s vo
luit baptizari ꝛ prius circūcidi. Q: ne duꝫ
q̄ pctm̄ hūit. ſꝫ q: fuit plenus gr̄a ab inſtā
ti ſue cōceptionis. Nō debuit ergo circūci
di neqꝫ baptizari. Et df q̄ xp̄s voluit ba
ptizari ꝛ circūcidi pp quatuor. Primo vt
videatur verā carnē aſſumpſiſſe. q: ſps car
nē ꝛ oſſa nō hñt luc. xxiiij. Et hoc ꝯ valen
tinū dicentē q̄ xp̄s corpus ſuū de celo tulit
Et ꝯ appolinariū dicentem corpus xp̄i fo
re cōſbalem diuitati q̄ falſuꝫ eſt. Quia di
uinitas non habet corpus neqꝫ ſanguinē.

Secundo vt approbaret circunciſionē
eſſe bonam ſicut a deo inſtitutam.

Tertio vt oñderet ſe eē d gñere habrae.

Quarto vt oſtenderet q̄ non venerat
legem ſoluere ſed ad implere Math. v. ca.

Circa circumciſionem vero ſpiritualem
eſt notandum q̄ cum homo conſtet ex du
plici ſubſtantia corpore ꝛ anima intellecti
ua oportet q̄ quelibet pars circūcidatur.
Et ſicut caro circumcidebatur in veteri le
ge ad auferendū pccatuꝫ originale ꝛ mor
tem ſic oportet vt circūcidamur conſcia ad
aufferendum peccatum veniale ꝛ mortale
Jdeo dicit xp̄s Math. xv. ca. De corde exe
unt cogitationes male. homi° adulteria:
fornicationes furta falſa teſtimonia blaſſe
mie. Et iſta oportet ſpiritualiter circūcidi

iuſta illō apoſtoli iſi.19.caᵒ Multi ſe ca
ſtrauerunt pp regnū celorum. Et notādū
ꝙ xp̄s ſanguinē effudit quīqes ꝓ hūano
generi. Primo ſanguinē effudit i circūci
ſione ꝓ innocētibus ꝛ pueris: Ipſe innocēſ
ꝛ iſantulus. Secūdo i orōe ꝓpſecutis mā
tiribus: ipſe verus martir. Tertio i flagel
latōe ꝓ confeſſoribus: ipſe verus cōfeſſor.
Quarto in paᵒne ꝓ oībus redimendis
ipſe verus redēptor. Quinto in lateris a
pertione ꝓ oīum ſacroꝝ roboratōe ipſe ſa
cramentorū inſtitutor vt adimpleret qd̄ ꝑdixit
in actib⁹ apoſtoloꝝ opꝫ ipleri ſcripturas.
Circa tertium pricipale notādū ꝙ digni
tas ꝛ magnificētia hui⁹ noīs yh̄u ē altiſ
ſima de qua dicit petrus actuꝫ quarto caᵒ
Notū ſit oībus: q̄ꝛ i noīe yh̄u xp̄i nazare
ni quē vos crucifixiſtis in hoc iſte aſtat co
ram vobis ſanus. Et notādū ꝙ quator
fuerunt vt legit̄ noīati iſto altiſſimo noīe.
Primū fuit ieſus ananie filius: vir plebe
us ꝛ ruralis d̄ quo dicit Joſephus.xxᵒ.an
tiquitatum ꝛ de bello iudaico: Et beatus
Ambroſius memorat in ſuo cōpēdio con
tra ioſephū. Qui ꝑdixit futurū excidiū ie
ruſalē ꝛ populi ꝑ quadriēnium ante. Et
poſt triēnium ab inceptione guerre i illa ꝑ
te muri ciuitatis ꝑ quā romani intraueīt
ieruſalē a fundibularijs mortuus occubu
it. Qui exeuctu fuit verus vaticinator.
Secundus fuit yh̄s naue. Qui alio no
mine dicitur ioſue ſucceſſor Moyſi q̄ fuit
magnus ꝓliator: Cuius ꝓcib⁹ legit̄ ſol tar
daſſe curſuꝫ ſuū ꝑ ſpaciū vnius diei: patꝫ
ioſue.10.caᵒ de quo dicit̄ eccleſia.xlvj.caᵒ
Fortis i bello ieſus naue ſucceſſor moyſi i
ꝓph̄etis q̄ fuit magnus ſ̄m nomen ſuuꝫ
maximus in ſalute electorū dei ipugnare
in ſurgentes hoſtes vt conſequerent̄ heri
ditatem iſrael. Qui ex occurſu fuit fortis ꝓ
liator. Tertius fuit ieſus filius ioſedech
qui fuit ſūmus ſacerdos antiq̄ legis ꝛ pro
populo deuotus orator. Zach.3.ca. oſtēdit
mihi ſacerdotē magnū ieſū ſtātem corā an
gelo dn̄i ꝛ ſatan ſtabat adextris eius vt ad
uerſaret̄ ei.ſ. in oratione. Idē.vj.ca. facies
coronā ꝛ pones in capite ieſu filij ioſedech
ſacerdotis magni ꝛ loqueris ad eos dicēs
hec dicit dn̄s exercituū. Ecce vir oriēs no
mē eius qui indignitate fuit dign⁹ orator.
Quartus fuit ieſus q̄ vocat̄ xp̄us hodie
circūciſus qui ex effectu cognoſcit̄ ver⁹ re
demptor dei ꝛ hoīum dignus mediator.
Cuius mediationis ꝛc̄. amē

De ſancto gregorio vel alio doctore.

Jdi q̄ꝛ tantū ꝓcederet ſapia ſtul
tiam quātū differt lux a tenebriſ
eccli.ſo. Quia ſecūdū doctrinā
b.pauli ad Ro.xij. Sic i vno cor
pore multa mēbra habemus oīa āt mēbra
nō eundē actū hn̄t. Ita multi vnū corpus
ſum⁹ in xp̄o ſinguli aūt alter alterius mē
bra. habentes aūt donationes (ſecūdū gra
tiam que data eſt nobis) differentes ſiue
prophetiam ſecūdū rōnem fidei ſiue mini
ſterium i miſtrādo ſiue q̄ docet in doctrīa
Ex q̄bus v̄bis colligitur qd̄ ſicut in corpo
re xp̄i vero fuerunt membra corporalia di
ſtincta ad diuerſa miſteria ꝛ officia ordina
ta. Ita i corpore xp̄i miſtico ꝙ eſt eccl̄ia mi
litās ſunt diuerſa mēbra ſpūalia ad diuer
ſa miſteria ꝛ officia ordīata. et q̄ꝛ i corpore
xp̄i vero ſicut in alijs corporib⁹ oculi e
rāt ductores ꝛ directiui aliorū mēbrorum
idcirco doctores militantis eccleſie qui fue
rūt ꝛ ſunt duces directiui populi chriſtia
ni in corpore xp̄i miſtico recte tenent locū
oculorum. Et ideo cuilibet iſtorum appro
priari pōt th̄a propoſitum vt dicat: vidi
quia tantum ꝛc̄. Eſt tamen notanduꝫ ꝙ
cum quatuor ſint doctores principales ec
cleſie ſcilicet gregorius ambroſius: Augu
ſtinus: Jeronimus. et quatuor ſunt ſenſus
quibus exponitur ſacra ſcriptura ſcilicet
yſtoricus: vel litalis. Allegoricus vel mo
ralis: Anagogicus vel figuralis: et tropo
logicus vel intellectualis: ſicut dicit Au
guſtinus ſup gn̄.ad litam circa principiuꝫ:
Senſus iſtoricus appropriatur beato ie
ronymo: Allegoricus Ambroſio: Ana
gogicus auguſtino: et tropologicus grego
rio: et q̄ꝛ per ſenſū tropologicū diſtingui
m⁹ inter prudētiā ꝛ ſtultitiā: ideo poſſum⁹
v̄ba ꝓpoīta. b. greg. appropriari: vt dicit
vidi q̄ꝛ tm̄. et ſc̄ōꝫ hoc doctrīa. b. gregorij
dupliciter commendatur:

Primo q̄dē vt veritatis oſtēſiua ꝑ ſa
piētiā ꝛ lucē ibi vidi. q̄ꝛ tm̄. ꝓ. ſa. ſtul.
Sc̄do vt falſitatis expulſiua ꝑ ſtultitiā
ꝛ tenebrā: ibi ꝙm̄ differt lux ate. Sic̄. n. lux
dirigit ꝛ regulat corporalē oculū ita ſapia
dirigit ꝛ regulat itellectū. Et ſicut tenebre
impediūt ꝛ obnubilant hoīs greſſum. Ita
ſtultitia impedit ꝛ obfuſcat ciuilē ꝓgreſſuꝫ
vt ꝓ hiſ dicat̄ qd̄ ſeq̄t̄ iuſta thema. Sapiē
tis oculi in capite ei⁹ ſtult⁹ i tenebris ābu
lat. dic̄ g̃. b. g. vidi. q̄ꝛ tm̄ differt. circa ꝙ.
¶ Primo vidēdū q̄ ſūt ſigna hoīs ſapienſ.
¶ Secundo que ſunt ſigna hoīs ſtulti.
Circa primū occurrūt.12. ꝯſiderōnes q̄
bus hō cōuincit̄ eē ſapiēs. Accipiēdo hic
ſapiaꝫ largo mō ſic accipit dīna ſcriptura
in libris ſapientialibus. Prima matu
ritas moderata in geſtibus. q̄ꝛ opa ſapienſ
elicimus ſc̄ōm rectā rōnem. ꝛ ad rōnē ꝑti
net moderationē ꝛ modū. ſ. regulādo exte
riores paſſiōes ꝛ opationes. que modera
tio maxime cōgnoſcit̄ in vultu pᵒ. vulgo
dr̄. in facie hoīs ſecreta volūtas oſtēditur
eccl.8.ca. Sapia hoīs lucet in vultu eius.
Sc̄da grauitas i morib⁹. q̄ꝛ hoīes ſapiē
tes cū diſcretōe incedūt i diuinis ꝛ exercēt
ſuas opatiōes eccl.xix. Amictus corporis
ꝛ riſus dentiū ꝛ in greſſus enūciat de illo
.ſ. ꝙ nō ſunt ꝓcipites. Et in dīna ſcriptura
duplex ſignū hētur. Primum. q̄ꝛ in lege.
vbi datur ꝓceptū deutero.xx. Non arabis
cū boue ſimul ꝛ aſino Dicūt coiter docto
res ꝓhibitā eē copulam ſapiētis ꝛ ſtulti.
Quia bos pp ſuā grauitatem deſignat ſa
piētiā. Et aſinus pp ſuā ſtoliditatē ſignifi
cat ſtultitiā. Sc̄ōm q̄ꝛ in no. teſtō pᵉ cor.ix.
Apoſtolus docet remanendū eſſe hoīeꝫ ſa
piētem in doctrina laborantē. Et inducit
illud Moyſi de vtero.25. Nō aligabis os
boui triturāti. Idō dicit fact⁹ ſuꝫ infirmis
infirm⁹ vt i firmos lucrifacerē. ꝛ oīb⁹ oīa
factus ſū. vt oīs facerē ſaluos ꝛ. q̄ꝛ bos pp
ſuā grauitatē ſignificat ſapientem dicitur
ezechiel.10. Vidi ꝛ ecce quatuor rote. Et i
fra quatuor autem facies habebat. Et faci
es vna: facies cherub. Et facies ſecunda
facies hominis. Et in tertio facies leonis.
Et in quarto facies aquile. ita ꝙ cherub
accipit̄ ibi ꝓ boue ſic̄ pꝫ ezechiel. pᵒ facies
hoīs ꝛ facies leonis a dextris ipſoꝝ. facies
aūt bouis a ſiniſtris ipſoꝝ quatuor. Et ſc̄ōꝫ
dionyſiū liᵒ de angelica ierarchia. Cherub
interpretat̄ plenitudo ſcie. In grauitate gᵒ
bouis recte ſapientia denotatur.
Tertia ſenſualitas naturalis vel paſſio
q̄etata. Q̄ꝛ hoīes q̄ſi ſunt ſtabiles in ꝓpoſi
to iudicant̄ ſapiētes cui⁹ ſignū ē q̄ꝛ ꝓpoſi
tū eoꝝ firmat̄ a recta rōne ſc̄ōm quā regu
lant̄. Et q̄ꝛ regula recte rōnis nō ē mutabi
lis idō de facili nō mutant̄ ꝛ ſunt duo teſti
monia prophetarum ad propoſitum.
Primū q̄ꝛ i nālib⁹ dr̄ ꝙ aīa ſedēdo ꝛ
quieſcēdo fit prudens. Nā prudētes q̄etas
habēt opationes. Sc̄ōm q̄ꝛ dr̄ i moralib⁹
ꝙ ſapiēs eſt ad modū tetragoniſſimi. i. cor
poris quadrati. Q̄ꝛ ſtabilius ſtat i loco ſuo
ꝛ difficilius inde mouetur eccl.xxvij. Hō
ſcūs in ſapia manet ſicut ſol. Quia ſic̄ ſol
ſemper vniformiter lucet quātum eſt ex ſe
ita homo ſapiens vniformiter conuerſa
tur. Quia regulat̄ a ratione. Et vniformi
tas idem eſt ꝙ regularitas.
Quarta triſtitia māifeſtata. q̄ꝛ hoīes ſa
piētes raro letitiā pretendūt in faciē. Et idō
licet legamus xp̄m fleuiſſe ꝛ triſtitiā oſten
diſſe nunq̄ꝫ tamen legimus ipuꝫ rixiſſe vel
ſenſibilē letitiā oſtēdiſſe. Et ſunt due rōes
Prima ē Aug. liᵒ. xiiij. de ci. dei Triſtitia
eſt de reb⁹ hijs q̄ nobis nolētibus accidūt
tā mala q̄ꝫ bona i hoc mundo ꝛ oīa mala
ſunt a ſapiente nolita. Et idō coiter conco
mitatur triſtitia. Sc̄da eſt. q̄ꝛ hō ſapiens
coiter ē ad interiora itētus de q̄b⁹ ē ſapia
Et idō nō pōt eē ad exteriora in tētus vt in
trinſece delectet̄ in eis. Q̄ꝛ ſic̄ experiētia do
cet potētie ſe in pediūt in ſuis oppoſitioni
bus. Idō dicit ſapiens eccl. vij. Cor ſapien
tū vbi triſtitia eſt. ꝛ cor ſtultoꝝ vbi letitia.
Quinta cōſiliatio ſollicita. q̄ꝛ cū i acti
bus hūanis ſint multe aduerſitates ꝛ ꝯrie
tates ex q̄bus difficile ē cognoſcere q̄d agē
dū neceſſe eſt multa ꝑſcrutari cōſilia. ſicut
dicit dauid ſalamōi tertij regū.2. vt intelli
gas vniuerſa q̄ facis ꝛ quocūqꝫ te verteris
Quia ſapia eſt habitus actuū humanoruꝫ
ꝯſideratiuus vt accipit̄ hic ꝓuerbioꝝ.14.

Callidi ē ītelligere viā ſuā. Et accipiē hic
Sexta callid⁹ ꝓvt diſtiguiē ꝯ ſtultū. ꝓvo ſapiēte.
Sexta. conſultatio exqſita. Nullus pōt
ꝑ ſe ipſum ſolum recipe ad oīa. Qꝛ intelle
ctus noſter habet virtutem limitatā. ⁊ qꝛ
in agibilibus ſunt multa particularia con
ſideranda. Ideo neceſſariuz eſt vt in ardu
is aplurıbus conſilium habere ꝓuerbio
rum. xº. Conſilium cuſtodiet te ⁊ pruden
tia ſeruabit te. Et idem ca. xi. Ubi non eſt
gubernatoꝛ populus corruet ſalus autem
vbi multa conſilia. Idem ca. xv. Diſſipan
tur cogitationes vbi non eſt conſilium. vbi
vero ſunt plures conſiliarij confirmantur
ſed requirere conſilium tantum nō ſufficit
ſapienti niſi ſequantur duo actus. Pꝛius
conſilij perfecta auditio. Quia multi non
audiunt quod non delectat ꝓuerbiorum.
xij. Qui ſapiens eſt audit conſilia. Scdō
conſilij perfecta executio. Quia multi audi
unt ſed minime ad implent ꝓuerbioꝝ.
iz. Qui agunt cunta cum conſilio regūtur
ſapiā. Et infra. Qui cuz ſapientibus gra
ditur ſapiens erit

ſeptia Septima. ꝓuidētia āticipata qꝛ ad pru
dentē nō ſolū ſpectat recoꝛdari preterita ⁊
oꝛdinare pñſentia: verꝫ ēt ꝓuidere futura ſi
cut fecit deus qui eſt fons ſapie dicēte apo
ſtolo eph. pº. Elegit nos ante mundi con
ſtitutionem vt eſſemus ſci ⁊ in maculati in
conſpectu eius. Ro. viij. Pꝛeſciuit ⁊ pꝛe
deſtinauit cōfoꝛmes fieri ymaginis filij ſui
Nam ante mundi conſtitutionem oꝛdina
uit oīa fienda. Et ſunt due rationes.

Pꝛima. qꝛ ſecundum Grego. ſuper luc.
Minus iacula feriunt que pꝛeuidentur ⁊
nos. tollerabilius mundi mala ſuſcipimus
ſi contra hec per pꝛouidentie clipeum mu
nimur. Criſoſtom⁹ ſuper Mathe. Tribu
latio cum ſuperuenerit expectantibus no
bis leuioꝛ iuuenitur ꝙ ipſa futura ſi repen
tina veniſſet. Secunda ratio eſt. Quia
ſicut contra mala que pre conſideramus
ponimus īpedimēta ne eueniant ita ad bo
na q̄ p̄ cōſideramus optinēda ꝑponim⁹ ad
iutoꝛia vt ꝓſpera ſuccedāt ſm parabolam
ſaluatoꝛis luc. 14. Quis ex vobis volens
turrim hedificare non priuſ ſedens compu
tat ſumptus qui neceſſarij ſunt ad perficiē
dū. Aut quis rex iturus comitere bellum
aduerſus alium regem ⁊ non ſedens pri
us computat ſi poſſet cum decem milibus
occurrere ei qui cum vinginti milibus ve
nit ad ſe. Et hoc quantum de pꝛouidentia
circa bonum ⁊ circa malum. Et ideo ocu
li poſiti ſunt in ſupꝛema parte hominis ſci
licet in capite. ſ. vt per eos longe ante ſe
cernant. Quanto enim potentia viſi
na eſt altioꝛ tanto magis in longum pꝛo
tenditur. Et ita homo quanto ſapientioꝛ
tanto habet longioꝛem pꝛouidentiam ad
futura remota.

Octaua eſt humilitas radicata. Radix octaua
humilitatis eſt ſe ipſum cognoſcere. vul
go dicitur ꝙ ſuperbus ſe non congnoſcit.
Et quia ſapiens ſe cognoſcit non ſuper
bit pꝛouer. xi. Ubi fuerit ſuperbia ibi erit
⁊ contumelia. Ubi autem humilitas ibi ⁊
ſapientia. Et cōfirmatur pº quia ſuperbia
pꝛocedit ex falſa exiſtimatione pꝛopꝛie iactā
tie. Scdō ex exiſtimatiōe aliene ſubiacētie.

Nona. locutio oꝛdinata. oꝛdinata enim nona
loquutio ⁊ regulata regulatam ⁊ oꝛdina
tam mentem ſignificat. quia ſecundum phi
loſophū pº per Ieremias voces ſunt ſigna
earum que ſunt in anima paſſionum note
⁊ ad hoc ſunt ſermones inuenti vt pꝛeſto
fiant mutuo voluntatis inditia pꝛouerbio
rum. xvi. Coꝛ ſapientis erudiet os eius. ⁊
labijs illius addet gratiam ex regulatione
coꝛdis regulatur os. Et confirmatur pº.
per ſapientem pꝛouerbioꝛum. io. In labijs
ſapientis inuenitur ſapiētia ⁊ virga in doꝛ
ſo eius qui indiget coꝛde. Secundo per
eundē pꝛouer. xv. Labia ſapientū diſſemi
nabit ſciam coꝛ ſtultoꝝ diſſimile erit.

Decima. taciturnitas moderata coīter dcima
ſapiētes paꝝ loquūtur. ⁊ ſunt due ratiōes
Pꝛima qꝛ ſapiens non operaē niſi cum
deliberatione rationis. ⁊ in multiloquo nō
pōt eē deliberatio pꝛouer. xvij. Qui mode
ratur ſermones ſuos doctus ⁊ prudens eſt
⁊ pretioſi ſpiritus vir eruditus. ⁊ ſequiē.
Stultus quoque ſi tacuerit ſapiens repu
tabitur. ⁊ ſi compꝛeſſerit labia ſua intelli
gens. Secunda quia ſapiens eſt intentus

ad internas conſiderationes ⁊ ideo raro
ad extra ſermones pꝛoducūt pꝛouerbio. xi.
Uir prudens tacebit.

vnde. Undecima. clauſa cuſtodia. Sapiens
ſeruat in coꝛde ideo dicit pꝛopheta yſaias.
xxiiij. ca. Secretum meuz mihi. ⁊ ſunt due
rationes. Pꝛima. qꝛ ſapiens nouit ꝙ in
ſcrutabile ſit coꝛ hoīs. ⁊ ideo dubitat vtꝝ
ſecretū ſit quod alicui reuelauerit. michee.
vij. Nolite credere amico: ⁊ noli confide
re te i duce. Ab ea que doꝛmit in ſinu tuo
cuſtodi clauſtra oꝛis tui. Secunda. quia il
la que habet homo in eius poteſtate ſunt
ad manifeſtandū. ⁊ ex quo ſemel ꝓtulerit
impoſſibile eſt reuocare pꝛouer. iz. ca. Ho
mo verſutus. i. aſtutus celat ſcientiam. ⁊ ꝓ
tali clauſura dicitur pꝛouerbioꝛum. x. Sa
pientes abſcondūt ſciam.

duode. Duodecima. diſſimulatio oculta. qꝛ ſa
piens diſſimulat de iniurijs factis. iō diciē
ꝑ. R. io. Filij belial dixerūt: nū ſaluare po
terit iſte ⁊ deſpexerūt eum. ſ. ſaulem ⁊ non
attulerunt ei munera. ille vero diſſimula
bat ſe audire ⁊ fuit ſapiētiſſimus ꝓuer. xij.
Qui diſſimulat iniurias callidus eſt.

tertia dcima Tertiadecia. patientia de in iuria equa
nimiter tollerata ſapiēs eſt patiēs. Math.
v. Beati mites qm̄ ipſi poſſidebunt terrā.
Et ibidem bti pacifici qm̄ filij dei vocabū
tur. ⁊ rō eſt duplex. Pꝛima. qꝛ ſapiēs no
uit. qꝛ ex in pacientia ſecunē duo mala vnū
in terius. Aliud exterius. Exterius. ſ. affli
ctionem in appetitu ſenſitiuo. ⁊ interius in
intellectiuo. ſ. turbationez mentis. Sapiēs
vero licet exterius affligatur non tñ inte
rius. Quia voluntas eius talia mala eq̄
nimiter poꝛtat ꝓuer. 16. Melioꝛ eſt patiēs
viro foꝛti ⁊ qui dñatur aīo ſuo: expugnato
re vrbium. Scdā rō. qꝛ ſapiēti notū eſt ꝙ
melius ē pati vnū malū ꝙ plura. Hō au
tem in patiens incitatur ad repēdendū ma
lum pꝛo malo ⁊ tunc foꝛtius incitat aduer
ſarium ad iterandum malum pº illatum.
ꝓuer. 14. In paciens operabitur ſtultitiā.
Quia in patiens eſt q̄ſi demens ⁊ ſtultus.
pꝛouer. ſupra. qui patiens eſt multa guber
natur ſapientia. et qui in patiens eſt exal
tabit iuſtitiam ſuā ⁊ hoc de ſignis ſapiētis.

Circa ſecundum eſt videre etiam treſde
cim ſigna ſtultitie ex quibus conuincitur
aliquem eſſe fatuum. D

Pꝛimū eſt mutabilitas variata quā
do homo variaē a pꝛopoſito ſtatim argui
tur ſtultus ⁊ fatuus eccl. 27. Stultus vt
luna mutaē. ⁊ ē rō duplex. Pꝛīa. qꝛ tales
regulanē ⁊ mouenē admodū aſtroꝝ errati
coꝝ q̄ nō mouenē ꝑ ſapiam q̄ eſt regulati
ua actuū hūanoꝝ. Scdā. qꝛ ſic varianē
pariz diuerſimode de reb⁹ hūanis oppinā
tur parim. ⁊ tales non ſunt firmi in ratio
ne ſicut illos non dicimus firmos in ſcien
tia qui quotidie mutant oppiniones.

Scdz ē nimia leticia. Et ē rō. qꝛ letitia
exterioꝛ de qua ſermo ē ꝓuenit ex itētione
animi ad bona ſenſibilia exterioꝛa. Et ideo
multū letus nō pōt eē attētus circa īterioꝛa
in q̄bus ꝯſatur ſapia eccl. vij. Coꝛ ſtultoꝝ
vbi letitia. Et confirmatur dupliciter.

Pꝛio qꝛ talē ꝯſeqtur triſtitia ꝓuer. 14.
Riſus doloꝛe miſcebiē. ⁊ extrema gaudij
luctus occupat. Scdō qꝛ talis letitia nō
ē de bono exiſtēte ſz a parēte ⁊ ꝑ ꝯñs fallē
te eccl. 2. Riſuz deputaui erroꝛē ⁊ gaudio di
xi qd fruſtra decepis. Sz queriē. q̄re hoīes
magis ridēt de his q̄ ptinent ad ſtultitiaz
ꝙ de his q̄ ptinent ad ſapiaz. Et ſunt due
rōnes cōparādo ad inuicē ꝟtutes. ſ. intelle
ctiuā ad ſenſitiuā. Pꝛima qꝛ iſte ꝟtutes
hñt intrinſecā ⁊ cōſimilē vnionē. ⁊ ex tali
vniōe q̄ ſunt radicaliter idē ꝓuenit ꝙ ſe in
pediūt mutuo i ſuis opatiōib⁹. Sic eadez
radix nō pōt eq̄liter nutrire ꝑfecte duos ra
mos ſic vnū. Uñ experimur qd vna illaꝝ
potētiarū intēditur in ſua opatione ⁊ alia
remittitur. Nunc aūt riſus nobis ꝓuenit
ex delectatione ſenſitiua que ſurgit ex per
fectione operationis ſenſitiue. Et quia in
ridiculoſis nō pōt rō delectari ꝓ eo ꝙ ſūt
ꝯ oꝛdinē rōnis relinqtur ad opandū ſola
potentia ſenſitiua. Et tunc intenditur ad
ſuā operationē ⁊ ſequitur delectatio ⁊ iſta
delectatio intenſa parit riſum. Scdā rō
qꝛ iſte ꝟtutes hñt ad inuicē contrarietatem
⁊ oppoſitum ſicut dicit apoſ. Ro. viij. Di
ſtinguēs interioꝛē ⁊ exterioꝛē ⁊ oſtēdes ini
micitiā dicēs. vanitati. n. creatura ſubiecta

eſt non volens ſed ꝓp eum qui ſubicit eaʒ in ſpe. qꝛ ⁊ ipſa creatura liberabitur a ſerui tute corruptiõis in libertatem glorie filio- rum dei. Nunc aũt. qꝛ naturale eſt vt vn⁹ inimicus letetur de irriſione ⁊ confuſione alterius ⁊ in fatuitatibus ſit cõtumelia ra tioni ideo tunc homo exterior prorũpit in letitiã ſenſualẽ ⁊ tunc generat riſuʒ. Eſt tñ notandũ ex hoc ꝙ cõmuniter hoĩes rident de his que ſunt cõtra ordinẽ ratiõis argui tur ꝙ multitudo hoĩum eſt ſtulta eccl. p°. Stultorum infinitus eſt numerus. qꝛ triſti tia ſm rationẽ reprimere deberet letitiam cõtra rationẽ.

tertiuʒ ſignuʒ Tertium ſignum eſt loquacitas imo- derata. loquaces. n. ſtulti reputant. Et ſũt due rationes. Prima. qꝛ loquunt ſine ratione ⁊ deliberatione ⁊ iõ cõtra ordineʒ ſapie. prouer. x. In multiloquio nõ deerat pctm̃. Scd̃a ratio. qꝛ loquax videt ſemꝑ ad exteriora intentus de qͥbus loquitur ⁊ nõ curat de itrinſecis de qͥbus eſt ſapia ꝓ uer. xxix. Stultus totum ſpm̃ ſuum ꝓfert.

quar^m ſignuʒ Quartũ ſignum eſt preſumptio temera ria certiſſimuʒ ſignum ſtultitie eſt ſe crede re ſapientem ⁊ eſt ratio. quia ſtultitia eſt quedã ignorãtia ſicut ſapia quedã notitia: Et ille ignorãtiſſimus eſt qui ita ignorat ſe ipſuʒ vt iudicet ſe oppoſitũ eius ꝙ eſt. Qđ cõfirmat. duplici auctoritate. Prima pro- uer. xxvi. Vidiſti hoĩem ſapientẽ. ſibi vide ri magis illo ſpem habebat ſtultus.

Scd̃a ibidẽ infra: ſapientior ſibi piger videt ſeptẽ viris loquentibus ſententias.

gntum ſignuʒ Quintũ ſignũ eſt elatio eleuata hõ eni glorioſus a ſapientibus preſumit eſſe ſtul- tus. Qꝛ cuʒ ſapia de qua hic loquimur cõ ſiſtet in recta reꝝ exiſtimatõe. Iſte exiſtimat rectum bonũ illud qđ eſt prauum vel va cuum. qꝛ vacuitas dr̃ auacuitate. Et ideo dr̃ inaniter gloriari ſicut ſophiſte. Qui ma gis apparere q̃ exiſtere appetũt ideo dicit Marchus cato Nec te colaudes nec te cul paueris ipſe. Hoc faciunt ſtulti quos glo ria vexat inanis. Et ideo dicit apoſtolus cum ſe ipm̃ multuʒ cõmendaſſet ſcd̃e cor. xij. Fact⁹ ſũ inſipiẽs laudãs. vos me coe giſtis. Iſtud non latet in clericis cũ tanta pompa non ꝓbet in alijs nec tanta iactã- tia. Qui non ad veritatis inqͥſitionẽ ſʒ ad fame acqͥſitionẽ pretendũt: ꝯ quos dicit ꝓ- pheta Iere. ix. Non glorietur ſapiens in ſa- pia ſua ⁊ fortis in fortitudine ſua ⁊ diues in diuitijs ſuis ſed in hoc glorietur qui glo riatur ſcire noſſe me. qꝛ ego ſuʒ dominus. qꝛ recta hec eſt gloriatio clericoꝝ. Nã oĩs doctrina clericalis ſcie ad hoc dterminata eſt. ideo dicit apoſ. prime cor. ij°. Non eniʒ iudicaui ſcire me aliquid inter vos niſi ie ſum xp̃m ⁊ hunc crucifixum.

Sextum ſignum eſt audatia effrenata. qꝛ nimis audax in ꝑiculis eſt fatuus ⁊ te- merarius cõmuniter reputatur. Qꝛ pericu lum non conſiderat. ⁊ confirmatur dupli- ci ratione. Prima habetur ꝓuer. xxg. Qui confidit in corde ſuo ſtultus eſt. Scd̃a rõ eccl. viij. Cũ audace non eas in via ne for- te grauet mala ſua in te ſm volũtatem ſuã vadit. ⁊ ſimul cũ ſtultitia ſua perict. Et in fra pax. Cum audace non eas in deſertuʒ qm̃ nihil eſt ante illum ſanguis. ⁊ vbi non eſt adiutorium elidet te. Quibus addit ter tium teſtimonium ꝓuer. xvij. Expedit ma gis vrſe occurere raptis fetib⁹ q̃ fatuo cõ- fidẽti ſibi in ſtultitia ſua. Et ſicut pʒ ſignũ in oĩbus mundanis q ꝓp mundana ꝑcipi tãter ſe in periculis mergunt Iob. xij. Au- daces prouocant deum cuʒ ipſe dederit in manus eorum oĩa. ſextum ſignuʒ

Septimum ſignum eſt iudicium ſine đ liberatione vel conſultum. Quia qui ſine deliberatione ⁊ audientia ꝑtium iudicant Impij ⁊ ſtulti iudicãtur Actus. n. prudẽ tie eſt cuʒ conſilio iudacare ꝓuer. xxix. Vi diſti hoĩem velocẽ ad loquenduʒ ſtultitia magis ſperãda eſt q̃ illius correctio. Et de oppoſito dicit pax ſupra Rex q iudicat in ꝟitate tronus eius in eternum firmabit ꝓ uer. viij. Qui prius reſpõdet q̃ audiat ſtul tum ſe eſſe demonſtrat ⁊ ꝯfuſione dignũ. ſeptiuʒ ſignuʒ

Octauum ſignum eſt cõſiderõ breuiata Quia non cõſiderans futura ſtultus repu tatur. Et ſunt due rationes. Prima qꝛ prudentia eſt mater ꝓuidentie. Et ideo q non habet prudentiam non hʒ ꝓuidentiã luc. viij. Ceteris in parabolis vt videntes octauũ ſignuʒ

non videant. p̃s. l iʒ. met°. iʒ. Oculos hũt ⁊ non videbunt. Scd̃a ratio qꝛ ſicut i cu ſtodia caſtroꝝ per ſpeculatores plurima vitantur pericula ſic in cuſtodia aĩe ꝑ ſapiẽ tiam. ſapie. viij. Signa demonſtrant an- te quã fiant ⁊ euẽtus temporum ⁊ ſeculoꝝ.

Nonũ ſignum eſt ſpeculatio nõ funda nonuʒ ſignuʒ ta. qꝛ qui iudicat de ſupficialibus ſtultus iudicat. qꝛ prudens querit qualis eſt res in ſe ⁊ de radice in trinſeca iudicat. Et confir matur. qꝛ ſcd̃m paripatheticos ſimilitudo eſt mater falſitatis. Et iõ ſimilia ſunt dece- ptiua iʒ ſuperficialiter ſimilia boni. iõ di- cit ꝓpheta i p̃s. Quã magnificata ſũt opa tua dñe nimis profunde facte ſunt cogita- tiones tue. Vir inſipiẽs nõ cognoſcet ⁊ ſtul tus nõ intelliget hec. ⁊ hoc ſignum reperi- tur ſepe in hoĩbus. qꝛ ſm diony. li. de diui nis no. Q ia mala ſunt q̃dã bona apparẽ tia ſed in profundo occultant ſuũ venenũ pʒ de comeſtoribus potatoribus luxurioſis ⁊c. Nã in ſupficie apparet delectatio ſed in fine ſeruat mortifera egritudo prime. cor. ij. Animalis aũt hõ nõ percipit ea q̃ ſunt ſpũs dĩ. ſtultitia. n. iẽ illi ⁊ nõ põt itelligere ea.

dcimũ ſignuʒ Decimũ ſignum eſt cõtentio frequẽtata Contentioſi coĩter reputant fatui. Et rõ ẽ duplex. Prima. qꝛ cõtentio cum hoĩbus ſtultis eſt fatua ex utraqʒ parte qꝛ ſine rõne.

Scd̃a rõ. qꝛ cõtentio cũ hoĩbus pruden tibus arguit habitum ꝯ prudentiã ⁊ iſte ha bitus eſt ſtultitia. Iſtud claret in cõtentio ſis in qͥbus eſt iugis alteratio inter vires aĩales ⁊ intellectuales de qͥb⁹ apoſ. galat. v. Hec enim ſibi inuicem aduerſantur vt non quecũqʒ vultis illa faciatis.

vndc. ſignuʒ Undecimum ſignũ eſt vagatio inqͥeta hõ vagus ⁊ inqͥetus vel inſtabilis ſtultus iudicat. Et ſunt due rõnes. Prima pʒ ꝑ oppoſitũ. qꝛ ſicut hõ qͥetus dr̃ tranqͥllus ⁊ prudens ⁊ ſtabilis ſic ꝑ ꝯñs vagus ⁊ in qͥetus ſtultus iudicat. Scd̃a rõ. qꝛ ſicut dictũ eſt. Aĩa ſedendo ⁊ quieſcẽdo fit pru- dens. ⁊ vagus eſt in cõtinuo motu ⁊ iõ nõ põt intendere ad prudentiã. vñ iudicat ſtul tus ꝓuer. i4. In vijs ſuis reputabit ſtult⁹ ⁊ ſuper eum erit vir bonus.

i. ſig^m Duodecimum ſignum eſt credulitas i- ſtinata. Ni q cito credit vulgo dr̃ ſimplex . i. ſtultus ⁊ ſunt due rõnes. Prima. qꝛ prudentia q̃ eſt recta rõ agibiliũ dictat ali- quid credendũ. Scd̃a rõ. qꝛ qui cito cre dit de facili decipitur. prudens aũt nõ ſic đ cipitur ꝓuer. i4. Innocens credit oĩ ꝟbo. Aſtutus autem cõſiderat greſſus ſuos. Et accipitur ibi innocẽs ꝓ ſtulto. ⁊ aſtutus ꝑ ſapiente eccl. xix. Non omni ꝟbo credas.

Tertiũ decimuʒ ſignũ eſt in ꝑtuoſitas tumultuoſa qui cuʒ in ꝑtu ⁊ tumultu opa tur ſtultum iudicat. ⁊ ſunt due rõnes. ter^m dc ſignuʒ

Prima. qꝛ prudens opat opatione re- cte ſcd̃m rectã rõnem. ⁊ iõ menſuratas ⁊ ꝑ ꝯñs nõ cum i ꝑtu. Scd̃a rõ. qꝛ opatio nes icitate a paſſiõibus. ſ. ꝯcupiſcẽ vel ire ſunt tumultuoſe ⁊ in ꝑtuoſe niſi refrenen- tur a recta rõne eccl. xi. Fatuus in riſu exal- tat vocem ſuam. Vir aũt ſapiẽs vix tacite ridebit. Et confirmat duplici teſtimonio.

Primo ꝓuer. i7. Hõ ſtultus plaudet manibus cũ ſpopõderit ꝓ amico. quaſi di cat ꝙ opat cũ in ꝑtu. Scd̃o ꝓuerbio. ix. Mulicre ſtulta ⁊ clamoroſa. ⁊ infra pax. Sedet in foribus dom⁹ ſue ſuꝑ ſellã in ex celſo vrbis loco vt vocaret tranſeũtes. Et ideo dr̃ iꝙ aĩe pctõꝝ deſcendũt. vbi eſt tu- multus clamor ⁊ fletus Math. iʒ. Mittet filius hoĩs angelos: ⁊ ſequr Mittẽt eos qui opant iniqͥtatem in caminuʒ ignis: ibi erit fletus ⁊ ſtridor dẽtiũ ⁊ aĩe iuſtoꝝ dicũ tur qeſcere in pace ſapie tertio iuſtoruʒ aĩe in manu dei ſunt ⁊ non tãget illos tormẽ tum mortis ⁊ pax infra illi aũt ſunt in pa ce. Que recte habetur in vita beata apoc. xi. Mors vltra nõ erit nec luctus: neqʒ cla mor nec dolor erit vltra. Cuius vite nos participes faciat xp̃s. Amen.

¶ De annunciatione virginis

Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ꝟ- bum tuum luc. p° vt ex doctoruʒ dictis ⁊ ſacre ſcripture teſtimõio In prĩa hoĩs creatõe fuit ei ꝓpo ſita triplex iuſtitia q̃ i deũ referre đbebat.

Prima fuit cordialis amoris Aug. de li°. de moribus. Eccleſie iuſtitia eſt amor ſoli amato ſeruiens.

Secunda fuit rectitudinis mẽtalis An-

ſel.li.de conceptu virginali. Juſtitia eſt re
ctitudo voluntatis ꝑꝑ ſe ſeruata.
Tertia.fuit obie ſalutaris.p̃.R.15. Nũ
qd vult dñus holocauſta ⁊ victimas ⁊ nõ
potius vt obediatur voci dñi. melioꝛ ẽ.n.
obia victime ⁊ auſcultaſ magis q̃ offerre
adipẽ arietũ. Qꝛ ꝑ primã iuſtitiã hõ debe
bat referri in deũ:qm̃ ad ei⁹ ſilitudinẽ fa
ctus erat.eccl.13.Oẽ aial diligit ſibi ſimi
le ſic ⁊ oĩs hõ ꝓximũ ſibi:oĩs caro ad ſimi
lem ſibi cõiungeſ ⁊ oĩs hõ ſimili ſibi ſocia
bitur. Per ſecundaʒ ſimiliter qm̃ ad eius
ymaginẽ creatus fuerat.p̃s. Rect⁹ dñs
deus nr̃ ⁊ nõ eſt iniquitas in eo.eccl.vii.
Deus fecit hoieʒ rectũ. Per tertiã ſimiliſ
ſiĉ creatura ĩ creatoꝛẽ.p̃s.Nõ ne deo ſub
iecta eſt aĩa mea ab ipſo.n.ſalutare meuʒ:
Et.p̃s.99.met°.3°. Ipſe fecit nos ⁊ nõ ip
ſi nos.Nos ãt populus ei⁹ ⁊ oues paſcue
ei⁹.Qua ꝑꝑ dedit de⁹ primis parẽtibus
illud donũ excellẽtiſſimũ ⁊ ſupnãle. ſ.ori
ginalis iuſtitia ĩ pꝛĩa eoꝝ creatiõe.Nõ tã
q̃ pſone priuate ſʒ tãq̃ pricipiũ toti⁹ hũa
ne nãe. Et cũ ꝯditiõe q̃ ſi ipaʒ iuſtitiã ad
mitterẽt oẽs poſteri eoꝝ admitterẽt. Que
iuſti^a ĩ trib⁹ ꝯſiſtit. Pꝛi^m q̃ caro ſubicie
baſ aĩe ꝑꝑ ꝓpigoꝛẽ ſilitudinẽ q̃ hẽbat ad
diuinã bonitatẽ ⁊ ex hoc ſurgebat iuſti^a mo
ris. Scdʒ q̃ aĩa erat obediẽs rõni ꝑꝑ di
ne ymaginis ꝯformitatẽ ⁊ ex hoc ſurgebat
iuſti^a rectitudinis. Tertiũ q̃ rõ erat obe
diẽs deo ꝑꝑ depẽdẽtiã q̃ hẽbat ⁊ hʒ ab ip
ſo.⁊ ex hoc ſurgebat iuſtitia obie.vñ alle
gaſ ſupra.p̃.R.xv.Melioꝛ eſt obia q̃ vi
ctime Anſel.li°.de caſu dyaᵇ.ca.ix.Dic hõ
conditus fuit in oꝛiginali iuſtitia vel recti
tudine ad hoc q̃ vellet q̃ debuit.Et dicit
idẽ in eodẽ ca.13. Juſtũ ẽ aliqd additũ vo
luntati primi hoĩs ⁊ angeli q̃ tẽperat illã
vt vellet q̃ velle opoꝛtebat ⁊ expedit.⁊ ibi
dẽ dĩc ca.xvj. Ad iuſtitiã ſemel acceptã ac
cipiẽs ſp̃ teneſ ſiue habeat ſiue nõ habeat
illã.Et qꝛ hõ ſemel pdidit ipſaʒ ꝑꝑ pctm̃
primi parẽtis remãſit debitoꝛ ipſi⁹ iuſtitie
Qm̃ pctm̃ oꝛiginale vt dicũt doctores eſt
carẽtia oꝛiginalis iuſtitie cũ debito hñdi.
Qõ dbitũ nõ valẽtes pſoluere oẽs debeba
mus in inferno captiuari.Sʒ notãdũ ẽ q̃

tota hũana natura nõ peccauit.qꝛ nec hũa
nitas xp̃i:nec humanitas btẽ ꝟginis.etiã.
qꝛ pena nõ debeſ alicui niſi ꝑꝑ pctũ.iſtis
.ſ.xp̃o ⁊ btẽ ꝟgini nõ debebaſ pena pti q̃
pena ꝯſiſtit ĩ trib⁹. Pꝛimo ĩ pena dãni.
Que eſt carentia viſionis diue ⁊ expulſio
nis de padiſo. Scdo in pena ſenſus que
eſt reatus ⁊ ꝑpeſſio tormẽtoꝝ in inferno.
Tertio in pena.ſ.remoꝛſus cõſcie:qui re
moꝛſus ꝑ ꝓpħaʒ vocat ꝟmis.yſaias vlti
mo.vermis eoꝝ nõ moꝛieſ.Et iõ ꝯuenies
erat hũanitatẽ iſtoꝝ btificari. Sed cũ nõ
eſſet cõueniẽs btitudinẽ eſſe pticulari moꝛtem
moꝛte iõ ſiĉ ꝑ vnũ.ſ.primũ hoieʒ oẽs fue
rũt dãnati.Sic ꝑ vnũ ĩ nocẽtẽ cõueniẽs
fuit vt oẽs poſſent btificari.ro.v.Si enim
vni⁹ delicto multi moꝛtui ſunt multo ma
gis gratia dei ⁊ donũ in gr̃a vnius hoĩs
ĩ ſu xp̃i in plures habũdauit.⁊ paꝝ infra
Si.n.vni⁹ delicto regnauit moꝛs ꝑ vnũ
multo magis habũdãtia gr̃e ⁊ donatiõis
⁊ iuſtitie accipiẽtes ĩ vita regnabũt ꝑ vnũ
ieſum xp̃ʒ.⁊ ſeqtur infra. Sic.n.ꝑ inobiã
vnius hoĩs peccatores cõſtituti ſunt mul
ti ita ⁊ ꝑ vni⁹ obiaʒ.iuſti ꝯſtituenſ multi
lex.n.ſub intrauit vt habũdaret delictuʒ.
vbi aũt habũdauit delictũ ſup habunda
uit ⁊ gr̃a.vt ſicut regnauit pctm̃ in moꝛtẽ
ita ⁊ in gr̃a regnet ꝑ iuſtitiã in vitã eternã
per ieſuʒ xp̃m dñm noſtrum. Unde ex tũc
determinauit deus hominem redimere in
qua redemptione fuit ipſa pꝛima iuſtitia
renouata tripliciter.
Pꝛima amoꝛiſ.qꝛ vt dicit Anſel.li.cur
deus hõ. Hõ nõ debebat ad gr̃am recipi
niſi ſufficiẽter pctõ ſatiſfeciſſet.⁊ qꝛ hoc fa
cere non valebat de pſe.qꝛ ſatiſfatio debe
bat eẽ infinite bonitatis ſicut pctũʒ fuerat
infinite offenſiõis ⁊ malitie:ſtat q̃ ſolus d̃
us poterat a quo ipſa iuſtitia nõ exigebat
cũ ipſe deus nõ eſſet debitoꝛ.ſed hõ. Qua
re deus ꝑ ſuã infinitã miſericoꝛdiã voluit
in hac ſacratiſſima nocte reuolutis annis
hũanã naturã in vnitatẽ ſui ſuppoſiti aſſu
mere vt ſic in vno hoĩe eſſet potẽtia diuina
ad redimẽdũ ⁊ debitoꝛ hõ ad ſatiſfaciẽdũ.
Jõ dicitur propter nimiã charitatẽ ſuam
qua dilexit nos deus filium ſuum miſit.

Scda.rectitudinis.qꝛ erat in fallibilis
veritatis Jo.p°. Uidimus gloꝛiam eius.
Et paꝝ infra.plenũ gratie ⁊ veritatis.idẽ
xiiij.Ego ſum via veritas ⁊ vita.
Tertia.obie phili.2°.humiliauit ſemet
ipſum factus obediẽs vſqʒ ad moꝛtẽ.⁊ qꝛ
quãtũ ad vtrũqʒ ſexum iſta redẽptio ap
paruit.Nã ꝓ ſexu maſculino ĩ pſona xp̃i
dr̃ eccl.7°.Uirum de muliere vnũ reperi.
Et pro ſexu feminino in pſona.b.virgi
nis.dr̃ ye.31.Nouũ faciet dñs ſup terrã
femina circũdabit viꝝ. In iſta g° ſacratiſſi
ma anũciatiõe cõuenit iſta triplex iuſtitia.
Pꝛima amoꝛis in miſſiõe angeli gabꝛie
lis ad btãʒ ꝟginẽ.Qꝛ tũc apparuit amoꝛ
dei ad humanã naturam. Secunda recti
tudinis in diſputatiõe.b.virginis cũ ange
lo. Tertio obie in benedicto conſenſu.b.
virginis quando dixit ecce ancilla dñi.⁊c.

¶ De anunciatione beate virginis.

Ue gr̃a plena dñs tecũ luc.p°c.
Tres artes invenio in toto oꝛbe
A generales. Pꝛima eſt ho
minum. que eſt vana miſera ⁊
tẽpoꝛalis Que circa tria verſaſ.ſ.opes:ho
noꝛes:⁊ voluptates. Jõ dicit glo.ſup.p̃s.
118.ſ. In quo coꝛrigit adoleſcentioꝛ viam
ſuã. Sic inquit.tria ſolẽt hoĩes affectare.
opes.ſ.honoꝛes:⁊ voluptates.Opes aua
ri.honoꝛes ſupbi:voluptates: luxurioſi ⁊
guloſi. Que tria nõ ſatiſfaciũt. Pꝛimo
qꝛ deficiũt ⁊ antiquãtur.Eriſo.ſup Ma
theũ.Cũ cetera vitia ſeneſcunt ſola auari
tia iuueneſcit. Secũdo.qꝛ vana ſunt ⁊ de
relinquunt Aug.li.p°.de cõtẽptu mũdi.
ca.3.Cur tã ceci ⁊ abſqʒ rõne ſumus.mũ
di pompas ⁊ diuitias totis viribus cõcu
piſcẽtes que vana ſũt ⁊ q̃ pcius ẽ cũ hijs
magis indigeas te derelinquunt.
Tertio.qꝛ ꝑturbant ⁊ affligũt:ſene.li.
de remedijs foꝛtuitoꝝ. Iſte quem tu feli
cem cunctis admirantibus credis.ſepe do
let:ſepe ſuſpirat. Scda eſt demonũ:que
eſt mala ⁊ moꝛtalis. Que ẽt verſaſ circa.
3^a.ſcilʒ moꝛtem.penam.⁊ diſcoꝛdiam. De
pꝛimo tam ſpirituali quaʒ tempoꝛali moꝛ
te operatus eſt demon in pꝛimis parenti
bus.gñ.3.ca. De.2°. Job.p°.ca. Non ne
valaſti eum ac domum eius vniuerſam
qʒ ſubſtantiam eius per circuitum: operi
bus manuum eius benedixiſti.⁊ poſſeſſio
eius creuit in terra. Sed extende paulu
lum manum tuam ⁊ tange cuncta que poſ
ſidet.niſi in faciem benedixerit tibi ⁊c.hoc
idem dicit ibidem.2°.ca. Jdeo diciſ apoc.
2°ca.Eſto fidelis vſque ad moꝛtem ⁊ da
bo tibi coꝛonam vite. De.3°.bernar.ſu
per canticam ſermone ſeptimo. hoſtis ille
antiquus ſolus pater eſt diſcoꝛdie ʒiʒanie
⁊ diſſenſionis. quam pꝛimo in celo poſ
ſuit in pꝛimis parentibus pꝛocurauit.⁊ ſe
quitur.Non ceſſat hic nobis pꝛocurare vt
a pace ſumma ſcilicet chriſti recedentes
damnemur
Tertia eſt trinitatis diuinarum perſo
narum. Que etiam circa tria verſatur.vi
tam.pacem.⁊ gloꝛiam.de pꝛimo Jo.xviij.
ca.Ego cognoſco oues meas ⁊ cognoſcũt
me mee.⁊ ego vitam eternam do eis. De
2°. Ad epheſios.2.ca. Ipſe eſt pax noſtra
qui fecit vtraque vnum. De quo.p̃s. Sa
tiaboꝛ cum apparuerit gloꝛia tua. Hec
autem tria perdidit genus humanum ex d̃
merito pꝛimoꝛum parentum. Quod cõ
ſiderans beatiſſima trinitas conſilium fe
cerunt ad inuicem in celo.ſ.pater filius ⁊
ſpiritus ſanctus.in quo tres pꝛopoſite fue
runt concluſiones.
Quarum pꝛima eſt.an genus humanũ B
eſſet recuperandum. Et huic obſtabat iu
ſtitia.d.per pꝛophetam.p̃s 47. Metro.
duodecimo ⁊ vltimo. homo cuʒ in hono
re eſſet non intellexit.i.per lapſum cecidit
Comparatus eſt iumentis inſipientibus
⁊ ſimilis factus eſt illis. Et ideo non me
retur recuperationem. ſed ſicut ingratus
per inobedientiam moꝛtem eternam. ⁊ a
deo in perpetuum ſeparari pꝛomeruit.
Ex oppoſito ſtabat miſericoꝛdia ⁊ pax vt
patet ex meditatiõibus ber.⁊ ex dictis An
ſelmi li.2. Cur deus hõ.d.hõ ex ignoꝛãtia
⁊ fragilitate peccauit:pʒ ꝑ magr̃ 3.2. ſnĩaꝝ

diſti.ꝛ.ca.ꝛ.Et cum peccaſſet doluit ergo
ſibi erat remittendum.⁊ recuperandum.
Secundo homo fuit factus vt deo ſer
uiret.patet.ꝛ.ſententiarum diſti.p.ca.3.
Ergo recuperandus erat, Aliter deo ſerui
re non poterat ⁊ angeli reſtaurati non fuiſ
ſent. Et dei miſericordia potentia.pax:bo
nitas:⁊ ſapientia:cognita non fuiſſent. Et
ideo homo recuperandus erat. Que cōclu
ſio inter patrem ⁊ ſpiritum ſanctum verte
batur. Quam ipſe diuine perſone filio cō
miſerunt. Cui ſapientia attribuitur. Qui
vna cum ipſis diuinis perſonis taxauit ⁊
ſtatuit vt genus humanum reddimeretur
poſt ꝙ per ignorantiaꝫ ſeductum peccauit
⁊ de peccato dolebat. Sed quare. ⁊ ſi ho
mo erat ſaluandus. Debuit ſaluari.vel li
bere vel per ſatiſſactioneꝫ: Et videt quod
libere. Quia magis dei potentia benigni
tas ⁊ miſericordia in hoc clareſcēt. Sed iu
ſtitia dicit oppoſitum alegans ſummam
iuſtitiā eſſe in deo ⁊ ſic eſt homo reddimen
dus per ſatiſſactionem. Et iſtud dicit dn̄s
bonauentura ſuper.iij. Sententiarum di.
ꝛ.queſtio.ꝛ. Et per magiſtrū hētur ibidē.
Secunda.quod cū creatura nulla poſſꝫ
de hoc deo ſatiſfacere. et eſt impoſſibilis
de pſe quō p ſatiſſationē hō eſt reddimen
dus. Qua pp diffinitum eſt vt vna de tri
bus perſonis diuinis homini vniretur.in
vna perſona ita vt ibi eſſet deus qui poſſꝫ.
⁊ hō qui debet deo per mortem ſatiſſacere
Et hec eſt ſententia Anſelmi ⁊ domini bo
nauēture. vbi ſupra.cauſas autem quare fi
lius qui eſt media perſona in trinitate de
buit carneꝫ ſummere:vt genus humanū
reddimeret vide in.3°.ſniaꝝ diſti.p.ca.ꝛ.
Sed querit de qua domina dbuit car
nē ſūmere filius dei. Et dicit de ea.que eēt
tota pulchra ⁊ abſqꝫ macula. Et aſſigna
te ſunt x[m] In conſpectu diuine maieſtatis
de quibus.x.fuerunt repudiate.
Prima fuit eua.q̄ fuit formoſa ⁊ pul
chra mulier.ſed repudiata fuit.qꝛ guloſa.
Scōa fuit Sara.ſed repudiata fuit.qꝛ
crudelis in agar ancilla habrae.
Tertia fuit rebecha.ſed fuit repudiata
quia inuida.

Quarta fuit lya.ſꝫ repudiata:quia lim
pis erat oculis.
Quinta fuit rachelis.ſed repudiata.qꝛ
furatrix ⁊ latra.
Sexta fuit Anna matris Samuelis.
ſed repudiata quia ſterilis.
Septima fuit berſabee.ſed repudiata.
quia meretrix.
Octaua fuit ſuſanna.ſed.repudiata.quia
vanagloꝛioſa.
Nona fuit iudith. ſed repudiata. quia
homicidiaria.
Deci° fuit heſter.ſꝫ rpudiata.qꝛ timida.
Undecima ⁊ vltima fuit.b.virgo ma
ria: In oibus ⁊ ſuper oīa puriſſima ⁊ in oi
bus virtutibus ſingulariſſima. Que poſi
ta in conſpectu altiſſime trinitatis reperta
eſt i omnibus que ſpectant ad perfectioneꝫ
vnius domine pleniſſime cōplecta.vt me
rito de ipſa dicatur ſapientie.vij.ca. Can
dor lucis eterne ⁊ ſpeculum ſine macula.
Canticorum.4.ca. Tota pulchra es ami
ca mea ⁊ macula non eſt in te. Et ideo ta
ratus fuit vt ad ipſam angelus mitteretur
qui p° hec virgini nunciaret. Secundo
edocta per angelum ſpūs ſanctus totam
repleret. Tertio quod filius dei abſqꝫ
virili ſemine de ea carnem aſſummeret. Et
ideo Gabriel purpura indutus. Corona
florea coronatus lilium puritatis manu te
nens ad virginem hora cōplectorij veniēs
Quam orantem inueniens reuerenter ſa
lutauit.d. Aue gratia plena dominus te
tum.in qbus verbis videamus.
Pri° qualiter maria p āgelū nūciat.
Scōo q̄liter dei fili⁹ de maria icarnat.
Tertio quibus gratijs ⁊ dignitatibus
magnificat. Circa primum notandum
eſt. Qō cū beata virgo eſſet annorū.ꝛ.⁊ d
mandato dei eſſet deſponſata Joſeph ve
nit nazareth ad domum parentum. Que
vna dierum cum ſola in camera eſſet ⁊ de
um celi deuotiſſime exoraret. vnam maxi
mam conſolationem ⁊ preter ſolitam ſen
ſit. Nam in ipſa conſideratione exiſtente.
Circa horam completorij lux ſplendidiſſi
ma apparuit que totā cameram illuxit.
Et ecce ſtatim angelus dn̄i affuit qui ei

deuotiſſime ſalutando dixit. Aue gratia
plena.⁊c. Dixit aue quod idem eſt ꝙ ſine
ve.ideſt ſine peccato. Quia ſine peccato
mortali veniali ⁊ originali fuit.dī maria.i.
maris ſtella. mūdi domina.celi porta.pa
radiſi regina.⁊ angelorum corona.dī gra
tia plena. Que ſecundum Bernardum ſu
per miſſus eſt Luce.p°.ca. Maria plena
fuit ſeptupliciter.
¶ Primo i mente.gratia deitatis.
¶ Secundo in corde.gratia puritatis.
¶ Tertio in anima.gratia caritatis.
¶ Quarto in ore.gratia affabilitatis.
¶ Quinto in opere.gratia largitatis.
¶ Sexto in corpore.gratia virginitatis.
¶ Septimo in cōuerſatione.gratia humi
litatis. Bene ergo dicit angelus.gratia ple
na.de cuius gratie plenitudinem capiunt
vniuerſi. Augu. in ſermone natiuitatis.
ſ.captiui redemptionem: angeli letitiam:
triſtes conſolationeꝫ.peccatores veniam.
Juſti gratiaꝫ. tota trinitas gloriam.⁊ fili
us dei carnis ſubſtantiam. Dominus te
cum. Et vere. Primo in ſua conceptio
ne. Qꝛ ab originali peccato ipſam preſer
uauit. Secundo in vita ⁊ conuerſatiōe.
Quia ipſam donis ſpiritus ſancti dota
uit. Tertio in aſſumptione.quia ipſaꝫ
ſuper choros angelorum exaltauit.
Quarto in remuneratione. Quia ipſaꝫ
in anima ⁊ corpore ſuper ſanctos corona
uit:vt pie creditur a fidelibus. Benedicta
tu:fuit eniꝫ benedicta ſuper omnes. vbi no
tanduꝫ quod mulier in lege tripliciter ma
ledicta erat. Uel.quia ſterilis erat. Uel.qꝛ
in peccato concipiebat. Uel.quia in dolo
re parturiebat.ſed hec fuit benedicta.
Primo.quia non ſolum hominem ſed
deum concepit.⁊ ideo fecundiſſima.
Secundo.quia non ſolum ſine peccato.
ſed etiam in plenitudine gratie fuit habun
dātiſſima. Tertio.quia non tantum ſi
ne dolore.ſed cum gloria letiſſima. Ideo
dicit Bernardus ſuper miſſus eſt. Tu ſo
la mater dei:tu ſola abſque peccato fuiſti.
Tu ſola mater ⁊ virgo abſqꝫ dolore chri
ſtum vnicum filium tuum dominum no
ſtrum peperiſti.propter que.d. Angelus.

Aue gratia plena. Que talia ⁊ tanta au
diens admirata tacuit. Et cogitabat quo
modo poterat hoc fieri. Quia virginitatē
deo ſeruare promiſerat. Ac etiam ſecun
dum Bernar. vbi ſupra:ſe dignam matrē
eſſe non reputabat. Jō tacuit. Et tunc an
gelus eam confortans dixit. Ne timeas
ma[a] inueniſti enim gratiam apud deum
ecce concipies ⁊c. Et maria dixit:quomo
do fiet iſtud quoniam virum non cogno
co.⁊ nec cognoſcere decreui. Et ait ange
lus:ſpiritus ſanctus ſuperueniet in te ⁊ ꝟ
tus altiſſimi obumbrabit tibi.⁊c. Et ſic pa
tet primū.ſ.quomodo ab angelo nuntiat.
Circa ſecundum eſt notandum quod
beata virgo fuit cum angelo a completo
rij vſque ad mediam noctem in diſputa
tione ⁊ colloquio diuine incarnationis ⁊
tunc videns omnia deo placere.⁊ ſibi om
nia poſſibilia eſſe.d. Ecce ancilla domini
fiat mihi ſecundum verbuꝫ tuum. Quod
fuit initium noſtre ſalutis. Sed queritur:
quomodo.⁊ dicitur quod q̄ cito fide credi
dit ⁊ ore dixit. Ecce ācilla domini. ꝙ fuit
formatum corpus xp̄i integrum ⁊ perfe
ctum de carne ⁊ ſanguine beate virginis
in vtero eius ſpiritus ſancti virtute ⁊ ani
ma a deo de nouo creata:illo tunc vnita
fuit illi corpori:⁊ diuinitas in eodem mo
mento.eis fuit vnita.patet per magiſtrum
In tertio ſententiarum diſti.ꝛ°.ca.vltio.
Et ſunt verba Auguſtini li°. de fide ad
petrum.⁊ tunc fuit verum dicere quod in
corpore beate virginis fuit chriſtus.deus.
⁊ homo verus. ſecundum Auguſtinum
⁊ magiſtrum vbi ſupra:⁊ ſic patet ſecun
dū.ſcilicet quomodo filius dei icarnat⁹ ē.
Circa tertium notādum ꝙ in hac ſan
ctiſſima incarnatione.operata eſt tota tri
nitas.lꝫ tantum perſona filij fuerit incar
nata ſecundum magiſtrum li°.3°.diſti.p°.
ca.vltimo. Et notandum ꝙ chriſtus iſte
ſecundum ꝙ deus verus ⁊ homo verus.
hodie de maria incarnatus:eſt liber ille
intus ⁊ foris ſcriptus:ſeptem ſigillis ſigna
tus:quem ioannes in ſpiritu vidit Apoc.
v.ca. Ubi ſic dicit. Et vidi in dextera ſedē
tis ſuper Thronum:librum ſcriptum in

tus ⁊ foris ſignatum ſigillis ſeptem quem nemo dignus inuentus eſt apire. Niſi hec btā virgo que a deo electa eſt digna ipſuꝫ recipere. Intus ſcript⁹ quo ad diuinitatē ⁊ foris quo ad humanitatem. Sed que ſunt ſepteꝫ ſigilla videamus.

¶ Primū ē diuinitatꝭ humanitatiſqꝫ vnio.
¶ Secundum eorum conſideratio.
¶ Tertium ipſarum operatio.
¶ Quartum coniunctio.
¶ Quintum ipſarum menſuratio.
¶ Sextum ipſarum proportio
¶ Septimum ipſarum apertio.

¶ In primo ſigillo deficit grāmatica ſua ſcriptura ⁊ loquella. In ſecundo retoricha cum ſuis diſtinctionibus coloribus. In tertio logica cū ſuo diſtinguere ac argumētare. In quarto ariſmetricha ſuo viſu ⁊ calculatione. In quinto geometriacū ſuis mēſuris ⁊ notijs. In ſexto muſicha cū melodiis ⁊ ↄſonātiis. In ſeptimo aſtrologia cū ſuo ꝓuidē ⁊ iudicaꝛ.

Circa primū notādū qd̄ grāmatica nequit intelligere vnū idē verbū eſſe actiuū ⁊ paſſiuū neutrū ⁊ deponēs: ſꝫ i hac ſacratiſſima incarnatione vnū ꝟbū eſt actiuū p q̄ facta ſunt oīa Jo. p°. ca. Oīa p ipſuꝫ facta ſunt. Idēqꝫ eſt paſſiuū Jo. vbi ſupra. verbū caro factū eſt. Idēqꝫ eſt neutrū qñ in ſepulchro qͦuit Idēqꝫ deponēs qñ in reſurrectiōe oēs noſtras miſerias depoſuit vñ alanus. Exceptiuā actionē ꝟbū pſis excipit: dū delludit rōneꝫ: dū nāꝫ ↄcipit cālē dictionē ab vtroque recipit actioqꝫ paſſio nēꝛ hoc ꝟbo ↄcipit. Circa ſcd̄ꝫ notādū q̄ retoricha nūq̄ intellexit: q̄ vnus ⁊ ideꝫ nobilis ſit ⁊ vilis diues ⁊ paup iuſtus ⁊ pctōꝛ. ſꝫ in hac ſacratiſſima incarnatiōe: repta ſunt. Ber. Nemo xp̄o nobilioꝛ nemo eo vilioꝛ: nemo maioꝛ nemo minoꝛ: nemo ditior nemo paupioꝛ. Nota qd̄ xp̄us non dꝛ pctōꝛ. q2 peccauerit. Sꝫ q2 carnē ſimilē carni pcti nuit. Ro. v. ca. Miſit deus filiū ſuū in ſimilitudinē carnis pcti. vel q2 ſicut pctō: iudicatus ⁊ mortuus ē ꝓnobis. alanus. Peregrinat a nā nois poſitio: dum iudici trāſcit iura hois cōditio: nouus tropus i figura noua ſit trāſlatio nouus coloꝛ in ſtūctura noua ſit cōſtructio. Circa tertium notandū: q̄ logica nūq̄ intellexit ex duabus diuerſis oīmode vnuꝫ fieri ſalua vtriuſqꝫ natura ⁊ proprietate Jō ſic arguit. Eſt deus. g° nō eſt hō: ⁊ ecōuerſo. Sed in hac ſacratiſſima incarnatione fuit xp̄us deus ⁊ hō. Et iō fides ſic arguit. xp̄s ē de⁹ igitur eſt hō. Alanus. Intra locoꝛ locum neſcit locus a ↄtrīs ſuū locū ex ſtupeſcit exceptuꝫ ab alijs. Sic ex linguis obmuteſcit falitur in ꝓprijs. ⁊ ex ſuis erubeſcit logica falatijs. Circa quartū notandū q̄ ariſmetricha nunq̄ cognouit aliqd vnuꝫ exiſtens foꝛe diuerſuꝫ. ſed hic eſt vnus in pſona ⁊ diuiſus in natura: Alanus. Duꝫ ab vno nō recedit: alteratur vnitas dū i vnū ſe cōcedit vnitur alteritas indiuiſum ideꝫ cedit in idē diuerſitas: ſuū tñ nō excedit limitē ſimplicitas. Circa quintum notādū q̄ geometria nō cognouit maioꝛē mēſurā claudi ſub minoꝛi. ſꝫ in hac ſacratiſſima incarnatione eternū capitur ſub tēporale ⁊ infinitū p finitū. Alanus. Sue artis inceſura geometria falitur: dum in mēſus ſub mēſura terrenoꝝ ſiſtitur indirectū cui natura circuli cōuertitur. ſperā claudit q̄dratura. ⁊ ſub ipā clauditꝛ. Circa ſextū notādū q̄ muſica nūq̄ cōcordauit i ꝓpoꝛtione finitū cū infinito. Sꝫ ſacratiſſima h̄ incarnatio melodioſe ↄpoſuit. Jō dixerūt angli iocūdiſſime decātādo. Luc. 2. ca. Gloria in altiſſimis deo. ⁊ in terra pax hoībus bone voluntatis. Alanus. Dū factoꝛis ⁊ facture mira ſit cōiunctio. qs ſit modus ligature qs oꝛdo que rō: q̄ ſint vincula q̄ iū cture. q gumphi: q̄ vnio: ſtupet ſua fractoure muſica propoꝛtio. Circa ſeptimuꝫ notādū q̄ aſtrologia neqt ſolē eclipſari ⁊ nō obſcurari. Sꝫ in hac ſacratiſſima icarnatione ſol diuinitatis eclipſatus ē p obūm hūanitatꝭ ⁊ nō ē obſcurat⁹ ſꝫ i ſuo fulgoꝛe p māſit. Alanus. Solis lum̄ nube tectū ſe nubis velamine fert p ſe obſꝫ clarū nec hꝫ in lumine noſtrū ꝟgit in defectum ſol oꝛtus in virgine in effectum dans effectū lumē in caligine. Et ſic ſeptē liberales artes legere intelligereqꝫ nequerūt hūc librum bñdictū ipſis ſcti gr̄a in vtero virginali receptuꝫ. Qō viderat ꝓpheta. di. Iſay. 29. ca. Erit vobis viſio ſicut viſio libri ſignati quē cū dederint ſcienti litteras dicere lege iſtū. Reſpōdebit nō poſſuꝫ. ſignatus eſt. n. .ſ. ſigillis ſeptē ſicut dictū eſt. ex quo pꝫ q̄ ad iſtū librū nō attingūt mūdane ſcie. Jō dicit ꝓpheta. vbi ſupra. Peribit. n. ſapiētia a ſapientibus eius ⁊ intellectus prudētiuꝫ ei⁹ abſcondetur. ⁊ notādum qd̄ vbi mundane ſcie nō attingūt: ſimplices catholici ↄplexāꝛ. Nā piſcatoꝛ Petrus hoc cognouit. Mathe. dicēs. Tu es chriſtus filius dei viui hoc idē cognouit campſoꝛ Matheus ⁊ mercatoꝛ Frāciſcus de qbus ⁊ ſimilibus dicit xp̄s Math. 20. ca. Cōfiteoꝛ tibi pr̄ dn̄e celi ⁊ terre. q2 abſcōdiſti hec a ſapiētib⁹ ⁊ prudētib⁹ ⁊ reuelaſti ea puulis.

Sed circa tertiū mēbrū. ſ. qb⁹ dignitatib⁹ ⁊c. Eſt notandū q̄. b. ꝟgo. xiim gr̄as a deo recepit. quas nullus vnq̄ habuit.

¶ Primo deus ipſaꝫ ab oī pctō pſeruauit.
¶ Scd̄o mr̄ dei oīpotētis eſſe promeruit.
¶ Tertio de ſpiritu ſancto filium cōcepit.
¶ Quarto principium noſtre ſalutis fuit.
¶ Quinto xm in vtero ſuo nouem menſibus enutriuit.
A ¶ Sexto abſqꝫ pena ⁊ doloꝛe filiū pepit.
¶ Septimo ꝟgo poſt partū ⁊ abſqꝫ macula remanſit.
¶ Octauo mr̄ abſqꝫ hoīe ⁊ pr̄e hūano fuit.
¶ Nono in ſe reſpiciētiū libidines extinxit.
¶ Decimo angeloꝝ regina. ⁊ maris ſtella ⁊ mundi domina fuit.
¶ Undecimo omnes ad eam clamātes ſaluat ⁊ exaudit.
¶ Duodecio ſup oēs choꝛos angeloꝝ ad dexterā dei eā filius ſuus coꝛonauit. quaꝫ ſic dignificatā Jo. vidit. d. Apoc. 12. ca. Signū magnū apparuit in celo: mulier amicta ſole ⁊ luna ſub pedib⁹ ei⁹. ⁊ i capite ei⁹ coꝛōa ſtellaꝝ. xiim. Recte g° ⁊ bñ dic āgel⁹ Aue ⁊c. Sꝫ ꝓ cōcluſiōe huius ſolēnitatis videamus vtm deus potuerit vniri hūane nāe. ⁊ dꝛ qd̄ nō pp 3a. Prīō. q2 nō ſunt ꝓpoꝛtionabilia. Scd̄o. q2 plus diſtāt q̄ duo ↄtria. Tertio nō videꝛ cōueniēs vt creatoꝛ fiat creatura. Ad primū dꝛ qd̄ plus pōt deus facere q̄ nos intelligere: ⁊ ſic apd̄ deū ē ꝓpoꝛtionatū ⁊ cōueniēs: qd̄ apud nos vꝛ oppoſitū qd̄ ↄtingit pp debilitatē ſenſus igꝛ. ⁊c. Ad ſcd̄ꝫ dꝛ qd̄ deus pōt oē q̄ ſibi nō ē ipoſſibile. Luc. p°. ca. Nō erit ipoſſibile apd̄ deū oē ꝟbū. Ad tertiū dꝛ qd̄ ſic cecus nō pt iudicare de coloꝛibus. ſic nec hō q̄ dei ſunt. Mathei. xvj. ca. Non ſapis q̄ dei ſunt. ⁊ iō iſte articulus de icarnatiōe ꝟbi dꝫ nobꝭ eē credibilis p fidē. q2 ſꝫ Gre. ſup. Jo. Fides nullū hꝫ meritū vbi hūana rō pbet experimētū. ⁊ iō dic̄ Aug. hoc rōne nō debemus q̄rere ſꝫ fide firmiter tenere. q2 iuſtus ex fide viuit Abacch. 2. Marci. vltimo c. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit ſaluus erit. cuius nos ⁊c. Amen.

¶ De anunciatione beate virginis.

Rim⁹ dies erit celeberrim⁹ leui. 23. c. Qꝛ dies anūciatiōis. b. ꝟgis dꝛ fuiſſe pͥmus dies in q̄ fact⁹ ⁊ terminatus ē mūdus. ſ. dies. xxv. marcii vt pꝫ ex qbuſdā Iſtorijs: ſic ē ⁊ prima dies in q̄ mūdus ē renouat⁹. pp q̄ recte dꝛ Primus dies erit celeberrim⁹ ⁊ cōuenienter aſſūmiꝛ ad comēdationē hui⁹ feſtiuitatꝭ iq̄ excellētia iſti⁹ feſtiuitatꝭ iſpectu aliaꝝ dupli̇r declaraꝛ. Prio q̄m ad oꝛdinē durationis ſꝫ quē floꝛes p̄cedūt folia cū dꝛ pͥmus dies. Scd̄o q̄m ad oꝛdinē pfectionis ſꝫ quē fruct⁹ p̄cedūt floꝛes cū ſeqtur erit celeberimus. ſic. n. hec feſtiuitas ē pͥa: ita ē celeberima ⁊ digniſſima: ꝓ cui⁹ ſi² aduciꝛ illud. gn̄. p°. ca. Factū ē veſpe ⁊ mane die ſext⁹. Iſte die ſext⁹ ē dies veneris in q̄ fuit xp̄s anūciat⁹. ſic ⁊ crucifixus ſic dic̄ Aug. d̄ ciui. dei qd̄ eadē die xp̄s fuit paſſus q̄ fuit anūciatus. In iſta aūt die vt colligiꝛ ex diuerſis hiſtoꝛiis ad declarādū ei⁹ ſolēnitatē. colligimur duodeciꝫ ſolēnia facta ⁊ cōſūmata in ſacra ſcriptura.

Primū fuit de hoīs creatiōe. q2 tali die fuit adā de limo terre foꝛmatus.

Scd̄ꝫ de mulieris foꝛmatiōe. q2 eadem die fuit mulier de coſta ade foꝛmata vt pꝫ gn̄. 2°. ca. Tertiū. q2 tali die prim⁹ martir ⁊ ꝟgo fuit coꝛonat⁹. ſ. abel ſꝫ Aug. li. d̄ qōnib⁹ noui ac ve. teſti. Quartū. q2 tali die melchiſedech obtulit panē ⁊ vinū i ſacrificiū i ſi² dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. q fact⁹ ē nobꝭ ſacerdos in eternū. ſm̄ oꝛdinem melchiſedech.

offerens in cruce carnem ſuam ⁊ ſanguinem. Quintum. qꝛ tali die habraam filium ſuum voluit ymolare. propter diuinum mandatum. patet. gñ. 22°. ca.

Sextũ. quia tali die angelus fuit miſſus ad virginem vt colligimus.

Septimũ. quia tali die chriſtus fuit paſſus. Marci. xv. ca. Erat paraſceuem qđ eſt ante ſabatum.

Octauum. quia latro eo die miſericordiam conſequutus eſt.

Nonum. quia tali die Joannes baptiſta natus eſt, vt patet in ordine calẽdarij. quia ſub eadem littera currit. b. virginis anũciatio. ⁊ natiuitas btĩ Joãnis baptiſte.

Decimum. quia tali die gladius doloris pertranſiuit animam beate virginis in paſſione eius filij. De quo dixerat Simeon. Luc. 2°. capi.

Undecimum. quia tali die beatus Petrus fuit miraculoſe per angelum a vinculis abſolutus. quãuis in ordine calendarij feſtum ſit mutatum.

Duodecimum eſt. quia tali die beatus Jacobus fuit ab herode interfectus. Iſta autem duodecim ſolẽnia ſunt quaſi duodecim hore iſtius diei. Et notandum qđ iſta dies fuit integrata ex veſpere ⁊ mane vt patet. gñ. p°. ca. Factum eſt veſpere ⁊ mane dies ſextus. Factum eſt veſpere per miſterium incarnationis. Et mane per miſterium natiuitatis. dies ſextus. Qꝛ primꝰ dies fuit anũciatio Iſmaelis. gñ. xv°. ca.

¶ Scđs fuit anũciatio yſaac ibidẽ. 17. c.

¶ Tertiꝰ fuit anũtiaꝰ ſãſõis iudicũ. 14. c.

¶ Quartus fuit anunciatio beate virginis. vt patet in legenda ſue natiuitatis. licet non habeatur expreſſe per ſcripturam.

¶ Quintus fuit Joannes baptiſta. vt patet Luc primo. capi.

¶ Sextus fuit anunciatio chriſti vt patet ibidem. ⁊ ideo bene dicitur dies ſextus. Et etiam notandum ꝙ veſpere iſtius diei ſacratiſſimi fuit honoratũ multiplici honore.

Primo. quia iſta hora mater domini fuit repleta gratia. Jđ dicit Angelus. luc. p°. Aue gratia plena. Secundo virginalis admirationis. vbi ſupra. quomõ fiet iſtud. quoniam virum non cognoſco.

Tertio. ſpiritualis comeſtionis. quia iſta hora. chriſtus conſecrans ſuum corpꝰ. ſuos diſcipulos ſpiritualiter refecit. Luc. 22°. ca. Quarto ſpiritualis potationis cum ſacramentum ſui ſanguinis ſimiliter ſuis diſcipulis dedit. patet vbi ſupra.

Quinto. altiſſime ordinationis. qꝛ tunc ordinauit duodecim apoſtolos ſacerdotes ⁊ confeſſores. patet. Luc. vbi ſupra.

Sexto ſacratiſſime venditionis. patet Mathei. xxvj. Sicut enim mors chriſti fuit ſacramentum noſtre reſurrectionis. ſic eius venditio fuit ſacramentum noſtre redemptionis. Septimo ſancte ablutionis. quia ea hora lauit chriſtus pedes diſcipulorũ vt dĩ. Joãnis. 13. ca. Qui lotus eſt non indiget niſi vt pedes lauet prebens humilitatis exemplum: cum eſſet dominus ⁊ magiſter. Octauo ſacre reuelationis. quia Joãni euangeliſte ſecreta ineffabilia in ſuo ſinũ recumbenti reuellauit patet in Apoc. Nono ſacratiſſime allocutiõis predicans vltimam predicationẽ. In qua maxime eis recõmiſit charitatem.

Decimo ſacramẽto orationis. quia eadem hora orauit ad patrem in monte oliueti. patet. Luc. 22. ca. Undecimo ſacramento ſue turbationis. quia tunc incepit pauere ⁊ tedere de morte. Cernens horribilem paſſionem imminere. Duodecimo. ſanctiſſime ſue paſſiõis. quia licet hora nona eius paſſio fuerit conſumata: tamen iſta hora fuit incepta. Tertiodecimo. ſacramento ſue conditionis quia iſta hora ſuum corpus poſitum fuit in ſepulchro. ⁊ ideo reprehendit dominus ſuos diſcipulos. qui hanc horam non contemplabant. d. Mathei. xxvj. ca. Non potuiſtis vna hora vigilare mecum. Et ideo ordinauit eccleſia. vt hac hora ſalutaretur virgo maria. licet propter multa: potiſſime propter iſta predicta. ⁊ in particulari aſſignantur quatuor rationes. Prima propter beneficium dominice incarnationis recolendum. de quo habetur Jeremia. p°. ca. Uigillabo ego ait dominus ſuper verbo meo vt faciam illud. de q̃. Joannis p°. ca.

Uerbum caro factum eſt ⁊ habitauit in nobis. Secunda ad ſalutis noſtre pericula precauenda. Mathei. xxvj. ca. Uigillate ⁊ orate ſcilicet iſta hora: vt non intretis in temptationem. Tertia ad noſtre mortis vindeacula pertimeſcenda. Mathei. 2. ca. Suſtinete hic ⁊ vigilate mecum.

Quarta ad dominice paſſionis ſupplicia deploranda. Mathei. xxvj. ca. Triſtis eſt anima mea vſque ad mortem. Et ideo. quia iſta hora eſt tot ſacramentis ſignificata ſancti patres multum venerandam protulerunt. Hic eſt ille dies de quo dicitur. 4°. Regum. vij. ca. Hec dies boni nũtij eſt de terra longinqua: Bonus nuntius gabriel: de terra longinqua đ celo beate virgini deſtinatus a deo. ſ. iſta hora. dicitur autem bonus. Primo ratiõe ſui perſonalis perfectionis. qꝛ cõfirmatus in gratia. Secundo ratione ſue alte legationis. Luc. p°. ca. Miſſus eſt angelus gabriel a deo. Tertio ratione cõmiſſionis vt ſcilicet filius dei incarnaretur. vt ſupra Aue gratia plena dominus tecum. Et infra: ſpiritus ſanctus ſuperueniet in te ⁊ virtus altiſſimi obumbrabit tibi. Ideo que ⁊ ꝙ naſcetur ex te ſanctum vocabitur filius dei. Quarto ratiõe nobilitationis multum nobilitatur qui contrahit cum rege. maxime cum imperatore. ⁊ angelus contraxit cum deo. quando verbum aſſumpſit animam rationalem: que eſt ſoror angelorum ab eodem patre ad ymaginem dei. ⁊ de eadem matre ſcilicet ſpirituali natura.

Circa ſecundum principale. ſ. prioritate perfectionis. qua iſta ſolẽnitas precedit omnes alias in dignitate ad ducitur illud Numeri. xxviij. Prima dies venerabilis erit ⁊ ſancta: omne opus ſeruile non facietis in ea. Iſta prima dies eſt anunciationis pñtis. Nam cum ſeptem ſint articuli pertinentes ad humanitatem chriſti. Primus eſt iſte. Qui conceptus eſt đ ſpiritu ſancto. in iſto ſeptemnario. Et figuratur per primam diem ſeptimane ſicut eſt hodie. Dicitur autem iſta dies prima venerabilis. quia trãſcẽdit idignitate omnes alias ſolẽnitates ad chriſtum pertinentes.

Primo quidem ſue natiuitatis. Natiuitas enim non eſt magna ſolẽnitas niſi propter incarnationem hodiernam. quia ſi iſta nõ preceſſiſſet deus homo natus nõ fuiſſet. Secundo tranſcendit circunciſionem. In qua fuit nominatus nomine ꝑtinente ad humanitatem: hodie autem nominatur omnibus nominibus pertinentibus ad diuinitatem ⁊ humanitatem.

Tertio tranſcendit ſolẽnitatem epyfanie. quia tunc oſtendit regibus ſolam humanitatem. ſed hodie exiſtens in vtero virginali oſtendit angelis homo factus ſuam diuinitatem. Quarto tranſcendit ſolẽnitatem regenerationis chriſti quando fuit a Joanne baptizatus. Quia maius eſt ſacramentum incarnationis quam regenerationis vel baptiſmatis quanto filius naturalis eſt potẽtior adoptiuo. Quinto trãſcendit ſolẽnitatem oblationis. Quando fuit preſentatus in templo. quia ſantior fuit vterus virginalis: ꝙ templum ſalomonis. Sexto tranſcendit ſolẽnitatem trãſfigurationis. quia ibi fuit ſolum corpus ſenſitiuus illuſtratus. In incaruatione autem anima fuit illuſtrata intellectualiter ſine omni comparatione lumine ſublimiori. Septimo tranſcendit ſolẽnitatem cõſecrationis ſui corporis ⁊ ſanguinis in cena. Quia in conſecratione panis ⁊ calicis non fuit diuinitas verbi ex vi verborum. ſed ſolum ex concomitantia. In anunciatione autem fuit diuinitas ex vi incarnationis ⁊ verborum benedictione vt alibi patet. Octauo tranſcendit ſolẽnitatem humane redemptionis que fuit celebrata in morte chriſti. quia mors iſta non fuiſſet ſufficiens pro redemptione humani generis niſi diuinitas illi carni prefuiſſet incarnata: vt dicit beatus Anſelmus in li°. cur deus homo. Nono tranſcendit ſolẽnitatem infernalis expoliationis facta in ſabbato ſancto. Quia in infernum non deſcendit niſi anima cum diuinitate remanente corpore in ſepulchro cum diuinitate. Et in beate virginis vtero fuit hodie diuinitas cum corpore ⁊ anima.

Decimo tranſcendit ſolẽnitatem reſu-

rectionis. quia in reſurrectione fuit vnita anima cum corpore ⁊ diuinitas cum hu‑
T manitate. Iſta autem vnitas eſt nobilior. quia habet extrema nobiliora. Undeci‑
mo tranſcendit ſolẽnitatem aſcenſionis. quia ſicut tunc aſcendit ad dexteram pa‑
tris quaſi localiter ita numere perſonaliter cum humanitas fuit aſſumpta ad vnita‑
R tem perſone. Duodecimo tranſcendit ſolẽnitatez ſpiritus ſancti. Quando ſpiri‑
tus ſanctus fuit miſſus in ſigno ſenſibili in die pentecoſtes. Qui non fuit deus ſuppoſitaliter. Nunc autem in ſigno ſen‑
ſibili fuit miſſus filius qui fuit deus perſonaliter. ⁊ ideo quia ſic tranſcendit iſta ſolẽnitas alias ſolẽnitates: recte dicitur venerabilis ⁊ ſancta. Iſte eſt ille dies de quo dicitur ad litteraz. Malachie. 3. ca. Quis poterit cogitare diem aduentus eius ſcilicet in virginem quod eſt miſterium nobis in comprehenſibile per naturam. Iſte dies habet duodecim horas: iuxta illud. Io. xi. Non ne duodecim hore ſunt diei. Iſte duodecim hore ſunt duodecim ſacramenta. que ſunt hodie conſũmata.

Primum ſuperne conſultationis. quã do tres. perſone conſilium inter ſe inierunt. qualiter poſſent iurte lapſum humani generis reuocare. Et inuenerunt quod non congrue niſi ſecunda perſona angelo nunciante carnem ſũmeret de virgine. Quod quidem conſilium inter diuinas perſonas fuit ab eterno habitum ſed hodie conſũmatum. De quo conſilio dicitur ſapientie. 2. ca. Quis nouit conſilium domini aut quis conſciliarius eius fuit.

Secundum ſingularis electionis. qua fuit ſanctus gabriel inter milia milium. ⁊ tres decies centena milia vt patet Danielis. vii. capi. Electus ad perficiendum diuinam legationem. Et conuenienter iuxta ſui nominis interpretationem Gabriel id eſt fortitudo dei. Et diuina fortitudo in iſta icarnatiõe maxime fuit declarata magis quam in mundi creatione. quia maius eſt facere de homine deum aut econuerſo quam de nihilo creare mundum. Sicut maior eſt diſtantia extremorũ. De qua electione dicit propheta. ps. 87. Metro. xix. Exaltaui electum de plebe mea.

Tertium diuine accelerationis: quia licet angelus aſſecutus fuerit diuinum imperium: tamen velocius deus peruenit ad virginem. ſed preuenit nuntium ſuum deus citius volans quam angelus. Eo quia virgo prius concepit deum mente quam corpore vel ventre. Ideo dicit propheta. ps. xviii°. Metro. vi. Exultauit vt gigas ad currendã viaz aſũmo celo egreſſio ei⁹.

Quartum angelice ſalutationis in qua mutauit nomen eue. dicens: aue. Quia ſicut eua. per ſuperbiam mundum interremit. Sic maria per gratiam mundum viuificauit. illa vt eſſet dea. hec vt eſſet ancilla. ⁊ ſicut illa per ſuam incipientiam fuit a ſerpente ſeducta credens. Sic iſta per ſuam ſapientiaz fuit ab angelo edocta querens. Et ideo ſicut illa credente ſerpentem exaltauit. Sic iſta querente ſerpentem oppreſſit. gñ. Ipſa conteret caput tuum.

Quintum virginalis perturbationis ſcilicet cum fuit ſalutata orta fuit turbatio propter duo. p°. Ex ſubita apparitione. qͣ naturaliter infert turbationem in principio ⁊ terrorem. Marci. xvi. capi. Viderũt iuuenem ſedentem in dextris. coopertuz ſtolla candida: ⁊ obſtupuerunt. Scdõ ex inſolita ſalutatione. quia dicit: aue gratia plena: reputans ſe in dignam tanti meriti. Ideo dicit quomodo fiet iſtud. Hui⁹ turbationis figuram geſſit commotio aquarum piſcine facta per angelum. Ioan. v°. capi. Angelus autem domini ſecundum tempus deſcendebat in piſcinam ⁊ mouebatur aqua.

Sextum virginalis inclinationis qua conſenſum prebuit. vnde dicit helizabeth. Luc. 1°. capi. Beata que credidiſti quoniam perficientur ea que dicta ſunt tibi a domino.

Septimum ſue ſecunde ſanctificationis. Qua fuit ſanctificata in verbi conceptione. Dicente angelo. ſpiritus ſanctus
ſuperueniet in te. G

Prima quidem eius ſanctificatio fuit in vtero matris perfecta. Secunda fuit in angeli annunciatione: magis perfecta. Signum autem huius ſanctificationis. fuit fulgur progrediens ab eius facie chriſto poſito in eius ventre. Ita vt eius claritas in reſpicientibus pronitatem mali extingueret. vt dicũt ſancti de qua ſanctificatione. habetur in figura primi parali. ſecundo. xa. de ſecunda vnctione regis ſalamonis. Quia ſicut in ſecunda vnctione regis factus eſt rex omnium filiorum iſrael. Ita beata virgo in ſecunda ſanctificatione fuit facta regina omnium deum videntium. eo quia mater regis eorum.

Octauum ſupernaturalis formationis. quia ſecundum damaſcenum: corpus chriſti in vtero virginis non fuit formatus ſeminaliter ſed ſupernaturaliter virtute diuina. Sed notandum quod fuerũt ibi quatuor opera mirabilia.

Primũ. quia perſona ſpiritus ſancti preueniens oẽs ſanguines virginis ellegit.

Secundo ipſos electos vniuit.

Tertio in honeſtiſſimo loco repoſuit.

Quarto corpus chriſti inde formauit. Sicut dicit beatus Dionyſius. Nota quod chriſtus fuit ex puriſſimis ſanguinibus beate virginis generatus. vt apoſtolus dicit Romanos primo capi. Qui factus eſt ei ex ſemine dd ſecundum carnem. Quia beata virgo de ſemine dd generata erat.

Nonum naturalis generationis. Quia beata virgo naturaliter egit cooperante ſpiritu ſancto: vt eſſet vera mater licet deus totum potuiſſet feciſſe. Notandum tamen qd beata virgo: pre ceteris habuit quatuor priuilegia.

Primũ. quia ſicut mulieres cum hominibus generant: ⁊ tanto magis nobilitantur quanto cum nobilioribus ⁊ dignioribus. Et ſic beata virgo cum tota trinitate concurrit.

Secundum ex parte geniti. Quia ſicut alii filii partim ſunt ex parte patris ⁊ partim ex parte matris. Sic filius beate virginis fuit totaliter de ſubſtãtia matris ſecundum humanitatem. ſicut totaliter de ſubſtantia patris ſecundum diuinitatem.

Tertium ex parte germanitatis. Nam germanitas ſummitur penes conſubſtantialitatem. Et tantam germanitatem habuit beata vir. cum filio. quantam habent ſimul pater ⁊ mater cum filio. quia tantum recepit filius de ſubſtantia beate vir. quantum recipit alius filius de ſubſtantia vtriuſque parentis.

Quartum ex parte prolis. Quia non genuit puram creaturam: ſed illam eandem quam deus pater genuit eternaliter. Ideo beata virgo appellata eſt theotocon. i. mater dei. vnde apoſtolus ad Galat. 4°. capi. At vbi venit plenitudo temporis miſſit deus filium ſuum factum ex muliere: factum ſub lege. vt eos qui ſub lege erant redimeret.

Decimum vterine habitationis de qua require

Undecimum ſuper mundialis creationis. Quia tunc fuit creata eius anima ſanctiſſima tanquam omnium creaturarum preclariſſima. In cuius creationis inſtanti fuerunt quatuor mirabilia opera.

¶ Primum ipſius anime creatio.

¶ Secundum anime create ſanctificatio.

¶ Tertium ſanctificate glorificatio. Quia ſtatim vidit diuinam eſſentiam ſicut nunc videt.

¶ Quartum Ierarchiarum ſublimatio. Quia mox potuit illuminare omnes angelos ſicut illuminat nunc. Iõ dicit apoſtolus Romanos. p°. capi. Adam fuit factus in animam viuentem. ita nouiſſimus in ſpiritum viuificantem.

Duodecimum ineffabilis vnionis: que fuit quatruplex.

Prima. quia ſecundum ordinem nature: ſunt vnita anime cum corpore i vna vnione.

Secunda vnio eſt diuinitas cum aĩa.

Tertia diuinitas cum cum corpore.

Quarta diuinitas cum tota humanitate: que ſunt facta in eodem inſtanti in vtero virginis ⁊ in hoc conſiſtit ſacramentũ incarnationis. quod eſt ſuper om

[..]a alia ſacramenta. ⁊ ſic patẽt duodecim
hore huius diei. De quibus horis ⁊ die di
cit propheta. pſ. 116. Metro. 22. A domi
no factum eſt iſtud ⁊ eſt mirabile in ocu-
lis noſtris. Hec dies quã fecit dominus
exultemus ⁊ letemur in ea. in cuius gau
dium ⁊ cetera. Amen.

¶ De inuentione crucis.

Apparebit ſignũ filij hominis
in celo Mathei. xxiiij. ca. Quia
in preclara ſalutifere crucis in
uentione chriſti vexillum fuit fi
delibus reuelatum. Ideo pro de claratio-
ne huius ſolẽnitatis: aſſumitur iſtud ver-
bum. Apparebit ⁊c. In quo reuelatur mi
ſterium crucis xpi. Primo quidem iſto
tempore: p°. quantum ad diem iudicij iudicis.
Quo tempore iſtud ſignum reuelabitur
omnibus ſicut ſignum magni regis cum
virtute magna ⁊ maieſtate ad iudicium ve
nientis. patet ubi Thema. Eſt tamen pri
mo notandum ꝙ ad exercitum angelorũ:
venientium cum chriſto ad iuditium per-
tinet dirigi illo vexillo ſicut ſolet exerci-
tus regis dirigi ſigno eius. Et ideo dicit
henoch in epiſtola iude. Ecce veniet do-
minus cum militibus ſuis facere iudiciũ.
Secundo reuelabitur ad electum popu
lum confortandum ſicut ſolent in bello cõ
fortari tyrones i periculis conſtituti: qñ vi
dent ſui regis ſignum cum auxilio proue
nire. vnde enumeratis ſignis iudicij dixit
ieſus diſcipulis ſuis. Luc. xxi. Leuate ca-
pita veſtra quoniam appropinquat redẽ-
ptio veſtra. ſcilicet his fieri incipientibus.
Tertio reuelabitur. ad reproborũ exer
citum exterminandum. ſicut extermina-
tur: ⁊ conteruntur inimici deuicti quando
vident vexillum regis aduerſarij potenter
venire. In cuius figura exteriti ſunt phili
ſtey. videntes archam dei pro ſigno con-
tra ſe venientem. primi regum. iiij. capi.
Que quidem archa fuit figura crucis ſecũ
dum apoſtolum. Quarto reuelabitur
ad dominium demonum diſſipandum.
Sicut ſolet rex iuſtus ſuum ſignum pre-
mittere ad exterminandum malos: p^a ad
Corinthios. xv. ca. Cũ tradiderit regnũ
deo ⁊ patri. cum euacuauerit omnẽ prin
cipatum ⁊ poteſtatem: ⁊ virtutem. In cu
ius figura. d. dominus ad noe. gñ. ix. capi.
Arcum meum ponam in nubibus: ⁊ erit
ſignum federis inter me ⁊ terram. Secũ
do tropologice. quantum ad animam no
ſtram. vt intelligatur ſignum crucis appa
rere in celo quando impreſſum fulget in
anima noſtra. Que eſt de natura celeſti.
Sicut corpus de natura tereſtri. vnde Au
guſtinus exponens illud verbum. In prin
cipio creauit deus celum ⁊ terrã: id eſt na-
turam corporalem ⁊ ſpiritualem. vndeci-
mo de ciui. dei: facta eſt de natura celeſti.
quia eiuſdem ſubſtãtie cum angelis. vnde
plato ad ſimilitudinem celi diuiſit animã
in duos circulos principales. Et alter vi
delicet illorum in ſeptem: vt primus cir-
culus indiuiſus reſpondeat firmamento:
Secundus qui diuiditur in ſeptẽ: rñdeat
orbibus planetarũ. Sic anima noſtra ha
bet duos circulos. ſ. intellectum ⁊ volun-
tatem per quos in deum reducitur. vnde
proceſſit per modum circuli. qui terminat
vbi incipitur. circulus etiam voluntatis re
manet in diuiſus. ⁊ in illo apparet ſignũ
crucis quando voluntas noſtra non gra-
uatur: nec delectatur in rebus corruptibi
libus. ⁊ carnalibus. ſed in ſola chriſti di-
lectione. Sicut apoſtolus quando dicit ad
galatas. vi Mihi abſit gloriari niſi in
cruce domini noſtri ieſu chriſti. Circulus
intellectualis diuiditur in ſeptem circulos
deuctiuos in deum. Primus eſt credulі-
tas certa. per quam reducimur ad illum a
quo incipimus. idcirco apparet ſignum
crucis: quando firmiter credimus quod il
lud eſt in quo fuit chriſtus cõfixus pro no
ſtra redemptione. Quia mors noſtra non
poterat expiari niſi per mortem eius cu9
vita erat melior tota humana natura: ſecũ
dum Anſelmum. vnde dicitur ſapientie.
xiiij. Benedictum eſt lignum per ꝙ fit iu
ſtitia. Secundus eſt humiliatio pro-
funda. per quã reducimur circulariter ad
noſtrũ principiũ deũ: cõtẽdẽdo ſuperbiam

ipſius exemplo Apoſ. ad phili. 2. Humilia
uit ſemetipſum pro nobis factus obẽdiens
vſqz ad mortem Judith. ix. Humilium ⁊
manſuetorum ſemper tibi placuit de pre-
catio. Tertius. continua memoria per
quam reducimur. ſ. quando paſſionis chri
ſti memoriã ſolicitamus. Illa. n. paſſio no
ſtra omnium peccata deleuit. cirographũ
noſtre obligationis deſtraxit grego. in pre
fatione mortem noſtram moriendo de-
ſtruxit ⁊ vitam reſurgendo reparauit. eccl.
xxix. gratiam fide iuſſoris ne obliuiſcaris d
dit enim pro te animam ſuam.
Quartus. ſpes firma per quam reduci-
mur. ſ. quando totam ſpẽ ponimus in do
minica paſſione ita quod non noſtris me-
ritis ſed paſſionis chriſti venimus ad ſalu
tem Anſelmus Redentionem in morte do
cet obicere iudicanti xpi crucem ro. manos
octauo ca. ſpe ſalui facti ſummus.
Quintus. certa confidentia per quam re
ducimur. ſ. qñ aĩa ſe totam cõmittit deo
vnde credit omnia aduerſa ſuperare. ſicut
ſancta iudith confidens in deo deuicit ho-
lofernem. vnde dicitur iudith. ix. Fac dñe
vt gladio ſuo proprio eius ſuperbia ampu
tetur. ⁊ parum infra. da mihi in animo cõ-
ſtantiam vt contempnam illũ ⁊ virtutem
eius vt euertã illum. ſic confidens. d. beat9
martinus. Ego non galea vel lorica. prote-
ctus ſed ſigno crucis munitus hoſtium cu
neos penetrabo ſecurus. Sext9. cogni-
tio grata per quã reducimur. ſ. quãdo ani
ma recognoſcit beneficia paſſionis ⁊ crucis
chriſti. Quia proprio filio ſuo non peper-
cit deus. ſed pro nobis omnibus tradidit il
lum phili. iiij. ca. Cum gratiarum actione
petitiones veſtre innoteſcant apud deũ. ad
Ephesios. v. ca. gratias agentes ſemp pro
omnibus in nomine domini noſtri ieſu xpi
deo ⁊ patri. p^a Teſaloni. v. Sine intermiſ
ſione orate. in omnib9 gratias ag'te. 7 9.
Fidelis cõtemplatio per quam reducimur
. ſ. quando oblitis terrenis amat celeſtia: ⁊
illa ſemper contemplantur ſicut faciebat
beatus franciſcus qui tantum meditatus
eſt ⁊ contemplatus dominicam paſſionem
q' meruit crucifigi. vnde dicitur galat. vi.
Mihi aũt ab ſit gloriari niſi in cruce dñi
noſtri ieſu chriſti. in cuius laudem dicitur.
Sic traſſormat cor amantis in id ꝙ ama
tur vt per membra foris virtus prorumpat
amoris. in cuius figura d. deus ad Moy
ſem numeri. xxi. fac ſerpentẽ eneum. ⁊ po
ne eum pro ſigno qui percuſus aſpexerit cũ
viuet. quaſi dicẽs per iſtos circulos anima
reducetur ad intellectum crucis. vnde me-
rito viuet vera vita. Jo. p°. quod factum
eſt in ipſo vita erat. Sic igitur apparuit ſi
gnum filij hominis in celo anime noſtre: ſi
predicte circulatiões erunt in mẽtibus no
ſtris. De iſto ſigno dicit dominus eze. ix.
Signa thau ſuper frontes virorum gemẽ-
tium ⁊ dolentium ⁊ ſequitur quod non ſi
gnati erant dãpnati. Tertio allegorici. A
Circa militantem eccleſiam vt intelligant
ſignum crucis in celo militantis eccleſie ap
parere de qua eccleſia. d. grego. ſuper ma-
theũ. Regnum celorum pñtis temporis ec
cleſia dicitur in quo regno ſunt duo circu-
li principales. Primus eſt credendorũ
qui non diuiditur in circulos ſicut firma-
mentum. ſed ad inſtar ipſius habet duode
cim ſigna. ſ. duodecim articulos fidei. In
iſto celo apparet ſignum crucis. Quia vt
creditur beatus Andreas poſuit ibi vnũ
articulum de cruce Secundus circulus
eſt agendorum qui diuiditur in ſeptem cir
culos. ſ. ſacramentorum eccleſie in quibus
apparet ſignum crucis. Quia ſolẽnitates
illorum ſacramentorum cum ſigno crucis
miniſtrant ⁊ in virtute paſſionis xpi ha-
bent efficatiam in cuius figura dicit apoc.
In celo apparuit ſignum magnũ ⁊ mi
rabile. Magnum. quia ad omnia miſteria
ſe extendit. mirabile. quia per eius virtutẽ
creatur gratia in ſacramentis que quidem
creatio eſt opus mirabile eccl. 43° ca. vas
admirabile opus excelſi. Quarto anago B
gice quantum ad ſupernam patriam vt di
catur hoc ſignum in celo apparere. ſ. in ec-
cleſia triumphante in qua omnes bti erũt
ſicut angeli Mathei. 22 ca. In reſurrectio-
ne illa neqz nubẽt neqz nubentur ſed erũt
omnes ſicut angeli dei in celo. In illo au-
tem celo ſunt duo circuli pincipales vnus

Jn mobilis.ſ.celum empyreum ⁊ ſignificat
Jerarchiam ſupercelestem propter ſubſtā
Z tiam in cōmutabilem. Jn qua eſt ſola tri
nitas diuinarum perſonarum. ſecundum
dionyſium de angelica ierarchia. Jn quo
celo apparebit ſignum crucis. Jn x°.qꝛ in
illo fuit exaltatus.ad phil.2°. Propter ꝙ
deus exaltauit illum.⁊c. Secundus eſt
mobilis qui eſt ierarchia celeſtis.ꝑꝑ ſuam
mutabilitatem.⁊ diuiditur in nouem cir
circulos ſicut ſub celo empireo ſunt nouē
circuli mutabiles.qꝛ inceſſanter mouentur
in deum. Jn quolibet illoꝝ circulorū ap
parebit ſignum crucis. Quia ad quēlibet
circulum aſſūmentur aīe ꝑ crucem xp̄i re
dēpte. Sicut de quolibet ordine ceciderūt
angeli. Jſte aīe habebunt ſignum crucis
in frontibus ſuis.quia ab angelis ad hoc
deputatis ſignabuntur.apoc.vij.ca. Vidi
alterum angelum aſcendentem ab ortu ſo
lis.⁊ clamauit quattuor angelis.⁊ ſequit.
quo ad vſq; ſignemus ſeruos dei noſtri ī
frontibus eorum. Jſti ſunt illi ſignati qui
cantabant canticum nouū ante ſedem dei
⁊ agni dicētes apoc.v.ca. Redemiſti nos
deus in ſanguine tuo: ex omni tribu: po
pulo ⁊ natione:⁊ feciſti nos deo noſtro re
gnum. Cuius nos participes faciat ſua
miſericordia. Amen.

De ſancta clara.

Lia eſt claritas ſolis alia clari
tas lune ⁊ alia claritas ſtellarū
ſtella.n.a ſtella differt in clari
tate.pᵉ ad corinth.xv. Q꞉ beata
clara a claritate fuit denominata reuela
tione diuina. Jdeo ad extollendā eius cla
ritatem conuenienter aſſūmitur:iſtud ver
bum. Jn quo beatus paulus de felicitate
ſanctorum qui ſunt in patria ſub nomine
claritatis loquitur.ſed notandū quod in
R paradiſo ſunt quattuor gradus felicitatis.
Quorum primus eſt ſm nature redun
dantiā ſicut felicitas aīe xp̄i:que reddūdat
in oēs ſanctos. Secūdus ad nature ha
bundantiam ſicut felicitas btē virginis.q̄
licet non tantum redundet tamē habundat
quantum poteſt de felicitate recipere ſꝫ po
tentiam ordinatam. Tertius ad nature
ſufficientiam.ſicut felicitas ſanctorum an
gelorum qui licet non habeant tantam ha
bundantiam quin plus capere poſſent cū
ſint capatiores pluſꝗ̄ homines.tamē qui
libet babet ſecundum ſufficientiorem na
turam maiorem gloriam. Quartus ad
nature continentiam:ſicut felicitas ſancto
rum. Qui non ſm maiorem perfectionem
in naturalibus.ſed ſolum ſm continentiā
meritorum habent plus de felicitate eter
na vel minus. Nunc autem ad propoſitū
apoſto. volēs nos inſtruere de iſto quarto
gradu felicitatis.dicit alia eſt claritas ſo
lis.ſ.quantum ad primum ideſt xp̄i. Cuiꝰ
felicitas redundat in omnes beatos ſicut
ſol redundat in oīa corpora ſupercelestia
ſm beatū dionyſium li°. 4. De diuinis
nominibus. de quo ſole dicit propheta
Malachie.3°.ca. Vobis timentibus de
um orietur ſol iuſticie. Alia claritas lune
quantum ad ſm ſcilicet.b.virginis. Que
in mediate illuminatur a x°:ſicut luna a ſo
le. De qua dicūt angeli admirantes. Can
ticorum vj.ca. Que eſt iſta que progredi
tur quaſi aurora conſurgens.pulchra vt
luna. Alia claritas ſtellarum.quantū ad
tertium.ſ.ſanctorum angelorum. Qui di
cunt ſtelle.quia ſicut ſtelle date ſunt ad or
namentū celi materialis ita angeli ad or
namentum celi ſpiritualis. Judicum.v.c.
Stelle manentes in ordine ⁊ curſu ſuo ad
uerſus ſyſaram pugnauerunt. baruch.3°.
Stelle dederunt lumen in cuſtodiis ſuis ⁊
letate ſunt. Stella a ſtella differt in clarita
te. Quantum ad quartū ideſt vna anima
beata differt ab alia.quia ſicut in ſtellis eſt
maior ⁊ minor claritas.⁊ in angelis maior
⁊ minor felicitas. Sic eſt in ſanctis ſm exi
gentiam meritorum de quibus ſtellis di
ctum eſt habrae.gñ.xv.ca. Suſpice celum
⁊ numera ſtellas:ſi potes. Sic erit ſemē tu
um:⁊ quē ad laudem beate clare ſub noīe
claritatis eius preconium eſt introductū
notabimꝰ octo ꝓprietates claritatis bea
te clare cōuenientes. Prima.q꞉ habet
primitatē in ſuo exortu.q꞉ in mūdi creatio

ne.p°.fuit producta in ordine ſex dierum.
Quia in prima die fuit lux creata.gñ.p°.c.
Dixit deus fiat lux ⁊ facta eſt lux:q̄ idem ē
cū claritate. Et iſta proprietas fuit in btā
clara:q̄ in primeua etate florere cepit vir
tutibus ab infantia:que eſt etas prima.iō
d̄ ea dicit eccl̄a. Sacra ſpirat infantia ma
gni regis connubia. ⁊ talium eſt deo gra
tiſſimum obſequium qui primum florem
ſue iuuentutis deo offerunt.dicente ꝓpħa
ps.8. Metro.2° Ex ore infantium ⁊ lactē
tium perfeciſti laudem. Secunda.q꞉ hꝫ
velocitatem in ſuo motu.licet.n.motus ce
li ſit velociſſimus.tñ claritatis diffuſio eſt
magis feſtina cum fiat in inſtanti vel in tē
pore i pceptibili. qd̄ declarat deus Math.
24.ca. Sicut fulgur exit in oriente ⁊ paret
vſq; in occidentem ita erit aduentus filij
hominis. Jſta proprietas fuit in btā virgi
gine clara:pro eo qd̄ votum inſpiratū ad
eo.per verba bti franciſci non obſtantibus
quibuſcūq; obſtaculis non prolōgauit ſꝫ
ſtatim vouit ⁊ votum ſeruauit.exemplo il
lius de qua luc.p°.exurgens maria habiit
in mōtana cum feſtinatione. vbi ambroſi
us. Neſcit tarda molimina ſpūs ſancti gr̃a.
Tertia.q꞉ hꝫ velocitatem in ſuo tranſi
tu. Nam tranſiens per corpora dyapho
na:non frangitur nec diuiditur ſed ad mo
dum ſpiritus penetrat.pꝫ d̄ radio ſolis in
trāte ꝑ vitrū. vnde dicit ꝓpheta.ps.xviij.
Metro.vij. Nō eſt q ui ſe abſcondat a ca
lore eius. Jſta proprietas fuit in btā clara.
Jn eo quod ipſa actibus deuotiſſimarum
orationum ⁊ contemplationum celum pe
netrabat.patet in reuelationibus ſibi factis
vt.d.cum apoſtolo.2ᵉ. Cor.3°.ca. Nos
vero omnes reuelata facie gloriam do
mini ſpeculantes in eādem ymaginē trāſ
formamur a claritate i claritatē tāꝗ̄ a ſpū
dñi. Quarta.q꞉ hꝫ puritatē in ſuo ꝯtra
ctu.q꞉ licet claritas lucis cū rebꝰ ſordidis
ad iūgatur.tñ ipſa in ſe nullatenus inqna
tur:q̄ eſt ꝯ naturā ceteraꝝ reꝝ corpaliū.d.
ſapiēte eccl.13.ca. Qui tetigit picē inquina
bit ab ea. Jſta ꝓprietas fuit in btā clara:q̄
ſeruās celibatū ſuū in domo paterna:nul
latenus a cōtagijs mūdanoꝝ quibꝰ erat ad
iūcta fuit quoinqnata. Ad hāc āt v̄tutē
ſeruādā ꝯ delectationes q̄ ſolent aīum cō
turbare exēplū ſue rigidiſſime vite prebēs
ſororibꝰ i numere auſteritatibꝰ in cibo:po
tu:lecto:⁊ veſtitu.d.cū apoſtolo pᵉ. Cori.
ix.ca. Caſtigo corpus meum ⁊ in ſeruitutē
redigo. Ne forte cū alijs predicauerim ip
ſe reprobus efficiar. Quinta.q꞉ habet e
uidentiā in ſuo effectu.quia omne quod
in tenebris ⁊ obſcuritate latet clarificat ⁊
oſtendit.quia qui male agit odit lucem.
Jo.v°.ca. Jſta proprietas fuit in beata
clara. Quia licet de ſua intentione merita
ſua occultauerit quantum potuerit. q꞉ tñ
de natura boni eſt vt ſe ipſum diffundat:
non potuit ſic occultare.quin extra clariſi
carent ſue ſanctitatis ſigna. Et euidenter
in mundo clareſcerent. Mathei.5°. Ne
mo accendit lucernam ⁊ ponit eā ſub mo
dio ſed ſuper candelabrum vt luceat omni
bus qui in domo ſunt. Sexta.quia ha
bet complacētiam in ſuo effectu. Quia vi
ſus cum claritate naturaliter delectatur.
Sicut in ſuo perfectiſſimo obiecto.eccl.xj.
ca. Dulce eſt lumen ⁊ delectabile eſt ocu
lis videre ſolem:de cuius oppoſitum dicit
Tobias: Tobie.5°. Quale gaudium mi
hi erit qui in tenebris ſedeo ⁊ lumen celi
non video. Jſta proprietas fuit in bea
ta clara. Quia licet duriſſima pro chriſto
ſuſciperet ⁊ faceret:tamen omnia ex amo
re erant ei dulciſſima propter quem amo
rem.vt dicit vgo de ſancto viatore li°.de
ara ſponſe,vt ſi dolor inferni cum amore
poſſet aſſūmi non eſſet pena ⁊ iō de ipa dr̄
ꝙ quāto plus erat abſtinentijs attenuata
tanto plus exhibebat affectus illares ⁊ feſti
nos.2ᵉ.ad Cor.ix: Jllarem enim datorē
diligit deus.

Septima.quia habet vtilitatem in ſuo
viſu: Quia ſine claritate nemo ſit operari
aliquid ⁊ ideo omnis operans requirit lu
cē. Jo.9° capi. Me oportet operari opa
eius qui miſit me donec dies eſt. venit aūt
nox:quando nemo poteſt operari. Jdem
capitulo.12°. Ambulate dum lucē habetis
vt non tenebre vos comprehendant:⁊ qui
ambulat in tenebris neſcit quo vadat.

Iſta proprietas fuit in btā clara in eo
quia ceteras virgines docuit ꝛ illumina-
uit qualiter agere deberent prebens exem-
plum. Math. 5°. Sic luceat lux veſtra co
ram hominibus vt videant bona veſtra
opa ꝛ glorificent patrem veſtrum qui in
celis eſt. Octaua quia habent virtutē
propriam in ſuo fructu. in eo ꝙ oībus cor
poribus ſuperceleſtibus influentibus ſm
gregorium fructificat terra. Ideo deus in
fluendo: Sua bon aincrcaturis: dicit pa-
ter luminū. eo ꝙ mediantibus luminibus
ſue gratie fructificare omnia facit. Iſta ꝓ
prietas fuit in beata clara. Quia fuit ꝛ ē
fecundiſſima: ingignendo filias: vt patet
ad ſenſum: vt dicere poſſit illud. Eccli. 24
capitulo: Ego quaſi vitis fructificaui ſua
uitatem odoris: ꝛ flores mei fructus hono
ris ꝛ honeſtatis: Cuius nos inducat ꝛc.
Amē Amen.

De ſancto Ludouico archiepo.

Uce ſplendida fulgebis ꝛ om-
nes fines terre adorabunt te
Thobie. 13°. capitulo. Diuino e-
nim miraculo fit vt nomen ali-
cui imponatur ſecundum conditionē vir
tutis: quā habet vel habere debet: patet
de Iſaach. Qui riſus interpretatur. Et iō
dixit mater eius gn̄. 21°. Riſum fecit mihi
deus: quicunqꝫ audierit corridebit mihi.
Et reuera gaudiū ꝛ riſus fuit patri: quā-
do debuit ipſum deo imolare ariete pro
eo occiſo. patet gn̄. 22. capitulo. ꝛ de. ioā
ne bap. Qui. in quo eſt gratia interpretatur.
Qui etiam gratia ꝛ gaudiū fuit parētib⁹
ꝛ patrie: vnde. d. luc. primo. Quis putas
puer iſti erit. ꝛ iō dixit āgel⁹ zacharie: luce.
ſupra. vxor tua heliſabet pariet tibi filiū: ꝛ
vocabis nomē ei⁹ ioānē: ꝛ erit tibi gaudiū
ꝛ exultatio: ꝛ multi ī natiuitate ei⁹ gaude-
būt ꝛ de. x°. dixit āgel⁹ ioſeph. Mathei. ꝑ
mo capitulo Maria pariet tibi filium. ꝛ
vocabis nomen eius ieſum: ipſe enim ſal-
uum faciet poppulum ſuum a peccatis eo
rum: q2 ieſus ſaluator interpretatur. In
hoc concordat phūs qui dixit in primo ꝑ
yhermenias. voces ſunt note earum que
ſunt in anima paſſionū. patet etiam clari
us in duodecim lapidibus quos portabat
aaron in fronte ſecundum duodecim tri
buum vbi dicunt doctores quando aliqs
de tribubus grauiter peccabat: veniebant
tribus ſucceſſiue ante aaron. Et quando
tribus de qua nullus peccauerat erat ante
eum. lapidis in quo era nomen ſuum ſcrip
tum dabat lucidos radios. Quando autē
veniebat tribus: de qua quis peccauerat il
le lapis in quo erat ſcriptum nomen eius
nō dabat lucem. Et ſic deprehendebatur
peccator: Adapta ꝛc.
¶ Et quia ludouicus ſm ethimologiam
nominis dicitur q̄ſi lux dominica. vnde ī
lucis proprietatem commēdari poteſt: vn-
de ꝛ conuenienter: aſſumptum eſt verbū
propoſitum. luce ſplendida ꝛc.
¶ Quod quidem quadrupliciter poteſt in
telligi.

Primo vt ſit verbum xp̄i alloquentis
domum ꝛ ſtirpem regiam francorum: q̄
per hunc ſanctum fuit mire illuſtrata: di-
centis: luce ſplendida fulgebis: Et quia
etiam in iſto ſancto fuit multū honorata
Ideo dictum eſt ei: et omnes fines terre a
dorabunt te: Primo dico quod maie
ſtas regia fuit illuminata. Quia multum
dubitatur a multis. vtrum poſſidens re-
gnum vel regimen ex iuſtitia teneat.
Sed hic ſanctus hunc dubium peni-
tus āmouit dum regnum quod retinere
noluit alteri dedit. Si autē iniuſte dediſ-
ſet vtiqꝫ ſanctus non fuiſſet. Scd̄o dico
quod maieſtas regia fuit per hunc ſanctū
multum venerata. quia non ſolū ſubiecti.
verum etiā q̄tūcunqꝫ remoti emulis iſta
domus in eius mēbro digniſſimo venera
tur in omni parte fideliū. Ita vt huic ge-
neri. d. Iſayas pp̄ha. c. 60. Adorabunt ve
ſtigia pedum tuorū oēs qui detrahebant
tibi. Scd̄o vt ſit verbum xp̄i aloquētis
Ciuitatem marſilie. d. luce ſplendida ꝛc.
Quia ipſa fuit innumerabilibus miracu
lis ex preſentia hui⁹ ſancti illuſtrata. Et iō
recte ſequitur. Et oēs fi. terre ado. te. Q2
de vniuerſis fideliū partib⁹ venerunt ado
rare ad hāc ciuitatē ſcā3 hūc ſcīm regrētes.

Q

Tertio vt ſit verbum chriſti aloquen-
tis religionē beati Franciſci que fuit per
hunc ſanctum copioſiſſime decorata. di-
centis. luce ſplendida fulgebis ꝛc. Si. n. iſte
ſtatus non eſſet perfectionis hic ſanctus in
eo nō ad ſanctitatis faſtigiū nō veniſſet: ꝛ
poſtea fuit in eo multipliciter honorata.
q2 ſicut dn̄s ieſus xp̄s cū ſit regis eterni fi
lius in eo qd̄ ſemetipſū exinaniuit aſſum
mendo habitū nr̄e humanitatis ſ3 apoſto
lum noſtrā naturā ineffabiliter ſublimauit
ita hic ſanctus cū eſſet filius incliti regis
ieruſalem ꝛ ſicilie. In eo qd̄ ſemetipſum
humiliauit aſſumens hitū franciſcine pau
pertatis: ipſam religionem mirabiliter ho
norauit. ꝛ nobilitauit: vt de ipſo dicat ꝙ d
xp̄o dr̄ phili. 2°. humiliauit ſemetipſū fa-
ctus obediens vſqꝫ ad mortē: mortē autē
crucis. ſ. pnīe ꝛ auſteritatis: obedientie ꝛ
paupertatis: pp̄ qd̄ ꝛ deus exaltauit illum ꝛ
dedit illi nomen qd̄ eſt ſuꝑ omne nomen.
Quarto vt ſit verbum xp̄i aloquentis
ꝑſonā bti ludouici di. Luce ſplen. ꝛc. Ubi
dn̄s duo facit. Primum. q2 repromit-
tit decor noſtre felicitatis. ibi. luce ſplen. de
qua pulchritudine. dr̄ Mathei. 13. ca. Iu
ſti fulgebunt ſicut ſol in regno patris eoꝝ.
Secundo repromittit honor noſtre feli
citatis. ibi. ꝛ oēs fines terre adorabūt te. act⁹
enim adorationis ē act⁹ ſupremi honoris
Et ideo deo exibetur pro ſummo honore.
pro quo honore iſti ſctō a ꝑſonis regalib⁹
ymo a ſex ſuis fratribus exibito: cōuenit ei
ꝙ dictū fuit iude. gn̄. 49. ca. Iuda te lau
dabunt fratres tui ꝛ infra. adorabūt te filii
patris tui. dicit ergo luce ſplēdida ꝛc. Q2
vero ex lucis ſimilitudine inchoata eſt laus
bti ludouici. Iō circa lucem inſiſtendo.
¶ Primo videbimus de lucis ꝓprietate.
¶ Secundo de lucis virtute.
Circa primum inueniuntur. ſeptem lu
cis proprietates huic ſctō cōuenientes.
Prima. quia habet ꝓprietatē in ſuo
ortu q2 ſicut artifex valens oꝑari ante diē
lucē querit. Et ſic deus in principio crea-
turaꝝ p⁹ ꝓduxit lucē. gn̄. p°. ca. Dixit de
us fiat lux ꝛ facta eſt lux. Et ſicut fuit p̄ma
creaturaꝝ ſenſibilium. ſic iſta ꝓprietas cō
uenit btō ludouico. qui nō ſolū qd̄ fuerit
primogenitus regis de filiis viuis. ꝛ ideo
erat ſibi regnū debitū: ſed etiā in eo qd̄ in
ſua primeua etate virtutibus florere cepit.
ꝛ in ſcīa cláreſcere ſupra pueroꝝ naturā:
vt infra ſeptenniū oīum liberaliū artium
carperet fructū: vt dicere poſſit illd̄ ſapiē-
tie. 8. Puer erā ingenioſus: ꝛ ſortitus ſū
aīam bonā. Iſtā puritatem in tanta perfe
ctione dicitur habuiſſe. vt gr̄am baptiſma
lem q̄ a principio habuit vſqꝫ ad mortem
ſeruauerit. ꝛ ꝑ ꝯn̄s iſta gratia baptiſmalis
ꝑ reſpectum ad gr̄am penitentialē: ꝑ quā
coīter ceteri ſaluant̄. h3 quatuor priuilegia
precioſa. Primū eſt dignitatis in ordi
ne. q2 ſicut ſacramentum baptiſmi eſt effi-
catius ꝛ dignius ſacramento pnīe. ita gr̄a
que conuenit in baptiſmo in ordine ad ip̄ā
videtur magis digna. Secundum feli
citatis in operatione. q2 cū in quolibet pec
cato mortali acquiratur inclinatio ad ma
lum: ꝛ per ꝯn̄s difficultas ad bonum. Ille
qui hab3 gr̄ā tali difficultate caret ſ3 hic
ſanctus eſt ille qui nunq̄ peccauit mortali
ter poſt baptiſmū. q2 tunc amiſiſſet gr̄ā
baptiſmalem. Et hoc ſignū. q2 actus virtu
tum ſemper faciebat cum letitia.
Tertium eſt ſecuritas in cōſcīa. q2 qui
poſt baptiſmum deum mortaliter offēdūt
neſciunt ſi legiptimā penitudinem habēt.
Et iō nō ſunt ſecuri de diuina gr̄a. Cū cō
tritio ſit in certa. illi autem qui ꝑ manent
in gratia baptiſmali. q2 deum ex tunc mor
taliter non offendūt. ꝛ baptiſmus nō req̄-
rit neceſſario contritionē. Iō ſtant ſecuri.
Quartum eſt virginitatis in aīa. Nā
ſi virginitas carnis eſt tantum deo grata.
ſicut docet ſcriptura in xp̄o ꝛ mater eius
ſanctiſſima. Multo magis eſt ei cara vir-
ginitas aīe. q2 perfectior. Et iō integritas
mentis eſt melior ſicut vas de auro q̄ de
terra vel ligno. Nunc autē dicitur caro vir
ginea quando nō fuit corrupta. ex quo fu
it nata. ꝛ ſic anima dr̄ virginea. qn̄ poſt ba
ptiſmū nō fuit corrupta ꝑ pctm̄ mortale.
Et q2 talis gr̄a in mediate adeo habetur.
Ideo dicit ipſe ſanctus: Iere. 3°. pater me
us dux virginitatis mee tu es.

Secunda.q: habet pulchritudinem in
ſuo aſpectu. Et q: pulchrior res que ſit in
mundo eſt rota ſolis propter eius clarita/
tem.eccl.43.ca. Pulchritudinem cando/
ris eius admirabitur oculus. Habet
etiam demonſtrare aliarum rerum pulchri/
tudinem.cum remota luce non appareat
alicuius pulchritudo.que proprietates flo
ruerunt. In iſto ſancto. Nam caſtitatis ce
libatum.ita perfecte cuſtodiuit vt non ſo/
lum in ſe ſed ⁊ in reſpicientibus honeſtatē
induceret ⁊ inclinaret vt pro tanto dicatur
ſapientie.iiij.ca. O quam pulchra eſt caſta
generatio cum claritate:cum pñs eſt imitā
tur illam ⁊ deſiderant eam cum ſe aduxerit
⁊ in perpetuum coronata triumphat. Q:
dicit Auguſti. li.de ciuitate. Quod nul/
lus eſt tam de prauatus quod totum ſen/
ſum honeſtatis amiſerit. Tertia.q: ha/
bet puritatem in ſuo contactu.q: licet tan
gat corpora inquinatiua:non tamen inqui
natur ab eis. Sicut de alijs corporibus.d.
ſapiens.eccl.13. Qui tetigerit picem inqui/
nabitur ab ea.⁊ qui cōmunicauerit ſuper/
bo induet ſuperbiaꝫ.ſed lux ſolis licet cum
in mundiſſimis miſceatur.non tamē inqui
natur ab illis. Iſta ꝓprietas maxime i bea
to ludouico floruit. Quia licet in delitijs
mundanis nutritus fuerit:tamen animam
ſuam ſeruauit in in munem vt de eo dicat
ſapiens.eccl.31.ca. Qui potuit trāſgredi ⁊
non eſt tranſgreſſus:facere mala ⁊ non fe/
cit. Quarta.q: habet velocitateꝫ in ſuo
curſu. Quia lucis radius trāſit in tempo/
re in perceptibili ſm quod dicunt perſpe
ctiui. Vel ſecundū phm in iſtanti. q: non
eſt aliquis corporis motus ita velox.cuꝫ ce
lum velociſſime moueatur.quod declarat
dominus.d. Math.xxiiij. Sicut fulgur e/
xit ab oriente ⁊ paret vſqꝫ in occidenteꝫ ita
erit aduētus filij hominis:⁊ accipitur hic
fulgur pro claritate. Iſta proprietate
floruit beatus ludouicus.quia velociter ꝑ
fecit curſum ſuū. Q: iuuenis incepit ymo
a primeuo etatis ſue:⁊ iuuenis curſuꝫ ſuū
ꝑfecit vt de eo dicat.ſapie.iiij. Cōſūmatꝰ
in breui expleuit tpa multa.placita.n. erat
aīa illius deo.pp hoc ꝓperauit educere il/
lum de medio iniqtatū. Quinta.q: hꝫ
ſubtilitatē i ſuo trāſitu. Nā radiꝰ ſolis trā
ſit ⁊ penetrat:corpora diaphona.ſine diui
ſione.aut fractione.pꝫ nō ſolū in criſtallo
⁊ vitro:verū in aq̄ igne ⁊ aere q̄ ſunt elemē
ta:⁊ tranſeunt celos inferiores ⁊ penetrāt.
cum ſolis radij illuminant mundum vt
pro tanto dicat ſapiens ſapiētie.vij. Mul
tiplex ſubtilis diſertus nobilis: in quo in/
quinatus. Iſta ꝓprietas fuit in beato ludo
uico.q: fuit tante actiuitatis:⁊ acutiſſimi
ingenij vt ſubtilitates altiſſimas theologie
diſcuteret:⁊ apperiret. Ita vt eius ſciētia
potius videretur diuinitus in fuſa q̄ hu/
manitus acquiſita:vt pro eo dicat ſapiens:
ſapientie.viij.ca. Iuuenis ⁊ acutus inue/
niar in iudicio.⁊ in comſpectu potentium
admirabilis ero ⁊ facies principum mira
buntur me. Sexta.q: habet cōmunitatē
in ſuo effectu.quia omnibus vniuerſaliter
cōmunicatur.⁊ cum ſit res p̄cioſiſſima nū
q̄ venditur vel emitur aut diuidit:nec mi
nus participatur. Ideo de ſe dic. eccl.iiij.
ca. Sol illuminans ꝑ oīa reſpexit. Iſta ꝓ
prietas fuit in btō ludouico. Quia virtute
pietatis ita comuniſcerat pauperibus:vt in
fatigabiliter ſua ⁊ ſe corū obſequijs ſe mā
ciparet.ſciebat enim illud eſſe apoſtoli. pri
me ad thimotheuꝫ.iiij. Pietas ad omnia
vtilis eſt. Septima.q: habet nobilitatē
in ſuo gradu. Eſt enim nobilior qualitas
ſenſibilis que ſit in vniuerſo ꝓ eo q̄ ē obie
ctum perfectiſſimum potentie ſenſitiue vt
puta viſus. Que inter ceteras potentias fe
licitabitur in patria. Luc.10.ca.beati oculi
qui vident que vos videtis:dico enim vo/
bis quod multi prophete ⁊ reges volue/
rūt videre q̄ vos videtis ⁊ non viderunt.
Iſtā ꝓprietatē hūit btūs ludouicus.q ſm
carnē ex pte p̄ris de nobiliſſimo gn̄re regū
frācorum traxit originē.vn̄ natꝰ ēt ſcūs ludo
uicus rex.ex pte mr̄is fuit d̄ nobiliſſimo ge
nere regū vngarie.vn̄ fuit ſcā heliſabeth.q̄
regna ſunt altiſſima nobilitate.⁊ ꝯſecrata
ſcitate:fuit etiā initiatū illud regnū vnga
rie.a ſanctiſſimis pſonis. Quia primus rex
ibidē fuit ſāctus ſtephanus. Scđs ſcūs
ladiſlaus. Tertius ſanctus henricus.⁊

eiꝫ tante fuerit celſitudinis non tamen eſt
dedignatus in infima ſe collocare multi
tudine pauperum.ſ.fratrum minoruꝫ. vt
in tāta multitudine de ipſo dicat. Iudicū
8°.c. Unus ex eis quaſi filius regis.

Circa ſecūdā partē inſiſtēdo.ſ.de lucis
virtute. Dicitur qđ eſt multiplex. Quia
primo hꝫ virtutē aſſecuratiuam: nā homi/
nes ſunt multum timidi in nocte propter
carētiam lucis.vnde rex Salomon ꝓpter
timoreꝫ in nocte:cuſtodiri faciebat lectum
ſuum. Cantico.3°c. Lectulum Salomōis
ſexagita fortes ambiūt ex fortiſſimis Iſra
el oēs tenētes gladios:⁊ ita reddit eūm pp
timores nocturnos. Ideo dicit propheta.
p̄s. Exibit homo ad opus ſuum ⁊ ad ope
rationem vſque ad veſperam. Hanc
v̓tutē hūit btūs Ludo.q: cū de vita cōi ⁊
ſtatꝰ religioſorum ⁊ p̄latorum multi vacillarēt
iſte oēs aſſecurauit dū vitā cōmunē habi/
tuꝫ religiōis: ⁊ officiū prelatiōis in ſe aſſū
pſit:⁊ portauit.2ͣ.paralipomenon.xx. Cre
dite dn̄o deo veſtro ⁊ ſecuri eritis: credite
⁊ prophetis eius.i.ſanctis ⁊ cuncta vobis
a venient proſpera. Secundo hꝫ virtutē
expulſiuā beſtiarū.vn̄ dic ꝓpha.p̄s. Po
ſuiſti tenebras ⁊ facta ē nox. In ipſa ptrāſi
būt oēs beſtie ſilue catuli leonū rugiētes vt
rapiant ⁊ querant a deo eſcā ſibi:ortus eſt
ſol:⁊ cōgregati ſunt:⁊ in cubilibus ſuis co
locabūtur:⁊ nō ſolum lux terret beſtias:ſꝫ
etiā hoies malos. Iob.xxiiij. Si ſubito ap
paruerit aurora arbitrantur vmbra mortꝫ
⁊ ſic in tenebris quaſi in luce ambulant.
Hanc v̓tutē habuit bea. Ludoui.q: ſicut
xp̄s per miracula ſue reſurrectionis indu/
xit terrorē incredulis.vt teſtātur euangeli/
ſte. Sic b. Ludouicus per potētiā miracu
lorū exterruit infideles. Actuū.v.c. At āt
audierūt hos ſermones magiſtratus tēpli
⁊ principes ſacerdotū ambigebāt de illis:
qd nā fieret. Tertio.hꝫ viꝫ letificatiuā.
q: ſine luce nō pōt homo eſſe letus. Thoᶜ.
v.c. Quale gaudiū mihi erit q in tenebris
ſedeo:⁊ lumen celi nō video.q: in lumine
ē intenſa delectatio. Eccleſia.xj. Dulce eſt
lumen ⁊ delectabile eſt oculis videre ſoleꝫ.
Hanc virtuteꝫ habuit b. Ludoui.in coru
ſcatione miraculorum ex qbus nō ſolū le
tificauit ſanctam matrem eccleſiam ⁊ reli
gionē: ſed ēt ſingulariter domum regiam
francoruꝫ vt ei competat qđ de pueris di/
citur. Danielis.3°.c. Tunc hij tres.ſ.eccle
ſia:religio:⁊ domus frācoruꝫ:quaſi ex vno
ore laudabant ⁊ glorificabant dominum.

Quarto.hꝫ vim cōtriſtatiuam.q: ſicut
oculus ſanus letificatur ad lucē. Sic ocu/
lus eger triſtatur.pꝫ in debilitate oculorū
veſpertilionis:⁊ noctue propter viſus de/
bilitatē. Hanc virtutē habuit.b.ludoui
cus q oculos habentes ſanos ⁊ ſanas mē
tes habentes letificat: ⁊ malos habentes
oculos.ſ.pctōres contriſtat.d.cū apoſtolo
ſecunde ad cor.vij.c. Si contriſtaui vos ſi
me penitet. Quito.hꝫ viꝫ manifeſtatiuā
Nā q̄ i tenebris ſunt occulta:in luce ſūt ma
nifeſta.⁊ ſine luce nihil clareſcit. Epheſios
v.ca. Oia āt q̄ arguūtur a lumie māifeſtā
tur.oē.n.qđ māifeſtat lumē ē. Hāc v̓tutē
hūit btūs ludo.i ſua doctrina ⁊ p̄dicatiōe.
q: ꝑ clarā ſapiaꝫ manifeſtabat occulta pcō
rū trūſiōe penitudinis ꝓuer.xiiij. Teſtis fi
delis nō mētit. Et ifra. liberat aīas teſtis
fidelis. Sexto hꝫ viꝫ obfuſcatiuā.q: lux
ē excellētiſſimū viſibile. ⁊ iō viſū obfuſcat
pꝫ d̄ reſpiciēte rotā ſolis.eccl.xliij. Sol exu
rēs mōtes radios igneos ex ſufflāꝫ ⁊ reful/
gēs radijs ſuis ob cecat oculos. Hāc v̓tutē
hūit.b.ludo.i eo q̄ tā excellētiſſima ⁊ ſplē/
dida v̓tut opa faceret vt multos ſcōs i me
rito trāſcēderet vt ex ꝓfūda hūilitate cū ꝓ
pha dicat.p̄s. Ego ſum v̓mis ⁊ nō hō ob
probriū hominuꝫ ⁊ abiectio plebis. Cū tā
tus ⁊ talis eēt. Septio hꝫ viꝫ gn̄ratiuā
oīa.n.q̄ i terra fructificāt.germināt v̓tute
ſolis. Qui ſuā iſluētiā defert ꝑ lucē.⁊ vbi
nō lucet ſol nō germinat terra. Math. v°.
Solē ſuū oriri fac ſup bonos ⁊ malos.hāc
v̓tutē hūit btūs ludo. Qui pp deuotionē
miraculorum a ſe factorum. multos filios deo i
rligiōe fecūdauit ⁊ gn̄rauit.vt ipa religio
.d.bti ludo.cū habraā.gn̄.17. Vn̄ ſit mihi
pp te ⁊ viuit aīa mea.ſ.fama ob grāꝫ tui ⁊
de his oibꝰ dic btūs luda.eccliē ſcē di cū ꝓ
pha.p̄ſ. Hec ē gn̄ratio q̄rētiū dn̄ꝫ q̄rētiū
faciē dei iacob.cuiꝰ q̄ſitiōiꝫ nos ⁊c. Amē.

¶ De angelis.

Laudate eū omnes āgeli eius ⁊c.
ꝓpheta i pſ.1i3. Metro.2. Uo
lendo loqui de angelis. P° lo
quendū eſt de eis quantum ad
eorum creationē. Secūdo quātū ad coꝝ
caſum ſeu cōfirmationē. Tertio quantū
ad cōfirmatoꝝ ordiationē. Circa ꝑmū
occurrun octo conſiderationes.
prima conſi°. Prima eſt qñ angeli fuerūt creati. Di
cendū eſt ꝙ nō in tempore. qꝛ nōdū erat tē
pus ſed fuerunt iſta quatuoꝛ creata ſimul.
natura angelica que ſpiritualis eſt. Celū
empyreū. materia pꝛima quatuoꝛ elemēto
ruꝫ ex qb⁹ facta ſunt oia coꝛpoꝛalia. Et tē
pus. ⁊ de iſtis intelligitur illud. eccl. xviij.
Qui viuit in eternuꝫ creauit omnia ſimul
.ſ. coꝛpoꝛaleꝫ ⁊ ſpiritualē naturā. Nec ob
ſtat illud eccl. p°. Pꝛima oium creata eſt
ſapia. qꝛ intelligitur de natura angelica q̄
pꝛimo creata eſt non tempoꝛe ſed dignita
ſecūda conſi° te. Secunda cōſideratio eſt vbi angeli
fuerunt creati. Dicendū ꝙ in celo empy
reo ſm bedā: qd eſt celū ſplendidū ⁊ igneū
non caloꝛe ſed ſplendoꝛe. Iſtud celū empy
reum factum eſt ſimul cum angelis in quo
⁊ ipſi facti ſunt nec eſt illud celum qd vide
mus in quo ſunt ſtelle qd dr̄ firmamētuꝫ.
qꝛ illud nō fuit factum ſimul cū angelis i
pꝛincipio ſed ſcd̄a die vt dr̄. gñ. p°. Nec
huic ſnie. ſ. ꝙ angeli facti ſunt in celo empi
reo obſtat illud yſa. xiiij. dicēs. Aſcendaꝫ
in celum ⁊ ſuper aſtra dei exaltabo ſoliuꝫ
meum ſedebo in monte teſtim in lateri
bus aquilonis aſcendam ſuper altitudi
nem nubiū ⁊ ero ſimilis altiſſimo ⁊c. quia
celum ibi accipit̄ ꝓ equalitate dei ad quā
lucifer volebat aſcendere. Tertia conſi
tertia conſi°. deratio eſt quales facti ſunt angeli a pꝛin
cipio. Dicendū ꝙ quatuoꝛ fuerunt eis da
ta. P° ſimplicitas i eēntia. qꝛ nō ſunt diui
ſibiles nec materiales. Scd̄o diſcretio in
ſubſiſtentia. qꝛ ſingulares ⁊ perſonales.
Tertio intelligētia cū ſapia. qꝛ habuerūt
intellectuꝫ memoꝛiā ⁊ voluntatē ſeu dile
ctionem. 4°. Libertas i arbitrio. qꝛ potu
erunt ad bonū ſiue malum ſine coꝛruptio
ne ⁊ violētia ſeruari. 5°. vite i moꝛtalitas
quia ſunt in coꝛruptibiles ꝑ naturā.
Sexto nature bōitas quā nō ex virtuti
bus ſed in ſua creatione acceperūt in qua
bonitate oēs fuerunt creati equales. quarta
Quarta eſt ſi fuerūt vniformes in pꝛi conſi°.
cipio ſue creationis. dr̄ tamen ꝙ in aliqui
bus fuerunt vniformes. ⁊ in aliquibus dif
formes. vniformes fuerunt. qꝛ oēs ſpirit⁹
in moꝛtales ſunt. ſed in tribus erāt diffoꝛ
mes. Pꝛimo qꝛ alij alijs in eſſentia erāt
ſubtilioꝛes. Scd̄o qꝛ erāt alij alijs i ſapia.
ꝑſpicatioꝛes. Tertio. qꝛ erāt alij alijs in
libtate honoꝛabilioꝛes nec mioꝛ libtas ar
bitrium auferebat alicui quin liberum ar
bitrium haberent vt poſſent bonum ⁊ ma
lum libere operari. Quinta ē. quā ſciaꝫ
in pꝛincipio ſue creationis habuerūt. Di
cendum ꝙ ipſi ſciebant.
¶ Pꝛimo ꝙ facti erant.
¶ Secundo a quo facti erant.
¶ Tertio cum quo facti erant.
¶ Quarto ſciebant aliqualiter quid appe
tendū ⁊ quid fugiendum ex quadam in ꝑ
fecta notitia dei. ⁊ ſe inuicem diligebāt ſed
nō meritoꝛie diligebāt. Sexta eſt vtruꝫ
perfecti vel in perfecti fuerunt angeli crea
ti. Dicitur ꝙ ly perfecti accipitur tripliciter.
ter. Pꝛia ſm tpꝰ: ſ. ꝙ hꝫ qcqd tpꝰ reqrit.
⁊ iſto modo angeli ante lapſum fuerūt ꝑ
fecti. 2°. ſꝫ naturam. ſ. ꝙ habeat quicquid
requiritur ſue nature gloꝛificate. ⁊ hoc mō
fuerunt angeli poſt confirmationem ⁊ an
te non ⁊ hoc modo ſunt perfecti qui ſunt
ſancti in patria. Tertio perfectum ſimpli
citer. ſ. ꝙ hꝫ oēm perfectioneꝫ. ⁊ quicquid
aliud hꝫ perfectionē habet ab ipſo. ⁊ hoc
modo eſt perfectus ſolus deus. Septi
ma eſt ſi angeli mali fuerunt pꝛeſcij ſui ca
ſus. ⁊ boni ſue confirmationis. Dr̄ ꝙ bo
ni aliquam pꝛeſciam ſue confirmationis
habuerunt. ſed mali ſuum caſum nō pꝛe
ſciuerūt. vel dñdū ⁊ foꝛte melius. ꝙ neuter
ſuum euentū pꝛeſciuit. Octaua eſt ſi in
ter creationem angeloꝛum ⁊ confirmatio
nem bonoꝛum ⁊ auerſionē maloꝝ fuit ali
qua moꝛa. Dr̄ aūt ꝙ nō ſed ſtatiꝫ quo fue
rūt creati boni fuerunt ꝯuerſi ⁊ ꝯfirmati.

Mali autem auerſi ⁊ puniti: ſed bene fu
it aliqua moꝛa: ſed multum breuis inter
creationem angeloꝛum ⁊ auerſionem ⁊ cō
uerſionē. Circa ſcd̄m. ſ. circa cōuerſionē
bonoꝝ ⁊ auerſionē maloꝝ occurrūt qua
tuoꝛ conſiderationes.
Pꝛima eſt qualiter aliq angeloꝝ per
prima conſi° māſerūt ⁊ aliq ꝯuerſi fuerūt. Dicēdū ē ꝙ moꝛ
angelicis ſpiritib⁹ creatis. ⁊ i ſua natura nō
in alia ſtātib⁹ aliq coꝝ pꝛeuenti dī gr̄a nō
cooperāte q iuſtificat ipios. qꝛ ipſi nō erāt
ſed cooperāte ſine qua creatura ꝑficere ne
quit. deo ꝑ charitatē adheſerūt qua adhe
ſione ꝯfirmati ſunt ⁊ btificati in tm̄ ꝙ ma
le agere nequeūt. ⁊ ꝓꝑ hoc ſꝫ btm̄ Gre.
liberꝝ arbitriū nō perdiderūt. Alij āt a dō
ſe per odiū auerterūt qua auerſiōe fci ſunt
dānati ⁊ mali ⁊ totaliter dānati i tantū ꝙ
nunq̄ bñ agere pñt. Et nō minus liberuꝫ
arbitriū ꝑdiderunt. nec valet excuſatio ſi
dicat̄ ꝙ ipſi culpabiles nō fuerunt cū eis
deus ſuā grāam operātē ſine qua nemo ꝑfi
cere pōt. nō donaret. qꝛ ⁊ ſi ꝑficere ſine ea
nō valebāt: poterāt tñ illi i ſue nature pu
ritate ꝑſiſtere: nec deū odire tandē dei gra
tiā expectare. quā de⁹ penitus ꝯdonaſſet.
ſecūda conſi° Secunda cōſideratio eſt de ruina ma
loꝝ. vbi ſciendū ē ꝙ maloꝝ angeloꝝ ruē
tiū aliqs maioꝛ alijs. nec eo maioꝛ in ꝑre
manētes q dr̄ lucifer elatus ſuperbia inſla
tus inuidia. ait yſa. xiiij. Aſcēdam in celuꝫ
⁊ ponā ſedē meā in aqlone ⁊ ſilis ero altiſ
ſimo. Qui ſtatim cū ſuis ſequacibus inter
quos ⁊ de maioꝛib⁹ ⁊ de minoꝛibus erāt
in iſtum caliginoſum aerē deiectus ē. non
dimiſſus ſtare in celo. q locus amenus eſt
nec in terra ne nos nimis moleſtaret. ſed in
aere ipſe ⁊ ſequaces ſui deiecti ſunt. ⁊ ibi
dimiſſi vt nos exercitarent. Nihilominus
coꝝ aliqui ⁊ foꝛte alternatim in infernuꝫ
ad animas maloꝝ cruciandas deſcendūt.
Ipſe vero lucifer pꝛimum adaꝫ tēptando
in paradiſo. poſtea xp̄ꝫ in deſerto tēptauit
a quo deuictus. eiect⁹ eſt in inferno ⁊ dr̄ li
gatus vſqꝫ ad tempoꝛa antixp̄i. quo tem
poꝛe ſoluendus eſt ⁊ ad tēptandum hoies
vires maximas recepturus. Poſtq̄. ſ. im
pleti fuerint mille āni de qb⁹ dr̄ i apoc. 2.
Uidi angelū deſcendentem de celo hn̄tē
tem clauem abiſſi ⁊ catenā magnā in ma
nu ſua ⁊ appꝛehendit draconem ſerpenteꝫ
antiquū qui eſt diabolus ⁊ ſatanas ⁊ liga
uit eum annos mille ⁊ miſit eū in abiſſuꝫ
⁊ clamauit ⁊ ſignauit ſuper illū vt nō ſedu
cat amplius gentes donec conſument an
ni mille ⁊ poſt hec oꝫ illum ſolui modico.
Et ſciēdū. ꝙ ſicut i bonis anglis ⁊ hoib⁹
vſqꝫ ad finem mundi poſt quē euacuabit̄
ois pꝛelatio. qa alij alijs pꝛeſunt. ita eſt in
demonib⁹ pꝛelatio vſqꝫ ad tempus illud. ſ.
fineꝫ mūdi ⁊ alij alijs ſunt maioꝛes. ſꝫ ma
ioꝛes de maioꝛibus vicijs temptant. ⁊ mi
noꝛes de minoꝛibus. Sed cum aliqs eoꝝ
a ſcō viro i alicui⁹ vitij tēptatione deuicit̄
amplius temptandi de illo vitio non ha
bet poteſtatē. Multum ergo lucrant̄ ſan
cti hoies vitioꝝ tēptationibus reſiſtendo
ex quo de iſto vitio amplius nō tēptantur
⁊ auferunt̄ a diaboli poteſtate.
Tertia conſiderō eſt quam poteſtatem tertia
demones hñt ducendi nos ad operandū. conſi°.
Dicendum ꝙ ex ſubtilitate nature vel ex
tempoꝝ longa experientia vel ex reuelatio
ne bonoꝝ angeloꝛum quā deus aliquan
do permittit fieri faciunt opera mirabilia
in tantum ꝙ videntur creare. vt patet i ar
tibus magicis. quas per ipſos ad maloꝛuꝫ
excidium ⁊ bonoꝝ exercitiū deo permitten
te operant̄. Nā magi pharaonis ſerpētes
creare videbantur. nec tamen in veritate
creabant. quia hoc ſolius dei eſt. ſed rōnes
ſeminales per ipſum deum in materijs cō
creatas. per ſui ingenij ſubtilitatem aſſu
mentes. ⁊ alijs elementis rarioꝛibus vel
ſpiſſioꝛibus vt expedit commiſcentes vide
bantur creare ſerpentes. nec non alias fa
cere operationes ⁊ hoc deo permittēte vt
dictum eſt. quia ſciniphes magi pharao
nis facere nequiuerunt. quia deus hoc de
monibus non permiſit pꝛopter quod ma
gi vidētes ſciniphes a deo factos ꝑ Moy
ſen dixerunt exo. viij. Digitus dei eſt hic.
Quarta conſideratio eſt. ſi angeli vel de quarta
mones habent coꝛpus. Et dicit Auguſti conſi°.
nus ſuper Geñ. ꝙ omnes angeli habent
coꝛpus de ſubtiliſſimo aere quibus ad agē

dum non autem ad patiendū habiles erāt que corpora adhuc remanēt in angelis bonis. In malis autem. qꝛ eiecti ſunt in aerem groſſiorem. groſſiora corpora inde aſſumpſerunt in quibus a ſuperioribus ⁊ a extrinſecis elemētis eiuſmodi ſunt ignis ⁊ aer pati poſſunt. Alia opinio ⁊ modernorum doctorum eſt. angelos eſſe incorporeos. ſed cum ad noſtrum miſteriuꝫ in ſpecie viſibili ⁊ corporea aliquando veniunt. Hoc eſt. quia corpus deo preparante aſſumunt per iſtum modū deus pluribus ſanctis apparuit. ⁊ tamen deum patet eſſe incorporeum. nec vnquam alicui ſecundum eſſentiam ſuam apparuiſſe que inuiſibilis ⁊ immaterialis eſt. quia deum nemo vidit vnquam vt habetur in. Io. p°.

Circa tertium. ſ. de ordinibus angelorum occurrunt ſeptem conſiderationes.

Prima eſt. quid eſt ordo angelorum Dicendum eſt quod ordo angelorum eſt multitudo celeſtium ſpirituum qui in aliquo munere gratie aſſimilantur ſicut in naturalium donorum participatione conueniunt. Secūda eſt. qui ſint ordines angelorū. Dicitur ꝙ tota multitudo angelorum diſtinguitur in tres partes ſiue ordines. vt in eis ſimilitudo trinitatis exprimatur. Prima ierarchi eſt trium ordinū ſcilicet. Seraphin. Cherubin. Throni.

Secunda. dñationum. principatuuꝫ poteſtatuum. Tertia: virtutum: archangelorum: ⁊ angelorum. Et notandum ꝙ hec nomina. non ad eorum ſed ad noſtram notitiam angelis ſcd̄m munera gratiarum ſunt impoſita. vnde ſuperiori ordini impoſitum eſt nomen a ſuperiori virtute. ſ. charitate. vnde ſeraphin interpretatur ardor.

Secundo ordini impoſitum eſt nomen a ſecunda virtute. Interpretatur enim cherubin. plenitudo ſcientie. ⁊ ſic de alijs ſuperioribus. Throni dicuntur ſedes dei. qꝛ ſecundum beatum Gregorium tanta dei gratia implentur. ꝙ in eis ſedere deus dicitur ⁊ per eos iudicia diſcernūtur. Dñationes dicuntur. quia principatus ⁊ poteſtates tranſcēdūt. Principatus dicunt̄. qꝛ ſuis ſubditis que ſunt agenda diſponunt ⁊ agēdo diuina miſteria principant̄. Poteſtates dicuntur. Quia aduerſarias virtutes ſpeciali officio expellunt. Virtutes vocantur ſigna ⁊ miracula ſpecialiter facientes. Archāgeli dicuntur qui ad maiora nūcianda mittuntur. Angeli qui ad minora. Iſtas gratias. licet alij alijs habeant excellentius. nec tamen taliter quin omnes ardeāt charitate ⁊ polleant ſcia ⁊ ſic de alijs. Nec eſt putandum ꝙ ſuperiores in oībus donis preceteris non polleant. qꝛ non dicūtur Cherubin ſcientiam habere excellentius q̄ ſeraphin: ſed econuerſo. vnde nō eſt facienda comparatio alicuius ordinis ad ſuperiores ordines ſed ad inferiores quas in omnibus donis precedunt precipue in iſto cuius vocabulum tenent. quod eſt excellentius omnibus ſequentibus donis.

Tertia conſideratio eſt. ſi erant iſti ordines a principio creationis angelorum. Dicendum ꝙ non habebant adhuc charitatem dei propter quam ſit ordo ſeraphin. nec ſcientiam propter quam ſit ordo cherubin ⁊ ſic de alijs. Nec obſtat ꝙ apoſtolus Ephe. vj. aſſignat in reprobis duos ordines. d. Non eſt nobis colluctatio aduerſus principes ⁊ poteſtates ⁊ aduerſus mundi rectores tenebrarum harum cōtra ſpiritualia nequitie in celeſtibus. quia hoc non dicit ꝙ in illis ordinibus ſint vel fuerint. ſed quia fuiſſent ſi perſtitiſſent cum ſue nature ſubtilitate. ⁊ ſui ingenij perſpicacitate. eis ordo ⁊ nomen ⁊ gratia a quibus ordo dicitur ⁊ nomen ordinis aſſignatus fuiſſet.

Quarta conſideratio eſt. ſi omnes angeli eiuſdem ordinis ſunt equales. Dicendū ꝙ ſicut in ordine apoſtolorum alter altero eſt excellentior: ſic in vno ordine angeloruꝫ alij alios excedunt. Lucifer enim de ſuperiori ordine erat ⁊ tamen ſi ſuperſtitiſſet alios eiuſdem ordinis exceſſiſſet. Quinta quo ad extra mittendos. vtrum. ſ. omnes mittantur Dicendum eſt ꝙ angeli ſupreme Ierarchie innuunt voluntatem dei illis de media ierarchia. Et illi de media illis de infima ⁊ illi de infima nobis. Ita ꝙ illi ſupremi ab aſpectu dei nunquam recedunt ſecunduꝫ dionyſium iuxta illud danī. vij. Decies centena milia aſſiſtebant ei.

Nec obſtat illud yſa. vj. Volauit ad me vnus de ſeraphin. Exponit dionyſi. ꝙ iſto nomine vocabatur. propter officium quod gerebat. ſcilicet. quia venit incendere ⁊ inflāmare Iſaiam caritate. quia ſupremi medijs: ⁊ medij infimis ⁊ infimi nobis miniſtrant ⁊ nunciant. Omnes enim ſecunduꝫ apoſtolū ad hebre. primo ſunt adminiſtratores ſpiritus. Nec hoc obſtat. qꝛ ex ſpeciali conceſſione ⁊ gratia de maioribus ſunt miſſi quandoque extra. Michael enīꝫ qui interpretatur vt deus. Gabriel qui interpretatur fortitudo dei. ⁊ Raphael qui interpretatur dei medicina de maioribus eſſe dicuntur. ⁊ tamen ad extra quandoqꝫ ſunt miſſi vt patet multipliciter in ſcriptura.

Sexta conſideratio eſt. de cuſtodia quā habent angeli de nobis. vbi ſciendum eſt. ꝙ quilibet homo habet vnum angeluꝫ bonum pro cuſtodia ſui ⁊ vnum malum pro exercitio. quia licet omnes angeli nos cuſtodiant tamen ille qui eſt alicui ſpecialiter deputatus habet de eo curam ſpecialem. Et ſimiliter eſt de demonibus ad expugnādum. Et notandum ꝙ oportet vnum angelū cuſtodire plures hoīes ſiu̇ vel viciſſiꝫ vel ſucceſſiue. qꝛ maior eſt numerus hominum q̄ angelorum bonorum ⁊ per ꝯñs cū ſolum homines electi aſcendere debeant ad numerum angelorum ⁊ per ꝯñs numerus omnium hominum eſt maior q̄ numerus omnium angelorum cum numerus bonorum excedet numerum malorum. Sic ergo intelligit̄. Primo ꝙ vnus angelus ſimul cuſtodiat plures homines. nec propter hoc tollitur quin quilibet homo habeat angelum ſpecialem. ſicut licet vnus abbas deſit pluribus monachis. quilibet tamē monachus dicitur habere ſuum ſpecialeꝫ abbatem. Secundo ꝙ vnus angelus cuſtodiat vnum hominem tantum. Et illo mortuo datur alteri homini ad cuſtodiam. qꝛ poteſt eſſe ꝙ plures vel tot ſunt angeli boni vel mali quaꝫ omnes homines in eodē tempore viuentes. Septima eſt ſi angeli proficiant in cognitione. Dicēdum eſt ꝙ illi quibus datum eſt vacare miſterio trinitatis non proficiunt. quia ſecundum Gregorium. quid eſt quod neſciunt qui videntem omnia vident. Illi autem qui nō vacant trinitatis miſterio. ſicut ſunt minores angeli proficiunt in cognitione vt patet de miſterio incarnationis. ꝙ angeli minores non perfecte intellexerunt vſque ad aſcenſionem ⁊ apoſtolorum predicationē. vbi icarnationē iuxta illō apl̄i ad Eph. 3. d. que ſit diſpenſatio ſacramenti abſconditi a ſeculis in deo qui creauit omnia vt innoteſcant principatibus ⁊ poteſtatibus celeſtibus per eccleſiam multiformis ſapiētia dei ſꝫ prefinitioneꝫ ſeculorum. Super que dicit Aug. angelice dignitates prefatum miſterium complete non intellexerunt donec compleretur paſſio chriſti. ⁊ apoſtolorum predicatio per gentes eſt dilatata. qđ Iero. dicit intelligendum eſſe de angelicis dignitatibus inferioribus que non vacant miſterio trinitatis vt dictum eſt. Qui iſta voluerit videre probata ad ſecundum librum ſententiarum recurrat. di. 2ª. ⁊ ꝯſiter vbi magr̄ tractat de āgelica natura. Amē.

¶ Sermo de angelis

Erunt ſicut angeli dei in celis. Math p°. capi. Qui vult bene loqui ⁊ intelligere linguaciū aliquod oportet cum conuerſari cū loquentibus tali linguagio aliter non poſſet ſcire linguagium illud. Ideo in Io. dicitur quomodo hic litteras ſit cum non didicerit. Chariſſimi linguagiū angeloꝝ eſt verbum dei. Iſto enim linguagio vtuntur in celo deum laudando. p̄s. 154. Metro. 2°. Laudate eum omnes angeli eius. Et per ipſos deus loquitur ⁊ dicit nobis voluntatem ſuam Apoc. p°. Significauit deus que oportet fieri cito loquens per angelum ſuum ſeruo ſuo Ioanni. Et ideo qui vult loqui vtiliter ⁊ intelligere verbuꝫ dei debet conuerſari cum angelis Modus autem conuerſandi cum eis eſt ſanctam ad ſuperiora aſſectionem. ⁊ deuotam orationeꝫ. Et ideo in principio noſtri ſermonis eleuabimus mētes nr̄as ad ſanctos angelos ⁊ loco orationis reginā angeloꝝ deuote ſalutabimus. d. Aue maria. ⁊cetera.

Erunt ſicut angeli in celis. vbi ſupra:
Dicitur cõiter ⁊ vidimus frequenter ꝙ ꝑ
ſone ſimilis conditionis ſunt eiuſdem co-
habitatiõis ⁊ diſſimilis conditionis non
ſunt eiuſdem habitationis. Nã pariſius
ſcholares diuerſarum facultatum ſeu con-
ditionũ vt artiſte ⁊ legiſte: bõi ſcholares ⁊
mali n̄ habitãt libẽter i eodẽ hoſpitio. Nõ
cõicabit lupus cũ agno: ſic nec peccator cũ
iuſto. Deus etiã nõ libẽter habitat in cor-
pore ſubdito peccatis. q2 deus ⁊ peccatuȝ
nõ ſunt ſimilis cõditiõis: que cõuentio ẽ
xp̄i ad belial. Ratio vniuerſalis ad omia
iſta eſt. q2 vnũ quodqȝ naturaliter trahit̄
ad ſuũ ſimile ⁊ fugit ſuũ diſſimile. Eſt igi
tur verũ ꝙ pſone ſimilis cõditionis liben-
ter ſunt eiuſdẽ cohabitatiõis. modo ita ẽ
ſm̄ Grego. in homelia de decem virgini
bus: ꝙ bone pſone ⁊ ſancte in hoc mundo
habent conditiones ſimiles angelis: qđ ſic
oſtẽditur ꝑ ipſuȝ. Naȝ nouẽ ſunt ordines
angelorũ teſtãte ſacro eloqo. Dicim⁹. n.
vt pȝ in miſſa: in pfationibus: angelos: ar
changelos: virtutes: poteſtates: princip-
tus: dominationes thronos: cherubin. ⁊
ſeraphin. Et nota ꝙ ad quẽlibȝ iſtorum
ordinum aliq̄ hoies ſunt deputati ⁊ cõti-
nue aſſumunt̄ ſm̄ diuerſas conditiões ſeu
pfectiones hoium diuerſorum angelorũ
diuerſoruȝ ordinum aſſimilantiũ. Quidaȝ
eniȝ hoies ſunt q̄ cuſtodiunt ſe ipſos fideli
ter a peccato mortali: ⁊ non ſoluȝ ſe ipſos
cuſtodiũt: ſed ⁊ alios quos ſciunt peccare
corrigunt ⁊ inſtruunt: exiſtentes etiã in pe-
riculo excitant ne labant̄: hanc cõditionẽ
hñt cum angelis: qbus etiam hoc officiũ
eſt cõmiſſum: ⁊ ideo in ipſoruȝ ordine loca
buntur: ⁊ cõtinue tales conditiões haben-
tes collocantur. Unde Hieronymus ſin-
guli habemus ſingulos angelos. quorum
officiũ eſt excitare nos: ne per peccatum ca
damus. Jđ dicitur. Reuerſus eſt angelus
qui loquebatur in me: quaſi virum q̄ ſu-
ſcitat̄ de ſomno. Jtẽ ſunt alii pfectores: q̄
oia relinquerunt pp̄ xp̄m: vt intelligant ⁊
doceãt verbuȝ dei: ⁊ tales habẽt cõditiões
ſimiles archangelis: qbus hoc officium ẽ
cõmiſſum: vt anuncient alta miſteria fidei
⁊ hii in iſtorꝫ ordine locabuntur. vnde de
archangelis ⁊ de talibus. Malachie. 2°.
Legem requirent ex ore eius: q2 angelus dñi
exercituuȝ eſt. Jtẽ quidam ſunt ita pfecti ⁊
diuites in fide ⁊ operibus ꝙ faciunt in vi-
ta ſua miracula curant diuerſas infirmita
tes ⁊ tales habent cõditiones ſimiles vir-
tutibus qbus ſpecialiter eſt cõmiſſuȝ: vt di
uerſa faciant miracula ⁊ curent diuerſas
infirmitates ⁊ langores. Unde Thobie. 3.
Miſſus eſt angelus ſanctus Raphael vt
curaret eos. ſ. Thobiã ⁊ Sarram. Et iſti i
iſtorꝫ ordine locabuntur. Jtem quidã ſunt
ita feruidi ⁊ deuoti in oratiõe ⁊ continua
contẽplatione: vt etiã veniam impetrẽt pec
catoribus ⁊ demones expellant ab obſeſ-
ſis corporibus. Et hii ſimilitudinẽ habent
cum poteſtatibus: quibus eſt cõmiſſum vt
imperent demonibus ⁊ ipſorum choerce-
ant poteſtatem. vnde Dan. vi. Deus me⁹
miſit angelum ſuuȝ ⁊ ↄcluſit ora leonũ. ⁊c.
Et tales in iſtorum ordine locabũtur. Jtẽ
ſunt qdam q̄ in puritate conſcientie ⁊ ſan
ctitate vite: etiam ceteros bonos tranſcen-
dunt. Et hii habẽt ſimilem conditionem
principatibus precedentes virtutes ⁊ pote
ſtates in pfectiõe. Unde dicitur Exo. xxxii.
Angelus meus precedet te. Et hii in princi
patus ordine locabuntur. Jtem ſunt aliq̄
q̄ cunctis vitiis dñantur habentes plenã
de ſe ipſis poſſeſſionem. corpus eniȝ in ta-
libus nõ videtur reſiſtere rationi. Et tales
habent cõditionẽ ſimilem cũ dñationibus
qui inferioribus quodã modo dñatur: vñ
dicitur Judicũ 2°. Aſcendit angelus domi
ni de Galgalis ad locum flentiũ ⁊ ait.
Eduxi vos de Egypto ⁊ introduxi in ter-
ram pro qua iuraui patrib⁹ veſtris. Et iſti
in dñationum ordine locabuntur. Jtẽ ſunt
alii qui in conſcientia ſua continue deum
portant. ita vt nihil cogitare vel agere ve-
lint. niſi quod eſt placitum legi diuine. Et
hii habent conditionem ſimilem cuȝ thro-
nis in quibus deus reſidet. Unde dicitur
Apoca. vii. Angeli ſtabãt in circuitu thro
ni. Et hii in thronorum ordine locabũtur.
Jtẽ ſunt aliqui ita ſapientia diuina reple-
ti ⁊ claritate. ꝙ nullus poteſt cum eis con

uerſari. quẽ non illuminent. Et tales ha-
bent ſimilem conditionem cum cherubin
qui dicuntur plenitudo ſcientie vt dicitur
actuũ. xii. Angelus dñi aſtitit ⁊ lumen re-
fulſit in habitaculo carceris. Et hi in che
rubin ordine reponentur. Jtem ſunt alii
ita ardentes in dilectione dei. ꝙ nullum ſa
porem inueniunt niſi in deo: ⁊ ſemper vo-
lunt cõtẽplari diuina. Et hii ſunt ſimiles
ſeraphin. qui ardẽtes dicuntur ⁊ per deſi-
derium in deum eleuantur. vt dicitur Ju-
dicum. iii. Angelus dñi pariter in flãma
aſcendit. Et iſti in ſeraphin ordine locabũ
tur. Sed heu ⁊ ve illis qui nullaȝ iſtarum
habent cõditionem. ſed ve illis ad huc ma
gis. q̄ nec habent nec ſe nõ habere dolent.
Habemus ergo duo. Primum eſt. ꝙ
perſone ſimilis conditionis libenter coha
bitant ſimul. Secundum eſt. ꝙ bone ꝑ
ſone in mundo iſto habent conditiones ſi
miles cum angelis. Et ideo ſequitur ꝙ in
alio mundo erunt ſicut angeli dei. Et hoc
dicunt verba propoſita p°. ſ. Erunt ſicut an
geli dei in celis. vbi angelorum tangitur
triplex perfectio.

¶ Prima ꝙ ipſi ſunt in clara cogitatiõe.
ibi. angeli.

¶ Secunda. ꝙ ipſi ſunt de apertiſſima po-
teſtate: ibi. dei.

¶ Tertia. ꝙ ipſi ſũt de pfecto ope: ibi. i cel.

Jſtas aũt tres perfectiones ꝓmittit de-
us hiis: q̄ angelis in ipſorum choris ſocia
buntur. q2 ipſi replebuntur veritate.

Sicut angeli. ipſi erunt perfecti in cha-
ritate dei. Jpſi nos adducent in ſecuri-
tate, in celis. Nam in mundo iſto ab an-
gelis aliquid vtilitatis habere debemus.
Et ideo nota ſm̄ Dionyſium. ꝙ ſm̄ eorũ
triplicem cõditionem ⁊ perfectionem tria
in nobis bona ⁊ vtilia operantur. ſ. illumi
nando, purgando: ⁊ perficiendo. Et ꝑ ipo-
rum ſapientiam: amicitiam ⁊ potẽtiã. Sȝ
quantum ad primum ſm̄ Augu. eſt aduer
tendum ꝙ in angelis eſt duplex cognitio.
ſ. matutina ⁊ veſpertina. Ueſpertina ẽ na
turalis cognitio eorum q2 naturaliter ſũt
ſubſtantie cognitiue: eo ꝙ ſpirituales ⁊ im
munes a materia. Omnes enim ſunt ad
miniſtratorii ſpiritus carẽtes pedib⁹ ⁊ ma
nibus. ⁊c. Spiritus carnem ⁊ oſſa nõ ha-
bet. in luca. Tales autem ſunt naturaliter
cognitiui. q2 omnis intelligentia ſcit etiã
qđ eſt ſupra ſe ⁊ infra ſe: vt inquit auctor đ
cauſis: vnde angeli iſta cognitione ſciunt
verba ⁊ opera noſtra. ſed n̄ cogitatiões cor
dis. q2 ſolus deus intuetur cor. Neqȝ etiaȝ
futura contingentia ſicut diem iudicii. De
die illa nemo ſcit: neqȝ angeli. ⁊c. dicitur i
euangelio. Alia cognitio eſt cognitio ma-
tutia. ⁊ iſta eſt in eis perfectior. qua cogno
ſcunt res in verbo ⁊ ipſam eſſentiam diui
nam. q2 cognoſcunt ſicut volunt ⁊ quod
volunt. angeli in celis ſemper vident faciẽ
patris Mathei. xviii. c. Unde ⁊ iſta cogni
tione poſſunt cognoſcere cogitatiões cor
dis per reuelationem. Sed vide quare iſte
cognitiones poſſunt ſimul eſſe. Ratio eſt.
Quia ſunt ordinate naturaliter ad beatitu
dinem. Sed nota ꝙ multi habent cogniti
onem ⁊ ſenſum naturalem. quem non or-
dinant ad beatitudinem. Imo habent ſen-
ſum ita ordinatum ⁊ occupatum circa tem
poralia. ꝙ nullam aliã cognitionȝ de deo
vel ſaltem de ſaluti anime habere poſſũt.
Tales ſimiles ſunt talpe. que quam diu ẽ
ſub terra optime ſcit ſe regere: ſed ſuper ter
ram ſtati ſuum regimen amittit. Sic iſti
ad negotia ⁊ tractatus mundiales optime
ſciunt ſe regere ⁊ omnem cautellam inueni
re. Sed ponatis eos extra. tũc petatis eis
de deo de conſcientia ſua quomodo debẽt
confiteri. deum diligere: ⁊ huiuſmodi tan-
tum ſciunt ſicut vna beſtia. Sed ſancte pſo
ne: totam ſuam ſcientiam ⁊ ſenſum natu-
ralem ordinant ad beatitudinem et ad ſer-
uitium chriſti ſicut angeli. Angeli acceſſe-
runt ⁊ miniſtrabant ei. Mathei. iiii. Quo
modo autem angeli ſuam cognitionȝ ad
beatitudinem ordinent in primo opere. qđ
circa nos exercent clare patet. Nam tene
bras errorum a nobis expellentes de ſacris
fidei articulis nos illuminant. Et de hoc
habetur figura. Geneſis. xxviii. Uidit Ja
cob ſcalam in ſomnis ſtantem ſuper terrã:
⁊ cacumen eius tangens celum ⁊ dominũ
innixum ſcale ⁊ angelos aſcendentes ⁊ de-

-ſcendētes. Jacob luctatᷓ: ſignificat homi
nem in lucta fidei exiſtētem. Et mundi lu
ctato: q̄diu eſt in lucta: nō reportat trium
phū Sed poſt luctam. ſic homo quamdiu
immunde non reportat perfectum tryū-
phū ꝺ diabolo: qui ſemp nitit nos tētare
ſed poſt mortem reportabimus perfectam
victoriam. Gen. xii. Luctabatur cum eo
vſq₃ mane. ſ. vſq₃ ad ortum ſolis iuſticie.
Iſte vidit ſcalam. i. fidem qua aſcendim⁹
⁊ ad deum acceſſum habemus. Tot autē
gradus ſunt in hac ſcala quot ſunt fidei ar
ticuli. hanc vidit Jacob. quia fidelis. nam
fidelis credit eis que nobis de fide per an-
gelos reuelata ſunt: hec autem ſcala ſtat ſu
per terram. q: fides eſt de hiis que natura
li ratione attingi non poſſunt aliter nō eēt
fides. vel ſaltem non haberet meritum vt
dicit Gregorius. Fides non habet meritū
vbi humana ratio perhibet experimentū.
Cacumen eius tangebat celum ⁊ non vl-
tra celum tranſibat. q: fides in pria euacua
bitur per hanc ſcalam. Angeli aſcendētes
⁊ deſcendentes. angeli enim aſcēdunt por
tantes orationes noſtras ⁊ bona opera co
ram deo. Et deſcendunt ad nos: miſteria
fidei ⁊ gratie que vident in deo nobis re-
uellando. Nam per hoc ad nos mittunt
vt illuminent nos in fide: ⁊ in hijs que ad
noſtram ſalutem pertinent. Unde ſi quis
de fide temptatur. vel de hiis que ad ſuā
pertinent ſalutem deuote roget deum vt
ſibi mittat angelos ad eum confortandū
ne a fide totaliter euellatur. ꝙ ſi deuote fe
cerit. ſtatim ſibi mittentur. vt di. yſa. xviij.
Angeli veloces ad gētē euulſā. Seqt. cū
eleuatum fuerit ſignum in nationibus vi-
debitis ⁊ clangorem tube audietis. Gens
euulſa ſunt qui de fide temptantur. Sȝ no
ta ꝙ arbor quando ſcinduntur rami circa
eam: non propter hoc moritur: ſed magis
in altum creſcit. q: minus dilatatur: ſȝ qn̄
euellūtur radices neceſſario moritur. Sic
homo eſt arbor. Math. xl. viij. Video ho-
mines velut arbores: nūc autem homo ali
quando temptatur tribulatione. q: ſcindū

tur rami ſui. bona temporalia amittit: mo
riuntur amici filii ⁊ filie: ⁊ propter hoc nō
moritur per deſperationem. ſed frequēter
p ꝯtēptū terenor. q: ſibi remanēt radices
fidei. Creſcit ſi bene in fide ē fundatus ſed
quando temptatur de fide periculū eſt ne
totaliter euellatur. ⁊ iō tali velociter mit-
tuntur angeli ad confirmandum ipſum in
fide. yſ. 54. dicit. Paupcula tēpeſtate cō
uulſus. Seqt: fundabo te in ſaphiro. Sȝ
nota ꝙ ſaphirus lapis eſt habens celeſtē
colorem. ⁊ ſignificat fidem que eſt de cele-
ſtibus. Item venenoſa interficit. maxime
artentam in piſcide. Nam ſi lapis ponat
in orificio aranea non poterit exire: ſed ibi
morietur. Sic fides veneno peccati ⁊ tem
ptationis applicata: hec eſt victoria que vi
cit mundum fides noſtra. Ideo dicit, fun-
dabo te in ſaphiro. i. confirmabo te in xp̄ia
na fide. ⁊ hoc maxie in fine mundi. ſ. in die
iudicij. Nam vſq₃ tunc totum erit abſcō-
ditum. ſed tunc totum erit manifeſtum: ⁊ h
eſt ꝙ dicit. Cum eleuatum fuerit. ⁊c. No
ta ꝙ per ſignū cognoſcitur taberna ⁊ per
vexillum rex. ſic per crucem articulus paſ-
ſionis. hoc ēt eleuabit. q: Michael oſten-
det in die iudicij crucem fulgentē ſicut di
cit Criſo ⁊ apoc. Vidi alterum angelum
ab ortu ſolis habentem ſignum: ⁊ alij an-
geli portabunt alia ſigna. ſ. crucem: clauos
lanceam. ⁊ xp̄us erat cum eis reddēs vni-
cuiq₃ ſm merita. Math. xvi. Filius hois
venturus eſt in gloria patris cum angelis
ſuis. ⁊ tunc reddet vnicuiq₃ ſm opera ſua.
Sequitur ⁊ clangorem tube audient. qa
ipſe dominus: ⁊ in voce archangeli. ⁊ i tu
ba dei deſcendet de celo ⁊ tunc dicet ma-
lis. Ite maledicti in ignē eter. Math. xxv.
O q̄ terribilis tuba. q: tunc dicent monti
bus. Cadete ſuper nos. ⁊c. Sed hec cariſſi
mi debemus aduertere ⁊ timere ſicut dicit
Hierony. Siue manducem. ſiue bibā ſem
per videtur reſonare in auribus meis. ⁊c.
q: tunc ſic de facili non cademus in pecca-
tum. ⁊ ad hoc nos iuuēt angeli ex proprio
officio. Et ideo ſequit ſm ꝙ ſunt. ſ. de ma

gna poteſtate dei Circa ꝙ eſt aduertendū
ꝙ cuſtodia nobilis domus: ⁊ debilis: ſȝ ab
hoſtibus obſeſſa. non libenter traditur ni-
ſi potentibus cuſtodibus. q: cum fortis ar
matus. ⁊c. Domus autem nobilis eſt cō-
ſcientia noſtra. regia domus eſt vbi xp̄s re
manere debet. ſed in conſcientia noſtra reſi
dere debet rex chriſtus per gratiam. ſȝ hec
domus eſt debilis valde. quia ſolo impu-
dico aſpectu a diabolo capitur. Item eſt
obſeſſa. Job. xix. Obſederūt in giro taber
naculum meum. Hanc autem domū de
us cuſtodit. angelorum tradit. vt dicitur i
pſalmo. Angelis ſuis deus mādauit de te.
⁊ce. Sequitur ergo ꝙ ſunt fortiſſimi ange-
li ⁊ potentiſſimi ꝙ patet i ope ꝙ circa nos
exercent. nam tunc gaudent cum in ſtatu
penitentie nos vidēt. ut dicitur in euang.
Gaudiū eſt āgelis ſup uno peccatore ⁊c.
Et ut iſtud gaudium obtineat fortiſſime
pugnāt ſicut. d. apoc. xi. Factū eſt p̄liū ma
gnū i celo mihael ⁊c. uſq₃ nō p̄ualuerūt.
Per celū intelligo cōſciāȝ ubi deus quieſcit
ſicut in celo. ps. dn̄s in celo ſedes eius. Et
ratio hui⁹ eſt. q: de celo nihil nouim⁹ niſi
per ſtellas. ſic de conſcientia niſi per bona
opera. preliū in hoc celo eſt turbatio con-
ſciētie tue p cōſenſum in peccatum ꝙ qdē
eſt deſtructio ſtellarum hoc eſt bonorum
operum. Unde dicitur paulo ante in codē
capitulo. Quod draco habebat capita ſep
tem cornua decem. et in capitibus ſuis ſe
ptē diademata. ⁊ cauda ſua trahebat ter
tiam partem ſtellarum celi ⁊ miſit eas in
terram. ſeptem capita ſunt ſeptem peccata
mortalia de quibus draco temptat ſed. iſta
capita deſtruuntur: ſtatim draco moritur
in conſcīa ⁊ anima ab eo liberatur. Ubi ē
aduertendum. quod iſta capita non deſtru
untur niſi inſpiciendo ad decem precepta
dei. ſeptē diademata ſunt ſeptem uictorie
quas frequenter diabolus habet de ſeptē
peccatis mortalibus in quibus homines
uincit. vnde cauda que regit pudenda eſt
deceptio que tegendo vilitatem peccati tra

hit tertiam partem ſtellarum. ſ. bonarum
operationum. q: bona opera facta i pecca
to mortali ſunt perdita. vt elemoſina facta
propter innanē gloriam Sequitur tertiū
vbi oſtenditur ꝙ ipſi ſunt de perfecto ope-
re. q: adducunt nos ad ſecuritatem. ⁊ hoc
cum dicitur in celis: Et hic eſt aduertēdū
ꝙ celum eſt iſtius virtutis ꝙ ligat elemen
ta terram in aquam. aquam in aerem ae-
rem in ignem ⁊ trahit vnum quodque ad
locum ſuum naturalem ⁊ ſibi conuenien-
tem. Sic recte eſt de angelis. ligant enim
animas cum deo ⁊ hoc probatur. quia di-
cit bernardus ſermone ſuper cāti. Diſcur
rit angelus medius inter dilectum ⁊ dile-
ctam. inter ſponſum ⁊ ſpōſam. refert huic
dona. refert huic vota. excitat illā placat
iſtum. Item ducunt animas ad locum na
turalem. ſcilicet ad principium ſue origis
conducendo ad celum. Secunda ad Cor.
quinto. Quoniam ſicut terreſtris domus
noſtra huius habitationis. ⁊ce. vſq ue in
celis. Ad quod celum nos perducat. ⁊ce.
Amen.

De ſancto Franciſco ſermo

C Onuerſus vidi in medio ſeptē
candelabrorum ſimilem filio ho
minis. Apoca primo. c. Conuer-
ſus propheta Zacharias leuauit oculos ſu
os ⁊ vidit quatuor quadrigas egredientes
de medio duorum montium. Zacharie ſex
to capitulo. Iſte quatuor quadrige ſigni
cant quatuor ordines in eccleſia precipuos
de medio duorum montium egredientes.
Nam in ſe claudunt ſcripturarum obſer-
uantiam vtriuſque vite. ſ. actiue ⁊ contem
platiue: vtriuſque hominis inocentiam:
⁊ iuſticiam ⁊ vtriuſque teſtamenti. ſ. vete.
⁊ noui. harū aūt quadrigarū quatuor ſunt
aurige prudētiſſime. ſ. 4. ordinū p̄mates.

Baſilius: Benedictus Augu. ⁊ franciſcus
Qui figurati ſunt in ſcriptura ꝑ quatuor pue
ros ambulantes i fornace illeſos. Danielis.
iii.c. Et i iſtis quatuor. Quartus figurabat
btm̄ f. ꝑ q̄ accedit qd̕ ſcribit Aggei.2.c. In
diebꝰ illis aſſumā te zorobabel ſerue meꝰ
dicit dn̄s ⁊ ponā te vt ſignaculū. q̄ ego elle
gi te. de q̄ puero dixit nabuchdonoſor dale
lis.3.ca. Spēs 4ⁱ ſimilis eſt filio dei. fuit etiā
ſimilis aqle volāti ꝑꝑ celſitudinē cōtēpla
tiōis. Jō.b. Jo. ſpū ꝓphetico irradiatus
ꝓtulit. d. cōuerſus ⁊c. In qbus verbis itro
ducit btm̄ frāciſcū vt ſequeſtratū a mūdo
⁊ in abdicatione terrena ꝑ ſedulitatē ſpe-
culationis. ibi. cōuerſus vidi ⁊c. vt cōſum
matū in bono in exercitatione pfecta ꝑ ꝓ
prietatē meditatiōis. ibi. in medio ſeptē cā
delabrorum: vt cōfiguratū xp̄o in aſimilatio
ne expreſſa ꝑ conformitatē crucifixiōis. ibi.
ſimilē filio hoīs ⁊c. Circa primū tūc cō
uerſus vidi. quaſi. di. aperte. tāte pfectiōis
eſt vita bti frāciſci. q ſic eſt elongatus a ſe-
culo: ſequeſtratus a mūdo. q̄ nō poſſum
ſp̄m contēplari niſi auertā viſum meum
a terrenis. ⁊ totaliter ad ip̄z ſicut ad quod
dā celum ſpūale me cōuertā cū ꝓpha qui
dicit Zacharie.2.ca. Cōuerſus vidi virum
⁊ erat in manu eius funiculus menſorum. vi-
uens caſtitate. ſ. tenens funiculū ⁊ offerēs
nobis cordā fringens. Funiculus corda ē
beati franciſci ad refrenādum corpus pro-
priū. hoc funiculo mēſus ē iudeā ⁊ ieruſalē.
id eſt viros iuſtos actionis ⁊ contemplati-
onis qui fuerūt in hac religione. Si vis le
gere in libro pfectiōis. Uide. b. f. q fuit ille
liber quē vidit eze.2.ca. Uidi inqt ⁊ ecce
manus miſſa eſt ad me in qua erat liber in
volutus. qui erat ſcriptus intus ⁊ foris.
vere. b. franciſcus fuit liber cōmendāde re
ligionis ⁊ vere pfectionis. ſcriptus intus ꝑ
virtutum varietatē ⁊ foris ꝑ ſtigmatū im
preſſionē. In iſto liᵒ erant ſcripte lamenta
tiones peccātibus ⁊ reprobis cōtumacibus
pdicate. carmē conuerſorum ⁊ penitētiū diuina
gratia cooperāte. ⁊ ve. ſ. eterne dānatiōis pro
dānatorum tenacitate. ſed pro dolor multi
ſunt qui nolunt auerti a crimine vt videāt
celeſtia. ſed cū preſbiteris inueteratis i die

bus malis auerterunt ſenſuz ſuum. ⁊ decli
nauerūt oculos ſuos ne viderēt celū ⁊ nō
recordarent iudiciorū iuſtorum. Danielis vl
timo. ca. Circa ſecundū notādū: q̄ pro
prietas medij naturalis eſt participare na-
turā extremorum. Et btūs Jo. vidit btm̄ frā
ciſcū in medio ſeptē cādelabrorum aureorum tā
q̄ ſi ſuā pfectionē ſūmeret ⁊ ſecūdū aliqd
virtutū cōformis vtriuſqꝫ fieret. Per
ſeptē candelabra aurea intelligo vniuerſi-
tatē ſcōrum q̄ ſeptē ſcōrum ordinibus diſtīguit.
Primū cādelabrū ſignificat chorū āgelorum:
Secundum prophetarum.
Tertium patriarcharum.
Quartum apoſtolorum.
Quintum martirum.
Sextum confeſſorum.
Septimum virginum.
Qui ordines dicunt ſeptem ꝑꝑ ſui per
fectionē. q: i ſeptēnario dierum vītit ois orb
ſꝫ dicūtur cādelabra. ꝑꝑ illuſtrationē mū
di. aurea. ꝑꝑ dilectionē dei. ⁊ vidit eū moy
ſes ſic firmamētū i medio aquarum. i. tēptati
onū. gn̄. pᵒ. c. Et ioſue vidit cū ſic ſolē i me
dio celi ꝑꝑ virtutū efficatiā. Joſue. iiij. c. Et
dd̕ vidit eum predicantem in medio eccleſie.
ꝑꝑ doctrine ſolicitudinē. ps. In medio eccle
laudabūt te. Et ezechiel vidit eū ſic ſplēdo
rē i medio aīaliū ꝑꝑ vite refulgētiā. eze. pᵒ.
ca. Et Jo. euan: vidit cū tāq̄ alterum filiuz
hoīs i medio ſcōrum oīuz ꝑꝑ pfectiōis emi-
nētiā. apoc. pᵒ. c. Cōuerſus vidi ſimilē filio
hoīs veſtitū podere ⁊ pcintuz ad mamil-
las zona aurea. vere btūs frā. fuit ꝯfirma
tus i ope bono. In medio cādelabrū. i. oīuz
ſcōrum. q: hūit cū angelis itegritatē inocētie.
cū patriarchis felicitatē obie. Cū ꝓphetis ſpꝫ
pdicēte. cū aplis copiā paupertatis ⁊ idigētie.
Cū martiribꝰ ſoliditatē patiētie. cū ꝯfeſſo
ribꝰ auſteritatē pnie. cū virginibꝰ ſincerita-
tē pudicitie. He ſunt ſeptē mulieres q̄ ap
prehēderūt virū vnū. Et ſeptē lucerne ſup
cādellabrum vnū. zacharie. iiij. c. Uidi ⁊ ecce cā
dellabrū aureū totū. ⁊ lampas eiꝰ ſuper ca
put ipſiꝰ: ⁊ ſeptē lucerne ornātes celū ⁊ ſe-
ptē ſtelle in dextera. apoc. pᵒ. ca. In dextera
ſua ſeptē ſtellas. Circa tertiū notādū q̄
oēs ſancti accedūt ad deū. ſicut mali ab eo

recedunt. ⁊ ꝫ Aug. liᵒ. viij. de trini. Ac-
ceſſus ad deū nō fit paſſibus ſed affectibꝰ
Et in quātum ſcūs accedit ad deum fit ei
ſimilis. ſed btūs Franciſcus ſigilla xp̄i in
ſua carne ferens xp̄o ſimilis factus eſt. q:
nō ſolum vulneratus fuit ſicut aliqui fuiſ
ſe dicuntur. ſed cū xp̄o corporaliter ⁊ reali
ter fuit crucifixus: Charitas enim ſm̄ dio-
nyſium li. de diuinis nominibus hꝫ virtu
tutem mutatiuā: ⁊ cōformatiuā amātis in
id qd̕ amatur. hinc dr̄. Sic trāſformat cor
amantis in id qd̕ amatur: vt per mēbrū fo
ris virtus prorumpat amoris. vt merito ſi
bi competat illud. gn̄. pᵒ. ca. Faciamus ho-
minē ad ymaginem: ⁊ ſimilitudinē nr̄az.
Sed magis moraliter videamus hanc ſi-
militudinem. dr̄ Apoc. pᵒ. ca. Qd̕ iſte quē
vidit Joānes euangeliſta erat veſtitus po
dere ⁊ pcinctus ad mamillas zona aurea.
caput autē eius ⁊ capilli erant candidi tā
q̄ lana ⁊ tamq̄ nix. ⁊ oculi eius tanq̄ flā
ma ignis. ⁊ pedes eius ſimiles auricalco.
ſicut in camino ardēti ⁊ vox illius tanq̄
vox aquarum multarum. ⁊ habebat in dextera
ſua ſtellas ſeptem. ⁊ d̕ ore eius gladius ac-
cutus exutraque parte exibat. ⁊ facies eius
ſicut ſol lucens in virtute ſua: ⁊ cum vidiſ
ſet cecidit ad pedes eius tanq̄ mortuus: ⁊
poſuit dextera ſua ſuper eum dicens noli ti
mere ego ſum primus ⁊ nouiſſimus viuēs
⁊ fui mortuus. ⁊ ecce ſum viuens in ſecu-
la ſeculorum. ⁊ habeo claues mortis ⁊ in
ferni. ⁊ in iſtis deſcribitur ſimilitudo bea
ti franciſci ad xp̄m. Et primo quantuz
ad fundamentum perfectionis qd̕ eſt ꝓpo
ſitum perſeuerandi. Et figuratur in veſte
poderis: podere. n. eſt veſtis que extenditur
vſqꝫ ad extremū corporis ⁊ ſignificat per-
ſeuerantiam. que extenditur vſqꝫ ad finem
vite. Statim. n. beatus franciſcus in prin-
cipio ſue conuerſionis: veſtiuit ſe podere. q
ꝓpoſuit vſqꝫ in finē perſeuerare. Similis
illi qui edificauit domum ſuam ſupra pe
tram. Mathei. vij. ca. Secundo quan
tum ad ligamentum dilectionis cū dr̄ qd̕
erat pcintus ad mamillas zona aurea. Au
rum. n. eſt ſupremum omnium metalloruz
⁊ ſic caritas eſt corona oīum virtutum. zo

na ſtringat omnes veſtes. ⁊ ita caritas oēs
virtutes. q: eſt vinculū pfectionis Colo.
3ᵒ. ca. Et erat zona circa mamillas: id eſt
circa cor. q: caritas eſt de corde puro ⁊ con
ſcīa bona. ⁊ fide non ficta. pᵉ ad corin pᵒ.
ca. Tertio quantuz ad ſinceritatem con
ſcientie. Ideo dicit q̄ caput eius ⁊ capilli
erant cādidi tanq̄ lana ⁊ ſicut nix. Caput
hoīs eſt mēs eius: capilli deſcendentes. ſūt
cogitationes a mente deſcendētes. ſicut ⁊
riuulus a fonte. ⁊ tūc caput hoīs ⁊ capilli
ſunt candidi ſicut nix ⁊ lana. Cum mens
eſt nitida ⁊ munda. ⁊ cogitationes ſunt pu
re. Qualis fuit beatꝰ franciſcus qui ad ſta
tum innocentie fuit reſtitutus. Quarto
quantum ad ſublimitatem intelligentie.
Cum ſequitur oculi eius velut flamma
ignis. oculi hoīs eſt ſuperioris rōnis pfe-
ctio. qua intendit diuinis cōſilijs. Inferio
ris: quando intendit humanis diſpēdijs.
ignis inter omnia elemēta eſt altiſſimus ⁊
magis acutus: ⁊ penetratiuus. Et ita ocu
li beati franciſci fuerunt vt flāma ignis pe
netrātes non ſolū ſecreta hoīs ſed etiā ar-
chana dei. Preuidebat enī ⁊ predicebat
futura ⁊ ſecreta penetrabat miſteria vt me
rito ſibi ꝯpetat illud. Luc. pᵒ. c. Prophe
ta altiſſimi vocaberis. Quinto quātū ad
patientiā in tribulationibus. cum ſequitur
pedes eius ſimiles auricalcho. id eſt affecti
ones. Quoniā ſicut pedibus corpus gradi
tur ſic anima affectionibus mouetur. ⁊ ſi-
cut auricalcum magis ducitur: magis lu-
cet ⁊ nullatenus rubiginem contrahit. ſic
beatus franciſcus in camino aduerſitatis
exiſtens. ſed patiēs extitit. Et dicitur quod
lucebat. Sicut in camino ignis. ⁊ ſic bea-
tus franciſcus ꝑꝑ ſuam patientiā fulget i
celo. Ideo dicit Aug. de ciui. dei. Quod
ſancti fulgebunt in celo vt aurum. Vn̄ can
tat eccleſia. Fulgebūt iuſti ſicut ſol i cōſpe
ctu dei. Sexto quantū ad efficatiā ora
tionis ibi vox eius tanq̄ vox aquarū mul
tarum. Clamor cordis ē ſicut vox. que ſonat
in aure dei. ps. 3. Metro. 4. voce mea ad
dominum clamaui ⁊ exaudiuit me de mō
te ſācto ſuo. ⁊c. Et hec vox aquas multas
educit de oculis carnis gratioſe influxiōis

de theſauris cordis. Talis fuit btūs frāci-
ſcus. Quis poſſet enarrare lachrymas. ſu-
ſpiria: ⁊ gemituſ: vt cariſmata gratiaꝝ ſibi
a largo datore influxaꝝ ꝟtute orōnis do-
nata. Ergo vox aquaꝝ multaꝝ. vt de ipſo
dicat̄ illud primi Regū. p°c. Amaro aīo
orauit deū flens largiter. Septimo qm̄
ad intentionē ſue gētis. ibi. hēbat in dexte-
ra ſua ſtellas ſeptē p quas ītelligo vniuer
ſitatē ſcōꝝ fratruꝫ ſui ordinis. q: ſicut ſtel
le ſunt remote a terra. ⁊ in celo ſcite ad de-
corem. Sic aīe ſcōꝝ fratrum minoꝝ ſunt
a terrenis affectibus aliene ⁊ in celo p cō-
templationem fixe ī exemplū alijs attribu
te. 2ᵉ. thi. 2°. ca. Omnia ſuſtineo pp ele-
ctoſ vt ipſi ſalutem cōſequātur. 2ᵉ. Cor. p°.
Spes nr̄a firma ē p nobis. ſciētes qm̄ ſicut
ſocij paſſionū eſtis ſic eritis ⁊ cōſolationū.

Octauo qm̄ ad feruorem veteris ac no
ue legis predicationis. ibi. De ore eius gla
dius acutus ex utraqꝫ pte exibat. q: btūs
franciſcus viſus fuit cū duobus enſibus
in moduꝫ crucis in ore. ad denotādum. q
p̄dicatio ſua. ⁊ ſermo ſuus ſcindebat a dex-
tris. ne proſpera deciperet. a ſiniſtris. ne ad
uerſa frangerent. deorſum: ne terrena deci
perēt ſenſū vt ad celeſtia ⁊ ad dīna allicīāt
Jere° p°. ca. Ecce dedi verba mea in ore
tuo vt euellas ⁊ dſtruas: ⁊ hedifices ⁊ plā
tas. Viu° eſt ſermo dei ⁊ efficax penetrabi
lio: omni gladio. ad hebreos. iiij. ca.

Nonoqm̄ ad exēplarem cōuerſationē.
ibi. facies eius ſicut ſol lucēs in ꝟtute ſua
q: eius ꝯuerſatio claruit pctōribus: vt exē
plar ad aīandū: exo. 25. ca. Fac ſiē exēplar
q° tibi in mōte mōſtratum eſt: ꝑficiētibus
vt lux ad ſequendū. yſaias. xviij. ca. Sicut
lux meridiana clara eſt. Eccleſiaſtes. xi.
Dulce lumē ⁊ delectabile eſt videre ſolcꝫ.

Decimo qm̄ ad imitationē ⁊ mutatio
nē praue cōuerſationis in bonā. ibi. ⁊ cum
vidiſſeꝫ cecidi ad pedes eius tanq̄ mortu
us: ad l̄ram. multi videntes btm̄ frāciſcum
crucifixum corpore ⁊ mortuū mundo cade
bant ad pedes eius: mūdum ⁊ q̄ illius ſūt
ꝯtēnēdo: ymitātes ſtatū hūilitat̄ ei° vt me
rito poſſit ipē. b. frā. illō xpo dicē: pmi regū
xxv. ca. Tu regnabis ſup iſrael. ⁊ ego ero
tibi ſecundus ſcilicet ad reuocāduꝫ pecca-
tores. Vndecimo quantum ad confor-
tandum in via dei puſillanimes. ibi. ⁊ po-
ſuit dexteram ſuam ſuper eum dicens. Noli ti
mere. Marci. vi. ca. Nolite timere confidi
te ego ſum. ⁊ beatus franciſcus dicit. ſpe-
ra in deo ⁊ fac bonitatem ⁊ paſceris in
diuitijs eius. Et illud. p̄s. Jacta cogi-
tatum tuum in domino. ⁊ ipſe te enutriet.
⁊ non dabit in eternum fluctuationem iu
ſto. Duodecimo. quantum ad conſu-
mationem felicitatis. ibi. ego primus ⁊ no
uiſſimus ⁊ fui mortuus ⁊ ecce ſum viuens
In quibus verbis cōmēdat̄ q̄truplíciter.

Primo a regule inſtitutione. ibi. ego
ſum primus. ex nouiſſimus. q. ſ. euāgeliū
xp̄i pure ⁊ ad l̄raꝫ iure hereditario: meis
ſrīb° de relig. d. Regula ⁊ vita fratrū mi
noꝝ hec eſt. ſ. dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ſcm̄ euāgeliū
obſeruare: nouiſſimus. q: non eſt ſalus ni-
ſi in obſeruatione ſacra ſancti euangelij.
actuum 4° capi. Nec enim nomen eſt ali
ud ſub celo datum hominibus in quo op-
teat nos ſaluos fieri. Secundo. a crucis
chriſti repreſētatione. ibi. viuens ⁊ fui mor
tuus. quaſi. d. beatus franciſcus viuēs ſuꝫ
in celo cum chriſto: cum quo fui mortuus
in mundo ⁊ crucifixus. Tertio. a regu-
le ipſius conſeruatione. ibi. ⁊ ecce ſum vi-
uēs in ſecla ſe. q: regula beati frāciſci vſqꝫ
ad finem mundi durabit. Quarto. a cor
porꝫ chriſti ꝯmunicatiōe. ibi. ⁊ habeo cla
ues mortis ⁊ inferni. ad litteram. multi
ſuis meritis ſunt reſuſcitati ⁊ anime coruꝫ
de inferno liberate. vnde ſibi competit illō
ezechielis. xxviij. ca. Tu ſignaculum ſimi
litudinis plenus ſapientia ⁊ perfectus. cu-
ius figuram geſſit Juda machabeus pri-
me malachie. 3. ca. Qui fuit ſimilis leonis
in operibus ſuis illius dico leonis de quo
Apoc. v. capi. Vicit leo de tribu iuda ra
dix dd̄. Cuius victorie. Amē Amē Am̄.

De ſancto franciſco.

Tu ſignaculum ſimilitudinis ple
nus ſapientia et perfectus deco-
re in delitijs padiſi dei fuiſti oīs
lapis precioſus. ope: imentum
tuum eze. xxviij. ca. Sicut primus angel°
a ſue celſitudinis arce cecidit. yſa. xiiij. ca.
Quomodo cecidiſti lucifer d celo qui ma
ne oriebaris corruiſti in terram qui vulne-
rabas gentes qui dicebas in corde tuo in
celum aſcendam ⁊ ſuper aſtra dei exalta-
bo ſoliuꝫ meum. Et concludit. ſimilis ero
altiſſimo. ⁊ hoc propter ſuam ſuperbiam.
Sic beatus franciſcus per ſuam humilita
tem ad celſam refulgentiam throni aſſum
ptus eſt ſecundum viſionem celitus reue-
latam beato Joanni Apoc. p°. capi. Con
uerſus vidi ſeptem candelabra aurea eſt in
medio ſeptem candelabrorum aureorum
ſimilem filio hominis. Et ideo ver-
bum aſſumptum q dirigebatur in laudeꝫ
⁊ cōmendationeꝫ luciferi pro ſtatu ſue cre
ationis digne aſſumitur in honorem hu-
milis franciſci vt ſibi dicatur. Tu ſignacu
lum ſimilitudinis ⁊c. Vel ſic. Sicut enim
angelus oriens ſignum in ſe dei viui ge-
rebat Apoc. vii. capi. Vidi alterum ange-
lum aſcendentem ab ortu ſolis habentem
ſignum dei viui. Sic beatus franciſcus ſi-
gnuꝫ crucis dei viui baiulabat factus chri
ſto crucifixo conformis. Jta vt ei conuenie
ter dicatur. Tu ſignaculum ſimilitudinis
⁊c. Et ſecūduꝫ hoc. b. fran. quadrupliciter
cōmendatur. Primo vt ſacris ſtigmati
bus ſupernaturaliter transformatus.

Scdō vt ſpūalib° virtutibus ſpecialr
adornatus. Tertio. vt amenis ſurſuꝫ a
ctionibus ſublimatus. Quarto. vt feli-
cibus finaliter premiatus. Primo. ſtig
matum ſupernaturaleꝫ conformationem.
probat ſimilitudinis ſignaculum. ibi. Tu
ſignaculum. Secundo virtutum ſpiri-
tualem perfectionē. probat ſapie ⁊ decoris
ſpeculū. ibi plenus ſapia ⁊ pfectus decore.

Tertio. ſurſuꝫ actionū ſupnaturalē ſub
limationē ꝓbat delitiaꝝ padiſi oraculū. ibi
Jn delitijs paradiſi dei fuiſti. Quarto. fe
licitatē ⁊ finalē ꝑmiationē dclarat lapidū
precioſoꝝ miraculū. ibi. oīs lapis p̄tioſus
opimētū tuū. De quo dī apoc. v. ca. Vidi
i dextera ſedētis ſup thronū lib̄m ſcriptū it°
⁊ foris: ſignatū ſigillis ſeptē. Jſte liber mi
ſtice deſignat btm̄. f. q digito dei viui ad ſi
militudinē crucifixi ſupnaturalr fuit d ſcri
ptus vt de tali. dſcriptiōe dicat̄. Exo. 8°.
ca. Digitus dei ē hic. Jſte liber erat ſcript°
itus ⁊ foris. Prīo q: pulcher ī ſnte. gal.
3. ca. Xp̄o cōfixus ſuꝫ cruci. Scdō exteri
us in corpe vt dic̄ lucas. 24. c. Palpate
⁊ videte. qa c° ipē ſū. vt recte dicat xp̄o illō
cāt. 8. c. Pōe me ſiē ſignacłū ſup cor tuū
q: fortis ē vt mors dilectio tua. Et lib iſte
erat ſignatus ſigillis ſeptē. Quare. b. f. fu
it ſeptē ſignaculis ad xp̄i ſimilitudinē dco-
rat° vt recte dicat̄ ſignaculū ſilitudis ei°.

Prīo. fuit dcorat° ſigno crucis ī ore ſuo
Vt vidit fr̄ ſilueſter trina vice. p3 l. 3. ca.
Legēde magne d iſtitutiōe religiōis. Nā
tota ciuitas aſiſij adracōe videbat̄ circūda
ri. ⁊ a. b. f. hnte cruceꝫ aureā in ore ꝓtēdētē
a celo vſqꝫ ad terrā fugabat̄. Jō dic btūs
Andreas egec o ſi ſcires miſteriū crucis.

Scdō. fuit dcorat° ſigno thau ī frōte ſiē
frī pacifico fuit diuit° reuelatū vt dī ī legē
da p oct. diē. Qui meruit magnū thau vi
dere ī frōte frāciſci. qō mira varietate faciē
ei° dcorabat ꝓ uē. vlt°. c. Decor indumētū
eius. Tertio. fuit dcorat° ſigno crucis ſi
ne vulneris ilatēr. Jō dī ī ca. De ſtigmati
b°. Dextrū qqꝫ latus q lancea trāſfixū ru
bra cicatrice obductū erat q̄ ſepe ſacrū ſan
guinē effūdēs tūicā ⁊ femoralia ī ſūdebat
gal. vj. c. Ego. n. ſtigmata dn̄i ieſu in cor-
pe mō porto. Quārto. fuit dcōat° ſacris ſtig
matib° ī duab° manib° ⁊ duob° pedib°.
vn̄ dī ubi ſupra. apparēte ſibi ſpū ſeraphy
co in mōte aluēne ſtati ī manib° ei° ⁊ pe
dib° appere ceperunt ſigna clauoꝝ quēad-
mo xp̄i ſibi appenē ꝯſpexerat. Jſtis ſeptē
ſignaclis fuit. b. f. ad exēplar xp̄i mirifice ꝯ
ſignat°. Et p° qdē ſig° thau. qō ē ſignū
pnie. q: lꝫ ipſe tūc pnia nō egeret exēm tn̄
pnie demōſtrauit ⁊ formā pnie ꝑmit° p̄di
cauit. Math. 3. c. Pniaꝫ agite appropin
qbit. n. regnū celoꝝ. eze. ix. c. Signa thau
ſup frōtes viroꝝ gemētiū ⁊ dolētiū ſuper
cūtis abhoīatiōib° q̄ fiūt. Scdō. ſig° cru
cis in corpe phili. 3. c. Hūiliauit ſemetipꝫ
fact° obediēſ vſqꝫ ad mortē mōtē āt crucis.

Tertio. de ſig° crucis i manib° ⁊ pedib°
Luc. 23. c. Videte man° mās ⁊ pedes mōs
q: ego ipſe ſuꝫ. Quarto d ſig° crucis ī la
tere dextro. Jo. xix. c. Vnus militū lancea
latus dn̄i apuit. ⁊. ca. 2. Affer manū tuaꝫ

⁊ mitte ĩ lat⁹ meū. ⁊ noli eē incredul⁹ ſ; fidelis. Hinc bt̄ı d̄r. b. f. ſignaculū ſimilitudis xp̄ı. Sʒ iſtis ſeptē ſignis qbus. b. f. fuit ad xp̄ı crucifixū ſignat⁹ alludūt. 7. miracula q̄ fuerūt fcā ⁊ oſtenſa. b. Jo. ĩ apītiōe ſeptē ſigilloꝝ libri ſcripti ĩt⁹ ⁊ foris ꝓfigurātis. btm̄. f. de qb⁹ d̄r. Primo. apoc. vi. c. Et cū appuiſſʒ Agnus vnū de ſigilli ſ. ꝑmū ecce equ⁹ alb⁹ ⁊ q ſedebat ſup cū hēbat arcū ⁊ data ē ei corōa ⁊ exiuit vincēs vt vinceret. Hoc miraculū hui⁹ viſiōis īpletū ē ĩ bt̄ı. f. cōuerſiōe. Nā equus alb⁹ fuit ei⁹ caro ꝑꝑ cādorē puritatꝭ ſedēs ĩ ſ eū erat btā ei⁹ aīa. Que ſenſibus d̄nabaſ. d. cū apoſt. pᵉ Cor. ix. Caſtigo corpus meū ⁊ ĩ ſeruitutē redigo. hic hēbat arcū diuine cognitiōis. quo mediāte iſrael. i. vidēs deū d̄bellauit amorreū. i. carnalitatis ſpm̄. amorreus īterp̄taſ amarus. Huic aſſeſſori data eſt corōa. q2 ſupauit amorreū. pʒ vbi ſupra. v. c. Juſta victoriā detētatiōe carnis. Nota quō domabat exteriores ſenſus ⁊ familiaritatē mulieꝝ ſentiēs retributionē corōe cū apſo. d. 2ᵉ. Thi. iiii. In reliq̄ ꝑpoſita ē mihi corōa iuſtiᶜ q̄ reddet mihi d̄ns ĩ illa die iuſt⁹ iudex. Iſte amorreus vinciſ Primo ꝑ carnis purificationē. vt pʒ d̄btā vir. Scdō ꝑ carnis mortificationē. vt pʒ ĩ hylariōe Tertio ꝑ carnis eleuationē. apoc. 21. cp. Duxit me in ſpū ĩ mōtē magnū ⁊ altū. vt pʒ ĩ Jo. euā. Quarto ꝑ diue legis emulationē. vt pʒ in paulo. q fuerūt q̄tuor v̄gines excellētes ⁊ p̄clariſſimi. Scdo d̄r vbi ſupra. ⁊ cū appuiſſet. 2ᵐ. ſigillū exiuit equ⁹ ruffuſ ⁊ qui ſedebat ſr eū datū ē ei vt ſumēt pacē d̄ terra. equ⁹ ruffuſ: opes terrene. ſedēs ſr eū aīa frāciſci. q ĩ hītu ſectari crſis ꝑꝑ ſpm̄ paupratis oēs vilipēdit. pʒ ĩ legēda mag². c. 2. De pecunia data ſacerdoti vēditis pānis ⁊ equo in ciuitate fuginei. d. cum apoſtolo phil. 3 ca. Oīa arbitratus ſum vt ſtercora. Et iō datuʒ eſt ſeſſori vt ſumeret pacem d̄terra. i. amitteret pacem terrenaʒ cū patre amicis ⁊ tēporalibus oibus. Intelligens dictū xp̄i Math. 10. ca. Non veni pacem mittere in terram ſed gladium.

Tertio dicitur ibidem. Et cū apperuiſſet ſigillum tertiū exiuit equus niger. ⁊ q ſedebat ſuper eum habebat ſtateram ĩ manu ſua. Qd̄ verificatū eſt in mortificatione corporis beati franciſci. Equus niger caro mortificata. Seſſor ſpiritus rationalis corpus gubernans hñs in manu ſtateram iuſtitie ⁊ equitatis monaſtice Per quā regitur vires corporis vt ſubiciantur viribus rōnis ⁊ aīe. vide de carnis mortificatione quintum caᵐ. ꝑ totum. Ideo d̄r poterat corpus eius. Apoc. p°. ca. Cecidi ad pedes eius. ſ. anime per mortificationem tanq̄ mortuus. Quarto dicitur ibidem. ⁊ cū appėruiſſet ſigillū. 4ᵐ. Exiuit equus pallidus. Et qui ſedebat ſuper eum nomen illi mors ⁊ infernus. Quod impletū ē in franciſci predicatiōe. Equus pallidus peccatores ſuper quē ſedens clamabat. b. franciſcus. In ſua predicatione per cōminationē mortis eterne. Ideo. d. in regula ſua anunciando vitia ⁊ virtutes. penā ⁊ gloriā. Et pʒ in ipſo de gedeone prebēdario in legenda magna. ca. xi. Circa principiū. mors ſedebat ſuper equum ⁊ infernus ſequebatur eum. Quod demoſtrans. b. f. ſ. morteʒ pctōꝝ peſſimā quā ſeq̄tur infernus ꝑ penā. multos cōuertebat. implens mādatū d̄ni ſecunde Thimo. iiij. capi. Tu vero vigila in oībus labora opus fac euanᶜ miniſteriū tuū iple ſobrius eſto. Quinto dicitur ibidem. ⁊ cum apperuiſſet ſigillum. 5ᵐ. vidit ſub altare dei aīas interfectoꝝ ꝑꝑ v̄bū dī ⁊ date ſunt illis ſtole albe. qd̄ impletū eſt ĩ btō frāciſco in deſiderio martyrij. Nā trina vice non ſine magno agone ad infidelium partes tranſiuit vt palmaʒ martyrij cōſequereſ. Q̄uā in re lʒ gladius perſecutoris aīam nō abſtulit tn̄ palmā martyrij non amiſit Nā totū martyrij meritum cē conſtat in electione voluntaria. Que libera eſt in voluntate noſtra. vnde effectum martyrij ſicut mater domini promeruit. Non quidem per torturam carnis ſed per incendium mentis. Sexto dicitur ibidē ⁊ cum apperuiſſet. ſextuʒ ſigilluʒ terremotus factus eſt magnus ⁊ ſol factus ē niger tāq̄ ſaccus cilicinus ⁊ luna facta eſt ſicut ſanguis ⁊ ſtelle ceciderūt ſuper terrā. quod impletum eſt in deuota contēplatiōe. b. frāciſci. Cū enim diuina beneficia meditaretur ⁊ maxime circa incarnationē ⁊ paſſionem verſaretur. Primo ſol. i. diuinitas facta ē nigra. i. fuit hūata: formam ſerui accipiens ſaccū noſtre carnis induēs. Et luna. i. humana natura in paſſiōe facta eſt ſicut ſanguis per mortem crucis. ⁊ ſtelle ceciderunt ſuper terram: i. apoſ. per defectuʒ fidei. Et tunc terremotus fact⁹ eſt magnus. i. liquefacta eſt anima. b. franciſci ex cōpaſſione dominice paſſionis. Et ideo ſequitur paꝝ infra. ſ. in principio. 7. ca. Qd̄ vidit angelum hñtem ſignum dei viui. i. btm̄ franciſcum qui ꝑꝑ memoriā huius paſſionis fuit ſacris ſtigmatibus ſignatus. Septimo dicitur ĩ principio: 2ⁱ. caⁱ: Cū apperuiſſet ſigillum ſeptimū factū eſt ſilentiū in celo ⁊ vidit ſeptē āgelos in ꝯſpectu dei ⁊ date ſunt eis ſeptē tube. Qd̄ impletū eſt in inſtitutione regule. Nā d̄ cetero nō ſiet regula cum ſint quatuor ſʒ ſilētiuʒ erit in eccleſia vt nō fiat regula noua. ſeptē tube ſeptē angelorum ſunt ſeptem preconia regule ⁊ doctrine. b. fran. Que totius noui teſti doctrinā proclamauerunt. Continenſ. n.

Primo in regula. b. f. precepta d̄nica.

Secundo conſilia euangelica

Tertio charitas pauli.

Quarto obedientia petri.

Quinto humilitas iacobi.

Sexto puritas Joannis.

Septimo paupertas voluntaria et rece ſint ille ſepteʒ ſpice quas vidit pharao. Que totum regum egypti habūdare fecerunt. i. eccleſiā militatē virtutibus. Circa ſecundum principale. ſ. vt ſpiritualibus virtutib⁹ ſpecialiter adornatus. ibi. plen⁹ ſapia ⁊ perfectus decore. Ubi notandum ꝙ q̄dam ſunt v̄tutes intellectuales q̄ ꝑficiūt rōnē. ⁊ q̄dā morales q̄ ꝑficiūt volūtatem. Et iō ꝙᵐ ad intellectuales d̄r plenus ſapia. Et quantū ad morales d̄r ⁊ ꝑfectuſ decore. Decor. n. ſm̄ Augu. de ciuitate ptinet ad iuſtitiā q̄ quidē eſt preclariſſima virtutum moralium vt. d. phs. v. Ethicoruʒ. De ꝑfectione virtutum intellectualiū dicitur in figura. eccl. ix. ca. Ciuitas parua ⁊ pauci in ea viri venit ꝯ eaʒ rex magnus ⁊ vallauit eā percircuitum ⁊ extruxit munitiōes ⁊ ꝑfecta eſt obſidio. inuentus quoqʒ eſt in ea vir pauper ⁊ ſapiēs q liberauit ꝑ ſapiam ⁊ nullus eſt recordatus deinceps hois illius paupis. Iſta parua ciuitas eſt eccleſia militās. In qua ſūt pauci viri electi. Math. 2. ca. Multi ſunt vocati pauci vero electi. Contra quā venit rex potēs. ſ. hoſtis antiquus. qui eſt rex. Job. 41. c. Super oēs filios ſupbie. ſ. ad expugnādū eaʒ. Eph. vi. c. Nō ē nobis colluctatio aduerſus carnē ⁊ ſanguinē ſʒ aduerſuſ ꝑncipes ⁊ ptātes ⁊ aduerſus mūdi rectores tenebraꝝ haꝝ. Et vir paup inuentus eſt in ea. ſ. b. f. ſapiēs. De cuius ſapia d̄r ĩ legēda magna ca. de intelligentia ſcripturaꝝ. Qūo rñdit ſubtiliter cuidā magro in theo². Iſte ꝑ ſapiaʒ ſuā liberauit vrbē. vt pʒ in viſione de lateranēſi eccl̄ia. Et de expulſiōe demonū de ciuitate aretij. pʒ in legēda magna. c. vj. De humilitate ⁊ ob̄ia ⁊ cōdeſcenſionibus diuinis ad nutū circa finē. Et nullus ē recordatus hois huius. Quia bñficia cito obliuiſcunſ. De ꝑfectioue v̄tutū moraliū q̄ ꝑficium volūtatē habet fiᵉ d̄ tyro. Eze. 27. c. Dixit d̄ns o tyre tu dixiſti perfecti decoris ego ſum ⁊ incorde maris ſita. Ita pōt d̄re aīa btı frāciſci. Perfecti decoris ego ſum. Iſte eſt decor v̄tutuʒ moraliū q̄ adornant aīaʒ. b. frāciſci. Juxta illō. apoc. c. xix. Datum eſt ei vt induat ſe biſſino ſplēdēti ⁊ cādido. Iſtius ꝑfectiōis ſunt q̄tuor gradus.

Primus perſeuerātia. q̄ nō vinciſ apaſſionibus ſed tantum reſiſtit.

Secūs cōtinētia. que vincit cū moleſtia.

Tertius tēperātia q̄ delectabiliter vicit.

Quartus eroyca. cōtra quā paſſiōes nō q̄unt inſurgere ſicut in intelligētijs. Et iō d̄r diuina v̄tus. vij. Ethicoꝝ. His perfectionibus floruit. b. f. ſingulariter. incorde maris ſita. ſ. aīa. b. f. in medio eius q d̄r ſubſtātie pellagus infinitus ſm̄ damaſᵐ. ⁊ hoc ꝑ potentiā volitiuā q̄ trāſit de obiecto ad itellectū. Tertio introduciſ. b. f. vt ſurſum actionibus ſup mundialiter ſublimatus. ibi. in delitijs paradiſi dei fuiſti. ⁊ ſicut colligiſ ex dictis btı dionyſij ⁊ comētoꝝ ſuorū ſeptē notātur ſurſum actiones qb⁹ ſancti

⁊ mitte i latꝰ meū. ⁊ noli eē icredulꝰ ſꝫ fidelis. Hinc bti vī. b. f. ſignaculū ſilitudis xpi. Sꝫ iſtis ſeptē ſignis qbus. b. f. fuit ad xpi extēm ſignatꝰ alludūt. 7. miracula q̄ fuerūt fcā ⁊ oſtenſa. b. Jo. i apitiōe ſeptē ſigilloꝝ libri ſcripti itꝰ ⁊ foris ꝑfiguratis. btm. f. de qbꝰ vī. Primo. apoc. vj. c. Et cū apperuiſſz Agnus vnū de ſigilli .ſ. pmū ecce equꝰ albꝰ ⁊ q ſedebat ſup eū hēbat arcū ⁊ data ē ei corōa ⁊ exiuit vincēs vt vinceret. Hoc miraculū huiꝰ viſiōis ipletū ē i bti. f. cōuerſiōe. Nā equus albꝰ fuit eiꝰ caro pp cādorē puritatꝭ ſedēs ſ f eū erat btā eiꝰ aīa. Que ſenſibus dn̄abat. d. cū apoſ. pꝰ Cor. ix. Caſtigo corpus meū ⁊ i ſeruitutē redigo. hic hēbat arcū dine cognitiōis. quo mediāte iſrael. i. vidēs deū ōbellauit amorreū. i. carnalitatis ſpm̄ amorreus iterꝑtaꝛ amarus. Huic aſſeſſori data eſt corōa. qꝛ ſupauit amorreū. pꝫ vbi ſupra. v. c. Juſta victoriā detētatiōe carnis. Nota quō domabat exteriores ſenſus ⁊ familiaritatē mulieꝝ ſentiēs retributionē corōe cū apſo. d. 2ᵉ. Thi. iiij. In reliq̄ rpoſita ē mihi corōa iuſtiᶜ q̄ reddet mihi dn̄s i illa die iuſtꝰ iudex. Iſte amorreus vincit Primo p carnis purificationē. vt pꝫ ō btā vir. Scōo p carnis mortificationē. vt pꝫ i hylariōe Tertio p carnis elleuationē. apoc. xxiᵒ cp. Duxit me in ſpū i mōtē magnū ⁊ altū. vt pꝫ i Jo. euā. Quarto p dine legis emulationē. vt pꝫ in paulo. q fuerūt q̄tuor ꝟgines excellētes ⁊ ꝑclariſſimi. Scdo dꝛ vbi ſupra. ⁊ cū apꝑuiſſet. 2ᵐ. ſigillū exiuit equꝰ ruffus ⁊ qui ſedebat ſꝛ eū datū ē ei vt ſumēt pacē ō terra. equꝰ ruffus: ops terrene. ſedēs ſꝛ eū aīa frāciſci. q i ꝟtu ſectari extis pp ſpm̄ pauꝑtatis oēs viliꝑēdit. pꝫ i legēda magᵃ. c. 2. De pecunia data ſacerdoti vēditis pānis ⁊ equo in ciuitate fuginei. d. cum apoſtolo phil. 3 ca. O ia arbitratus ſum vt ſtercora. Et iō datuꝫ eſt ſeſſori vt ſumeret pacem ōterra. i. amitteret pacem terrenaꝫ cū patre amicis ⁊ tēporalibus oibus. Intelligens dictū xpi Math. 10. ca. Non veni pacem mittere in terram ſed gladium.

Tertio dicitur ibidem. Et cū apperuiſſet ſigillum tertiū exiuit equus niger. ⁊ q ſedebat ſuper eum habebat ſtateram i manu ſua. Qō verificatū eſt in mortificatione corporis beati franciſci. Equus niger caro mortificata. Seſſor ſpiritus rationalis corpus gubernans hn̄s in manu ſtateram iuſtitie ⁊ equitatis monaſtice Per quā regū tur vires corporis vt ſubiciantur viribus rōnis ⁊ aīe. vide de carnis mortificatione quintum caᵐ. p totum. Ideo dīc poterat corpus eius. Apoc. pᵒ ca. Cecidi ad pedes eius. ſ. anime per mortificationem tanq̄ mortuus. Quarto dicitur ibidem. ⁊ cū apperuiſſet ſigillū. 4ᵐ. Exiuit equus pallidus. Et qui ſedebat ſuper eum nomen illi mors ⁊ infernus. Quod impletū ē in franciſci predicatiōe. Equus pallidus peccatores ſuper quē ſedens clamabat. b. franciſcus. In ſua predicatione per cōminationē mortis eterne. Ideo. d. in regula ſua anunciando vitia ⁊ virtutes. penā ⁊ gloriā. Et pꝫ in ipſo de gedeone prebēdario in legenda magna. ca. xi. Circa principiū. mors ſedebat ſuper equum ⁊ infernus ſequebatur eum. Quod demoſtrans. b. f. ſ. morteꝫ pctōꝝ peſſimā quā ſeqtur infernus p penā. multos cōuertebat. implens mādatū dn̄i ſecunde Thimo. iiij. capi. Tu vero vigila in oibus labora opus fac euanᵉ miniſteriū tuū iple ſobrius eſto. Quinto dicitur ibidem. ⁊ cum apperuiſſet ſigillum. 5ᵐ. vidit ſub altare dei aīas interfectoꝝ pp ꝟbū dī ⁊ date ſunt illis ſtole albe. qō impletū eſt i btō frāciſco in deſiderio martyrij. Nā trina vice non ſine magno agone ad infidelium partes tranſiuit vt palmā martyrij cōſequeret. Qua in re iꝫ gladius perſecutoris aīam nō abſtulit tn̄ palmā martyrij non amiſit Nā totū martyrij meritum cē conſtat in electione voluntaria. Que libera eſt in voluntate noſtra. vnde effectum martyrij ſicut mater domini promeruit. Non quidem per torturam carnis ſed per incendium mentis. Sexto dicitur ibidē ⁊ cum apperuiſſet. ſextuꝫ ſigilluꝫ terremotus factus eſt magnus ⁊ ſol factus ē niger tāq̄ ſaccus cilicinus ⁊ luna facta eſt ſicut ſanguis ⁊ ſtelle ceciderūt ſuper terrā. quod impletum eſt in deuota contēplatiōe. b. frā

ciſci. Cū enim dīna beneficia meditaretur ⁊ maxime circa incarnationē ⁊ paſſionem verſaretur. Primo ſol. i. diuinitas facta ē nigra. ſ. fuit hūata: formam ſerui accipiens ſaccū noſtre carnis inducēs. Et luna. i. humana natura in paſſiōe facta eſt. ſicut ſanguis per mortem crucis. ⁊ ſtelle ceciderunt ſuper terram: i. apoſ. per defectuꝫ fidei. Et tunc terremotus factꝰ eſt magnus. i. liquefacta eſt anima. b. franciſci ex cōpaſſione dominice paſſionis. Et ideo ſequitur paꝝ infra. ſ. in principio. 7. ca. Qō vidit angelum hn̄tem ſignum dei viui. i. btm̄ franciſcum qui pp memoriā huius paſſionis fuit ſacris ſtigmatibus ſignatus. Septimo dicitur i principio: 2ᶦ. caᶦ: Cū apperuiſſet ſigillum ſeptimū factū eſt ſilentiū in celo ⁊ vidit ſeptē āgelos in ꝯſpectu dei ⁊ date ſunt eis ſeptē tube. Qō impletū eſt in inſtitutione regule. Nā ō cetero nō fiet regula cum ſint quatuor ſꝫ ſilētiuꝫ erit in eccleſia vt nō fiat regula noua. ſeptē tube ſeptē angelorum ſunt ſeptem preconia regule ⁊ doctrine. b. fran. Que totius noui teſti doctrinā proclamauerunt. Continent. n.

Primo in regula. b. f. precepta dn̄ica.
Secundo conſilia euangelica
Tertio charitas pauli.
Quarto obedientia petri.
Quinto humilitas iacobi.
Sexto puritas Joannis.
Septimo paupertas voluntaria vt recte ſint ille ſepteꝫ ſpice quas vidit pharao. Que totum regum egypti habūdare fecerunt. i. eccleſiā militatē virtutibus. Circa ſecundum principale. ſ. vt ſpiritualibus virtutibꝰ ſpecialiter adornatus. ibi. plenꝰ ſapia ⁊ perfectus decore. Ubi notandum ꝙ q̄dam ſunt ꝟtutes intellectuales q̄ ꝑficiūt rōnē. ⁊ q̄dā morales q̄ ꝑficiūt volūtatem. Et iō qᵐ ad intellectuales dī plenus ſapia. Et quantū ad morales dꝛ ⁊ ꝑfectus decore. Decor. n. ſm̄ Augu. de ciuitate ꝑtinet ad iuſtitiā q̄ quidē eſt preclariſſima virtutum moralium vt. d. ph̄s. v. Ethicoruꝫ. De ꝑfectione virtutum intellectualiū dicitur in figura. eccl. ix. ca. Ciuitas parua ⁊ pauci in ea viri venit ꝯ eaꝫ rex magnus ⁊ vallauit eā percircuitum ⁊ extruxit munitiōes ⁊ ꝑfecta eſt obſidio. inuentus quoqꝫ eſt in ea vir pauper ⁊ ſapiēs q liberauit p ſapiam ⁊ nullus eſt recordatus deinceps hoīs illius paupis. Iſta parua ciuitas eſt eccleſia militās. In qua ſūt pauci viri electi. Math. 2. ca. Multi ſunt vocati pauci vero electi. Contra quā venit rex potēs. ſ. hoſtis antiquus. qui eſt rex. Job. 41. c. Super oēs filios ſupbie. ſ. ad expugnādū eaꝫ. Eph. vj. c. Nō ē nobis colluctatio aduerſus carnē ⁊ ſanguinē ſꝫ aduerſus ꝑncipes ⁊ ꝑtātes ⁊ aduerſus mūdi rectores tenebraꝝ harꝝ. Et vir paup inuentus eſt in ea. ſ. b. f. ſapiēs. De cuius ſapia dī i legēda magna ca. de intelligentia ſcripturaꝝ. Quō rn̄dit ſubtiliter cuidā magro in theoᵃ. Iſte p ſapiaꝫ ſuā liberauit vrbē. vt pꝫ in viſione de lateranēſi eccl̄ia. Et de expulſiōe demonū de ciuitate aretij. pꝫ in legēda magna. c. vj. De humilitate ⁊ ob̄ia ⁊ cōdeſcenſionibus dīnis ad nutū circa finē. Et nullus ē recordatus hoīs huius. Quia bn̄ficia cito obliniſcunt. De ꝑfectione ꝟtutū moraliū q̄ ꝑficium volūtatē habet fiᵃ ō tyro. Eze. 27. c. Dixit dn̄s o tyre tu dixiſti perfecti decoris ego ſum ⁊ in corde maris ſita. Ita pōt dīe aīa bti frāciſci. Perfecti decoris ego ſum. Iſte eſt decor ꝟtutuꝫ moraliū q̄ adornant aīaꝫ. b. frāciſci. Juxta illō. apoc. c. xix. Datum eſt ei vt induat ſe biſſino ſplēdēti ⁊ cādido. Iſtius ꝑfectiōis ſunt q̄tuor gradus.

Primus perſeuerātia. q̄ nō vincit a paſſionibus ſed tantum reſiſtit.
Secūs cōtinētia. que vincit cū moleſtia.
Tertius tēperātia q̄ delectabiliter vicit.
Quartus eroyca. cōtra quā paſſiōes nō q̄unt inſurgere ſicut in intelligētijs. Et iō dꝛ dīna ꝟtus. vij. Ethicoꝝ. His perfectionibus floruit. b. f. ſingulariter. in corde maris ſita. ſ. aīa. b. f. in medio eius q dꝛ ſubſtātie pellagus infinitus ſm̄ damaſᵐ. ⁊ hoc p potentiā volitiuā q̄ trāſit de obiecto ad itellectū. Tertio introducit. b. f. vt ſurſum actionibus ſup mundialiter ſublimatus. ibi. in delitijs paradiſi dei fuiſti. ⁊ ſicut colligit ex dictis bti dionyſij ⁊ comētoꝝ ſuorū ſeptē notātur ſurſum actiones qbꝰ ſancti

homines extolluntur ad ſuperna per doctri
nā ſacre ſcripture. Prima vocat theo
ſophyca. qua aīa perficitur ſapīa ſicut ap
pollo. Secunda vocat theoſica. que eri
git p purgationē a rebus ſenſibilibus. vñ
theophargis dī principium purgationis.
Tertia dr theologica. Qua mens ele
vatur a terrenis. Quarta dr ſimbolica.
Qua ex figuris ſenſibilib9 erigitur aīa ad
intellectualia. Sic fuit illuſtratus ezechiel.
Quinta dr anagogica. q̄ fit per illapſus
immediate. Sicut dicitur pphetia dauid
reuelata. Sexta dr cherubica. Qua ex
plenitudine ſapie quis aſcendit ad indagi
nem charitatis. ſicut Thomas q poſt con
gnitionē veritatis cōfeſſus eſt. Septia
dicit ſeraphica. Qua ex plenitudine amo
ris aſcēdit qs ad diuinā cōgnitionem. ſic
Jo. euan. cui poſt charitatis incendiū fue
runt dī magnalia reuelata. Btūs autē frā
ciſcus fuit ſublimatus. Primo ſurſuz a
ctiōe theoſophica: Qz licet per doctrinam
ſacrarꝝ ſcripturarꝝ nō habuerit peritiā. ⁊c.
Scdo ſurſum actione theophyca. quia
ſicut paulo: ſic dr xps ei apparuiſſe: Et in
ſecunda apparitione. ſ. impreſſione ſacro
rum ſtigmatum ei ineffabilia reuelaſſe.
Tertio ſurſum actione theologica. Et
ideo Jo. bap. in deſerto conuerſatus fuit. ⁊
aſimili. b. f. in eremo transformatus.
Quarto ſurſum actiōe ſimbolica. Mi
ſterio angelico. qz ex ſenſibus de regula in
tellexit inuiſione. Quinto ſurſum actiōe
anagogica. Qua crebris in deum rapiebat
exceſſibus. vt pz in legēda maga. io. c. Jux
ta principium qñ iuit p burgum ſancti ſe
pulchri i ruentibus in ſe turbis raptus cō
templatione: oīo nō ſenſit. Sexto ſurſuz
actione cherubica. Quia in ſua inchoatio
ne flāma celeſtis deſiderii i eo fuit accēſa.
Septimo ſurſum actiōe ſeraphica. qua
ſuis pfectis ardoribus celeſtiū deſideriorū
ſuccenſus ad archana diue ſapie ē pductus.
Sed iſta ſurſum actio vt pz in textu diony
ſij de angelica Jerarchia hz duodeciz pro
prietates nobiliſſimas. Quarꝝ prima eſt i
ceſſabilitas. qz ſine interruptione ꝯtinuat.
Scda calliditas. qz nō a mitit cōmiſtio
nem contrarij ſicut tepiditas pp ſuā illicen
tiones. Tertia Acuties. qz nō ſolū ꝯtrīa
depurātur ſed in ꝟtute propria incendunt
ſicut acuta. Quarta ſuperuiditas. qz ſu
per oēm affectū ⁊ feruorē naturalē ex ſua
ſupnaturalitate trāſfertur. Quinta inui
miditas. qz vbi ſapia foris ſtat. affect9 ſub
intrat. qz mouetur ad oīz. Sexta infle
xibilitas. qz tāte ꝟtutis eſt oīm ipaimens
illā formā vt nullus inferior poſſit talē po
tentiā ad ſe cōuertere ꝙ eſſet flectere.
Septima actiuitas Qz cū oē bonū ſit
ſui coicatiuū talia incēdia in alijs generat
qualiter ipſum eſt formaliter in ſe.
Octaa exēplaritas. qz ad ſui imitatōez
ceteros allicit ⁊ inclinat. Nona purga
bilitas. qz ſicut holocauſtum purgat ab oī
diſſimilitudine quos inflamat. Decia
inextinguibilitas. qz lux nō pōt extingui i
illuminabiliter in mediate lumini princi
palis a proximato. vbi luminoſitas i fon
te deſtrueretur ꝙ ē iopoſſibile. Undecia
vniformitas. qz maxie ſic ſe hñti appropin
quat vt extrahat a minoritate rerꝝ iferiorꝝ
Duodecia claritas q̄ cōtinetur in ꝟtu
te pfectionis oium inferiorꝝ de quorꝝ nu
mero eſt cherubica illuminatio q̄ eſt pſe
cutiua ipſius obſcuritatis. ⁊ manifeſtatiua
ſine circūuelatione ſui obiecti. Que ꝓprie
tates cōueniūt. b. f. ſurſuz actionē. vt d̄ ipo
dicat. yſ. 51. ca. Ponet deſertū ei9 q̄ſi de
litias ⁊ ſolitudinē eius q̄ſi ortū dñi. Pro
pter circum actiones quas expertus eſt in
huiuſmodi deſerto habitās. Quarto in
troducit. b. f. vt beatificis felicitatibus ſina
liter premiatus. ibi. oīs lapis p̄cioſus ope
rimentum tuum. Ubi notandum ꝙ Eze
chiel in loco iſto numerat nouē ordines la
pidum precioſorꝝ qbus ornatur princeps
tyri p quē intelligit luciferū alloq. qz ſz
btm Iſi. p° de ſūmo bono. Perfectiōes
oium ordinū angelorꝝ hūit p hos lapidēs
deſignatorꝝ ꝓ ſtatu nature inſtitute ⁊ ſic.
b. f. pticipabit pfectiones oium ordinum
ſpūum btōrꝝ ꝓ ſtatu gr̄e cōſumate lō di
citur Et omnis lapis precioſus operimē
tum tuum Primo. n. oſtendit pfectio
nem ⁊ ornamētum angelorꝝ quorū eſt di

uina eloquentia nunciare: Per ſuā fru
ctuoſam predicationē. De qua ſatis. pz in
legenda per totum. Scdo habuit ornamē
tuz archāgelorꝝ. qz non ſolū p ſemetipſum
nunciauit diuina eloquia. verꝝ etiā per fres
ſuos ad omnes mundi ptes in modū cru
cis eos dirigēs. Tertio habuit ornamē
tum virtutum. qz fuit potentiſſimus in mi
raculis. vide in legenda per totum. ⁊ ordi
ni virtutum ineſt miracula facere.
Quarto habuit ornamentum principa
tuum quibus ineſt purgare. Hāc virtutē
habuit btūs. f. ſuos purgans p correctōez:
illuminās p predicationē. ⁊ edificans p exē
plum. Quinto hūit ornamētum pote
ſtatuum. quibus ineſt dmonibus impare.
Hāc autem virtutem habuit. b. f. pz itur
batione ciuium de aretio. Uide in legēda
magna. ca. vj. Circa finem. ⁊ de demonio
cum puluenari electo. vide ſupra. c. v. Cir
ca principium. Sexto ornamentum do
minationum. quibus ineſt dominium ꝓ
uinciarum terrarꝝ ⁊ caſtrorum. Et. b. franci
ſcus omne dñium ſup terrā funditus ab
negauit vt pz in regula. ⁊ ideo dñationem
in celo promeruit Math. v. c. Beati pau
peres ſpū quoniam ipſorum eſt regnum ce
lorum. Septimo ornamentuz throno
rum. In quibus dñs ſedet iudicās iuſtitia
ſua. Hanc virtutem habuit. b. f. ⁊ per diui
norum iuditiorum cognitionem ⁊ pronū
ciationem ⁊ effectum. pz in legenda maga
capitu. nono circa medium de gedeone pre
bendario. Octauo ornamentum cheru
bin. quibus ineſt ſūma claritas intelligen
tie. Hāc virtutem habuit b. f. Uide ſupra
ca. ix. De milite cui predixit mortē. ⁊ quō
ſubtiliter reſpondit viro religioſo de qōni
bus theoꝰ ſenis. Nono ornamētum ſe
raphicū. Quibus ineſt ardor ſūme chari
tatis. Quā virtutē habuit. b. f. pz ſupra ca.
ix. De feruore charitatis. circa mediuz quō
ſubuenit nautis plurib9 diebus de elemo
ſina ſibi facta. Et ideo ad ſimilitudinē illi9
ſeraphin meruit trāſformari. De quib9 fe
licitatibus dr de. b. f. eccl. v. ca. Quaſi vas
auri ſolidum ornatū omni lapide precioſo
vt. p°. b. f. dicat vas auri qm ad beatitudi
nem celeſtialem q̄ dr aurea. Scdo orna
tum omnium lapidum precioſorꝝ pp felici
tates accidētales quas habuit ſm nouē or
dines lapidum precioſorum. Ad cuius cō
ſortium ⁊c.

¶ Sermo de ſancto luca.

Ego ſum raphael angelus vnus
ex ſeptem qui aſtamus ante dñz.
Tobie. xij. ca. Qz ſm doctrinā bti
Jeronimi. Raphael interpretat
medicina dei. ⁊ beatus Lucas fuit medi
cus deo aceptiſſimus, Colō. 4°. capi. Sa
lutat vos lucas medicus chariſſimus Jc
circo ad eius laudem aſſumitur verbum
iſtud. In quo eius perſona venerabilis du
pliciter cōmendatur ſecundum duos ordi
nes angelorum diſtinctos. Quorum vnus
dicitur miniſtrantium: ⁊ alius aſſiſtentiū.
Que duo officia habuit. b. lu. in hac vita.
Primum quidem quo ad actum euā
gelice predicationis.
Secundum vero quo ad actum yerar
tice contemplationis.
Primum notandum cum dicit: Ego
ſum Raphael angelus. Hebr. p°. capi.
Non ne omnes ſunt adminiſtratores ſpi
ritus in miniſterium miſſi.
Secundum notandum cum ſequitur.
vnus ex ſeptem qui aſtam9 ante dominū.
fuit enim. b. l. vnus de ſeptem notarijs. q
diuinitate ſpiritu ſancto ſcripſerunt nouū
teſtamentum ⁊ qui viderunt chriſtum in
carne. Si quidem quatuor euangeliſte ⁊
tres apoſtoli ſcilicet Petrus Jacob9 ⁊ Ju
das. Paulus eniz non adheſit chriſto in
carne. Et quia iſti chriſto incrant aſſiſten
tes recte ſunt figurati in ſeptez ſtellis quas
chriſtus tenebat in dextera ſua. patet apoc:
primo capi. Et habebat in dextera ſua ſep
tem ſtellas. Nam iſtis ſtellis micanti
bus in ſalutari doctrina nor iſtius ſecu
li fuit illuminata. Quia ergo beatus. L.

verbo prepoſito ſicut raphael angelus vt ſpiritualis medicus comendatur. Iccirco ad declarandum ſui officii dignitatē itroducunt duodeciʒ artis medicine documēta.

Primū.ꝙ medicuʒ cōgnoſcat quid ſit ſanitas ⁊ egritudo.q² intentio medicine eſt fugare egritudinē ⁊ itroducere ſanitatē. Sanitas corpis eſt paſſionum equalitas ⁊ proportio pueniens ex humoꝝ pportione. ⁊ īfirmitas prouenit ex eoꝝ alteratione q̄ ſūt colera ſanguis fleuma ⁊ melēconia. Et ita quatuoꝛ notiſſime paſſiōes ſe hñt ad aīam .ſ. ira.cōcupiſcētia timoꝛ ⁊ triſtitia. Quarū paſſionū adequatio p ſedationē introducitur ſpūalis ſanitas.quod cōgnoſcens.b.l. d.Luc.v.ca. Non egent qui ſani ſunt medico ſed qui male hñt. Secundū eſt ꝙ medicus debet cauſas ſanitatis ⁊ infirmitatis inueſtigare. Nā manēte radice nō extirpatur herba nociua. Et preciſa radice areſcunt arboris rami. Cauſa ⁊ origo corporalium egritudinum eſt habundātia quatuoꝛ qualitatum que ſunt caliditas frigiditas ſiccitas ⁊ humiditas. Que dñantur in quatuoꝛ pnominatis humoribus. Iſto autem modo opʒ vt ſpūalis medicus inueſtiget ſpūalis egritudinis cauſā ⁊ radicē que ſunt quatuoꝛ qualitates q̄ predñant ī quatuoꝛ paſſionibus que ſunt radix et cā ſpūalis infirmitatis.ſ.p ſuperhabūdantiā hūiditatis concupiſcētie vel caliditatis iracūdie vel frigiditatiſ timoris.aut ſiccitatis triſtitie.⁊ ſic inquirere a qua qualitate radicē debeat preſcindere. Hoc cognouit dñs.d. phyſcis.Luc.i3.ca. Hanc aūt filiā habrae quā alligauit ſatanas ecce decem ⁊ octo annis non oportuit abſolui auinculo iſto die ſabbati.vñ cuilibet medico male perito,dr. Luc.iiij.ca. Medice cura te ipſum.

Tertium.ꝙ cognita radice egritudinis debet eam medicuſ per contraria extirpare. Quia contraria nō corrumpūtur niſi a cōtrariis p naturā. Quod etiaʒ debet facere ſpūalis medicus ſm Gregoᵐ ſup Math. ⁊ allegat ſentētiā ſaluatoris.d.celeſtis medicus ſingulis quibuſqʒ vitiis obuiantia adhibet medicamēta. Nā ſicut arte medicine calida frigidis ⁊ frigida calidis curātur. Ita ⁊ dñs noſter contraria appoſuit medicamēta peccatꝭ.vt lubricis cōtinētiā:tenacibus largitatem:iracundis manſuetudineʒ: elatiſ preciperet humilitatem.qd̄ cōgnouit apoſtolus quādo.d.hebreo.i2.ca. Omnis autem diſciplina in pñti quidem videt nō eſſe gaudij ſed meroris.poſtea auteʒ fructū pacatiſſimum exercitatis per eam reddit iuſtitia. Ideo dicit pᵉ.coꝛ.ix.ca. Caſtigo corpus meum ⁊ in ſeruitutem redigo ne forte cum aliis predicauerim ipſe reprobus efficiar.que redactio in ſeruituteʒ eſt domatio paſſionum per contrarietatem.

Quartum.ꝙ poſt inductam ſanitatem debet eam ab egritudine conſeruare. Quia ad eandem curam ptinet in eſſe producere ⁊ in eſſe conſeruare. Et ideo quia medicie ſanitatem inducere eiuſdem eſſe videtur eā habitam ab egritudine conſeruare. Iſta autem conſeruatio fit quadrupliciter.

¶ Primo per ſanoꝝ ciborum pmeſtionē.
¶ Scdo p cōueniētiū potum bibitionē.
¶ Terᵒ p nociuoꝝ ī cibo potuqʒ euitatōeʒ.
¶ Quarto p puri aeris reſpirationem. Sicut docent phy. Et ita ſpiritualis ſanitas conſeruatur qñ qs ſe pcipit eſſe ſanum.

Primo quidē honeſta cōmedēdo per modū maſticatiōis ⁊ ruminationis in ſua imaginatiōe. Scdo ſana.i.honeſta bibēdo in ſua intellectuali conſideratione.

Tertio anociuiſ cauendo in ſua locutione.q² corrumpunt bonos mores colloquia mala.pᵉ.coꝛ.xvi.c. Quarto honeſta aſpirando in ſua affectione.2ᵉ.coꝛ vij.ca. Mūdemus nos ab omni inquinamento carniſ ⁊ ſpiritus perficientes ſanctificationem in timore dei. De iſtis quatuoꝛ loqtur.b. Ieronimus in epl̄a ad euſtachiū.d.ille vere ꝑdicat btūs q̄ vt ſtatim ceperit cogitare allidit cogitatū ſuū ad petrā. Quibus ad iſtā gitur exercitiū ꝙ ſm phos eſt ſanitatis cōſeruatiuū. Et ita ſpūaliter bonoruʒ opum exercitatio Iero.ſemꝑ aliqd boi facito ne dyabolus inueniat te ocioſum. Hinc ſuuſ piger fuit reprobatus. Math.xxv. Serue male ⁊ piger ſciebas.q² meto vbi nō ſeminō.⁊ colligo vbi nō ſparſi. Et parū infra. Tollite itaqʒ ab eo talentū. Quintū ꝙ

[illegible]tatis vt apparet infirmitas dʒ medicus adhibere remedium ⁊ nō expectare egritudinis curſum.pbſ.n.dicit paruus erroꝛ ī pncipio magnus in fine.⁊ infirmitates inueterate cū difficultate curant. Fluuius eniʒ in origine ſtatim diuertitur ⁊ cum ſucreuerit totum euertit. Iac.pᵒ.ca. Unuſquiſqʒ tentatur a concupiſcētia ſua abſtractus ⁊ allectus:deinde concupiſcentia cum conceperit parit pctm̄: pctm̄ vero cū cōſumatum fuerit generat mortem. vñ btūs fran. dicebat frībus ſuis. Si diabolus pōt ponere capillum in hoīe ſtatim facit intrabeʒ creſcere. Sextum ꝙ medicus dʒ ſigna egritudinis querere.ſ.pulſum:aquā ⁊c.

Sed notādum ꝙ quatuoꝛ ſigna ſunt pncipaliter. Primum.qñ qs cibum ſibi ꝯpetentē ſumere nō pōt.q² natura eſt grauata. Secundū.qñ pōt ſumere ſed non retinere.q² natura eſt debilitata. Tertiū qñ ſumit ⁊ retinet.ſed nō digerit. Quia natura eſt proſtrata. Quartum.qñ nō pōt niſi nociua appetere.q² natura eſt lexa ⁊ viciata. Sic ſpūalis medicus debet ſigna q̄rere.quia pctm̄ latens in anima nō cognoſcitur. Prauum eſt coꝛ hoīs ⁊ inſcruptabile quis cognoſcet illud. ſʒ quatuoꝛ ſigna dmonſtrāt. Primum.qñ non pōt cibū cōpetentē ſibi ſumere.qui eſt ſalutaris doctrina. Math.4ᵒ.ca. Nō in ſolo pane vivit hō. Scdm̄.qñ ſumptuʒ reicit. Luc. viij.ca. Hi ſunt qui audiunt deinde venit diabolus ⁊ tollit vbum de corde eoꝝ ne credentes ſalui fiant. Tertium.qñ ſumptum ⁊ retentum non digerit. Luc.ſupra. Hi ſunt qui audierunt ⁊ a ſolicitudinibuſ ⁊ diuitiis ⁊ voluptatibus euntes ſuffocantur. Quartuʒ.qñ contraria appetit.yē. v.ca. Ue qui dicitis bonum malum:⁊ malum bonum ponentes tenebras lucē:⁊ lucem tenebras. Septimum ꝙ medicus dbet exquirere ſigna ſanitatis.q² ſanitas eſt qualitas intrinſeca. Et ſunt ſigna quatuoꝛ. Primū eſt habere appetitū ⁊ appetere cibum hora congrua. Scdm̄ eſt cum ſapore bene comedere. Tertiuʒ eſt bene digerere. Quartum eſt debita purgatio ventris. Et eo modo ſunt quatuoꝛ ſigna ſpūalis ſanitatis in aīa. Primum eſt cibum ſalu aris doctrine ardenter appetere.ps.xlj.metᵒ.2. Sitiuit aīa mea ad deum fōtem viuū. Secundum eſt cuʒ ſuauitate guſtare.ps.i24.metro vij. Quā dulcia faucibꝫ meis eloqa tua ſup mel oꝛi mō Cāt.2ᵒc. Fructus enim dulcis gutturi me.

Tertium eſt.qñ bene digerit. Luc.xv. ca. In ſe autem reuerſus.d. Quanti mercenarij in domo patris mei h̄ abundāt panibus ego auteʒ hic fame pereo. Quartū eſt debita purgatio.prouer.xv.c. Per miſericordiam ⁊ fidem purgant peccata.

Octauuʒ ꝙ medicus nō bene pōt egritudinis ſine pena curare quod declaratur quadrupliciter. Primo in febribuſ quarum medicina eſt arta dieta. Secundo ī tumoribus quoꝝ medicina eſt inciſio violenta. Tertio in vulneribus quarū medicina ē abſterſio noxia. Quarto ī potionibus quarū medicina eſt ſcirupus vel tiriacha amariſſima. Et ſic oīs egritudo ſpūalis curatur per temporales penas. ad Ro.viij.extimo enim ꝙ nō ſunt condigne paſſiones huiuſ temporis ad futurā gloriā que reuelabitur in nobis. Nonū ꝙ medicus debet corpus infirmi artificioſe purgare.quod fit quadrupliciter.

¶ Primo euomendo per prouocationē.
¶ Secundo emittendo per potionē.
¶ Tertio a mittendo per diminutionem.
¶ Quarto cauterio per abſciſionem. Et ſic purgatur ſpūaliter. Pmo euomēdo p verā ꝯfeſſionē. Iac.v.ca. Cōfitemini alterutrū pctā vr̄a ⁊ orate ꝓ inuicē vt ſaluemini. Scdo emittēdo p verā cōtritionē ps. Dixi cōfitebor aduerſum me ī iuſtitiaʒ meā dñe ⁊ tu remiſiſti ī pietatem pctī mei.

Tertio amittēdo p elemoſinaꝝ largitionē.eccl.3.ca. Ignē ardētē extinguit aq̄ ⁊ elemoſina reſiſtit pctīs. Quarto cauterio .i.p iciſionē p ieiuniū orōnē flagellationē Galat.v.ca. Qui xp̄i ſunt carnē ſuā crucifixerūt cū vitiis ⁊ cōcupiſcētiis.p quoꝝ cōcoꝛᵃ dr̄ Malachie.3.ca. Et ſedebit cōflās ⁊ emūdās argētū ⁊ purgabit filios leui.⁊ colabit eos quaſi auꝝ ⁊ q̄ſi argētuʒ ⁊ erūt dño offerētes ſacrificia iuſta. Decimᵐ ꝙ

medicus debet ſucceſſiue remedia adhibe
re in egrotāte ꝛ nō repente. Sic ſpūaliter
debent pctōꝛes induci ad pniam gradatī
in cui⁹ figura dī.ꝛ. Re.3°.ca. ꝙ domus ſaul
erat decreſcens ꝛ domus dauid ꝓficiēs in
de. d. apoſtolus.pᵉ. Coꝛ.2.ca. Nō in pſua
ſionibus hūane ſapie verbis ſed in oſtēſio
ne ſpc. ꝛ.ca.3°.d. Tāquā paruulis in xpo
lac potū vobis dedi nō eſcā. Undecimᵐ ꝙ
medicus dʒ ſigna mortis ꝓuidere ꝛ egrotā
ti indicare. vt egrotus ſe ꝑparet: ꝛ diſpo
nat Sic ſpūalis medicus dʒ ꝓdicere pꝛe
ſagia mortis pctōꝛibus vt valeant ſe diſpo
nere. Sūt aūt ꝗtuoꝛ ſig^a ſpūalia. Priuʒ
eſt. qñ infirmus nō ſentit. qꝛ tūc iā eſt moꝛ
tificata. Scōm. qñ nō erubeſcit. Terᵐ
qñ nō cognoſcit. Quartū. qñ eſt freneti
cus. Et ſic ē ſpūaliter i pctōꝛib⁹. Primū
ē. qñ nō curat de ſpūalib⁹. Scōʒ. qñ nō cō
fundit̄ correptus. Tertiū. qñ deſpicit ſe
corrigētē. Quartū. qñ ꝓſupponit ſpūalia
tpalib⁹. Ezc. viij. c. Cū vniuerſa hec dete
ſtāda fuerit morte moꝛiet̄ ſanguis ei⁹ i ipo
erit. Duodecimᵐ qꝛ medic⁹ dʒ ſig^a vite
annūtiat̄. vñ egrot⁹ citi⁹ liberat̄ ꝛ ſūt ꝗtuoꝛ.

Primū ē. qñ egritudo remittit̄. Scōʒ
qñ iā iuuat̄. Tertiū. qñ mā egritudis di
gerit̄. Quarᵐ. qñ cā egritudis expellit̄. ſili
ter ſūt ꝗtuoꝛ ſig^a vite ſpūalr in pctōꝛe pēitē
te. Primū ē. qñ pctōꝛ cedit pctō. Scōm
qñ volūtas firmat̄ i ceſſiōe. Tertiū. qñ
ꝯſiderat offēſā i quē offēdit. Quartū. qñ
ſtat⁹ pctī oīo ſibi diſplicet Ezechiel. 18. Si
ipi⁹ egerit pniaʒ ab oib⁹ pctis ſuis ꝗ opa
t⁹ ē. oīuʒ iniqtatū ei⁹ ꝗs opat⁹ ē nō recoꝛda
boꝛ i iuſti^a ſua ꝗ opatus ē viuet. In cui⁹
figura. d. apls. Coꝛ.pᵉ.13.ca. Cū eſſeʒ par
uulus loqbar vt paruulus ſapiebā vt par
uulus cogitabā vt paruulus. qñ aūt fact⁹
ſum vir euacuaui ꝗ erāt paruuli. Iſta itᵐ
documēta docet nos ſpūalis medicus. b. lu
cas i ſuis ſcripturis pp ꝙ. d. ſapiens. eccl.
38.c. Honoꝛa medicū pp neceſſitatē enim
illū creauit altiſſim⁹. ſ. ad nr̄aʒ vtilitatē ꝛc.

¶ Sermo in feſto omnium ſanctoꝛum.

Videns ieſus turbas aſcendit in
montēʒ. Math. v. ca. Apls. d.
Eph. 3. Flecto genua mā ad pa
trē dñi nri ieſu xpi. Ex ꝗ ois pr

nitas i celo ꝛ i terra noīat̄ vt det vobis ſc
diuitias glīe ſue ꝟtutē corroboꝛari p ſpūʒ
eius in interioꝛi hōīe hītare xpm p fideʒ in
coꝛdibus vr̄is in charitate radicati ꝛ funda
ti vt poſſitis cōprehendere cū oībus ſcīs ꝗ
ſit latitudo ꝛ longitudo ſublimitas ꝛ pfun
dū. ſ. dei. Ex qbus verbis. pʒ ꝙ ſci i celo
ꝯprehēdunt ꝛ intuitiue ꝛ pfecte cognoſcūt
dei latitudinē. qua oīa īplet ſua maieſtate
dei lōgitudinē: qua oīa precedit ſua eterni
tate. Dei ſubtilitatē: qua oīa excedit ſua di
gnitate. Et dei profunditatē qua oīa pene
trat ſua ſubtilitate. Hāc aūt vniuerſitateʒ
ſcōꝝ oīum ſic deū cōprehēdentiū poſſum⁹
reducere ad triplicē choꝛum. ſ. ſcōꝝ virgi
nū pudicitia virentiū. Scōꝝ pīarcha
rum cultū dei fundātiū. Scōꝝ xpm ꝑ
fecte imitātium. Et in quolibet choꝛo ē tri
plex oꝛdo. Et triplex ꝓnceps ipſos choꝛos
regētes. Et ſic in vniuerſo ſunt nouem oꝛ
dines ꝛ. 9. ſcōꝝ principes iuxta. ix. btitudi
nes in hodierno euā° noītas. Prim⁹ cho
rus eſt ſcōꝝ virginum pp reuerētia. b. ꝟ
ginis. Que eſt nō tm̄ virginū verū etiam
oīum ſcōꝝ coꝛona gloꝛia ꝛ principiſſa. In
quo ſunt tres oꝛdines. Primus ē ſcō
rum virginum q i carne ꝛ ꝓter carnē viuē
tes vitā celeſtē ꝛ nō terrenā duxerūt. De q
b⁹ dī in euā°. Btī mūdo coꝛde qm̄ ipi deū
videbūt. Mūditia. n. coꝛdis ꝯtinet eētia
liter effectū ꝟginitatꝭ. Talis vere ē btūs.
qꝛ coꝛdis mūditia ꝯiūgit vltio fini. ꝓuer.
22. Qui diligit coꝛdis mūditiā pp grāʒ la
bioꝝ ſuoꝝ hēbit amicū regē. Et iō ꝗrit ꝓ
pha. ps. 23. Mct°. 3. d. Quis aſcēdet i mō
tem dñi aut q^s ſtabit in loco ſcō eius. ſ. ad
uidendū ꝓmiā ꝟitatē ꝛ diligēdū ſūmā bōi
tatem. Et rñdet cū ſequit̄. Met° ſequenti.
Innocēs manibus ꝛ mūdo coꝛde q nō ac
cepit in vano aiam ſuā nec iurauit i dolo
ꝓximo ſuo. ꝛ tales deū videbūt recte hic
p meritū. ibi. p ꝓmiū. qꝛ ꝗto mūditia ocu
li eſt purioꝛ: tāto potētia viſiua ē virtua
lioꝛ ꝛ limpidioꝛ. Scōs eſt ſcōꝝ angelo
rum. Quoꝝ eſt pacē ꝛ trāquillitatē ꝓcura
re. de qbus dī in euā°. btī pacifici qm̄ filij
dei vocabūtur: ipſi angli dicuntur pacifici. qꝛ
ad pacē faciēdā ſerēdā ꝛ ꝯſeruandā in vi
ctiam diligentius. Et iō in xpi natiuitate

poſſe diuinum ꝓconſum intulerūt cātādo
letiſſime. Gloꝛia in excelſis deo: ꝛ in terra
pax hoībus bone voluntatis. Luc. 2. capi.
De cuius oppoſito triſtātur. ye. 3. Ange
li pacis amare flebūt. ſ. cū viderint diſcoꝛ
dias. Et qꝛ filius dei venit in hūc mūdū
vt pacē faceret inter dm̄ ꝛ hoīem inter an
gelū ꝛ hoīem inter hoīem ꝛ hoīem: iō ipſi
angeli ꝛ qlibet q tale affectum exercet fili⁹
dei vocat̄. Tertius eſt ſcōꝝ innocentuʒ.
Quoꝝ iſtā innocentiā ꝑ mititatē ꝛ māſue
tudinē demōſtrat̄ de qbus in euā° dicitur.
Btī mites qm̄ ipſi poſſidēt terrā. Mitis ē
ille ſm gloſaʒ quē amaritudo nō efficit rā
coꝛ vel ira nō delicit: nō nocet alteri nec no
cere intendit. Quō recte cōpetit innocētibus.
Nā innocēs quaſi nullus nocēs dī. De q
bus ꝓpha. ps. xxxvj. Met°. xj°. Māſueti
aūt hereditabunt terrā. ꝛ ꝗ ſit illa denotat
. d. ps Poꝛtio mea dñe ſit in terrā viuen
tium. Iſtū choꝝ regit ꝛ gubernat regina
ꝟginū. Que ſuo exēplo oēm in mūditiā ꝛ
carnis in pudicitiā ſpernunt btī. qꝛ ipſa eſt
ꝗ neſciuit thoꝝ in delicto hēbit fructū i re
ſpectione aiam ſcāꝝ. ſap. 3. Prerogatiua
aūt huius choꝛi eſt pꝛe oibus ſcīs. qꝛ ſecunt̄
agnuʒ quocūqʒ ierit. Apoc. xiiij. Qui igit̄
volunt in iſto choꝛo xpm ſequi debent tri
plicē ſtatum habere

¶ Prio puritatis ꝛ mūditie cū ꝟginib⁹.

¶ Secūdo trāquillitatꝭ ꝛ ꝯcoꝛdie cū āglis.

¶ Tertio māſuetudinis ꝛ inocētie cū ino
centibus. Et iō ab iſto choꝛo excluduntur.

¶ Primo luxurioſi mūditiā inficientes.

¶ Scōo cōtumelioſi ꝯcoꝛdiā diſrūpētes.

¶ Tertio malitioſi innocētiā opprimētes.

Scōus choꝛus eſt pīarcharū qbus i fu
it pietas ꝛ mīa. Et ꝓphaꝝ qb⁹ i fuit ꝟitas
ꝛ iuſti^a. ꝛ anachoꝛitaꝝ qb⁹ i fuit auſteritas
ꝛ pnīa. Prius eſt oꝛdo pīarchaꝝ. q fue
rūt viri religioſi i vita ſua pfcē ꝓphaꝝ ꝛ
aplōꝝ. hoſpitalitate ꝓcipui: fide ꝓclari. obia
ꝓmpti. ꝛ i ꝓmiſſiōib⁹ ꝟiſſimi. quē oꝛdinē re
git ſūm⁹ pīarchaꝝ abraā. pr fidei ut ſe. gñ.
xv°. Credidit habraā deo ꝛ reputatū ē illi
ad iuſtitiā. De qbus in euā° dī. btī miſeri
coꝛdes qm̄ ipſi miſericoꝛdiā ꝯſequēt. Sʒ
duplex eſt miſericoꝛdia. Pria ꝗ ſub ve

nit alterius indigētie. que minuēdo penaʒ
in indigētiā ꝓximi meret̄ ꝓprie pene di
minutionē. Scōa ē i ꝯpaſſiōe alteri⁹ mi
ſericoꝛdie. ꝗ cōpatit̄ infirmitatibus ꝛ idigē
tiis viſceroſa ꝯpaſſiōe. vbi nō pōt manuʒ
adiutricē poꝛrigē. eccl. 29. Cōclude elēoſi
nā i coꝛde paupis ꝛ hec ꝓ te exoꝛabit ꝛ li
berabit ab oī malo. ꝛ qꝛ ſci pīarᶜ ꝛ ꝓphe ꝛ
anachoꝛite fuerūt viri miſicoꝛdie ꝛ pietatꝭ
iō miſicoꝛdiā ſūt ꝯſecuti i diminutiōe pene
ꝛ adeptiōe glīe. ꝓuer. 22. Qui ꝓnus eſt ad
miſicoꝛdiā bñdicet̄ ꝗ pāib⁹. n. ſuis dedit pau
pib⁹. Scōs oꝛdo iſti⁹ choꝛi ē ꝓphaꝝ cū
qb⁹ locut⁹ ē de⁹ q ꝛ aſſidua meditatione
moꝛtꝭ itrepidi fuert. ꝛ i perſecutiōe ſtrenui.
Math. 23. Ierlʒ Ierlʒ ꝗ occidis ꝓphas ꝛ
lapidas eos q ad te miſſi ſūt ꝗtiēs volui ꝯ
gregare filios tuos. ſ. p eos. ꝛ noluiſti: ſʒ ꝑ
ſecuta es eos. ꝛ iō. d. euañ. btī q pſecutōeʒ
patiūtur pp iuſtitiā qm̄ ipoꝝ ē regᵐ celoꝝ
ꝛ iō. d. b. p pᵉ. pe. 3°. Si qd patimini pp iu
ſtitiā btī timorē aūt coꝝ ne timueritꝭ vt nō
ꝯturbēini. ꝛc. Et qꝛ i hac vita iuſtitiā ſūt ſe
cuti. iō i pīia cadē ſūt remūerati. ſap. v. Ac
cipiēt iuſti regnū decoꝛis ꝛ diadema ſpē de
manu dñi. Iſtū regit ꝓpha dauid de ꝗ. d.
Iero. i ꝓlogo ſr yſay. q nō ſolū ꝓpha ſʒ ꝛ
euāge^a dīcdus ē. Ita eni vniuerſa xi acta ce
teraqʒ cū iuſti^a ad loquēdū ꝓſecut⁹ ē. vt nō
putes eū d futuro vaticiari ſʒ de pñti hiſto
riā texuiſſe. Terti⁹ oꝛdo iſti⁹ choꝛi ſunt
anachoꝛite. q cibo ꝛ dlitias ſpnētes pōpas
ſcli calcātes multꝭ ꝟtutib⁹ ꝛ ꝓdigiis floꝛu
iſſe ꝓbāt. Iſtū oꝛdinē regit Io. bap. q viā
dño ꝓparauit i herēo. luc. p°. Ipē ꝓcedet an
illū i ſpū ꝛ ꝟtute helye. ad hūc oꝛdinē re
ducūt̄ oēs regulares mūdū pp xᵐ relinquē
tes ꝛ ad heremū religiōis cōuolātes. ꝓpa ꝛ
alioꝝ crimia d ploꝛātes Ioel. 2. Inter ueſti
bulū ꝛ altarē ploꝛabāt ſacerdotes miſtri dñi
dicētes. pce dñe pce populo tuo math. v. c.
btī q lugēt qm̄ ipi ꝯſolabūt̄. Uiri āt religio
ſi anacoꝛiti quinqʒ de cauſis ploꝛāt.

¶ Prima pp peccata ꝓpa.

¶ Scōa pp pctā aliena.

¶ Tertia ꝓ in colatu huius miſerie.

¶ Quarto pro dubio ꝛ periculo perpetue
pene.

Quinto pro dilatione eterne glorie. Et
ſic ꝑ contrario cõſolabuntur. Primo ꝑꝑ
ꝑpriorũ peccatorũ remiſſionem. Secũdo
ꝑꝑ ꝓximorũ ſaluationẽ. Tertio ꝑꝑ exilii
liberationẽ. Quarto ꝑꝑ gehẽne euaſionẽ
Quinto ꝑꝑ future glorie adeptionem.
Et ideo quilibet eorum xp̃o .d.cũ pro-
pheta.ps Secundũ multitudinem dolorũ
meorũ in corde mõ.conſolationes tue leti
ficauerũt animã meã. Qđ enim voluñt iſtũ
chorum ſeq̃ ⁊ xp̃m in ip̃o imitari oportet
triplicẽ uirtutẽ hr̃e Prima cũ pſtar
chris pietatis ⁊ miſericordie. Secũda cũ
ꝓphetis veritat̃ ⁊ iuſtitie. Tertia cũ ana
choritiſ auſteritatis ⁊ pnie. Et ideo ab iſto
choro excludũt. Prio ipſi ⁊ duri. Eccle
ſiaſtici tertio capi. Cor duruȝ male ſe hẽ-
bit in extremo. vbi bernardus. Cor duruȝ
ẽ quod nec ꝯpũctione ſcinditur nec pietate
mollitur nec precibuſ mouetur. ingratum
eſt ad beneficia iuereũduȝ ad turpia in pa
uidum ad pericula ſeuuȝ ad iudicia Quid
eſt hoc cor quod nec deum timet nec hoies
reueret. Scđo falſi detractores ⁊ inuidi
Hierony. in ep̃la ad Nepotianũ. Caue
ne aliis detrahas: nec alios audias detra-
ctores: qm̃ cuncta que aduerſus alias loq̃-
ris propria ſnĩa iudicaberis. Tertio.cõ-
meſtores ⁊ põpatici phil p.3.º Quoꝝ finis
interitus quoꝝ deus venter eſt ⁊ glĩa in cõ
fuſione coꝝ qui terrena ſapiunt. Terti⁹
chorus eſt ſanctoꝝ apoſtoloꝝ: martyrũ ⁊
confeſſoꝛuȝ. qꝛ doctores cõpꝛehendunt ſub
confeſſoribus. Primus ordo iſtius cho
ri eſt apoſtoloꝝ q fuerunt euangelice pau-
pertatis ſectatores digniſſimi: de qbus in
euangelio. Beati paupes ſpiritu qm̃ ipſo
rum eſt regnum celoꝝ. Nõ dixit xp̃us ſim
plr̃ ⁊ abſolute. Beati paupes: ſȝ cum deter-
minatiõe. ſ. ſpũ: qm̃ non oẽs pauperes be-
atificant. Eſt.n. pauptas triplex. Pria
voluntaria. que eſt laudabil. ſ. xp̃i apoſto-
ruȝ ⁊ pauperũ. De qbus Mathei.xix. Si
vis pfectus eſſe vade. ⁊ vende oia que ha-
bes ⁊ da pauperibus ⁊ habebis theſauruȝ
in celo: ⁊ veni ſequere me. Secunda coa
cta. ſ pauꝑuȝ: que eſt tollerabilis. De qua
d. Thobias filio ſuo. Thobie.4. Quomõ
poteris: ita eſto miſericoꝛs. q.d. de pauꝑta-
te tua bene fac. ideo ſequit. Si exiguũ tibi
fuerit: etiã exiguuȝ libenter impertire.

Tertia ſimulata: que eſt deteſtabilis q
eſt cũ ipocriſi. Mathei.xxiii. Ve vobis ſcri
be ⁊ phariſei ypocrite q decimatis mentã
⁊ anetũ ⁊ ciminũ ⁊ reliqſtis que grauioꝛa
ſunt. Legẽ: iudiciuȝ. ⁊ miſericoꝛdiã: ⁊ fideȝ.
Et infra ypocrite q mundatis qđ deforis
eſt calicis. intus aũt pleni eſtis rapina ⁊ im
mundicia. De prima. ſ. laudabili dicit
Jac.2.º Nonne deus elegit paupes i hoc
mundo diuites in fide: ⁊ heredes regni qđ
repꝛomiſit deus diligentibus ſe. Beati er-
go paupes ſpiritu ⁊ vere beati qm̃ pauper
tas. tria bona facit. Primo. facit homi
nem habilẽ ad ſequendũ xp̃m. Ideo ꝑ ſe
⁊ ſimilibus. d.p. Mathei.xix. Ecce nos re
linquimus oia: ⁊ ſecuti ſumus te. Quid er
go erit nobis.. Secundo facit hominȝ
abilẽ ad intrandũ in paradiſuȝ. pȝ a ſuo cõ
trario. Mathei.xix. Facilius eſt camelluȝ
p foramen acus tranſire quã diuiteȝ intra
re in regnũ celoꝝ Qđ nõ intelligit de om
nib⁹ diuitibus: ſed de poſſidẽtibus p inoꝛ-
dinatũ affectũ. Tertio facit hoieȝ abilẽ
ad emendũ regnũ eternũ. Math.xix. Ois
q reliquerit domũ vel fratres: aut ſoroꝛeſ:
aut pꝛeȝ: aut mr̃eȝ: aut vxorẽ aut filios: aut
agros ꝑꝑ nomen meũ centupluȝ accipiet:
⁊ vitã eternã poſſidebit. Vbi Augu. in per
ſona xp̃i. d. Venale aliqd habeo. pauꝑtate
regnũ. laboꝛe requiẽ. vilitate gloꝛiã: moꝛte
vitã. Iſtũ oꝛdineȝ regit xp̃s q pauꝑtateȝ re
giã apoſtoloꝝ ⁊ verbo docuit exẽplo mõ-
ſtrauit. verbo. Mathei.xix. Si vis pfectus
eſſe vade ⁊ vende oia que habes ⁊ da pau
peribus: ⁊ habebis theſaurũ in celo: ⁊ veni
ſequere me. Exẽplo. Luc.ix. Vulpes fo-
ueas hñt ⁊ volucres celi nidos. filius autẽ
hois nõ hȝ vbi caput ſuũ reclinet.

Secundus oꝛdo iſtius choꝛi eſt ſanctoꝝ
martyrũ q plantauerũt eccliam ſanguine
ſuo in qbus viguit ardẽtiſſima caritas. qꝛ
maioꝛẽ caritatẽ nemo hȝ: vt aiam ſuã po-
nat qs pro amicis ſuis. Io.xv. de qbus in
euãgelio. Beati eritis cũ maledixerint vo-
bis hoies ⁊ pſecuti vos fuerint ⁊ dixerint.

Omne malum aduerſum vos mentiẽtes
ꝑꝑ me. i. in odiũ mei. Ideo ſequitur. Gau
dete ⁊ exultate: qm̃ merces veſtra copioſa
ẽ i celis. De q̃ mercede. di.dñs ad habraã
gñ.xv. Noli tiere habraã. Ego ꝓtectoꝛ tu
us ſũ. ⁊ merceſ tua mag⁹ nimis. Iđ Aug.
loquens de mercede ſanctoꝛum xxii. libro
de ciui.dei.ca.vltimo. Replicãs verbũ pro
phe.gñ.c.xvii. Ego ero illoꝛum deus ⁊ ip̃i
erũt mihi plebs d. vbi ego ero. vñ ſatiẽtur
ego ero quecunque ab hominibus deſiderãt
.ſ. vita ⁊ ſalus: victus ⁊ copia: gloꝛia ⁊ ho-
noꝛ: pax ⁊ oia bona: Et ſic intelligitur illđ
apoſtoli. roma.xi. In ipſo ſunt oia. qꝛ ipſe
erit finis deſiderioꝛum noſtroꝛuȝ: qui ſine
fine videbitur ⁊ ſine fatigatiõe laudabitur.
Iſtum oꝛdinem regit bea. Stephanus pro
thomartyr plenus gratia ⁊ foꝛtitudine fa-
ciebat prodigia ⁊ ſigna magna in populo.
Actuum.vi. Tertius oꝛdo iſtius choꝛi
eſt ſanctoꝛum confeſſoꝛum ⁊ doctoꝛuȝ. hii
ſunt viri ſancti: quoꝛuȝ doctrina fulget ec-
cleſia: vt ſol ⁊ luna. qui in ſe habuerunt iu
ciđam veritatem. De qbus in euangelio.
Beati qui eſuriunt ⁊ ſitiunt iuſtitiam. qm̃
ipſi ſaturabuntur. Iuſtitiam ſitire ⁊ eſuri
re eſt cũ coꝛdis deſiderio alios docere. Sã
cti vero confeſſoꝛes ⁊ doctoꝛes per verita-
tem ſacre ſcripture cum magno coꝛdis deſi
derio viam iuſtitie alios docuerunt. Nam
per eoꝛum doctrinam clare nouimus red-
dere vnicuiq̃ȝ qđ ſuum eſt.

Primo. deo cui tria debemus. ſ. laudẽ
gloꝛiam ⁊ honoꝛem.

Secundo. proximo. cui tria debemus. ſ.
amoꝛem male ablatum ⁊ famam.

Tertio. propꝛio coꝛpoꝛi. cui tria dbem⁹
ſ. munditiam coꝛdi. cuſtodiam oꝛi. diſcipli
nam carni. Et ſancti doctoꝛes qui ſic iu-
ſtitiam eſurierunt in docẽdo dicũtur bea
ti. qm̃ ipſi ſaturabuntur. Nam eoꝛum eſu
ries ſaturabitur tripliciter.

¶ Primo. in intellectu viſione.
¶ Secundo. in affectu fruitione.
¶ Tertio. in coꝛpoꝛe gloꝛificatione.
¶ Iſtum oꝛdinem regit beatus Auguſti⁹
qui inter doctoꝛes elleuatum habuit intel-
lectum. ⁊ precipue circa trinitatem diuina
rum perſonarum. Sic ergo in iſto choꝛo
ſunt apoſtoli: martyres ⁊ confeſſoꝛes de q-
bus p̃s. p.2 Vos aũt genus electum rega
le ſacerdotium gens ſancta ppl̃s acquiſitio
nis. Qui ergo volunt in iſto choꝛo intrare
opoꝛtet eos conſiſtere in triplici ſtatu.
¶ Primo euãgelice paupertatis cũ apl̃is.
¶ Secũdo. feruide caritatis cũ martirib⁹.
¶ Tertio lucide veritatis cum confeſſoꝛi-
bus. Et ideo ibidem non intrabunt.
¶ Primo diuites ſuperbi
¶ Secundo cupidi auari
¶ Tertio. mẽdaces falſi. Iſti ſunt ergo no
uem ſanctoꝛum oꝛdines qui cum xp̃o exul-
tant ad quoꝛum conſoꝛtium: vt nos alliciat.
b. Anſelmus ſic. d. Ama vnum bo-
num in quo ſunt omnia bona ⁊ ſufficit: de
ſidera ſimplex bonum ⁊ ſatis eſt qđ eſt om
ne bonum. Quid.n. amas caro mea quid
deſideras anima mea. ibi. eſt quid qd ama
tis quid quid deſideratis. Si delectat pul-
chꝛitudo fulgebunt iuſti ſicut ſol in regno
patris eoꝛum. Si velocitas aut foꝛtitudo
coꝛpoꝛis cui nihil poſſit reſiſtere erunt om
nes ſicut angeli dei. ſi longa ⁊ ſalubꝛis vi-
ta. ibi. ẽ ſana eternitas ⁊ eterna ſuauitas. qꝛ
iuſti i ꝑpetuũ viuẽt ſi ſacietas ſaciabunt cũ
apparuerit glĩa tua dñe. ſi melodia. ibi. ſũt
angeloꝛum choꝛi qui cõcinnunt ſine fine dõ
ſi ebꝛietas inebꝛiabunt abubertate domus
dñi. ſi quelibet non in munda ſed munda
voluptas toꝛrente voluptatis ſue potabit
eos deus: ſi ſapia ipſa dei ſapia oſtendet ſe
eis. ſi concoꝛdia omnibus illis erit vna vo
luntas: ſi poteſtas omnipotentes erunt ſic
ꝙ poterunt illud quod volẽt per ipſuȝ de
um: ſi honoꝛ ⁊ diuitie deus ſeruoſ ſuos bo
nos ⁊ fideles ſupꝛa multa bona ſua ꝯſtitu
et eos. vnnno filii dei vocabũt. ⁊ erũt vbi
erit filius. ibi. ipſi heredes quidẽȝ dei cohe
redes auteȝ xp̃i. ſi vera ſecuritas certe. Ita
erunt certi ꝙ iſta nunquã amittent ſic cer
ti erunt ſe non ſua poteſtate hec amiſſuros
gaudium vero quale ⁊ quantum eſt. vbi
tale ac tantum bonum eſt. qui nob is ꝯcede.
Amen.

¶ Sermo de moꝛtuis

Vidi mortuos magnos ⁊ puſillos
ſtãtes in cõſpectu throni. apoc.
20.capi. Sacra ſciẽtia diuinitus
inſpirata ⁊ natural' philoſophia
humanitus inuenta in vna conueniunt ve
ritate:que eſt ex cogitatione mirabilium ef
fectuuz ſurgimus ad cauſas eorumdẽ dili
gentius inquirendas. Et ideo d.phs i p°
methaph'. q ex admirari ceperunt hoies phi
loſophari. Et pphã.ps.126°. Metro. p°.
di. Mirabilia teſtimonia tua.i.opa.ideo
ſcrutata eſt anima mea. Declaratio ſmo
num.i.illuminat ⁊ intellectũ dat paruulis.
Et ratio eſt.q: in cognitione noſtra ab im
perfecto procedimus ad perfectum. Ex iſta
ergo veritate per vtranqz ſcientiam appro
bata ſũmitur illud cõmune dictum.ſ. Ad
ſtupor admirationis materiã ſuſcitat que
ſtionis. Sed inter cetera opera que deus
fecit ab initio hominem creauit. qui quan
tum ad eius duplicem ſtatum fuit op⁹ mi
rabile ⁊ ſtupendum. quãtum.n. ad ſtatum
nature integre fuit proculdubio opus mi
rabile: ⁊ ſtupendum pro eo potiſſime.q: ad
imaginem dei factus:clara ſcientia predi
ctus delitijs ineplicabilibus potitus ⁊ om
nium creaturarum: ⁊ reptilium dominus
conſtitutus. Qua propter ſtupefactus pro
pha ex tot prerogatiuis ⁊ excellentijs mo
tus eſt ad querenduz. di.ps. viij. metro.v.
Quid ẽ homo q memor es ei⁹: aut fi.ho.
quo viſi. cum.ſ.formando eum in propria
ſimilitudine. Et ſequitur. Minuiſti eum
paulominus ab angelis.ſ.ipſum illuſtran
do plenitudine ſcientie:gloria ⁊ honore co
ronaſti eum.ſ.collocando ipſum in paradi
ſi dulcedine ⁊ conſtituiſti eum ſuper opera
manuum tuarum ſ.ipſum extollendo.i do
mini celſitudine. Et q: tanti beneficij exti
tit ingratus in magnã accidit calamitatẽ.
Quod conſiderans idem propheta di.ps.
Homo cum in honore eſſet non intellexit.
Comparatus eſt iumentis inſipientibus: ⁊
ſimilis factus eſt illis ſ. Quando tanta di
gnitas fuit multiplici vitio decurpata. Tã
ta mentis ſerenitas fuit ignorantie nubilo
offuſcata. Tanta delitioſitas fuit penali te
dio agrauata. Et tanta domini ſublimitas

fuit mortis excidio ſcliſnata. Et q: iſta duo
ſic contraria vicinitatem maximam habue
runt. Quia poſt breuem morulam de ſum
ma glorie ſublimitate tranſiuit ad tantam
miſeriam ⁊ calamitatẽ. Ideo ſanctus Iob
ſtupefactus. De ipſo. d. Iob.xiiij.capi.
Homo cuz mortuus fuerit denudatus:at
que conſumptus.vbi queſo eſt. Termini
enim ſunt hic oppoſiti a primis. Que q̃
ſtio de terminis ita mutatis a primis fuit
multum dubitabilis ⁊ protenſa apud anti
quos. Qui fuit propter quatuor terminos
quos continet quibus quatuor opiniones
erronee quas habebant antiqui de morte
hominis correſpondẽt. Prima opinio
erronea fuit Platonis. quam recitat Au
gu.libro.x.de ciui.ca.iij. Qui cum ſuis ſe
quacibus ponit animam tranſire de corpo
re in corpus. Et animam humanam reſol
ui aliquando ad corpora animalium. ⁊ idõ
in queſtione ponitur. Homo cum mortu⁹
fuerit. Difficultas magna oritur vbi eſt.
Secunda fuit Auerrois.qui cuz ſuis ſe
quacibus poſuit vnum intellectum in om
nibus: ⁊ ſm hoc non potuit ſaluare quali
ter poſt hanc vitaz diuerſis meritis diuer
ſa premia reſponderent. ⁊ ideo cum in que
ſtione ſequitur denudatus atqz cõſumpt⁹
carne mortali.in qua.ſ.quilibet poteſt me
reri. Oritur difficultas.ſ.vbi eſt. ⁊ quale ſi
bi gaudiũ correſpondet. Tertia fuit epi
curij ⁊ ſaduceorum.qui non credebant re
ſurrectionem .ſed dicunt animam cum cor
pore mori. Ideo cum in queſtione ponitur
atque conſumptus. Oritur difficultas. vbi
queſo eſt. Quarta fuit quorũdam qui di
xerunt eccleſiam non poſſe iuuare dfũctos
Et ideo negant purgatorium poſt hanc vi
tam. ⁊ q: aliqui decedunt in caritate qbus
debetur regnum paradiſi: ⁊ tamen nõ ſũt
totaliter purgati ⁊ perfecti. vnde ſtatiz nõ
poſſunt intrare illam ciuitatẽ celeſtẽ Hye
ruſalem: in qua nihil coinquinatũ intrare
poteſt. patet apoca.xxi ca. Nec etiam me
rentur perpetuo recludi in carcere inferna
li cum ſint in gratia. Ideo propter tales di
citur in fine queſtionis. vbi queſo eſt.
Hanc itaqz queſtionẽ ⁊ errores circa eam

contingentes.b. Io. euãge: diuinorum con
ſcius ſecretorum in verbis propoſitis ſol
uit.d. Vidi mortuos. ma. ⁊ pu. In qua ſo
lutione ponitur. Primo. repugnantia
terminorum: vt excludatur primus error Pla
tonis de animarum circulatione. Ibi vi
di mortuos. Secundo. aſſeritur differẽ
tia meritorum. vt deſtruatur ſecundus er
ror Auerois de vna oium informatione.
ibi. ma. ⁊ pu. Tertio. deſinentia repelli
tur mortuorum. vt euellatur. Tertius error
Epicuri ⁊ ſaduceoruz de anime corruptio
ne. ibi. ſtantes. q .n. omnino eſt corruptuz
nullo modo ſtat. Quarto. indigentia ex
primitur ſuffragiorum. Contra 4^m errorẽ
ſ.eorum qui dicunt eccliaz non poſſe iuua
re defunctos ⁊ purgatorij negationem. ibi
in conſpectu throni. Nam illi qui mouent
in circuitu throni. ſicut. d.b. Diony. li°. de
angelica ierar. ſunt dñi feliciter contẽplan
tes. Sed qui ſtant in conſpectu throni ſũt
miſericordiam expectantes. In iſtis itaqz
verbis ſic ad noſtrum propoſitum adapta
tis. Primo matris eccleſie compaſſio
deſcribitur cum aſpicitur temporale ſuppli
cium filiorum. ibi. vidi mortuos. Secũ
do. humane vite eiectio contenditur. dum
omne generale excidiuz vniuerſo predicit.
ibi. ma. ⁊ pu. Tertio mẽtis noſtre tepi
datio inuitur dum penale exilium conſpici
tur purgandorum. ibi ſtantes. ſcilicet in ex
ilio purgatorij. Quarto. nobis magna
conſolatio opponitur dum attenditur ſub
ſidium electorum. ibi. in conſpectu agni.ſ.
miſericordie. ⁊ gratie. vbi omnes electi ad
uocant pro ipſis. Hebreorum quarto ca.
Adeamus ergo cum fiducia ad thronum
gratie. vt miſericordiã conſequamur ⁊ gra
tiam inueniamus in auxilio oportuno.
Sed notandum q noſtra intentio non
eſt loqui de mortuis qui ſunt in inferno.
q̃a de quolibet eorum. d. ſcã mater eccleſia
per prophetam. ps. Obliuioni datus ſum
tanquam mortuus a corde. Nec de hijs
qui ſunt in paradiſo. quia dicit Gregori⁹
ſuper primo Iob. vij. cap. Nec aſpiciet me
viſus hominis. viſus eſt miſericordia redẽ

ptoris que poſt mortem neminem liberat
quem ante mortem gratia aduenian non
reformat. Eſt itaqz preſens intẽtio de illis
mortuis loqui ſolum qui in purgatorij tẽ
poraliter emendantur. de qbus ſancta ma
ter eccleſia dicit. Vidi mortuos. ⁊ ce.ſ. ocu
lo compaſſionis ⁊ in perſona eccleſie. dicit
propheta Baruch. 3°.c. Dñe omnipotẽs
dus yſrl' audi nunc orationem mortuorum
yſrl'. ⁊ filiorum ipſorum. q: peccauerũt añ
te. In quib⁹ verbis ſancta mater eccleſia.
Primo. diuinam captat beniuolentiã
ex ſumme dignitatis preconio. ibi. Domi
ne omnipotens deus yſrael. Secundo.
in menſam flagitat clementiam cum ſum
me humilitatis ſuſpirio. ibi. Audi nũc ora
tionẽ. Tertio. extremã allegat indigẽtiã
quaſi non poſſit proprio auxiliari ſubſidio
ibi. mor. iſ. ⁊ fi. ip. Quarto. declarat prõ
ptam eſſe iuſtitiam qua tanto puniuntur
ſupplicio. ibi. quia peccauerũt ante te. Au
ctoritates proſecutionem omitto cauſa breui
tatis. ſed vna figura adducitur ad propoſi
tum que habetur ſecundi Regum. xiiij.c.
Ubi dicitur q poſtq̃ Abſolõ occidit fra
trem ſuum Amon propter inceſtum ſoro
ris ſue ⁊ Dauid fuiſſet eum longo tempo
re perſecutus. Ioab miſſit techuaz ⁊ voca
uit mulierem ſapientem. vt ipſa mediante
ad patris gratiam filium reuocaret. Et
inſtruxit eam dicens. Lugere te ſimula ⁊
indue te veſte lugubri. ⁊ ne vngaris oleo:
ſz ſis q̃ſi mulier plurimo iam tempore lu
gens mortuum ⁊ ingredieris ad regem. ⁊c.
vſque. ibi. que non reuertuntur. Sed
notandum q Ioab interpretatur de pa
tre vel ex patre ⁊ ſignificat ſpiritum ſanctũ.
Qui cum ſit conſolator poteſt dici pater
orphanorum. ⁊ princeps viduarum. The
uca interpretatur Iuba vel Bucina: vel
Sonitus. Et ſignificat ſanctam eccleſiam
que patiens eſt dum mala preſentis vite e
quanimiter tollerat ſemetipſam macerans
per predicationem omnes ad celeſtem pa
triam vocat. Dauid manu fortis inter
pretatur. ⁊ decorus aſpectu. ⁊ ſignificat

deum patrem a fortitudine manus ſue in
preſenti electos ſuos protegit ⁊ ad aſpe-
ctum ſue pulchritudinis introducit.

Et ponitur in iſta figura ex parte ſan-
cte matris eccleſie. Primo digne pre
paratio perfecte ſanctitatis. ibi. lugere te
ſimula ⁊ induere veſte lugubri ⁊ ne unga
ris oleo ut ſis q̄ſi mulier iam plurimo tem
pore lugēs mortuū ⁊ īgredieris ad regē ⁊
loq̄ris ad eū ſermones huiuſcemodi. Secū
do grata ſupplicatio vere hūilitatis. ibi. ita
q₃: cū īgreſſa fuiſſet mulier thecuites ad re
gem cecidit coram eo ſup terram ⁊ adora
uit ⁊ dixit ſerua me rex. Tertio prudens ex
plicatio ꝓprie neceſſitatis. ibi. heu mulier
vidua ego ſum. mortuus eſt. n. vir meus ⁊
āncille tue erāt duo filii q̄ rixati ſūt adverſuz
ſe ī agro nullus que erat qui eos ꝓhibere
poſſet ⁊ percuſſit alter alterū ⁊ īterfecit eū
⁊ ecce cōſurgens vniuerſa cognatio aduer
ſum ancillā tuā. dixit trade eū q̄ ꝑcuſſit fra
trem ſuū vt occidamus eū pro aīa fratris
ſui quē interfecit ⁊ deleamus heredem ⁊ q̄
runt extinguere ſcintillam meā q̄ relicta eſt
vt non ſupſit viro mō nomē ⁊ reliq̄e ſup
terram. Quarto cōgrua adaptatio noſtre
vilitatis. ibi. quare cogitaſti huiuſcemodi
rem cōtra populum dei. ⁊ locut⁹ ē rex ver-
bum iſtud vt peccet ⁊ non reducat eiectum
ſuum. omēs morimur ⁊ quaſi aqua dilaba
mur in terram que non reuertuntur.

Circa primum p̄ ioab intelligitur ſpūs
ſcūs qui ſanctā eccleſiam īſtruit. d. lugere te ſi
mula ⁊c. Et inſtruit eam pro tanto q̄r ſicut
dicit. Gre. iiii. li° moralium. ca°. xiiii. Ut
ad precem ſine macula facies lauetur ante
orationis tempora ſemper d₃ ſolicite con-
ſpici quidq̄d pōt in oratione reprobari.

Sunt autem quatuor expte orōnē faciē-
tis pp̄ q̄ pōt orō reprobari. Primū ē
ſi non ſit humilitas in mō. Et iō ſpūs ſcūs
eccleſiam ortatur. di. lugere te ſimula ⁊ce.
Uſq₃ mortuū. Iſte luctus ſācte matris ec
cleſie quem aſſerit hodie ꝓ fidelibus videt
ſimulatus pp̄ vicinitatem ymo pp̄ impoſ
ſibilitatem quā h₃ cum gaudio precedēte.
Iuxta illud Ro. 12. ca. Gaudere cum gau
dentibus ⁊ flere cum flentibus. Perſeuit₃
gauiſa eſt mater eccl̄ia cū omnibus ſanctis
⁊ hodie velle flerē cum flentibus. videtur
luctus ſimulatus. Secundum ſi non ſit
benignitas in voto. ⁊ ideo ortatur ſpiritus
ſanctus. vt aſſumat habitum viduitatis q̄
ē teſtis amoris ad ſponſum. d. In due. te.
ve. lugu. ⁊c. Tertium ſi nō ſit indigētia
rei poſtulande. ⁊ ideo ortat̄ ſpūs ſcūs vt ec
cleſia abiiciat a ſe omnes carnales delectatio
nes. d. ⁊ ne. vn. oleo ⁊c. Quartum ſi nō
ſit cōfidentia apud eum quē rogat. ⁊ ideo
dat ei anulum fidelitatis. di. ⁊ ſic ingre. ad
re. ⁊c. Uſq₃ ſermones huiuſcemodi. Hec
autem oīa libenter facit ſcā mater eccleſia
vt ꝓ filiis poſſit veniā impetrare. Circa
ſcōm. ſ. vere humilitatis grata ſupplica°.
Eſt notandū q̄ apud deū. tantū eſt grata
⁊ accepta alicuius deprecatio. quātum eſt
ei grata offerentis cōuerſatio. gn̄. iiii. capi.
Reſpexit deo. ad abel. ſ. p°. Et ad munera
eius. ſ. ſo. vnde Gre. in paſtoralis. Talis
requirendus eſt ad orandum qui ſit idone
us ad deprecandū. q̄r cum his qui diſpli-
cet ad intercedendum mētis irati iudicis
animus ad deteriora prouocatur. Hoc au
tem eccleſia cum confidentia facere nō po-
tuiſſet ſi conſilium Ioab. i. ſpiritus ſci nō
audiuiſſet Gre. 4. li° dialogor. c. 14. Diſ
fidit mens accipere quod per orationez pe
tit: que profecto remiſit vel ſeſe feciſſe quod
diuinitus audit. Et notandum q̄ tanta eſt
matris ad filios dilectio naturalis vt in-
terdum ſi pater iratus percutiat: mater ſu-
per eum ſe proiicit: ⁊ ictus quos filius reci
peret mater in ſe ipſa recipit. Et ſic ſi
mili hodie ſancta mater eccleſia. i. vniuer-
ſitas fidelium ſe affligit ſic vt motus pater
miſericordia ⁊ pietate ceſſet percutere fili-
os eccleſie qui ſunt ſcilicet fidelium anime
qui in purgatorio ſunt. Circa tertium.
ſcilicet prudens explicatio proprie neceſſita
tis. ibi. heu mulier. ⁊c. Eſt notādum quod
ſancta mater eccleſia allegat quatuor pro
ſuis filiis in purgatorio exiſtentibus con-
tra quatuor que patiuntur in comoda:

Primo. quia fideles videntur capti-
ui dum in purgatorio detinentur. Et
ideo allegat eccleſia. di. heu. mu. vi. eg.

ſum ⁊ mor. eſt vir meus. q. d. Ecce q̄ſi ꝓpriū
ꝓ eis datū ē. q̄r vir me⁹. i. xp̄s ieſus ꝓ eis
eſt mortuus: ⁊ ego facta ſum vidua pp̄ eos.
Hāc allegationē facit cū offert dō ſacrificiū.
vn̄ Gre. ſup p°. ꝟbo Luc. xiiii. c. Si q̄s ve-
nit ad me. d. ſingulariter ad oblationē paſ
ſionis illius reparamur. Pretium aūt con-
ſueuit dupl̄r refutari: vel q̄r alias debituz.
vel q̄r valori rei in adequatū. Iſtud autez
ꝓtiū fuit indebitū. ⁊ iō ſūme gratioſitatis.
Gre. li°. xvii. mora. c. xviii. Dñs noſter ꝓ
nobis ſoluit mortē indebitā: vt nob̄ mors
debita nō noceret. Et iſtud debitū nō ſo^m
adequatū verū ēt exceſſiuū. Nā gutta v^a
ſanguis ieſu xp̄i ſatiſfeciſſet pro mille mun
dis redimēdis. Et nihilominus tanta fuit
habūdās ⁊ copioſa redēptio. Unī ꝓpheta
ps. 136°. metro. 7°. Apud dn̄uz miſericor-
dia ⁊ copioſa apud eū redēptio. Bernar.
Non ſolū gutta ſ₃ ſanguis vnda ꝑ ſex par
tes corpis eius emanauit. Scdō. q̄a re
putant ſupati. q̄diu n̄ coronāt. vn̄ eccl̄ia
allegat. d. ⁊ ancille. t. r. du. fi. ⁊c. Ubi notā
dū q̄ ſancta mr̄ eccl̄ia. cuius figurā tenuit
pro iſta muliere illa fecundiſſima rebecha
que duos filios habuit. ſ. Iacob ⁊ Eſau.
quoꝝ alter poteſtatē alterius tenuit quē ⁊
pſ dn̄z alterius fecit. Hii duo figurāt ho
minē iteriorē ⁊ ſpiritualē ⁊ exteriorē ⁊ car
nalē. Et hii cōtinuo rixādo nec eſt q̄ diui-
dere poſſit qn̄ hic q̄ ſ₃ carnē natus ē pſeq̄
bat illū q̄ ſm ſpūm: non ſoluz in diuerſis
ſuppoſitis: ſ₃ in eodē ſuppoſito. Gala. v.
c. Caro cōcupiſcit aduerſus ſpūm. ſpūs āt
aduerſus carnē. Modo āt eccl̄ia rogat ꝓ
filio ſuo. ſ. vniuerſitate fidelium. q̄ credit
fratrē ſuū. i. ꝓpriū corporis ꝑ peniaz mor
tificaſſe. Tali. n. victorie eſt vita eterna in
ꝓmiū repromiſſa. Col. viii. c. Si ſpiritu fa
cta carnis mortificaueritis viuetis. Petit
ḡ eccl̄ia pro filio ſuo coronā vite. q̄r in iſta
rixa victor extitit ⁊ fratrē ſuū. ſ. corpus car
nale ꝑ penitētiā edomauit ⁊ mortificauit.

Tertio. q̄r extimātur cōdamnati: dum
grauiter cruciantur. vnde. d. ⁊ ecce conſen
ſum ⁊ cogna. ⁊ce. Eſt notādū q̄ non ē mi-
ruz ſi vniuerſa cognatio fidelium reputat
dānatos exiſtentes in purgatorio: ſi eoruz
penā conſiderat: Quia ſicut dicit Augu.
libro de vera penitētia. Ille ignis ⁊ ſi eter
nus nō ſit. tn̄ miro modo grauis eſt. Exce
dit. n. omnē penā quā vnq̄ paſſus eſt aliq̄s
in hac vita. Nunq̄ in carne inuēta eſt tan
ta pena. l₃ mirabilia tormēta paſſi ſūt mar
tires Et cōtra iſtos allegat mater eccl̄ia q̄
ſcripta eſt pro filio ſuo firma ſtipulatio: Et
notandū q̄ ſtipulatio ſ₃ iura eſt promiſſio
facta premiſſa interrogatione. Iſtud autē
vocabulū ſtipulatio dicitur eſſe ſumptum
ex eo. q̄r antiq̄tus quādo aliqui duo vole-
bant inter ſe aliquē cōtractuz firmare ⁊ ꝑ
petuo roborare ſtipulā iter ſe diuidebāt ⁊
ī ꝑpetuū rei memoriā illi⁹ ſtipule mediā ꝑ
tē q̄libȝ retinebat. Deus itaq₃ oīpotēs cū
ſancta matre eccl̄ia fecit pactuz quando eā
filio ſuo dēſpōſauit: q̄ ipſa perpetuo regna
ret: ⁊ q̄ filii ſui hereditarent in regno dn̄i
noſtri ieſu xp̄i. Et ſuper hoc ſcripſit nomē
eius in libro vite: ⁊ firmauit hoc firma ſti-
pulatiōe. vnde ſancte eccleſie dedit gratiā
⁊ ſibi retinuit gloriam. Et ideo allegat ec-
cleſia per mulierem ſibi eſſe datā gratiam
d. nolunt. extin. ſim. ſ. gratie que relicta eſt
mihi ſuper terrā inquantū docet filios de-
functos matris interceſſionibus non iuua
ri. Et perconſequens volunt interficere he
redem. vt non ſupſit no. vi modo. ſ. domi-
no ieſu xp̄o. De quo nomine dicitur. yſ.
lxv. c. Seruos ſuos vocabit alio nomine:
in quo q̄ benedictus eſt ſup terrā: benedice
tur alio nomīe in deo. Amen.

Quarto. q̄r arbitrantur deſperati. quia
tantū retardātur: ⁊ allegat eccl̄ia q̄ data ē
bone fidei iuſſio. q̄r dicit rex. Ego iubeo ꝓ
te ⁊ vi. do. q̄r nō ca. deca. ſi. tu. ſu. ter. Hāc
fidei iuſſionem quatuor conditiones com
mēdant: Primo ſpōdētis ſublimatas
cuius verbum non debet mutari. q̄r dicit
rex. ⁊ ce. Ecce quam nobilez fidei iuſſorem
habet eccl̄ia in hac parte. Secundo iu-
ris auctoritas. quam non licet abrogari.
Ego inquit iubeo pro te. ⁊ce. ideſt me ipūz
ſtatuo aduocatum. Tertio. iuramenti
ſolēnitas. qđ non licet violari. viuet inq̄d
dominus. ⁊ ce. Iſta ſolēnitas iuramēti nō
ē niſi pacti promiſſi imobilitas. Quar

io.totalis immunitas quam non licet con
denari.q: non ca.d.ca.⁊c.q.d.licet illa bo
na tñ retardentur tamen ego promiſſum
compledo Luc.xi.ca Et capillus de capi·
te veſtro nō peribit φ erit qſi.d.apoſtolus
Phili.3.ca. Reformabit corpus humili/
tat noſtre cōfiguratū corpori claritati ſue.

Quarto ⁊ vltimo cōcludit in hac figu
ra noſtre vtilitatis cōgrua ad aptatio.qa
mulier illa ſapiens cōuertit figurā huius/
modi ſermonis ad noſtrā vtilitatē.d.oēs
mori.⁊c. In quibus verbis mater eccleſia
filios ſuos in peregrinatiōe vite pñtis po
ſitos ſollicitos reddere volens ⁊ ſciēs. qa
ad hoc eſt vtile iugis memoria mortis.dñ
te Jero. faciliter contēnit oīa qui ſe ſemp
cogitat moritur.reducit ad memoriā illaz
ſniam pp̄ q̄ peccatum primi parentis pa/
riter oēs incurrerunt.d.oēs mori.⁊c. Ubi
quatuor facit. Primo ſniaz magne la
titudinis ⁊ generalitatis. Quia comprehē
ſiua vniuerſoꝝ ſine exceptione.ibi. oēs.

Secundo ſniam dure amaritudinis ⁊
calamitatis.q: cōflictiua pctōrum ſine exti
matione.ibi.morimur. Tertio ſentētiā
ſumme rectitudinis ⁊ equitatis.q: cōſum/
ptiua ſingulorū ſine retardatione.ibi.⁊ q̄
ſi aqua.di.ſu.ter. Quarto ſentētiaz alte
fortitudinis ⁊ auctoritatis.q: terminatiua
meritoꝝ ſine reuocatione. ibi.que nō re/
uertitur. Circa primum.ſ.ſententie ge/
neralitatem eſt notandum φ iſta generali·
tas debet noſtrā comprimere ſuperbiā. q:
nullus eximitur.q: oēs. Prepoſitio au
tem vniuerſalis nō terminat niſi in oībus
niſi in aliquo ſingulari inſtantia detur.ſed
in nullo dari poteſt.q: nullū excipit potē/
tie dignitas.q: hodie eſt rex ⁊ cras morit
hō.eccl.io.ca. Rex hodie eſt. ⁊ cras morit
cū enim morietur hō hereditabit ſerpētes.

Non iuuat ſcie claritas.eccl.2.ca. Mo
ritur datus pariter ⁊ in doctus. Nec for/
titudinis validitas Job.xi.ca. Iſte morit
robuſtus. Nec perſone proſperitas.iob ſu
pra morit diues ⁊ felix. ⁊ alius moritur in
amaritudine aie ſue. Et tamen ſimul oēs
dormiens in puluere ⁊ vermes cooperient
eos. Et quantum ad mortem nulla eſt dif

ferentia inter diues ⁊ pauperes albos vel
nigros ⁊c. Dicente Auguſtino. nudi na/
ſcimur oēs nudati morimur nulla eſt di/
ſtinctio inte cadauera mortuorū. ⁊ certe
niſi.q: forte grauius fetent corpora diuitū
pp̄ habundātiā. ⁊ q: non pōt dari inſtantia
qn oēs cōprehendat ſnia generalis q̄rit pro
pheta.d.pſ. Quis eſt homo qui viuet ⁊ nō
videbit mortem.queſi dicat nullus.

Scdo acerbitas ſnie amaritudinis ⁊ ca
lamitatis debet nr̄az cōprimere laſciuiā ⁊
ortari ad cōtinentie pparatū.dicit.n. mori
mur. Mors enim eſt vltimum terribiliū
⁊ maxime illis quibus poteſt multum no
cere.ſ.peccatoribus qui dicūt.eccl.41°.ca:
O morſq̄ amara eſt memoria tua hoi pa/
cē hñti in ſubſtantijs ſuis viro quieto ⁊ cu
ius vie directe ſunt in oībus ⁊ adhuc va·
lenti accipere cibum. Et rō eſt.q: ſeparat
coniūcta quatuor·

Primo animam a corpore.
Secundo mentem adiutijs.
Tertio carnem adelitijs.
Quarto vitā mundanam acarnalibus
amicis: ⁊ facta hac ſeperatione tali modo
diuidit iſtas partes.

Primo aiaz tradidit igni ⁊ demōib⁹.
Secundo corpus putredini ⁊ vermib⁹.
Tertio delitias parentibus.
Quarto lucrū amicis carnalib⁹. Quas
ſepatiōes ſentiēs ille pinguiſſimus aug.
ꝑ.ſe.xv.c. Siccine ſepat amara mors.ber.
O hō cur te ipſum cōtinue nō pparas·co
gitās te moriturꝰ quē ſcis ꝺ neceſſitate mo
riturꝰ. Diſtingue qualiter oculi vertent in
capite vene rūpent in corpore ⁊ ipſum cor
ſcindet in dolore. Sed multi hāc memoriā
nō faciūt.q: credūt eā in delicijs fugere ⁊
euadere. Huius figura ponit. Judit.iiij.c.
Ubi dī φ ſiſara fugiēs barach ſe pſequē/
tem ad mortē puenit ad iacl.vxorē aber ci/
nei.q̄ dixit ei. Intra ad me dñe mi ne time
az ⁊ recipiēs eū operuit palio ⁊ apperuit
vtrē lactis dedit ſibi bibere. Poſtea tulit
clauum tabernaculi aſſumens pariter mal
leum ⁊ abſconſe cū ſilētio poſuit ſupra ti/
pus capitis ſiſare dormientis percuſſumqz
malleo, defixit in cerebrū vſqz ad terraz q

ſopore morti ſociās defecit ⁊ mortuus ē.
Siſara interpratur excluſio gaudij. Barach.
interpretatur fulgur vel pcutiēs. Jael inter/
pretatur aſcēdēs. Applica vt libet. Gre.vj.
li°.mora.ca.vltimo. Nihil inq̄d ſic adexo/
pinādū deſideria carnalia.valet φm̄ vnus
qſqz hoc φ diligit viuū quale ſit mortuū
pēſet. ⁊ ſic cōgnoſcitur ſepatio aie ⁊ corpis
p acerbā ſniam q̄ hz nr̄am cōprimere la·
ſciuiā. Tertio cōtinuitas ſine retardatio
ne recte ſnie dz nr̄am arguere inſcipientiā.
q: dicit ⁊ quaſi aquā dilabimur ſup terrā
Revera talis eſt noſter defectus qualis eſt
aque fluxus q̄ ſemp tēdit ad ima. Aug.ni/
hil ē aliud pñtis tpis dilatio niſi qdā cur
ſus ad mortē. In quo nemo vel paululū
ſtare vel tardius ire pmittit.lz enim aliqñ
nobis videat φ hoies in honore hui⁹ mū
di cū gradu ſublimi currāt tardius ad mō
tem q̄ ceteri ſimplices q habūdant diuiti
is.fruunt delitijs ⁊ oīa eis ſuccedūt ad vo
tum tñ ad mortē pueniūt eos iterdū. Hu
ius: figura: ponit. Jō.xx.ca. Currebāt duo
ſimul ⁊ ille alius diſcipulus pcurrit citi⁹
Petro ⁊ venit. Primus ad monumentū
⁊ cū ſe inclinaſſet vidit linteamina poſita.
non tñ introiuit.venit ergo ſimō Petrus
ſequēs eū. Et introiuit in monumētū. ap/
plica. Sed notandū φ pp̄ bona tpalia nō
debemus arbitrari qđ ad mortem tardius
veniamus.quia recte ſicut homines naui/
gantes ſiue dormiant ſiue vigilent: vel lu
dant fluxu aque ducuntur.ſic reuera fluxu
mortalitatis ducimur inceſſanter Gre/
gorius li°.viij. Moralium.capi.ix.Q: tē
pus deficiens in deſinenter conſumitur
ad finem nr̄i itineris ⁊ queſcēdo puenimus
⁊ p curſum nr̄i tranſitus etiā dormientes
imus. Quarto ſnie extremitas ⁊ in reuo
cabilitas dz noſtrā pigritiā excutere ⁊ or/
tari ad bñ operādū.q: nullus ide regredit
vñ.d.q̄ nō reuertunt.nullus enim de coſ
lege poſt mortē reuertit ad meritorie ope/
randū. Et iō pctōres deſiderāt viuere ne i
illo ſtatu mortis ſnia feriant.q: ſicut dicit
Gre li°.8. Moraliū.c.xiiij. Quēcūqz ſe/
mel culpa ad penā ptrahit mie vlteri⁹ ad ve

niā nō reducit. Et ibidē ex pōſt illud.eccl.
xj.m.ca. Si ceciderit lignū ad auſtrū aut ad
aquilonē. In quocūqz loco ceciderit.ibi
erit. Et ideo valde metuendus eſt iſte
tranſitus a quo non eſt regreſſus: in quo/
cunque enim ſtatu quemcūqz inuenerit
ſuus nouiſſimus dies. In hoc eum com/
prendet ſtrictiſſimus iudex. vnde ſcribi/
tur. vbi te in venero ibi.te iudicabo.i.ſe/
cundum ſtatum in quo erit. Rogabimus
ergo ⁊c. Amen.

Sermo de domina.

Que eſt iſta que aſcendit de deſer·
to delitijs affluens in nixa ſuper
dilectum ſuum. Cant.viij°. De
magnis reb⁹ fiūt magne qōnes:
⁊ magni ſapientes diſputāt eas. ⁊ quia aſ
ſumtio. beate virginis fuit mirabilis ⁊ i ſo
lita ſapiēs Salomon ſub queſtione ſoluē/
da.d.que eſt iſta ⁊c. In qua queſtione fac
tres concluſiones. Prima eſt ſui aſcen/
ſus.qui eſt ꝟtuoſus.ibi.que ē iſta q̄.a.ꝺ.d.
Scda eſt ſui ornatus.qui eſt precioſus.
ibi.deli.affl. Tertia eſt ſui geſtus.qui ē
glorioſus.ibi.innix.ſuper.di. ſuum. Riſte
autem ad queſtiōez ſunt. viij. valētes qua
tuor de veteri teſtamento: ⁊ quatuor de no
uo. Et propter reuerentiam non de termi·
nāt relinquentes eam maiori arbitrio de
terminandam ſcilicet deo.

Primo reſpondet angelus qui eam a
nunciauit·d.φ eſſet mater domini qui vi/
tam eius cuſtodiuit ⁊ ſciuit eam gratia
plenam. Secundo reſponderunt patri/
arche. a quibus corporaliter deſcendit.qui
bus fuerat promiſſa ⁊ ipſam ſanctam cō/
gnouerunt. In cuius ſignum ſe ſanctifica/
bant in ſuo matrimonio lauantes ſe ⁊ ſua
veſtimenta ante ⁊ poſt.

Tertio reſponderunt pontifices ⁊ ſa/
cerdotes. Qui in eius ⁊ filij ſui figuram
omnia ſacrificia faciebant ſecundum φ vi
debant in eis multas perfectiones ſancti/

tatis multiplicando ⁊ diuerſificando ſacri
ficia. Quarto. reſponderūt propphete.
qꝛ oēs ꝓphetie ⁊ laudes applaudebāt ad
eaꝫ: ⁊ ad filium. Quinto. Reſponderūt
apl̄i q cuꝫ ea fuerunt cōuerſati. qꝛ in ordie
aploꝝ ipſa fuit prima apoſtoliſſa. Secū
da fuit Magdalena. Tertia Martha.

Sexto. Rñderūt martyres q̄ ī ciuitate
ſua celeſti Hieruſalē portauerunt vexillū
ſui mr̄ij. ſ. in aīa ſic ꝓphetatū ei fuerat. Et
ideo ſicut dies veneris venerat̃ pp marty
riū xp̄i in eius paſſione: Sic dies ſabbati
virgini aſſignatur pp eius tranſgladiatio
nem. Septimo. Reſponderunt cōfeſſo
res q ſanctitatē eius ⁊ gloriā cōtēplati ſūt
cū gaudio ⁊ eius exemplo mundū vicerūt
⁊ diabolū. Octauo. Reſponderūt vir
gines. Quaꝝ ipſa eſt regina. que ei⁹ amo
re virginitatem ſeruauerunt.

Et primo dicunt angeli ꝙ ipſa eſt finis
⁊ terminus eorum reſtaurationis.

Secundo. patriarch̄. di. ꝙ ipſa eſt fun
damentū ⁊ origo omnis beatitudinis.

Tertio. Pontifices ⁊ ſacerdotes. d. ꝙ
ipſa eſt regula ſaucte conuerſationis.

Quarto. Prophe. di. ꝙ ipſa eſt ſpecu
luꝫ ⁊ exēplar clare reuellationis.

Quinto. apoſtoli. d. ꝙ ipſa eſt alpha ⁊
o xp̄iane religionis.

Sexto. martyres. di. ꝙ ip̄a eſt remediū
⁊ medicina humane afflictionis.

Septimo. confeſſores. di. ꝙ ipſa eſt mā
na diuine contēplationis.

Octauo. virgines. di. ꝙ ipſa eſt lilium
⁊ roſa virginalis perfectionis.

Sed vltimo ipſa trinitas. di. ꝙ ipſa eſt
imperatrix. ⁊ dn̄a vniuerſalis creationis.
Quod audiēs Salomon admirans dicit.
Cāti. vj. Pulchra es ⁊ ſuauis ⁊ decora fi
lia yeruſalem terribilis vt caſtrorum acies
ordinata. Dictum ſuum probant angeli.
tripl̄r. Primo ex parte nature. ipſa enim
uoluit. ⁊ angeli uoluerunt ꝙ ipſa ſemper
eſſet perfecta. Cantico. quarto. Tota pul
chra es amica mea ⁊ macula non eſt in te.

Secundo. ex parte gr̄e ſanctificationis.
Augu. li.° de natura ⁊ gr̄a. Cū de peccatꝭ
agitur nullā fieri prorſus volo de virgine

mentionē. Tertio. ex parte gr̄e ſuperabū
dantis. Luc. p.° Aue gratia. p. d. t. Bernar
dus Puto ꝙ copioſior ſāctificationis gra
tia in ipſaꝫ deſcenderit q̄ nō ſolū eius ſciū
caret ortum ſed ⁊ vitā de inceps ab oī pctō
cuſtodiret immunem. Itē ꝓbant angeli
dictum ſuū. Primo ex parte nature ſic.
Quia p° inuenitur hō q hꝫ potentiam ⁊
inclinationem ad bonū ⁊ ad malum indif
ferenter vt adā. qui libere poterat vtrūqꝫ.

Primo in bonum. qꝛ nō hēbat corpus
inclināſ ad maluꝫ. Cū nō hr̄et fomitē pcī
originalis. Scdo in malū. qꝛ nō hēbat
adiutorium gr̄e cōfirmātis in bonum.

Scdo inuenit̃ hō q hꝫ maiorē inclina
tionē ad malū q̄ ad bonū. ſic nup baptiza
tus in quo remanet radix ⁊ fomes in corde
⁊ ideo data ſunt iſti multa remedia ad reſi
ſtendū. ſ. ſacramēta eccl̄ie ⁊ meritū paſſio
nis xp̄i. Tertio inuenitur hō q hꝫ maio
rem inclinationē ad bonū quā ad malum.
Sicut ſanctificatus in vtero. Sicut Io. ba
ptiſta. Iere. ꝓpheta: Sanſon: ⁊ multi alij.
Et hoc eſt. qꝛ fomes pcī originalis in earū
carne fuit ſopita. Et erāt pleni gr̄a inclinā
te ad bonū tm̄. ⁊ qꝛ fomes pcī nō plene fu
it ſopita in eis potuerunt peccare veniali
ter ſed mortaliter non. Quarto inuenit̃
hō q nō ſolum hꝫ potentiā ad maluꝫ veꝝ
etiā hꝫ neceſſitatem. Sicut non baptizat⁹:
Et hoc. qꝛ regnat in corde eius fomes pcī
inclināſ ad malum. nec refrenatur aliquo
adiutorio ſacramenti vel paſſionis xp̄i.
Opꝫ ergo vt detur vltimus modus ꝙ ſit
aliqua pura creatura q̄ habeat non ſolū po
tentiam non peccandi ſed etiam neceſſitatē.
Et iſta fuit. b. virgo in qua non ſolum ꝙ fo
mes peccati fuerit extinctus ſed etiam fuit
eradicatus. ⁊ ideo nullam promtatem ha
buit ad peccādū. qꝛ fuit gratia plena: dn̄s te.
Aug. in ſermone de natiuitate. bea. virgi
nis. Ceteris per partes maria autem in ſe
tota continuit gratie plenitudo. ⁊ ſic patet
quomodo habuit ſuam perfectionem quo
ad naturam corporis purgati ab originali
pctō. Scdo ex pte aīe purgate ꝓbāt ſic.

Primo. qꝛ inuenitur hō qui nō potuit
peccare venialiter ſꝫ mortaliter q fuit adā ⁊

⁊ eua. Secundo inuenitur hō qui non
potuit peccare mortaliter ſꝫ venialiter qui
fuit Io. bap. ⁊ Ieremias. Tertio inuenit̃
hō q pōt peccare mortaliter ⁊ venialiter.
q fuit lapſus poſt baptiſmū. Reſtat quar
tus q nō poſſit peccare venialiter nec mor
taliter q̄ fuit btā v̄go ⁊ eius fili⁹. Recte g°
eſt ī ſūmo apice pfectiōis. Tertio ex pte
gr̄e ꝓbant ſic. Prio: ſic illi q magis ap
ꝓpinquāt ad x̄m q ē fons gr̄e magis recipiūt
d gr̄a. ſꝫ talis appropinq̄tio fit tripliciter.
¶ Prima fit cognitione. vt ieremias.
¶ Scda cognitiōe ⁊ dmōſtratiōe. vt Io. ba.
¶ Tertia cognitiōe ⁊ dmōſtratiōe ⁊ porta
tione. vt. b. v̄go. Prīa cognitio. ſ. iere
mie fuit clariſſima ⁊ clari⁹ alijs ꝓphis di
xit: ⁊ hoc qꝛ magis de gr̄a recepit. fuit. n. in
vtero matris ſanctificatus. Iere. p°. Pri
uſq̄ te formarē ī vtero noui te ⁊ anq̄ exires
de vulua ſcificaui te. ⁊ ꝓphaꝫ ingētib⁹ de
dite. Scdo. cognitio ⁊ demōſtratio Io.
baptiſte āpliori gr̄a meruit habūdare. ⁊ iō
de futuro p̄dixit ⁊ d pn̄ti mōſtrauit. d. Io.
p°. ca. Ecce agnus dei. ec. q toll. pec. m. hic
eſt de quo dixi. poſt me venit vir q ante
me factus ē. qꝛ prior me erat. ⁊ iō d eo. d.
dn̄s: Math. vltio. Inter natos mulieꝝ ſi
ſurrexit maior Io. bap. Tertio. cognitio ⁊
dr̄atio ⁊ portatio btē v̄gi ſi fuit qꝛ multū
hr̄et d gr̄a. ſꝫ qꝛ fontē gr̄e ī ſe cōtulit. ⁊ iō in
ei⁹ laudē deuote. d. eccl̄ia. quē celi cape nō
poterāt tuo gremio cōtuliſti. Scdo ſic
exēplariter. Dī. n. aphys ⁊ bene ꝙ illa ele
menta q̄ ſunt altiora ſunt nobiliora. q̄ ma
gis ſunt ꝓxima luci. vt aqua q̄ terra. ⁊ aer
q̄ aqua ⁊ ignis q̄ aer. Et ſic ſci illi q ma
gis appropinquant ad diuitatē dei: plus
hn̄t de btitudine. ſed. b. vir. trāſcendit om
nes angelos: ⁊ ſcōs vt tenet chatolica fides.
Iō plus hꝫ be btitudine. ⁊ magis pticipat
d gr̄a diuaꝝ pſonaꝝ. ⁊ iō. d. eccl̄ia. Exalta
ta ē ſcā dī genetrix ſr̄ choros āgeloꝝ ad ce
leſtia regna. ⁊ ſic ꝓbāt āgli dcm̄ ſuū. Sꝫ q̄
rit̃. Cū qb⁹ veſtimētis fuit aſſūpta. Et dī ꝙ
induta erat radijs ex ipſa ꝓcedētibus. ⁊ ſic
pp claritatē nō potuit corpus eius videri.
Que claritas in muliere fuit materia que
rendi. vn̄ ſalomon q̄rit. d. que eſt iſta ⁊c.

Patriarche probāt dcm̄ ſuū ēt tripliciter.
Primo ſic. oīs bn̄dictio ſup hoies ⁊ mu
lieres: aut daẽ in morte: aut in vita. Pri
mo in vita oīs mulier erat maledicta. qꝛ ſi
erat ſecūda pp āmiſſionē virginitatꝭ. gn̄. 3.
Multiplicabo erūnas tuas ⁊ cōcept⁹ tuos.
in dolore paries filios. Et ſi īſecūda erat ē t
maledicta pp carētiā poſteritatꝭ. Sꝫ expe
ctabāt vnā q̄ eſſet mater: ⁊ v̄go: q̄ hanc ma
ledictionē mutaret. dn̄tes. De⁹ fec̄ hoiēꝫ
ſine pr̄e ⁊ ſine mr̄e. vt adā: ⁊ fecit hoiem d
patre ſine mr̄e vt eua. Et fecit hoieꝫ d pr̄e
⁊ mr̄e vt abel. Faciet etiā neceſſario hoieꝫ
de matre ſine pr̄e: qd erit xp̄s. ⁊ ſic maledi
ctio in bn̄dictione cōpēſabit̃. ⁊ iō. d. Aug.
In ſermone de natiuitate virginis. Male
dictio eue in benedictōe cōmutatur marie.

Scdo. in morte. nota eſt hoīs ⁊ mulieris
maledictio. 2ᵒ. Re. xiiij. Oēs morimur ⁊ q̄ſi
aqua dilabimur ſup terraꝫ. Hebr. ix. Sta
tutum eſt hoibus ſemel mori. eccl. ix. Quid
ſuperbit terra ⁊ cinis. Et ad mortē curri
mus cum orrore demonum cū dolore ſen
ſuum: ⁊ cū ſubiectione vermium. btā autē
v̄go hāc maledictionē in benedictionē cō
mutauit. vt ſine orrore trāſiret: ⁊ dolorē eua
deret: ⁊ corruptionē nō ſentiret. Tertio
poſt mortē fuit benedicta. Gloria eniꝫ an
geloꝝ nō eſt talis nec tanta ꝙ pp eā augu
mentet̃ gloria alioꝝ. Nec ſufficit ad ꝯple
mentū glīe paradiſi: ſed per aduentū. b. vir
ginis fuit augumentata glīa btōꝝ ⁊ cōple
ta glīa celeſtis. Eo qꝛ ī paradiſo erat ſol ſi
ne luna. Rex ſine regina: ſponſus ſine ſpō
ſa ⁊ ſic patet paradiſus erat diminuta: nec
poterat pfici p aliā purā creaturā. ergo ſup
oēs bn̄dicta. Pōtifices ⁊ ſacerdotes pro
bant dictū ſuum tripliciter. Primo ſic.
oīs ſanctitas aut fuit ante eā: aut cū ea: aut
poſt eā. ſanctitas aūt. b. v̄gis fuit ſupra ſā
ctitatem p̄cedentium cōcomitantiū: ⁊ ſub
ſequentium. Primo de precedentibus
probatur ſic. Dicunt qdaꝫ ꝙ in adā remā
ſit q̄dam pticula non infecta nec fermēta
ta. Que per generationē trāſiuit ad. b. vir.
⁊ tranſmiſſa eſt in ea. Et de illa fuit forma
ta caro xp̄i. ⁊ ex hoc fcūm eſt quod ſci pa
tres: ⁊ ſancte perſone hoc non ignorantes

ſanctificabãt ſe ratione illius ſanctitatis.
Et inde ſperabant redẽtionem habere di/
uina gratia cooperante. Quod ẽ termina
tum in.b.virgine.

Secundo de commitantibus ſic. Nul/
lus alius ſanctus fuit ita completus virtu
tibus ſicut ipſa. Nam ſanctitas eius redũ
dabat in alios ⁊ in alias.patet in ſalutatio
ne ſancte heliſabeth. Quia ſanctitas ſua
tranſiuit per corpus ſancte heliſabeth. ⁊ re
pleuit aiaȝ. vnde exultauit īfans in vtero
matris. ⁊ de illo redundauit in matrem
Ideo.d. Luc.pº. Beata que credidiſti
quoniam perficiẽtur ī te ea que dicta ſunt
tibi a domino. Et ſupra parum.ecce vt
facta eſt vox ſalutationis tue in auri//
bus meis exultauit in gaudio infans in
vtero meo.⁊ ideo ſicut anima xp̄i in īſtan/
ti ſue creationis fuit plena gratia:⁊ ſancti/
tate ſic anima.b.virginis in īſtanti cum ſa
cta fuit mr̄ xp̄i plena fuit gratia. Luc.pº.
Aue gratia plena.

Tertio de ſubſequẽtibus ſic. Ipſa fuit
mediatrix inter deũ ⁊ hoīem. ⁊ nullus re/
cipit ſanctitatẽ niſi p̄ ipſam. Io.pº. De ple
nitudine eius nos oēs accepimus.qꝛ xp̄s ẽ
fons ſanctitatis.⁊ ip̄a riuulus.ceteri ſancti
ſunt vrne ⁊ vaſa. Nõ eni poſſunt hꝫ gra
tiã a fonte niſi p̄ riuulũ.qꝛ de p̄ſe attinge/
re nõ poſſunt. Io.pº. Accepimus grãȝ p̄
gratia. Prophete probant dictum ſuum
tripliciter ſic. Omnis cognitio aut eſt pro
phye:aut phye. aut nature. cognitio au/
tem b.virginis fuit ſuper omnes.

Primo qꝛ ꝓphye ꝓphetaruȝ fuerunt
de xp̄o venturo. ⁊ io.bapᵃ oium ꝓphetaꝝ
maximus xp̄m ventuꝝ p̄dixit. ⁊ adeſſe mõ
ſtrauit digito.d. Io.pº. Ecce agnus. ⁊cete.
Btã aũt v̄go oium ſapiẽtiſſima.ipſũ por
tauit peperit ⁊ lactauit.manibus cõtrecta
uit. ⁊ omnibus demõſtrauit.d. Io xix. Ec
ce homo fuit enim terminus omnium ſcri
pturarum.⁊ complementum.

Secundo ſuper intellectum omnium
phyloſophoꝝ.qꝛ nõ potuerũt cognoſcere
ꝙ deꝰ fieret hõ ⁊ ecõuerſo.ſic arguẽtes. In
finite diſtãtes nõ poſſunt vniri:ſed creator
⁊ creatura infinite diſtãt.ergo ⁊c. Sed btã
v̄go arguit ꝯ.d. Deus nõ facit aliqd niſi cõ
plete vel ſine pfectione. ⁊ illud ſolũ eſt cõ/
pletum cuius finis ⁊ principiũ vniunt ſic
pȝ in figura circuli. Sed deus eſt oiuȝ p̄n/
cipium ⁊ hõ eſt finis:ergo hn̄t vniri. Cuiꝰ
vnionis ipſa fuit maxima cã. Tertio.ſu
p̄ intellectum nature q̄ intelligere nõ põt
ꝙ v̄go ſit mater. ⁊ arguit ſic. Duo ꝯtraria
non poſſunt ſimul eſſe. Sed maternitas ⁊
virginitas ſunt contraria.ergo ⁊c. Beata
autem virgo arguit contra.d. ꝙ vex ẽ ni/
ſi habeant vnum pacificãs. Nã elementa
cuȝ ſint contraria poſſunt eſſe ſimul in cor
pore mixto. Sic dn̄s in virtute vere exiſtẽs
qui eſt lux pacificans maternitatẽ ⁊ virgi/
nitatem poſuit in maria eſſe ſimul ſpiritꝰ
ſancti operatione. Iõ.d. Angelus.luc.pº.
Spiritꝰ ſanctus ſupueniet in te. ⁊ vir.ad.
ob.vn.⁊c.ꝙ.n.ex te.naſcetur ſanctum vo/
cabitur filius dei. Et ſic.b.virgo añtceſſit
intellectum nature. Apoſtoli probãt di/
ctum ſuũ tripliciter.d.in ipſa incepit chri/
ſtiana religio ⁊ fides ⁊ in.b.vir.fuit conſer
uata ⁊ conſumata. Primo enim b.vir
go fuit inchoatiua catolice fidei. Sicut.n.
aurora eſt terminus ⁊ finis noctis ⁊ princi
pium diei. Sic.b.virgo fuit terminus ve/
teris legis ⁊ principiũ noue. Sed q̄rit hic
quare non offeruntur nunc animalia in ſa
crificio. Et dĩ ꝙ.b.virgo p̄ nobis obtulit
filium ſuũ q̄ plus placet deo q̄ oïa aialia
mundi. Math.xvij. Hic eſt filius meus di
lectus in quo mihi bene cõplacui ipſuȝ au
dite. Et ideo.d.apoſtolus hebꝛ.ix. Si eñ
ſãguis yrchoꝝ aut vituloꝝ: ⁊ cinis vitule
aſperſus inquinatos ſcificat ad emũdatio
nem carnis:quanto magis ſanguis chriſti
qui per ſpiritum ſanctum ſemetipſũ obtu/
lit:īmaculatum deo emundabit conſcien/
tiam noſtram ab operibus mortuis ad ſer
uiendum dei viuenti .q.d.magis. ⁊ ideo
eſt magis potens ad optinendum gratiam
⁊ veniam pro peccatis q̄ aliquod ſacrifici
um veteris teſtamenti. Cuius finis fuit.b.
vir. Secundo fuit inchoatiua diei gra
tie. Sicut enim interpellatis vicibus fiunt

ſigna in nocte ſic aſſimili facta ſunt ſigna
noctis tranſeuntis ſeculi. Et ſicut cantici
nium noctiſ ſeculi cantauerunt patriarche.
Medium noctis prophete. Matutinũ ſa
cerdotes ⁊ leuite. Laudeſ reges ⁊ iudices.
Preco fuit Io.baptiſta. Aurora vero q̄
ſolẽ parit ẽ.b. virgo. Et ita ipſa fuit prin/
cipium diei gratie. In qua ipſa lex gratie
fuit reſeruata tempore paſſionis xp̄i. Quo
tempore nullus remanſit fidelis ipſa exce/
pta. In cuius preconium.d.eccleſia. Sola
ſine exemplo placuit virgo chriſto. ⁊ ſic ec
cleſia propter hoc ordinauit vt ter cum ſo/
no campane ſalutetur.b.virgo in p̄ncipio
noctis cuiꝰ finis ipſa fuit. ⁊ ter in aurora
In principio diei. Cuius principium ipſa
fuit. Tertio.fuit inchoatiua predicatio
nis legis gratie. Luc.2º. Maria autem cõ
ſeruabat omnia verba hec conferens in cor
de ſuo. Io.2º. Quecunqȝ dixerit vobis fa/
cite. ⁊ beatus Lucas euange.ſciuit miſſio/
nem angeli adeo:⁊ multa alia que.b.vir/
go reuelauit ſibi. Et ſic animauit fideles ⁊
confudit hereticos. ⁊ ideo.d. eccleſia. gau/
de maria virgo cuntas hereſes ſola inte/
remiſti. Martyres probant dictum ſu
um tripliciter.d.

Primo. mundana afflictio aut eſt ex pe
nuriis :aut ex iniuriis :aut ẽ ex paſſionibꝰ
⁊ ſuplitijs. Beata autem virgo a princi//
pio vſqȝ ad finem vite ſue fuit paſſa penu
rias paupertates immo ⁊ perſecutiones.

Nam filium ſuum in publico peperit
⁊ in preſepio reclinauit. in egyptum fugit.
Manibus proprijs ſibi tunicam fecit. Et
victum proprium manibus ſuis lucraba/
tur. ⁊ in paſſione verbum proprium filio
dedit. Nam chriſtus ad hoſpitium mar/
the declinauit.quia beata virgo pauperi/
ma fuit. Theſaurum regum pauperibus
diſtribuit. Et ſic patet quomodo vita n te
nuez duxit. Si ergo te opprimunt inopie
reſpice reginam celi ⁊ terre ⁊ erit tibi reme
dium patientie.

Secundo.afflicta fuit in corpore. Non
ne ioſeph voluit eam occulte dimittere.
Non ne cum grandi dolore filium requi/
ſiuit. Luc.2º. Ego ⁊ pater tuus dolentes
querebamus te Mathe.xijº. Ecce mater
tua ⁊ fratres tui foris ſtant querentes te.
Nunquam legitur quod chriſtus fecerit
vnam curialitatem matri niſi in fine quan
do pendens in cruce eam recommiſit ioan
ni euangeliſte. ⁊ ideo poteſt dici quod ſem
per fuit afflicta in mundo. vt ſemper leta/
retur in futurum. vt de ea ⁊ ſimilibus.d.
chriſtus. Ioan.xvjº. Triſtitia veſtra ver/
tetur in gaudium.

Tertio.afflicta fuit in mente maxime.
quia quando filium ſuum obtulit in tem/
plo a Simeone audiuit. Luc.2º. Ecce po/
ſitus eſt hic in ruinam. ⁊cete. Sequitur.
et tuam ipſius animam pertranſibit gla/
dius. ⁊ ex tunc nunquam habuit animaȝ
letam. Cum certa facta fuerit de paſſio/
ne filij. ⁊ in ſuper paſſiones pregnantis ⁊
parturientis quas euaſit in puerperio re/
nouata ſunt ei in dominica paſſione.

Et notandum ſecundum phyloſophum
quod potius eligenda eſt mors quam por
tare dolores pregnantis ⁊ perturientis.

Et ideo dicere potuit cum filio. Ma
thei.xxviº. Triſtis eſt anima mea vſ/
que ad mortem. Treñ.primo. O uos om/
nes qui tranſitis per viam attendite ⁊ vi/
dete ſi eſt dolor ſicut dolor meus. Con/
feſſores probant dictuȝ ſuum tripliciter.d.
quod in ea fuit ſanctitatis fundamentum.
Honeſtatis incrementum. ⁊ charitatis
complementum.

Primo.ſanctitatis fundamentum ſci/
licet humilitatis. Nam ſi humilitas fuit
in dauid: ⁊ in magdalena neceſſaria fuit
eis propter delicta eorum. ⁊ ſi fuit in Io.
baptiſta merito fuit. quia.d.ſe eſſe preco/
nem. Sed beata virgo fuit ſine crimine ⁊
preconio cum mater domini eſſet electa.
⁊ tanta humilitas in ea eſſet. vt ſumme in
ſima creaturarum rationabilium ſe expri/
meret.d. Luc.primo. Ecce ancilla domi/
ni. vnde ⁊ ſemper ⁊ cum reuerentia lo/
quebatur filio attendens illud. eccle.3º.
Quanto maior es humilia te in omnibꝰ.

Secundo.honeſtatis incrementum.

Primo in lingua. vix enim loquebat.
Nec inuenit q locuta fuerit niſi quinq vi-
cibus. Bis cũ angelo Bis cũ filio. ⁊ ſemel
cũ miniſtris. vel ad plus ſepties.

Scdo in geſtu. Nõ enim repit eam an
gelus in platea. Non in foro vel triuio ſꝫ
in domo ⁊ orantem. q ſemper aut orabat:
aut operabatur. ſed qd faciebat poſtꝙ mr
dñi fuit electa. Et quid poſt filij aſcenſionẽ
ſi añ talia exercebat. Et dr q i camera ſem
per erat in contẽplatione. In qua Io. euã.
venerabiliter ſeruiebat ⁊ reuerenter.

Tertio in conuerſatione. Nã ſemp aut
cum filio: aut cũ apl'is vel cum heliſabeth:
aut cũ angelo commorabatur. vt dr poſ-
ſet cum apoſtolis. philypen. 3°. Noſtra
autẽ cõuerſatio in celis eſt. Tertio cha
ritatis complementũ. q pro vtilitate mũ
di filiũ ſuũ obtulit paſſioni. qñ ipſuꝫ pñſen
tauit ſimeoni. Sciens q niſi per filium nõ
poterat fieri redẽptio generis humani. Et
ideo plus fuit gauiſa de morte filij menta-
liter ꝙ cõtriſtata corporaliter. Virgines p
bant dictum ſuum tripliciter. d. ⁊ bene. q
prior. q purior. ⁊ q firmior. Primo quia
prior. Nã tempore legis omnes mulieres
matrimonio tradebãtur. ⁊ ſic virginitas ma
trimonio poſt ponebat. In vẽtrix aũt vir
ginitatꝭ fuit. b. virgo ⁊ laudanda. q prior.

Secundo. q purior quo ad corpus ⁊ q̃
ad mentem ⁊ quo ad incorruptionem vtri
uſq hominis. Nunꝙ enim ſenſit vel leui
ter motum carnis: aut mentis. fuit ſanctifi
cata ⁊ ab originali purgata vt. d. Augu.
li°. de nã ⁊ gra. Cum nulla alia creatura ſe
excuſare poſſit a primis motibus q nõ ſũt
in nrã ptãte vt. d. magiſter ſniaꝝ i ſecũdo.
ex habũdãtia. n. grẽ interioris reddũdabat
quedã conuerſatio honeſtiſſima exteri⁹. ita
vt aliquos ⁊ aliquas caſtas faceret.

Tertio. q firmior. Nã tñ mundiciã di
lexit vt p aliqua re corporali aut mẽtali nõ
cõmutaret. ⁊ ideo ab angelo ſolicita queſi-
uit quomodo generaret ſine violentia ſue
firmiſſime mundicie. ⁊ q ipoſſibile erat vt
ſiuũ cõſenſum alicui hoi cõſentiret. d. luc.
p°. Quõ fiet iſtõ qm virũ nõ cognoſco. q. d.
cui cõſenſuꝫ poſſem pſtare. Sed queritur
quare ergo deſponſari conſenſit. ⁊ dicũt ſci
q diuina diſpenſatione hoc factũ eſt pp in
fame dedecus precauendũ. ⁊ vt iſtud factꝫ
incarnationis dei dya° celaretur. Et vt in
de fides augeretur. Vltimo deus trini-
tas auditis rõnibus. d. ſalomoni. Rñdẽs
ad qõnẽ q ipſa eſt digna corona vt ſit im
peratrix in celo ⁊ in purgatorio ⁊ in inferno.
Q ad oẽs iſtas ptes ſentitur eius auxiliũ
Aug. in ſermone de nati. btẽ virginis. d. O
beata virgo ſecundũ oẽm captiuũ tuum de
precatur aſcenſum: te dña mũdus ſue fidei
obſidem fecit. Et concludit. ſentiãt oẽs tu-
um iuuamẽ quicũq celebrãt tuã cõmemo
rationẽ. Figurata in heſter q̃ obtinuit pro
populo ſuo grãꝫ ⁊ ſuſpendiũ aman duzei
hoſtis iudeoꝝ. pꝫ heſter. ix. Cuius honorẽ
⁊ exaltationẽ vidẽs. b. Io. d. apoc. xii. Sig^m
magnũ appuit i celo mulier amicta ſole ⁊
luna ſuppedib⁹ ei⁹ ⁊ in capite eius corona
ſtellaꝝ duodecim. Et iõ poſſumus nos re
ſpõdere ſalomoni qrenti. que eſt iſta ⁊c. q
ipſa eſt regina celoꝝ dña angeloꝝ ad vo-
catrix pctõꝝum ⁊ imperatrix o^m creaturaꝝ
cuius grẽ nos participes faciãt. Amen.

De ſacerdote nouo.

Eſto mihi parẽs ⁊ ſacerdos. Iu
dic. 17. Iſtud vbũ lꝫ lraliter fuit
Michee. ad leuita debethelẽ ip
ſuꝫ ad ſacerdotale miſteriũ inui
tantis. Tñ põt eẽ vbum xpi ad vnũquẽ-
qꝫ diaconẽ bñ diſpoſitũ ad ſacerdotale ſa-
crificiũ exortãtis. Et ſm hoc ſacerdotale of
ficiũ in iſtis verbis dupliciter deſcribitur.

Prĩo qdẽ vt hñs ptãtẽ auctoritatis i
ſupabilis. ibi. Eſto mihi parẽs: xp ſõa xpi.

Scdo vt hñs ſublimitatẽ dignitatꝭ icom
pabilis. ibi. ſacerdos. Mag^c qdẽ auctorita
tis ẽ eẽ parẽtẽ. i. patronũ. ſꝫ maioris ẽ eẽ x^i
ſacerdotẽ ⁊ miſtrũ. ⁊ p mag^a dignitate atri
buit ſcis in pñia. apoc. xxix. Ipſi erũt ſacer
dotes xpi ⁊ dei. q g° ſacerdotij dignitas ⁊
auctoritas ẽ hic dſcripta: iõ. Prĩo iſiſtẽ-
dũ ẽ circa auctoritatẽ ſacerdotalẽ. Scdo
circa dignitatẽ. q^m ad pmũ q notat cum
dr. eſto mihi parẽs. Eſt notãdũ q q̃tuor p
ſone inueniunt in dina ſcriptura qb⁹ xps
dr potuit. eſto mihi parẽs. Prĩa fuit

ſua btiſſima mr. que ipꝫ vere pepit. vñ ſibi
canit eccl'ia. Salue ſcã parẽs. Scda fuit
Ioſeph. q fuit eius baiulus ad modũ pris
vñ p ipſo. ⁊. b. vir. dr luc. 2. Remãſit puer
ieſus in ieruſalẽ ⁊ nõ cognouerũt parẽtes
ei⁹. Ter^a fuit iuſtus ſymeon. qui fuit xpi
patrinus i eo q ipꝫ in tẽplo pñtauit. Sic
vocat patrini q intromittũt i eccl'iaꝫ aliquẽ
nouiter. iõ d co. d. euaſi. luc. 2. Et vẽit i ſpũ
in tẽpliũ. ſeqtur. ⁊ ipſe accepit eũ i vlnas
ſuas ⁊ bñdixit deũ. ⁊ dixit. nũc dimittis ſer
uum tuũ ⁊c. Quarta fuit. Io. bap. qui
fuit xpi patrinus in eo q xpm baptizauit.
Mar. p°. In dieb⁹ illis venit ieſus a naza
reth. galilee ⁊ baptizat⁹ eſt in iordane a ioã
ne. q i ſacro baptiſmi q dr regñratio acq
rit ſingulariter ſpũalis cognatio ſecũdũ ꝙ
batizãs dr pñnus ⁊ baptizat⁹ filiolus. Et
ſm iſtas q̃tuor pſonas accipiũtur. q̃tuor
rõnes. qb⁹ xps põt dr cuilibet nouo ſacer
doti. Eſto mihi parẽs. Prĩa rõ. q ſps
ſcũs cõtulit. b. vir. vtutẽ generatiuã vt ex
puriſſimis ei⁹ ſãguinib⁹ fieret xpi caro. ita
vtus dina dat ſacerdoti vt p vba ſacramẽ
talia ex puriſſima frumẽti ſbĩa cõſecrat x^i
corpus. Et iõ ſic. b. virgo fuit xpi parẽs. q ſi
bi dedit eẽ naturale. Ita ſacerdos ſuo mõ.
q dedit ei eẽ ſacramẽtale. Iſta aũt deductio
q̃drupliciter dclarat. Prĩo. q ſic opan-
te. b. vir. ſãguis virginalis i corp⁹ xpi veꝝ ↄ
uertit. Ita opante ſacerdote pãis i corpus
xpi veꝝ cõuertit. ⁊ ſic. b. virgo p tũc in ſuo
vtero xpi corp⁹ pfecit. Ita nũc i altari ſacer
dos corp⁹ xpi ↄficit. Scdo. q ſic. ibi. vir
tus ſpũs ſci: opata ẽ pncipaliter ⁊ virtus
virginalis miniſterialiter. Ita i ſcro virt⁹
dei opatur. ad trãſſbandũ pricipaliter ⁊ v
tus verboꝝ ſacerdotaliũ inſtrumẽtaliter.

Tertio. q ſicut. ibi. ſubito ⁊ ſine mora
fuit facta ſanguinis in carnẽ conuerſio ſm
dam. 3°. ſniarum. Ita in ſacramento fit in
ſtanti tranſſbatio. vt nõ ſoluꝫ opatio ſit ſi
milis ſed etiã modus operandi. Quar
to. q non fuit maius mirabile ſanguinem
in verã carnem ſbito conuertere q̃ panem
in corpus xpi. imo videt minus difficile. q
maior eſt diſtantia iter iſta. Et ideo nõ mi
noris admirationis eſt cõſecratio ſacerdo-
talis ꝙ fuerit generatio virginalis. vñ ſicut
illa laudatur: ex eo q. ibi. deus gignit. Ita
iſtaꝝ ex hoc q deus hic ↄſecratur. Scda.
q ſicut ſcũs Ioſeph dicitur parens xpi. q
ipſum nutriuit. ſedule miniſtrando. vt pꝫ
ex euãglis. Ita ſolius ſacerdotis eſt officiũ
xpo immediate miniſtrare. q oẽs alij eccle
ſiaſtici ordines mediãte ſacerdotio raducũ
tur in xpm. Eſt tñ notandum q in mi-
niſterio ſacerdotali conſumitur eucha^a per
modum cibi. ſed non conuertitur cibus in
cibatum. imo econuerſo cibans in cibum.
⁊ ſic ſacerdos ſũmens dum in xpm cõuerti
tur per moduꝫ nutrimenti: ſe habet ad eũ.
⁊ ſic videtur nutritius. Tertia. q ſicut
ſanctus ſymeon poteſt dici xpi fuiſſe patri
nus. q xpm in templo detulit ⁊ retulit oſtẽ
dendo: ⁊ alijs manifeſtando. Ita ſacerdo-
tis officiũ ẽ xpm in manibus ſuis deferre i
eccleſia. ⁊ ſoli ſacerdoti licitum eſt corpus
xpi proprijs manibus contractare. ⁊ ſic po
teſt dici ſacerdos xpi patrinus dum ipſum
manibus proprijs reponit in ſacrario ex of
ficio. Quarta. q ſicut Io. baptiſta per
quem xps renatus eſt ſacramentis. ſm am
broſium. fuit xpi patrinus. q xpm regene-
rauit in baptiſmo. Ita qlibet ſacerdos ſuo
modo poteſt dici xpi patrinus in eo q ip-
ſum in eucha^c ſacramento conſecrat dans
ei eſſe ſacramentale miniſterialiter. Nec
mirum ſi ſacerdotes poſſunt dici chriſti pa
rentes. vt quilibet eorum. d. Eſto mihi pa-
rens. quia homines ſancti ſunt de quibus
. d. ſaluator Math. xii. Quicunque fecerit
voluntatem patris mei qui in celis eſt ipſe
meus frater. ſoror ⁊ mater eſt. Circa ſe-
cundam partem. i. ſacerdotis dignitatẽ eſt
notandum q iſtud nomen ſacerdos ha-
bet interpretationeꝫ quadruplicem ⁊ ethy
mologiam dictis diuine ſcripture conue-
nientem. Primo enim ſacerdos dicit
ſacratus domini. Quia ſcilicet a domino
conſecratur dum ei in conſecratione ſacer-
dotali caracter ipzimitur. Queꝫ caracterẽ
vocat. b. diony. ſcũm ſignum. Eſt etiã no-
tandũ q caracter iſte q dr ornatus ſpũalis
decorat mirabiliter aĩam ſacerdotis. quo-
niam q intuitiue videret ipſum pre exiſten

tem in fronte anime.ſ.in ſuperiori vel emi nentiori portione.mirabiliter videret illam illo caractere decoratam. Qui caracter hꝫ quadruplicem virtutem anexam.

Prima eſt ad conficiendũ.q2 oĩs hñs hunc caracterem hꝫ poteſtatem cõſecrãdi corpus xp̃i. Et nõ hñs non põt.q2 ipꝫ imi tur tñ in ordine ſacerdotali. iõ nullus põt conficere niſi ſacerdos. Scõa eſt ad ab ſoluendũ.q2 virtute huius caracteris ſolus ſacerdos in foro pniali põt abſoluere a pec catis.q2 ſolis ſacerdotibus dictũ fuit. Jo. 2°. Quorum remiſeritis pctã remittuntur eis. Tertia ad obligandũ.q2 cũ in foro pniali ſacerdos hẽat auctoritatẽ mutandi penam eternã in penam tp̃alem.iõ.d.eiſdẽ ſaluator ſupra. Quoꝝ retinueritis retenta ſunt.ſ.quantum ad penam. Quarta ad benedicendũ.q2 quicquid ſacerdos bñdi cit eſt benedictuꝫ virtute caracteris huius. Jdeo dr.gñ.xiiii. Melchiſedech rex ſcilꝫ et ſacerdos dei altiſſimi bñdixit h abrae. Qui nõ feciſſet niſi virtute ordinis ſacerdo talis ptãtem habuiſſet. Scõa ethymoª eſt ſacrans dñꝫ.q2 in ſacramẽto euchaᶜ cõ ſecratio ſacerdotalis terminat̃ ad xp̃m. Et ex tãta dignitate accipiuntur quatuor iſtiꝰ ſacerdotij preconia. Primuꝫ ꝙ digni tas ſacerdotalis trãſcendit oẽm temporalẽ dignitatem i mundana politia.q2 cũ digni tas regia in temporalibus ſit ſuprema.di gnitas ſacerdotalis eſt ſuper eã. Cuius ſi gnũ eſt q2 in veteri lege reges ſubiciebãtur ſacerdotibus. Et p ſacerdotes reges cõſti tuebãtur.pꝫ de ſaule.ꝑ.R.x. Dixit ſamu el ad vniuerſum iſrael.ecce audiui vocem veſtraꝫ.iuxta oĩa q̃ locuti eſtis ad me ⁊ cõ ſtitui ſup vos regeꝫ.⁊ de dd ꝑ R.xvj. Tu lit ergo ſamuel cornu olei ⁊ vnxit dauid in medio frꝫ eius ⁊ directus eſt ſpiritus dñi i dauid a die illa. Et tñ regia dignitas nõ eſt mutata cũ ſacerdotiũ ſit melioratũ ſicut ⁊ lex.dñte apoſtolo heb.x.xviij. Umbram hñs futuroꝝ bonoꝝ lex:nõ ipſam ymagi nẽ reꝝ. Et infra. Aufert primũ.ſ.ſacrificiuꝫ vt ſequẽs ſtatuat:ſtatuat.ſ.melius.vide hoc capitulum apñ ⁊ precedẽs circa materiã.

Scõum ꝙ dignitas ſacerdotalis trãſcẽ dit oẽm dignitatẽ ſpũalem in ſubceleſti ie rarchia.q2 cũ ep̃s ſit ordo ſupremus ⁊ ma xime proximus deo inter ordines ⁊ digni tates eccleſiaſticas ſm.b.dionyᵐ li.de ec cleſiaſtica ierarª. Tñ ep̃s eſt dignior in q̃ tum ſacerdos quã in qᵐ ep̃s.q2 in quantũ ep̃s nõ habet dignitatem niſi ſupra corpus xp̃i miſticum qd̃ eſt eccña in cõferendis or dinibus. In quãtũ aũt eſt ſacerdos hꝫ po teſtatem ſupra corpus xp̃i verum. Et ideo ſicut hoc corpus ẽ venerabilius. Jta iſtud officiũ dignius. ⁊ ↄfirmatur.q2 euchariſtia eſt finis oᵐ ſcꝛoꝝ ⁊ ordinũ.ſm.b.diony. ii°.ſupra. Et pꝫ.q2 cũ ordines celebrant̃ cõ firmatio fit i miſſa. Epatus aũt reſpicit or dines. ⁊ ſacerdotium euchariſtiam.

Tertiũ.ꝙ dignitas ſacerdotalis trãſcẽ dit oẽꝫ dignitatẽ ſpũalẽ i celeſti ierarª.q2 poteſtas ierarticã ſpirituuꝫ btõꝝ nõ ſe ex tendit vltra fines celeſtis ierarchie. Pote ſtas ſvo ſacerdotalis attingit vſqꝫ ad fines ierarchie ſup celeſtis. Dum pſona q̃ hic cõſecratur eſt in ſuperceleſti ierarchia vt p ſona media collocata. ⁊ ↄfirmat̃ deductio. Quia ſicut corpus xp̃i verũ rõne vnionis ypoſtatice excedit corpus xp̃i miſticuꝫ. Jta ⁊ totã celeſtem ierarchiã.circa quã verſau tur dignitates angelice. Jõ pp iſtum exceſ ſum.d.apoſtolus.hebr.vij. Habemus al tare de quo edere non hñt ptãteꝫ q taber naculo deſeruiũt. Quartũ ꝙ dignitas ſacerdotalis attingit ad ſupremã dignita tem ierarᶜ ſuperceleſtis.q2 ſicut laudat̃ inf xp̃i ineffabiliter ſublimata eo ꝙ eundeꝫ fi lium ⁊ tante dignitatis genuit tẽporaliter quem pater celeſtis genuerat eternaliter. Jta quilibet ſacerdos noui teſtamenti ſuo modo laudari poteſt.q2 illud idem verbuꝫ qd̃ pater genuerat eternaliter. Jdeꝫ hic cõ ſecrauit ⁊ conſecrat temporaliter. Et ideo eius actio ratione termini aliquo modo ẽ dignitatis infinite.⁊ ideo pro eis intelligi tur illud preceptum.exoᵈ.xx°. Dijs non de trahes.⁊ principi populi tui non maledi ces. Tertia ethymologia ẽ.ſacra dans. Quia ipſe eſt proprius miniſter ſcꝛoꝝ no ue legis in quibus gr̃a ↄtinetur. Et iõ dat ſacra. Et notandũ ꝙ ſeptẽ ſacramẽta ſunt

noue legis que a ſacerdotibus miniſtrant̃.

Primũ baptiſmus.q2 niſi neceſſitas ſit ab alio miniſtrari nõ debet. Scõꝫ pnĩa quia nullus alius abſoluere poteſt.

Tertiũ euchariſtia. Qui nullus preſu mere debet miniſtrare preter q̃ ſacerdos.

Quartum matrimoniũ. quod lꝫ poſſit fieri ſine foro eccleſie tñ nõ dꝫ etiã ſine ſa cerdote. Quintum extrema vnctio.qui conferre non poteſt niſi ſacerdos. Jac. v°. Jnfirmatur quis in vobis introducat preſ biteros eccl̃ie:⁊ orent ſuper euꝫ vngẽtes eũ oleo in noĩe dñi. Et ſic dicit̃ ſacerdos qua ſi ſacra dans.q2 quinqꝫ ſcr̃a in quibus cõ fertur gr̃a adminiſtrat. Alia aũt duo ſcilicet confirmationeꝫ ⁊ ordinẽ miniſtrat ep̃s. Et ideo.q2 pp miniſterium ſcꝛoꝝ iſtud offiñ eſt ſũme vtile hoĩbus.d. miche as.vbi thema. Nunc ſcio q2 benefaciat mi hi deus habenti leuitici generis ſacerdotẽ.

Quarta ethymologia ẽ.ſacris dĩ datꝰ. quia ſacerdos dedicatur ⁊ ↄſecratur vt ſit ſacris deditus ⁊ non ſecularibus. Eſt tamẽ notandum ꝙ ſacerdos eſt ſacris datus ſin gulariter in celebratione diuine eucharᶜ. que celebratio ſublimatur ſollẽnitate q̃dru plici. Prima quidem diuinaꝝ pſonaꝝ. quia ſicut tota trinitas xp̃m incarnauit vt. d. Aug.p°.de trinitate. Sic tota trinitas xp̃m cõſecrauit. Quãuis ſola verbis pſo na ſit hic ↄſecrata ſicut ibi icarnata. Opa autem trinitatis ſunt idiuiſa.q2 diue pſo ne ſunt.vbi operãtur. Jdeo hic eſt ſũma ſo lẽnitas ex pñtia diuaꝝ pſonaꝝ. Scõa ẽ ex pñtia ſcõꝝ angeloꝝ.qui ibi aſſociant corpus xp̃i dñte Grego.in omelia paſce. Quis fideliũ dubiũ hẽre poſſit ad ſacerdo tis vocẽ ceᵐ apiri ⁊ angeloꝝ choros adeẽ in illo diuo miſterio. Tertia eſt expre ſentia btãrum aĩarũ.dicit.n. Jeronimus ꝯ uigilantium.qd̃ aĩe ſcõꝝ quoꝝ reliquie ſũt in eccña cõmitant̃ xp̃m in hunc mundum quotidie venientem.qui non fit cõiter niſi i altari.⁊ ſic.d.ꝙ ſciunt honores qui eis de ferũtur. Quarta ẽ expñtia.b.ṽginis q̃ filium ſuum hic credẽda eſt ſociare.ex quo ceteri ſancti ipm nõ deſerunt. Et ipa eſt re gina virginuꝫ de quibus. Apoc.xiiij. Hij ſunt qui cũ mulieribꝰ nõ ſunt quoĩqnati virgines.n.ſunt ⁊ ſequuntur agnũ quo cunque ierit. ⁊ ſi iſtud eſt virginum priui legium beata virgo non debet eo carere. que quatuor ſolẽnitates inducunt nobis quatuor monitiones.

Prima. quod fideles debent in ſum maꝫ reuerẽtiã hẽre ſacerdotes ſicut.d.b.frã ciſcus.preſbiteroſqꝫ monuit precũctis reue ri. Quia ipſi ſunt tantarum rerum ad mi niſtratores.

Secunda. quod fideles cum magna reuerentia ⁊ timore debent audire miſſas propter reuerentiam diuinarum⁊ ſancta rum perſonarum.

Tertia. quod ſacerdotes debent cum mira contritione ⁊ deuotione ad iſtud mi ſterium accedere.pᶜ. Cor.xj. Qui.n. man ducat ⁊ bibit indigne iudicium ſibi mandu cat ⁊ bibit.

Quarta. ꝙ ſacerdotes debent libenter frequentare iſtud miſterium. Quia.d: bea. dionyſius.li°.de eccleſiaſtica ierarchia ꝙ dignis iſtud miſteriuꝫ confert ſanctificatio nem. Cuius nos ⁊c. Amen.

¶ Sermo de ſacerdote nouo.

Jnterroga ſacerdotes legẽ. Ag gey.2. Scõm ſniam Jeronymi ad paulinum offiñ ſacerdotis eſt quia interrogatus de lege: reſpõ dere debet. ⁊ ideo in hoc verbo prophetico ſacerdotalis perfectio eſt dupliciter de ſcripta.

Primo vt illuſtrata veritate ſapien tie in obfuſcabiliter refulgentis.quia iter roga. Nullus enim dubius querit cer tificari circa difficilia niſi a ſapientibus. De vtero.xx°. Jnterroga patrem tuum ⁊ annunciabit tibi maiores tuos ⁊ dicẽt tibi:

Secundo. vt decorata equitate iuſtitie in obfuſcabiliter regulantis. Quia legem. Lex enim diuina eſt quedam rectiſſima re gula vt dicit Auguſtinus libro de vera religione. Jdeo dicitur de leui qui fuit patriarcha ſacerdotum veteris teſtamenti.

Lex veritatis fuit in ore eius. Malachie. 2°. Quia vero circa ſacerdotale officiuz verſatur ſermo noſter. ideo de eo ſunt. xij. miſteria contemplanda. Primuz. quod eſt ſacramentum. Et dicitur ꝙ eſt ordo primus in omni yerarchia ſecundum ordinez dignitatis quod declaratur quadrupliciter. Primo. in humana politia. Antiq. n. philoſophi in ciuitatibus diſtribuentes aliquid ſecundum ordinem a natura inducti prepoſuerunt ſacerdotes. Quia naturalis ratio dictabat. ꝙ primum oportet vnumquemqz bene eſſe ordinatum ad deuz ꝙ fit per ſacerdotis officium. vt patz p°. politicoꝝ

Secundo. in eccleſiaſtica yerarchia. Quia in diſtributione eccleſiaſticoꝝ ordinum. Iſte ceteris anteponitur immediate poſt epiſcopos. patz per Dionyſium li° de eccleſiaſtica yerarchia ad hebreos v°. Omnis namqz pontifex ex omnibus aſſumptus pro hominibus conſtituitur in hijs que ſunt ad deum. Tertio. in celeſti yerarchia. vbi primi angeli qui deo aſſiſtunt immediate ſunt ſibi loco ſacerdotum. Qui immediate per ſe ipſos ad deum accedunt pro populo orare vt dicit Diony. lib° de angelica yerarchia. Et ideo dicit apoſtolus ad hebre. p°. Omnes ſunt adminiſtratores ſpiritus in miniſterium miſſi propter eos qui hereditatem capiunt ſalutis.

Quarto. in ſupercelesti yerarchia que eſt thearchya. in qua ſunt tantum tres perſone diuine. Quarum 2ª habet dignitatem ſacerdotalem. ſ. perſona filij. Quia perſona patris eſt conſecrans. et modo conſecrata perſona filij eſt conſecrans et conſecrata. Perſona ſpiritus ſancti eſt conſecrata et non conſecrans. Et ideo quia perſona ſecunda habet ꝙ ſit conſecrans et conſecrata dicit propheta. ps. 109. metro. v. Iurauit dominus et non penitebit eum. tu es ſacerdos in eternum ſecundum ordinem melchiſedech. Et ideo quia iſte ordo in ſupercelesti yerarchia eſt primus. dicitur Ioſue. vj. ꝙ ſacerdotes precedebant populuz cuz arca teſtamenti domini. vt. ſ. oſtenderet populo viam terre promiſſionis. Et aſſimili debent ſacerdotes euangelice legis cum archa ſacrarum ſcripturaꝝ et fide precedere populum xpianum ad terram viuentium. quam petebat propheta d. ps. Portio mea domine ſit in terra viuentium. Secundum. Quid eſt ſacerdotum ſignaculum. et dicitur ꝙ eſt caracter in anima ſacerdotis a deo impreſſus cum ordinatur in calicis oblatione. quia xpus dando calicem ſuis diſcipulis ordinauit eos ſacerdotes. Marci. xiiij. Eſt tamen notandum ꝙ iſtud ſignaculum habet quatuor preclara inſignia.

Primum eſt decoris inoffuſcabilis. Quare ornat animaz ſpiritualiter. quod fuit figuratum in lamina aurea que fuit appoſita capiti ſacerdotis ſtantis ante angeluz dei. zacha. 3°. Ponite cidarim ſuper caput eius.

Secundum. eſt valoris ineſtimabilis. quia iſtud ſignum non poteſt comparari alicui rei temporali propter eius valorez. ideo increpantur ſymoniaci circa hunc ordinem. 4°. ſententiarum diſtin. xxv. Tertium eſt vigoris inſeparabilis. Quia habet vim tranſſubſtandi panez in verum corpus xpi: et vinum in ſanguinem eius. In quo ſacramento tranſcendit potentiaz rationalis creature. patz. 4°. ſententiaꝝ. diſtin. 13.

Quartum. eſt tenoris indelebilis. quia non poteſt deleri aliquo ſcelere vel peccato. hic caracter. Nec etiaz in inferno quamuis degradatus. Et ideo notandum ꝙ ſi ſacerdos mortuus reſurgeret: ſacerdos eſſet ſine noua ordinatione. patz. 4°. ſententiaꝝ. Ideo dicit. yſa. vltimo. Videbunt gloriam meam et ponam in eis ſignum. Tertium. quia eſt ſacerdotis officium. Et dicitur ꝙ eſt officium angeloꝝ. Sicut enim angeli in celeſti yerarchia deo miniſtrant et aſſiſtunt. Sic ſacerdotes in eccleſiaſtica yerarchia. vt multipliciter patz in ſacra ſcriptura Ideo dicitur Malachie. 2°. Labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiam et legez exquirent ex ore eius. quia angelus domini exercituum eſt. Eſt tamen notanduz ꝙ quatuor angeli ſignanter nominantur in ſacra ſcriptura.

Primus eſt michael cuius officiuum eſt pro fidelibus decertare. Apoca. xij. Factum eſt prelium magnum in celo michael et angeli preliabantur cum dracone et draco pugnabat et angeli eius et non preualuerunt: neqz locus eoꝝ inuentus eſt amplius in celo et proiectus eſt ille draco magnus ſerpens antiquus qui vocatus eſt diabolus.

Secundus eſt Raphael. Cuius officium eſt populum ſanare. Qui tobiam antiquum a cecitate et vxorez Tobie iuuenis a demonio liberauit. patz Tobie. viij. et vltimo cap.

Tertius eſt vriel cuius officium eſt futura annunciare: vt pro bonis operibus annunciare vitam eternam et pro malis ſupplicium eternum. mathei. xxv. Ibunt hij in ſupplicium eternum. iuſti autem in vitam eternam.

Quartus eſt gabriel. Cuius officium eſt fidei miſteria declarare. patz. luce. p° vbi de fide incarnationis mariam et totaz eccleſiam inſtruxit. Iſta quatuor officia cuilibet ſacerdoti. et maxime curato iniuncta ſunt. Quia primo debet habere officium michaelis. ſ. populum ſibi creditum defenſare. Io. xix. Bonus paſtor animam ſuam dat pro ouibus ſuis. Secundo. raphaelis. ſ. populum ſanantem per deuotaz ſacramentoꝝ adminiſtrationem. Iacobi vlt°. Infirmatur quis in vobis introducat preſbiteros eccleſie et orent ſuper eum vngentes oleo in nomine domini. et oratio fidei ſaluabit. infirmum et alleuiabit eum dominus et ſi in peccatis ſit remittetur ei. Tertio. vrielis. ſ. futura predicendo. i. penam et gloriam luce. xix. Deſignauit dominus et alios ſeptuaginta duos et miſit illos in omnem ciuitatem et locum quo erat ipſe venturus. Et parum infra. In quamcumqz ciuitatem intraueritis et ſuſceperint vos manducate que apponuntur vobis: et curate infirmos qui in illa ſunt et dicite illis. appropinquabit in vos regnum dei. Quarto. Gabrielis. ſ. de fide informando. mar. vlt°. Euntes in mundum vniuerſum predicate euangelium omni creature qui crediderit et baptizatus fuerit ſaluus erit: qui vero non crediderit condemnabitur. Io. 3°. Niſi quis renatus fuerit ex aqua et ſpiritu. ſancto non poteſt introire in regnum dei. Quarta. quanta eſt ſacerdotis dignitas. Et dicitur ꝙ in celeſti yerarchia ordo ſeraphicus eſt digniſſimus ſecundum Diony. lib° de angelica yerarchia. Et ſic ſacerdotalis dignitas. patz 4°. ſententiaꝝ. diſtin. xxv. Et poteſt oſtendi quadrupliciter. Primo. ex habitudine ad ordines inferiores. quia epiſcopus conferens ordines ſacros incipit ab ordinibus infimis vſqz ad ſupremos gradatim. Et vltimo tanquam in digniori in ſacerdotio conſumatur. Secundo ex habitudine ad ordines ſuperiores. ſ. epiſcopatum et archiepiſcopatum quia non eſt dignior ſacerdos quam epiſcopus. ſed econuerſo. In quantum preceſſit epiſcopus. in eo. n. ꝙ eſt epiſcopus habet poteſtatem ſuper eccleſiam militantez in conferendo ordines ſacros. Et in hoc ſolum excedit epiſcopus ſacerdotem: ſed vt ſacerdos habet poteſtatem ſupra corpus xpi verum conſecrando euchariſtiam. patz quarto ſententiaꝝ diſti. xxiij. Et in hoc ſacerdos excedit epiſcopuz. Tertio. ex ordine ſacramentoꝝ. quia illa dignitas vel ordo qui verſatur circa nobilius vel dignius ſacramentuz eſt maior. Sed pontificalis dignitas verſatur circa ordines: et ſacerdotalis circa euchariſtiam. ergo maior. patz per Dionyſium li° de angelica yerarchia. c. 3°. Quarto. ex ordine ſacramentoꝝ. quia xpus tanquam caput eccleſie, debuit poni in ſupremo eius ordine. deus autem pater conſecrauit eum in ſacerdotem. eſt. n. ipſe noſter ſacerdos et hoſtia. propter que comparatur Petrus: hanc dignitatem regie maieſtati. d. p°. pe. 2°. Vos autem genus electum: regale ſacerdotium: gens ſancta: populus acquiſitionis.

Quintum. quanta eſt ſacerdotis poteſtas. et dicitur ꝙ eſt infinita. quia ſecundum dicta ſanctoꝝ virtus infinita non ſufficeret ad conficiendum euchariſtie ſacramentum. Sed notandum ꝙ ſacerdotis poteſtas declaratur ſecundum quadruplicem gradum. Primo. poteſtas ſacerdotis eſt maior quam poteſtas demonum Qui quidem habent poteſtatem incomparabilem. Iob. xli. Non eſt poteſtas ſuper terram que comparetur ei. Qui mittunt et claudunt celum propter peccata. Et ſacerdos poteſt aperire per penitentie ſacramentum. Et ideo datur ei poteſtas clauium in ordinatione cum charactere ſacerdotali dum ab epiſcopo ordinatur. patz. 4°. ſententiaꝝ diſti. xix.

Secundo eſt maior poteſtate angeloꝝ. Quamuis enim vnus angelus poſſit mouere celum ſecundum ſcotus. 2° ſententiaꝝ diſti. Non tamen poſſet vnum celum ad terram trahere et tam cito ſicut radius mittitur a ſole. Sacerdos autem in ſuo miſterio transfert veꝝ corpus xpi glorioſum de celo empireo ad altare et ita cito ſicut radius procedit a ſole et magis. patet. 4°. ſententiaruz diſti. 13. Et eſt quid maius ducere xpm ad altare quam trahere vnum celum. Tertio eſt maior poteſtate archangelorum. Poſſunt eniz archangeli angelos mittere ſecundum dionyſium li. de angelica ierarchia. Sed ſacerdos celebrando diuina: diuinam maieſtatem trahit ad altare cum comitiua angeloꝝ archangelorum.

ſimo multoꝝ ſcōꝝum: ⁊ ſcāꝝꝫ ſm̄ Gre. in
omelia paſchali. Et pꝫ. 4°. ſniaꝝ diſti. xi.
Quis fideliū dubiū habeꝫ poſſit in ipa im
molatiōis hora in vocē ſacerdotis celum
apiri: ⁊ angeloꝝ choros adeſſe: ⁊ eodē mo
mēto in celū raptū ſacꝫm miniſterio ang
loꝝ. hec Grego. Quarto. ptās ſacerdo
talis eſt ſicut ptās diuinaꝝ pſonaꝝ. qꝛ tāta
ꝟtus reqriꝫ in tranſſbātiatōe q̄ta in mūdi
creatone: vt pꝫ in allegata diſtin. Et apl's
extollēs hāc ptātē. d. hebꝛeo. 13. Habem⁹
altare de quo edere non hn̄t ptātē qui ta
bernaculo deſeruiūt. i. angeli.

Sextū. quāta debet eſſe ſacerdotis puri
tas. ⁊ dicit ꝙ ſumma. in cuius ſignū lauāt
acceſſuri ad altare, vt. d. Diony. lib° de an
gelica yerarchia. c. 3°. Et dicit ibi etiam ꝙ
ſumma purgatio eſt eis neceſſaria. qꝛ deus
videt ꝙ ei ſecreta cordis patent. Sed ma
xime debet habere ſacerdos quadruplicē
gradū humilitaꝫ. Primus in cogitatu.
vn̄ Diony. ſupra. Accedentes ad heucari
ſtiam purgādi ſunt a leuiorib⁹ fantaſijs.
Et ſeqtur. Poles ingnari ſordidis cogita
tionibus ad hoc ſacꝫm digne nō veniūt.

Secūdus. in aſpectu. vt. ſ. inhoneſte nō
aſpiciāt. Ideo di. apl's. pᵉ corin. xi. Debet
mulier velam̄ hr̄e ſup capud pp angelos.
i. pp altaris miniſtros. qbus nō lꝫ talia aſ
picere. Tertius. in affatu. qꝛ illo ore de
quo ꝟba ineffabilia ꝓcedunt. ſ. cōſecratio
nis nō dꝫ aliqd dhoneſtari ꝟbo turpi. qa
de eodē fonte non emanat aqua dulcis: ⁊
amara. pᵉ. cor. xv. Corrūpunt bonos mo
res colloqa mala. ⁊ iō diſſolutus locutor i
ſacerdotio cōſtitutus dicere pōt illud. yſa.
vj. Ve mihi. qꝛ vir pollut⁹ labijs ego ſuꝫ.

Quartus, effectu. Nā panis ꝓpoſitio
nis erat illicitus ingnato cū mulieribus.
p' R. 2°. Dixit ſacerdos achimelech ad da
uid. Habeo panē ſanctū ſi mundi ſunt pu
eri: maxime a mulieribus. ſ. ſumant. Et mꝫ
to magis corpus xp̄i q eſt panis vite. Io.
vj. Et qꝛ talis puritas non habeꝫ niſi a dō
dicꝫ Malach. 3°. Purgabit filios leui ⁊
colabit eos quaſi aurū ⁊ quaſi argentū. ⁊
erūt dn̄o offerētes ſacrificia iuſta. Sepᵐ.
Quanta dꝫ eſſe ſacerdotꝫ veritas. Et dicꝫ
ꝙ cum veritas ſit quedaꝫ lux ſpiritualis.

ſm̄ ꝓphaꝫ ps. 42°. metro. 3°. d. Emitte lu
cē tuā ⁊ ꝟitatē tuā ipſa me deduxerunt: ⁊
adduxerunt in montē ſanctū tuū ⁊ in tab
nacula tua. Sic ſacerdotalis ordo ſm̄ dio
ny. li°. de angelica yererchia. c. v. eſt illūia
tiuus: ⁊ lucidus. Ideo in cūctis ſacerdotib⁹
dꝫ eſſe ꝟitas pura. ⁊ ideo notādū ꝙ fides
catholica que eſt veritas pura in quolibet
ſacerdote debet fulgere quadruplr̄.

Primo. vt ipſum fidei veritatē diſtin
cte cognoſcat. qꝛ lꝫ ſimplicibus fidelibus
ſufficiat. que ſunt fidei credeꝫ ſufficiat vt te
net eccl'ia. Non tn̄ ſacerdotibus ſufficit. ſꝫ
explicite teneꝫ ſcire articulos fidei. ⁊ ideo
eis dicꝫ. Oſee. iiij. Quia tu ſciētiā repuli
ſti: repellā te ne ſacerdotio fungaris mihi ⁊
oblitus es legē dei tui: obliuiſcar filiorum
tuoruꝫ: ⁊ ego. Secundo. vt ipſam fir
miter credat. qꝛ niſi credant nō intelligūt.
yſaie. vij. Si nō credideris nō permāebis.

Tertio. vt ardenter ꝓ ipſa pugnet ipu
gnādo ſortilegia ⁊ angaria. ſicut fecit ma
trithatias. d. pᵉ. Mach. 2°. Et ſi oēs gēteꝫ
regi antiocho obediunt. vt diſcedat vnuſ
qſqꝫ a uia pꝛum ſuoꝝ ⁊ ſeruitute: ⁊ conſen
tiant mādatis eius. ego tn̄ ⁊ filij mei ⁊ fra
tres mei obediemus legi pꝛum nroꝝ. ꝓpi
tius ſit nobis deus: nō eſt nobis vtile relin
quere legem ⁊ iuſtitias dei. ⁊ propꝛ̄aꝝ in
fra. Et zelatus: ē legē ſicut fecit Finees fili
us zambri. Quarto. vt ipaꝫ fideliter do
ceat. qꝛ teneꝫ ex debito de fide inſtrueꝫ po
pulū ſibi cōmiſſuꝫ. Cuius figuram tenuit
Ezechias q reduxit populū ad cultū dei d
ſtructa ydolotria. de quo dicꝫ quarti. R.
xviij. Fecꝫ q bonū erat corā dn̄o iuxta oīa
que fecerat Dauid pꝛ ei⁹. ipſe diſſipauit ex
celſa ⁊ contriuit ſtatuas ⁊ ſuccidit lucos ⁊
fregitqꝫ ſerpentē eneū quē fecerat moyſes.

Octᵐ. q̄ta dꝫ eē ſacerdotꝫ caritas. ⁊ dꝫ
ſicut ordo ſeraphycus in eccl'ia triūphante
ē ſup̄mus. Sic in eccl'ia militāte ordo ſacer
dotaꝫ ē ſup̄m⁹. Et iō ſic ordo ſeraphicus ar
det caritate. ſic ⁊ ſacerdotaliſ ardere dꝫ. Et
notādū ſm̄ Augu. lib. de doctrina xp̄iana
ꝙ quatuor tenentur ex caritate diligere.

¶ Primo. deū q ſupra nos eſt.
¶ Secūdo nr̄ aius q eſt intra nos.
¶ Tertio. noſtrū corpus qd eſt circa nos.

¶ Quarto. noſter ꝓxim⁹ q eſt iuxta nos.
¶ Primo. ſacerdos ⁊ ſup oīa debet dili
gere deū. vt de multis beneficijs ſit gratus
vn̄ Grego. ſup Math. Cuꝫ. n. augenꝫ
dona ratiōes etiā creſcūt donoꝝ. Secū
do. aiam ſuā. vt ipſaꝫ nō ledat alicui⁹ ſordē
peccati. ſꝫ multi cū caractere ſacerdotꝫ: ſuſci
piunt caracterē beſtie. Apoca. 13. Faciēt
vt quicūqꝫ non adorauerit ymaginē beſtie
occidaꝫ: ⁊ faciet oēs puſillos ⁊ magnos di
uites: ⁊ paupes: liberos ⁊ ſuos habeꝫ cha
racterē. Tertio. ſuū corp⁹. vt ipſuꝫ ſer
uet imaculatū. p°. cor. vj°. Neſcitꝫ qꝛ corpo
ra veſtra tēplū ſunt ſpūs ſcti. ⁊ q maculāt
corpus inde deū expellunt. pᵉ. cor. 3°. Qui
vulnerat tēplū diſpdet eū deus. Quar
to. ſuū ꝓximū. qꝛ bonus paſtor aiam ſuaꝫ
dat pro ouibus ſuis. Io. x. Nonū q̄
ta dꝫ eſſe ſacerdotis eqtas. ⁊ dicꝫ ꝙ eqtas
ē ꝟtus: que dꝫ dirigere in iuditio. ⁊ qꝛ ſacer
dotes dn̄t ſuare eqtatē iuſtitie in foro peni
tentie. qꝛ iudices ſunt aiaꝝ ſm̄ illud mora
le dictū. Iuſte iudica ꝓximū tuū. i. de ꝓxi
mo tuo. Io. vj. Nolite iudicare ſm̄ facieꝫ
ſꝫ iuſtum iudiciū iudicate. Eſt notandum
ꝙ ſacerdos in tali iudicio dꝫ agere ſm̄ pa
rabolā ſaluatoris. Luce. x. vbi dicꝫ ꝙ ſa
maritanus appropians vulnerato alliga
uit vulnera eius infundens oleū ⁊ vinuꝫ.
Similiter ſacerdos debet vulneribus pec
catoris infundere. Primo. vinū incre
pationis exprimendo diuinā iuſticiam.

Secundo. oleum ſuauis conſolationis
enumerando diuinā benignitatē.

Tertio. vinū diuine cōminationis ſi re
cidiuauerit in peccatis. Quarto. oleuꝫ
eterne retributiōis ſi perſeuerauerit. Et qꝛ
iſta ad ſacerdotē ſpectāt dicit dominus le
proſo. luce. v°. Vade oſtende te ſacerdoti.
ſed notandum ſm̄ Gregorium libro pa
ſtoraliū. Neceſſe eſt vt manus munda eſſe
ſtudeat que ſordes lauat ⁊ ideo miniſtran
tes ſacramenta in peccato mortali peccant
mortaliter. patet quarto ſententiarum. di
ſtinctione. viij. capitulo. de penitētia.

Decimum. Quanta debet eſſe ſacerdo
tis pietas. ⁊ dicitur ꝙ iſtud declarat apo
ſtolus prime Thimo. quarto. Exerce autē
te ipſum ad pietatem. quia ad omnia vtiliſ
eſt. Sed notandum ꝙ quatuor ſunt opera
pietatis. circa que ſacerdos ſe exercere dꝫ.

Primuꝫ eſt ſacramentorum diuinorū
ſpontanea adminiſtratio prece vel precio
nullo interueniente. Mat. 10°. Gratis ac
cepiſtis. gratis date. Secundum ſuffra
giorum ſpiritualium voluntaria cōmuni
catio. qꝛ ſi in talibus occurreret precium le
pram Giezi ſibi adaptaret. de qua dicitur
quarti Regum quinto. Accepiſti argentū
⁊ accepiſti veſtes: vt emas oliueta ⁊ vineaſ
oues ⁊ boues: ſeruos ⁊ ancillas. dixit He
liſeus ad giezi. Sed ⁊ lepra Naaman ad
herebit tibi ⁊ ſemini tuo. que peior eſſet he
reſi Symonis. de qua actuū viij. Cum vi
diſſet Symon qꝛ per impoſitionem man⁹
apoſtolorum daretur ſpiritus ſanctus ob
tulit eis pecuniā dicens. Date mihi ⁊ hāc
poteſtatem: vt cuicunqꝫ impoſuero man⁹
accipiat ſpiritum ſāctuꝫ. ⁊ dixit ei Petr⁹
Pecunia tua tecum ſit in perditione.

Tertium infirmorum ſedula viſitatio.
qꝛ tempore infirmitatis ſunt introducendi
Iac. vltimo. Infirmatur quis in vobis. ⁊
cetera. Require ſupra miſterio tertio diui
ſione ſecunda, pede ſecundo. Ideo in perſo
na ſacerdotis. di. apoſtolus ſecunde corin.
vndecimo. Quis infirmaꝫ ⁊ ego nō infir
mor. Quarto mortuoꝝ viſcera ſepellitio.
qꝛ eccl'iaſtica ſepultura ordinata ē pp ſpeꝫ
future reſurrectionis. vt tāgit Diony. lib°
de eccl'iaſtica ierar. ſꝫ dubiū ē ne aliq ſacer
dotes vera pietate careāt ſicꝫ ille q viſo vul
nerato abſijt. luc. x. Vndecᵐ. q̄ta dꝫ eſſe
ſacerdotꝫ ſāctitas. ⁊ dꝫ ꝙ ſi ſacerdotes q co
medere debebāt pāes ꝓpoſitiōis: hēbāt eſſe
ſācti. vt pꝫ p' R. 21. Require ſupra miſterio
6°. pede. quarto. multo magis chatolici ſa
cerdotes quotidie angelicū panē ſumētes
ſ. xp̄ꝫ in euchariſtie ſacramētū. de quo Io.
vj. Ego ſum panis viuus qui de celo de
ſcēdi. Sed notādū ꝙ ſacerdotes ve. teſta.
q̄drupl'r ſanctificanꝫ. Pri° q̄tū ad vnctio
nē. exo. xxix. Tolle vitulū de armēto. ⁊ cete.
Et parū infra. Oleum vnctionis fundens
ſuper capud eius atque hoc ritu conſecra
bitur.

Secūdo. q̄m ad cibationē. q: coꝝ cibaria dicebātur ſancta vt dr̄ in leuiticis.

Tertio. quantū ad induitionē. q: veſtis ſacerdotalis dicebat̄ ſancta. exo'. xxviij. Faciesq; veſtem ſanctā aaron fratri tuo i gloriam ⁊ decorem. Quarto. quātū ad habitationē. q: ſoli ſacerdotes ingrediebant̄ ſancta ſanctoꝝ in tabernaculo federis. numeri. Et ſic ſacerdotes noue legis ſpūaliter debent ſanctificari. Primo. q̄tū ad vnctionē vt ſpiritu ſancto repleantur. Scdō. quantū ad cibationem vt amenitatibus celeſtibus pfruātur. Tertio. q̄m ad induitionē vt honeſtis moribus decorētur. Quarto. q̄m ad habitationem. q: ſicut celeſtia tractant ita ⁊ celeſtez habitationem habere debent. Phylipē. 3°. Nr̄a aūt conuerſatio in celis eſt. Jō dr̄ eis. exo'. xix. Sacerdotes quoq; qui accedunt ad dn̄m ſanctificentur ne percutiā eos. pᶜ. Cor. vltimo. Itaq; qcūq; māducauerit panē hunc vel biberit calicem dn̄i indigne, reus erit corporis ⁊ ſanguinis domini.

Duodecimū. quāta eſt bonoꝝ ſacerdotum felicitas. Et dicitur q̄ ſicut ſunt ſacerdotes in eccl'ia militante: q̄ ſic erūt in triūphāte. apoc. vij. Sunt ante thronuz dei. ſ. ſacerdotes ⁊ ſeruiūt ei die ac nocte in templo eius. Et notandū eſt qd̄ in coꝝ felicitate notātur quatuoꝛ inſignia. Primū dignitas incōperabilis. Quā extollens petrus. d. pᶜ. pe. 2°. Vos aūt genus electū: regale ſacerdotium gens ſcā: populus acquiſitionis. Scdm claritas in obfuſcabilis. q: loti ſunt in ſanguine agni. ⁊ ideo clariſſimi. Apoc. p°. Qui dilexit nos: ⁊ lauit nos a pctis noſtris in ſanguine ſuo ⁊ fecit nos regnū ⁊ ſacerdotes deo: ⁊ patri ſuo.

Tertiū. iocunditas inenarrabilis. apoc. v. Cantabant canticum nouum dicentes. dignus es dn̄e accipere librum ⁊ ſoluere ſignacula eius. Et parum infra ⁊ feciſti nos deo noſtro regnum ⁊ ſacerdotes ⁊ regnabimus ſuper terram. Quartum. ſecuritas immoꝛtalitatis. Apoc. vlt°. Nox vltra non erit: ⁊ nō egēt lumine lucerne neq; lumine ſolis quoniam dominus deus illuminabit illos ⁊ regnabūt i ſecula ſeculoꝝ. Idē ca. 2°. In hijs ſcda mors nō hz ptātez ſz erūt ſacerdotes dei ⁊ chriſti ⁊ regnabunt cum illo mille annis. i. perpetuo ſcḋm q̄ exponit Aug. 2°. de ciuitate dei. Ad quaꝫ.

¶ De apoſtolis philippo ⁊ Jacobo.

Fac tibi duas tubas argēteas ductiles qbus ꝯuocare poſſis multitudinē. numeri. 10. ca. Sciēduz q̄ antiqtus tubis vtebāt̄ i q̄tuoꝛ. ſ. in bellis aggrediēdis in pplis cōuocandis in caſtris mouēdis. In feſtis ſolēnizādis. De hijs q̄tuoꝛ dr̄ nūeri. 10. Jō. q: fili⁹ dei venerat in mūdum ad iſta quatuoꝛ. ſ.

¶ Ad expugnandum hoſtes fidei.

¶ Ad conuocādū populū ad cultum dei.

¶ Ad mouendum caſtra p vīā charitat̄.

¶ Ad pmium feſti eterne iocunditatis.

Merito igit̄ vti voluit tubis. i. apl'is ⁊ apl'icis viris itra quas tubas duo fuerūt philippus ⁊ Jacobus de qbus ait pr̄ filio vba pꝑpoſita: fac tibi duas tubas argenteas ductiles qbus cōuocare poſſis multitudinē. In qbus qdē v̄bis iſti duo p̄cioſi apl'i comēdant̄ a q̄tuoꝛ ſz q̄drupliciter gēus cāe. ſ.

¶ Ab efficiente.

¶ A materia.

¶ A forma.

¶ Et a fine.

¶ Primo ab efficiēte. ibi. fac tibi. vbi notatur in ipſis officij auctoꝛitas. pm pnc

Secundo a materia. ibi. tubas argenteas. In quo notat̄ i ip̄is eloquētie claritas ſecūdū pnc in tuba ſonus terribilis admouēdū affcm in argēto ſonus. lenis ⁊ facilis ad docēdū intellectū. Tertio a forma. q: duas ductiles. In q̄ notat̄ i ipſis vite ſcitas i dualitate gemina charitas: qua bonū inchoet. induſtrilitate pacientie firmitas que inchoatuz ꝯtinuet. 4°. A fine. ibi. qbus ꝯuocare poſſis multitudinē. In q̄ notat̄ ipſoꝝ vtilitas ⁊ vtilitatis generalitas deſignat̄. nā in cōuocatione vnitatis fidei vtilitas in multitudine vtilitatis generalitas deſignatur. Hec eniz ſunt quatuoꝛ que perficiunt ⁊ cōmendabilē reddunt pdicatorē. auctoꝛitas pp officiū. eloquentia propter documētum ſanctitas propter exēplum: vtilitas. pp meritū ⁊ p̄miū eternū.

3m prim Quantū ad tertiū principale. vbi duo p̄cioſi apl'i cōmendant̄ a forma. q: duas ductiles in quo notat̄ in ipſis ſanctitas. Eſt ſciendū q̄ iſte numerus duo: caritatē ſignificat. q: dicit Grego. q̄ dn̄s miſit ad p̄dicandū binos apoſtolos: ad denotandū q̄ minus q̄ inter duos caritas hēri nō pōt. nemo. n. ad ſe ipſum caritatē hz: ſz p caritatē in alterū tēdit: vt caritas eſſe poſſit. Jō iſti duo apl'i in vita ⁊ in morte pfecta caritate cōiuncti fuerunt. vn̄ bn̄ miſtice d̄ſignant̄:

¶ Per duo lūinaria magna. geñ. 2°. ca.

¶ Per duos pullos colūbaꝝ. leui. v°. c.

¶ Per duos cherubin. yſaie. vj. c.

¶ Per duas oliuas. zacharie. 4°. c.

¶ Per duas colūnas. ſcdi Re. vij. c.

¶ Per duo cādelabra. Apoca. 2. c.

¶ Quia i luminarib⁹ illuminatio claritatis: in pullis alba° puritatis: in cherbin cognitio v̄itatis. in oliuis cōpaſſio pietatis: In colūnis ſupportatio penalitat̄. In candelabris hedificatio ſanctitatis.

primū Primo igit̄ dico q̄ iſti duo apl'i deſignant̄ p duo luminaria magna. de qb⁹ dicit̄ in figura. geñ. 2° c. Fecit deus duo luminaria magna. vbi duo ponunt̄. ſ. ex pte efficientis nobilitas. ibi. Fecit deus. ex pte effectus bonitas. ibi. Duo: ecce caritas. q: mi⁹ q̄ inter duos caritas eē nō pōt. ſz Greg'm Ecce ſocietas amoroſa: ⁊ gratioſa: in qua fulgebat caritas ad deū: ⁊ ad proximū magna. Ecce ſanctitas. q: fuerūt magni ſanctitate: ⁊ v̄tute: ⁊ pfectiōe: ſz mō ſunt. Magni gloꝛificatiōe. luminaria. Ecce claritas: fuerunt. n. clari ⁊ luminoſi propter ſuam ſcientiaz. q: lz ante aduentum ſpiritus ſancti fuerint homines idiote: tamen poſt fuerunt illuminati in fide ⁊ omni ſcientia neceſſaria ad ſalutē: ⁊ alios illuminauerunt.

ſecūdū Secundo. dico q̄ iſti duo apoſtoli deſignant̄ per duos pullos columbarum. de quib⁹ dicitur in figura. Leui. v. c. Anima que peccauerit. ⁊c. Et ſequit̄ offerat duos turtures: vel duos pullos columbarum. In turture enim que habet planctum pro cantu: ſignificatur contritio. In pullis columbarum: qui non habēt fel: ſignificat̄ innocētia ⁊ puritas: q̄ autez iſti duo apl'i habuerunt iſtā puritatē. pz ex hoc q: fuerunt apl'i xp̄i ⁊ tenuerūt vitā euāgelicā. q: vt dicit̄. Luce. vj. c. Relictis oib⁹ ſecuti ſunt eū. ſ. xp̄m. ⁊ optime. dicit. Relictis oibus que ſ. poterant aīas d̄turpare coꝝ que ſunt. ſuꝑbia. auaritia. luxuria. Sciebāt. n. illud verū eē quod dicitur. Eccleſi. 2°. Qui tetigerit picē coinqnabit̄ ab ea.

Tertio. dico q̄ iſti duo apl'i deſignant̄ p duo cherubin. de qbus dicit̄ in figura. exodi. xxv. Facies duos cherubin aureos. ⁊c. tertiū
Cherubin interp̄tat̄ plenitudo ſciētie ⁊ d̄ſignat apl'os plenos veritate ſcientia: ⁊ ſapiētia. Cherubin. n. ſunt in ſup̄ma ierarchia angeloꝝ qui imediatiſſime ⁊ intime āſpiciunt diuinā eſſentiā: ⁊ p illos reuellat̄ ipſa eñtia alijs: quare deſcribunt̄ allati ſex allis in yſaia. Sic. n. iſti beati apl'i fuerunt pleni veritate ſcientia ⁊ ſapientia cognoſcendo deū xp̄z ⁊ hoiez: ⁊ eius veritatē ⁊ doctrinā hñtes ſex allas. duas reſpetu dei. Dilectionis. ſ. ⁊ cognitionis: duas. reſpectu ſui. ſ. cognoſcēdo bona nature: in qbus creauit eos ad imaginē ⁊ ſimilitudinē ſuā. ⁊ bona gratie. in quib⁹ recreauit p paſſionem.

Quarto. dico q̄ iſti duo apl'i d̄ſignant̄ p duas oliuas: de qbus dicit̄ in figura. zacharie. 4°. c. Ecce due oliue ⁊ duo candelabra adextris lāpadis: ⁊ alia a ſiniſtris. ⁊c. quartū
Expone: iſte due oliue ſunt iſti duo apl'i: ⁊ compant̄: oliue oleū enim habet naturam conditiui ſaporis: ⁊ lenitiui dulcoꝛis: due ergo oliue ſignificant in iſtis duobus apoſtolis: duas ſpecies pietatis. ſ. coꝛpoꝛalis ⁊ ſpiritualis: ſicut enim oleū ſupernatat alijs liquoꝛib⁹ ſic pietas in iſtis. De pietate coꝛpoꝛali. pz q: pauperibus omnia relinqrūt ⁊ d̄ederunt ſm conſiliū xp̄i. De ſpirituali: patet. Si reſpicias vitā coꝛuz quomodo cōſolabant̄ d̄ſolatos: ⁊ inſtruebant indoctos.

Quito. dico q̄ iſti duo apoſto. d̄ſignāt̄ p duas colūnas: de quibus dicitur in figura. tertij Re. vij. Decem ⁊ octo cubitoꝛum altitudine: ⁊ duodecim cubitoꝛum latitudine aderat colūna vtraque: duo quoq; capitella fecit: que ponerentur ſuper capita co-

lumnarum.ꝛ ſequitur.Statui duas colū
nas in porticu tēpli.expone.Tēpluȝ iſtud
eſt regnuȝ celorum: porticus eſt eccl'ia mili
tans in qua ſunt due colūne.i.iſti duo apo
ſtoli altitudo.x.ꝛ.viij.cubitoꝝ ſignificat ꝙ
iſti duo apl'i ſemper erigebant verſus celū
p.x.precepta legis.ꝛ.octo virtutes.qb⁹ de
bentur octo beatitudines.de qbus dicitur
Math.v.Beati pauperes ſpiritu:quoni
am ipſorū eſt regnum celoꝝ.videas oēs ſi
cut continētur ibi.ſ.v.c.Linea.xij.cubito
rum latitudinis ſignificat.xij.articulos di
uinitatis ꝛ humanitatis xp̄i.quos iſti firmi
ter crediderunt.ꝛ dicunt colūne.q꞉ ſicut co
lumne ſuſtinent domum.ita iſti eccl'iam:ꝛ
ſicut columne multum laborant.ſuſtinen
do:ſic iſti ſuſtinendo fidem xp̄i multos la
bores habuerunt ꝛ ſuſtinerunt in pſecutio
nibus:in aſpitatibus:ꝛ in tormentis.ſed ſi
cut caput vbi ſunt qnque ſenſus hȝ regere
totum corpus. ita duo capitella erāt in co
lumnis. que qdem capitella ſignificant in
iſtis apl'is duas virtutes.ſ.temperantiaȝ ꝛ
pacientiam.ita ꝙ tēperantia eſt neceſſaria
in proſperis.ꝛ paciētia in aduerſis.Et iſte
due colūne erant fortes.q꞉ eree.ſic iſti apl'i
fuerūt fortes.ꝙ nec proſperis nec aduerſis
potuerunt frāgi. Et de hac fortitudine cō
tra omne malum.vide in vita eorum.

Sexto.dico ꝙ iſti duo apl'i d'ſignant p
duo candelabra. de qbus dicit apoca.2°. ſextum
Dabo duobus teſtibus meis ꝛ propheta
bunt amicti ſaccis. Hij duo oliue ſunt ꝛ
duo candelabra lucentia in conſpectu dn̄i
terre ſi qs voluerit eis nocere. ignis exibit
de ore eoꝝ ꝛ deuorabit inimicos eoꝝ.ꝛ ſe
quitur. Hij hn̄t poteſtatem claudere celuȝ
nubibus ne pluant.ꝛ ſequitur.ꝛ percutere
terram omni plaga.expone ꝛ nota pfectio
nem magne ſanctitatis in iſtis duob⁹ apo
ſtolis in hoc ꝙ vocantur teſtes laudantur
de veritate.vnde ad litteram:iſti fuerūt te
ſtes vite xp̄i ꝛ mortis. ꝛ reſurrectiōis.ꝛ do
ctrine euangelice.in hoc ꝙ dicit.propheta
bunt laudantur de magna ſapientia ꝛ co
gnoſcibilitate.vnde in lege . prophete vo
cabantur videntes deum. vnde ad litterā.
Iſti viderunt ſecreta dei ꝛ reuellauerūt ea
dando conſilia populis: quomodo decliña
rent a malo.ꝛ facerent bonuȝ.in hoc ꝙ di
cit. Amicti ſaccis. laudant de humilitate
contra diabolum.de paupertate cōtra mū
dum.de auſteritate contra carnem.in hoc
ꝙ dicit due oliue laudantur de pinguedine
ꝛ dulcedine deuotionis mētalis ꝛ oratio
nis vocalis. In hoc ꝙ dicit. Duo cande
labra lucentia.laudant de honeſta cōuerſa
tione.ita ꝙ conuerſatio eoꝝ lucebat ꝛ da
bat exēplum oībus eos aſpicientibus.ꝛ be
ne vocant candelabra. Videtis.n.ꝙ cāde
la ponit ſup candelabrum. vn̄ de candela
bris dicitur 2'.paralipomenon.4°.c.Sa
lomon fecit cādelabra ex auro puriſſimo cū
lucernis ſuis.vt lucerent añ oraculū in pe
de candelabri tripartito.ſignificat fides tri
nitatis. q̄ iſti glorioſi apl'i ita fortiter ha
buerunt ꝙ pro ea morti ſe expoſuerunt. In
haſtili cādellabri ſignificat ſpes. vn̄ in ſpe
remunerationis eterne opabant opa virtu
oſa. In auro puriſſimo i quo ſignificatur
puritas mentꝫ ꝛ operū ipſoꝝ pp xp̄m Lu
cerne que erant ſup haſtis ſignificāt ꝙ opa
bona debent eſſe publica. Candellabra n.
aploꝝ erant ſeptē.vt dicitur zacharie.iiij.
c.Que ſunt.vij.opa miſericordie corpalia
vl' ſpūalia facta in caritate.ſȝ in hoc ꝙ di.
Si qs voluerit eis nocere. ignis exibit de
ore ipſoꝝ. laudant de amore quē habebāt
ad inuicē.iuxta cōſiliū xp̄i.Diligite inimi
cos veſtros.ꝛ ille ignis ſic cōburebat eos ꝙ
eos nō cōſumebat. qnimo efficiebant ami
ci. In hoc ꝙ dicit.ꝙ hn̄t poteſtatē claudere
celū.laudant de ſanctitate vel dignitate ſa
cerdotali.q꞉ ipſi habebant poteſtatē ligan
di:atqȝ ſoluendi. Ipſis.n. fuit dictū illud.
Quodcūqȝ ligaueritꝫ ſup terrā erit ligatū
ꝛ in celis.ꝛ qdcūqȝ ſolueritis ſup terram
erit ſolutū ꝛ in celis. In hoc ꝙ di.ꝙ habȝ
poteſtatē pcutere terram.ſignificatur pote
ſtas iudicialis.quā habebunt in die iudicij
ipſis.n.dictū fuit. Sedebitis ſup ſedes iu
dicantes xij.tribus iſr'l.de ſanctitate potes
ſatis inuenire in vita eorum. Amen.

¶ De virtute humilitatis ſermo.

Diſcite a me.q꞉ mitis ſum ꝛ humi
lis corde ꝛ inuenietis requieȝ ani
mabus v̄ris. Math.xv.c. Quia
vero xp̄s pridie q̄ pateretur dedit precipue
hūilitatis exemplū in eo ꝙ diſcipuloꝝ pe
des lauit. Ideo ad declarationē hui⁹ ſolē
nitatis cōuenienter aſſumitur verbū iſtud
in quo ſaluator noſter duo facit.

Primo.inducit virtutis meritū adopan
duȝ.cum dicit. Diſcite a me.q꞉ mitꝫ ſum ꝛ
humilis corde.vnde ad philipēn.ij.c.Se
metipſum exinaniuit formā ſerui accipiens.

Secundo.promittit virtutis premiū ad
pcipiendū.cū ſeqtur.Et i inuenietis requieȝ
aīab⁹ veſtris.vn̄ dicit apoca.xiiij.c. Amo
do iā dicit ſpūs.vt requieſcant a laboribus
ſuis.q꞉ ergo humilitatis virtus eſt illa ſm
b. Augu.in ſermone de plurib⁹ martirib⁹
in qua debemus dn̄uȝ precipue imitari.iō
circa iſtā virtutē ſunt.xij.articuli d'clarādi.

Quoꝝ primum eſt. Quid ē humilitas.
Et dicit ꝙ quatuor ſunt modi virtutū.

Quoꝝ pmo . ꝙ aliq ſūt ad bonū pſeqn
pꝛimus articu dū. vt pietas.q꞉ bonū facere querit. Se
cundo.aliq ue ſunt ad malū fugiēdū.vt ca
ſtitas.q꞉ malū vitare intendit. Tertio.
alie ad vtrūqȝ.vt equitas.q꞉ p hāc ſubiecti
a malo tuent ꝛ ad bonū pducunt. Iuxta
dictū pphē.ps.xxxiij.metro.xiiij.Decli
te a malo ꝛ fac bonū. Quarto.ſunt alie
ad neutrum.vt paciētia.q꞉ nō conſentit in
actus ſequendi aut fugiendi.ſed in actu tā
tum patiendi maluȝ. Nunc aūt humilitas
non eſt ad proſequendum bonum . nec ad
fugiendum malum ſe extendit.ſed reſiſten
dum circa honores ad quos animus homi
nis eſt nimis pronus.ſicut ſuperbia eſt vi
tium talia proſequens.vnde quatuor ſunt
v̄tutes tales fugiētes ea ad q̄ ſumus pni.

Prima eſt paupertas voluntaria qua
dimittuntur facultates.

Secunda eſt continentia ratiōalis qua
abſciduntur voluptates.

Tertia eſt.abſtinentia qua reprimūtur
guſtus delectationes.

Quarta eſt.humilitas qua paruipen
duntur honores.vnde dicitur ſecundo Re.
vj.Cum Michol filia Saul argueret da
uit d꞉ contemptu ſui honoris.quia luxerat
ante archaȝ federis domini. Reſpondit.
Ludam ꝛ vilior fiam plus q̄ factus ſum
ꝛ ero humilis in oculis meis. Et ideo di
cit ps.xv.metro.primo. Domine nō eſt ex
altatum cor meū neqȝ elati ſunt oculi mei
neqȝ ambulaui in magnis neqȝ in mirabi
libus ſuper me.

Secūdus articulus eſt.vn̄ oritur humi ſecūd⁹ artic⁹.
litas. Dicit āt ꝙ ſicut ſupbia orit ex ſtulti
tia.pro eo ꝙ iō ſupb⁹ qlibet ē.q꞉ neſcit no
ſce ſuos defectus.ita hūilitas orit ex pꝛudē
tia.q꞉ prudēs cū bn̄ ꝛ recte iudicet in agi
bilibus nouit proprios defectus ꝛ ſic tenet
ſe in hūilitate.vn̄ dicit pūer.9. Vbi hūili
tas.ibi ꝛ ſapia. Sȝ attendēdū ē ꝙ hō ſapi
ens hȝ quadruplicē actū. ex quo cauſat in
eo virtus iſta humilitatꝫ. Prim⁹ eſt ꝙ
ſuos d'fectus ſapiēter cognoſcēdo recogitat
q꞉ prudēs nō errat. Secundus eſt.q꞉ ex
talibus d'fectib⁹ ipſe ſe indignū honore iu
dicat.q꞉ nouit ꝙ honor ē v̄tutꝫ pmiū.ꝛ iu
dicat nō eē ſibi d'bitū. Tertius ē.ꝙ talē
honorē nō affectat niſi ſit ſibi cōueniēs bo
num.quia nullus affectat non ſibi conue
niens bonum. Iſte auteȝ iudicat iſtud nō
eſſe ſibi conueniens bonum igitur non ap
petit. Quartus actus ē.q꞉ talem hono
rē recuſat.q꞉ eſt ei diſcōueniēs ſicut cōtra
riū ꝛ omne tale eſt nociuū. Et ſi dicat ꝙ
hoc ptinet ad vitioſuȝ ꝛ nō ad virtuoſum
cui eſt cōueniēs virtus.q꞉ honor ē teſtis v̄
tutis occurrit illud yſa.lxiiij. Quaſi pan
nus mēſtruate omnes iuſtitie.

Tertius articulus eſt.quot ſunt hūili
tatis gradus.ꝛ ponunt duo. Prim⁹ tertius
quo ad defectus conſiderationem. artic⁹.

Secundus.quo ad honoris declinatio
neȝ. Primus gradus qui eſt quo ad defe
ctus conſiderationem conſiſtit in quatuor

Primus eſt.ſuos defectus recognoſce
re in intellectu.ſicut di.propheta.ps.lxiiij
metro.iiij. Quoniam iniquitatem meam
ego cognoſco ꝛ peccatum contra me ꝛc.

Secundus eſt ipſos deteſtari in affectu
poſt notitiam.ſicut dicit ideȝ propheta.ps.
xxi°. Metro. quarto. Ego autem ſum
vermis ꝛ non homo: hobrobrium homi

nū ⁊ abiectio plebiſ: Et idē. Iniq̄tatē odio habui ⁊ abominatus ſum. Tertius eſt ipſos nō occultare in effectu: ſicut idē ꝓpheta dicit. pſ. 31. metro. v. Delictū meū cognitum tibi feci: ⁊ in iuſticias meas non abſcondi. Quartus eſt. ipſos manifeſtare in affatu: vt ait idē propheta. pſ. 31. metro. vj. Dixi confitebor in iuſticiam meam dn̄o ⁊ tu remiſiſti impietatē peccati mei. pſ. 37. metro. xix. Quoniam iniquitatem annunciabo: ⁊ cogitabo pro peccato meo.

Secundus gradus iſtius virtutis ponitur: quo ad honoris declinationē q̄ conſiſtit in in quatuor. Primus eſt honorē non deſiderare ſicut deſiderant pompatici ⁊ ambicioſi: vel pharisei q̄ optabant prim⁹ accubitus in menſa ⁊ vocari ab hoīb⁹ rabi: vt dicitur in euangelio. Mathei. xxiij. c.

Secundus eſt honorez fugere ſicut xp̄s fecit qn̄ iudei volebant eum facere regem q̄ fugit in montem. ſicut etiā xp̄i diſcipuli ſ. Barnabas ⁊ Paul⁹ vt habetur Actu. xiiij. quando pro miraculo facto recuſabāt honorem dicentes. Et nos mortales ſum⁹ ſimiles vobis homines annunciantes vobis ab hijs vanis conuerti ad dominū viuum. Tertius eſt dedecus ⁊ in honorē ſuſtinere: ſicut apl̄i. Actuū. v. q̄ ibant gaudentes a conſpectu concilij. qm̄ digni habiti ſunt pro nomine ieſu contumeliam pati. Quartus eſt in honorez ⁊ vilipendium querere. ſicut ipſe dn̄s: pro quo dicit ꝓpheta. pſ. lxxxij. metro. xi. Elegi abiect⁹ eſſe in domo dei mei magis q̄ꝫ habitare in tabernaculis peccatoꝝ. ideſt in ſinagoga. de quo luce. xviij°. Ecce aſcendimus hieroſolimaꝫ ⁊ cōſumabūtur oīa que ſcripta ſunt per prophetas de filio hoīs. tradet. n. gentibus ⁊ illudetur ⁊ flagellabitur ⁊ conſpuetur: ⁊ poſtq̄ꝫ flagellauerint occidēt eū.

quart⁹ articu. Quartus articulus. quot ſunt humilitatis maneries: ⁊ dicitur ꝙ diſtinguuntur ſicut diſtinguuntur honores qui exhibentur: vel bonis interioribus: vel exterioribus. Bona aūt interiora ſunt quatuor. Primo. ſunt potentie naturales: de quibus eſt humilitas cū quis concedat ꝙ per propriuꝫ ingenium non pōt quis noſce ſe ipſum. dupliciter: q2 ignoro īgreſſū ⁊ egreſſū meū

Secundo. ſunt virtutes intellectuales de quibus eſt humilitas cuꝫ q̄s cogitat ꝙ ꝑ nullā ſcientiam poſſet perfecte ſcire vnū milij granum. Tertio. ſunt virtutes morales: de quibus eſt humilitas: cum q̄s cogitat ꝙ oēs denigrantur ꝑ vnū defectum ſicut diſſonantiam: ꝑ vnicā vocem: ⁊ tn̄ nullus inuenit ſine aliquo defectu. Quarto. ſunt virtutes ⁊ paſſiones ſupernaturales: ⁊ de talibus ē hūilitas cū q̄s cogitat. ꝙ talia a ſe ñ hꝫ nec d̄ talib⁹ ē deo grat⁹ vt deberet. Sed bona exteriora ſunt quatuor.

Primo. bōa corporis vt fortitudo ⁊ pulchritudo de quibus nō eſt gloriādum. q2 corpus nr̄um eſt corruptibile. Scdo. bona generis de quibus non eſt gloriāduꝫ. q2 omnes proceſſimus a primis agricolis.

Tertio bona dignitatum d̄ quibus nō eſt gloriandū. q2 illa videnť eſſe coīa bōis ⁊ malis. Quarto. ſunt bona diuitiaꝝ d̄ quibus nō eſt gloriandum. q2 illa ſunt minima bona ⁊ cōmunia quanto magis exteriora Et quia contingit circa omia illa ſuperbire. Ideo circa omnia iſta humilitas eſt obſeruanda. Sicut dicit ſapiens eccle. 3° ca. Quāto maior es hūilia te ī oīb⁹.

Quintus articulus eſt que ſunt humilitatis proprietates. ⁊ ponuntur quatuor. qntus articu.

Prima ē. ꝙ illa virtus ē comūniſſima q2 ſicut in omni virtute cōtingit ſupbiꝛ ita ⁊ humiliter agere q̄ꝫuis in ſuperbiendo nō ſit vera virtus. Scd̄a eſt ꝙ illa virtus eſt acceptiſſima q2 cum in alijs virtutibus ſit odium inter virtutes: ⁊ vitium oppoſitum ſicut crudeles odiūt mitē: ⁊ auari liberalem: luxurioſi caſtum: tn̄ hic ſuperbi diligunt humilem magis q̄ꝫ ſuperbum:

Tertia ꝙ illa virtus eſt ſecuriſſima q2 tenet affectum hoīs in inferno ſicut ſuperbia in ſummo. ⁊ iō q2 de infimo nō poteſt quis cadere: ideo poteſt ſecurus ꝑmanere: ſicut in ſenſibilibus nō periclitaꝛ cadere niſi qui ſtat in alto. Quarta eſt. ꝙ humilitas eſt virtus ſūme neceſſaria q2 ſ̄ꝫ Gre. in dialogo. ipſa eſt cuſtos omnium virtutū Quod de⁹ permittit in perfectis viris nō nullos defectus. vt ex ipſiſ accipiant humilitatis occaſionē ad virtutem cuſtodiendā ſicut exemplificat de illo ſancto q̄ a riſu cōtinere non poterat ſe. Et inducit ad hoc ꝙ filij iſrael debellātes cananeis qui erāt fortiores non potuerunt expugnare phyliſteos qui erant infirmiores. vt animaduerterent illos non virtutibus ſuperaſſe ꝓ prijs. vt habetur. p°. R̄e. xx.

Sextus articulus eſt. que ſunt humilitatis cauſe. ⁊ ponuntur quatuor.

ſextus articu. Quarum prima eſt. timor domini. quia ſicut Audacia inducit ſuperbiaꝫ. ita timor domini inducit humilitatem. vnde homines timorati non ſunt elati. eccl. p°. capi. Timor domini expellit peccatū.

Secunda eſt paruipenſio ſui. quia ſicut homines qui ſe ipſos exiſtimant honores ſibi appropriant. ſic qui non ſe exiſtimant: de honorib⁹ nō curāt q̄ debētur hoīb⁹ magnis Math. 23. c. Qui ſe hūiliauerit exaltabiť. Tertia ē exiſtimatio proximi. q2 ille qui alium exiſtimat ſe ipſuꝫ hūiliat aliū dignum honore iudicat. Luc. xiiij°. ca. Non diſcumbas in primo loco ne forte honoratior te ſic inuitatus ab eo. Et in hoc ꝙ ei defert ſe ipſum humiliat. ſicut ſuperbi alios paruipendunt. Et propter iſtas duas cauſas. dicit Apoſto. ad phyli. 2°. In humilitate ſuperiores inuicem arbitrantes. ⁊ illa arbitratio prouenit ex eo ꝙ quis contemnit ſe ipſum. ⁊ exiſtimat alium.

Quarta eſt contemptus mundi. quia ille qui contēpnit mundum: non curat de illis ad q̄ mundus eſt intentus que ſunt ei⁹ pompe ⁊ honores. vnde. Jo. xv. ca. Si fuiſſetis de hoc mundo mundus quod ſuum erat diligeret. ſed q2 non eſtis de hoc mundo propterea odit vos mundus. ⁊ iterum. Jo. in canonica ſua dicit ꝙ quicquid ī mūdo eſt: aut eſt concupiſcentia carnis aut cōcupiſcentia oculorum: aut ſuperbia vite.

¶ Quorum primū militat cōtra caſtitatē.

¶ Secundum contra paupertatem.

¶ Tertium contra humilitatem.

Septimus articulus eſt. qui ſunt humilitatis effectus. ⁊ ponuntur quatuor.

ſeptīus articu. Primus eſt indulgētia. q2 offenſus placari non pōt niſi ꝑ humilitatem offendentis. Ideo dicebat angelus ad agar. gn̄. xvj. Reuertere ad dominam tuam ⁊ humiliare ſub manu eius. Secūdus eſt obia. quia obia facit eſſe ſubiectum ſuperiori: humilitas autem portat ſubiectionem: nō ſolum ad ſuperiorem ſed etiam ad equalem. ⁊ inferiorem ſecundum triplicem eius gradum vt vult apoſtolus ad phi. 2. ca. Humiliauit ſemetipſum formā ſerui accipiens. Quēadmodum inobia eſt filia ſuperbie. vt dicitur in lege numeri. xv. ca. Anima ꝑ ſuperbiam peccans ſiue peregrinus ſiue ciuis peribit de populo ſuo. ⁊ hoc eſt. q2 eſt rebellis contra deum. Tertius eſt patia quia ſicut homo ſuperbus cito prouocatur ad rixam cum ei reſiſtitur eo ꝙ ſuperiorem ſe reputat. Ita humilis firmatur ad patiaꝫ eo ꝙ ſe reputat inferioreꝫ. Et ideo ſic humilitati filij iſrael patienter portabant iugum philiſtinoꝝ. vt hēťur in li° iudicū. ⁊ ſic dauid iniurias portabat ſemei. 2°. R. xvj. ca. Egredere egredere vir ſanguinum ⁊ vir belial reddidit tibi dominus vniuerſuꝫ ſanguinem dn̄m ſaul qm̄ inuaſiſti regnuꝫ pro eo ⁊ dedit dominus regnum pro eo in manu abſalon filij tui. Et ecce premunt te mala.

Quartus eſt pax. q2 ſicut dicit ſapiens prouer. xiij. Inter ſuperbos ſemper iurgia ſunt pro eo ꝙ vnus appetit ſuper alium extolli. Et ideo inter humiles eſt pax quia vnus appetit alteri ſubici ſecundū illud apoſtoli. Ro. xij. Honorem inuicem preuenientes: modeſti: humiles. ⁊ iſte ſunt quatuor humilitatis filie.

Octauus articulus eſt: que ſunt humilitatis ſigna cum ſit virtus in corde latens octau⁹ articu.
⁊ dicitur ꝙ quatuor. Primum eſt in geſtu quando quis compoſite inclinatur. quia ſignum ſuperbie eſt nimis erectus incedere quaſi geſtiat eleuari. ſicut diciť yſa. 3. Cōtra filias ſion que egrediebantur extēto collo eleuate. ex nutibus oculoꝝ ibant ⁊ pedibus. compoſito gradu incedebat.

Secunduꝫ eſt in affectu. q2 ad humiles pertinet loqui cum modeſtia: ſicut ſuperbi locuntur grandia: ſecundum illud propheticum. pſ. xi. Metro. x. Qui dixerunt linguā noſtram magnificabimus labia noſtra

nū ⁊ abiectio plebiſ: Et idē. Iniq̄tatē odio habui ⁊ abominatus ſum. Tertius eſt ipſos nō occultare in effectu: ſicut idē propheta dicit. ps. 31. metro. v. Delictū meuȝ cognitum tibi feci: ⁊ in iuſticias meas non abſcondi. Quartus eſt. ipſos manifeſtare ſa affatu: vt ait idē propheta. ps. 31. metro. vj. Dixi confitebor in iuſticiam meam dn̄e ⁊ tu remiſiſti impietatē peccati mei. ps. 37. metro. xix. Quoniam iniquitatem annunciabo: ⁊ cogitabo pro peccato meo.

Secundus gradus iſtius virtutis ponitur: quo ad honoꝛiſ: dclinationē q̄ conſiſtit in in quatuoꝛ. Primus eſt honorē non deſiderare ſicut deſiderant pompatici ⁊ ambicioſi: vel pharisei q̄ optabant primꝰ accubitus in menſa ⁊ vocari ab hoībꝰ rabi: vt dicitur in euangelio. Mathei. xxiij. c.

Secundus eſt honoreȝ fugere ſicut xp̄s fecit qn̄ iudei volebant eum facere regem q̄ fugit in montem. ſicut etiā xp̄i diſcipuli ſ. Barnabas ⁊ Paulꝰ vt habetur Actu. xiiij. quando pro miraculo facto recuſabāt honorem dicentes. Et nos mortales ſumꝰ ſimiles vobis homines annunciantes vobis ab hijs vanis conuerti ad dominū viuum. Tertius eſt dedecus ⁊ in honorē ſuſtinere: ſicut apl'i. Actuuȝ. v. q̄ ibant gaudentes a conſpectu concilij. qm̄ digni habiti ſunt pro nomine ieſu contumeliam pati. Quartus eſt in honoreȝ ⁊ vilipendium querere. ſicut ipſe dn̄s: pro quo dicit ꝓpheta. ps. lxxxij. metro. xi. Elegi abiectꝰ eſſe in domo dei mei magis q̄ habitare in tabernaculis peccatoꝝ. ideſt in ſinagoga. de quo luce. xviij°. Ecce aſcendimus hieroſolimaȝ ⁊ cōſumabūtur oīa que ſcripta ſunt per prophetas de filio hoīs. tradet. n. gentibus ⁊ illudetur ⁊ flagellabitur ⁊ conſpuetur: ⁊ poſtq̄ flagellauerint occidēt eū.

quartꝰ articu. Quartus articulus. quot ſunt humilitatis manerics: ⁊ dicitur q̄ diſtinguntur ſicut diſtinguntur honores qui exhibentur: vel bonis interioꝛibus: vel exterioꝛibus. Bona aūt interioꝛa ſunt quatuoꝛ. Primo. ſunt potentie naturales: de quibus eſt humilitas cū quis concedat q̄ per propꝛiuȝ ingenium non pōt quis noſce ſe ipſum. dupliciter: q2 ignoro igreſſū ⁊ egreſſū meū

Secundo. ſunt virtutes intellectuales de quibus eſt humilitas cuȝ q̄s cogitat q̄ p nullā ſcientiam poſſet perfecte ſcire vnū milij granum. Tertio. ſunt virtutes morales: de quibus eſt humilitas: cum q̄s cogitat q̄ oēs denigrantur p vnū defectum ſicut diſſonantiam: p vnicā vocem: ⁊ tamē nullus inuenit ſine aliquo defectu. Quarto. ſunt virtutes ⁊ paſſiones ſupernaturales: ⁊ de talibus ē hūilitas cū q̄s cogitat. q̄ talia a ſe ñ hȝ nec d̄ talibꝰ ē deo gratꝰ vt dberet. Sed bona exterioꝛa ſunt quatuoꝛ.

Primo. bōa corpoꝛis vt foꝛtitudo ⁊ pulchritudo de quibus nō eſt glorādum. q2 corpus nr̄um eſt corruptibile. Scdo. bona generis de quibus non eſt gloriāduȝ. q2 omnes proceſſimus a primis a gricolis.

Tertio bona dignitatum d̄ quibus nō eſt gloriandū. q2 illa videnē eſſe coīa bōis ⁊ malis. Quarto. ſunt bona diuitiaꝝ d̄ quibus nō eſt gloriandum. q2 illa ſunt minima bona ⁊ cōmunia quanto magis exterioꝛa Et quia contingit circa omia iſta ſuperbire. Ideo circa omnia iſta humilitas eſt obſeruanda. Sicut dicit ſapiens eccle. 3° ca. Quāto maioꝛ es hūilia te i oībꝰ.

Quintus articulus eſt que ſunt humilitatis proprietates. ⁊ ponuntur quatuoꝛ. qntus articu.

Prima ē. q̄ illa virtus ē comūniſſima q2 ſicut in omni virtute cōtingit ſupbiē ita ⁊ humiliter agere q̄uis in ſuperbiendo nō ſit vera virtus. Scda eſt q̄ illa virtus eſt acceptiſſima q2 cum in alijs virtutibus ſit odium inter virtutes: ⁊ vitium oppoſitum ſicut crudeles odiūt mitē: ⁊ auari liberalem: luxurioſi caſtum: tn̄ hic ſuperbi diligunt humilem magis q̄ ſuperbum:

Tertia q̄ illa virtus eſt ſecuriſſima q2 tenet affectum hoīs in inferno ſicut ſuperbia in ſummo. ⁊ idō q2 de infimo nō poteſt quis cadere: ideo poteſt ſecurus pmanere: ſicut in ſenſibilibus nō periclitatē cadere niſi qui ſtat in alto. Quarta eſt. q̄ humilitas eſt virtus ſūme neceſſaria q2 ſȝ Gre. in dialogo. ipſa eſt cuſtos omnium virtutū Quod deꝰ permittit in perfectis viris nō nullos defectus. vt ex ipſis accipiant humi

litatis occaſionē ad virtutem cuſtodiendā ſicut exemplificat de illo ſancto q̄ a riſu cōtinere non poterat ſe. Et inducit ad hoc q̄ filij iſrael debellatis cananeis qui erāt foꝛtiores non potuerunt expugnare phyliſteos qui erant infirmiores. vt animaduerterent illos non virtutibus ſuperaſſe pꝛo pꝛijs. vt habetur. p°. R. xi.

Sextus articulus eſt. que ſunt humilitatis cauſe. ⁊ ponuntur quatuoꝛ.

Sextus articu. Quarum pꝛima eſt. timoꝛ domini. quia ſicut Audatia inducit ſuperbiaȝ. ita timoꝛ domini inducit humilitatem. vnde homines timorati non ſunt elati. eccl. p°. capi. Timoꝛ domini expellit peccatū.

Secunda eſt paruipenſio ſui. quia ſicut homines qui ſe ipſos exiſtimant honores ſibi appꝛopꝛiant. ſic qui non ſe exiſtimant: de honoribꝰ nō curāt q̄ debētur hoībꝰ magnis Math. 23. c. Qui ſe hūiliauerit exaltabiē. Tertia ē exiſtimatio pꝛoximi. q2 ille qui alium exiſtimat ſe ipſuȝ hūiliat aliū dignum honore iudicat. Luc. xiiij°. ca. Non diſcumbas in pꝛimo loco ne foꝛte honoratioꝛ te ſic inuitatus ab eo. Et in hoc q̄ ei defert ſe ipſum humiliat. ſicut ſuperbi alios paruipendunt. Et pꝛopter iſtas duas cauſas. dicit Apoſto. ad phyli. 2°. In humilitate ſuperiores inuicem arbitrantes. ⁊ illa arbitratio pꝛouenit ex eo q̄ quis contemnit ſe ipſum. ⁊ exiſtimat alium.

Quarta eſt contemptus mundi. quia ille qui contēpnit mundum: non curat de illis ad q̄ mundus eſt intentus que ſunt eiꝰ pompe ⁊ honores. vnde. Io. xv. ca. Si fuiſſetis de hoc mundo mundus quod ſuum erat diligeret. ſed q2 non eſtis de hoc mundo pꝛopterea odit vos mundus. ⁊ iterum. Io. in canonica ſua dicit q̄ quicquid i mūdo eſt: aut eſt concupiſcentia carnis aut cōcupiſcentia oculoꝛum: aut ſuperbia vite.

¶ Quorum pꝛimū militat cōtra caſtitatē.

¶ Secundum contra paupertatem.

¶ Tertium contra humilitatem.

Septimus articulus eſt. qui ſunt humilitatis effectus. ⁊ ponuntur quatuoꝛ.

ſeptīus articu. Primus eſt indulgētia. q2 offenſus placari non pōt niſi p humilitatem offendentis. Ideo dicebat angelus ad agar. gñ. xvj. Reuertere ad dominam tuam ⁊ humiliare ſub manu eius. Secūdus eſt obīa. quia obia facit eſſe ſubiectum ſuperioꝛi: humilitas autem poꝛtat ſubiectionem: nō ſolum ad ſuperiorem ſed etiam ad equalem. ⁊ inferiorem ſecundum triplicem eius gradum vt vlt apoſtolus ad phi. 2. ca. Humiliauit ſemetipſum foꝛmā ſerui accipiens. Quēadmodum inobia eſt filia ſuperbie. vt dicitur in lege numeri. xv. ca. Anima p ſuperbiam peccans ſiue peregrinus ſiue ciuis peribit de populo ſuo. ⁊ hoc eſt. q2 eſt rebellis contra deum. Tertius eſt patia quia ſicut homo ſuperbus cito pꝛouocatur ad rixam cum ei reſiſtitur eo q̄ ſuperiorem ſe reputat. Ita humilis firmatur ad patiaȝ eo q̄ ſe reputat inferioreȝ. Et ideo ſic humilitati filij iſrael patienter poꝛtabant iugum philiſtinoꝝ. vt hētur in li° iudicū. ⁊ ſic dauid iniurias poꝛtabat ſemei. 2°. R. xvj. ca. Egredere egredere vir ſanguinuȝ ⁊ vir belial redidit tēr dominus vniuerſuȝ ſanguinem dn̄m ſaul qm̄ inuaſiſti regnuȝ pꝛo eo ⁊ dedit dominus regnum pꝛo eo in manu abſalon filij tui. Et ecce pꝛemunt te mala.

Quartus eſt pax. q2 ſicut dicit ſapiens pꝛouer. xiij. Inter ſuperbos ſemper iurgia ſunt pꝛo eo q̄ vnus appetit ſuper alium extolli. Et ideo inter humiles eſt pax quia vnus appetit alteri ſubici ſecundū illud apoſtoli. Ro. xij. Honorem inuicem pꝛeuenientes: modeſti: humiles. ⁊ iſte ſunt quatuoꝛ humilitatis filie.

Octauus articulus eſt: que ſunt humilitatis ſigna cum ſit virtus in coꝛde latens ⁊ dicitur q̄ quatuoꝛ. Pꝛimum eſt in geſtu quando quis compoſite inclinatur. quia ſignum ſuperbie eſt nimis erectus incedere quaſi geſtiat eleuari. ſicut dicē yſa. 3. Cōtra filias ſion que egrediebantur extēto collo eleuate. ex nutibus occuloꝝ ibant ⁊ pedibus. compoſito gradu incedebat. octauꝰ articu.

Secunduȝ eſt in affactu. q2 ad humiles pertinet loqui cum modeſtia: ſicut ſuperbi locuntur grandia: ſecundum illud pꝛophe ticum. ps. xi. Metro. x. Qui dixerunt linguā noſtram magnificabimus labia noſtra

a nobis ſunt. Tertium eſt in habitu. qꝛ
ſicut ſignū ſupbie ē veſtiri p̃cioſe pꝫ math.
23.c. dilatāt.n. philaterias ſuaſ ꝛ magnificāt
fimbrias ꝛc. Ita ſigᵐ hūilitaꝭ ē veſtiri hūi
liter ad abiectōeꝫ. Sicut rex Niniue volēſ
ſe humiliare abiecit a ſe veſtimentum ſuuꝫ
ꝛ inductus eſt ſacco. Jone.3°.c. In Nini-
ue ex oꝛe regis ꝛ principū eius dicēs. hoīes
ꝛ iumenta ꝛ boues ꝛ peccoꝛa nō guſtēt qc
quā: ꝛ aquā nō bibāt ꝛ optanſ ſaccis. ho-
mines ꝛ iumenta ꝛ clament ad dn̄ꝫ.

Quartū ſignuꝫ humilitatis eſt in effectu
qn̄ qs exercet opa humilia. Sicut xp̄s la-
uit pedes diſcipuloꝛuꝫ ſuoꝝ in cena Jo.13.
Iſta q̈tuoꝛ ſigᵃ hūit Achab rex in ſua ꝯuer
ſione.3. R.xxi. Ubi dicit ꝙ ambulauit di-
miſſo capite. quantū ad ſignū geſtus. Et
inductus eſt ſacco quantum ad ſignū ami
ctus. ꝛ doꝛmiuit in cinere quantū ad ſignū
effectus. Et ſcidit veſtimēta ſua vbi credū
tur fuiſſe dicta verba humilia quantū ad
ſignuꝫ affatus. Et ibideꝫ dicit ꝙ deus re-
uocauit ſniam moꝛtis latā cōtra ipſuꝫ di.
nonus Helye. Nō ne vidiſti Achab humiliatuꝫ
articu. coꝛaꝫ me.

Nonus articulus. que ſunt humilitaꝭ
figmenta. ꝛ ponuntur quatuoꝛ. Primū
qn̄ qs p̄tendit ſignū humilitaꝭ ꝓpter ſup
biā. qꝛ oēs appetunt humilē exaltare. ſm il
lud Ecle.xi. Sapiētia humiliati exaltauit
caput eius. Et ideo vt exalteuſ tales ſi humi
liantur. Secundū eſt. qn̄ qs p̄tendit talia
ſigna pp inanem gloriā. qꝛ humiles laudā
tur. iō ipſe vult laudari tanq̈ humilis. cuꝫ
ſit vere ſupbus. ſicut de ypocritis di. domi
nus in euāgelio. Math.vi.c. Extermināt
eniꝫ facies ſuas vt appareant hoibus ieiu
nātes. Idē.xxiij. Oia opa ſua faciunt vt vi
deanſ ab hoibus. Tertiū eſt. qn̄ qs p̄e
tendit talia ſigna humilitatis pp auaritiā.
qꝛ p taleꝫ modū tēpoꝛalia acqranſ ꝛ nō cō
ſumunſ. ꝛ talis non eſt humilis: ſed aua-
rus cū actus moꝛales ſpecificenſ a fine. Iō
dixit Heliſeus 4 regi. 4¹.R.v°. Accepiſti
argentū ꝛ veſtes. ꝛ ſequiſ. ſed ꝛ lepꝛa naa
mā adherebit tibi ꝛ ſemi tuo in ſempiternū
ꝛ egreſſus eſt ab eo lepꝛoſus quaſi nix ꝛ Ju
das pp auaritiam xp̄m vendidit. di. Ma-
thei.xxv. Quid vultis mihi dare ꝛ ego eū
ꝛ ce. Et vno modo ponit bea. Augu. de ci
ui. dei ꝙ Romani ſubiugauerūt oēs ꝟtu-
tes ſupbie. Quartū figmentū eſt. qn̄ qs
p̄tendit talia ſigna humilitatis pp frau-
dulentiā. qꝛ ſub humilitatis ſpecie cōtingit
decipere aliū. pro eo ꝙ homo humilis re-
putaſ virtuoſus: ꝛ ſic creditur ei. Unde ſa
piens Ecle.xix. Eſt q nequiter ſe humiliat:
interioꝛa aūt eius plena ſunt dolo. decimꝰ articu.

Decimus articulus eſt. que ſunt humi
litatis fomenta. ꝛ dicit ꝙ quatuoꝛ.

Primū eſt pauptas. Quia ſicut diui-
tie hūt extollere. ita pauptas ad yma decli
nare. vn̄ qꝛ cōtra naturā eſt paupis ſupbiſ
dicit ſapiens. Ecle.xxv°. ꝙ aia eius odiuit
pauperē ſupbū. qꝛ dicit. tres ſpecies odiuit
aia mea ꝛ agrauoꝛ valde aio illoꝝ. paupe
reꝫ ſupbuꝫ. diuitē mendacē. ꝛ ſenē fatuum
ꝛ inſenſatum. Secundū eſt. coꝛpoꝛalis
tribulatio. qꝛ homo dū affligitur naturalr
humiliatur. ſicut in pꝛoſperitate eleuaſ. iō
dicitur ecle.2°. ꝙ ſicut igne pꝛobatur aurū
ꝛ argentum. homines vero camino tribu
lationis. Tertium eſt mentalis tem-
ptatio. Quia ideo deus immittit tēptatio
nes ſcientie. vt cuſtodiantur in humilita-
te. vnde dicit Apoſ. 2ᵃ ad coꝛin.xij. Datꝰ
mihi ſtimulus carnis mee angelus ſatha
ne qui me colophizet. i. ſtimulet ꝛ affligat.
ne magnitudo reuelationum extollat me. ꝛ
parū infra. Uirtus in infirmitate ꝑficitur.

Quartū fomentū eſt diuerſoꝝ euentuū
conſide°. qꝛ futura ignoꝛanſ ꝛ euentus cō
trariantur. Ideo dicit ſapien̄. ꝓuer.xxvij.
Ne glorietur ignoꝛans in craſtinū quid
futura pariat dies.

Undecimus articulus eſt que ſunt hu- vndeci articu.
militatis motiua que p̄ebent cuilibꝫ cām
humiliandi in iſta vita moꝛtali: ꝛ ponunſ
inter alia quatuoꝛ. Primū eſt ꝙ hō ē
limus a ſua pꝛima creatione. qꝛ deus crea-
uit hoiem de terra que eſt ignobiliſſimum
elementū: vt ſciret ſe eſſe infimum in geneſ
oium creaturaꝝ rationabiliuꝫ ꝛ nō ſuper
buꝫ. ſm illud eccle.x. Quid ſupbis terra ꝛ
cinis. Secundū eſt. ꝙ homo eſt fedus in
ſua naturali generatione que prouenit ex

humani ſeminis feditate pꝛo qua dicitſ hō
putredo: ꝛ filius hominis vermis: vt dicitſ
Job.xxv. Quia ſicut vermeſ generātur ex
putredine. ita homo generatur ex coꝛrupti
ne. Tertium eſt. ꝙ hō eſt fumus in ſua
duratione pꝛo eo ꝙ tranſit de iſta vita ve-
lociter ſicut fumus ſm illud ꝓpheticū. p̄s.
ſoo. Metro.iiij. Quia defecerunt ſicut fu
mus dies mei. ꝛ in vita illa nō debet que-
rere talia Jaco.iiij.ca. Que eſt vita vapoꝛ
ē ad modicū apparēs. Quartū motiᵐ
eſt. ꝙ homo eſt fimus in ſua cōſumatione.
Moꝛs.n. funeſta reſoluit coꝛpus humanū
in hoꝛrendas coꝛruptiones ſm illud. eccl.
x. Cū moꝛitur homo hereditabit beſtiaſ ſer
12.arti. pentes ꝛ vermes ꝛ ſic non ſuperbire ꝛc.

Duodecimus articulus ē. que ſunt hu
militatis pꝛiuilegia. ꝛ ponuntur quatuoꝛ.

Quoꝝ pꝛimuꝫ eſt ꝙ illa ꝟtus. ſ. humi
litas eſt nobiliſſima. qꝛ eſt virtus angelica
Cum.n. virtutes moꝛales non ſint coiter.
in angelis vt foꝛtitudo ꝛ temperātia. Iſta
tamen eſt in angelis. qꝛ oppoſita circa idē
habent repugnātiam. Et qꝛ in malis ange
lis fuit ſuperbia ſic in bonis humilitas.

Scōm ē ꝙ iſta virtus eſt pulcherrima
cuius ſignum eſt ꝙ oculus diuinus liben-
ter reſpicit ipſam. Tuꝫ qꝛ vnus ꝓpha dic.
p̄s.iij°. Metro.iiij. Quia excelſus dn̄s ꝛ
humilia reſpicit. Tum qꝛ alibi: Ad quē re-
ſpiciam niſi ad humilem ꝛ tremētē verba
mea. ꝛ Et ideo dicitur pulcᵐ. qꝛ dlectat vi
ſum. Tertiū eſt qꝛ ipſa ē ꝟtus optia. qꝛ
tā i moꝛalibꝰ q̈ i naturalibus peius melio
ri opponiſ: qꝛ adimit malus bonū. hūilitaſ
aūt opponiſ ſupbie que dſ peſſimū vitiū.
vn̄ dicit Aug. ꝙ nullū eſt vitiū cui magis
reſiſtat lex diua q̈ ſupbia. Quartū ꝑui
legiū ē ꝙ illa ꝟtus ē ꝑma. qꝛ ſic̄ ſupbia fu
it ꝑmū vitiū a quo ſūpſit initiū ois ꝑditio
vt ſcribiſ thoᶜ.iiij. Iſtud aūt fuit i pꝛio an
gelo cū fuit p ſupbiā auerſus a deo. ꝛ ita
ꝑnciᵐ ois ſaluatiōis fuit hūilitas cū ſcūs
michael ꝛ angli eiꝰ ꝯdicētes diabolo p hu
militatē fuerūt ad deū cōuerſi. vn̄ ſic ſup-
bia fuit pꝛimū pctm̄. Ita humilitas ē vir
tus pꝛima. vn̄ dſ iudit.ix. Supbi non tibi
placuerūt ab initio. ſ. mundi, ſꝫ hūiliū ſem
per ꝛ māſuetoꝛum tibi placuit depꝛecatio. 13.art.

Tertius decimus articulus eſt. que ſūt
humilitatis bn̄ficia. ꝛ ponunſ īter cetera q̈
tuoꝛ. Primū eſt dīnaꝝ perſonaꝝ hita
tio. qꝛ dn̄s habitat in eis. vn̄ dſ yſa.lviij
Deus in excelſo hitat ꝛ cum cōtrito ꝛ hu
mili ſpū vt viuificet ſpūꝫ humilē. Scōꝫ
eſt dinoꝝ donoꝝ largitio que copioſe ſoᵐ
humilibus danſ. qꝛ Jacobi.iiij. Di deus
ſupbis reſiſtit: humilibus aūt dat gratiaꝫ.

Tertiū ē pcōꝝ nr̄oꝝ remiſſio. Tū qꝛ di
cit ꝓpha. p̄s.xxiiij. Metro.xix. Uide hūili
tatē meā ꝛ dimicte oīa pctā mea. Idē. p̄s.
xlvij. Metro.xviij. Coꝛ ꝯtritū ꝛ hūiliatū
deus nō deſpicies. Quartū ē. bonoꝛuꝫ
operū acceptatio. qꝛ nulla opa meritoᵃ ſūt
accepta. ſꝫ ipſa hūilitas fecit ea acceptabi-
lia ſicut ſcribiſ in daniele. In ſpiritu hu-
militatis ꝛ in animo contrito ſuſcipimur
a te ꝛ ſic fiat ſacrificium nr̄um acceptabile
in conſpectu tuo. 14.art.

Decimus quartus articulus eſt. q̄ ſunt
hūilitatis exaltationes. Et dſ ꝙ in q̈tuoꝛ
ſtatibus ꝯtingit hoieꝫ exaltari p hūilitatē:

Primo in mūdi politia. qꝛ naturalis
rō dictat: qua gubernatur talis pluralitas
ꝙ ſic̄ ſupbi ſunt hūiliādi. Ita hūiles exal-
tādi. vn̄ ꝓuer.xviij. Añ q̈ cōteraſ exaltaſ
coꝛ hois. ꝛ an̄ q̈ glorificeſ hūiliaſ. Scōo
in ſubceleſti ierarᵃ q̄ ē ecclia. qꝛ in eccleſia-
ſtico oꝛdine debēt ſupbi abici. ꝛ hūiles exal
tari. ſꝫ illud ſaluatoꝛiſ documentū. luc.23.
Ois q ſe exaltat humiliabiſ ꝛ q ſe hūiliat
exaltabiſ. Tertio. in ſup celeſti ierarchia
que dſ angelica. qꝛ ibi aſſūmenſ ad ſupio
ra q hūt coꝛda hūilia. ſicut ibi coꝛruerūt a
ſupioꝛibus magis ſupbi ſm illud virginis
verbum. Luc.p°. Depoſuit potentes de ſe
de ꝛ exaltauit humiles. Iō Math.xviij.
Qui ſe humiliauerit ſic̄ paruulus ille hic
maioꝛ eſt in regno celoꝛum. Quarto. in
ſupꝛa celeſti ierarchia. quia dominꝰ noſter
ieſus chriſtus ex humilitate fuit exaltatus
ſicut fuit iclinatus. vnde dicit Apoſtolus
ad phyli.2. Humiliauit ſemetipſum factꝰ
obediens vſqꝫ ad moꝛtem pꝛopter ꝙ deuſ
exaltauit illuꝫ ꝛ dedit illi nomen quod eſt
ſuper omne nomen.

Quintus articu. Quintus articulus eſt que ſint humilitatis inclinationes. Et dicitur ꝙ humilitas eſt inclinatiua quadrupliciter. q: deus inclinauit filium ſuum quadrupliciter.

Primo inclinauit eum ad ierarchiā celeſtem. q: cum ab initio: ſuperbientib⁹ malis angelis boni angeli fuerunt humiliati: dei filius fuit ad eos inclinatos in eo ꝙ fuit ad eos poſt ſuam conuerſionē in viſibiliter miſſus per nouam illuminationez que fuit promiſſionem verbi: ſicut noua inſtāmatio promiſſionem. ſ. Secundo inclinauit eum ad ierarchiam ſub celeſtem. qa virtus humilitatis attraxit ad virginez verbum: cum ipſa dicat. Luc. p°. Quia reſpe. humi. anci. ſue. ⁊c. Tertio inclinauit eū ad carcerem ſub terreſtrem quo ad locuz q dicitur ſinus habrae ſiue limbus ſanctoruz patrum. vt dicitur in ſimbo° apoſtoloruz deſcendit ad inferos. quia ad illum locuz deſcendit poſt ſuam mortem. ex maiori humilitate cum potuiſſet vinctos diſſoluere ſolo verbo: ſicut rex miniſtrum.

Quarto inclinauit eum ad miſeriā ſub terreſtrem quo ad purgatorium vt illoruz penaз remitteret ſecundum illud Apo. petri. Solutis doloribus inferni. q: ſicut deſcendere ad terram fuit humilitas. ad infernum ſuperiorem. ſ. limbum fuit maior. ⁊ maxima ad hūc inferiorē. ſ. purgatoriū. q: dicē apo. ꝙ deſcēdit ad iferiores ptes terre.

xvj. ar. Decimus ſextus articulus eſt: que ſunt humilitatis ſollemnita. Et dicitur ꝙ atendunter quo ad ſolēnitates perſonarū que ſunt note in ſcriptura de humilitate.

Quaruz prima eſt. Moyſes. q: dū grādis eſſet effectus negauit ſe eſſe filium filie pharaonis mallens affligi cum populo dei ꝙ temporalis peccati iocunditatem habere maiores diuitias eſtimans theſauro egyptiorum in properio chriſti aſpiciebat enim in remunerationem ſecunduз apo^m ad hebre. xi. De quo dicit ſcriptura: ꝙ erat vir mitiſſimus ſuper terraз que mititas ſoror eſt virtutis humilitatis. Secunda perſona fuit dauid qui cum peccauerit mox ſe humiliabat. ⁊ ſemper ſe ipſum deſpiciebat dicens. ij. Re. vltimo ca. Ego ſum qui peccaui ego qui iniqз egi. ſз iſti. qui oues ſunt quid fecerūt auertatur obſecro manus tua contra me ⁊ contra domum patris mei ⁊ iꝑs. xi. Metro. vj. Ego ſum vermis ⁊ non homo obprobrium hominum ⁊ abiectio plebis. Tertia fuit Jo. baptiſta qui cuз eſſet pluſꝙ propheta phariſeis de ipo querentibus humiliter reſpondit in Joanne p°. ca. Dicens. ego vox clamantis in deſerto. vbi ſancti notant ſuam humilitatem: cū nomē propheticū recuſauit. Quarta perſona fuit Mater domini benedicta que dixit Angelo nuntianti. Luc. p°. ca. Ecce ancilla domini fiat mihi ſecundum verbū tuum. In quo notauerunt ſancti ſigna mire humilitatis vt alibi patet. Et quia iſte quatuor perſone ſunt in ſcriptura pre omnibus aliis ſolēniſſime cōmēdate. Ideo in eis commendatur ⁊ declaratur ſolēnitas huius virtutis tamen ſuper additur humilitas chriſti que fuit omnium virtutum exemplar. quia humiliauit ſe vt ſupra ad mortem ⁊ hec humilitas fuit maxima quaз nobis cōcedat ieſus chriſtus marie filius. Amen.

Sermo in feſto beati Joānis baptiſte.

Fuit homo miſſus a deo cui nomen erat Joānes. p°. ca. Circa decurſum vite beati Jo. baptiſte ⁊ eius laudis preconium occurrunt. 3o. conſiderationes

Prima conſideratio eſt de eius pronunciatione. Circa ꝙ notandum ꝙ beat⁹ Joānes fuit in veteri teſtamento ſub quadruplici typo prenūciatus. Primo ſub typo vocis pro clamantis. yſa. 40. Vox clamantis in deſerto parate viam domini. prima conſi°. Iſta enim vox ſecundum litteralem ſenſum fuit beatus Jo. qui in deſerto predicauit chriſtum eſſe venturum. Et diſpoſuit ad eius aduentum. ⁊ ideo dictus fuit vox. quia vehiculum verbi incarnati. ſicut noſtra vox eſt vehiculum verbi cogitati ſecūdum Augu. ſuper Jo. vnde Jo. reſpondens phariſeis. dixit. ego vox clamantis i deſerto Jo. p°. Secundo ſub typo preconis euangelizantis yſa. xl. Super montem excelſum aſcende tu qui euangelizas ſion: exalta in fortitudine vocem tuam. Et ꝙ beatus Jo. ad litteram fuit iſte preco: probatur. quia aduentum ſaluatoris euangelizauit ieruſalem ⁊ ciuitatibus iude concurrentibus ad ipſuз populis. Math. 3. Tūc exibat ad eum yeroſolima ⁊ omnis iudea ⁊ omnis regio circa iordanem ⁊ baptizabant in iordane ab eo confitentes peccata ſua Tertio. ſub typo helie precurrentis dicente dño Mala. iiii. Ecce ego mictam vobis heliaз prophetam ante ꝙ veniat dies domini. Dies domini accipitur dupliciter in diuina ſcriptura. Aut pro die aduentus domini in carnem. ⁊ tunc accipitur helias pro Joāne baptiſta de quo Luc. p°. c. Ipe precedet ante illum in ſpiritu ⁊ virtute helie. Aut pro die aduentus. 2ⁱ. ſ. ad iuditium ⁊ tunc accipitur helias pro perſona helie prophete veteris teſtamenti. De quo Math. L. ix. Helias cum venerit reſtituet omnia. Quia ſicut Jo. preceſſit primum ſaluatoris aduentum. Ita helias precedet. ſecundum. ⁊ quod illa prophetia intelligatur ſecundum aliquem ſenſum de beato ioanne ipſe ſaluator inſinuat. Math. ix. Dico vobis helias venit ⁊ fecerunt in eo quecunqз voluerunt. Quarto. ſub typo angeli nuntiantis Malachie. 3. Ecce ego micto angelum meum. ſequitur. ⁊ angelus teſtamenti quem vos vultis. iſtorum duorū angelorum. Secundus fuit xp̄s qui angelus teſtamenti fuit dictus. Primus fuit beatus Joannes baptiſta. qui preiuit ante faciem domini parare vias eius. ⁊ ꝙ ille fuerit primus ad litteram teſtatur dominus Luc. 1. Hic eſt de quo ſcriptum eſt. Ecce ego micto angelum meum ⁊c. Qui preueniet ſecundum. Luc. p°. ca. Prehibis ante faciem dñi. ſ. 2ⁱ. angeli parare vias eius.

Sed occurrunt difficultates. Prima q: talis prenuntiatio figuratiua nō videtur fuiſſe priuilegiū btī ioānis. vltra° ceteros ſanctos. cum doctores noſtri alios ſanctos ſepe laudantes applicent ipſas figuras veteris teſtamenti. Dicitur autem ꝙ verum ē colter ſecundum ſenſum Allego^m. ſed de Joāne eſt verum ſecunduз ſenſum lfalez.

Secunda difficultas quare dicitur Angelus cū fuerit purus homo. Dicitur ꝙ duplici rōne. Prima. q: officium angli dicit eſſe a nūtiare. Angelus. n. interpretatur nuntius. Et ille prenuntiauit xp̄i aduētum. Scda ratio. q: viuens inter hoīes fuit imitator puritatis angelice. Hec rō ponitur in ſermone aſſump. b. vir. In carne ꝓter carnem viuere nō terrena vita eſt ſed celeſtis. vt infra patet. secūda confi°.

Secunda cōſideratio eſt. de eius origine quo ad tribum. Ubi notandū ꝙ ſicut xp̄s fuit de tribu regia. Ita ioānes de tribu leuitica que erat ſacerdotalis ⁊ nobiliſſima poſt tribuз regiā. Et circa hoc notant quatuor catholice veritates. Prima. ꝙ pr eius fuit non ſolum de tribu leui ſed etiaз de ſtirpe Aaron de qua erant oēs ſacerdotes incenſum offerentes vt pз in leuitico ⁊ numeri. xviij. Et ideo. Luc. j°. Fuit in diebus herodis regis iudea. ſacerdos quidaз. ⁊c. Scda eſt. ꝙ mater eius fuit de eadē ſtirpe ſacerdotali. q: dicit ꝙ vxor eius heliſabeth fuit de filiabus Aaron. Et ita ioānes fuit de ſtirpe ſacerdoli ex vtroqз parente. Tertia ꝙ mater ioānis baptiſte fuit cōſanguinea germana virginis glorioſe. q: angelus ſic eā vocat in euange°. Luc. p°.

Et ecce heliſabeth cognata tua. Cognati dicitur illi qui ex duobus fratribus vel duabus ſororibus ſunt geniti: ſm expoſitionez gramaticorum: ꝙuis aliter accipiātur in diuina ſcriptura. Quarta ꝙ xp̄s fuit cōſanguineus ſecundus. beati ioānis bapti°. luc. p°. ca. Et ecce heliſabeth cognata tua ⁊ ipa concepit filium in ſenectute ſua. q: filij germanoruз vel germanaruз ſic vulgo vocant. Iſta tn̄ ꝯſanguinitas excellet germane: in eo ꝙ totā germanitatez habebat xp̄s ad ſuā matrem bn̄dictaз ꝑ quā attinebat ioāni bap°. quātā hn̄t ceteri ſimul ad prem ⁊ ad matrē rōne totalis. Sed occurrit difficultas quō xp̄s ⁊ ioānes erant conſanguinei cū non eſſent de eadē tribu ſm apoſto^m ad heb. ⁊ in lege ſcriptuз erat ne trib⁹ ad inuicē miſcerent. Dicit ꝙ in hoc dꝫ fuiſſe diſpēſatuз q^m ad tribuз regiā ⁊ ſacerdotalē. vt pз ex teſti° vtriuſqз teſti. Primo in

veteri teſtō accipit aarō vxorē heli filiam
aladab ſororē Naaſon de tribu iuda. ex q̄
ꝓceſſerūt oēs ſacerdotes exo. vi.c. Scdo
in teſtō nouo. q: mr̄ bn̄dicta xp̄i ex ꝑte pa/
tris fuit de tribu Juda. ⁊ ex ꝑte mr̄is d̄ tri
bu leui. Cū heliſabeth eſſet ei⁹ cognata. ⁊
ipſa fuit Joſep nupta qui erat d̄ domo da
uid. luc. p°. ca.

tertia consi°. Tertia cōſiderō eſt. de eius anūtiatiōe
p angelū. Circa quā cōſiderādū q̄ eius a
nūtiatio fuit quadruplici ꝓuile° ſublima/
ta. Primū fuit ex ꝑte pſone anūciātiſ. q:
ab eodē angelo a quo xp̄s. vn̄ angelus za°
dicēti. vn̄ hoc ſciā. Rn̄dit. ego ſuȝ gabriel.
⁊c. luc. p°. ca. Et q: tāto nūtio nō credidit
mox plaga mutitatis ꝑcuſſus fuit. vn̄ addi
dit angelus eriſ tacēs ⁊ nō poteris loq vſ/
qȝ i diē quo hec fiāt ⁊c. Scōm fuit ex ꝑ
te loci in quo fuit anūtiatuſ. q: credit fuiſſe
anūciatus i loco ſacratiſſimo q dicebat ſcā
ſcōꝝ q d̄ erat īfra tēplū ſacratiſſimū ſcūari
uȝ i quo erat archa teſti exo. xxvi. Ut null⁹
in ipȝ niſi pontifex i troiret. ⁊ hoc arguitur
dupliciter. Tū q: ſoluſ itrauit cū ad alia tē
pli loca ſimul amicterenſ plures ſacerdo/
tes. Tū q: vices miniſterij ſacerdotalis ſor
te diuidebātur p annos q̄m ad ſolos pōtifi
ces q ſimul pluresſ eē nō poterāt. Et hic dr̄
q̄ ſorte exiit vt incēſuȝ poneret. Ingreſſus
tēplū dn̄i. Tertiū fuit ex ꝑte tpis i quo fu
it anūciatus. q: cū ſemel tm̄ i anno pōtifex
itraret lo^m iſtū: ſ3 apo. ad hebre. ix. c. ⁊ exo.
3. Sicut ille locus erat ſciſſimus. Ita eadē
rōne fuit dieſ ⁊ hora illa ſciſſima. de q̄. luc.
p°. q̄ ois multitudo ppl̄i ⁊c. Hora incēſi.
Quartū ex ꝑte pſone cui ſcā fuit anūtia
tio illa. q: digniſſima oium pſonaꝝ veteriſ
teſti erat ſūmus ſacerdos q p° ꝯcrebatur
ꝓncipi. de vtero. xvij. Et. 2. R. Ex^m de ſa/
muele p ꝯperationē ad ſaulē. p°. regū. Iſte
aūt zacharias cui fuit hic anūtiatio ſcā ar
guit fuiſſe ſūmus pōtifex: Tū q: ſolus in/
trauit ſcā ſcōꝝ. tum q: eius ſacerdotiū fuit
deſcriptū ſimul cū rege luce p°. fuit i dieb⁹
herodis regis ſacerdos qdā noie zachari/
as. ex quo hētur documentū q̄ btō Joāni
iure legis diuie debebaſ ſūmuȝ ſacerdotiū.

q: tunc ſūmi ſacerdotes ꝓcedebāt p ſucceſſio
nē. vt p3 multipliciter in li. nūeroꝝ. Scien
dum tn̄ q̄ hec anūciatio nō ſolū fuit ꝓui/
legiata ex ꝑte anūtiātis. ⁊ tpis ⁊ loci ⁊ ei⁹
cui fuit ſcā. S3 etiā ex ꝑte modi anūtiatio/
nis. q: l3 plures alij vt yſmael. Iſaac. ⁊ ſā/
ſon fuerāt anūcianti p angelū null⁹ tn̄ ita
mō ſublimi. vn̄ i hac anūciatione fuit btūſ
Jo. ſeptēpliciter ꝯmendatus. Primo vt
gaudioſus i ſuo ortu. iō dr̄ ⁊ erit tibi gau/
diū ⁊ exultatio: ⁊ multi i natiuitate ei⁹ gau
debunt. Luc. p°. ca. Scdo vt v̄tuoſus i
ſuo gradu cū ſeqſ. ⁊. n. magnus corā dn̄o.
Tertio cōſecratus legis miſterio. q: ſeq
tur vinū ⁊ ſicerā nō bibet. Iſte. n. erat ri/
tus nazareoꝝ q ſm legē erāt dn̄o ꝯſecrati
Numeri. vj. Quarto vt ſcificatus i ma
tris vtero cū ſeqſ. ⁊ ſpū. ſ. replebiſ adhuc
ex vtero matris ſue. luc. p. ca. Quito vt
fructuoſus i ꝑdicationis officio cū ſequiſ.
Et multos filioꝝ ⁊c. Sexto vt vigoro/
ſus in ſuo ꝑambulo: quo fuit xp̄i ꝑcurſor cū
ſeqtur. ⁊ ipſe ꝑcedet an̄ illū in ſpū ⁊ v̄tute
helie. Septio vt copioſius i ſuo miſterio
cū ſeqtur. vt cōuertat corda pr̄um i filios:
⁊ icredulos ad prudētiā iuſtoꝝ paraſ dn̄o
plebē pfectā. Iſta aūt ꝑparatio fuit ei⁹ ſe/
dula a miniſtratio i ſua ꝑuia ꝑdicatione.
Sed occurrūt difficultates. Pria ē qua/
re btūs Jo. ſingulariter fuit ꝯpatus helie.
Dr̄ q̄ ipe erat ad modū helie flāma cha
ritatis totus accēſus. vn̄ fuit a xp̄o d̄ ardo
re charitatis ꝯmēdatus ad modū helie ſeu
in ſiſitudinē helie. Scda difficultas. q̄re
dr̄ vt cōuertat corda pr̄um i filios. Dr̄ q̄
cū tpibus illis iudei degenerarēt a fide ſcō
rum pr̄um: ⁊ a pia deuotiōe coꝝ i xp̄ȝ btūs
Joānes p ſuā ꝑdicationē cōuertit deuotio
nē ⁊ fidem ſcōꝝ pr̄iarchaꝝ in ipſos filios
eos ad corda filia inducēdo: ⁊ ſic cōuertit
corda pr̄um in filios vt talia corda filij hē/
rent qualia hūerunt pr̄es ipſoꝝ. Tertia
difficultas de zacharie oōne ꝓ qua dixit
angelus. Ne timeas zacharia qm̄ exaudi/
ta eſt oō tua. Dr̄ ab aliqbus q̄ tunc ora
bat ꝓ prole ſuſcipiēda. qd̄ nō videſ. q: an
gelus copulatiue ad iunxit. Et heliſabeth

vxor tua pariet tibi filium: copulatiua au/
tem additio ſicut coniungit voces. Ita di/
iungit ſignificata vt ad aliud videatur ꝑ/
tinere quod ſequiſ. Ideo diciſ melius q̄
illa deprecatio non fuit d̄ aliquo pertinēte
ad bona fortune qualis eſt proles: ſed de re
alicuius ſupnaturalis boni. q: decebat vt
bona precipua dedicarenſ precipuo bono.
Et q: preſtantiſſimuȝ bonū apud ſanctos
patres erat xp̄i aduentuſ ſūme deſiderat⁹.
Ideo crediſ q̄ tunc ꝓ xp̄i miſſione feſtinā/
da exoraret deuotiſſime. ⁊ ideo dicit ei an/
gelus qui miſterium incarnationis xp̄i in
breui erat tractaturus exaudita eſt ⁊c.

4ª cō ſidera° Quarta conſiderō eſt de eius cōceptio/
ne a matre ſterili ſupernaturali virtute.
Ubi ſciendū q̄ quatuor ſunt ipedimēta
ne fetus naturaliter concipiatur.
Primū eſt. viri infecunditas. q: ſunt
aliqui qui ex nimia frigiditate generare nō
poſſunt. Secūdū eſt mulieris ſterilitas
q: ſunt aliqe que non poſſunt cōcipere ex
naturali nimia debilitate. Tertium eſt
mulieris antiquitas. q. vltra quinquageſ/
ſimum annuȝ de cōmuni lege mulieres nō
concipiunt. Ideo dicit ſarra. gen̄. xviij°.
Poſtq̄ conſenui ⁊ dn̄s meus vetulus eſt
voluptati operam dabo. q. d. Fruſtra fie/
ret ꝑꝑ potētiā nature. Quartum eſt. vi
ri decrepitas. q: licet antiqui hoies poſſint
gignere ex iuuenibus mulieribus non tam̄
ſi ſunt ambo cōmuniter prouecti. ſm Aug.
de ciui. dei de cethura nouiſſima habrahe
vxore. In conceptionis ioānis baptiſte
Fuerunt tria ipedimēta: ⁊ p ꝯn̄s tria mira
cula. Primum ipedimentū fuit de ma
tris ſterilitate: de qua āgelus. luc. p°. Hic
menſis eſt ſextus illi que vocatur ſterilis.
Secundū de matris antiquitate: dicēte
angelo. luc. p°. Ipſa concepit filium in ſe/
nectute ſua. Tertium de patris vetuſta
te: quā inducit lucas p°. Non erat illis fi/
lius ⁊ ambo proceſſerant in diebus ſuis. ⁊
in hoc triplici miraculo fuit aſſimilata cō
ceptio Joānis conceptioni Iſaac patriar/
che qui fuit conceptus de ſterili matre. gn̄.
xvij. Et quando fuit conceptus pater ſu/

us erat centum annorum ⁊ mater eius no
naginta. gen̄. xvij. Putas ne centenario
nam ſequitur. filius ⁊ ſarra nonagenaria
pariet.
Quinta conſideratio eſt de eius ſancti/ quinta consi°.
ficatione. q: cito ſanctificatus fuit poſt ſu/
am conceptionem dicente Angelo ſpiritu
ſancto replebitur adhuc ex vtero matris
ſue. Conſtat autem q̄ ſpiritus. ſ. alicui nō
datur ſine gratia que eſt idem cum chari/
tate ⁊ inſeperabilis ab ea. ⁊ quando ſpiri/
tus. ſ. datur per infuſionem charitas ſimi/
liter datur: dicente Apo. ad Romanos. v.
Charitas dei diffuſa eſt in cordibus ve/
ſtris per ſpiritum. ſ. qui datus eſt vobis.
Ubicunque autem eſt gratie infuſio. ibi. ē
ſanctificatio. Ubi eſt ſciendum q̄ quatu
or ſigna ſanctificationis inueniuntur in ſa
cra ſcriptura.
Primum eſt. diuina prenominatio.
⁊ iſtud fuit in Iſaac gen̄. xvij. Sarra vxo
tua pariet tibi filium vocabiſque nomen
eius yſaac cui benedicturus ſum erit que
ſinationes: ⁊ reges populorum orien/
tur ex eo.
Secundum angelica anūtiatio ſicut in
ſanſone. iudic. 3. Erat autem vir quidam
de ſarra ⁊ d̄ ſtirpe dan nomine manue ha
bens vxorem ſterileȝ cui apparuit angelus
domini ⁊ dixit ad eam ſterilis eſt ⁊ abſque
vberis ſed concipies ⁊ paries filium.
Tertiuȝ miraculoſa conceptio vt in ſa
muele. p°. Re. 1°. Dominus autem con/
cluſerat uuluam anne affligebat quoque
eam emula eius ⁊ vehementer angebat in
tantum vt exprobaret quod concluſiſſet de
us vuluam eiuſdem. Ego ſum mulier illa
que ſteti coram te hic orans dominum
pro puero iſto oraui ⁊ dedit mihi dominus
petitionem meam quam poſtulaui eum.
Quartū feſtinata deuotio ſicut in Jo/
ſia. 2°. paralipo. xxxiiij. Poſtquam coan/
guſtatus eſt manaſes orauit dominum de
um ſuum ⁊ egit penitentiam valde coram
deo patrum ſuorum deprecatuſq3 eſt eum
⁊ obſecrauit intente ⁊ exaudiuit oratio/
nem eius.

Primum ſignum fuit in Joāne q: ipē
fuit a dño prenominatus. q: nō ſolū ab an
gelo annunciatus fuit pr̄: ſed ſpiritu ſan.
dictante mr̄i nom̄ ipſius claruit. luce p°.c.
Secundū etiā ſignū fuit in eo. q: p an-
gelū Gabrielē fuit ānunciatus eodē.c.
Tertiū etiā ſignū fuit q: ſupnaturaliter
cōceptus de parētibus infecundis eodē.c.
Quartū etiā ſignū habuit. q: fuit deuo
tione preuēctus in etate. ſ. annoꝝ quinque
⁊ in vtero mr̄is. vt infra patebit. Sed oc-
currūt quatuor difficultates. Prima ē
ſi fuit ſanctificatus in primo inſtāti ſue con
ceptiōis. Dicit̄ ꝙ nō q: ipſe cōtraxit ma-
culā peccati originalis in primo inſtāti ſue
cōceptiōis ſm oēs: ⁊ in eodē inſtāti non ſe
cōpaciūt grā ⁊ originalis culpa. Secū
da difficultas q̄ñ fuit ſanctificatus. Dicit̄
ꝙ hora ſue ſanctificatiōis non eſt nobis no
ta q̄uis ſit ſatis clarū ꝙ ante fuit ſanctifi-
catus in vtero mr̄is q̄ꝑ ꝑueniret ad menſez
ſeptimū. q: in menſe ſexto exultauit in vte-
ro repletus ſpiritu ſan. vt patebit infra.
Sexta cōſideratio eſt: de mr̄is occulta-
ſexta ꝯſidera° tiōe q̄ poſtq̄ꝑ cōcepit occultauit ſe mēſibus
qnqz dicens. c. ſupradicto. Quia ſic fecit
mihi dñs in die qua reſpexit auferre opꝓ
briū meū inter hoīes. Iſtius aūt occul
tatiōis pōt quadruplex ratio aſſignari.
Prima. q: iſtā occultationē fecit ad ve
recūdiā fugiēdā. q: dñt aliq ꝙ erubeſcebat
q: in ſenectute cōceperat quaſi dādo opaz
voluptati. ſicut dicebat Sarra. geñ. xviij.
Poſtq̄ꝑ dñs meus vetulus eſt ⁊ ego ſenui
voluptati opaz dabo Secunda ratio eſt.
ad inanē gl̄iam ↄ̄tegendā. q: oībus notum
erat ꝙ illa cōceptio naturalis eē nō pote-
rat. Et iō videri poſſet ꝙ oſtenſio ſui fuiſſz
quedā oſtētatio pro meriti miraculi. ⁊ iſtaz
rationē videt̄ tāgere euangeliſta. cū dicit.
Quia ſic fecit mihi dñs. ⁊c̄. quaſi diceret.
Quia dñs me honorificauit auferendo op
probriū meū nō decet. ꝙ ego me ipſaz oſtē
tando honorificē. Tertia ratio eſt. ad di
uinā grāz recog° ſcēdā. q: pſōe ſolitarie ſt̄
magis in ſe ipſis recolecte. vt poſſint deo
grās agere de beneficijs ibi collatis. Iuxta
illud. Mathei. vj. Tu autem cum oraue-
ris intra cubiculuz tuum. ⁊ ce. Quarta
ratio eſt. ad ſolēnitatem virginis augumē
tandā. q: preſentiebat ſpiritu ſan. ꝙ mater
xp̄i ad ipſam viſitandam erat ventura ⁊ iō
volebat eſſe occultata vſque ad eius aduē
tum. vt eius manifeſtatio: tunc tēporis eēt
magis gaudioſa. Sicut iocalia que aliq̄ꝑ
diu occultantur poſtea cum maiori gaud°
videntur. ⁊ illam rationem tangit euange
liſta. cum dicit. ꝙ occultabat ſe menſibus
quinque. quia in ſexto mēſe virgo ad ipſaz
peruenit: ⁊ tunc ſancta helíſabeth ſe ipſam
totaliter manifeſtauit.
Septīa ꝯſi° ē. de ioānis exultāte in ma ſeptīa
tris vtero ad preſentiam domini ſaluato- ꝯſide.
ris. de qua Luce primo. Abijt in mon-
tana cum feſtinatiōe. ⁊ cete'. In qua exulta
tione Euangeliſta narrat quatuor opera-
tiones ordinate. Prima fuit. virginis
allocutio grata. q: intrauit in domum za-
charie ⁊ ſalutauit Helíſabeth. que ſaluta-
tio feſtina declarat nobis in virgine exem-
plum benignitat̄ in mēſe qua pſone beni-
uole ſolent preuenire alios in ſalutando. ſꝫ
illud apoſtoli ad Roma. xij. Honore inui
cem preuenientes. Secunda fuit ipſius
Helíſabeth auditio intēta qua dulciter au
ſcultauit virginis ſalutationem deuotam
ideo ſubdit̄. Et factum eſt: vt audiuit ſalu-
tationem Marie helíſabeth. ⁊ ce.
Tertia fuit. beati Joānis reuelatio cla-
ra. q: ad auditum ſue mr̄is fuit puero ad
huc in vtero clauſo reuelata xp̄i p̄ſentia.
Q: cū actus exultationis ſit actus volun-
tatis neceſſario requirit actū preuie cogniti
nis. ⁊ non potuit exultare niſi reuelatio pre
ceſſiſſet. Quarta operatio fuit. ipſi° Jo-
ānis exultatio deuota. q: ſeq̄tur. Exultauit
infans in vtero eius. Nō ꝙ ipſe audiuerit
illā ſalutationē corporaliter cū organa ad
audiendum non haberet diſpōſata. ſed ad
matris auditū fuit ei infuſa exultatio ſup-
naturalis. Ex iſtis premiſſis opationibus
ſequitur ꝙ repleta eſt helíſabeth ſpiritu. ſ.
⁊ exclamauit voce magna. Vbi duo notā-
tur. Primū eſt ſpiritus ſan. infuſio ple
na. Repleta eſt ſpiritu ſan. q: ſpūs ſanctuſ
perfecte fuit ſibi tunc collatus. Secūdo no

tatur eiuſdem ſpūs ſan. redundantia mira
q: ſicut vas quādo eſt ſuperplenū non pōt
cōtinere quin reſūdet. Ita ex ſuperabun
dātia ſpūs ſa. quaſi redūdans exclamauit
voce magna. Sicut enim ſupabunde dolē
tes nō poſſunt continere ſe a clamore triſti
tie. Ita ſupabunde gaudētes non poſſūnt
ſe continere a clamore letitie. Unde in iſto
clamore poſuit quatuor dicta helíſabeth.
Primū fuit. debite venerationis in lau
dez virginis ⁊ filij eius. cū premittit̄. Be-
nedicta tu in mulieribus ⁊ benedictus fru-
ctus ventris tui. ⁊c. Secundū. fuit. con-
grue humilitatis in ſe ipſa. cum ſequitur. ⁊
vnō hoc mihi vt vēiat mater domini mei
ad me: quaſi diceret ꝙ non erat digna taz
imenſo honore. Tertiū dictum fuit. ve
ridice narrationis in ſecunda perſona. cuz
ſequit̄. Ecce vt facta eſt vox ſalutationis
tue in auribus meis exultauit. ⁊c. Quar
tum dictuz fuit. duplicis prophetationis.
ſ. de preterito ⁊ de futuro in ipſa virgie ſa-
cra. cuz ſequitur. Et beata que credidiſti:
quoniā perficient̄ in te que dicta ſunt tibi
a dño. quantū ad preteritū dicit. Beata q̄
credidiſti. quantū ad futurū. quoniā perfi-
cientur in te. ⁊ ce. Sed occurrunt difficulta
tes duas. Prima eſt. Si bea. Joānes
exiſtens in vtero matris ſenſit xp̄m aliquo
ſenſu corporali. Dicit̄ ꝙ nō videt̄. quia or
gana ſenſuuz corporaliū ante natiuitatem
fuerunt impedita. ⁊ ideo quādo dicitur vē
tris obſtruſo recūbans cubili. ſenſeras re-
gem thalamo manentē: videtur eſſe intel-
ligendū de ſenſu expimentalis notitie ptī-
nente ad animā intellectiuam. Secun-
da difficultas. quo ſenſu potuit pcipe heli
ſabeth exultationē infantis in vtero ſuo.
Dicit̄ ꝙ non aliquo ſenſu corporali cum
nullus motus corporalis in vtero matris
ſit ſignum exultationis fetus. ⁊ ideo videt̄
ꝙ ſenſu mentali ⁊ prophetico.
Octaua conſideratio eſt. de Joānis aſ
octaua cōſid° ſociatione cuz xp̄o vtroqz exiſtente in vte-
ro per tres menſes. māſit aūt maria apud
helíſabeth quaſi mēſib° tribus. Luce. p°.
c. Dicit aūt quaſi. q: tm̄ deſu iquātū ma-
ria tardauit venire a Nazaret in domuz
zacharie poſt angelicam ſalutationem. vñ
illa aſſociatio fuit integrata ex ꝯſortio qua
druplici. quatuor ſanctiſſimaꝝ perſonaꝝ
ſibi inuicem prebentium in enarabiles cō-
ſolationes. Prima fuit. perſona xp̄i in
vtero virginis iaz quieſcēs. Secūda fu
it. perſona Joānis bapti. iaz in vtero ma-
tris creſcēs. Tertia fuit. perſona dei ge-
nitricis verbū continēs. Quarta fuit.
perſona helíſabeth precurſorez xp̄i ferens.
Et ſm hec iſtis tribus menſibus credunt̄
fuiſſe quatuor cōicationes delectationum
ſpiritualium inter iſtas ſacras perſonas.
Quarum prima fuit. inter xp̄m ⁊ ſuam
benedictā matrē que ipſum ſentiebat non
ſolum corporaliter: ſed etiā mentaliter ſibi
viſceraliter influētem diuinas imiſſiōes.
pꝫ in cantico virginis. cum dicit. Exurien
tes impleuit bonis. Et iterum. Exultauit
ſpūs meus. ⁊c. Secunda cōicatio fuit. in
ter Joānem ⁊ ſuaz genitricem. que fetus
ſui nō ſolū corporales. ſed etiā mētales ſen
tiebat ſurſuz actiones in deuz. vnde ſenſit
eius exultationē ſpiritualem quā habuit ð
exultatione virginis benedicte. Secun-
da cōicatio fuit. inter xp̄m ⁊ Joānez q ei°
preſentiam ſpiritualiter ſentiebat. Et p cō
ſequēs xp̄s ex vtero matris ferat: hīce ip̄m
illuminabat ⁊ perficiebat: vt eius perfectio
redundaret in matrez. Quarta cōicatio
fuit. inter matrem dñi ⁊ helíſabeth: iſta aūt
non erat inmediate intellectualis: ſed ſen-
ſibilis ⁊ vocalis p quā tribus menſib° va
cauerunt nō mūdanis verbis. ⁊ inanibus
ſed diuinis laudibus ⁊ collocutionibus: vt
a ſe ⁊ a ſuis cōceptibus cōcitabant̄. Et iō
accipit̄ documentū ꝙ beata dei genitrix in
terfuit in natiuitate b. Joānis. q: in menſe
ſexto ab eius cōceptione ſuſcepit ſalutatio-
nem angelicam: Luce p°. Et ſtatim habijt
in montana: ⁊ manſit ibi menſibus tribus
⁊ ſic fuerunt completi nouem menſes in
quorum fine eſt tempus partus.
Nona conſideratio eſt. de eius parturi nona ꝯ
tione. Luce p°. Helíſabeth impletum eſt ſidera°
tempus pariendi. ⁊ peperit filiū. Vbi no
tandum ꝙ iſta impletio poteſt intelligi-
quatuor modis. Quo modo incipiendo a

conceptione. b. Ioãnis a qua impleti ſunt nouem menſes vſq3 ad eius natiuitatẽ ſm cõez curſum in partubus mulierũ. ⁊ ita intelligit euangeliſta ad litterã. ꝙ impletus eſt tẽpus pariendi. ⁊c̃. Alio mõ incipiẽdo ab incarnatione xp̃i. q2 preordinatũ erat a deo. ꝙ b. Ioãnes naſceret ex vtero matris tribus mẽſibus poſtꝗ̃ xp̃s fuit incarnatus ⁊ ita impletũ eſt tẽpus pariẽdi ſm preordinationẽ diuinã. Tertio modo. põt intelligi iſta impletio. q2 preordinatũ erat a deo: vt bea. Ioãnes naſceret ſex mẽſibus ante xp̃m: ⁊ ita fuit tẽpus pariendi preordinatũ impletũ. Quarto mõ. põt intelligi. q2 preordinatũ erat a deo vt reuoluto circulo natiuitatis Io. baptiſte. ſequeret natiuitas xp̃i ſex menſes. vnde natiuitas vtriuſq3 diuideret ⁊ p annũ mediũ ſicut alie capitales ſollemnitates totius anni. Unde ſciendu3 ꝙ ſicut xp̃s fuit natus in ſolſticio hyemali vltra qð ſol nõ põt deſcẽdere ſ3 cõez doctrinã ſanctoꝝ. Ita eadẽ ratiõe beatus Ioãnes fuit natus in ſolſticio eſtyuali vl tra qð ſol non põt aſcendere. ⁊ ſm hoc intelligit illud vbũ. Ioãnis. ſcđo. c. Illum op3 creſcere: me aũt minui. q2 a natiuitate xp̃i dies creſcebãt: ſed a natiuitate Ioãnis decreſcebãt. Eſt etiã ſciendũ ꝙ be. Ioãnes fuit natus feria ſexta. ſicut xp̃s eodẽ die fuit incarnatus. Sic ꝙ nuncius incanationis natus. ⁊ illa dies eſt ſacratiſſima. q2 altiſſimo omnium ſacramtoꝝ. ſ. incarnatiõis fuit ↄſecrata ꝙ aũt natiuitas ſ^a fuit tali die probatur. quia xp̃s tali die fuit incarnatus ex Auguſtino. 4°. de trinitate. ⁊ eadem die qua incarnatio celebrat tali die ⁊ natiuitas Io. baptiſte in ordine ſeptimãe. Tu3 q2 xp̃s nat⁹ eſt i die dñico ⁊ quandocum q3 chriſti natiuitas celebratur tali die natiuitas Ioãnis p̃cedit in feria ſexta.

dcima conſi°
Decima cõſideratio eſt. de Ioãnis circunciſione. de qua dicit. luce p°. Factum eſt in die. viij. Uenerũt circũcidere puerũ. ⁊c̃. Ubi eſt ſciendũ ꝙ in die circũciſionis ipſius fuerũt quatuor miracula. Primũ eſt ꝙ nũcupatio Ioãnis fuit matri ipſius diuinitus reuelata: q2 cũ in circũciſione in qua cum imponebat nomen puero voluerunt hũc puerũ noiare noie patris ſui zacharia. Reſpõdens mater eius dixit. Luce p°. Nequaꝗ̃ ſed vocabitur Ioãnes. Und Ambro. dicit ꝙ heliſabeth p reuelationẽ didicit qð non didicerat amarito. Secundum miraculu3 fuit ꝙ Zacharie patri ſuo fuit loq̃la reſtituta qua caruerat a die anuntiationis ſaltem p nouẽ menſes. quia innuebãt pri ei⁹ quẽ vellet vocari eũ ⁊ poſtulans pugillarem ſcripſit dicẽs. Ioãnes eſt nomẽ eius. ⁊ mirati ſunt vniuerſi. Apertu3 eſt aũt illico os eius ⁊ lingua eius ⁊ loquebat bñdicens deũ. Tertiũ miraculum. ꝙ ipſi zacharie fuit xp̃i incarnatio per ſpiritũ ꝓpheticũ de futuro reuelata p modum preteriti. Tũ q2 incarnatio ſicut dicit Benedictus dñs deus iſrl. q2 viſitauit ⁊ fecit redẽptionẽ plebis ſue. Et erexit cornu ⁊c̃. Tũ q2 in eodẽ cãtico adiũxit. Ius iurãdum qð iurauit ad habraa3 pꝛem noſtru3 daturum ſe nobis. Quartũ miraculu3 ꝙ ipſi zacharie fuit p ſpiritu3 ꝓphetie de futuro beati Io. baptiſte cõuerſatio inſpirata. Tũ q2 in eodẽ cap° dicit. Tu puer ꝓpheta altiſſimi vocaberis p̃ib. n. ante faciẽ dñi parare vias eius. Tu3 q2 adiunxit illuminare his q in tenebris ⁊ in vmbra mortꝭ ſedent ad dirigendos pedes noſtros in viã pacis. Eſt autem ſciendũ ꝙ in enarratiõe mirabiliũ que acciderunt in hac circũciſione narrat euangeliſta ſex mirabilia vel notabilia. Primũ eſt. ꝙ nemo erat in cognatiõẽ parentũ: qui hoc nomine vocaret ex quo oſtendebatur ꝙ eius generatio magis erat ſm ſpiritũ ꝗ̃ ſm carnẽ.

Secundũ notabile ꝙ audito hoc nomine a patre ſcribente ad huc muto. Mirati ſunt vniuerſi quaſi. ſ. ꝑpenderunt ꝙ eodẽ ſpiritu pater ⁊ mater loquebantur.

Tertiu3 notabile. ꝙ factus eſt timor ſuper oẽs vicinos eorum. non quidem ſeruilis cum illis nullus eſſet terror: ſed initialis vt ex diuinis beneficijs ibi collatis incitarentur ad deum finaliter timendum.

Quartũ notabile. ꝙ ſuper omnia montana iudee diuulgabantur omnia verba h̃ in quibus. ſ. montanis beatus Ioãnes fuerat natus. ſicut ſolent noua notabilia celeriter diuulgari. ⁊ iſta fuerunt notabilia que a creatione mundi in natiuitate alicuius

hominis: imo in circunciſione accẽdiſſent.

Quintum notabile. ꝙ omnes qui audierunt poſuerunt in corde ſuo dicentes. Quis putas puer iſte erit. quaſi arguens. a minori. Si tanta mirabilia euenium in iſtius pueri inchoatiõe quãta potuerũt eſſe illa que euenient in ſue etatis perfectione. Sextum notabile. ⁊ enim manus domini erat cum illo. id eſt virtus dei omnipotentis erat ad perficiendum miracula que in eius exordijs multiplicabantur.

vndeci° conſi°
Undecima conſideratio. de ipſius anũtiatione. quia fuit Ioannes nũcupatus qð quidem eſt nomen hebreũ ſm Hieronym ⁊ habet quatuor interpretatiões ſm eundem que conueniunt beato Ioãni.

Primo enim interpretatur domini gratia. ⁊ hoc conuenit beato Ioãni. quia cum ſancti diſtinguant tria tempora. ſ. tempus nature: tempus legis ſcripte: ⁊ tempus gratie. Iſtð tẽp⁹ dicit icepiſſe ab ortu ioãnis. b.

Secundo. interpretatur in quo eſt gratia. ⁊ hoc conuenit Ionani. q2 gratia noui teſtamenti pro qua dicitur Ioãnis primo. Gratia ⁊ veritas per ieſum xp̃3 facta eſt. ſingulariter fuit in eo infuſa ⁊ ita interna liter radicata: vt ab ipſa nunꝗ̃ excideret in qua principales ſanctos noui teſtamẽti omnes. ſ. apoſtolos excelliſſe videtur.

Tertia interpretatio. cui donatum eſt. ⁊ illa etiam conuenit ſibi. quia dono ſpiritus ſan. etiam in vtero matris copioſe ſuſcepit. Inter que dona ſpiritus ſan. ꝓphetie ab apo. numerãtur alia dona in apoca. ð ſcribũtur cũ dixit. Angelus teſtimoniũ ieſu cum ſpiritu prophetie. quem ſpiritũ habuiſſe in vtero matris teſtatur Ambroſius ſuper Lucam. Quarto. interpretatur cui donatio a dño facta eſt. ⁊ hec conuenit ſibi. q2 ipſe non ſolũ fuit perfecte ſanctificatus: ſed etiam vt creditur in gratia cõfirmatus ſicut apoſtoli in pceptione ſpũs ſancti ſm cõia dicta doctoꝝ ⁊ ſanctoꝝ: vt ex tũc non poſſet peccare mortaliter. vnde ſic dictum fuit de apoſtolis. Repleti ſunt omnes ſpiritu ſancto. ita de illo dictũ eſt. Spiritu ſancto ripleb itur ad huc ex vtero matris ſue. Et hec confirmatio denotat ꝙ donatio ſibi facta eſt a domino. quia donatio proprie ſumpta eſt rei datio irreuocabilis.

xij° conſi°
Duodecima conſideratio eſt. de iſtius pueri acceſſione ad deſertum. vnde luce p°. dicit puer creſcebat ⁊ cõfortabatur ſpiritu ⁊ erat in deſertis. Ex quo habetur quadruplex documentum.

Primũ. ꝙ ille felix puer in etate puerili augebatur corporaliter: q2 puer creſcebat quaſi exprimens ſingularẽ modum ſui corporalis augumenti.

Secũdũ. ꝙ ille felix puer in etate puerili fugit ad deſertũ celeriter. q2 erat in deſertꝭ.

Tertium. quia ille felix puer ne leui peccato polueret mundo abdicauit.

Quartum. ꝙ ille felix puer intrauit deſertum in etate quinque annoꝝ. q2 cu3 etas infantie terminet ad quintum annum. ſ. ad primum luſtru3 ⁊ in ipſo anno etas puerilie incipiat in principio huius etatis: vt patuit. voluit cõfugere ad deſertum. Quã quidem tranſlationẽ fecit quadruplici ratione. Prima. ad mundi renunciationem initiandam. quia cum multi ſancti noui teſtamenti in puerili etate conſtituti ad mundi renunciationem totalem aſpirauerunt. vt patuit in Martino ⁊ benedicto ⁊ Nicolao. Iſte primus hanc renũciationẽ inchoauit cuius ex° ceteri fuerunt vocati.

Secunda ratio. ad virginitatem corporis perfecte ſeruandam. Nam iuuentus ẽ etas lubrica. eccleſiaſti. xi. c. Adoleſcentia ⁊ voluptas vana ſunt. quia cum mundi conuerſatio in puerili etate incipiat declinare ad incendium libidinis ſm dictum ſapientis. eccleſiaſti. 13°. Qui tetigerit picem coinquinabitur ab ea. Ideo ad ſeruandu3 ſuũ eximium celibatum ſic deteſtatus eſt mundum vt preligeret heremum.

Tertia ratio. ad virginitate3 anime integre cuſtodienda3. quia cu3 ex mutua hominum conuerſatiõe ſic impoſſibile hominem euitare ſalte3 peccata venialia que diſponunt ad anime corruptione3. Id ad tales maculas fugiendas in ſolitudinem ſe tranſtulit in primitiua etate. Ideo canit eccleſia. Antra deſerti teneris ſub annis. Ciuium turmas fugiens petiſti ne leui ſaltẽ maculare vitam famine poſſes.

Quarta ratio. ad paupertate3 volunta

riam: altiſſimā cōmēdandā.q2 cum agēs
vitā ſolitariam in deſerto nullā poſſet ha
bere rez temporaliū diuiſionē aut colonē
in aliquo talis eſt in paupertatis vltimo ter
mio. q2 cū nullo diuidit nec colcat illa bo
na circa quorum carentiā cōſiſtit paupertas
vera ꝛ ſibi cōprobāt vera paupertas Math.
viij.ca. Uulpes foueas hñt ꝛ volucres celi
nidos filius aūt hois ñ hʒ vbi caput reclinet.
Decima tertia ꝯſideratio eſt:de tēpore
habitationis ipſius in deſerto.q2 dicit euā
13.ꝯſi°. geliſta. Luc.p°.ꝙ erat in deſertis vſqȝ in
diē oſtenſiōis ſue ad iſrael. Sed occurrūt
ſex difficultates. Prima que fuit illa di
es oſtēſiōis ſue ad iſrael. Dī ꝙ illa dies ꝺ
qua dī.luc.3.ca. Dō factū ē v̄bū dñi ſu
p ioānē zachař filiū in deſerto ꝛ venit in
oēm regionē iordanis p̄dicās baptiᵐ pnie
in remiſſionem pctoꝝ.q2 tunc fuit populo
iſraelitico manifeſtatus. Scda diffi.que
fuit dies iſtius reuelatiōis ꝛ aduētus i re
gionē iordanis. Dī ꝙ iſta dies fuit anno
qntodecimo.imperij tiberij ceſaris q annus
credit fuiſſe triceſſiᵘˢ a natiuitate ſaluatoris.
Tertia diffi.ſi ex iſtis hēri pōt ꝙᵐ ſtete
rit in deſerto. Dī ꝙ ſic.ſ.viginti qnqȝ an
nis.q2 annus triceſſimus ſaluatoris.fuit ēt
triceſſimus ioānis cū i codē āno fuerit ābo
nati.Et iō triceſſimo etatis ſue anno de de
ſerto exiit ct.v.anno illuc itrauit.ꝛ p ꝯñs
viginti qnqȝ ānis.ibi.fuit. Quarta diffi.
Quare tm̄.ibi.ſtetit. Dī ꝙ nō decuit ide
recedere donec inciperet xp̄m p̄nūtiare. Et
nō decuit ꝙ officiū p̄dicationis ꝛ doctrine
p̄ſūmeret exercere añꝙ etatē pfectā.ſ.trigi
ta annoꝝ hēret.q2 ipſe dñs officiū p̄dicati
onis nō aſſumpſit donec trigita annos p
fecte hūit.luc.3.ca. Quinta diffi.ſi btūs
Joānes cōſciis ſuis parētibus i deſerto p
māſit. Dī ꝙ nō apparet in cōuenieñs . q2
fuga eiᵘ ꝛ mānſio parētes eiᵘ nō latuit. Tū
q2 ſpū ꝓphetie hēbāt. Tū.q2 eius v̄tutes
nō ipedire.ſʒ augmentare ꝛ ꝓmouere ſa
tagebāt.niſi forte dicaꝭ.ꝙ ſic p̄s inſcijs pa
rētibᵘ remāſit in tēplo. Ita ille ignorātibᵘ
genitoribus p māſit in deſerto vt eſſet ma
gis ſolitarius. Sexta diffi. Si i iſtis vi
ginti qnqȝ annis fuit btūs Joānes viſita
tus ab aliquo in deſerto. Dī ꝙ in ſcriptu
ra nō hētur talis viſitatio:nec apparet ne
ceſſitas cū in vita ſua humano auxilio ꝗ
ti ad victum neceſſaria nō egeret ſicut nec
fere ſiluaꝝ vt infra patebit. Et apparet.q2
heremitica vita in pfectiōis gradu pficitur.
q2 oī ſocietate humana priuatur.ſicut pȝ in
paulo primo heremita q triginta annis ſi
ne hoīum cōſortio vixiſſe phibetur. Uñ in
diuina ſcriptura reperiuntur quattuor here
mi cultores q fuerūt ſingulariter in mira
culis potētes. Primus fuit Moyſes q
in deſerto hūit ſuas reuelatiōes in mōtibᵘ
ſacris oreb ꝛ ſinay:vt hētur p totū exodum
leuitici ꝛ libri numerorum. Scōs fuit
Helias cuius habitatio fuit in ſolicitudine
montis carmeli vt habetur in.3°.Re.xviij.
Tertius fuit Heliſeus cuius habitatio
fuit in codē mōtis deſerto.vt i.4.Re.iiij.
Quartus fuit Joānes bapᵃ.cuius habi
tatio fuit in deſertis.vñ accipitur argumē
tum ꝙ vita ſolitaria ē ſumme deo accepta
eo ꝙ maxime contēplatiua. Iſti.n.qui ſo
li inueniuntur in diuina ſcriptura cōmuni
ter in ſolitudine ꝯmorātes fuerūt notabili
ter i diuinis miraclis ꝛ mirabilibᵘ pceteris
pnilegiati. Et ſi dicaꝭ ꝙ Jo.nullū mira
bile fecit vt dīc euāgeᵃ. Dī ꝙ circa ipm fue
rūt maxima miracula ꝛ nobiliſſima facta.
Decimā quarta ꝯſiderō ē de ipſiᵘ exitu
de deſerto q nō fuit ex ꝓprio ꝓpoſito:ſʒ a 14.ꝯſi.
diuino p̄cepto ſibi ſupnaturalr̄ reuelato. Et
hoc ē ꝙ dīc luc.3.c.Fcm̄ ē v̄bū dñi ſuper
Jo.zachař filiū i deſto:ꝛ venit i oēz regio
nē iordanis.ꝛ iterꝝ.vēit icitatᵘ a ꝓphetico
oraculo.q2 ſciebat eē ſcriptū ꝺ ſe ipſo yſa.
xl.Uox clamātis i deſto.vñ accipiꝭ arᵐ ꝙ
ipſe pus p̄dicauit exijs i deſto venietibus
ad ipm ꝗ ipſe veiret ad alios. Uñ ſcienᵐ ꝙ
ipſe fuit iuſſus a dō exire ꝺ deſto q̄drupli
ci rōne. Prīa fuit ad ꝯferēdū baptiſmi
lauacrū.luc.3.Q2 vēit p̄dicās baptiᵐ pnie
in remiſſionē pctoꝝ ꝛ Mar.pᵒ.Nō ꝙ ille
baptiſmus ex nā ſua pctā ad aboleret niſi
ex cōtritiōe ꝯcoītāte. Scda rō ē ad pnie
lamētū excitādū.q2 iducebat ñ ſolū ad ba
ptiſmi regñeratōez ſʒ ēt ad pctōꝝ ꝯfeſſio
nē Mar.pᵒ.Et luc.3.Baptizabant ꝯfi

tentes peccata ſua. Tertia rō eſt.ad xp̄i
aduentū p̄nuntiandū.vnde dicebat. Ma
thei.3°.Ego baptizo vos aqua q poſt me
venturus eſt baptizabit vos in ſpiritu ſan
cto. Quarta ratio.ad eius cōuerſatiōis
meritū exēplandū.q2 ſm euāgeliū dictū.
mat.v.c. Nemo accēdit lucernā:ꝛ pōit illā
ſub modio:ſed ſup candelabrū: vt luceat
oibus q in domo ſunt.
Quinta decima conſideratio eſt.de xp̄i
xv.ꝯſi° baptizatione facta a Joāne. Mar.3°ca°.
Uenit Jeſus in Galilea in iordanem ad
Joannē vt baptizaretur ab eo.ꝛ mathei p°.
Uenit Jeſus a nazaret galilee ꝛ baptizatᵘ
eſt in iordane a Joāne. Unde in illo bap°
legimus quattuor miracula ppetrata.
Primū fuit de celi apitione.q2 dū xp̄ꝫ
baptizabat celi apti ſunt ſup eū. Luce.3°.
Factū eſt aūt dū baptizaretur oīs populus.
ꝛ Jeſu baptizato ꝛ orāte aptū eſt celū. ex
quo accipiꝭ documentū.ꝙ illi q moriunꝭ
ſtati poſt baptiſmū ꝯfeſti euolāt ad padiſū
Secundū fuit. de dei pr̄is teſtificatiōe
q2 vox de celo audita eſt. Hic eſt filiᵘ me
us dilectus in quo mihi bñ cōplacui.
Tertiū.fuit de ſpiritu ſan.apparitione.
de q̄ luce.3°.Deſcēdit ſps ſan.corporali ſpe
cie.ſicut colūba in ipſū.ꝛ Mat.3°.ꝙ vidit
ſpūm ſ.deſcēdētē ſic colūbā ꝛmanētē ſup ſe.
Quartū fuit.de xp̄i manifeſtatiōe. q2
cū Joānes ba.nō poſſet xp̄m noſcere ꝑ fa
ciem quē nunꝗ viderat ex quo natus erat
corporaliter.tm̄ fuit ei ſupnaturaliter reue
latus duplici mō. Uno mō p ſpūm . q2 qñ
venit ad eius bapᵐ:phibebat ipſum Joā
nes dicēs. Ego a te debeo baptizari: ꝛ tu
venis ad me. Unde pȝ ꝙ tūc cognoſcebat
ipſum eſſe xp̄m . Alio mō p ſignū datū.
q2 dicebat Joānes p°.c. Uidi ſpūm deſcen
dentē quaſi columbā de celo ꝛ manentē ſu
p eū:ꝛ ego neſciebā eū.ſ.ſm faciē.ſed q mi
ſit me baptizare in aqua.ille mihi dixit ſu
per quē videris ſpūm deſcendentē ꝛ manē
tem ſup eū.hic eſt q baptizat in ſpiritu ſan.
ꝛ ego vidi:ꝛ teſtimoniū phibui.q2 hic ē filj
us dei. Sʒ occurrit difficultas i qua forma
baptizauit ioānes xp̄m . Dī ꝙ nō i noīe
venturi. q2 tunc baptizaſſet in nomine ipſi
us xp̄i.ꝛ iō illa forma ñ ſibi ꝯpetebat.ꝛ iō
forte nullā formā ibi tenuit: ſʒ ſoᵐ ipleuit
p̄ceptū xp̄i:vt ipſum baptizaret corporali
ablutione. Aut forte aliqua dixit que ſunt
nobis ignota. Uñ ſciendū eſt ꝙ in iſto ba
ptiſmo quattuor notabilia ſūmunꝭ.
Primum eſt.de xp̄i humilitate.q2 vo
luit baptizari a ſuo ſubdito ſiue inferiori ꝛ
hoc reputaꝭ humilitas in pricipe qñ vult
militari a ſuo ſubiecto.ꝛ ꝙ maius ſignum
humilitatꝭ eſt cū ille baptiſmus daret pro.
pnia in remiſſionē peccatoꝝ nō dedigna
tus eſt ille q ſine peccato erat ſe exhibere in
remiſſionē peccatoꝝ. Secundū documē
tū eſt:de Joānis humilitate cōuenienti.q2
Joānes recuſauit pᵒ hāc dignitatē: vt xp̄s
baptizaret ꝛ fieret eius quaſi pater ſpūalis
dicēs.ſic ego a te debeo baptizari.ꝛ tu venis
ad me quaſi diceret:non ſum dignus ꝙ te
baptizem:ſed a te debeo baptizari. Et fa
ctᵘ ē ꝯpater v̄gis ſic hī in ſacr̄mētis.
Tertiū documētū.eſt de xp̄i equitate:q2 dī
in codē caᵒ ꝙ xp̄s reſpōdit ſine mō:ſic im
plere nos decet oēm iuſticiam.
Quartū documētū eſt.de Joānis obia
q2 mox vt xp̄i rōem audiuit ꝛ voluntatem
firmatā vidit.nō plus ei reſtitit:ſed ſtatim
dimiſit eū facere ꝙ voluit. vnde ſequiꝭ ꝙ
tunc eum dimiſit . Ex quo concluditur ꝙ
fuit ei patrinus.
Decima ſexta.cōſiᵒeſt.de Joānis exem xvjᵒꝯſi
plari cōuerſatiōe toti mūdo ſpāliter q̄tum deratō
ad virtutē auſteritatis. Unde notandum
ꝙ in quattuor rebᵘ ꝯſiſtit virtus auſteritatꝭ
¶ Primo.in hijs que ptinēt ad cibū.
¶ Secundo.in hijs q̄ ptinēt ad potū.
¶ Tertio.in hijs q̄ ptinēt ad veſtitum.
¶ Quarto.in hijs q̄ ptinēt ad ſtratum.
Quia in hiis quattuor cōſueuit caro ho
minis recreari. Et ideo q militant ſtrenue
cōtra carnē cōſueuerūt in iſtis quattuor af
fligere corpᵘ ſuū ad calcādas ipſius corpo
ris paſſiones. Nunc.b. Joānes tenuit v̄
tutē auſteritatis. Primo in cibo.q2 eius
eſca erāt locuſta ꝛ mellis ſilueſtre. Marci.
p°.ca. Secūdo.in potu.q2 erat aqua pu
ra. Uñ cātat eccliā. Cui latex hauſtū ſociata
paſtū mellia locuſtis. Tertio.in veſtitu.

q: veſtimentuȝ eius erat ciliciū de pilis ca
melor̄ cōtextū. Math.p°. Erat Joannes
veſtitus de pilis camelorū ⁊ ȝona pelliȝea
circa lūbos eius. que.ſ.erat ad ſtringenduȝ
ciliciū vt carni ꝓpinquus adherret. Quar
to. in ſtratu. q: lectus ei⁹ erat ſolū antra ⁊
ſaxa. quia erat in deſerto ſolitarie habitanſ
ſm illud de quo canit eccl'ia. antra dſerti.

17 ɔſi° Decima ſeptima conſideratio eſt. de ip
ſius feruētiſſima p̄dicatiōe. q: fuit feruētiſ
ſimus p̄dicator: ⁊ vt dn̄s ſuā p̄dicationem
autenticaret: ab eodē themate voluit inci
pere p̄dicationē ſuā. vn̄ q̄libȝ dixit. Agite
peiam. Mar.3°.⁊.4°.c. vn̄ in ſua p̄dica
tiōe dedit quatuor regulas quatuor mane
rieb⁹ gētiū ad ipſuȝ ordinate venientiū.

Primi fuerūt religioſi. ſ. pharſei q ve
niētes ad ei⁹ baptiſmū petebāt ab eo qd fa
cerent vt ſalui fierēt. qb⁹ dedit hāc regulā.
q ſ. facerent dignos fructus pn̄ie ⁊ ne glo
riarēt quaſi ſupbiētes ſ de ſtatu ſuo. mat.3°.
Vidēs aūt multos pharyſeor̄ ⁊ ſaduceor̄
q. ſ. erāt religioſi veniētes ad bapt^m ſuū di
xit. Progenies vipar̄ qs oſtēdit vobis fu
gere a ventura ira. Secūdi fuerūt popu
lares oēs q veniētes ad ei⁹ bap^m dicebāt
qd facerent: qb⁹ ipſe dedit hāc regulā vt ex
ercerēt opa miſericordie culpar̄. vn̄ luc.3°.
di q iterrogabāt eū turbe qd facerēt. Rn̄ſ
aūt dicebat. q q hȝ duas tūicas dt n̄ hn̄ti
⁊ q hȝ eſcas ſilr faciat. Tertij fuerūt pu
blicani publicor̄ negocior̄ executores ⁊ ex
actores iuriū impialiū dicti a pu. Ceſare:
vl' a re pu. qbus ipſe dedit hāc regulā: q ni
hil facerēt amplius niſi q eis erat cōſtitu
tū. ⁊ illa regula pōt intelligi duplr. Vel q̄
tū ad iudices impiales. ⁊ tūc erat ſ^a regla
q nihil aliud facerēt q̄ q erat eis ɔſtitutū
p leges q̄ erāt ɔſtitutiōes impiales. Alio
mō pōt intelligi q̄tū ad exactores fiſcaleſ.
⁊ tūc erat ſn̄ia huius regule. nihil aliud q̄
qd cōſtitutū eſt nobis faciatis. i. nullā exacti
onē nouā. ⁊ in iſtitut ꝓprijs nō inuētā pro
curretis. pȝ luc.3°. Quarti fuerūt milites:
qb⁹ ipſe dedit regulā triptitā. P° indicens
eis q nulli facerēt violētiā. Scdo. q nul
li facerēt iniuſticiā. Tertio. q eēnt cōtēti
ſtipēdijs ſuis: aut ſupple redditib⁹ ſuis. pȝ

luce.3°. Vn̄ in ſua p̄dicatione habuit qua
druplicez moduȝ procedendi. Primo.
p viā rep̄hēſiōis. vn̄ dicebat. Genima vi
par̄ qs oſ̄dit vobis fugere a vētura ira.

Secundo. p viā cōminatiōis de penis
eternis peccatoribus infligēdis. Mar.3°.
Iaȝ. n. ſecuris ad radicē arboris poſita eſt:
Ois arbor q̄ nō facit fructuȝ bonū excidet
⁊ in ignē mittet. Tertio. p viā exortatio
nis incitādo ad bona opa. luce.3°. Multa
qdē ⁊ alia exortās euāgeliȝabat. Quar
to. p viā ꝓmiſſionis ꝓmittēdo celeſtē p̄miā
oparijs bōis. mat.3°. ⁊ Luce.3°. Cui⁹ ven
tilabrū in manu ei⁹ loq̄ns de xp̄o: ⁊ purga
bit arcā ſuā ⁊ ɔgregabit triticū i horreū ſuū
paleas aūt igni inextinguibili.

Decima octaua cōſi° eſt. de teſtimonij 18ª cō-
ꝓlatiōe erga x^m. Nā multa teſtimonia ꝓ ſidera°
tulit de xp̄o. Primū ē. q poſt me ventu
rus eſt ante me factus eſt: q: prior me erat.

Secūdū eſt. de plenitudine ei⁹ oēs acce
pimus gratiam pro gratia. Tertiū eſt.
lex p Moyſen. data ē. gr̄a ⁊ vitas p ieſuȝ
xp̄m facta eſt. Quartū eſt. Nemo vidit
deū vnq̄ niſi filius hois q ē in ſinu pr̄is.
Sȝ occurrunt quatuor difficultates.

Prima eſt. quare dicit in primo teſtio
de xp̄o. Ante me factus ē. Dicit q loq̄tur
de hūilitate nō prioritate duratiōis. ſȝ po
ritate poſterioritatis. ſm quā loq̄t apoſ. p^a
ad thimo. p°. Jeſus xp̄s venit in hūc mun
dū. vt peccatores ſaluos faceret. quor̄ pri
mus ego ſuȝ. i. potiſſim⁹. Secūda diffi.
eſt. quare dicit in 2°. teſti° q de plenitudie
ei⁹ oēs accepim⁹. ⁊c. dicit q gr̄a fuit i tāta
plenitudie in aīa xp̄i q inde redūdauit in
oīa mēbra ei⁹ q̄ accepunt gr̄aȝ acceptatio
nis diuine ꝓ gr̄a felicitatis eterne. q̄ dr̄ gra
tia cōſūmata. Tertia difficultas. quar̄
dicit in 3°. teſti°. lex p moyſen. ⁊c. Dicit q
lex Moyſi ſm dicta apoſtoli: non poterat
impiū iuſtificare nec p ɔn̄s gr̄aȝ ſua v̄tute
cōferre. Lex aūt xp̄i nō ſolū a peccato iuſti
ficat. ſȝ ēt gr̄aȝ efficaciter ipetrat. Quar
ta difficultas. quar̄ dicit in 4°. teſti°. Deū
nemo vidȝ. ⁊c. dicit q lȝ forte aliq vidiſſēt
deū p eſſētiā ſic de Moyſe ⁊ Helya dicit:
tn̄ null⁹ vidit ipſuȝ viſiōe adequata ⁊ pfe

cta reſpectu talis obiecti ſm quē modū di
cit apoſ. p^a ad Thi^m. vj. q deū nullus ho
minū vidit: ſed nec videre pōt. q nō pōt in
telligi niſi de viſiōe adequata. q: de viſiōe
ſimplici cōſtat q videt in pr̄ia ſicuti ē. ſm
Joānē in cano. ſua.

19ª cō Decima nona cōſideratio ē. de q̄ſtiōi
ſidera° bus ſibi factis. vbi eſt notādū. q. b. Joāni
fuerūt facte quatuor queſtiōes. ſecundum
quatuor opiniones. Prima opinio fu
it. q ipſe erat xp̄us. quia eo tempore venit
quo Daniel prophetauerat x^m eſſe ventu
rū. Et pp ſublimitatē ſanctitatis ſup oēs
alios ſctōs p̄teritos. Et ſublimitas ſcti
tatis eius fidē faciebat. iō q̄rūt. Judei. io.
p°. c. Tu q es. ſi ipſe ē xp̄s. ⁊ cōfeſſus eſt: ⁊
nō negauit. Et rn̄dit. q: nō ſuȝ ego xp̄s.

Secūda opinio fuit. q ipſe eēt helyas
ſicut dicit de Helya. Eccl'ia. xlviij. Surre
xit Helyas ꝓpha. quaſi ignis eſt v̄bū ei⁹
quaſi facla ardebat. Et iō ſequit ſi ipe eēt
Helyas. ⁊ dicit q nō. ſ. ſm pſonā: ſȝ bn̄ ſȝ
ſpūm. Tertia opinio. q ipe eēt vnus de
ꝓphetis priorib⁹. q: venerat ad p̄nuncian
dū xp̄i aduētū. Et iō querit. Si erat ꝓpha
⁊ dicit q nō. ſ. talis qualē ipſi putabant.

Quarta opinio fuit. q: ipſe non erat
bon⁹ hō: ſed demoniacus dicēte ſaluator.
luce. vi. Venit Joannes nō mādu cans: ⁊
dicitis demoniuȝ hȝ. Et iō querebat: qs es
tu: vt rn̄ſum dem⁹ hijs q miſerūt nos: qd
dicis de te ipſo quaſi p modū cōtentus. Et
rn̄s dixit. Ego vox clamātis ⁊c. Vnde iſti
q miſſi fuerāt erant ex pharyſeis. ⁊ iō emu
labāt volētes videri pfectiores. Et pp hoc
inuidebāt ei⁹ baptiſmo. Et iō q̄rit cōſeq̄n
ter. qd ergo baptiȝas ſi tu nō es xp̄s. ⁊cete.
Rn̄dit. Ego baptiȝo in aqua. i. nō eſt ma
gnū. ſi ego miniſtro corpori ablutionē ba
ptiſmi ex precepto ſupioris mei q eſt medi
us. i. mediator inter deū ⁊ vos: quē vos ne
vigeſi. ſcitis. ſ. xp̄ȝ q ſtetit in hoc mihi precipiēdū.
conſi° Vigeſima conſideratio eſt. de Joānis
reſponſione ad queſtionē ortā inter diſcipu
los xp̄i ⁊ ſuos: de parificatiōe. ſ. baptiſmi
Joānis ⁊ xp̄i: de qua habetur Joannis. 2°.
Ad quam reſpondet per octo rationes.

Prima. rō eſt iſta. Ille q accipit pfecti
onem ſue vite. ⁊ ſue cōuerſatōis ab aliquo
eſt iferior eo. Sed ego ⁊ q̄cūq̄ȝ alius non
poſſumus a nobis ipſis q̄cq̄ accipe perfe
ctionis niſi fuerit datū nobis a xp̄o q ē de
celo. ergo ⁊c. Et illa rō tangit cū dr̄ nō pt
hō accipere q̄cquā ⁊c. Scda rō. ille q p̄
mittitur an̄ aliquē ad p̄nunciādum ei⁹ ad
uentuȝ eſt minor illo ſic nūtius ē minor il
lo q miſit ipſuȝ. Ego ſum huiuſmodi. er
go ⁊ce. Et hec rō tāgitur cū dicit. ipſi vos
mihi teſtimoniū ꝓhibetis ⁊c. Tertia rō
q̄ñcūq̄ȝ fit aliqua ſollēnitas nuptialis illa
ſollēnitas principalius reſpicit ſponſum q
hȝ ſponſaȝ q̄ amicū ſpōſi q gaudet ad vo
cē ſponſe. ſȝ in ſollēnitate triūphātis eccl'ie
xp̄s eſt ſponſus q ſibi illā celeſtē pr̄iam de
ſponſauit. Et ego ſum illius ſpōſi amicus.
Ergo ſollēnitas celeſtis ipſuȝ reſpicit p̄nci
palius Et hanc rōnē tāgit cū dic̄. Qui hȝ
ſponſam ſpōſus ē ⁊c. Quarta rō ē. ille
q ꝓcedit ad augmētū ē melior illo q ꝓce
dit ad decrementū. Sȝ illum oportet cre
ſcere me aūt minui. ergo ⁊c. Minor iſtius
rōnis ꝓbat p btm̄ Aug. ſup mathe. dicē
tem q btūs Joānes fuit iminutus i capite
⁊ xp̄s creuit i cruce pp. n. reuerentiā corpo
ri xp̄i fuit p̄ordinatum ad eo pſe vt nō mu
tilaret nec frāgeret. Jo. xix. ca. ergo ⁊c.
Os nō cōminuetis ex eo. Iteȝ ibidē vi
debunt in queȝ trāſfixerūt. Quinta rō.
Ille cui⁹ origo principalis ē de celo ē ma
ior illo cuius origo principalis eſt d terra.
Sed origo principalis xp̄i de celo. ⁊ mea ē
de terra. ergo ⁊c. Et hanc ponit cuȝ dicit.
Qui de terra eſt de terra loquitur. Qui de
ſurſum venit ſuper omnes eſt.

Sexta ratio. ille eſt preſtantior doctor
qui teſtatur hoc quod vidit ⁊ audiuit im
mediate quam econtra. ſed habuit per re
uelationem vel per relationem ab alio ſed
chriſtus eſt huiuſmodi. ergo ⁊ ce. Hanc
rationem tangit cum dicit. Qui vidit ⁊ au
diuit teſtatur hec ⁊ teſtimonium eius ne
mo accipit ⁊c.

Septima rō. ille qui vere teſtificatur ſe
eſſe verum deum eſt preſtantior omnibus
alijs. Sȝ q accipit xp̄i teſti^m credit i corde
ſuo ipſum eē ver̄ deuȝ. ergo oēs alios ipſe

tranſcendit. Et hanc rationem tangit cuȝ
dicit. Qui aũt accepit ei⁹ teſtimoniũ ſigna
uit.ſ.in corde ſuo.q: deus verax eſt. quem.
n:miſit deus verba dei loquitur.ꝛc.

Octaua ratio. Ille cui datus ē ſpũs ad
menſurã non dȝ cõparari illi cui nõ dedit
deus ſpũm ad mẽſurã.ſ.non ſm aliquam
portionẽ dterminatã aliquoꝝ donoꝝ ſup
naturaliũ.ſed deus non dedit ſpũm ad mẽ
ſurã filio.ergo.ꝛc.Et hãc ratõe tãgit ̃cũ di
cit.Non.n.ad mẽſurã dat deus ſpũm.ſ.fi°.

xxi⁹ ↄſi deratio Uigeſima prima cõſideratio eſt.de filii
dei oſtenſione.q: ipſe indicauit filiũ dei di
gito ad oculũ.ꝛ hoc duab⁹ vicib⁹.Io.p°.

Primo.quãdo xp̃s venit ad ei⁹ bapti[m]
vñ dicit in codẽ.c°. Altera die vidit Ioã
nes yeſũ venientẽ ad ſe ꝛ ait. Ecce agnus
dei ecce q tollit pc̃ta mũdi. Iſtud tollere ſi
gnificat duo.ſ. Auferre ꝛ portare. vñ iſte
agnus vno modo tollit auferendo.vnde ſi
bi dicit Oſee.xiiij.Omnem aufert iniqta
tem. Alio modo pferendo in ſemetipſo.ꝛ
iſto modo dicit yſa. 53°. Ipſe multorum
peccata tullit. Secundo.dixit idẽ verbuȝ
in codẽ.c°. ꝙ altera die iterũ ſtabat Ioan
nes ꝛ ex diſcipulis eius duo.ꝛ reſpiciẽs Ie
ſum dixit.Ecce agnus dei. vnde xp̃s dicit
agnus dei in quatuor locis in diuina ſcri
ptura.

¶ Primo yſa.53. Quaſi agnus corã ton
dente.ꝛ cetera.

¶ Secundo.yſ.xvi.Emicte agnũ dñe.ꝛc.

¶ Tertio.apoca.v°.Uidi ꝛ ecce in medio
throni quaſi agnum.Et pax infa.ꝛ.xxv°.
Seniores ceciderũt corã agno.ꝛcetera.

¶ Quarto.apoca.14.vidi ꝛ ecce agn⁹.ꝛc.

Sed occurrit diffi.quare dicit agnus ſȝ
ſimilitudinẽ maxime inter alia animalia.
Dicit ꝙ ꝓpter qnqȝ agni proprietates.

¶ Prĩa.ẽ inocentia. leui.xxiij°.Occidere
agnũ imolatũ anicul⁹ ĩ holocauſtũ dñi.

¶ Secunda pacientia.

¶ Tertia.mititas.

¶ Quarta.mutuitas.De hiis trib⁹ dicit.
x.ↄſi°. Sapieñ.53°.ca.Sicut ouis ad occiſiõeȝ du
cet pp paciẽtiã ꝛ quaſi agnũ corã tendente
ſe obmuteſcet ꝛ non aperiet os ſuum.

¶ Quinta.ꝙ eſt aial imolaticiũ.exo.xii
vbi ponit figurã xp̃i imolatio agni paſcal.
Tollat vnus qſqȝ agnũ p familias.ꝛ erit
agnus abſqȝ macula.ꝛc.imolabit edũ.ꝛc.

Uigeſima ſecunda conſideratio eſt. de
ipſius cõparatione facta a xp̃o. ceteris om
nibus precellens.vnde fuit cõparatus du
pliciter. Unomodo.particularitur in or
dine prophetarum.ꝛ ſic fuit ſuperpoſitus
oib⁹ ꝓphetis dicente dño.mat.xi.qd exiſtis
in deſertuȝ videre prophetã. Etiam dico
vobis ꝛ plus ꝙ̃ ꝓphetã. Alio mõ veriſſi
militer in ordine oĩum ſanctoꝝ tanq̃ oiuȝ
altiſſimus.Mathei.xi.Dico vobis.Non
ſurrexit maior inter natos mulieꝝ Ioãne
baptiſta:Qui aũt minor eſt in regno celo
rum maior eſt eo. Sed occurrit diffi.q:
inter natos mulieꝝ dicit fuiſſe xp̃s q ẽ ma
ior Ioãne ba. Dicunt aliq ꝙ ſaluator lo
quebat de mulieribus corruptis. ſed quia
nullus cõmuniter ſe ipſum laudat. Ideo
ſaluator de ſe tacet.Sed etiã remanet alia
diffi.q: mater fuit nata de mulier corrupta
ꝛ tñ ſm Hieronymũ ipſa fuit maior Ioã
ne ba.:nulli dubiũ ẽ. Dicũt ꝙ nullus ſur
git niſi q cecidit.ꝛ q: virgo nõ cecidit p la
pſuȝ venialis origialiſ aut mortalis; iõ nõ
ſurexit.Et ex iſto teſtimonio ſaluatoris vi
detur ꝙ non ↄtraxerit origiale. Alia
diffi.quare adiunxit ſaluator.qui autẽ mi
nor eſt in regno celoꝝ.ꝛc Dicitur quod
iſtud põt itelligi quatuor modis.Unomõ
accipiẽdo regnũ celoꝝ pro celeſti patria. ꝛ
tunc eſt ſenſus ꝙ minor angelus qui tunc
erat in patria erat maior quantũ ad ſtatuȝ
quẽ Ioãnes habebat in via ſicut infimus
homo eſt ſuperius nobiliſſimo iumento.

Secundo.accipiendo regnũ celorũ pro
preſenti pſia ꝛ referendo dictũ ad humi
litatẽ b. Ioãnis Et tunc eſt ſenſus ꝙ ille q
erat minime pfectus in eccleſia erat maior
Ioãne.ba.in reputatiõe propria quam eẽt
be.ioãnes.in ſua. Tert° mõ accipiẽdo
regnũ celoꝝ pro preſenti ecclia ꝛ referendo
dcm̃ ad humilitatẽ xp̃i:ꝛ tunc eſt ſenſus ꝙ
xp̃s qui erat oib⁹ humilior erat beato ioã.
maior. Quarto mõ. accipiẽdo regnũ
celoꝝ pro p̃ſenti ecclia ꝛ referendo dcm̃ ad
pfectionem virginis marie. Et tunc ẽ ſen
ſus ꝙ ille ſextus qui eſt minor in regno ce
loꝝ eſt maior illo in aliquo ſui ſuppoſito.

23° cõ ſidera° Uigeſima tertia conſideratio eſt. de ei⁹
detẽtiõe ab Herode vbi q̃tuor fuerũt facta.

¶ Primo.fecit eum capi.

¶ Secundo.fecit eum ligari.

¶ Tertio.poſuit eum in carcere.

¶ Quarto.ꝙ voluit eum occidere.

¶ Unde eſt notandũ ꝙ in veritatis pſecu
tione quadruplici modo ſe contingunt ho
mines habere. Primo.a facie tribula
tionis aliq cadũt a ſuo propoſito ꝛ iſti ſũt
mali q a veritate ceciderũt q̃uis impulſi.

Secundo.alij a facie tribulationis fugi
unt dubitantes ne ſuccũbant ꝛ a veritate
excidant.Et iſti ſunt boni quãuis impfecti
q: pfecta caritas foras emictit timorẽ.ſecũ
dum Ioannem quarto cap°.

Tertio.aliĩ qui tribulationem non fu
giunt ſed in ipſa preſiſtunt expectãtes ipãȝ
afflictionẽ.Et iſti ſunt pfecti.q: nõ timẽt.

Quarto ſunt aliqui qui tribulationem
non expectant ſed ipſam inueſtigãt vt ad
ipãm poſſint atingere ſicut ſaluator iudeis
obuiam proceſſit.ꝛ tales ſunt perfectiſſimi
eo ꝙ non ſolum perſecutioneȝ tollerant.ſȝ
etiam ipſam deſiderãt.Et illo modo ſe ha
buit ioãnes.q accedens ad herodẽ Mar.
vi.c.v. Nõ lȝ tibi hẽre vxorem fratris tui.

24.cõ fidera° Uigeſima quarta conſiderõ eſt.de miſ
ſione diſcipulorum ioãnis ad xp̃ȝ: Math.
xi.ca. Quia miſſit duos de diſcipulis ſuis
ad xp̃m dicens.Tu es qui venturus es an
alium expectamus. Et illa qõ fuit valde
mirablis quadruplici rõne. Primo.q:
ipſum in vtero matris cognouit ſpiritu ꝓ
phetico ꝙ ipſe erat xp̃s. Scdo.q: ipſuȝ
p̃currẽdo p̃dicauerat eẽ venturꝝ. Tertio.
q: i iordãe baptizauerat. Quarto.q: ipȝ
digito oſtenderat ꝛ mirabiles de eo laudes
pretulerat. Et ideo ad declarationem hu
ius dicti ſunt quatuor modi dicendi.

Primus eſt beati Gre.in li.Dialogo
rum ꝙ ſpũs prophetie nõ eſt pmanẽs ſed
tranſiens ꝛ ipſo trãſeunte remanet ꝓpha
carens illa viſione ſiue cognitione ſibi ſup
naturaliter reuelata.Et illo modo beatus
Ioãnes q ſpũ ꝓphetico nouerat xp̃m trã
ſeunte illo ſpiritu ad ſe ipſum reuerſus po
tuit habere illud dubium. Iſtud nõ vide
tur conſonũ.q: btũs ioãnes nõ ſolũ noue
rat xp̃m per ꝓphetie actum tranſeuntem.
ſed etiã p fidei habitum pmanẽtem ſicut ce
teri qbus prenunciauerat ipſuȝ. Scðs
modus dicendi eſt beati Ambroſij q dicit
ꝙ ioãnes non dubitauit:ſed ex dilectione
dulcedinis xp̃i ſic voluit colloqui cuȝ xp̃o
mediantibus duobus diſcipulis ſicut mr
ex teneritudine affectionis materne ſolet
querere a filio nũquid tu es filius meus.in
nullo dubitans,de eius filiatione.

Tertius modus eſt beati Aug.qui dic
ꝙ iſti duo diſcipuli dubitabãt de fide xp̃i.
Et ideo btũs ioãnes volens eos certifica
re de ipſa fide miſit eos ad xp̃m:vt hãc qõ
nem faciendo certificarent non ſolum per
eius reſponſum.ſed etiam per miracula.ꝛ
ideo dixit.euntes renuntiate ioãni que au
diſtis ꝛ vidiſtis.Ceci vident.Claudi ãbu
lant ꝛc.Et ille modus eſt magis litteralis.

Quartus eſt.expreſſe bti Gre.qui expo
nens iſtum textũ dicit.ꝙ beatus ioãnes nõ
dubitauit de aduentu xp̃i in hũc mundum
nec hoc queſiuit.ſed de deſcenſu eius ad i
fernum. vtrũ per ſemetipſum ad infernum
deſcenderet an alium illuc mitteret pro li
berandis patribus ſanctis:vt ipſe ioãnes
qui ad inferos cito iturus erat prenuncia
ret illis eius aduentum.ſicut prenuntiaue
rat ipſum in mundum hunc.ideo dicebat
Tu es qui venturus es an alium expecta
mus.ꝛ iſte modus importat maius miſte
rium.q: tangit fidei articulum.

Uigeſima quinta conſideratio eſt. De
ipſius cõmendatione a chriſto ſingulari xxv.cõ
ter ſub ſimilitudine lucerne ardentis ꝛ lu ſiderõ
centis dicente ioãne. v.capi.Uos miſiſtis
ad ioãnem.Et ſequitur.ille erat lucerna ar
dens ꝛ lucẽs. Ex q̃ dicto accipiũtur q̃tuor
catholica documenta. Primũ eſt. qõ
beatus ioãnes fuit a ierarticis perfectioni
bus diminutus.quia dicitur lucerna ꝛ nõ
lux.qualis enim eſt lucerna per participa
tionem talis eſt lux per eſſentiam.ſ.clara.
Cuius ſignum eſt.q: lux obſcurari nõ po
teſt.lucerna vero tranſire poteſt de claritate

ad tenebras. Et ideo chriſtus dictus fuit lux.quia talis per eſſentiam. Joannis p°. Erat lux vera. Joannes vero erat lucerna licet ipſe non erat lux.vbi ſupra. Non erat ille lux. Sed vt teſtimonium perhiberet de ipſo.

Secundum documentum ꝙ beatus ioannes fuit ſeraphicis ardoribus inflammatus cum dicitur ardens. Spiritus enim ſeraphici ſunt incendio diuini amoris accenſi ſecundum diony. de celeſti ierarchia.

Tertium documentum ꝙ fuit cherubicis ſplendoribus illuſtratus. quia dicitur lucens ſpiritus enim cherubici ſunt diuini fulgoris radio mirifice illuſtrati ſecundū diony. vbi ſupra.capi.viij.

Quartum documentum ꝙ ſaluator ꝑ prius cōmendauit Joannē de perfectione dilectionis.ꝙ̄ de perfectione cognitionis cuꝫ premiſit.ardens.⁊ poſtea lucens. quia erat ſingulariter ad modū helie īflāmatus.

xxxvi co[n]- Uigeſima ſexta conſideratio eſt. de ſignorum carentia.quia ipſe non fecit ſigna nec miracula ſicut fecerunt Apoſtoli ſicut
ſiderō. habetur Joannis.io. Quia ioannes quidem ſignum fecit nullum. Sed oritur difficultas.quare.b. Joannes nulluꝫ fecit miraculum. Dicitur ꝙ ſicut chriſtus ex ſua humilitate ⁊ benignitate detulit beato ioanni vt nollet predicare publice quam diu ipſe predicauit.ſed expectauit donec fuit poſitus in carcere. Math.iiij°.Et Mar.p°. Ita conueniens fuit vt beatus ioannes deferret chriſto ne miranda faceret ipſo preſente in hoc mundo. Et iſtius reuerentie ſunt quatuor exēpla in rebus mundi.

Primum quidem in politicis subordinabilibus in quibus dicitur ꝙ aduenientē principe ceſſat magiſtratus.

Secundum eſt in eccleſiaſticis ſubalternationibus in quibus celebrante pontifice ſummo.⁊ cuꝫ miro ornatu mitrato nullus inferior pontifex auderet cum ornata mitra apparere.

Tertium exempluꝫ eſt in humanis perfectionibus.quia videmus ꝙ anima ſenſitiua in homine non habet quaſdam naturales induſtrias nec vires extimatiuas quas habet in brutis pro eo ꝙ eſt ſociata anime intellectiue que poteſt illis omnibus prouidere.⁊ ideo ceſſat anima ſēſitiua:anima intellectiua ſibi aſſociata in talibus vigēte.

Quartum exemplum eſt in corporibus ſupracæleſtibus. vbi omnia luminaria lucent de nocte ſed adueniēte ſole omnia ceſſant lucere ex habundantia claritatis ſolaris. vnde ſi aliqua ſtella ſeu planeta cōcurrat cum ſole:ſtelle ſeu planete claritas non percipitur.ſic Joannes ſe habuit ad chriſtum ſicut ſtella matutina ad ſolem.

Uigeſima ſeptima conſideratio eſt.de ipſius decollatione facta per herodem de qua Mar. vj. Unde eſt notandum ꝙ ſecūdum Aug.in mirabilibus ſacre ſcripture quatuor ſunt inſignia in quibus conſiſtit perfecta iuſtitia.

¶ Primum eſt ſacerdotium.

¶ Secundum eſt martirium.

¶ Tertium eſt virginitas.

¶ Quartum eſt doctrina.

¶ Iſtud quartuꝫ non ponit.ibi.ſed cōmuniter ponitur a doctoribus inter illa inſignia quibus promeretur Aureola ipſa ſalutaris doctrina. Et ſecundum illa quatuor inſignia inuenitur quadruplex corona in diuina ſcriptura.

Prima quidem aurea que debetur ſacerdotibus exo.xxv.ca. Facies quoqꝫ coronam auream.

Secunda de lapide precioſo que debetur martiribus.ps.20.Metro.3°. Poſuiſti in capite eius coronaꝫ de lapide ꝑcioſo.

Tertia eſt roſarum que debetur virginibus.cantico.fulgite me floribus.

Quarta ſtellarum que debetur doctoribus apoc.12.ca. In capite eius coronam ſtellarum.12. Et ſecundum illud danielis. xij. Fulgebunt docti ſicut ſplendor firmamenti.⁊ qui ad iuſtitiam erudiunt plurimos quaſi ſtelle in perpetuas eternitates.

Et illa quatuor inſignia fuerunt inuenta in Abel ſecundum Aug. vbi ſupra.

Primo ipſe fuit ſacerdos ſanctus in hoc ꝙ ſacrificium digne obtulit.gn̄.iiij.

Secundo martir in eo ꝙ in odium diuini miraculi interfectus fuit cum inflammaſſet dominus munera eius.eodeꝫ capi. ſecundum aliam tranſlationem.

Tertio fuit virgo.q: nunq̄ incarnaleꝫ copulam conſenſit ſicut de eius virginitate perhibet Aug. vbi ſupra. Quarto fuit doctor q: dicit hiſtoria ſuper.gn̄.ꝙ ideo fuit interfectus cōcitato ⁊ ꝓuocato Cayn dum ſimul irent in agro.q: ipſum dirigēdo redarguebat de peccato ſuo. Et iō hac quadruplici corona fuit illuſtratus.

Nunc ad propoſitum ioannes baptiſta fuit ad inſtar abel.⁊ ideo habuit iſta quatuor inſignia. Primo fuit ſacerdos in eo ꝙ baptiſmuꝫ lauacri miniſtrauit quaſi dans ſacra.⁊ ipſe fuit de gn̄ere ſacerdotali.

Secundo fuit martir.q: pro ueritate decollationem ſuſtinuit ab herode.

Tertio fuit virgo.q: in celibatu ſublimi perſeuerauit. Quarto fuit doctor. q: ſolēniſſime chriſtum euangelizauit. Et ideo ſunt ſibi debite date iſte corone.

Uigeſima octaua conſideratio eſt.de ipſius relegatione in infernum quo ad illuꝫ locum qui dicitur ſinus habrae cum ceteris ſanctis patribus ſecundū illud Jacobi gn̄.xxxvij.ca. Deſcendam lugens filiuꝫ meum in infernum. Sed occurrunt quatuor difficultates. Prima eſt.quare beatus ioannes deſcendit ad illum locum.

Dicitur ꝙ rō cōmunis omnium deſcendentium ad illum locum erat. Q: precium redemptionis humane nondum ſolutum erat. Ratio autem ſpecialis in iſto fuit ſecundum Bregorium ſupra Math. vt ſicut prenunciauerat chriſti aduentum ī hoc mundo. Ita prenuntiaret eum in inferno eſſe venturum poſt ipſuꝫ. Secunda difficultas.quando beatus Joannes ad infernum deſcendit: Dicitur ꝙ ſtatim vt fuit mortuus.q: ſicut habetur ex dictis euangeliſtis xp̄s non incepit publice predicare donec beatus ioannes fuit detenctus in carcere. Et ſic circa principium predicationis chriſti fuit detenctus.⁊ per ꝯn̄s ſi detēctio non fuerit multum moroſa.ſequitur ꝙ ſatis circa illud principium ad infernum deſcendit. Si autem eius detentio fuit moroſa tūc oꝫ eius deſcenſuꝫ plus ꝓlongare.

Tertia difficultas per quantum tempus Joannes predicationis officium in inferno exercuit. Dicitur quod ſi breuis fuit eius detenctio circa triennium.ibi.predicauit chriſti aduentum ſcilicet vſqꝫ ad chriſti deſcenſum ad inferos. Poſſet tamen cōmuniter cogitari ſi beati Joannis detēctio fuit prolixa ſicut videntur innuere euangelica dicta.quod ſicut per ſex menſes fuit natus ante chriſtum.⁊ quaſi per ſex menſes prenunciauerit ipſum in hoc mundo quod ita per ſex menſes prenunciauerit ipſum in infernum. vnde dicitur in euangelio nicodemi quod inter ceteros Adam pater requirebat diligenter de chriſti aduentu ſicut in quibuſdam codicibus inuenitur quamuis hoc ſit apocriſum.

Quarta difficultas.quando inde exiuit. Dicitur quod in die reſurrectionis domini qua die chriſtus expoliauit infernum.iuxta illud Oſee.13. O mors ero mors tua:morſus tuus ero inferne. Unde eſt notandum ꝙ quatuor perſone reperiuntur in euangelio que ad inferos potuerūt ꝓhibere teſtiᵐ de aduētu xp̄i ī īfernū.

Prima perſona fuit Simeon.qui preueniens chriſti mortem per xxij. Annos longo tempore potuit teſtificari illum quē viderat. Luc.2°. Homo erat in ieruſalem cui nomen erat Simeon ⁊ homo iſte iuſtus ⁊ timoratus.

Secunda perſona fuit Joſeph ſponſus virginis qui creditur obiiſſe poſtquam ſaluator habuit duodecim annos quāuis hoc nō ſit expreſſum in diuinis ſcripturis.

Tertia ꝑſona fuit btūs Lazarus q cū eſſet xp̄i diſcipulus ad īferos an̄ eius paſſionē ductus ē. Jo.xi.c. Potuit teſtificare ūitatē quā viderat. Quarta ꝑſona fuit ioānes bapª. cuius teſtiᵐ fuit ſolēnius q̄to ꝑclaritas eius virtutis fuit manifeſta omnibus intuentibus beatiſſimā aīam eius coruſcantē.⁊ ideo de ipſo ſolo faciūt ſci mentionē ꝙ in inferno fuerit precurſor chriſti.

Uigeſima nona ꝯſiderō ē.de eiꝰ aſſūptione ī celū.ad cuiꝰ declarationē ꝑmittūtur q̄tuor ꝑambula. Primum ꝙ btūs ioānes rediens ab inferis non creditur fuiſſe — xxix. cō ſidera:

de numero ſanctorum illoꝝ qui cum xp̄o ſurrexerunt.qꝛ de illis ſtat argumentum ꝙ in corpore ⁊ anima ſunt glorificati. cuius oppoſitum conſtat de beati ioānis corpore cuius venerande reliquie ſunt in terris. qꝛ caput eius dicitur eē in ſancto ſilueſtro de roma. Secundum preambulum. ꝙ anima beati ioānis poſt regreſſum ab inferis fuit q̄draginta dieb⁹ in hoc mundo.qꝛ tot diebus xp̄s pſeuerauit poſt ſuaꝫ reſurrectionem cum diſcipulis ſuis. act.p°.capi.

Tertiuꝫ p̄ambulū.ꝙ iſtis quadraginta diebus dicitur permanſiſſe cuꝫ ceteris ſanctis in paradiſo terreſtri·qꝛ ille locus videbatur cōuenientior omnibus ſanctis iam clarificatis q̄uis iſtud non ſit autenticū ex canone ſacro. Quartum preambulum. ꝙ toto iſto tempore annima Joannis fuit perfecte beata in contemplatione diuinitatis.quia beatitudo non eſt actus rapti trāſiens.ſed immobiliter permanēs. Et ideo ſemel beatus nunq̄ efficietur non beatus ſecundum Aug. Ex hijs ergo ſequitur ꝙ ipſe fuit aſſumptus in die aſſcenſionis xp̄i.

Sed occurrit diffi.quare non ſolēnizamus intranſitu beati ioannis.ſicut ſolēnizamus in tranſitu ceterorum ſanctoruꝫ notabiliter. Dicitur ꝙ ceteri ſancti in ſuo tranſitu aſcenderunt in celum.⁊ ille deſcendit in infernum vt patuit.⁊ iterum iſte non fuit ſtatim glorificatus.

xxx. cōſidera°

Trigeſima conſideratio eſt. De ipſius mirabili collocatione in celum facta a chriſto.in celum aſcendente.⁊ cuilibet ſanctorum locum ſibi debitum diſtribuente.⁊ ꝙ ipſe fuit collocatus in throno luciferi. ga multa licet mortalibus probare que non licet ipſis determinare.⁊ ad hoc probandū quatuor preambula premictuntur.

Primum ꝙ.quando celum empyreuꝫ fuit creatum:fuerunt in eo determinate certe manſiones ab eo diſpoſite ſecundum p̄finitum numerum electorum. De quibus manſionibus. Jo.xiiij°. In domo patris mei manſiones multe ſunt. Et iſte manſiones vocantur ſedes.

Secundum ꝙ omnes manſiones fuerunt plene angelis ſanctis in ſingulis manſionibus collocatis. vnde beda. Celuꝫ empyreum mox vt fuit creatum:fuit ſanctis angelis repletum. ſecundum illud implete ſunt nuptie diſcumbentium.

Tertium ꝙ.alique iſtaruꝫ manſionuꝫ fuerunt euacuate per ruinam quorundaꝫ angelorum:ſecundum illud quod dicitur Apoc.xij.ꝙ cauda draconis traxit tertiaꝫ partem ſtellarum celi ⁊ miſit eas in terrā.

Quartum preambulū ꝙ ille ſedes que fuerunt euacuate a ſpiritibus malis per luciferum ſunt ad implende per glorificationem hominum electorum a xp̄o:ſecundum ꝙ dicitur in cantico Moyſi de vtero.32.capi°. Metro.xj. Conſtituit terminos populorum.i.numerum hominuꝫ electorum iuxta, numerum filiorum iſrael. ſ.dei.i.angelorum lapſorum vt dicit alia tranſlatio. Ponuntur autem ⁊ alia quatuor preambula magis propinqua.

Primum eſt.ꝙ lucifer fuit in ſuppremo throno omnium angelorum a principio collocatus.qꝛ ſibi fuit dictum ezechielis.xxviij. Tu ſignaculum ſimilitudinis plenus ſapientja.⁊ perfectus decore in delicijs paradiſi dei fuiſti:omnis lapis preciuſus ornamentuꝫ tuum.ſardius. Topatius ⁊ iaſpis chriſolitus ⁊ onix ⁊ beryllus. Saphyrus ⁊ carbunculus ⁊ ſmaraldus. Aurū opus quoqꝫ decoris tui ⁊ foramina tua in die qua conditus eſt preparata ſunt. Tu cherub extentus: ⁊ protegens ⁊ poſui te in monte ſancto dei i me° lapidum ignitoruꝫ ambulaſti donec inuenta eſt iniquitas in te. vbi deſignatur ꝙ nouem ordines angelorum ſibi fuerunt ſubiecti ſecū dum Iſidorum libro de ſummo bono.io.

Secundum ꝙ de illa manſione lucifer fuit expulſus yſa.xiiij. Quomodo cecidiſti lucifer de celo qui mane oriebaris corruiſti in terram qui vulnerabas gentes.qui dicebas in corde tuo in celum conſcendam ſuper aſtra dei exaltabo ſolium meum ſedebo in monte teſti in lateribus aquilonis aſcendam ſuper altitudinem nubium ſimilis ero altiſſimo ⁊cete.

Tertium ꝙ aliquis ſanctus eſt ad illaꝫ ſedem.vnde corruit lucifer.aſſumptus vel

aſſumendus:alioquin remaneret vacua.

Et confirmatur duplici ratione. Tuꝫ quia paulus ad Roma.xj. Loquēs de electione gentium:⁊ reprobatione Judeoruꝫ ſupponit iſtam regulam. Quod qn̄cunqꝫ aliquis ramus a felicitate excidetur aliquis loco eius inſeritur. Nam ſic eſt textus.ſi aliqui ex ramis fracti ſunt tu autem cum oleſter eſſes inſertus es in illis ⁊ ſocius radicis ⁊ piguedinis oliue factus es.

Tum qꝛ Jo.apoc.3. Dictum fuit. Tene ꝙ habes vt nemo accipiat coronam tuam.vnde videtur accipi documētum. Qd̄ ſi aliquis ammitteret gloriam que ſibi eſt preparata opporteret ꝙ alius ſuſtitueretur ne numerus electorum variaretur.

Quartum preambulum ꝙ ille ſanctus qui eſt ad iſtam ſedem aſſumptus vel aſſummendus eſt ſanctorum omnium eximius.qꝛ cum ſancti aſſummantur inter ordines angelorum ſicut conciues. ſecundum Grego.ſuper Math.talis ē ordo Jerarchicus inter ſanctos qualis eſt inter angelos.Et ideo ſicut lucifer ſi ſtetiſſet fuiſſet omnium angelorum ſuppremus. Ita ille aſſummendus debet eſſe omnium ſanctoruꝫ ſummus. Iſtis autem premiſſis ſeq̄tur concluſio manifeſta ex dicto ſaluatoris. Math.xj.capi. Inter natos mulieruꝫ non ſurrexit maior ioanne baptiſta. Si ergo beatus ioannes fuit ſanctorum eximius ſibi debetur ille thronus. Sed contra dicitur quadrupli̇r. Tū primo.qꝛ diceretur ꝙ virgo Maria que eſt omnium perfectiſſima in hac ſede fuit collocata. Secunda via eſt·ſi dicatur ꝙ licet inter natos mulierum non ſurrexit maior:forte tamen ſurrexit equalis. Tertia via ſi dicatur ꝙ beatus ioannes fuit maioris meriti q̄ fuiſſet lucifer.Et ideo fuit amplius ſublimandus. Quarta via.quia licet tunc nō ſurrexiſſet maior:tamen non dixit ſaluator qn maior ſurrecturus eſſet fuit enim de preterito loquutus licet non de futuro. Et tunc illi ille thronus eſſet ſeruandus.

Contra primam viam eſt dictum beati Jeronimi ad paulam ⁊ euſtochium:ꝙ ipſa ſuper exceſſit omnia merita angelorum: ⁊ per ōīs tranſuolauit omnia premia ipſoruꝫ. Et ideo canit eccleſia. Exaltata eſt ſancta dei genitrix ſuper choros angelorum ad celeſtia regna. Confirmatur per beatum Gregorium qui dicit in perſona omnium ſanctorum. Illic regina omnium tranſcendit culmen ordinum.

Contra ſecundaꝫ viam eſt dictum beati Dionyſij de angelica ierar°. vbi intēdit oſtendere:ꝙ ſinguli angeli in celeſti Jerarchia aut illuminant alios:aut illuminantur ab aliis mediate vel in mediate. Et ſicut cum illuminans ſit ſuperius illuminato nō eſt inuenire ibi duos totaliter pares.

Contra tertiam viam eſt dictum eiuſdem Jeronimi.vbi ſupra ꝙ non eſt fas credere de aliquo alio ſanctorum ſcilicet preter virginem benedictam ꝙ aliquis tranſcenderit merita omnium angelorum. Et ſic iſte non potuit aſcendere vltra iſtam ſedem Et per hoc intelligatur illud prophete.p̄s.io2. Metro.io. Terminum poſuiſti quem non tranſgredientur.

Contra quartam viam eſt beatus dionyſius de eccleſiaſtica Jerarchia.quod apoſtoli ſunt perfectionis duces ceteris ſequentibus eos. Et ſic cum duces ſint meliores in communitate optima, non eſt expectandum quod poſteriores excedant meritum apoſtolorum. Iſtis ergo preſuppoſitis eliciuntur due concluſiones.

Prima eſt.ꝙ beatus Joannes eſt Jerarcha omnium angelorum in celeſti patria. Quia in tali gradu eſt conſtitutus ſecundum premiſſa in quali fuiſſet lucifer ſi permanſiſſet. Ipſe autem fuiſſet princeps omnium ſi ſe conuertiſſet ad bonum ſecū dum Iſidorum de ſummo bono. Et per conſequens beatus Jo. tenet locum eius vt per hoc dicit propheta. p̄s.io7. Metro.xvj. Dilexit maledictionem ⁊ veniet ei ⁊ voluit benedictionem ⁊ elongabitur ab eo ſcilicet lucifero ⁊ eodem.p̄s. Epiſcopatus eius accipiet alter.ſ.b. Jo.

Secunda concluſio quod ipſe eſt ierarcha omnium ſanctorum in ordinibus angelicis conſtitutorum.quia in tali gradu eſt quilibet ſanctus in quo fuiſſet:ſi permā

ſiſſet: preuaricator angelus ſi ſe conuertiſſet ad bonum. Sed omnes illi angeli fuiſſent lucifero ſub ordinati. ergo ⁊cete.

Ex illa magnificentia ſequuntur octo priuilegia.

Primum eſt. ꝙ ipſe eſt omnibus alijs potentior. ⁊ ideo habet omnes alios regere. qꝛ cum ierarchatus ſit ſacer principatus. ſecundum dionyſium omnis principatus eſt quidam poteſtatus. Et ideo omnis princeps quanto maior tanto potentior. Iſte autem princeps eſt in celeſti Ierarchia maximus. ergo eſt potentiſſimus. Cuius poteſtatis ſignū eſt. Quia ipſe poteſt mittere alios cum ſuperioris ſit mittere inferiorem ſecundum Dionyſium de angelicha ierarchia.

Secundum ꝙ ipſe eſt omnibus alijs ſuperior. Et ideo habet omnes ſurſum agere in deum. qꝛ ſecundum dionyſium. vbi ſupra in celeſti Ierarchia ſuperiores habent virtutem ſurſum actiuam ſibi ſubiectorum ad eleuandum ipſos ſupra ſemet ipſos ideſt ſupra ſuam facultatem intrinſece virtutis.

Tertium ꝙ ipſe eſt omnibus alijs dignior. ⁊ ideo habet a ceteris venerari. quia cum principatus ſit quedam dignitas. In quolibet ordine ille qui eſt princeps principum eſt dignior omnibus alijs principantibus. Talis autē eſt ille qui principatur in ordine ſuppremo cum ſit Ierarcha omnium vnus.

Quartum ꝙ ipſe eſt omnibus alijs pulchrior. ⁊ ideo habet totam illam eccleſiaſticam decorare. Cum enim pulchritudo ſpiritualis conſurgat ex ſpiritualibus ornamentis ſicut corporalis ex corporalibus: p̄cioſiſſimi ornatus inueniuntur in illo qui eſt ceterorum ierarcha cum ipſe tranſcendat ceteros in ſpiritualibus bonis. ſecundum dionyſium. vbi ſupra quemadmodū ſcribentes libros ponunt in capite litterarum pulchriorem.

Quintum ꝙ ipſe eſt omnibus alijs purior. quia ſpiritus quanto fuerit ab infimis eleuatus: tanto eſt magis ab iſtis depuratus. Et ideo cum ierarcha ſummus ſit ab infimis elongatiſſimus oportet ꝙ ipſe ſit puriſſimus. vnde habet omnes inferiores purgare per primum actum ierarchicum quem ponit Dionyſius. vbi ſupra.

Sextum priuilegium. ꝙ ipſe eſt omnibus alijs ſplendidior in lumine vere ſapientie. ⁊ ideo habet alios illuminare: reuelando eis occulta miſteria ⁊ inueſtigabilia ſacramenta diuina. Cum enim ſuperiores ſuos inferiores illuminent per actus ierarchicos ſecundum beatum dionyſium vbi ſupra. Ille qui eſt ſuppremus omnium: oportet ꝙ ſit omnium illuminatiuus.

Septimum eſt. ꝙ ipſe eſt omnibus alijs ardentior in flamma ſincere dilectionis. Et ideo habet alios incendere. quia cum ſpiritus ſeraphici ſint aliorum incentiui vt habetur in libro Celeſtis ierarchie. vij. ca. Ille qui eſt in hoc ordine ſuppremus ē maxime omnium incentiuus. talis autē eſt q eſt ierarcha qui eſt princeps ordinis hui⁹.

Octauum priuilegium. ꝙ ipſe eſt omnibus alijs completior. Et ideo habet alios perficere ſecundum dionyſium vbi ſupra. In ordinibus angelicis ſuperior habet perfectionis quicquid habet inferior ⁊ vltra. ⁊ ideo ierarcha omnium cum ſit omnibus ſuperior continet in ſe omnium perfectiões ⁊ vltra. Sꝫ occurrūt difficultates.

Prima eſt. quia ſecundum Ieronymum non eſt fas vt aliquis homo excedat merita omnium angelorum. Si autem homo eſſet ierarcha tunc manifeſte excederet ſecundū premiſſa. Dicitur quod iſtud dictum debet intelligi tam de angelis ruentibus ſi permanſiſſent quam de p̄manentibus qui permanſerunt. Et ſicut nullus citra virginem excedit meritum quod lucifer habuiſſet: alioquin ſi nullus excederet angelos qui remanſerunt nunquam repararetur ruina luciferi.

Secunda difficultas. quia reuelatio dicitur fuiſſe facta de quodam alio ſancto.

Dicitur ꝙ per illa que dicta ſunt non fuit intentio mea preiudicare laudi alterius ſancti cum iſtud ſit nobis totaliter incertum tamen probabiliter dicta ſint omnia. ⁊ non determinate.

xxxi. cō ſideratꝰ Trigeſima prima conſideratio ſcilicet quantum gratiam habuit beatus ioannes in ſtatu eccleſie militantis. Et dicitur qꝺ gratia eſt quadruplex in nouo teſtamento priuilegiata.

Prima fuit gratia infinita que fuit ipſius chriſti ſm diuinitatem. Quia tantam gratiam ⁊ charitatem dominatam habuit pater ab eterno eius cōmunicauit. Io. p°. capi. Vidimus gloriam eius gloriam quaſi vnigeniti a patre plenum gratie ⁊ veritatis.

Secunda fuit non infinita ſed tanta quanta potuit communicari que fuit ipſius chriſti ſm humanitatem. quia vt dicūt pie plerique doctores. maiorem gratiam deus non potuit creare quam ſit gratia aïe chriſti. Io. p°. capl°. De plenitudine eius accipiuntur cuncti. ⁊ gratiam pro gratia.

Tertia fuit. Non tanta quanta potuit in tali anima recipi. que fuit anima beate virginis que non tanta fuit quanta creari potuit ſed quanta recipere potuit. vt vltra nequeat ſanctificari ſicut nec aqua ferūētiſſima calefieri poteſt ⁊ feruere ignitiſſimum non poteſt igniri ⁊ calefieri magis Ideo dicitur Luc. primo capitulo. Aue gratia plena. quia eius capacitas tota eſt adimpleta tñ non fuit tanta gratia anime beate virginis quanta anime chriſti.

Quarta fuit. Non tanta ſꝫ maior omnibus alijs poſt primas que fuit gratia anime Io. ba. quia licet plus potuerit de gratia recipere tamen plusquam alij recepit dicente domino Math. vndecimo. capitulo. Inter natos mulierum non ſurrexit maior. Io. b. ſcilicet i gratia. ⁊ per cōſequens nec equalis. quia ſecundum dionyſium. Duo nō erunt equales in patria Et notandum ꝙ gratia beati Io. non ſolum eſt priuilegiata ratione quantitatis. ſed etiam ratione feſtinationis. quia licet omnium ſanctificatorum in vtero ſit gratia feſtina tamen ſm gradus.

Primo. quia anima chriſti habuit gratiam in inſtanti ſue creationis.

Secundo. quia anima beate virginis poſt primum inſtans ſed cito ſm antiquos doc. quia ſꝫ eos modicum in originali culpa ſtetit tamen verius dicitur pro nullo inſtanti fuiſſe ſed a deo fuiſſe ab originali p̄ſeruatam.

Tertio anima beati. Io. in ventre ſꝫ lōge ante natiuitatem habuit gratiaꝫ ſcilicet quando heliſabeth ſimul cum filio impleta eſt ſpiritu ſancto. Luc. primo capitulo. Vt audiuit ſalutationem Marie heliſabeth. ⁊cete.

Quarto: quia anima ieremie in ventre ſed paululum ante ortum. ideo ſibi dicitur Iere. primo capitulo. Antequaꝫ exires de ventre ſanctificaui te. ⁊cete. Eſt etiam notandum quod duo ſunt tempora impedite etatis. ſcilicet ante natiuitatem ⁊ poſt natiuitatem in pueritia in quibus non vtitur homo ratione. Aliqui ſancti ſunt qui neutro tempore habuerūt gratiam. nec ea vſi ſunt ſicut beatus Martinus qui fuit cathecuminus vſque ad annū decimū octauū. Aliqui ſunt qui habuerūt in altero ſcilicet Ieremias qui ante ortuꝫ ſanctificatus fuit ⁊ gratiam habuit vt dictum eſt ſupra. Aliqui qui in altero ſcilicet in infantia ſcilicet. bea. Nicolaus qui ſtatim ortus ieiunauit quarta ⁊ ſexta feria ſed beatus Ioannes ſuper alios floruit in hac duplici etate.

Primo floruit gratia. ⁊ fuit vſus ipſa in matris vtero. vbi exultauit cum preſentia ſaluatoris ſenſit. vnde dicere potuit. Luc. primo capitulo. Exultauit ſpiritus meus in deo ſaluatori meo.

Secundo gratia floruit ⁊ vſus eſt ea in infantia. quando in pueritia deſertum petijt vt colligitur ex euangelio ſcilicet in quinquennio. vbi ⁊ merito reuelationes ⁊ conſolatiões angelicas ad mirabiles habuit vt colligitur ex euangelicis ⁊cetera.

Finis Amen.

¶ Incipit tractatus ſuper pater noſter.

Voluntas dei ſanctificatio veſtra.
prima ad Theſſalo.4°. ca°. Nõ
poteſt bene ſeruiri pſone niſi ſcia/
tur eius volũtas: ſic nec deo. Jõ
Paulus vocatus ad xp̄i officium ſtatim
queſiuit. Actuũ.ix.c. Dñe quid me vis fa
cere. Ideo volẽtibus ſeruire deo: conſulit.
Ephe.v°. Nolite fieri imprudentes: ſed in
telligentes que ſit volũtas dei. Quia ergo
non poteſt ſeruiri deo niſi prius ſciatur ei⁹
voluntas. Ideo vt melius ſibi ſeruire va·
leamus. Apoſtolus in verbo prelibato ei⁹
voluntatem nobis inſinuat dicens. Volũ
tas dei ſanctificatio veſtra. vbi duo ineniũ
tur propter que obediendum eſt voluntati
diuine. Primo. qꝛ eſt quedam regula ad
noſtrum intellectum elleuanduz ⁊ affectũ
dirigendum. Et hoc tangitur cum premit
titur volũtas dei. Eccleſi. vij. Inueni qḋ
fecerat deus hominem rectum, ⁊ ipſe ſe in/
finitis miſcuit queſtionibus. Ita ꝙ oẽs ꝑ
peccatum hãc rectitudinem perdiderunt.
Michei. vij. Perijt ſanctuſ de terra. ⁊ re
ctus i hominibus non eſt. Ratio eſt, Nõ
eſt rectus ſagittarius niſi recte ſignũ ad qḋ
trahit aſpiciat. vnde eſt ꝙ ipſe quandoqꝫ
claudit vnum oculum: vt alium melius fi·
gat i ſignᵐ. Sigᵐ aũt ad qḋ ſemꝑ in om
ni tractu debem⁹ trahere nobis. yſai. c. lv.
oñdit di. Erit dñs nominatus in ſignuz.
Ideo ad iſtud ſignum debemus ſemꝑ ocu
los dirigere. ⁊ omnia in gloriam eius face
re. Sed deus propter peccatuz oculos pec
catoris ab iſto ſigno auertit. Quia ſm Au
gu. Peccatuz eſt auerſio a bono incõmu
tabili. In cuius figura dicitur p°. R̷. xiiij.
cap°. Non rectis oculis reſpiciebat Saul
Dauid. Et ſubdit. Inuaſerat ſpiritus ma
lus Saul. Vnde in hoc peccator ſimilis ẽ
aſpidi. de quo legitur: ꝙ non directe tendit
ad terminum. qꝛ non habet oculos recte in
fronte: ſed extranſuerſo in temporib⁹. Sic
peccator. qꝛ oculum cordis in intentionem
tranſuerſam habet ad mundana. Ideo in
ſuis opib⁹ nunq̃ recte tẽdit ad deũ. Indi
gem⁹ ergo regula dirigẽte. Hec aũt regu
la eſt voluntas diuina. qꝛ ſm Augu. Jpa
ẽ regula toti⁹ creature. Hanc autem regu
am in perſona cuiuſlibet peccatoris pete·
bat. prima p¹. dicens in p̄s. Eripe me de
inimicis meis deus me⁹: domine ad te cõ/
fugi doce me facere volũtatem tuaz: qꝛ de
us meus es tu. Spiritus tuus bonus ḋdu
cet me in terraz rectam. Nota ꝙ iſta aucto
ritas tangit quatuor que facit nobis volũ/
tas dei. Et que facere debet qui ad eũ vult
dirigere. Primum eſt. liberaſ a pericu
lo. ibi. Eripe me de inimicis meis de⁹ me/
us. Non poteſt homo melius liberari de
carcere hoſtis q̃ ſoluendo cathenas ⁊ vin
culum frangendo quibus tenebatur liga/
tus. In figura huius. Angelus liberans
Petrum de Herodis carcere. fecit cadere
cathenas de manibus eius. Tunc Petr⁹
dixit. Nũc ſcio vere. qꝛ miſit dñs angelũ: ⁊
liberauit me de manu herodis. actuum in
actibus apoſtolorum. ⁊c̃. Cathene autem
quibus peccator vincitur in carcere demo
nis ſunt peccata. Prouerbiorum. v. Iniq
tates ſue capiunt impium ⁊ funibus pecca
torum ſuorum aſtringitur. Modo peccata
ſoluuntur in confeſſione. Ideo deus pecca
torẽ eripit ab hoſte vt dicat regrãtiando il
lud perſa°. Eripuit me de inimicis meis
fortiſſimis. Sed nota ꝙ ſicut liberatus de
carcere in memoria miraculi chatenam aſ/
fert ad eccleſiam ſuſpendens coram ſancto
qui eum liberauit ⁊ faciẽs oblationem. ſic
in ſignuz vere liberationis a demone vicu
la peccatorum quibus ligatus fuiſti: modo
debes portare ad eccleſiam appendere corã
deo vel eius vicario in confeſſione ⁊ te of/
ferre ad ſatiſfactionem. Sequitur ad te cõ
fugi. Non enim ſufficit eripi ab hoſte. ſed
oportet longe fugere. alioquin homo nõ ẽ
in tuto. Sicut enim auis qui iam tenuit, ⁊
momordit predam ſi euadit: acrius eam in
ſequiẗ. Et ſicut preda poſtq̃ ſenſit morſuz
canem citius fugit. Sic demon qui ſemel
momordit ⁊ tenuit animam per peccatum
quando euadit per penitentiam auidius
eam inſequitur ⁊ conatur capere. Ideo nõ
debet anime ſufficere ꝙ euaſit: ſed debet lõ
ge fugere: maxime poſtq̃ ſenſit morſum de

monis. Et de hoc habetur figura. p°. R̷. j°
cap°. Miſus eſt Saul ipuz dḋ cõfigere in
pariete: declinauit dauit. fugit: ⁊ ſaluatus
eſt. Vnde legitur de elephante ꝙ fugiens
venatorez ſciens cauſam ſue inſecutionis
eſſe pulchritudinem ſuorum dentium. de
quib⁹ ẽ ebur dentes ſuos frangendo detur
pat. ⁊ ſic deturpatos: ⁊ fractos venatori
oſtendit. Mox venator ceſſat eũ perſequi.
Sic venator inferni quoſdã inſequitur pec
cato luxurie propter pulchritudinez corpo
ris alios peccato auaritie: alios vero pecca
to ſuperbie: primi debent corpus frangere
per penitentiam. Secundi auaritiam ꝑ lar
gitatem. Tertij ſuperbiam per humilitatẽ
relinquendo illud quod in nobis demoni
placet. Et ḋe hoc figuratur. ſecũdo macha.
De mathatia ⁊ filijs eius qui relinquerũt
quecunqꝫ habebant in ciuitate ⁊ fugierũt
ad mõtem. Dicitur de ceruo ꝙ continuãſ
fugaz ⁊ curſum canes euadit. Sed ſiſtens
in latratu canum in quo delectatur: quan/
doqꝫ ita capitur cantu canum. quod obli/
tus fugere capitur: ⁊ occiditur. Sic perſo/
na fugiens peccatum quandoqꝫ in cantu
ſiſtit ⁊ verbis ⁊ actionibus ꝙ capitur ⁊ oc·
ciditur adhuc a demonibus ſpiritualiter
per peccatum. Tertio, dirigens debꝫ bo
nam viam oſtendere. ibi doce me faceſ vo/
luntatem tuam. Vadẽs enim viam ignotã
eget doctore ⁊ ductore: ac tutore. Via autez
celi nobis ignota eſt. Ideo indigemus do
ctore ⁊ tutore. ſ. deo. de quo eccle. xliij. Do
cet ⁊ erudit quaſi paſtor gregem ſuum. Sꝫ
nota ꝙ paſtor ouem errantem: primo diri/
git ⁊ reuocat verbo clamando. Et niſi ver
bum ſufficiat virgam. ⁊ baculum adhibet
verberando. Sic deus viaz celi: primo do
cet: verbis ſcripture: clamando. predicẽdo.
Sed quia quaſi ſpernunt verba. deus ad·
dit verbera ſcilicet morbos: perſecutiones: ⁊
flagella diuerſa. Vnde grego. Nulla noce
bit aduerſitas ſi nulla dominetur iniquitaſ.
Exemplum in natura. pſitacus docetur lo
qui ſicuti. homo eũ habet caput ita duruz
ꝙ nunq̃ bene loquitur niſi caput eius ba/
culo ferreo verberetur. Sic quidam ha·
bẽt corda adeo dura ꝙ nunq̃ loquũtur ra
tionabiliter de ſalute. niſi primo morbo ꝑ
ſecutionis verberetur. Et de hoc figura da
nielis. 4°. De nabuchdonoſor rege cui cõ
ſuluit daniel. Peccata tua elemoſinis re
dime. qui ſpreuit donec electus eſt de reg°.
⁊ cum feris demoratus eſt ⁊ fenum quaſi
bos comedit. Tunc ait. Oculos meos ad
celũ leuaui. ⁊ ſenſus meus redditus eſt mi
hi ⁊ altiſſimo benedixi. In p̄s. Diſciplina
tua ipſa me docebit. ergo doce me facere
voluntatem tuam. Non enim auis perti/
git ad predam cantando: gariendo: ſed for/
te aues plus garientes minus volant. Ap
plica ſic ad regnum intratur non loquẽdo
ſed operãdo. Non enĩꝫ qui dicit mihi dñe
dñe intrabit in regnum celorum. ſed qui
fecerit voluntatem patris mei qui in celis
eſt. Quarto. dirigens. debet ad bonum
portum ducere. ibi. Spiritus tuus bonus
deducet me in terram rectam. Terra illa
dicitur recta in q̃a redditur cuilibet quod
ſuum eſt. aditur quod meruit. Sic fit in pa
radiſo. Apocha. ſecũdo. Merces tua me/
cum eſt: reddere vnicuiqꝫ ſecundum opera
ſua. Non ſic in mundo: vbi ſepe plus daſ
minus merito in indigno. Amoſ. 3° Ne/
ſcierunt facere rectum. Ratio eſt. Quia q
ſoluendo mercedem attendit ad genus: ve
ſtem: ad pulchritudinem corporalem ope/
rari non ad opus: ſepe plus dat ⁊ minus
merito. Sic facit mundus dando honores
⁊ bona mundana. Ideo mundus dicitur
michee. 3°. Omnia recta per vertitis. Sꝫ
tu ſolutor mercedis celi deus. non attẽdis
genus veſtem: nec aliquod impertinens
⁊c̃. Mathei. ſecundo. Non eſt tibi cura de
aliquo: ſed ſolum ad penitentie merituz re/
ſpicis. Ideo iuſte retribuis. Prouerbioꝝ
13° Iuxta opera manuum ſuarum retribu
et ei. Ideo dicit p̄s. Iuſtitie domini recte
letificantes corda. ⁊ cete. Magna letitia
cordibus pauperum chriſti. quia expectant
mercedẽ i regno celi de q̄ dic̃ Augu. nulli
negabiẗ digno nulli ꝯfereẗ i digno Ter°.
volũtas dĩ ẽ ſpeculũ admũdificãdũ ꝙ ma
niſeſtatur cuꝫ additur ſanctificatio veſtra.
pſona volens videre ⁊ tollere a ſe omnem
maculam in quibuſdam partibus corpo/

ris ſicut in manibus pedibꝰ ⁊ ceteris non
tamen vbiq̃. Oculꝰ enim qui non videt ſe
non videt maculam in ſe nec in partibus ſi
bi nimis propinquis ſicut in facie. quia illas
non videt. Speculum ſi ſit verum oſtēdit
oculo omnem maculam. ⁊ ipſiꝰ oculi ⁊ parti
um ſibi propinquarum. Sic perſona volēs
videre ⁊ tollere a ſe omnem maculam pec
cati debet ſe reſpicere in ſpeculo vero. perſo
na enim quantumcūq̃ prudēs ⁊ cauta ma
culam ſeu deffectum non videt in ſe nec in
perſonis ſibi propinquis propter amorem
In perſonis autē lōge diſtantibus propter
odium uel ſaltē propter in differentiam dū
uidet deffectū. Et de hoc figura ē. p̄mi re. iij.
Hely cuiꝰ oculi caligauerāt non poterat
uidere lucernam domini. donec extingueretur
Ita quidam non uidentes calginen ocu
lorū ſuorum oportet ꝙ ſe reſpiciant in ſpe
culo: Et de hoc figura exodi. xxxviii. Moy
ſes demandato dei fecit labium eneum de
ſpeculis. in quibꝰ miniſtri tabernaculi ma
culas ſuas videbāt. vt eas abſtergerent ſpe
culum verum quod ſine omni palliatione
oſtendit cuilibet ſuas maculas voluntas
dei eſt. Ideo iſtud ſpeculum petebat da
uid dicens. Unam petij a domino hanc re
quiram. vt videam voluntatē domini meie
Sed iſtud ſpeculum perfecte nobis oſtēdi
tur. Mathei. vj. In dominica oratione. ſ.
pater noſter. Circa quod ſecundum Augu
ſtinum eſt aduertendum ꝙ oratio domini
ca pro nobis perfectiſſima eſt. quia in ipſa
continetur quicquid a deo petere poſſumꝰ
⁊ quicquid nobis deus dare vult. Sed pre
cipue a nobis deſiderandus eſt dei honor
⁊ reuerentia quod in prima petitione tāgi
tur. Sanctificetur nomen tuum. Sed ad
ſufficientem declarationem totius oratio
nis predicte eſt notandum ꝙ hec ſacra ora
tio prima ſui diuiſione diuidi poteſt in du
as partes ſecundum ꝙ duo ibidem princi
paliter petimus.
Nam primo petimus bona nobis dari
Secundo. petimus mala a nobis remo
ueri.

Prima. ibi. Adueniat regnum tuū
Secunda ibi.
Dimitte nobis debita noſtra.
Prima adhuc in tres ſecundum ꝙ tria
bona dari petimus.
Primum eſt ⁊ maximum bonum quod
petimus eſt bonum glorie quod petitur ibi.
Adueniat regnum tuum.
Secundum. bonum eſt gratie qḋ peti
mus ibi. fiat voluntas tua.
Tertium eſt. bonum terrenum quod peti
mus pro ſuſtentatione vite. ibi.
Panem noſtrum quottidianum da no
bis hodie. ⁊ cete. Non enim poſſumus plu
ra bona petere: niſi terrena ad ſuſtentandū
bona gratie ad merendum: ⁊ bona glorie
ad fruendum.
Secūda pars. in qua mala a nobis re
moueri petimus etiam diuiditur in partes
tres: ſecundum etiam ꝙ ſunt tria que a no
bis ammoueri poſtulamus.
Primum eſt. peccata preterita que peti
mus condonari. ibi.
Dimitte nobis debita noſtra. ⁊ cete.
Secundum eſt. peccata futura que peti
mus: ⁊ debēt vitari. ibi.
Et ne nos inducas in tentationem.
Tertium eſt. pena pro peccatis debita
quam petimus relaxari. ibi.
Sed libera nos a malo. Ecce ꝙ iſta
oratio continet omnia nobis neceſſaria bo
na que volumus habere: ⁊ mala quibus
volumus carere.
Primo ergo petimus honorem ⁊ reue
rentiam diuini nominis. Sanctificetur
nomen tuum. ideſt ſancte ⁊ reuerenter lo
quamur de deo. Hoſtium enim camere
dn̄i debet eſſe mundum. maxime ſupius
quia ſi hoſtium eſſet fedatum: dominus nō
libenter per illud intrāret. Sed hoſtium cor
dis noſtri: quod eſt camera domini: eſt os.
Et ideo cū omnes partes corporis noſtri
debeant eſſe munde: magis tamen os ſupe
rius loquendo de deo. ſcilicet ⁊ de ſanctis
eius. alioquin chriſtus non libenter inhere
ret cameram ſuam cor. ſcilicet tuum p ho

ſtium fedatum quod eſt os immundum.
Sicut enim apis deferens mel non intrat
domum ſuam inueniens in eius hoſtio te
lam aranee venenoſam. Sic chriſtus
mel diuinitatis deferens non intrat perſo
nam: in cuius hoſtio. ideſt ore inuenit ver
ba blaſſemie venenoſa: mendacia ⁊ detra
ctoria. Debet igitur labium eſſe ſanctum in
loquendo. Leuiti. viij. Labium altaris cū
baſi ſanctificauit. Et nota ꝙ ſecundum
ſanctos Iudas ſuſpenſus crepuit medius:
⁊ effuſa ſunt. viſcera eius ⁊ hoc ne ſtercora
exirent per os. ideſt anima pc̄ti fece macu
lata quo chriſtum licet proditioſe fuerit oſ
culatus. Et per os tuum exit ſtercus blaſſe
mie ⁊ omnis immundicie. Exemplum. In
Brabantia nobilis quidam nocte paraſce
ues vadens ad matutinas tranſiuit per ta
bernam in qua erāt iuuenes ludētes ⁊ chri
ſtum blaſſemantes voluit. ſed vltra tranſi
uit. ⁊ dum proceſſiſſet vidit populum lu
gentē in platea hominem extraneum totū
plagatum: totum cruentatum ⁊ occiſum ab
illis de taberna: vt aſſiſtētibus viſum fuit.
Ingreſſus nobilis tabernā cū minis iuue
nes illos dure redarguit. q audīti negāt ho
minem ad ſe ingreſſum: ⁊ ſe nullum vidiſ
ſe nec aliquem verberaſſe. Qui mox ſurgē
tes cum illo nobili querunt hominem mor
tuum ⁊ nihil inueniunt. Tunc in ſe reuerſi
perpendunt hominem illum fuiſſe chriſtū
quem ſuis blaſſemijs cruentabant. Quo
viſo tabernarius qui erat vſurarius: omia
plene reſtituit. ⁊ dimidium bonorum ſuo
rū dans pauperibus ſancte obijt. ergo ſan
ctum ⁊ terribile nomen eius. Ad philipen
ſes ſecundo. In nomine Ieſu omne genu
flectatur celeſtium terreſtrium ⁊ infernor.
Secundo. petimus bonum glorie. ibi.
ſecūda petitio Adueniat regnum tuum. Mathei. vj.
dicitur Ubi eſt theſaurus tuus ibi ⁊ cor tu
um erit. Peccatores autem theſaurizant
in terra. Ideo eorum cor ⁊ deſiderium eſt
in terra ditari. Sed ſancti theſaurizant in
celo ⁊ prudentius. Ratio eſt. Mercato
res mare tranſituri in quo ſunt multa peri
cula. Non portant ſecum pecuniam: ſed
emunt merces ab eis qui bona ſua habēt
vltra mare portantes certas litteras quas
cum attingerint vltra mare oſtēdūt mox
eis dantur merces quas emerunt. Nunc
autem pauperes chriſti habent ſuas mer
ces ⁊ theſaurum in eccleſia. Luce ſexto.
Beati pauperes quoniam ipſorum eſt regnū
celorum. Et ideo ſancti cum tranſeunt ma
re. hoc eſt periculū huius mundi non por
tant ſecum theſaurum bonorum tempora
lium: ſed dando pauperibus comperāt ſi
bi theſaurum in celo portantes ſecum cer
tas litteras euangelij dicentis. Da paupe
ribus ⁊ habebis theſaurum in celo. Math.
xix. Et ideo iuſte ſancti ⁊ boni viri.
quia iam ſuum theſaurum habent in celo
quod iam emerunt petunt. Adueniat
regnum. tuum: ⁊ hoc ſecure petunt ſperan
tes dulciſſimam chriſti inuitationem dicē
tis. Mathei vigeſimo quinto capitulo.
Uenite benedicti patres mei poſſidere re
gnum. ⁊ cetera.
Tertio. petimus bona virtutum ⁊ gra tertia
tie. ibi. Fiat voluntas tua ſicut in celo ⁊ in petitio.
terra. Circa quod eſt aduertendum ꝙ ſan
cti in patriā. ita obediunt ⁊ ſequuntur vo
luntatem diuinam vna cum angelis ꝙ ni
hil omnino faciunt voluntatis proprie.
Modo petimus ita eſſe in nobis quod qui
dem eſt neceſſarium ad vitandum pecca
tum. Cuius ratio eſt. Uidemus enim ꝙ
nubes a ſole eleuata a terra ⁊ aqua quam
diu ſequitur motum ⁊ virtutem ſolis non
cadit: ſed aſcendit ſurſum: ſed quando ſe
quitur ſuam propriam conditionem re
frigeratur: fit grauis ⁊ conuerſa in niuem
vel pluuiam cadit ⁊ mixta terre fit lutum:
quod quidem ſibi accidit ex loco. ſcilicet
medio intriſtitio aeris. Sic recte perſona
a deo eleuata a terra cupidinis ⁊ aqua vo
luptatis quamdiu ſequitur motum ⁊ virtu
tem diuine voluntatis non cadit in pecca
tum: ſed aſcendit ſurſum verſus gloriā. quia
in pſ dicit. In voluntate tua deduxiſti me

⁊ cum gloria ſuſcepiſti me. Econtra pſo/
na ſequens propriam voluntatem ⁊ mo/
tuz. Primo refrigeratur a dei amore: De
inde fit grauis ⁊ ponderoſa in dei ſeruitio.
⁊ ſic cadit in lutum peccati. Et ſic quando
qz accidit paulo qui ad epheſios.2°. ait
Conuerſati ſumus in deſiderijs quaſi facie
tes voluntatem carnis. Sed hoc ſepe con/
tingit ex loco ⁊ ſocietate quam perſona fre
quentat. Ad vitandũ igit̃ caſũ peti petim⁹.
fiat volũtas tua. exẽplo xp̃i dicẽtis Ma/
thei.xxvj°. Nõ mea voluntas ſed tua fiat.
Quarto petimus bona temporalia ſu/
ſtentationi neceſſaria non ſuperflua. Pa/
nem noſtrum quotidianum da nobis ho/
die. Et hic petimus panem qui ordinatur
ad neceſſitatem ⁊ non alium cibum qui ſe
pe queritur ⁊ procuratur propter volupta
tem ⁊ ad ſuperfluitatez. Docemur ergo pe
tere neceſſaria nõ ſuperflua. Ratio eſt. In
firmus.n.modicam habens virtutem de/
bet cibum temperate ſummere. ⁊ ſoluz ad
ſuſtentationem alioquin virtus non ſuffi/
cit cibum conuertere ⁊ dirigere ⁊ tunc ex
nimio cibo ⁊ ex ſuperflua indigeſtione ge/
neratur apoſtema: ⁊ morbi inflatiui. ⁊ ſic
recte eſt ad propoſitum. qꝛ hodie quaſi qui
bus modicum habet de prudentia in vten
do ⁊ diſpenſando temporalia cadunt in a
poſtema: ⁊ in tumorem grauiſſimi pecca/
ti. Debemus ergo ea vti ⁊ ſummere ſolũ
ad neceſſitatem. exemplo Salomonis pro/
uerbiorum.3. Mendicitatẽ ⁊ diuitias ne de/
deris mihi. ſed tantum tribue victui meo
neceſſaria. Superfluitas enim diuitiarum
inflat cor generat apoſtema ſuperbie ⁊ con
temptus pauperuz. Ideo perſona tali apo
ſtemate ſentiens ſe grauatam debet facere
ſicut animal. de quo legitur ꝙ ſentiens ſe
agrauatum apoſtemate confricat ſe ad ar/
borem donec rupto apoſtemate ſanies de/
fluat. Sic recte talis perſona debet ſe con/
fricare ad arborẽ crucis ad paupertatez. ſ.
⁊ nuditatem quã xp̃s in mundo ⁊ in cruce
ſuſtinuit. vt vz ſanies diuitiarum fluat in
elymoſinas pauperum. petimus ergo vi
ctum neceſſarium ⁊ non ſupfluũ ꝙ ſi facie
mus obtinebimus. Scd̃o ad cori. ix. Pa
nem ad manducandum preſtabit.
Quinto petimus veniã de pctis preteri
tis. Dimitte nobis debita nr̃a. Sic ⁊ nos
dimittimus ⁊c. Math. vi. Si.n nõ dimi/
ſeritis hoibus. nec pr̃ veſter dimittet vobis
peccata veſtra. Non enim debet veniam
petere a patre perſona que vellet eius fili/
um occidiſſe. Sz omnes filij dei ſumus p
gratiam. ⁊ ideo inuicem fratres. Odium
autem eſt homicidium ſpũale. Io.3°. Qui
odit frem ſuũ homicidia eſt. Nõ ergo di/
gnus venia pr̃is q nõ dimittit fr̃i ex corde.
vnde Math. xviij. Pẽtur de ſeruo tradi/
to tortoribus ſic dicit ibi xp̃s. ſic pr̃ vr̃ faci
et vobis: ſi nõ dimiſeritis vnus quiſqz fr̃i
ſuo de cordibus veſtris. Ita ꝙ qlibet leſus
rãchorẽ cordis ad minus tenet̃ dimictere ⁊
ſigna recõciliatiõis oñdere inimico: ſz nõ
tenetur dimittere dãna: maxime ſi offendẽſ
habet. vñ poſſit reſtituere qd̃ ſi facit meret̃
intenſiſſime ⁊ de hoc exẽpluz manifeſtum.
Nobilis qdã frem ſuũ a quodã ruſtico oc
ciſum ãmiſit qui ex dolore quaſi pegre ꝑ/
fectus eſt. Qui cum iter faceret cũ magno
comitatu homicidã ſolũ i agro iuenit. q ex
tracto gladio cũ vellet eũ occidere. Ille in
terrã ꝓſtract⁹ clamauit. Dñe nobiliſſime
miſerere mei amore xp̃i ieſu q tui miſertus
eſt ⁊ oẽz mundũ ſua morte redemit. Mox
nobilis v̓ſus in lachrymas manũ retraxit
Sed ne hoc ignauie reputaretur a ſotijs.
Iterum manus extendit in proſtratum.
Iterum reus ob remiſſionem pctõrum mi
ſericordiaz petens. Secundo manum de
poſuit. Tertio increpatus a ſotijs. Ite/
rum manuz vt ipſum interficeret leuauit.
Et reus ob euaſionem anguſtie. quam
omnis caro mali in futuro iuditio per/
peſſura eſt miſerere mei. Reſpondit no/
bilis: mente ⁊ genere. Ego mortem mei
fratris tibi indulgeo. Sed quid poſtea.
Mox eadez die eccliaz intrans pro miſſa
audienda coram ymagine crucifixi ter ge/
nua flectens viſus eſt a quodã ſancto viro
ad ſingulas genuflexiones nobilis crucifi
xus inclinare capud. Vocans aũt ſanctus
nobilem ad partem: interrogat ipſe quis eẽt.
cui ille. Miles ſum in terra mea. Et ſan/

ct⁹. Dicas chariſſime ⁊ nihil celes. i q̃ ma
gis confidis miſericordiã dei meruiſſe. cui
ille ait. Miles ſum in ſeculo deditus nihil
apud deũ merui niſi forſitan hodie ⁊ factũ
retulit. Tunc ſanctus narrans ei qd̃ vide/
rat hortatus eſt eũ ad bonuz. Maluz ẽ igi
tur vindictam expetere maxime turbatiõe
durante. Unde Tharentinus ille nobiliſ/
ſimus phs inueniens villicũ qui ſua male
diſpenſauerat ait. Uindictã de te ſumme/
rem niſi tibi iratus eſſem. Maluit.n. ipu/
nituz dimittere q̃ per irã nimiũ punire.
Septa petitio Sexto. petimus preſeruare a malis fu/
turis. Et ne nos inducas in temptationez.
Et nota ꝙ non dicit: ne tentemur: ſed ne in
ducamur in tẽptationẽ. pſona. n. non eſt in
periculo ſumerſionis niſi inducatur intra
aquam. Sic etiã niſi inducat̃ qs intra tem
ptationẽ per peccatũ. Et hec eſt ratio: qua/
re multe pſone nõ curant tẽptatiões vitar̃.
qꝛ cõfidunt in magnas tẽptationes q̈ſi nõ
poſſe induci. ſed bene voluñt tẽptationẽ cir/
cuire appropinquado. ⁊c. Sed attendant
ꝙ periculoſum eſt valde perſone habẽti ca
put debile ire prope ripaz aque profunde
⁊ nimis appropinquare. qꝛ perſona qñqz
ſtupet ⁊ turbat̃ imaginatio: in tantum ꝙ
pes deficit ⁊ ſic in aquam cadit ⁊ ſubmer
gitur. Nunc autem omnes habem⁹ caput
debile ⁊ infirmuz contra peccatum. Yſaie
primo. Omne caput languidũ. ⁊ ce. Ideo
non eſt bonum peccato appropinquare co/
gitando. ⁊ ce. Turbatio tantuz aliquando
inualeſcit. ꝙ ſtupefacit perſonam. Turbat̃
tunc ratio: ⁊ ſic totũ ſubmergitur. Et con
tra ſic appropinquantes. dicitur Ioãnis
xj. Inducet ſuper eos mala. de quibus exi/
re non poterunt.
7a petitio. Septimo. petimus leberari a penis: ⁊
miſerijs quas patimur propter peccata. ſz
libera nos a malo. Poſtquaz enim febris
reliquit infirmum adhuc remanent re/
liquie morbi ſcilicet amaritudo guſtus:
debilitas pedum: ⁊ diu ſtat antequam re/
cuperet priſtinum guſtum ⁊ fortitudinem.
Sic recte. ad propoſitum. perſona poſtquã
dimiſit peccata adhuc habet guſtum inſi/
pidũ ad ſpiritualia. Manus ⁊ pedes debi
les ad opera meritoria. Et de hoc habetur
figura ſcd̃i Re͞m. nono. Super eſt filius Io
hatã debilis pedibus. ſ. mifiboſeth. qꝛ de
manib⁹ nutricis iuuenis ceciderat. Et ab
iſta debilitate petimus liberari a deo. de
quo dicitur ſapientie. xix. Tu es qui libe/
ras ab omni malo. Sz quomodo hoc po
teſt fieri. Ecce: Nam pſona recuperat gu/
ſtum ⁊ fortitudinem poſt morbum ſumen
do cibum leuem ⁊ confortatiuum ſimili/
mum nature: non groſſum: naturam ſuffo/
cantem. Cibi aũt groſſi anime ſunt verba
diſſoluta delicie. ⁊c. Dilata te. Caro eniz
concupiſcit aduerſus ſpiritum ad Galat.
v. Unde iſta ſpiritum non fortificãt ſed de
bilitant. econtra deuotio. oratio. ieiuniuz.
v̄ba ſancta. miſſe ⁊c. Unde de perſona ta
lia frequentante dicitur ad Roma. viij°.
Creatura liberabitur a ſeruitute corruptio
nis in liberbatẽ glorie filiorum dei ad quã
nos perducat. Amen.

Incipit tractatus de penitentia.

Penitentiam agite appropinqua
bit eniz regnum celorũ Math.
4°. capi. Quia beatus ioannes
conuocans populum ad bapm
fluminis idem verbum aſſũmit. quaſi pro
temathe Math. 3°. capitu. Et iterum ſal/
uator noſter inuitans populum ad ba/
ptiſmum flaminis. idem verbum rea ſum
mit Math. iiij°. capi. Idcirco ſancta ma/
ter eccleſia ſanctorum patrum ſequens ve
ſtigia. Iſto ſacro tempore vocat fideles ad
lamentum penitentie. vt ex perſona eccle/
ſie verbum a nobis ꝓlatum proponatur.
cum dicimus. Penitentiã agite. In quo
quidem verbo ⁊ diuino oraculo.
Primo. aliquid precipitur. ſ. peniten/
tiam agere.
Secũdo: aliqd ꝓmittit̃. ſ. regnũ celorum.
poſſidere. ⁊c. Preceptũ nãqz ptinet ad
meritum qd̃ in viam eligitur. Promiſſuz
vero ad premium qd̃ in patria recipitur.
Et ſm illa duo preceptuuꝫ h indiget gra
tia cooperante. Et promiſſum gloria bea
tificante. De peccato autez ꝙ hic inducit̃.

Cum premittitur. Penitentiam a-
gite. Loquitur chriſtus: expreſſe ſub for-
ma precepti. Luce. xiij. di. Niſi penitenti-
am egeritis ſimul omnes peribitis. Un-
de acqritur argumentum ꝙ actum penitē-
tie deus non proponit per modum conſilij
ſed per modum ſimplicis precepti ꝙ patet
quia eterna dānatio que hic non petenti-
buꝫ cōminatur: non debetur alicui niſi pro
pter tranſgreſſionem precepti. De promiſ-
ſione que exprimitur. Cū additur. Appro
pinquabit regnum celorum. habetur dañ.
ſecundo. Suſcitabit inquit deus regnum:
qḋ ineternum non diſſipabitur. ⁊ illud re-
gnum de lege communi ingredi non poſ-
ſunt niſi preceptum de hoc dictum perfici-
unt. ſ. Penitentiam agite. ⁊c. Et ideo ſub
dit dañ. Et regnum eius populo alteri nō
tradetur. quia vero ſtatꝰ vite preſentis ſta
eſt circa meritum quod nondum circa pre
mium. Jecirco ad preſens. Circa primam
partem thematis que eſt. Penitentiam
agite. Eſt inſiſtendum. Circa q̄ ante omia
eſt ſciendū ꝙ penitentia accipitur quadru
pliciter. Qꝛ primo modo accipit̄ pro vir-
tute. qꝛ vnuſquiſqꝫ ſe punit de peccatis ⁊ ex
ercet debitam ſui ipſius vindictam ſm exi
gentiam culpe cōmiſſe. ⁊ illud pertinet ad
iuſticiam diſtributiuam cuius eſt mala pu
nire ⁊ bona remunerare. Et iſto modo loq
tur de penitentia. Luce. 3°. Facite fructus
dignos penitentie. Quos fructus explicat
beatus Gregorius di. ꝙ ſm quantitatem
culpe debet eſſe accerbitas pene aſſumpte.

Secundo modo accipitur pro actu. ſm
ꝙ actus penitendi eſt diſplicentia cōmiſſi
mali qualicunqꝫ. ſiue bene ſiue male: hereti
ci ſiue dānati. Dānati. n. penitere: dicūt̄ ꝓ
pter ſupplicium inflictum de qua infructu
oſa penitentia. dicitur ſapieñ. v. Turbabū
tur timore orribili. d. intra ſe. penitētiā agē-
tes. ⁊ pre anguſtia ſpiritus gementes. Et d̄
Juda proditore. dicitur in euangelio ꝙ pe
penitētia ductus laqueo ſe ſuſpendit. ⁊ce.

Tertio modo dicitur penitentia pro
ſtatu. ſ. religionis vel religioſorum. qui di
cuntur in pnia permanere. Et ſic videtur
penitentia accipi. luce. 3°. c. Ubi dicitur ꝙ
iſte Joannes in omnem regionem iorda-
nis predicans baptiſmum penitentie. Iſte
baptiſmus non erat verus baptiſmus: nec
moralis. nec verum ſacramentum. ſed qui
dam actus diſponens ad chriſtianam reli-
gionem aſſumendaꝫ in illo. ⁊ ce.

Quarto modo accipitur pro ſacramen
to ſecundum ꝙ cōmendatur cuꝫ baptiſmo
⁊ euchariſtia baptiſmum ſequens ⁊ eucha
riſtia precedens. Et illo modo videtur lo-
qui apoſtolus prima corinthi. di. ꝙ ſecun-
dum deum triſtitia eſt penitentia in ſalu-
tem ſtabilem. operatur. eo ꝙ contritio pre
uenit illud ſacramentum. quia tamē in iſto
ſacro tempore pl̄ intentio fidelium circa ſa
cramentum penitentie verſatur precipue.
Jecirco. Circa illud ſacramentū noſtra in
tentio eſt firmanda. Et ſecundum hoc ſunt
hic precipue quatuor facienda.

Et primo. inſiſtamus circa iſtius ſacra
menti diffinitionem. vt appareat quid ſit.

Secūdo. circa eius inſtitutionem: vt vi
deamus a quo ſit principaliter.

Terꝰ. circa eiꝰ ſuſceptioē videat̄ cuiꝰ ē.

Quarto. circa eius perfectionē vt decla
retur propter quid eſt.

Quantum ad primum eſt ſciendum ꝙ
diffinitio huius ſacramenti habetur in li-
bro de regulis theologie. capᵒ. 109. qui li-
ber aſcribitur beato clementi. vbi dicitur.
quod ſicut baptiſmus eſt remedium cōtra
originale peccatum. Ita ſacramentum pe
nitentie eſt ſecunda tabula poſt naufragi-
um. Cuius diffinitionis declaratio ſunt
quatuor inueſtiganda.

Et primo. quid eſt illud naufragium qḋ
precedit iſtam tabulam penitentie.

Secundo. qualiter iſta tabula ſequitur
poſt naufragium.

Tertio. que ſit iſta prima tabula que ſe-
quitur illud naufragium.

Quarto. qualiter penitentia eſt ſecūda
tabula. Quantum ad primam particu-
lam huius diffinitionis. Quid ſit illud na
ufragium. Dicitur ꝙ prima ratio naufra-
gij precedentis tabulam eſt primum pecca
tum mortale qḋ cōmittitur poſt ſuſceptum
baptiſmum. qꝛ pctm̄ illud ſpēaliter naufra
gium appellatur. eo ꝙ ſicut in naufragijs
deſtruit̄ integritas nauis. Ita in peccato

corrumpitur virginitas anime que eſt inte
gritas illius. quia ſicut i muliere ſemel cor
rupta non poteſt virginitas repari. ita nec
poſt tale peccatum gratia baptiſmalis. que
tunc amittitur recuperari. omnis enim gra
tia poſtea data eſt penitentialis. non tamen
baptiſmalis. quia homo non poteſt ampli
us rebaptizari. ſed penitentiam facere.

Iſta integritas mentis. tanto eſt ſuperi
or integritate carnis quanto anima preeſt
corpori. ſicut enim virginitas hominis pre
fertur virginitati bruti. ſic natura humana
nature brutorum. Et ideo ſicut aureola da
bitur virginitati carnis. multo magis aīe.
Diċ. n. beatus Auguſtinus de ciuitate dei
ꝙ pauci reperiuntur illius felicitatis dig̈.
vt. ſ. ꝙ retineāt iſtam virginitatem. Et iō
dicit. Cum maxima diligentia eſt cauendū
ab inocentia cadere in mortale peccatum.

Intelligendum eſt tamen ꝙ anima que
eſt in ſtatu baptiſmalis gratie candidata.
habet quatuor priuilegia.

Quorum primum eſt. ꝙ ipſa habet ſecu
ritatem in ſuo ſtatu. q̄ ſine baptiſmo obti-
nere non poteſt. Unde dum mortaliter nō
peccat eſt ſecura de diuina gratia.

Secundum eſt: ꝙ habet facilitatem in
ſuo actu. quia cum ſit ſine vicijs acquiſitis
nondum habet pronitatem malaꝫ ad mul
tiplicanda pcā. ⁊ iō faciliter operat̄ bonū.

Tertium eſt. ꝙ habet velocitatem i ſuo
curſu. quia penas purgatorij velociter trā-
ſit. cum non habeat purgari niſi a veniali-
bus peccatis. que ſecundum apoſtolum. ſi
cut palea comburuntur.

Quartum eſt. ꝙ habet amenitatem in
ſuo affatu. quia ſicut in ſtatu inocentie vbi
nō erat peccatū aliqḋ erat dilectabiliter bñ
facere. ita ⁊ in baptizato habente gratiam
baptiſmaleꝫ. ⁊ ideo mō hic appropinquat
gratia originali iuſticie cum ſit in anima in
nocente. Et iſta quatuor priuilegia amit-
tit in naufragio peccati mortalis. ſecunduꝫ
Auguſtinum. vbi ſupra. Quia ſicut poſt
naufragium homo.

Primo. non habet ſecuritatem de ſuo
ſtatu in aliquo ligno. Ita ⁊ anima poſt ba
ptiſmum minime eſt ſecura.

Secundo. homo non habet facilitateꝫ
in ſuo actu. quia cum difficultate magna
poteſt venire ad portuꝫ. ita homo poſt pec
catum acquirit in anima pronitatē ad pec-
cādū. ⁊ iō cū difficultate ē habil̄ ad reſiſtēm.

Tertio. homo in naufragio non habet
velocitatē i ſuo trāſitu velocius. n. cū naui
veniret ad portum. Ita poſt peccati lapſuꝫ
anima tardius tranſit penas ⁊ purgatoriū
quia peccata mortalia grauiſſime puniūt̄.

Quarto. in naufragio habetur triſtitia
magna. eo ꝙ cum magna pena aliquis ſol
uatur poſt peccati. ſ. mortalis lapſum cuꝫ
magna pena. anima poteſt venire ad ſalu-
tem ⁊ hoc propter originalis iuſtitie diſtā-
tiam que ei delectabilia reddebat omnia.
Et propter iſta lapſus iſte. recte naufragiū
dici poteſt. Quantum ad ſecundam ꝑ-
ticulam. ſ. qualiter tabula penitentie ſequi
tur illud naufragiū. Dicitur ꝙ lꝫ nulla ta
bula ſeperata ſit homini neceſſaria ante na
ufragium. vt in eā ſaluetur. ſ. a poſt baptiſ-
mum ante peccatum mortale non ſtatim
poſt ſacramentum penitentie eſt de neceſſi-
tate ſalutis. qꝛ peccata vēialia q̄ ꝑcedūt ho
minē: dānari nō pñt. ſꝫ ſtatim iſto naufra
gio: vt dictū eſt facto illud ſacrꝫ ē de neceſ
tate ſaluti. qꝛ nō aliḋ eſt rmedīū hōi poſt. ſ.
naufragiuꝫ. quo ſine aliquo ligno diuiſo
ſaluari poſſit. Quātū ad tertiā ꝑticulā. q̄
ſit pᵃ tabula poſt illḋ naufragiū neceſſa-
ria. Dr̄ ꝙ pnia. ſ. iterior. q̄ cōſiſtit i attritio
ne ⁊ cōtritiōe. qꝛ illḋ ē pᵐ refugiū. poſt ta
le lapſuꝫ. qꝛ ſꝫ Aug. ſine iteriori pnia nᵐ
pōt dimitti pctm̄. ⁊ iſta eſt pnia mentalis.
pnia qꝫ ſpūal̄. Quātū ad quartā ꝑticulā.
q̄. ſ. ē ſcḋa tabula. dicitur ꝙ ē pnia exterior
dr̄ aūt ſcḋa tabula qꝛ non vꝫ ad ſalutē ni
ſi cū pnia. pᵃ niſi enim qs mēte pēiteat fru
ſtra ore cōfitet̄. q̄ vocalis cōfeſſio dr̄ exteri
or pnia. ⁊ qꝛ pꝰ pnia poſt naufragiū dr̄ 2ᵃ
tabula ⁊ hinc ē quod ſacrm pnie qḋ ꝯſiſtit
in confeſſione vocali recte dr̄ ſcḋa tabula
poſt naufragiū. Cū ſint due table ad nau
fragiū ⁊ pniaꝫ ꝑtinēteſ. Iſte āt due tabule
fuerūt figurate i lege ꝑ duas tabulas legis
antiq̄. q̄ dicte ſūt table teſti. de qbꝰ dr̄ exo.
22. Qꝛ ſic pᵃ tabula erat reſpectu bonorum
ſpaliū vel ſupnāliū. ita 2ᵃ tabl̄a r̄ſpectu nā
liū. Ita hec pᵃ ē i ſpūalibꝰ ⁊ 2ᵃ i ſēſibilibꝰ.

Intelligendum eſt tñ. ꝙ quatuoꝛ ſunt
que requirunt̃ ad iſtius ſacramenti integri
tatẽ. vt ðclarat̃ in li° iiij. ſacre theologie. ſ.

❡ Cauſa efficiens.
❡ Cauſa materialis.
❡ Cauſa foꝛmalis.
❡ Cauſa finalis.

❡ Cauſa efficiens iſtius ſacramenti quãtũ
ad miſteriũ eſt ſacerdos rite cõſecratus. qꝛ
nullus carens tali oꝛdine. põt illud ſacra-
mentũ cõferre. qꝛ ſolum illi oꝛdini date ſũt
claues ligandi ⁊ ſoluendi. Unde confeſſio
facta layco in moꝛtis articulo ꝓpter defe
ctum ſacerdotis nõ eſt ſacramentũ. ſed hu
militatio. Si aũt per modũ ſacramenti in
tenderetur magis obeſſet ꝙ̃ prodeſſet.

Cauſa aũt materialis eſt omne pecca-
tuȝ: taȝ obmiſſionis ꝙ̃ cõmiſſionis: tã ve-
niale ꝙ̃ moꝛtale: tã cogitatuȝ ꝙ̃ cõſumatũ
vnde merita non ſunt huius ſacramẽti ma
teria cũ de ipſis non ſit penitẽtia faciẽda.

Cauſa foꝛmalis eſt. Abſoluo te quan-
tũ ad omne abſolubile. qꝛ ſic ab apl'is tradi
ta inuenitur. Sig^m aũt trinitatis dicit̃ ꝑti
nere ad bene eſſe ſm̃ illa que inueniuntur
tradita a beato petro. Cauſa vero final'
eſt intentio debita. ſm̃ ꝙ intentio reqrit̃
in omni ſacramento. vt. ſ. conferens inten
dat facere qð facit eccl'ia. qꝛ ſacramenta ſꝫ
b. Augu. nõ habent virtutẽ in fide vnius
perſone. ſed in fide vniuerſalis eccl'ie. ⁊c̃.

Circa tertiã partem in ſermonis nego
3ª pars ciandũ eſt circa illius ſacramẽti inſtitutio-
ꝑncipl' nem. vbi quinque ſunt videnda.
ꝑ^a pars ❡ Primo. a quo ſit inſtitutum.
❡ Secundo. quibus ſit inſtitutum.
❡ Tertio. qñ fuit inſtitutum.
❡ Quarto. quare fuit inſtitutum.
❡ Quinto. vbi fuit inſtitutum.

❡ Quantũ ad primũ. ſ. a quo fuit inſtitu-
tuȝ. Dicendũ ꝙ de cõfeſſiõe pctõꝝ mẽtio
nẽ faciũt ſcripture i locis mãifeſtis. Et pꝛio
i p̃s. 31°. Dixi ꝯfitebor aduerſũ me i iuſtitiã
meã dño. Iſta ãt ꝯfeſſio ñ ꝑtinet ad ſacrꝫ
penitentie. qꝛ nõ fiebat homini: ſed ſoli dõ.

Scðo dañ. ix. d'cit̃ ꝙ dañ in oꝛe confite
bat̃ peccata ſua ⁊ populi ſui nec illud perti
nebat ad cõfeſſionẽ ſacramẽtaleȝ. qꝛ in hac
ſolum peccata populi ⁊ venialia confiteri
debet. Tertio. eccleſiaſticus dic̃. nõ con
fundaris cõfiteri peccata tua. ⁊ illa confeſ-
ſio nõ erat ſacramentalis. qꝛ ibi videt̃ eſſe
intẽtio ei⁹ de ꝯfeſſiõe publica q̃ fit zelo ꝟi
tat̃ ⁊ hũilitatis. Quarto btũs Math. 3°
c°. ſcribit di. de baptiſmo Ioãnis. qꝛ tũc exi
bat oĩs hieroſolima: ⁊ oĩs iudea: oĩſqꝫ re-
gio circa ioꝛdanẽ: ⁊ baptizabant̃ ab eo in
ioꝛdane confitẽtes peccata ſua. Et illa con
feſſio non erat ſacramentalis: ſꝫ ſicut ba-
ptiſmus eius erat quoddaȝ pꝛeambulũ ad
baptiſmuȝ xp̃i. Ita ſua confeſſio erat p̃am
bula ad vere penitentie ſacramentũ. De
hijs pꝛemiſſis teſtimõijs nullus ꝓ̃e ꝑtine-
bat ad vere penitentie ſacramentũ. lꝫ illud
figurarent. Iacob⁹ ẽt in cano. ſua. c. v. di.
Confitemini alterutrũ peccata veſtra. Et
Io. in pꝛima ſua cano. ibi. Si confitemini
peccata veſtra fidelis ⁊ iuſtus eſt vt remit
tat vobis. Nec tñ ꝑ hoc qs credere debet.
ꝙ iſti apo'. illð ſacramẽtũ inſtituerit. ſed tñ
tum pꝛedicauerunt ſicut ſacramentuȝ ba-
ptiſmi. qꝛ lex per moyſen data eſt. gr̃a ⁊ ve
ritas per ieſum xp̃m facta eſt. io. p°. qꝛ facta
eſt lex noua cum omnibus ſacr̃is ſuis. ſecũda

Quantum ad ſecundum queſitum. ſ. pars
Quibus illud ſacramentum inſtitutuȝ eſt.
Dicitur ꝙ oĩbus ð cõi lege qꝛ omnes ſũt
peccatoꝛes. Iuxta illud. i. ioannis. Si dixi
mus ⁊c̃. Et iacobus in multis offendim⁹
omnes ⁊ non eſt remedium contra pecca-
tum poſt baptiſmum niſi iſtud. Ideo dicit
xp̃s. Luc. 13. ca. Niſi penitentiam egeritis
omnes ſimul peribitis. Intelligendum ta
men eſt. ꝙ in ſacra ſcriptura quatuoꝛ mo-
di ſunt ſanctoꝛum quantum ſpectat ad ꝓ-
ponendum. Et pꝛimus eſt. quia quedã
complectunt̃ omnem ſexum ⁊ etatem ſicut
ſacramentum baptiſmi quod obligat vtrũ
qꝫ ſexum ⁊ omnem etateȝ. vt docet Aug.
de fide ad petrum. Secundus eſt. qꝛ que
dam complectuntur omnem etatem ſꝫ nõ
ſexum ſicut erat in lege veteri circũciſio q̃
non niſi maſculis debebatur. illis tamen ſe
cundum omnem etatem vt legitur. gñ. 17.
ca. Tertius eſt. illoꝛum qui complectun
tur vtrunqꝫ ſexuȝ. ſed non etatẽ ſicut ſacr̃m

diuine inſtitutum eſt vniuerſaliter pꝛo vi-
ris ⁊ mulieribus: tñ nullis de neceſſitate ð
betur vſqꝫ ad annos diſcretiõis. qꝛ hoc ſa
cramentũ eſt remedium cõtra actuale pec-
catuȝ tñ. quod nõ cõmittitur donec diſcre
tio habeatur ⁊c̃. Quartus modus eſt.
illoꝝ q non cõplectunt̃ vtrunqꝫ ſexuȝ: nec
omnem etatem ſicut ſacramentum oꝛdinis
ſoluȝ pꝛo hoĩbus ⁊ in etate perfecta conſtitu
tis: ſicut pꝫ per 2^m membꝛuȝ quib⁹ hoc ſa-
cramentũ fuit inſtitutũ. ⁊c̃. Sed aduertẽ
duȝ eſt ꝙ inuenitur quadruplex ſtatus ho-
minuȝ quantũ ſpectat ad pꝛopoſitum.

Et pꝛimus ſtatus eſt in quo potuerunt
peccare moꝛtal'r. ⁊ nõ venial'r ſicut in ſtatu
innocentie. dr̃ aũt peccatum fuiſſe moꝛtale.
qꝛ ibi peccatum nõ poterat cõmitti: niſi ex
certa malitia cũ ibi nõ eſſet ignoꝛantia: ſed
gratia accepta cũ oꝛiginali iuſtitia ⁊ ibi nõ
debuit eſſe ſacramentuȝ. qꝛ peccatum moꝛ
tale illud obꝛuebat totaliter. Secũdus
fuit ſtatus in quo poterant peccare veniali
ter ⁊ non moꝛtaliter ſicut ſtatus apoſtoloꝝ
poſt cõfirmationẽ ſpũs ſan. tũc illud ſacra
mentũ erat neceſſariũ. vnde b. Io. in cano
nica ſua in loco pꝛeallegato ꝯfeſſioneȝ pec
catoꝝ ſibiipſi indicit. tñ talibus hoc ſacra-
mẽtuȝ nõ omnino erat de neceſſitate ſalu
tis. vt periclitarentur ſine eo ⁊c̃. Terti-
tius ſtatus fuit in quo poteſt peccari moꝛta
liter ⁊ venialiter ſic̃ eſt ſtatus coĩter creden
tiũ ⁊ i hoc ſtatu hoc ſacr̃m ẽ de neceſſitate
ſalutis. vnde ſimoni moꝛtaliter peccanti.
dixit petrus actuuȝ. viij. Penitentiã age
a neqtia tua. Quartus ſtatus ẽ. in quo
tertia nec moꝛtaliter nec venialiter peccari põt ſi-
pars. cut fuit ſtatus. in q no fuit mater domini
⁊ eius filius ⁊ hoc ſacramentũ ad illos nul
latenus pertinebat. Ideo dicit Azarias in
oꝛatiõe ſua. Danie. 3°. Tu dñe iuſtoꝝ nõ
poſuiſti pniam iuſtis hijs qui tibi nõ pec-
cauerunt. Quantũ ad tertium queſituȝ
Quãdo. ſ. illud ſacramentuȝ ſit inſtitutuȝ.
Eſt aduertenduȝ ꝙ in euãgelio quatuoꝛ tẽ
poꝛa nominant̃. in qbus chriſtus tradidit
quadruplicẽ poteſtatem.

Pꝛima. fuit vniuerſal' ⁊ publica ſicut.
illam quam tradidit. b. Petro. Mathei.
xvi. c. Quodcũqꝫ ligaueris ſuper terrã
Secunda. fuit particularis ⁊ publica ſi
cut ibidẽ. Quecũqꝫ ligaueritis. ſicut enim
epiſcopi hñt poteſtatẽ particularẽ ⁊ publi
caȝ ſub romano põtifice. ita alij. ſ. apoſtoli
dei habuerũt ſub petro. Tertia. fuit po
teſtas caritat̃ in foꝛo pꝛiuato. Et illam po
teſtatẽ tradidit xp̃s apl'is. qñ ipſos in ſacer
dotes oꝛdinauit: qꝛ poteſtas ligãdi ⁊ ſoluẽ-
di oꝛdini ſacerdotali ẽ ãnexa ⁊ illa ptãs fuit
collocata ꝓ oĩb⁹ ſacerdotalib⁹: qñ xp̃s inſti
tuit euchari^e ſacrꝫ. qꝛ tũc dixit. Hec facite
in meã cõmemoꝛationẽ. Luce. xxi.

Quarta fuit poteſtas iuriſdictionis pꝛi
uate ⁊ non publice ꝙ̃ xp̃s dedit ad relaxã-
dũ ⁊ dimittendũ peccata. Io. xx. Quoꝛuȝ
remiſeritis peccata. ⁊c̃. Et in illo ꝟbo dici
tur ſacramentũ pnie inſtitutũ. qꝛ in eo dat̃
auctoꝛitas dimittendi peccata. Si auteȝ
querat̃ que dies erat illa. Dicit̃ ꝙ fuit in
die dñica reſurrectõis inſtitutũ. ſicut die il
la. xp̃s fuit a moꝛtuis reſuſcitatus. ita i hoc
ſacramẽto aĩa a moꝛte ſpirituali ſuſcitatur
dũ trãſit de peccato moꝛtali ad gratiã quã
conſtituit illud ſacramẽtũ. ⁊c̃. quarta

Quantũ ad quartũ punctũ. Ubi illud pars
ſacramẽtũ fuit inſtitutũ. Dicit̃ ꝙ in Hie
ruſalẽ. qꝛ ibi appuit xp̃s apl'is qñ dixit eis
verba in quibus inſtituit hoc ſacramentũ.

Intelligendũ eſt tñ ꝙ in hoc loco fuerit
inſtituta q̃tuoꝛ ſacramẽta hñtia ꝯnexionẽ ad
inuicẽ. Quoꝝ. ſ. pꝛimũ eſt ſacramẽtũ ba
ptiſmi. qꝛ lꝫ marci vlt°. fuerit data foꝛma
baptiſmi i mõte galilee. vlt^m tñ p̃ceptũ de
baptiſmo datũ fuit marci vlt°. añ aſcenſio
neȝ i mediate in monte oliueti qui eſt iuxta
Hieruſaleȝ vnde luce vlt°. dicit̃ ꝙ locu-
tus eſt cum eis pꝛi°. poſtea duxit eos foꝛas
Hieruſalẽ. Secundũ. fuit ſacramẽtum
euchariſtie. qꝛ in Hieruſalẽ fuit facta cena
in qua xp̃s inſtituit euchariſtiã ſicut quatu
oꝛ euangeliſte teſtant̃. Tertiũ fuit ſacra
mentũ oꝛdinis. qꝛ chriſtus dixit eis in codẽ
loco vbi cenabat poꝛrigens eis calicem bi
bite ex hoc oẽs. In qua qdẽ oblationẽ di-
citur caracter infundi ſacerdotalis. qꝛ tunc
dixit. Hoc facite in meã cõmemoꝛationẽ
Luce. xxi. Quartũ. fuit ſacramẽtũ peni

ētie.qꝛ ibi dictū fuit. Jo.xx. Quoꝝ rmiſeri
tis.ꝛc̄. Et hñt illa ſacramenta connexio
pcm.qꝛ nullus pōt recipere ſacramentum
pnie.niſi prius baptizeť.qꝛ baptiſmus ē ia
nnie.niſi prius baptzeť.qꝛ baptiſmus ē ia/
bua ſacramētoꝝ. vñ primo ordinať poſt
baptiſmū.vt patuit. Nec ſacramentuz eu
hariſtie pōt digne ſūmi ſine pnīa.nec pōt
pfici niſi prehabito ſacramēto ordīs. Et iō
qꝛ ſic cōnexa fuerunt conuenienťer in codez
loco inſtituta.iſte eſt ille locus pnīe ꝙ non
potuit ille eſau ſpūaliter inuenire.ꝛc̄.vt ha
beť heb.xij.c.qꝛ nō attēꝰ .ſed turbatꝰ erat.
Quantū ad qntū punctū. Quare.ſ.il/
lud ſacramētū fuit inſtitutū introducūtur
quintū pūctū huius ſacramēti inſtituendi qnqz cōditio
nes. Et prima eſt.ꝙ pnīa eſt ad pecca/
toꝝ patrociniū acquirendum.ſic̄.n. nō vi
demus ꝙ in cauſis ciuilibus hoīes coīter
indigent patrocinijs :vel iudicibus q ſint
virtuť periti.vt penas viris poſſit euitare
ꝛ tales oz ordinate in ſuas cauſas pcede/
re. Ita i ſpūalibꝰ multo magis.ꝛ iō expe/
diens eſt ſacerdoti peccata ſua reuelare q
ad ea vitanda ſanū cōſiliū dare poſſit pp
ꝙ eligendus eſt ſacerdos doctus q ſciat ꝛ
poſſit inter lepraz ꝛ lepraz diſcernere.quia
illō ē eiꝰ officiū.vt habeť in liº leui.p totū
Secūda ratio fuit ad peccatoꝝ purga
tionē faciendā.ſicut eniz qñ ſumptus eſt ci
bus venenoſus niſi euomatur ledit cor ſuf
focat hominē ꝛ morit homo. Ideo vomi
tus ē optᵐ remediū vt cōuenieťer aliter cu
rari nō valeat. Ita cuz peccatū ſit aīe mor
tiferū venenū cū intrauerit ad eā cōueniē
tiſſime curať per vomitū q fit pleniſſime i
cōfeſſione.vnde de illis q quotidie pecca
ta ſua iterant cū ſpe cōfeſſionis dicit Pe
trus ſcđa cano.c.3. Canis reuerſus ad vo
mitū ꝛ ſus lota i voluptabro luti.
Tertia ratio fuit Ad peccatorū mul/
titudinem precauendā qꝛ cū ſit difficillimū
pctā ꝓpia qnātūcūqz turpia q̄ nā abhoret
detegere ꝛ alteri reuelare.cū qlibet cogitet
ꝙ alteri oportet de neceſſitate reuelare ſic
ſacerdoti.timet ea ppetrare ſic̄ i manifeſto
turpia naturaliter refugimus facere. Vñ
ꝓpheta dō.q.p modum cōminatiōis ſibi
ipſi interdicens peccatum di. Tñ iniqtatē
meā ego cognoſco ꝛ c. Quarta ratio fu
it. Ad medicinam ꝓpam recipiendam qꝛ
pena eſt q̄dam medicina ſpiritualis.ꝛ per
ipam īfirmitas aīe noſtre curatur. ſecundū
Augu. Illa aūt infirmitas non curatur ꝑ
pnīe.niſi p medicinam cōtrariam. Et ideo
ſicut peccata p̄magna delectatione deglu/
ciuntur ita opz.vt p magnam penam eua
cuentur. Nulla aūt pena īponi potuit con
tra peccata.quā illa.quod patet qꝛ.hoīes
frequēter exponūt ſe dāpnationi eterne pri
us quam uelint ſua turpia reuelare. Vnde
ibi dolor.eſt medicina doloris. Vnde ſal/
uator noſter p modum medicine inducēs
ait Luc.v. Nō egent q ſani ſunt medico.
ſz q male hñt. Iō dic̄ Math.ix. Nō veni
vocare iuſtos:ſed peccatores.ꝛ cete.
Quinta ratio eſt.ad placandū diuinaz
iracūdiā que cōcitať p peccatū.qꝛ nulluus
actus eſt ita placatiuus ſicut actus humili
taťꝭ extreme.vñ q volūt iras hoīuz placať
ſolēt ſe deicere ꝛ humiliare ſe vilificando:
vnde fui Benedab volētes placare regez
iſrť poſuerūt ſaccos in lūbis ſuis ꝛ funicu/
los in capitibus ſuis: qa actus ille in quo
hō nō ſolū vult vilitatē ſuā recognoſcere:
ſed etiā manifeſtare eſt ſūme hūilitaťꝭ ꝛ ab/
iectionis. Etiā eſt cōuenientiſſimꝰ. Et ideo
b.pe.loquens de illo ſacramento in cano.
ſua pᵃ dicit ꝙ deus nō vult aliquē pire. ſz
ad pnīam puenire ne peat. Circa tertiaz 3ᵉ ps pncipl
ptē ſmōis negociādū eſt circa illiꝰ ſacri ſu
ſceptionē. Et quātū ad hᶜ ſunt alia qnque
inueſtiganda.
Quoꝝ primum eſt. quot modis poteſt
illud ſacramentum ſuſcipi,
¶ Secundū eſt.qualiter dz ſuſcipi.
¶ Tertiū eſt.quomodo dz ſuſcipi.
¶ Quartū eſt.quotiēs dz ſuſcipi.
¶ Quintū quomodo ſeruať iā ſuſceptuz.
¶ Quātū ad p̄mū.ꝯuenit penitētē ꝙᵐ ad
illud ſacſm ſe hře quadrupliciter.
Primo modo. vt recipiat ſacſm ꝛ rez
ſacri ſicut qñ accipit cū bona cōtritiōe ꝛ ac
cipit illud ſacramentuz in ſancte trinitatis
noīe abſoluiť ꝛ rez ſacri. qꝛ ſupple gratia
que diciť res illius ſacramēti infundiť.
Secundo. vt recipiat ſacramentū ꝛ nō

ſacramēti:vt qs fictus aut ſine cōtritione
accipit.tūc eniz ſacramētaliter abſoluiť ꝛ ta
men ei gratia non infundiť:ſz acquiriť ibi
cul pa ꝛ peccat mortaliter.qꝛ oīs q accipit.
vel accedit ad ſacramētū ꝯ naturā illiꝰ ſacra
menti cōmittit ſacrilegium.
Tertio mō. vt accipiat rē ſacri ꝛ nō ſa/
cramentū:ſicut ille q accedit ad illū.q non
pōt euz abſoluere credens ipſuz eſſe qualis
nō eſt ex ignorantia inuincibili. vt pote ſi
aliquis non ſacribus:ꝛ tñ fungereť officio
talis.ꝛc̄.recipiet grāz ꝛ abſolutionē ſine ſa
cramēto.qꝛ deus ad impoſſibile nullū ob
ligat.ſz Hierō. Quarto mō vt nō ac
cipiat ſacſm nec rē ſacri:ſic̄ cū q fictus va/
dit ad nō hñtez ptātez:talis ñ recipit grāz
cū obicē pōat.nec ſacrz cū nō ad debitā p/
ſonā que miſteriū cōferre nō pōt. Sic cū
illa quatuor in ſacro baptiſmi ꝛ euchariſtie
diſtinguimꝰ.ꝛ iſta atqz ſecūda infructuoᵃ
eſt pnīa:qꝛ ſicut illa iude de qua dr Mat.
xxvij.ꝙ pnīa ductus retulit.xxx.argēteos
Quātū ad 2ᵐ pūctū eſt. aduertendū ꝙ
illud ſacrz accipi dz mō cōdito nato.ſz q̄/
druplicē cōditionē ꝛ qualitatē. qꝛ cōfeſſio
pñialis dz eſſe.
Primo.amara amaritudine triſtitie.
qꝛ ſic culpa p delectationē cōmittiť.ita p
triſtitiā tāq̄ p oppoᵐ pena diluiť.vñ i pſo
na hoīs penitentis di. Jere.3º. Repleuit
me amaritudinibꝰ inebriauit me abſinthio.
Secundo.dz eſſe ſana ꝛ plena ne palli
entur:neqz circūuelleuť rectā ſz agraueuť.
qꝛ ſicut bonaꝝ mētiᵐ eſt illi culpā agnoſce
re vbi culpa nō eſt.ſm Grego.ita ꝛ culpā
reputare ſicut faciebat ille q dicebat. Iniq
tates mee ſupgreſſe ſunt caput meum.
Tertio.debet eſſe veneranda:qꝛ natura
lis erubeſcentia eſt de omni re turpi : vt in
ſecūda pūio primis parētibus patuit.qꝛ mox:vt turpia
perceperunt ꝛ erubeſcere ceperunt.ꝛc.
Sed nullus pōt eſſe atrictus niſi de turpi/
tudine ſuoꝝ peccatoruz erubeſcat ꝛ doleat
vnde dicit Jere in perſona hominis peni/
tentis. Cōfuſus ſuz ꝛ erubui vnde ſuſtinui
obprobriuz adoleſcentie mee. Jero.3º ꝛc̄.
Quarto.debet eſſe integra ꝛ perfecta ꝛ
non ſolum omnia peccata ſed etiam circū/
ſtantias peccatorum agrauantes:propoſſe
exprimat.qꝛ deus nunq̄ fecit aliqd impfe/
cte.vñ treno. 2º.diciť anime penitēti effūdō.
ſic̄ aqua cor tuū ante cōſpectū dei.
Quantū ad tertiū punctū. Intelligen/ tertiū
duz eſt. ꝙ illud ſacſm debz accipi cū quatu pūctū.
or cōditionibus ſpūm perficientibꝰ.
Quia primo accedens ad pnīam debz
habere propoſitū obediendi.qa ex quo ali/
quis in aliqua cauſa elligiť aliquē iudicē
preceptis iudicis debz parere.vñ de vteř.
xvij.q ſupbierit nolens parere ſacerdotis
imperio moriať. Naz peccatū mortale cō/
mittit q ſacerdoti in hijs que ptinent ad ſa
crz non obedit ſz rectā regulā ratiōis.ꝛc̄.
Secundo.debet habere propoſitum nō
peccandi.qꝛ nullus recipit veniam de pctis
q perpetrare intendit.tales.n.ſimiles ſunt
illis quibꝰ diciť.2.pe.3º. Canis reuerſus
ad vomitū.ꝛc̄.
Tertio. debet habere propoſitum non
ſolum dimittendi peccata : ſed etiam age/
ndi bona. quia minus eſt mala non age/
re niſi qs ſtudeat bonis opibus inſudare.
ſm Grego. Quarto. debet habere pro
poſitū ſatiſfaciendi.qꝛ ſatiſfatio eſt vna ps
penitētie vt ait ps. Qm̄ in flagella paratꝰ
ſum. Quātū ad quartū punctū. Quo/ quartū
tiens illud ſacrz ē ſuſcipiēdū. Dr aūt ꝙ pūctū
quatuor ſunt cāūs in qbus de neceſſitate ſa/
lutis eſt ad ſacſm penie recurrēdū.
Quoꝝ primꝰ ē.in die euchariſtie ſūmē
de.qꝛ neceſſariū eſt ꝙ aīa ſit purgatiſſima.
ſm.b.Diony.de ange.verarᶜ.vñ p illo ſa
cro di.apoſ.ꝓbz āt ſeipm̄ hō.ꝛc̄. Iſta āt ꝓ
batio fit qñ cōſcia diligēter diſcutiť.ꝛ p cō
feſſionē purgať. Scđus ē.in p̄cepti trāſ
greſſiōe.qꝛ ſtatiz.ſ.vt aīa hz cōſciaz ď pec/
cato mortali:dz ad pnīaz recurreť:aliter pi
culo dānatiōis eterne ſe diſponit:qꝛ ſi ſi ſu
to moreref:ſtatim dānatus eſſet. Et ideo ta
lis periculoſa expectatio non videtur ſine
mortali peccato. Et propter hoc dicit gre
gorius ꝙ peccatum quod per penitentiam
non diluitur:mox ſuo pondere ad aliud
rahit.ꝛcetera.

Tertius eſt. in mortis articuli expecta·
tione quando eſt in mortis articulo quali·
tercūqȝ ad illud ſacramētuȝ tanq̄ neceſſa
riuȝ debet recurrere anteq̄ ſibi vltimū tem
pus pnie ſibi claudat. cccli. xvij. Ante mor
tem cōfitere peccata tua. ⁊ q: talis finalis
pnia eſt nimis dubia ſemꝑ ſanus ⁊ viuēs
confiteberis dño. Quartus eſt. in anni
circulatione. q: nullo p̄dictoꝝ caſu exiſtēte
ante circulū anni. qlibet tenet ſua peccata
ꝯfiteri. q: nō min⁹ obligāt p̄cepta noue le
gis q̄ antiq̄ ⁊ in illa tenebant q ptinebāt
ad peccatoꝝ emēdationē ꝑ ſingulos ānoſ
implere emūdationem peccatoris. vt pȝ in
leui. ⁊ de vtero. ⁊c̄. Quantū ad qntū pū
ctuȝ. ſ. qualiter illud ſacramētū ſuſceptuȝ
dȝ ſaluari. Et intelligendū eſt ꝙ hōi ꝑ ſa·
cramētū pnie a mortuis reſuſcitato dȝ oc
currere illud v̄bū apli p² ad corin. xviij.
Qui ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat. Sȝ
attēdēdū eſt ꝙ caſus talis dānabilior ē q̄·
druplici ratiōe. Prima eſt. q: culpa ē
tanto deteſtabilior qn̄ cāuſ ſublimior ⁊ fre
quētior. vnde ⁊ pe. 3°. Canis reuerſus. ⁊c̄.

Secūda eſt. q: pena potētior: quāto. n.
peccatuȝ magis cauſat tāto maiori pena
pūitur. vt pȝ in iuribꝫ ciuilibus ⁊ canoni
cis. vn̄ tn̄ dicit de vtero. xxv. Augebit dn̄s
plagas tuas. Tertia ē. q: vita ē inferior.
et tunc pōt minus reſiſtere. iō inimicus po
teſt eū ſuperare ⁊ ſic tota die ſtat in miſeria
⁊ ſeruitute ſubiecti ſui. Quarta eſt. quia
indulgentia eſt difficilior poſt iſtam reno
uationem. vt pȝ in ciuilibus ⁊ canonicis
extra. de qua difficultate di. apoſto. vij. ad
hebre. Impoſſibile eſt eos q ſemel ſunt il·
luminati. ⁊c̄. ⁊ ſeqtur. Rurſuſ renouari ad
pniaȝ. q̄ nobis cōcedat xp̄s ieſus dei ⁊ vir
ginis filius. q cū patre ⁊ ſpiritu ſancto vi·
uit ⁊ regnat. Amen.

¶ Incipiūt q̄dā pulchra d̄ ieiunio ſȝ iura.

Eiuniuȝ. vt ait Augu. Purgat
mentē ſubleuat ſenſum Carnem
ſpūi ſubicit. Cor contritū facit ⁊
humiliatū. Concupiſc nebulas diſpergit
vbi libidinū ardores extinguit. ⁊ caſtitatꝭ
lumen accendit.

Quis p° ieiuniū inſtituit. Dicit ꝙ b. prima
Petrus ab vniuerſo populo celebrari cō q̄ſtio.
ſtituit. vt colligit ex geſtis ipſius.

Secūda dubitatio eſt. Ad qd valet ie·
iuniuȝ. D° ꝙ valet ad ſeptē neceſſaria no ſecūda
bis. Et primo. ad culpā expellendā. ma q̄ſtio.
thei. xv. Hoc genus demonioꝝ nō eicitur
niſi in ieiunio ⁊ oratione. Secundo. ad
gratiā ꝓmerendā ⁊ procurandaȝ. vt pȝ in
aplis q ieiunantes meruerunt habere ſpiri
tum ſan. in pentecoſ. Tertio. ad veniaȝ
promerēdā. exēplū de niniuiti. Ioñ. 3°. ca.

Quarto. ad penā euitādā. ex^m de heſtē.
que ieiunauit tribus dieb⁹. poſtea ingreſ·
ſa eſt ad regē ⁊ reuocauit ſniaȝ latā ꝯ iude
os. heſter. 4°. Quito. ad cordis ⁊ cor·
poris medicinā obtinendā. ex^m in dan̄. cuȝ
ſocijs eius q noluerunt comedere de cibis
regijs. ⁊ cete. dan̄. p°. Sexto. ad victo
riā exequendā: ⁊ ſpiritualē ⁊ corporalē. ex^m
in filijs iſrl q poſt ieiuniū vicerunt filios
Beniamin. exēplum de ſpūali in xp̄o qui
poſt ieiuniū vicit dya^m. Mathei. 4°. cap.

Septimo. ad animaȝ illuminandā. exē
plum in dan̄. qui poſtquam ieiunauit vi
dit viſiones dei. danielis quarto. Exem·
plum in Anna propheteſſa. Exemplum
in Paulo qui poſt ieiunium raptus fuit
vſqȝ ad tertium celum ⁊ vidit ⁊ audiuit
archana dei act. ix. Sic ſpiritualiter per·
ſona ieiunans illas gratias promerebitur.

Tertia dubitatio eſt. Quare ieiuna· tertia
mus. xl. dieb⁹. Reſpōdeo ꝙ ꝑꝑ octo cāſ. q̄ſtio.

Et primo. q: corpus noſtrum compoſi
tum eſt. ex quatuor elementis in quo debe
mus motus ſenſuales reſtringere quater
decies. propter legeȝ quatuor euangelioꝝ
⁊ obſeruantiam. x. p̄ceptorum.

Secundo. quia. xl. diebus inundauit di
luuium quod deleuit omnem carnē. Ita
et nos. quater decies debemus ieiunare vt
ois vitioſa carnalitaſ in nobis ſubmergat

Tertio. q: xl. annis filij iſrael ſteterunt
in deſerto anq̄ intrarent terrā ꝓmiſſiōis.
Ita ⁊ nos ieiunamus vt ingrediamur ter
rā viſionis diuie. Quarto. q: xl. diebus
Moyſes ieiunauit bis cum debuit legem

recipere. Ita ⁊ nos. vt lex diuina i cordibus
nr̄is inſcribat. Quinto. q: xl. dieb⁹ he·
lyas ieiunauit ⁊ poſtea aſcendit i mōtē. ita
⁊ nos ſi volumus aſcendere in montem
domini ⁊c. Sexto. q: xl. dies fuerūt da
ti niniuitis ad penitendū. Ita ⁊ nobis da
ti ſunt. Septio. q: xl. dieb⁹ xp̄s ieiuna·
uit ⁊ tēptatorē vicit. ita ⁊ nos vt diabolū
ſupemus. Octauo. q: xl. horis xp̄s ſtetit
mortuus. ⁊ tot dieb⁹ poſt reſurrectionē ſte
tit cū aplis an̄ q̄ celū aſcēderet. Ita ⁊ nos
tot dieb⁹ ſitr moriamur pctō. Et ad ſtatuȝ
glie aſcēdamus. Nono. xl. dieb⁹ purga
bat mulier. Et nos ſitr in xl°. die purgati
eē debemus. Quarta dubitatio ē. Qua
re ieiuniū icipit feria quarta ⁊c. Rn̄deo ꝙ
quarta ꝑꝑ duo. Primo. q: xp̄s natus die dn̄ica.
q̄ſtio Incepit ieiunare. quarta feria trigeſſimi ꝓ
mi āni etatis ſue. ſ. ſtati poſt bap^m. Scđo
q: tali die voluit vēdi ad mortē nature. ⁊
nos tali die debemus vēdere ꝓpoſitū ad
mortē culpe. Et hec ē rō q̄re multi quarta
feria ieiunāt. ⁊ a carnibus abſtinēt. No·
tādū ꝙ ieiuniū ē ꝑcimonia vict⁹. ⁊ abſtinē
tia ciboꝝ. Vn̄ dr ieiuniū. Rn̄deo ꝙ a q̄dā
in teſtino qđ vocat ieiuniū. quia ſemꝑ eſt
quinta vacuū. Notādū ꝙ ieiunium eſt triplex.
q̄ſtio Prio qdē. Generale ⁊ magnū. vt ab
iniqtatib⁹ ⁊ voluptatib⁹ ſcli. Et illud ē ꝑ
fectuȝ. ⁊ tale elegit dn̄s de conſecra. di. 5.

Scđo ē ieiuniū cuiuſcūqȝ diei. ⁊ cuiuſcū
qȝ rei. A cibis ſm̄ ꝑ viā volūtatē ⁊ nō ſm̄
ſtatutū ſcriptū vel cōſuetudinariū. ſm̄ ꝙ
aliqs abſtinet a ſupfluo cibo. Et plies nō
cōedit in die. ⁊ vocatur moderata refectō.
⁊ hec duo oī tēpore ſeruāda ſunt. Tertio
ieiuniū eſt abſtinētia victus ſȝ ordinatōeȝ
eccl̄ie ſiue ſcripto ſiue ꝯſuetudiarie aprob̄a
ta. ⁊ ſic dr ſubtractō prādij. i. ſemel tm̄ i die
cōedere. Sexto q̄ritur. qn̄ ē ieiunāduȝ.

Et rn̄deo. Quedā enī ieiunia ſunt idīta
ſexta ab eccl̄ia ⁊ neceſſaria vt q̄tuor tpa: tota qua
q̄ſtio dragēſima. oīuȝ aploꝝ vigilie. In vigili·
iſ natiuitatis dn̄i. bti ioānis bap^e. aſſūptonis
dn̄e. ⁊ce. Quedā ſūt indita ab eccl̄ia. ſȝ nō
neceſſaria. vt ſexta feria. ⁊ ſabbo. q: ſi eēnt
neceſſitatis nō lȝ mutare. ſȝ lȝ cōedere car
nes die veneris ſi natitas dn̄i venerit tali
die niſi ex voto vel obſeruātia reglari eēnt
a ſtricti. In rogatiōib⁹ i vigilijſ pen̄. ⁊ i vi
gilijs ⁊ dieb⁹ qb⁹ coiter ieiunat ď cōſuetu
dine approbata. Itē i aductu ⁊ i multꝭ alijſ
vt pȝ. Quedā āt ſunt volūtaria. ⁊ neceſſa
ria ad q̄ voto vel ꝓpoſi° hoīes ſe aſtrigūt
vel ꝑ ſacerdotē. vel ꝑ iura ex magnitu^e dli
cti. Quedā aūt ſūt totaliter volūtaria ⁊
nō neceſſaria ⁊ tale pōt fieri omni die. ⁊ tpe
⁊ die dn̄ica ex deuotiōe. Si qs ieiunat rō· qđ
ne febriū ⁊ ſacrilegij ſanādoꝝ peccat ⁊ ex
coicari dȝ. Et ſciēdū eſt ꝙ oēs q ſunt ſane
mētis ⁊ doli capaces cū peccare poſſint ⁊ qđ
pctā deflere tenent ieiunare Sȝ i q̄ etate
tenentur ieiunare. Dico ꝙ mulier in xij. ſ.
ānis. ⁊ maſculus in etate quatuordeciȝ an
noꝝ. Sȝ q̄rit vtrū vxor teneat frāgere ie
iuniū ex p̄cepto mārit. Rn̄deo ꝙ ſi ieiuniū
eſt in dictū ab eccl̄ia ꝙ nō. Si āt ē volūta
riū p̄t ⁊ tenet. Querit vtrū ieiunia poſ qđ
ſint reddimi pecunia vel aliq̄ mō. Dico
ꝙ indita ab eccl̄ia reddimi non pn̄t niſi cā
vel neceſſitas ſit an̄ ieiunāte. Sed volūta·
ria ieiunia reddimi pn̄t. auctoritate ſupio
ris. ⁊ nō pn̄t cōmutare. Querit vtrum
vnus poſſit ieiunare pro ali. Dico ꝙ qđ
ſic. q: ieiunium viui liberat mortuum.

Querit vtrū ieiuniū valeat factū i pctō
mortali. Dico ꝙ nō ad vitā eternā ſȝ tn̄ qđ
ad diſpoſitionē grē recupādā valȝ. Que
ritur vtrū medicina ſūpta ꝓ infirmitate re qđ
mouēda vel euitāda frāgat ieiuniuȝ. Di
co ꝙ nō lȝ ꝓ ſanitate cōſeruāda ſic.
Querit vtrū bibēs ante prādiū ſoluat ie·
iunium: Dico ꝙ ſic ꝑꝑ cōſuetudineȝ. qđ
eccl̄ie. Querit vtrum comedētes carneſ
in locis nō conſuetis. ſ. ciuitatibus caſtris
vel villis die ſabati peccēt. Dico ꝙ ſic. de
conſecra. di. 5. Queritur vtrum quis
vouit in vigilia alicuius ſancti vt puta in qđ
vigilia. b. franciſci nō comedere paneȝ po
ſtea vel ante vouit die veneris. vel die ſab·
bati nō comedere niſi panē ⁊ aquaȝ. Aci·
dit ꝙ vigilia venit illa die. Querit ad qđ
votū tenetur. An ad primum vel ad ſecun
dum ꝑ ſoluendū vel ad vtrūqȝ. Dico
ꝙ aut i vouēdo ſecūdo nō recolit de p° ⁊
ſi recordatus fuiſſet nō ex cepiſſet. Tūc te·

netur tantum ad primum. Aut recoluit
ſed non exceperit. Et ſi recoluiſſet non
excepiſſet. Et tunc dico ꝙ ſi poteſt perſol⸗
uat vtrunq;. Quia que ſine conditione
vouentur ſine conditione ſoluuntur. Aut
non poteſt vtrūq; perſoluere. ⁊ tunc dico
ꝙ ſolum tenetur ad primum. ⁊ non ad ſe⸗
nō candum. Queritur. que perſone exci⸗
piuntur a ieiunio. Dico quod omnes
oppreſſi laboribus. Mendicantes ſi non
habent ad ſufficientiā. In īfirmitate labo
rantes: peregrinantes: pregnantes. ⁊ lactā
tes. vbi eſſet periculū ⁊cetera. Vide in quar
to ſententiarum.

¶ Tractatus de articulis fidei.

Circa articulos fidei. Sciendum
eſt ꝙ in exordio ſurgentis eccliē.
Duodecim apoſtoli congregati
conſcripſerunt duodecim arti⸗
culos fidei in primo concilio de quo habe
tur act. xv°. Cuius prima diffinitio data
fuit per Petrum. Et vltima per Iaco⸗
bum. In quib⁹ duodecim articuli cōtinē
tur principales fidei catholice veritates.
Qui articuli continētur in ſymbolo qui di
citur. Credo. Ita ꝙ.

Primum articulum deſcribit beatus
p̄mus articu. Petrus tanquam princeps apoſtolo⸗
rum omnium di. Credo in vnum deum
patrem omnipotentem creatorem celi ⁊
petrus terre. In quo articulo continentur tres
catholice veritates.

Quarum prima eſt. de diuina vnitate
cum dicitur. Credo in vnum deum ⁊cetera.

Secunda eſt. de diuina omnipoten⸗
tia. cum dicitur. Patrem omnipotentē.

Tertia eſt. De mundi creatione. cum
dicit̄. Creatorē celi ⁊ terre. Et iſte tres ỽita
tes ſunt diſtincte. Qꝛ Phyloſophi credi⸗
derunt deū ꝯmuniter: ſed non poſuerunt
eum omnipotentem vt fides catholica do
cet. vt poſſet producere ſibi equalem in
omni perfectiōe. Et iterum aliqui heretici
dixerunt ſic eſſe omnipotentem. Sed non
creatorem celi ⁊ terre. Quia omnia corru⸗
ptibilia a deo malo eſſe dixerunt. Sed at
tendendum eſt ꝙ iſtas tres veritates dixit
.b. petrus Ad delendum tres hereticas pra
uitates. quas ſpiritus ſanctus preuiderat
futuras ſicut patet per bea. Augu. in libro
de origine hereſum. Ita ꝙ.

Prima veritas que eſt de diuina vni
tate eſt contra errorem manicheoꝝ. qui po
ſuerunt duos deos vnum bonum alium
malum dicentes quod a bono deo ſunt
omnia ſpiritualia. Et a malo ſunt omnia
corruptibilia. Contra quos clamat. b. pe.
di. Credo in vnum deum ⁊c.

Secunda veritas que eſt de diuina om
nipotentia eſt contra errorem Arianorum
qui negauerunt deum patrem ita eſſe om
nipotentem quod poſſet producere fili⸗
um ſibi equalem. vnde poſuerunt filium
minorem patre. ⁊ ideo beatus Ylarius in
li⁹ ſuo determinate per totum ipſos per
ſequitur per omnipotentiam diuine perfe
ctōis. qꝛ īn ſufficiens eſſet ſi ſibi equalē pro
ducere nō poſſet. Contra hos dicit. b. Pe
trus. Patrem omnipotentem ⁊c.

Tertia veritas eſt. de mundi creatio⸗
ne contra hereſim ſaturnorum poſuerunt
enim ſeptem angelos preter preſcientiam
dei patris creaſſe huiuſmodi vniuerſa ſi⸗
cut refert Augu de origine hereſum.
Ideo dicit. bea. pe. Creatorem celi ⁊ terre.

Intelligendum eſt tamen quod in illo
articulo poſſunt accipi. 3ª moralia docu
ta iuxta tres creditas veritates. per homi
nes qui hāc fidem profitentur.

Quarum prima eſt. vt imitent diui⸗
nam vnitatem in pacis federatione ſi⸗
cut. n. diſcenſio eſt principium diſpoſitōis
⁊ multiplicis contrarietatis. Ita pax eſt
mater vnitatis ⁊ conformitatis ⁊ quie⸗
tis di. apoſtolus ad Eph. iiij°. Seruate
vnitatē in vincolo pacis. Et ideo diui
nam vnitatem imitantur qui pacem: ⁊
concordiā ponuntur iter fideles de quibus
Math. v°. Beati pacifici ⁊c. Illi autem
qui machinantur ad diſcenſiones ⁊ rixas
faciendas. Iſti ſunt ſimiles manicheis qui
diuine vnitati contrariantur pernicioſis

errorībus ita iſti cōtradicunt diuine male
ſtati peſſimis moribus de quibus apoſto⸗
lus Romanos. x°. propter quod in excuſa
bilis es o homo omnis qui iudicas in quo
enī iudicas alterum te ipſū condēpnas.
⁊ infra. Hijs autem qui ſunt ex contempti
one ⁊ qui non acquieſcunt veritati cre⸗
dunt autem iniquitati ira ⁊ indignatio tri
bulatio ⁊ anguſtia. ira ⁊ indignatio q̄tum
ad diuinā offenſam. ⁊ tribulatio maxima
q̄tum ad penam. Secundum documē⸗
tum eſt vt imitemur diuinam oīpotētiā in
temptationis ſuperatione. qꝛ ſicut dn̄s per
ſuam oīpotentiam poteſt quācūq; virtutē
ſibi contrariam ſine difficultate ſuperuin
cere cum ſit virtutis infinite: ita homo vir
tuoſus ad excellentes operationes virtutis
exoyce ſine omni moleſtia ⁊ difficultate ſi
bi ſubicit in ſurgentes quaſcunq; tempta
tiones Et ratio eſt. qꝛ talis a principio vi⸗
riliter dimicādo cōtra paſſiōes domat eas.
Et ideo ſicut fera domata cito cōpeſcitur
⁊ ita paſſiones cum mira facilitate ſedan⸗
tur quando autem quis non domat paſſio
nes a principio. Sed debit reſiſtit talis nō
poteſt diuinam potentiam ymitare. qꝛ ei⁹
paſſiones ſunt fere in domite ⁊ non acqui
eſcunt voluntati. vnde in pſona hominis
in perfecti di. Ro. vij. Non ꝙ volo bonū
hoc ago. ſed ꝙ nolo malum hoc ago. Si
autem aliquis dicat ꝙ non poſſit reſiſtere
temptationibus. contra illum eſt imitatio
diuine omnipotentie in comparatione ad
intra. ſic. n. diuina omnipotentia eſt in pro
ductione filij adequata ⁊ nō ſuperata. ita
ſemper noſtra temptatio eſt noſtre virtuti
cōmēſurata. i. cor. x. Fidelis autē deus eſt
qui non patitur nos temptari ſupra illud
quod poteſtis portare ⁊c.

Tertium documentum eſt vt imitemur
efficatiam in bonorum occupationē ⁊ exe
cutionē opū. quia potiſſima cauſa conden
di mūdum fuit vt ad honorē dei bona ope
ra fierent vt dicit Augu. xi. de ciuitate dei.
di. a platone. Ita iuſtiſſima cauſa operan⸗
di aſſidue ſecundum virtutem vt a bono
hoīe bona opera fiant ne ſit enim eius bo
nitas circa occioſa. ſicut dicit iac. ij. canoni
ca fides ſine operibus mortua eſt cum res
ſint propter operatiōes. iac. 3. Quis ſapiēs
⁊ diſciplinatus oſtēdat inter vos ex bona
operatione conuerſationem ſuam ⁊c.

Secundum articulū deſcribit. b. ioan⸗ ſcd'us articu.
nes euangeliſta. qui poſt dictum petri ad
iunxit. Et in ieſum chriſtum filiū eius vni
cum dominum noſtrum. Et conuenienter ioānis
deſcriptio huius articuli fuit ſibi data cui euāg.
maieſtas verbi fuerat in cena reuelata. vt
perſonam eius explicaret in. 2. articulo fi⸗
dei chriſtiane. qui poſtea dixit. In princi⸗
pio erat verbum. ⁊cetera. Et in illo arti⸗
culo ponit duas creditas veritates.

Et prima eſt de perſonali chriſti diſtin
ctione. Cum dicit. ⁊ in ieſum chriſtum fili
um eius vnicum nullus fili⁹ poteſt eſſe idē
cum ſuo patre perſonaliter.

Secunda eſt de filij vnitate ⁊ diuiſio⸗
ne. Cum adiungit. vnicum dominum no⸗
ſtrum. Iſte autem veritates ſunt diui⸗
ſe. Quia multi heretici confitentur in di⸗
uinis filium a patre eſſe diſtinctum ⁊ ta⸗
men non confitentur vnicum filium. ſicut
patet per Auguſtinū de origine hereſū.

Iſtas veritates dixit beatus Ioannes
ad a bolendas duas hereſes.

Quarum prima fuit. Sabellianorum
qui confundebant perſonas diuinas di⸗
cendo patrem ⁊ filium eſſe vnam perſonā
ſecundum rem. diſtinctam ſolum ſecundū
appellationem contra quos dicit. Ioan⸗
nes. Et ieſum chriſtum filium eius ⁊c.

Secunda fuit ad eliſdendum duplicem
errorem.

Primum fuit ſaptianorum. qui poſue
runt non ſolum chriſtum ſed etiam ſeth. fu
iſſe filium dei. vnde filij eius vocati ſunt fi
lij dei in ſcriptura gene. ſexto. capitulo.
Et errorem melchiſedechianorum qui po
ſuerunt melchiſedech filium dei propter
hoc quod dicit apoſtolus quod eſt ſine a⸗
nologia. Adhuc dicit Ioannes contra il⸗
los. Vnicum dominum noſtrum ⁊ce.

Sed attendendum eſt quod circa illū
articulum poſſunt accipi duo moralia do
cumenta. Quorum.

Primū eſt. de filij adoptiōe. q: ſic xp̄s
ē fili⁹ dei nālis. ita ⁊ nos ſum⁹ filij ei⁹ per
adoptionē dī. apoſ. ro. viij. Accepiſti ſpūʒ
adoptiōis in q̄ clamam⁹ Abba pr̄. Et ifra
ipſe. n. ſpūs teſtim̄ reddit ſpūi nr̄o q̄ ſum⁹
filij dei. Et iō ſic fili⁹ v̄e dʒ diligere pr̄em
ſuū intimaſr ⁊ non ſeruilr. Ita bona opa
debem⁹ pficere i diuis p̄cept̄ n̄ in tiore ſui
li q hʒ penā ſʒ Jo. in cano. ſua. ſʒ amore fi
liali q hʒ dilectionē magnā. Sūt tn̄ nōnul
li degñes filij q amor ⁊ timore diuio poſt
poſitis cū effrenata audacia trāſgredi p̄ce
dn̄i puipēdūt. de qb⁹ dn̄s cōquerit nō in
merito. Mala. p⁹ d. fili⁹ honorat pr̄eʒ ſuū
⁊ ſu⁹ dom̄ timebit. Si ḡ ego pr̄ ſuʒ. vbi ē
honor me⁹. ſi dn̄s. vbi ē timor me⁹. d. dn̄s
exercituū. ⁊c. Scd̄uʒ docm̄ ē. de plūrate
euitatōe. q: ſic fides v̄a euitat pluralitateʒ
in diuiſ: ne ſit diuia gl̄io in moderata: ſm
Aug. Ita eſt de iſtis inferiorib⁹ vitāda eſt
pluralitas opationū ⁊ occupationū diſtra
hēt aīaʒ nr̄aʒ ab vniōe ɔtēplatiōis eter
ne: q: qn̄ hō tn̄ vnū intēdit: pfecti⁹ opat p
eo q̄ ois v̄tus vnita: fortior eſt ſeipſa diui
ſa. Et iō religioſi ⁊ clerici ad ſtatū pfectiōis
vocati: vt pfectius exerceantur circa vnum
actū dbēt ſēp eē intēti. vn̄ dn̄s diſcernēs i
ter ſtatm̄ ſecularē ⁊ rgularē. d. luc. x. martha
mar. ēē multa es occu. poro vnū ē neceſſa
riū. Circa vnuʒ ḡ debemus occupari: q:
vnitas vite ɔtēplatiue regularibus eſt d ne
ceſſitate ſalutis quam vnitateʒ pleriqʒ abi
ciētes duab⁹ quaſi vijs ingrediunt cōtra
dicēte apl̄o. 2ª. ad Timo. 2⁹. c. Nemo mili
tās deo iplicat ſe negotijs ſecularib⁹. Naʒ
videm⁹ ad ſenſuʒ q raro aliqs artifex intē
tus plurib⁹ gn̄erib⁹ artiū ſimul ditat: nec
in varijs ſentētijs inuenit raro i aliquo p
tertius fectus. ⁊c. Jō dic. ſapiēs. eccli xi⁹. fili ne in
articu. multi ſint actus tui. Tertiū ar. deſcribit
b. Jaco. ff Jo euan. q appllat Jacobus
Jacobi mior ⁊ Jacob⁹ zebedei. dī. Qui cōceptus
minoris eſt de ſpiritu ſan. natus ex maria v̄gine.
In q̄ poſuit duas diſcretas v̄itates. Pria
ē d xp̄i cōceptiōe. ibi. Qui cōcept⁹ ē de ſpu
ſctō. Scd̄a ē d ei⁹ bn̄dicta natiuitate cū ad
ſtigit. Nat⁹ ex maria v̄gie. Iſtaʒ aūt veri
tatū diſtinctio dclarat. q: alia ſolēitas fit
in eccl̄ia de xp̄i cōceptiōe. alia de eius nati
uitate. Per iſtas aūt duas veritates exclu
dit duas peſſimas hereſes futuras. ſ.
Primā veritatem cōceptiōis ɔ hereſiʒ
neſtorianoꝝ q neſtorius. vt dī. Aug. de ori
gine hereſū cū eēt cōſtātinopolitan⁹ ep̄s ſi
mſeʒ dī v̄ginē eē: ſʒ tn̄ dic hoīs alterā faci
ens pſonā carnis. alterā deitat ɔ quē Hie
rony. nō ſolū xp̄otothō. ſʒ ēt theotocon. i.
dei gēitricem ipaʒ fatet ſcribēs ad paulā ⁊
euſtochiū. Et iō. b. Jacob⁹ referēs iſtū arm̄
ad dictū. b. Joānis p̄cedēs dī. filiū ei⁹ dicit
q. ſ. fili⁹ dei cōceptus ē de ſpū. ſ. intēdēs di
gitū quaſi ɔ neſtoriū. Secūdam verita
tē deſcribit ɔ hereſiʒ valentinoruʒ q dixe
rūt filiū dei de natura celi corp⁹ aſſumpſiſ
ſe ⁊ p v̄ginē q̄ſi p fiſtulā tranſiſſe: ⁊ nō na
tur partū exiuiſſe. ɔ quos dī. Jacob⁹. Na
tus ex maria v̄gie. Sʒ attēdenm̄ q in dſcri
ptiōe iſti⁹ articuli accidit vnū notabile. q
cū añ dn̄icā reſurrectionē ⁊ miſſionē ſpūs
ſan. p euangeliſtas ſēmp fuerit p̄poſitus Ia
cob⁹ Joāni: tn̄ h fuit b. Joānes añ latus:
ita q añ Joānē fuit q̄rtus apoſtolus. h āt
ſcd̄us. Ex quo accipiunt quatuor moralia
documēta. Primū ē. q in eccl̄iaſticis p
motiōib⁹ nō eſt reſpiciēdū ad nobilitatē.
q: cū illi eſſent germani ⁊ eque nobiles. ⁊
nullus nobilitate poterat alteri p̄ferri. tañ
vnus alteri p̄poſitus fuit. Scd̄m ē q nō
eſt deſpiciēdū ad etatē: q: lʒ Joānes fuerit
poſterior: tn̄ p dictū ſpūſ. ſ. fuit alteri p̄lat⁹
Tertiū ē. q nō ē reſpiciēdū ad ordineʒ:
ſicut fit i qbuſdā religiōib⁹ reſpicit ad eū
q pri⁹ intrat. q: lʒ Jacobus fuerit 3⁹ inuo
catiōe: ⁊ Joānes 4⁹: tn̄ poſt cōfirmationē
ſpūs. ſ. fuit ſcd̄us. Quartū ē. q ſēper re
ſpiciēdū ē ad v̄tutē: q: videt apl̄i p̄es reue
latiōes ioāni factas i cena ⁊ donū ſpūs. ſ.
magis accepat. iō factus fuit prior aliis. ⁊c. quart⁹
Quartū articuluʒ. Deſcribit. b. Andre articu.
as. d. Paſſus ſub pōtio Pilato. Crucifi
xus. mortuus ⁊ ſepultus. In quo articulo andree
deſcribit quatuor creditas veritates.
Quaꝝ prima eſt. De xp̄i paſſiōe p vt
añ crucifixionē fuit flagellatus: illuſus: ⁊ a
lapis ceſus. Et ſpinis coronatus ⁊ hoc no
tatur cū dicit. Paſſus. ⁊ c.

Secunda eſt. de xp̄i crucifixione: ibi.
Crucifixus.
Tertia eſt. de morte. ibi. ⁊ mortuus.
Quarta eſt. de ſepultura. ibi. ⁊ ſepultus.
Et q iſte v̄itates ſint diſtincte. pbatur
q: hora matutinali fuit paſſus vſqʒ ad ter
tiam. hora ſexta. fuit crucifixus. Hora no
na mortuus. Et hora completorij ſepul
tus. Has aūt quatuor veritates dſcribit
b. Andreas ɔ quatuor prauitates herecti
cas. Et primo fuit hēnioꝝ qui dicunt
xp̄uʒ fuiſſe impaſſibilē: nec paſſuʒ eē oio in
ſe niſi ſʒ apparentiā ſicut notat dañ. c⁹. de
hereſib⁹. ⁊c. Secūda. fuit Sergianoꝝ q
ſgi⁹ dixit. tn̄ v̄bū x̄ fuiſſe crucifixū: vt ha
bet in eo. li⁹ Tertia. fuit agareoꝝ: q di
xerūt xp̄m nō poſſe mori: q: fuit genitus ſi
ne corruptione. Quarta fuit bordianiſta
ruʒ q dixerūt q oia q̄ facta fuerūt ɔ xp̄uʒ
eſſe fantaſtica: ⁊ oio nō fuiſſe v̄a: nec vere
ſepultus. ⁊c. Sʒ attendendū eſt q circa
iſtas quatuor v̄itates accipiūt quatuor do
cuméta moralia. Primū ē q ois q cre
dit xp̄i paſſionē dʒ i aduerſitatib⁹ ad paciē
tiā aīari: ſi. n. filius dei regis eterni iniuſte
patiēs tantā hūit patiētiā quāto magis pec
cator: q: ipſe peccatū nō fecit: nec inuētus ē.
dolus in ore ei⁹ q cū malediceret nō male
dicebat cū pateret nō cōminabat: q aūt in
aduerſis prūpunt in ipacientiā hn̄t dupli
cē penā cū ira ſit cū triſtitie q̄ eſt pena pēa
rū ⁊ iō iracundi ſunt in ɔtinua pena: q aūt
patiēter tollerāt minuūt ſuam penā: q: ſm
Aug de ci. dī. Sicut noli⁹ parit triſtitiā: ita
voli⁹ parit delectationeʒ que expellit nō ſo
lū oppoſitā: ſʒ ēt cōtingētē triſtitiā: in patiē
tia aūt eſt voli⁹: ſicut in ipatiētia noli⁹: vn̄
ex h⁹ ſaluator ait. In patiētia veſtra poſſi
debitis aīas veſtras. Secundū eſt. q ois
credēs xp̄i paſſionem dʒ aīari ad pn̄iam:
q: ſi xp̄s p nobis exēplādis elegit duriſſim̄
ſpōte qd inueniri pōt cuʒ tn̄ minim̄ ſuppli
ciū ſuffeciſſet ad nos deo recōciliādū ⁊ re
dimēdū ita qlibʒ pro ꝑprio peccato dʒ aſ
ſumere pn̄iaʒ ḡuē ⁊ ɔdignā ad punitēm̄. ⁊
expiādū pfectius ꝑpria peccata: ſicut facie
bat pau⁹ q dicebat p mortificationē ieiuin
corpore: noſtro ſemp circūferentes. ſcd̄a ad
corin. 4⁹. Nā q pro peccatis pn̄iaʒ ſubit no
luerit nō vult affectari affectiōe iuſtitie: ſed
magis cōmodi. Eū iuſtitia velit pnaʒ p
culpa repēdere. ⁊ iō in ſeipʒ ſicut vellet in
alio: ⁊ illi q hoc noluit nō ſunt bn̄ contriti.
cū cōtritio ſit op⁹ iuſtitie. Tertiū docu
mētū ē. q credēs xp̄i mortē dʒ aīari ad mo
riēdū in h⁹ mūdo. q: mortuus in hoc mun
do. nō hʒ aliqd agere. ita deo dicatus non
hʒ aliqd mundanū facere. vn̄ apoſ. Exiſti
mate uos mortuos peccato viuentes āt do
Quartū documētū ē. q credētes xp̄m
ſepultū debēt claudi intra locū ꝑpriū ⁊ ñ
dʒ deo dicatus eſſe vagus. quia cui placet
dom⁹ ſua nō multū vagat. ⁊ ſicut locatū
niſi violēter ipediat ſp mouet ad locū ſuū
ſic dʒ dūotus ad clauſtrū. q: ſm ph̄m. Lo
cus hʒ locatū cōſeruare ⁊ ſicut clauſtrū re
ligioſuʒ cōſeruat ſic. cōſcia hʒ aīaʒ imacu
latā cuſtodire. Sapieñ. viij. Intrās dom⁹
meā ɔqeſcā cū illa. Nō. n. hʒ amaritudinē
cōuerſa⁹ illius nec tedim̄ conuictus illius
ſed letitiā ⁊ gaudiū. ⁊ iuxta. pſ. Hec requi
es mea in ſeculuʒ ſcl̄i h habitabo qm̄. ⁊c.
Quintū articuluʒ deſcribit. b. Philip
p⁹ dī. Deſcēdit ad inferos. Et in illo arti⁹ quintus
vnica v̄itas continet q̄ nō habet explicite articu.
ex ſcriptura ſicut alie veritates illi⁹ ſymbli
niſi forte accipiat illud qd dī. apoſto. ad philippi
ephe. 4⁹ xp̄s primū deſcēdit ad iferiores p
tes terre. vbi. ſ. eſt infernus. ſʒ dictū zach⁹
ix. ⁊ oſee. iʒ. ⁊ p̄s lxvij. Supiores v̄o ptes
terre ſunt vbi nos ſumus. Iſtā āt v̄itatē di
cit ɔ prauitatē inominatoꝝ. de qb⁹ dī. Au
gu. de origine hereſuʒ q dicūt xp̄m deſcen
diſſe ad inferos ⁊ eduxiſſe ⁊ tūc incredulos
credidiſſe. q nō dī. b. Philippus. v⁹ ſcrip⁹
Math. ɔdicit. Ex qua v̄itate accipiuntur
duo documēta. Primuʒ eſt. q quāto
aliqs eſt magis altus: tāto dʒ eē magis cō
deſcenſiuus. q: ſi filius dei nobis cōdeſcen
dendo nō ſoluʒ voluit ad iſtuʒ mūduʒ de
ſcendere. ſʒ ēt pro aīabus vſqʒ ad infernuʒ
ire. ḡ ⁊c. Secundum documētum eſt q
quantumcunqʒ hoīes ſint ſublimes nō de
bent dedignari humilia reſpicere. ſicut xp̄s
fecit ⁊ e iā docuit. luce. xiiij vbi dicit vade
⁊ recumbe in nouiſſimo loco ⁊c.

Sextum articulū. deſcribit. b. Thomas
ſextus artícu. dí. Tertia die reſurrexit a mortuis. Et con
uenienter deſcribit illum articulum. quia
in illo dubitauit. ⁊ certificatus fuit plene:
Tho mas ſicut habetur. Joannis. xx. Unde accipi
tur documentum ꝙ circa illam materiā:
circa quam cummittitur culpa. debet fieri
emenda: ſicut iſte apoſtolus in fide in qua
dubitauit prius. ſicut qui peccant contra
honoris elationem deberet emēdam face
re per honoris deiectionem. Et qui circa
delectationem emendare debet circa vita
tionem carum ſecundum illud. Sapien
tie. vndecimo. Per que peccat quis per
hec ⁊ torquetur. Hunc autem articulum
deſcribit apoſtolus contra errorem Euti
ciorum qui vticius vt refert papa Grego
rius xiiij°. mo. exiſtens conſtantinopolita
ne eccleſie patriarcha aſſeruit. poſt reſurre
ctionē xp̄in carnem aſſumpſiſſe fantaſticā
non ad vere reſurgendum: ſed ad diſcipu
los inſtruendū de veritate reſurrectionis.
Contra quem Gregorius miſſus a papa
antequam eſſet ſummus pontifex preſente
Tiberio imperatore conſtantinopoli. ſic
arguit. Nulla veritas confirmatur per il
lud ꝙ non eſt veruz imo magis oritur du
bietas: ſed veritas fidei confirmatur per
illud ꝙ chriſtus diſcipulis apparuit. ⁊ eos
de reſurrectiōe ſua īformauit. Ergo iſte ap
paritiōes fuerūt vere ⁊ nō fantaſtice. Qua
rōne euticius ſupatus cōceſſit aut eꝰ libel
lus combureretur ⁊ ſic conuerſus fuit qua
de cauſa vterque eorum infirmitatem mor
talem incurrit ſed beatus Gregorius fu
it liberatus ⁊ euticius ut ibi habetur bene
conuerſus fuit mortuus. Ratio fundamē
talis Euticij fuit. quia apoſtolus dicit.
Quod caro ⁊ ſanguis regnuz dei non poſ
ſidebunt. Cui reſpondet Gregoriꝰ. quod
ſcriptura aliquando accipit carnem pro na
tura ſic eſt hic. Nunc os de oſſibus meis
⁊ caro de carne mea ut dicitur geneſis ſe
cundo capitulo. Aliquando ſecūdum cul
pam ſic illud geneſis. ſexto. Non perma
nebit ſpiritus meus in homine in eternum
qꝛ caro eſt. Et illo modo loquitur apoſto
lus. ⁊ cetera. Juxta hoc accipitur docu
mentum vnum morale. quia ſicut criſtus
accelerauit ſuam reſurrectionem. ita debz
homo quando ſcit ſe eſſe in peccato accele
rare per cōfeſſionē exire de peccato. quia
iſto ſacramento anima ſuſcitatur. de ſepul
cro diaboli ad vitam eternam ne dicatur
ſibi illud ꝙ de negligentibus ⁊ differenti
bus dicitur ioelis. Cōputruerunt iumenta
in ſtercore ſuo. ⁊c.
Septimum articulum. deſcribit b. Barto ſeptimus
lomeus di. Aſcendit ad celos ſedet ad dex articu.
teram dei. ⁊ cetera. Jn quo eſt vna veritas
totalis aut due partiales vt vna refera barto
tur ad motum quo aſcendit ad celum. ⁊ lameus
altera ad ſitum. quia ſedet ad dexteram di
patris. Et ideo potuiſſent poni in articulo
reſurrectiōis due veritates. ⁊ prima ſit de
reſurrectione. quia ſurrexit alia de tempo
re. quia tertia die. Jſtam aūt totalez veri
tatē hic deſcribit apoſ. contra hereſim Eu
ſtolitarꝫ. q dicunt xp̄m poſt reſurrectionez
ſuā corpus reliqſſe ⁊ cuz nuda deitate aſcē
diſſe ſcdm Augu. de origine hereſum.
Secundam autem partem illius arti
culi ponit contra errorem ſeleucianorum.
qui dicunt chriſtum cuz humanitate aſcen
diſſe. ſed eam in ſole reliquiſſe. iuxta illud.
p̄s. Jn ſole poſuit tabernaculum ſuum.
Contra quos di. apoſ. Sedet ad dexteram
dei patris. Sed circa hec ſunt duo docum̄
ta. Et primū eſt. ꝙ deo dedicati debent
ſurſum aſcendere p diuinaꝝ ſcripturarum
continuā lectionē. qꝛ talis lectio eſt ſurſuz
lactiua ſcdm Diony. de angeliꝰ yerarchia
Secundū ꝙ tales dēbent ſurſuz. aſcēde
re p diuinoꝝ contēplationē ſicut eni deuo
tus lector ſurſuz fertur. ita deuotus contem
plator ſurſum videatur ſm illud phili. 3°:
Noſtra cōuerſatio in celis ē. ⁊c.
Octauū articuluz ponit bea. Matheus octaus
di. Jnde venturus ē iudicare viuos ⁊ mor articu.
tuos. in quo eſt vna veritas de finali iudi
cio quā deſcribit beatus Matheus cōtra mathei
errorem origenianoꝝ qui origenes dixit ſz
Augu. de ciui. dei. ꝙ in finali iudicio poſt
quā mali erunt condēnati: rogabunt electi

pro ipſis. ita ꝙ oēs finaliter ſaluabunt iux
ta illud homines. i. iuſtos ⁊ iumēta. i. pec
catores ſaluabiſ dn̄e. ⁊c. Contra decretū. ⁊
ſententiam ſaluatoris. mathei. xxv. Jbunt
hii in ſupplicium eternum. Sed notādū ē
ꝙ ex hoc poteſt accipi morale documētum
ſilz ꝙ quilz debet ſuos actus moderare ſicꝫ
etiā deberet i publico examinari. qꝛ tūc oīa
publicabūtur ſicut dicit ſibilla Erithea. ac
tus in quā occulti quos nūc tegis tūc vnꝰ
q̄ſque loquetur ſecreta ſic dicit aug. de ea
dem de ciue. dei de qua die dicit apoſtolus
Dies domini magnus ⁊ manifeſtus in
igne reuelabitur. Uniuſcuiuſqz opus ma
nifeſtum erit. Mathei. x. c. Nihil opertuz
qd̄ non reuelletur ⁊ occultum qd̄ non ſcia
tur. Luce. xij. c. Que in tenebris dixiſtis in
lumie dicent. Et quod i aure locuti eſtis i
cubilibus. predicabitur in tectis. ⁊c.
Nonus articu. Nonum articuluz. deſcribit beatus Ja
cobus minor. qui dictus eſt alphei frater ſi
monis ⁊ iude ⁊ nepos matris xp̄i ex altera
iacobi ſorore dicta Cleophe qui dixit. Credo in
mino. ſpiritum ſanctum. Jn quo continetur vna
veritas credita de perſona ſpiritus ſancti.
Contra quem militat hereſis donatiſtarū
qui poſuerunt ſpirituz ſanctuz minorem fi
lio ſicut ariani filiuz minorez patre. vt nar
rat Auguſtinus de ori. hereſum. Juxta ꝙ
accipitur documentuz ꝙ qui credit ſpiritū
ſanctuz debet ad libertatem ⁊ pietatem eſſe
promptiſſimus. qꝛ procedit per moduz do
ni ſecundum Auguſtinum q̄nto de trinita
te. ⁊ Apſto. ſecunda corinthi. tertio. Ubi
ſpiritus domini. ibi libertas. Qui autem
ſunt auari in ſeruitutem mā̄mone traditi
nō videntur eſſe participes ſpiritus ſancti
Jntelligendum eſt tamen ꝙ Apoſtolus
deſcribens hunc articulum. Factus fu
it per omnes apoſtolos epiſcopus ieroſo
limitanus a denotanduz ꝙ idoneus mi
niſter eccleſie debet inſtitui per viam ſpiri
tus ſancti non per viam pecunie ⁊ inuen
tionis humane.
decimus Decimum articulum. deſcribit beatus
articu. Symon qui dictus eſt cananeus frater il
lius Jacobi ⁊ cōſanguineus domini ſalua
ſimōis toris di. Sanctam eccleſiam catholicā
Jn quo vnica credita veritas continet
ſcilicet d eccleſie vnitate ſumpta i ſui gene
ralitate ex auctoritate quam ſcribit contra
errorem Nouatianorum qui nouatianus
ſecundum Auguſtinum de origie hereſuz
Sciſma in hereſim conuertens auctorita
tem negauit eccleſie catholice. vnde fertur
ſeipſum epiſcopum ordinaſſe. contra apo
ſtolum di. Nemo aſſummit honorem ſibi
ſed qui vocatur a deo tanquaz Aaron. he
bre. quinto. Sicut chriſtus non ſemetip̄m
glorificauit. vt pontifex fieret. ſed deus pa
ter. Joan. xij. Pater clarifica nomen tuū
venit ergo vox de celo ⁊ clarificaui ⁊ iterū
clarificabo. Juxta quem articulum accipi
tur vnum documentum. ſcilicet ꝙ auctori
tati eccleſie in omnibus eſt credendum ⁊
obediendum. alias non ſolum ſciſmati
cus: ſed hereticus cenſeatur. Sciendum ta
men eſt quod illi qui non obediunt tamen
obediendum eſſe credunt. ſunt ſciſmatici
non heretici.
Undecimum articulum. Deſcribit bea vndeci
tus Judas frater Jacobi qui ſcribit vlti articu.
mam epiſtolam canonicam dicens. San
ctorum communionem remiſſionem pec iudas
catorum. Jn quo ponit duas creditas ve
ritates.
Et prima eſt. de ſacramento euchariſtie
cum dicit. Sanctorum communionem
ita enim vocatum fuit a principio illud ſa
cramentum. vt patet per Diouyſium de
angelica yerarchia.
Secunda eſt. de ſacramento penitentie
cum addit. Remiſſionem peccatorum.
Quas deſcribit contra duas hereſes.
Prima fuit cathafrigaruz qui vterqz
ſexui coniunxerunt conſecrationem illius
ſacramenti ⁊ omnibus credentibus in de
um contra quos dicit Apoſtolus ille.
Sanctorum communionem. quaſi dicat
ꝙ non omnium eſt conſecrare: ſed eorum
ſolū qui ſunt ſanctificati p ſacri ordinis ſu
ſceptionem. quia non quilibet. ſed ſanctus
debet conſecrare. ⁊ cete.
Scd̄a fuit. Carinoruz qui bigamos ad

priſam nō recipiūt. ſʒ Aug. vbi ſupra. Ex
quibus accipiuntur duo documenta.
Primū eſt ꝙ ſacrm euchariſt ad ſui fre
quētationē reqrit hoīes deificos ⁊ pfectoſ
ad ſui cōſecrationē ⁊ frequētationē. qꝛ dicit
ſcōꝛum cōmunionē. Scōm eſt ꝙ ſacrʒ
pnīe ſemp dʒ iūgi ſacro euchariſtie ſic dicit
apſus. qꝛ hec duo ſacra. b. Judas. in codē
articulo ad iunxit cuius rō eſt. qꝛ p ſacrm
pnīe mūdat cōſcia: vt efficiat dig⁹ eucha
ſacro. p⁹. coꝛ. xi. Qui enim mādicat ⁊ bibit
indignie iudiciū ſibi manducat ⁊ bibit nō
diiudicanſ corpus dñi ⁊c.
12^m articulus Duodecimū articulū deſcribit. b. ma
thias. d. Carnis reſurrectōeʒ ⁊ vitā eternā.
In quo cōtinenſ due credite veritates.
mathie Et pꝛima eſt de vērē reſurrectione.
Scda d̄ eterna glorificatiōe. Primā
deſcribit ꝯ erroꝛeʒ ſaduceoꝝ. q negāt reſur
rectiōeʒ vt habeſ math. xx. ⁊ act. xx. De mu
liere q̄ hūit. vij. viros di. in reſurrectiōe. c̄
ei⁹ erit de. 7. viris vxoꝛ. Scdāʒ deſcribit
ꝯ hereſim berniciānoꝝ q ponūt felicitateʒ
futuram in voluptatibus carnis ꝯ ſniam
ſaluatoꝛiſ Math. xx. Vbi di. Neqʒ nubēt
neqʒ nubenſ. ſʒ erūt ſicut angeli dei in celo.
Sed circa hoc accipiuntur duo chatoli
ca documēta. Et primū eſt ꝙ corp⁹ nr̄ʒ
reſurrectu: ū ſpamus i l^a glīa. Jō dʒ cuſto
diri cū magna reuerētia vt nō ingnet quē
admodū cuſtodiri ſolent regū veſtimēta cū
diligētia. vñ apoſtolus ad Ro. 3. In mū
di hoīes cōtumelijs afficiunt coꝛpoꝛa ſua
in ſemetipſiſ. Secundum eſt. qꝛ futurā
vitā eſſe credimus. ſempiternā. ideo debe
mus totum ſpacium pn̄tis vite ad ip̄ſam
comparare. quaſi momentum vnius hoꝛe
qꝛ plus excedit vitam noſtram ꝙ mille mi
lia anni milleſimā partem vnius momen
ti. 2^e. pe. 3°. capitu. Vnus dies ſicut mille
anni apd̄ dominum ⁊ mille anni ſicut vn⁹
dies. Inſanus ergo iudicatur ille qui tan
tam diuturnitatem pro tam breui momen
to ⁊ tantam felicitatem pro taʒ breui ⁊ pu
trida conſolatione perdere vult ſʒ viriliter
cum ſapiente dicamus illud. eccl. 2°. capi.
Riſum ſcilicet mundi reputaui errorem.
gaudio. ſ. mundāo dixi ꝙ fruſtra decipie
ris. cuius veri gaudij nos participes faci
at deus. ⁊c. Amen.

¶ Expoſitio ſuper magnificat.

Magnificat aīa mea dñʒ. luc. p°. c.
Hoc eſt canticū leticie ꝙ beatiſſi
ma v̄go ad dei magnificentiā de
cantauit. Et iō p°. vt dulciſſima
filia ad laudādū deū excitat ſuaʒ ardentiſſi
mā affectionē cū dic̄. magnificat aīa mea
dñʒ ⁊ exultauit ſp̄s me⁹ ⁊c. Scdō vt duo
tiſſima ſamla explicat ſue laudis efficaciſſi
mā rōnē cū dicit. Qꝛ reſpexit hu an. ſue. ⁊c.
Et qꝛ fecit mihi magna qui potēs eſt. ⁊c.
Tertio vt diſcretiſſima ſcia cōſiderauit
dine laudis āpliſſimā miām ⁊ rōnē cōem
q̄tū ad oēs ibi. Et miſericoꝛdia ei⁹ ⁊c. Cō
ſiderās p° opus i carnatiōis eē declaratiuū
diuine pietatis pp releuationē hoīs lapſi:
Magnificat deū in ipſo pp plenitudinem
pietatꝭ dicēs. magnificat. Cōſiderās. 2° ipʒ
opus eſſe declaratiuū diue prāns pp dele
ctionē inimici magnificat deū i ipō pp cel
ſitudinē ptātis dicēs fec̄ po. i. bra. Cōſide
rās 3° ipʒ opus eſſe declaratiuū diue largi
tatis pp diffuſionē doni magnificat deū i
ipſo pp āplitudinē largitatꝭ dicēs. Eſuriē
tes i ple. bo. Cōſiderās 4° ipſuʒ opus eē d
claratiuū diue v̄itatiſ pp ad iplectionē pro
miſſi magnificat deū i ipſo pp rectitudinē
v̄itatis dicēs. Suſcepit iſrael ⁊c. Magni
ficat aīa mea dñʒ. Hoc ē exoꝛdiū cātici v̄
ginalis. In q̄ btā v̄go duo facit. Pꝛio primus versus
exp̄mit ſue ardētiſſime charitatꝭ affcm̄ di versus
cēs. Magnificat aīa mea ⁊c. Scdō i nuit
ſue gratiſſime laudatiōis obm̄. ibi. dñʒ. d.
eni magnificat. Exp̄mit eni hic ſue ardētiſ
ſime deuotiōis affcm̄. que ortū hʒ ex conſi
deratione bn̄ficij ſingularis. vñ gloſa tāto
munere me dñs ſublimauit vt nullo offi⁹
lingue poſſiʒ explicare. Sʒ totū animi ite
rioꝛis affcm̄ i agēdis gratiaꝝ laudim⁹ offe
ro totū qd̄ viuo totuʒ qd̄ ſentio totū qd̄ di
ſcerno in ei⁹ magnitudine cōtēplāda i ei⁹
p̄ceptis obſeruādis ipēdo: qꝛ eni ipſe deus
altiſſimus magnificauit eam per beneficiū
gratie ſingularis poſſimus ſibi dicere illd̄
Judit. 13 capi. Benedictus dominus qui
fecit celum ⁊ terram. Et parum infra. quia

nomen tuuʒ hodie ita magnificauit vt nō
deficiat laus tua de oꝛe hominum. Jō ma
ria dominum magnificat. Huius autem
magnificentie ratio poteſt multipliciter aſ
ſignari. Magnificandus eſt enim deus.
Pꝛimo propter ſublimitatem excellen
tie incompcrabilis in ipſo enim eſt rega
lis excellentia ⁊ in extimabilis Tobie. 13. c.
Magnus es domine in eternum ⁊ in om
nia ſecula regnum tuum. yſaie. 32. ca. Ma
gnificatus eſt dominus qui habitat in ex
celſo. 2^a. R. vij. ca. Magnificatus es domi
ne deus. qꝛ non eſt ſimilis tui.
Scdō pp immenſitatem potentie inſu
perabilis quam hʒ in preualēdo. exodi. xv.
ca. Cantemus dño glorioſe enim honoꝛifi
catus eſt equum ⁊ aſcenſoꝛeʒ proiecit i ma
re. ⁊ infra. dextera tua dñe magnificata ē
in foꝛtitudine. p̄s. 23. Metro. viij. Dñs foꝛ
tis ⁊ potens dñs. p. in pꝛelio. iere. 10. capi.
Magnus es tu ⁊ magnum nomen tuuʒ.
Tertio pp profunditatem ſapie ⁊ in p
ſcrutabilis quā habet in cognoſcendo. luc.
vij. ca. Accepit aūt omnis timoꝛ ⁊ magni
ficauit dñm dicens. qꝛ propheta magnus
ſurrexit in nobis in ipſo. n. eſt altitudo ſapi
entie. p̄s. i lxvj. Metro. v Magnus dñs
noſter ⁊ magna virtus eius ⁊ ſapie ei⁹ nō
eſt numerus que ſignificatur per ſalomonē
de quo in figura dicitur. 3^a. R. 10. ca. Ma
gnus eſt rex ſalomon ſup omnes reges ter
re diuitijs ⁊ ſapiētia ⁊ omnis terra deſide
rabat vultum ſalomonis vt audirent ſa
piam eius quaʒ dederat deus i coꝛde eius.
Quarto pp benignitatē clemētie in ena
rabilis quā habet in miſerādo. Apoc. xv.
ca. Quis non timebit te domine ⁊ magnifi
cabit nomen tuum. qꝛ ſolus pius es. iō pro
pheta. p̄s. 33. metro. iiij. Ex qui ſui domi
num ⁊ exaudiuit me ⁊ ex oibus tribu. me.
eri. me. Numeri. iiij. ca Magnificetur foꝛ
titudo domini ſicut iuraſti domine deus
patiens ⁊ multe miſericoꝛdie auferens ini
quitateʒ ⁊ ſcelera. eccle. xvij. Magna miā
dei ⁊ pꝛopitiatio eius conuertentibus ad ſe
Quinto pꝛopter veracitateʒ ſue in per
mutabilis quam habet in ad implendo. 2^a.
R. ⁊ cap. Domine deus verbum quod lo
cutus es ſuſcita in ſempiternum ⁊ fac ſicut
loquutus es ⁊ magnificet nomen tuū in
ipſo eniʒ eſt in mutabilitas veritatis. Nu
meri. 23. capi. Non eſt deus quaſi homo vt
mentiatur nec vt filius hominis vt mutet
di. n. ⁊ nō faciet loquutus eſt ⁊ nō ad im
plebit. Ro. 3. ca. Eſt autem deus verax oīs
autem homo mendax ſicut ſcriptum eſt vt
iuſtificeriſ in ſermōibus tuis ⁊ vincas cū
iudicaris.
Sexto pp arduitatē efficientie ad mira
lis quam hʒ in efficiendo deutero. 32 capi.
Date magnificentiam deo nr̄o dei pfecta
ſunt opa ⁊ oēs vie ei⁹ iuditia. Math. xv.
ca. Videntes mutos loquētes: claudos am
bulantes: cecos videntes magnificabāt de
um iſrael. Ipſe eſt enim de quo Job. v. c.
Qui fec̄ mag^a ⁊ iſcrutablia abſqʒ nūero.
Septimo pp equitateʒ iuſtitie in decla
rabilis quam habet in retribuendo pp qd̄
dicitur danielis. iiij. ca. Laudo ⁊ gloꝛifico
⁊ magnifico regem celi. qꝛ oīa opa eius ve
ra ⁊ omnes vie eius iuditia. In ipſo eniʒ
eſt rectitudo iuſtitie inflexibilis. Jō ſapie.
xvij. ca. Magna ſunt iudicia tua dñe ⁊ in
enarabilia verba tua. p̄s. 10. Metro. vltio.
Juſtus dominus ⁊ iuſtitiā dilexit eqtateʒ
uidit vultus eius. Idem. p̄s. i xxxiij. Me
tro. p°. Juſtus es domine ⁊ rectū iuditiuʒ
tuum. Et exultauit ſpūs meus in deo ſalu
tari meo. Luc. p°. In hoc verſiculo. 2. cā
tici virginalis exp̄mitur. b. virgo exulta ſcdus
tio ſue mentis. que oꝛtum habet ex nobili versus
tate bn̄ficij iā ſuſcepti. ideo dicit ibideʒ glo.
Sola illius memoꝛia me delectat a quod
ſalus preparatur eterna illius diuinitate le
toꝛ ex cuius tēpoꝛali conceptione mea ca
ro letaſ. In iſto v̄ſiculo. b. virgo duo fac̄.
Pꝛimo enim indicat mentalis exulta
tionis ſuauitatē. ibi exultauit ſpūs meus.
Secundo explicat exultationiſ materie
congruitatem. ibi. in deo. ſa. meo. Erat eni
deus ſue exultationis materia. iuſta illud.
p̄s. 34. Metro. 10. Anima mea exultauit
in dño ⁊ delectabitur ſuper ſalutari ſuo. di
cit ergo. Exultauit ſpiritus meus. Sʒ qua
re exultas o virgo benedicta. Reſpondet.
Pꝛio p copioſitate ſuſcepte gr̄e. p̄. R.

p°c. Letata ſũ i ſalutari tuo. Jd dõ i ps. ij.
Cantabo dño qui bona tribuit mihi ⁊ pſa
lam nomini dñi altiſſimi. fuit enim ſingu
lariter gratia plena. luc. p°. ca. Aue gra. p.

Secũdo p fecunditate nature virginee
yſ. 35. ca. Letabitur deſerta ⁊ in via ⁊ exul
tabit ſolitudo ⁊ florebit quaſi lilium germi
nans germinabit exultabit letabũda ⁊ lau
dans. Gloria libani data eſt ei ⁊c. Deſer
ta ⁊ in via beatiſſima virgo pp receſſuʒ ab
humanis amplexibus ⁊ floruit quaſi liliũ
pro virginitatis propoſitũ germinabit per
letabunda pardum.

Tertio pro ſuauitate diuine pñtie. yſ. ij.
ca. Exulta ⁊ lauda habitatio ſyon. qꝛ ma
gnus in medio tui ſanctus iſrael Abachuc
3. ca. Ego autem in dño gaudebo ⁊ exulta
bo in deo ieſu mõ. Ad hãc exultationeʒ in
uitat eã zacha. ix. Exulta ſatiſfilia ſyon iu
bila filia ieruſalem ⁊c. Et ideo ipſa poteſt
dicere illud cum propheta ps. lxxxiij. met°
2°. Cor meum ⁊ caro mea exultauerunt in
deum viuum. Et infra metro 3°. Paſſer
inuenit ſibi domum paſſer xp̃s ps. Fact⁹
ſum ſicut paſſer ſolitarius domo. b. virgi
nis ſapie. vij. ca. Sapientia hedificauit ſi
bi domum. Fuit beata pre omnibus ⁊ be
nedicta Judith. ij. c. Bñdicta es filia adoi
no deo ex celſo pro oibus mulieribus ſup
terram. Luc. p°. ca. Benedicta tu in mulie
ribus. ⁊ infra. Ecce. n. ex hoc beataʒ me di
cent omnes generationes.

Quarto pro laudabilitate optẽte victo
rie. quia nõ potuit poſt ſanctificationeʒ in
clinari ad aliquod pctm̃. yſa. xli. ca. Tritu
rabis montes ⁊ cõminues ⁊ colles quaſi
puluerem pones ventilabilis ⁊ ventus tol
let ⁊ turbo diſperget eos. Et tu exultabe
ris in domino ⁊ in ſcõ iſrael letaberis. Ip
ſa eniʒ contriuit inſidias diaboli. Bernar
dus ſuper miſſus eſt. Ipſa proculdubio ca
put contriuit venenatum quo omnimodã
ſuggeſtionem maligni tam de carnis illece
bris q̃ de mẽtis ſupbia reduxit ad nihiliũ.

Quinto p terminabilitate humane mi
ſerie ſecundum vacticinum pphete. ps. 20.
Metro. vltimo. Cum auerterit dñs capti
uitatem plebis ſue exultabit iacob ⁊ letabi
tur iſrael. i. beata virgo vita actiua ⁊ con
templatiua. ioãnes. viij. ca. Habraã pater
veſter exultauit vt videret diem meum: vi
dit ⁊ gauiſus eſt ſapientie. xix. ca. Tanquã
agni exultauerũt magnificantes te domie
qui liberaſti eos Math. 2° ca°. Ipſe enim
ſaluum faciet populum ſuum a pctis eoꝝ.

Sexto pro coploſitate promiſſe glorie.
Luc. vj. ca. Gaudete ⁊ exultate quoniam
merces veſtra copioſa eſt in celis. Erat eni
exultanda. Bernardus vbi ſupra. Quãtũ
in terris preceteris adepta eſt gratie plenitu
do tantum in celis optinuit premium glie
ſingularis. Reſpexit humilitateʒ ancille
ſue ⁊c. In hoc tertio verſiculo recognoſcit
beata virgo circa ſe diuine miſerationis ef tertius
fectum. ⁊ hoc dupliciter. verſus

Primo ex parte dei effectus clementie
ibi reſpexit.

Secundo exparte ſui effectus reueren
tie profundiſſime ibi humilitatem.

Primũ ẽ exultatiuũ pietatis dominice.
Scdm eſt indicatiuũ ſcitatis vginee di
cens ergo reſp. humanitate an. Sed ad qd
⁊ pp qd te reſpexit o btã vgo. Et notandũ
q̃ reſpectus diuine maieſtatis ⁊ miſeratio
nis eſt propter multa.

Primo ad fecũdãdũ p bñficiũ gre ſicẽ pe
tebat ppha. ps. Reſpice de celo ⁊ vide ⁊
viſita vineã iſtam. Scdo ad gubernan
dum per preſidiũ cuſtodie propheta in ps.
Deus ne elongeris a me deus meus in au
xiliũ meũ reſpice. Tertio ad illuminan
dum p radiũ ſapie. eccl. xlij. ca. Sol illu
minãs p oia reſpexit. Quarto ad rectifi
candum in rectitudine vie ppha in ps. Re
ſpice in ſeruos tuos dñe ⁊ i opa tua dirige

Quinto ad releuandum de miſeria.
ps. Dñs de celo in terrã aſpexit vt audi
ret gemitus cõpeditoꝝ ⁊ ſolueret filios in
terreptoꝝ. Sexto ad exaltandũ in pña
eccl. xj. ca. Oculus dñi reſpexit illũ. Et qꝛ
hec oia cõſecuta eſt. b. vgo dixit. Reſpexit
hũilitatem ⁊c. Sed qd meret hõ reſpectu
diue clemẽtie. Df qd pp multa. Primo p
aſpitatẽ pñie. luc. xx. c. Cõuerſus dñs reſpe
xit petrũ yſaie. xlvj. ca. Ad quẽ aſpitiã ad
trementem vba mea ⁊ contritos corde.

Scdo pp hũilitatẽ obie. vñ ppha i ps.
Ex celſus dñs hũilia reſpicit i celo ⁊ i terra
Judith. vj. ca. Dñe deus rex celi ⁊ terre in
tuere ſupbiã coꝝ ⁊ ſpice ad hũilitatẽ nr̃aʒ
vt dicit ppha i ps. Reſpexit i oꝛone hũili
um ⁊ nõ ſpreuit pces eoꝝ. Tertio pp de
lectatiõeʒ idigẽtie dõ i ps. Oculi ei⁹ i pau
perẽ reſpiciũt. Jdẽ ppha i ps. Reſpice in
me ⁊ miſerere mei. Quarto pp vitatẽ iu
ſtitie. gñ. iiij. c. Reſpexit dñs ad abel ⁊ ad
mũera ei⁹. qꝛ df. eccl. xxxiiij. c. Dona inimi
coꝝ nõ pbat altiſſimus nec reſpexit i obla
tionibus iniquoꝝ. nec i multitudine ſacrifi
cioꝝ eoꝝ ppitiabit pctis. Sexto pp fir
mitatẽ amicitie eccl. iiij. c. Gra dei ⁊ mu
nera ẽ in ſcõs ⁊c. Et qꝛ hec oia fuerũt i
btã vgine id dicit. Reſpexit. Qꝛ fecit ⁊ce.
quart⁹ verſus In hoc quarto vſiculo recognoſcit. b. vgo
bñficiũ ſibi exibitũ nõ ſibi aſcribendo ſʒ di
ne bonitati ⁊ ptãti dicẽs. Qꝛ fecit mihi ma
gna q. p. eſt. ſã. n. ei⁹. Ubi glo. Qꝛ mihi di
gnatus ẽ magna facere nihil meis meritis
attribuo ſʒ meã magnitudinẽ ad illũ refe
ro q eſſentialiter potẽs ẽ. qui de puis ⁊ i fir
mis magnos facit ⁊ fortes ⁊ facit duo.

Primo bñficiũ ſue fecũditatis attribuit
diue bonitati ⁊ potẽtie. ibi. Qꝛ fec. mi. m.
q. p. eſt. Scdo regratiaẽ diue clemẽtie.
ibi ⁊ ſcũm. nom̃ eius. Hec aũt ſunt q̃tuor.

Primũ ſcificatio i vtero materno Jere.
p°c. Priuſq̃ te formarẽ in vtero noui te.
⁊ añq̃ exires de vẽtre ſcificaui te Bernar
dus fuit pculdubio mr̃ dñi añ ſcã q̃ nata
ps. Scificauit tabernaculũ ſuũ altiſſimus
vt cõpetat ſibi qd de Moyſe df eccl. xlv°.
ca. Scõʒ fec eũ ⁊ elegit eũ ex omni carne.

Scdõʒ cõceptio filij in vtero ppꝛio Jere.
31. ca. Nouũ fecit dñs ſup terrã. femina cir
cũdabit viꝝ. qꝛ eius vrẽꝝ elegit fili⁹ dei in
tabernaculũ ſuũ. eccl. xxiiij. ca. Qui creauit
me requieuit in tabernaculo meo. Et ifra
Exulta ⁊ lauda hĩtatio ſyon. qꝛ magnus in
medio tui ſcũs iſrael: ps. lxxxvij. met°. p°.
Cãtate dño cãticũ nouũ. qꝛ mirabilia fec.

Tertiũ amplificatio meriti i exercitatio
ne meritoria. gñ. xvij. c. Faciã te creſcere in
gentẽ magnã dictũ ẽ habrae. qd ɔpetit btẽ
virgini de qua pruer. vltio. ca. Multe filie
cõgregauit ſibi diuitias tu vo ſup greſſas
es vniuerſas. Quartũ dilatatio pconij
in mũdo iſto ſʒ illõ q̃ dictũ ẽ dd p. parali
pemonon. xvij. ca. Fui tecũ quocũq; p exi
ſti. Interfeci oẽs inimicos tuos corã te feci
qʒ tibi nomẽ q̃ſi vnius magnatoꝝ q cole
bant i terra. Ruth. vlti°c. Faciat dñs hãc
mulierẽ ſicut fecit rachel ⁊ lyã vt ſit exẽpliũ
vtutis. Et infra hẽat celebre nomẽ. Et mi
ſericordia eius. In iſto. 5. vſiculo in q̃. b.
virgo duo facit. Primo explicat dulce
dinẽ pietatis ex pte dei miſerẽtis ibi. Et mi quintus
ſericordia ei⁹ a pgenie i progenies. Scdo verſus
indicat aptitudinẽ cõgruitatis ex pte hoïs
ſuſcipiẽtis. ibi. timẽtibus eũ. Cõſiderãs eni
btã vgo dulcedinẽ diue pietatis in ope in
carnatiõis oſtẽſaʒ dicit. Et miſericordia ei⁹
Uere de⁹ ẽ de miſericordia colẽdus ⁊ colau
dãdus. qꝛ effectũ miſericordie ſue multiplici
ter mãifeſtauit. Jd dic ppha. ps. lxxxviij.
Metro. p°. Miſericordias dñi in eternũ cã
tabo. ⁊ pñalr loqtur miſericordias pp mul
tiplices effect⁹ ei⁹. Primus ẽ redẽptio
pditoꝝ exodi. xv. ca. Dux fuiſti i miſicor
dia tua populo tuo quẽ redemiſti. luc p°c.
Ad faciendã miſericordiã cũ pribus nr̃is ⁊
memorari. Et phl. 2. ca. Deus q diues ẽ i
miſericordia pp nimiã charitatẽ qua dilexit
nos cum eſſemus mortui pctis viuificauit
nos in xp̃o. Quart⁹ reuocatio pctõrũ.
Ro. ix. ca. Uocabo nõ plebẽ meã: plebem
meã. ⁊ nõ dilectã meã. dilectã meã ⁊ nõ mi
ſericordiã cõſecuti. miſericordiã cõſecuti: q̃
vocatio eſt ad pñiam Metro. p°. capitu.
Nõ veni vocare iuſtos. ſed peccatores ad
penitentiam. Tertius ſubſtentatio ad
uerſorum Tre. 3. capi°. Miſericordie dñi.
qꝛ nõ ſumus cõſũpti. qꝛ nõ defecerũt miſa
tiones eius. Quartus expectatio p uſo tertia
ruʒ. ſapie. xi. ca. Miſeriſ oium dñe. qꝛ oia petitio
potes ⁊ diſſimulas pctã hoïum pp pñiaʒ.

Quint⁹ redẽptio conuerſoꝝ. luc. xv. ca.
Surgẽs venit ad prẽʒ ſuũ. Cũ aũt adhuc
lõge eẽt vidit eũ pr̃ ei⁹ ⁊ miſericordia mot⁹
cecidit ſup collũ ei⁹ ⁊ oſculatus ẽ eũ Jere.
3. ca. Reuertere ad me ⁊ cõuertar ad vos.

Sextus remiſſio delictorũ. eccl. xvij. ca.
Quã mag^a miſericordia di ⁊ ppitiatio ipi⁹
ɔuertẽtib⁹ ad ſe ppha i ps. Qm̃ tu dñe ſu
auis ⁊ mitis ⁊ mlte mie oib⁹ iuocantib⁹ te.

Septimum.cõmunicatio donoꝝ dſce.
ꝛ.ca. Sponſabo te mihi in iuſtitia ꝛ iudicio
ꝛ miſericordia ꝛ miſerationibꝰ ꝛ ſpõſabo te mi
hi in fidem ꝛ ſcies.qꝛ ego dñs eccl.xxxvj°.
capi. Miſerere deus oium ꝛ reſpice nos.
Octauum.protectio in firmoꝝ.ps Mi
ſericordia mea ꝛ refugiuꝫ meum ſuſceptor
meus ꝛ liberator meus.
Nonum.conſolatio afflictorum.ꝛ°.cor.
p°.ca. Bñdictus deus pr dñi nri ieſu xꝛ q
cõſolatꝰ nos in diuini tribulatione noſtra.
Decimũ.glorificatio electoꝝ.ps. Mia
hedificabitur in celis preparabitur veritas
tua in eis. Cum ergo tantũ ſit effectus di-
ne miſericordie cõgrue magnificauit eũ btã
vgo dicẽs. Et miſericordia eius ꝛc. Oſtenſa
aũt dulcedo ex pte dei miſerentis. Nũc oſtẽ
dit aptitudinem ex parte hominis ſuſcipiẽ-
tis.ꝛ°.dicit.timẽtibus ſe.ipſe eniꝫ miſeretꝰ.
Primo.reuertẽtibus per amaritudinem
pñie.yſa.v.ca. Derelinquat impius viam
ſuam ꝛ vir iniquus cogitationes ſuas ꝛ re
uertatꝰ ad dñm ꝛ miſerebitur eiꝰ ꝛ ad deũ
noſtruꝫ qm̃ multus eſt ad ignoſcendum.
Secundo.confitentibus pp magnitudi
nem erubeſcentie pũerbiorum.xxviij.ca°
Qui abſconderit peccata ſua non dirige-
tur.qui autem confeſſus fuerit ꝛ reliquerit
ea miſericordiam conſequetur.
Tertio.ſatiſfacientibus pp tenerituti
nem iuſtitie Tobie.13.ca. Cõuertimini pec
catores ꝛ facite iuſtitiam.
Quarto.obedientibus pp ſubiectioneꝫ
reuerentie:deutero.32.ca. Judicabit deus
populum ſuũ ꝛ in ſeruis ſuis miſerebitur.
ps. Et miſericordia eius ab eterno vſqꝫ in
eternũ ſup timẽtes eũ. Jtẽ.ps. Quõ miſeretꝰ
pr filioꝝ miſertus eſt dñs ſup timentes ſe
quoniã ipſe cognouit figmentum noſtruꝫ.
Quinto.confidentibus pp certitudinẽ
fiducie dõ in ps. Bñplacitũ ẽ dño ſup tim̃
tes eũ ꝛ in eis q ſperãt ſup miſericordia eiuſ.
Sexto.diligentibus pp teneritudinem
amicitie deutero.v.ca. Ego dominus deꝰ
tuus emulator faciens miſericordiã in mul
ta milia diligentibus me.
Septimo.compatientibus pp dulcedi-
nẽ clementie Math.v.c. Beati miſericor
des quoniam ipſi miſericordia cõſequentꝰ.
Octauo. ſubſtinentibus pp longitudi-
nem pſeuerantie Marci.viij.c. Miſereor
ſup turbã.qꝛ ecce iam triduo ſubſtinẽt me.
Nono.indigentibus pp certitudinem
in opie.ps. Reſpice in me ꝛ miſerere mei.
da imperium tuum puero tuo ꝛ ſaluum fac
filium ancille tue.
Decimo.indulgentibus pp relaxationẽ
iniurie Math.xviij. Serue neq̃ omne de
bitum dimiſi tibi qm̃ rogaſti me:nõ ne er-
go oportuit ꝛ te miſereri conſerui tui ſicut
ꝛ ego tui miſertus ſuꝫ. Jdem.vj.capi. Si
demiſeritis hoibus peccata eoꝝ ꝛ pr veſter
celeſtis dimittet vobis peccata veſtra. ꝛ qm̃
iſta excitat timor.ideo.b.virgo dicit. ꝛ mi-
ſericordia eius a progenie in progenies ti-
mentibus eũ. Fecit potentiam ꝛc. Jn hoc
ſexto verſiculo.b.virgo magnificat deum
pp beneficium incarnationis ſecunduꝫ ꝙ ſextus
eſt declaratiuum diuine poteſtatis. Supli verſus
plicat aũt cenſitudinem poteſtatis paterne.
Primo p comparationem ad filiuꝫ cũ
dicit.fecit potentiam in.b.ſuo.i.potenter p
filiũ ſuũ egit:vel filio cõmunicauit poten-
tiã vel potẽtiã manifeſtauit i icarnatõe filij.
Secundo pp cõparationem ad ꝯrium.
i.ad diabolum ſibi.diſperſit ſuper bos mẽ
te cordis ſui.d.ergo fecit potentiã. Rõna-
biliter aũt magnificat deum rõne potẽtie.
Primo.qꝛ miſerabilis eccl.xliij.c. Jpſe
eſt omnipotens ſup oia opa ſua terribilis
dñs ꝛ magnus vehementer ꝛ mirabilis
poᵃ eius. Eſt auteꝫ admirabilis pp q̃tuor.
Primo.quia inſuperabilis. p.pal.vltĩ
mo.capi. Dicit dauid.tua eſt dñe magnifi
centia ꝛ poᵃ ꝛ gloria atqꝫ victoria ꝛ tibi
laus:cũcta.n.q̃ i celo ſũt ꝛ i terra tua ſunt.
Secũdo.qꝛ in cõparabilis.ꝛ°.per ali.20.
ca. Dicit ioſaphat Domine deus patruꝫ
noſtrorum tues deus in celo ꝛ dñaris cũ-
ctis regnis gentiũ in manu tua ẽ fortitudo
ꝛ poᵃ nec quiſquam poteſt tibi reſiſtere.
Tertio.qꝛ in ennarabilis.ps.104. Me
tro.ꝛ°. Quis loquetur potentias dñi audi-
tas faciet omnes laudes eius.eccl.iiij.capi.
Magna eſt potentia dei ſolius ꝛc. Unde i
ps. Ut notã faceret filijs hominũ potẽtiã.

ſuam ꝛ gloriam magnificentiam regni ſui.
Quarto.qꝛ i terminabilis. Danielis.3.
ca. Regnum tuũ regnũ ſempiternũ ꝛ po-
teſtas eiꝰ i gñeratiõe ꝛ gñeratione. Jdẽ.c.7.
Poteſtas eiꝰ poteſtas eterna:q̃ ñ auferetꝰ
ꝛ regnũ eius qd nõ corrumpetꝰ. hanc potẽ
tiam admirabilem oſtendit dñs multipliciter.
Primo in pductione vniuerſoꝝ.ſapie
xj.ca. Nõ eniꝫ erat impoſſibilis oipotens
manus tua q̃ creauit orbem terrarum ex
natura inuiſa ephe ſio.3.c. Ei autẽ qui po-
tens eſt oia facere ſuphabũdãter quã peti-
mus aut intelligimus.qꝛ intellectuſ noſter
non capit ꝛce.
Scdo in diſpõne pductoꝝ ſapie.xij.c.
Tu aũt dñator virtutis cũ trãquillitate iu
dicas ꝛ cũ magna reuerẽtia diſpõis nos.
ſubeſt.n.tibi gra.ps. Preparãs montẽ in
vtute tua accitus potentia q cõturbas p-
fundũ maris ſonum fluctuuꝫ eius.
Tertio.in repatione de pditoꝝ. heb.xj.
ca.d.õ habraã arbitrãs.qꝛ ꝛ a mortuis po
tens eſt ſuſcitare dñs Math.4.c. Potẽs
eſt deus de lapidibꝰ iſtiſ ſuſcitare filios ha
brae actuũ.20.ca. Potẽs eſt deus dare he
reditatem in ſanctificatis ſuis.
Quarto in gubernatione famuloꝝ he-
bre.ꝛ.ca. Potẽs eſt deus ꝛ eos q tẽptãtur
auxiliari. ꝛ danielis.3.c. Ecce deus nr quẽ
colimus potẽs ẽ nos eripe dcamino ignis
ardẽtis ꝛ dmanibus tuis o rex liberare.
Quinto in dbellatiõe aduerſoꝝ.ps.23.
Metro.viij. Dñs fortis ꝛ potẽs dñs po
tẽs i plio.ſapie.10.c. Certamẽ forte dedit il-
li vt vinceret. Danie.3.ca. Qui oſtẽdũt ſer
uis tuis mala cõfundantꝰ i oipotẽtia tua ꝛ
robur eoꝝ cõteratꝰ. Sexto i cõcultatiõe
ſupboꝝ.yſa.x.c. Detraxi q̃ſi potẽs i ſubli-
mi reſidentes. Danie.iiij.c. Ego nabuchdo
noſor laudabo.ꝛ glificabo regẽ celi.qꝛ oia
opa eiꝰ vera ſũt ꝛ oẽs vie eiꝰ iudicia.ꝛ ĩfra
in ſupbia põt hũiliare. Septio i relaxa
tiõe dlictoꝝ marci.ꝛ.ca. Quis põt dimitte
re pctã niſi ſolus deus. Math.ix.ca. Ut ãt
ſciatis.qꝛ filiꝰ hoĩs hꝫ ptãtẽ i terra dimittẽ
di pctã ait paralitico.ſurge qꝛ fides tua te
ſaluũ fecit.dimittere pctã ẽ actꝰ poᵉ infini-
te.ꝛ hꝫ fit niſi p grãꝫ quã ſolus deuſ creat.
Octauo in multiplicatiõe bñficioꝝ.pᵉ.
cor.xi.ca. Potẽs ẽ aũt dꝰs oẽm grãm ha
bũdare ꝛ facere in vobis Et id gcgo pmi
tit põt i plere. Ro.iiij.c. Pleniſſime ſciẽs
qꝛ quecũqꝫ pmiſit dꝰs potẽs eſt ꝛ facere.
Nono in cõdẽnatione ipioꝝ. Et id for
midãdũ.luc.xꝛ.c. Potiuſ hũc timete q põt
aiam ꝛ corpus pdere in gehẽnaꝫ.eccl.p°c.
Unꝰ ẽ altiſſimꝰ creator oiuꝫ oipotens rex
potẽs.ꝛ ĩfra.ſedẽs ſup thronũ ꝛ dñanſ deꝰ.
Decimo in exaltatiõe electoꝝ.ps.10 v:
Metro.ix. Saluauit eos pp nomẽ ſuũ vt
notã faceret potẽtiã ſuã.danielis.3.c. Nõ
eſt alius deꝰ q poſſit ita ſaluare.pme petri
ca.5°. Humiliamini ſub potẽti manu dei
vt vos exaltet in tpe viſitatiõis. Hãc potẽ
tiã q̃rebat pphã dicẽs i ps.lxxviij. Metꝰ
3. Excita potẽtiã tuã ꝛ veni vt ſaluos faci
as nos.qd factũ fuit i incarnatiõe filij dei.
Scdo qꝛ triũphãti apoc.xvij.ca. Hi.ſ.
decẽ reges prenoiati cũ agno pugnabũt ꝛ
agnus vincet illos qm̃ dñs dñoꝝ eſt ꝛ rex
regũ. Jdõ dic.b.vgo fecit potẽtiã i bra.ſuo
ꝛc.i.i filio ſuo icarnato q dr brachiũ patne
vtutis yſa.lxij.c. Brachiũ dñi cui reuela-
tũ ẽ. ꝛ dr ꝙ quatuor. Prio pphyca p-
nũtiatiõe reuelatũ.ps.lix. Metro.20. Do
nec anũtieꝫ brachiũ dñi generatiõi q̃ vẽtu
ra ẽ. Scdo gratuita icarnatione manife
ſtũ yſa.52.ca. Parauit dñs brachiũ ſuũ i
oculis oiuꝫ gẽtiũ. Tertio hũana redẽpti
one exercitatũ ps.lxxv. Metro.xiiij. Red
demiſti i brachio tuo populũ tuũ filios ia-
cob ꝛ ioſeph. Quarto ardua ſublimatiõe
glificatũ.eccl.xxxvi.ca. Glorifica manũ ꝛ
brachiũ dextrũ. Que glia marie manifeſta
bitꝰ i iudicio yſa.30.ca°. Auditã faciet dñs
gliaꝫ vocis ſue ꝛ terrorẽ brachij ſui oſten-
det hoc etiã brachiũ. Eſt p° cõfirmatiuũ in
firmoꝝ.ps.lxxxvii. Metro.xi Manus.n.
mea auxiliabitꝰ ei ꝛ brachiũ meũ cõfortabit
eũ. Et ps. Scdm magnitudinẽ brachij tui
poſſide filios mortificatoꝝ. Eſt.ꝛ.ſupatiuũ
aduerſoꝝ.ps. Jn brachio vtutis tue dpoſui
ſti aduerſarios meos yſa.iiij.ca. Ecce dñs
in fortitudine veniet ꝛ brachiũ eius dñabitꝰ
exo.xv.c. Jrruat ſup eos formido ꝛ pauor
i magnitudie brachij tui. Eſt 3°.liberatiuũ

oppreſſorum de vtero. v. c. Memento q̄
ſeruieris in egypto ⁊ eduxit te deus tuus i
manu forti ⁊ brachio extento. p̄s. 155. me
tro. 10. Qui percuſſit egyptū cū primogenitꝭ
eoꝝ q eduxit iſrael d med⁹ eoꝝ i manu po
tēti ⁊ brachio excelſo. Eſt 4⁹ cōgregatiuū
diſpſoꝝ yſa. xl. ca. In brachio ſuo ꝯgrega
uit agnos. ſ. ad gl̄iam de qua dō i p̄s. Cō
grega nos de natiōibus ⁊c. Itē ꝓphe i
p̄s. Saluauit ſibi dextera eius ⁊ brachium
ſc̄m eius. Huic brachio deus pꝛ potētiā cōſ
cauit. Iō. d. x̄. b̄ndicta. Fecit potētiā. De
poſuit ⁊c. Iſte eſt ſeptimus v̄ſiculus. In q̄
ſeptim⁹ verſus .b. vir. magnificat deū ex cōſideratiōe ptā
tis quā exercet in depſſione ſupboꝝ ⁊ exal
tatiōe hūiliū. iō dicit. depoſuit. Et fac̄ duo
Prio declarat diuā potētiā vt hūiliati
uā ſublimiū. ibi. depoſuit po. deſe. Scdo
vt clarificatiua hūiliū. ibi ⁊ exultauit hūi
les. Circa hoc vltimū ē notādū q̄ ad exal
tatiōnē glie diſponūt opa v̄tuoſa. eccl. 4⁹
ca. Facultates ⁊ v̄tutes exaltāt coꝛ. ſꝫ ſpūa
liter. Prio auſteritas penitētie. eccl. xi.
ca. Eſt hō marcidus egēs recupatiōe plus
deficiens v̄tute ⁊ habundās paupꝛtate. ⁊ in
fra oculus dn̄i reſpexit illū i bono ⁊ erexit
illū ad hūilitatē ipſius ⁊ exaltauit caput
eius. Scdo claritas ſapie ꝓuer. iiij. ca⁹.
In oi poſſiōe tua acqre prudentiā ⁊ accipe
illā ⁊ exaltabit te. Idē ca⁹ lij. Ecce itelliget
ſeruus me⁹. Tertio v̄itas iuſtitie. eccl.
20. c. q opat̄ terrā i altabit aceruū frugū ⁊
q opat̄ iuſtitiā ip̄e exaltabit̄ firmitas patiē
tie. eccl. xv. c. Firmabit̄ in illo ⁊ nō flectet̄
⁊ cōtinebit illū ⁊ nō cōfundet̄ ⁊ exaltabit
illū apd ꝓximos ſuos. Quarto aſſidui
tas violētie. p̄s. lix. Metro. 2. Afinib⁹ ter
re ad te clamaui dū anxiaret̄ coꝛ meū i pe
tra exaltaſti me. Quinto ꝓfunditas re
uerētie. luc. xviij. c. Oēs q ſe exaltat hūilia
bit̄ q ⁊ ſe humiliat exaltabit̄. Iō. b. vir. dī.
⁊ exaltauit humiles. Eſurientes iplenit ⁊c.
octau⁹ verſus Iſte eſt octauus v̄ſiculus in q̄. b. vir. ma
gnificat deū ex cōſideratiōe diue largitatꝭ
que oſtēdit̄ i diffuſiōe doni. Et facit duo.
Prio explicat largitatē magnificentie
expte dei iſluētis. ibi. iplenit bonis. Scdo
indicat ydoneitatē expte hoīs appētentis.

ibi. eſurientes. Cōſidat p⁹ affluētiā largita
tis. ⁊ merito. q2 ipſe replet aiam. Prio
claritate ſapie q̄tū ad itellectiuā. eccl. xvij.
ca. Sēſum ipleuit coꝛ illoꝝ ⁊ mala ⁊ bo
na oſtēdit illis. Idē. c. xv. Impleuit eū ſpū
ſapie ⁊ intellectus exo. 13. ca. Ecce vocaui
ex noīe beſeleel de tribu iuda ⁊ impleui eū
ſpū dei ſapia ⁊ intelligētia ⁊ ſcia in oi ope
ad ex cogitandū. Scdo ſuauitate letitie
q̄tū ad effectiuā. p̄s. lxj. Metro. vj. Sicut
adipe ⁊ pinguedine repleat̄ aia mea ⁊ la
bijs exultatōis laudabit os meū. eccl. xxiiij.
ca. Trāſite ad me oēs q ꝯcupiſcitis me ⁊ a
generationib⁹ meis iplemini ſpūs. n. me⁹
ſup mel dulcis. Tertio bonitate iuſtitie
q̄tū ad opatiuā. yſa. 33. ca. Implebit ſyon
iudicio ⁊ iuſtitia ⁊ erit fides in tpibus ſuis
Quarto generoſitate loquele q̄tū ad in
terpꝛetatiuā. p̄s. lxxix. Metro. ix. Dilata
os tuū ⁊ iplebo illud. act. p⁹ c. Repleti ſūt
oēs ſpū ſcō ⁊ ceperūt loq. Quito copio
ſitate grē quātū ad totā aiam ꝓuer. 3⁹. ca.
Honora dn̄z de tua ſbā ⁊ d primitijs oiuꝫ
frugū tuaꝝ da paupꝛib⁹ ⁊ implebunt̄ orrea
tua ſaturitate. p̄s. 104. Metro. xvij. Apie
tu manū tuā ⁊ iples oē aīal b̄ndictiōe ꝓuer.
viij. ca. In vijs iuſtitie ābulabo i medio ſe
mitaꝝ iudicij vt ditē diligētes me ⁊ theſau
ros eoꝝ repleā. eccl. p⁹. Oēm domū illi⁹ i
plebit a generatiōib⁹ ⁊ receptacula atheſa
uris illius. Sexto p̄cioſitate glie q̄tū ad
totā naturā. p̄s. lxiiij. Metro. v. Replebi
mur i bōis dom⁹ tue ſcm̄ ē tēplū tuū mira
bile in eqtate. Itē p̄s. Ad iplebis me leti
tia cū vultu tuo delectatiōes i dextera tua
vſqꝫ i finē. Hāc largitatē cōmēdās. b. vir.
dīc. Eſurientes iplenit ⁊c. Illos. ſ. q eſuriūt
⁊ ſitiunt iuſtitiā de qb⁹ Math. v. c. Bti q
eſuriūt ⁊ ſitiūt iuſtitiā qm̄ ipſi ſaturabunt̄
p̄s. 105. Metro. ix. Aiaꝫ eſurientē ſatiauit
bonis. Suſcepit iſrael ⁊c. Iſte ē nonus v̄ſi
culus in q̄. b. vir. magnificat deū ex ꝯſide nonus verſus
rōne diue ꝓmiſſionis ⁊ v̄itatis q̄ oſtēdit̄
in ad ipletiōe ꝓmiſſi. ⁊ facit duo. Prio
explicat ⁊ declarat diue ꝓmiſſiōis ad iple
tionem iā factā. ibi. ſuſcepit iſrael. p. ſuum.
Scdo manifeſtat huius ꝓmiſſionis im
pletionē ꝑteritā. ibi. ſic loquut⁹ ē ad. p. no

ſtros ⁊c. Primū eſt declaratiuū v̄itatꝭ.
Scdm eſt inſinuatiuū p̄ietatis. Qd eni
impleuit ꝓmiſſum v̄itatis fuit. qd aūt fu
it dignatus ꝓmittere pietatis fuit magnifi
cans aūt. b. vir. dn̄m in ope icarnatiōis ex
cōſideratiōe dn̄ice v̄itatis. dicēs. Suſcepit
iſrael ⁊c. Notādum q̄ deus ſuſcepit aiam
multipliciter. Prio ad purificādū imū
dā. p̄s. 105. Metro. xvij⁹. Suſcepit eos de
via iniqtatis eoꝝ. Itē p̄s. lvij. Metro. vl
timo. Adiutoꝛ meus tibi pſallā. q2 de⁹ ſu
ſceptoꝛ meus es deus me⁹ miſericordia mea
.ſ. ad purgādum. Scdo ad viuificandū
mortuaꝫ. p̄s. 131. Metro. iiij. Suſcipe me
ſcdm eloquium tuū ⁊ viuam. q2 pctm̄ aiam
occidit. Tertio ad liberādū oppꝛeſſam
ſapie. 2. ca. Si eſt verus dei filius ſuſcipiet
illū ⁊ liberabit eū de manu ꝯtrarioꝝ. p̄s. xxix.
Metro p⁹. Exaltabo te dn̄e qm̄ ſuſcepiſti
me nec delectaſti inimicos meos ſup me.
Quarto ad rectificandū ingnaraꝫ. eccl.
iiij. Sapia filijs ſuis vitā imſpirat. ⁊ iſra q
tenuerit illā vitā hereditabit ⁊ q̄ introibit
b̄ndicet deus. Quinto ad cōſolādū affli
ctā. p̄s. lvij. Metr⁹. xix. Fact⁹ es ſuſceptoꝛ
meus ⁊ refugiū meū i die tribulatiōis mee
Itē p̄s. In vmbra alarū tuaꝝ ſpabūt do
nec trāſeat iniqtas. Sexto ad defenſādū
infirmā. Iere. p⁹. c. Ne timeas a facie eoꝝ
q2 ego tecū ſum vt eruā te dīc dn̄s nā ⁊ ip̄e
deus meus ſalutaris meus ſuſceptoꝛ me⁹
nō emigrabo. Itē in p̄s. dediſti ꝓtectionē
ſalutis tue ⁊ dextera tua ſuſcepit me. Se
ptimo ad recōciliādū aduerſā iere 3. c. Foꝛ
nicata es cū amatoꝛib⁹ multis tn̄ reuerte
re ad me dīc dn̄s ⁊ ſuſcipiā te. Octauo
ad ſatiandū famelicam act. vij. c. Dn̄e ie
ſu accipe ſpm̄ meū. ezechie. 20. c. In odorē
ſuauitatꝭ ſuſcipiā vos cū eduxero vos de
pplis ⁊ cōgregauero vos de terris inqbus
diſperſi eſtis ⁊ ſcificaboꝛ in vobis. ⁊ cū ad
hāc gliaꝫ educit̄ aia tota ſatiat̄. p̄s. Satia
boꝛ cū apparuerit glia tua. Ad cuius ꝑfect
patiōnē ordinata ē icarnatio filij dei. Iō
dicit. b. vir. Suſcepit. Et notādū q̄ de⁹ ſu
ſcipit aiaꝫ pp̄ q̄tuoꝛ. Prio pp̄ pulchri
tudinē innocētie decoꝛātis. p̄s. Me aūt pp̄
innocētiā ſuſcepiſti ⁊ ꝯfirmaſti me i ꝯſpe

ctu tuo in eternū. Scdo pp̄ amaritudinē
pn̄ie amaricātis. dan. 3. ca. In aio ꝯtrito ⁊
ſpū hūilitatis ſuſcipiamur dn̄e a te ſic i ho
locauſtū arietū ⁊ thauroꝝ. Ter⁹ pp̄ mā
ſuetudinē clemētie miſerātis. p̄s. 146. me
tro vi. Suſcipiēs māſuetos dn̄s hūilians
aūt peccatores vſqꝫ ad terrā. Quarto pp̄ foꝛ
titudinē ꝯſtātie roboꝛātis. p̄s. Foꝛtitudinē
meā ad te cuſtodiā. q2 deus ſuſceptoꝛ meus
es deus meus miſericoꝛdia eius preueniet
me. ⁊ ideo beata virgo dicit Suſcepit iſra
el pu. ſuum ⁊c. Cuius ⁊c Amen.

Tractatus de corpoꝛe xp̄i.

Memoriā fecit mirabiliū ſuoꝝ mi
ſericoꝛs ⁊ miſeratoꝛ dn̄s eſcam
dedit timentibus ſe. p̄s. xi. Tria
ſunt preconiā de qb⁹ ſolēt pnci
pes cōmendari pncipaliter. ſ. Primū ē
potētia. q2 pncipatus nō eſt niſi qdā ciui
lis poteſtas. vn̄ ꝓuer. xiiij. In multitudie
ppli dignitas regis ⁊ in paucitate plebis
ignominia pncipis. Scdꝫ ē clemētia pn
cipis. q2 ptās ſine clemētia v̄tit veꝝ pnci
pem i tyrānū. iō dixit ille rex maximus ar
tharerſes. heſter. 13. Cū gētibus plimis im
parem vt vniuerſuꝫ oꝛbē. mee ditōi ſubiu
gaſſem nequaq̄ volui magnitudie po⁹ ab
uti. ſꝫ clemētia ⁊ lenitate ſubditos guber
nare. Tertiū eſt magnificātia q̄ ē v̄r⁹ cō
ueniēs ſolis pncipibus. ideo dr̄ heſter p⁹. c.
q̄ impatoꝛ aſſuerus fecit cenā magnā pn
cipibus ſuis. ⁊ eā fecit habundāter ⁊ pcce
pit oia miſtrari ſm̄ q̄ magnificētia regia
dignum erat. Et q2 chꝛiſtus dn̄s ē prin
ceps omnium. ⁊ rex regum. ⁊ dominus do
minantium apoc. i. Idcirco poteſt excellen
ter ab hoc triplici preconio ꝯmendari. Et
ſpecialiter in digniſſimo eucharíſtie ſacro.
Primo nanqꝫ oſtendit in eo ſuam po
tentiam. q2 non eſt maioꝛis virtutis mun
dum de nullo creare q̄ ſubſtantiam totaꝫ
panis in ſuum coꝛpus ſubiecto conuertere
in coꝛruptibile. Et ideo pꝛemittitur in ver
bo pꝛopoſito. Memoriaꝫ fecit ⁊c. Opera
enim mirabilia declarāt diuinā potētiā ꝑ
quibus pꝛopheta in p̄s. 138. Confiteboꝛ ti
bi domine. quia mirabiliter magnificatus
es. ⁊ mirabilis opa tua ⁊ anima. m. co n̄.

Scdo xp̄s in eo ſuam clementiam oſtē-
dit. qꝛ ibi ſemetipſuȝ totū dedit. tā idignis
q̄ꝫ dignis. ꝛ iõ ſequitur. Miſericors ꝛ mi
ſerator dñs de qua clementia dicit prophe
ta. p̄s. 70. Suauis dñs vniuerſis ꝛ miſera
tiones eius ſuper omnia opera eius ꝛc.
Tertio oſtēdit illi ſūme ſuā magnificen
tiā. qꝛ ibi ſtatuit dare vnū ferculū q̄ hȝ i ſe
plus de p̄cioſitate q̄ꝫ valcat totū ſuū regnū
Jõ ſubiūgit. Eſcā dedit timētibus ſe. vnd̄
idē ꝓpħa in ſeptē p̄s. iſtā dīnaȝ magnificē
tiā extollēdo dicit. Oculi omniū i te ſpant
dñe ꝛ tu das illis eſcā in tp̄e opoꝛtuno. Et
qꝛ apertio manus in p̄ncipe deſignat ma-
gnificentiā. adiūgit. Aperis manū tuā ꝛ in
ples oē aīal benedictione. Qꝛ ergo ſollēni
tas pn̄s eſt circa eucharistie ſacꝛꝫ. Jdcirco
ad illi⁹ ſacri miſteriū declarādū occurrūt
q̄tuoꝛ ↄſiderationes ſeu cōtemplationes.
¶ Quaꝝ. ſ. p̄ma ē d̄ iſti⁹ ſacramēti entitate.
¶ Secunda eſt. de ipſius vnitate.
¶ Tertia eſt de eius veritate.
¶ Quarta eſt de eius bonitate.
¶ Quantū ad p̄mā contēplationē. que eſt
prima ↄtēpla. d̄ illi⁹ ſacri entitate eſt itelligēdū q̄ ſic dic
bt̄us Gre. in omel' paſchali. Jn hoc ſacꝛo
Aliud eſt q̄ cernit. ꝛ aliud q̄ credit. Jllud
q̄ cerni' eſt ſp̄es panis ꝛ vini i hoſtia ꝛ ca
lice. Sed illud q̄ credit eſt v̄itas carnis ꝛ
ſanguis xp̄i. Jntelligēdū ē tn̄ q̄ ſub ſpē
panis q̄ videt i hoſtia q̄tuoꝛ eē credūtur.
Q. ſ. P̄o credit ibi eē coꝛpus xp̄i ex vi
v̄boꝝ. qꝛ verba cōſecratiōis de ſolo coꝛpe
faciunt mētionē. Scdo eſt ibi ſanguis
xp̄i. ex cōcomitantia i mediata. qꝛ ſāguis in
mediate diſpōit coꝛpus ad vitā. Tertio
eſt ibi aīa xp̄i ex cōcoitantia ꝓpinqua. qa
lȝ aīa ñ viuificaret niſi ſāguine mediāte tn̄
ptinet ad candeȝ naturā. ꝛ iõ ↄcoitātia ip̄ꝫ
ꝓpinque. Quarto eſt ibi diuinitas ver
bi ex ↄcoitātia remota. qꝛ lȝ diitas cū tribus
p̄cedētibus faciat vnū ſuppoſitū nō tn̄ ptī
net ad candem naturā. Sed ex iſtis acci
piunt duo catholica documēta. Prim̄
eſt q̄ ſanguis xp̄i nō ſolū eſt i calice ſic ali-
qui ymaginātur. ꝛ coꝛpus tm̄ in hoſtia. y°
totus ſanguis xp̄i eſt vere in hoſtia. qꝛ ex q̄
reſurrexit ſanguis ſuus nō fuit niſi ifra coꝛ
pus. Scdm̄ eſt q̄ talis inſtitutio eſt in ec
clia moderna. Et ñ eni in p̄mitiua ecclia ſa-
cr̄m hoc ſub eadē ſpē miſtrabat populo tn̄
qꝛ circa ſp̄es vini multa pericula acciderūt
effuſionis. inſtitutū eſt. vt ſub ſpē panis tm̄
populo coicetur. qꝛ ſub vtraqꝫ ſpē taȝ coꝛ
pus q̄ꝫ ſanguis ſuſcipit. Jntelligēdū ē tn̄
q̄ in calice credunt eē illa eadē q̄tuoꝛ q̄ di-
cta ſunt lȝ alio oꝛdine. Qꝛ primo eſt ibi
ſanguis ex v̄tute v̄boꝝ ꝓ eo q̄ v̄ba conſe
cratiōis calicis de ſolo ſanguine faciūt mē
tioneȝ. Scdo credit coꝛpus xp̄i ibi eē ex
concoitātia in mediata. qꝛ eſt ibi coꝛpus in
mediate receptū. Ter° credit eē ibi aīa
ex cōcoitātia ꝓpinqua. qꝛ ptinet ad eandē
naturā humanā ꝛc. Quarto credit eē
ibi diuitas ex ↄcoitantia remota. qꝛ nō ptī
net ad eādē naturā q̄uis bñ ad idē ſuppoſi
tū. Sȝ hic accipiunt duo alia documēta.
Primū eſt q̄ cū ſit aliud q̄ cernit ocu
lis coꝛpoꝛis. ꝛ aliud q̄ credit oculis mētis
Jn hoc ſacꝛo ofo nō ē dirigenda ad illud
q̄ cernit. ſȝ tm̄ ad illud q̄ credit. qꝛ illud ē
dignum adoꝛatiōe ꝛc. Scdm̄ eſt q̄ v̄ba
cōſecratiōis ſecrete pꝛoferunt a ſacerdote.
Añ eleuationē nō dȝ appl° adoꝛari. qꝛ nū
dum cōſtat ibi eſſe coꝛpus xp̄i pp periculū
ydolatrie. Qd aūt illa quatuoꝛ q̄ dicta
ſunt in hoc ſacꝛo digniſſimo ſint pꝛobat p
btm̄ ābꝛoſiū in li° de ſacris qui dicit q̄ illa
q̄ fuerūt in vtero v̄ginis iueniunt in illo
digniſſimo ſacꝛo. Quod v̄o illa fuerint in
vtero v̄ginis ꝓbat p anſel. in li° de ↄceptu
v̄ginali. Et illa quatuoꝛ ſaluatoꝛ oñdit ibi
eſſe. Jo. v. dicens. Ego ſum panis viuus q
de celo deſcendi. Per hoc enim q̄ dic pa
nis dat itelligere coꝛpus. qꝛ ibi dicit. Caro
mea vere ē cibus. Per hoc q̄ dicit viuus
dat itelligere animā p q̄ꝫ coꝛpus viuificat.
Et qꝛ aīa ſine ſanguine coꝛpus nō pōt vi-
uificare. Jdeo ſubiungit. ꝛ ſanguis. Dicit
aūt. Qui de celo deſcendi pp diuinitatem.
Sed circa iſta dicta accipiunt quatuoꝛ
veritates. Quaꝝ pꝛima eſt q̄ in hoc ſa-
cramēto ꝓpꝛie non videt xp̄s oculo coꝛpo
rali. qꝛ aliud eſt ibi q̄ cernit. ꝛ aliud q̄ cre-
ditur ſȝ Grego. Et hoc iõ. qꝛ ſi ibi xp̄s cer
neretur. idem eſſet q̄ cernitur ꝛ creditur.

Ratio autē quare nō cernitur ibi xp̄s ē. qꝛ
accidentia que ibi cernuntur non ſunt i coꝛ
poꝛe xp̄i ſic in ſubiecto. Scda veritas ē
quod licet ibi ꝓpꝛie non videat xp̄s tn̄ nō
errant fideles qui dicunt ſe videre xp̄m in
manibus ſacerdotis. qꝛ nullus errat cuius
verba poſſunt verificari eo modo quo ve-
rificatur diuina ſcriptura in qua dr̄ q̄ ali-
qui viderūt deū oculo coꝛpoꝛali ſic Moy
ſes vidit dn̄m cernendo coꝛpoꝛaliter rubū
exodi. 3° Non q̄ videret ibi diuinitatē. ſed
qꝛ diuinitas aſſiſtebat illi rubo. Et ita coꝛ-
pus xp̄i ſuo modo aſſiſtit ſpeciēb⁹ q̄ i hoc
ſacramento cernunt. Tertia veritas ē
quod ſi bt̄us Petrus celebraſſet miſſaȝ in
triduo mortis xp̄i. cū in cena ſacerdos fu-
erat oꝛdinatus. Tunc in oſtia non fuiſſent
credita niſi duo. ſ. coꝛpus xp̄i ꝛ diuitas ei⁹
qꝛ tunc caro xp̄i erat moꝛtua. ꝛ tunc aīa eā
non cōcoitabatur. nec ſanguis. qꝛ iam erat
effuſus ſuper terram. ꝛ coꝛpus i ſepulchꝛo
ꝛ aīa in inferno. Et iõ cum ſanguis ꝛ aīa
nō ſint in oſtia niſi p cōcoitātiā tūc ibi nō
fuiſſent. Tñ qꝛ diuitas remāſit i moꝛte vni
ta cū coꝛpoꝛe. ideo fuiſſet ibi ex tali concoi
tātia. Quarta veritas eſt. quod ſi bt̄us
Jacobus qui miſſam oꝛdinauit p° dixiſſet
miſſaȝ in hoc triduo tunc in calice nō fuiſ
ſet niſi ſanguis. quia nō ē ibi coꝛpus ꝛ aīa
niſi p concoitantiam ꝛ tunc coꝛpus erat a
ſanguine ſeperatum. ꝛ aīa ſidelr ſeperata.
Nec diuinitas fuiſſet ibi ſic vnita ſāguini
ſicut carni. qꝛ nō remāſiſſet coicatio ydio-
matū que pꝛouenit ex tali vnione. vt hētur
p° de tri. vñ nō erat veꝝ dr̄e tunc hoc ſan
guine demoſtrato. iſte ſanguis ē de⁹ ſic pp
ſepulturam coꝛpoꝛis dicim⁹ deū eſſe ſepul
tuȝ. ꝛ non in cruce remāſiſſe. ſicut remāſit
ibi ſanguis. Et rō eſt. qꝛ coꝛpus eſt pꝛinci
palis pꝛs ꝛ nō ſanguis hoīs. Jntelligēdū
tamē eſt q̄ qñ ſacerdos defert coꝛpus dñi
ad coicādū fidelē dicit. Credis hoc eē coꝛ
pus dni de virgie natuȝ et in cruce paſſuȝ
Reſpondit. vtiqꝫ. tūc et ſacerdos iterogās
ꝛ fidelis pꝛofitēs dȝ dirigere intentionem
ſuam ad illud q̄ creditur. ꝛ nō ad illud q̄
cernitur. qꝛ tunc vterunqꝫ crederet cum illō
q̄ cernitur non ſit coꝛpus xp̄i ſm̄ b. Gre.
Jntelligendū eſt tn̄ ſup q̄ ſimplices ꝓ-
ni ſunt niſi inſtruant ad dirigendū ſuū in
tentum in illud q̄ cernit. Et tucius vide-
retur dr̄e. ſ. credis hoc eſſe coꝛpus xp̄i. ꝛ tūc
bene poſſet ferri intentio ad illud q̄ cer-
nitur. qꝛ in ſp̄ebus illis quas cernimus eſt
vere coꝛpus xp̄i tn̄ qñ quis dirigit intentio
nem ſuā ad fidem eccleſie in tantum nullū
videtur periculū. Sed remanet ad huc
dubiū. Si ſanguis eſt venerandus. in ali-
quibus reliquijs que ſunt pꝛeter euchariſti
am. Dicunt aliq̄ q̄ non. qꝛ xp̄s totū ſan
ſanguinem reaſſumpſit. tn̄ non videt incō
ueniens ſi aliqua eius poꝛtio remāſit. cum
tanto ſanguine coꝛpus gloꝛificatum nō in
digeret. ꝛ ideo venerari poteſt. Scdo du
bitatur. Si talis ſanguis eſt venerandus
ſicut in euchariſtia. Dicitur q̄ nō. qꝛ ta
lis ſanguis non eſt vnitus diuinitati ſicut
nec in triduo moꝛtis xp̄i. Unde ſicut intri-
duo nullus debuit adoꝛare calicem ſȝ latri
am eo q̄ non erat ibi deitas. Jta nec ſan-
guinem illuȝ q eſt ſeperatus a coꝛpoꝛe xp̄i.
Tñ quia ſanguis in euchariſtia eſt ibi con
iunctus. iõ calicis ſacr̄m ſicut hoſtiam ado
ramus ſm̄ latriam.
Circa ſecundam cōtemplationem q̄ eſt ſecūda ↄtēpl°
de illius ſacramēti vnitate. Eſt ad v̄tendū
q̄ vnitas illius ſacramēti nō eſt vnitas ſim
plicitatis ſed vnitas integritatis cuȝ in eo
ſm̄ pꝛemiſ a cōtineantur aliqua infinite di-
ſtantia ſibi inuicem. Jntelligendum eſt
tamen q̄ ſicut quatuoꝛ cauſe ſolēt requiri
in quolibet naturali effectu.
¶ Materialis.
¶ Efficiens.
¶ Foꝛmalis.
¶ Finalis.
¶ Jta ad integritateȝ illius ſacramēti qua
tuoꝛ cōcurrūt. Jta q̄ materia illius ſacri
eſt panis in oſtia ꝛ vinum in calice. foꝛma
autem verba conſecrationis. Efficiens eſt
ſacerdos oꝛdinatus. loquendo de efficiente
miſteriali. qꝛ pꝛincipale cōſtat eſſe deū veꝝ.
Finis autem eſt intentio debita pꝛoferen-
tis. Et qꝛ iſta quatuoꝛ ibi requirunt cū al
tero eoꝝ deficiēte ibi nihil fiat. Jdcirco di
citur in li° de regulis thome regula. ſ. i iȝ a

ꝙ adhuc ꝙ panis cõuertat in corpus xpi.
tenet ꝙ in pane ſit materia. In verbis ſor
ma. In agente miſteriali intentio. ⁊ in pu
ripali ordinatio. Et ſm iſta quatuor oc
currũt hic quatuor conſiderationes.
¶ Prima eſt de cauſa efficiente.
¶ Secunda de cauſa materiali.
¶ Tertia de cauſa formali.
¶ Quarta de cauſa finali.
¶ Quantum ad cauſam efficientem miſte
rialem de qua nũc hic loquimur nullus
habet poteſtatem illud altiſſimum sacꝫ cõ
ficiendi niſi ſacerdos ordinatus per epm.
qꝛ paulus apoſtolus cũ ordinaſſet titũ epꝫ
ex hoc dedit ſibi auctoritatem ordinãdi ſa
cerdotes vt. ibi. i. thi. Huius rei gra te reliq
mus crete. vt conſtituas preſbiteros. ꝙ fru
ſtra factum fuiſſet ſi ſine epo ſacerdos ordi
nari potuiſſet. Ex quo excluditur error val
denſium. qꝛ conſecrationem huius ſacri om
ni fideli. ⁊ vtriuſqꝫ ſexui côcedebant. Sed
circa illam cauſam efficientem ſolent fieri
quatuor queſtiones. Quarum prima ẽ
ſi ſacerdos hereticus poteſt cõficere. Et di
citur ꝙ ſic. qꝛ illud ſacramentum fit in fide
eccleſie. ⁊ nõ in fide vnius ſingularis pſone
ſm beatum Aug. vnde licet diſcredat eu
chariſtiam conficit nihilominus eam pro
pter predictam cauſam. Secũda qõ eſt
ſi ſacerdos ſciſmaticus vere conficiat. Di
citur ꝙ ſic multo magis. qꝛ ſi ex contuma
tia ad xpm non impeditur illud ſacramen
tuꝫ in ſacerdote malo nec ex cõtumatia ad
eccleſiam. Tertia queſtio eſt. ſi ſacerdos
irregularis põt conficere. Dicitur ꝙ ſic. qꝛ
irregularitas ẽ pẽa iuris hũani. Et aucto
ritas ⁊ poteſtas conficiendi eſt iuris diui
ni. ⁊ illa non poteſt iſtam auferre. ſicut nec
ius humanum poteſt auferre ius diuinũ.
Quarta queſtio eſt ſi ſacerdos degra
datus poteſt conficere. Et dicitur ꝙ non de
iure licet tamen de facto. Oppoſitum vi
detur. qꝛ character ſacerdotalis in quo cõ
ſiſtit poteſtas conficiendi eſt in delebilis
alioquin ſi deleatur per degradationem ⁊
talis ſacerdos abſolueretur a pena degra
dationis poſſet iterum ordinari: cum tamẽ
non ſit iterabile ordinis ſacramentũ ⁊ tũc
verba degradationis de ablatione poteſta
tis eſſent referenda ad poteſtatem ordina
tam. ⁊ non ad poteſtatem abſolutã. Un
de ſi dominus papa preciperet vni degra
dato ꝙ celebraret ſine vlteriori ordie pura
retur ꝙ conficeret. quia ſacramentum ordi
nis eſt a deo inſtitutum ⁊ pena degradati
onis ab humano iure. Sꝫ remanet du
biũ. Si ſacerdos malus celebrans eſt au
diendus. Dicendum eſt ꝙ ſi conſtaret
ipſum eſſe in peccato mortali ꝙ non. qꝛ ce
lebrando peccat mortaliter. ⁊ ideo non eſt
ei conſentiẽduꝫ in tali actu. Sed quia con
tritio cordis interior eſt oculta ⁊ repenti
na ideo pp peccata manifeſta nõ eſt cauen
dum niſi de ſcandalo dubitetur.
Secuuda dubitatio eſt. Si ſacerdos ex
cõmunicatus eſt audiendus. Dicitur ꝙ
non. quia contritio oculta penam iuris ex
trinſecam inflictam non poteſt euacuare.
Corpus enim xpi ſic eſt venerãdum in ma
nu ſua ſicut in manu alterius. quia ita ve
rum corpus chriſti conficitur a malo ſicut
a bono miniſtro. Quantum ad cauſam
materialem illius ſacramenti.
¶ Primo videdũ ẽ de materia in hoſtia:
¶ Secundo de materia in calice.
¶ Circa primum eſt ſciendum ꝙ materia
illius ſacramenti eſt panis triticeus. Un
de ſi cõficeretur in pane ordei ſiue ſpelte ni
hil fieret. quia vnius ſacramẽti vna eſt ma
teria in ſpecie. Sed nullus poteſt baptiza
re in vino vel aceto. Iſti autem panes dif
ferunt in ſpecie ſicut ſemina ex quibus fiũt.
Unde materiam illius ſacramenti. zacha.
ix. c. i. Nobis pulcherrime indicat cum di
cit loquens de eccleſia illo ſacramento ve
nuſtata. Quid bonũ eius. ⁊ quid pulchrũ
niſi frumentum electorum. ⁊ vinum ger
minans virgines. Sicut circa illaꝫ mate
riam accipiuntur quatuor documenta.
Quorum primum eſt ꝙ chriſtus con
ſecrauit illud ſacramentum conſtituens in
azimis. vt declaratur. Primo auctoritate
veteris teſtamenti. quia ſcribitur exodi. xii.
ꝙ deus precepit comedi paſca cum azimis.
Et chriſtus comedens paſcha in cena in
azimis inſtituit illud ſacramentum. Et

confirmat. quia teꝫ Leui. xxiij. c. ꝙ. xiiij.
die menſis pmi quo. ſ. chriſtus cenauit ad
veſperam paſcha domini eſt. Et ſic paſcha
comeſtum tunc cuꝫ azimis comedebatur.
Tum quia Math. xiiij. Habetur ibidem.
Dicunt tamen greci ꝙ in vtroqꝫ textu ha
betur ꝙ in craſtinũ. ſ. xv. die incipiebat ſo
lẽnitas azimorum. ⁊ ideo cuꝫ chriſtus xiiijª.
die confecerit nõ ꝯfecit niſi infermentato.
Iſtud tamen dato ꝙ fuerit faciliter ex
cluditur. quia chriſtus propter iminentem
paſſiõem preocupauit comedere paſcha ꝙ
xvª. die comedebatur ⁊ tunc obſeruauit ri
tum legalem. Sed auctoritate noui te
ſtamenti illa veritas magis roboratur.
Tum qꝛ Math. xv. Dicitur ꝙ prima die
azimorum parauerunt diſcipuli paſcha.
Tum quia Luc xx. Dicitur ꝙ venit di
es azimorum quod dicitur paſcha. quan
do deſcribitur tẽpus cene ⁊ ſic videtur chri
ſtum feciſſe pro quo tempore prohibitum
erat eſſe fermentum in lege. Dicunt ta
men greci ꝙ beatus Marchus eſt ad op
poſitum qui dicit ꝙ erat paſcha ⁊ azimũ
poſt biduum ⁊ addunt quod in hoc alios
euangeliſtas corexit. Iſtud tamen non
eſt ad propoſitum. qꝛ ꝙ dicit beatus Mar
chus poſt biduum tunc chriſtus erat in
domo Symonis leproſis. ⁊ nondum ta
men vſqꝫ ad biduum ſequebatur cena.
Sed beatus Io. xviij. caº. Dicit ꝙ in die
paſſionis chriſti iudei non introierunt pre
torium vt non contaminarent ſed mandu
carent paſcha. Ex quo habetur ꝙ chriſtus
cenam preoccupauit propter imminentem
paſſionẽ ⁊ tunc comedit paſcha ſicut prece
ptum erat in lege cum azimis. quia non fu
it preceptum quin azima poſſent accipere.
ante ſolẽnitatem azimorum. ſicut fuit pro
hibitum eſſe fermantatum poſt. Iſta
omnia confirmãtur. quia chriſtus ſumpſit
fermentum in euangelio in mala ſignifica
tiõe ſemper. Attendite in quid a fermento
phariſeorum quod eſt ypocriſis Mathe.
xvi. Et mar. viij. Et Luc. xiº. Tum quia
apoſtolus paulus eodem modo loquens
.i. Corinthios. nono. dixit. Non infermen
to veteri neqꝫ infermento malitie. ⁊ nequi
tie ſed in azimis ſinceritatis ⁊ veritatis.
Secundum documentum eſt quod lin
gua latina vere conficit in azimis. Quia
dicit beatus Cyprianus martyr quod in
hoc ſacramento nihil aliud facimus niſi
quod chriſtus fecit qui vt patuit iazimis
conſecrauit.
Tertium documentum eſt. quod eccle
ſia greca vere conficit infermentato. quia
azimum ⁊ fermentatum non differunt
eſſentialiter. Et vtrunqꝫ eſt vera illius
ſacramenti materia. Unde latini euchari
ſtiam grecorum adorant quãuis ipſi turpi
ter errent noſtram non adorando.
Quartum documentum eſt. Quod la
tini conuenientius conficiunt in azimis
quam greci infermentato. quia magis cõ
firmantur chriſto: dicente beato Ioanne
in canonica ſua. Quod qui dicit ſe in illo
manere debet ſicut ille ambulauit ⁊ ipſe. ſ.
ambulare. Omnis autem qui ſummit
hoc ſacramentum in illo dicitur mane
re ſicut dicitur Io. ſexto capitulo.
Circa materiam calicis. Dicitur quod
materia iſtius ſacramenti eſt vinum de vi
te. vnde ſi quis conficeret in alio liquore vt
puta. in vino malogranatoruꝫ vel pomo
rum nihil faceret. Quia vnius ſacramen
ti vna eſt proprie materia ſecundum ſpe
ciem: vt ſupra patuit. Et ideo in hac mate
ria chriſtus hoc ſacramentũ inſtituens di.
Math. xxvi. Offerens calicem conſecra
tum. Non bibam a modo de hoc genimi
ne uitis ⁊cete. Sed circa hanc materiaꝫ
accipiuntur quatuor documenta.
Primum eſt quod chriſtus in ca
lice conſecrationis aquam miſcuit. Quia
tali vino mixto propter ſobrietatem credi
tur vſus fuiſſe. Et adhuc eſt auctoritas bea
ti Cypriani martiris quam recitat btũs Aug.
iiij. de doctria xpiana. vbi dicitur ꝙ chri
ſtus calicem mixtum obtulit ⁊cete.
Secundum ꝙ nullus debet conficere
ſine aqua. Quia ad illud propoſituꝫ dicit
beatus Cyprianus ꝙ non aliud facimus
in illo ſacramento quam illud ꝙ chriſtus
fecit. Luc. xx. Hoc facite in meam comme
morationem. ⁊ce.

Tertium eſt ꝙ illa aqua mixta non
ē de neceſſitate ſacri. ſ; de ꝯgruitate: vn̄ ſin̄
ea poſſ; ſacerdos ꝯficē ď potētia abſoluta.
q̄uis nō ď potentia ordinata. qꝛ ſic panis
in oſtia ē propꝛia materia ita vinū in calice.
Quartū ē. ꝙ illa aqua ſignificat incoꝛ
poratiōe; eccleſie i ſanguie xp̄i dedicata qꝛ
dꝛ i apoc. ꝙ ſūt populi quēadmo^m^ i huiuſ
mōi ꝯiūctoīs ſignū delatere xp̄i dormienꝭ
ſōpno mōꝛꝭ in cruce exiuit ſāguis et aqua.
io. 19. c°. S; ſolēt hic fieri due queſtioēs.
questio Quarum prima eſt. ſi aqua mixta cum
vino trāſubſtāciaꝛ cu; ipſo vino in ſangui
ne xp̄i. Dicꝛ ꝙ ſi aqua eſt virtute vini an
te v̄ba cōſecrationis reſoluta in vinu; trā
ſubſtantiaꝛ tota iſta materia in ſanguinem
xp̄i. qꝛ iā ē vinū ꝛ ꝯſtat ꝙ vinū trāſbſtāciaꝛ
totū ſicͭ totus panis. Si āt nōdū ē tota re
ſoluta: tunc nō tranſubſtantiaꝛ. qꝛ nullū ſa
cramentū habet efficaciā niſi ſupꝛa materi
am ꝓpꝛiam. materia aūt propꝛia illius ſa
cramenti nō eſt aqua. ſed vinu; . ꝛ tunc re
mācet ipſa aqua ſpeciēb⁹ vini circūfula. ꝛc.
questio Secūda queſtio eſt. ꝙ ſacerdos poſt ſū
ptionem dominici ſanguinis non eſt ieiu
nus cu; aquam mixtā ſumpſerit. Utrum
in vno caſu vel alio alio poſſit celebꝛare
ſecundo. Dicitur quod illa modica aqua
non impedit celebꝛationē ſecūdam. qꝛ cito
eſt reſoluta. Et tunc accipiunꝛ hic duo ſalu
berrima documēta. Quoꝝ pꝛimū eſt ꝙ
parum de aqua debet miſceri in calice. vt
poſſit cito reſolui in vinu;. aut vinu; v̄tu
tē habere qď valeat cito aquā reſolueꝛ. ꝛc.
Secundu; eſt. ꝙ ſi ſacerdos ex reuerē
tia ante celebꝛationē os ſuu; lauans modi
cum pͣter intētionem degluciat de aqua. nō
ꝓhibetur ꝓpter hoc celebꝛare. qꝛ talia faci
liter reſoluunꝛ.
Quantū ad cauſa; foꝛmalem eſt viden
ca for- dum. Et pꝛimo. quantū ad foꝛmā v̄boꝝum
malis. in oſtia. Dicitur ꝙ ſunt quatuoꝛ expꝛeſſa.
ſ. coꝛpus: anima. ſanguis: ꝛ deitas entitate;
illius ſacramenti perficiunt. Iſta ſunt qua
tuoꝛ v̄ba ꝑ que oſtia ꝯſecratur. qꝛ. ſ.
Pꝛimū eſt ꝓnomē demōſtratiuum.
ſcilicet hoc.
Secundum eſt verbu; ſubſtatiuū. ſ. eſt.
Tertiū eſt nomē ſubſtantiuum. ſ. coꝛp⁹.
Quartū eſt ꝓnomen poſſeſſiuū. ſ. meū.
Iſtam aūt foꝛmā cōſecrationis tradidit
xp̄s. Mathei. xxvi. ꝛ Mar. xiiij. ꝛ Luce
xx. c. Sed quantū ad iſta; foꝛmā accipiū
tur hic quatuoꝛ catholica documenta.
Quoꝝ pꝛimū eſt ꝙ iſta conſecratio ſm
foꝛma; facta fuit in lingua hebꝛaica qꝛ ſm
illam xp̄s loquebaꝛ. Secundū eſt ꝙ illa
conſecratio in lingua greca fuit facta vt eſt
dictū. qꝛ poſt hebꝛeos greci conuerſi ſunt.
vt habeꝛ in act. de viduis grecoꝝ.
Tertium eſt. ꝙ deinde fuit facta in lin
gua latina. qꝛ beatus Petrus ſic eā roma
nis tradidit. Unde in iſtis tribus linguis
ſcriptus fuit titulus crucis. ſicut dꝛ. Augu.
de ci. dei. Et cōfirmatur. qꝛ Matheus ſcri
pſit in lingua hebꝛaica. Lucas in in greca
Marchus in latina. Joānes vero noſtra;
foꝛmā expꝛeſſit. ꝛce.
Quartum eſt. ꝙ illa cōſecratio fieri po
teſt in omni lingua eade; ratione quo ꝛ in
iſtis. vnde apl̄i habētes donū linguarum
potuerūt foꝛmā tribueꝛ. Sed ad hoc rema
net dubiū. qꝛ in canone tradito eccl̄ie a. b.
Petro ponitur vnu; v̄bum. ſ. illa cōiun
ctio enim. ꝛ ſic nō ſunt quatuoꝛ v̄ba ſolu;.
Dicꝛ ꝙ illa coniunctio nō pertinet ad
foꝛmā cōſecrationis: ſed tm̄ continuat pͤce
dentia. vnde ſi obmittatur adhuc conſecra
retur quāuis obmittēs ſciēter peccaret moꝛ
taliter. Secundū dubium eſt. Si ꝑ illa
v̄ba fieri poſſet cōſecratio nl alio pꝛemiſſo
Dicit doctoꝛ ſubtilis ꝙ nō. qꝛ vt ſic abſolu
te dicta ac pꝛolata: dant ſe aſum: ac ſi cōfici
ens vellet cōficere coꝛpus ſuū pꝛopꝛium ſi
cut ꝛ xp̄s expꝛeſſit ea. Et ideo dicit ꝙ ſunt
neceſſaria v̄ba pꝛeambula ꝑ que ſignificeꝛ
ſacerdos hoc dicere non in perſona ꝓpꝛia:
ſed chꝛiſti recitantis. Et illud fit ab illo lo
co. vt nobis coꝛpus ꝛ ſanguis dulciſſimi fi
lii tui.
Circa conſecrationem calicis eſt ſciēdū. Circa
ꝙ ſicut per quinque vulnera ſanguis exi calicem.
uit de coꝛpoꝛe xp̄i pꝛincipaliter ſic habetur
in Joāne. Ita ꝑ quinque v̄ba fit conſecra
tio iſta. ita ꝙ.
Pꝛimū eſt pꝛonomen demoſtratiuum.

Hoc non ſummendo aduerbialiter: ſed pro
nominaliter ſicut in oſtia. hoc. ꝛc.
Secundū ē v̄bum ſubſtantiuū. ſ. eſt.
Tertiu; eſt nomē ſubſtātiuū in recto. ſ.
Calix.
Quartū eſt nomen ſubſtantiuū in obli
quo. ſ. ſanguinis.
Quintum eſt pꝛonomen poſſeſſiuum. ſ.
mei. Iſta foꝛma habetur in tex. Math.
xxvi. Marc. xiiij. ꝛ Luc. xxij. c. Tamen ſicͭ
iacet in miſſali noſtro ad literā nō habeꝛ
ab aliquo euangeliſta. Sed. b. Petrus il
lam foꝛma; eccl̄ie tradidit. ꝛc. Sed aduer
tendū eſt. ꝙ poſt verba illa ꝯſecrationis ca
licis ponuntur in canonica. b. Petri qua
tuoꝛ verba que deſignāt virtutem ſanguis
xp̄i. Pꝛimum. deſignat virtutem quā
habet ad dedicationem noui te. qď in eius
ſanguine fuit dedicatum ſm apoſto. ad he
bꝛ. ꝛ ideo dicit no. ꝛ ve. teſtamenti.
Secundū. deſignat v̄tute; quam habet
ad cōfirmationē fidei xp̄iane que in xp̄i ſā
guine eſt radicata. iō addit. miſteriu; fidei.
Tertium deſignat virtutem quā habet
ad redēptionem generis humani. ideo dꝛ.
ꝙ pro vobis ꝛ multis effundetur.
Quartum. deſignat v̄tute; quā habet
ad ablutionem peccati. ideo dicitꝛ in remiſ
ſionē peccatoꝝ ſm illud ꝙ ſcribitur apoc.
vij. Iſti ſunt qui venerunt ex magna tribu
latione ꝛ lauerunt ſtolas ſuas in ſangui e
agni. ꝛc. De iſtis autem quatuoꝛ verum ꝑ
tineant ad foꝛma; conſecrationis magiſtri
doctoꝛes dubitauerūt. ꝛ ideo nō ē tutū de
terminare ſe ad q̄nq; verba pꝛecedentia in
conſecrando: qꝛ tunc nihil faceret ſi aliqua
illaꝝ pertineant. ſicut nec ille q cōficere in
tenderet per mediam partē verboꝝ. In ta
libus aūt dubiis tutiſſimū eſt tenere inten
tionem ſuam in generali ad intētionē eccl̄ie
l; intuitū appareat rationabile ꝙ illa v̄ba
nō ſunt ď foꝛma: ſed ſolū. quinq; et p^a^. ſicͭ i
oſtia quatuoꝛ alia. Quantū ad cauſam
finale;. Dicitur ꝙ finis nunc h̄ accipiꝛ pro
conſecrantis intentione. vt intendat facere
qď fecit xp̄s ieſus. Et qď facit eccl̄ia. qꝛ dixit
Hoc facite in meā cōmemorationē. S;
circa iſtum finem accipiuntur quatuoꝛ ca
tholice veritates. Quaꝝ pꝛima eſt. ꝙ ad
ꝯficiendum illud ſacramentum. nō tenetur
intentio actualis. qꝛ ſm Hierony. Deus
nullum obligat ad impoſſibile. Non ē aūt
in poteſtate noſtra non ſubito diſtrahi qū
pꝛoferuntur conſecrationis verba. vt experi
mur. ꝛ ille qui eſt ad illa diſtract⁹ non pōt
actualiter illa cogitare: nec per conſequens
intendere. Secunda v̄itas eſt. ꝙ nec ſuf
ficit intentio. ſ. habitualis. qꝛ cum illa rema
neat in homine dormiente: ſicut ꝛ habitus
tunc homo dormiens poſſet conficere v̄ba
debita pꝛoferendo. Tertia veritas eſt ꝙ
ad conſecrationem teneꝛ ꝛ ſufficit intentio
v̄tualis. vt. ſ. intendat quādo ſe mouet ad
celebꝛandum conficere ꝛ tranſeunte illa ac
tuali intētione diſpoſitio debita ex ipſa mo
ueat inferioꝛes potentias ad exequendum
illa que ſunt rei neceſſaria ſicut vadens ad
eccleſia; mouetur ad eā q̄tūcunq; nō ſem
per de itinere agitet ꝛc. Quarta veritas
eſt ꝙ ad illam cōſecrationē nō reuertiꝛ in
intentio ſpiritualis aut ꝯficiēs intēdat ſpū
ale ꝑp ꝙ illud ſacrm̄ ē inſtitutū ſm diony.
de eccleſiaſtica ierarchia. 3 ca. Uñ ſi inten
dit cōſecrare vere cōficit q̄uis moꝛtalr pec
cet. Cui dicit dominus per pͤm. xlix. Qua
re tu enarras iuſtitias meas. ꝛ aſſummis
teſtamentum meum per os tuum ꝛcet.
Circa tertiam conſiderationem que eſt
De huius ſacramenti veritate. Eſt ſciē 3ª ꝯſi°
dum ꝙ huius ſacramenti veritas eſt eui
dentiſſima. Cum pꝛecceteris ſacramentis in
ſcriptura veritas ſit expꝛeſſa tamen eſt ocu
lis nr̄is valde occulta pͤceteris eccl̄ie ſacꝛis.
Et adhuc inducitur ratio ꝛ exemplum.
Ratio. qꝛ propter ſuam ſubtilitatem trā
ſcendit intentionem noſtram: ꝛ ideo nō eſt
intelligibile ſibi pꝛopoꝛtionatum. Exem
plum ad pꝛopoſitum. qꝛ ſicut ſe habet ocu
lus noctue ad lucem ſolis. Ita itellect⁹ nꝛ
ad manifeſtiſſima nature ſ; Ariſto. Et qꝛ
ſm illud ſacramentum eſt occultiſſimum
nobis Idcirco ſancti multū ſūt conati ad
ip; declarādum vt euacuarent dubia que
circa illam materiam exoꝛcant inſpiciētes
Circa illud ſaciendum occurrunt quatuoꝛ
conſiderationes.

¶ Quarum pꝛima eſt de illius ſacramenti
conuerſione.
¶ Secunda eſt de eius extenſione
¶ Tertia eſt de eius localitate.
¶ Quarta eſt de eius impaſſibilitate.
¶ Quantū ad pꝛimā ſunt quatuoꝛ obſta-
cula inſipientium excecatiua.
Pꝛimuȝ eſt. qꝛ aliq non poſſunt videre
quomō ſb̄a panis coꝛruptibilis poſſit con
uerti in coꝛpus xp̄i incoꝛruptibile. Sed hu-
ic obſtaculo occurrit cōſideratio. b. Ambꝛo
ſij in libꝛo de ſacris. q volens oſtendere ꝙ
deus pōt conuertere quodlȝ in quolibȝ ꝑ
ſuā oīpotētiā ꝑ multa exempla diuine ſcri-
pture. Et qñ mulier de viri coſta ſubito fu
it facta. Et qñ virga Moyſi in ſerpentē ſu
bito fuit mutata. Et cōfirmat illō ꝑ ratio
nem. qꝛ plus diſtat ens ⁊ nō ens ꝙ̄ duo en
tia diſtent abinuiceȝ ſm̄ diſtantiā eſſentia-
lem. Sed deus ſm̄ oēȝ fideȝ pōt de nihi-
lo aliqd facere. ergo multo magis vnū ens
ex alio ente quocūqȝ. Secundum obſta
culuȝ eſt. qꝛ infideles non poſſunt itelligere
quis credāt ꝙ ex aliquo pt̄ fieri qlibȝ quō
aliqd cōuertat in ꝑ̄xñs ſic coꝛpus xp̄i ꝑ̄xi
ſtit huic conuerſioni. Sed huic obſtaculo
occurrit cōſideratio b. Augu. in li. cōfeſſio
num. q dicit in ꝑſona xp̄i. Manducabis
me ⁊ non ego mutaboꝛ in te. ſȝ mutaberis
in me. In ſumptione cibi coꝛpoꝛalis ita eſt
ꝙ qñ cibus ſūmit conuertit in ꝑ̄xñs ſup-
pom̄. Et ideo non eſt mirū ſi in ꝓpoſito di
uina v̄tute fiat cōuerſio in ꝑ̄xñs ꝑ diuinā
potētiaȝ. ⁊c. Tertiū obſtaculuȝ eſt ꝙ inſi
pientes non credunt niſi qd̄ ꝑcipiunt ſenſu
⁊ ideo cū xp̄s hic nō ſenſu ꝑcipiatur ibi eſſe
ab eis nō creditur. Sed huic obſtaculo oc-
currit conſideratio Grego. in dialogo vbi
loquēs Petro diſcipulo ſuo q mirabatur
aiam exeuntem de coꝛpoꝛe non videbat in
moꝛte. Nunqd ait. qꝛ aiam meā non vides
me ex aīeȝ eſſe credis. Si g̃ aīa dicit eſſe in
nobis ex talibus actibus quos ꝑcipimus.
Ita dicimus coꝛpus xp̄i eſſe in hoſtia q' ꝑ
cipit ex actibus eius viuificantibus eos q
digne ſūmunt. ⁊c. Quartū obſtaculū ē.
ꝙ ignoꝛantes non capiūt quomō facta cō
uerſione panis in coꝛpus xp̄i accidētia pa-
nis poſſint ibi remanere ſine ſb̄o cum per
naturam ſb̄a alicui inherere non ſit poſſi-
bile. Sed huic obſtaculo occurrit conſide-
ratio. b. Illarij in libꝛo de tri. q dicit ꝙ de9
pōt plura facere ꝙ̄ itellect9 noſter itelligere:
Et ideo cū intellectus poſſit intelligere ac
cidens ſine ſb̄o. ymo etiaȝ ſenſus videt ac-
cidentia nunꝙ̄ videndo ſb̄aȝ. ergo multo
magis v̄tus diuina pōt vnū ab alio ſeque
ſtrare. Et cōfirmatur illa deductio ꝑ ratio
neȝ. qꝛ iccirco dicit ꝙ intellectus pōt mul-
ta ſequeſtrare que non poteſt ſenſus. quia
eſt potentia magis in materialis ⁊ ſpiri-
tualis. Sed potentia diuina eſt adhuc
magis in materialis ꝙ̄ intellectiua noſtra.
ergo eſt magis ſequeſtratiua. vt poſſit iſta 2ª ꝯſi°
adinuicem ſeparare.
Quantum ad ſecundam conſideratio-
nem de iſtius ſacramenti extenſione occur-
runt duo obſtacula.
Quoꝛum pꝛimum eſt. qꝛ non poſſunt in
fideles hoīes intelligere quomō coꝛp9 xp̄i
ita magnum poſſit eſſe infra tam paruam
hoſtiā totū contentū. Cū ymaginatio non
capiat maius infra minus coꝛpus totali-
ter contineri. Sed huic obſtaculo occur-
rit conſideratio Augu. in libꝛo de quātitate
aīe q pꝛobat aiaȝ maiorē eſſe ꝙ̄ coꝛpus. qꝛ
totam magnitudinem mundi infra ſe cogi
tare pōt. ⁊ ita infra ſe continere. Et ſic cuȝ
aīa ſit maioꝛ coꝛpoꝛe. tota eſt infra coꝛpus
modo conſimili coꝛpus xp̄i cum ſit maius
hoſtia totū eſt infra ipſam nō coartatū. ſed
ita magnū ⁊ ꝑfectū ſicut ē i celo. Quēadmodum
viſio cum ſit in pupilla oculi. in ea maxi-
mi mōtes videntur. Secunduȝ obſtacu
lum eſt. ꝙ nō poſſunt intelligere tardi. cuȝ
hoſtia fractione frāgatur quin coꝛp9 infra
hoſtia exiſtens frangatur ⁊ diuidit ſicut ad
eam diuiſionē cuiuſlibet coꝛpoꝛis. ſeqtur diui°
ſue virtutis. ⁊c. Sed huic obſtaculo oc-
currit conſideratio beati Augu. in libꝛo de
ſpiritu ⁊ anima qui pꝛobat ꝙ aīa eſt tota
in qualibet parte coꝛpoꝛis ⁊ non diuidi-
tur ſm̄ diuiſionem coꝛpoꝛis. Et ita. qꝛ coꝛ-
pus xp̄i eſt totum in qualibet parte hoſtie

⁊ eius particula. ipſa diuiſa non diuiditur
ſed totum remanet in qualibet particula.
quēadmodū cū vna ſola ymago appeat in
ſpeculo. ⁊ tamen quātumcūqȝ ſpeculū frā
gatur nō diuiditur ymago. ſed remanet in
qualibet particula integra. Et ſic cū ho-
ſtia diuiditur in plures partes. vt inde cōi
cētur fideles qlibet integre accipit coꝛpus
xp̄i. Intelligēdū eſtū ꝙ quatuoꝛ ſunt
que hn̄t eſſe in aliquo vniformiter. ſ.
Pꝛimo. deus in vniuerſo. qꝛ habet eē
totus in qualibet mundi particula cum nō
habeat ptes ⁊ oīa eius diuinitate ſunt ple
na ſm̄ quācūqȝ fidem ⁊ ritū. vnde pagani
dicebant omnia plena iouis ⁊ recitatur in
li°. de trini. ⁊cete.
Secūdo angelus in coꝛpoꝛe aſſumpto.
quia non poteſt eſſe ſecundum aliam ⁊ ali
am partem cū partes non habeat in alia
⁊ alia parte coꝛpoꝛis aſſumpti. ſed eſt ſecū
dum totum in qualibet particula.
Tertio anima rationalis in coꝛpoꝛe oꝛ
ganico. quia cum ſit ſpiritualis ſubſtantia
⁊ indiuiſibilis tota eſt in qualibet pte coꝛ-
poꝛis non in maioꝛi maioꝛ. nec in in mi-
noꝛi minoꝛ ſicut dicit Augu. Quarto
ſicut habet coꝛpus xp̄i in hoc ſacramento.
eſſe. ita vt ſicut tota anima eſt in qualibet
parte coꝛpoꝛis. Ita coꝛpus chꝛiſti eſt in
qualibet parte hoſtie. Et per iſtum mo
dum ſoluuntur dubia de euchariſtia.
Quando enim dicunt. quomodo coꝛpus
magnum in tam paruo coꝛpoꝛe poteſt con
tineri. Dicitur ꝙ habet ibi eſſe modo ſpiri
tuali quemadmodum deus cum ſit infini-
te magnitudinis totum tamen continetur
infra celum ymo tot9 in qualibet minima
creatura. Et cum dicitur. quomodo nō di
uiditur ex fractione hoſtie. Dicit ꝙ habet
eſſe modo ſpirituali ſicut angelus in aſſum
pto coꝛpoꝛe. ⁊ ideo licet ſcindatur illud coꝛ
pus ⁊ diuiditur non tamen diuiditur an-
gelus ſicut nec ex fractione hoſtie coꝛpus
chꝛiſti.
Quantum ad tertiam conſiderationem
3ª ꝯſi° de illius ſacramēti localitate occurrūt qua-
tuoꝛ obſtacula ignoꝛantiā impeditiua ab
illius ſacramenti cognitione. Quoꝛum
pꝛimum. qꝛ nō poteſt talis intelligere xp̄m
ad altare de celo deſcendentem niſi celum
deſerat cum tamen dicat Auguſtinus ꝙ
donec finiatur ſeculum ſurſum eſt domi-
nus. Sed huic obſtaculo occurrit conſide
ratio Oꝛigenis. ſuper Math. qui dic ꝙ dei
filius veniens in virginem totus remāſit
apud patrem ⁊ non dimidius apud patrē
⁊ dimidius eſſet in virgine ⁊ totus deſcen-
dit in virginem ⁊ non dimidius. ſicut veri
tas quam mente conſpicimus cum eaȝ do
cemus tota remanet apud nos ⁊ tota tran-
ſit inde in adiſcentem. Sic eſt in pꝛopoſi-
to de chꝛiſti coꝛpoꝛe benedicto. ꝙ eſt in ſa-
cramento ſicut virtus in anima.
Secundum obſtaculum eſt. ꝙ inſipien-
tes non poſſunt capere quomodo in tam
breui momento ſicut verba conſecrationis
pꝛoferuntur. chꝛiſtus poſſit tranſire de celo
empyreo ad altare ꝙ ineſtimabiliter diſtat.
Sed huic obſtaculo occurrit conſidera-
tio beati Auguſtini ſuper geneſim ad litte
ram. qui dicit. ꝙ ſubito cum oculus noſter
aperitur viſibile quantumcunque diſtās
tranſitu velociſſimo tranſit vſque ad ocu-
lum. vt non citius videantur ſidera pꝛoxi
ma ꝙ̄ diſtantia. ⁊ ideo non eſt mirandum
ſi coꝛpus chꝛiſti virtute diuina tranſit ſubi-
to in tanta diſtantia. Cum ſol in inſtanti
mittit radios ſuos aboꝛiente in occidens.
⁊ econuerſo. Cum etiam agens quanto ſit
maioris v̄tutis velocius moueri poſſit. ⁊c.
Tertium obſtaculum eſt. quia non poſ
ſunt intelligere caliginem patientes. quo
modo vnum coꝛpus poſſit eſſe in diuerſis
locis. Cum coꝛpus chꝛiſti ſit in tot alta
ribus ⁊ tantum diſtantibus. Sed huic
obſtaculo occurrit conſideratio Algonis
in libꝛo de ſacramentis. qui ponit in deo
idem coꝛpus non poſſe eſſe in diuerſis lo-
cis ſimul. quia deus conditoꝛ nature taleȝ
coꝛpoꝛibus dedit legem. Et ideo quili-
bet legis latoꝛ cum poſſit diſpenſare in le-
ge quam ipſe ſtatuit. ymo oppoſitum oꝛdi
nare. Ideo deus hic poteſt in toto vniuer-
ſo quod condidit.

Quartum obſtaculum eſt: q2.ſ.inhertes
non poſſunt cogitare quō duo corpora poſ
ſunt ſimul eſſe in eodē loco. vt corpus xp̄i
ſit infra dimiſiones hoſtie niſi forte ponan
tur ibi in aliqua cōcauitate. Sed huic ob‑
ſtaculo occurrit dam̄.conſideratio in ſentē
tiis.qui pōit ignem ferro intimatū. Cum
ignis ſit corpus valde ſubtile ⁊ ferrū ita du
rum. Ita corpus xp̄i cū ſit corpus ſubtili⁹
igne per dotē ſubtilitatis ſue reſurrectiōis
poterit melius talib⁹ intimari. Nec debet
ymaginari ꝙ ſit in aliqua concauitate. qa
ſi oſtia eēt concaua in illa cōcauitate non
eſſet corpus xp̄i.ſicut in concauitatibus cor
poris noſtri non eſt aīa intellectiua. Et vl
tertius oīa iſta magis patent ſi recuratur
ad modos eſſendi in aliquo qui dati ſunt
in p̄cedenti conſideratione . ſm̄ quos dici
pſſit eſſe in eodē loco ſicut angelus ⁊ ſuum
corus ⁊ vinum in diuerſis. vt tota anima
in diuerſis membris   Quantū ad quar
tam conſiderationem.de illius ſacti ipaſſi
bilitate occurrunt duo obſtacula que retar
dant minus intelligētē ab illius itelligētia.

Quoꝝ primū eſt.q2 non pſſit intellige‑
re ꝙ corpus xp̄i nō patiatur cum hoſtia frā
gitur ⁊ videtur ⁊ alteratur. Huic obſtacu‑
lo occurrit conſiderō ſapientis apoſ.2.cor.
xi. Ubi dixit ꝙ ipſe ſathanas transfigurat
ſe in angelum lucis. Iſta trāſfiguratio pōt
fieri per aſſumptionem corporis lumino‑
ſi ⁊ de cori.⁊ tunc ſi tale corpus ſindat vel
diuidatur.aut quōcūq3 patiat.ex hoc nul‑
latenus angelus bonus vel malus patitur.
Ita nec corpus xp̄i ſub oſtia ⁊cete.

Secundum obſtaculum eſt.q2 non poſ
ſunt percipere quin corpus xp̄i ex frequen‑
ti ſumptione conſumatur ſucceſiue. ſicut ⁊
ipſe ſpecies conſummuntur . Sed huic
obſtaculo occurrit conſideratio ſapientis
eccleſiaſtici.12.capitu. Ubi loquens de con
ſumptione corporis humani. ⁊ aīa non cō
ſumptibili dicit Rouertatur puluis. vnde
venit.⁊ ſpiritus reddeat ad deu3 qui dedit
illum. Sicut enim cum hō cōdedit alcone
aīa nō cōſumitur ſed ſolū corpus. Ita dū
oſtia ſumit a ſacerdote.xp̄i corpus nō cōſu
mitur.ſed ſpēs panis. Unde ſicut corpore
hois corrupto aīa itegra ſeparat.ita corru
ptione facta eē ſpēs deſinit eſſe corpus xp̄i
in loco.vñ btūs Andreas dicebat Egce
ꝙ agnus ille poſtq̄ a fidelibus eſt cōeſtus
remanet integer.atq3 viu⁹ ⁊c.

Circa quartā ꝯſiderōnē q̄ ē de illi⁹ ſacti
bōitate occurrūt quatuor ꝯſiderōnes ex q‑
bus declarat iſtius ſacramenti bonitas.
¶ Quaꝝ p̄ma ē dē illius ſacti celebratōe;
¶ Secunda eſt de eius inſtitutione.
¶ Tertia eſt de eius ſumptione
¶ Quarta eſt de eius perfectione.
¶ Quantum ad primā cōſideratōe3 de illi
us ſacti celebratione. Eſt intelligendū ꝙ il
lud eſt celeberrimū ſup oīa ſacramēta no.
teſtamenti.idō eius officium celebratio vo‑
catur in hoc enim officio eccleſia militans
triumphantem eccleſiam maxime ymita‑
tur.quia ſicut in hac vita ſunt adminiſte‑
ria ſacerdotis ſex ordiues inſtituti. Ita in
celeſti ierarchia ſunt iſtitut. vj.ordines an
gelorum miniſtrantium chriſto. Tres pri‑
mi ordines .ſ.ſupremi non ſunt miniſtran
tes.ſed aſſiſtentes ſecundum dionyſiu3 de
angelica ierarchia.   Et ideo quantum
ad illam conſiderationem.
¶ Primo inſiſtendu3 eſt circa illius ſacra
menti ſolēnitatem.
¶ Secundo circa eius ſimilitudines.
¶ Quantum ad primum eſt ſciendum ꝙ
ſunt quatuor ſolēnitates iſtam ſolemnita‑
tem declarantes.

Quarum ſcilicet prima eſt penitētia di
uinarum perſonarum . Eſt enim trinitas
pñs huic conſecrationi modo ſingulari ra
tione tanti miraculi quod non poteſt ef‑
fici niſi a tribus perſonis diuinis modo
mirabili.quia ſicut pater ⁊ filius ſunt vnū
principium ſpiritus ſancti. Sic trinitas eſt
principium creature ex.5°.de tri.⁊c.

Secunda ſolēnitas eſt ex pñtia ſancto‑
rum angelorum.quia ſancti doctores non
dubitant ibi eſſe pñtia angelorum de celo
aduenientium. vnde dicit beatus Grego‑
rius in omel.paſchali. Quis fideliū dubi‑
um habere poſſit in ipſa modica hora ce‑
lum aperiri ⁊ angelorum chorus ad vo‑
cem ſacerdotis ad eſſe. ⁊cete.

Tertia ſolemnitas eſt ex penitētia ſan
ctarum animaru3.q2 ſicut angeli.ſic ſancti
chriſtu3 concōitant Ideo di.b. Hierony.
cōtra Iulianū. Sanctoꝝ reliqas reprobā
tē:ꝙ aīe ſanctoꝝ in hoc mūdo cōcomitāt
chriſtum. Quocūq3 fuerit inducens illud
apoca. Hii ſequunt agnū quocūq3 ierit.
Et.ideo cū vere veniat ad illud ſacramen
tu3 ipiu3 ſequuntur eū ibi ergo ⁊ c.

Quarta ſolēnitas eſt. pñia matris xp̄i
que eſt regina virginū.⁊ ſicut di.b. Hiero
ny. vbi ſupra. illud officiū aſſociandi xp̄m
fuit priuilegiū virginū. dicit.n.virgīes ſūt
⁊ ſequūt agnū quocūq3 ierit apoc.xiiii. Et
q2 mater dñi cū ceteris virginibus marie
habet hoc priuilegiū. maxime ei conuenit
hoc officiū.   Circa ſcōa3 paticulā illius
conſiderationis que eſt de ſimilitudinibus
eſt ſciendū ꝙ illud ſacrm̄ fuit quadruplici
ter in diuina ſcriptura p̄figuratu3.

Et primo in ſacrificio melchiſedech.ge
ne.xiiij.q2 ſicut ille offerebat ſacrificium in
pane ſic xp̄s ſub ſpecie panis ⁊ vini iſtituit
hoc ſacramentū. Idō di. pphēta. Tu es ſa‑
cerdos ieternū ſ3 ordinē melchiſadech.⁊c.

Secundo fuit figuratū in māna deſer‑
ti exo.xvi.q2 ſic ille cib⁹ fuit idignis abho‑
minabilis.di.aīa noſtra nauſeat. Et digni
ſūme delectabilis.q2 di.ſapieñ. ꝙ habebat
omnē ſuauitatē. Ita iſte cibus eſt indignis
mirabiliter noxi⁹ ⁊ dignis ſūme,pficuus q2
di. Diony.tertio de eccl'iaſtica yerarchia
ꝙ cōfert iuſtis i ſāctificationē: ſicut indigīs
cōdēnationē: vt iude. dicit in Ioāne. poſt
bucellā ſtati3 intrauit in eū ſathanas: ſ3 tñ
in illa bucella fuit corp⁹ xp̄i.⁊c.

Tertio.fuit figuratū in ymolatiōe agni
exo.xii°.q2 ſicut ibi.ſ.agnus fuit ymolatus
pro ſalute popli iſraelitici. Ita hic agnus
pro ſalute populi xp̄iani. Io.vi.

Quarto.fuit figuratū i panib⁹ ppoīs
exo.xxv.q2 ſicut illi panes nō quotidie mi
niſtrabant niſi a ſacerdotibus. ita eu‑hari
ſtiā quotidie ſūmere nō conuenit: niſi ſo‑
lis ſacerdotib⁹: ⁊ ſicut tempore neceſſitatis
fuerunt miniſtrati illi panes ceteris prere‑
qſita corporis puritate: ſicut dixit Ab ima
lech ſacerdos ipſi dauid in p°.R'.Si mūda
ſunt vaſa pueroꝝ: maxie a mulieribus an
teq̄ daret eis illos panes. Ita hoc ſacr3 in
ceteris articulis miniſtrat fidelibus cōiter
ſed ante omnia reqritur in eis cordis ⁊ cor
poris puritate ſm̄ Diony‑ vbi ſupra.

Sed ex iſtis dicti̾ accipiuntur duo vtil'a
documenta. Et primū eſt ꝙ ille q accedit
ad illud altiſſimū ſacrm̄ d3 accedere cum
ſumma p̄parationis diligentia.q2 tāta ſunt
ſolemnia.   Secundum eſt. ꝙ illi qui aſſi
ſtunt debent aſſiſtere cū ſumma reuerentia
q2 tāta dicunt de hoc ſacramento p̄conia.

Quantū ad ſecundā cōſideratione . De   ſecūda
illius ſacramenti inſtitutōe occurrūt quat   ꝯſidera°
tuor inqrenda.
¶ Et primū eſt. Qualiter illud ſacramen
tum fuit inſtitutum.
¶ Sēcūdum eſt. Qñ fuit inſtitutū.
¶ Tertium eſt. Ubi fuit inſtitutū.
¶ Quartū eſt. Quare fuit iſtitutū.
¶ Quantū ad primū eſt ſciendu3 ꝙ fuit a
dño inſtitutū qntuplici circunſtātia modi
ficāte ſicut habet in canone beati Petri.

Quaꝝ prima fuit. Oculoꝝ eleuatio el‑
leuati̾ inqunt oculis in celu3.ex quo accipi
tur documentū. ꝙ illi q accipiūt hoc ſacra
m̄tū debēt habet oculos.menti̾ ellenatos i
deū ⁊ non in inferno depreſſos.⁊c.

Secunda fuit.gratiaꝝ actio tibi inquit
deo patri gratias agēs. Ex quo accipit do
cumentū. ꝙ circa illud ſacramētū ꝯſantes
debent eſſe deo grati de beneficio tā inexti
mabili.   Tertia fuit.benedictio benedi‑
xit inqt . Ex quo accipit documentū: ꝙ ab
aliqbus xp̄s benedicendo conſecrauit.⁊ fa
cta cōſecratiōe dixit. Hoc eſt corpus meū
⁊ ſic nō cōfecit p verba p que nos confici‑
mus. ſm̄ Inocentiū.tñ ad oppoᵐ videtur
Ambro.⁊ Cyprianus martir q dixit ꝙ ea
de3 facimus ⁊ nō alia q̄ qd xp̄s fecit.⁊c.

Quarta circūſtātia fuit panis diuiſio.
Fregit inqd . Ex quo acti⁹ documentū ꝙ
ſi xp̄s tēpore quo habuit corpus paſſibile ⁊
mortale.⁊ tale quale habuit dedit aplis. fre
gitq3 ſpecies panis ſine ſui corporis leſiōe
ꝙ multo magis poſt ſuā rexurrectionē cu3
habeat corpus impaſſibile vel patit ex tali
lum ſpecieru3 qualicūq3 attritione.⁊c.

Quinta circũſtantia fuit. Liberalis cõlatio. Dedit inquit diſcipulis ſuis. Ex quo accipitur documentum ꝙ illud ſacramentũ cũ ſũma liberalitate eſt miniſtrandũ dicente dño. Gratis accepiſtis ⁊ gratis date. qꝛ ut patuit fuit cũ ſũma liberalitate colatuʒ. Unde ſymonia circa illud ſacramẽtuʒ eſt valde deteſtabilis. Q̃to excelentius eſt donũ dei debemꝰ velle ſine pecunia miſtrare dicẽte petro. apo. act. viii. illi ſymoni mago pecunia tua tecũ ſit in perditiõe. qꝛ extiſtimaſti donũ dei peccunia cõperari. De ſecũda particula illius cõſiderationis. ſ. Quãdo illud ſacramẽtũ fuit inſtitutũ. ⁊ conſtat ꝙ in cena domini q̃ quinta feria facta fuit añ paraſceuẽ vt quattuor euangeliſte teſtãtur.

Intelligendũ eſt tamen ꝙ illa dies inuenitur in ſacra ſcriptura quadruplici miſterio cõſecrata. Et. Primo. miſterio creationis auiũ. qꝛ illa die fuerũt aues create ⁊ a deo formate. ſicut habetur. gñ. i. Ex quo datur intelligi ꝙ homines q habent alas contemplationis ſm. b. grego. ſup Eze. ſũt ydonei ad ꝑcipiendũ illud ſacramentũ. Secũdo fuit cõſecrata miſterio creationis piſciũ qꝛ eodẽ die fuerũt piſces a deo in mare creati. qꝛ piſces in amaritudine mari viuentes ſignificãt hoies in amaritudie cordis ⁊ cõtritionis ꝑmanentes q ſunt ydonei ad illud ſacramẽtũ ꝑcipiendum. Tertio. fuit cõſecrata miſterio dominice oblationis. qꝛ feria quinta fuit xp̄s a matre in templo oblatꝰ cũ fuerit in die dñico natus vt alibi patet. Et ita ſacerdos offert xp̄m in hoc ſacramẽto inuiſibiliter ſicut mater tũc obtulit viſibiliter ⁊c. Quarto. fuit conſecrata miſterio dñice aſcenſionis qꝛ illa die fuit in celuʒ aſſũptus ut habetur ex appoſtoloꝝ actibꝰ. Et idem dicit in omelia paſchali beat. gg..

Sed quid de hora. Dicitur ꝙ iſtud ſacramẽtum fuit hora cõpletorii inſtitutum qꝛ veſpe facto in cena diſcubuit. Mat. 26. ca. Et illa ſuper hora inuenitur quadruplici miſterio cõſecrata. Primo miſterio mũdialis creationis. iſta eñ hora dicũt aliqui ⁊ credũt ꝙ mũdus fuerit creatus qꝛ pro primo die dñica ſcribitur. gñ. 2. Factum eſt veſpere ⁊ mane dies primus ideſt incipiendo a veſpera ſecundũ Augu. 4ᵒ tri. Secũdo fuit cõſecrata miſterio paſchalis comeſtionis qꝛ illa hora fuit celebratũ paſcha in egipto ut hẽtur in exo. vt veritas reſponderet figure. Tertio fuit cõſecrata miſterio Angelice anũciationis. illa ẽ hora vt creditũ angeluʒ virginem ſalutaſſe. Et ideo ſecũdũ traditionẽ patrũ illa hora a fidelibus mater domini in eccleſia ſalutatur ⁊ ce. Quarto fuit cõſecrata miſterio dominice ſepulture. Iſta eniʒ hora. ſ. corpus xp̄i fuit clauſũ in ſepulcro. vt hẽtur ex ordine euãgelico ſic in hoc ſacramẽto ẽ xp̄i corpus infra ſpecies ocultatuʒ. ⁊c. De tertia parte illiꝰ cõſecrationis ſiliʒ. Ubi illud ſacramẽtũ fuerit inſtitutũ. Cõſtat ꝙ fuit inſtitutũ in ciuitate yeruſalẽ. in qua xp̄s cenauit teſtimonio quattuor euangeliſtarum.

Sed attendẽdũ eſt ꝙ in hoc loco fuerũt inſtituta quattuor ſacramẽta que habẽt ad iuicẽ cõnexionẽ. Quoꝝ primũ eſt ſacramentum baptiſmi. Mathei. 28. Euntes docete omnes gentes baptizantes. ⁊c.

Secundum eſt ſacramentum ordinis. qꝛ in cena xp̄s ordinauit apoſtolos ſacerdotes dans eis poteſtatẽ cõficiendi. di. Quotienſcũqʒ feceritis in meam cõmemorationem. Luce. xxii. Tertium eſt ſacramentum penitentie. quando Io. xx. dixit. Quorum remiſeritis peccata remittũtur eis. ⁊c.

Quartum eſt ſacramentum euchariſtie vt patuit in cena domini: ⁊ illud habet ordinem ad precedẽtia. qꝛ ꝓpter delicta quotidiana non debet illud celebrari ſine penitentie ſacramento, ad minus certo tẽpore nec illud poteſt conficeri: niſi per ſacramẽtum ordinis: nec ordo poteſt ſuſcipi niſi ab homine baptizato. De quarta particula. Quare illud ſacramentum fuit inſtitutum. dicendum eſt ꝙ apoſto. prima corin. xi. Aſſignãs rationẽ illius inſtitutionis dic. Quotienſcũqʒ ma. pa. ẽ hũc ⁊ calicẽ bibe: mortem domini anunciabitis donec veniat.

Sed aduertendum eſt ꝙ in diuina ſcriptura quatuor aſſignantur ſpeciales rationes. Quarum prima eſt. Ad fidẽ catholicam extollendam. qꝛ cum iſtius ſit de bo ⁊ difficili quãto difficilior tanto laudabilior. ⁊ qꝛ illud eſt arduum ad credendum dignificat fidem credentes ⁊ eius exaltat meritũ. ⁊c. Secunda eſt ad memoriã de ꝑteritis retinendam: vt non obliuiſcamur tãtoꝝ beneficioꝝ. quoꝝ illud ſacramentuʒ eſt ſignum memoratiue. ⁊ ideo dicitur priᵃ corin. xi. Hoc facite quotienſcũqʒ ſumitis in meam cõmemorationẽ. ⁊c. Tertia ẽ. ad ſpeʒ de futᵒ confouendã. qꝛ ſpes proximi boni maxime confirmatᷣ per araʒ. illud autẽ ſacramentũ eſt pignus ⁊ ara future beatitudinis q̃ expectamus: vnde nõ eſt ſignuʒ ſolũ memoratiuum: ſed etiam pronoſticũ ſm diony. de eccliaſtica yerarᵉ. Quarta ratio fuit. Ad cariatem nobis intendendam. quia naturaliter quilibet iclinatur ad diligendum quemlibet ſe diligentem. Et ideo chriſtus: vt nos ad caritatem ⁊ eiuſ dilectionem maxime incitaret in hoc ſacramento voluit ſuam dilectionem maximã demonſtrare: in quo non ſua: ſed nobis tradidit ſemetipſuʒ: ⁊ illud eſt ſacramentũ qđ maxime tenet eccliaʒ in ſanctitate ⁊ puritate: vt docet dioniſiꝰ de eccleſiaſtica yerarchia. Quantum ad tertiam conſiderationem. ſ. de illius ſacri ſuſceptione quatuor ſunt videnda. ſ.

¶ Primo. quot modis ſũmitur.
¶ Secundo. qui ſunt admittendi.
¶ Tertio. qui ſunt excludendi.
¶ Quarto. quotiens eſt ſũmẽdum.

¶ Quantum ad primã particulã eſt intelligenduʒ ꝙ ſm documenta apoſ. prima cor. xi. c. Iſtud ſacrm põt quatuor modis ſummi. qꝛ. ſ. Primo ſumitᷣ ab aliquibꝰ nec ſacramẽtaliter. nec ſpũaliter ſicut ab illis qbꝰ vel q ſpẽbꝰ illis vtuntᷣ: ſicut cõis cibus ad ſacietatẽ ⁊ ebrietatem. de quibꝰ dicit apoſto. Alius quidem eſurit aliꝰ autẽ hebrius eſt.

Secundo. aliq ſũmunt ſacramentaliter ſed nõ ſpiritualiter ſicut illi qui ſummunt in peccato mortali: de quibus dicit apoſtolus. Qui enim manducat ⁊ bibit indigne iudiciũ ſibi manducat ⁊ bibit. ⁊c.

Tertio. aliqui ſũmunt ſpiritualiter: ſed non ſacramentaliter: ſicut illi qui fide ⁊ deuotiõe ad illud flagitãt ſacramentuʒ exiſtẽtes in gratia: ſed ꝓpter aliquod impedimẽtum nõ poſſet ipſuʒ recipere. de quibus di. Augu. Crede ⁊ mãducaſti. Quarto. aliqui ſũmunt ſacramentaliter ⁊ ſpiritualiter ſicut illi qui cum debita preparatione de facto ipſum percipiunt. de quibus dicit ideʒ apoſto. Probet autẽ ſeipſum homo ⁊ ſic de illo pane edat ⁊ calice bibat. ⁊c.

De ſecunda particula eſt intelligendũ ꝙ ad illud ſacrm obligantur fideles ſecundum quadruplicem gradum. qꝛ Primo aliqui obligantur ſolum ad credendum ⁊ amanduʒ ſicut illi qui taliter ſtant inter infideles: vt nullo modo poſſint habere copiam de eo: ⁊ ſm Hieronymum ad impoſſibile nemo obligatur: ⁊ Augu. di. ꝙ ſeruũ pigrum dominus non damnaret. ſi ea que fieri poterat nullo modo imparet.

Secundo aliqui obligantur nõ ſolũ ad credendum ⁊ diligendũ: ſed etiã ad venerandum: ſicut inter fideles quilibet nõ impeditꝰ in diebus dominicis ad minus ad eccliam vadat ⁊ miſſam audiat obligatꝰ. qꝛ de ſabbati obligatione preceptum in iſtum cultũ eſt tranſlatum. ⁊c. Tertio. aliq obligantur nõ ſoluʒ ad venerandũ: ſʒ ⁊ ad aſſumendũ: ſicut omnis perfecte etatis circa dominicam reſurrectionis: ⁊ eo tẽpore hoc ſacrm inſtitutum fuit. vt patuit.

Quarto. aliqui obligantur non ſolum ad venerandum ⁊ ſummendum: ſed etiam ad conficiendum ſicut omnes ſacerdotes non impediti i ſolemnitatibus magnis: Illi eniʒ qui nunq̃ celebrant tenent occiſam diuinam poteſtatem quibus in vite accedentibus ad illud iocũdiſſimum ſacramẽtum dicitur Ioelis. vii. c. Nõ eſt qui incedat ad altare meũ gratuitate. ⁊c.

De tertia particula eſt intelligendum. ꝙ beatus Dionyſius in prealegato capitu: de eccleſiaſtica yerarchia. Ponit quatuor genera ꝑſonaꝝ que in primitiua ecclia ab hoc ſacro excludunᷣ. Et primo cathecumini q nõ erãt renati ex fonte baptiſmali.

Secundo. Eurgini. i. apoſtate qui ab hoc ſacramẽto fuerunt alienati.

Tertio. temptationibus vexati

Quarto. ab iſtis purgati ſʒ nõdũ perfecte. Iſtis autem excluſis di. ꝙ admittebantur vere digniſſime deo vacans et rebus īſenſibilibꝰ ſolũ i natuᷣ neceſſitatibꝰ vtẽs

Sed remanet duͫ ſi miniſtrans quali
tercūq3 circa illud ſacꝛm in peccato moꝛta
li: peccat moꝛtaliter. Dicit̄ ꝙ non: vt pote
ſubdyaconus. ſeu dyaconus. qꝛ iure diuio
illud nō eſt explicite ꝓhibitū. Scḋa du
bitatio eſt. Si qs indigne ſūmēs ſic peccat
moꝛtaliter. Dr̄ ꝙ ſic. qꝛ illa ē determinatio
apoſto. pᵃ. coꝛ. xi. Qui enī mādu̇cat ⁊ bi. i
di. iu. ſi. mā. ⁊. bi. Tertia dubitatio ē. ſi
ꝯſecrās idigne ſemꝑ peccet moꝛtaliter. Dr̄
ꝙ ſic ꝑ locū a minoꝛi. qꝛ plus ē coꝛpꝰ ꝯfice
re q̄ ipſu3 ſumere cū illud ſit oiu3. hec ſo
lū ſacerdotū. Quarta dubitatio ē. cū ſ3
premiſſa ois indigne celebꝛās cōmittit du
plex peccatū moꝛtale. in quo grauius pec
cat vel in cōſecrādo. vel in ſūmendo. Dici
tur ꝙ cū peccatū illud proueniat ex in reuerē
tia quāto eſt maioꝛ dignitas: tāto maioꝛ in
reuerētia. Et ideo cum dignius ſit cōfice
re. videt̄ tūc magis peccare. De tali cōque
rit̄ dn̄s ꝑ p̄s. Quare tu enarras iuſtitias
meas ꝑ os tuū ⁊ aſſūmis teſtiᵐ meū ꝑ os
tuū ⁊c. De quarta particula. ſ. quotiēs
ſūmi debet. quatuoꝛ veritates occurrunt.

Prima eſt ꝙ nō debet in die frequen
ter iterari ſine neceſſitatis cā coiter. qa ex
frequētia nimia ſolet oꝛiri cōtemptus.

Secunda eſt ꝙ ab hac regula. Natiui
tas domini eſt excepta. qa tunc ſine aliqua
neceſſitate poſſunt dici tres miſſe ſ3 beatū
Grego. Tertia veritas eſt ꝙ cum neceſ
ſitate poſſunt dici due miſſe in die alijs tē
poꝛibus. vn̄ qn̄ propter inopiā ſacerdotu3
vnus ſacerdos ad ſeruiendum duabus pa
rochijs. Aut qn̄ venit magna ꝑſona que
nō pōt eſſe ſinē miſſa. vt. ſ. notat̄ in 4° ſen
tētiaꝝ. Quarta veritas eſt ꝙ nunq̄ l3
iterari niſi in p̄cedenti celebꝛatiōe ſe obſer
uauerit a purificatiōe vini ⁊ aqua. qꝛ tunc
nō eēt ieiunus. ⁊ nulli ſi ieiuno l3 accedere
ad hoc ſacꝛm. Sed remanet dubitatio. Si
quotidie ſūmere euchariſtiā ſit ꝯueniens.
Unde reſpondens Augu. dicit Quotidie
ſūmere: nec laudo nec vitupo. vn̄ dicūt do
ctoꝛes ꝙ ſi ex tali freq̄ntia augeat̄ deuotio ē
iterāda. Si aūt diminueret̄ eſt dimittēda.

Secūda dubitatio eſt. Si xp̄s dedit illō
ſacꝛ3 ante aliū cibū. Dicit̄ ꝙ nō: imo poſt
cenā. vt habet̄ mathei. xxvi. ⁊ Luce. xxij. ⁊c.
Hoc aūt fecit. vt ſacꝛm datū vltima hoꝛa
arcius i coꝝ coꝛdibꝰ impꝛimeret̄. ſ3 Gre.

Tertia dubitatio eſt. quare mutatus eſt
ille modus. Dicit̄ ab Augu. ꝙ placuit ſpi
ritu ſancto. vt in honoꝛe tanti ſacramenti
ante oēs alios cibos illud in os fideliū in
traret. Quarta dubitatio eſt Si in ꝑicu
lo moꝛtis illud qlibet debet recipere ⁊ regre
re ſacꝛm. Dicit̄ ꝙ ſic. qꝛ eſt viaticū in trāſi
tu. qḋ ſm̄ Ambꝛo. ꝑducit aīam vſq3 ad vi
te portū. Unde fuit bene ꝑ illu3 pane ſub
cinericiū figuratū. in cuius ꝟtute ambula
uit Helyas vſq3 ad montē dei oꝛeb. xl. die
bus ⁊. xl. noctibus. iiij. Re. ix. ca.

Quantū ad quartā cōſideratiōnē. que
eſt de illius ſacꝛi ꝑfectiōe tria ſunt vidēda.

¶ Primo que ſunt illius ſacꝛi ſublimia.

¶ Secundo que ſunt eius priuilegia.

¶ Tertio que ſunt eius beneficia.

De pꝛima particula eſt ſciendū ꝙ ſub
limitas illius ſacramētiex ꝑte cauſe quadru
plici declarat̄. Et pᵒ ex parte cauſe effi
ciētis miſterialis. qꝛ eandē cām pꝛincipalē
efficientē hn̄t oīa ſacꝛa. qꝛ oꝛdo ſacḋotalis
eſt digniſſimu3. l3 enī beatus dionv. ponat
epiſcopatū. vt includit ſacerdotiū eſſe oꝛdi
nē maxime deo ꝓximū in libᵒ de eccliaſti
ca yerarchia. tn̄ ſacerdotiū. ꝑ ſe acceptum
vt diſtinguit̄ ꝯ epiſcopatū eſt incōparabi
liter dignius epiſcopatu. qꝛ plus eſt ꝯſecra
re xp̄3 q̄ cōſecrare quēcūq3 aliū. Nobiliſſi
mus aūt actus epiſcopalis in quantū talis
eſt cōferre oꝛdines in quibꝰ hoīes conſecrā
tur. hic āt cōſecratur ille q eſt verus deus.
Et iō beatus franciſcus admirans illā ex
cellētiſſimā dignitatē ꝑſbyteroſq3 monuit
pꝛecunctis reuereri. ⁊ ex tāti oꝛdinis reuerē
tia renuit eſſe ſacerdos ⁊c.

Secundo declarat̄ illa ſolēnitas ex ꝑte
cauſe materialis. Circa quā ſicut oīa alia
ſacramenta ꝟſantur circa corpus xp̄i miſti
cu3. Ita illud immediate circa coꝛpus xp̄i
veru3 qḋ hic conſecrat̄. Et ita ſicut coꝛpus
xp̄i verū eſt digniſſimū vltra miſticū ita ⁊
hoc ſacꝛm quēadmodu3 theoᵃ pꝛefert̄ cete
ris diſciplinis. qꝛ eē digniſſiᵐ ſubieᵐ ꝟſat̄.

Tertio declarat̄ ex parte cauſe foꝛmalis

qꝛ illa foꝛma in q̄ excedit̄ nobiliſſima cre
atura. opoꝛtet ut ſit nobiliſſima. ſic homo
excedit bruta. ꝑ illud ſolu3 in quo natura
humana ē nobiliſſima. ꝑ illud aūt ſacꝛm
ſolum hoīes precellunt angelos. ſm̄ apo
ſtolum ad hebꝛe. 13°. Habemus altare. de
quo edere non habēt poteſtatē. q deſeruiūt
tabernaculo coꝛpoꝛis. Quarto dclaratur
ex ꝑte cauſe finalis. qꝛ cū finis ſēꝑ ſit meli
oꝛ hijs q̄ ſūt ad finē. Iſtud aūt ſacramētū
ē finis oīu3 ſpūaliū ꝑfectionū ſicut decla
rat. b. dyo. 3. c. De eccliaſtica. Ierarᵃ. vn̄
dat iſtud ſignū. Cū cetera ſolēniter celebꝛē
tur ꝯſumatio fit i miſſa vt p3 i ſacris oꝛdi
bꝰ. De ſcḋa ꝑticula. dr̄ ꝙ ſūt. q̄tuoꝛ pri
legia iſtiꝰ ſacramenti. Quoꝝ pꝛimū ē de
illius ſacꝛi figura. qꝛ ſacꝛa noue legiſ ſigni
ficāt gratiam directe: illud autē habet de di
recto ſuā ſignificatiōe3. ⁊ grā3. qꝛ dicit. b.
dyo. c. i. De eccleſiaſtica Ierarᵃ ꝙ ſicut noti
tia diuinarū ſcripturarū ē nobis ymago futu
re ꝯtēplatiōis in patria. Ita ſūptio digniſ
ſime euchariſtie ymitatio illius fruitionis
btīfice q̄ ſaciabimur cū appꝛuerit eiꝰ grā. Iō
dicit ſaluatoꝛ lu. 22. Non mādu̇cabo illud
donec impleat̄ in regno dei. Secūdū pri
uilegiū ē. De illiꝰ ſacramēti natura. qꝛ cum
permanētia habeāt ꝑfectioꝛē naturā quā
ſucceſſiua. cetera aūt ſacramenta habent na
turā ſucceſſiuā cū trāſeāt cū vſu. illō aūt ē ꝑ
manēs cū tā diu ꝑmaneat ſacramētū iſtō q̄
diu ſpēs durare poſſūt. vt notat̄ in 4°. lib.
ſniaru3. Tertiū priuilegiū ē. De illius
ſacramēti veritate. qꝛ i ceteris inuenitur ſacra
mētū ſine re ſacramēti. vt cū quis accedit fi
cte. hic aūt res ſacramēti ē cū ſacramēto q̄
tūcūq3 quis fictus cōficiat qꝛ vere coꝛpus
xp̄i ē ibi vt patuit. vnde illud ē verius qꝛ
ſēꝑ efficit qḋ figurat. Quartū priuilegi
um ē De illꝰ ſacramēti cauſalitate. qꝛ cete
ra ſacramēta hāt cauſalitatē reſpectu vnius
grē inherētis. illud reſpectu duplicis gratie
ſ3 īherētis ⁊ ſubſiſtētis qꝛ ita cōfert. ymo
perfectiꝰ q̄ cetera ſacramēta grā3. ⁊ iterum
ibi efficit cōuerſionē in verū coꝛpus xp̄i ⁊
ideo ꝑ ſingularia priuilegia excedit omia
alia ſacramēta. Et ideo di. beat. dyo. 3. de
eccl. yerarchia q̄ euchariſtia ē perfectio ꝑ
fectiōu3 ſpiritualiū ⁊ non ē vltra ipā3 lau
dādum aliquod ſacramētū. De tertia
particula. Que ſūt illiꝰ ſacramēti bn̄ficia.
Et eſt ſciēdū ꝙ ſūt 4. Quorū pꝛimū ē.
Gratiarū augmētatio qꝛ cū requirat ho
minē in grā exiſtētē. grā3 pꝛimā nō donat
ſed ipā3 datā augmētat. Et ideo dicit̄ eu
chariſtia. i. bona grā qꝛ perficit grā3 collatā
ſicut di. dyo. in ca. p̄allegato Secūdū ē.
Uite cōſeruatio ſicut enī alimētū coꝛpoꝛis ha
bet vitā coꝛpoꝛis cōſeruare. ita illud ſacra
mētū cū ſit cibus anime habet grā3 cōſer
uare que ē vita ipſius anime. ⁊ ideo datū ē
ſub ſimilitudine cibi ⁊ potꝰ vn̄ io. vi. Niſi
manducaueritis carne3 filij hoīs ⁊ biberi
tis eiꝰ ſanguinē nō habebitꝭ vitā in vobis
Et iterū q mādu̇cat me viuit ꝓpter me ⁊c.

Tertiū ē peccatorū remiſſio. qꝛ hēt oīa
peccata venialia delere. ſic agrauare moꝛta
lia qn̄ inuenit ea vt notatur in quarto ſētēti
arū. Et ideo ſaluatoꝛ inſtituēs illō ſacramē
tū poſt foꝛmā cōſecratiōis adiūxit. In re
miſſiōem peccatorū. Quartū bn̄ficiū ē
p̄miorū ꝓmiſſio qꝛ ſaluatoꝛ noſter Io. vj.
ca°. certitudinaliter ꝓmiſit quattuoꝛ pre
mia digne ſummentibus ipſum.

Et pꝛimum fuit. reſurrectio certa. Cu3
in qd. Reſuſcitabo eū in nouiſſimo die ⁊c.

Secundum eſt in moꝛtalitas ſempiter
na. Hic in quid panis ſi quis ex eo mādu
cauerit non moꝛietur in eternū ⁊c.

Tertium eſt ſocietas pꝛeclara. vnde ait
Qui manducat carnem meam ⁊c. ⁊ ſequi
tur in me manet ⁊c.

Quartum eſt ſacietas perfecta. vnde ac
cedentibus digne ad ipſum dicit ide3. Qui
venit ad me non eſuriet neq3 ſitiet vnquā.
Cuius ſacietatis nos participes faciat xp̄s
ieſus dei filius. Amen.

¶ Tractatus de ſeptem donis ſpūs ſancti.

In pꝛincipio creauit deus celu3
⁊ terram. ⁊c. gn̄. p°. ca. Nota
ꝙ ſicut deus maioꝛem mundu3
creauit per opera ſeptem dierū
Sic etiam minoꝛem mundum. i. hoīe3 per
vij. dies operatus eſt filius dei. vt per ſpū3

Sed remanet duᵐ ſi miniſtrans quali
tercūq; circa illud ſacꝛm in peccato morta
li: peccat mortaliter. Dicit ꝙ non: vt pote
ſubdyaconus. ſeu dyaconus. q2 iure diuino
illud nō eſt explicite ꝓhibitū. Scd̄a du
bitatio eſt. Si qs indigne ſūmēs ſic peccat
mortaliter. Dicit ꝙ ſic. q2 illa ē determinatio
apoſto. p͛. cor. xi. Qui eni mādúcat ⁊ bi. i
di. iu. ſi. mā. ⁊. bi. Tertia dubitatio ē. ſi
ꝯſecrās idigne ſemp peccet mortaliter. D.
ꝙ ſic p locū a minori. q2 plus ē corpꝰ ꝯfice
re ꝙ̄ ipſuz ſūere cū illud ſit oīuz. hec ſo
lū ſacerdotū. Quarta dubitatio ē. cū ſꝫ
premiſſa ois indigne celebrās cōmittit du
plex peccatū mortale. in quo grauius pec
cat vel in cōſecrādo. vel in ſūmendo. Dici
tur ꝙ cū pctm̄ illud proueniat ex in reuerē
tia quāto eſt maior dignitas: tāto maior in
reuerētia. Et ideo cum dignius ſit cōfice
re. videt tūc magis peccare. De tali cōque
rit dñs p p̄s. Quare tu enarras iuſtitias
meas p os tuū ⁊ aſſūmis teſtiᵐ meū p os
tuū ⁊c. De quarta particula. ſ. quotiēs
ſūmi debet. quatuor veritates occurrunt.

Prima eſt ꝙ nō debet in die frequen
ter iterari ſine neceſſitatis cā coiter. q2 ex
frequētia nimia ſolet oriri cōtemptus.

Secunda eſt ꝙ ab hac regula. Natiui
tas domini eſt excepta. q2 tunc ſine aliqua
neceſſitate poſſunt dici tres miſſe ſꝫ beatū
Grego. Tertia veritas eſt ꝙ cum neceſ
ſitate poſſunt dici due miſſe in die alijs tē
poribus. vñ qñ propter inopiā ſacerdotuz
vnus ſacerdos ad ſeruiendum duabus pa
rochijs. Aut qñ venit magna pſona que
nō pōt eſſe ſinē miſſa. vt. ſ. notat in 4° ſen
tētiar. Quarta veritas eſt ꝙ nunꝙ̄ lꝫ
iterari niſi in p̄cedenti celebratiōe ſe obſer
nauerit a purificatiōe vini ⁊ aqua. q2 tunc
nō eēt ieiunus. ⁊ nulli n̄ ieiuno lꝫ accedere
ad hoc ſacꝛm. Sed remanet dubitatio. Si
quottidie ſūmere eucharıſtiā ſit ꝯueniens.
Unde reſpondens Augu. dicit Quotidie
ſūmere: nec laudo nec vitupo. vñ dicūt do
ctores ꝙ ſi ex tali frequētia augeat deuotio ē
iterāda. Si aūt diminueret eſt dimittēda.

Secūda dubitatio eſt. Si xp̄s dedit illō
ſacꝛꝫ ante aliū cibū. Dicit ꝙ nō: imo poſt
cenā. vt habet mathei. xxvi. ⁊ Luce. xxij. Et
Hoc aūt fecit. vt ſacꝛm datū vltima hora
arcius i cor cordibꝰ imprimeret. ſꝫ Gre.

Tertia dubitatio eſt. quare mutatus eſt
ille modus. Dicit ab Augu. ꝙ placuit ſpi
ritu ſancto. vt in honore tanti ſacramenti
ante oēs alios cibos illud in os fideliū in
traret. Quarta dubitatio eſt Si in pıcu
lo mortꝫ illud qlibet debet recipere ⁊ regre
re ſacꝛm. Dicit ꝙ ſic. q2 eſt viaticū in trāſi
tu. qd̄ ſm Ambro. pducit aīam vſq; ad vi
te portū. Unde fuit bene p illuz pane ſub
cinericiū figuratū. in cuius v̄tute ambula
uit Helyas vſq; ad montē dei oreb. xl. die
bus ⁊. xl. noctibus. iiij. Re. ix. ca.

Quantū ad quartā cōſiderationē. que
eſt de illius ſacꝛi pfectiōe. tria ſunt vidēda.
¶ Primo que ſunt illius ſacꝛi ſublimia.
¶ Secundo que ſunt eius priuilegia.
¶ Tertio que ſunt eius beneficia.

De prima particula eſt ſciendū ꝙ ſub
limitas illius ſacramti ex pte cauſe quadru
plici declarat. Et p° ex parte cauſe effi
cietis miſterialis. q2 eandē cām principalē
efficientē hñt oīa ſacꝛa. q2 ordo ſacdotalis
eſt digniſſimuz. lꝫ eni beatus dionẏ. ponat
epiſcopatū. vt includit ſacerdotiū eſſe ordi
nē maxime deo ꝓximū in libᵒ de eccliaſti
ca yerarchia. tñ ſacerdotiū p ſe acceptum
vt diſtinguit ꝯ epiſcopatū eſt incōparabi
liter dignius epiſcopatu. q2 plus eſt ꝯſecra
re xp̄z ꝙ̄ cōſecrare quēcūq; aliū. Nobiliſſi
mus aūt actus epiſcopalis in quantū talis
eſt cōferre ordines in quibꝰ hoies conſecrā
tur. hic āt cōſecratur ille q eſt verus deus.
Et iō beatus franciſcus admirans illā ex
cellētiſſimā dignitatē pſbyteroſq; monuit
precunctis reuereri. ⁊ ex tāti ordinis reuerē
tia tenuit eſſe ſacerdos ⁊c.

Secundo declarat illa ſolēnitas ex pte
cauſe materialis. Circa quā ſicut oīa alia
ſacramenta v̄ſantur circa corpus xp̄i miſti
cuz. Ita illud in mediate circa corpus xp̄i
veruz qd̄ hic conſecrat. Et ita ſicut corpus
xp̄i verū eſt digniſſimū vltra miſticū ita ⁊
hoc ſacꝛm quēadmoduz theoᵃ prefert cete
ris diſciplinis. q2 ēē digniſſiᵐ ſubieᵐ v̄ſat.

Tertio declarat ex parte cauſe formalis

q2 illā forma in q̄ excedit nobiliſſima cre
atura. oportet ut ſit nobiliſſima. ſic homo
excedit bruta. p illud ſoluz in quo natura
humana ē nobiliſſima. p illud aūt ſacꝛm
ſolum hoīes precellunt angelos. ſm apo
ſtolum ad hebre. 13°. Habemus altare. de
quo edere non habēt poteſtatē. q deſeruiūt
tabernaculo corporis. Quarto dclaratur
ex pte cauſe finalis. q2 cū finis ſēp ſit meli
or hijs q̄ ſūt ad finē. Iſtud aūt ſacramētū
ē finis oīuz ſpūaliū pfectionū ſicut decla
rat. b. dyo. 2. c. De eccliaſtica. Ierarᵃ. vñ
dat iſtud ſignū. Cū cetera ſolēniter celebrē
tur ꝯſumatio fit i miſſa vt pꝫ i ſacris ordi
bꝰ. De ſcd̄a pticula. dicit ꝙ ſūt. q̄tuor pui
legia iſtiꝰ ſacramenti. Quorꝫ primū ē de
illius ſacꝛi figura. q2 ſacꝛa noue legis ſigni
ficāt gratiam directe: illud autē habet de di
recto ſuā ſignificatiōez. ⁊ grāz. q2 dicit. b.
dyo. c. i. De eccleſiaſtica Ierarᵃ ꝙ ſicut noti
tia diuinarū ſcripturarū ē nobis ymago futu
re ꝯtēplatiōis in patria. Ita ſūptio digniſ
ſime euchariſtie ymitatio illius fruitionis
btiſice q̄ ſaciabimur cū appuerit eiꝰ grā. Iō
dicit ſaluator lu. 22. Non mādúcabo illud
donec ipleat in regno dei. Secūdū pri
uilegiū ē. De illiꝰ ſacramēti natura. q2 cum
permanētia habeāt pfectiorē naturā quā
ſucceſſiua. cetera aūt ſacramenta habent na
turā ſucceſſiuā cū trāſeāt cū vſu. illō aūt ē p
manēs cū tā diu pmaneat ſacramtū iſtō ꝙ̄
diu ſpēs durare poſſūt. vt notat in 4°. lib.
ſniarū. Tertiū priuilegiū ē. De illius
ſacramti veritate. q2 i ceteris iueniuntur ſacra
mētū ſine re ſacramēti. vt cū quis accedit ſi
cte. hic aūt res ſacramēti ē cū ſacramto ꝙ̄
tūcūq; quis fictus cōficiat q2 vere corpus
xp̄i ē ibi vt patuit. vnde illud ē verius q2
ſēp efficit qd̄ figurat. Quartū priuilegi
um ē De illꝰ ſacramti cauſalitate. q2 cete
ra ſacramta hāt cauſalitatē reſpectu vnius
grē inherētis. illud reſpectu duplicis gratie
ſilꝫ iherētis ⁊ ſubſiſtētis q2 ita cōfert. ymo
perfectiꝰ ꝙ̄ cetera ſacramta grāz. ⁊ iterum
ibi efficit cōuerſionē in verū corpus xp̄i ⁊
ideo p ſingularia priuilegia excedit omnia
alia ſacramēta. Et ideo di. beat. dyo. 3. de
eccl. yerarchia ꝙ euchariſtia ē perfectio p
fectiōuz ſpiritualiū ⁊ non ē vltra ipāz lau
dādum aliquod ſacramētū. De tertia
particula. Que ſūt illiꝰ ſacramēti bñfitia.
Et eſt ſciēdū ꝙ ſūt 4. Quorū primū ē.
Gratiarū augmētatio q2 cū requirat ho
minē in grā exiſtētē. grāz primā nō donat
ſed ipāz datā augmētat. Et ideo dicit eu
chariſtia. i. bona grā q2 perficit grāz collatā
ſicut di. dyo. in ca. p̄allegato Secūdū ē.
Uite cōſeruatio ſic eni alimētū corporis ha
bet vitā corporis cōſeruare. ita illud ſacra
mētū cū ſit cibus anime habet grāz cōſer
uare que ē vita ipſius anime. ⁊ ideo datū ē
ſub ſimilitudine cibi ⁊ potꝰ vñ io. vi. Niſi
manducaueritis carnez filij hois ⁊ biberi
tis eiꝰ ſanguinē nō habebitꝫ vitā in vobis
Et iterū q mādúcat me viuit ꝓpter me ⁊c.

Tertiū ē peccatorū remiſſio. q2 hēt oīa
peccata venilla delere. ſic agrauare morta
lia qñ iuenit ea vt notatur in quarto ſētētı
arū. Et ideo ſaluator iſtituēs illō ſacramē
tū poſt formā cōſecratiōis adiūxit. In re
miſſiōem peccatorū. Quartū bñfitū ē
p̄miorū ꝓmiſſio q2 ſaluator noſter Io. vj.
ca°. certitudinaliter ꝓmiſit quattuor pre
mia digne ſummentibus ipſum.

El primum fuit. reſurrectio certa. Eꝰ
in qd. Reſuſcitabo eū in nouiſſimo die ⁊c.

Secundum eſt in mortalitas ſempiter
na. Hic in quid panis ſi quis ex eo mādú
cauerit non morietur in eternū ⁊c.

Tertium eſt ſocietas preclara. vnde ait
Qui manducat carnem meam ⁊c. ⁊ ſequi
tur in me manet ⁊c.

Quartum eſt ſacietas perfecta. vnde ac
cedentibus digne ad ipſum dicit idez. Qui
venit ad me non eſuriet neq; ſitiet vnquā.
Cuius ſacietatis nos participes faciat xp̄s
ieſus dei filius. Amen.

¶ Tractatus de ſeptem donis ſpūs ſancti.

In principio creauit deus celū
⁊ terram. ⁊c. gñ. p°. ca. Nota
ꝙ ſicut deus maiorem munduz
creauit per opera ſeptem dierū
Sic etiam minorem mundum. i. hoīez per
vij. dies operatus eſt filius dei. vt per ſpūꝫ

ſanctum ſoluantur ſeptem opera diaboli.
Et ideo prima die fecit lucem deus.i.q̄
dam nebulam lucidam.gñ.i. Fiat lux.⁊
hoc eſt primum opus qd̄ ſpūs ſanctus p⁹
facit in anima. Ante ſi quidem aduentum
ſpūs ſancti in animam ſunt nebule ſup fa
ciem abiſſi.i.cordis humani. Unde de pec
catoribus dicitur.ſapie.vij. Una cathena
tenebrarum omnes erant colligati. Pec
catores enim de peccatis faciunt vnam ca
thenam. vt.ſ.de peccato cogitationis i pec
catum conſenſus. ⁊ de conſenſu in lo
cutionem.⁊ de locutione in operationē.⁊
de operatiōe in conſuetudinē.⁊ tandem i cō
temptum ⁊ deſperationem. Sed per ad
uentū ſpiritus ſancti cathena illa tenebra
rū diſſoluit ⁊ noua lux introducit.iudi.3.
Irruit ſpiritus ſctūs in ſanſonem. ⁊ ſicut
ſolent arbores ad ignem conſumi. Ita vin
cula qbus anima ligatur i.pctā deſtruunt
⁊ diſſipantur.per aduentum ſpiritus ſan
cti. Hoc autem facit ſpūs ſanctus p do
num timoris quod eſt fundamentum oīs
boni ſpūalis ſicut eni euerſo .ſ.fundamēto
euertitur domus. Ita niſi timor dñi tenue
rit te cito euertet domus tua. vñ eccle.v.
Qui ſine timore eſt ⁊c. Timor enim facit
q̄dam illuminationē.lȝ nō plenam in aīa
Sic enim lima purgat ferruȝ.⁊ ſplendidū
reddit ⁊ mola cutellum.ſic timor purgādo
aīam illuminat ipſam ad cognitionē pro
prie fragilitatis ⁊ veritatis peccati.⁊ firmi
tatis ſeu ſerenitatis iudicij .eccl.2°. Qui ti
metis dñm diligite illū.⁊ illuminabit cor
da veſtra. Sed ſicut ille qui nimis limat fer
rum vel acuit cutellū deſtruit cultellū ſic
nimius timor in anima cruciat animā.q̄r
qui nimis emulgit elicit ſanguinē. Per
hoc autem primum opus ſpūs ſci deſtrui
tur primum opus diaboli in aīa.ſ.ſupbia.
Mens enim illuminata ex cognitiōe.⁊ cō
ſideratione ꝓprie fragilitatis ⁊ vilitat' pcti
⁊ potentie diuine hūiliatur ⁊ illuminatur ſi
cut timens pcuti demittit capud.i.pe.vlt°.
humiliamur ſub potēti manu dei.iō.eccl.
p°. Timor dñi expꝫ eſt peccati.

ſecūda dies Secunda die fecit deus firmamentum:i
gñ.i. Fecit firmamētum in medio aquarꝫ

Hoc eſt ſecundū opus qd̄ facit ſpūs ſ
ctus in aīa. Nā ipa inſtabilis ē ante aduētū
ſpūs ſancti.⁊ i aduerſis ventis mouet.mō
enim aduerſitatibus deprimitur.mō pro
ſperitatibus eleuatur treñ.1.peccatū pecca
uit ieruſalem propterea inſtabilis facta ē.
Sed ſpūs ſanctus adueniens eam ſtabilit
⁊ confirmat hebre.13. Optimum eſt gratia
ſtabilire cor. Hanc confirmationē petebat
ps.5°. Spū principali confirma cor meum
deus. Et in miſſa de ſpiritu ſancto petit prin
cipaliter hanc confirmationem ſacro ſan
cta mater eccleſia.di. Confirma hoc deus
quod operatus es in nobis ⁊c. Hoc autē
ſecundum opus facit ſpūs ſctūs in aīa per
ſecundum donū.ſ.per donū pietatis.eccl.
3°. Ignē ardentē extinguit aqua.⁊ elya re
ſiſtit peccatis.⁊ deus ꝓſpector eſt.qui red
det.⁊c. Et eccl.vij. Non te pigeat viſitare
infirmum ex opibus enim pietatis in dile
ctione dei firmaberis. Sed nota q̄ non
ſolum eſt opus pietatis ad proximum. ſed
etiā ad ſe ipſum miſerere aīe tue ⁊ placens
deo.⁊ qui ſibi neq̄ eſt.cui bonus erit. In
habentibus enim cor lapideum.non ē ſen
ſus doctoris nec metus timoris ideo auſe
ram a vobis cor lapideum ⁊ dabo vobis
cor carneum.i.dulce benignum.⁊ compa
tiens.⁊ faciā vt in preceptis meis ambuletis.
que ſunt. Que tibi non vis fieri alteri ne fe
ceris. vñ ps. Flauit ſpiritus eius.ſ.ſpū ſctūs
⁊ fluent aque.ſ.compaſſiōis. Per hoc
donum ſpūs ſci in aīa diſſipat ſecundum
opus diaboli.ſ. Inuidia q̄ gaudet de alie
no malo.⁊ triſtatur de alieno bono.⁊ ideo
reducet eos deus ad iuſtum metū.ſ.ad in
fernum cor ibi cruciabitur malis.⁊ bonis
quibus noluit gaudere priuabitur.⁊ in ꝓ
periū ⁊ in contumeliā hereditabit malus.

tertia dies Tertia die produxit deus erbam viren
tem.⁊ hoc eſt tertium opus quod facit.ſ.ſ.
in anima. Ante aūt aduentus ſpūs ſancti
in anima. ipa eſt quaſi ſicut erba.vel arbor
mortua.⁊ arida ⁊ ſine humore gratie.⁊ p
ꝯñs ſine fructu.iō nō eſt apta niſi incēdio
infernali.q̄r oīs arbor que non facit fructū
excidetur ⁊ in ignem mittetur ⁊ ardet. Sed
adueniente ſpiritu ſancto viuificatꝫ reddit

ur gratia humoris. yſa.xliiij. Effundā ſpi
ritum meum ſuper ſanctum tuū.⁊ benedi
ctionem meam ſuper ſtirpē tuā.⁊ germina
bit inter erbas quaſi ſalices iuxta preterſlu
entes aquas ⁊ ſic aīa ſit arbor fructifera cu
ius folia ſunt bona vba fructus bona ope
ra odor vero bona fama. Talis arbor erat
illa anima que dicebat. Ego ſicut oliua fru
ctificaui in domo dñi. Oliua eni in ſe pin
guis eſt ⁊ in alijs medicinalis Sic anima
debꝫ habere in ſe pinguedinem deuotionis.
⁊ alios ſubſtentare ⁊ ſanare verbis ⁊ exem
plis conſolatorijs. vt ſint folia medicina
lia ⁊ fructus eius in cibum.ecel.xlvij.ca°.
Per hoc autem tertium donum ſpiri
tus ſancti ſoluit tertiū opus diaboli. Hoc
autem tertium opus facit ſpūs ſanctus in
aīa ſ. Donum ſcie.que docet hoīem gſo⁹
conuerſari in medio nationis praue ⁊ ſe a
mabilem exhibere.⁊ irreprehenſibilem oī
bus qd̄ ſpecialiter fit p māſuetudinē ⁊ pa
cientiam.vnde ad galat.5°. Fructus autem
charitatis eſt gaudium. pax. patia.lōganī
mitas.⁊ bonitas. Per hoc autem ter
tium donū ſpūs ſci.ſoluitur tertium opus
diaboli in aīa.ſ. Ira que hoīem impedit
ne alijs fructificet per exemplū conuerſatio
nem eius odibilem redendo ꝓuer.xviij°.
Spūꝫ ad naſcendū facile quis poterit ſub
ſanare.eccl.xlviij Nam ardorem iracūdie
refrigerat ros.ſ.gratie.galat.vj. Uos qui
ſpirituales eſtis ⁊cete.

quarta dies Quarta die fecit deus luminaria. So
lem lunam ⁊ ſtellas.que quotidie curſuꝫ
ſuum perficiūt. Et p hoc itelligit continui
tas perſeuerantie in bono. Ante enim ad
uentum ſpūs ſancti licet homo bonū ꝓpo
ſitum concipiat.⁊ aliqua de genere bonoꝝ
faciat ſtatim deficit.⁊ infirmat manus poſt
ictum.⁊ admodū tēptationis i pulſu.red
dit ſe victū. Sed adueniente ſpū ſcō fortifi
cat ⁊ roborat.⁊ que prius erāt importabi
lia tūc videnf leuia.exemplū eſt de btō pe
tro q.ante receptionē ſpūs ſci aduerbum
ancille dū mori timuit vitā negauit ſed po
ſtea virtute diuina exalto ꝓ xpo mori leue
reputauit. Nec p aliquā tēptationē a bono
ꝓpoſito auerti potuit. Iō dī de aīa ſancta

Iere.2°. In deſiderio ſuo attraxit ventū.ſ.
ſpūs ſci donū qd̄ ē amor.nullus auertet eā.
ſ.nulla tēptatio. De iſtis viris ſpūalib⁹
dī iudith.vij. Stelle manētes in ordine ⁊
curſu ſuo aduerſus ſyſaram pugnauerūt.ſ.
aduerſus diabolum. Milites ſic ordinati
horribiliores ſunt demonibus. vt caſtroꝝ
acies ordinata. Ita iudith.xiiij. Irruit ſpūs
in ſanſonē.⁊ lacerauit leonē.i. diabolū q
edū infruſtra deſerperat ⁊c. Hoc autē
opus facit in in aīa ſpūs ſctūs.⁊ eius donū
.ſ.fortitudinis q enī ſperāt i dño imitabūt
fortitudinē.ſ.carnalē in ſpūalē.⁊ ꝯcurrent
⁊ laborabūt.⁊ nō deficiēt. Sȝ de fortib⁹ in
ſeruicio diaboli dic Iere.fact⁹ ē decurſus
eius malus.⁊ fortitudo eoꝝ difficilis q.ſ.
ſunt debiles i ſeruitio dei.eccl.v. Ne ſeq̄
ris in fortitudine cōcupias cordis tui.
Per hoc donū quartū ſpūs ſci deſtrui
tur i aīa q̄rtū op⁹ dia'.ſ.accidia q̄ eneruat
vires hoīs ⁊ facit laborem in preceptum.

quinta dies Quinta die.fecit deus piſces ⁊ aues.p
aues q̄ mediātibus alis volāt itelligūt cō
tēplatiui.q deſiderio eternoꝝ ⁊ ꝯtēptu mū
danoꝝ a terra ſe eleuāt. Per piſces q me
diātibus penulis in aq̄ natāt ⁊ nō ſubmer
gūtur boni diuites q ſūt in aq̄ tpalis aflu
entie.⁊ tñ i ea nō ſubmergunt p nimium
amorē de qb⁹ dic ps. Diuitie ſi afluāt no
lite cor appōnere lȝ.n.ſe nō ſepent corpe ſe
panf tñ mēte. Nō enī oēs piſces ſūt i mū
di nec oēs diuites reprobandi. Illi.n.q ad
modū piſciū natāt p opa mie ſūt mūdi .ſȝ
illi q ſic anguille ſe abſcōdunt i luto ſūt in
mūdi de qb⁹ dī thi.vj. Qui volūt diuites
fieri icidūt i laqueū.⁊ tēptationē dia' ⁊ in
deſideria praua mergunt. Hoc ē.v.op⁹
qd̄ facit ſpūs ſctūs in aīa. Añ aduētū ſpūs
ſci cor ad terrena de ꝓmebat pp nimiū a
morē.vñ de pctōribus dic.ps.oculos ſuos
ſtatuerūt declinare in terrā.q̄r vbi.ſ.amor.
ibi oculus Sȝ aduenīēte ſpū ſcō cor de ter
renis ad celeſtia eleuat ezechielis p°. Cū ele
uaretur cherubin.ſ. de terrenis eleuabant
pariter ⁊ rote.i. Uiri perfecti volubiles ad
modum rotarum. exparuitudine obiecte.
Spiritus enim vite erat in rotis ⁊ce.

Hoc autem opus facit ſpūs in nobis
per ſpiritus ſancti donuꝫ.ſ. cōſilij ꝯſiliū ē
eſt. vade ⁊ vende oīa que habes ⁊ da pau-
peribus ⁊c. Per hoc aūt donuꝫ ſpiritus
ſancti in anima deſtruitur. vᵐ opus diabo
li.ſ. Auaritia que eſt ydolorum ſeruitus.
vbi eſt ſpūs dñi ibi libertas ad cor.3.caᵒ.
Sexta autem die deus fecit hoīem ad
Sexta die ymaginem ⁊ ſimilitudinem ſuā.gñ.i. ⁊a
clamus ⁊c. Nunc eniꝫ hō ſine anima in ſe
ymaginem ⁊ ſimilitudinem dei gerit ⁊ ex
ꝑſumit.qñ ad eternoꝝ cōtemplationē ſe cō
uertit. Hoc autē eſt. viᵐ. opus quod fac
ſpiritus ſanctus in aīa.elleuat aūt ipſam
ad cōtemplandum eterna ⁊ hoc per donū
ſpūs ſancti.ſ.intellectus. Eſt enim intelle-
ctus donum interius.⁊ ſuperius. i.cor.2ᵒ.
Quod oculus nō vidit ⁊c. Vſqꝫ ibi.di.ſe.
Sequitur aūt nobis reuelauit ꝑſpūꝫ ſcūꝫ.
Spiritus enim oīa ſcrutatur i.facit ſcruta
ri profunda. vt dicit.2.cor.3. Nos reuelata
facie gloriam dñi ſpeculantes in eādē yma
ginē transformamur a claritate in clarita-
tem tanꝙ a ſpū dñi ⁊c. Per hoc opus
viᵐ deſtruitur ſextum opus dyaboli in aīa
noſtra.ſ.luxuria que maxime i hoīe yma-
ginem dei deprauat. Hoc enim peccatum
aſſimilat hoīem brutis. que ſunt ſine intel
lectu. vt dicitur in ps. Hō cum in honore
eſſet. ⁊c. Contra tales dicitur in ps. Noli
te fieri ſicut equus ⁊ mulus ⁊c. Spiritus
enim ſcūs nō cōpatitur ſecū hoc peccatuꝫ
ymo ipſum deſtruit ⁊ diſſoluit.gñ.10. Nō
permanebit ſpūs meus in hoīe in eternū
q꞉ caro eſt.i.carnaliter viuit maxime i pcō
carnis in quo hō totus efficitur caro.iob.
xxxiiii. Si direxerit ad doᵐ cor ſuum ꝑ ſer
uorem deſiderij ſpm̄ illius ⁊ flatum illius
ad ſe trahet oīs carnalitas ſimul ⁊ hō i ci
nereꝫ reuertetur. Ex propria fragilitatis ⁊
carnalitatis ꝯſideratione vt humilianᵒ ſe.
Septima die requieuit deus ab omni ope
Septima die re q̄d fecerat. hec enim cōſumatio poſt la-
borem preteritoꝝ eſt ſeptimū qđ facit ſpūs
ſanctus in aīa.q꞉ poſt laborem actiōis va
cat ad cōtēplationē quietis.apoc.13. a mō
dicit ſpūs vt requieſcāt a laboribus ſuis.
Hec aūt requies hētur ꝑ donū ſapie in
quo iā ꝓguſtatur certa eterne beatitudinis
vbi erit requies. yſa.32. Huiuſmodi autē
dulcedineꝫ facit ſentire ſpiritus ſcūs.ſapie.
12. O ꝙ bonus ⁊ ſuauis eſt ſpūs tuus dñe
in nobis.⁊ eccl.xxiiii. Spūs meus ſup mel
dulcis.⁊ hereditas mea ſup mel ⁊ fauū hu
ius aūt hereditatis pignus eſt ſpūs ſanctᵘ
hebre.pᵒ. Signati eſtis ſpū qđ pignus qui
habet in maiori quiete.expectat ꝓmiſſionē
q̄ eſt eterne hereditatis lꝫ ꝑfecte nō quieſ-
cat ⁊c. Per hoc aūt donum deſtruitur
ſeptimum opus diaboli.ſ. Gula.q꞉ guſta
to ſpū ſancto omnis caro ⁊ ſapores mun-
di inſipidi fiunt.q aūt hunc ſaporē bibit ⁊
dulcedinem eius ſapit. de nihilo curat quo
uſqꝫ pocto pleno bibat in regno dei. Sic
ergo apparet quomō ſpūs ſanctus mittit
ad curandum. Et quō.vii. donis.i.ſeptem
diebus creat oīa que ſunt neceſſaria homi
ni. Et quō per illa.vij. dona.vii. opa dia
boli in anima diſſipantur. Spiritus.n. ſan
ctus adueniens in aīa creationem operat
q꞉ facit de nihilo aliquid. hō enim peccan-
do fit nihil. q꞉ a vero ente ad terram ſe ver
tit ſiue ad terrena que de ſe non ſunt Iere.
iiij. Aſpexi terrā ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihil.
⁊ ps Ad nihilum redactus eſt malignus i
cōſpectu eius.lꝫ in aſpectu hominis aliqđ
videatur. ⁊ iō dicit. Ecce factus es ⁊ non
eris in perpetuum 2ª ad.cor.13. Si charita-
tē nō habuero nihil ſum.ſic igitur apparet
modus per queꝫ mittitur ſpiritus ſanctus
ad creandum quem nobis concedat qui
viuit ⁊c. Amen.

Tractatus de vltimo iuditio.

De vltimo dei iuditio mihi con-
ſideranti occurrūt ꝑ ordineꝫ duo
deciꝫ i q̄rēda vꝫ.ſex ex ꝑte iudicis
Et ſex ex ꝑte iudicādorum. Ex
parte iudicis querendum eſt.ſ.

¶ Primo quis erit iudex.
¶ Secundo quando iudicabit.
¶ Tertio vbi iudicabit.
¶ Quarto que erit eius familia.
¶ Quinto qui erunt teſtes ſnie.
¶ Sexto qui ſunt iudicandi.

¶ Septimo de quibus ſunt iudicandi.
¶ Octauo qui erunt accuſantes.
¶ Nono qui erūt teſtes delicti.
¶ Decimo ſi erunt ibi aduocati.
¶ Vndecimo que erit accuſatio.
¶ Duodecimo que erit ſnia.

¶ Quantum ad primum eſt dđ qđ iudex
vltimi iudicij erit xp̄s ieſus.ſ.ſcđa ꝑſona in
trinitate. Et obmiſſis multis rōnibus hoc
ꝓbantibᵘ in no. teſta. ponā duas rōes. aug.
de ci.dei. vltio fundatas ſupra vetus teſta
mentū. Quaꝝ prima rō eſt. ⁊ fundat ſu
ꝑ illud yſa.xlviij. Ego ſuꝫ primus ⁊ nouiſ
ſimus ⁊ ero in ſempiternum. manus enim
mea fundauit terrā ⁊ dextera mea firmauit
celū vocabo eos ⁊ ſtabūt ſimul. ⁊ cōgrega
bunt oēs vt audiāt ⁊c. ⁊ infra. Nunc dñs
meus miſit me. ⁊ ſpūs eius. Hoc.n. ſꝫ for
mā ſerui. d. ð re futura vtēs tpe ꝑterito ꝓ
futuro. ſed alibi ꝓpha dicit. Sicut ouis ad
occiſionē ductus eſt. Nō enim ait. Ducet
ſed ꝓ eo ꝙ futuꝝ erat ꝑteriti tpis poſuit ꝟ
bum ſicut alibi facit ſepe. Scđa rō fun-
datur ſup dictum zacharie ꝓphe. ⁊ hoc pro
bat.ſ. valde euidēter di. O ipotētē miſit oī
potens.i. dñs pr miſit filiū. ⁊ plures alias
rōnes fecit Aug. hoc ꝓbantes.ſ. q xp̄s ie-
ſus deꝫ viuos ⁊ mortuos iudicare. Hoc
habito occurrunt tria conſiderare.

¶ Et primo ſi xp̄s veniet glorioſus an nō.
¶ Scđo ſi veniet cum ſignis paſſiōis eiᵘ.
¶ Tertio ſi veniet benignus vel ſeuerus.

¶ Quantum ad primū eſt notandū ꝙ ſicut
dr Math.xvj. filius hoīs venturus ē cuꝫ
glia patris ſui. cū angelis ſuis. ⁊ tunc red-
det vnicuiqꝫ ſꝫ opa ſua. Vidi dicit Hiero
nymus ꝓuocatis aūt diſcipulis. vt ab ne-
garent ſe. ⁊ tollerent cruceꝫ ſuam. Gran-
dis fit terror audientiū. Idcirco triſtibᵘ le-
ta ſuccedūt. Et dicit filius hoīs vēturus ē
in gloria pr̄is ſui cum angelis ſuis. Si ti-
mes mortem audi gloriam. triumphantis.
⁊ vere crucis audi ⁊ conſidera angelorum
miſteria q.d. nunc filius hoīs venit. ſed nō
in gloria Non eniꝫ decebat eū in glia cō
ſtitutum peccata nr̄a portare ⁊ ignominiā
crucis tunc autem veniet glorioſus ⁊ diſci
pulos ſuos faciet vt ſint conformes glo-
rie ſue. Item Criſo. Non enim dixit
in tali gloria in qua eſt pater ne alterita-
te glorie ſuſpicemus. ſed ait. in gloria pr̄is
vt eadem gloria oſtendatur. Si aūt gloria
vna eſt manifeſtum eſt ꝙ ſubſtantia vna ē
Quid eſt ergo timens petre mortē audiēs
q꞉ tunc me videbitis in gloria ⁊c. ⁊ vos.
Sed contra illaꝫ concluſionem arguitur
ſic. Ex aſpectu glorie ſurgit fruitio. ſed cuꝫ
xp̄ꝫ viſurus ſit oīs oculus iuxta illđ apoc.
videbit eum oīs oculus ⁊c. tunc ſi veniet i
gloria oēs fruent. ⁊ ꝑ ꝯñs non timebit. pꝫ
per illud ꝙ ſubdit ibidem. ⁊ qui eum pu-
pugerunt plangent ⁊c. Reſpōdeo ⁊ dᵒ ꝙ
dānati non fruētur illa glia ſed magis do
lebunt de ea iuxta glō. ſuper eodē ꝟbo. di.
ꝙ non tam dolebit de ipſo tormento ꝙ q꞉
repellentur a tali conſortio. vel forte ita ter
rebuntur. vt nō videant dictam gloriā ꝙ
non credo. Quantum ad ſecundū. In
qua forma apparebit xp̄s vꝫ ſi cum ſignis ſecūdo
paſſiōis an nō. Dico q apparebit ſim-
pliciter vt deus. ergo non portabit ſigna
ſeruitutis cuiuſmodi ſunt ſigna paſſiōis eū
in eis xp̄s aſſumpſerit formā ſerui. ⁊ ſūme
ſe humiliauerit iuxta illud apl̄i ad philip.
2. humiliauit ſemetipſum ⁊c. Reſpōdeo
⁊ dico ꝙ illa ſigna non pretendūt ſeruitutē
ſed gliam ⁊ triumphum. vnde. Cri. ſuper
Math. dicit ꝙ crux illa. ⁊ cicatrices ille
erunt ſolis radijs lucidiores. ⁊ idem ait.
Conſidera q̄ta ſit virtus crucis. ſol obſcu
rabitur. ⁊ luna non dabit lumen ſuum. vt
diſcas ꝙ luna tunc erit lucidior. ⁊ ſole cla
rior. Et ratio reddit. q꞉ vbi ſunt ſigna cau
ſe magis apparet effectus. ſed cicatrices ſūt
ſigna paſſionis. que eſt cauſa exaltationis
⁊ dānationis xp̄i iuxta ꝙ infert oppoſituꝫ
auctoritas allegata dicens pp ꝙ ⁊ deus
exaltauit illum. Item ad habre. Exaudi-
tus eſt pro ſua reuerentia. Quantuꝫ ad
tertium vtrum xp̄s veniat ad iudicium ſe-
uerus vel benignus. Dico ꝙ bonis ap tertio
parebit benignus. ⁊ malis ſeuerus. vnde
Math.xv. dicet bonis venite benedicti pa
tris mei ⁊c Malis vero dicet. Ite maledi
cti ⁊c. Sed quō vtriqꝫ. cum benignitas
non ſeperetur a iudicē. Dicēdū q mali

magis ſcient eam contra ſe ꝙ pro ſe cum
ſumme dolebunt de tanto bono quo ſen-
tient ſe eſſe perpetuo priuatos.

2ᵘˢ pꝛi pꝛincipalis Quantum ad ſcðm pꝛincipale. quãdo
.ſ. veniet xp̃s ad iudicium. Dicendũ eſt
adhuc volendo tute reſpõdere. cum Aug.
20. de ci. dei ꝙ ſi neceſſarium eſſet hoc ſcire
dominus diſcipulis non dixiſſet. Non eſt
veſtrum noſce tempoꝛa vel momenta. que
pater poſuit in ſua poteſtate. Sed volẽ
do per aliquas coniecturas circumloqui.
de hoc iudicio occurrunt tria conſiderãda.
Et pꝛimo qua hoꝛa dominus ad iudi^m.
veniet.
Secundo quo die ꝛ quo menſe veniet.
Tertio quo anno ꝛc.
Quãtũ ad pꝛimũ dico ꝙ media nocte ve
niet. iuxta illud Math. Media nocte cla-
moꝛ factus eſt ecce ſpõſus venit. Ubi dicit
Jeronymus. Traditio iudeoꝛum eſt xp̃m
media nocte venturum in ſimilitudine egi
ptij tempoꝛis quando paſcha celebꝛatum
eſt. ꝛ exterminatoꝛ venit. ꝛ dominus ſuper
tabernacula trãſiit ſanguine poſtes noſtra
rum frõtium conſecrate ſunt. vnde reoꝛ ꝛ
traditionem apoſtolicam permãſiſſe. vt die
vigiliarũ paſche añ noctis mediũ dimĩ po
pulum dimittere non liceat expectãtes chri-
ſti aduentum ſecuritate pꝛeſumpta poſtq̃
illud tempus feſti cuncti agant diez. vnde
p̃s. Media nocte ſurgebam ad confitendũ
tibi. vbi glõ. dies domini .i. aduentus do-
mini. qui dicitur dies nõ pꝛo tempoꝛe diei
ſed qꝛ tunc oĩa erunt aperta. vt patet exte
ſu qꝛ implicaret apoſtolus dicens ꝙ dies
veniret de nocte. ꝛc.

ſecũda cõſide. Quantum ad ſecundum .ſ. quo die veni
et. Dicendum ꝙ veniet. xxiiij. die mar-
cij. Et hec pꝛobaẽ tripliciter.
Et pꝛimo. qꝛ ſicut iudei arguunt horaz
ex celebꝛatione paſche. ꝛ tranſitu ſup taber
nacula in egypto. ita ego arguo diẽ cuz ta
le paſcha. ꝛ talis tranſitus fuerit illa dies.
ſ. 24ª. die marcij. Secũdo. qꝛ tali die iu
dicatus fuit xp̃s iniuſte ſecundum Augu.
20. de ciuita. dei. ergo eadem die videtur cõ
ueniens ꝙ veniat. iudicaturus mundũ iu
ſte. ꝛ cetera.
Tertio. quia figura. ꝛ motus circu-
laris ꝛ operatio ſecundum geometricos ẽ
perfectiſſima. qꝛ finit. vbi incipit. Sed dei
operatio quecunqꝫ eſt perfectiſſima. qꝛ dei
perfecta ſunt opera. ergo eſt circularis ꝛ ſi
niens vbi incipit ſi finiri debeat. Sed mũ
dus incepit tali die .ſ. xxiiij. marcij ergo ibi
debet finire. Et ſic ex hoc patet eti-
am de menſe .ſ. ꝙ tali menſe mundus fine
re debet. ꝛ xp̃s ad iudicandũ venire. ꝛcte.
Quantum ad tertiuz .ſ. quo anno. Di tertia cõſiderã
co ꝙ ſi non tranſiſſiſſet ſextus milenarius an
noꝛum a mundi creatione foꝛte haberẽ opi
nionem cum Aug. 20. de ciuitate dei. vij.
capi. Ubi videtur opinari ꝙ debet venire
antixp̃s octauo milenario. Unde verba
Augu. ſunt hec. pertractans illud Apoc.
20. Uidi angelum deſcendentez de celo ha
bentem clauem ab iſſi. ꝛ chatenam in ma-
nu ſua. ꝛ tenuit draconem illum ſerpentez
antiquum qui cognominatus eſt dyabo-
lus ꝛ ſathanas ꝛ alligauit illum mille an
nis. ꝛ miſſit illum in abiſſum ꝛ clauſit ꝛ ſi
gnauit ſuper eum vt non ſeduceret gentes
donec conſumentur mile anni. Ubi dicit
Aug. hic enim poteſtatem habet seducen-
di. ꝛ poſſidendi qui fuerant liberati cohi-
buit atqꝫ frenauit ꝛc. Mile anni. vt mihi
occurrit duobus modis põt intelligi. Aut
qꝛ in vultimis annis mile illa res agetur.
ꝛ in ſexto milenario annoꝝ tanq̃ ſexto die
cuius nunc ſpacia poſteriora voluuntur ſe
cuturo. Deinde ſabbatũ. ꝙ non habet ve-
ſperam requie .ſ. ſanctoꝛum que nõ hꝫ finẽ
vt huiuſmodi milenarii tanq̃ diez nouiſſi
mã partem. que remanebit vſqꝫ ad termi-
num ſeculi mile .ſ. annos appellauerit. eo
modo quo ps ſignatur a toº. Aut certe mi
le anni pꝛo annis omnib⁹ huius ſeculi po
ſuit. vt perfecto numero vocaretur tempo
ris plenitudo.
Quantum ad tertium pꝛincipale. vbi 3ª pars pꝛincip.
iudicabitur tria breuiter ſunt iudicanda .ſ.
Pꝛimo vbi ſtabit iudex.
Secundo vbi ſtabunt mali iudicandi.
Tertio vbi ſtabunt boni acceptandi.

Quantum ad pꝛimum eſt dõz ꝙ chri-
ſtus iudex ſtabit in aere ſupꝛa montem oli
ueti. Quia ibi a diſcipulis viſus eſt quam
do aſcendit. ſed ſic debet venire ſicut aſcen-
dit. iuxta illud act. pꝛimo. Uiri galilei qd
ſtatis ꝛcc. Uſqꝫ ibi. Sic veniet. Quod au
tem ieſus aſcenderit de monte oliueti pa-
tet eodem caº. cum dicit. Tũc reuerſi ſunt
yeroſolimam a monte qui vocatur oliue-
ti. Hoc etiam confirmat gloſa rabani.
Cum dicit de monte .i. oliuarum aſcen-
dit chriſtus. vbi chriſti moꝛte ſathanas eſt
confuſus. Iſtam concluſionem aſſerit
glõ ſuper illo verbo Joelis. tertio. Con-
gregabo omnes gentes. ꝛ deducam eas in
valle Joſaphath. vbi glõ. Hic quidam
intelligunt ꝙ in vale que eſt in latere mõ-
tis oliueti. deſcenſſurus eſt dominus ad
iudicium. ꝙ friuolum eſt. Nõ in terra. ſed
in ſpacio huius aeris ſedebit. contra mon-
tem oliueti de quo aſcendit.

ſecũdo Quantum ad ſecundum. Ubi ſtabunt
mali iudicandi. Dicenduz quod in va
le Joſaphath Joelis tertio. Congregabo
in quid omnes gentes. ꝛ educaz eos in va
le Joſaphath ꝛ diſceptabo cum illis.
Sed hoc non intelligitur de bonis quia
erunt in aere vt patebit ergo hoc intelligi-
tur de malis. Item magiſter hiſtoria-
rum vt. recitat. Hieronymus dicit. In
vale Joſaphath iudicabitur omnis ho-
mo iudicantibus angelis illos. Sed
contra non videtur ꝙ in tam parua vale
poſſit ſtare tanta multitudo. Sed re-
ſpondeo ꝙ ille qui poteſt hominez de pul
uere ſuſcitare poteſt multos in vna valli-
cula collocare. vel aliter. Sicut dicit Hie
ronymus poterunt ſtare in locis circumſtã
tibus vt iudicem uideãt illi quoꝛum val-
lis non eſt capax.

tertio Quantum ad tertiuz. vbi ſtabũt boni.
Dicitur ꝙ ſtabunt in aere. ꝛ obuiam chri
ſto. iuxta illud apl̃i pª. theſalo. 4. Moꝛtui
qui in chriſto ſunt reſurgent pꝛimi deinde
nos qui viuimus qui relinquimur ſimul ra
piemur. cum illis in nubibus obuiaz chri
ſto in aera ꝛcte. Quem paſſum pertra-
ctans Auguſtinus in libº. de ciuitate dei
libº. 20. capitu. 20. Dicit ſic .ſ. Queri ſolet.
verum illi quos viuentes in venturus eſt
dominus ieſus chriſtus quoꝛum perſonas
atqꝫ illos qui tunc ſecum viuebunt tranſfi
gurabit amp̃. nunquam moꝛituri ſint aũ ip
ſo tempoꝛis puncto quo cum reſurgenti-
bus rapientibus nubibus obuiam chriſto
in aera. ad in moꝛtalitatem per moꝛtem
mira celeritate tranſibunt. Neqꝫ eniz dicẽ
dũ ẽ fieri non poſſe. vt duz per aera in ſub
lime poꝛtantur in illo ſpacio commoꝛian-
tur ꝛ reuiuiſcant. Item glõ ſuper eo-
dem paſſu. dicit. deinde nos qui viuimus.
qui relinquimur .i. illi de nobis qui viui
erimus. ꝛ reſidui cuz chriſto rapiemur ab
angelis ſimul cum illis. qui nos pꝛeceſſerũt
ad requiem in nubibus. quia nubes ſuſci-
pient eos vt chriſtum in aſcenſione nubeſ
ſuſcepit Ideo glõ ſuper illo verbo Joe-
lis tertio. Congregabo omnes gentes
ꝛcte. Dicit in valle Joſaphath .ſ. ad iu-
dicium domini. ad ꝙ congregabuntur non
ſolum iudei. qui credere noluerunt. ſed eti
am omnes impii. qui ab inicio mundi fue
runt iſti autem non aſcendẽt in valle iudi
cis .i. dãnationis. ſed eleuabuntur in nubi-
bus obuiam chriſto ꝛcc.
Quantum ad quartum pꝛincipale ſcilꝫ
Que erit familia iudicis iudicantis.
Dicendum eſt ꝙ ſicut habent domini quartũ pꝛincip.
temporales tripliceem familiam. ſic ipſe ha
bebit ſcilicet.
Pꝛimo minoꝛem ad ſententiam pꝛe-
parantem.
Secundo maioꝛem in ſententia aſſi-
ſtentem.
Tertio minimam ſantentiam exequen
tem.
Pꝛimo dico ꝙ chriſtus iuſtus iudex
in iudicio vltimo habebit familiam mino
rem ſicut angelos de quibus dicitur dan.
ſeptimo. Millia milium miniſtrabãt ei ꝛc.
Et Auguſtinus de ciuitate dei liº. 20. caº.
20. Dicit ꝙ hec congregatio per miniſteri
um angeloꝛuz fiet de quibus dicitur in p̃s.
Congregate illi ſanctos eius ꝛ cetera.

Secundo habebit familiam malorum .ſ. illos qui in ſententia aſſiſtent de quibus vbi ſupra. Et decies centena milia aſſiſtebant ei. Et Augu. de ciuitate dei. Deſcendet cum ãgelis alios euocabit de ſupernis locis ad faciendum iudicium ⁊cete.

Tertio ẽt habebit inimicos q ſententiã exequentur. ⁊ hij erunt demones qui malos ſecum ad infernum deducent. Unde Augu. lib°. 20. de ciuitate dei capi. vij. De dyabolo loquens ait. Nam ſeducere gentes nunc ⁊ ſecum trahere in eternam penã poteſt. Poſſunt etiam tales executores eẽ boni angeli. vnde Augu. ſeperabunt impios apijs per bonos angelos. quia officia vindicte poſſunt implere boni. bono animo. Sed officia miſericordie non poſſunt implere mali angeli. i. diaboli ⁊ce.

Quantum ad quintum principale .ſ. qui erunt teſtes ſententie iudicis. Di-
quintũ pncip cendum eſt quod triplex genus teſtiuz erit ibi. ſcilicet.

Primo vniuerſitas angelorum de quibus dicitur Math. xv. Cum venerit filius hominis in ſede maieſtatis ſue. ⁊ omnes angeli cum eo.

Secundo vniuerſitas beatorum de quibus etiam. vbi ſupra. Cum venerit filius hominis ⁊c. Et ſequitur. Sedebitis ⁊ vos ſuper ſedes duodecim ⁊cete. Et non ſolum duodecim vt dictum eſt. ſed

Tertio vniuerſitas ſanctorum ſecundum Auguſtinum. 20. de ciuitate dei. ca°. v. Qui verbum predictum pertractãs ait. Nec quoniam ſuper duodecim ſedes ſeſſuros eſſe ait duodecim homines ſolos cũ illo vindicaturos putare debemus duodenario numero vniuerſa. quedam ſignata iudicantium multitudo propter duas partes numeri ſeptemnarij. que ſignat plerunque vniuerſitas que due partes in tres ⁊ in quatuor multiplicitate duodecim faciunt. Nam ⁊ quater ter. Et ter quatuor duodecim faciunt. Item zacha. xiiij. Ueniet dominus omneſqz ſancti cum eo ⁊cete.

Quarto vniuerſitas populorum. vnde Math. xv. vbi ſupra. Congregabũtur ãte eum omnes gentes ⁊c.

Quantum ad ſextum principale .ſ. qui 6° pñci
erunt teſtes delicti. Dico ꝙ erunt in tripli paliter
ci differentia.

Quia primus erit ſupra ſe .ſ. deus qui omnia intuetur qui ait Iere. xxix. De ſe ipſo. Ego iudex ⁊ teſtis dicit dominus.

Secundus erit intra ſe .ſ. propria conſcientia. vnde Auguſtinus. Quis quis iudicem times preſſentem conſcientiam corrige ſenſus enim teſtimonium conſcientie tue eſt. dabit enim teſtimonium de operibus noſtris bonis conſcientia. iuxta illud apoc. i. Corin. di. Nam gloria noſtra hec eſt teſtimonium conſcientie noſtre ⁊cetera.

Tertius erit iuxta ſe .ſ. angelus cuſtos. iuxta illud iob. xx°. Reuelabunt celi iniquitatem eius. Item Cri. ſuper Mathe. omel. xxv. Omnes angeli aderunt teſtantes ⁊ ipſi quantum ad miniſtrauerint miſſi a domino ad hominum ſalutem.

Quantum ad ſeptimum qui ſunt iudicandi. Dico ꝙ iudiciũ tripliciter accipit .ſ.

Primo modo pro dãnatione ⁊ illo modo accipit ſaluator. Io. v. ca. di. Amen amen dico vobis. Quia qui verbum meum audit ⁊ credit ei qui me miſit habet vitam eternam. ⁊ in iudicium non veniet ſed tranſibit de morte ad vitam. ꝙ verbum ꝑtractans Augu. in libro de ciuitate dei li°. xx. capi. v. ait. Ecce hic dicit fideles ſuos ad iudicium non venire. quomodo ergo ꝑ iudicium ſeparabuntur a malis ⁊ ad eius dexteram ſtabunt niſi qꝛ hoc loco iudicium poſuit pro dãnatione. in tale quippe iudicium non venient. quia audierunt verbũ eius. ⁊ credunt ei. qui miſit eum. illo iuditio iudicabuntur mali. vnde yſa. liiij. capi. Omnem linguam reſiſtentem tibi iuditio iudicabis. ⁊cetera.

Secundo modo pro ſententie promulgatione. ⁊ illo modo accipitur illud apoſtoli. Surgite mortui venite ad iuditiuz .ſ. ad promulgationem ſententie. ideo iſto iuditio iudicabunt nõ omnes boni. Ad omnes enim malos dicetur Ite maledicti in ignẽ eternum. ⁊ bonis econtra. Uenite benedicti. Sed non ad beatos. quia nõ diceretur venite hijs qui iam venerunt. nec percipite his qui iam perceperunt. Sed ſancti qui iam perceperunt gloriam in iuditio illam tenebunt. cum hec ſit vita eterna. vt cognoſcant te deuz ⁊ q̃ miſiſti ieſum chriſtũ Io. xvij. capi. Et ideo non accipient. quia iam acceperunt. ſicut nec venient. Quia iam venerunt. In dãnatis autem non ſic. quia aliqui ibunt ad penam in qua nunq̃ fuerũt ⁊ aliq reddibũt ad penã qui ad ea ſaltẽ quo ad locum vocati fuerãt ad iuditiũ Io bene dicitur his qui de nouo vadunt ⁊ his qui iterum reddeunt. Ite maledicti ⁊c.

Tertio modo accipitur iudicium. non pro actu iudicandi. ſed pro effectu .ſ. iudicij .ſ. pro retributione que eſt duplex .ſ. in malis pena. ⁊ in bonis gratia de qua ſaluator loquitur in Ioanne di. Filius quidem hominis venturus eſt in gloria patris cuz angelis ſuis. ⁊ tũc reddet vnicuiqz iuxta opera ſua. Iſto iudicio iudicabunt etiaz omnes angeli. Unde apoſtolus prima corin. vj°. Neſcitis quia angelos iudicabim⁹ ꝙ nõ poteſt itelligi nec de ꝑmo modo iudicij nec de ſecundo. vt ex iam dictis patet. ergo de tertio. quia omnis creatura rationalis vel habebit penam vel gloriam que eſt effectus iudicij. ⁊ illo modo accipitur iudicium in tertio membro.

Quantuz ad octauuz .ſ. de quibus debz iudicare. Et ſciendum ꝙ .ſ. Aliqui accipient iudicium damnationis de multis malis ſine vllis bonis. Et hij accipiant iudicium ſine miſericordia. De quo di. Iacobus in canonica. ſecundo cap°. Iudicium ſine miſericordia fiet illi qui non fecit miſericordiam. ⁊ cete. Aliqui accipient iudiciũ damnationis de multis malis. cum aliquibus bonis. Et iſti accipient iudicium illud cum miſericordia. de quo ſaluator ait Luce quarto capitulo. Amen dico vobis ꝙ remiſſius Tyro ⁊ ſidoni in die iudicij. Aliqui accipient iudicium de multis bonis ſine vllis malis. ⁊ hij accipient gloriã ſine defectu.

Quantum ad nonum priuilegium .ſ. Qui erunt teſtes delicti ſiue accuſatores. Et eſt ſciendum ꝙ erunt ibi .3. accuſatores ſiue teſtes. Quorum ſcilicet primus erit diabolus. Unde Auguſtinus preſto tũc erit diabo⁹ recitãs ṽba nr̃e ꝓfeſſiõis ⁊ obiciens nobis quecũqz fecim⁹ ⁊ i q° loco ⁊ in qua hora. ⁊ quid boni tunc facere debuimus. Tunc etiã dicturus eſt ille aduerſarius. Equiſſime iudex iudica illum eſſe meum ob culpaz qui tuus volũtate eſſe noluit per gratiam. tuus eſt per naturam ſed meus eſt per miſeriam. tuus ob paſſionem meus perſuaſione ille fuit tibi inobediens ⁊ mihi obediens. ergo iuſte ⁊ equiſſime iudex iudica hunc meum eſſe vt cum diabolo iuſte dãnetur.

Secundus accuſator eſt proprium ſcelus. vnde. ſap. ca. Uenient incogitationem peccatorum ſuorum. ⁊ traducẽt illos ex aduerſo iniquitates eorum ⁊cete. Item Ber. Tunc eloquentia ſimul cũ opera dicent. Tu nos egiſti opera tua ſumus non te deſeremus ſed ſemper tecum erimus. ⁊ tecum ad iudicium pergemus. ⁊ ſic peccatorem oĩa. eius crimina eum accuſabũt.

Tertius accuſator erit totus mundus. vnde Cri. In illa die nihil eſt ꝙ reſpẽdeamus. vbi celum terra. aqua. ſol. ⁊ luna. dies ⁊ noctes ⁊ totus mundus ſtabit aduerſum nos in teſtimonium peccatorum noſtrorum. etiam ſi omnia tacerent ipſe tamẽ cogitationes noſtre ⁊ opera ſtabunt aduerſum nos. ante deum fortiter accuſantes.

Quantum ad decimum priuilegium .ſ. Si erũt pro nobis aduocati tempore iudicij. ⁊ ce. Dicendum ꝙ non ſi diſcurimus per illos qui poſſunt eſſe .ſ. Quia primo. non angeli. Si enim aliquis angelus deberet eſſe ille qui eſt cuſtos anime noſtre eſſet ſed hic non erit. imo erit teſtis contrarius contra peccatorem. Secundo. non beati. quia erunt: vt dictum eſt teſtes cõtrarij cõtra peccatores. Tertio. nõ iudex ipſe chriſtus. qꝛ nullo iure iudex videri dz eẽ aduocatus. Quarto. nõ damnati. qꝛ ſunt inimici dei ⁊ ideo non habent bonum aduocare pro aliquo coram tali iudice. qꝛ non

exauditur aduocatus qui oditur. ymo ex hoc iudex pocius prouocatur: talis etiaʒ ad uocando derogat ſecundum iura cauſe ꝛc.

Quantum ad vndecimum principale. vndeci. cõſide° Que ſcilicet erit ſententia. Dicendum eſt ꝙ iuſti habebunt illud vbi eſt omne bonum ſ. vitam eternam. Mali autem illud vbi eſt omne malum ſcilicet penam eternam. Math. xxv°. Ibunt hii ſcilicet mali in ſupplicium eternum. Iuſti vero in vitam eternam. Sed notanduʒ eſt ꝙ malorum duplex eſt pena inter aliquas ſciliꝫ.

Prima eſt ignis eternus. iuxta illud Math. xxv. Ite maledicti in ignem eternum ꝛ cetera.

Secunda eſt tenebra perpetua.

Tertia eſt fletus infinitus de quibus duobus ſimul habetur Math. x. capitu. Mittite eum in tenebras exteriores ibi erit flet⁹ ꝛ ſtridor dentiuꝫ. Qui de cecitate gaudeāt illic oculi deleant qui circa illicitas concupiſcentias verſabantur quatenus ſingula membra ſupplicio ſubiaceantur. que hic ſingulis quibuſcunqꝫ vicijs ſubiecta ſeruiebant.

Quantum ad duodecimū ꝙ ē vltimū ſcilicet. Si erit ibi aliqua excuſatio. Di-
duode. cendum ꝙ non. Quia nullus ſe excuſat
cõſide° de crimine obiecto niſi peccatum abſcondendo. vel iudicem fallendo. vel verbis blandiendo. ſed ibi illa eſſe non poterunt propter tria.

Nam primo peccatum iudici non poterit occultari. q2 vt ait ap̄ls hebre. iiii. Omnia nuda ꝛ apta ſunt oculis eius. Et Hieronymus ait. aderit dies illa in qua facta noſtra quaſi in quadam tabula picta demonſtrabuntur.

Secundo iudex non poterit falli. quia ipſe eſt ille de quo dicitur ꝙ nouit in tenebris conſtituta. Unde leo papa. Iſta eſt ſententia ſcilicet ſummi iudicis. Iſte tremendus aſpectu cui per rarum eſt omne ſolidum ꝛ apertum omne ſecretum. ꝛ muta reſpondent. ſilentium confitetur. ꝛ ſine voce mens loquitur ꝛc.

Tertio nec blandimentis poterit inclinari. q2 vt dic. ps. 94. Iudicat populos in equitate. Item etiam Auguſtinus. Expectatur dies iudicij. vbi aderit ille iudex equiſſimus. qui nullius potentis perſonarum accipiet. Iteꝫ Bernardus. Veniet dies illa in qua plus valebūt pura corda ꝙ̄ aſtuta verba. Et plus conſciētia bona quā marſupia plena. Ibi enim erit iudex q nō falletur verbis. nec flectetur donis. Et in tantum apparebit turbatus ille iudex ſcilicet chriſtus ꝙ etiam iuſti timebunt. Sed illius audita voce benigna. ſ. Venite benedicti patris mei ꝛcete. Tunc gratulabuntur in infinitum. Quod nobis concedat ieſus chriſtus. Amen.

¶ Tractatus ſuper miſſus eſt.

In menſe autem ſexto miſſus eſt angelus gabriel. Luc. p°. capitu.

Quia inſtante deuotiſſimo tempore aduentus domini ꝛ ſaluatoris noſtri ieſu chriſti conſueuerunt mentes fidelium aſpirare ad laudes ſacratiſſime matris eius. Idcirco in preſenti aliis occupationibus reſecatis ad hiſtoriam anunciationis angelice que hoc tempore legitur ad laudem virginis ſupradicte per vrgens animum diſpoſui auxiliante eius filio lectionem hanc iuxta modicitatem ingenij mei more ſolito commendare. Nūc igitur ad propoſitum accedendo eſt notandum ꝙ in hac lectione duo principaliter deſcribuntur.

Primo quidem euangeliſte narratio quaſi loco prohemij vſque ad locum illuꝫ incluſiue. Ingreſſus angelus ad eaꝫ dixit.

Secundo deſcribitur angeli ꝛ virginis mutua collocutio quaſi loco tractatus ab eo loco. vbi dicitur. Aue gratia plena vſque ad illū locū ꝛ diſceſſit angelus ab ea.

Circa primam partem ſunt duodecim miſteria conſideranda.

Primum de temporis oportunitate. ibi. In menſe autem ſexto.

Secundūʒ de nuntij ſingularitate. ibi. miſſus eſt angelus gabriel.

Tertiū de mittētis auctoritate. ibi. a dō

Quartum de ciuitatis congruitat. ibi. in ciuitatem galilee.

Quintum de ciuitatis proprietate. ibi. cui nomen nazareth.

Sextū d̄ puelle īegritate. ibi. ad v̄giēꝫ.

Septimum de iſtius virginis ſollicitate. ibi. deſponſatam viro.

Octauum de iſtius ſponſi vocalitate. ibi. cui nomen erat Ioſeph.

Nonum de vtriuſqꝫ coniugis nobilitate. ibi. de domo dauid.

Decimum de iſtius ſponſe vocalitate ibi. ꝛ nomen virginis marie.

Undecimum de iſtius angeli introceſſione. ibi. ꝛ ingreſſus angelus.

Duodeciuꝫ de āgli locutiōe. ibi dixit.

Primum miſterium eſt de temporis oportunitate cum premittitur. in mēſe autem ſexto. Et dicitur iſte menſis ſext⁹ non quidem in anno ſed iſtius anuntiationis in numero menſium paganorum iſte menſis erat tertius. Et in numero iudeorum era primus. Sed dicitur ad litteram menſis. vj. a conceptione beati. Io. bap. de qua in principio capituli facta eſt mentio. Et ideo dicit angelus ad virginem parum infra. ꝛ hic menſis eſt. vj. illi que vocatur ſterilis. De qua eſt intentio euāgeliſte aſtruere quatuor creditas v̄itates. Prima ꝙ inter conceptionē Io. bap. ꝛ xp̄i fluxerūt. vj. menſes. q2 dicit in mēſe āt. vj. refferēs hoc ad tp̄s cōceptionis ſancte heliſabeth. i mediate p̄cedens. Scōa ꝙ inter tēpus cōceptionis dn̄i ꝛ natiuitatē bti Io. fluxerunt tres mēſes. q2. ix. mēſes ponunt coiter iter cuiuſlibet cōceptionē ꝛ natiuitatē. Et iſta manſio bti Io. i vtero materno hūit ſex mēſes an̄ xp̄i cōceptionē. poſtea tres. Tertia ꝙ a natiuitate bti Io. vſqꝫ ad natiuitateꝫ xp̄i fluxerūt ſex mēſes. q2 cū nouē ſint menſes hitationis hūanc. i vtero mr̄no ſic xp̄s hūit tres ante Io. natiuitatem ita hūit. vi. poſt ipſam. Quarta ꝙ xp̄i hitatio i vtero mr̄is fuit cōmēſurata in hitatiōi aliorū hoīum naturaliter cōceptoꝝ vt oſtēdit ꝙ xp̄s verā carnē de ſua mr̄e ſumebat. In cuius vtero augmentū ſucceſſiuum ſumebat in decurſu nouem menſium pp integram cōſubſtātia litatē p̄fectā xp̄i ad ſuam beatā matrem in tanti temporis augumento. Iō dicit apoſtolus galat. iiij. ca. Factū ex muliere factum ſub lege. Iſte etiam mēſis d̄ q̄ hic loquit euangeliſta cū dicit. In menſe aūt ſexto eſt mēſis martij q̄ ad nos. q menſis fuit illuſtris. De quo require ſupra in ſermone annuntiatiōis incipiēs. Annuntiaui ꝛ locutus ſum ꝛ conſideratione quarta. Et ideo cū iſte menſis ſit ita ſolemniter illuſtrat⁹ ꝛ ſup alios menſes volēs oſtēdere ſicut etiaꝫ temporis oportunitatem. ſ. in menſe ꝛ quo. i. in marcio. Et ſi dicat quomodo p menſem ſextum intelligatur menſis martij. Reſpōdet ꝙ cōceptio beati Io. bap. ad quā reducit iſte numerus ſenalis facta fuerat die. xxiiij. menſis ſeptembris. vt probat ex eius natiuitate cōparata ad eius conceptionē. ſicut cōparat natiuitas xp̄i ꝛ eius matris ad ſuas conceptiones ꝛ ideo p menſem ſextū dat intelligere marcium a conceptione beati Io. ſic numerādo Sed notandum ꝙ habita certitudine de menſe fuerunt quatuor queſtiones de breuiori tempore. Prima. de ſeptimana. ſ. qua ſeptimana iſti⁹ mēſis fcā fuit iſta anūtiatio. Et d̄r ꝙ icipiēdo quālibet ſeptimanā a dn̄ica ſic docet lex diua. gn̄. p°. c. Factū ē veſpe ꝛ mane dies vnus. ꝛ tūc currente. b. p dn̄ica. vt p̄bat ex ordie chalēdaꝝ. Iſta anūtiatio fuit fcā i 3ᵃ ſeptiama marcij. vt pꝫ ex dictis ſci Aug. iiij°. li°. de tri. Ad denotādū ꝙ xp̄s icarnat⁹ ē i 3° tp̄e qd̄ d̄r tp̄s eē gr̄e. Eſt. n. triplex tp̄s. Primū nature qd̄ durauit ab adā vſqꝫ ad moyſē.

Secundū ſcripture qd̄ durauit a Moyſe vſqꝫ ad chriſtum.

Tertiū gratie qd̄ durabit a xp̄o vſqꝫ ad finē mūdi. Cū. n. ſm̄ Augu. vbi ſupra. tria tēpora diſtinguat diuina ſcriptura. ſ. p̄mū ante legē qd̄ dicit tēpus nature. Secundū. ſub lege qd̄ dicit tempus legis ſcripte

Tertiū. poſt legē qd̄ dicit tēpus gr̄e in quo xp̄s fuit incarnatus ſicut in tertia ſeptimana mēſis martij. Secunda queſtio d̄ die. ſ. q̄ die ſeptimāe facta fuit hec anūtiatō Et dicitur cōiter ꝙ feria ſexta. Quia eādē dies annuntiatationis que ꝛ paſſiōis d̄r fuiſſe. ſicut p̄batur per dicta Augu. vbi

ſupra quamuis pro ſe iſta nota ſufficiāt ta
men cōmunis ſententia ita habet. Que ſex
ta feria q̃druplici priuilegio eſt ſublimata.

Primuȝ. q꞉ iſta die fuit primus homo
factus de terra in maculata. Ita ⁊ ſecun-
dus ea die de virgine in temerata ſecundū
deductiouem beati Andree ad egeam.

Secundum. q꞉ populus hebreo. a ſerui
tute egiptis liberatus. quia feria. v. ad ve-
ſperū credimus ymolaſſe paſcha ⁊ ſabbato
trāſiſſe mare Rubrū ſcdm̄ dicta btī Gre.
⁊ ſexta feria receſiſſe poſt paſcha cellebratū.

Tertium. q꞉ feria. vi. fuit xp̄s a magis
veneratus. Conſtat enim ipſum natum fu
iſſe die dominica. Et per ꝯñs in. iȝ. die ſe
quenti cellebratur epiphania in ſexta feria
qua die fuit veneratus.

Quartum: quia tali die fuit mortuus
⁊ ſepultus. vt patet Io. ix. caᵒ. Tertia q̃
ſtio. ⁊ de die menſis ē dicit̃ ꝙ. xxv. die mē
ſis. q꞉ tunc dicitur eſſe. 8. chalendas aprilis
Quo die ſecundum Auguſtinum vbi ſu-
pra xp̄s fuit anunciatus ⁊ paſſus. ⁊ iſta dies
creditur a nonnullis eſſe illuſtrata de illo
ſublimi miraculo quo deus munduȝ crea
uit. Quia tali die qualis eſt. xxv. die men-
ſis marcij mundus fuit creatus. ⁊ non po
teſt intelligi niſi de prima die qua mundi
creatio fuit in cepta. qua. ſ. deus creauit an
gelos ⁊ lucem colorem corporalem. Quia
in ſex diebus fuit profecta creatio mundi ⁊
non in vna die tantum. Et iſtud miracu-
lum fuit ad propoſitum. quia iſta die fuit
anima chriſti non ſolum creata ad ſimili-
tudinem angelorum. ſed illuminata vltra
perfectionem ipſorum.

Quarta queſtio de hora. ⁊ dicitur com
muniter ꝙ hora completorij. qua dies a-
ueſperaſcit ſicut fuit declaratum ſuper. gñ.
Quamuis non ſit clarum per ſcripturas.
hoc etiam dicit. d. Bonauētura de balneo
regio. hoc etiam tenet ritus eccleſie in plu-
ribus partibus pulſando aue maria illa
hora. ſ. completorij. Que hora eſt quadru-
plici honore illuſtrata.

Primo. quia hac hora fuit ſol creatus
quia in die creationis premittitur veſpere
ante mane ſecundum quandam opinio-
nem ſuper gñ. recitatam. vt ibi dicitur fa-
ctuȝ eſt veſpere ⁊ mane dies .xlix. ⁊ iſtud
fuit conueniēs vt ea hora qua fuit forma
tus ſol lucis corporee ex prima materia for
maretur etiā ſol iuſtitie ex virgine illibata.

Secundus. quia hac hora fuit chriſtus
conſecratus in ſacramento eucharıſtie ce-
nante xp̄o in veſpe. vt pȝ Math. xxvi. ca.

Terti⁹. q꞉ agnus paſchalis hac hora fu
it ymolat⁹. pȝ exo. xii. c. In ritu paſce ⁊ mā
ducatus ⁊ fuit fig⁹ ꝑcedētis māducatiōis.

Quartus. q꞉ hac hora fuit chriſtus ſe-
pultus ⁊ lamentatus. patet Math. xxvii.
capi. Et ideo iſta hora eſt nobis inter cete-
ras deuotiſſima. Sed occurrit difficultas.
q꞉ dicitur ſapientie. xviij. capi. Cum enim
quietum ſilētium contineret omnia ⁊ nox
in ſuo curſu medium iter haberet omnipo
tens ſermo tuus domine de celo a regali-
bus proſiliuit. Ex quo dicto accipitur qd̾
chriſtus fuit incarnatus in media nocte. ⁊
ſic cum hora anunciationis prebente virgi
gine cōſenſum dei filius fuerit incarnatus
ſecundum dicta ſcōrum videt̃ ꝙ iſta anun
tiatio nō fuit facta hora cōpletorij ſed ho-
ra noctis media q̃ dr̃ hora matutina. ⁊ dr̃
ſm̄ iſtam opinionē ꝙ hec annūtiatio fuit
incepta hora cōpletorij. ⁊ hora matutinali
fuit icarnatio cellebrata. ⁊ ſic. oȝ dici ꝙ lo-
cutio angli cū v̾gine venerāda durauit ab
hora cōpletorij vſqȝ ad mediā noctē. ⁊ ſuf
ficit breuitate ſcribere v̾bor̄ ſn̄iam ſicut in
multis exēplis ſacre ſcripture hēmus. ꝙ il
la q̃ lōgiſſimo tp̄e ſunt patrata breuiſſima
pagina ſunt deſcripta. Alij dicūt ꝙ pᵃ ho
ra fuit anūtiat⁹ ⁊ hora tertia fuit ꝯceptus
Sic̄ illa hora ꝑmus hō fuit ꝑductus. Sed
hec opinio nō videt̃ bñ poſſe ſaluari in au
ctoritate ſupra dcā. Cū mediū ſilētiū ⁊c.
In q̃ videt̃ ꝙ i media noctis hora fili⁹ dī
venit in v̾ginē ⁊ tūc fuit icarnatus ⁊ cōce
pt⁹. forte dicet̃ ꝙ illa auctoritas itelligit̃ d̾
aduētu ex vtero v̾ginis in mūdū ⁊ nō i vte
rū v̾ginis ex ſinu p̄ris. Et dī ꝙ auctoritas
videt̃ ſonare oppoᵐ. q꞉ dr̃ de celo a regali
bus ſedibus venit. i. a ſedib⁹ trinitatꝫ ⁊ for
te dicetur ꝙ vterus v̾ginis fuit ſedes filij
dei. de iſtis opiniōib⁹ tollite quā vultis ⁊c.

Secundum miſterium de nuntij ſingu
laritate. cum ſequitur. miſſus eſt āgelus ga
briel. Eſt notandū ꝙ angelus tenebraruȝ
aliquando transfigurat ſe in angelum lu-
cis 2ᵃ. cor. xi. ca. Sathanas transfigurat ſe
in angelum lu. ſe. Ad intelligentiam iſtius
dicti eſt notandum ꝙ omnia nomina an-
gelica in diuina ſcriptura expreſſa ſanctis
patribus reuelata terminantur in. l. ad de
notandum vltimatam coniunctionem q̃
ſancti angeli habent cū deo in vnione bea
tifica. Iſtud enim nomen el in hebreo
idem ſignificat ꝙ deus in latino. Et notā
dum ꝙ quatuor nomina angelorꝫ repe-
riuntur in ſcriptura ſacra.

Primum michael. Qd̾ interpretatur
quis vt deus quaſi per moduȝ adminiſtrā
tis vel operantis ſecundum exceſſum. Et
iſtud nomen habetur dañ. 10. ca. Michael
vnus de principibuȝ primus venit in ad-
iutorium meum.

Secundum eſt raphael ꝙ interpretatur
medicina dei ⁊ habetur Tobie. 12. ca. Ego
ſum raphael angelus vnus ex ſeptem qui
aſtamus ante dominum.

Tertium eſt vriel ꝙ interpretatur a-
gnus dei ⁊ dei incēdium ꝙ eſt abur quod
eſt ignis. Et iſtud noēn non. inuenitur in
ſcriptura canonica tamen ponitur in ter-
tio eſdre. quem reperitur beatus Amb.
allegaſſe. Et beatus Hieronymus iſtud
nomen ponit in ſuis interpretationibus
⁊ papias.

Quartum eſt Gabriel ꝙ interpretatur
fortitudo dei de quo dañ. viij. ca. Gabri-
el fac intelligere iſtam viſionem. Et no-
tandum de iſto nuntio. quia primo conue
niens fuit deo mittenti qui eſt rex reguȝ ⁊
dominus dominantium apoc. xvii°. capi.
Et ideo dicit̃ p̄s. 103. Metro. v. Qui fa-
cis angelos tuos ſpiritus ⁊ miniſtros tu-
os ignem vrentem. Secundo fuit conue
niens virgini ſuſcipienti. eo q꞉ primo vir-
ginitatem nouerat. Et ſic angelicam in
terra inchoauerat vitam Ieronymus ſu-
per lucā. Bene angelus ad virginem mit-
titur. q꞉ angelis ſemper eſt cognata virgi-
nitas. in carne enim eſſe ⁊ preter carneȝ vi
uere angelica vita eſt non humana. Et no-
tandum ꝙ iſte nuntius venit ad anuntian
dum diuinium miſterium ſcrutinium: con
ſilium: ſtudium ⁊ modum. vnde iſte nun-
tius diuinius nō quicūqȝ ſed ille de quo
prouer. xxv. ca. Anima ſicienti aqua frigi-
da nuncius bonus de terra longinqua ve-
re longinqua quia de terra viuentium ad
terrā morientium verba vite portauit. vt
ſibi dicatur. Io. vi. capi. Verba vite eterne
habes ⁊ fuit aqua frigida anime ſicienti.
Quia ſitientibus ſalutem fontem aque vi
ue nuntiauit Io. iiij. ca. Aquam quā ego
dabo ei fiet in. eo fons aque ſalientis in vi
tam eternam. Iſtud autem nomen gabriel
habet quadruplicem interpretationem ſꝫ
beatum Iero. Prima fortitudo dei q̃
huic anuntiationi conuenit. quia cōceptio
facta in anuntiatione beate virginis nō fu
it facta virtute humana ſicut cetere anun-
tiationes ſed virtute diuina q̃ poteſt duo
bus modis intelligi. Primo ꝙ virtus
que eſt in deo formaliter peregit hanc cō-
ceptionem. Secundo ꝙ virtus a deo i
fuſa cauſaliter in virgine iſtud opus perfe
cerit. Et iſto modo dic̄ damaſcenus i ſuo.
Tertio ſentētiarum. Qd̾ ſpiritus ſanctus
contulit ſancte dei genetrici virtutem con
ceptiuā verbi ſm̄ illud promiſſum angeli.
ſpūs ſcūs ſuperueniet in te. quantum ad
primum modum. ⁊ virtus altiſſimi obum
brabit tibi quantum ad. ſecundum Quā-
uis melius intelligatur hoc factum fuiſſe
per virtutem diuinam aſſiſtentem virgini
q̃ per inſiſtentem formaliter in corpore vir
ginis. Secunda eſt. virtus mea deus. q̃
etiam huic anunciationi conuenit. q꞉ ma-
gis videtur fuiſſe oſtenſa dei fortitudo ⁊
oīpotentia in iſta anūciatiōe q̃ in mundi
creatione. eo q꞉ plus diſtāt deus ⁊ hō quā
vniuerſuȝ ⁊ nihil. eo q꞉ ibi ē infinita diſtā
tia poſitiua ⁊ hic finita ꝑꝑ finitatē poſitiue
entitatis. Iō plus eſt facere de hoie deū q̃
ꝙ nihil ſit ens. Et tñ hō fuit factus deus
in miſterio icarnationis. Sic̄ illud qd̾ erat
nihil fuit factū vniuerſum miraculo crea
tionis. vñ pro reuellatione iſtius miſterij
dicit̃ dañ. 10. c. Verbū reuelatuȝ ē danieli.

a fortitudo magna. Tertia eſt confortauit me deus ⁊ conuenit etiam huic. q: ſacramentum incarnationis eſt archanū oī rationi ⁊ ignotum omni menti ⁊ in ennarabile omni verbo etiam ſummo ſeraph. ſicut dicit beatus diony. li. de di. no. ca. 3°. Et ideo ſacratiſſimus gabriel ad a p:ehendendam tantam celſitudinem ſacramenti tranſcendentis ipſius intellectum indiguit fortitudine diuina. vt dicat cum propheta pſ. 116°. Metro. xiiii. fortitudo mea ⁊ laus mea dominus ⁊ factus eſt mihi in ſalutē.

Quarta eſt confortatio mea deus ⁊ cōuenit etiam huic. q: ſicut iſtud ſacramentum ineffabile tranſcendit mentem angelicam multo magis tranſcendit mentem humanam. Et q: hoc habebat adiſcere beata virgo angelo docente. Iccirco v̄go adhuc ignara celeſtis arcani indiguit diuina virtute ipſius mentem confortante. vt poſſet percipere tam altiſſimum ſacramentum. Ideo dicit Gregorius ſuper lucā. Confortatum eſt cor virginis in quo diuina miſteria angelo nunciante ſuſcepit. ſ. ipſa virgo. Sed queritur. Primo vtrum iſtud nomen gabriel ſit nomen perſone vel officij. ⁊ dicunt aliqui. Quod officij tantum ſicut angelus. quia miſſus aut archangelus. quia princeps angelorum. Iſtud tamen non videtur conueniens. quia beatus Auguſtinus dicit. 4°. de trini. Qd̓ ab eodem angelo fuit anunciata natiuitas beati Joannis baptiſte ⁊ chriſti. quod non haberetur ex textu niſi gabriel eſſet nomen pſone. Queritur Secundo. vtrum iſte angelus fuit de ſupremis medijs aut de infimis Et dicitur ſecundum Bernardū qd̓ magis videtur fuiſſe de ſupremis cum miſſus fuerit ad tam altum negotium pertractandum. Et ſolēniores nuntij ſolent mitti ad ſolēniora per tractanda negotia. Et iſtud fuit maius negotium quod vnquam fecerit deus ſecundum Auguſtinum. 13. de trini. ergo ⁊c. Et Gregori⁹ ī omelia. Ad mariam virginem non quilibet angelus. ſed gabriel archangelus mittitur. Ad hoc quippe miſterium ſummum angelum venire dignum fuit qui ſummum omniū

nunciauit. Queritur Tertio. in qua effigie iſte angelus apparuit. Et dicit Criſo. ſuper Math. ꝙ in affigie humana. d. Non autem angelus poſt partum anunciat virgini ne nimium ex inde turbaretur. Et idō ante conceptionem illam alloquitur non in ſomnis ymo viſibiliter aſſiſtit. Naꝫ quaſi valde magnam relationem accipiēs agebat ante rei euentum viſione ſolemni illa. Et ſic patet ꝙ in ſpecie humana ⁊ viſibiliter apparuit ⁊ locutus eſt virgini. Queritur quarto. Quare in vigilia apparuit virgini ⁊ Joſeph in ſomnis. Et dicitur. Quia oportebat ꝙ virgo conſenſum daret. Joſeph autem ſuffecit ille conſenſus quem habuit poſt ſompnum in exequendo viſa angeli. Queritur. 5. Quare zacharia in vigilia apparuit ⁊ Joſeph in ſompnis. Et dicitur. quia zacharias non habebat tantam fidem ſicut Joſeph virgo autem bene tantam ſicut Joſeph. ſed oportebat ꝙ conſentiret ⁊ verbo exprimeret Et notandum ꝙ iſte gabriel dicitur feciſſe quadruplicem anuntiationem exemplificādo a poſteriori.

Primam quidem anuntiationem domini. vt patet hic.

Secundam Jo. baptiſte. vt patet in principio iſtius capituli.

Tertiā beate virginis ad ſanctaꝫ annā.

Quartam eiuſdem ad ſuum patrem ſāctum Joachī. Iſte autem due vltime non probantur in ſacra ſcriptura. Sed argumentantur ex hoc. quia maior fuit connexio miſterioruꝫ que fuerunt in generatione ſancta dei genitricis ad miſteria generationis chriſti. quam connexio miſterioruꝫ Jo. baptiſte ⁊ chriſti. Et ideo cum ex iſta connexione hic fuerit idem angelus multo magis in illa. Eſt etiam notandum ꝙ hic gabriel inuenitur in quatuor locis ſacre ſcripture nominatus expreſſe.

Primo. dan. viii. ca. Gabriel fac intelligere iſtam viſionem in quo loco prenunciauit ante xp̄m ſine manu cōterendum.

Scd̓o eiuſdē. ix. ca. Ecce vir gabriel quē viderā in uiſione a principio cito volās tetigit me ī tp̄e ſacrificij veſpertini ⁊ docuit

me in quo loco p̄nūciauit xp̄m occidēdū ⁊ ab eius populo abnegādū. Tertio. luc. p°. ca. Ego ſuꝫ gabriel q aſto ante deū. In quo loco p̄nūciauit Jo. bap. p̄curſorē ante xp̄ꝫ. Quarto. vbi thema. Miſſus ē angabriel ī quo loco p̄nūciauit xp̄m in v̄gine cōcipiendū. Et notādū ꝙ angeli grece malaoth latine nūcij dicunt̄. Angelus eſt nomē officij ſpūs nomē nature. Angeloꝝ quidā ſunt aſſiſtētes ⁊ quidā miniſtrantes Dan. vij. c. Milia miliū miniſtrabāt ei ⁊ decies centena milia aſſiſtebant ei. Illi g miniſtrant de coī lege mittuntur. Alij ad cuſtodiā pſone. Jeronimus Magna dignitas animaruꝫ. vt vnaqueqꝫ ab ortu natiuitatis ſue habeat angelū ad ſuā cuſtodiā delegatū. Alij ad cuſtodiā ciuitat. yſa. lxij. ca. Sup muros tuos ieruſalē cōſtitui cuſtodes. Alij ad cuſtodiā regni. vt dan. x. c. Princeps regni perſaꝝ reſiſtit mihi. Aſſiſtentes v̄o pro magnis ⁊ arduis negotijs aliq̄ndo trāſmittunt̄. ſicut pꝫ hic d̓ gabriele.

tertiuꝫ miſte^m Tertiū miſteriū de mittētis auctoritate ibi a deo. ſ. in mediate. q: coiter angeli ab archangelis tranſmittuntur ⁊ archangeli a principatibus in mediate. ⁊ ſic deinceps ſm btūm dionyſium libro de angelica ierarchia. Et ſm Gregorium in mora. Ex iſta aūt in mediatione accipiuntur. 4. catholica argumenta. Primū ꝙ iſte angelus videt̄ eſſe deo in mediatus. q: talis eſt ordo in perfectiōibus angeloꝝ. Pro eo ꝙ inferiores mittunt̄ p ſupiores ſm diony^m li°. de angelica Jerar^a. Cuius rō eſt. quia ordo diuine ſapiētie requirit vt vltima diſponantur per media ⁊ illa per ſuprema. ⁊ ideo cum iſte fuerit in mediate a deo miſſus videtur ꝙ in ordine ſeraphico qui eſt ei in mediatus ſit ipſi locus. Scd̓m ꝙ iſte angelus videtur eſſe ſimpliciter omniū ſupremus. q: cuꝫ omnes angeli ſint in mediate ſubordinati vſqꝫ ad primū quem appellat. bea. dionyſius ſūmum ſeraph. libro de di. no. ſolus ſupremus eſt deo in mediatus. quia a ſupremo vſqꝫ ad nouiſſimum ſub ordinate extendit claritatis ſue radium celeſtis pater. Tertiuꝫ qd̓ iſte angelus eſt

Jerarcha in ordine ſeraphī. quia cum ſit de illo ordine ex precedenti miſterio ille eſt Jerarcha in quolibet ordine qui in quolibet ordine eſt ſuppremus. Niſi forte dicatur ꝙ nullus angelus in hoc ordine eſt ierarcha. Quia nullus attingit ad tantam perfectionem quantam lucifer habuiſſet in illo ordine. Et ideo illa dignitas erat forte homini reſeruata.

Quartum ꝙ iſte angelus videtur Jerarcha vniuerſalis in tota Jerarchia celeſti fuiſſe. Quia cum ordo ſuppremus ſeraphi principetur omnibus alijs ordinibus vt patet per diony. li°. de angelica Jerarchia. Ille qui principatur in ſuppremo ordine omnibus ſimpliciter principatur. Iſta tamen argumenta non concludunt euidenter niſi primo ſuppoſito vt angeloruꝫ merita ſint nobis ignota. Sed propter intenſam affectionem pure mentis ad chriſti preconia iſtum celeſtem nuntium queꝫ valemus alijs nō preiudicādo nec determinādo efferimus. Sed primo queritur Tobie. 12. capi. dicitur. Nunc miſit me dominus vt curarem te. ⁊ ſic eadem ratione diceretur ſuppremus. quia in mediate a deo miſſus. Et dicitur quod quandoqꝫ dominus dicitur ſuperior angelis vt videtur dicere beatus Auguſtinus. nec eſt ibi tantum argumentum ꝙ illa miſſio in mediate fuerit a deo facta propter iſtius miſterij in comparabilem celſitudinem. Queritur 2°. ſecundum beatum dionyſium libro de angelica Jerarchia. Illi de ordine ſeraph non mittuntur ad exteriora officia vt declarat ex intentione expreſſa. Et dicit ꝙ iſtud eſt verum de lege cōmuni non tamen eſt contra coruꝫ dignitatem. ſed ex priuilegio ſpeciali quandoqꝫ mittuntur. Cum perſona verbi que ī infinituꝫ eſt eis nobilior fuerit in hoc miſterio miſſa. Queritur tertio volēs b. Gre. in mora. oſtendere ꝙ archāgli angelis p̄ſint inducit illud zacha. 2. c. Angelus qui loquebatur in me egrediebatur ⁊ alius angelus egrediebatur foras in occurſum eius ⁊ dixit ad eum. Curre ⁊ loquere ad puerum iſtum. Ex quo dicto accipit.

⁊ foꝛtitudo magna. Tertia eſt confoꝛta-
uit me deus ⁊ conuenit etiam huic. q2 ſa-
cramentum incarnationis eſt archanū oī
rationi ⁊ ignotum omni meriti ⁊ in enna
rabile omni verbo etiam ſummo ſeraph.
ſicut dicit beatus diony. li. de di. no. ca. 3°.
Et ideo ſacratiſſimus gabꝛiel ad a pꝛehen
dendam tantam celſitudinem ſacramenti
tranſcendentis ipſius intellectum indiguit
foꝛtitudine diuina. vt dicat cum pꝛopheta
ps. 116°. Metro. xiiii. foꝛtitudo mea ⁊ lauſ
mea dominus ⁊ factus eſt mihi in ſalutē.

Quarta eſt confoꝛtatio mea deus ⁊ cō
uenit etiam huic. q2 ſicut iſtud ſacramen-
tum ineffabile tranſcendit mentem angeli
cam multo magis tranſcendit mentem hu
manam. Et q2 hoc habebat adiſcere beata
virgo angelo docente. Jdcirco vgo adhuc
ignara celeſtis arcani indiguit diuina vir
tute ipſius mentem confoꝛtante. vt poſſet
percipere tam altiſſimum ſacramentum.
Jdeo dicit Gregoꝛius ſuper lucā. Con-
foꝛtatum eſt coꝛ virginis in quo diuina mi
ſteria angelo nunciante ſuſcepit. ſ. ipſa vir
go. Sed queritur. Pꝛimo vtrum iſtud
nomen gabꝛiel ſit nomen perſone vel offi-
cij. ⁊ dicunt aliqui. Quod officij tantum
ſicut angelus. quia miſſus aut archange-
lus. quia pꝛinceps angeloꝛum. Jſtud ta
men non videtur conueniens. quia beatus
Auguſtinus dicit. 4°. de trini. Qd̄ ab eo
dem angelo fuit anunciata natiuitas bea
ti Joannis baptiſte ⁊ chꝛiſti. quod non ha
beretur ex textu niſi gabꝛiel eſſet nomen p-
ſone. Querit r Secundo. vtrum iſte ange-
lus fuit de ſupꝛemis medijs aut de infimis
Et dicitur ſecundum Bernarduꝫ qd̄ ma-
gis videtur fuiſſe de ſupꝛemis cum miſ-
ſus fuerit ad tam altum negotium pertra-
ctandum. Et ſolēnioꝛes nuntij ſolent mit-
ti ad ſolēnioꝛa per tractanda negotia. Et
iſtud fuit maius negotium quod vnquam
fecerit deus ſecundum Auguſtinum. i3. de
trini. ergo ⁊c. Et Gregori⁹ i omelia. Ad
mariam virginem non quilibet angelus.
ſed gabꝛiel archangelus mittitur. Ad
hoc quippe miſterium ſummum angelum
venire dignum fuit qui ſummum omniū

nunciauit. Queritur Tertio. in qua effigie
iſte angelus apparuit. Et dicit Criſo. ſu-
per Math. q in affigie humana. v. Non
autem angelus poſt partum anuntiat vir-
gini ne nimium ex inde turbaretur. Et id
ante conceptionem illam alloquitur non
in ſonnis ymo viſibiliter aſſiſtit. Naꝫ qua
ſi valde magnam relationem accipiēs age
bat ante rei euentum viſione ſolemni illa.
Et ſic patet q in ſpecie humana ⁊ viſibili
apparuit ⁊ locutus eſt virgini. Queritur
quarto. Quare in vigilia apparuit virgi-
ni ⁊ Joſeph in ſomnis. Et dicitur. Quia
opoꝛtebat q virgo conſenſum daret. Jo-
ſeph autem ſuffecit ille conſenſus quem ha
buit poſt ſompnum in exequendo viſa an-
geli. Queritur. v. Quare zacharia in vi-
gilia apparuit ⁊ Joſeph in ſompnis. Et
dicitur. quia zacharias non habebat tan-
tam fidem ſicut Joſeph virgo autem be-
ne tantam ſicut Joſeph. ſed opoꝛtebat q
conſentiret ⁊ verbo expꝛimeret Et notan-
dum q iſte gabꝛiel dicitur feciſſe quadru-
plicem anuntiationem exemplificādo apo
ſterioꝛi.

Pꝛimam quidem anuntiationem do-
mini. vt patet hic.

Secundam Jo. baptiſte. vt patet in pꝛi
cipio iſtius capituli.

Tertiā beate virginiſ ad ſanctaꝫ annā.

Quartam eiuſdem ad ſuum patrem ſā
ctum Joachī. Jſte autem due vltime
non pꝛobantur in ſacra ſcriptura. Sed ar
gumentantur ex hoc. quia maioꝛ fuit con-
nexio miſterioꝛuꝫ que fuerunt in generatio
ne ſancta dei genitricis ad miſteria genera-
tionis chꝛiſti. quam connexio miſterioꝛuꝫ
Jo. baptiſte ⁊ chꝛiſti. Et ideo cum ex iſta
connexione hic fuerit idem angelus mul-
to magis in illa. Eſt etiam notandum q
hic gabꝛiel inuenitur in quatuoꝛ locis ſa-
cre ſcripture nominatus expꝛeſſe.

Pꝛimo. dan. viii. ca. Gabꝛiel fac intel
ligere iſtam viſionem in quo loco pꝛenun-
clauit ante xp̄m ſine manu cōterendum.

Scd̄o eiuſ. le. ix ca. Ecce vir gabꝛiel quē
viderā in uiſione a pꝛincipio cito volās te
tigit me i tp̄e ſacrificij veſpertini ⁊ docuit

me in quo loco pꝛenūciauit xp̄m occidēdū ⁊
ab eius populo abnegādū. Tertio. luc.
p°. ca. Ego ſuꝫ gabꝛiel q aſto ante deū. Jn
quo loco pꝛenūciauit Jo. bap. pcurſoꝛē ante
xp̄ꝫ. Quarto. vbi thema. Miſſus ē an.
gabꝛiel i quo loco pꝛenūciauit xp̄m in vgi-
ne cōcipiendū. Et notādū q angeli grece
malaoth latine nūcij dicunt. Angelus eſt
nomē officij ſpūs nomē nature. Angeloꝝ
quidā ſunt aſſiſtētes ⁊ quidā miniſtrantes
Dan. vij. c. Milia miliū miniſtrabāt ei ⁊
decies centena milia aſſiſtebant ei. Jlli q
miniſtrant de coī lege mittuntur. Alij ad
cuſtodiā pſone. Jeronimus Magna di-
gnitas animaruꝫ. vt vnaqueqꝫ ab oꝛtu na
tiuitatis ſue habeat angelū ad ſuā cuſtodiā
delegatū. Alij ad cuſtodiā ciuitat. yſa. lxij.
ca. Sup muros tuos ieruſalē cōſtitui cu-
ſtodes. Alij ad cuſtodiā regni. vt dan. x. c.
Pꝛinceps regni perſaꝝ reſtitit mihi. Aſſi
ſtentes vo pꝛo magnis ⁊ arduis negotijs
aliqn̄do trāſmittunt. ſicut pꝫ hic d̄ gabꝛiele.

tertiuꝫ miſte[m] Tertiū miſteriū de mittētis auctoꝛitate
ibi a deo. ſ. in mediate. q2 cōiter angeli ab
archangelis tranſmittuntur ⁊ archangeli
a pꝛincipatibus in mediate. ⁊ ſic deinceps
ſm btūm dionyſium libꝛo de angelica ie
rarchia. Et ſm Gregoꝛium in moꝛa. Ex
iſta aūt in mediatione accipiuntur. 4. cha
tolica argumenta. Pꝛimū q iſte ange
lus videt eſſe deo in mediatus. q2 talis eſt
oꝛdo in perfectiōibus angeloꝝ. Pꝛo eo q
inferioꝛes mittunt p ſupioꝛes ſm diony[m]
li° de angelica Jerar[a]. Cuius rō eſt. quia
oꝛdo diuine ſapiētie requirit vt vltima di
ſponantur per media ⁊ illa per ſupꝛema.
⁊ ideo cum iſte fuerit in mediate a deo miſ
ſus videtur q in oꝛdine ſeraphico qui eſt ei
in mediatus ſit ipſi locus. Scd̄m q iſte
angelus videtur eſſe ſimpliciter omniū ſu
pꝛemus. q2 cuꝫ omnes angeli ſint in media
te ſuboꝛdinati vſqꝫ ad pꝛimū quem appel
lat. bea. dionyſius ſūmum ſeraph. libꝛo de
di. no. ſolus ſupꝛemus eſt deo in mediatus.
quia a ſupꝛemo vſqꝫ ad nouiſſimum ſub
oꝛdinate extendit claritatis ſue radium ce-
leſtis pater. Tertiuꝫ qd̄ iſte angelus eſt

Jerarcha in oꝛdine ſeraphi. quia cum ſit
de illo oꝛdine ex pꝛecedenti miſterio ille eſt
Jerarcha in quolibet oꝛdine qui in quoli-
bet oꝛdine eſt ſuppꝛemus. Niſi foꝛte dica-
tur q nullus angelus in hoc oꝛdine eſt ie
rarcha. Quia nullus attingit ad tantam
perfectionem quantam lucifer habuiſſet in
illo oꝛdine. Et ideo illa dignitas erat foꝛ-
te homini reſeruata.

Quartum q iſte angelus videtur Je-
rarcha vniuerſalis in tota Jerarchia cele-
ſti fuiſſe. Quia cum oꝛdo ſuppꝛemus ſera-
phi pꝛincipetur omnibus alijs oꝛdinibus
vt patet per diony. li°. de angelica Jerar-
chia. Jlle qui pꝛincipatur in ſuppꝛemo oꝛ-
dine omnibus ſimpliciter pꝛincipatur.
Jſta tamen argumenta non concludunt
euidenter niſi pꝛimo ſuppoſito vt angelo-
ruꝫ merita ſint nobis ignota. Sed pꝛopter
intenſam affectionem pure mentis ad chꝛi
ſti pꝛeconia iſtum celeſtem nuntium queꝫ
valemus alijs nō pꝛeiudicādo nec determi
nādo efferimus. Sed pꝛimo queritur To
bie. xij. capi. dicitur. Nunc miſit me domi-
nus vt curarem te. ⁊ ſic eadem ratione di-
ceretur ſuppꝛemus. quia in mediate a deo
miſſus. Et dicitur quod quandoqꝫ domi-
nus dicitur ſuperioꝛ angelis vt videtur
dicere beatus Auguſtinus. nec eſt ibi tan-
tum argumentum q illa miſſio in media-
te fuerit a deo facta pꝛopter iſtius miſterij
in comparabilem celſitudinem. Queritur
x°. ſecundum beatum dionyſium libꝛo de
angelica Jerarchia. Jlli de oꝛdine ſeraph
non mittuntur ad exterioꝛa officia vt decla
rat ex intentione expꝛeſſa. Et dicit q iſtud
eſt verum de lege cōmuni non tamen eſt
contra coꝛuꝫ dignitatem. ſed ex pꝛiuilegio
ſpeciali quandoqꝫ mittuntur. Cum perſo-
na verbi que i infinituꝫ eſt eis nobilioꝛ fue
rit in hoc miſterio miſſa. Queritur tertio
volēs. b. Gre. in moꝛa. oſtēdere q archāgli
angelis pꝛſint inducit illud zacha. 2. c. Ange
lus qui loquebatur in me egrediebatur ⁊
alius angelus egrediebatur foꝛas in occur
ſum eius ⁊ dixit ad eum. Curre ⁊ loquere
ad puerum iſtum. Ex quo dicto accipit.

Grego. q̄ ille angelus qui alteri imperabat
archãgelus erat. Et ſm̄ iſtū modū arguen
di pōt deduci q̄. b. Gabriel habuit archã
geluʒ ſupra: qui ei imperauit. d. Fac intelli
gere hanc viſionē. vt habet̄ Dan̄. viij. Et
dicit̄ q̄ verba imperatiua aliqñ accipiun/
tur p̄ moduʒ optatiuū ſicut di. pp̄heta p̄s.
lxx°. Metro. iiij°. Fac cū ſeruo tuo ſm̄ mi/
ſericordiã tuã. ꝛ p̄s. lxxxiij. Met°. vii°. Fac
mecum ſignum in bonum. Et iſto modo
pōt intelligi in p̄poſito. Queritur quarto
Dan̄. vij. c. Diſtinguunt̄ duo modi angelo/
rum. ſ. aſſiſtentiuʒ ꝛ miniſtrantiuʒ. cū dici/
tur. Mille milia. ꝛc. In principio p̄cedē/
tis columne illi qui ſunt aſſiſtentes ſemp̄ po
nunt̄ nobiliores. Et tñ ſanctus Gabriel
ponitur vnus de miniſtrantibus cū fuerit
ſepe miſſus. Et dicitur ſm̄ p̄miſſa. q̄ iſtud
nō fuit ex ordine: ſed ex ſingulari diſpenſa/
tione ſicut ſaluator accepit officiū miniſtrã
tiū. d. Luc. xxij. c. Ego aūt in medio veſtꝝ
ſum ſicut qui miniſtrat. Et notandū q̄ di/
cit a deo in ſingulari. De vtero. vi. c. Au/
di iſrael dn̄s deus tuus deus vnus eſt. Itē
xxxij. c. Videte q̄ ego ſum ſolus ꝛ non ſit
alius deus p̄ter me. Atanaſius in ſymbo/
lo. Et tñ non tres dij: ſed vnus eſt deus.

Quartum miſterium. de ciuitatis. ibi.
in ciuitate galilee. Notandū q̄ hec ciuitas
ꝯgrue dicitur ſituata in galilea que fuit cō
finium iudeoꝝ ꝛ gentiliuʒ. q̄ ille nūciaba/
tur vēturus qui tanq̄ lapis angularis du
os parietes cōiungeret. ſ. iudeos ꝛ gentiles
ꝛ ipſos i cōfeſſione ſui nois adunaret. Ioã
nis vero ba. ecōtra. q̄ cōceptus eſt in iu
dea ꝛ mortuus eſt in galilea. Galilea eni
fuit regio feliciſſima. ibi. n. dn̄s incarnat᷒
eſt. Inde maior pars apoſtoloꝝ vocata eſt
Actu. ij. c. Non ne iſti q̄ loquūtur galilei
ſunt. Et notandū q̄ galilea quadrupl̄r in/
terp̄tatur ad conuenientiã incarnatiōis.

Primo. galilea rota īterp̄tatur q̄ cō
uenit miſterio incarnatiōis in qua rota dī
tatis fuit vnita quadrato noſtre humilita/
tis. Unde quidã doctor dicit. In hac verbi
copula. fallit ois regula. Nã circulus qua
dratur cū deitas humanatur. Circulus ſi/
gnificat deitatem. q̄ figura circularis non
habet principium nec finē. Unde qdã phs
diffiniēs. ſ. mercuri᷒ triſmegiſtus libro dif
finitionum. Quid eſt deus. d. Deus eſt cir
culus cuius centrum eſt vbique circumfe/
rentia nuſquam. Quadratus eſt huma/
na natura. ſ. ex quattuor elementis compoſi
ta que in quolibʒ angulo finitur. Et tūc cir
culus fuit quadrat᷒ qñ d̄ns fuit hūanat᷒.

Secundo interp̄tatur volubilis. ꝛ cō
uenit. q̄ in quolibet motu naturali coniū
gitur finis cum ſuo principio. vt pʒ in ce°.
Similiter ad p̄poſitū. Prima natura
. ſ. diuina que eſt principium omnium cuʒ
vltima. ſ. humana in genere intellectualiū
eſt copulata. Ideo. d. dio. de di. no. q̄ in
iſto miſterio nr̄am extremitateʒ reduxit ad
ſuum principium. Tertio īterpretatur
tranſmigrans ꝛ conuenit. q̄ in hoc natura
humana tranſmigrauit ad ſuppoſitū alte/
ne nature. ſ. diuine ad hebreos. ij. c. Nuſq̄
ãgelos apprehendit ſed ſemē habrae appre
hendit. vnde debuit per omnia fratrib᷒ aſ
ſimilari. Quarto interp̄tat̄ trãſmigra
tio mea. ꝛ conuenit. Quia filius dei ſe ipſ
exinaniuit formam ſerui accipiens. Io. p°.
ca. Verbuʒ caro factum eſt ꝛ habitauit in
nobis. In q̄ factione natura humana fuit
exaltata ꝛ. diuina inclinata. Et ideo filius
dei dictus eſt viator Iere. xiiij ca°. Quare
quaſi colonus futurus es in terra ꝛ q̄ſi via
tor declinans ad manendum. ſed occurrūt
difficultates. Primo. quare dixerūt iu/
dei nicodemo Io. vij. ca. Scrutare ꝛ vide
q̄ p̄pheta a galilea non ſurgit. ꝛ ſic nō fu/
it conſonum ſcripturis vt iſtud miſteriuʒ
fieret ibi. ꝛ dicit̄ q̄ fuerunt in hoc. excecati
extimantes omneʒ regionem preter iudeã
perpetuo a diuinis beneficiis eſſe repellen/
dam. Secundo quare dixerunt phariſei
Io. vii. c. Nūqd a galilea xp̄s venit. Nō
ne ſcriptura dicit. q̄ ex ſemine dauid ꝛ de
bethleē caſtello. vbi erat dauid venit xp̄s.
Et dr̄. q̄ in hoc decipiebant̄. q̄ putabãt
xp̄m a nazareth natum. vbi fuerat educat᷒
cuʒ tñ natus eſſet in bethleē. vt pʒ. luce. ij.
ca. Notãdum autem q̄ ſi iudei attēdiſſent

mente. ſana ꝛ fideli. Non autem obſtinata
ꝛ dura poterant declarari per. vaticinium
p̄phe. d. yſa ix. c. Terra zabulon ꝛ terra
neptalim ꝛ a grauata eſt via maris tranſ/
iordanem galilee gētium populus qui am
bulabat in tenebris vidit lucem magnam
habitantibus in regione vmbre mortis lux
orta eſt eis. Quaʒ prophiam adducit euã
geliſta Math. iiij. capi.

Quintum miſterium de ciuitatis pro/
prietate. ibi. cui nomen nazareth. Hec eſt
illa ciuitas preclara in qua xp̄i in carnatio
cellebrata eſt. Et notãdum q̄ nazareth qn
tupliciter interpretatur ad propoſituʒ.

Primo interpretatur flos. Ad propo
ſitum flos gignitur ex ſubtiliſſimis humo
rimus virgule. ꝛ xp̄s fuit generatus expu/
riſſimis ſanguinibus. bea. virginis ſecun/
dum diony. 3°. ca. li. de diui. no. yſa. xi. ca.
Egredief̄ virga de radice ieſſe pro virgine
intemerata ꝛ flos de radice eius aſcendet
pro ipſius feliciſſima prole.

Secundo interp̄tatur ſanctitas. ad p̄
poſitum licet beata virgo fuerit ſanctifica
ta in vtero materno vt alias dictū eſt. Re
quire ſupra in ſermonibus de domina. Ta
men ſanctificatio prima non fuit ita plena
ſicut ſecunda quando xp̄m concepit de qua
dicit angelus. Luc. p°. Aue gratia plena.
ꝛ parum infra. Spiritus ſanctus ſuperue
niet inte ꝛ v̄tus altiſſimi obumbrabit tibi.

Tertio interpretatur cōſecratio. Ad p̄
poſitum res dicitur ſacra quando per ali/
quod ſacramentum dicatur deo. Et iſta ci
uitas fuit deo dicata per ſacramentuʒ ſue
altiſſime incarnatiōis qui fuit digniſſimū
inter omnia pertinentia ad perſonam chri
ſti ſecundum tempus Eo modo quo ſacra
mentuʒ dicitur ſacrum ſecretū. Et iſto mo
do iſta ciuitas fuit ſacratiſſima. q̄ ſummo
ſacramento iuncta.

Quarto interp̄tatur vnctio. Ad pro/
poſitum fuit enim tunc illa vnctio cellebra
ta de qua Dan̄. ix. capi. Deleatur iniqui/
tas ꝛ adducatur iuſtitia ſempiterna. ꝛ im/
pleatur viſio ꝛ prophetia ꝛ vngatur ſan/
ctus ſanctorum. Et chriſtus fuit vnctus in
hac ciuitate. Quia in primo inſtanti ſue cō
ceptionis ſpiritu ſancto ſine menſura fuit
repletus dicente petro. Act. 10. capitu. Ie/
ſum a nazareth quomodo vnxit deus ſpi/
ritu ſancto ꝛ virtute.

Quinto interp̄tatur munditia. Ad p̄
poſitū. Et de puritate. b. virginis. d. An/
ſelmus li°. de conceptu virginali. Tanta
puritate nituit qua maior ſub deo nequit
itelligi dempta. ſ. chriſti. Sed querit̄ hic.
Cum tanta puritate niteret quid. eſt q̄ di/
citur Math. p°. capi. Antequam conue/
nirēt i vēta ē in vtero hñs d̄ ſp̄s ſ. Qui fue
runt inventores. Et dicitur q̄ ab angelis
eam obſeruantibus ad honorem eius qui
naſciturus erat ex ea. Et notanduʒ q̄ chri
ſtus dicitur fuiſſe de ſimplici ciuitate ſe/
cundum diuerſas prophetias de quibus
require ſupra in ſermonibus de natiuitate
chriſti. Inter quas nazareth obtinuit p̄n/
cipatum propter quatuor.

Primo quia in ſolēnitate palmarum
a populo inde vocatus eſt Math. xi. capi.
Hic eſt ieſus propheta a nazareth galilee.

Secundo. q̄ in nocte captionis ſue om
nes vocauerunt eum nazarenum Io. viij.
capi. Quem queritis. illi autem dixerunt
ieſum nazarenum.

Tertio. q̄ in titulo triumphali poſuit
pilatus. Io. xix. capi. Scripſit auteʒ ꝛ titu
lum pillatus. ꝛ poſuit ſuper crucem erat
autem ſcriptū. ieſus nazarenus rex iudeoꝝ.

Quarto. quia credentes in chriſto in p̄
mitiua eccleſia vocabantur nazarei. act.
xxiiij. capitu. Auctorem ſeditionis ſecte na
zareorum qui etiam templum conatus eſt
violare.

Sextum miſterium de puelle integrita
te ad virginem. ꝛ queritur vtrum angelus
accedens ad virginem debuerit genua fle/ ſextum miſte[rium]
ctere. Et videtur q̄ non. quia nobilior nō
debet minori. ymo potius econuerſo. Et
quia angelus eſt nobilior femina. ergo ꝛc.

Sed dicitur q̄ ſic nouerat ex impoſitio
ne diuina ipſam futuram matrem domi/
ni. Et propter dominum ſuum ipſaʒ tene/
batur revereri. Bernardus Audeo dicere
ſine humilitate d̄o nec marie virginitas pla
cuiſſet melius eſt enim virginem non eſſe

quam. de virginitate habita ſuperbire. Decuit enim vt illa que angelo nunciāte concipiebat mundi ſaluatorem foret integerrima virgo ⁊ cōgruum fuit quadruplici ratione

Prima ad primariā hominis originē imitandam in ſtatu innocentie Ut ſicut primus adam fuit formatus de terra in maculata ⁊ virgine. ita ſecundus adam. i. xp̄s ꝑ ma cor. xv. primus homo de terra terrenꝰ. ſecundus homo de celo celeſtis

Secunda ad labem peccati tegendam. licet. n. congrua fuit filij dei in carnatio ad ſuſcipiendum noſtras paſſiones penales Nullatenus congruum fuit ut ſuſciperet noſtras culpas carnales. Et qꝛ actus carnis non ſit ſine peccato ideo ibi fuit neceſſaria indulgentia in actu matrimoniali ꝙ ſi contractatur ſine peccato non tamen ſine turpitudine patet de legali immunditia Et ideo fuit conueniens vt dei filius conciperetur de ꝟgine abſqꝫ carnis cōtagiōe.

Tertia ad nouitatem miraculoſam perficiendam. Quia decuit ut perſona ſupernaturalis ſupernaturaliter conciperetur et modo miraculoſo. Ut a nouitate miraculi legis nouitas inciperet. Et ideo beatus diony. loquens de iſto miſterio in li. de di. no. d. Quod ipſum eſt omnibus nouis magis nouum Quarta ad ꝟtutem pudicicie multiplicandā. Quia ſi dei filiꝰ non fuiſſet de uirgine generatus affectus ad puritatem et uirginitatem cuſtodiēdā nō fuiſſet ī fidelibus ita multiplicatus nec ita nobis conſtaret quantum ſit deo gratis ꝟtus caſtitatis. Et execrabilis turpitudo immunditie. propter cuius deteſtationem filius dei deuitauit a cōmuni uia nature No tādum autem ꝙ virginitas

Primo aſſimilatur colori albo et lucido de cuius laude dicit ciprianus. virgines in hoc mundo ſunt flores eccleſiaſtici, germina eccleſiaſtice fertilitatiſ. decus eccleſiaſtice ſanctitatiſ ⁊ ſpecioſitatiſ. ⁊ illuſtrior portio gregis xp̄i.

Secundo potius exauditur virgo ꝙ̄ polluta pater de beata lucia ⁊ matre.

Tertio deus reuellat ſua ſecreta potiꝰ virgini ꝙ̄ deſponſato patet de Joanne ⁊ petro. Quarto ī patria ſecuntur agnum. patet Apoc. xiiij. cap.

Quinto cantāt canticum quam nullꝰ alius. poteſt cantare. patet ibidem. 14. c. Eſt etiam notandum ꝙ virginitas poteſt accipi quatuor modis.

Primo pro integritate corporis tantum ⁊ iſto modo eſt bonum corporis ⁊ nō anime. Et in uenitur in brutis ſicut in rationabilibus Et ideo non pertinet ad virtutem ſm augm de ciui. dei. Scdo pro integritate mētis quantum ad propoſitū perpetue virginitatis ⁊ ſic eſt virtus anime que ad mitti non poteſt violenter quātumcunqꝫ corpus violetur. Sicut determinat auguſtinus ubi ſupra

Tertio pro in corruptione mentis quantum ad pctīꝫ mortale. Et iſto mō illa anima dicitur virgo que nunquam peccauit mortaliter. ſicut caro virginea que nūquā fuit corrupta corporaliter ſicut Joānis baptiſte ⁊ euangeliſte. ⁊ multorum aliorum ſanctorꝫ ſeruatorꝫ ī gratia batiſmali Inter quos claruit btūs lodouicꝰ archiepiſcopꝰ.

Quarto pro ī corruptione mentis quā tum ad peccatum veniale. Et iſte modus eſt in ſpiritibus angelicis ⁊. non in alijs ſanctis. . pᵉ. io. pᵒ. cᵒ. Si dixerimus ꝙ peccatum non habemus ipſos nos ſeducimꝰ et veritas in nobis non eſt. Et hec quadruplex virgitas fuit in beata ꝟgine poſt filiū ſuum Auguſtinus liᵒ. de natura ⁊ gratia. Cum de peccatis agitur nullam prorſus fieri nolo mentionem. Et iſtud. d. eſſe priuilegium eius inter omnes ſanctos. et eſt ſupremus virginitatis gradus. Et dicunt aliqui ꝙ ſicut virginitas anime eſt optabilior corporis virginitate quemadmodum ꝟginitas humana prefertur virginitati brutorum ex nobilitate ſubiecti. quod multo magis fit in ea requiſita virginitas ſpiritualis quam corporalis. ⁊ iſtud dictum eſt ſatis conſonum ad oſtendendum ꝙ ipſa non habuit plagam originalis peccati vel culpe. Sed queritur qualis etatis erat beata virgo quando fuit a nunciata. Et dicitur ꝙ de hoc non habetur explicitum

per ſcripturam. tamen ſecundum relicta a prioribus ſunt due vie.

Prima dicentium quod erat annorū xiiij. Quia tunc natura mulieris completa ē ad portandū perfectum partum. vt ꝓles non ſit defectuoſa et etate nimis feſtinata. Corpus autem dominicum debuit eſſe completiſſimum.

Secunda via eſt dicentium ꝙ fuit annorum duodecim. quia tunc mulier incipit habere aptitudinem ad generandum. Et chriſtus dominus accelerabat antiore talamum ſibi acceptiſſimū ſic̄ vt poſt natiuitatem accelerabat. ad paſſionem. Luc. duodecimo capitu. d. Baptiſmo autēꝫ habeo baptizari ⁊ quomodo coartor vſque dum perficiatur ⁊ iſta via videtur eſſe magis pia.

Primo quia corpus quanto magis iuuenile tanto magis habet puram carnem vt gignatur proles.

Secundo quia ipſa optata copula fuit ex deſiderio accellarata. ſapientie xviij. ca. Omnipotens venit in mediam exterminij terram proſiliuit.

Septimum miſterium de iſtius virginis ſocietate. ibi. deſponſatam viro. Et ſi queratur que fuit neceſſitas vt deſponſaretur virgo ſemper mā ſura. Aſſignātur. vij. rationes. Prima aduitandum matris ipſius infamiā. Primo ſecundum Ambroſium ſuper Luc. qui ſciebat ipſe dominus teneram eſſe virginis verecundiam. Et lubricam famam pudoris. ſ. velociter diſcurentem. Secundo. d. ipſe ꝙ maluit dominus de ſuo ortu ꝙ̄ de matris dubitare pudore. Nec putauit ortus ſui fidem matris iniurijs aſtruendam. ⁊ iſta fuit in menſa domini reuerentia ad ſuam matrē vt prelligeret homines opinari ipſuꝫ natum ex corruptione ꝙ̄ matrem diffamari de pudoris oſtenſione. Tertio idem dicit. quod videretur culpaꝫ obumbrare voluiſſe mendatio in nupta pregnans.

ſeptim[m] miſte[m]

Quarto idēꝫ dicit. Seruatur ſancte marie ſicut pudore integritas ita inuiolabilis opinione fecunditas. Secūda ratio ad ſimulatā excuſatiouē excludendam quam habuiſſent in poſterūꝫ virgines in fames. Et eſt ambr. dicentis. Nec decuit virginibus ſiniſtra opinione viuentibus velamē excuſationis relinqui ꝙ infamata quoque mater domini haberetur. Tertia ad exceptionem maliuolam cuitandam vt inde inimici ⁊ perſecutores velamen ſue malitie non acciperent. vnde dicit. quid enīꝫ iudeis quid herodi poſſit aſcribi ſi natum ex adulterio viderentur perſequi. Cum partum in nupte lege damnetur. Et eſt ambr. vbi ſupra. Quarta ad decipiendum hoſtis aſtutiam. ⁊ eſt origenis. d. que fuit neceſſitas vt deſponſaret̄ niſi quatenus hoc ſacramentum diabolo celaretur. ⁊ ille malignus aduerſus virginem deſponſatam fraudis ſue comenta nulla prorſus inueniret. quam rationem ſequens Ambroſius. vbi ſupra dicit. Non mediocris ratio fuit fallēdi principē mundi qui cū cerneret deſponſatam partum non potuit habere ſuſpectum. Sꝫ queritᵣ pᵒ quō iſta rō potuit eē valida. Cū angelus ex puris naturalibus poſſit faciliter deuenire in notitiā omnium ſenſibilium. Et in demonibus ſplendida naturalia remāſerunt ſꝫ dionyᵐ. quō ergo ꝟginitas matris ꝙ̄ fuit corporalis integritas latere principem mūdi potuit. Et dicitur ꝙ licet noſſe potuiſſet ſi fuiſſet permiſſus. ſed fuit impeditus. aut in mediate a deo. aut ab angelis eius cuſtodiētibus eā. ne ad ipſam ſic familiariter appropinqua re valeret. Secundo queritur. eodem modo potuiſſet impediri ſi non eſſet deſponſata. ſ. per diuinam potentiam. Et neſciret diabolus. vnde hoc eſſet. Et dicitur ꝙ per notitiam argumentatiuam nouerat dyabolus virginis ſanctitatem. ⁊ ſi cōcepiſſet ſine ſponſo ſtatim ſuſpectum habuiſſet partum de celo eſſe. Talem autem deductionem facere poterat ſine appropinquatione a qua impediebatur per āgelos vt eſt dictū. Et notandum ꝙ caſtitas eſt quadruplex.

Prima matrimonialis. cū quis matrimonialiter alteri coniungit̄ dimiſſa carnali copula. ⁊ ſequtur xp̄m per ingreſſum religionis ſicut fecerunt quidam apoſtoli qui relinquentes omnia ſequebantur chriſtuꝫ.

Secunda vidualis mortuo altero con-
iugum perſeuerat in caſtitate.
Tertia eſt voti ſanctimonialis. ⁊ hec
cum quis vouit caſtitatem ⁊ ſeruat.
Quarta eſt vteri. Et dicitur virgina-
lis que omnes intuenti probatur fuiſſe
in beata virgine.
Quinta ratio ad virginis pudiciciam
comprobandam teſtimonio ſponſi cum
illa familiariter ⁊ in ſeparabiliter conuer-
ſantis Ambroſius vbi ſupra. Quin etiam
locupletior teſtis pudoris maritus adhi-
betur qui poſſet dolore iniuria vindicare
obobrium ſi non agnoſceret ſacramentū.
Sexta ad ſedulitatem virginis perficien
dam. quia mulieres non poſſunt ſine ſotie-
tate virorum ſecure ⁊ honeſte incedere per
Regiones. Et fugere tribulationes. Eſt
enim ſecuriſſima ſocietas viri. Ideo dicit
Ambroſius vbi ſupra. Ideo deſponſata
eſt vt curam videretur gerere Joſeph ſi-
ue in egyptum iens ſiue inde denuo rediēs.
Septima ad ipſius matris virginita-
tem conſecrandam. Tunc enim virtus cō
ſecratur quando cum ſacramento adiun-
gitur. Cum conſecratio non ſit niſi adiun
ctio cum ſacramento. Et quia ſacramen-
tum matrimonij eſt verum ſacramentum
ſignificans coniunctionem chriſti cum ec-
cleſia ſecundum apoſtolum. Ideo virgini
tas que erat virtus matris tunc fuit conſe
crata quando fuit cum hoc ſacramento cō
iuncta. Hanc rationem non tangit Am-
broſius. Sed primo queritur vtrum in
ter virginem ⁊ Joſeph fuit verum matri-
monium. Et dicitur ꝙ ſic per doctores. ⁊
patet quarto ſententiarum. Quia verum
matrimonium. contrahitur in mutuo con
ſenſu coniugū. qui. dicitur fuiſſe inter eos.
Et ideo coniuges ſunt ab angelo appella-
ti Math. primo cap. Joſeph fili dauid no
li timere accipere mariam coniugem tuā.
Secundo queritur quomodo potuit in
ter iſtos coniuges talis conſenſus eſſe cum
propoſito v̄ginitatis perpetue. Et dicitur
ꝙ fuit conſenſus in vnionem ſecramenta-
lem ⁊ non in copulam carnalem. Stante
imobiliter vtraq̄ parte ꝓpoſito virginali.

Tertio queritur talis conſenſus videt
eſſe ſolum ad cohabitationem honeſtam ſi
cut eſt fratris ⁊ ſororiſ habitatio. Et ſic nō
apparet verum matrimonium. Et dicitur
ꝙ conſenſus ad ſolam habitationem non
faceret verum matrimonium ſed conſen-
ſus in mutuam poteſtatem corporum.
Quarto queritur. Ad quid ſit talis con
ſenſus poteſtatis mutue corporum cum a-
ctus iſtius poteſtatis totaliter ab negetur.
Et dicitur ꝙ non niſi ad verum ſacramen
tum perficiendum ex tali conſenſu ſine con
tagione. nec eſt occioſum poſſe in nobis.
Sic deus multa poſſet ⁊ poteſt q̄ nō vult.
Octauum miſterium de iſtius ſpōſi vo
calitate. ibi cui nomen erat Joſeph. Iſtud
nomen ſecundum Jero. habet quadrupli-
cem interpretationem. — octauū miſte^{m}
Primo enim interpretatur dominus iu
ſtus ex habundantia eniꝫ ſue iuſtitie ita fu
it domino appropriatus vt pater eius di-
ceretur. Luc. 2°. capitulo. Ecce pater tu-
us. ⁊ ego. Secundo interpretatur domi
nus iuſtificatus. Sicut enim mater ſancti
ficata eſt vt dominum pareret ſic ⁊ iſte vt
dominum nutrimentum pareret vt pater
Luc. 3. capi. Jeſus erat incipiens quaſi an
norum. 30. Et putabatur filius Joſeph.
Tertio interpretatur augumentum in
ceteris deſponſationibus virginum de cō
muni lege fit diminutio integritatis in ꝓ
poſito copule carnalis. Et in iſta fuit au-
gumentum. quia virginitatis propoſitum
virgo confirmauit puritatis affectum oc-
currente obiecto ⁊ materia caſtitatis.
Quarto interpretatur appoſitio. In ce-
teris deſponſationibus communiter a ſpō
ſo auffertur integritatis propoſituꝫ. in iſtis
a ſponſo non fuit moleſtatum propoſituꝫ.
ymo confirmatum puritatis veſtigium.
Math. p°. ca. Joſeph accepit coniugeꝫ ſu-
am. ⁊ non cognoſcebat eam. Et notandū
ꝙ in iſta ſacratiſſima copula fuerunt qua-
tuor actus ad eius integritatis perfectam
cuſtodiam. Primus fuit votum virgi
nis in tēplo d̄ virginitate ſeruāda. Anteq̄
Joſeph inde tulerit eā. Et in iiij°. ſniarū
declaratur ꝙ gratius ē deo cū talis puritas

ſeruare cum voto q̄ ſine voto.
Scd̄us ꝙ Joſeph virginitatem perpe
tuam domino cuſtodire ꝓpoſuit. Et ideo
dicit euangeliſta math. p°. c°. Joſeph aūt
vir eius cum eſſet iuſtus ⁊ nollet eam tra
ducere. i. carnaliter cognoſcere ſecundum
auguſtinuꝫ. Qui traducere vocat generare
Et v̄ginitatem Joſeph perpetuam aſſerit
auguſtinus in. l°. de ſancta virginitate vt
eſſet dignus ſponſus. b. v̄g.
Tertius ꝙ iſte propoſitum v̄ginitatis
in reuocabiliter fuit firmatum diuina uolū
tate. Et reuelatū v̄gini. Alias nō prebui-
ſet conſenſuꝫ dando poteſtatem corporis
ſui alteri. ſ. Joſeph. niſi cognouiſſet ipſum
in propoſito virginitatis firmiſſimum.
Quartus ꝙ votum virginis fuit reuel-
latum ipſi Joſeph diuinitus. ⁊ ideo virgi
nem deſponſauit. quia non intendebat cō
trahere cum muliere que ſuum propoſitū
poſſet in fringere. ⁊ iſtis viſis vtroq̄ iſto
rum ſanctorum coniugum prebuerunt in
ſe inuicem conſenſum. Nimiruꝫ ſine vllo
preiuditio eorum integerrime puritatis.
A deo preordinate vt eſſet grata ſotietas ⁊
floridos aſpectus ſecundum Hieronymū
Nonum miſterium de vtriuſq̄ coniu
gis nobilitate. ibi. de domo dauid. Iſtud
probatur quadruplici veritate. — nonuꝫ miſte^{m}
Quarum prima ꝙ Joſeph fuit de do-
mo dauid. i. de ſtirpe regali per rectam li-
neam de ſemine dauid. ⁊ ideo ſacer euan-
geliſta deducit lineam rectam regum a da
uid vſq̄ ad Joſeph virum marie Math.
p°. c. Liber generatiōis ieſu xp̄i filii dd̄ ⁊c.
Secunda ꝙ mater domini fuit de ea-
dem ſtirpe regia ſm̄ carnem de recta linea
procreata. Nā ex lege quilibet cogebatur ac-
cipere coniugem. de ſua ſtirpe. Ob quā cāꝫ
debuit Joſeph. b. virginem habere. Iſtud
tangit Hierony. ſup Math. Tertia ꝙ
xp̄s fuit de regia ſtirpe dauid ꝓductus to
taliter ſicut ille q eſt d̄ ſtirpe regia ex vtroq̄
parēte ne nobilitas claudicaret in eo. qr tā
tū ſuſcepit de ſubſtātia a ſola mr̄e. ꝙ^{m} alij
ab vtroq̄ parentū. Ro. p°. ca. Qui fact⁹
eſt ex ſemine dauid ſꝫ carnē. Quarta qr
prius nobilitatur ꝓgenies a pſonis q̄ a pſo

na. Prius. n. fuit nobilis ꝓgenies dauid
ex eo ꝙ eius pſona ad reg^{m} fuit aſſumpta
Scd̄o pſona v̄bi deo promittente. p̄s. 131.
Metro. xi. Jurauit dn̄s dauid v̄itatē ⁊ nō
fruſtrabitur eū de fructu vētris tui ponā ſu
p ſedē tuā. ſ. xp̄m pp quē fuit ineffabiliter
exaltata. quāuis multū añ eſſet nobilis i ce
lebri antiq̄tate pātriarchaꝝ ⁊ multorū ſcōrū
Et notandū ꝙ nobilitas iſtius generis q̄-
druplici via demoſtratur. Prima. qr regia
dignitas a deo fuit collata ipſi dauid. p̄s.
lxxvij. Metro. lxxvj. Elegit dauid ſeruuꝫ
ſuū ⁊ ſuſtulit eū de gregibus ouiū de poſt
fetantes accepit eū. Itē p̄s. lxxxvii. Metro.
Inveni dauid ſeruū meū oleo ſcō meo
vnxi eū. Scd̄a. qr dignitas regia fuit ei
iurata a deo. p̄s. 131. Metro. xj°. Jurauit
dn̄s dauid v̄itatē ⁊c. paulo ſupra.
Tertia. qr dignitas regia fuit ei ꝑpetua
ta. p̄s. lxxxvij. Metro. xxxvi. Tronus eius
ſicut ſol in cōſpectu meo ⁊ ſicut luna pfecta i
eternū ⁊ teſtis i celo fidelis. Quarta. qr
hoc regimē ⁊ dignitas regia a ſemie dauid
nūq̄ auferetur. nec minuetur. Dan. 2. c. Su-
ſcitabit deus celi regnum qd̄ in eternū nō
diſſipabitur ⁊ regnū eius populo alteri nō
tradetur. qr rex ſuper reges regnabit. apoc.
xix. ca. Rex regum ⁊ dominus dominātiū
eſt. Et notandum ꝙ ex aſſumptione huma
ne nature xp̄i ad copulationem verbi per
modum matrimonij ſecundum dicta ſan-
ctorum. Natura humana ⁊ angelica fuit
nobilitata per maxime. Sicut ſi domicella
infimi generis copularetur filio regis. eius
generatio eſſet nobiliſſima. Nūc aūt caro
xp̄i eſt ſoror noſtre carnis. qr ab eodem ꝓ-
thoplauſtro. Similiter iſta alma anima ē
ſoror angelorum. qr ab eodem patre crea-
ta. ⁊ ad ymaginem dei ſimul facta. Et ideo
quando anima fuit aſſumpta a verbo na-
tura angelica fuit nobilitata. ſicut in aſſum
ptione carnis noſtra natura. Sed queritur
primo quomodo generatio iſtius virginis
pertinet directe ad regiam lineam cum nu
meratio euangeliſte ad ipſam non extēda
tur vt dictum eſt ſupra. Et dicitur ꝙ credi
tur ipſa fuiſſe cognata germana ipſius Jo
ſeph. qr iſte gradus fuit licitus p° ſꝫ legeꝫ

que intendebat propinquorum coniunctio
nem. ꝛ tunc ana: han a quo dirigitur linea
regia vſq3 ad xp̄m Math. p°. ca°. Duos
filios creditur habuiſſe. ſ. Jacob ex quo na
tus eſt Joſeph. Et Joachim ex quo nata ē
beata virgo vt dicunt ſanctarum yſtorie
ſed preter miſit euangeliſta deducere mariā
per Jochim. q2 ſecundum Hieronymum
non eſt mos ſcripturarum generationes te
xere mulierum. Secundo quare. de
ducitur per euangeliſtam φ Joſeph fuit
de betleem. luc. 2. ca. Aſcendit autem Joſe
ph a galilea de ciuitate nazareth in iudeaȝ
ciuitatem dauid que vocatur betleeȝ co φ
eſſet de domo ꝛ familia dauid. Et ſic non
videtur φ eſſent de domo ita propinqua.
Et dicitur Jacob fuiſſe primogenitus
mathā. ꝛ Joachim ſecundo genitus. qui
Joachim creditur accepiſſe vxorem de na
zareth. ſ. annam. Ratione cuius habuit in
colatuȝ in nazareth. ꝛ ideo ibi fuit nata. b.
virgo ratione matris exiſtens exparte pa
tris de betleem ſecundum premiſſa.

Tertia ſi iſta virgo beatiſſima fuit d̄ ſtir
pe regia. vt patet quomodo ſācta eliſabeth
mater. b. Jo. bap. fuit eius cognata. i. con
ſanguinea. q2 dicitur. Luc p° ca. Ecce he
liſabeth cognata. Cum ipſa fuerit de filia
bus aaron ꝛ non de tribu iuda. Et dicitur
φ ſancta anna mater domine fuit d̄ tribu
leui ꝛ ſic de filiabus aaron ſicut heliſabeth
vt eſſet ſoror patris aut matris. ꝛ tunc ma
ter domini fuit de ſtirpe regia ex patre. Et
de ſacerdotali ex matre. Dicit zacharias ꝓ
pheta econuerſo fuit de ſtirpe ſacerdotali
ex patre iolade. ꝛ de regia ex matre ioſabeth
filia regis iuda. vt patet in. 4. Regum nā
tribus regia ꝛ ſacerdotalis interdum mi
ſcebantur. Quarto queritur. d. apoſto
lus. hebr. vij. ca. Manifeſtum eſt φ ex iu
da ortus ſit dominus noſter in qua tribu
nihil de ſacerdotibus Moyſes locutus ē.
Et in iſto capitulo oſtendit apoſtolus φ
ſacerdotium legis ad xp̄m non pertinebat
ex genere. Ex quo patet φ non fuit ex ali
qua parte de tribu ſacerdotali. Et dicitur
φ illi qui erant de tribu ſacerdotali ſolum
a matre nihil iuris habebant in ſacerdo
tio ſicut nec zacharias propheta ex parte
in regno. Et ideo ad chriſtum illud ſacer
dotium ex genere non pertinebat. ꝛ ſi dica
tur φ ſolum ex matre chriſtus fuit de ſtir
pe regia ꝛ ſic ratiōe predicta nihil iuris ha
bebat in regno. Dicitur φ mater domini
tenuit conſubſtantialitatem vtriuſque pa
rentis. vt ſupra tactum eſt. Et ſic deuenit
per dignitatem regiam ad chriſtum quan
tum potuit pater ꝛ mater in ceteris. Non
ſic autem ſancta anna ad virginem. quia
preualuit ſubſtantialitas patris ipſam tra
hens ad tribum regiam.

Decimum miſterium. de iſtius ſponſe vocalitate. ibi. ꝛ nomen virginis marie. decimū miſteriū
Maria eſt magiſtra virginitatis. area cha
ritatis. regula humilitatis. Janua ſuper
ne felicitatis. archa totius trinitatis. Ma
ria eſt manſuetudo afflictis. altitudo dire
ctis. Rectitudo deuijs. introductio exclu
ſis. a pertio cunctis. Maria eſt mamilla
conſolationis. arma protectionis. Regula
directionis. incendium dilectionis. aula cō
templationis. Iſtud nomen conuenit ma
tri domini propter ſeptem eius interpreta
tiones. Interpretatur enim primo illu
minata. Et conuenit ei propter ſanctifica
tionem imaterno vtero. in inſtanti fit illu
minatio. Si enim beatus Joan. bapti. exi
ſtens in vtero materno cognouit preſenti
am ſaluatoris exiſtentem in alio vtero ex lu
mine ſibi in fuſo per locum a minori credē
dum eſt genetricem dei futuram in vtero
mris illuminatiōes propheticas habuiſſe.
Ideo putant nonnulli φ in inſtanti ſue
ſanctificationis fuerunt ei reuelata miſte
ria incarnationis filij dei ꝛ paſſionis. Ta
men iſtud dictum videtur ſuper habunda
re. quia tunc fruſtra fuiſſet in hac anuncia
tione per angelum ſic illuſtrata.

Secundo interpretatur illuminatrix.
ꝛ conuenit ei per actum ſue eruditionis. vn
de docuit apoſtolos ꝛ euangeliſtas. ꝛ po
tiſſime. Jo. euangeliſtam de incarnatio
nis miſterijs. Et bea. Luc. de ſacris yſtori
js. vt patet in exordio euangelij ſui.

Tertio interpretatur ſmirina maris ſe
cundum papiam. i. canticum eorum qui
ſunt in mari. ꝛ conuenit propter letitiam
in anunciatione. quia per medulationem
dulciſſimi cantus. d. angelus. Aue gratia
plena dominus tecum. qd̄ canticum pre
dictum eſt per quatuor genera perſonaruȝ
ante tempus.

Primo a patriarchis. gn̄. xl viiii. capi.
Non auferetur ſceptrum de iuda. ꝛce.

Secundo a prophetis. yſa. vij. capitu.
Ecce virgo concipiet ꝛc. ꝛ capitulo nono
Egredietur virga de radice ieſſe ꝛce.

Tertio a ſibillis patet de tiburtina que
octauiano imperatori. d. Hec eſt ara celi
ꝛ ideo ipſum adora.

Quarto a poetis dicente marone. Jaȝ
redit ꝛ virgo redeunt ſaturnia regna

Quarto interpretatur ſtella maris Nā
ſicut ſtella maris que vulgo tramōtana di
citur nauigantes dirigit in fluctibus mari
nis. Ita mater domini fideles cuſtodit in
pelago fluctuante huius mundi. Ideo di
cit quidam. O maria virgo pia ſtella ma
ris nominaris. ꝛ eccleſia dicit. Aue maris
ſtella dei mater alma. ꝛc.

Quinto interpretatur illuminans. ꝛ cō
uenit propter ſtatum ſue exaltationis. ideo
dicit eccleſia exaltata eſt ſancta dei genitrix
ſuper choros angelorum ad celeſtia regna
ſecundum Hieronymum. ꝛ ſecundū bea
tum diony. Superiores angeli illumināt
inferiores. ꝛ ſic cum ipſa ſit ſuper oēs ho
noratiſſima ſic latiſſime iferiores letificat.

Sexto interpretatur mater amoris ꝛ
conuenit propter actum ſue conceptionis
in qua continuit in ſe illum amatorem.
Qui propter nimiam charitatem ſuam ad
hoies voluit in carnari. Apoſtolus. Pro
pter nimiam charitatem ſuam qua dilexit
nos deus miſit filium ſuum ꝛc.

Septimo interpretatur domina. ꝛ con
uenit. q2 genuit dominum. ꝛ ideo fuit eius
mater cum relatio maternitatis conſequa
tur actum vere generationis in muliere. ꝛ
ſicut fuit mater regis omnium: Ita eſt do
mina omnium ſubditorum illius regni. ꝛ
ꝯfirmatur iſtā deductio quia magni reges
ſui regni conſortium appropriant vxoribus
ſicut claret. heſter. xvj. ca. Vbi magnus rex
artharerxes conſortem regni ſui appellabat
reginā heſter. Ex quo ꝯſortio omnes q ſūt
de tali regno habent reginam pro domi
na ſicut regem pro domino. applica. Ideo
dicit eccleſia. O glorioſa domina excelſa ſu
pra ſidera ꝛc. ꝛ alibi. aut regina celorū aut
domina angelorum ꝛc. Et notandum φ
in ſacra ſcriptura. vii. mulieres reperiun
tur que vocate ſunt marie.

Prima maria fuit ſoror Moyſi. Que
ſupernaturali illuſtratiōe ꝓphetauit exo.
xv. ca. Cantemus dn̄o glorioſe ꝛc. Cuius
illuſtrationis claritas habūdātiori plenitu
die. pȝ in matre domini. d. magnificat ani
ma mea dominum.

Scd̄a maria ſoror lazari. q̄ ardētiſſime
xp̄m dilexit. luc. vij. ca. Dimittunt ei pctā
multa qm̄ dilexit multū. Cuius dilectōis
feruor ſpiritualiter nō carnaliter. pȝ in ma
tre dn̄i cant. 2. c. Ordinauit i me charitatē.

Tertia maria mater Jacobi. que ope
ra miſericordie ſollicitauit mar. xvj. capi°.
Maria Jacobi ꝛ ſalomone emerunt aro
mata vt venientes vngerent ieſum ꝛ val
de mane. Cuius ſollicitudinis preſentiarū
fuit mater domini. luc. 2. ca. Fili quid feci
ſti nobis ſic. ego ꝛ pater tuus dolentes que
rebamus te

Quarta maria vxor zebedei que ſecūdū
Joannem os aurei in ſermone vocatͬ vere
pacifica. q2 filium pacis genuit. Cuius pa
cis ſumū graduȝ tenuit mater domini dū
filium nobis protulit qui pacem inter de
um ꝛ hominem promeruit.

Quinta maria mater Jo. p°. Marci.
Que fuit in oratione aſſidua. act. i°. ca. pȝ
Cuius orationis nō minoris efficatie fuit
mater domini. luc. 2. ca. Maria autem cō
ſeruabat oīa v̄ba hec cōferēs in corde ſuo.

Sexta maria deuota pauli. Que mul
tum pro fidelibus laborauit. Romanos vl
timo capitulo. Salutate mariam que mul
tum laborauit in vobis. Cuius laboris
ꝛ profectus non minus perfecit mater do
mini. Et ideo propter opus dicere poteſt
in cant. Manus mee diſtalauerunt mirrā.

Septima fuit ipſa mr̄ dn̄i q̄ fuit pfectiſ
ſima i v̄tute hūilitatis. luc. p°. Ecce ācilla

domini. Et quia vltra omnes alias crea/
turas ſe hũiliauit vltra omnes. ymmo ſu/
per omnes alias creaturas deus ĩpam bea
tificauit. Luc. vbi ſupra. Ecce enim ex hoc
beatam me dicent omnes generationes.
Et quia inter ceteras interpretationes qua
drupliciſolẽnizatur ab eccleſia. vnde can/
tat omni die. d. aue mariſ ſtella. Jccirco ad
eius cõuenientiam notandum videamus
proprietatem iſtiuſ ſtelle. ⁊ ſunt io. pº. quia
habet ſublimitatẽ in ſuo exceſſu. Eſt enim
altiſſima omnium ſtellarum que ſunt ĩ no
ſtro emiſperio. ꝙ patet ex duobus.

Primo. qꝛ quanto ſol ad iſtam ſtellaꝫ
in zodiacho plus appropinquat tãto plus
dicitur aſcendere. Et idem dicitur de luna
⁊ ceteris planetis. Secundo. quia in re
ceſſu ſolis ab hac ſtella. quanto plus diſtat
ab eo tanto magis dicitur deſcẽdere donec
perueniat a ſolſtitio eſtiuali vſqꝫ ad ſolſti/
cium yemale hanc proprietatem attribuit
beatus Hieronymus matri domini ĩn ce
leſti patria. quia ſicut hec ſtella infirmamẽ
to ſuper omnes eſt elleuata. Jta mater xp̃i
in celo ſuper omnes ſanctos eſt exaltata. ⁊
ad dexteram filij collocata. p̃s. xliij. Me.
tro. xj. Aſtitit regina adextris tuis inueſti/
tu de aurato circũdata varitate. Jteꝫ eccl.
24. ca. Ego in altiſſimis habito ⁊ tronus
meus in colũna nubis. Tota eniꝫ celeſtis
Jerarchia eſt diſpoſita ad modum colũne
Cuius baſis eſt yerarchia infima. Aſtile
yerarchia media. ⁊ capitellum Jerarchia
ſuppꝛema ſecundum beatum dionyſium.
Jn cuius ſummitate collocata eſt. beata vir
go. Ad cuius altitudinem ſi non corpore
tamen mente contemplando aſcendere de
bemus. vt cum apoſtolo. d. philippẽ. No
ſtra autem conuerſatio in celis eſt.

Secunda. qꝛ habet medietatem in ſuo ſi
tu. qꝛ eſt in medio noſtri emiſperij. Sicut
centrum in medio circuli. Cum enim ori/
zon ſit circulus diuidens duo emiſperia
omnes linee ducte ab iſta ſtella vſqꝫ ad ori
zontem eorum quibus eſt ſpera recta ſunt
equales. Sicut eſt de centro reſpectu circu
li in cuius medio eſt. Hanc proprietatem
habet mater domini. quia ſicut hec ſtella ẽ
in medio noſtri emiſperij. Jta xp̃s creditur
eſſe in medio celi empirei. vt ibi a ſanctis
melius poſſit intueri. gñ. 2. ca. Lignum vi
te in medio paradiſi. Et quia mater domi
ni eſt iuxta filium collocata vt pote ad dex
teram eius tertii regum. 2. capitu. Poſituſ
que eſt tronus matri regis que ſedit ad dex
teram eius. verum vbi eſt mater gratie. ibi
eſt fons miſericordie. vnde omnes aurire
poſſumus. p̃s. xlvj. Metro. viij. Suſcepi
mus miſericordiam tuam in medio templi
tui. Ad quam deuote ſupplicantes om/
nes recurrere debemus vt ipſa. d. filio. 4.
regum. iiij. capi. Jn medio populi mei ha
bito. ſ. per deuotionem. Tertia. qꝛ hꝫ i
mobilitatem in ſuo ſtatu. Omnes. n. ſtelle
de noſtro emiſperio circulariter mouentur
d loco ad locũ in peregre ipſa pmanente i
codẽ loco fixa. Et ideo dicitur cardo. Ois
enim motus circularis fit circa aliquod
mobile. Et illud dicitur cardo Job. xx. ca.
Cur cardines celi per ambulant.

Quarta. qꝛ habet nobilitateꝫ in ſuo cir
cuitu. quia licet non tranſeat de loco ad lo
cum currendo ſicut alie tamen voluit̃ ifra
ambitum ſuũ cũ ſit fixa infirmamẽto quã
do voluitur firmamentũ voluitur ip̃a. Si
cut ad reuolutionem rote voluit̃ clauus fi
xus incentro rote. Jſtam proprietatem ha/
bet mater domini in patria licet. n. in felici
tate ſua vt dictum eſt ſit immobiliter col/
locata. Tamen ex magnitudine ſue clemẽ/
tie ſe benigne conuertit. ad quamcũqꝫ par
tem fuerit in vocata. prouer. vltimo. capi.
Manum ſuam apperuit in opi ⁊ palmas
ſuas extendit ap pauperem. hanc propꝛie/
tatem debet ymitari quelibet aĩa deuota.
beate vir. vt vocata per indigentes miſeri
corditer ſe conuertat Math. v. Beati mi/
ſericordes quoniam miſericordiam conſe/
quentur. Quinto. qꝛ habet ſempiterni/
tatem in ſuo aſpectu. Sunt eniꝫ alique ſtel
le ſempiterne apparitionis ⁊ alique ſempi
terne occultationis ſecundum aſtrologos
propter proximitatem ad polos mundi. ſ.
articum ⁊ antarticuꝫ. Sed iſta ſtella d qua
fit ſermo non tantum ꝙ videatur omni no
cte ſed etiã omni hora noctis. Et ſimiliter

videntur ille que parum diſtant ab ea.
Jſtam proprietatem habet beata virgo
Eſto ꝙ ceteri ſancti appareant per effectũ
ſui auxilij quandoqꝫ in vocãtibus ſe. Sẽ
per beata virgo quãdocũqꝫ inuocat̃ adeſt
ſecundum Bernar. Jdeo dicit. Jlle a lau
dibus eius deſiſtat qui ipſam in vocatam
ſenſerit in ſuis eam neceſſitatibus defuiſſe.
Et qꝛ ſancti veteris teſtamenti tali patro/
cinio caruerunt. d. ſapiens. eccl. xxxvj. caº.
Ubi non eſt mulier ingemiſſit eger. Ra/
tio autem ſue miſerationis erga nos eſt du
plex Prima. quia care nos emit. ſ. ſan/
guine filij ſui quem plus diligebat quã ſe
ipſam. Secunda. quia ſuã felicitatẽ pp
nos habuit cum propter peccatores dei fi/
lius de ipſa naſci voluerit. Sexta. quia
habet minimitatẽ in ſuo aſpectu. licet eniꝫ
in ſe ſit multũ magna. Tamẽ quo ad nos
eſt quaſi minima ſtella reſpectu notabiliuꝫ
ſtellarum quia vix videtur propter par/
uitatem. Jſtam proprietatem habet mater
domini que ſecundum quantitatem virtu
tis licet fuerit pre maxima poſt filiũ ſuuꝫ.
Tamen propter humilitateꝫ fuit minima.
Cuius humilitatis in ſcriptura noſtra ha
betur vnum teſtimonium ⁊ vnum ſignuꝫ.
Teſtimonium. quia ſpũs ſanctus per os
ipſius reddit rationem. qꝛ digna fuit eẽ ma
ter domini. Luc. pº. c. d. Quia reſpexit hu/
militatem ancille ſue ecce eniꝫ ex hoc bea.
me. d. om. g. Signum quia cum prebuiſſet
aſſenſum ⁊ mater domini iam facta poſſeſ
ſiue non more potentum terre. d. Ecce regi
na mundi. Ecce mater dei. ecce mater regiſ
eterni. Sed more humilium ⁊ manſueto/
rum. d. Ecce ancilla domini. Hanc pro/
prietatem imitari debent qui huic regine
placere deſiderant. Qui preuidens vidit.
d. filio eius Judith. ix. c. Superbi tibi nõ
placuerunt a principio ſed humiliuꝫ ⁊ mã
ſuetorum ſemper tibi. placuit de precatio.

Septima. qꝛ habet inuiſibilitatẽ in ſuo
aſpectu. Dicitur enim ꝙ illa ſtella quam
tramontanam vocamus non eſt vere po/
lus. patet enim ad ſenſum ꝙ vere mouetur
quia modicum circulum facit. Sed maxi/
me eſt propinqua polo. vnde recipit nomẽ
propter inuiſibilitatem poli ipſius. Jſtam
proprietatem habuit mater domini per vir
tutem ſolitudinis que neceſſaria eſt contẽ/
planti. ita fuit aſpectibus hominum ſeque
ſtrata vt eſſet communiter inuiſa cuius oc
cultationis ſunt duo nobiliſſima ſigna.

Primum. quia quando fuit ab angelo
ſalutata non in publico ſed in abſcondito
fuit inuenta. vnde hic dicitur ingreſſus an
gelus ad eam. vbi Ambroſius. ſ. in pene/
tralibus. Secundum. quia quãdo ha
buit ex officio ad publicuꝫ procedere vt po
te in uiſitatione heliſabeth cum feſtinatio/
ne tranſiuit. Sicut in diſplicentibus feſti/
nat quilibet quantum poteſt ideo dicitur
in preſenti. ca. habijt in montana cum feſti
natione. Jſtam proprietatem debent imi/
tari maxime religioſi quorũ ſtatus eſt in
vita contemplatiua. ſapientie. viij. ca. Jn
trans in domum meam cum quieſcam cũ
illa Math. vj. ca. Ne videaris hominibꝰ
ieiunans. ſed Patri tuo qui eſt in abſcon/
dito ⁊ pater tuus qui vidit te in abſcondi/
to reddet tibi.

Octaua quia habet rectitudinem i ſuo
aſpectu. Quia cum ſpera celi aliquibus ſit
recta aliquibus obliqua. Jllis ſolis eſt re
cta qui habent caput erectum ad iſtam ſtel
lam ⁊ omnibus alijs eſt obliqua. Et ideo
qui non habent recte caput ad iſtam ſtellã
celum eſt eis obliquum. ſicut dicunt aſtro
logi. Jſtam proprietatem habet bea. vir/
go nam qui caput habent erectum verſus
eam per veram fidem ⁊ puram deuotio/
nem. Jllis ſpera celi eſt recta. Quia re/
cto itinere gradiuntur ad celum. Et econ/
uerſo alijs. Danie. ij. capitulo. Aduerte/
runt ſenſum ſuum ⁊ declinauerunt ocu/
los ſuos vt non viderent celum neque re
cordarentur iudiciorum iuſtorum. p̃s. Sta
tuerunt declinare oculos ſuos in terram.
Ex iſta proprietate accipitur documentuꝫ
quod homines qui habent rectam inten/
tionem finaliter ſaluabuntur. Quia ver/
ſus paradiſum habent rectum aſpectum.
Quod figuratum eſt per feneſtram arche
noe. quam ipſe apperiens intromiſit colũ
bam. gñ. octauo capitulo.

Nona habet ſcintillationem in ſuo cē-
tutu. Jdeo planete dicuntur non ſcinti-
larc quia ſunt prope ſecundum pħos ⁊ ſtel
le firmamenti ſcintillant. quia ſunt longe.
⁊ ideo tremit viſus ⁊ non poteſt eas ſtabi
liter attingere. Sed quaſi interumpatur a-
ctus videndi ſecundum perypatheticos.
Et quia iſta ſtellá eſt altiſſima ⁊ ſumme di
ſtans a plana ſuperficie terre quem admo-
dum punctus medius centri ſperici plus
diſtat a ſole. Jdeo magis videtur ex tali
diſtantia ſcintillare. Jſtam proprietatem
habet beata virgo. Quia miſteria que ſūt
in ea perfecta a tota trinitate ſunt ita ſub-
limia. Ut pote in carnatio ⁊ generatio ver
bi quod viſus noſtre generationis non ad
ea attingere poteſt. Et ideo tremit ⁊ quaſi
interumpitur prouerbiorum. xv. capitulo.
Sicut qui mel comedit ⁊ non eſt ei bonuz
ſta curioſus ſcrutator maieſtatis opprime
tur a gloria.

Decima. quia habet ſeptemplicitatez in
ſuo ambitu. quia circa illam ſemper ver-
tuntur. vij. ſtelle notabiles que a vulgo di-
cuntur currus breuis ſecundum vero aſtro
logos vocantur vrſa minor. ⁊ propter iſtas
vij. ſtellas tota illa plaga que eſt huic ſtel-
le vicina. dicitur ſeptemtrionalis. vnde di
cit deus Jacob. geñ. xxviij. capitulo Dila
taberis ad orientem ⁊ occidentem ſeptem-
trionem ⁊ meridiem. Jſtam proprietatem
habuit mater domini in ſua dilatatiōe du
pliciter in hac vita.

Primo propter. vij. dona ſpiritus ſan
cti quibus beata virgo quaſi circulariter
fuit illuſtrata pluſquam alia creatura ſicut
predixit propheta. yſa. xi°. capitu. Egredie
tur virga de radice ieſſe ⁊ flos de radice
eius aſcendet ⁊ requieſcet ſuper eum ſpiri-
tus dñi ſpiritus ſapīe ⁊ intellectus ſpiri-
tus conſilii ⁊ fortitudinis ſpiritus ſcientie
⁊ pietatis ⁊ replebit eum ſpiritus timo-
ris domini. Jſta. vij. dona quaſi. vij. ſtelle
decorauerunt beatam virginem quando
dixit illi angelus. Spiritus ſanctus ſuper
ueniet in te ⁊ virtus al. ob. tи. Luc. p°. ca.

Secundo propter. vij. gaudia principa
lia que habuit. bea. vir. de ſuo filio.

Primum in angeli annuntiatione.
Secundum in eius natiuitate.
Tertium in regum adoratione.
Quartum in chriſti reſurrectione.
Quintum in eius aſcenſione.
Sextum in ſpiritus ſancti miſſione.
Septimum in propria aſſumptione.
Jſte ſunt. vij. ſtelle de quibus. Apoca.
primo capitu. dicitur. Et habebat in dexte
ra ſua. vij. ſtellas moraliter. i. vij. gaudia a
tota trinitate determinata pro virgine glo
rioſa iam memorata. Jtem videndum eſt
que ſunt iſtius ſtelle virtutes. Et dicitur
ꝙ ſunt decem.

Prima quarum eſt. quia iſta ſtella ha
bet virtutem ⁊ dominium ſupra naturam
duriſſimam. quia duriſſimum omniuz cor
porum dicitur eſſe lapis. Non enim poteſt
mollificari ſicut ferrum prius enim incine
ratur. ⁊ inter omnes lapides duriſſimus
eſt adamas ſiue calamita ezechielis 3. ca°.
Domus iſrael attrita fronte ⁊ duro corde.
⁊ ſequitur. ecce dedi frontem tuam durio-
rem frontibus eorum. ⁊ vt adamantem ⁊
ſilicem dedi faciem tuam. Super iſtam du
riſſimam petram habet dominiuz iſta ſtel
la que dicitur ſtella maris. quia dat ei vim
ferri attractiuam. Cuius ſignum eſt. quia
hic lapis ferrum attrahens ſemper conuer
tit ipſum verſus iſtam ſtellam. Jſta virtus
eſt in beata virgie. quia habet dominiū ſu
pra corda duriſſima hominum obſtinato-
rum in malo. Qui frequenter flectuntur
dulcedine deuotionis ad ipſam. vt patet
in multis exemplis. Et ideo poteſt dicere
ezechielis. 13°. Auferam cor lapideum de
carne veſtra ⁊ dabo vobis cor carneum.
De quibus dicit deus ob reuerentiaz ma
tris ſue. ezechielis. xiii. capitulo. Si impi
us egerit penitentiam ab omnibus pec-
catis ſuis que operatꝰ eſt. ⁊ cuſtodierit vni
uerſa precepta mea ⁊ fecerit iudicium ⁊ iu-
ſtitiam vita viuet. ⁊ non morietur omniū
iniquitatum eius non recordabor.

Secundo quia habet dominium ſupra
naturam grauiſſimam ferri. qđ eſt grauiſ-
ſimum. Eo quia ibi dominatur terra ele-
mentum inclinans deorſuz. qđ autem do-

minetur dictum eſt ſupra. Nam ferrum
non verteretur ſemper verſus ſtellam ni-
ſi ſtella aliquod dominium haberet in fer-
rum. ⁊ ſi dicatur ꝙ adamas ⁊ polus ſunt
cauſa. Reſpondetur ꝙ adamas eſt cau-
ſa particularis ⁊ polus eſt cauſa vniuerſa-
lis. Jſta virtus eſt in beata virgine con-
uertendo corda humana ad pietatem ab
impietatibꝰ ſuis. que corda ſunt grauia du
plici ratione.

Primo. quia inclinata deorſum i. ma
lum geñ. vi. capitulo. Senſus ⁊ cogitatio
cordis humani ad malum prona ſunt ab
adoleſcentia ſua.

Secundo. quia ſunt difficilia ad motuz
ſurſum dicente propheta. p̄s. iiij°. Metro.
3. Filii hominum vſqz quo graui corde.
Sed dicit beata virgo cum ſuo filio Jo.
xij. capitulo. Ego ſi exaltatus fuero a terra
omnia traam ad me ipſum.

Tertia. quia habet frigiditatem in ſuo
influxu ⁊ iſtius frigiditatis ſunt duo ſigna.

Primum. quia regiones proximiores
iſtius ſtelle ſunt magis frigide. vt alema-
nia magna quam affricha.

Secundum. quia ventus qui peruenit
a regione iſtius ſtelle eſt magis frigidus
quaz proueniens aliunde eccleſiaſtici. 43.
capitulo. Frigidus ventus aquilo flauit
⁊ gelauit criſtallus ab aquis. Et ideo in
eſtate quando eſt aer ſuccenſus ſolis ardori
bus ſūmum remedium eſt iſte ventus.
Jſta virtus eſt in beata virg. quia ardorez
concupiſcentie noſtre mentis refrigerat ⁊
extinguit dupliciter.

Primo eius puritatem mente deuota
cogitando. quia ſecundum Auguſtinum
libro de ciuitate. Nullus eſt ita deprauia-
tus qđ totum ſenſum amiſerit honeſta-
tis. Cant. iiij. capitulo. O quam pulchra
eſt caſta generatio cum claritate.

Secundo eius auxilium implorādo di
cens Alchidius in lib° de aſtris quod to-
ta armonia concurrit ad cauſationem eti-
az minimi indiuidui. Jta ꝙ omnis ſtella
ſemper influit. Jta quilibet ſanctus in pa-
tria habet appropriatam virtutez. Et ſic im
plorando auxilium in beata virgine cau-
ſant effectum. Jdeo de ſe dicit. eccleſiaſtici.
xxiiij. Ego mater pulchre dilec. ti. ⁊. ma. ⁊.
ſancte ſpei. ⁊ eccl. xxiiij. Venite ad me om-
nes qui concupiſcitis me ⁊ a generationi-
bus meis ad implemini.

Quarta. quia habet ſerenitatem in
ſuo aflactu. quia ſpirante vento iſtius ſtel
le ſerenuz facit. prouerbiorum. xxv. capitu.
Ventus aquilonis diſſipat pluuias.
Jſta virtus eſt in beata virg. Quia deita
te turbata propter peccatum ipſa ſpirante
i. orante nobis redditur gratioſa Hiero-
nymus inde cunctis datur venia. oſee. 2°.
capitulo. Dicite ſorori veſtre miſericordi-
am conſecratam. Bernar. O homo ſecu-
rum habes acceſſum ad deum. vbi habes
matrem ante filium ⁊ filium ante patrem
mater oſtendit filio pectus ⁊ vbera. ⁊ filius
patri latus ⁊ vulnera. nulla ibi poterit
eſſe repulſa. vbi tot occurrunt charitatis
inſignia.

Quinta. quia habet ſanitatem in ſuo
effectu. Quia aer iſtius ſtelle eſt ſereniſſi-
mus ⁊ ſaniſſimus ⁊ ſunt duo ſigna.

Primum. quia regiones iſtius ſtelle
ſicut ſūt ei viciniores ita dicunt̃ ſaniores.

Secundum. quia tempora in quibus
flat ventus aquilonaris dicuntur ſaniora.
Jſta virtus eſt in beata virg. Nam ante
ortum eius. quia remoti adeo infirmi era-
mus. ſed ipſa flante. i. parturiente partus
eius factus eſt nobis ſaniſſimus. yſa. 53.
capitulo. Vere langores noſtros ipſe tulit
⁊ dolores noſtros ip̄e portauit. Jdeo dicit
chriſtus Math. ix°. capitulo. Non egent
qui ſani ſunt medico ſed qui male habent.

Sexta. quia habet puritatem in actu.
Quia aura eius eſt puriſſima. Et ſunt
duo ſigna.

Primum. quia ſpirante auſtro piſces
et carnes corrumpuntur citius. Sed ſpi-
rante aquilone diutius conſeruantur.

Secundum. ſpirante auſtro loca fetida
maxime exalant fetores. ⁊ ſpirante aquilo
ne reprimuntur. Jſta virtus ē in. bea. vir.
tradunt ſancti qui eam viderunt. Nullus
quantumcūqz ad inhoneſtatem inclina-

tus poterat eam videre quin ſtatim per aſpectum virginis talis turpitudo ſeperaſtur. Cuius ratio eſt. quia feditas appoſita iuxta decorem magis cadit in habominationem. yſa. vj. ca. Ve quia vir polutus labijs ego ſum, ⁊ in medio populi poluta labia habentis habito ⁊ regem dominum exercituum vidi oculis meis. Nam polutionem propriam non fuiſſet abhominatus niſi vidiſſet decorem veritatis.

Septima quia habet fecunditatem in ſuo effectu. Nã regiones ei ꝓpinque ſunt fecundiſſime ⁊ probatur dupliciter.

Primo quia iſta regio eſt maxime hominum generatiua.

Secundo quia in illa regione eſt maxime generatio precioſorum ⁊ potiſſime auri Job. xxxvij capi°. Ab aquilone aurum venit. Iſta virtus eſt in beata vir. fuit eni͡z fecundiſſima ſuper fecunditates. Genuit enim vnu͡z. hominem qui regenerauit omnes homines prime pe. p°. capi. Qui regenerauit nos in ſpem viuam per reſurrectionem ex mortuis. ſapientie. vij. capi. Omne aurum in comparatione illius arena ẽ exigua ⁊ tanquam lutum extimabitur argentem in conſpectu illius.

Octaua quia habet pulchritudine͡z in ſuo aſpectu ⁊ ſunt duo ſigna.

Primum. quia homines regionis illius ſunt albi ⁊ decori aſpectu.

Secundo. quia animalia in illa regione ſunt multũ alba. vt vrſi. equi. lepores ⁊ vulpes. ⁊ albedo eſt color pulcherimus. Iſta virtus eſt in beata vir. Nam qui magis appropinquãt ſibi per fidem ⁊ deuotionem decorantur venuſtate virtutum. quia dicitur cant. vj. Pulchra vt luna electa. vt ſol. ⁊. iiij. ca. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula non eſt inte.

Nona quia habet fortitudinem in ſuo conatu. quia habet vim congelatiuam ⁊ ꝑ ꝯñs compaginatiuam membrorum. ex frigiditate. ⁊ iſta compago eſt cauſa fortitudinis in corpore organico ꝙ probatur dupliciter. Primo quia dicitur i arte phiſonomie ꝙ homines aquilonares ſunt fortes ſimiles vrſis propter propinquitatem fide. Secundo dicitur in eadem ſententia. qđ homines meridionales ſunt in debilles propter diſtantiam a polo ⁊ ab iſta ſtella. Iſta virtus eſt in beata vir. quia fideles ſuos fortificat cant. vj. ca. Terribilis vt caſtrorum acies ordinata.

Decima. quia regulat nauigates. nam cognita iſta ſtella per ad adamantem ⁊ ferrum in circulo cognoſcũt homines in qua plaga orbis ſunt aere quantumcunq͡z nebuloſo vt poſſint dicere. yſa. ix. ca. Habitantibus in regione vmbre mortis lux orta eſt eis. Iſta virtus eſt in beata vir. quia hominibus peregrinantibus in via mundi oſtendit. vbi ſunt ⁊ in qua plaga vt nõ errent in via peccati vel erroris Hieronymus. quia cunctas hereſes ſola interemiſti in vniuerſo mundo. vt. d. ſibi propheta. yſa. ix. capi. Ambulabunt gentes in lumine tuo ⁊ reges in ſplendore ortus tui. iõ per eã in terra ãbulabũt hoĩes inſatuatõe.

Undecimum miſterium de iſtius angeli introceſſione. ibi. ⁊ ingreſſus angelus ad eam. Dicit quidam doctor. O quam honeſta viſitatio vtilis ⁊ iocunda. Nam quid honeſtius q̃ ꝙ virgo ingrediatur ad virginem. Quod vtilius munus q̃ offerre ſibi donorum plenitudinem. quid iocundius q̃ viſitare ad ſaluandum perditum hominem. Ex quo actu accipiũtur quatuor chatolica documenta. vnde^m miſte^m

Primum ꝙ hec alma ⁊ regia virgo diligebat incluſionem. ideo dicitur ingreſſus angelus. Non enim reperit eam in platea aut in foro. Et bene. quia locus clauſus eſt locus orationis Math. vj. capi. Tu autem cum oraueris intra cubiculum tuum ⁊ clauſo hoſtio ora patrem tuum qui videt in abſcondito ⁊ reddet tibi mercedem tuam. Sicut Judith. manebat clauſa. vt patet eiuſdem. viij. ca. Scđ͡z ꝙ diligebat ſolitudinẽ. Nã vita ſolitaria ẽ apta cõtẽplatiõi. Iõ ab angelo ſola inuẽta eſt. Et ideo chriſtus volens exaudiri in ſua oratione non ſolum a turbis verum etiam a diſcipulis receſſit. Luc. xx°. capi. Orate ne intretis in temptationem ⁊ ipſe auulſus eſt ab eis quantu͡z iactus eſt lapidis. Iõ. d. b.

Antonius abbas arſenio ⁊ machario. nõ eſt hic locus getis. ſ. patras vadamus ⁊c.

Secundum ꝙ vita clauſtralis que habet incluſionem ⁊ ſolitudinẽ reſpectu mundi eſt ſimilis conuerſationi angelice q ſemper vacant circa diuina. Jeronymus de aſſump. In carne preter carnem viuere non humana. ſed angelicha vita eſt.

Quartum ꝙ vita clauſtralis eſt ſimilis conuerſationi beatifice. Licet enim ſancti ſint beati in patria tamen quandoq͡z mittuntur huc. patet de ſancta agnete que ſuis parentibus apparuit. Et de multis. ſic clauſi contemplatiui interdum ſed raro de celis pro aliquali conſolatione ⁊ exemplo dando. Sed queritur quid faciebat virgo quando ab angelo fuit ſalutata. Et dicitur ſecundum quandam reuellationem factã ſancte heliſabeth. Quod beata virgo cum litteras didiciſſet cum aliis virginibus in templo ſub diſciplina ſcẽ ãne prophetiſſe legebat yſaiam prophetam in. vij. capitu°. Vbi dicitur. Ecce virgo concipiet ⁊ pariter filium ⁊cete. Et tunc intellexit ꝙ quedam virgo dei filium erat conceptura ⁊ paritura. Et ſic deſiderabat tantum viuere vt poſſet illius virginis eſſe ancilla. ⁊ ſic dum iſta tractaret angelus aduenit. Sicut heunuco eandem propheciam legẽti apparuit philippus act. viij. capi.

Duodecimum miſterium de angeli locutione. ibi. dixit. Et notandum ꝙ angelus non poteſt mentiri cum ſit confirmatus in gratia. ⁊ ideo cum quis credit angelum debet credere que dicit vera eſſe ⁊ nõ reſiſtere ſicut zacharias propter quod mutitatem incurrit. Circa declarationem huius miſterij notandum ꝙ quadrupliciter dictio habetur in ſacra ſcriptura.

Primo verbi ſupernaturalis. gñ. p°. capi. Dixit deus fiat lux. Quam dictionẽ refert Auguſtinus ad verbi generatione͡z eternam vt fuit oſtenſum.

Secunda verbi intellectualis ſecundũ quam vnus angelus loquitur alteri angelo. ⁊ ad inuicẽ inter animas ſeparatas. ſ. d p° zacharie. ⁊. capi. Curre ⁊ loquere ad puerũ iſtum. De ſecundo. yſa. vj. capitu. Duo ſeraphin clamabant alter ad alterum. Omnis autem clamor eſt locutio.

Tertia eſt imaginalis ſecundum qua͡z angelus loquitur in ſomnis Math. ⁊. ca. Angelus domini apparuit in ſomnis Joſeph dicens ſurge ⁊ tolle puerum ⁊ matrẽ eius ⁊ fuge in egyptum. Jo. ſecundo capitulo. Defuncto herode. ecce angelus domini apparuit in ſomnis Joſeph in egypto. d. Reuertere in iudeam defuncti ſunt eni͡z qui querebant animam pueri.

Quarta vocalis que ſenſu auditus percipitur. De qua dicitur. act. io. capitulo. De cornelio q vidit in viſu manifeſte in hora nona angelum dei introeuntem ad ſe ⁊ dicentem ſibi ⁊c. Nunc ad propoſitu͡z dictio Gabrielis conſtat ꝙ non fuit. vbi ſupernaturalis. quia illud verbum non eſt dicibile niſi ſolo eterno patri ſecũdum dionyſium lib°. de diui. no. Nec fuit dictio intellectualis vt creditur. quia licet angelus eſſet natus loqui intellectualiter. Tamen beata virgo de lege cõmuni pro ſtatu iſto non erat diſpoſita habere auditionem intellectualem cum intelligere ſit per conuerſionem ad fantaſmata niſi ſicut ceteri viatores. Nec videtur fuiſſe viſio imaginaria quia illa non requirit talem preſentia͡z corporalem qualis fuit oſtenſa per ingreſſum angeli. ⁊ ideo relinquitur ꝙ fuit dictio vocalis ad ſenſum particularem auditus. Sicut ipſa reſponſio virginis erat vocalis. Et fuit congruum vt in iſta beatiſſima collocutione eſſet verborum conformitas inter colloquentes. Sed queritur primo. Iſta dictio vocalis. ⁊ auditio vocalis ſibi oppoſita ſunt ignobiliſſime inter premiſſas. ⁊ tamen iſta collocutio videtur fuiſſe maxime venerabilis inter omnes collocutiones diuine ſcripture. Et dicitur ꝙ licet iſta collocutio ſit maxime materialis ẽ tamen certiſſima. quia auditio ſibi oppoſita eſt notitia intuitiua. Et talis certitudo magis fuit conueniens in propoſito quam gradus nobilitatis.

Secundo queritur ſi auditio virginis fuit tantum vocalis ⁊ non intellectualis vt eſt dictum. Tunc beata virgo non intel

lexit que dicebantur ab angelo. ⁊ ſic aſſen-
ſum voluntatis dare non potuit. ⁊ dicitur
ꝙ ipſa optime in tellexit verba uocalia an
geli ad ſe loquentis eo modo quo fantaſ-
mata in preſſa mouent intellectum poſſi-
bilem ad intelligendum exaudita verboꝝ
Non tamen illa motio dicitur intellectu-
alis locutio Nec paſſio auditio ſibi oppo³.
Tertio queritur in qua lingua locutus
eſt angelus verba iſta. Et dicitur ꝙ in lin
gua hebrai a. quia illam ſolam bea. virg.
didicerat. ⁊ in eadem nutriuit filium ſuum
ad loquendum in ſua in fantia Et ideo nil
mirum. iſta lingua eſt omnium ſacratiſſi-
ma. Quarto queritur quomodo ange-
lus potuit ſibi loqui linguam hebraicam
cum non haberet organum corporalem ⁊
cum ſit natura ſpiritualis. Et dicitur ꝙ an
gelus non apparuit ſibi in propria natu-
ra ſecundum quam eſt inuiſibilis corpora
liter. Sed in aſſumpto corpore in ſpecie vi
ri. Sicut idem gabriel apparuit danieli ta
men ſic diſpoſitus ex venuſto aſpectu. ſ. fa
cie rutilās ⁊ veſte coruſcans vt nullam bea
te virgini ſuſpitionē ingerere potuiſſet ⁊c.
Sequitur ſecunda pars iſtius lectiōis ⁊c.
Circa ſecundam partē principalem. ſ. de
angeli ⁊ b. vir. mutua collocutione notan
tur ſex particule.
Prima de angeli inceptione. ibi Aue
gratia plena dominus tecum. be. tu in mu.
Secunda de virginis alteratione ibi q̄
cum audiſſet turbata eſt ⁊c.
Tertia de angeli replicatione ibi ⁊ ait
angelus ei ne timeas. ⁊c.
Quarta de virginis interogatione. ibi
dixit autem maria ad angelum quomo-
do fiet. ⁊cetera.
Quinta de angeli ſolutione. ibi. reſpon
dens angelus. ⁊ cetera.
Sexta de. virginis conceſſione. ibi. di-
prima xit autem maria. ⁊cetera.
partic. Circa primam partem. ſ. de angeli ince
ptione quomodo incepit iſtam collocutio-
pri nū nem que continet quatuor miſteria.
miſte^m Primū de angeli ſalutatione cum di
citur aue. qd̄ ē verbū ſalutationis. Et no
tandum quomodo iudei fingentes ſe xp̄m
ſalutare. d. Aue rex iudeorū Math. xxvij.
capi. aliquando eſt littera. i. Prima al-
phabeti. aliquando ſillaba. aliquando eſt
dictio. vt ibi a domino factū eſt iſtud. pſa.
lis. Mettro. xx. Et notandum quādo iſtud
verbum a. quando eſt dictio ⁊ ſillaba acci-
pitur quatuor modis in ſcriptura.
Primo vt ſit nota cauſationis vt i ſer
vbi ſupra. Eſt enim ibi nota cauſe efficien
tis. Secundo modo vt ſit nota largitio
nis ſicut in tertio regum. ij. capi. d. Adoniā
berſabee tranſlatum eſt regnum ⁊ factum
eſt fratris mei a domino enim conſtitutū
eſt. Tertio modo vt ſit nota inceptionis
ſicut cant. vj. ca. Auerte oculos tuos a me.
Auerſio enim deſignat viſionis detractio
nem. Ad propoſitum iſtud. A. poſitum in
ſalutatiōe poteſt intelligi iſtis quatuor mo
dis. Primo vt ſit nota cauſationis vt
intelligatur aue. i. a maledictione. q: male
dictio fuit cauſa felicitatis. b. virg. Ex eo
q: propter peccatores redimēdos filius dei
ex ipſa voluit incarnari. vt maxima culpa
a de fiat maxima felicitas. b vir. vnde di-
cit ei eccleſia frequenter. Sumāt per te pre-
ces qui pro nobis natus tulit eſſe tuus.
Scdo vt ſit nota largitionis. iuxta apo
ſto. Ro. iiij. capi. vbi habundauit delictū
ibi habundauit ⁊ gratia. Jō dicit Jerony.
ſuper Math. qui ꝓpter peccatores vene
rat de peccatricibus naſcens omniū pec
cata deleret. ⁊ ideo. b. virgo pp aue paren-
tum occaſionaliter meruit talem habere fi
lium. Tertio vt ſit nota in choationis
Tēpus legis reſpectu ad tempus gratie fu
it tempus maledictionis. Et ſic tēpus gra
tie incepit a tempore legis ſicut dies a no-
cte in incarnatione verbi. Jdeo dicit ange
lus aue. quaſi dicat hic incipit gratia ⁊ fi-
nit maledictio Auguſti. in ſermone Male
dictio eue in benedictione mutatur marie.
Quarto vt ſit nota remotionis. aue. i. ſi
ne ve. quia eua cum ſuis ſequacibus habu
it tria ve que terminauit aquila apoca.
viij. capi. Ve ve. ve habitantibus in terra.
Primū fuit. q: cū corruptione cōcepit.
Secundum. q: cum langore portauit.
Tertium q: cū dolore peperit a quibus

tribus ve fuit immunis. b. vir.
Primo quia cōcepit ſine corruptione:
Scdo q: cōceptū portauit ſine afflictiōe.
Tertio peperit ſine dolore. ya. vltio ca.
Anteꝗ parturiret peperit. Et notandum
ꝙ in iſto aue mutatum fuit nomen eue ab
angelo modo contrario litteras ordinan-
do quod factum eſt cauſa ſeptuplici.
Prima q: ſicut eua corruit per ſtultici
am credens ſerpenti in preuaricatione ſedu
centi. Jta maria erecta per ſapiam incōce
ptione credidit anūciāti. vt infra patebit diſ
ſerens cum angelo. Secunda q: eua ce
cidit per ſuperbiam Cum deitatem petijt.
Jta maria inclinata per humilitatem ve-
ram ancillam domini ſe cognouit. d. ecce
ancilla domini ⁊c. Tertia. q: eua per in
obedientiam tranſgreſſa eſt. Jta maria per
obediam mater domini facta eſt. fiat mihi ſe
cundū verbum tuum. Quarta. q: eua
raucorat ura ſerpēti credidit. Jta maria be
nigniſſime angelo credidit. Jō heliſabeth
exclamauit vbi thema. ⁊ beata que credidi
ſti ⁊c. Quinta. q: ſicut eua cecidit per in
continentiam. Jta maria erecta eſt per cō-
tinentiam. d. Quomodo fiet iſtud quoniā
virū nō cognoſco. Sexta. q: ſicut eua
fuit principium ⁊ cauſa mortis. Jta maria
eſt principium ⁊ cauſa vite. Jo. i. ca. Ego
ſū reſurrectio ⁊ vita. Septima. q: ſicut
ſerpentem credendo exaltauit. Jta maria
contēpnādo diſſipabit Auguſti. in ſermōe
natiuitatis vir. b. Aue inquit angelus ad
eam gratia plena dominus tecum. Jmple
ta eſt g° maria gratia ⁊ eua euacuata eſt a
culpa maledictio eue in benedictione mu
tatur marie. De iſta muliere dicit domi-
nus ad ſerpentem. gn̄. 3°. ca. Jpſa conteret
caput tuum. ⁊ nomen eue a contrario an-
gelus mutauit auertēte litteras ⁊ dicit eua.
Sed queritur iſtud aue fuit prolatum ab
angelo locutiōe intellectuali aut ſenſibili.
Et dicitur Sicut apparitio angeli fuit cor
poralis. Jta ⁊ locutio fuit vocalis. lȝ enī
intellectualis locutio ſit altior non tamen
ita conueniens ꝓ ſtatu in quo erat. b. vir.
Secūdū Secundum miſterium de virginis co-
m. ſtᵐ mendatione. ibi. gratia plena. Comenda-
tio eſt laus: laus vero ſermo elucidans ma
gnitudinem virtutis. Gratia vero virtus
ſuppꝛema. ⁊ ideo iſta comendatio fuit ſup
prema ⁊ alta. ⁊ dicit plena. quadrupliciter
dicitur vas plenum. Primo ſecundū
ſue capacitatis augumentum. q: habet de
cōtēto non quantū poteſt capere ſed quā
tum cōgruit eius capacitati vt patet in na
ui onerata ⁊ plena mercantijs non quan-
tum poteſt ſed quantū debet propter pe
riculum maris. ⁊ in curru onerato ⁊ ple-
no non quantum poteſt ſed quantum de-
bet pro labore boum. Secundo ſecun
dum ſue capacitatis ſufficientiam vt patet
in omni menſura quando vas eſt plenum
vſqȝ ad ſignum tunc habet ad ſufficientiā
pro illa menſura. Tertio ſecundum ſu-
am totalem continentiam. ⁊ ſic eſt plenū
vas quando plus capare non poteſt.
Quarto ſecundum ſue capacitatis re-
dundantiam. vt puta quando vas eſt ple-
num quantum capere non poteſt quando
totum ſuperfluum extra emitit. De cuius
contrario dicitur eccl. p°. capi. Omnia flu-
mina intrant in mare ⁊ mare non redun-
dat. Nunc ad propoſitū quatuor ſunt gra
dus ſpirituum creatorum. qui dicuntur va
ſa in ordine ad gratiam diuinam cuius ſūt
receptacula.
Primus gradus eſt de ſanctis anima
bus que replentur gratia ſecundum ſue ca
pacitatis congruentiam. Quia habent de
gratia quantum congruit ſed nō quantū
capere poſſunt. ſecundum iſtum modū de
act. vj. ca. Stephanus plenus gratia ⁊ce.
2ᵉ. corin. xij. capi. Sufficit tibi gratia mea.
Secundus gradus eſt de ſanctis ange-
lis qui repleti ſunt ſecundum ſue capaci-
tatis ſufficientiam. Sic ꝙ illi qui ſunt na
tura perfectiores ſunt potentiores in gr̄a.
Tertius gradus habetur i virgine glo
rioſa que fuit repleta gratia ſecūdū ſuā to
talē cōtinētiā vt plus cape nō poſſet Jero.
Ceteris p ptes marie āt totius gr̄e i ſe ha
buit plenitudinē. ⁊ ideo. dicitur plena.
Quartus gradus fuit i ſacratiſſima aīa
xp̄i que fuit plena ſecundum ſue capacita-
tis redundantiā. q: redundat in tota eccl̄ia.

Jo.p°.capi. De plenitudine eius nos om
nes accepimus ꝛ gratiam pꝛo gratia. Iſto
tandum circa tertiam repletionem ꝙ vas
illud ꝙ eſt plenum quantum capere poteſt
nõ põt ita leuiter iclinari gn ſtatiꝫ emittet
de ſua repletione. ꝛ iſto modo beata vir
go cum ſit plena gratia non poteſt ita pa-
rum inclinari ad preces clamantium quin
ſtatim redundet in nos ſuam gratiaꝫ ꝛ po
tiſſime eſt plena beata virgo.

¶ Et pꝛimo candoꝛe virginali:
¶ Odoꝛe virtuali.
¶ Splendoꝛe ſapientiali.
¶ Dulcoꝛe clementiali.
¶ Rigoꝛe conſtantiali.
¶ Amoꝛe ſeraphicali.
Merede imperiali.

De pꝛimo ſapientie ſeptimo capi. Con
doꝛ eſt lucis eterne ꝛ ſpeculum ſine macu
la. De ſecundo cant. pꝛimo capi. Dum eſ
ſet rex in a cubitu ſuo nardus mea dedit
odoꝛem ſuum. De tertio abacuch tertio
capi. Splendoꝛ eius vt lux erit coꝛnua in
manibus eius. De quarto dicit eccleſia.
O clemens o pia o dulcis maria. De qn
to pꝛouerbioꝛum.3i.ca. Foꝛtitudo ꝛ decoꝛ
indumentum eius vltimo capi. Mulierez
foꝛtem quis inueniet cant. vi. capitu. Ter
ribilis vt caſtroꝛum acies oꝛdinata. De
ſexto vgo libro de cõiugio beate virginis.
quia in coꝛde eius amoꝛ ſpiritus ſancti mi
racula faciebat. De ſeptimo Auguſtinus
filius dei ad implet mẽtem ad implet ꝛ vẽ
trem. Sed pꝛimo queritur. Angelus ꝑ
mo protulit aue gratia plena: Poſte a di
cit ſpiritus ſanctus ſuperueniet inte. Iſte
aduentus ſpiritus ſancti. Non fit ſine gra
tie in fuſione. Et ſic non fuit plena in pꝛi
ma pꝛolatione quando dicit Aue gratia
plena ſecundum ſuam totaꝫ capacitatem.
Et dicitur ante ſecundum ſuam ſanctifica
tionem fuit plena gratia ſecundum ſue ca
pacitatis continentiam. ꝛ poſtea ſecundũ
ſuam totalem continentiam. quia pꝛo illo
pꝛimo tempoꝛe ſecundum pꝛemiſſa fuit di
ctum aue ꝛcete.

Secundo queritur. quia mater domi
ni fuit cum alijs quibꝰ datus fuit ſpiritus
ſanctus in pentechoſtẽ. ꝛ ſic videtur ipſam
accepiſſe. ꝛ per ꝯſis creuiſſe in gratia que ẽ
donum pꝛecipue ſpiritus ſancti. Quomo
do ergo plena quando audiuit gratia ple
na. ꝛ quando audiuit ſpiritus ſanctus ſup
ueniet inte ꝛ virtꝰ altiſſimi obũbꝛabit. t. Et
dicitur licet foꝛte ſpiritus ſanctus non fue
rit ei datus ſecundum affectionem habi
tualem. Tunc eo quia vltimate fuit gratifi
cata in ſecunda ſanctificatione. Tamen de
ne ſecundum appoſitionem actualem que
nihil auxit i gratia. qꝛ vltimate erat aucta.

Tertium miſterium de diuinali coniũ tertium
ctione. ibi. dominus tecum. Iſta dictio te miſteꝰ
cum eſt nota coniunctionis. non dicit inte
ſed tecum: vt non in habitatione ſed ma
gis cooperationem ſignificare videretur.
Quam tota trinitas in incarnationis mi
ſterio ſancte dei genitrici fuit cooperata.
quod tecum ſignificatur pꝛo illo dicente
Petro vado piſcari. Reſponderũt alij di
ſcipuli Jo.p°.capi. Venimus ꝛ nos tecũꝫ
Eſt tamen notandum ꝙ tota trinitas ſin
gulariter ꝛ miraculoſe fuit operata in bea
ta virgine quadruplici operatione quam
perficere non potuiſſet per ſemetipſaꝫ ſine
tali miraculoſo concurſu.

Pꝛima operatio fuit coꝛpoꝛis xp̄i con
ceptio. Conſtat enim xp̄ꝫ conceptum expu
riſſimis ſanguinibus. b. vir. ſecundum dio
ny. li. de di. no. quod fieri non potuit per
virtutem virginalem. Sed operante deo
in. b. virgi. talem materiam miniſtrando
vt transferendo ad locum generationis ibi
reciperetur in vaſe in quo ſolet coꝛpus hu
manum foꝛmari. que receptio dicitur eſſe
pꝛopꝛie conceptio. quia talis tranſlatio ꝛ
receptio de cõmuni lege non fuit ſine polu
tione. ꝛ ideo miraculum fuit ad vitandum
talem contagionem. Secunda fuit ge
neratio coꝛpoꝛis xp̄i poſtꝙ materia illa fu
it in loco conuenienti repoſita. quia poten
tia generatiua mulieris non ſufficit ad foꝛ
mationem humani coꝛpoꝛis niſi concurrẽ
te virtute ſeminis humani hominis. vbi lo
co illius virtutis interuenit ſpũs. ſ. v̄tus.

Tertia fuit coꝛpoꝛis xp̄i augmentatio in
ipſo vtero. Quia ex quo xp̄s fuit cõceptus

naturaliter beata virgo potuiſſet ſibi mi
niſtrare materiam alimenti ſicut alie ma
tres fetibꝰ ſuis. Et aia chriſti glorioſiſſima
ſam in fuſa coꝛpoꝛi ſuo poſſꝫ ex tali mã illõ
coꝛpuſculum vegetare tamen ad moderan
dum illud augmentum ne procederet ul
tra debitum terminum quantitatis eo
quia chriſtus plus fecit in vtero matris
quam ceteri fuit in ea virtus ſpiritus ſcti.

Quarta fuit exhibitio coꝛpoꝛis chriſti
per partum. quia licet virgo ſupernaturalẽ
conceptionem potuiſſet parere per naturã.
Non tamen permanẽs v̄go cum perfecta
integritate. ꝛ ideo ad hoc vt chriſti coꝛpus
exiret de virgine ipſa integra permanente
non potuit fieri niſi concurrente virtute
ſpiritus ſancti cum ipſa beata v̄gine actu
miraculoſo: ꝛ propter iſtum concurſum
quadruplicem quo fuit a domino adiuta
.d. ei angelus. Dominus tecũ. iuxta illud
pſa. 1o8. Metro. 4. Tecum pꝛincipium in
die virtutis tue. Quia virtus pꝛimi pꝛinci
pij fuit cum beata virgĩe in die iſtius bene
dicte incarnationis in qua eius v̄tus fuit
mirabiliter executa ſecundum pꝛemiſſa

Sed queritur pꝛimo. pꝛima enim cã cõ
currit in actione cuiuſlibet ſecunde cauſe
ſecundũ regulam theologorum ꝛ ideo nõ
videtur fuiſſe miraculum quod cõcurrerit
in iſtis actibus cum beata virgĩe. Et dicit
quod in ceteris actionibus communiter con
currit pꝛima cauſa per modum agentis
vniuerſalis. hic autem concurrit non ſolũ
per modum agentis vniuerſalis ſed etiam
per modum agẽtis particularis ꝛ hoc fuit
miraculum vt ſupleret vicem ſecũde cauſe.

Secundo queritur. quomodo concurre
bat per modũ cauſe particularis ipſa pꝛi
ma cauſa ꝛ quare. Et dicitur quia deficie
bat altera cauſarum particularium ꝛ ideo
ſupplebat vicem deficientis. quia ad hoīs
generationem naturaliter non ſufficit mu
lier ſine viro. Sicut in generatione diei
non ſufficit aer ſine ſole ꝛ ideo ſi deus face
ret diem ſine ſole in aere tunc ageret per
modum cauſe particularis ſupplendo vicẽ
ſolis ſic i pꝛopoſito foꝛmauit coꝛpus chriſti
ſine homine.

Quartum miſterium de ſingulari bene
dictione. ibi. benedicta tu in mulieribus.
Non dicit benedicta tu ſuper mulieres. qꝛ
tunc eſſet clarum quod dicit ſed in mulieri
bus ad de notãdum miſterium. Eſt tamẽ
notandum quod iſta dictio. In habet in
diuina ſcriptura ſeptemplicẽ intellectum.

Pꝛimus eſt nota cauſalitatis. ſicut fuit
pꝛomiſſum habre gñ. 22. c°. In ſemine tuo
benedicentur omnes gentes quia. ſ. ſemen
habrae fuit cauſa benedictionis omnibus
gentibus. ſ. in xp̄o ſicut dicit apoſtolus.
Et iſto modo poteſt intelligi benedicta tu
in mulieribus. qꝛ ipſa fuit cauſa benedictio
nis omnibus mulieribus. quem admoduꝫ
eua fuit cauſa maledictionis. Auguſtinus
in ſermone. Maledictio eue mutatur i be
nedictionẽ marie.

Secundus eſt nota effectualitatis. Si
cut dicit ſanctus Raphael Thobie vj. ca.
Accipies virginem cum timoꝛe domini vt
in ſemine habrae benedictionem conſequa
ris in filijs. Quemadmodum patres ſolẽt
benedicere filios. Et ſecundum iſtum mo
duꝫ. b. vir. eſt benedicta in mulieribuſ. i. in
ſacris virginibus quarum ipſa eſt mater
virtutis. ſicut laudatur doctoꝛ in optimis
diſcipulis.

Tertius eſt nota remotionis. ſapientie.
viij. capi. Cum eſſem magis bonus perue
ni ad coꝛpus in coinquinatum id eſt non
coinquinatum. vt ſit ſenſus benedicta tu
in mulieribus. i. pꝛeter ceteras mulieres
que ita ſunt maledictioni eue ſubiecte vt
nulla poſſit concipere ſine maledictione
coꝛruptionis nec parere ſine maledictione
afflictionis. Sed beata virgo ſecundum
Auguſtinuꝫ. in letitia dominũ parturiuit.

Quartus eſt nota appoſitionis. Apoca.
xvij. capitulo. Mulier erat circumdata pur
pura ꝛ coccino ꝛ in aurata auro. Et eſt
ſenſus in mulieribus. i. vltra mulieres ali
as. Auguſtinus. O femina ſuper feminas
benedicta.

Quintus eſt nota ſingularitatis. pꝛimi
regum. xi°. capitulo. Quis in omnibus ſi
cut dauid fidelis ingrediens ꝛ egrediens ꝛ
pergens ad imperium regis. ꝛ ſic eſt ſenſus

E

in mulierib⁹.i.ſingulari modo inter cete
ras mulieres.quia ex ſingularitate fuit ma
ter ⁊ virgo.

Sextus eſt nota mediationis.geñ .13°.
capitulo.Ne ſit iurgium inter me ⁊ te.4ᵗ.
Re.iiij°.capitu. In medio populi mei ego
habito.Et eſt ſenſus benedicta tu in mu
lieribus.i.medio mulierum.quia.ſ.omnes
mulieres ſunt benedicte propter iſtam be
nedictiſſimam.tanquam a medio. Sicut
deus poſuit cor in medio animalis ad in
fluendum vitam omnibus membris ⁊ ſo
lem in medio planetarum ad illuminan
dum vniuerſa.

Septimus eſt nota intimitatis Jo.xiiij.
capitulo.Ego in patre meo ⁊ vos in me
⁊ ego in vobis.Et eſt ſenſus in mulieribus
.i.in intimis mulierum precordiis duz per
cipiunt tanti honoris beneficium:vt ſit re
latio ad maternitatem filij dei ſublimanti
tis.⁊ hec potiſſima cauſa . quia mulieres
venerant ab hominibus. In cuius figura
tantum honorauit virgam zacha.xi capi.
Tuli virgam meam que vocabatur de
cus ⁊ abſcidi eam vt irritum facerem fe
dus meum quod percuſſi cum omnibus
populis.

Sed queritur primo.quare in ſalutatio
ne angelica non perficitur illa ſalutatio q̄
frequentat eccleſia. In qua adiungitur ⁊
benedictus fructus ventris tui. Et dicitur
q̄ iſtud appoſuit ſancta heliſabeth.quan
do fuit a bea.vir.ſalutata. Et vtraqz pars
ſalutatio ſed ab angelo inchoata ⁊ a ſan
cta heliſabeth perfecta.⁊ ſic hec oratio eſt
deuotiſſima.

Secundo queritur.que portio.iſtius ſa
lutationis fuit precipua ab angelo vel ab
heliſabeth prolata. Et dicitur de appoſi
to ſancte heliſabeth.continet laudes chri
ſti.Et ſalutatio angeli continet laudes ip
ſius bea.vir. Et ideo quanto perfectius
eſt laudare filium quam eius matrem.Tā
to portio ſecunda eſt melior. Et ſi dicitur
q̄ ab excellentiore perſona debent eſſe lau
des ſublimiores. Dicitur q̄ laus ſancte
heliſabeth debet refferri ad perſonam ſpi
ritus .ſ.qui in ipſa loquebatur.

Circa ſecundam particulam que eſt de ſecūda
virginis alteratione ibi que cum audiſſet p̄ticu°
turbata eſt notantur duo miſteria.

Primum eſt de bea. vir.turbatione.
ibi que cum au.tur.eſt in ſer.e. Et ſi dica p̄im̄ miſte°
tur q̄ angelica ſalutatio nō preſtitit ei ma
teriam turbationis cum eſſet gratiſſima.
Ideo fruſtra fuit turbata . Et dicitur q̄
non fuit turbata turbatione tri. Quia hic
nullum erat turbationis obiectum.nec odi
bile.Sed turbata.i. alterata ⁊ in admira
tione ſuſpenſa.quia angelus in ſalutatio
ne ita laudabat eam. Audit tacens ex mo
leſtia turbatur ex verecundia cogitat ex di
ſcreta prudentia. Eſt autem notandum q̄
quatuor ſunt animi perturbationes quas
deſcribit beatus Auguſtinus lib° de ciui
tate dei.

Prima eſt metus.homo in timore po
ſitus non poteſt eſſe mente quietus.pe. 13.
Metro.v.Timor ⁊ tremor venerunt ſup
me.⁊ contempſeruut me tenebre.

Secunda cupido. Nam cupidus non
poteſt eſſe in oratiōe regulatus Math. vi.
capitulo.Ubi eſt theſaurus tuus ibi eſt ⁊
cor tuum.

Tertia eſt gaudium . Quia homines
gaudioſi non ſunt in ſe recollecti. Et ideo
riſus qui eſt nota gaudij eſt etiā nota ſtul
titie.prouerbiorum.xiiij.capitu. Extrema
gaudii luctus occupat.

Quarta eſt dolor.quia homo in dolo
re poſitus non eſt compos ſue mentis.pri
mi.Re.p°capitu. Mulier infelix ego ſum
nimis ex multitudie doloris ⁊ meroris mei.
Ad propoſitum bea.vir.

Primo non fuit turbata ratione dolo
ris.quia ibi nullum triſtabile.

Secundo nec propter gaudium interi
us.quia non eſt diffuſiuuz ſicut de ſenſibi
libus.⁊ ideo non eſt turbatiuum.

Tertio nec propter concupiſcentiam.qꝛ
concupiſcentia cariſmatum reſpectu obie
ctorum eſt directiua.

Quarto nec metus vel timor.quia per
fecta charitas qualis fuit in bea. vir. foras
mittit timorem prime. Jo iiij.capitu. Ni
ſi forte quis dicit Quod mens virginea ex

ſtatu ſue innocentie eſt formidoloſa. Et
ideo repentina ⁊ alta allocutio fecit eaz pa
uidam ante conſiderationem profundam.
Et ideo dicit angelus.Ne timeas ⁊c.i.nō
ſis alterata ex admiratione. Iſtis premiſſis
vt clare ſtat ortus iſtius turbationis . Eſt
notandum q̄ quatuor fuerūt cauſe ſubor
dinate ex quibus orta fuit hec turbatio.

Prima fuit nouitatis repreſentatio.qꝛ
iſta ſalutatio fuit ei noua ⁊ incogitata. Cū
cogitaret de famulatu ſe humiliando.⁊ au
diret de maternitate deum generando.ecce
concipies in vtero ⁊ paries fi.

Secunda fuit vehemens attentio ex no
uitate audita. Ideo dicit. Quomodo fiet
iſtud quoniam virum non co.

Tertia fuit profunda admiratio ex no
uitate inconſueta. Spiritus ſanctus ſup
ue.in te.⁊ vir.al.ob.t.Nam in eccipſi ſo
lari admiratur natura.

Quarta fuit ſubita ſtupefactio in tam
varia mutatione. Quod naſcetur ex te ſan
ctum vo.fi.d.Nam admiratio rei tranſcē
dentis gignit ſtuporem.ex quibus dictis ſe
cuta fuit turbatio i anima bea.vir.per mo
dum ſtuporis. Stupefatio enīz mouet mē
tem vt non ſit in ſe ſedata. Ideo dicitur.
Que cum au.tur eſt in ſermone eius ⁊ co.
q.eſ.iſta ſalutatio.vel quia laudes de ſe nō
libenter audiebat. Quia erat ad humilita
tem prona.

Secundum miſterium de bea.vir. con
ſecūdū ſideratione.ibi.cogitabat.q.eſ.illa ſal . In
miſte° quo notatur bea.vir.prudentia. ⁊ confir
matur. Luc.2°.capitulo. In quo viſis mi
raculis factis in chriſti natiuitate dicitur
de bea.vir. Maria autez conſeruabat om
nia verba hec conferens in corde ſuo.ex quo
eliciuntur quatuor deuota documenta.

Primum eſt q̄ bea.vir. fuit multum
meditatiua cogitabat qualis eſſet iſta ſalu.
⁊c. Et iſtud eſt primum ſignum ſapientie.
Quia frequens meditatio circa diuina ge
nerat ſapientiam. Sicut frequens medi
tatio circa humanā prudentiam. Cum fre
quentia actuum circa ſuum obiectum ge
nerat habitum.

Secundum q̄ erat multum rationati
ua.quia dicitur . vbi ſupra.erat conferens
in corde ſuo. Iſta enim collatio fit per
rationis diſcurſum inueſtigando que con
ſiderantur. Et iſtud eſt ſecundum ſignum
ſapientie.quia frequens meditatio non eſt
virtuoſa niſi ſit adiuncta rebus ſuper ior
ibus de quibus eſt ſapientia.

Tertium q̄ erat multum memoratiua
vbi ſupra conſeruabat omnia. Conſerua
re enim pertinet ad memoriam. Et iſtud ē
tertium ſapientie. Quia vt patet homines
ſapientes ſunt meditatiui.⁊ quelibet medi
tatio actualis dimittit diſpoſitionez in me
moria per quam fit recordatio .

Quartum q̄ fuit multum effectiua. qꝛ
feruentiſſima ⁊ puriſſima dilectione fere
batur ad diuina.vt ſupra. Conferens in
corde ſuo. Cor enim in ſcriptura ſacra ha
betur pro effectu Iudicum primo capitu.
Cor meuz diligit principes iſrael. Et iſtud
eſt quartum ſignum ſapie.q: bona cernere.
⁊ non diligere eſt inſcipientis. Et notan
dum q̄ bea.vir.licet multum habundaue
rit in verbis mentalibus ſecundum premiſ
ſa fuit tamen parciſſima in verbis vocali
bus.vnde ad ſalutationem angeli non ſta
tim prorupit in reſponſionem vocalem ſe
cundum comunem modum. Sed i men
te cogitabat.quid qualis eſſet iſta ſalua
tio. Conſtat enim q̄ homines meditatiui
parum locuntur. Et econuerſo Et hec.qꝛ
operatio exterior impedit interiorem ⁊ e
conuerſo.

Circa tertiam particulam de angeli re
plicatione ibi.⁊ ait angelus ei.Ne timeas tertia
ſunt.v.miſteria. p̄ticu°

Primum de angeli confortatione con
fortauit enim bea.vir.ſtupefactam.d.Ne
timeas ⁊c.q.d.q̄ rationabiliter non debet p̄imū
timere aſſignando rationem.di. In ueni miſte°
ſti enim gratiam apud deum.⁊ hic fuit.b.
vir.de diuina gratia certificata per ange
lum qui non poteſt mentiri.quia confirma
tus in gratia. Et notandum q̄ ex dedu
ctione angeli eliciuntur duo catholica do
cumenta.

Primum ſi aliquis eſſet certificatus ſi
cut fuit hic mater domini. Non deberet ti
mere ſed ſecurriſſimus eſſe. quia per iſtud
medium voluit angelus hic excludere om
nem timorem.

Secundum ꝙ certificatus de tali gra/
tia non debet triſtari ſed gaudere ſimpli/
citer. Quia ſecundum idem medium per
quod angelus excludit timorem potuiſſet
⁊ triſtitiam repuliſſe. ſi dixiſſet ne triſte/
ris maria.

Sed queritur primo quare. di. Inue/
niſti gratiam cum ipſam nunquam ami/
ſiſſet. Et dicitur ꝙ gratia quam ami/
ſerat eua maria inuenit. quia ſicut ammiſ/
ſio gratie per euam fuit cauſa vniuerſalis
damnationis. Sic inuentio gratie per ma
riam fuit cauſa vniuerſalis ſaluationis.

Secundo queritur ſi iſta inuentio gra/
tie eſt deſiderabiliſſimum bonum iſtius vi
te. Et dicitur ꝙ ſic. quia cum gratia con/
ſtituat amicum. Hic intelligitur eſſe maxi
mum bonum eſſe deo acceptum. quod bo
num contulit deus Moyſi. di. exodi. 33°.
capitulo. Noui te ex nomine. ⁊ inueniſti
gratiam coram me. Ita ꝙ eſſe in gratia di
eſt ſummum deſideriorum.

Tertio queritur quid eſt optabilius mē
ti fideli. Aut eſſe in gratia dei. aut eſſe in
gloria dei. Et dicitur. eſſe in gratia con/
ſiſtit in hoc ꝙ eſt diligi a deo. Eſſe vero in
gloria in hoc ꝙ eſt deum beatifice diligere.
Melius autem videtur a deo diligi quā
deum diligere qualitercumque. Et ideo
melius videtur deo eſſe acceptum quam
eſſe beatum.

Quarto queritur. quia acceptatio diui/
na eſt in ipſa gratia in ordine ad vitam
eternā. ⁊ ille dr̄ deo gratus qui pro vita eter
na eſt ſibi acceptus. Romanos octauo ca/
pitulo. Quos predeſtinauit hos ⁊ voca/
uit ⁊ quos vocauit hos ⁊ iuſtificauit. ſ. ad
vitam eternam. Et ideo cum vita eterna
ſit finis talis acceptationis multo melior
videtur ipſa vita eterna quam gratia.

Et dicitur. Quod ſicut pater acceptat
filium in ſe. prius quantum ad heredita/
tem ſuam Ita deus prius acceptat homi
nes in ſe quam pro vita eterna. Et ideo
licet ſecunda acceptatio ordinetur ad vi/
tam eternam non tamen prima: ſecundum
quod currit argumentum. Sed volens
loqui de bea. virg. plena gratia debet ha/
bere tria. ſ. ſapientiam propheticam loque/
lam euangelicam ⁊ vitam angelicam. De
iſtis procede vt ſcis.

Secundum miſterium de angeli pro/ ſecū dū
miſſione. ibi. ecce concipies in. v. ⁊ pa. fi. miſte[rium]
⁊c. Quod miſterium cōtinet duas ꝟitates.

Prima de conceptiōe. In qua fuerūt
quatuor actus.

Primus fuit materie deciſio. ſ. de qua
fuit corpus chriſti formatum. quia ex pu/
riſſimis ſanguinibus bea. virg. ſecundum
dionyſium lib°. de diui. no. Et ſic oportu
it ꝙ iſti ſanguines a locis proprijs deci/
dentur.

Secundus fuit iſtius materie colloca/
tio in loco conuenienti humane generatio
ni intra bea. vir. corpus. quia in vtero eſt ſci
ta illa cellula in qua debet humanum cor/
pus formari.

Tertius fuit corporis chriſti de illa ma
teria formatio ſic locata in loco generatio/
nis. quia ex quo materia eſt in tali loco eſt
nata organizari vt ſit in potentia propin/
qua ad animam ſuſcipiendam.

Quartus fuit anime chriſti infuſio in
corpus ſic formatum. Quia ex quo corpus
eſt ſic ſufficienter organizatum regulariter
deus infundit animam intellectiuam.

Sed primo queritur vtrum iſte quatu/
or opationes. fuerunt ſimul facte. Et dr̄ ꝙ
materie deciſio. et eiꝰ collocatio nō fuerūt
facte ſimul. quia tūc idē ſimul corpus fuiſſet i
duobꝰ locis. Niſi forte qs dicat. Qđ ꝑ di/
uinam potentiam tranſlatio localis po/
teſt fieri in inſtanti. Sicut abacuh in in/
ſtanti fuit in iudea ⁊ in babilone. Danie.
xiiij°. capitulo. Et per eandem potentiam
poteſt fieri vt idem corpus ſit ſimul in di/
uerſis locis. Cetere autem due opera/
tiones ſcilicet corporis formatio ⁊ ani/
me infuſio. Quia mox vt corpus eſt or/
ganizatum anima in funditur potue/
runt eſſe facte ſimul. Quando autem

ſit cōparatio inter duas operationes non
ſunt ſimul. Quia forma organizationis
⁊ forma ſanguinis que fuit materia corpo/
ris xp̄i ſunt in compoſibiles forme.

Secundo queritur. vtrum oīa iſta qua/
tuor fuerunt facta in eodē momēto. Et di/
citur communiter ꝙ ſic. Quia iſta fuit in car
nationis hora. Et dicit Damaſce. Quod ſi
mul fuit caro ⁊ animata caro ⁊ aīmata dei
caro. Quia mox vt fuerūt producta iſta in
erunt verbo vnita. Et ſic actus vnionis in
mediate fuit conſecutus iſtas quatuor ope/
rationes.

Tertio q̄rit̄. vtrum omnia iſta fuerunt
in hora anuntiationis facta. Quia tunc. b.
vir. fuiſſet eadē hora ita pregnans ſicut mu
lier que habet fetum in vtero formatū per/
fecte ⁊ animatum tale tunc fuerit corpus
xp̄i. Dicunt aliqui ꝙ corpus xp̄i non fuit
formatum tante quātitatis ſicut cetera cor/
pora vt illud miraculū occultaretur ad tē
pus. Et dicitur ꝙ iſtud dictum nō aparet
conſonum. Quia fuit formatum in celula
. b. vir. ſicut in fiſcella que non fuit minor ce
teris mulieribus. Et ideo dicit ꝙ corpus
cuiuſlibet eſt ita modicū cū animatur ꝙ ꝑ
ſe nō faceret tumorem in utero matris per
ceptibilem. Sed propter humores creſcen
tes in mulieris vtero intumeſcit corpus il/
lud virtute ſeminis humani. Et a talibus
humoribus fuit ita ſegregatus uterus. b.
vir. ꝙ nō intumuit ita repente moderante
ſpiritu. ſ. agregationem illorum humorū
virtute diuina.

Quarto queritur Quia ſecundum pre/
miſſa fetus iſte glorioſus perfecte formatus
plus fuit in vtero matris quam aliquis ali
us. Cum per. 9. menſeſ fuerit ibi homo
perfectus ⁊ ſic veniſſet ad maiorem tumorē
vterus. b. virginis per prolixius augumen
tum. Et dicitur ꝙ iſtud augumentum fuit
contemperatum diuina virtute vt perue/
niret ad aliorum fetuum cōformitatem. b.
virg. partus ſicut ſupra ꝺ generatione hu
morum eſt tactum. Sed remanet dubiū.
Utrum in omnibus iſtis beata. vir. fuit a/
ctiue cooperata. Et dicunt communiter do/
ctores theologie. Quod ipſa ꝟe fuit mater
chriſti. Et quidquid faciunt cetere matres
ad prolis ſue generationem vt ſint vere ma
tres totum ipſa fecit. Item queritur quid
fecit beata virgo. Si cetere matres coope/
rantur actiue ad ſue prolis formationem.
Et dicunt aliqui quod non. Sed ſolum
miniſtrant materiam: tota vero actiuitas
eſt in ſemine patris. Iſtud tamen non ui/
detur rationabile. Quia cum anime uiri ⁊
mulieris ſint eiuſdem rationis. Eo quod
conſtituunt formaliter in diuiduum eiuſ/
dem ſpeciei oportet quod habeant potenti
as eiuſdem rationis. Et ideo cum potētia
generatiua pertineat ad animam vegetati/
uam ſicut anima uegetatiua eſt vtrobique
eiuſdem rationis. Ita potentia generatiua
eiuſdem rationis. Potentia autem acti
ua ⁊ paſſiua non ſunt eiuſdem rationis.

Secunda de parturitione. In iſto ſa/
cratiſſimo partu conſiderantur quatuor
actus.

Primus. fetus maturatio que facta fuit
uirtute aīe vegetatiue chriſti eius corpus
uegetantis ⁊ augumentantis donec veni/
ret ad vltimatam in vtero perfectionem
que eſt maturitas fetus.

Secundus. fetus expulſio que fuit per
virtutem expulſiuam anime virginis ſa/
cra que ſemper eſt ad expellendum omne
maturum in corpore.

Tertius. fetus egreſſio. Et iſta fuit tota
l'ter ſupernaturalis. quia tamen fuit egreſ
ſus clauſo beate virgi. vtero. ibi oportuit
duo corpora eſſe ſimul in eodem loco. Et
ideo cum ad iſtud nō attingat virtus crea
ta ibi non videtur aliquid feciſſe nec ani/
ma prolis nec parentis actiue.

Quartus. fetus ſeparatio cum prefue/
rit adiunctus cum materia iſta ſeparatur
non videtur fuiſſe facta miſterio alicuius
obſtetricis. quia ibi ſola beata virg. talium
ignota in nuit euangeliſta. Et ideo videtur
virtus diuina talem ſeparationem feciſſe
vt iſta ſeparatio fieret ſine dolore.

Sed queritur primo. Si iſte partus fu/
it effuſus ſine omni dolore. Et dicitur ꝙ
ſic ſecundum illud. yſa. vltimo capitulo.
Ante quam parturiret peperit. i. ante quā

dolores partus ſentiret peperit. Sicut.n.
conceptus fuit ſine libidine. Ita eius par/
tus debuit eſſe ſine omni dolore.

Secundo queritur Quomodo potuit
fieri ſine dolore reuolutio partus in vtero.
cum talis commotio naturaliter in fligat
dolorem. Et dicitur quod in eſſentialiter
ordinatis ꝛ realiter diſtictis. Deus poteſt
facere prius ſine poſteriori. Et ideo cum
dolor ſit effectus leſionis in carne poſſet
facere leſionem ſine omni dolore. Et circa
quā: unque comotionem.

Tertio queritur Quod licet egreſſio cor
poris chriſti ex vtero virginali clauſo fue
rit facta ſola diuina uirtute cum parere ſit
fetum emittere. Tunc beata virgo non
peperit ſed ſola diuina virtus. Et dicitur.
Quod non videtur in conueniens vir/
tus creata concurrat ad miraculum preue/
niente diuina virtute ad remouendum in
pedimētum.

Quarto queritur. Si beata virgo fuit
vera mater ex iſto partu. Et dicitur quod
non videtur fuiſſe mater niſi ex preuia ge/
neratione natiuitatis in utero. Quia cum
maternitas ſit res ꝯſis actum generatio/
nis ipſo completo ſtatim in fluit. Ideo
dicit ſācta heliſabeth chriſto ad huc manē/
te i vtero virginali. Lu ce. primo capitulo
Unde hoc mihi vt veniat mater domini
mei ad me.

tertiuz miſte[m] Tertium miſterium de chriſti nuncu/
patione ibi. et uocabis nomen eius ieſum:
Quod nomen non ſolum beata virgo ſed
etiam ipſi Ioſeph fuit predictuz. Math.
primo capitulo dicit angelus Ioſeph de
beata virgine. pariet autem filium et voca
bis nomen eius Ieſum. Et notandum ꝙ
nomen iſtud ſanctiſſimum quadruplicem
habet ſignificationem.

Prima ſaluator. Et cōuenit paſſioni.
Quia tunc ſaluauit genus humanum per
mortem ſuam. hebre. nono capitulo. No
ui teſtamenti mediator eſt vt morte interce
nente in redemptione earum preuaricatio
num que erant ſub priori teſtamento.

Secunda ſalutaris. Et conuenit in car/
nationi. Quia per actum ſalutationis con
ceptus fuit. et in primo in ſtanti ſue conce
ptionis anima ſua fuit beata.

Tertia ſalus et cōuenit ſue eterne gene
rationi quia ex ipſa habet n ō ſolum quod
ſit beatus ſed etiā quod ſit ipſa beatitudo.
Et idem eſt hic ſalus et beatitudo ſicut idē
eſt ſaluare et beatifica re.

Quarta ſalutare. Et conuenit noſtre
beatificationi. In qua ipſe ieſus eſt obie/
ctum noſtre interioris beatitudis dupliciter
Primo interioris ſecūdum ſuā deitatē
Secunda et terioris ſecundū ſuam hu/
manitatem. Io. x. c°. Ingredietur ꝛ egredie
tur ꝛ paſcua inueniet. De hoc nomine po
teſt dici illud Pſalmi. R. xviij. c°. Celebre
factum eſt nomen eius nimis.

Quartum miſterium de iſtius filij co/ quartū miſte[m]
mendatione ibi. hic erit magnus. et. fi. al.
vo. Quod miſteriū cōtinet duas ueritates

Prima ō comendatione abſoluta. ibi.
hic erit magnus. ꝛ notādum quod quinqz
modis dicitur aliquis magnus.

Primo ſecundum poteſtatem. ſicut di/
ctum eſt dauid ſecundi. R. vii°. capitulo.
Feci tibi nomen grande iuxta nomen ma/
gnorum qui ſunt in terra.

Secundo ſecundum dignitatem. ſicut
dicitur de habraam eccle. xliiij. capi. Ha/
braam magnus pater multitudinis gētiū:

Tertio ſecundum facultatem Iob. p°
capi. Eratqz vir ille. ſ. Iob magnus inter
omnes orientales. Quarto ſm ſolēnita
tem. ſicut dꝫ de Moyſe exo. xi. ca°. Fuitqz
Moyſes vir magnus valde in terra egy/
pti corā ſeruis pharaonis ꝛ omni populo.

Quinto ſecundum veritatem. Sicut di
citur de Io. bap. luc. p°: ca. Erit eniz ma/
gnus corā dño vinum ꝛ ſiceram nō bibet
Ad ppoſitū filius bea. vir. fuit magnus:

Primo ſecundū poteſtatem. Athanaſi
us in ſimbolo. Oipotens pater oipotens
filius. ſapie. viij. ca. Oipotens ſermo tuus
dñe de celis a regalibus ſedibus venit.

Scdo ſm dignitatem. apoc. xix. ca. Rex
regum ꝛ dñs dñantiū. Et ſm dignitatem
pontificalē. hebr. iiij. ca. Hñdicentes ponti
ficē magnū. qꝛ penetrauit celos ieſū fi[m] di.

Tertio ſꝫ facultatē ſpālis theſauri col.
ij. c: In quo ſunt oēs theſauri ſapie. dei ab
ſcōditi. Quarto ſm ſolēnitatē. luc. vij. c.
ppha magnus ſurrexit i nobis. Quito
ſm ꝟtutē. hebre. p°. ca. Tāto melior ange/
lis effectus q̄to differēti⁹ pre illis nomē he
reditauit. vbi Aug. in ſpūalibus hoc ē ma
ius qd eſt melius. Scda veritas ē de co
mēdatione reſpectiua ibi. ꝛ filius al. vo. Ex
iſta veritate excutiē documētum ꝯ neſtoria
nos. Qui dicūt ꝙ. b. vir. nō ſolū fuit xpoto
con. i. genetrix xpī ſꝫ etiā fuit thetecon. i. ge
netrix dei. qꝛ cū dixiſſet angelus. Ecce con
cipies ꝛ pa. fi. ꝛ vo. no. eius. i. adiunxit. hic
erit ma. ꝛ. fi. al. ꝛ ſic pꝫ ꝙ idē numero fili⁹
eſt quē peperit. b. vir. ꝛ quē genuit altiſſi/
mus. Sed p° queritur quō pōt eſſe idem
numero filius dei pris. ꝛ filius. b. vir. ma
tris. Cū generatio paterna ſit terminata
ad deitatē. ꝛ materna ad humanitatē. Et
dicitur ꝙ licet diſtincte nature ſint termini
iſtarum generationū. qꝛ tn̄ vtraqꝫ iſtaruꝫ
naturaruꝫ generatio eſt in eodē ſuppoſito.
Idō iſtud ſuppoſitum ꝑ vtrāqꝫ naturā dꝛ
generari Scdo queritur ſi eadē filiatio
xpī eſt ad. b. vir. ꝛ ad deum patrem. Et di/
citur ꝙ cuꝫ vna ſit eterna ꝛ alia tēporalis
pro eo ꝙ ab eterno filius patris. ꝛ ex tēpo/
re filius matris eſt non poteſt capere ratio
ꝙ filiatio ſit vna lꝫ filius ſit vnicus.

quintū miſt.[m] Quintū miſteriū de iſtius filij ꝑmotio
ne ibi. Dabit illi dñs. d. ſe. d. p. ſ. Et conti
net tres chatolicas veritates.

¶ Pria de regia maieſt[e]. ibi. ſedē dd. p. e.

¶ Scda de regni proprietate ibi. ꝛ regna/
bit in domo Iacob in eternum.

¶ Tertia de ipſius regni vie perpetuitate.
Et regni eius nō erit fi. Sed queritur
primo que fuit iſta ſedes dd danda xpo. Et
dicitur ꝙ fuit poteſtas regia cōferenda ipī
xpo vt homini q fuit de domo dd ſꝫ rectā
lineā ꝓgenitus. Sicut debeē filio regis di
gnitas regia in regnis in qbus reges ex ge
nere prodeunt. Scdo queritur quō iſta
ſedes que fuit iuriſdictio regni tēporalis fu
it xpo data. cum ipſe recuſauerit fugiēdo re
gnum terrenum. d. Io. xviij. ca. Regnum
meum non eſt. de hoc mundo. Et dicitur
licet ius habuerit in iſto regno mundano.
tamen illud ius exercere noluit.

¶ Quia venit primo iudicari.

¶ Secundo venit iudicare.

Tertio queritur. qꝛ regnum ꝙ iure de/
betur ſꝫ: nondum ex ptāte habetur. ꝛ ideo
ſi pro ſecundo aduentu differtur tunc ver/
bum angeli nonduꝫ fuit ad impletum. Et
dicitur ſicut dauid fuit vere rex ex quo
fuit vnctus dicente ſamuele. p. R. xv. ca°.
Scidit dominus regnum iſrael ad te ho/
die ꝛ tradidit illud proximo tuo meliori te.
Non tamen regnauit dauid niſi mortuo
ſaule. Ita chriſtus fuit rex ab origine vn/
ctus gratia ꝛ virtute. act. 2 capitu. Ieſum
nazarenum virum approbatum a deo in
vobis virtutibus ꝛ. prodigiis ꝛ ſignis que
fecit deus per illum in medio veſtri vnct⁹
dico in regem ꝛ ſacerdotem. Tamē regna
re diſtulit vſque ad ſecundum aduentum
mortuo. ſ. antechriſto. Quarto queritur
Iſta maieſtas regia ſecundum quam expe
ctatur regnaturus in ſecundo aduentu nō
videtur eſſe eiuſdem rationis cuꝫ illa quā
habuit. ꝛ ſic nec eius ſedes. Et dicitur licet
non ſit eiuſdeꝫ ſpeciei tamen poteſt dici da
uid. quia ipſi promiſſa in ſemiue ſuo.

Quinto queritur. Quomodo regnabit
in eternum. Cum iſta domus ſit defiitu/
ra. Et dicitur licet ſit defiitura ſecunduꝫ
curſum naturalis propagationis non ta/
men ſecundum remunerationem finalis re
ſurrectionis in electis illius generis in qui
bus regnabit chriſtus perpetuo.

Sexto queritur. Secundum predictuꝫ
modum non ſolum regnabit in domo Ia/
cob. ſed etiam in omnibus electis. Et dici/
tur ꝙ prophete. xij. apoſtoli. mater domini ꝛ
Io. bapti. fuerunt de iſta domo. Sed prin
cipalis inter eos erit xps. Sicut dicitē fran
corum rex quāuis in pluribus nationibus
maioribus ipſa francia regnet.

Quarta particula de bea. vir. interoga
tione ibi. Dixit autem ma. ad an. quomo/ quarta ꝑticu[a]
do fi. i. q. ve. nō. co. In qua bea. vir. tria fac

Primum. qꝛ verbū auditū angeli ve/
rum ſupponit. d. fiet iſtud.

Scdm. qꝛ iſto ſuppoſito tāq̄ ꝟo mediū
quō pficietur iſtud queſiuit. d. quomodo.

Tertium aſſignat rationem quare. di. quoniã virũ nõ cognoſco vt oſtenderet ꝙ iſta dubitatio de modo ⁊ non defacto rati onabilis erat cum dixiſſet concipies ⁊ pa ries .ſi. ⁊ in ea ſemper manebat virginita tis integrum propoſitum. Cuʒ quo adhuc ignorabat quomodo poſſet habere filium promiſſum. Et notandum ꝙ cauſa iſtius queſtionis hic poſita a beata virg. non eſ ſet multum euidens ſi ibi poneretur iſtud verbum cognoſco pro preſenti tempore. quia licet ſit aliqua virgo in preſenti nõ ta men repugnat ei infuturum habere partuʒ per naturam. ⁊ hic partus in futurum pro mittebatur Et ideo oportet dicere ꝙ li. co gnoſco accipitur pro tempore futuro .i. nõ cognoſcam. quia certificata erat per diui nam reuelationem ꝙ ipſa ⁊ ſponſus eius Joſeph permanerent perpetuo in virgini tate. Sed notandum ꝙ iſta ſumptio pre ſentis temporis pro futuro declaratur qua drupliciter in ſacra ſcriptura.

Primo numeri. xvi. capi°. Ubi datan ⁊ abiron dixerunt Moyſi. Non veni mus .i. non veniemus cum ad conſilium vocarentur.

Secundo ſecundi machab. vii. capitu. Ubi adoleſcens ſentiens martiriũ dixit. Nõ obedio precepto regis ſed precepto legis ⁊ ſanitates perficio.

Tertio luc. 13 capi°. Ubi miſit chriſtus herodi. di. Ecce demonia eicio ⁊ ſanita tes perficio hodie ⁊ cras. ⁊ die 3ª cõſumor.

Quarto apoca. primo capi°. Ecce venit cum nubibus.

Quinto apoch. vltimo capi°. Ecce ve nio cito. d. dominus ⁊ clarum eſt ꝙ accipi tur hic preſens pro futuro. ⁊ ſimiliter acci pitur in propoſito. Quomodo fiet iſtud. q. vi. n. co. i. non cognoſcam.

Quinta particula de angeli reſponſio

quinta ne ibi. ⁊ reſpondens angelus. di. ei. In qua

ꝑticuª notantur duo miſteria.

Primum de angeli ad queſtionem be

p̄mũʒ ate vir. ſolutiõe. ⁊ aſſignat duplicẽ modũ.

miſteᵐ Primus per ſpiritus ſancti operatio neʒ ibi ſpiritus ſanctus ſuperue. in te. ſ. ad cooperandum iſtud.

Secundus per totius trinitatis ab om ni infectionis preſeruatione. ibi. ⁊ virtus altiſſimi obumbrabit tibi. ⁊ iſti duo modi reſpondendi dati fuerunt ab angelo duo bus motiuis quos habuit bea. vir. in iſta felici dubitatione.

Primum motiuũ fuit. quia iſta conce ptio fieri nõ poſſet ſolis mulieris cauſatio ne. Ideo dicit ſpiritus. ſ. ſuperu. in te. q. di. Tu non eris ſola. quia tecum erit concur rens virtus infinita ſpiritus. ſ.

Secunduʒ. quia iſta conceptio fieri poſ ſet ſine carnis concupiſcentia. Ideo dicit ⁊ virtus al. ob. ti. Sicut enim vmbra con terit ardoris obumbratio. Sic diuina protectio hic cuſtodiuit beata vir. a concu piſcentia inflamante.

Sed primo queritur quare di. hic ange lus ſpiritus. ſ. ſuperue. in te. ⁊ non dicit de patre vel de filio. Cum deitatis opera ad extra ſint indiuiſa. Et tota trinitas xp̄m incarnauit ſecundum beatum Auguſti num primo de trinitate. Et dicitur ꝙ licet nulla productio ad extra ſpiritui ſancto ſit attributa tamen bene inuenitur aliqua a propriata. Sicut in perfectionibus intrin ſecaruʒ. Charitas appropriatur ſpiritui ſan cto. ſicut ſapientia filio. ⁊ quia magis iſtud miſteriũ. ſ. actus incarnationis ex ſumma dei charitate proceſſit. ideo ſpiritui ſancto conuenienter appropriatur.

Scd̃o queritur q̃re magis iſtud miſte rium fuit appropriatuʒ ſpiritui ſancto quã filio. Cum filius fuerit incarnatus ⁊ non ſpiritus ſ. Et dicitur ꝙ incarnatio ſecun dum aſſumptionem fuit propria filij. qui ſolus aſſumpſit humanitatem. tamen per factionem talis vnionis fuit magis appro priata ſpiritui ſancto ratione pretacta.

Tertio queritur quare dicit angelus. Spiritus ſanctus ſuperue. in te ⁊ non di cit ad te. Sicut dicit ſaluator Apoſtolis Jo. xv. capitulo. Cum venerit paraclituʒ quem ego mittam vobis idem. xvj. Si enĩ non abiero paraclitus nõ veniet ad vos. Si autem abiero mittaʒ eum ad vos. act. 2° cap. Repleti ſunt omnes ſpiritu ſancto. Et dicitur ꝙ iſtud dictum fuit ad declarã

dum excellentiam ſpiritus ſancti in beata virg. vt conciperet verbum dei. quia quod eſt ſupra totum ambit quod eſt infra ⁊ non econuerſo. Similiter habetur quando a poſtoli ſpiritum ſanctum receperunt act. vbi ſupra. Repleuit totam domum. vbi erant ſedentes. i. omnes qui erant in do mo. Et ſequitur. ⁊ apparuerunt illis diſ pertite lingue ſeditqʒ ſupra ſingulos eoꝝ.

Quarto queritur ſi in iſto verbo ſpiri tus ſanctus ſuperueniet in te. Datur intel legi ſpiritus ſan. cooperatio quomodo da tur hic intelligi ſecunda beate virg. ſancti ficatio que fuit preuia illi ſanctificationi. Et dicitur ꝙ vtraqʒ datur intelligi. Quia ſpiritus ſanctus non venit in quemquam ſine infuſione gratie modo perfecto. ⁊ infu ſio gratie nunquam eſt ſine ſanctificatiõe.

Quinto queritur quare adiungit ange lus dicẽs. ⁊ v̄tus altiſſimi obũbrabit tibi. Cum vmbra dicat lucis carentiam. Et iſtud miſterium fuit totum luminoſum. Et dicitur ꝙ vmbra habet vnam habitu dinem ſecundum quam eſt lucis priuatio. ⁊ ſic eſt mala ſignificatio. Aliam ſecundũ quam eſt ab ardore protectio. ⁊ ſic eſt bo na ſignificatio: ⁊ ſic ſumitur vmbraculum in ſcriptura. Et iſto modo ſumitur hic obumbratio pro protectione incendij con cupiſcentie ſecundum premiſſa.

Sexto queritur. quare dixit obum brabit tibi. ⁊ non dixit te ſecundum commu nem conſtructionem acti caſus Et dicit ꝙ in iſta obumbratione non fuit aliqua extinctio accuſabilis quam refrigeraret talis vmbra ſed ſecuta fuit acquiſitio gratie. ⁊ ideo conſtructio datiui caſus. acquiſitiua fuit ibi conuenientiſſima. Sicut dicitur in pſ. lxxxix. Metro. iiii. Scapulis ſuis obũ brabit tibi. Iſtis premiſſis infert angelus duo correlaria ex premiſſis.

Primum de prolis concipiende ſan ctitate ibi. Ideoque ⁊ quod naſcetur ex te ſanctum.

Secundum de prolis concipiende ma ieſtate. ibi. vocabitur filius dei.

Sed primo queritur. Quomodo ſequi tur correlarium ex premiſſis. Et dicitur ꝙ iſte fructus qui concipitur virtute ſpiritus ſancti. ⁊ virtute altiſſimi protegente a pec cato non poteſt eſſe niſi ſanctus. Cum ma nifeſtiſſimum ſignum ſit ſanctificationiſ ta lis miraculoſa conceptio.

Secundo queritur ſecundum correla rium. Et dicitur ꝙ aliud eſt vocari ⁊ ali ud eſt eſſe. Non fuit filius dei. quia ſic con ceptus. ſed econuerſo. fuit autem iſte fruct⁹ vocatus filius dei. quia in eius generatio ne carnali dominus ſupleuit vicem patris per modum cauſe ſuperioris concurrens cum beata virgi. Non tamen dicitur pa ter. quia non genuit nec per modum natu re egit. Niſi forte ſicut dicitur pater ange lorum. quia creator eorum ſicut habetur Job. xxxviij. capitulo. Cum me laudarẽt aſtra matutina ⁊ iubilarent omnes filij di.

Secundum miſterium de ſolutionis confirmatione. quando angelus confirma ſecũdũ

uit ſuam. reſponſionem per exemplum ma miſteᵐ

nifeſtum dicit. Et ecce heli. co. tua. ⁊ ponit hic quadruplicem confirmationem vt po ſtea omnium iſtorum inferat cauſam ⁊ rationem.

Prima confirmatio fuit per euidenti am facti cũ premiſit dicẽs. Ecce heliſabeth cognata tua. exempla enim que dantur cir ca propinquos ſunt clariora quam illa que dantur circa ignotos. ⁊ forſitan beata vir go iam viderat. b. hel. concepiſſe.

Secunda fuit per inductionem miracu li ibi. ⁊ ipſa concepit filium in ſenectute ſua. quia dicitur in iſto capitulo. ꝙ ambo proceſſerant in diebus ſuis. ſ. zacha. ⁊ heli. ſ. vltra etatem generandi.

Tertia fuit per mirationem modi. ibi. ⁊ hic menſis eſt ſex. ſi. Quia poſt ſeptimũ menſem eſt manifeſtata conceptio extume factione ventris.

Quarta fuit per appoſitionem ſecundi prodigij. ibi. que vocatur ſterelis. quia ali ud eſt. miraculum ſterilitatis ⁊ aliud vetu ſtatis. hec autem non ſolum erat vetula. ſed etiam ſterilis ſicut ſarra.

Sed querit̃ primo q̃re fuit ſancta heliſa beth dicta cognata. beate virgi. ⁊ dicitur quia licet. ſecundum vſum noſtrum dicat̃

cognata que eſt vxor fratris. tamen ſecundum verum germanitatē cognata dicitur germana conſanguinea. ⁊ ideo ex iſto loco colligitur ꝙ ſancta heliſabeth fuit conſanguinea germana beate virginis. vnde creduntur fuiſſe filie duarum ſororum. Aut melius bea. virg. ex ſorore. ⁊ heliſabeth ex fratre, vt chriſtus dicatur de tribu regia ⁊ ſacerdotali.

Secundo queritur quid ad propoſitum iſtius vetule. ⁊ ſterilis conceptio. cum bea. vir. cui iſta exempla ſunt adducta: Cū an tiqua non eſſet nec ſterilis. Et dicitur ꝙ ſicut virginem parere eſt ſupra naturam. Ita ſterilem aut vetulam concipere. ⁊ ideo ad oſtendendum quomodo deus poteſt facere illa que ſunt ſupra naturam. Induxit angelus illud duplex miraculū iam factū.

Tertio queritur. quia non videtur tantum miraculum ſterilem et vetulam concipere cum aliquis hoc fuerit factum. patet de ſarra vxore habrae. geñ xviii. capi°. Erant enim ambo ſenes ⁊ deſierant ſarre fieri muliebri. ⁊ primi regum primo habetur de anna matre ſamuelis de qua dicitur. Affligebat quoque eam emulacius ⁊ vehementer angebat in tantum vt exprobaret ei ꝙ concluſiſſet dominus vuluam eius. ⁊ ſic patet ſarre antiquitas ⁊ anne ſterilitas. Sic virginem parere ꝙ a ſeculo non eſt auditum. ⁊ ideo non videtur fuiſſe ſufficiens argumentum angeli procedens a minori ad maius affirmando. Et dicitur ꝙ angelus non proceſſit a minori ſed tantum a ſimili arguendo. ⁊ vlterius omnia ſupnaturalia ſunt equaliter poſſibilia deo.

Quarto queritur. Aſſignantur due miracula in conceptione ſancte heliſabeth. ⁊ non niſi vnum in conceptione bea. virg. Et dicitur ꝙ ibi fuerunt duo miracula in eo quod ſterilis ⁊ vetula genuit. hic autem alia duo preſtantiora. Quia virgo concepit ⁊ peperit. Et poſt partum virgo permanſit. partus autem ſterilis vel antique non eſt miraculoſus. ſed ſupernaturalis ex quo per miraculum eſt conceptio facta.

Iſtis autem premiſſis ſequitur cauſa omnium predictorum ſupra quaꝫ aſſignat angelus. d. quia non. e. ipō. ī. d. ōmne verbū. Et ideo non mirum ſi poteſt facere vt ſterilis concipiat ⁊ vetula pariat. Et per idem modum de conceptione ⁊ partu virginis approbatur. Sed queritur. quia multa verba poſſunt dici vocaliter quorum ſignificata ſunt deo impoſſibilia. vt puta quod faceret alium deum ita perfectum ſicut ipſe eſt. Et dicitur ꝙ non fuit intentio angeli vt apparet: loqui de verbo vocali. ſed de verbo intellectuali. Quia ſecundum beatum Ylarium. io. de trinitate. Plus deus poteſt facere quam intellectus noſter capere vel intelligere ⁊ non eſt impoſſibile aliquod verbum intellectuale. ergo.

Secundo queritur. quia multa intelligimus verbo mentali vt puta entia prohibita. quemadmodum chimera ⁊ veritatē contraditoriorum que non ſunt deo poſſibilia Alioquin non eſſent prohibita. Et dicitur ꝙ licet talia aliquomodo intelligantur. tñ de ipſis non formatur verbum intellectuale pro vt verbum accipitur ſtricte pro notitia declaratiua que ē diffinitiua. quia nō ē diffinitio entium prohibitorum que in nullo genere collocantur.

Sexta particula de bea. vir. conceptione ibi. Dixit autē maria vſqꝫ diſceſſit angelus ab ea. vbi notantur tria miſteria. — ſexta partic⁹

Primum qualiter bea. vir. ſe humiliauit in ſua vltima reſponſione. ibi. Ecce ancilla domini. vbi notanduꝫ ꝙ bea. vir. habuit ad dominum quadruplicem habitudinem dignitatis. — primū miſte^m

Prima. quia eius fuit mater. Naꝫ ab ipſa fuit humanatus chriſtus vel eius humanitas generata.

Secunda. quia eius fuit filia. Quia ab ipſo ſupernaturaliter ⁊ miraculoſe patrata. vt claret ſupra.

Tertia. q: fuit eius ſponſa. Nam fuit ꝑ votum perhennis celibatus conſecrata.

Quarta. q: fuit eius ſoror. in eo q: chriſti humanitas fuit ei aſſimilata modo valde ſingulari ⁊ conſonali. Nam totaliter de natura ipſius humanitatem tulit. De primo ⁊. 4. habetur Math. xii. capitu°. Ipſe meus frater ſoror ⁊ mater eſt. De ſecūdo

Math. ix. capitu. Confide filia. De tertio. cant. v. capitu. Veni in ortum meuꝫ ſoror mea ſponſa mea ⁊c. Iſtis premiſſis dignitatis habitudinibus bea. vir. ſumme humilis reſpondens angelo dixit. Ecce ancilla domini. In quo actu omnem humilitatē tranſcendit propter q̄ humilitatem placuit dei filio de ipſa humanari. iō. d. luc. primo capi. Ecce enim ex hoc beatam me. d. o. ge. Et quare. Quia reſpexit. hu. ancille ſue ⁊cete.

Sed primo queritur quare tantum placuit deo reſpectu humilitatis. Cum multe virtutes ſint ſublimiores. prime. cor. xiii°. ca. Si linguis hoīuꝫ loquar ⁊ angloꝝ. charitatem autem non habeam factus ſum velut es ſonans aut cimbalum tinnens. ⁊ ita manent fides ſpes charitas tria hec.

Et dicitur ꝙ ſicut principium humane dānationis fuit ſuperbia. Ita fuit conueniēs a contrario ꝙ initiuꝫ noſtre ſalutis eēt humilitas. Ideo docens Thobias filium ſuum. d. Thobie. iiij. capi. Superbiam nunq̄ in tuo ſenſu aut in tuo verbo dominari permittas. In ipſa enim initiū ſumpſit omnis perditio.

Secundo queritur ſi plus placuit deo virtus humilitatis q̄ caſtitatis in bea. virgine. Et dicitur ꝙ ſic ſecundum Bernardum ſuper miſſus eſt. Cuius ſignum eſt. quia verbum non fuit incarnatum quando bea. vir. d. Quomodo fiet iſtud quoniā virum non cognoſco propter zelum virginitatis. ſed quando. d. Ecce ancilla domini. ex affectu humilitatis. Et ſi dicatur ꝙ virtus caſtitatis eſt nobilior. q: circa meliora bōa vt puta corporis q̄ fortune. Cū hoīes ſint. bona fortune in qbus cōſiſtit humilitas. Et dī ꝙ ſicut obīa ponit̄ in bonis aīe. Ita hūilitas iſta pōt poni q̄ fuit mī obediētie. ⁊ in iſto actu notant ſancti obīam perfectam. Et notandum ꝙ illa obīa habuit triplicem conditionem que conueniunt in ꝑfecta obedientia.

¶ Prima. q: fuit ꝓmpta. ecce.
¶ Secunda. quia fuit humilis. Ancilla.
¶ Tertia. q: fuit deuota. domini.
¶ Ex qbus colligit̄ ꝙ. b. vir. fuit ordinata

Sed notādū primo de hūilitate. b. vir. d. Bernardus ſup miſſus ē. Quō fortiter occurrebat ſaul cū eſſet paruulus in oculis ſuis. i. hūilis q̄ta philiſtinoꝝ agmina proſternebat quātis viribus exercebat gladiū. Poſtq̄ autē tenuit eū ſupbia trāſiuit in affectum cordis debilis ⁊ in potēs factus in incircūciſiorum armis faciliter proſtratus occubuit. Scdō d obīa. d. idē. Ber. vbi ſupra. Si tribulatio ſe opponat. ſi ꝑſecutio reſultat. ſi peccatori tibi laqueū ponant. ſi maligni iter tuū ipediant tu obediētie viā nō deſereris. Sed dic paratus ſuꝫ ⁊ nō ſū turbatus vt cuſtodiā mandata tua.

Tertio dicit idē vt ſupra De gradibus obīe fidelis obediēs neſcit moras fuge. craſtinū ignorat. tarditatē ꝓcedit ꝓcipiētē. parat oculos viſui. aures auditui. liguā voci. manus operi. pedes itineri. Totū ſe colligit vt ſperantis colligat ⁊ ꝑficiat voluntatē. Et notandū ſm glo. Nō eſt credendum ꝙ. b. vir. iſtud verbum leuiter dixerit. Sed ꝙ ſolēniter protulerit ⁊ genua in terra fixerit terram oſculata fuerit. ⁊ oculos ad celuꝫ leuauerit ⁊ brachia ad celum extenderet. Et ſic cum magno gaudio. d. ecce ancilla domini f. m. ſ. v. t.

Secundum miſterium qualiter conſenſum prebuit in iſta reſponſione ibi. fiat mihi ſecundum vir. t. quod poteſt intelligi dupliciter. — ſcdm miſte^m

Primo ſi ſenſus accipiatur nominaliter vt ſit ſenſus ꝙ āgelus dixerit duo v̄ba.

Primuꝫ ſalutationis ⁊ laudis ibi. aue gratia plena dominus tecum ⁊ce.

Secunduꝫ anunciationis ⁊ prolis ibi. Ecce concipias ⁊ pa. fi. ⁊c. ⁊ ſic beata virgo ad laudem non intendens. ſed ad deuotionem affectum dirigens. di. fiat mihi ſecundum vir. t.

Secundo ſi ſenſus accipiatur vt eſt prepoſitio vt intelligatur ſecundum verbum tuum. i. eo modo quo verbum tuum expreſſit. ⁊ iſte ſenſus eſt magis communis

Et iſto modo ſapiens eccleſiaſtici. xv°. capitu. Deus creauit hominem ſecunduꝫ ſe. i. modo ſui veſtiuit illum virtute. Sed notanduꝫ antequam beata virgo proferat

verbum cōſenſus.quia dicit ſanctus Ber
nardus ſup miſſus eſt omelia.iiij. Audi
ſti virgo quia concipies ꝛ paries filiū. Au
diſti q2 non per hominem.ſed per ſpiritum.
ſ.expectat angelus reſponſum.tempus eſt
enim vt reuertatur ad deum qui miſit illū
expectamus ꝛ nos. O domina verbuꝫ mi
ſerationis quos miſerabiliter pacmis ſent
tia dānationis. Et infra.hoc totus mun
dus tuis genibus prouolutus expectat nec
in merito: quoniam ex ore tuo pendet cō
ſolatio miſerorum. Redemptio captiuo
rum.liberatio dānatorum.Salus denique
vniuerſorum filiorum adam totius gene
ris tui. Da virgo reſponſum feſtinanter
o domina reſponde verbum quod de ter
ra quod in ſeri quod expectāt ꝛ ſuperi. Au
guſtinus. Audiſti virgo in maculata quo
modo ſis cōceptura.q2 ſpiritus ſanctus ſu
perueniet in te vt prolem gignas ꝛ vir
ginitatem non amittas filium proferas.ꝛ
poſt partum in corrupta permaneas ſ ſecu
lum omne captiuum tuuꝫ deprecatur aſſē
ſum ex ore tuo pendet conſolatio miſerorū
redemptio captiuorum liberatio dānatoꝝ
ſalus demqꝫ vniuerſorum filiorum adam.
feſtinanter ergo reſponde verbum ꝛ ſuſci
pe filium da fidem ꝛ ſenti virtutem. Qui
dam expoſitor dicit in perſona angeli. Ec
ce virgo tu cognouiſti modum prebe aſſen
ſum cur differs conſentire que facta es ſpe
culū deo angelis prophetis et patriarchis
ꝛ ſanctis hominibus.Filius dei.d.O vir
go maria benedicta in me conſenti. Et ec
ce iam venio in te.quia te ꝛ mundum in
tendo ſaluare per te. Angeli dicunt. Noli
morari maria prebe aſſenſum.quia orietur
ex te qui fecit te. Ipſe enim nos reſtaura
bit ꝛ reformabit. Ne ergo noſtra curia ſuo
rum ciuium numeroſitate fruſtretur dic ei
to q̄ dictura es vt ipſum parias qui hoc
implere debet.Eua.d. O filia beatiſſima
ymmo mater reuerendiſſima ſaluationeꝫ
da quibus dānationem reperi. Hec om
nia ex tuo ſolo pendent aſſenſu. Noli er
go plus morari.ſed aſſenti. Adam.di.O
beatiſſima virgo in te tota natura ſperat
humana vt de formatam reformes de ſu

turam reſtaures vt proſtratam per meam
ſuperbiam releues per tuam humilitateꝫ
ꝛ pro mea in obdia tua obediētia compen
ſetur.quibus reſpondet bea. vir.d. Ecce an
cilla domini fi.mi.ſ.v.t. vbi Bernar.ſup
miſſus eſt. Plus placuit deo marie hūili
tas q̄ eius virginitas. qua duxit eum de
celo ꝛ venire facit in vterum virginis.
Ideo de ſe.d. Luc.p°capitu. Quia reſpe
xit humilitatem ancille ſue.ꝛc. Et notan
dū q̄ in iſta Reſpōſione bea.vir. Ecce āci
la ꝛc.fuerunt.4.oppoſita trāſgreſſiōi eue.
Prīa tranſgreſſio fuit in obediētia.q2
comedit fructū ligni vetiti.ꝛ in maria fu
it obedientia prompta ibi ecce.
Secunda tranſgreſſio fuit ſupbia. Ma
gnum ſignum ſuperbie fuit appetere deita
tateꝫ.dixerat enim ſerpens.eritis ſicut dij.
ꝛ i maria fuit hūilitas pfunda.ibi.ancilla.
Tertia tranſgreſſio fuit ſeruitus mala.
Io.vj.ca. Qui facit peccatū ſeruus ē pctī.
ꝛ in maria fuit libertas bona domini.
Quarta tranſgreſſio promiſſio falſa.q2
d.ſerpens non moriemini.ꝛ in maria fuit
promiſſio vera. Cum.d.ei.angelus. ecce
concipies ꝛ paries ꝛc. Et fuit impletuꝫ cū
maria.d.fiat mihi ſecundum verbum tuū.
Auguſtinus.13.de trinitate. In rebus per
tempora ortis illa ſumma gratia eſt qua i
vnitate nature homo coniunctus eſt deo.
Et notandum q̄ iſtud verbum.bea.virg.
quadrupliciter poteſt conſiderari.
¶ Primo vt fuit ore prolatum.
¶ Scḋo vt fuit interiori ſenſu imaginatū.
¶ Tertio vt fuit in intellectu formatum.
¶ Quarto vt fuit in voluntate affectatuꝫ
ꝛ volitum. Et ſicut ymaginatio eſt melior
prolatione.ꝛ intellectus eſt melior ymagi
natione. Ita affectus eſt melior cognitione
Ita ꝛ conſenſus beata vir.reſidens in vo
luntate fuit precioſior ꝛ ſalubrior ceteris a
ctibus precedentibus ipſum.
Sed primo queritur ſi iſte conſenſus.b.
vir.fuit cauſa illius ineffabilis incarnatio
nis. Et dicitur q̄ ſic. Sicut meritum dici
tur cauſa premij. Aut ſicut ſacramenta di
cuntur eſſe cauſa gratie ſuo modo.quia ad
effectum iſtius conſenſus deus ordinauit

mor efficere iſtam benedictā aſſumptionē.
Secundo queritur.ſi iſtud verbum bea.
vir.exterius prolatum ſenſibiliter fuit cau
ſa totalis effectus.cum.d.fiat mihi ſecun
dum ver.t. Et dicitur q̄ ſi in inſtanti cōſen
ſus virginalis fuit facta mira copula ver
bi ſicut communiter ſancti docent. Tunc nō
potuit eſſe ſenſibile q̄ ſequebatur fore ipſi
us cauſa. Cuꝫ nullum poſterius ſit cauſa.
prioris.q2 tamē ſupra patuit q̄ omnia nō
potuerunt fieri in eodem inſtanti que per
tinebant ad incarnationem ideo oppoſitū
poſſet dici. Sicut in euchariſtia verba ſen
ſibilia ſunt cauſa tranſlationis in ſtantanee
ſuo modo. Sed notandū q̄ dixerūt aliqui
ſapiētes ꝛ phī mundani difficile eſſe ſcire
motus ſiderum ꝛ planetarum. Scire na
turas rerum. Scires virtutes herbaruꝫ ꝛ
lapidum. Sed dicunt theologi.
Primo q̄ ſuper omnia difficiliſſimuꝫ
eſt per ſcrutari deitatis trinitatem.
Secundo ꝛ humanitatis vnionem ꝛ
deitatis.
Tertio dei ꝛ hominis maternitatem
vel virginis maternitatem.
Tertium miſterium qualiter angelus
tertiuꝫ miſte^m ab ea diſceſſit conſumata collocutione. ibi.
ꝛ diſceſſit angelus ab ea. In quo diſceſſu
creditur q̄.b.virgo remanſerit in pleniſſi
ma conſolatione. q2 ſicut angelus malus
in ſuo receſſu habet contriſtari. Sic ange
lus bonus in ſuo receſſu habet letificare.
Notandum vero q̄ in acceſſu ꝛ receſſu bo
norum ꝛ malorum angelorūꝫ accipiuntur
quatuor theologice veritates.
Prima q̄ angelus malus in ſuo aduē
tu ſe habet per modum blandientis.ꝛ hoc
modo ſe transfert in angelum lucis.
Secunda corin.xj.capi. Ipſe enim ſa
thanas transfigurat ſe in angelum lucis.
Exemplum patet triplici.R.22.capi°. Ubi
dicitur q̄ ſpiritus qui miſſus eſt ad recipiē
dum achab.proceſſit per modum blandiē
ti mentiens proſperitatem in ore omnium
prophetarum eius.

Secunda q̄ angelus bonus in ſuo con
curſu ſe habet per modum exterentis.ſicut
patet in propoſito.que.cum audiſſet turba
ta eſt in ſeruatione eius.exēplum patet da
nielis viij.capi. Quando gabriel venit ad
danielem. vbi ſic pauens inquit daniel.co
rui in faciem meam.ꝛ parum infra. Cūqꝫ
loqueretur ad me collapſus ſum pronus
in terram.
Tertia q̄ angelus malus in ſuo receſſu
habet contriſtare. Sicut recedens a primis
parentibus ipos triſtes ꝛ de ſolatos in pa
radiſo dereliquit.vt patet gū.3.capi. Exē
plum iſtius patet Math.iiij.c. Ubi domi
nus infine temptationis diabolice prouo
cationem nimirum oſtendit quam ante
oſtendabatur.
Quarta quod angelus bonus in. ſuo
receſſu habet letificare ſicut tactum eſt ſu
pra. Exemplum patet act. viij..capi. Ubi
dicitur q̄ ſpiritus domini rapuit philippū
i.angelus bonus.ꝛ non vidit eum ampli
us eunuchus. Sequitur ibat eunuchus per
viā gaudens. Sed queritur primo.qua
re angelus malus in ſuo aduentu letificet.
Et dicitur q̄ ſpiritus malus eſt capud pec
cati ꝛ per modum peccati precedit. Quia
peccatum in ſuo principio delectabiliter
inclinat.
Secundo queritur.quare angelus bo
nus in ſuo acceſſu moleſtat. Et dicitur q̄
procedit per modum virtut.que in acqui
ſitione habet in principio laborem triſtitie
ſed infine fructum letitie.p̄s.145.Metro.
vj. Qui ſemināt in lachrymis in exultatio
ne metent. Et ſic virtus circa principium
eſt difficilis.
Tertio queritur quare angelus malus
in ſuo receſſu contriſtat. Et dicitur q̄ ſu
us decurſus eſt per modum vicij. Quod
poſtquam conſumatum eſt mentem mor
dendo cruentat.
Quarto queritur. Quare bonus an
gelus in ſuo receſſu letificat. Et dicitur q̄
eius proceſſus eſt per modum meriti. Q̄d

poſtquam actum eſt animam reficit ⁊ quietat hic per gratiam. ⁊ in futuro per gloriam ad quam chriſtus benedictus nos perducat qui cum patre ⁊ ſpiritu ſancto viuit ⁊ regnat per infinita ſecula ſeculorum. Amen. FINIS.

¶ Explicit preclariſſimū opus de laudibus ſanctoꝝ vtiliſſimū cū nō nullis tractatibus. Editū a Clariſſimo Sacre theologie doctore illuminato magiſtro Franciſco de Mayronis ex ordine minorum ordine. Impreſſum Venetijs per Pelegrinum de Paſqualibus Bononienſi. anno dn̄i. 1493. die vero. xj. februarij in die carnis priuij.

a b c d e f g h i k l m n o p q r ſ t v x y z ⁊ ꝯ ꝶ
A B C D E. Omnes iſti ſunt quaterni.

... qualeſquiere fijos de aquel, en tal manera, que toda via los dichos Caſtillos, Villas, e Lugares, e bienes otros ſobredichos vengan en el fijo maſclo mayor, ſeruando orden de genitura entre el, no ſiendo Religioſo en Sacras Ordenes conſtituydo. Et ſi contecerà el dicho Don Iuan morir ſin hijos legitimos, e de legitimo matrimonio procreados maſclos, e con filla, o fillas legitimas, que en tal caſo el dicho Don Iuan pueda ordenar de los dichos bienes para ayuda de los matrimonio, o matrimonios de aqllas, ſi ſera vna ciẽ mil ſueldos, ſi ſeran dos en ciento y cincuenta mil, e ſi ſeran mas de dos, quantas quiere que ſeran en docientos mil ſueldos. E aunque muera con fijos maſclos, ſi aurà fillas, en el modo ſobredicho, pueda ordenar de los dichos bienes para ayuda de los matrimonios de aquellas, en los dichos docientos mil ſueldos. Et ſi ſerà caſo que contecerà morir el dicho Don Iuan, nueſtro fijo ſin ſe hijos legitimos, o maſclos, en tal caſo queremos, ordenamos y mandamos, que los dichos Caſtillos, Villas e Lugares, e otros bienes ſobredichos tornen, è peruengan en el dicho Don Iayme de Luna, fijo nueſtro, e hermano ſuyo ſobredicho ſi viuo ſerà, & en Sacras Ordenes, e Religioſo no ſera, ſino en los deſcendiẽtes del maſ-

clos